Amb

#IVD34

BIBLIOTHECAE DOMINICANAE

AB' ADMODVM R. P. M.

F. AMBROSIO DE ALTAMVRA

Accuratis Collectionibus, Primò ab Ordinis Constitutione, vsque ad Annum 1600. productæ hoc Seculari Apparatu

INCREMENTVM, AC PROSECVTIO.

AD

Illustrissimum, ac Reuerendissimum

FR. IO: THOMAM DE ROCABERTI,

Valentinæ Ecclesiæ Archiepiscopum, necnon totius Prædicatorum Ordinis Generalem Magistrum.

ROMAE, M. DC. LXXVII.
Typis, & Sumptibus Nicolai Angeli Tinassij.

SVPERIORVM PERMISSV.

Imprimatur,

Si videbitur Reuerendiss. Patri Mag. Sacri Palatij Apostolic

I. de Angelis Archiep. Vrb. Vicesg.

Imprimatur,

Fr. Raymundus Capisucchius Sacri Palatij Apo stolici Mag. Ord. Prædicatorum.

ILLVSTRISSIME AC REVERENDISSIME PRÆSVL:

DEcet, Illuſtriſſime Præſul, quæ iuſſu tuo Typographico munere, litteratorum Pabuli ęxemplar in Dominicanæ huiuſmodi Bibliothecę incrementum erant proditura, ad Te inde, ſic impreſſa deuinctiſſimè reuertantur; vt inclyti Tui Nominis gloria, quam Beatiſſimi Innocentij XI. Summi Pontificis præſtantiſſima Munificentia ad Valentini Archiepiſcopatus regimen, necnon ad Generalatus Ordinis proſecutionem, dignitatum conſortio, euectam decreuit, & qua item texturam Operis, laudabilium Virorum tot repleti laboribus, inſignitam oſtendunt, in obſequij apparatum, virtuali ditione tibi grates reducant; fluminum non oblito diſceſſu: quo è mari egreſſa, ad mare redeunt, in mare reſoluuntur. Opus ideò, quod plurimas adhuc magiſtralium Dominicani Ordinis congerit partes; quod effulgentes Gusmani Syderis ſcientiarum lumine continet radios; quod Auctore defuncto, tui Prouidentiæ nutum exoptauit Benefactorem, vtpotè publicitati commiſſum, iam è Typis extractum, humiliter nunc Tibi reddo. Immò veluti rem fortuitam, mihi caſu expoſitam, hoc idem tibi ſacrare penitus vereor; nobiliſſima tui Cordis humilitate conſcius, quę cum Te habeat inter cæteros, tùm conſilio, tùm opere litterariæ rei, crebris perpenſionibus vndique productorem, hac poſtmodum producta, gaudet alterum, licet me inſtar immeritum, in illius receptorem hilari pace ſuſcipere. Fortius id modò ratum exiſtimo, dum Infulam Valentinæ Eccleſiæ eximijs tui Animi dignitatibus vltimò adiunctam, Paſtorali canone, Epiſcopali nitore vndequaque benignam, ipſa ſequitur clementia, conſequitur humanitate. Ad te ergo, ò Generale decus Dominicanæ familiæ Sapientum tantæ Religionis Bibliotheca ſe dirigit, & ego obſequentiſſimè ad Te ſub iſta confugio; vt quemadmodum in hac, meritorum tuorum ſub ſcientiarum materijs emicant Imagines, ita in mei ſolatium ingenita de Roccaberti Proſapiæ toti Mundo clariſſimæ Protectionis tuæ mihi eluceat magnanimitas, & diù vale.

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs. Dominationis Tuæ

Humillimus, & Obſequentiſſimus famulus
Nicolaus Angelus Tinaſſius.

LITTERARIO LECTORI
Nicolaus Angelus Tinassius F.

DOminicanum Ordinem Sanctorum Copijs, necnon scientiarum Vbertatibus meritò Illustrem; adhuc ferè innumeros omnigenæ rei Litterariæ Præsides, ità Orbis excitantem conspexit, vt Iure Athæneum sanctitatis, ac doctrinæ Sacrarium, Tubicine Fama, venerari fas est. Huic ecclesiastico splendori intendens admodum R. P. Magister Ambrosius de Altamura, vltròque considerans, præ iam editis Operibus quamplurimorum Auctorum Ordinis Indicem exoptari, quo & tituli in materijs, & nomina in scriptoribus cæteris vbiq; studiosis patèrent, horumque laudabilium laborum cognitio in Dominici filiorum decus cederet; his per eum peculiari idiomate in volumine collectis, Dominicanæ Bibliothecæ vocabulo, id totũ diligenti Inquisitione complexus est, quod euulgatum iam sciuit ab Ordinis Instituto vsque ad annum 1600. Obitu autem P. Ambrosij, tali interrupta Congerie, ac in Otio deperdita, exquo dignum exemplar susceptore defecit, inproductum perierat, ni optimè consulens Reuerendissimus Pater Ioannes Thomas de Rocaberti Prædicatorum Ordinis Generalis Magister, è Tenebris obliteratorum sustulisset, vt lucidæ publicitati in alterius Imitationis exordium nitèret, digno intuitu, vt cuicumque extaret occasio, tùm sibi, Auctorique, tùm item Religioni reliquas adeundi Gloriæ partes, quibus in præterito per superadditos scriptores talis Bibliotheca Incrementum suscepit, ac in futurum (spes fouet) maiori auctione nobiliorem expectat felicitatem. Munere igitur eiusmodi Reuerendissimi Patris, doctissime Lector, è Typis meis Veterum Sapientum Dominicanæ familiæ concinnitates emergunt; vt quisque ad illas posteriorum scribentium ingenij feracitatem referre valeat, materias adnotet, nomina apponat, ac Ordinis Prædicatorum plausu, minerualem doctrinam miro fœdere illi insitam, sectantium methodo opportunè commendet. Vale.

BIBLIOTHECA
ORDINIS
PRÆDICATORVM.
CENTVRIA I.

Anno 1216. & 17.

SACRATISSIMO Prędicatorum Ordine hoc anno Mundi redēpti 1216. vndecimo Kalen. Ianuarij Romæ apud S. Sabinā ab Honorio Papa III. in craſtino S. Thomæ Apoſtoli confirmato, ſtatim PP. Dominicani ad Eccleſiam reparandam velociter accurrerunt. Varijs rimis ob tot in Orbe hæreſes, & errores, (atteſtante Summo Pontifice) murus hic fatiſcebat. Ex primis reparatoribus aduolauit Vincētius de Caſali, Italus, vir grauis, & cum in Philoſophicis, tum in Theologicis inſigniter verſatus. Religioſus prętereà par feliciſſimo ſæculo illi, quo à Sanctiſſimi Patriarchæ Dominici, adhuc viuente clariſſimo, ac limpidiſſimò fōte puros obſeruantiæ latices cæteri hauriebant. Nomen ſuum Vincentius vt apud poſteros redderet ſatis notum, compoſuit.

De Conceptione Virginis Immaculatæ Mariæ.

Auctor *ſupplem. Chronic.* Ordinis noſtri, quo teſte, claruit anno gratiæ reparatæ 1217. Antonius Senenſis *in Bibliotheca*. Cæterùm Plodius *p. 2. lib. 3.* haud floruiſſe hoc tempore arbitratur.

Anno 1218.

HOc Anno à noſtra redemptione 1218. Bononiæ Magiſter Rolandus Cremonēſis ſummus Philoſophus, & Theologus dedit nomen noſtræ Religioni. Hic primus ex noſtris legit Sacram Theologiam Pariſijs, primuſque ibidem lauream meruit. Præter doctrinam, fuit in effugandis Dęmonijs miræ virtutis, & noſtrates, præſertim Martyrologium Dominicanum, hunc inter Beatos Ordinis noſtri repoſuere. Vt pro Eccleſia peruigil excubaret armatus, anno 1244. ab Innocentio Papa IV. Commiſſarius Apoſtolicus in Ezelinum tyrannum, clauiumque Eccleſiæ contemptorem, atque Italicæ pacis inquietum perturbatorem creatur. Rolandus igitur ſolers excubitor iudiciariam contra eum Inquiſitionem inſtituit; illumque in locum quendam vicinum, & ſecurum coram magna populi multitudine in iudicium accerſit, citat, arguit, caſtigat, ac animo damnat infracto. Bzouius *in Annal. ad annum* 1232. *num.* 2.

Præterea Placentiæ Inquisitor, plurimis mulctatis Hæreticis, dum in nobiliori loco contra eorum errores disſereret, è ſuggeſtu ab illis deiectus, grauem capitis, ac membrorum colliſionem accepit. Valetudine deinde recuperatâ, ardentiori zelo quòad vixit, in eos infatigabili ſtudio inuehens decertauit. Caſtillus *p. 1. lib. 3. cap. 12.* Plodius *de viris Illuſtr. Ord. lib. 1.* Fontana *in Theatro p. 3. cap. 1. tit. 3. nu. 18.* Et Chronicon *breue in Conſtitut. noſtris.*

Summam Sacræ Theologiæ glorioſiſſimam compilauit. Ita Chronicon allegatum, cuius verba: *Hoc anno magni, & litterati viri, Archidiaconi, Decani, Abbates, Priores, Doctores omnium facultatum Ordinem intrauerunt. Inter quos Boniæ fuit Magiſter Rolandus Cremonenſis ſummus Philoſophus, qui primus Pariſiis ex fratribus in Theologia rexit, & ſummam glorioſam compilauit.* Hæc ibi. Taegius *p. 1.* Plodius *p. 2. lib. 1.*

Huius præclariſſimi viri conuerſionem, copiam doctrinarum, feruorem, ac ſanctitatem lege apud noſtrates.

Anno 1219.

BEATVS P. F. CLARVS SEXTVS Bononienſis, cum eſſet adhuc puerulus, pluries concentus Angelorum in loco, vbi poſtea ędificatus fuit Conuentus S. Dominici de Bononia audiuit. Hic, vt pro Eccleſia feruentiùs excubaret, Philoſophiæ ſtuduit primùm; deinde iuri canonico, & ciuili, in quibus euaſit eminentiſſimè doctus. S. Dominici ſacris concionibus allectus, à Beato Reginaldo, remittens ſæculo nuncium, Ordini noſtro Florentiæ coaptatur. Breui non tyro, ſed veteranus ſe mancipauit virtuti. Quare ab Honorio III. Pontifice Maximo circa annum 1225. Romæ creatus eſt Capellanus, ac Pænitentiarius. Alij referunt eum Boniæ anno 1219. à B. Reginaldo Arelatenſi habitum recepiſſe.

Defuncto Honorio III. anno 1227. die 18. Martij ſtatim redijt Clarus ad Clauſtra. At non potuit ardentiſſima hæc lucerna ſub modio diu latere; ſed integerrimus vita, & doctrina ſatis conſpicuus in Prouincia Romana Prouincialis eligitur meritiſſimus. Fuit primus Lector Sacræ Theologiæ in noſtro Ordine in Italia, primuſque in eadem Religione, ac in Italia Scriptor operum, & Librorum. Multa erexit cænobia; complures ad noſtrum Ordinem traxit. Tandem relicto ſanctioris vitæ odore, in cælum circa annum 1250. feliciter euolauit. Caſtillus *p. 1. lib. 1. cap. 53.* Plodius *p. 1. lib. 1.* Chronicon *breue noſtrarum Conſtitutionum*, Fontana *in Theatro part. 2. cap. 4. tit. 5. nu. 1.* & alibi, Maluenda *in Annalibus Ordin. ann. 1219.* Antonius Senenſis *in Bibliotheca*, & alij.

Plura (diximus) ſcripſit; ſed quæ fuerint, Authores noſtri non produnt. Fernandez, Fontana *de Prou. Rom. cap. 6.* & alij aſſerunt edidiſſe:

Spirituales Tractatus.

Eius vitam admirabilem, prodigijſque refertiſſimam deſcripſit Gregorius Lombardellus Senenſis, eumque dicit Senenſem. Plodius *p. 1. lib. 1.* id negat. Fuit quidem nomine Clarus; at clariſſimus ſanctimonia, & doctrina.

Anno 1221.

DOMINICVS GVSMANVS noſtri Sacri Prædicatorum Ordinis inclytus Inſtitutor, & Patriarcha, Hiſpanus, ex nobiliſſima Guſmanorum familia, patre Felice, matre Ioanna de Aza ex antiqua Britanniæ Ducum progenie anno 1170. ad felicitatem Orbis exoritur. Lefebure *in Manuali hiſtorico eodem anno.* Vir equidem admirandæ, ac notiſſimæ ſanctitatis, magnanimus Fidei Catholicæ zelator, Eccleſiæ ſtabiliſſima ad animas in Domino cõfirmandas columna, exitioſæ Albigenſium ſectæ in partibus Toloſanis præcipuus expugnator, Mariani Roſarij quoad quindecim myſteria, gaudioſa, doloroſa, & glorioſa. (Vt hodie à Chriſti fidelibus in Eccleſia frequentatur) ipſius Deiparæ monitu, atque eruditione, innumeris Pontificibus hoc teſtantibus, Author indubitatus, eiuſdemque Confraternitatis, ac Sodalitij primus inſtitutor, cui ſupparem nullum ſuo tempore Diuini Verbi declamatione Orbis audiuit.

Anno 1203. cum Didaco Oxomenſi Epiſcopo inualeſcentem impiam Albigen-

gensium hæresim profligaturus Tolosam venit. Illic vnà cum Cisterciensibus Abbatibus ab Innocentio III. Pontifice Max. missis Albigenses reductum ad fidem, totus eorum conuersioni addicitur. Ibi ergo quà sacra prædicatione, quà inculpatæ vitæ exemplo mirum in modum vberrima catholicæ Ecclesiæ fructuum protulit incrementa.

post hæc Didaco in suam Ecclesiam, Abbatibusque ad propria reuertentibus, gloriosus Christi athleta Dominicus, ancipiti gladio spiritus, & doctrinæ duodecim circiter annos in eosdem Albigenses infatigabili studio, pluribus eorum hæreses abiurantibus, dimicauit. At de his Bzouius *in Annal. Eccles. ad annum* 1215. Paramus *lib. 2. de Origine inquisitionis tit. 1. cap. 2.* Castill. *lib. 1. hist. S. Dominici*, Maluenda *in Annal. Ord. Præd.*

Inter alia insignis virtutis, & sapientiæ trophæa, scripsit (vt in suo Rosario, ex quibusdam refert Ioannes Mauburnus.)

Salutationes ad Virgineorum membrorum Benedictionem.

Item de Rosario sacratissimæ Virginis Matris, & de Salutatione Angelica sermones plures.

Horum aliqui extant apud Beatum Alanum Rupensem Rediuiuum, opera Ioannis Andrææ Coppenstein Mandalensis nostri Ordinis Theologi, nuper Coloniæ editum, ac Neapoli rursus typis Secundini recusum. Marraccius *in Bibl. Marian.*

Scripsit *præterea libros duos contra Albigensium hæreses.* S. Antoninus *3. p. tit. 19. cap. 1.* Bellouacensis *in speculo hist. c.* 30. Item:

De Laudibus Beatissimæ Virginis Matris.

Fertur composuisse librum de corpore Christi contra eosdem, de quo dicit Vincentius ter in ignem proiectum, ter resiluisse illæsum. At de hoc lege Ioannem de Turrecremata *de Conceptione p. 13. cap. 2.*

Ferunt insuper quidam (vt narrat F. Thomas de S. Germano Brixianus (eiusdem nostri instituti) Sanctissimum Patriarcham, dum Sacri Palatij Doctor haberetur,

Commentaria super Matthæum, & in epistolas Pauli paraphrasim, edidisse. Fernandez *in Concertatione Prædic.* Lucarinus *in Adnotationibus ad indicem Libr. Prohibitor.* Castillus, Fontana *in Theatro p. 2. cap. 5. num. 1.* Plodius *p. 2. lib. 1.* Antonius Senensis *in Biblioth.*

Separatim etiam scripsit super illud Matthæi cap. 8.

Abeunte Iesu in nauiculam.

Lucarinus, & Fontana.

Edidit præterea Bononiæ Postillas in Psalmos, & super reliquas epistolas Canonicas. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 1.* Fontana *de Romana Prou. cap. 6.* Lucarinus.

Cum virtutum, & sanctitatis nostri Beatissimi Patris fama per omnes Christiani Orbis partes volitaret, quarumdam Ecclesiarum Capitula, ad quæ Episcopi electio tunc temporis attinebat, eumdem Beatissimum Patrem sibi pastorem, vt peregerunt, eligere statuère. Cæterum sanctissimus vir in paupertate, quam profitebatur, cupidissimus moriendi, omnes sibi oblatas ecclesiasticas dignitates, inter quas tres erant Episcopales, constantissimè recusauit. Ita refert S. Antoninus *3. p. hist. tit. 23. cap. 1. & 4.* Vnam ex his Tarraconensem Ecclesiam in Aragonia extitisse, affirmant Lusitanus *in Chron. in principio S. Pastorum sedes eximia*, Fontana *in Theatro par. 1. cap. 4. tit. 99. num. 1. ac alij.*

Interfuit Sanctissimus Patriarcha magno Concilio Lateranensi, quod celebratum est in Vrbe ab Innocentio Papa III. in Basilica Lateranensi, à qua sumpsit nomen. In hoc Concilium Maximum, quod anno Domini 1215. celebrarunt, ex quatuor Orbis Patriarchis duo, Constantinopolitanus, & Hierosolymitanus videlicet, conuenere. Antiochenus enim ægritudine præpeditus, Legatos suos transmisit. Alexandrinus sub Saracenorum dominio constitutus, fecit quod potuit; proprio, ac Ecclesiæ suæ nomine illuc destinauit Germanum suum. Interfuere præterea cætui sacro Archiepiscopi septuaginta vnus, Episcopi quadringenti, & duodecim, Monachorum Abbates decem, & septem, sacrorumq; cænobiorũ Presules octin-

genti. Astitere quoque in eo Oratores Romanorum Regis Friderici II. atque Henrici Græcorum Augusti, necnon Regum omnium, Catholicorumque Principum, scilicet Regis Hierosolymorum Ioannis Comitis Brennæ, Philippi Augusti Regis Gallorum, Alphonsi IX. Regis Castellæ, ac Legati Alphonsi II. Regis Lusitani, Ioannis Angliæ, Hugonis Regis Cypri, Regumque Boemiæ, Hungariæ, ac Daniæ. Concilio autem Innocentius Pontifex Maximus ipsemet præsidebat. Abbas Vrspergensis, Maluenda *in Annal. Ord.* Bzouius *in Annal. Eccles. ad an.* 1215. Caranza *in Summa Conciliorum, nostra Chronologia eodem anno, & alij plures.*

Cum Fulcone Antistite Tolosano venit in Vrbem Sanctissimus Patriarcha, vt huius auctoritati; ac gratiæ innixus sui Ordinis confirmationem ab Innocentio Summo Pontifice impetraret, & quæ hactenus in Albigenses feliciter compleuerat, in Concilio Summo Pontifici aperiret. Postremò Romam ingressus, Concilio, & Pontifici, in Albigenses patrata, narrauit: In eodem Sacro Concilio noster Sanctissimus Pater contra Ioachini Abbatis Florensis errores, qui pessimè in Petrum Lombardum Sententiarum Magistrum de Vnitate, seu de Essentia Trinitatis scripserat, perorauit. Præterea contra deliramenta Almerici Carnotensis Lutetiæ Parisiorum, impietatis Doctoris, pergraui, ac facundissimo ore coram eisdem Patribus disputauit. Tandem, vt Episcopi contra hæreticos inquirerent, egit. Sacra Synodo absoluta, Tolosam cum Fulcone viro doctissimo, & sanctissimo repetiuit. Bzouius *in Annal. Eccles. anno* 1215. Fernandez *in Concert. Prad. eodem ann.* Humberti *Chronicon manuscript. & alij plures.*

Cæpit ergo Sanctissimus Patriarcha Ecclesiam, quę propè collabebatur, cum suis à principio reparare. Ipsum enim fuisse in Catholica Ecclesia re, & nomine primum Inquisitorem affirmāt Bernardus Guidonis Inquisitor Tolosanus, Episcopusque Ludouensis in Gallia, Nicolaus Eymericus, Camillus Campegius Nepesinus, atque Sutrinus Episcopus *in Additionibus ad Zanchinum*, Maluenda *in Annal. Ord.* & Alphonsus Fernandez *in Concert. Prad.* ex nostris; ex alienis verò Io: Antonius Gabutius Nouarien. Congregat. Clericorum Regularium S. Pauli, Sebastianus Salelles Iesuita *Libro de materijs tribunalium S. Inquisitionis Prologomen.* 3. Platina, Prateolus, Ioannes Azorius *tom.* 1. *lib.* 8. *cap.* 18. *quæst.* 1. Gualterius, Famianus Strada *de Bello Belgico dec.* 1. *lib.* 1. *vers. Vna omnium maximè.* Dantes Algerius *cant.* 12. Paradisi iuxta interpretationem Christophori Landini, Nicolaus Bertrandus *in Histor. Tolosana*, Franciscus Penia *in 3. part. Directorii Inquisitorum comment.* 32. Ignatius Lopez de Salzedo *in pract. crimin. canonica c.* 114. Paramus *de Origine Inquisitionis lib.* 2. *tit.* 1. *c.* 1. & demum Sixtus V. *in Constitutione data Romæ* 1586.

Bononiæ, gloriosè tot laboribus feliciter exantlatis, obijt Vir Sanctissimus, in nostra Prædicatoria familia, atque in vniuerso terrarum Orbe æternum victurus, Anno partus Virginei 1221. 8. Idus Augusti.

Exteri, & nostrates scripsere de illo innumera: Lege nostrum Panagion. *p.* 1. *elog.* 12. *& p.* 2. *elogio* 1.

Anno 1222.

BEATVS MONETA Cremonensis vir in tota Italia, imò, & Orbe notissimus, secularis legerat Bononiæ publicè artes, deinde nostris, illum diuina gratia efficaciter commonente, adscriptus, sanctitate conspicuus breui euasit, sacra doctrina politissimus, egregius fidei pugil, ac maximis fulsit miraculis, & innumeris. Tandem assiduitate studij, & lacrymis, quas emittebat causa deuotionis, frequentibus, veluti alter Didymus, factus est cæcus. Diutinam ægritudinem in omni patientiæ, ac sanctitatis exemplo hilariter ad experimentum virtutis ferendo, Bononiæ volauit ad superos. Tanta is fuit admirabili sanctitate, vt Sanctissimus Patriarcha Dominicus, cum vestimentis Monetæ in eius cubiculo (carebat cella, ac lecto.) voluerit vita defungi, & animam magnam reddere Creatori.

A Bea-

A Beato Reginaldo habitu nostræ Religionis Moneta indutus, induit odium in hæreticos, in quos vsque ad mortem inuehens scripsit, & disputauit:

Edidit enim contra Catharos, & Vvaldenses volumen maximum, quæ summa Moneta Cremonensis vocatur contra Hæreticos,

Cuius archetypus adhuc in nostra Bibliotheca Bononiensi conspicitur, incipit hæc summa:

Tempus faciendi Domine, &c.

Habetur etiam Neapoli manuscripta in Conuentu S. Dominici.

Item totam Logicam dilucidè propter minus eruditos breui compendio tradidit. Antonius Senensis, Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*, Maluenda *anno 1220. cap. 5.* Grauina *Pro sacro deposito cap. 22. num. 3.*

Scripsere de tanto viro Humbertus *lib. 4. de Vitis Fratrum cap. 10.* Theodoricus *lib. 3. c. 3.* S. Antoninus *3. part. Histor. tit. 23. c. 5. §. 2.* Leander *lib. 5. in Moneta*, Flaminius *lib. 2. Vita S. Dominici*, Antonius Senensis *in Chronico Ordinis, & in Bibliotheca*, Ferdinandus Castillus *lib. 1. Histor. S. Dominici c. 37.* Maluenda *anno 1219. cap. 1. & 2. & anno 1220. cap. 5.* Chronicon breue nostrarum Constitutionum hæc habet:

Magister quoque Moneta Religionem intrauit, famosissimus in toto Orbe terrarum. qui Summam Theologiæ contra hæreticos compilauit. Hæc ibi.

Lege Panagion nostrum *p. 2. Elog. 3.*

Anno 1224.

FLoruit circa hæc tempora Paulus Hungarus, quem meritò Apostolum Hungariæ apud Lusitanũ in Chronico vocauere. Hic celebris Iuris Consultus publicè interpretabatur leges Bononiæ. Plura scripsit; sed quæ fuerint, non habemus.

Huius meminerunt Castillus *par. 1. Chron. lib. 1. cap. 55.* Antonius Lusitanus *vbi supra*, & alij.

Anno 1225.

BARTHOLOMAEVS TRIDENTINVS maximo ingenio vir, cum Religione, tum doctrina illustris; spirituque deuotionis perferuidus scripsit:

Legendarium de Vitis Sanctorum. Ex quo postea mutuati sunt plures alij.

Scripsit quoque, & alia plura.

Claruit circa primordia nostræ Religionis P. 1. Monum. Ordinis Taegij, Lusitanus *in Bibliotheca*, & Plodius *p. 2. lib. 1.*

Anno 1226.

IOANNES DE MONTE Sanctissimi nostri Patriarchæ Dominici socius amantissimus, natione Hispanus, vir antiquæ Fidei, & candoris, nec minus doctrinæ præstantia, quàm vitæ probitate insignis. Immortalem sibi apud posteros peperit gloriam scribendo:

De Laudibus B. Mariæ Librum prænotatum *Mariale.*

Lusitanus *in Bibliot.* Plodius *p. 2. lib. 1.*

Claruit anno reparatæ salutis 1226. Antonio Senensi *in Biblioth. Prædic.*

Hunc Ioannem puto esse illum de Nauarra, quem S. Antoninus ait Longobardum fuisse, sed omnes alij consenserunt fuisse Hispanum, nempe Vasconem, quod & ipsa Nauarræ appellatio satis indicat. De quo meminere Bernardus Guido, Flaminius *lib. 3. Vita S. Dominici*, Theodoricus *lib. 2. cap. 2.* Stephanus Salanachus *in Comment. de rebus Ord.* Maluenda *ad an. 1217. & alij.*

Socij enim Sanctissimi nostri Patris Dominici hi fuere; Fr. Matthæus Gallus, Fr. Bertandus de Garriga, Fr. Petrus Scilanus, Fr. Thomas Scilanus, Fr. Mammetus, vel Mañes germanus S. Dominici, Fr. Gomezius Suerius, Fr. Michael de Fabra, Fr. Dominicus Hispanus, Fr. Ioannes de Nauarra, Fr. Petrus Madricensis, Fr. Michael de Vsero, vel Vsedo, Fr. Laurentius Anglicus, Fr. Stephanus Metensis, Fr. Guilielmus Claretti Apamiensis, Fr. Odericus Normanous Conuersus, de quibus *consule Maluendam in Annalibus.*

Anno 1227.

ANDREAS A MODOETIA Lõbardus felix ingenio, maximè in vtraque Philosophia, diuina, scilicet ac humana versatus scripsit:

Le-

Lecturam super D. Ioannem, ubi reposuit centum sexaginta collationes.

Item volumen variorum Sermonum ad Clerum, & ad Populum.

Praeterea plura super Logicam, & Philosophiam.

Floruit circa hęc felicissima Religionis exordia, illiusque meminerunt Lusitanus *in Bibliotheca*, Plodius *p.2.lib.1.* *& reliqui.*

Anno 1230.

GVILELMVS IORDANVS Anglus diuersus ab illo, qui floruit anno 1370. vir plane fuit doctissimus, & omnigena eruditione insignis scripsit:

Super Libros Sententiarum.

In Epistolam ad Romanos.

De clara Dei visione.

De libera electione ante mortem.

Quasdam determinationes super varios casus.

Sermones varias, ac curiosos.

Librum aduersus Stadium Monomachũ.

Seraphinus Ractius, Lusitanus *in Bibliot.* Plodius *p.2.lib.4.* Floruit circa hæc tempora; alijs autẽ circa annum 1262:

Anno 1234.

HOc anno Gregorius IX. reponit inter Sanctos Confessores Sanctissimum nostrum Patriarcham Dominicum.

P. F. IOANNES DE CASTILLA Hispanus vir pius, ac eruditus composuit:

Officium Sanctissimi Patriarchæ, & accuratè *eiusdem vitam*:

Duo ex nostris composuerunt dictũ Officium, scilicet, P.F. Ioannes de Castilla (vt dixi) & Reuerendissimus P.F. Constantinus Episcopus Vrbeuetanus. At quia editum ab Episcopo Constantino iudicatum fuit à Patribus elegantius, hoc legitur in Ecclesia. Plodius *in Append.* Lusitanus *in Biblioth. & alij. Vide an.1265.*

Anno 1236.

BEATVS IORDANVS TEVTONICVS de Prouincia Saxoniæ, & ipse natione Saxo de Villa, quæ dicitur Borterrge, Diæcesis Mogũtinæ, verus Israelita, Parisijs 1220. habitũ induit è manibus Matthæi primi Prioris. Primum Lector Parisiensis, deinde, cum tantũ duos annos, & menses tres in Ordine trãsegisset, Prouincialis (vt dicũt) Lombardiæ renunciatur, statimque postea secundus Ordinis Magister Generalis, qui ferè annis 15. optimè regens Ordinem, mille Fratres, & amplius manu sua nostro fertur habitu induisse. Fuit Diuini Verbi præco insignis, proximorum salutis zelator vehemens, ac præclaræ sanctitatis, signorumque cælestium meritis sat conspicuus. Visus est reuera Sanctissimo Patriarchæ suffectus, nedum in Ordinis moderatione, sed in prudentia quoque, in doctrina, in charitate, in sanctitate, in moribus, & prodigijs.

Migrauit ad Dominum anno ab Incarnatione Verbi 1236. Februarij die 12: multis clarus miraculis scripsit:

Super Apocalypsim postillã gratiosam.

Super Priscianum minorem.

Quadam grammaticalia delicata.

Librum de Ordinis initijs, qui incipit: *Filijs gratia &c.* Sæpè citatur à S. Antonino, à B. Humberto, & ab alijs.

Pro eximio, & ardenti, quo Sanctissimam Deiparentem studio, affectuque prosequebatur, composuit etiam;

Coronam Virginis Mariæ tot floribus Antiphonarum, Orationum, & Psalmorum contextam, prima verò Psalmorum, Antiphonarumque elementa acrosticè Sanctissimum Nomen (MARIA) *componunt.*

Placentiæ, post varias editiones, typis Io: Bazachij anno 1599. in 12. scripsit etiam:

Lecturam in D. Lucam:

Officium S. Dominici, & sequentiam, quam recitamus eodem die in Missa.

Ita Maluenda, Sebastianus Olmeda, & alij. *Lege* Trithemium *de Scriptorib. Ecclesiastic.* At de hoc officio alibi. Edidit quoque:

Librum concionum ad Populum.

Librum de Translatione S.P. Dominici.

Salutationem ad B. Virginem.

Longam, & pulcherrimam orationem ad Patrem S. Dominicum.

Præterea *super quatuor Libros sententia-*

tiarum, & primus omnium Ordinis Fratrum legit, & interpretatus est sententias Parisijs publicè anno 1225.

In Monasterio S. Agnetis Bononiensis asseruatur Liber Epistolarum eius ad illas primas Matres Sāctissimas, dulcedine, dilectione, ac sanctitate refertus.

Scripsit etiam plures alias Epistolas, sequentias, & alia.

Castillus 1. *p. lib.* 2. *cap.* 13. Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Lusitanus *Chron. & Biblioth.* S. Antoninus 3. *par. tit.* 23. *Eum vocans speculum sine macula, & vinum exemplar omnium virtutum.*

Leander *lib.* 1. Borsellus *lib. de General.* Iacobus Susatus, Marchesius *in Diario die* 13. *Februarij*, Alphonsus Fernandez *in Concertat.* Iustinus Miechouius Polonus *in Litanijs Lauretanis tom.* 1. *discur.* 83. *& tom.* 2. *discurs.* 254. Taegius *p.* 1. *cap.* 5. *& p.* 6.

Lege Panagion nostrum *p.* 2. *Elog.*

Anno 1238.

BEATVS BROCARDVS, cuius meminit Castillus 1. *p. lib.* 2. *c.* 1. *Chron.* Fuit pius, ac religiosissimus vir, patria Argentinensis ciuitatis Episcopalis in Alemania sub Moguntina Metropolitana. Quæ Cathedralis sanctissima, reiecta Religione Catholica, prostituta fuit à Lutheranis an. 1529. Ita Gallia Christiana *tom.* 2.

Confectis in Italia studijs, optimus Theologus, & Canonista insignis in Syriam ad Apostolicam missionem processit. Diutiùs ibi mansit, vbi fuit ex primis fundatoribus nostræ Religionis. Ab eius pijssimo calamo habemus à nomine suo vocatam:

Summam F. Brocardi.

Descriptionem Terræ Sanctæ.

Ita Castillus 1. *p. lib.* 2. *c.* 1. *Chron.* Taegius *p.* 4. Lusitanus *in Bibl.* Lombardellus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Morabatur Brocardus in Terra Sancta an. 1227. Receptus fuit ad Ordinem à B. Reginaldo an. 1218.

Hunc Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibliotheca Sancta* appellat *Burgardum*, & subdit eius librū *De situ Terræ Sanctæ* ad topographiam Sanctorum voluminum esse perutilem. Christianus, Adricomius, & Baronius hanc exactissimam descriptionem magnificaciunt. Prodijt in lucem Coloniæ Agrippinæ 1614.

IOANNES DE S. AEGIDIO S. Theologiæ Magister doctissimus, qui posteris tradidit:

Commentaria super quatuor Libros Sententiarum.

Seraphinus Ratius, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. florebat eodem anno.

ROBERTVS RIBVERBIVS Anglus, qui ante nostræ Religionis ingressum in Parisiensi vniuersitate Lector celeberrimus extitit Metaphysicæ, à Beato Reginaldo Aurelianensi exceptus in Ordinem, Theologus euasit supremus. Ad gradum licentiarum ibi promotus, repetijt Angliam. Illic nostri Ordinis moderator. Impigrè quidem, & cum maxima laude prudentiæ, ac exactæ Religionis functus est officio suo. Vir quidem eximiæ famæ, ac nominis spectatissimi, siue illius vitę regularis obseruantiam, siue in sacris litteris exercitium, siue multiplicem rerum omnium cognitionem perpendas, fuit. Edidit Librum:

De Differentia Spiritus, & Animæ.

Super Librum Causarum.

Super epistolas Pauli ad Corinthios, & ad Romanos.

Librum de diuisione Sacræ Scripturæ.

Tractatum de Instantibus.

Deuexo in senium ęuo circa hæc tēpora abiuit ad meliores. Albertus Venetus, Taegius *part.* 4. Plodius *part.* 2. *lib.* 1. Antonius Lusitanus *in Bibliot. & part.* 4. *Monum. Ord.*

Anno 1239.

GVILLELMVS RIMGISCHIN Anglus, vir quà disciplinarū vsu, quà in proximos charitate domi, forisq; fructuosissimus, Theologus celeberrimus, scripsit circa hæc tempora:

Super quatuor Libros Sententiarum.

Seraphinus Ratius, Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

Fortasse hic alter est à Guillelmo Rimigischinensi Anglo, quem ponemus an. 1262. Lege ibi.

ROBERTVS CASTRICO Anglus, qui dans Religioni nostræ hoc felicissimo sæculo nomen, adeò se studio addixit,

xit, vt nihil deesset viro eruditissimo cunctarum scientiarum. Scripsit:

Super quatuor Libros Sententiarum.

Seraphinus Ractius, Plodius *p.2. lib.1.* Effulsit hoc anno.

Anno 1240.

IOANNES CHRISTOPHORI de Minda Germanus, qui proloquio cõmuni magnus ille Theologus, & Philosophus dicebatur, in scripturis longo tempore exercitatus, & in sæculari Philosophia nobiliter doctus, facultate, & Sermone Scholasticus præstantissimus scripsit:

Librum de Viris Illustribus.

Postillam Scholasticam super quatuor Euangelistas.

Super omnes epistolas Pauli.

Super Epistolas Canonicas.

Super Librum Elenchorum Arist.

In Libros de Anima.

Super quatuor Libros Sententiarum.

Et plura alia.

Castillus 1. *p. Chron. lib.2. cap.69.*

Aliqui asserunt Ioannem hunc floruisse hoc anno. Ita Sixtus Senensis *in Bibliotheca sancta*. Trithemius hunc ponit an. 1260. Castillus an. 1277. & Supplementum Chronicorũ an. 1283. Plodius *p.2. lib.* 1. Lusitanus *in Bibliot.* putant toto hoc tempore celebre nomen eius durasse.

Anno 1241.

IOANNES VVILDESHEMENSIS Teutonicus, natione Vvestphalus Bremensis diœcesis, iuris vtriusq; laurea adeptus in sæculo, dum studiorum fructum demetere, perorandis in foro causis intenderet, afflante ad meliora aura, obuertere visus est puppim, & malum. Matura ætate remittens nuncium sæculo, nostris est coaptatus, & solemnia professionis verba pronunciauit: Moderator, siue (vt dicunt) Prouincialis in Hungaria cum esset, à Gregorio IX. Bosnensi Ecclesiæ in Hungaria sub Metropoli Colocensi, præficitur inuitus Episcopus. Hanc igitur Ecclesiam Apostolicis mandatis adstrictus tandem suscepit, illamque omnium virtutum exemplo ouibus sibi creditis dato, sanctissimè duobus circiter annis tantùm rexit. In hac Episcopali Sede constitutus, tamquam lucerna super candelabrum cunctis præluxit. Octo millia marcarum argenti. (Tot enim erant illius Ecclesiæ redditus Episcopales) quotidie, retentis tantùm sibi ijs, quæ necessaria ad sui frugalem sustentationem sufficerent, pia liberalitate in pauperes effundebat. Sæcularis fastus contemptor seuerus, nonnisi vnico asello in suæ diæcesis visitatione, qui libros, & ornamenta Episcopalia deferebat, vtebatur. Ipse autem pedester incedens sibi creditas oues, humiliter visitabat. Tandem dimisso Episcopali onere, nulla sibi prouisione retenta, pauperrimus quàm lætissimè reuersus est ad claustra Religionis. Paulò post Prouincialis Lombardiæ eligitur; postremò an. 1241. ex Prouinciali in Generalem Magistrum. Tandem vir Deo plenus, ac in omni virtute conspicuus XII. annos cum dimidio Ordinem moderatus, virtutibus, & miraculis tam in vita, quàm in morte clarissimus Argentinæ obijt, pridie nonas Nouembris anno Domini MCCLIII. Fuit in Latina, Græca, Germanica, & Hungarica lingua versatus. Scripsit:

Multas epistolas dignissimas ad vniuersum Ordinem, doctrina, zelo, ac sanctitate refertas.

S. Antoninus 3. *part.* Leander *lib.1.* Borsellus *lib. General.* Castill. *p.* 1. Iacobus Susatus, Ambrosius Taegius *p.6.* Lusitan. *in Chron. & in Biblioth.* Bzou. *in Annal. Eccles. ad an.* 1253. *num. VII.* Ferrar. *de Reb. Hungar. Prou. part.* 3. *lib.1. c.5.* Plodius *p.2. lib.1.* Fontana *in Theatro p.1. c.9. tit.99. num.1.*

B. TANCREDVS TANCREDI Italus, patria Senensis, nobili familia ortus est anno 1185. studuit Bononiæ, deinde expleto anno decimo Lutetiæ Parisiorum sapientiæ adeptus est laureã. Doctor reuersus ad patriam, suæ ciuitatis nomine, ad Federicum II. Imperatorem laudabiliter obiuit legationem. A Cæsare inter equites cooptatus ad patriam redijt an. 1215. illac cum S. Dominicus pertransiret, illum

lum Tancredus audiuit concionantem, ad cuius aures Virginem Dei Matrem vidit immurmurare. Descendente Dominico à suggestu, pijssima Mater Dei Tancredo Sanctissimum Patriarcham digito ostendendo, dicebat, *Tancrede, hunc sequere*. Ergo nostri Prædicatorum Ordinis signis, sanctissimæ Virginis monitu, nauiter, strenuèque militauit. Vir singulari ingenio, doctrina eximia, neque his dotibus impari virtute cæpit conciones habere ad Vrbes linguarum dono à Deo donatus, innumeros conuertit ad illum, hæreticos, turcas, saracenos, hebræos. Auribus prædicantis non rarò visa est Mater Dei assistere, nonnumquam Angeli, & sæpissimè columba etiam candidissima. Eius mirabilem vitam lege apud Gregorium Lombardellum, Plodium *p.1. lib.1. & p.2. lib.1. & alios*.

Religiosas Ecclesiæ ducens excubias, pro militantibus edidit:

Centuriam concionum Panegyricarum de Sanctissimæ Virginis Dei Genitricis encomiis.

Ita refert Hyacinthus Choquetius *in libro de visceribus maternis cap. vltimo*.

Fuit Prior in Conuentu S. Sixti in Vrbe; vbi plura patrauit miracula. Anno 1222. creatus fuit Vicarius Generalis in Terra Sancta.

Posteà ibidem Moderator, vbi nunc Prioris, nunc Prouincialis officio fungens annis decem, & octo, plures conuentus fundauit.

Aeterna beatitudine strenuus miles Christi donatus est anno Domini 1241. die 8. Septembris. Cui instante mortis hora, apparuit Regina Cœlorum Maria, eique dixit: *Veni dilecte mi, veni in hortum meum, veni, coronaberis à filio meo*, & ille ridendo, ad circũstantes conuersus, dixit: *Gaudete viscera mea, gaudete; quia lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi. In domum Domini ibimus*; & ita posuit animam. Scripsit:

Super Libros quatuor Sententiarum.

In Danielem, in Hieremiam.

In Cantica.

Super epistolas Pauli.

Quosdam Tractatus de Misericordia, Potentia. Præscientia, Prædestinatione, & Scientia Dei.

Librum de Vtilitate credendi:

Sermones Quadragesimales.

Sermones infra Annum, Aduentus, ac Sanctorum.

Sermones funebres.

Super Libros Posteriorum.

In Physicam, Animam, Metaphysicam.

In Libros de Generatione, & Corruptione.

Ethicam, Politicam, & Oeconomicam.

De Causis.

Decem Libros de varijs Quæstionibus:

Super Libros de Natura.

Plodius *p.2. lib.1.* Gregorius Lombardellus, Hyacinthus Coquetius *in lib. de viscer. matern. cap. vlt.* Lucarinus, & Fontana *de Rom. Prou. cap.6.*

Anno 1242.

IVSTINVS ignotus patria, & cognomine, vir eruditus, politiorisque litteraturæ peritus ex commissione Capituli Generalis hoc anno Bononiæ celebrati, scripsit:

Vitam nostri S. Patris Dominici.

Leander *lib.4.* Plodius *p.2. lib.1.* Antoniusque Senensis *in Bibliotheca*.

Anno 1244.

IOANNES DE S. GEMINIANO Prouinciæ Romanæ, quæ tunc vna erat cum nostris Prouincijs Regni, aureum verè eloquentiæ flumen, & dulcissima Euangelij tuba, pietatis, doctrinæq; titulis decoratus, & in primis plurimarũ rerum notitia illustris, in Theologia Scholastica, & in sacris literis non mediocriter eruditus, in Philosophicis, ac legibus admirabilis. Venit Neapolim cum B. Thoma Agni Leontino, illuc à Gregorio IX. ad extinguendas hæreses per Fridericum II. Imperatorem disseminatas misso. Huius sanctitate, ac eloquentia S. Thomas Aquinas, cum daret ibi operam literis, illectus, sæculum abdicauit, & nostræ Religioni voluit cooptari. S. Thomam, qui à Matre, ac Fratribus in arce castri S. Ioannis detinebatur, pluries inuisens adiuuit, eiq; de libris, atque vestibus benignissimè in carcere prouidebat. Insuper curauit obnixè, vt Or-

dini restitueretur, illumque feliciter Neapolim emissum è dicto castro per fenestram, reduxit.

Inter multa præclara volumina, quibus se & præsentibus tunc vtilem, & posteris memorabilem reddidit, reliquit:

Sermones perpulchros de tempore, dominicales, & quadragesimales.

Item sermones de Sanctis.

Pro defunctis ad omnem statum.

Lugduni 1510. in 4.

Summam insignem de similitudinibus, & exemplis in decem libros diuisam.

Venetijs per Ioannem, & Gregorium de Gregorijs 1497. in 4. & alibi pluries.

Opus variarum rerum; seu collationes varias.

Opus de Operibus sex dierum.

Dialogum in Vigilia Paschatis.

Dialogum in Passione Christi inter Latronem, & Christum.

Alium inter Cain, & Abel.

Claruit anno salutiferæ reparationis currente; 1244.

Hi dialogi circumferuntur annexi sermonibus Fratris Goscaldi Ordinis Eremitarum.

De eo scripserunt S. Antoninus *3. p. hist. tit. 22. cap. 7. §. 3.* Antonius Senensis *in Bibl. Prædic.* Plodius *part. 2. lib. 1.* Castillus *centur. 2. lib. 1. cap. 31.* Valle *in Compendio part. 1.*

Anno 1245.

SIMON DE S. QVINTINO vir pius, æquè ac doctus.

Anno 1245. cum alijs tribus ex nostris ad tartaros ex Concilio Lugdunensi ab Innocentio IV. missus fuit. scripsit.

Historiam Tartarorum.

Vincentius Bellouacensis *lib. 31. Speculi historialis* Maluenda *Annal. Prædic. ad an. 1245. cap. 3. & sequentibus*; Ptolomæus Lucensis *in Historia scholastica lib. 22. cap. 4.* S. Antoninus *3. p. hist. tit. 19. c. 5. §. 3. 4. 5.* Nauclerus *generatione 42.* Paulus Aemilius *lib. 7. rerum Francicarum*, Genebrardus *lib. 5. Chronograph. pag. 633.* Antonius Senensis *in Chronico pag. 59.* Ferdinandus Castillus *p. 1. lib. 2. Historiæ Præd. cap. 27.* Matthias Michouiensis *lib. 1. de Sarmatia c. 5. & lib. 3. rerum Polonicarum c. 44.* Bzouius *in Annal. Eccles. ad annum 1245. num. 13. & alij.*

Eodem hoc anno Innocentius Papa IV. circa festum SS. Apostolorum Petri, & Pauli conuocat Concilium Generale Lugdunense I. aduersus Imperatorem Fridericum II. cui toties diris deuoto, ex communi Patrum voto, imperium abrogauit. Bzouius *in Annalibus*, Vincentius Bellouacensis, *& alij apud nostram Chronologiam anno 1245.*

Astiterunt huic S. Synodo, in templo Max. eiusdem Ciuitatis Lugdunensis habitæ viri clarissimi, inter quos Balduinus II. Orientis Imperator, complures S.R.E. Cardinales; Patriarchæ Constantinopolitanus, & Antiochenus; centum quadraginta Archiepiscopi, & Episcopi; nec non diuersorum Sac. Ordinum Abbates complures. Bzouius *in Annal. Eccles. an. 1245. num. 1. 5. & 6.* Spondanus *in Annalibus num. 11. dicti anni.*

1. Adfuere & ex nostris Prędicatoribus Hugo de S. Charo Archiepiscopus Lugdunensis, de quo anno 1261.

2. Raymundus de Fulgario Archiepiscopus Tolosanus ex castro de Miramonte, qui à prima ætate Ordinem ingressus, S.P.D. discipulus extitit, à quo tamquam à purissimo fonte omnium incrementa fuxit virtutum. Breui temporis interuallo, inferioribus Præfecturis peractis, datus fuit in Priorem Prouincialem Prouinciæ. Ex eo munere cathedram Tolosanam ascendit anno 1231. Effulsit in tanto Antistite summa agendarum rerum peritia: Ea propter in negotio pacis inter S. Ludouicum Galliæ Regem, & Comitem Tolosanum pro extirpatione hæreticorum anno 1233. quos quoad vixit, verbo, calamo, ferro, & igne insequi non destitit, arbiter fuit. Ab Apostolico Legato ad Concilium inuitatus, cum eodem in Italiam venit. In conficienda pace inter Angliæ, & Galliæ Reges plurimùm insudauit: tandé produxit illam ad finem. Die 19. Octobris an. 1280. perrexit ad Christum.

Scri-

Scripsere de illo Gallia Christiana tom. 1. Ferrarius *de Rebus Vnghar. Prouinc. part. 3. lib. 1. cap. 5.*

3. Stephanus Archiepiscopus Turritanus. Hic Natione Hispanus vir fuit doctrina, & pietate conspicuus; & cum esset Prouincialis Lombardiæ, à Gregorio IX. Pont. Max. Turritanum Archiepiscopatum in Sardinia consequutus est circa annum 1237. in quo pluribus annis, ouibus suis optimum exemplum relinquens, sanctissimè vixit. Plodius *part. 2. lib. 1.* Fernandez *in Catal.* Taegius *p. 1.* & Fontana *in Theatro p. p. cap. 4. num. 1.*

4. Dauid Archiepiscopus Carsellensis in Hibernia. Dauid Mac-Kellis Hibernus cum Carsellensis Ecclesiæ decanatus dignitate potiretur, spretis mundi honoribus, sæculique diuitijs, quibus affluebat, nudum Christum in Dominicana Religione sequi delegit. Archiepiscopus Carsellensis à Clero electus, à Gregorio IX. anno 1237. confirmatus fuit. Tandem quieuit in Christo anno 1253. Vghellus in Manuscrip.

5. Gregorius Fauentinus à Clero electus Episcopus Fanensis Ecclesiæ in Vmbria Senonen. & à Gregorio IX. confirmatus anno 1240. Huius meminerunt S. Antoninus *3. p. hist.* Vghellus *tom. 1. Italia sacra.*

6. Vgolinus de Arimino ob scientiæ, morumq; excellentiam fuit patriæ suæ Ariminensis creatus Episcopus à Gregorio IX. circa annum 1232. In hac igitur dignitate constitutus, tamquam S. Patris Dominici, quem in terris coluerat, nobilis filius, virtutumque æmulator, ouibus sibi creditis, se normam sanctitatis, exemplarque pietatis exhibuit. E viuis excessit anno 1249. Olmeda *in vita F. Io. Teut. Mag. Ordinis*, Vghellus *tom. 2. Italia sacra.*

7. Petrus Centelles Episcopus Barcinonensis in Catalunia. Hic cum esset Barcinonensis Episcopus, ex fructu, quem in vinea domini faciebant Fratres nostri, permotus, Ordinis habitum petijt. At illum ob impedimentum pastoralis curæ, non potuit consequi. Quare ipse ad Gregorij IX. pedes, Ecclesiam sibi commissam dimissurus accessit. Cæterùm non licuit ei id facere per Gregorium, cui satis erat perspecta Antistitis sanctimonia. In hoc tamen Centelles factus est voti compos, quod Gregorius ei indulsit, vt retenta Barcinonen. Ecclesia, assumeret habitum Ordinis. Vixit igitur Pastor optimus sub habitu Ordinis nostri vsque ad annum 1252. quo die 28. Martij functus est vita. Lopez *p. 5. lib. 2. cap. 8.*

In hoc Concilio Hugo de S. Theodorico Archiepiscopus Lugdunensis vir præstantissimus errores, ac hæreses Petri de Vineis Capuani, auctoritati Summi Pontificis aduersantes, strenuè impugnauit, & ibidem fuit ad Cardinalitiam dignitatem primus ex Ordine nostro assumptus. At de hoc ad annum 1262. Consule Bzouium *in Annalibus ad annum 1245. num. 1.* Fernandez *in Concert. Prædic. ad eundem annum.*

In eodem Concilio Patres ad Tartaros mittendos fore PP. Prædicatores, ac Minores pro illorum conuersione constituère. Delegati ergo fuere quatuor Fratres ex nostris, scilicet Anzelinus, vel Anzelmus (variè proferunt nomen eius) F. Alexander Albertus, vel Albericus, & Frater Simon de S. Quintino, quibus F. Guichardum Cremonensem eiusdem Ordinis adiunxerunt. Missi quoque ex Ordine Minorum, F. Ioannes de Planocarpio; & Fr. Benedictus Polonus fuere. Hanc legationem peculiaribus libellis exposuere F. Simon, & F. Ioannes de Planocarpio, duo ex Legatis, ille ex Ordine nostro, hic verò ex Minoritis: in quibus multa de gente Tartarorum, eorumque feris moribus tradidere. Peruenerunt tandem in Persidem, vbi plurimas pro Euangelica prædicatione perpessi calamitates, peracta legatione, ad Pontificem redierunt. Vincentius Bellouacensis *lib. 31. Speculi historiarum*, Maluenda *in Annal. Prædicat. ad an. 1245. c. 3. & sequent.* Ptolomæus Lucensis, & alij.

Nescio, an verum sit, quod Taegius *in Monument. Ord.* Bzouius *in Annal. Eccles. ad annum 1245. num. 13.* & Fontana *in Theatro p. 2. cap. 3. tit. 4.* as-

ferunt B. Anselmum, Ioannem, & Benedictum sanguine suo Christianam disciplinam sanxisse; cum oppositum dicat Vincentius illius temporis Scriptor, qui loquutus est cum Simone vno ex ipsis Legatis.

Nec prætereundum est; quod Taegius adnotauit *in Monumentis Ordin.* Scripserat Innocentius Pontifex Summus Priori Prouinciali Franciæ Ordinis nostri, vt Fratres aliquos suos, tanto ministerio dignos ad Tartaros destinaret. Quid autem lectis Apostolicis litteris euenerit, his verbis exprimit Taegius: *Recitatum est mandatum Concilij, & Pont. in Capitulo, & ecce tot Fratres se obtulerunt, quòd mirabilis fletus totum illud Capitulum repleuit. nimirum alijs cum lacrymis petentibus huiusmodi obedientiam, alijs flentibus pro tam charis, & dilectis Fratribus se ad labores inæstimabiles, & certam mortem ingerentibus. Flebant alij præ gaudio, quia licentiam obtinuerant. Flebant alij, quia licentiam obtinere non poterant.* Hæc ille. Tam magna erat,& ardens illorum Patrum nostrorum in proximum charitas, tam flagrantissimus salutis animarum zelus, tamque vehemens dilatationis fidei Catholicæ desiderium.

Quod spectat ad tempus Concilij: Platina, Aemilius, Gaguinus, Tillius,Genebrardus,& alij Francici Scriptores anno 1246. celebratum esse affirmant. Matthæus Palmerius, *Chronica Hirsaugientia*, Onuphrius, & alij anno superiori 1244. At Vincentius Bellouacensis, Albertus Stadensis,qui hoc tempore viuebant, Maluenda *in Annal. Prædic.* ad ann. 1245. & plures alij præsenti anno 1245. eius celebrationem consignant, quos nos meritò sequimur. Consule nostram Chronologiam ann. 1245.

Terminato Concilio, Innocentius Pont. Maximus fecit de Friderici depositione ab Imperio Magistrum Generalem nostrum F. Io. Teutonicum certiorem, illique mandauit, & nostri Ordinis fratribus, vt in publicis colloquijs, & prædicationibus illam populis intrepidè nunciarent;quod fideliter perfecerunt. Id tamen maximè fuit nostris afflictioni. Etenim ira percitus Fridericus, innumera mala intulit Ordini: inter cætera, fustigatos coegit fratres nostris ex conuentibus pluribus exulare. At ibant illi gaudentes, quoniam digni habiti sunt pro defensione Apostolicæ Sedis contumeliam pati. Olmeda *in vita Ioannis Teutonici Magistri Ord.* E cœnobiis exeuntes, læti Symbolum Apostolicum, & *Salue Regina* alta voce cantabant. S. Antoninus *3. p. hist. tit.* 23. *c.* 10. Lusitanus *in Chronico pag.* 60. Et planè nullos aptiores, magisque fidos Ministros ad publicandam per Orbem Christianum contra Fridericum sententiam reperit Innocentius, ac Fratres Prædicatores. Hi quidem perdifficilem, & periculosam Prouinciam alacriter, & strenuè susciepientes sustinuere. Hæc sunt gloriosa Ordinis nostri trophæa, hæ palmares nostræ coronæ, hæ tandem Apostolico iudicio celebratæ, ac in omne æuum victuræ. Ita prædictus Pontifex celebrauit in litteris Apostolicis dat. Lugduni XII. Kal. Ianuarij, quæ incipiunt: Humiles habitu &c. vbi habetur: *Humiles habitu, & affectu dilecti filij Fratres de Ordine Prædicatorum, se cœlestis amoris patriæ sic indissolubili vinculo adstrinxerunt, vt hoc solum pro delicijs habeant, quòd per sanctitatis opera, grati oculis diuinæ Maiestatis accurrant. De huiusmodi quidem vinculi virtute procedit, vt ipsi circa ea, in quibus diuini gloria nominis, & honor continetur Ecclesiæ, ac robur Ecclesiasticæ libertatis, ita prompto, & indefesso ducantur spiritu, quod eis nulla formido possit obsistere, quin liberè facienda subeant, quæ de Apostolicæ Sedis circumspecta prodeunt voluntate.*

Nos itaque gloriantes in Domino,quod ipse viris talibus suam muniuit Ecclesiam, qui mori pro Christo diligunt, & pati pro iustitia delectantur, Fratribus eisdem prauia deliberatione solemni, sub certa forma commisimus, vt processum contra Fridericum, quondam Imperatorem, per nos in Concilio nuper celebrato Lugduni sententialiter habitum (prout sententiæ tenor. quam sub Bulla nostra per Orbem terræ transmisimus potenter insinuat) in locis publicent oportunis, &c.

Anno 1246.

HOc anno 1246. RAYNERVS LOMBARDVS vir doctus, cordatus, & per omnia laudabilis ab Innocentio IV. Maglonensis Episcopus in Gallia creatus est. Huic Ecclesiæ, quæ postea fuit ad Montem Pessulanum translata, tantùm decem, & octo mensibus præfuit, quibus expletis, Idibus Ianuarij, an. 1248. concessit fato Gregorius Papa IX. erga Ordinem nostrum maximopere affectus, in S.R.E. Vicecancellarium sibi assumpsit præfatum P.F. Raynerium, natalium splendore, vitæ integritate, doctrina, ac pietate celebrem, anno Pontificatus sui vndecimo, qui fuit à partu Virginis 1239. Quo in munere Apostolicæ Sedi, vsque ad vltimum diem Pontificatus eiusdem inseruiuit. Deinde (vt dictum est) anno 1246. creatus fuit Episcopus Maglonensis. Scripsit:

Dictionarium varia litteratura refertum.

Taegius, Leander, Gallia Christiana *tom.3.* Choellinus *de notitia Card.c.38.* Ciaccon. *in Card. eiusdem Gregory in fine.* Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit. 358. & p.2.cap.1.tit.* Lusitanus *in Chronic. p.52.* Plodius *par. 2. lib. 1.* Castill. *part.1.*

Anno 1248.

GVILLELMVS Gallus vir inter sui sæculi Doctores nemini secundus, qui anno 1248. mandante Innocentio IV. Pontifice Maximo, Raynaldi, & Petri Carmelitarum precibus permoto, Regulam vniuerso Carmelitarum Ordini ab Alberto Patriarcha præscriptam, vnà cum Hugone Card. S. Sabinæ ex Ordine nostro assumpto, correctam, declaratam, mitigatamque Apostolica auctoritate dedit Lugduni eiusdem Innocentij anno 5. Kalendis Septembris. Fuit Episcopus Anteradensis Ecclesiæ. Ita hanc Ecclesiam nominat Bzouius *in Annal. Ecclesiast. ad annum* 1248. *num.7.* alij nostri Scriptores appellant Antecanensem, seu Aniacatensem Plodius *p. 2. lib. 1.* Castillus *p. 1.* Lusitanus *in Chron. pag. 67.* Bzouius *vbi supra*, Fontana *in Theatro par. 1. cap. 5. tit.* 38. Ractius.

Peruenit vsque ad annum 1263.

Anno 1249.

PETRVS natione Hispanus, antonomasia communiter nuncupatus PetrusHispanus, non minori obseruantia dignus ob probatissimam vitam, quàm propter eruditionem profundam. Fuit enim æquè pius, ac doctus in primis claritudine celeberrimus. Hic ex industria summa facilitate compilauit pro tyronibus *summulas Logicales*, quibus vsque ad tyrocinium meum an. 1621. lectores communiter prudentissimè vtebantur in nostra Religione. Nam in his maxima facilitate, & clarè recluditur in compedio vniuersa logicalis doctrina, quã tradiderant Aristoteles, Porphyrius, & Gilbertus. Summæ sapientiæ, ac doctrinæ vir pius profundissimam coniunxit humilitatem. Quare in opere tam famoso cognomen suppressit, & patriam. Plures interpretati sunt eum viri doctissimi, Versorius, & innumeri.

Clatuit circa hunc annum.

Antonius Lusitanus *in Bibliotheca*, Taegius *p. 1.* Plodius *p. 2. lib. 1.* Iacobus Bruno à Scigliano *in Breuiario dialectico præludio 1.*

Anno 1250.

FRATRES nostri hoc anno 1250. edidere doctum tractatum, in quo Græcorum errores refellebant, detestabanturque Schisma. Spondanus *hoc anno num. 12.* Fontana *de Prouincia Romana cap. 6.*

Eodem anno 1250. Guido de Turre, ex Delphinorum Viennensium stirpe, eligitur Claromontensis Ecclesiæ in Gallia, quæ & Aluerniæ dicitur, episcopus, & ab Innocentio IV. hilariter confirmatur. Erat tunc Guido annorum decem, & octo, sed profundioris ingenij, prudentiæ, ac rectitudinis: quare illum Sanctus Ludouicus Francorum Rex litteris humanissimis Claromontensi Capitulo commendarat: Anno 1254. S. Ludouicum Galliæ Regem

gem

gem ex transmarinis partibus redeuntem in Galliam Guido Episcopus Claromonten. in suo episcopali Palatio recepit hospitio. Anno verò 1268. à Lugdunensi capitulo propius Pastor eligitur, quam electionem non approbauit Clemens IV. sicuti ex Epist. eiusdem Pontif. maximi Viterbij 15. Kal. Februarij anno 3. sui Pontificatus eidem Guidoni data apparet; in qua hæc habet verba: *Tene igitur in omni patientia locum tuum; neque à nobis reputes te despectum, quem ex toto corde diligimus, & hoc ipsum ad amoris specialis indicium in thesauro cordis tui consignes, quòd tam salubriter fama tua prouidimus, & iustitia tua non detraximus, & nostra satisfecimus honestati.*

Efflauit animam an. Domini 1286. cuius memoria sequenti epitaphio in Claromontensi nostra Ecclesia legitur.

FR. GVIDO DE TVRRE
Episcopus Aluerniæ
XV. agens annum puer nobilis genere,
Vtpotè Delphinorum Viennensium,
Quicontempto mundi fastu, Ord. Præd.
Est ingressus: anno vero 18. ætatis suæ
SubLudou. Pio Rege Franc. prouehitur:
Ad Episcopatum Aluerniæ.
In Episcopatu suo ad honorem Dei, & Matris suæ, necnon ad Ecclesiæ Claromontensis exaltationem librum de Statutis Synodalibus Ecclesiæ Claromontensis edidit.
Obijt anno Dom. MCCLXXXVI.

Gallia Christiana *tom.* 2. Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 184. *num.* 1.

Edidit (vt dictum est in Epitaphio) Librum de statutis Synodalibus Ecclesiæ Claromontensis.

Anno 1253.

IOANNES SERNIGACII Teutonicus, natione Vvestphalus Bremensis diæcesis vir pius, & doctissimus. Hic moderator in Hungaria existens, factus Antistes Bosinensis, impetrauit vt Episcopatu, nulla sibi prouisione retenta, se abdicaret. Postea effectus moderator Prouinciæ Lombardiæ, anno Domini 1241. post renunciationem Sancti Raymundi electus fuit in quartum Magistrum Generalem Ordinis nostri. Cumque renueret, nec vellet acceptare allegans sui Episcopatus exceptiones, è contrario porrecta est epistola Domini Papæ Gregorij IX. quam propter ipsum, fratres impetrauerant, Sernigacio. Hac Pontifex Maximus illū totaliter Ordinis obedientiæ supponebat. Compulsus igitur Ordinis Magistratum suscepit, & tamquam vir Deo plenus, ac omni virtute conspicuus XII. annos cum dimidio Ordini præfuit. Ab Innocentio IV. in Capellanum, & Pænitentiarium Apostolicum assumitur: qui eiusdem Pontificis nutu, lingua, & calamo proprio, ac filiorum suorum, circumcellionum hæresim in Germania renascentem, comprimens, populos illos in fide catholica stabiliuit. Bzouius *in Annalib. Ecclesiast. ad annum* 1249. *num.* 6. Fontana *in Theatro p.* 2. *cap.* 4. *tit.* 5. *num.* 2.

Fuit Theologus extra controuersiā summus, vtriusque iuris doctor, & compilauit.

Summam Ioanninam.

Et secundum quosdam *decretum glosauit*. Ita magister Raphael *lib. de proprio non habendo c.* 3.

Scripsit multos tractatus, quòrum meminerunt Abbas Thritemius, Castillus 1. *p. l.* 2. *c.* 20.

Præterea super quatuor libros sentent. Ex Io: Turrecremata *de Conceptione part.* 6. *cap.* 29.

Virtutibus, & miraculis (Author est S. Antoninus 3. *p. histor. tit.* 23. *cap.* 10. & 12.) tam in vita, quàm in morte clarissimus Pridie nonas Nouembris anno domini 1253. obijt in Teutonia in conuentu nostro Argentinensi. vel (vt alijs placet) Basiliensi. Noster Seraphinus Razius scribit expleuisse mortalitatem anno sequenti die 4. Nouembris. F. Thomas Brabantinus *lib. de Apibus* multa encomia, & miracula refert de hoc Beato.

Anno 1254.

GVILIELMVS Romanus, ex patria sui cognominis oriundus Vniuersitatis Parisiensis Doctor, in Philosophia naturali, & morali plenè instru-

instructus, & in Theologia non minus; vitæ sanctitate illustris edidit:

Commentaria super quatuor libros Sententiarum.

Plures sermones de tempore, & de Sanctis.

Claruit circa annum salutis restitutę 1254. Alphonsus Fernandez *in Concertat. Prædic.* Lusitanus *in Bibl.* Plod. *p. 2. lib. 1.*

Anno 1255.

IOANNES DE VERDIACO solemnis Baccalaureus, Auctor grauissimus, & vnus de primis Patribus Ordinis, quem citant Bandellus *in Tractatu de Sanctificatione*, & Cardinalis Turrecremata *ibidem part. 6. cap. 29.* satis, superque versatus fuit in Sacra Scriptura, famosissimus concionator: at pietate in primis spectatissimus. Scripsit Scholastica Commẽtaria:

In Cantica Canticorum.

Item in plures Libros Sacræ Scripturæ.

Floruit circa hunc annum. Gozzeus, Lusitanus *in Biblioth.* Bandellus *vbi supra*, Plodius *de vir. illust. p. 2. lib. 1. & 3.* Seraphinus Ractius, Sixtus Senensis *lib. 4. Biblioth.*

Anno 1256.

GVILELMVS PERALDVS, aliis Peralt, siue de Petra alta, seu de Peyranta diœcesis Viennensis Gallus vir deuotus, verax, & in omni genere scientiarum doctissimus & planè admirabilis. Philosophus moralis insignis, magnus Theologus, & in lectione Patrum versatus. Dum quidam Philippus de Sabaudia Archiepiscopus Lugdunensis deposuerat pastorale onus, atque ex Apostolico indulto vxorem duxerat Aleidam Comitissam Burgundiæ anno 1268. illi successit noster Petrus de Tarantasia. Hoc ad Sedem Tarantasiensem translato, anno 5272. Peraldus creatus est Archiepiscopos Lugdunensis, vbi præfuit vsque ad 1275. quo anno ei successit Aymarus. Quare errauerunt Posseuinus *in Apparatu Sacro*, & Marraccius *in Bibl. Mariana* dicentes Paraldum obiisse an. 1255. nam Guilelmus circa ann. 1275. excessit e viuis Lugduni, & apud nostros sepultus fuit. Admissus fuit ad habitum à B. Reginaldo ann. 1219. composuit vir doctissimus, & sui sæculi nemini secundus;

De regimine Principum.

Summam de vitiis, & virtutibus.

Lugduni apud Antonium Vincentium, 1551. in 16. & alibi pluries. Hanc celebris Iacobus de Voragine reduxit in Epitomen:

Sermones notabiles de Sanctis, & de Tempore.

Qui Lugduni fuerunt editi anno 1576

De Proprietatibus rerum.

Super Regulam D. Benedicti Abbatis.

Postillas plures, & super quatuor Libros Sententiarum.

Io. de Turrecremata *in Tractatu de Conceptione p. 6. c. 29.* Plodius *p. 2. lib. 1.* Lusitanus *in Bibliotheca, & in Decade 1270.* Fernandez *in Catal. Archiepisc. Gall.* Taegius *in Monum. Ordinis*, Posseuinus, Marraccius, Fontana *in Theatro 1. p. c. 4. tit. 56. num. 3.* Trithemius, Gesnerus, Ambrosius Gozzeus.

Anno 1258.

RAYNERIVS SACCONVS Placentinus ex hæreticorum Duce, atque antesignano, seu Episcopo ad agnitionem veritatis Catholicæ à Deo vocatus, atque inter Prædicatores admissus, eisdem hostibus fidei postmodum perpetuum bellum indixit. Mediolani Generalis Inquisitor Apostolica authoritate creatus, castrum Gathæ hæreticorum municipium à fundamentis, pluribus eorum igni adiudicatis, destruxit. Quibus permoti hæretici cum Vbertino Pallauicino eorum fautore S. Inquisitor ex Mediolanensi Vrbe eiectus, vt exularet, curarunt. Sicut & contigit anno 1259. in quo exilio quieuit in pace. Fuit æquè maximus Canonista, Theologus, & Philosophus: Scripsit:

Summam aduersùs hæreticos, & alia multa.

Taegius *p. 1.* Lusitanus *in Bibliotheca*, Abraham Bzouius *in Annalibus 1234. num. 24.* Paramus *tit. 2. cap. 30.* Castill. *p. 1. lib. 2. cap. 12.* Fernandez *in Concert. Prædic.*

Pradic. ad annum 1259. Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Fontana *in Theatro p.* 3. *cap.* 1. *in fine*, & Leander.

Anno 1259.

PETRVS HERNANDES, siue Ferdinandi vir æquè doctus, & probus, Hispanus, legit multos annos in diuersis Conuentibus Prouinciæ Hispaniæ. Scripsit:

Vitam Sanctissimi nostri Patriarchæ Dominici, quæ incipit:

Beatus Dominicus adhuc puerulus.

Item scripsit *Chronicon Ordinis* incipiendo à SS. Patre nostro Dominico vsque ad vitam Generalis Mag. Ord. Humberti. Clarus miraculis volauit ad superos, anno 1259. Castillus 1. *p. l.* 2. *c.* 59. Huius meminerunt Lusitanus *in Biblioth.* Plodius *p.* 2. *lib.* 1: *Martyrol. Dominic.*

Anno 1261.

BENEDICTVS TAMACEDO Perusinus Etruscus. Vir peracuti ingenij, & celeberrimæ famæ, omniumque virtutum genere ornatissimus. Scripsit:

Tractatum contra errores Fraticellorum, quem inscripsit.

De paupertate Christi.

Super quatuor Libros Sententiarum.

Sermones Quadragesimales.

Sermones de Tempore, ac de Sanctis.

Et quasdam collationes.

Lusit. *Bibl.* Plod. *p.* 2. *lib.* 1. *& in Appendice.*

GVILELMVS RIMGISCHINENSIS Anglus eodem nomine, patria, ac natione cum illo, quem posuimus anno 1239. Scripsit:

Super quatuor Libros Sententiarum.

Postillam super Ecclesiasten.

Sermones de Tempore, & de Sanctis per totum annum.

Quadragesimale.

Lusitanus *in Bibliotheca*, Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

Anno 1262.

HVGO DE S. THEODORICO Burgundus Deo, & hominibus (vt habetur ex Epitaphio eius apud Castillum) gratiosus, tituli Sanctæ Sabinæ Presbyter Cardinalis, luminare magnum Ecclesiæ, Ordinis Prædicatorum sidus, Parisijs Doctor Theologiæ egregius, famosus diuinarum scripturarum tractator, & expositor luculentus; Verbi Dei Ecclesiastes eximius, pietatis oliua, palma iustitiæ, species honestatis, Religionis patronus, veritatis præco, pauperum pater, solamenque miserorum. Ex nostro Ordine primus ad Cardinalitiam dignitatem assumptus est. Appellatur quoque Charensis ab oppido Sancti Chari. Fuit planè Vir ingenio, moribus, doctrinaque celeberrimus, cuius sapientiam ætates omnes, & secula mirabuntur. Petri de Tarantasia, qui culmen Apostolicum sub Innocentij V. nomine tenuit, ac Beati Humberti de Romanis, qui fuit Magister Generalis Ordinis V. comes indiuiduus, maximaque amoris vicissitudine eisdem adstrictus. Functus est officio Prioris in multis conuentibus, Parisijs; & alibi pluries, in quibus se religiosæ paupertatis, humilitatisque singulare exemplar cunctis sibi subditis exhibebar. Moderator deinde Prouinciæ Franciæ, Bononiæ in Generali capitulo ad Generalatum vna cũ Beato Alberto Magno anno 1238. concurrit; sed postea creatus est Generalis Sanctus Raymũdus de Pennafort. Anno 1233. Gregorius IX. anno sui pontificatus 7. vt Latinorum cum Græcis vnionem in rebus fidei stabiliret, duos ex Prædicatorum, totidemque ex Minorum sacris Ordinibus viros pietate, ac religione conspicuos, morum honestate præclaros, sacrarumque scripturarum notitia peritissimos, nempe FF. Hugonem de S. Charo, & Petrum Dominicanos, Aymonem, atq; Rodolphũ Minoritas, ad id perficiendum, quos Apostolicos Apocrysarios ad Germanum II. Constantinopolitanum Patriarcham, destinauit. Bzou. *in Annalib. Ecclesiast. an.* 1233. *num.* 1. Fernandez *in Concert. Prædic. sub eodem anno* 1233. Humbertus Viennensis V. Generalis Magister Ordinis Prædicatorum, Hugonis discipulus, & auditor eum ex Academia

secu-

sæcularium disciplinarum ad institutũ suæ Religionis pertraxit. In Concilio Lugdunensi primo sub Innocentio IV. Summorum Pontificum iura acerrimè contra Friderici II. tyrannidem,& eius Cancellarij Petri à Vineis Capuani, quantùm illa sæcula ferebant,eloquentes libros propugnauit.

Ab Innocentio IV. creatus est Archiepiscopus Lugdunensis, instante primo Concilio Lugdunensi, ad quod vocatus, Pontificis mandata impleuit. Ob id S.R.E. Cardinalis sub Tit. S.Sabinæ anno 1245. ibidem creatus, sacro galero cum cæteris Cardinalibus donatur à Papa. His enim antea pileus ruber nondum concessus erat. Dicere solebat se maluisse mori leprosum, quàm cardinalitia purpura decoratum. Eiusdem Innocentij iussu, petentibus Rainaldo, ac Petro Carmelitis, Regulam illis à Patriarcha Alberto præscriptam, vna cum Guillelmo Episcopo Antacadensi eiusdem Ordinis Prædicatorum reformauit, declarauit, & mitigauit; quam postea idem Pontifex anno 1247. confirmauit.In Germaniam Legatus à Latere ad Guillelmum Regem electum mittitur anno 1251. (defuncto iam Friderico Imperatore) vt ad suscipiendum Regis Romanorũ diadema se disponeret, omnesque Ecclesiæ fideles benignè complecteretur. Infideles autem, ac refractarios, circumceliones hæreticos maximè, armis insequeretur. Ad Principes verò Imperij, vt repudiato Corrado Friderici filio, Guillelmo adhærerent. Bzouius *in Annal.* 1251. *num.* 2. Ciaccon. *inter Cardin.* Plodius, Fernandez *ibid.* & Fontana *in Theatro*. Cum magna illi pecuniæ summa esset oblata, non vt aliquid contra æquitatem diceret, sed quod pro æquitate erat,sileret,eam animo incorrupto reiecit. Obijt apud Vrbemueterem Anno Incarnati Verbi 1262. XIV. Kalendas Aprilis. Ex Castillo, & alijs: quamuis Onuphrius Pannuinus ponat hanc mortem anno 1264.

Fuit primus postillator totius Sacræ Scripturæ: namque super omnes libros vtriusque Testamenti, veteris, & noui præclarissima, omnisque Sapientiæ plena edidit Commentaria, videlicet:

Postillas super Genesim.
Super Exodum.
Super Numeros.
Super Leuiticos, & cæteros Libros sacrorum Bibliorum.

Vt de D. Hieronymo dicitur seipsum, scribendo epistolas, superasse, & de Origene quòd cæteros Scriptores omnes etsi scribendo vicerit; seipsum tamen in scribendo super Cantica: sic Lusitanus protulit de Hugone dicens: *Hugo noster cum cæteros scribendo vicerit; seipsum tamen scribendo super Esaiã in Psalmos, & in Euangelia*. Scripsit:

Super quatuor Libros Sententiarum.
Item Compendium Theologiæ.

Librum, quem *Speculum Ecclesiæ* appellauit.

Edidit quoque peregregium, ac laboriosum opus, quod *Concordantia Bibliorum* prænotatur.

Primusque huius operis admirabilis fuit inuentor. Ita testantur D. Antoninus 3. *p. histor. tit.* 19. *c.* 5. §. 2. Bellarminus *de Scriptoribus Ecclesiasticis*, Castillus *part.* 1. *lib.* 2. *cap.* 61. Sacrum Theatrum Dominicanum *part.* 1. Sixtus Senensis, & alij. Sunt qui existiment hoc opus ob immensi temporis, laborisque dispendium, cui vnius hominis vita satis esse non poterat, hortatu, & directione Hugonis iniunctum fuisse quingentis studiosis nostri Ordinis Patribus diuersorum cœnobiorum, ea ratione, vt singuli singulas dictiones in alphabeticas classes redigerent: sicque breui tempore multorum sedulitate perfectum fuisse opus. Quod postea tam à Græcis, quàm ab Hebræis diligentissimè imitatum videmus, opera Rab. Isaac Nathan Iudæi, qui hæbraicas Bibliorum Concordantias, & Eutalij Rhodij Monachi, qui græcas collegit. Corpus eius in Vrbeueteri apud nostros conditum fuit sequenti Elogio eidem constituto:

Eclypsim patitur sapientiæ Sol, sepelitur
Felici fine, sancta quoque Cardo Sabina
Iste fuit, per quem patuit doctrina
Sophiæ,
Præco Dei, Doctor fidei, Citharista Mariæ.

Hugo sibi nomen, & Cardo Presbyter omen,
Patria natalis Burgundia, Roma localis.
Soluitur in cineres Hugo, cui si foret hares
In terris vnus, minùs esset flebile funus.

Deinde eius corpus Lugdunum ad Ecclesiam Fratrum Prædicatorum cū magna solemnitate translatum est, & sepultum cum tali Epitaphio,

In hoc sepulchro iacet vir laudabilis Hugo
De S. Theodorico, Deo, & hominibus gratiosus
Tit. S. Sabinæ quondam Presbyter Card.
Hic habetur, vt luminare magnum Ecclesiæ,
Ordinis Prædicatorum lucerna,
Parisius Doctor Theologiæ egregius,
Famosus diuinarum Scripturarum tractator,
Et expositor luculentus,
Verbi Dei Prædicator eximius
Oliua pietatis, Palma iustitiæ,
Species honestatis, Religionis patronus,
Veritatis præco, Pater pauperum,
Et solatium miserorum,
Qui obijt apud Vrbemueterem
Anno Dom. MCCLXII.
XIV. Kal. Aprilis.

Chronicon breue nostrarum Constitutionum hæc habet: *Tempore Vrbani IV. apud Vrbemueterem vir sanctitate, & doctrina mirabilis Dominus Hugo Cardinalis ad Dominum migrauit, &c.*

Scripserunt de tanto viro S. Antoninus 3. *p. tit.* 23. *cap.* 11. Onuphrius Pan. *lib. Cardinalium,* Alphonsus Ciacconius *in vitis Pontificum*, Castillus *centur.* 1. *lib.* 2. *c.* 65. Hieronymus Borselli Bononiensis Dominicanus *lib. Generalium,* Leander *lib.* 3. Lusitanus *in Bibliotheca*, Bzouius *in Annalib. Ecclesiast. ad ann.* 1262. Ratius *de Viris Illustrib. lib.* 4. Bellarmin. *de Scriptoribus Ecclesiasticis*, Sacrum Theatrum Dominicanum, Sixtus Senensis *in Biblioth. Sancta lib.* 4. Massæus, & alij.

ANTONIVS DE NAZARIO, natione Italus, Patria Vercellensis, Pedemontanus, vir in Iure Canonico, & in Theologia insigniter doctus, ac magnus Ecclesiastes, Aristotelicæ autem Philosophiæ, & bonarum artium non ignarus, ad Ecclesiam pretiosos lapides apportauit, & inter alios:

Summam super Ius Canonicum, quæ dicitur Lucerna iudicialis.

Sermones Dominicales per Annum, ac de Sanctis.

Item scripsit super prædicabilia. Prædicamenta. Topica, Perihermenias. Priora. Posteriora. Elenchos. Physicam. Animam. De Cælo, & Mundo. Parua naturalia. Metaphysicam, & alia.

Claruit circa annum salutis communis 1262.

Huius meminerunt Antonius Senensis *in Biblioth. Prædic.* Marraec. *in Bibliotheca Mariana*, Castill. *Centuria* 1. *lib.* 3. *cap.* 58. Iacobus Susatus, Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

BENEDICTVS Vrbeuetanus, siue de Vrbeueteri Italus, fructuosus, & fœcundus Verbi Dei declamator, necnon doctus, atque eruditus, Theologiæ Professor, illius primæuæ obseruantiæ vigilantissimus custos, se præsentibus vtilem, posterisque memorabilem fecit ad Ecclesiam portans.

Sermones varios de Tempore, & de Sanctis.

Claruit anno nati Saluatoris 1262. Alphonsus Fernandez *in concert. Præd.* Marraccius *in Biblioth. Mar.* Lusitanus *in Bibliotheca* Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Fontana *de Rom. Prou. cap.* 6.

GEORGIVS à Cascano Mediolanensis doctus in Christiana, & sæculari Philosophia. Scripsit:

Super vniuersam Philosophiam Aristotelis.

Item super quatuor Libros Sententiarū.

Taegius *p.* 1. Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Lusitanus *in Bibliotheca fol.* 87.

EMANVEL Mediolanensis Lombardus, eximius concionator, quem exornabat omnium scientiarum perfecta Encyclopedia. Dictauit:

Sermonarium.

Albertus Venetus, *Lusitanus in Biblioth.* Plodius *part.* 2. *lib.* 1.

IACOBVS Perusinus Vmbrensis:

Dictauit: *Sermones prædicabiles.*

Lu-

Lusitanus *in Biblioth.* Plod. *p. 2. lib. 1.* Fernandez, Fontana *de Roman. Prou. cap. 6.*

PETRVS E SCALIGERA gente nobilissima ortus Veronæ, Italus diuini verbi declamator fructuosus; ob humanarnm, diuinarumque litterarum peritiam non vulgarem, magni apud omnes nominis, & auctoritatis. Creatus est Episcopus Veronensis an. 1290. à Nicolao Papa IV. vir fuit spectatæ integritatis, ac doctrinæ vnus ex primis nostri Ordinis alumnis, qui à S. Patre Dominico Bononiæ ad religiosæ conuersationis habitum fuere recepti. Hic cum esset penè capularis senex Episcopale onus ad quinque annos tantùm administrauit ea integritate, charitate, ac pietate, quam è Sanctissimo patre suo ebiberat. Tandem omniũ mœrore spiritum reddiditCreatori suo anno 1295. Scripsit:

Postillam in Matthæum.

Aliam super Ioannem, quæ incipit:

Nunquid ad præceptum tuum eleuabitur Aquila, &c.

Sermones Sanctorum.

Item Sermones de Tempore, qui reperiuntur Genuę in Bibliotheca Minorũ.

Alias pulcherrimas postillas super reliqua Bibliorum.

Taegius *p. 1.* Lusitanus *in Bibliotheca p. 190.* Plodius *part. 1. lib. 1. part. 2. lib. 1.* Alphonsus Fernandez *in Concertation. Pradic.* Sixtus Senensis *lib. 4. Biblioth.*

MATTHAEVS DE GRITIS Mediolanensis, vir in sacris litteris, & in Theologia scholastica optimè exercitatus inter alia doctrinæ suæ specimina edidit:

Sermones de Tempore, ac de Sanctis per totum annum.

PP. *Monum. Ord.* Lusitanus *in Biblioth.*

Claruit anno post Verbum hominem factum 1262. Alphonsus Fernandez *in Concert. Prædic.* Taegius *p. 1.* Plodius *p. 2. lib. 1.*

IO: ROMANVS studijs deditissimus, & præter Philosophiam, & sacram Theologiam in historijs satis peritus.

Scripsit, velut VINCENTIVS BELLOVACENSIS, circa hunc an. 1262.

Speculum historiale.

Fernandez, Lusitanus *in Biblioth.* & Fontana *de Prou. Rom. c. 6.*

FRANCISCVS GALVANVS Mediolanensis, Theologus eruditus, magniq; nominis Ecclesiastes, ac in litteris politioribus versatissimus. Scripsit:

Chronicon Ordinis Prædicatorum.

Præterea sermones de tempore, ac de Sanctis.

Claruit anno post Verbum incarnatum 1262. *Concertation. Prædic. Biblioth.* Mar. Marraeij Albertus Venetus Lusitanus *in Biblioth.* Plodius *p. 2. lib. 1.* Martyrologium Dominicanum.

GVLIELMVS KIMGESHAMENsis, vel Ringeshamẽsis Anglus in diuini Verbi prædicatione eximius, & in omni tàm Philosophiæ, quàm Theologiæ genere insigniter doctus reliquit ex suis vigilijs.

Super quatuor libros sententiarum.

Postillam super Ecclesiasten.

Sermones de sanctis per totum annum.

Item de tempore, & de quadragesima.

Claruit anno post Christum natum 1262. ex Pitseo. Marrac. *in Bibl.* Mar. Ambros. Gozzeo, Plodio *p. 2. lib. 1.*

IOANNES LAMPVGNANVS Mediolanensis eruditione, doctrina, religione spectabilis, & Ecclesiastes commendatissimus. Scripsit:

Conciones de tempore, ac de Sanctis.

Item sermones Quadragesimales.

Floruit circa annum Domini 1262: *Concertat. Prædic.* Alphonsi. Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. 2. lib. 1.* Lusitanus *in Bibl. fol. 132.*

IOANNES DE OPPRENO Mediolanensis, vir ingenio singularis, in disputatiua Theologia abundè versatus, & in sacris euoluendis libris multùm diligens; Euangelistes quoque insignis. Scripsit:

Sermones de tempore per totum annũ.

Item volumen concionum de Sanctis.

Librum sermonum de Beata Virgine.

Sermones pro Defunctis.

Claruit anno partus Virginei 1262. *Concert. Prædic.* Alphonsi, Taegius *p. 1.* Plodius *p. 2. lib. 1.* Lusitanus.

Anno 1263.

PETRVS DE REMS, seu Rhemensis Gallus fuit vir ingenio præclarus

rus, in politioribus litteris, & in sacris scripturis insignis, atque vita conspicuus. Priùs in Prouincia Franciæ fuit moderator; ex qua præfectura assumptus est ad Ecclesiam Aginnensem in Aquitania sub Metropolitana Burdegalen. Scripsit:

Super vniuersum testamentum vetus, ac nouum compendiosè.

Carmine quoque complexus est Bibliorum sacrorum Historias.

Qui liber manuscriptus existit *in Bibl. S. Dominici de Neapoli.*

Obiuit circa hæc tempora. Ex Castillo 1. *p.* Chron. *lib.* 2. *c.* 69. Lusit. *in Biblioth.* Plodio *p.* 2. *lib.* 1. Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 11. *num.* 1. & Taegio *p.* 4. *Monum. Ord.* Godefrido Languedoc. *m. s.*

Alius Petrus Gallus etiam fuit prouincialis Prouinciæ Franciæ. Insignis concionator, ac celebris. Scripsit:

Librum sermonum de tempore, ac de Sanctis, quibus vsque hodie vtuntur multi. Henricus Gandauensis *de Scriptoribus Eccl. cap.* 41.

Edidit, & alia plura.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *in Appendice.*

LAVRENTIVS GERVASIVS Gallus ingenio, & doctrina insignis, qui floruit tempore S. Ludouici IX. Regis Francorum edidit Copulata.

Super summam Diui Thomæ.

Lusitanus *in Bibl.* & Plodius *in Appendice.*

PAVLVS CHRISTIANVS hoc anno 1263. die vigesima Iulij sub Vrbano IV. Barcinone in domo regia, coram Iacobo Rege Moysen Gerundensem Rabbinorum doctissimum, solemni disputatione, maxima cum Iudæorum confusione superauit. Aderant ibi Regiæ Curiæ nobiles, Episcopi, Inquisitorum, ac omnium Religiosorum Patres præstantiores. Fernandez *in Concert. prædic. ann.* 1263: Diagus *lib.* 1. *c.* 4. Fontana *in Theatro p.* 3. *c.* 3. *tit.* 3. Vincentius Baronius.

PETRVS DE LASCALA. Hic est ille, de quo supra fol. 19. columna prima. Nam quem nos appellamus Petrum Scaligerum, Lusitanus *in Bibliotheca pag.* 190. vocat Petrum della Scala. Vide illic.

IACOBVS SCALZA Vrbeuetanus in Tuscia magnus Ecclesiastes, vulgauit, quos recitauerat,

Sermones prædicabiles valde vtiles.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Fontana *de Rom. Prou. cap.* 6.

IOANNES AB HERDVCH Germanus vita, & moribus sincerissimis doctrinaque probata edidit:

Commentaria in Genesim.

Item super plures alios Bibliorum.

Lusitanus *in Biblioth.* Gozzeus Plodius *part.* 2. *lib.* 1.

BERNARDVS HISPANVS vir spectatæ famæ, atque religionis, litteris verò philosophicis, & sacris valde instructus. Scripsit diligentissimè:

Super aliquos Libros Sacræ Scripturæ.

Item tria quodlibeta.

Quæstiones de spiritualibus Creaturis.

Præterea De potentia Dei.

Insuper librum de Anima coniuncta, & separata.

Nescitur tempus, quo vixerit. Leander *lib.* 4. Lusitanus *in Bibl.*

THOMAS patria Cantipatranus sacræ Theologię Baccalaureus, Brabantinus natione, vel secundùm alios Gallus, fuit discipulus magni Alberti, cuius doctrinę magnus extitit imitator, regularis obseruantiæ studiosissimus; vixitq; in opinione maxima perfectionis. Antonius Senensis Lusitanus refert fuisse Patriarcham Hierosolymitanum. At in serie Patriarcharum ab Abbate Vghello ex Vaticanis regestis deprompta, & à Fontana in Sacro Theatro Dominicano nulla fit de Cãtipatrano memoria. Patriarchæ Hierosolymitani Ordinis nostri hi soli connumerantur: P. F. Thomas Agni de Leontino Siculus, F. Ioannes de Vercellis, Fr. Nicolaus de Anapijs Rhemensis Gallus, F. Nicolaus de Ancinis, F. Radulphus Burgundus, F. Petrus de Plorca, F. Rymundus Bequinus Tolosanus Episcopus Nemausensis, F. Petrus de Palude Gallus, natione Burgundus, & F. Guillelmus de Militijs Gallus doctor Parisinus, qui fuit Vrbano V. à sacris confessionibus.

Natus est Thomas nobili genere; habuit S. Thomam Aquinatem amicũ, & condiscipulum, vterq; enim Alberti

Ma-

Magni Coloniæ fuit Auditor, ita ipse testatur *lib. 2. cap. vlt. num.* 50. ac demum Antistitis Cameracensis Episcopus suffraganeus, de quo meritò dubitatur, an magis scientia, vel pietate præcelluerit. Inter alia copiosæ eruditionis monumenta, quibus nomen suum sæculorum memoriæ consecrauit, protulit in apertum *miracula, & exempla plura de Beatissima Virgine Maria*, quę annexa Libro *De Bono vniuersali*, seu *de Apibus mysticis*, prodierunt Duaci 1597. 1605. & 1627. in 8. Typis Belleri.

Ad instantiam S. Thomæ Aquinatis omnes Libros Naturalis, Moralis Philosophiæ, ac Metaphysicæ Aristotelis de Græco transtulit in Latinum, quæ dicitur Versio antiqua. Nam posteà versa sunt in Latinum ab Argyrophilo, à Gaza, à Trapezuntio, & ab alijs.

Edidit etiam Librum *de Apibus mysticis*, quem *Bonum vniuersale* vocauit, seu *de Bono vniuersi*. Ex Martyrologio Dominicano.

Item de Naturis rerum.

Castillus 1. *part. Chron. lib.* 2. *cap.* 69. & ipsemet in præfatione libri *de Proprietatibus Apum*. Scripsit quoque *Vitam S. Christinæ*.

Plodius *de Viris Illustribus lib.* 4. Hæc vita extat apud Surium, mense Iunio die 23.

Item vitam S. Ludgardis, quæ extat apud eundem eodem mense die 16.

Addidit vnum librum ad vitam S. Mariæ de Oegnies.

Scripserunt de Beato viro Epitom. Gesn. Antonius Senensis *in Bibliothec.* Bellarmin. *de Scriptor. Ecclesiast.* Gallia Christiana *tom.* 1. Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 4. *tit.* 21. *num.* 2. *cap.* 5. *tit.* 352. Plodius *part.* 2. *lib.* 1.

Erat Thomas Episcopus Lusentinus, ac suffraganeus Ecclesiæ Cameracensis sub Nicolao de Fontaines Episcopo, cuius meminit *lib.* 2. *Apum cap.* 47. Viuis excessit anno 1275. sepultusque fuit in Cathedrali Cameracensi. Vide Trithemium, Guil. Eysengrein, Georg. Coluener.

BONVS-HOMO natione Brito scholæ Parisien. Doctor Regens', vnus fuit ex ijs quos impugnauit malesanus ille Guillelmus à Sancto amore sub prætextu nimiæ in Viris Religiosis litteraturæ, quæ magno Doctorum sæcularium damno, facultati Parisiensi solitudinem inducebat: sed cur suam Soli lucem improperare, radijsque velum obducere? fuit tamen Bonus-homo ex vniuersitate depulsus; sed ab Alexandro Papa IV. per Bullam. *Quasi lignum vitæ*, datam Neapoli 18. Kalend. Maij, Pontificatus anno 1. fuit in pristinum Magisterij gradum restitutus. Scripsit multa, quæ nunc desiderantur. Godefridus Languedoc. *in Monument. Prouinciæ Parisiensis manuscriptis*, quæ à meo P. Reuerendissimo Magistro Generali F. Ioanne Thoma de Rocaberti mihi tradita fuerunt, & asseruo.

Anno 1264.

VINCENTIVS Episcopus Bellouacensis, Gallus Burgundus, patria Bellouacensis vir maximæ lectionis, memoriæ incredibilis, raræ doctrinæ, vitæque admirabilis, ac S. Ludouico IX. Regi Gallorum, eiusque filio Philippo Audaci, qui anno 1270. eidem successit in regnum, charissimus; numquam studiorum laboribus fractus, vigilijs fessus, in discendo, docendo, legendo, scribendo assiduus, omnes omnium penè gentilium, & Christianorum libros diligentia exacta reuoluit. Suppeditabant libros, & sumptus Pater, & filius, Ludouicus, & Philippus. Ab Innocentio IV. Bellouacensis Episcopus in Gallia sub Metropol. Remen. creatus fuit anno 1248. Excessit ab humanis anno 1264. ex Castillo 1. *p. Chron. lib.* 2. *cap.* 69. & non secundùm Antonium Senensem *in Bibliotheca Ord. Prædic. anno* 1256. *neque anno* 1240. Vt malè scripsit Garzias. Ex quo fuit argumentum quorumdam astruentium secundam secundæ D. Thomæ desumptam esse ex speculo morali Bellouacensis. Vide Apologiam Vincentij Baronij *lib.* 1. *sect.* 2. *art. vlt.* §. 1. Constat enim *ex Speculo Historial. lib.* 33. Bellouacensem narrare Sanctum Petrum Martyrem ab Innocentio IV. diuorum albo illatum; quod contigit Anno Domini 1253. cũ

An-

Anno præcedenti in cœlum euolauerit Martyr.

Ex hoc ruit dictum Garziæ: Idem Vincentius anno 1260. Primogeniti filij defuncti de morte S. Ludouicum afflictum solatus fuit epistola: ergo non mortuus est Vincentius (vt asserebat Antonius) anno 1256. Sed peruenit vsque ad annum præsentem 1264. Ruit etiam dictũ Fontanæ dicentis *in Theatro p.1. cap.5. tit.80.* Vincentium obiuisse anno 1258. Consule ann. 74. v. S. Thomas.

Quatuor magna, & admirabilia specula, scilicet Doctrinale libris decem, & septem distinctum.
Iterum recusum Venetijs 1494. in folio. In hoc agitur de omnibus scientijs à Grammatica vsq; ad Sacram Theologiam.

Speculum naturale triginta duobus magnis librum diuisum, quod idcirco *Speculum naturale* inscripsit, quod in hoc vno complexus esset quicquid speculatione, admiratione, & imitatione dignum inueniri potest in his, quæ in mundo visibili, & inuisibili ab initio vsque ad finem facta, vel dicta sunt, siue etiam adhuc futura sunt, annotatis intraipsas contextus lineas singulorum Authorum nominibus, ex quorum scriptis hoc opus confarcinauit: Summa autem librorum præsentis voluminis hæc est:

De prima Mundi creatione, hoc est de Creatore, & de his, quæ ab eo ante omnem diem creata sunt librum vnum, qui incipit:
Quoniam multitudo Librorum:
De opere prima diei lib.1.
De opere secunda diei libros duos.
De opere tertia diei libros 10.
De opere quarta diei lib.1.
De opere quinta diei lib.2.
De opere sexta diei lib.11.
De opere septima diei, qua Deus, postquam requieuit die septimo operatur vsque modo lib. 4.

Tractat igitur in his de rebus omnibus, de herbis, auibus &c. & in vltimo de locis, & temporibus. Venetijs in folio 1464.

Speculum Morale in tres magnos libros diuisum. Venetijs 1494. in folio. Et agit de passionibus animi, de legibus, de gratia, de vitijs, & virtutibus copiosissimè. Nec Bellarminus de hoc opere audiendus.

Speculum historiale, in quo enunciantur historiæ ab initio Mundi vsq; ad annum 1244. Aliquis alius noster Pater posteà continuauit idem opus vsque ad annum 1294. Vincentius enim in Epilogo testatur se Speculo Historiali finem imposuisse anno 1244. Scripsit prætereà:

Libros quatuor de Gratia Dei.
Epistolam consolatoriam ad S. Ludouicum Francorum Regem super morte sui primogeniti.
Libellum de Laudibus Beatissima Virginis ex dictis Sanctorum concatenatum.
Librum de laudibus S. Io. Euangelista in eadem forma, & stylo.
Plures alias epistolas, & tractatus.
Librum de institutione puerorum regalium ad Margaritam Reginã Franciæ. Leander, Sixtus Senensis *in Biblioth. sancta lib.4.* Castillus *p.1.* Plodius *p.2. lib.1.* Fernandez *in Catalogo*, Lusitanus *in Biblioth.* Bzouius *in Annal. Eccles. ad ann. 1220. num. 14.* Fontana *in Theatro part.1. cap.5. tit.80.* Henricus Gandauensis *de Script. Eccles.* Molanus *in m. s. Biblioth.* & Bellarmin. *in Catal.*

STEPHANVS REATINVS in Sabinis, sicut in Aristotelis doctrina doctissimus, ita pariter & in alijs, calamo dedit:

Commentaria super Physicam Aristotelis.
Super totam artem veterem eiusdem.
Item in Prædicabilia.
Albertus Venetus, Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. 2. lib. 1.* Lusitanus *in Biblioth. pag.227.*

Anno 1265.

CONSTANTINVS MEDICES Episcopus Orepiti Vrbeuetanus, siue Herbani in Tuscia, quem Lombardellus patria facit Senensem. Vir quidem fuit orationis, pietatis, doctrinæ, ac religionis exemplar. Scripsit vitam S. Patris Dominici, quam Capitulũ Generale sub Ioanne Vvaldesuleu, seu Vvildeshemensi probauit.

uit. Hunc subdunt composuisse officium S.Patris Dominici iussu eiusdem Ioannis Generalis IV. Alij autem id tribuunt B.Iordano II. Ordinis Generali; communiter autem dicunt Constantinum ex mandato Reuerendiss. P. Generalis, F.Ioannis Vercellensis, illud composuisse; eoque nos in nostra Ecclesia vti. Ex Castillo 1.*p. Chron. l.2. c.69.* Plodio *in Append.(lege an.1234.)* Ratio, Lusitano *in Biblioth.* Fontana *de Romana Prouincia cap. 6.* & aliis.

In Græcia Legati Apostolici fungens munere obijt, cuius ossa postea translata fuere Perusium. Fontana ex Fernandez.

RICHARDVS CASTRICONENSIS Anglus Magister religiosissimus, ac doctissimus. Scripsit:

Super quatuor Libros Sententiarum.

Præterea in Apocalypsim moraliter, & ad literam.

Albertus Venetus, Plodius *p.2. lib. 1.* Lusitanus.

BARTHOLOMAEVS Hispanus concionator eruditissimus. Scripsit:

Summam grammaticalem ad tyrones.

Iacobus Susatus, Plodius *par.2. lib. 1.* Lusitanus *in Bibliot.*

RICHARDVS PHISAYA Anglus doctrinæ, famæque spectabilis in disceptationibus Scholasticis dissoluendis efficax. Scripsit:

Super quatuor Libros Sententiarum.

Albertus Venetus, & Lusitanus.

Anno 1266.

PINAMONS PEREGRINI à Brembate Bergomensis cum esset diues ciuis, vtriusque iuris doctor, & sacrarum litterarum peritissimus, Bergomi à S. P. Dominico ad nostram Religionem admissus fuit. Primus Prior fuit Bergomensis, quòd officium incæpit an.1226.durauitque annos 40. scilicet vsque ad an.1266.Fuit etiam primus Inquisitor ibidem.

Vir planè religiosus, & doctissimus, charissimusque S. Thomæ Aquinati. Scripsit maxima puritate styli, ac pietate:

Vitas SS. Alexandri, Grata, Fermi, & Rustici ciuium Bergomensium.

Sanctissimè obijt an.currente 1266. Bartholomæus Peregrini Bergomensis *in vinea Bergomensi*, Plodius *de vir. illustr. p.1. lib.1. num.19.*

GELTRVDIS RINFELDENSIS Virgo Germana Ordinis nostri ab infantia nomen dedit Religioni, vixitque in illa sanctissime vsque ad senectutem. Flagrabat ardentissimo desiderio, vt intelligeret illud Augustini: *Omnia membra hominis post resurrectionem fulgebunt, sicut Sol, in Regno Dei, & ipsius laudes pariter resonabunt.* Quare cantando cum alijs Monialibus in choro die S. Augustini Antiphonam illam: *Adest dies celebris, &c.* in extasim rapta veritatem dicti comprehendit.

Scripsit deuotissima Mater plures libros.

Et digitus dexteræ suæ, quo scribebat, visus fuit diuinitus, instar Solis, radios diffundere vndequaque.

Taegius *part. 3.* Plodius *part. 1. lib. 1. num. 225.*

IO: VITERBIENSIS Theologus eruditus, & acerrimus expugnator hæreticorum. Scripsit:

Tractatum in forma Dialogi contra hæreticos sui temporis. Vixit sub Pontificatu Clementis IV. Papæ. Monumenta Conuentus Gradensis, Fontana *de Rom. Prou. cap.6.*

Anno 1267.

GERARDVS DE FRANCHETO Gallus Lemouicensis vir eloquentissimus, vitæque celeberrimæ sumpto habitu à B. Reginaldo 1219. dedit Parisijs Religioni nomen, & ibidem an.1220. vota nuncupauit solemnia in manibus B. Iordani. Expletis de more studijs, euasit conspicuus. Prædicator facundus, gratiosus, mansuetus, benignus, dulcis, & in conuersatione, negotijsque pertractandis religiosissimus, & suauis. Fuit Prior Lemouicensis, in Montepessulano, & Massiliæ. Item Prouincialis Prouinciæ, quæ est pars Galliæ Narbonensis, quā annos octo summa pace rexit, & æquitate.

Ad petitionem B.Humberti, scripsit:

Vitas primorum Patrum Ordinis nostri, ab an.1216. vsque ad annum 1260. in

5.par-

5. partes partitas. Ex Castillo 1. *part. Chron. lib.2. cap. 69.* ex Plodio *de vir. illustr.* ex Martyrologio Dominicano, Lusitano *in Bibliotheca*, & Taegio *p. 6.* Extant Duaci, & alibi editæ. Miræus *in Mantissa*.

Vita fungitur anno 1271. in maxima senectute Lemosi in Gallia, sepultusque fuit iuxta portam Ecclesiæ cum hoc epitaphio:

Frater Gerarde de Francheto, pie valde
Termis hic a te capitur locus immediatè.
Ordo, genus, vita, discretio, lingua polita
Fama, pudor, pietas te laudant pax, amor, ætas.

Conseruatur Chronicon Gerardi Lemouicensis manuscriptum in Conuentu S. Crucis Segobiensis, ita testatur Ferdinandus de Castillo *in Prologo ad Lectorem*. Item habetur Neapoli. Lusitanus *in Biblioth. fol.91*.

Anno 1268.

BEATVS BARTHOLOMAEVS DE BRAGANTIIS Vicentinus S. Patris nostri Dominici dilectus discipulus, sanguinis nobilitate, vtpotè ex Dominis Castri Bragantis, doctrinæ præstantia, vitæque sanctimonia illustris, profecto Sanctissimo Patriarcha in Cœlum, Magisterium Sacri Palatij tenuit. Deinde Innocentio IV. Nicosiensem Episcopũ in Cypro creauit anno salutis 1246. quem idem Põtifex Max. suis manibus consecrauit. Anno verò 1248. illum in Syriam Legatum de Latere ad S. Ludouicum Gall. Regem direxit. Pius Rex Bartholomæi cognita sanctitate, eo in posterum vsus est in rebus ad animæ salutem spectantibus, apud quem etiam animæ labes in confessione deponebat, ac cuncta ex eius consilio peragebat. Anno 1254. in Galliam cum eodem Sancto Ludouico reuertitur: Quamobrem, nacta causa ab Alexandro IV. Pontifice Maximo ann. 1256. 15. Kalend. Februarij translatus fuit ad Ecclesiam Vicentinam. In sede suæ patriæ constitutus probos exemplo firmauit, improbos exhortationibus sceris ad meliorem frugem reduxit, hæreticosque, à quibus sæpiùs insidijs impetitus, multa pertulit mala, doctrina, & argumentis confudit. Ab Ezelino Lombardiæ tyranno, atque Ecclesiæ hoste sæuissimo in exilium pulsus, longè à sua diœcesi vixit ad annum vsque 1260. quo Ezelinus, Pontificijs, & fœderatorum armis profligatus, vulnere tandem accepto, vt par erat demeritis suis, interijt. In suam Ecclesiam reuersus Bartholomæus, Vicentinæ Vrbis Princeps à populo, & ciuibus vnanimi consensu eligitur. Sanctus Præsul ciuitatem illam spirituali, atque temporali gladio tanta cum pietate, sanctitate, prudentia, & iustitia rexit, vt communi acclamaretur elogio, *Patriæ* Pater. Horum fama permotus Rodulphus Cæsar, cum vnà cum Gregorio de Montelongo Aquileiensi Patriarcha suum in Italia Vicarium anno 1262. constituit. Posteà Apostolicæ Sedis Nuncius directus est in Angliam, & in Galliam. Eius vitæ sanctimoniam cum S. Ludouicus Rex Galliæ exploratam dudum haberet, vnam ex spinis coronæ, qua Christus Dominus in sua passione coronatus fuit, eidem pro magno munere dedit. Hanc Sanctus Præsul anno Domini 1260. Vicentiam detulit, vbi in honorem sacræ Coronæ spineæ Ecclesia cum Ordinis Conuentu constructa, ibi propria manu, publico huiusmodi donationis instrumento confecto, reposuit. Vltimum clausit diem an. 1268. in eadem nostra Ecclesia S. Coronæ, vt elegerat, tumulatus. Eius corpus quinquagesimo tertio ab obitu, anno incorruptum repertum, in nobile marmoreum sepulchrum solemni pompa, maximoque ciuitatis concursu illatum fuit. Eius vita Marcus Antonius Thienæus scripsit in Catalogo Sanctorum, & Beatorum Vicentinorum sub die 20. Maij.

Reliquit pijssimus, & doctissimus vir pro Ecclesia:

Sermones sententijs Sacræ Scripturæ, & SS. Patrum refertos.

Commentaria super Sacram Scripturã.

De cælesti Hierarchia.

Libros D. Dionisij in Apostolico Palatio

latis enodauit, quos doctissimis Commentarijs illustrauit.

PP. *Monum. Ord.* Vghell. *Ital. Sac. to.* 5. Lefebure *in Manual. histor.* Spond. *in Auctar. Chronol. ad Annal. Baronij.* Plodius *p. 2. lib. 1.* Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit. 423. & alibi pluries,* Iacobus Marzari *in historia Vicentina*, Castillus *p. 1.* Borsellus, & Scriptores alij Ordinis. Hi libri habentur (teste Lusitano) *in Biblioth. conuentus nostri Vicentini.*

Anno 1269.

GVILLELMVS, seu Vuillermus, vt alij tradunt, Boderishinensis natione Anglus, de Prouincia Anglicana Ordinis habitum apud Londinũ assumpsit. Parisijs cum F. Petro de Tarantasia, qui anno 1276. ad Pontificatum sub nomine Innocentij V. ascendit, & cum Cardinale Anibaldense nauauit operam studijs. Diuersis in sua Prouincia Conuentuũ obitis præfecturis, Sacri Palatij Magisterium, procurante Cardinali Anibaldense anno 1263. ab Vrbano IV. obtinuit, quod cum sui nominis, & Ordinis laude plures annos administrauit. Quieuit in pace circa annum 1260. ereptusque fuit è viuis, antequam collegæ amantissimi sui Petri de Tarantasia assumptionem ad Summum Pontificatũ videret.

Hæc ingenij sui vastissimi reliquit præclarissima monumenta:

Commentaria super Threnos Hieremiæ Prophetæ.

Super Cantica Canticorum.

Super Pauli epistolas ad Romanos.

Fernandez *in Catal. Mag. Sac. Palatij,* Lusitanus *in Biblioth.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *par. 2. lib. 1.* Lucarinus, & Fontana *in Theatro part. 2. cap. 5. num. 4.*

Anno 1270.

RICHARDVS PHYSARA, seu Phisaia Anglus Scholasticus versatissimus, & egregius. Scripsit:

Super quatuor libros Sententiarum.

Albertus Venetus, Lusitanus *Bibl. pag. 210.* & Plodius *part. 2. lib. 1.*

Floruit circa hæc tempora.

GERARDVS natione Germanus, Lector Leodiensis fuit egregio ingenio, in diuinis litteris multa lectione exercitatus, atque in scholastica disciplina, ac demum profundè doctus, omniũque bonarum artiũ peritia vir spectatissimus in illo sæculo habebatur. Edidit Librum:

De doctrina cordis satis vtilem viris religiosis. Docet enim septem dispositiones faciendas pro corde. Incipit:

Præparate corda vestra.

Item librum Sermonum de Tempore.

Librum Sermonum de Sanctis.

Claruit *Supplem. Chron.* 1313. Alijs 1270. *Lege* Antonium Lusitanum, Marraccium *in Biblioth.* Plodium *p. 2. lib. 1.* & alios.

SIGIFREDVS, seu Sifridus de Arena Italus, vir grauissimus, ac venerandus pietate, religione, doctrina, necnon sacrarum litterarum assidua lectione. Scripsit:

In tres nocturnos Psalterij.

Item super Canticum B. Virginis, Magnificat.

Claruit circa hunc annum 1270. Antonius Senensis *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 1.* & alij.

BEATVS NICOLAVS FORTIGVERRA Italus, patria Senensis ex Romana Prouincia, nobili genere natus, summa doctrina, ac vitæ sanctitate spectabilis. Ortus est anno 1180. Adolescens studuit Bononiæ, ac Parisijs. Ad patriam reuersus vendidit omnia sua, pretiumque dedit pauperibus. Diuinitus monitus remisit seculo nũcium, & in manibus nostri Sanctissimi Patriarchæ nomen dedit nostræ Religioni. Huic igitur, neque vetustæ maiorum imagines, neque proprium equitis, & Palatini Comitis decus, opesque, & commoda stirpis claritudini respondentia tanti fuere, ne christianæ humilitati post habenda putaret. Erogato (vt dixi) ad euangelicæ perfectionis præscriptum, omni in egenos patrimonio, Sanctissimi Patriarchæ Dominici amplexus est institutum. Ab eiusdem nostri institutoris, etiam tunc maximè inter homines agentis manu, religiosi habitus insignia recepit. Et ne vocabulo tenus in Prædicatorum

Ordinem adſcitus videretur, ingenio ſtatim ad exercendam diuinis in rebus facundiam admoto, ſummè præſtitit in permouendis ad frugem flagitioſorum animis, ipſiſque Iudæorum cordibus ab oſtinato ſuæ impietatis propoſito deterrendis. Miro quippe quodam illapſu, & impetu ſuauiter ineluctabili, eloquentiæ flumen, quod ex eius ore, tamquam è beato fonte manabat, vndas ſalutari vena pretioſas audientium mentibus inuehebat. Cooperabatur non rarò, & ſermonibus eius validiſſimos addebat neruos Dominus per ſigna, atque prodigia, quæ dicentem ſubinde ſequebantur; cum & cæci quam plurimi iucundiſſima lucis vſura, & ſurdi neceſſario aurium beneficio, vatioque alio morborum genere vexati optatæ valetudinis gaudijs fruebantur. Naufragantes quoque, alijſque vitæ huius periculis exerciti, ſubita incolumitate pluries donabantur. Quibus celebri fama vulgatis, ſecundis Dominicanæ Familiæ ſuffragijs in Italia, Græcia, ac Terra Sancta multorum cænobiorum regimini eſt admotus. Poſt varios ibi pro catholica Eccleſia, atque noſtra Religione exantlatos labores, atque peractas prælaturas, Sardiniam, Corſicamque petijt. Cumque ibi propagando ſui Ordinis Inſtituto intenderet, ab Innocentio IV. Romano Pontifice (vt Faſti Senenſes) vel potius ſecundum alios ab Vrbano IV. cui Nicolai Fortiguerra inculpata vita optimè innotuerat, Alerienſis Epiſcopus in Corſica ſub Metropolitana Piſana creatus fuit. Hoc nuncio concuſſam vehementer Fortiguerra ſuam modeſtiam intelligens, in abdidiſſimam continuò ſpeluncam ſe contulit. Opportunius ſuis rationibus ferarum contubernium, quàm vitæ in excelſo agendo ſplendorem exiſtimabat. At obluctantem diuinæ voluntati perſeuerare in eo propoſito paſſa non eſt cognominis eius S. Nicolai Myrenſis Epiſcopi vox, quam à S. Præſule manifeſto ad oculos ſuos lumine accedente, audiuit. Fortiguerram Myrenſis Sanctus ad eam prouinciam ſine mora ſuſcipiendā adhortabatur. Tāto igitur auſpice, initum munus per omnes religioſiſſimi Epiſcopi partes ſuſtinuit. Acerrimum primò ſe præſtitit Eccleſiaſtici iuris propugnatorem. Amariſſimis quamquam iniurijs laceſſitus in eodem animi habitu ſemper ſtetit impauidus. In ſuæ vrbis pauperes intentiſſima cura ſollicitus, eorum omnium nomina referenda in ephemeridem iuſſerat, vt quotidie ſingulorum miſeriæ remedijs opportunis occurreret. Proprias ædes in peregrinantium hoſpitium adhibuit, quorum pedes ſuis ipſe manibus abluebat. Duobus tantum famulis interim cōtentus, paupertatis incommoda è populo in ſe transferre lætabatur: patientiæ, atque auſteritatis rarum exemplar. Corporibus ab obſeſſis paſſim admoto pedo Dæmones abigebat. Nonagenarius maior diuino repente ſpiritu percitus manifeſtè prædicit, imminere ſibi, quem diu ſuſpirauerat, ad cæleſtem patriam tranſitum, ipſo videlicet die Patroni ſui Nicolai Natali obeundum. Compoſito itaque pridie ſepulchro, vbi condicta dies illuxit, venerabile Miſſæ ſacrificium in eiuſdem S. Epiſcopi honorem operatus, inter amantiſſimas lacrymas populi expeditum ad ſuperos iter ſuo Parenti apprecantis, placidiſſimo fine defunctus eſt currente anno 1270. in feſto S. Nicolai VI. Decembris. Scripſit:

Super Iſaiam Prophetam.
Super Hieremiam, Ezechielem, & Danielem.
In Epiſtolas D. Pauli.
In Apocalypſim.
Super quatuor Euangelia.
Sermones Quadrageſimales.
Sermones Dominicales.
Sermones de S. Nicolao.
Sermones de Sanctis per totum annum
De duabus naturis in Chriſto.
De cælibatu.
Sermones in orationem Dominicam.
De Officio Paſtoris.
Super D. Dionyſium de Diuinis nominibus.

Alphonſus Fernadez *in Concertat. Prædicat.* Gregorius Lombardellus, Plodius *p. 2. lib. 1.* Vghellus *tom. 3. Italia Sacra*, Fontana *in Theatro 1. p. cap. 5. tit. 22. num. 2. & de Rom. Prou. cap. 6.* Faſti

sti Senenses Academiæ Intronatorum. & alij.

Anno 1271.

GVILLELMVS CORDVBENSIS vir doctissimus, grauis, & exactæ religionis, à S. Ludouico Galliæ Rege electus fuit Capellanus Maior. Anno 1270. Sancto Ludouico Rege defuncto, Guillelmus. *Librum de illius vita, & gestis Sanctissimis compilauit*. Myrrhæus *in Bibl.* & Fontana *in Theatro p.2.cap. 6. tit. 5. num. 2.*

Anno 1272.

HANNIBALDVS DE ANIBALIS, seu Hannibaldensis de Molaria nobilis Romanus, secundus nostri Ordinis Cardinalis, natalium splendore illustris, vtpotè ex Senatoria Romana progenie natus, in Conuentu S. Sabinæ Dominicanum induit habitum, sub quo sanguinis præstantiæ pietatem, vitæque sanctimoniam copulans, & scientias, præstantissimi viri in Romana Curia sibi obtinuit nomen. Parisios studiorum causa missus, hæc ibi cum laude absoluit: Quare Romam reuersus, in S. Sabinæ Sententias maximo Auditorum interpretatus est plausu. Deinde breui temporis interuallo, vacante Magisterio Sacri Palatij per assumptionem Beati Bartholomæi de Bragantijs Vicentini, Sanctissimi Patris nostri Dominici dilecti discipuli ad Nicosiensem Ecclesiam in Cypro an. 1246. Ab Innocentio IV. Sacri Palatij Magister renunciatur. In ea pernobili præfectura, tamquam lucerna super candelabrum positus, pietatis, & sapientiæ radijs illuxit Ecclesiæ. His Vrbanus IV. commotus illum S. R. E. Cardinalem sub tit. SS. XII. Apostolorum anno 1262. creauit. Illum deinde idem Pontifex Maximus vna cum Riccardo de Anibalis agnato suo, Ioanne Caetano Vrsino, & Iacobo Sabello Cardinalibus in Siciliã cum potestate Legati de Latere, vt Carolum Siciliæ Regem regio diademate coronaret, delegauit.

Fuit Charissimus nostro Doctori Angelico S. Thomæ: quare hic illi secundum scriptum supra quatuor libros sententiarum dicanit. Maxima quoque inter Hannibaldum, & Fr. Petrum de Tarantasia, qui postea sub nomine Innocentij V. rexit Ecclesiam, intercedebat necessitudo. Scripsit.

Librum Quodlibetorum.

Item in Quatuor libros Sententiarum præclarissima Commentaria, in quibus D. Thomæ, ac Petri de Tharantasia doctrinam sequitur quo ad omnia, adeo vt videatur quasi eorum sagax abbreuiator.

Puritatis candorem ita vnicè adamauit, vt potiùs mori voluerit, quàm fœdari, Nam Medicos, qui pro salute consequenda, ei suadebant puritatis iacturam, à se prorsus indignabundus eiecit. Cardinalis iam institutus primæuum obseruantiæ rigorem in victu, & vestitu Religionis numquam attemperauit: Excessit è viuis in Vrbe veteri anno labente 1272. sub Gregorio X. quem ipse in summum Pontificem anno elapso post diuturnam duorum annorum, nouemque mensium Apostolicæ sedis vacationem eligi non modicum insudando curauerat: Iacet in nostra Ecclesia S. Dominici eiusdem Vrbis, in cuius tumba hoc breuissimũ Epitaphium legitur.

Vrbs genitrix: Genus Anibalum, sors Presbyter, Ordo
Dominici; fons diuinus, prælatio Cardo;
Quem decorat titulo duodenus Apostolorum:

Scripserunt de hoc nostræ Religionis maximo ornamento S. Antoninus *3. p. tit. 23. c. 11.* Castillus *centuria 1.* Onuphrius Panuin. Alphonsus Ciacconius, Leander *lib. 3.* Seraphinus Razius *de viris illustr. Ordinis*, Plodius *de viris illustr. Domin. lib. 4. Sacrum Theatrum* Fontanæ *p. p. cap. 2. num. 21* Fernandez *in Catal. Magist. Sacri Palatij*, Taegius *part. 6. in Monum. Ordinis*, Lusitanus *in Bibl. fol. 22.*

Anno 1273.

IACOBVS VITERBIENSIS doctissimus post varias in Ordine obitas præfecturas, Generalis Procurato-

ris decoratus est dignitate, ex qua ad Tarentinam Archiepiscopalem sedem anno 1270. assumptus est gubernandam. Tribus annis optimus Pastor suã Ecclesiam, cuius iura animo semper infracto defendit, rexit. Tandem Tarentinis mærẽtibus vniuersis an. 1273. perrexit ad meliores. Scripsit:

Opusculum de venditione, quod circa annum 1270. direxit ad diuum Thomã Aquinatem.

Ractius, *Chron. Etruriæ*, Plodius *p. 2. lib. 1.* Vghellus *Italia Sacra tom. 9.* Fontana *in Theatro p. 1. cap. 4. tit. 98. num. 1. & libro de Rom. Prou. c. 6.* Fernandez.

PETRVS FVLCONIS ex Regio Lepidi S. Theologiæ doctor eximius, celebrisque Euangelij tuba, iam in seculo erat clarissimus vtriusque iuris peritus. Adeo memoria viguit, vt in numerato haberet omnia decreta, & decretales. A Gregorio X. minor Pænitentiarius Apostolicus datus, constituitur postea maior. Breui tempore demandatũ sibi exercuit munus. Nam an. 1273. appositus fuit ad Patres. Taegius in monum. *Per idem tempus D. Papa Gregorius assumpsit in Pænitentiariũ Curiæ, & tandem fecit Pænitentiarium Maiorem Fr. Petrum Fulconis Regnũ Ord. Pradic. ex Prouincia Lombardiæ.* Scripsit:

Summam, in qua concordauit ius canonicum cum diuino.

Redegit etiam Legem Ciuilem ad certas conclusiones.

Taegius *part. 2.* Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 1.*

PETRVS DE ALVERNIA Gallus discipulus S. Thomæ in doctrina, & in Sanctitate attentissimus eius auditor. Scripsit.

Additiones ad Commentaria de Cęlo, & Mundo, quę S. doctor morte præuentus absoluere non potuerat.

Item super tertium, & quartum librũ sententiarum.

Commentaria in libros Aristotelis de motibus Animalium.

De longitudine, ac breuitate vitæ.

De inspiratione, & respiratione.

De iuuentute, & senectute.

Edidit quoque *Commentaria in alios libros Aristotelis.*

Floruit his temporibus. Taegius *p. 1.* Plodius *p. 2. lib. 1.* Vallus *in Compendio de viris illustribus p. 1.* Lusitanus *in Bibl. fol. 192.*

Anno 1274.

BEATVS HVMBERTVS de Romanis Burgundus Diæcesis Viennensis olim totius nostri Ordinis Generalis Magister V. Religionis exemplar, & decus, cerimoniarum pater, ac de omnibus bonis disciplinis optimè meritus. Antequam induisset habitum Ordinis, legerat Logicam, & Philosophiam publicè in vniuersitate Parisiensi. Coaptatur Religioni in cõuentu Parisiensi die 30. Nouembris 1225. fuerat in sæculo discipulus Hugonis de S. Theodorico. Hunc tamen vice versa deinde Humbertus ad nostram Religionem induxit. Castillus 1. *p. lib. 2. cap. 47.* Antequam electus esset Generalis Magister Ordinis, legerat Theologiam in pluribus conuentibus, & præsertim Lugduni, vbi etiam fuit Prior. Moderator etiam aliquando Prouinciarum Lombardiæ, ac Gallieæ. Magistro Io: Theutonico è vita sublato, Budæ vno omnium consensu Magister Generalis eligitur anno ab orbe redempto 1254.

Propter magnam opinionem, quæ habebatur de illo, concurrit adhuc simplex Frater cum Innocentio IV. in electione Summi Pontificatus, dignus reuera Orbi vt imperaret. Anno 1263. Londini, vt sibi suspiratam redderet pacem, totius nostri Ordinis Magisterio sua sponte se abdicauit; sicque vt solitariè viueret, & sanctissimè, Lugdunum retulit pedem. Sub hoc tempore Pontifex Maximus Humberto Patriarchatum Hierosolymitanum obtulit: at ille constantissimè oblatæ dignitati renunciauit. maluit enim in paupertate vitam ducere intra claustra, quàm præesse. Bzouius *in Annal. Eccles. ad annum* 1274. *num.* 21.

Cum annis 9. (vt dixi) Ordinem laudabiliter gubernasset, Magistratui cessit anno 1263. superuixitque annis 11. obijt plenus bonis operibus hoc anno 1274. die 15. Ianuarij, quadragin-

ginta quinque dies ante obitum Diui Thomæ Aquinatis.

Inter multa doctrinam, & pietatem spirantia, posteritati reliquit:

Sermonum de Fraternitate Rosarij B. Mariæ Virginis librum vnum; quem citat Ioannes Andreas Coppensteinius *in clauibus prædicandi Rosarium lib.* 2. *cap.* 11.

Totum officium, quo vtitur nostra Religio ordinauit, quod postea Clemens Papa IV. approbans confirmauit. Scripsit:

Super Regulam S. Augustini egregium volumen. Montibus 1645. *in* 4. Comi, typis Hieronymi Frouæ 1602. in 8. & alibi pluries:

Libellum de VII. gradibus contemplationis.

De tribus votis Religionis essentialibus.

De omnibus officijs Ordinis Prædicatorum à Generali vsque ad ianitorem Conuentus. Scripsit etiam:

Super Constitutiones Ord. nostri: At morte præuentus non perfecit:

Præterea *Librum de Vitiis Fratrum Ord. nostri, seu Chronicon Ord.*

Item de eruditione Religiosorum, opus verè legendum. Louanij 1575.

Hic liber de eruditione Religiosorum à quibusdã tribuitur nostro Guillelmo Peraldo. Ita *in* 4. *part. Monum. Ordin.* quæ Mediolani habentur in Cõuentu nostro Gratiarum, & Bononiæ in nostra Bibliotheca. Cæterum Antonius Senensis, & alij illum Humberto ascribunt. Scripsit etiam:

Librum de prædicatione Crucis contra Saracenos.

De eruditione Prædicatorum libros duos, in quorum primo de Prædicatorum munere, & ad illud spectantibus, formaque, ac arte concionandi tractatur: in altero de modo promptè cudendi sermones circa omne hominum, & negotiorum genus differitur. Pluries typis datos: nouissimè verò Barcinone, ex typographia Sebastiani Cormellis anno 1607. in 4. Rursus

Librum Sermonum pro omni materia in duas distributum partes. In prima ponit sermones ad omnem statum hominum. In altera sermones de varijs negotijs agendis: vt de Concilijs, de Synodis, de receptione Peregrinorum &c. Venetijs 1603. apud Marcum Antonium Zalterum in 4. Edidit quoque:

Librum de veris, & falsis virtutibus.

Item Epistolas plures dignissimas, quæ omnia spirant & sapiunt grauitatem, dilucidationem, sanctitatem, & spiritum planè diuinum.

Scripserunt de illo Ferdinandus Castillus *Centuria* 1. Taegius *p.6.* Hieronymus Bursellus *de Generalibus*, Plodius *de viris illust. Ord. lib.* 1. Bellarminus *de Scriptor. Ecclesiast.* Index Martyrol. Dominicani, Leander, Lusitanus *in Bibl.* Trithem. & Labbe.

ROGERIVS CALCAGNINVS Florentinus diuini Verbi præco fructuosus, & celeberrimus primus in Tuscia censor fidei, deinde ad Castrensem Ecclesiam in eadem Tuscia Apostolicæ Sedi immediatè subiectam euectus est circa annum 1240. Postea Lugdunensi Concilio sub Gregorio X. (vt dicemus) celebrato hoc anno 1274. interfuit. Fuit Philippo Regi Galliæ summè charus, in cuius gratia edidit:

Librum Etrusco idiomate, cui titulus de vitijs, & virtutibus.

Quieuit in pace Aretij an. 1274. Fernandez *in Concertat. ad ann.* 1238. Leander *lib.* 5. Vghell. *tom.* 1. *Ital. Sac.* Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 148. *& de Rom. Prou. cap.* 5. *tit.* 4. Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

PAVLVS GVASTAFERRVS Perusinus eruditus, & facundus concionator, nec minus illustris pronunciatione, quàm calamo. Scripsit:

Duo volumina Concionum in Quadragesima.

Item duo alia de Tempore, ac de Sanctis.

Floruit circa hunc annum. Lusitanus *in Bibl.* Fernandez, & Fontana *de Romana Prouincia cap.* 6.

Hoc anno Gregorius X. indicit Concilium Generale Lugdunense II. Interfuerunt in illo ex nostris F. Petrus de Tarantasia Episcopus Ostiensis, & Veliternus, S.R.E. Maior Pœnitentiarius, & in eodem Concilio creatus Cardinalis, inter primos locum consequebatur. Bzouius *in Annal. Ecclesiast. ad annum prædictum num.* 5. & Spondan. *ibidem num.* 1. At de hoc anno 1276.

Tri-

Triginta, & tres ex nostro Ordine adfuere præterea infulati. Castillus *part.*1. *lib.*3. *cap.*39.

1. Interfuit illic Raymundus de Fulgario Archiepiscopus Tolosanus, de quo an.1245. Hic obijt die 19. Octobris 1280. Gallia Christiana *tom.* 1. Ferrar. *de Rebus Hungar. Prou. part.*3. *lib.*1. *cap.*5. Fontana *in Theatro par.* 1. *cap.*4. *tit.*104.

2. Reginaldus Leontinus Archiepiscopus Messanensis, Siculus natione. Obtinuerat Sedem Messanen. à Clemente IV. an. 1273. cessitque fato anno 1287. Pyrrhus *in Sicilia sacra*, Vghellus *tom.*8. Fontana, & alij.

3. Robertus Archiepisc. Cantuariensis, qui fuit S.R.E. Cardinalis, de quo an.1276.

4. Laurentius Archiepisc. Acheruntinus ex Prou. Romana, Cardinalis Anibaldensis ex Ordine nostro assumpti Capellanus. Hic creatus fuerat à Clemente IV. octauo nonas Aprilis 1268. Archiep. E corpore demigrauit 15. Nouembris 1276. Vghellus *tom.* 7. *Italia Sacra*.

5. Petrus Bernandus Episc. Agathen. in Gallia in Volcis Arecomitis sub Archiepiscop. Narbonen. obtinuit Sedem ab Innocentio Papa IV. anno 1253. Functus est vita an. 1285. Gallia Christ. *tom.*2. Fernandez *in Episc. Galliar.* & Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.*9.

6. Gregorius Episcopus Alatrinus in districtu Vrbis.

7. Herbordus Pannonius in Conuentu S. Stephani Bergomen. ad Ordinem receptus est; doctrina, morumque probitate singularis, creatur Episcopus Bergomensis anno 1261. in cœlum transijt ann. 1275. Vghellus *tom.* 4. *Italia Sacra*, Ferrarius *de rebus Hungar. Prou. lib.*1. *part.*3. & Fontana *in Theatro p.* 1. *c.*5. *tit.*84.

Cum affuerit Concilio Lugdunensi II. anno 1274. aberrant dicentes mortuum fuisse anno 1272.

8. Serulus Genuensis Prou. Lombardiæ magnus Theologus, & omni titulo commendandus à Clemente IV. Brugnatensis creatus Antistes an. 1265. Obiuit anno 1280. Taegius *in Monument. Ord.* Vghellus *tom.*4. Fontana *in Theatro p.*1. *c.*5. *tit.*107.

9. Rogerius Calcagninus Florentinus, de quo an. 1274.

10. Theodoricus Burgundionus Lucensis eligitur à Capitulo Episcopus Ceruiensis in Flaminia sub Metropoli Rauennaten. anno 1271. fuitque à Gregorio IX. Pontifice confirmatus. Viginti septem annos præfuit Ecclesię suæ, obiuitque piè anno 1298.

11. Aldobrandinus è nobili Caualcantium familia, Florentiæ ortus vir pietate, doctrinaque celeberrimus Prior in S. Maria Nouella Florentiæ, Prouincialis Romanus, à Gregorio X. anno 1272. creatur Episcopus Vrbeuetanus in Tuscia. Cumque Summus Pontifex perrecturus erat ad celebrandum Generale Concilium Lugdunense in Gallia, Aldobrandinum Vicarium Apostolicum in Vrbe, atque in tota Apostolica ditione cum amplissima potestate constituit; quo in supremo regimine vsque ad eiusdem Pontificis Max. regressum Romam satis laudabiliter præfuit. Ipse hoc munere fungens confirmauit donationem factam Ecclesiæ S. Mariæ super Mineruam de Vrbe nostrę Religionis à venerandis Monialibus Benedictinis Monasterij S. Mariæ in Cãpo Martio sub die 16. Nouembris 1275. Florentiæ perrexit in Cœlum die 30. Augusti 1279. & sepultus fuit in Ecclesia S. Mariæ Nouellæ. Vghellus *tom.* 1. *Ital. sacr.* Fontana *in Theat. p.* 1. *cap.* 5. *tit.*647. *num.*1. Taegius, Ractius, Plodius *p.*2. *lib.* 1.

12. Franciscus Episc. Cæsenaten. Fuit de Prouincia Romana, & Ecclesiam Cæsenatensem in Romandiola sub Rauennaten. Metropol. obtinuit ab Vrbano IV. anno salutis 1263. Eãque pluribus annis peculiari integritate administrauit. Plodius *par.*2. *lib.*3. Vghell. *tom.* 2. & Fontana *in Theatro p.*1. *c.*5. *tit.*162.

13. Guido de Turre Gallus Episcopus Claromonten. de quo ad annum 1250.

14. Morandus de Signa Episcopus Fanensis, qui B. Aldobrandini Caualcantis socius à Beato Ioanne Salernitano

nitano Priore Conuentus S. Mariæ Nouellæ de Florentia receptus est in nostram Religionem. Veste Dominicana indutus, eruditione, doctrina, & pietate clarens, celeberrimus diuini verbi præco euasit, plurésque perditos homines frugem ad meliorem reduxit. Fama eius integritatis per omnium ora volitante, ab Alexandro Papa IV. anno Domini 1259. delectus est Episcopus Calliensis in Senonia Vmbria sub Metropoli Vrbinate. Vix Morandus suam sponsam inuiserat, & factio Ghibellina, quæ partes Manfredi Tarentini, Romanæ Ecclesiæ hostis acerrimi susceperat, maiorem in modum Calliensem Vrbem vexauit. Guelphos enim omnesà suis eliminauit coufinibus. Maxima Vrbanum IV. hoc facinus indignatione affecit: Qua de causa rebelles ciues diro excommunicationis fulmine perstringendo, ciuitatem, atque diæcesim ecclesiastico suppposuit interdicto. Neque id irato Pontifici satis: nam episcopali cathedra expolians Callienses, hanc Sedem transportauit ad Eugubinos. Callienses in suo errore, integro vnius anni curriculo perdurarunt. Tandem Morandi flexi hortationibus, Manfredo publicè abiurato, Pontifici Optimo Maximo paruere. Vrbanus, seposita ira, Callienses, tamquam filios, intercedentibus Perusinis,benigne admisit ad pedes, à censuris absoluit, illos pristina Sede rursus donauit. Ad sponsam reuersus Morandus, non cessabat quotidianis hortationibus, vt firmiter in obsequio erga Romanam Ecclesiam perseuerarent, monere: eosq; suo exemplo ad cuncta pietatis opera inflammare. Denique sui regiminis anno VI. qui fuit à Natiuitate Domini 1265.Quarto nonas Octobris à Clemente IV. attollitur ad Fanensem. In hac Sede vndecim post annos nempe 1276. vitam commutauit cum morte. Vghellus *tom.*1. *&* 2. *Ital. sac.* Bzouius *in Annal. Eccles. tom.*13. *an.* 1225. *nu.* 12. Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 121. *num.*1. *&* *tit.*241. *num.*2.

15. Paparonus de Paparonis Episcop. Fulginatensis.Hic ex nobilissima Romana familia, cuius insignia in Scoto Paparone in pauimento Liberianæ Basilicæ conspiciuntur. D.celebris,nec non Prædicator fuit valde famosus. Ea propter ex Procuratore Generali in Curia à Clemente IV. 5. Kalendas Iulij 1265. creatur Episcopus Ecclesię Fulginatensis in Vmbria. In suæ assumptionis primordijs Augustinianos Fratres in suam ciuitatem, vt vnà cum nostris Dominicanis Fratribus deprauatos Clerì, populique mores ad meliorem normam reducerent, introduxit. Xenodochium, ac Confraternitatem Presbyterorum disciplinæ S. Feliciani, cum Ecclesia eidem S. Martyri dicata, anno 1270. construxit. Anno 1273.Seruos B.Virginis in eandem vrbem, eis mansionem assignando, recepit. Nostros Dominicanos extra ciuitatem morantes, intra eiusdem mænia & introduxit, & eos eleemosynis ad noui cœnobij ædificium copiosis adiuuit 12. Kal. Augusti ann. 1285. cum Honorius IV. ad Spoletanam Ecclesiam eodem clero, & populo enixè petentibus transtulit. Episcopo Paparone, cum aliquot cuiusdā Ordinis Religiosi in S. Benedicti Monasterium Nursiæ suæ diæcesis violenter se intrusissent, ab Honorio Pont. Max ex eodem eiecti, repressi fuere. At cum rursus non sine populi scandalo inde Monachos deturbassent, Paparone apud Cælestioum V. instante,fuere illuc à Papa iterum restituti. S. Augustini Moniales Montisfalci ex instituto edocuit. Cumque annos quinque sibi creditam rexisset Ecclesiam, viam vniuersæ carnis anno 1294. intrauit. Vghell. *tom.*1. *Ital. sac.* Fontana *in Theat. p.*1. *c.*5. *tit.*251. *num.*1. *&* *tit.*558. *num.*1.

16. Raymundus Gallus Episcop. Grassensis, de quo an.1268.

17. Arnulphus Episcopus Humanaten. Fuit Arnulphus de Viterbio Theologus maximus à Capitulo Humanaten. electus Episcopus, ab Innocentio IV. vltimo sui Pontificatus anno, qui fuit nati Verbi 1254. 2. Idus Maij confirmatus. Viginti quinque annos in sua Ecclesia vixit. E viuis tandem sublatus Viterbij anno 1279. ibidemque in communi S.Mariæ ad Gradus

dus Fratrum nostrorum ossuario conditus, vbi hoc legitur Epitaphium.

Venerabilis P. Fr. Arnulphus Episcopus Humanas Ord. Pradic.
Hic cum Fratribus suis sepultus iacet,
Qui obijt ann. Dom.
MCCLXXIX. die XX. Augusti.

Hæc Ecclesia nunc est cum Anconitana vnita. Vghell. *tom.* 1. *Ital. Sac.* Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 294.

18. Bartholomæus Varellus Episcopus Liparensis. Siculus fuit Varellus, Magnus Theologus, & satis probatæ vitæ, qui à Capitulo Pactensi electus Episcopus, confirmatus fuit ab Innocentio IV. an. 1252 Erat Liparensis Ecclesia cum Pactensi vnita sub Archiepisc Messanen. Nunc verò est Apostolicæ Sedi immediatè subiecta. A Carolo I. Siciliæ Rege ann 1265. Iurium suæ confirmationem Ecclesiæ impetrauit. Anno 1281. cum P. Bonioanne Marino Ordinis nostri contra eundem Regem ad Martinum Pap. m IV. in Vrbem venit. Tandem anno 1282. dies suos in senectute bona compleuit. Vghellus *in Append. tom.* 2. Pyrrhus *Sicil. Sac.* Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 337. *num.* 1.

19. Thomas Cantipatranus Episcopus Lnsentinus, de quo anno 1263.

20. Raymundus Coruasius Episcopus Maioricensis sub Metropolitana Tarraconen. qui sub Gregorio Papa X. in Regno Maioricæ plures Mahometanos ad Christi fidem conuertit, atque sacro regenerationis lauacro à maculis emundauit. Propter tot, & tam mirabiles complurium Agarenorum conuersiones, quas Optimus Pastor vna cum varijs nostri Ordinis Patribus consequebatur, Iacobus Rex Aragoniæ, & Maioricæ anno 1274. Barchinone scribens Gubernatori, Prætoribusque Maioricæ Fratres Prædicatores summopere commendauit, quibus & priuilegia plura concessit. Fernandez *in Concert Prædic. an.* 1272. Diagus, Plodius, Fontana *in Theat.* & alij.

21. Ottho de MalisaxoEpiscopus Minden. Hic cum in sęculo militiæ nomen dedisset, dux strenuus in illa euasit. Deinde bellum tartareis legionibus indicturus, contemptis mundi honoribus sub paupertatis regula seruire Deo constituit: induit igitur togam Dominicanam, sub qua, in regulari obseruantia, cæterisque virtutibus maximos fecit progressus. Mindensem Ecclesiam in Alemania regendam ab Vrbano V. in sui Pontificatus primordijs suscepit. In hac cura, cum Sanctissimi Pastoris munere fungeretur dies suos vix absoluto Concilio, terminauit. Huius meminere Castillus *p.* 1. Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Taegius *in Monumentis Ord.* & Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 388.

22. Paulus Polonus Episc. Posnanien. in Polonia ab Innocentio IV. circa annum 1250. creatur. Prius functus est laudabiliter pluribus annis Inquisitoris officio. Episcopus factus, iurium Ecclesiæ suæ inuictissimus propugnator, sustinuit calamitates non modicas. Triginta quinque annos creditas sibi oues summo zelo pauit, & rexit. Tandem meritorum redimitus corona perrexit ad Christum circa annum 1285. Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Bzouius *de rebus gest. in Polonia c.* 5. ex Seuer. Cracou. & Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 479. *num.* 1.

23. Iacobus de Vrbeueteri Episc. Sulmonensis, cuius ciuitas est Metropolis Pelignorum Ecclesiæ Valuensi vnita Harum Ecclesiarum creatus fuerat Iacobus Episcopus ab Vrbano IV. anno 1263. nonas Martij. Vixit harum Ecclesiarum doctissimus Præsul vsque ad annum 1278. quo debitum mortalitatis persoluit. Vghellus *tom:* 1. *Italia Sacra*, & Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 567. *num.* 1.

24. Simon de Leontino Siculus, alijs Simonettus nobili loco natus, Alaymi Magistri Iustitiarij Regni Siciliæ filius, Sacræ Theologiæ professor, Syracusanus Pastor à Capitulo electus, à Clemente IV. confirmatus est anno 1268. cum Prioris onus in Cænobio Messanensi subiret. Vigintiquinque annos creditis sibi ouibus pio zelo, & singulari præfuit charitate. Compleuit cursum mortalitatis anno 1293.

Pyr-

Pyrrhus *Sicilia Sacra lib:* 3. & Fontana 1. *p. c.*5. *tit.* 770. *num.* 1.

25. Petrus Angelellius Ep. Lucanus in Tuscia. Petrus Lucensis fuit in omni scientiarum genere versatus, & Sacræ Theologiæ celebris Laureatus. A Clemente Papa IV. renunciatus fuit Sacri Palatij Magister; cumque in Romana curia sibi docti, ac cordati viri existimationem captasset communem, à Gregorio X. Lucensis Episcopus selectus est die 14. Maij anno 1272. Ab eodem Pontifice Max. ad Lugdunense Concilium vocatus, ibidem feliciter mortalitatis sarcinam posuit. Fuit conditus apud nostros. *Ptolomæus* Lucensis in Annalibus; S. Antoninus 3. *p. histor. tit.* 23. *cap.* 11. Vghellus *Italia Sacra tom.* 1. *in Episc. Lucenses*, & Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 346. *nu.* 1. & alibi pluries.

26. Carbricus Hibernus Episcopus Ratbotensis, qui humilitatis maximæ insignitus prærogatiua, in Prouincialium aduentu consuetæ visitationis causa in propriam ciuitatem, ad ordinis conuentum accedebat, & ibi cum alijs Fratribus visitationi se subdens, culpam (vt aiunt) dicens, impositam sibi à Prouinciali pænitentiam adimplebat. In eodem Concilio, expleta mortalitate, Vigilia Assumptionis ad Christum, promissa humilibus præmia recepturus, perrexit. Olmeda in vita Io: de Vercellis Mag. Ord. Castillus *p.*1. *lib.*3. *c.*39. Fontana *p.* 1. *c.* 5. *tit.* 5. Plodius *p.*1. *lib.* 1. *num.* 217. Hieronymus Borsellus *Histo. Gener.* Accersiuit ad hoc Concilium Gregorius X. D. Thomam Aquinatem, iussitque illi, vt librum, quem de mandato Vrbani ediderat contra Græcos, afferret. Et cum Neapoli proficisceretur Lugdunum, apud Fossam Nouam in Monasterio Cisterciensi in domino Nonis Martij requieuit. B. Albertus Magnus eius præceptor Coloniæ ad mensam cum Fratribus sedens, flere cæpit, nec lacrymas continere valens, interrogatus de causa respondit: quia Thomas de Aquino filius meus in Christo, lucerna fulgoris Ecclesiæ, hac die sublatus est nobis. Fleuit & illum Gregorius Pontifex, cunctique Concilij Patres. Astitit & huic Synodo, iubente Gregorio X. Albertus Magnus; qui dimissa iam Ratisponensi Ecclesia an. 1263. in Conuentum Coloniensem se receperat, ac in Concilio cum Græcis doctoribus iteratis vicibus disputans, illos conuicit. Olmeda in vita Io: de Vercellis, Castillus, & Fernandez.

Adfuit quoque Ioannes de Vercellis Magister Generalis cum præstantiorum virorum Ordinis nostri nobilissima corona: quoniam Gregorij Pontificis voto Patres nostri facturi satis, Capitulum Generale eodem anno Lugduni, vt ex nationibus cunctis sapientiores Fratres selecti, Pontifici, & Concilio Oecumenico præsto essent, & inseruirent, celebrauere. Fernandez Castillus *p.* 1. *lib.* 3. *cap.* 39. & Fontana *in Theatro*.

Andreas de Albalate Aragonensis, Petri Albalatij Tarraconensis Archiepiscopi Frater Germanus, in Valentino conuentu sacro Religionis habitu indutus, vitæ integritate, & scientiarum corona ornatus fuit. Anno 1248. ad 2. Nonas Decembris, Valentinis Canonicis diffidentibus, Innocentij IV. Pontificis max. consensu, atque indulto, à Tarraconensi Archiepiscopo, & Archidiacono, atque Valentino Præcentore, Ecclesiæ Valentinæ renunciatus est Pastor. Hic magnæ religionis Antistes cænobium Monachorum Carthusiensium in agro Valentino construendum curauit. nomenque illi *Portæ cæli* affixit. Aragoniæ Regi Iacobo II. vel alijs, Giaimo fuit charissimus; quare ab eo Aragonum Regni fuit eodem anno 1248. Magnus Cancellarius institutus. Ad hoc Generale Lugdunense Concilium an. 1274. à Gregorio IX. indictum, accessit, in quo non modicum pro latinæ cum græca Ecclesia, vnione insudauit. Biennio post decessit Viterbij, fuitque in Ecclesia S. Mariæ ad Gradus conditus apud nostros. Fernandez *in Epis. Hisp.* Lopez *p.* 5. *lib.* 2. *cap.* 16. Bzouius *in Anal. Eccles. ad an.* 1248. *num.* 5. Fontana *p.* 1. *cap.* 4. *tit.* 112. *num.* 2. *& p.* 2. *cap.* 6. *tit.* 3. *num.* 1. Diagus *histor. Aragon.* Plodius *p.* 2. *lib.* 1. In hoc Concilio orauit pro funere S. Bonauenturæ Petrus de Taran-

rantasia, de quo an. 1276. & Albertus Magnus in morte Regis Romanorum sumens pro themate: *Ecce mittam eis Saluatorem, & propugnatorem, qui liberet eos.* Plodius *p. 2. lib. 1.*

Manuel Calecа hoc anno venisse dicitur ad hoc Concilium Oecumenicum Lugdunense II. Philippus Labbe Societatis Iesu inter Auctores Ecclesiasticos XIII. Christianæ æræ sæculo.

S. THOMAS AQVINAS iubar splēdidissimum, è nobilissimo Comitum Aquinorum genere in finibus Campaniæ, oriundus, de quo Marraccius in *Bibl. Mariana*, Sixtus Senensis *in Bibil. Sancta lib. 4.* & P. noster Grauina hæc habent: vir inter Sanctos doctissimus, & inter doctos Sanctissimus (vt aliquando de eo scripsit magnus ille Bessarion Cardinalis Nicænus, & Cōstātinopolitanus Patriarcha) qui, Theologiæ splendor, Theologorum parens, ingens virtutis, & doctrinæ Thesaurus, Ecclesiæ doctor incomparabilis, cognomento, & merito Angelicus, humanarum mentium lucidissimus Sol, flos integer, & illibatus ingenij, medulla sapientiæ diuinioris interior, verus diuinæ mentis, voluntatisque interpres, inter Theologos Aquila, passim vbique apud omnes audit. Est eius scribendi genus graue, argutum, solidum, purum, acutum, pingue, patens, exquisitum, & antea inusitatum, vt mirandum sit quonam pacto tam breui, quo vixit tempore, tanta percurrere, intelligere, meminisse, & tam latè manantia profundere potuerit flumina doctrinarum. Ei ad plenam, absolutamque totius, tam diuinæ, quàm humanæ eruditionis gloriam solus defuit linguarum, & eloquentiæ vsus, quem eruditi illius seculi, vtpote sublimioribus studijs intenti, neglexere. Theologorum fuit, ac Philosophorum omnium, quos in hanc vsque diem scholasticorum Academia protulit, sine vlla controuersia princeps. Quippe qui primus omnium latinorum philosophorum non minus incredibili, quàm felici ausu omnem Aristotelis Philosophiam commentarijs lucidissimis illustrauit. In sacris verò sincerioris Theologiæ studijs ita sapientissimo incessit proximus Augustino; atque ita mentem eius, omnes sensus reconditos introspexit, ac hausit, vt iuxta Pithagoræ Metenpsychosin communi doctissimorum omnium iactetur adagio, *Augustini animam migrasse in Thomam.* In Scholasticis quoque mistæ Theologiæ disputationibus ita cæteris academiarum ducibus antecelluit, vt vniuersali scholarum omnium consensu receptum sit, Thomam, Scholasticæ Theologię instauratorem, quatuor inter se implacabiliter pugnantia indissolubili pacis fœdere coniunxisse; nempe Copiam, Breuitatem, Facilitatem, & securitatem; quas nulli vnquam literarum professori, vel ante, vel post eum contigit simul connectere potuisse. Ac primùm tanta inest Aquinati rerum omnium copiosa vbertas, vt nihil ferè ex vniuerso Theologiæ, ac philosophiæ ambitu queat desiderari, quod non ipse ditissimis scriptis suis fuerit copiosissima varietate complexus. Breuitas deinde, cuius exiguis angustijs copiæ amplitudo contineri non potest, ea est, vt quæ tot veteres, ac recentes auctores vix innumeris, & immensis voluminibus comprehendere potuerunt, hic inter vnius strictæ epitomes, hoc est, summæ Theologiæ compendium, locupletissima breuitate plenissimè, strictissimeque concluserit. Breuitati autem, quæ obscuritatis est mater & indiuidua comes, ita facilitatem, omni seclusa difficultate, copulauit, vt ordinis dispositione, sententiarum perspicuitate, & verborum splendida claritate scriptores omnes longo post se reliquerit interuallo. Tandem, quod multo admirabilius est, cum in scriptis ecclesiastis multorum magni nominis patrum cautè, ac suspenso pede sit progrediendum legentibus, ne in sententias quasdam parum tutas imprudenter impingant: vni Thomæ verè diuino viro tanta assertionum, sententiarumque securitas diuinitus obtigit, vt in lectione eius lector, omni erroris suspicione liber, citra vllam offensam tutus, & securus expedito gradu, veluti per viam regiam, communi ecclesiasticorum Patrum incessu tritam, lon-

longè à deuijs illis particularium sectarum semitis, ac diuerticulis, quæ sæpe incautos in ambages inextricabiles, & errores abducunt irremeabiles, possit expatiari. Hæc illi:Ortus est an. 1224. In monte Casino, & Neapoli Campaniæ puer est alitus. Coloniæ in Germania sub magno profecit Alberto discipulus maior. Parisijs Galliæ eadem die cum S. Bonauentura an. 1255. creatus est doctor Theologus, vbi diu maximo omnium stupore ac discipulorum concursu de re qualibet disputauit. Bononiæ quoque, Romæ, Fundis, Fogijs in Apulia, Pisis, in Vrbe veteri palam docuit; demum Neapoli, vbi cœperat, stipendio Caroli Regis, reliquum vitæ tempus semper physicando peregit. Fuit definitor pro Prouincia Romana, quæ eadem tunc cum Regno vtriusq; Siciliæ erat, in Capitulo Generali celebrato Londini, in quo anno 1263. Beatus Humbertus generalatu se abdicauit. Castillus *1.p. lib. 2.cap.*

Cum euocatus à Gregorio X. Romano Pontifice ad Concilium Lugdunense II. iter in Galliam meditaretur, in Cœnobio Fossænouæ Ordinis Cistercienfis prope Amasenum Campaniæ fluuium ad Deum feliciter emigrauit anno reparationis humanæ 1274 die 7. Martij Aetatis suæ anno L.. Relatus fuit in Sanctorum numerum Anno MCCCXXIII. Eius corpus, Vrbano VI. Pontifice, delatum fuit Tolosam.

Scripserunt eius vitam græco sermone Demetrius Cydonius, Fr. Thomas de S. Germano Brixianus Ordinis nostri, Prouinciæ Lombardiæ in Epistola ad Cardinalem, & Episcopum Albanen. D. Oldradum Neapolitanũ apud Capreolum editum anno 1589. Vincentius Bellouacensis *lib. 26. Spet. nat. cap.* 74. Thomas Cantipratensis ipsius sub Alberto Magno condiscipulus *lib. 1. Apum cap.* 20. §. 10. & vtrique coæuus Henricus Gandauensis *cap. 45. libri, seu Appendicis de scriptoribus ecclesiasticis*. Aegidius Columna Archiepiscopus Bituricensis, S. Antoninus Florentinus Archiepic. Ioannes Capreolus, Ioannes Trithemius, Sixtus, & Antonius Senenses, Leander Albertus, Ferdinandus Castillus, Hieronymus Vielmius ex Argolicensi Aemoniæ Episcopus, Nicolaus Iansenius Belga, Hyacinthus Coquetius, Abrahã Bzouius, Henricus Spõdanus, Odolricus, Raynaldus, Posseuinus, Bellarminus, Alphõsus Fernandez, Philippus Labbe, Io:Andreas Albertus, & alij.

Multa præclarissima scripsit volumina, quæ (vt S. Hieronymus de Sancto Cypriano testatur) sole sunt clariora, vt superuacaneum videatur eorũm indicem texere) & hoc admirabilius est in eo (vt adnotarunt Demetrius Cydonius, Sixtus Senensis, Alphonsus Fernandez, Philippus Labbe, ac alij) quatuor inter se implacabiliter pugnantia indissolubili pacis fœdere (vt dictum est) copulasse; videlicet, copiam, Breuitatem, Facilitatem, & Securitatem. At de his satis, superque diximus in elogijs. Consulantur in Hoplotheca Theophilus, & Basilius Pontius Legionensis.

THEOLOGICA.

Summã Theologiæ in 4. diuisam partes, Primam partem, primam secundæ, secundam secundæ, & tertiam partem, continentes 512. quæstiones, & bis mille sexcentos quinquaginta quatuor articulos.

Demetrius Cydonius græcè vertit primam partem, ac secundam dictæ summæ, & libros quatuor aduersus Gentes, qui Venetijs in Bibliotheca Marciana seruantur. Edidit quoque:

Summam contra Gentiles diuisam in quatuor libros.

Quæstiones disputatas, quæ diuisæ sunt in tres partes.

Quodlibeta XI.

Quatuor libros magnos super quatuor libros sententiarum.

Iterum super quatuor libros sententiarum breuiter ad Annibaldum Cardinalem nostræ Religionis, de quo anno 1272.

Rursus super primum librum sententiarum, qui dispersus est. Hunc composuit Romæ, ac per aliquod temporis asseruatus est Lucæ in Hetruria. Ita fatetur F. Ptolomæus Episcopus Altinensis prope Venetias in Chronica, qui fuit discipulus Sancti Thomæ. De quo anno 1321.

In Sacram scripturam.

Dicitur scripsisse in Genesim scholasticam quandam Postillam, quæ sub nomine eius inscripta circumfertur. Et incipit: *Non recedet*. Hanc tamen S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus, Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibl.* & alij affirmant editam ab alio quodam Thoma eiusdem Ordinis, viro quidem erudito, ac pio: sed neutiquam Thomæ Aquinati styli facilitate, ac sensus grauitate comparando. De quo anno 1321. & 1400.

Aliud Genesis Commentarium typis consignatum ab Antonio Lusitano Anuersæ anno 1572. est D. Thomæ. Lege Plodium *p.* 2. *lib.* 1. Hocque postea recusum fuit Parisijs, & Lugduni.

Composuit lucidissimos, & doctissimos in totum librum Iobi iuxta literam commentarios, qui cæteris commentationibus, ab eo in vetus testamentum editis, eruditione, germana, sinceraque historiæ explanatione præferuntur. Horum initium est: *Sicut in rebus*.

Edidit quoque in primos quinquaginta, & vnum Psalmos, pia & erudita commentaria iuxta literalem, & anagogicam intelligentiam, eodem interpretationis genere, quo in commentarijs in Iob fuerat vsus. Expositionem verò in reliquos psalmos morte præuentus, absoluere non potuit. Libri exordiũ est: *In omni opere suo, &c.*

Scripsit in Cantica Canticorum Postillam, quæ incipit: *Sonet vox tua*.

Postillam in Esaiam, cuius initium est: *Scribe visum, & explana* &c. ob eruditionis inopiam plerique arbitrãtur non esse suam. Lyranus à studioso quodã ex eius dictis asserit concinnatã.

Ita pariter Postillam in Ieremiam, & Threnos, cuius initium est: *Hic est fratrum amator, & populi*, propter doctrinæ sterilitatem non creditur esse Thomæ. Ita Sixtus Senensis.

Collegit Vrbani Papæ IV. iussu ex centonibus Latinorum Patrum, & ex rapsodijs græcorum authorum quas latinè curauerat transferri, nobilissimum opus explanationum in quatuor Euangelia; quod *Continuum in quatuor Euangelistas* inscripsit: Recentiores verò *Catenam Auream* vocant, cuius initium est: *Sanctissimo, & Beatissimo, &c.*

Scripsit Lecturam Scholasticam in Matthæum, quæ incipit: *Matthæus ex Iudæa &c.* Et Lecturam in Ioannem, cuius initium est: *Vidi Dominum*. Trithemius asserit scripsisse Sanctum Doctorem etiam in alios duos Euangelistas. Aegidius Romanus discipulus S. Thomæ *in* 4. *distinct.* 45. & Sampaius dicunt illum quoque scripsisse: *Expositionem in libros Machabæorum*.

Edidit quoque in omnes epistolas Pauli Lecturam, summa eruditione refertam; in qua cæteros scholasticos enarratores longo post se interuallo reliquit. Huius initium est: *Vas electionis*.

Scripsit etiam in omnes septem epistolas Canonicas, libros VII. Exordium quarum: *Iacobus &c.*

In Apocalypsim volumen ingens, quod incipit: *Vox Domini, præparantis ceruos &c.*

Aegrotus, & moriturus in cœnobio Gisterciensi Fossæ nouæ in Campania secundum in Cantica Canticorum *Commentarium ad Monachorum* edidit preces, stylo, ac eruditione diuersum à primo, vtpotè breuius, longeque pium. In hoc Commentario cum ad verba sexti capitis peruenisset, quæ illi fuerunt nouissima, *Veni dilecte mi, egrediamur in hortum*, erectis in cœlum oculis, repentè sanctissima eius anima de mortali corpore egressa, in hortum sempiternæ felicitatis ad dilectum suũ anno ætatis suæ L. à Christi verò natiuitate 1274. peruenit. Exordium operis est: *Salomon inspiratus diuino spiritu.* Studiosus quidam expositioni Sancti Doctoris imposuit finem:

LOGICALIA.

Dictauit fallacias in Logica.

Super Porphirium.

Librum Perihermenias, & Posteriorũ: Opuscula multa, quæ vno magno, & insigni volumine continentur. Cum Summa totius Logicæ, & tractatu *De Vsuris*. Venetijs 1498. in folio.

PHILOSOPHICA.

In octo libros Physicorum.

De Anima

De

De Cælo, & Mundo.

De Generatione, & Corruptione.

Super Metaphysicam Aristotelis.

Super D. Dionysium de diuinis nominibus, & de cælesti hierarchia.

Super Boetium de Trinitate, & de Hebdomadibus.

Officium corporis Christi, ad mandatum Vrbani Papæ IV.

Super Oeconomiam Aristotelis.

Super Octo libros Politicorum.

In X. libros Ethicorum.

In librum de sensu, & sensato.

In Meteora.

Librum de memoria, & reminiscentia.

De somno, & vigilia.

In librum de Causis.

Sermones Quadragesimales, & octo libros Concionum.

Et quamuis cauillator, cui satis, superque responsum est post Grauinam, à doctissimo veritatis vindicatore Fr. Vincentio Baronio nostri Ord. Præd. septem tantum libros D. Thomæ cum Aegidio agnoscat legitimos, vel cum Petro Rogerio in Summum Pontificē titulo Clementis VI. electo, viginti, siue quinquaginta, & octo cum nostro D. Antonino, siue centum, & viginti octo iuxta calculum eorum, quos editioni Romanæ Theologorum præfecit Pius V. vel centum, & septuaginta iuxta aliorum partitionem, semper verum est D. Thomam tot miracula perpetrasse, quot scripsit articulos.

Ex editione Romana, quæ iussu Pij V. confecta est anno 1570. tomis septemdecim eius opera continentur, videlicet.

Primus tomus complectitur vitam S. Thomæ ex plurimis Auctoribus collecta, & *Commentaria in librum primum Perihermenias, & Posteriorum Analyticorum. Nam secundum librum Perihermenias commentatus est acutissimus Caietanus.*

Secundus tomus continet *Commentaria in libros octo Physicorum: in libros quatuor de Cælo, & Mundo* in omnibus supradictis est translatio antiqua, & Argyropili.

In libros duos de Generatione cum antiqua, & Francisci Vatabli translatione.

Tertius. *Commentaria in libros quatuor Meteororum: in libros tres de Anima, & in parua naturalia.*

Quartus. *Commentaria in XII. libros Metaphysicorum: Tractatum de ente, & essentia cum Commentarijs Card. Caietani, & Expositionem in librum de Causis.*

Quintus. *Comment. in libros X. Ethicorum, & in libros VIII. Politicorum.*

Sextus. *Commentaria in primum, & secundum Sententiarum.*

Septimus. *Commentaria in tertium, & quartum Sententiarum.*

Octauus. *Quæstiones disputatas de Potentia Dei* num. X.

De malo num. XVI.

Vnica. *De spirit. creat.*

Vnica. *de Anima.*

Vnica. *de Vnione Verbi.*

Vnica. *De virtutibus in communi.*

Vnica. *De Charitate.*

Vnica. *De Correctione fraterna.*

Vnica. *De Spe.*

Vnica. *De Virtutibus Cardin.*

De Veritate. XXIX.

Quodlibeta duodecim.

Nonus. *Summam contra Gentiles, cū Commentarijs Francisci Ferrariensis. Lib. IV.*

Decimus. *Primam Partem Summæ Theologiæ, cum Commentarijs Card. Caiet. & Expositionem S. Dionysij de Diuinis nominibus.*

Vndecimus. *Primam 2. & 2. 2. cum Comment. Caiet.*

Duodecimus. *Tertiam Partem cum Comment. Caiet.*

Tertiusdecimus. *Commentaria in Iob. In primam quinquagenam Psalmorum. In Cantica Canticorum. In Isaiam. In Hieremiam, & Threnos.*

Quartusdecimus. *In Matthæum, & Ioannem.*

Commentaria verò, quæ scripsit in Lucam, & Marcum perierunt.

Quintusdecimus. *Catenam Auream.*

Sextusdecimus. *Commentaria in Epistolas Pauli. Sermones de Tempore, & de Sanctis*, quorum originale custoditur in Vaticana.

Decimusseptimus. *Septuaginta tria Opuscula, & scriptum secundum in quatuor libros Sententiarum ad Hannibaldū nostri Ordinis Cardinalem.*

Bellarminus tres facit obseruationes

nes circa opera Sancti Thomæ. Vide illum.

Scripsit etiam Sanctus Doctor *Commentarium aliud in primum sententiarum*, quod Ptolomæus Lucensis Episcopus Torcellanus S.Thomæ discipulus dilectissimus testatur in suis Chronicis se manu scriptum in Conuentu nostro Lucensi vidisse. Sed prò incuria! Ab oculis nostris euanuit!

Castillus *p. 1. lib. 3. cap. 31.* refert Angelicum Præceptorem scripsisse *Sermones quadragesimales*.

Item octo libros Concionum, & quasdam Collationes.

At hæc vsque hunc diem haud prodiere in lucem.

Antonius senensis Lusitanus *in Bibl.* dicit D.Thomam etiam scripsisse *super Apocalypsim Ioannis*.

In Epistolam Canonicam Iacobi.

In Canonicam D. Petri.

In Canonicam Ioannis.

In Canonicam Iudæ.

De Commentario illo super Genesim, an sit D. Thomæ, vel non, Lege Sixtum Senensem, Lusitanum, D. Antoninum, & alios.

RESPONSIO AD CENSVRAS.

Opponunt D. Thomam mutuatum esse moralia 1. 2. & 2. 2. à nostro Vincentio Bellouacensi *in speculo morali*. Probant. Vincentius migrauit è vita anno 1249. vel anno circiter 1256. vt refert Miræus *in notis ad Henricum Gandauensem*. Ergo S. Thomas, qui obijt an. 1274. profecit ex Vincentio Bellouacensi, non vicissim. Ita obiecit cum Criticis Garzias. At his satisfecere Nostrates, & præsertim Magister meus Io: Paulus Nazarius Cremonensis. Obijt Vincentius non anno 1256. sed 1264. vt diximus ad annum eundem verbo, *Vincentius*. Ita afferunt Fr. Ferdinandus Castillus *1. p. lib. 3. cap. 69.* & licet obijsset decem annis antequam moreretur Sanctissimus noster Præceptor D. Thomas; nihilominus Bellouacensis optimè, & commodissimè poterat è S. Thomæ doctrina, & scriptis aliquot Tractatus, quos in speculo morali apposuit, exhaurire, ac transcribere, cum per decem annos, & amplius ante obitum Vincentij Bellouacensis iam Parisijs D. Thomas primariam cathedram regeret, atque scribendis varijs quæstionibus operam daret, quas limatas, & politiores postea publici fecit iuris. Scimus enim D. Thomam anno 1255. Doctorem Theologum Creatum esse Parisijs, Aetatis suæ an. 25. ita ex Breuiarijs Romano, & nostro: *Viginti quinque annos natus, Magister est appellatus, publiceque Philosophos, ac Theologos summa cum laude est interpretatus*. At de his lege Nazarium, Vincentiũ Baronium, Philippum Labbe ad Bellarminum *de Scriptoribus Eccles. & alios*.

Fuit per aliàs Vincentius vir eruditissimus, de quo Trithemius dixit: post sè nondum habuisse parem, si eius opera ex multis laboriosè collecta æqua lance ponderemus. Testatur id grande, & admirabile opus Speculorum, quod de omni (vt ita dicere liceat) re scibili in multis voluminibus texat orationem.

2. Io: Paulus Nazarius notat Eminentissimum Caietanum duabus S. Thomæ Lectionibus subiunxisse, quod superest Commentarij in Librum secundùm de Interpretatione.

3. D. Thomas explicuit primum, & secundum Librum de cælo, & Mundo. Cæterum, vel morte præuentus, vel alijs lucubrationibus implicatus, non absoluit tertium, & quartum. Id enim peregit Fr. Petrus de Aruernia eius discipulus, de quo an. 1273.

4. Ad hæc, scripserat in tres libros Aristotelis, qui dicuntur Parua naturalia, nimirum.

De sensu, & sensato.

De memoria, & reminiscentia.

De somno, & vigilia. *De somnijs, & de diuinatione per somnium*. Reliqua non compleuit. Quam ob rem idem Petrus de Aruernia vltimum colophonem apposuit scribendo Commentaria super libros Aristotelis *de motibus Animalium*. Librum *de longitudine, ac breuitate vitæ*.

De respiratione, & inspiratione.

De iuuentute, & senectute.

5. Expositionem in Esaiam quidam tribuunt Thomæ Anglico, sicut & quædam alia. Ita credidit Sixtus

Se-

Senensis, cuius verba *lib. 4. Bibl. Sanctæ sunt; Huius Thomæ Anglici esse creduntur Commentaria in Genesim, in Esaiam, in Ieremiam, in Epistolas Canonicas, in Apocalypsim, & in Boetium de Philosophica consolatione, adscripta D. Thomæ, cum magna esset inter Anglicum, & Angelicum vocis similitudo.* Hæc ille.

At sufficiunt mihi S. Antoninus, Antonius Senensis Lusitanus, & alij asserentes expositionem in Ieremiam esse Angelici Præceptoris.

Idem censendum de Threnis, seu de Lamentationibus Ieremiæ.

Expositionem in Matthæum, & Ioannem referunt esse Petri Scaligeri Dominicani Episcopi Veronensis, de quo anno 1262. Id liquet tum, quia non concordat cum Stylo, spirituue, aut diligentia, quæ in suis scriptionibus adhibet S. Thomas. Ita obseruat Posseuinus. Tum etiam, quia Petri Scaligeri nomine prostabat Veronæ in Bibliotheca Cænobij S. Anastasiæ, cum Hieronymus Vielmus Venetus Dominicanus Episcopus ibi ageret tyrocinium.

At de hoc dicemus an. 1280. quando de Petro Andriensi discipulo S. Thomæ agetur. Hic enim commentaria sui Sanctissimi Præceptoris in Matthæum ex ore dictantis exscripsit; quæ ab Angelico lecta, ab eodem approbata fuere, vt sua. Poterat etiam Scaliger easdem expositiones, dictante S. Thoma, transcribere, & apud se conseruare, sicut plerumque solent discipuli.

Quicquid obloquitur Petrus de Alua cum suo discipulo Perez in Catenam Auream Sancti Thomæ, ridiculum est, nec curandum. Impudentissimè turbas post quatuor ferè sæcula pacificæ possessionis enixi sunt cõmouere. Nec puduit eos de manibus summi Pontificis Vrbani IV. cui illud aureum opus, attestante Vrbe, ac Orbe, nuncupauerat Sanctus doctor, temerariè suffurari.

Aliqua dicenda sunt circa Opuscula, quæ sunt numero LXXIII. Circa II. quod est *Compendium Theologiæ*, ad Fratrem Reginaldum socium suum charissimum.

Compendium Theologiæ, quod incipit: *Aeterni Patris verbum &c.* diuiditur in duas partes, quarum prima complectitur 246. capitula. Secunda verò, quæ imperfecta est, & mutila, partitur in capita decem. Est D. Thoita Lusitanus *in Bibl. p.* 237.

Ex hoc opusculo aliquid sub nomine S. Thomæ dicitur produxisse Richardus Armacanus.

Noster Henricus Kalteisenius, de quo an. 1465. in Replica ad Vlricum Hussitam, quæ cum Basileensi Concilio edita fuit §. *Restat nunc &c.* putat hoc opusculum non esse S. Thomæ, sed nostri Vlrici Argentinensis, de quo anno 1276.

Præterea S. Antoninus reijcit etiam quoddam compendiũ Theologiæ falsò adscriptum Sancto Doctori. Verùm enim verò non de hoc compendio ambigitur, quod pro constante habetur esse Angelici Præceptoris, sed de alio quodam Compendio.

Nonum Opusculum *de Articulis centum, & octo sumptis ex opere nostri Petri de Tarantasia, Responsio*, ad Fr: Ioannem Vercellensem Generalem Magistrum Ordinis Prædicatorum. Sunt qui de illo dubitent; ideoque minori charactere excussum.

XIX. *Contra impugnantes Dei cultũ, & religionem*, Mendicantiũ Religiosorũ propugnaculũ, turrisque validissima. Noster Petrus Pruxiensis in magni Alberti vita *cap.* 30. allegans Iacobum de Zuzaro veterum Ordinis nostri Chronologum affirmat librum S. Thomæ contra Guillelmũ de Sancto Amore, qui in opere Opusculorum S. Thomæ habetur, aliud non esse, quam recollectionem eorum, quæ B. Albertus magnus Anagniæ coram summo Pontifice disputans aduersus temerarium librum Guillelmi protulerat.

XX. *Est de Regimine Principum, libri quatuor ad Regem Cypri*. Bellarminus, & Miræus in Scholijs ad Henricum Gandauensem de Scriptoribus Ecclesiastis *c.* 45. hos multis de causis suspectos habuerunt. At his fecere satis Io: Paulus Nazarius, Sebastianus Macius Durantinus libro primo de Historia Liuiana, & alij.

XXXII. *De natura materiæ, & dimensionibus interminatis.*

XXXVIII. *De demonstratione.*

XLI. *De natura accidentis.*

XLII. *De natura Generis.*

XLIII. *De potentijs animæ.*

XLIV. *De tempore.*

XLV. *De pluralitate formarum.*

XLVI.

XLVII. *De natura Syllogismorum.*

XLVIII. *Totius Logicæ Aristotelis summa.*

XLIX. *De sensu respectu singularium, & intellectu respectu vniuersalium.*

L. *De inuentione medij.*

LI. *De natura luminis.*

LII. *De natura loci.*

LIII. *De intellectu, & intelligibili.*

LIV. *De quo est, & quod est.*

LV. *De vniuersalibus Tractatus Primus.*

LVI. *Tractatus II. de vniuersalibus.*

LVIII. *De venerabili Sacramento Altaris in capita XXXII. distributum.*

Hoc opusculum habetur inter opera diui Thomæ diuisum in capita, & inter opera B. Alberti Magni nuper impressa anno 1652. partitum in sermones. Ego putarem hoc opusculum esse Alberti, apud quem fusiùs lego illud; & D. Thomam, cum discipulus ageret, transcripsisse, & aliquas periodos omisisse in fine, quod pluries legi, & obseruaui apud D. Augustinum; Hieronymum, & alios Patres ex priscis, apud quos, eosdem sermones, & homilias lego in vno, & in alio, & non rarò apud tres, & quatuor. Carebant tunc prælo; & rescripta huc, illuc transferebantur: hinc contigit postea opera vnius fuisse alij adscripta; & pluries pluribus eadem.

Opusculũ. LIX. *De Sacramento Eucharistiæ ad modum decem Prædicamentorum, ad petitionem quorumdam Prælatorum, & Baronum.*

LX. *De Humanitate Christi Dñi nostri.*

LXI. *De dilectione Christi, & proximi.*

LXII. *De diuinis moribus.*

LXIII. *De Beatitudine.*

LXIV. *De modo confitendi, & de puritate conscientiæ.*

LXV. *De Officio Sacerdotis.*

LXVI. *De Expositione Missæ.*

LXVII. *De emptione, & venditione ad tempus, seu ad terminum.* Ad Fr. Iacobum Viterbiensem Lectorem Florentinum, qui fuit Archiepiscopus, de quo an. 1273.

LXVII. *Epistola breuis exhortatoria ad quendam.* In qua proponit idoneum modum salubriter acquirendi scientiam, siue diuinam, siue humanam. De hac epistola, & de omnibus alijs opusculis allegatis Philippus Labbe, ac quidam alij vel negant, vel dubitant esse nostri Angelici Præceptoris. Allegant hanc epistolam non esse Sancti Thomæ ex eo, quia in ipsa Romana editione minoribus characteribus excusa legitur. Sic etiam in dubium trahit Opuscula. LXXI. *De vitijs, & virtutibus numero quaternario procedens.* LXXII. *De concordantijs dictum, in quo concordat se ipsum in passibus apparenter contrarijs.* LXXIII. *De vsuris in communi, & de vsurarum contractibus.*

Scriptum secundum S. Thomæ in quatuor libros sententiarum. Ad Annibaldum Annibaldensem Romanum Ord. Præd. & S.R.E. Episcopum Cardinalẽ.

Commentaria quoque in Genesim, in libros Machabæorum, in Epistolas Canonicas, in Apocalypsin, & in Boethium de Consolatione Philosophiæ. Hæc enim ad Thomam Anglicum patria Vallensem, seu Gualensem, cognomento Iorgium ex Ordine nostro S. R. E. Cardinalem titulo Sanctæ Sabinæ, quem Trithemius ad annum 1400. reuocat, & plures Lecturas in Sacra Biblia scripsisse asserit, vel ad aliquem alium spectant.

At obiectis satisfecerunt nostrates, & præsertim. Io: Paulus Nazarius, Ioannes de Sancto Thoma, Vincentius Ferre exregens Collegij Mineruitani *in prolog.* 2.2. & alij pene innumeri. Nec super his miror Petri de Alua, Bellarmini, Labbe, Perez, & huiusmodi auersionem à Thoma, sed doleo Garziam, & similes paratos suscitare, nisi Leuiathan, rixas.

Anno 1275.

SANCTVS RAYMVNDVS DE PENNAFORT, seu de Rupe Forti ge-

ti genere nobilissimus, vtpotè sanguine iunctus cum Regibus Aragonensibus, & cum antiquis Comitibus Barcinon. ex Diago, Borsello, Plodio *p.* 2. *lib.* 1. & Marchesio. Nascitur anno Domini 1175. Natione Cathalanus, patria Barcinonensis, vtriusque iuris, præsertim Pontificij scientissimus: Legerat plures annos Bononiæ secularis. A Berengario Barcinonensi Episcopo eius Ecclesiæ auctus fuit canonicatu; paulo post Archidiaconatu eiusdem. Habitu nostræ Religionis tandem induitur. Quare autem id fecerit, à nostro Petro de Palude in 4. sententiarũ refertur; nempe, quia ipse dissuaserat cuidam, ne Ordini nostro coaptaretur. A Gregorio IX. summo Pontifice factus est pænitentiarius maior, eique fuit à sacris confessionibus, necnon Capellanus, anno 1234. Sacræ Romanæ Rotæ Auditor, seu aduocatus, pauperumque expeditor causarum. Mortuo Beato Iordane nostri Ordinis II. Generali, & concurrentibus in prima, secunda, & tertia electione votis æqualibus in Beatum Albertum Magnum, tunc Vicarium Ordinis Generalem, & in Beatum Hugonem Carensem, Prouinciæ Galliæ illo tempore moderatorem, apposita est vltima manus controuersiæ, & vnanimiter summa tranquillitate, ac pace Capituli Generalis Sanctus Raymundus anno 1238. Bononiæ in Sacro cœtu, absens, & inscius, sua tamen luce omnibus præsentissimus, eligitur Magister Ordinis Generalis. Fuit in hoc munere exercendo sedulus, prudentissimus, & regularis obseruantiæ vigilãtissimus cultor. Biennio elapso, proximo in sequente Capitulo Generali, Magistratu, quem ægrè, & reluctando inierat, mærentibus omnibus spontè se abdicauit. Archiepiscopatum Tarraconensem sibi à Gregorio IX. summo Pontifice oblatum, constantissimè recusauit. Item Archiepiscopatui Bragẽsi in Lusitania, atque Barcinonensi in propria patria renunciauit. Castillus *p.* 1. *lib.* 2. *c.* 17. Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 4. *tit.* 99. *num.* 2. & Clemens VIII. *in Bulla Canonizationis.*

Ipse Sanctissimus Pater, Rex Iacobus de Aragonia, & Sanctus Petrus Nolascus, reuelante Beatissima Matre Dei, Religionem B. Mariæ de Mercede Redemptionis captiuorum, quã Gregorius IX. Summus Pontifex Anno 1235. die 18. Ianuarij confirmauit, instituerunt. Breuiaria Rom. die 31. Ianuarij, & Dominicanum.

Cum esset Ordinis Generalis, & iterum postea, cum illa se abdicauerit dignitate, Angelico Sancto Thomæ, vt componeret libros contra gentes ad eorum confutandos errores, instantissimè persuasit. Ex Marchesio in Diario.

Centenarius Anno Domini 1275. plurimis clarus miraculis Festo Epiphaniæ dominicæ migrauit ad Dominum, quem postea Clemens Papa VIII. Catalogo Sanctorum Anno hominis reparati 1601. solemni ritu adscripsit.

Quatuor defunctorum extitit suscitator in vita, triginta sex verò post mortem. Ex testimonio Sacræ Congreg. Rituum.

Rogàtus ab Episcopis Regni Aragonensis composuit.

Librum pro Prælatis de modo visitandi Ecclesias, gregem &c.

Pro mercatoribus edidit librum *De modo licitè negotiandi.*

Mandato Gregorij IX. Pontificis Maximi *Decretales in vno compilauit volumine, in quinque libros partito,* quo in Iudicijs, & Scholis nunc omnes fideles vtuntur. Castillus 1. *p. lib.* 2. *cap.* 17. Lusitanus *in Bibl.*

Franciscus Penia hispanus in vita S. Raymundi *cap.* 8. & 9. refert ipsum compleuisse hoc opus anno 1235.

Constitutiones nostras in duas distinctiones, sicut in præsentiarum habentur, distinxit. Prius enim erant satis confusæ. Castillus 1. *p. lib.* 2. *cap.* 16. Lusitanus *in Bibl. pag.* 206.

Suasu nostri Patris F. Sueri, siue Sugerij primi Moderatoris illius Prouinciæ ad informationem, & directionem Fratrum, & omnium audientium confessiones, composuit *Summam de Casibus admodum vtilem, quam summam Raymundi appellant.*

Hæc fuit prima summa super hanc materiam scripta. Castillus 1. *p. lib.* 2. *cap.* 17. & Marchesius in Diario. Ex

hac summa anno 1502. Coloniæ quidam ex nostris contraxit breuiorem, incipientem: *Summula de summa Raymundi prodijt ista.*

Item aliam summam de Pænitentia, & de sponsalibus.

Præterea tractatum de bello, & de duello. Lusitanus, & alij.

Scripserunt de S. Raymundo Franciscus Diagus Dominicanus in historia Prouinciæ Aragonensis, Ambrosius Taegius in Monum. Ordinis, Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. Ordinis lib.* 1. Bellarminus *de scriptoribus Ecclesiast.* S. Antoninus, Maluenda, Leander Albertus, Franciscus Penna, Antonius Vincentius Domenecus, Henricus Gandauensis *cap.* 48. Bellarminus pag. 347 Philippus Labbe, Ractius, Marsilius, Marchesius Ianuarij die VI. Bzouius in Annalibus, Fontana in Theatro, & alij, Lege Elogia nostra *part.* 1. *eleg.* 1. Molanum *in M. S. Biblioth. sac.* Mariana *lib.* 12. *cap.* 8. *Histor. Hispan. & lib.* 13. *cap.* 13. *&* 22.

Anno 1276.

PETRVS DE TARANTASIA Burgundus cum esset decennis, Parisijs anno 1225. Religionem nostrã ingreditur. Habitu Dominicano indutus, in virtutibus cunctis ita profecit, vt non tyro, sed miles veteranus omnibus appareret. Emissa professione, Philosophicis, Theologicisque disciplinis adeo est imbutus, vt doctissimi viri vendicauerit sibi nomen. Theologiæ scholasticæ, ac sacræ scripturæ cathedram Parisijs summa cum sui, & Ordinis laude moderatus est. In capitulo Generali Lõdini celebrato 1263. in quo inter illustrissimos Patres fuere definitores pro Prouincia Romana S. Thomas Aquinas, & pro Gallica F. Bartholomæus, qui erat à sacris confessionibus S. Ludouico Gallorum Regi, B. Humberto Generalatui renuntiante, datus est in Vicarium Ordinis Generalem. Castillus 1. *p. lib.* 2. *c.* 68. Prouincialis Franciæ factus est, quo munere absoluto, Lugdunensis Archiepiscopus à Gregorio X. creatur anno 1271. Anno sequenti 1272. ad tarantasiensem Ecclesiam, & ad episcopatum Ostiensem, ac Veliternum attollitur. Deinde anno 1273. ab eodem summo Pontifice renunciatur S. R. E. maior Pænitentiarius. Indicto Lugdunensi II. Concilio ad illud anno 1274. accessit, in quo Presbyter Cardinalis creatus, maximum decus attulit Ordini. D. Thomas Aquinas, dum ad hoc concilium pergeret, in itinere extremum diem occlusit. Interfuere tamen ex nostra Religione assumpti tres Cardinales, triginta Episcopi, & ingens, validaque Theologorum caterua sub Magistro Generali F. Ioanne Vercellensi, qui eodem loci, & temporis comitia Generalia celebrabat. Hos inter eminebat noster Petrus à Tarantasia, tum Cardinalis, qui die 7. Iunij in Concilio perorauit, assumens pro themate: *Leua in circuitu oculos tuos, & vide, omnes isti congregati sunt, venerunt tibi.* Die 6. Iulij iterum orauit coram Concilio incipiẽdo: *Illuminans te &c.* Hic V. sessione die sexta decima Iulij Oratorem, siue Legatum Abaghæ Regis tartarorũ cũ duobus socijs solemni ritu baptizauit. Eisdem Summus Pontifex Gregorius X. vestes purpureas Latinorum more donauit. Ab hoc quoq; Albertus Magnus secundus eidem Sacro Concilio præstitit operam suam. Duce igitur potissimum Tarantasia cum Alberto deuicti fuerunt Græci: hinc abdicatis erroribus, & schismate, Romano Pontifici se subiecerunt. Erepto S. Bonauentura Episcopo Card. Albanensi è viuis in eodem Sacro Concilio, Missam solemnem coram Summo Pontifice, totaque synodo pro eodem, Tarantasia celebrauit, & inter Missarum solemnia sermonem habuit elegãtem incipiens: *Doleo super te, Frater mi Ionatha.* Præter Gregoriũ X. affuit Imperator Græcorum per Græcos proceres, & cohonestauit exequias. Latinus verò Orientis Imperator Balduinus II. per seipsũ. Occidentis verò Imperio tunc vacante, adsuit Iacobus Rex Aragoniæ. Præter hos interfuere Patriarchę Constantinopolitani, & Antiochenus, Cardinales vniuersi, Præsules ex Archiepiscoporum, & Episcoporum Ordine quin-

quingenti. Abbates sexaginta: alij minorum gentium Antistites, ac Sacerdotes supra mille, Regum, & Principũ Oratores; sacri, & politici Ordinis homines innumerabiles. Concilio absoluto, cum Gregorio Pontifice Maximo Petrus venit in Vrbem, eique semper obsequium exhibuit gratum. Postremò ipso Gregorio X. è viuis sublato, in eius locum Aretij in Tuscia in Conclaui apud nostros Dominicanos habito 9. Kalendas Februarij Anni 1276. Innocentij V. nomine assumpto, eligitur Summus Pontifex. Facta electione, Romam reuertitur, vbi die 22. Februarij in festo Cathedræ Antiochenæ apud S.Petrum solemni ritu coronatus est. Statim, vt adimpleret quæ patris, copiosis donauit pauperes eleemosynis. Incunctanter ad reddendam Italiæ pacem, & recuperandam Terram Sãctam suum totum applicuit animum. Eapropter ad omnes Christiani Orbis Principes, & Prælatos, eos ad sumenda arma in Saracenos exhortans rescripsit. Duos S. R. Ecclesiæ Cardinales ad Lucenses Populos, & Pisanos inter se diffidentes, vt illos, armis positis, reuocaret ad concordiam, misit. Oratores Florentinorum, qui astricti Ecclesiastico interdicto tenebantur, benignè admisit, & absolutionem ab illo Florentiæ fatis, superque humaniter impertiuit. Ciacconius, Platina, Tempesta, Carrillus, Illescas, Fernandez *in Concert. Prædic.* Nicolini, & alij. Dumque Venetis, ac Genuensibus inter se præliantibus constituere pacis fœdera niteretur, laborum suorum præmia percepturus die 22. Iunij euolauit in cœlum. Sedit menses quinque. Lege nostrã Chronologiam an. 1276. Panuinium, Tempestam, Bellarminum, Illescam, Marzillam, Coriolanum, Ciacconium, Carrillum, *& Concert. Prædic.* Fernandez.

Tarantasia igitur vita, moribus, & doctrina excellenter decoratus, magno ingenio, omniumque grauissimarum artium capacissimus, quem optimi mores, egregia educatio, Christianæ eloquentiæ præstantia, publicæ tranquillitatis studium, & præclara pietatis inditia supremo Pontificatu dignum reddidere, à Dominicano Martyrologio reponitur inter Ordinis nostri Beatos Confessores his verbis: *Vir pijssimus miraculis claruit.*

Eius vita descripta fuit à Platina *lib. Pontificum*, à Genebrardo *in Chron. lib.4.* Sanson. *Chron. cent. p.* 1. à Leandro Alb. *lib.3.* à Bibl. Lusitani, Taeg. *p.1. Monum. Ord.* Alphonso Ciacconio *in vitis Pontificum*, Plodio *de viris illustr. Ord. lib.* 4. à Bzouio *in Annal. Eccles. ad an.* 1276. *num.*4. ab Vghello *in Italia sacra inter Summos Pontifices, & Episcopos Ostienses*, Gallia Christiana *inter Archiepiscopos Lugdunenses*, Spondano *in Annalibus ad ann.* 1276. *nu.* 11. à Fontana *in Theatro*, à Sixto Senense *lib.*4. *Bibliot.* & à Nobis *in nostra Chronologia an.* 1276. *& in Elogijs part.3.*
Scripsit doctissimus Pastor:

Super Genesim.

Exodum, Leuiticum, Numeros, Deuteronomium.

In Psalmos librum vnum.

In Cantica Canticorum.

In Euangelium Lucæ.

Super omnes epistolas Pauli lib. 14. *Vas electionis, &c.*

Item in Bibliotheca Dominicana Bononiensi, & Toleti in Conuentu nostro S. Petri Martyris videtur: *Eiusdem Postilla in omnes Pauli epistolas* manu scripta, cuius initium est: *Illuxerunt corruscationes tuæ.*

In quatuor Libros Sententiarum.

Tractatum de vnitate formarum.

De Materia Cæli.

De Aeternitate Mundi.

De intellectu, & voluntate.

Compendium Theologiæ. At hoc alij tribuere Magno Alberto, quidam verò S. Thomæ, incipit:

Veritatis Theologicæ &c.

Edidit quoque aliqua Quodlibeta.

Chronicon.

Totam Doctrinam D. Thomæ redegit in Compendium.

Lusitanus *in Bibl.* Castillus 1. *p. lib.* 1. *c.*50. *&* 1. *p. lib.* 3. *cap.* 40. Plodius *de viris illustr Ord. lib.*4.

Omnia Innocentij V. opera impressa sunt Tolosæ sub cura Adm. R. P. F. Antonini Reginaldi. *Acta Capituli Generalis Valentini* 1647. & Plod. *p.* 2. *l.* 1.

Reponitur Tarantasia inter Scriptores Ecclesiasticos à Bellarmino *de Scriptoribus*, à Gualterio, *à Concert. Præd.* Fernandez *lit. P. tit. Galli*, à Nicolini *de Pontificibus*, à Miræo *in Actuario*.

AEGIDIVS DE LISCIVIIS Baccalaureus in Theologia doctissimus, grauis, & illi felicissimi sæculi exactus religiosus. Scripsit:

Duos libros de vnitate formarum.

De immediata visione diuinæ essentiæ.

Claruit circa hæc tempora. Lusitanus *in Biblioth.* Plodius *p. 2. lib. 1.*

BARTHOLOMAEVS Episcopus Torselanus, D. Thomæ Aquinatis fuit discipulus, & auditor sedulus, vir quidem religione illustris, doctrinæ sui Sanctissimi Præceptoris vehemẽs ęmulator, & asseclа, cupidissimusque animarum salutis, & reuera dignus tanto Præceptore alumnus. Scripsit:

Chronicon à principio Mundi vsque ad sua tempora, quibus claruit 1276. Lusitanus *in Biblioth.*

ROBERTVS KILVVARBIVS, vel Biliberi, alijs Kamuil Vertim, natalium splendore illustris, Bilibri in Anglia natus est. Fuit dubio procul inter suæ ætatis celebres viros, grauitate, literis, & morum sanctitate celeberrimus. Aliquando moderatus est Prouinciam Angliæ. Deinde assumptus est ab Eduardo Angliæ Rege in animæ suæ custodem, & confessarium. Posteà ad Archiepiscopatum Cantuariensem, & ad Primatum totius Regni pręfati. Anno 1278. die 12. Martij creatus fuit Cardinalis Portuensis, & S. Rufinæ Episcopus à Nicolao III. Pontifice Maximo. Purpura insignitus Robertus, in Vrbem ad Pontificis Maximi pedes, non in curribus, & in equis; sed in nomine Domini, solo baculo nixus, accessit. Humanissimè admirante humilitatem modestus religiosus receptus fuit à Nicolao. Hinc in posterum opera, & consilio Kiluuarbij in Petrinauicula gubernanda Summus Pontifex, quoad vixit, est vsus. In tantæ dignitatis fastigio, nec consueta Ordinis indumenta Cardinalis dimisit, nec eiusdem ieiunia violauit, nec regularis obseruantiæ rigorem aliquatenus temperauit. Duos tantum Ordinis fratres cum totidem famulis in ministerium suum adhibuit. Interfuit Concilio Lugdunensi an. 1274. A Gregorio X. missus est Legatus à Latere pro coronatione Admundi Anglię Regis, quam Dominica post Assumptionem Beatissimæ Matris Virginis ann. 1275. interuenientibus Rege Scotiæ, ac Duce Britanniæ, præstitit. Gallia Christiana *in Archiepisc. Cantuarien.*

Obijt Viterbij anno 1280. ibidemque illum apud suos Prædicatores in Conuentu S. Mariæ de Gradibus tumularunt. Kalendarium Dominicanũ, Castillus *part. 1. Chron. lib. 3. cap. 49.* Eius meminerunt S. Antoninus 3. *par. tit. 23. cap. 11.* Taegius *p. 1.* Alphonsus Ciacconius, Leander *lib. 3.* Onuphrius Panu. Plodius *de vir. illust. lib. 4. Theatrum* Fontanæ *1. p. c. 2. num. 4.* & alij.

Summi Pontificis nomine Epistolas aliquas ad Tartarorum Regem scripsit.

Item aliqua Opuscula de Sacramento Altaris.

Præterea super Porphirium.

Prædicamenta, Peribermenias, sex Principia,

Libros diuisionum, Priorum, Posteriorum, Topicorum, Elenchorum.

Super Boetium.

Super Priscianum minorem.

De natura relationis.

Sophisticam grammaticalem.

Sophisticam logicalem.

Librum de ortu scientiarum.

De rebus prædicabilibus.

De vnitate formarum.

Super libros Physicorum.

De Cælo, & Mundo.

De Generatione, & Corruptione.

Super libros Meteororum.

De Anima, & causis Animæ.

Super Metaphysicam lib. 14.

Super omnes paruos naturales Arist.

Super quatuor libros Sententiarum expositionem litteræ.

De modo significandi.

Super Ezechielem.

Super Confessiones D. *Augustini*.

Originalia Patrum.

Supe. Epist. ad Romanos,

Et Corinthios.

De Conscientia, & Synderesi.

De differentia spiritus, & animæ.

De

De instantibus.
De doctrina D. Thomæ Aquinat.
Distinctiones Doctorum.
Commentaria Theologiæ.
Quodlibeta plurima.

Ex Taegio *p.* 1. Plodio *p.* 2. *lib.* 1. Lusitano *in Bibl.* Castillo 1. *p. lib.* 2. *c.* 69. Vghello *tom.* 1. *in Episc. Portuen.* Ciacconio, & Fontana *in Sacro Theatro*.

VLDARICVS, seu VLRICVS Teutonicus Argentinensis, qui licet non fuerit Magister (& morte præuentus Parisijs tempore Baccalaureatus) verumtamen, sicut religione, ita doctrina fuit clarissimus, quem summopere laudat Ioannes de Turrecremata *in tract. de concept. part.* 6. *cap.* 29. Fuit Alberti Magni auditor, atque discipulus sedulus, ingenio felix, doctrina sæculari, & Christiana insignis. Scripsit:

Librum de foro conscientiæ, & de casibus iuris.
Super Metaphysicam Aristotelis.
Super librum Meteororum.
Super Sententiarum libros quatuor.
Summam Theologiæ magnam, & subtilem.

Ac in tres libros de Anima. Bellarminus *de Script. Eccl.* Lusitanus *in Biblioth.* Plod. *p.* 2. *lib.* 1. Ambrosius Gozzæus, Miræus *in Auctario c.* 408.

IOANNES ROMANVS ex antiquissima familia Columnensi, cuius Trithemius meminit de Scriptoribus Ecclesiasticis, vir fuit omni laude dignissimus, religione conspicuus, doctrina clarus, & pietate celeberrimus. Anno 1255. ex præfectura Prioris Prouincialis in Romana Prouincia ad Messanensem Sedem euectus, illam annis pluribus gubernauit. Ann. 1263. ab Vrbano IV. Nicosien. Archiepiscop. creatur. Fuitque illius Vicarius in Vrbe. S. Antoninus 3. *p. tit.* 23. *c.* 11. Pyrrhus *in Sicilia Sacra inter Episcop. Messanen.* Plodius *p.* 2. *lib.* 1. & Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 4. *tit.* 61. *& p.* 2. *c.* 1. *tit.* 6. *nu.* 1. *& lib. de Prou. Rom.* Scripsit;

Chronicon Ordinis.
Item plures epistolas eruditas.
Item Mare historiale ad imitationem Vincentij Bellonacensis diuisum in lib. X. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *par.* 2. *lib.* 1. *supplementum Chron.* Castillus *in præfatione Chronicorum*, Fontana *de Prou. Rom. cap.* 6.

THOMAS AGNI LEONTINVS, alijs Parentinus, Siculus vir eloquentissimus, magnæ doctrinæ, sed maximæ probitatis, quem Gregorius X. à quo missus fuit Neapolim ad prædicandum, vocat virum profundi pectoris, ad conuertendos hereticos alti consilij, virtutum claritate conspicuum, & experientia multa probatum. Cum peruenisset illuc fuit hospitatus in monasterio S. Angeli à Morfisia, tunc Abbatia Patrum Benedictinorum, quã deinde dicti Patres eidem, ac nostræ Religioni anno 1231. concesserunt. Fuit primus fidei censor in nostro Regno Neapolitano. Cum esset Prior Neapoli, diuum Thomam Aquinatem Ordini nostro adscripsit. In Romana Prouincia Moderatoris fungens officio, coactus fuit à summo Pontifice Episcopatum Bethlehemiticum acceptare. Ad hæc ab eodem summo Pontifice mittitur Legatus in Syriam. Anno 1268. XIV. Maij Kal. Consentinus Archiepiscopus destinatur. Tandem II. Kalendas Maij Anni 1272. mortuo Bartholomæo Pignatello Messanensi Archiepiscopo, à Capitulo in eius locum sufficitur. Cæterum Gregorius X. qui Thomam ad maxima destinauerat, renuit electionem hanc confirmare; sed ab eo Hierosolymitanus renunciatus est Patriarcha.

Iuit ad Patres anno labente 1276. Vghellus, & Fontana. At iuxta Castillum 1. *p. Chronicorum lib.* 2. *cap.* 69. anno sequenti.

Ad petitionem Reuerendissimi Patris Generalis Fr. Ioannis Vercellensis scripsit vitam S. Petri Martyris. Castillus 1. *p. lib.* 2. *cap.* 44. Thomas Trugillus in Sanctuario Aprilis, Fõtana *in Theatro*, & alij. Pisis 1276. in Capitulo Generali ordinatum fuit, vt illa in singulis conuentibus haberetur, & legeretur. Castillus 1. *p. lib.* 3. *cap.* 44. prætercea ad posteros transmisit.

Volumen concionum de tempore, ac de Sanctis.

Eius meminerunt Fernandez *in Cõcert. Præd.* Marraccius *in Bibl. Mariana*, Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 3. *tit.* 4. & *cap.* 4.

cap. 4. tit. 36. num. 1. Spondanus *in Annalibus Eccl. ad annum 1272. num. 2. Vatic. Regest.* Greg.X.*Epist.6.* Vghellus *Italia Sacra tom. 9.* inter Consentinos Episcopos, Plodius *part. 2. lib. 1.* Malucnda *1. Annal. ad annum 1231.cap.7.* Lusitanus *in Bibl.pag.241.* Valle *in compendio p. 1.* Viglicga, Lucarinus, & omnes scriptores Ordinis.

Anno 1276.

GVALFRIDVS DE BELLO loco magnus Theologus iussu Gregorij X. Papæ scripsit *Historiam vitæ S. Ludouici IX. Galliæ Regis.*

Fuerat Gualfridus annis 20.à Sacris confessionibus, ac consilijs Ludouico, cui etiam anno millesimo ducentesimo sepruagesimo in castris ad Tunetum pijssimè in Domino morienti extrema ministrauerat Sacramenta. Aubertus Miræus in Auctario *c. 396.*

Floruit eodem anno Guillelmus itidem Theologus magnus, ac grauis dicti Regis Capellanus, qui *alterum librum de vita, & miraculis eiusdem* Regis edidit. Miræus vbi supra. Fuit Carnutensis vir planè in omni locutionis genere formatus, quo anno religiosissimus diem obierit, non reperio.

PETRVS DE VVALERICA Conuentus Burdegalensis, Aquitanus, magnæ virtutis vir,& prudentiæ rexit gloriosè, ac sanctè decem annos Prouinciam Prouinciæ, quã dicimus Vasconiorum nuncium, & præter vitæ probitatem, fuit celebris in scientia. Scripsit plura suo vastissimo ingenio digna:excessit tamen se ipsũ scribẽdo.

Librum de gradibus contemplationis, qui incipit: *Notam fac mihi viam, in qua ambulem.*

In Conuentu Burdegalensi hoc anno 1276. ad superos transmigrauit. Taegius *p. 4.* Lusitanus *in Bibl.* Castillus *p. 1. lib.3.cap.44.* Plodius *p.2.lib.1.*

Sunt qui mortem Beati Humberti vsque ad hunc annum 1276.producãt.

Anno 1277.

VLRICVS ENGELBERTVS TeutoPater doctissimus,& æquè religiosus, Germaniæ Prouinciã annos plures moderatus est prudentissimè. Omnigena delibutus litteratura, politiori, physica, & diuina scripsit.

Librum diuersarum quæstionumTheologicarum, & physicalium.

Alium quoque, quo plures nodos vtriusque facultatis dissoluit.

Obijt anno 1277. Taegius *p. 1.* Leãder, Lusitanus *in Bibl.* & Plodius *p. 2. lib. 1.*

GERARDVS MINDENSIS in Theologia Baccalaureus, ingenio præstans, & litteris Sacris, ac humana philosophia peritus, luculento scripsit sermone, ac docto.

Super Ecclesiasten.

Commentaria in Metaphysica libros.

Floruit circa hæc tempora; eiusque meminerunt Lusitanus *in Bibl.* Castillus *Cent. 2. lib. 1. cap. 31.*

TIDERICVS DE VRIBVRGH, Theodoricus vocatus à Lusitano, natione fuit Germanus, in Theologia Magister, Pater clarissimus, & oraculum sui temporis, vt qui erat ad difficillimas quasuis quæstiones enodandas extemporaneè efficax, & promptissimus, scripsit.

De Origine Prædicamentorum.

De Tempore.

De Iride.

De Mensuris rerum.

De concessione, & defensione Priuilegiorum Ordinis.

De tribus difficilibus: alijs, de tribus definitionibus.

De quidditatibus rerum.

De Generatione lucis.

De Visione beatifica.

Floruit circa hæc tempora. Taegius *p. 1.* Leander, Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. lib. 1.*

IOANNES PARISIENSIS cognomento de Soardis, doctor Regens Cõuentus Parisiensis, in eadem vniuersitate diu, & gloriosè Professorem Sacræ Theologiæ peregit. Hunc citat Card. Ioannes de Turre Cremata *in tract. de Concept. p.6. cap. 29.* Plures annos (vt dixi) in facultate Parisiensi cum sua, & Ordinis gloria docuit. Erat siquidem peripateticus,ac scholasticus profundissimus,defensor doctri-

næ

næ S. Thomæ insignis. Quadam verò prodigalitate naturæ admirabili pollebat memoria, & peracuto ingenio. Scripsit;

Super quatuor libros Sententiarum.

Item plura quodlibeta, sed praecipuè de potestate Regia, & Papali.

Librum de Iride.

Contra corruptoriem D. Thomæ.

In Libros Meteororum.

Libellum de transubstantiatione panis, & vini in Altaris venerabilissimo Sacramento.

De vnitate esse, & essentiæ in Deo.

De Aduentu Christi, seu contra Antichristum. Apologeticum contra Henricum Gandauensem.

Claruit circa hunc Annũ. At Bellarmino, Plodio, Lusitano, & Alberto Veneto circa annum 1296. Huius meminit præter citatos, Godifridus Languedoc in *Monum.* dicti Conuentus M. S. quæ mihi Pater Reuerendissimus meus Magister Ordinis tradidit. Lege Miræum in Auctario *cap.* 405.

Docebat Ioannes Parisijs sub Philippo pulchro Galliæ Rege. Idem Miræus.

ADNOTATIO.

Hic vindex doctrinæ Angelici Præceptoris composuit corruptorium Corruptorij doctrinæ dicti Doctoris ita Ioannes Picus quæstione prima Apologetica, Leander Albertus *lib.* 4. de viris illustribus Ordinis nostri, & alij.

Idem fecit Richardus Clapoel Anglus, vt dicemus 1279.

An scripserit eodem argumento, & titulo librum Aegidius, nõ determino.

Erat discipuli defendere Præceptorem, si fecerit.

IOANNES GERMANVS lector Vriburghi, seu Friburghi Theologus, & canonista insignis sinceræ vitæ, doctrinæque spectatissimæ: Scripsit:

Super summam Raymundinam, in qua fecit indicem, & apparatum propter declarationem vtriusque textus. Scripsit:

Etiam summam confessariorum de casibus valde notabilem in quinque libros diuisam, quam vocant Ioanninam.

Confessionale pro audiendis confessionibus.

Item super quatuor libros sententiarũ.

Et glossauit omnia decreta.

Leander *lib.* 4. Trithemius, Taegius *p.* 1. Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Gozzeus, Lusitanus *in Bibl.*

HERMANVS, ALIIS HERMANDVS, patria Mindensis Theuto, qui fuit aliquando theutoniæ moderator, Philosophus, Theologus, & Canonista conspicuus. Præter hæc mundissima vita fuit, nec non sagax, & prudendentissimus in agendo. Scripsit:

De Interdicto.

Item de inquisitionibus criminum.

Praterea epistolas singulares ad varios.

Taegius *p.* 1. Leander, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Lusitanus.

IOANNES MALIACENSIS Rhetor, & historicus celebris, politiorique litteratura satis excultus scripsit *Chronicon historiarum.*

Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Claruit circa hæc tempora.

Floruit quoque circa hos annos Thomas Sperman. Anglus magnus Theologus, & in scripturis sacris versatus. Scripsit:

Commentaria in Genesim.

Expositionem in Iobum.

Item scholastico stylo super epistolam ad Hebræos.

super canonicam S. Iacobi, & alia.

Albertus Venetus, Iacobus Susatus, Ractius, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibl.*

MAVRITIVS N. N. incognitus patria, & cognomine edidit in gratiã Prædicatorum per Alphabetum octoginta nouem distinctiones valdè vtiles ad prædicandum, quæ seruantur manu scriptæ characteribus perantiquis in conuentu S. Dominici de Neapoli.

Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. lib.* 1.

Anno 1278.

GVILLERMVS, siue GVLIELMVS DE ALTONO, siue de Altona, Anglus S. Theologiæ Magister, Academiæ Sorbonicæ apud Parisios doctor, vir doctissimus, & omni eruditione ornatus, quem citant sapien-

pientissimus Turrecremata *lib. de Conceptione p.6.cap.29.* & Vincentius Bandellus *de Conceptione.* Scripsit:

Postillam super Matthæum.

De decem Virginibus.

Super Ecclesiasten cap. 7. virum de Mille &c.

Lusitanus *in Biblioth.* Ractius, Plodius *p.2.lib.1.* Vincentius Bandellus *in Tractatu de Conceptione*, Sixtus Senensis *lib.4. Biblioth. Sancta.*

Claruit circa hæc tempora.

THOMAS DE SVETONIA Anglus, quem hæc ætas plurimùm coluit, & magna veneratione ob eius eruditionis præstantiam, vitæque probitatem prosequuta est, Theologus fuit sublimis; calluitque Philosophiam, & reliqua perfectissimè. Scripsit.

Super Prædicamenta.

Item super sex principia.

Compleuit scriptum S. Thomæ super librum Perihermenias.

Super librum posteriorum Arist.

Super librum Priorum;

De vnitate formæ.

Duo quodlibeta.

De relatione.

Summam Theologiæ.

In Psalterium.

Quæstiones difficiles pro declaratione dictorum S. Thomæ. Castillus 1. *p. lib.3. c.49.* Sixtus Lambertus Lucensis in vita B. Thomæ Iorsij Cardinalis.

Anno 1279.

MARTINVS STREMPVS in Polonia ex nobili familia Strẽporum oriundus, patria Carsulanus, vir tam scientia, quàm pietate percelebris. Eximius legista, Historicus, & Theologus: at in primis erat humanioribus peritissimus. Veterùm probitate morum longè clarior erat, alter quidem à Martino Cisterciensi. Ob quæ à Nicolao Papa III. plurimùm adamatus, Apostolicus Capellanus, maiorque Pænitentiarius primo sui Pontificatus anno, videlicet 1277. constituitur. Sequenti anno dissidentibus electoribus Guesnensibus in proprij Pastoris electione, ab eodẽ Pont.Max. ad petitionem Boleslai Ducis Alisiensis, Premislai Ducis Posnaniæ, & Capituli Gnesnensis factus est Archiep. Gnesnensis in Polonia. Dum verò cõmissum sibi gregem inuisurus, iter arripuisset, Bononiæ in morbum incidit, ibique defunctus, sepultus est in nostro D. Dominici templo prope Arcam maximam. Diem clausit extremum 1279. Ita Simon Starouolseus in Elogijs, & vitis ill. Poloniæ scriptorũ. Alij asserunt obijsse anno 1281. Nam salutatus fuit Archiepiscopus an. 1278. dum autem post tres annos exactos suam properaret ad sponsam, Bononiæ in itinere in morbum incidit, quo ibi defunctus est anno 1281.

Hic est Martinus ille, de quo dicitur fuisse fabulam cõmentus, quasi is author fuisset strophæ de Ioanna fæmina summo Pontifice; cum hoc in M.S. eius autographo nusquam inueniatur. Imò id putant ab aliquo maligno exscriptore, gloriæ tanti viri inuido, in exscriptis codicibus fuisse appositũ. Bzouius *in Annalibus Ecclesiast. ad an. 1278. num. 32. & de Rebus gestis in Polonia Ord. Præd. cap.6.* Scripsit:

Chronicon appellatum Martinianum, de Pontificibus, & Imperatoribus vsque ad sua tempora.

A Plantino 1574. & postea in Germania excusum.

Duos libros sermonum de tempore, ac de Sanctis. Argentorati 1486. & 1488. excusos.

Librum diuersorum miraculorum.

Tabulam super vniuersum Decretum, cui titulus,

Margarita Decreti.

De schismate Ecclesiæ Græcorum.

Historiam de Guelfis.

Hæc duo volumina reperiuntur in Libraria vaticana.

Item summam nuncupatam Martinianam.

Et quædam alia.

Castillus *Centuria 2.lib. 1.cap.49.* Vincentius Baronius, Trithemius, Turrecremata de Conceptione *part. 6.cap. 29.* Bzouius de Prouincia Poloniæ Ord. Præd. *cap. 6. & in Annal. ad annum 1281. num. 16.* Plodius *part. 2. lib. 2.* Lopez *part. 5.* Fontana *in Theatro part. 1. cap. 4. tit. 46. num. 1.* & alibi

alibi pluries. Taegius p. 1. Ioannes Duglosius Archidiaconus Cracouiensis *lib. de successione Episcoporum Polonorum*, Seuerinus Cracouiensis *in Vita S. Hyacinthi*, Ractius; Mitæus *in Auctario cap. 413. & aly*.

HVGO DE ARGENTINA Magister Parisiensis magnis Philosophis, ac Theologis comparandus, omnique doctrinarum genere excultus scripsit.

Super quatuor libros sententiarum.

Compendium veritatis Theologicæ.

Sermones varios, & multa alia.

Floruit circa hæc tempora. Lusitanus *in Bibl. pag. 120. Epic. Gesn.*

Citatur vir doctissimus à Io: de Turrecremata *in tract. de Conceptione part. 6. cap. 29.*

Anno 1279.

RICHARDVS CLAPOEL Anglicus magister in Theologia excellens, ad arguendum acutus, & ad quæstiones difficiles enodandas promptissimus, & apertus. Scripsit:

Super quatuor libros sententiarum.

Item quatuor libros contra corruptorium S. Thomæ.

De vnitate formarum.

De immediata visione diuinæ essentiæ.

Sixtus Lambertus Lucensis Ord. Prædicatorum *in vita B. Thomæ Iorsÿ Cardinalis eiusdem Religionis*, Castillus *Centur. 2. lib. 1. cap. 31.* Abbreu. Gesneri Plodius *part. 2. lib. 1.* Lusitanus.

Vixit vsque ad annum 1312.

ANSELMVS GENVENSIS ortus est an. 1220. nostris adnumeratus, plurimùm profecit in litteris. Anno 1256. in patria censor fidei cõstituitur. Quædam inter ipsum, & Magistratum obortæ sunt controuersiæ, de quibus Iustinianus *in Annalibus* anno dicto 1256. Ciprianus Vbetti *de Inquisitoribus*, Io: Michael Plodius *de Progenie S. Dominici in Italia lib. 2. c. 56.* Alphonsus Fernandez *in Concert. Prædic. an. 1256. num. 4. folio 125*, Abbas Iustinianus *de scriptoribus Liguribus*.

Promulgauit vernacula lingua.

Constitutioni spettanti alla Santa Inquisitione.

GASPAR ADAMVS, siue aliis Georgius, siue Gerardus Adæ, Gallus, Archiepiscopus Antibariensis, Poeta, Philosophus, & Theologus eximius, ac in litteratura, bonarumq; artiũ disciplina eruditissimus. Hunc Lusitanus *in Chronica decade 1260.* scribit solum *G. Ada Archiep. Antibarien.* Plodius verò, & Fernandez Gasparem nominant.

Composuit officium S. Thomæ Aquinatis.

Item officium vndecim millium Virginum, & S. Georgÿ Martyris.

Edidit officium sanctificationis B. Mariæ Virginis.

Claruit circa annum Domini 1280. Antonius Senensis *in Bibl. Præd.* Marraccius *in Bibl. Mariana*. Cum composuerit officium S. Thomæ, dicendum est peruenisse ad annum 1323. cum eo anno inter sanctos relatus fuerit S. Thomas à Io: Papa XXII. Fontana *in Theatr. domin. p. 1. c. 4. tit. 3. num. 1.*

Anno 1280.

BEATVS ALBERTVS cognomento MAGNVS, singulare lumen Orbis, natione Sueuus, Patria Laugingensis, dignitate Episcopus Ratisbonensis ad Danubium sub Salsburgen. seu Salisburgen. Metropolitana in Alemania, ad quam cathedrã, petente Rodulpho Imperatore; anno 1260. illum euexit Vrbanus IV: Fuit doctrina, & religione planè admirabilis, gloriosissimæ Virginis Mariæ, matris Dei (erga quam à pueritia in senectutem, magno semper pietatis æstu flagrauit) amator feruens, laudator præcipuus, imitator deuotus, secretarius fidelis, & scriba singularissimus. Hunc diuinatum rerum pauca, humanarum fortasse nulla latuerunt. Sublimibus ingenij, ac memoriæ viribus vsque ad miraculum præstans, in diuinis studijs longe eruditissimus, & Philosophorum omnium, quos vel ante, vel post vniuersus Orbis protulit, princeps, de quo Trithemius: *& non surrexit post eum vir similis ei, qui in omnibus literis, scientÿs, & rebus tam doctus, eruditus, & expertus fuerit.* Ob eximiam

ſcientiarum eius multitudinem, magnitudinemque Magni cognomen, quod nulli vnquam eruditorum contigit, adeptus eſt ante mortem. Ortus eſt ex nobili Bolſtiterorum ſtirpe in Sueuia. Patauij, cum ibi nauaret operam ſtudijs, annum ſextumdecimum ingreſſus, induitur habitu noſtro a B. Iordano noſtræ Religionis Generali Magiſtro. Prædicatoriæ familiæ adſcriptus cœpit ſinceritati mentis ſtudere, orationi frequenter vacare, labori nulli parcere in ſtudendo, in primiſque contemplationi cœleſtium incumbere arcanorum. Crucis, & paſſionis Chriſti maximus cultor ardentiſſimæ in hæc myſteria efferuebat. Quamobrem & illius alloquio frequenter recreatus fuit, & ex huius quodam miraculo non modicam conſolationem perſenſit. Nam paruam ligni Dominicæ Crucis portionem obtinuerat, atque illam auro incluſerat. Ne verò addubitaret veræ ne Crucis ipſius Redemptoris lignum foret (nō imitabili facto) igne prius voluit experiri. Coniecit itaque illud in flammas; quod extemplò illæſum omninò reſilijt foras. Amator ardentiſſimus Matris Dei. Adeò in ſtudiis, oratione, laboribuſque profecit, vt ob ſapientiam cœlitus inditam ſibi, & acquiſitam, prodigium ſua ætate, Platone maior, & Aritotele, & vix Salomone inferior haberetur. Tanti viri in ore eruditorum, quin & piorum numquam elogia cōticeſcent. De quo quicquid dicitur, pro huius laudibus, ſemper eſt aridum, & ieiunum. Animantium, ac rerum omnium naturæ ſecreta ita rimatus eſt, perinde atque naturam ipſam in manibus habuerit. Mortuo B. Iordano Generali Magiſtro, Albertus Ordinem rexit Vicarius. Deinde in Capitulo Generali ipſe, & Hugo de Sancto Theodorico, qui poſtea fuit S. Romanæ Eccleſiæ Cardinalis, ad Generalatum petuntur. Magiſter fuit Sanctorum, inter quos adfuit per nouem annos vel circiter Chriſtianæ Religionis iubar clariſſimum, D. Thomas Aquinas, præterea S. Ambroſius Sauſedonius Senenſis, Beatus Thomas Iorſius Cardinalis, Thomas Cantipratenus, Vdalricus, ſiue Vlricus, F. Conradus Teutonicus, qui dicitur fuiſſe eius nepos. Hic Conradus, poſt vitæ curſum ſumma laude peractum, obitus ſui die, ac loco prænunciato, carne depoſita, præmia æterna recepit: nec in eius morte miracula defuerunt. Horum igitur ex noſtris, & plurium aliorum Dominicanorum illuſtrium Præceptor fuit. Annis ſex, & menſibus octo poſt obitum Beatiſſimi Thomæ Aquinatis eius diſcipuli dilectiſſimi feliciter cœlum petiuit. Quæ contra virum doctiſsimum obiecta fuerant à quibuſdam, Trithemius, Delrius, & alij diluerunt. Anno 1258. Electus fuit Prouincialis Germaniæ. Petente B. Iordano Terram Sanctam, ab eo relictus fuit Vicarius Generalis, ac Prouincialis Germaniæ. Plures annos legit Pariſijs, & Coloniæ. Obijt anno ſuæ ætatis 87. ſalutis verò 1280. decimoſeptimo Kal. Decembris Coloniæ. Anno 1263. Epiſcopatu vltrò ſe abdicauerat, & regularis inſtituti cupidiſſimus, in Conuentum Colonienſem iterum veterum ſtudiorum gratiſsima recordatione ad priſtina literarum exercitia reuocatus ſe receperat. Extraxere fratres, ætate Krantzij, & ipſo aſpiciente, integrum corpus nulla deformatione, niſi quòd mandibula parum videretur collapſa, repertū eſt; cum annos ducentos in Sarcophago iacuiſſet. Krant. *Metropol. lib.* 8. nec id mirum, cum & hoc tempore videlicet anno 1616. in ſimili, ac penè eadem ſpecie videatur. Bzouius.

Scripſit ſuper tota Biblia per modū Poſtillæ, & ſuper quoſdam libros eiuſdem per modum Commentarij. Communiter verò in alijs Bathalogis continenrur ſine diſtinctione poſtillæ, vel Commenti. Eumdem ſcripſiſſe lego:

Super Geneſim. Exodum. Leuiticum.
Numeros. Deutoronomium. Ioſue.
Iudicum. Ruth. Quatuor libros Regū.
Duos Paralipomenon.
Duos E[illegible]. Nehemiæ. Tobiæ.
Iudith. Eſther. Iob.
Pſalmorum tomos duos.
Prouerbia Salomonis, Eccleſiaſten.
Cantica Canticorum. Sapientiam.
Eccleſiaſticum. Iſaiam. Hieremiam.

Ba-

Baruch. Ezechielem. Danielem.
Oseam Amos. Ionam. Ioel.
Abdiam. Micheam. Nahum.
Habacuc. Sophoniam. Aggæum.
Zachariam. Malachiam.
Duos Machabæorum.
Matthæum. Marcum. Lucam. Ioannē.
Acta Apostolorum.
Omnes Epistolas Pauli, scilicet:
Ad Romanos. Duas ad Corinthios.
Ad Galatas. Ad Ephesios.
Ad Philippenses. Ad Colossenses.
Duas ad Thessalonicenses.
Duas ad Timotheum.
Ad Titum. Ad Philemonem.
Ad Habreos.
In Canonicam *Iacobi. In duas Petri:*
In tres Ioannis. In Apocalypsim.
De Scriptura Sacra.
Notulas super Euangelium Matth. de Epiphania Domini:
Passionem Magistralis Domini nostri Iesu Christi.
Commentaria in varia opera SS. Patrū.
In Diuum Dionysium.
De *Diuinis Nominibus.*
De *cælesti Hierarchia.*
De *Ecclesiastica Hierarchia.*
De *Mystica Theologia.*
De *Symbolica Theologia.*
In omnes Epistolas eiusdem.
Annotationes in librum Confessionum D. *Augustini.*
De Trinitate.
De quantitate, & immortalitate animarum.
Super Genesim.
De Disciplina Ecclesiastica.
In eiusdem librum 83. quæstionum.
De Heresibus.
In eiusdem Retractationes.
De vera Religione.
In eundē de Ecclesiasticis dogmatibus.
De Beata vita.
De libero arbitrio.
In eiusdem Epistolas ad diuersos.
De Bono.
De *sancta virginitate.*
De *Perseuerantia.*
De *correptione, & gratia.*
De *natura Boni.*
De *videndo Deo.*
In libellum Chrisostomi, quòd nemo læditur, nisi à seipso.

In sententias D. Prosperi.
In libros diuisionum Boetij.
In libros Topicorum Boetij.

Theologica.

SummamTheologiæ, quæ nominatur de mirabili scientia Dei.
Super quatuor libros Sententiarum.
Tabulam super quatuor libros Sententiarum.
Idem super eosdem.
Summam de quatuor Coæuis.
Summam de homine.
De bono, & natura bonorum.
De gratia Dei.
De *natura, & origine Animæ.*
De *origine, & immortalitate Animæ.*
De *reparatione lapsi.*
De *Diuinatione, & Prophetia.*
Defensorium Mendicantium.
Compendium Theologiæ.
De *sacra Theologia.*
Theologiam positiuam, Moralem, Scholasticam,
Mystica, Symbolica, & Concionatoria.

Moralia.

De *perfectione vitæ spiritualis.*
De *differentia spiritus, & animæ.*
De *adhærendo* Deo.
De *muliere forti:*
De *timore multiplici.* De *virtutibus.*
Enchiridion de veris, & perfectis virtutibus.
Paradisum Animæ.
De *natura deorum.*
De *Magistris, seu ingenijs purgandis, & eligendis.*
Orationes per sententias.
Librum dictum *Semita recta.* Creditur non esse Alberti.
An expediat homini vouere ingressum in Religionem.
De *quatuor virtutibus Cardinalibus.*
De *Arte bene moriendi.*
Paruos tractatus, scilicet de libro vitæ,
De *euacuatione Charitatis.*
De *ordine charitatis in Patria.*
De *Virtutibus Cardinalibus.*
De *donis.* De *combinatione donorum.*
De *Timore.* De *Scientia.*
De *Sapientia.* De *vitijs in communi, & in particulari.*
De *vsura.* De *mendacio.*
Quomodo differant mansuetudo, & misericordia.

Volumen vnum de Sacramentis.
Conciones diuersas.
Directorium Alberti.
De doctrina dicendi, & tacendi.
Sermones de Tempore.
Sermones de Sanctis.
Orationes super Euangelia.

Ecclesiastica.

De officio Missæ.
De mysterio Missæ, incipit: Isaiæ 66. dicit Dominus, ecce declinabo, &c.
De Sacramento Altaris.
De eodem Sacramento Sermones xxij.
De oratione Dominica.
Sequentia de Trinitate.
Litanias de Sanctis.
Litanias de Tempore.
Oratiunculas de Passione Domini.
Multas Prosas, & Sequentia.
Officium Corporis Christi.
DiuersasProsas de eodem Sacramento.
De mysterijs Missæ.

De Beatissima Maria.

De laudibus B. Mariæ:
Mariale super Euangelium Missus est.
De capillitijs B. Virginis.
In illa verba, Regina Angelorum.
Quindecim gaudia Virginis.
Quæstionem de speculo Mariæ.
Biblia Mariæ.
Conciones de Beata Virgine.
Commentarium in Canticum Magnificat.
Summam B. Virginis,& tractatus de Martyrijs Sanctorum.

Logicalia.

De Vniuersalibus.
De Antepredicamentis.
De decem Prædicamentis.
Perihermenias lib.2. Priorum libros 2.
Posteriorum. Topicorum lib. VIII.
Elenchorum.
De contingenti, & possibili.
De Postprædicamentis.
De Diffinitionibus. De Diuisionibus.
Super librum Posteriorum per modum expositionis litteralis.
De sex principijs, & in sex principia Gilberti.
De Sillogismo simpliciter.
De modo opponendi, & respondendi.

Physicalia.

Isagoge in Physicam.
Super VIII. libros Physicorum.
De Cælo lib.IV. De natura locorum.
De Generatione, & Corruptione lib.2.
De Meteoris libros IV.
De Mineralibus.
Compendium Philosophiæ naturalis.
De causis Elementorum.
De proprietatibus Elementorum.
De passionibus Aeris.
De corpore mobili,& mobili secundum locum.
De Gemmis.
Philosophiã Pauperum cum Commento Conradi Summenhart.
De scientia Meteororum.
De lapidum quorundam virtutibus.
Paruam summam Philosophicam.

Animastica, & Parua naturalia.

De Anima libros tres.
De Animalibus lib. XXVI.
De Nutrimento, & nutribili.
De vegetabilibus, & plantis lib. VII.
De sensu, & sensato.
De memoria, & reminiscentia.
De morte, & vita.
De causa longitudinis, & breuitatis vitæ.
De iuuentute, & senectute.
De respiratione, & inspiratione.
De principijs motus progressiui.
De somno, & vigilia.
De motibus, seu moribus animalium.
De somnijs. De natura animalium.
De quorundam animalium virtutibus.
De Partu hominis.
De formatione hominis in vtero.
De naturali perfectione intellectus:
De formatione fœtus.
De secretis super Henricũ de Saxonia.
De formato fœtu.
De intellectu, & intelligibili.
De vnitate intellectus contra Aueroẽ.
Quæstiones contra Aueroem:
De Vnitate formæ.
De sensu communi, & alijs potentijs animæ.
Paruorum naturalium textus cum cõmento.
Ex Alberti doctrina collecto per Ioannem De Mechlinea.
De Auium natura.
De Virtutibus quarundam Herbarum.
De Plantis, vegetabilibus.

De quadrupedibus.
De Apprehensione, & apprehensionis modis.
De homine, & diuersis eius diffinitionibus.
De Perfectione animæ.

Philosoph. Moral.

De *Monastica lib. V.*
Ethicorum lib. 10. in Ethicam Aristotelis.
Politicorum lib. VIII. in Politicam Aristotelis.
Oeconomicorum lib. IV.
In Oeconomiam Aristotelis.
Super magna moralia Aristotelis.
Philosophiam Moralem lib. XVI.

Grammaticalia.

De *Grammatica.*
In Priscianum maiorem, & minorem.
De XII. *Alphabetis.*

Rhetorica.

De *Rhetorica.*
In Rhetoricam Aristotelis.
De *Arte prædicandi.*

Arithmetica.

De *Arithmetica.*
Commentaria in Arithmeticam Boetij.

Geometrica.

De *Geometria.*
In Geometriam Euclidis.

Perspectiua.

De *Perspectiua.*
In Perspectiuam Alcionis Commentaria.

Musicalia.

De *Musica.*
Commentaria in Musicam Boetij.

Astrologica.

De *Astronomia.*
Speculum Astronomicum, seu summa de Libris licitis, & illicitis.
De Directione Astronomiæ. De Sphæra.
De Astris. In Almagestum Ptolomei.
An licitum sit uti iudicijs astrorum.
In speculum Astrolabicum.
De *imaginibus Astrologorum.*
Ephemerides.

Mæcanica.

De *Lanificio.* De *Nauigatione.* De *Agricultura.*
De *Aratura.* De *Alchimia, seu trifolium.*
De *Veneratione.* De *Teatrica.*

Medicina.

De *Medicina lib. XI.* Librum *de secretis mulierum.* Medici Louanienses iudicarunt nec eius, nec cuiuspiam docti esse. Ita Molanus *in M.S. Bibliotheca sacra.*

Methaphysica.

Methaphysicorum lib. XIII.
De *causis.*
De *causis, & progressu vniuersitatis à prima causa.*
De *ente, & essentia.*

Diuersa.

De *diuersis quæstionibus.*
Quæstionum quindecim librum vnum.
Summam Philosophiæ. De secretis naturæ. Hic enim, & ille de secretis mulierum superstitiosa quædam, & multa continet vana. Bellarminus *in Catalogo.* Hinc non putantur Alberti.
De *Natura, seu de naturis rerum.*
Varias Quæstiones Theologiæ.
De *vniuersalibus principijs.*
Librũ multarum quæstionum ad Parisienses.
De *Fato. Tractatus varios:*
De *mirabilibus mundi.* Censetur suppositititius.
De secretis secretorum.
Eulogium Ecclesiasticum.
De proprietatibus rerum.
Quæstiones abbreuiatas super problemata Aristotelis.
Albertus, quædam de seipso.

His operibus adnectuntur *Alberti vita;*
Vita Alberti per Petrum de Prusia,
Vita Alberti auctore Rodulpho de Neomago;
Eiusdem vita manu scripta sine authore;
De excellentijs B. Alberti, auctore P. F. Veniero.
Laer Carthusiano.
Problemata inter B. Albetum & Thomam auctore Henrico de campo,
Commentaria Bursæ Laurentianæ.
In Logicam, & lib. de Anima. Iuxta mentem Alberti.

Alberti operum plurima prodierũt in lucem in vltima editione excusa an. 1651. gloriosa, & munificentissima industria Reuerendissimi mei charissimi Præceptoris P. F. Thomæ Turci

Cre-

Cremonensis totius nostri Ordinis Generalis. Dicam de tanto gloriosissimo sene quicquid dixit eruditissimus ille vir in elogio B. Alberti.

Impleuit orbem octingentis libris;
Satis vnus omnibus Bibliothecis.

Vide Elogia nostra *p.* 1. *Elog. vltima.*

Lugduni anno 1651. (vt dixi) edita fuere pleraque opera eius XXI. Tomis in folio, studio, ac labore Petri Iammij S. T. D. nostri Ordinis. Alia plura adhuc non prodierunt in lucem.

Tomo I. continentur.

Vita B. Alberti Magni.
De Prædicabilibus lib. 1.
De decem Prædicamentis lib. 1.
De sex Principijs lib. 1.
De interpretatione lib. 2.
De Syllogismo simpliciter, id est, Priorum Analyticorum lib. 2.
De demonstratione, id est, Posteriorum Analyticorum lib. 2.
Topicorum lib. 8.
De Sophisticis Elenchis lib. 2.

Tomo II. continentur.

De Physico auditu lib. 8.
De Cælo, & Mundo lib. 4.
De Generatione, & Corruptione lib. 2.
De Meteoris lib. 4.
De Mineralibus lib. 5.

Tomo III. continentur.

De Anima lib. 3.
Metaphysicorum lib. 13.

Tomo IV. continentur.

Ethicorum Nicomachiorum lib. 10.
Politicorum lib. 8.

Tomo V. continentur.

Parua naturalia, hoc est.
De sensu, & sensato lib. 1.
De Memoria & Reminiscentia lib. 1.
De Somno & Vigilia lib. 1.
De Motibus animalium lib. 2.
De Aetate, siue de iuuentute & senectute lib. 1.
De Spiritu & Respiratione lib. 2.
De Morte & Vita lib. 1.
De Nutrimento & nutribili lib. 1.
De Natura & origine Animæ lib. 1.
De Vnitate Intellectus contra Auerroem lib. 1.
De Intellectu, & intelligibili lib. 2.
De Natura locorum lib. 1.
De causis proprietatum Elementorum lib. 1.
De Passionibus Aëris lib. 1.
De Vegetabilibus & Plantis lib. 7.
De Principijs motus progressiui lib. 1.
De Processu Vniuersitatis à Causa prima lib. 1.
Speculum Astronomicum, in quo de libris licitis, & illicitis pertractatur.

Tomo VI. Continentur.

De Animalibus lib. 16.

Tomo VII. Continentur.

Commentarij in Psalmos.

Tomo VIII. continentur.

Commentarij in Threnos Ieremiæ.
Commentarij in Baruch.
Commentarij in Danielem.
Commentarij in XII. Prophetas Minores.

Tomo IX. continentur.

Commentarij in Matthæum.
Commentarij in Marcum.

Tomo X. continentur.

Commentarij in Lucam.

Tomo XI. continentur.

Commentarij in Ioannem.
Commentarij in Apocalypsim.

Tomo XII. continentur.

Sermones de Tempore.
Orationes super Euangelia Dominicalia totius anni.
Sermones de Sanctis.
Sermones XXXII. de Sacramento Eucharistiæ.
Liber de Muliere forti.

Tomo XIII. continentur.

Commentarij in D. Dionysium Areopagitam.
Compendium Theologicæ veritatis libris septem digestum.

Tomo XIV. continentur.

Commentarij in librum primum Magistri Sententiarum.

Tomo XV. continentur.

Commentarij in II. & III. libros Sententiarum.

Tomo XVI. continentur.

Commentarij in librum IV. Sententiarum.

Tomo XVII. continentur.

Prima Pars summæ Theologiæ.

Tomo XVIII. continentur.

Secunda Pars summæ Theologiæ.

Tomo XIX. continentur.

Summa de creaturis diuisa in duas partes, quarum,

Prima

Prima est de quatuor coæuis.
Secunda est de Homine.
Tomo XX. continentur.
Mariale, siue Quæstiones CCXXX. *super Euang. Missus est.*
De Laudibus Beatæ Virginis lib. XII. *de quibus paulò post.*
Biblia Mariana, in quibus omnia ferè, quæ in sacris libris continentur, Beatissimæ Deiparæ Virgini ingeniosè ac breuiter adaptantur, primùm impressa Coloniæ anno 1625. studio Vincentij Iustiniani Ordinis Prædicatorum Theologi, ex codice M. S. Susatensi.
XXI. atque vltimo Tomo continentur.
Miscellanea, siue de Apprehensione, & apprehensionis modis lib. 1.
Philosophia pauperum, siue Isagoge in libros Aristotelis de Physico auditu, de Cælo, & mundo, de generatione, & corruptione, de Meteoris, & de Anima.
De Sacrificio Missæ lib. 1.
De Sacramento Eucharistiæ lib. 1.
Paradisus animæ, siue, de Virtutibus libellus.
De adhærendo Deo libellus.
De Alchymia libellus.

Nec audiendi sunt Critici libros XII. *de Laudibus B. Mariæ*, qui extant Tomo XX. non esse Alberti Magni, sed Richardi à sancto Laurentio, pænitentiarij Rotomagensis: nam Diptycha Mariana Theophili Raynaudi societatis Iesu, Marraccij *Bibl.* ac Philippus Labbe S.I. non librum anno 1625. Duaci editum; sed vetustissima exemplaria anno 1262. debebant inspicere.

Repertus est alius tomus, qui quamprimùm dabitur typis.

Iussu Sixti IV. Summi Pōtificis eius corpus in locum digniorem elatum, post ducentos annos integrum repertum fuit. Recitabatur de eo sacrum officium in Ratisponensi Ecclesia. Postea ad omnes Religiosos intra Imperij Romani ditionem degentes idem priuilegium extensum & ab Vrbano VIII. Pontifice Maximo ad supplicem instantiam hodierni Magistri Ordinis nostri Fr. Thomæ Rocaberti S. D. N. Clemens Papa X. benignè annuit, & concessit, vt deinceps in toto Ordine Prædicatorum quotannis die XV. Nouembris celebretur festum, & officium de eodem B. Alberto Magno cū missa.

Scripsere de illo Krantzius *Metropol. lib.* 8. Bzouius *in Annal. Eccles. ad annum* 1280. *num.* Plodius *p.* 2. *l.* 1. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Biblioth. Sancta*, Lusitanus, Henricus Gandauensis, qui eodem viuebat tempore *cap.* 43. *de viris illustr.* Trithemius *de Scriptor. Ecclesiast.* Leander *lib.* 1. *in B. Raymundo*, Castillus *part.* 1. *lib.* 3. *c.* 16. & 48. Alphonsus Gesualdus Cardinalis *in relatione ad Clem. VIII.* Petrus Prussiensis *in eius vita*, Antistites Mariani Marraccij *c.* 1. F. Nicolaus Lefeburè Carnutensis *in Manuali historico*, Fontana *in Theatro* Bellarm. Rodulphus Nouiomagensis, *libris tribus*. Coloniæ 1490. editis. Flaminius *lib.* 3. *de Dominicanis illustr.* Matthæus Raderus *in Bauaria Sancta*, Posseuinus, Spondanus, Odolricus, Philippus Labbe Soc. Iesu, & alij.

LVDOVICVS VALLEZEOLETVS vir nomine celeberrimo in Ordinem adoptatus, vt præintellexit quæ ad Dominicanum spectabant, fecit omnia ad præscriptum, & verè factus ad seuerioris disciplinæ formam videri potuit, legum nostrarum rigidus obseruator. Adiunxit religioni studium litterarum. Posteritati transmisit *vitam B. Alberti Magni*. Habetur in Bibliotheca Sancti Victoris Parisiensis, ex Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 485. vide ann. 1414.

LEONARDVS PISTORIENSIS in Etruria Theologus peritissimus, ac magnus animarum zelator. Scripsit:
Summam Theologiæ distributam in tomos duos.
Lusitanus *in Bibl.* Plod. *p.* 2. *lib.* 1. Lucarinus, & Fontana *de Romana Prouincia cap.* 6.

Claruit ex Lusitano circa hunc annum.

IOANNES BALBVS patricius Genuensis Ligur peritissimus lingua latina, & græca, scientijs ornatissimus, & vitæ sanctimonia clarus, de quo Author Chronicorum hæc habet: *Gio: Balbo, nato nella Città di Genoua, dell' Ordine de' Predicatori in questi tempi fù dottissimo, & essendo costui già d'età quasi maturo, e di facoltà mondane assai ric-*

to, distribuì à poueri ogni sostanza, si fece Religioso, &c. In templo S. Thomæ Papiensis pictus cernitur, vt Beatus. Ita Alphonsus Fernandez, cuius verba sunt: *Gran splendore apportò ne' tempi suoi alla patria Fr. Giouanni Balbo Genouese, religioso di tale integrità, che non vi hà mancato chi lo riponga nel numero de' Beati, e come tale si vede dipinto nel tempio di S. Tomaso di Pauia in luoco eminente, vicino al soffittato.* Edidit:

Dictionarium, cui titulus Catholicon, id est vniuersale. Parisijs, diligenti castigatione emendatū per præstantem virum Magistrum Petrum Aegidium in vtroque iure licentiatum vnà cum multis editionibus, tum castigatis, tum plurimorum poetarum sententijs apprimè propositis, adductis, & probatis; necnon cum certis adnotationibus memoratu dignis, quo faciliùs ea, quæ quæruntur, inuestigari possunt. Lugduni arte, & industria Antonij du Ry à Virginis partu M.D.XX. in folio.

Hoc opus *Catholicon*, vel *Summa Grammaticalis* reperitur in Bibliotheca Vaticana Codice 1472. 1473. & 1474. cum alijs fol. 116. Hic liber sic ab Auctore concluditur: *Immensas Omnipotenti Deo, Patri, & Filio, & Spiritui Sancto gratiarum referimus actiones, qui nostrum Catholicon ex multis, & diuersis Doctorum texturis elaboratū, atque contextum (licet per multa annorum curricula) in millesimo, ducentesimo octuagesimo sexto anno Domini nonis Martij ad finem vsque perduxit, &c.*

Bracellus ita de illo: *Io: Balbus Ord. Prædicat. inter cætera ab eo præclara scripta, laboriosum opus, quod Catholicon vocari voluit, non sine laude perfecit.* Scripsit etiam:

Postillam in quatuor Euangelia, secundum scholasticam consuetudinem (vt testatur *in Biblia Sancta* Sixtus Senensis) quæ incipit: *Cur voluit Deus non plures, quàm quatuor esse Euangelistas.* Habetur Genuæ in Biblioth. Conuentus S. Dominici m. s.

Librum *Quæstionum Theologicarum de Anima, & de spiritu.* Alijs.

De Anima, & de corpore.

Tractatū ad inueniendа festa mobilia. Reperitur apud eosdem.

Claruit circa hunc annum. Sixtus Senensis *in Biblioth. Sancta*, Lusitanus *in Bibl. pag.* 145. Plodius *p.* 2. *l.* 1. Sabellicus. Possevinus *in Apparatu Sacro*, Sansouinus, Ambrosius Gozzeus, Seraphinus Ractius, Alphonsus Fernandez, Abbas Michael Iustinianus *de Scriptor. Ligur.*

PETRVS DE ANDRIA in Apulia, discipulus S. Thomæ Aquinatis, vir eruditus recollegit commentaria sui Sanctissimi Præceptoris Sancti Thomæ in Matthæum. Dictante enim Diu. Thoma, ipse scribebat, quod opus deinde lectum à S. Doctore, approbatum fuit ab eo, vt suum. Scripsit etiam:

De perfectione vitæ spiritualis.

Fuit Petrus charus, ac acceptissimus Summo Pontifici Cælestino V. & Carolo II. Regi vtriusque Siciliæ. Tempore tanti Patris adinstantiam Patrum nostri Regni diuisa fuit Prouincia Regni à Romana per Cælestinum V. Sūmum Pontificem anno 1294. Ita ex Breui dato Aquilæ Kalend. Septemb. Pontificatus Cælestini Anno primo. Hac diuisione peracta, idem Summus Pontifex instituit Vicarium Prouincialem in Prouincia Regni eundem P. F. Petrum de Andria vsquequo Aquilæ in Capitulo Prouinciali in festo Exaltationis S. Crucis eligeretur Prouincialis Prouinciæ Regni, quam diuisionem posteà Bonifacius VIII. confirmauit anno 1296. Deinde Petrus promotus fuit à Clemente VI. idibus Augusti an. 1306. ad Ecclesiam Vicoaquensem. In hac dignitate annos decem circiter vixit. Vghellus *tom.* 6. *Ital. sac.* Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 634. *num.* 2. S. Antoninus 3. *par. histor. tit.* 18. *c.* 10. Albertus Venetus, Lusitanus *in Chron.* Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Vallus *in compend. p.* 1.

THOMAS DE TEMPLO Hispanus, sanctissimi nostri Patriarchæ Dominici multo tempore socius fuit, vir planè liberalium litterarum, & sacræ scripturæ peritissimus, qui calluit quoque Theologicas disciplinas, religione conspicuus, necnon spectabilis fama; at super omnia feruore ardenti complectebatur Virginem de Rosario, hinc scripsit:

Li-

Librum de miraculis Sanctissimi Rosarij Beatissimæ Virginis.

Item de prædicatione illius facta per eundem Sanctissimum Patrem.

Vixisse proditur ferè vsque ad hunc annum 1280. Taegius *in Monum. p. 1.* Lusitanus *in Biblioth.* & Plodius *par. 2. lib. 1.*

IACOBVS AQVINAS Neapolitanus ex illustrissima familia nostri Doctoris Angelici literis, moribus, & vitæ sanctimonia maximè claruit. Humillimus fuit, charitatiuus, & totus orationi addictus. Ad imitationem sui sanctissimi consanguinei D. Thomæ: *Librum scripsit in Guilelmum de Sancto Amore, & Giraldum*, qui in statum arietabant Religionis. Vallus *in Compend. de vir. ill. Ord. Prad. Prou. Regni part. 3.*

Floruit circa hæc tempora Raynerus de Aquino Neapolitanus D. Thomæ Aquinatis frater, Archiepiscopus Messanensis in Sicilia, vir vtique, & splendore sanguinis, & virtutum nitore, & multarum rerum cognitione illustris, qui sui gregis commodo spirituali, & incremento totis incubuit viribus. Ea de re maximum posteris suæ probitatis reliquit exemplum. Fuit enim spectabilis famæ, præstans religione, Theologus non obscurus, Philosophus insignis, diuinarumque Scripturarum lectione diligens, & assiduus.

Huius meminerunt Stephanus Sampayus, *Script. Regij Archiuij S. Dominici de Neapoli.* Vallus *in Compendio p. 3.*

In libro vetustissimo Conuentus Auersani Anno 1309. pagina 129. fit mentio de alio F. Thoma Aquinate nostri Ordinis viro quoque sanctorum morum. Vallus *vbi supra.*

IOANNES VERCELLENSIS doctor Parisiensis fuit Primus Prouinciæ Lombardiæ moderator; deinde Magister totius Ordinis Generalis: Eo munere fungēs per 20. vel circiter annos, totū ferè Ordinem sedulò visitauit, & prudentissimè rexit.

Fuit reuera regularis vitę studiosissimus, necnon solers Sanctissimi Patris nostri Dominici imitator. Ob suam raram prudentiam, doctrinamque cōmendabilem à Summis Pontificibus missus fuit ad Legationes aliquas pro Ecclesia obeundas.

Eum dicunt hoc anno 1281. è viuis sublatum fuisse. Fuerat electus in Papam: de quo Bzouius *in Annal. Eccles. ad annum 1281. num. 1.* ex Plato, & Leandro Alberto hæc refert: *Nicolao III. Pont. Max. vita functo, sunt qui subiungant Ioannem Viterbiensem, quem alij volunt fuisse Vercellensem ex Magistro Ord. Prad. Generali Pontificem electum. Ferunt quòd cum is annis viginti Ordinem totum gubernasset, & eum quidem toto iam fermè orbe diffusum pedibus obijsset, ijs Cardinalium comitijs, quæ hoc interpontificio habita sunt, hunc omnium suffragijs designatum; sed tamen prius quàm eius rei nuncium acciperet, mortuum esse, præreptumque tot molestijs, quas & illa curarum moles allatura erat.* Vide *in meis elogijs p. 2. & in mea Chronol. ad annum* 1281. At circa obitus tempus, circa electionem Ioannis ad Summum Pontificatum, & picturam cum camauro, &c. res satis est anceps apud Auctores. Lege Plod: *1. p. lib. 1.* Iacobum Susatum, Leandrum Albertum, Castillum *p. 1. lib. 3. c. 49.* Lusitanum *in Chron. decade 1280.* Robertum de Licio, Racium, & alios.

Luce clarius est Ioannem mortuum esse anno 1283. in Gallia apud Montem Pessulanum 3. Kalendas Decembris, quo anno etiam certissimum est Sedem non vacasse. Quare nescio quomodo possit verificari ipsum electum fuisse Pontificem, & defunctum antequam ad ipsum peruenit nuncius. Scripsit Beatus, ac eruditissimus Pater:

Librum variorum Sermonum ad Clerū

Item Sermones pro quolibet statu:

Epistolas quoque exhortatorias ad omnes Ord. Fratres.

Albertus Venetus, Ambrosius Gozzeus, Plodius *in Appendice*, Lusitanus.

Anno 1282.

DIDACVS DE LAVSANIA Prouinciæ Francię quondam dignissimus moderator, vir suauis eloquio, ingenio præstantissimus, vita quoque tantū, atq; doctrina clarissimus, vt apud omnes in pretio haberetur. Scripsit:

Super Genesim, Exodum, Leuiticum, Numeros, & Deutoronomium.

Præterea super Prouerbia Salomonis, & super alios libros sacræ Scripturæ.

Demum Sermones totius Anni.

Castillus 1. *p. lib.* 3. *c.*49.

Vt vixerat, ita circa hæc tempora mirabili obitu actualis vitæ stadium terminauit.

Anno 1283.

RAYMVNDVS MARTINI CATHALANVS Barcinonensis linguarum notitia clarus, præsertim hebraicæ, in sæculari, & diuina Philosophia doctissimus, cuius opus sibi vendicauerat Galatinus, Iudæorum sectã nemo validiùs eo contudit. Anno currente 1283. ad eorum peruincendam, & domandam perfidiam.

Scripsit duo doctissima volumina, quorum vni titulus.

Capistrum Iudæorum. Alteri:

Pugio Fidei.

Primum perijsse creditur; alterum, iam supra diximus, Galatinum sibi arrogauisse. At cura Domini Iosephi de Voisins suo Authori, & Ordini nostro restitutum.

In Pugione fidei tractat de varietate illorum, qui à via salutis aberrant. Hunc Author edidit latinè ac græcè, & manuscriptus extat in Conuentu S. Dominici de Neapoli. Distinguitur in tres partes; prima continet viginti sex capita: secunda quindecim: vltima quadraginta tria.

Fuit hic Philosophus acutissimus, ac Theologus non secundus. Peritissimus etiam in quatuor linguis, Latina, Hebræa, Caldaica, & Arabica. Scripsit:

Aliquas Summas contra Alcoranum Saracenorum.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *in Append.*

Anno 1284.

GVILELMVS TONNAIS Neapolitanus ex clarissimo sanguine Gallo litteris floruit, probitate morum, candore vitæ, & prudentia singulari. Ob quæ ita Regi Neapolitano Carolo Andegauensi huius nominis Primo intimus fuit, & gratus, vt illum Rex, amplificato decore, à sacris confessionibus, comitem, & à secretis filio suo Carolo Principi Salernitano, qui ei successit in Regno, prudentissimè destinauerit. Salernitano igitur Principi semper fidissimus affuit confessarius, comes, atque Commilitō, & maximè belli, quod contra Petrum III. de Aragonia ob Siciliam ei ademptam, iniuit, Tonais. Huius concilio, & suasu, cum in vinculis arctissimè Barcinone à Petro detineretur, opem implorauit Sanctæ Mariæ Magdalenæ, à qua, nuncupato voto, diuinitus ereptus fuit ab illis. Lege Syluestrum Prieratam *in Rosa Aurea Fer.* 5. *infra Octauam Resurrect.* Ptolomæum Lucensem *in Chronicis*, Laurentium Surium *in Festo S. Mariæ Magdalenæ*, Castillum *p.* 1. *hist. lib.* 2. *cap.* 22. Bzouium *tom.* 13. *Annal. an.* 1283. Ractium, Thomam Turgillum *in vita S. Mariæ Magdalenæ*, Vallum *in Compendio vir. Illustr. p.* 1. Plodium & alios.

Plura doctissimus Pater elucubrauit, & præsertim.

Super vniuersam sacram Scripturam.

Floruit circa hunc annũ 1284. Vallus *in Compendio vir. illustr. Prom. Regni Neapoli Ord. Præd. part.* 1.

Anno 1285.

SANCTVS AMBROSIVS SENENSIS ex nobili familia Sansedonia, vir spiritus feruore, ac vitæ sanctitate clarissimus, in diuinis litteris optimè versatus, & Theologicæ disciplinæ Professor eximius. Adhuc puerulus à patre precibus impetrauit, vt vespere quolibet Sabbati, & mane diei solis posset quinque peregrinos in propria introducere, ac opiparè hospitari. Cibos his ministrabat, & præter nummos cubile. Deo hospiti arridente, factum est, vt quadam vice quinorum hospitum loco, quinque Angelos, qui cantibus deinde, ac sonis Ambrosium recreauerunt, reciperet. Emissa professione, animum studijs appulit, & nactus est præceptorem Albertum Magnum Coloniæ, cōdiscipulos Angelicum Thomam, & simi-

similes. Liberalium artium, & sacræ Theologiæ suo tempore peritissimus Parisijs, & Coloniæ magna cum admiratione, & maiori frequentium discipulorum fructu, cathedras rexit. Præterea per XL. annos Italiæ, Germaniæ, Galliarumque populos concionibus ad meliorem trahens frugem allexit. Bandino Episcopo à Garzijs trucidato, à Capitulo Senensi eligitur in Pastorem. At vir Sanctus ex animi moderatione sibi delatum onus subire, adhuc summo Pontifice vrgente, recusauit. Vghellus *Italia Sacra tom. 3.* Vgurgerius Azolinus *in Pompis Senen. tit. 6.* Fontana *in Theatro 1. p. cap. 4. tit. 89. num. 3.*

Cum Prioris munus in nostro Conuentu Vrbeuetano exerceret, ab Vrbano IV. Apostolicus Legatus ad Genuenses missus est an. 1264. Illuc destinatus fuit Ambrosius, vt ciues quosdam, qui in malum Reipublicæ Christianæ cum Michaele Palæologo societatem inierāt, dissociaret, ne in posterum contra Achaiæ Principem, aliosque in Oriente Latinos; in Occidente autem, ne contra Romanam Ecclesiā, aut contra Venetos S. Ecclesiæ in summis discriminibus tutulares opem ferrent Manfredo. Suberat tunc temporis Ciuitas Ianuensis interdicto Ecclesiastico. Quare Pontifex maximus illud vsque ad S. Michaelis diem, quæ in penultima Septembris incidit, vt sanctoAmbrosio facilior via ad sibi imposita negotia perficienda pateret, suspendit. Bzouius *in Annalibus Eccles. an. 1264. num. 9.* & Fontana *in Theatro p. 2. c. 2. tit. 2.*

Sacri palatij vniuersitatem iam pridem Friderici II. eiusque sequacium persecutionibus Romanæ Ecclesiæ illatis desertam, ex Pontificio decreto Vrbani IV. restituit, ac in ea cum sua, & Ordinis laude maxima docuit annos tres. Legebant olim in Palatio Vaticano Lectores. Consuetudo hæc Romæ vsque ad Leonis X. Pontificis Maximi tempora perdurauit. Hic deinceps, vt publico commodo consuleret auditorum, atque vt à disputantium clamoribus Palatium Apostolicū eximeret, Gymnasia in Romanam Sapientiam, quam in Vrbis nobiliori parte construxit, reportauit. Tres igitur annos Sansedonius in Palatij Vaticani vniuersitate perlegit litteras sacras. Ita rem narrat D. Iulius Sansedonius Episcopus Grossetanus in eiusdem S. Ambrosij Sansedonij gentilis sui vita, quam Romæ apud Iacobum Mascardum cum Pauli V. Pontificis Maximi priuilegio an. 1611. impressit. *Essendo mancate in Roma le Schuole publiche di Theologia per le turbolenze di quei tempi, ne' quali Federico Secondo, e seguaci suoi haueuano lungamente trauagliata la Chiesa di Dio; & essendo il Romano Pontefice molto ben sodisfatto di F. Ambrosio per quello, che adoperato l'haueua per seruigio di S. Chiesa, volle promouerlo à Vescouado: ma ricusando egli per humiltà, si serui di lui per riformare, & à buono stato ridurre lo studio di Roma, oue lesse Theologia tre anni, & predicò in detta città con grandissimo concor. so, non solo di popolo, ma di Cardinali, di Prelati, e Signori, e di huomini scientiati: E piacque à Dio benedetto di produrre largo frutto dalla semenza della sua parola per ministerio di F. Ambrosio à salute dell'anime, & à riduzione in buona formà dello studio publico di Roma, oue non dimeno era egli paurosa grandemente di stare, temendo l'applauso delle sue lettere, e predicationi.*

Sacris vestibus Beatam Genouesam viduam Tertij Ordinis S. Dominici induit. Ex Fastis Senensibus die 24. Decembris.

Pios, & religiosissimos habuit discipulos, & doctissimos. Inter cæteros Fr. Dionysium de Becci à S.Geminiano, de quo an. 1289.

Fuit erga Virginem Deiparam deuotissimus: quare euulgauit *Sermones de B.Virgine, & de alijs.*

Præterea volumina duo sermonum de tempore, ac de Sanctis.

Insuper Quadragesimale.

Fontana *de Romana Prou. cap. 6.* Iacobus Susatus, Lusitanus *in Bibl.* & alij.

Ad cælum felicissimo tramite appulit anno Christi nati 1285. quartodecimo Kal. Aprilis. Viuus, & vita functus miraculis claruit. Hora transitus columba nitida, & pulcherrima,

in cuius medio lucidum sidus super conuentum existens cernebatur, apparuit. Hæc, & alia plura habentur apud Castillum *Centuria p.* 1. Leandrũ *lib.* 3. Ractium, Sebastianum Flaminium *in vita eius*, Plodium *de viris illust. Ord.* Taegium *p.* 1. Fernandez *in Concertat. Prædic.* Marraccium *in Bibl. Mar.* Panagion meum *elog.* 3. 1. *part.*

THOMAS THOMASELLVS Perusinus Sancto Thoma vsus in disciplinis, Theologus euasit doctissimus, magnaque probitate morum enituit sub magistro, Philosophiam, litterasque diuinas pluribus in locis explicuit. Scripsit:

Super magistrum sententiarum.

Hoc anno Perusij animam Deo reddidit gloriosam 1285. Aetatis suæ 82. Lucarinus in M. S. & Fontana *de Romana Prou. cap.* 6.

Anno 1286.

IACOBVS CASTELBONVS Perusinus vir doctissimus, & pius cum esset Prior in Conuentu S. Sabinę de Vrbe, ab Honorio IV. hoc anno 1286. Episcopus Florentinus (nondum enim Archiepiscopali dignitate ornata erat dicta Ecclesia) creatur. Solemnem sui muneris iniens possessionem, anni dicti die 8. Iunij Florentiam introiuit. At transactis XL. diebus, sui acerbum desiderium relinquens Vrbi, obiuit.

Cudit sermones prædicabiles. Lucarinus *in M.S.* & Fontana *de Romana Prou. cap.* 6.

Anno 1288.

NICOLAVS HANAPVS, VEL ANAPVS, vel de Anapijs Gallus ex diæcesi Rhemensi Romæ Pænitentiarius à Martino IV. deligitur. Deinde ab eodem datur Patriarcha Hierosolymitanus. Hanc dignitatem summo cum decore, ac laude retinuit septem annos: In Syria, & Palestina primus fidei Censor à Nicolao III. cōtra Iudæos, & Hæreticos illic grassantes constituitur. Spondanus ad annum 1294. Fuit planè verus fidei cultor, ardentissimus Dei amator, qui saluti consulēs hominum, veritatem, sanamque doctrinam, Christum, & Paulum imitans, indefessè prædicabat laboriosus. Huius ad patriarchatum Hierosolymitanum promotio sic ab amico Fōtana *in suo Theatro refertur. Cum esset in Vrbe Apostolicæ sedis Pænitentiarius, vacante Patriarchali sede Hierosolymitana anno* 1281. *cupiens Martinus Papa IV. eidem præficere virum tanto munere dignum, in publico Consistorio Cardinalibus iniunxit, vt sibi, quem idoneum ad talem Præfecturam iudicarent, postridie singuli nunciarent; qui diuino spiritu afflante, in Nicolaum omnes animum figentes, eū Patriarchali infula dignissimum Pontifici Maximo nominauere: à quo consecratus est, datis huiusmodi promotionis litteris Apostolicis Kal. Maij.* Hæc ille.

Obijt cum Sanctitatis odore hoc anno 1288. quo Vrbs Acon, dicta Ptolemais, capta fuit à Barbaris.

Edidit, velut Enchiridion, librum in quo collegit *vniuersa Sacræ Scripturæ exempla ad detestanda vitia, & ad amplectendas virtutes*, quem dicunt *Biblia Pauperum*:

Hoc opus quidam falsò adscripsere D. Bonauenturæ: esse verò Nicolai de Anapijs conuincitur è manu scripto, quod antiquissimis characteribus exaratũ in membranis conseruatur Neapoli in Conuentu nostro S. Dominici *in Bibliotheca communi*. Lusitanus, Miræus *in Auctario*, Plodius *de vir. illust. Ord. lib.* 6.

Titulus igitur codicis est. *Virtutum, vitiorumque exempla ex vniuerso vtriusque legis promptuario decerpta*. Venetijs per Ioannem Patauinum, & Venturinum Rossinellis 1537. in 16. tertia impressione studio, & laboribus A.R.P. F. Maximi Trochæi Taruisini nostri Ordinis. Prodijt etiam in lucem Tubingæ an. 1533. & Parisijs 1547. teste Miræo *de script. Eccles.* qui tamen simul cum Sixto Senensi in assignando illius obitus anno 1430. decipitur vt patet *ex lib. Prou. Prælat.* Martini Papæ IV. *ex M. S.* Vghelli, ex Plodio *p.* 4. *in Patriar. Ordinis*, *ex Sacro Theatro* Fontanę *par.* 1. *cap.* 3. *num.* 3. *Epitom.* Ges-

Gesneri, Taegio *par. 6.* Lusitano *in Biblioth.* & Plod. *part. 2. lib. 1.*

Hoc anno die 22. Februarij Cardinales in Cænobio nostro S. Sabinæ de Vrbe, in conclaui ibi reclusi eligunt in Summum Pontificem Fratrem Hieronymum Asculanum Minoritam pietate, ac scientia insignem, quem Nicolaum IV. vocauerunt. Caualerius in vitis Pontificum, Plodius *de viris illustr. Ord. lib.* 4. post Summos Pontifices Ordinis, Fontana *in Theatro p. 2. cap. 4. tit. 11. num. 2.*

THEODORICVS DE APOLDIA Erfordiensis, vir ingenio præstans, sermone vtcunque purus, & eruditus, natione Germanus iussu Fr. Munionis Zamorrensis VII. nostri Ordinis Generalis concinnauit accuratissimè historiam, siue:

Legendam Sanctissimi P. nostri Dominici.

Rursus libros octo de vita, & gestis Sanctæ Elisabethæ filiæ Andreæ Regis Hungarorum, & Ludouici Landgrauij Thuringiæ Viduæ.

Hos libros ex manuscriptis codicibus Canisius *tom. lect. antiq.* primùm publicauit: & Raderus *tom. 1. Bauariæ Sanctæ*, in compendium eleganti stylo redegit. Elisabetha Matburgi, anno 1231 obijt. Taegius *part. 1.* Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 1.* & Miræus *in Auctario cap.* 394.

Anno 1289.

DIONYSIVS BECCI à S. Geminiano vnus ex discipulis S. Ambrosij Sansedonij Senensis fuit candore vitæ purissimus, celebris Ecclesiastes, & doctus.

Scripsit vitam Magistri sui Sanctissimi, & dulcissimi S. Ambrosij Sansedonij Senensis. Ex Additione F. Hyacinthi Genuensis ad Castil. *part. 1. lib. 3. cap. 53.*

RECVPERVS, SIVE RECVPERATVS à Petra mala in Comitatu Aretino contemporaneus fuit S. Ambrosio Sansedonio, Sac. Theologiæ Magister eximius ex commissione Honorij IV. Summi Pontificis, qui sedit in Petri cathedra ab anno. 1285. vsque ad an. 1288. Scripsit

Vitam B. Ambrosij Sansedonij. Ex additione F. Hyacinthi Genuensis ad Castill. *p. 1. lib. 3. cap. 53.*

GISBERTVS AB ALEXANDRIA Philosophus, ac Theologus celeberrimus, fuit discipulus S. Thomæ Aquinatis.

Ex commissione Honorij IV. Summi Pontificis scripsit, & hic:

Vitam S. Ambrosij Sansedonij.

Ex additione Hyacinthi Genuensis ad Chronicon Ferdinandi de Castillio *p. 1. lib. 3. cap. 53.*

BEATVS ALDOBRANDINVS PAPARONVS Vitæ sanctimoniæ, ac doctrina percelebris. Hic fuit Beatæ Genouefæ viduæ, tertij Ordinis S. Dominici à confessionibus. Anno 1292. nono Kalendas Ianuarij in obitu B. Genouefæ, tam luculenta concione illā laudauit vt in auditorum animis eā reuixisse videretur. Cum se nostræ Religioni dedisset, felicissimè studiorum cursum emensus, Philosophiam, & sacras litteras eodem euentu edocuit.

Ex commissione Honorij IV. Summi Pontificis scripsit:

Vitam S. Ambrosij Sansedonij. Ex additione F. Hyacinthi Genuensis ad Historiam S. Dominici F. Ferdinandi de Castillo *part. 1. lib. 3. cap. 53.* Ex fastis Senensibus Academiæ Introuatorum die 24. Decembris in vita nostræ Beatæ Genouefæ.

ODOARDVS VICEDOMINI Senensis literis humanioribus prætet Philosophiam, & Sac. Theologiam imbutus, ex commissione eiusdem Honorij IV. Summi Pontificis, & hic etiam scripsit:

Vitam, & Miracula S. Ambrosij Sansedonij. Ex additione F. Hyacinthi Genuensis ad Histor. S. Dominici Ferdinandi de Castillo *part. 1. lib. 3. cap. 53.*

Vir vel paupertatis, vel indifferentiæ, vel Religiosæ perfectionis studio insignis quo anno è vita decesserit, mihi est incompertum.

Anno 1290.

BEATVS IACOBVS DE VORAGINE, vulgò VARASE, quod

est

eſt oppidum, in ora maritima Ligurum non longe à Genua ſitum, vir multæ, variæque lectionis, & in ſacris declamationibus omnium opinione, ſuo tempore celebris, præſertim propria lingua facundus; qui etiam propter claritatem vitæ, atque omnigenæ eruditionis pręſtantiā fuit anno 1267. & 1281. moderator Prouinc. Lomb. poſtea Vicarius Generalis Ordinis, deinde electus eſt Archiepiſcopus Genuenſis vnanimiter à Capitulo, & cōfirmatus à Nicolao IV. cumque Papa anno 1292. die 4. Aprilis obiuerit, Iacobus ſolemniter inauguratus fuit (Vacāte tunc Apoſtolica Sede) à Cardinale Latino Vrſino Epiſcopo Hoſtienſi ex noſtro Ordine aſſumpto ex Sacri Cardinalium Collegij aſſenſu. Ita Vghellus *Italia Sacra tom.* 4. Fuit hiſtoriarum ſcriptor non contemnēdus, adeoque fuit addictus lectioni librorum Sancti Auguſtini, vt ferè omnia eius opera habuerit in memoria. Caſtillus *Centuria* 2. *lib.* 1. *cap.* 31. & Sixtus Senenſis *lib.* 4. *Bibl.*

Huius magni luminaris Eccleſiæ meminerunt Trithemius *de Scriptoribus Eccleſiaſticis*, Caſtillus *locis citatis, & citandis*, Bzouius *tom.* 13. *ad annum* 1288. *num.* 6. *&* 1263. *num.* 11. Luſitanus *in Biblioth.* Vghellus *tom.* 4. Sixtus Senenſis *lib.* 4. *Biblioth.* Fontana *in theatr. p.* 1. *c.* 4. Poſſeuinus, Vuoſſius.

Obijſſe dicitur anno ſalutis 1290. Ita Antonius Senenſis *in Biblio. Praedicatorum*, Marraccius *in Biblioth. Mariana, & alij*. At Caſtillus *Centur.* 2. 2. *lib.* 1. *cap.* 31. refert in fata conceſſiſſe anno 1314. Cæterū verius eſt obijſſe Menſe Iunio anno 1298. ita Bzouius *tom.* 13. *ad annum* 1288. *num.* 6. *& annum* 1263. *num.* 11: Luſitanus *in Biblioth.* Vghellus *to.* 4. Fontana *in theatro*, Plodius *part.* 2. *lib.* 1. Abbas Iuſtinianus de Script. Lig. ſcripſit:

In defenſionem Ordinis contra impugnatores eiuſdem, quòd non viuerent ſecundum Apoſtolicam regulam.

Caſtillus *centur.* 1. *lib.* 3. *cap.* 49. *& centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 31.

In compendium redegit ſummam vitiorum, & virtutum Guilielmi Peraldi. ſcripſit:

Hiſtoriam Lombardicam. *Lugd. per Stephanum Balam* 1510.

Item librum de Opuſculis Sancti Auguſtini.

Chronicon Ianuenſis Ciuitatis, Paſtorumq; eiuſdem ab Vrbis fundatione vſque ad annum 1213.

Legendam Sanctorum abbreuiatam. Venetijs per Magiſtrum Chriſtophorum Arnoldum 1478. in folio.

Quadrageſimale. Venetijs apud Nicolaum Polum, & ſocios 1602. in 4. extant m. ſ. Romæ in Bibliotheca Reginę Suetiæ, & in Bibl. Bold.

Sermonem de planctu B. Mariæ Virginis. ibidem.

Sermones aureos, & pulcherrimos de tempore per totum anni Circulum. Venetijs apud Iacobum de Giunta. 1544. in 4.

Sermones de Sanctis per anni totius Orbitam. Venetijs. 1602. apud Nicolaum Polum, & ſocios in 4. & dudum diligentiſſimè emendati fuere, atque cum magna ſolicitudine correcti, & caſtigati per viros venerabiles Fratrem Colam Campanum, Sac. Theologiæ Baccalaureum Ordinis Minorum, & Fratrem Hieronymum de Cherio Magiſtrum Studētium Sacri Ordinis Pręedicatorum. Papiæ. 1500. Apud Iacob. de Paucis drapis de Burgho Francho.

Mariale aureum, pulcherrimumque de Laudibus Matris Dei, Alphabetico ordine digeſtum, ac centum, & ſexaginta ſermonibus diſtinctum. Moguntiæ, typis Petri Cholini. anno 1516. in 4. Item Venetijs 1497. per Simonem de Lucre. in 4.

Primus omnium vtriuſque teſtamenti Sacra volumina in Italicam linguam ſumma fide ac diligentia vertit, & euulganit anno 1270.

Frontiſpicium Maluendæ in tomi primi commentarijs Sacrę Scripturę. Sixtus Senenſis *lib.* 4. *Biblioth.* Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 4. *tit.* 52: *num.* 1.

Bis (vt dictum eſt) fuit Prior Prouincialis in Prouincia Lombardiæ; primùm anno 1267. deinde anno 1281. Caſtillus *p.* 1. *Taegius*, Luſitanus *in Biblioth.* *Ractius*, Plodius *par.* 2. *lib.* 1. Obertus Folietta, *in hiſtor. Genuenſi.*

Aſſum-

Assumptus ad Pastorale munus totum pietatis operibus se adiecit: redditus Episcopales, tunc temporis copiosissimos, in pauperum vsus consumpsit, ijs tantum sibi retentis, quæ ad pauperculi fratris sustentationem necessaria censebantur.

CONRADVS HALBERSTATENSIS, siue (vt Sixtus Senensis vocat *in Biblioth.*) Halberstadius, quē Antonius Senensis dicit (errore fortasse Typographorum) Hartadensem, Germanus, Magister in Theologia, vir ingenio excellens, Philosophus admirandus, Theologus præstantissimus, & in diuinis scripturis adeo detritus, vt vniuersum vetus, ac nouum testamētum memoria retineret. Nec minoris integritatis, quàm eruditionis Religiosus, inter alia non spernenda opera, quibus nomen suum ad posteritatis notitiam cum gloria deduxit, edidit.

Commentaria super libros Moysis.
In Iosue, Iudicum, Ruth.
Super quatuor libros Regum.
Super duos Paralipomenon.
Super Esdram, Nehemiam, Tobiam.
In Hester, Iudit, & in Psalmos.
In Iob etiam scholasticam Postillam, quæ incipit: Vsque in tempus sustinui.
Super sapientiam, Cantica, Prouerbia, Ecclesiasten, & Ecclesiasticum.
Super quatuor Prophetas Maiores.
Super duodecim minores.
In libros Machabæorum.
Super omnes Euangelistas.
Super omnes Epistolas Pauli.
Super alias Canonicas.
In Actus Apostolorum.
In Apocalypsim.
Postillam, præter hæc, super Iobum.
Glosam super Iosue.
Librum de numero duodenario.
De Regno Romanorum.
De vera beatitudine.
De visione Beata.
De consolatione Afflictorum.
Quadripartitum morale.
Summam in tres libros in gratiam Studentium.
Sermones de tempore, & de Sanctis.
Opusculum de viduitate.
Aliud de senectute.
Aliud de bono mortis.
De *Virginitate.*
De *origine Regnorum.*
De *Trinio.*
De *Paupertate.*
De *muliere bona, de muliere mala.*

Floruit anno incarnationis Dominicæ 1290. Alphonsus Fernandez *in Concert. Prædic.* Marraccius *in Bibl. Mariana, supplement. Chronic.* Sixtus Senensis, Ractius, & Plodius *p.* 2. *l.* 1.

Ferunt quidam apud F. Thomam do Turgillo Ord. Præd. Hugonem de S. Charo incredibili labore composuisse *Concordantias Sacra Biblia*, sed subdunt aliquam subijsse laboris partem hunc virum grauissimum, nomine Conradum Alberstadium natione Germanum cum alijs plurimis religiosis viris, ac doctis eiusdem Ordinis, qui ad id negotij fuere per varia Monasteria, atque Prouincias deputati. Prædictis Biblia Sacra distribuentes, omnibus præscripserunt, vt idem Ordo, stylus, ac methodus seruarentur, Hac via fieri potuit, vt admirabile, pretiosum, & nunquam satis laudatum volumen, in lucem prodiret. Hæc Trugillus. Alij addunt hunc omnium primum ordinasse, adauxisseque concordantias veteris, & noui Testamenti; & etiam addidisse voces indeclinabiles cum indice linearum, & Capitulorum. Ita *supplement. Chron.* Sixtus Senensis, Ractius, Plodius *p.* 2. *l.* 1.

IOANNES BROMIARDVS Anglus floruit ex Vincentio Baronio, Plodio, & alijs hoc anno 1290. Authori *Supplement. Chron. an.* 1406. Castillus refert claruisse circa ann. 1315. alij 1390. Pitseus *de Script. Anglis ætate* XIV. Fuit ingenio acutissimo præditus, Theologus excellentissimus, ac diuini verbi prædicator nō mediocris, qui primùm fuit Sacræ Theologiæ doctor Oxoniensis, deinde supremæ facultatis professor Cantabricensis. Edidit:

Librum moralitatum super leges Pontificias, & Cæsareas per Alphabetum.

Item septem diuersos libros variarum rerum.

Præterea Summam Prædicantium omni

ni eruditione refertam in duas distributam partes.
Venetijs 1586. apud Dominicum Nicolinum in 4.
Summam quoque iuris naturalis.
Collationes eiusdem.
Librum etiam, qui dicitur Registrum eiusdem.
Item persuasiones eiusdem.
Sermones de tempore, & de Sanctis per totum annum.
Summam de Beata Maria Virgine.
Lusitanus *in Bibl.* Plodius *part. 2. lib. 1.*

STEPHANVS DE SALANACO Lemouicensis Gallus, doctissimus, ac vitæ regularis vigilantissimus custos, vir omni laude superior, fuit de Prouincia Prouinciæ, & scripsit.
Librum de principijs Ordinis nostri.
Item Librum de quatuor rebus, quibus Deus insigniuit nostram Religionem, videlicet.
De bono, & strenuo Duce.
De illustri, & nobili prosapia.
De glorioso nomine.
De modo professionis.
Habentur hæc Mediolani in Conuentu nostro Gratiarum: Ita Taegius *p. 1. & 4.* Lusitanus *in Bibl.* Plodius *part. 2. lib. 1. Martyrologium Domin.* Maluenda.
Obijt ex supradictis hoc anno 1290.

IOANNES DE MALIACO vitæ probitate, ac doctrina satis conspicuus, necnon historiarum peritus. Scripsit:
Chronicam historialem.
Claruit circa hæc tempora 1290. Lusitanus *in Bibl.*

IOANNES BROMIARDVS eodem tempore floruit, qui fuit etiam litteris, & probitate insignis, iurisque Pontificij, ac Cæsarei peritissimus, quare scripsit.
Librum Moralizationum vtriusque iuris per Alphabetum.
Lusitanus *in Bibl.* qui licet hunc ponat distinctum à Ioanne Bromiard Anglo in hoc anno etiam recensito, puto tamen hunc esse eundem, cum propter eadem spatia temporis, tum propter vniformitatem nominis, & cognominis, tum etiam, quòd vnus est ille liber, de quo scripserunt. *Liber moralizationum vtriusque iuris per Alphabetum.*

B. REGINALDVS, SIVE RANALDVS Priuernas fuit (inquit Flaminius in vita S. Thomæ) discipulus, ac perpetuus vitæ, ac viarum S. Thomæ comes, & dictorum, factorumque, nec non conscientiæ suæ fidissimus obseruator, & testis, cui Sanctissimus doctor plurima reuelauit. Huic non solum multa manifestauit, sed quædam dicauit opuscula, & præsertim librum cui titulus.
Speculum Theologiæ, in speciali scilicet de Christiana Religione, sub fide, spe & charitate.
Item opusculum III. cui titulus: *Ad Fratrem* Reginaldum *socium suũ charissimum*. Exordium verò: *Aeterni Patris verbum*. Opusculum XV. in quo tractatur de Angelis, & de substantijs separatis. titulus est: *Ad Fratrem Reginaldum Socium suum carissimum.* Initium verò: *Quia Sacris Angelorum solemnijs, &c.*
Præterea opusculum 26. *de Astrorum* iudicijs, cui titulus: *Ad Fr. Reginaldum socium suum charissimum*, & incipit *quia petisti, vt scriberem, &c.*
Reginaldus charissimus Sancto Thomæ, vir æquè pius, & doctus recollegit commentaria eiusdem Sanctissimi Præceptoris in Ioannem. Priora quinque capitula scripta sunt manu, & stylo Sancti doctoris; reliqua verò adunata fuerunt à Ranaldo exlectionibus, quas S. doctor iam legerat. Liber sic incipit: *Vidi Dominum*: Et extat manuscriptus *in Bibl. Præd. Bononiæ.*
Præterea recollegit multa alia super Epistolas Pauli, & super septem Canonicas. S. Thomas scripsit manu propria, & stylo super epistolas ad Romanos, & super duas ad Corinthios, & super vndecim capita ad Hebræos. Cæterum reliqua recollecta fuerũt ab hoc Authore Ranaldo; exceperat tamen illa à S. Thoma, cum legeret. S. Antoninus *3. p. histor. tit.* 18. *c.* 10. Lusitanus. Scripsit etiam doctissimus Pater:
Super libros de Anima.
Librum sermonum.
Super maiorem partem Psalterij:
Et alia plura, quæ M. S. in Regio S. Dominici de Neapoli conuentu asseruan-

mantur. Defuncto S. Thoma, Reginaldus rediit Neapolim, & moderatus est eandem cathedram Sancti Doctoris.

In Bibliotheca S. Dominici de Neapoli inueniũtur commentaria super Ioannem, & in libri frontispicio sic legitur:

Postilla Fratris Reginaldi de Piperno Ord. Prædicatorum socij Beati Thomæ de Aquino, quam, Beato Thoma legente, recollegit.

Fuit à Marsicensi Capitulo in Regno Neapolitano sub Salernitana Metrop. cum Grumentina copulata electus Episcopus; & à Gregorio X. Pontifice Maximo anno 1275. confirmatus. At cum Reginaldus sibi oblatam dignitatem suscipere renueret, rogauit Ioannem Vercellensem Magistrum Ordinis Generalem, vt suam electionem, denegata sibi Præsulatum acceptandi facultate, præpedire dignaretur hac via. Re autem ad Pontificem Summum delata, Magistro Ordinis, vt licentiam acceptandi Ecclesiam iam Fr. Reginaldo collatam illi statim impertiretur, Apostolicis litteris Belgradi V. Kalendas Iunij, Pontificatus sui anno IV. datis, mandauit. Ea propter Magister Ordinis ad summi Pontificis nutum, Priuernatem, ad huius Ecclesiæ regimen quantocius suscipiendum, constrinxit: Paruit monitis Reginaldus. Vt viuebat, sanctissimè rexit Ecclesiam.

Quieuit in Domino circa hunc annum 1290. A nostris, & à Priuernatibus inter Beatos Ordinis numeratur.

De illo scripserunt S. Antoninus 3. *parte histor. tit.* 18. *cap.* 10. §. 11. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibl.* Gozzeus Castillus 1. *p. lib.* 3. *cap.* 49. Vallus *de viris illustribus Prouinciæ Regni Ordinis Prædicat.* Plodius *inter Beatos Ordinis*, Vghellus *tom.* 7. *Italiæ Sacræ*, *Theatrũ* Fontanæ *p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 367. *num.* 3. Lucarinus *in M. S.* Lusitanus *in Bibl.*

IOANNES PARISIENSIS secundus.

Composuit doctissima commentaria super quatuor libros sententiarum, & floruit circa hæc tempora, alius tamen ab illo, qui aperuit ludum Parisijs, & sub Bonifacio VIII. & Philippo Pulchro Galliæ Rege edidit librum de Potestate summi Pontificis, & Regis.

HENRIGVS TEVTO Magistro vitæ, ac disciplinæ vsus fuit maximo illo Alberto, à quo cælestes sapientiæ fontes exhausit. Ornatus omni genere doctrinarum, ob suas virtutes innumeras, & exactissimam vitam, plurimi apud omnes habebatur. Quare & ipse euectus à Summo Pontifice fuit ad Episcopatum Ratisbonensem. Scripsit:

Super quatuor libros sententiarum, & alia multa.

Claruit hoc anno 1290. Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Taegius *in monum, p.* 1. Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

NICOLAVS DE HANCINIS Patriarcha Hierosolymitanus V. successit in Patriarchatu nostro Fratri Nicolao de Anapijs Remensi Gallo ex Prouincia Franciæ, de quo scripsimus anno 1288. Fuit hic de Hancinis vir grauis, prudens, & eruditione illustris. Creatus est Patriarcha ab Honorio IV. Ex *libris prouis. Prælat. eiusdem Summi Pontificis*, ex *M. S.* Vghelli, ex Plodio *p.* 4. *inter Patriarchas Ord.* & ex Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 3. *tit.* 4. *n.* 4.

Composuit librum, cui apposuit titulum.

De exemplis sacræ scripturæ.

Lusitanus *in Bibl.*

CONRADVS natione Teuto, aliquando moderator suæ Prouinciæ, vir cum honestate morum, & obseruantiæ regularis splendore clarissimus, tum etiam eximia eruditione, ac omnigena disciplina præfulgens composuit librum,

De Rosario Beatissimæ Virginis, Impressum Coloniæ apud Gossuuinum, anno 1603. in 12. Meminerunt huius libri Io: Andreas Coppenstein in Claue prædicandi Rosarium *lib.* 2. *cap.* 7. & Marraccius *in Bibl. Mariana*.

Hic fortasse est ille Conradus magnæ obseruantiæ, ac abstinentiæ vir, qui ex omnibus, qui ante eum de Sanctissimo Patriarcha Dominico scripserant, compilauit (vt testantur Taegius *p.* 1. Leander *lib.* 4. Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Lusitanus *in Bibl.*) Compenstein in

Librum de vita, obitu, & miraculis nostri Sanctissimi Patris, quæ Legenda est alijs copiosior.

Claruit circa hunc annum 1290.

Anno 1291.

BERNARDVS ignotus patria, & cognomine, natione verò Lombardus vir quà vitæ integritate, quà profunditate doctrinæ illustris scripsit.

Super quatuor libros sententiarum.

Claruit circa hunc annum 1291.

Albertus Venetus, Seraphinus Ractius, Plodius *p. 2. lib.* 1. & Lusitanus *in Bibl. pag.* 54.

GERARDVS A SILETO vir satis compositus moribus, & omni litteratura peritus, in primis Astronomica, composuit. *Summam de Astris*, quam distribuit in tres partes.

Claruit circa hoc tempus. Lusitanus *in Bibl. pag.* 90. Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

IACOBVS COZOLI, siue de Cezolis egregius prædicator, & illustris litteraturæ, humanæ, ac Sacræ, concinnauit.

Sermones de tempore, & de Sanctis.

Librum moralem pro nobilibus de ludo latrunculorum, siue vulgò Scaccorum.

Floruisse fertur hoc anno 1291. Lusitanus *in Bibl. pag.* 125. Plodius *part.* 2. *lib.* 1.

Anno 1292.

BERNARDVS DE FRANCOVEN Gallus vir pariter pius, & doctus, suauissimus prædicator, & fructuosus, nec non philosophiæ, ac theologiæ peritus inter alia præclara opuscula, quibus nomen suum posteris fecit conspicuum, edidit.

Sermones de tempore, ac de Sanctis.

Alium quoque librum de sermonibus prædicabilibus.

Hoc anno illum floruisse referunt Alphonsus Fernandez *in Concert. Prædic.* Lusitanus *in Bibl. p.* 54. Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Marraccius *in Bibl. mariana*.

GVILLIELMVS DE TORNACO Belga, quem virum singulari ingenio præditum, Theologum doctum, in euoluendis libris sacris assiduum, & diligentem, nec non omnis generis doctrinæ supellectile instructissima ornatum appellat *in Biblioth. pag.* 99. & 100. Antonius Senensis, floruit hac tempestate, ac scripsit:

Super quinque libros Moysis.

In Iosue, & in libros Iudicum.

In Ruth, in Esdram, & in Nehemiam.

In Tobiam, in Ester, & in Iudith.

In Iobum, & in Psalmos.

In Prouerbia, & in Ecclesiasten.

Super quatuor Prophetas Maiores, & duodecim Minores.

In Machabæos.

In quatuor Euangelistas:

In Epistolas Pauli, & in Canonicas.

In Actus Apostolorum, & in Apocalypsim.

Concinnauit quoque Sermones, & alia opera.

Quæ manuscripta extant Louanij ad S. Martinum.

Floruit circa hunc annum 1292. *Bibliotheca Belgica* Valerij Andreæ, Castillus *Cent.* 1. *lib.* 3. *cap.* 57. Lusitanus *in Bibl. pag. cit.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *part.* 2. *lib.* 1. Marraccius *in Bibliot. Mar.*

OLIVERIVS, natione Germanus, Magister Parisiensis, Philosophus non ignobilis, ac Theologus, & tandem Religionis præstantia, disciplinarumque omnium cognitione laudabilis scripsit:

Super quatuor libros sententiarum.

Super libros Elenchorum Aristotelis.

Claruit circa hunc annum 1292. de quo tamen consule Leandrum, Albertum Venetum, Castillum, *Cent.* 1. *lib.* 3. *cap.* 57. Lusitanum *in Bibl. pag.* 186. Ambrosium Gozzeum, Plodium *lib.* 3. *par.* 2.

Anno 1293.

ANGELVS HIGRI, alijs est Antonius Vitembergensis, alijs verò Angelus Nigro, seu Nigronius Viterbiensis vir vtriusque Philosophiæ peritissimus, humanæ, ac diuinæ, iussu Bonifacij VIII. Pontificis Maximi, quem persequebatur Rex Galliæ Philippus Pulcher, scripsit:

Lu-

Luculentissimo stylo librum de Potestate Papæ, & nonnulla alia.

Ducebat vitam hoc anno 1293. Consulantur Taegius *par.* 1. Lusitanus *in Bibliotheca pag.* 20. Castillus *par.* 1. *lib.* 3. *cap.* 49. Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Fontana *de Prou. Romana cap.* 6.

Hic non est diuersus ab illo, de quo anno 1300.

Ponunt hoc anno Ioannem quendam Parisiensem, qui scripsit:

Super quatuor libros sententiarum. Quodlibeta varia.

De vnitate Formæ, & contra Henricum Gandauensem: At hic non differt ab illo, de quo anno 1276. Albertus Venetus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

IOANNES DE CAMBICO, Sac. Theologiæ Magister, litteris politioribus benè instructus, Sacris, ac Philosophicis scripsit:

Librum de Delicijs Paradisi in tres partes distinctum.

De culpa, & de gratia, & alia plura. Hoc anno floruit. Lusitanus *in Biblot. pag.* 134. & 135. Plodius *part.* 2. *lib.* 1.

Anno 1294.

HOc Anno separatur per Cælestinum V. à Romana, Regni Prouincia ad instantiam Caroli II. Regis vtriusque Siciliæ. Hæc diuisio postea confirmatâ fuit à Bonifacio VIII. eam, que rexit primùm F. Petrus de Andria Apulus sub titulo Vicarij Prouincialis vsque ad electionem noui Moderatoris, quem Prouincialem appellant. *Valle de viris illustri part.* 1.

LATINVS MALABLANCA ROMANVS, alijs Malabranca de Vrsinis, alijs de Frangipanis, idest de nobilissima progenie S. Gregorij Papę Primi, in Cœnobio S. Sabinæ habitu, Dominicano indutus professionem emisit. Studiorum causa Parisios missus, ibidem in Sacra Theologia, ciuilique Iure, omnibus acclamantibus, Lauream retulit, vbi summa cum laude docuit facultates. Quondam Prior S. Sabinæ in Vrbe, functus est eodem hoc munere alibi. Ab Vrbano IV. Generalis Fidei Censor in tota Christiana Republica constituitur, quam præfecturam postea Nicolaus III. eius Auunculus confirmauit religioso Nepoti, illamque Latinus vsq; ad diem suum extremum exercuit. *Paramus de Origine S. Inquisitionis lib.* 2. *c.* 1. Fernandez, & Fontana, *in theatro*.

Assumpto in Vniuersalis Ecclesiæ Pastorem Maximum Ioanne Caietano Vrsino auunculo suo anno 1277. die 25. Nouembris, ab eodem Summo Pontifice anno 1278. sequente Sanctę R.E. Cardinalis, Ostiensis, ac Veliternus Episcopus fuit delectus. Paulo post eodem Summo Pontifice absente, rexit etiam Vrbem. Erat Latinus Nicolai Vrsini Papæ III. ex sorore nepos, vir quidem summo ingenio, & ad rerum vsum maximè accommodato, nobilitate Familiæ clarus, sed clarior virtutibus, & doctrina. Eximius concionator. Martyrologium Dominicanum hunc inter Beatos Ordinis nostri reponens, sic inquit: *Fr. Latinus de Frangipanis S. R. E. Cardinalis, Sanctitatis, & Miraculorum excellentia celebratur.*

Bononiæ datus Legatus, ibidem dixit ius Sacrum. Anno 1278. Aemiliam eadem auctoritate moderatus est. In Etruriam Legatus de Latere missus, Florentinos Guelphorum, ac Gibellinorum factionibus ad extremam redactos perniciem sua mirabili suada, in foro S. Mariæ Nouellæ eminentiori ex loco, innumerabili populi multitudine, habita concione, ac inter eos pace sancita, composuit. Noui magnificentissimi Templi S. Mariæ Nouellæ eiusdem Vrbis construendi, Latinus ipse primum lapidem solemni ritu iniecit, cui deinde plura, & magna contulit beneficia. Idem cum alijs quam pluribus Romanæ Prouinciæ Conuentibus, quos Ecclesiasticis paramentis quoque, ac vasis sacris donauit, fecit.

Anno à Virginis partu 1280. Nicolaus Papa III. valetudinis gratia Viterbij aliquorum Mensium spatio recessurus. Egreditur Roma. Ne Romanus populus opportuno Gubernatore destitueretur, Gubernatorem Vrbis, quam singulari prudentia vsq; ad Pontificis obitnm, qui fuit die. Augusti

1280. rexit, cum omnimoda Apostolica auctoritate Cardinalem Latinum instituit. *Vghellus Italia Sacra tom. 1. In Episc.* Ostienses, Plodius inter Cardinales Ordinis in eius vita, & Fontana, *in Theatro par. 1. cap. 2. num. 5. & par. 2. cap. 4. tit.* 1.

Anno 1294. die 7. Iulij opera Cardinalis Latini eligitur in Summum Pontificem Sanctus Cęlestinus V. tandem cum maxima Sanctitatis opinione, obijt. Perusij 4. Idus Augusti 1294 *Ita S. Antoninus 3. part. histor. tit.* 23. Bzouius *in Annalibus Ecclesiast. ad an.* 1294. *sub num.* 38. *&* 39. Ferdinandus Castillus *in Chronicis par. 1. lib. 2. c. 69.*

Corpus eius trãslatum est Romam, & in Ecclesia S. Mariæ super Mineruã conditum fuit in Sacristia. Diu cum ossibus Fr. Matthæi Vrsini Cardinalis ex Ordine nostro assumpti anno 1327. sub hac simplici inscriptione.

Ven. mem. F. F. Latini, & Matthæi Vrsinorum Ord. Prædicatorum S. Romanæ Eccles. Cardinalium. iacuit illic.

Cum verò Nicolaus Rodulphus Magister Generalis Ordinis nostri animo grandiori ampliorem, nobilioremque Sacristiam anno 1630. coudere decreuisset, horum veneranda transtulit corpora in Ecclesiam prope marmoream statuam Domini nostri Iesu Christi à Michaele Angelo Buonarota sculptam, ac prostantem in Euangelij cornu ante altare maius. Bzouius vbi supra, Vghellus *Ital. sac. tom.* 1. *inter Episcop. Ostiens.* Plodius *de vir. Illustr. p.* 4. *inter Cardin. Ciacconius ibidem*, & alij. Cõposuit multa vir doctus, & pręsertim.

Orationes multas coram Card. habitas.

Prosam in missa pro mortuis: *Dies iræ, dies illa. Soluet sæclum in fauilla.*

Præterea sequentias, & Prosas de Beatissima Virgine.

Miræus in Auctario *cap.* 432. Leander, Albertus, Ferdinandus Castill. 1. *part. lib.* 2. *cap.* 69. *Biblioth. Ord. Prædic.* Lusitani, Eisengrenius, Marraccius *in Bibl. Mariana, & in purpura Mariana, cap.* 10. *de hoc Beato meminerunt* S. Antoninus *3. par. tit.* 23. *cap.* 11. Ioannes Villan. *lib.* 7. *cap.* 56. Alphonsus Ciacconius in Vitis Pontificum, Cherub. Ghirardaccius *in histor. Bonon.* Leander *lib.* 3. Plod. *de viris illustrib. lib.* 4. Bzouius *in Annal. Eccles. ad ann.* 1294 *sub num.* 38. *&* 39. Vghellus *Ital. sacra tom.* 1. *inter Episc. Ostienses*, Fontana *in Theatro p. 1. cap. 2. nu. 5.* & alibi pluries, *& de Prou. Romana cap.* 6.

RAYMVNDVS DE MEDVLLIONE Gallus natalium splendore clarissimus, scientiarumque profunditate mirabilis Vapincensis Episcopus salutatus est anno reparati Orbis 1281. sicut tradit Taeg. in monumentis Ordinis. In hac Ecclesia eximiæ pietatis, maiorumque meritorum cumulo ditatus ad Ebredunensem Archiepiscopatum in Gallia ascendere dignus fuit, Octobris die 8. an. 1289. Ad quam dignitatem promotus fuit à Nicolao Papa IV. & non à Martino IV. vt non rectè dixit Olmeda in vita Ioannis de Vercellis Magistri Ordinis his verbis: *F. Raymundus de Medullione scientia, & virtute conspicuus ex Episc. Vapincensi, Archiantistes Ebredunensis declaratur. à Martino IV. quam dignitatem annis duodecim religiosè, vtiliterque administrauit.* Anno enim 1289. Summus Pontifex erat Nicolaus: Martinus verò IV. è viuis excesserat anno 1285. die 29. Martij *vt in mea Chronologia.*

Præfuit concilio Reatino in Italia congregato.

Sollicitudinis Pastoralis cupidus *decreta Ecclesiæ suæ perutilia cõdidit*, quorum proœmium *Gallia Christiana*, cum de eodem agit, inter Ebredunens. refert.

Mirum est quot, quantosque liberalitatis (ne dicam profusionis) actus in Religiosos Ordines, sibi subditas Ecclesias, & Christi pauperes exercuerit. Quinque annos Ebredunensi Ecclesiæ præfuit. Baxij in nostro conuentu, & inter Fratrum manus die 28. Iunij anno 1294. reddidit spiritum. Iacet in Ecclesia nostra Sistaricensi, vt ipse sibi elegerat. Antequam induisset habitum Ordinis, vxorem habuit Sibyllam nobilem fœminam, ex qua suscepit Filium Raymundum Dominum de Medullione, qui anno 1270. 9. Kalend. Decembris, præsente patre,

tre, nostrum institutum iam professo, transegit de iuribus Baroniæ Medullionis. Gallia Christiana *tom.*1. S. Antoninus *3. p. tit.*23. *cap.*11. Fontana *in theatro par.*1. *cap.*4. *tit.* 43. *num.*1. Castillus *par.* 1. Taegius, Lusitanus *in Chron.* Ractius, Plodius *p.*2. *lib.*2.

Anno 1295.

IOANNES PANGILASINVS, seu Pungens asinum Parisinus Magister satisdoctus publicauit.

Commentaria super quatuor libros sententiarum.

De vnitate formæ.

De *principio indiuiduationis.*

Lusitanus *in Biblioth.* Plodius *par.*2. *lib.* 1. & Godefridus Languedoc in monum. conu. Parisiensis m. s.

Floruit circa hunc annum. 1295.

GVILELMVS CELDONENSIS vtriusq; Iuris Doctor famosus scripsit:

Super iura Canonica, & Ciuilia.

Item apparatum ad summam Raymundinam, & alia in vtroque iure.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.*1.

Alium Guilelmum adducit Lusitanus loco citato fol.102. absq; Patria, & cognomine, qui ex dictis Sanctorum compilauit summam notabilem, quam distinxit in libros decem, & inscripsit: *Florigerum Theologiæ*, & claruit eodem anno 1295.

ROMANVS VICENTINVS, ob linguæ facundiam in sacris declamationibus gratia mirificè valuit. Præterea fuit doctissimus, scripsit:

Sermones Prædicabiles.

Albertus Venetus, Plodius *par.* 2. *lib.*1. Lusitanus *in Bibliotheca pag.* 216. Floruit hoc anno 1295.

IO: PISTORIENSIS, vir quà probitate, quà litteris spectatissimus, scripsit:

Lecturam in quatuor libros sententiarum contra corruptorium S. Thomæ.

De transubstantiatione panis, & vini in Sacramento.

De *aduentu Antichristi.*

De vnitate esse, & essentia in Creaturis.

Viuebat hoc hanno 1295. Fontana *de Rom. Prou.c.*6. & Lucarinus in m. s.

GVILELMVS DE MESSELECH Anglus in Theologia Magister, quam eruditio, vitæ regularis obseruantia, & assiduum in lectione sacrarum litterarum exercitium commendabilem reddidere, scripsit:

De vnitate formæ.

De decem Virginibus.

In Genesim. Exodum, Leuiticum, in Numeros. In Iosue, & Esther.

In Esaiam, Hieremiam, Danielem, Ezechielem, & Iudith.

In Iob, Psalterium, Parabolas, sapientiam, Cantica, Ecclesiasten, *Ecclesiasticum. Baruch, Oseam, Ioel, Amos, Abdiam, Ionam*, Micheam, Nahum, Abacuch, Sophoniam, *Malachiam*, Agæum, in Threnos, Zachariam:

In quatuor Euangelistas, in Actus Apostolorum, in Epistolas Pauli, Canonicas, & alia. Scripsit:

Contra Henricum de Gandauo vbi S. Thomam nititur impugnare.

Contra Corruptorium corruptorij.

Quæstiones de Angelis.

Sixtus Lambertus Lucensis Ord. Præd. in Vita B. Thomæ Iorsij Cardinalis eiusdem Religionis. Castillus *Cent.*1 *lib.* 3. *cap.* 57. *Epitome* Gesneri, Leander *lib.* 4. Ambrosius Gozzeus, Plodius *par.*2. *lib.*1.

STEPHANVS BISVNTINVS Burgundus Magister in Theologia, qui cum esset Prior Prouincialis Prouinciæ Galliæ, electus fuit in Magistrum Ordinis anno Domini 1292. & præfuit duos annos. Fuit erga se rigidissimus, maximus paupertatis Zelator. Lustrauit ordinem pedester, & erat vndequaque Spectabilis. Erat doctor celeberrimus Parisiensis, & gratiosissimus concionator, scripsit:

Super Ecclesiasten.

Libellum de authoritatibus Sanctorũ, & Philosophorum.

Librum exemplorum per alphabetum, qui dicitur Alphabetum Sanctorum.

Postillam super Apocalypsim. Ex Castillo *p.*1. *lib.* 3. *cap.*55. Taegio, Leandro *lib.*3. Diago *Histor. Aragonen.* Plodio *p.* 2. *lib.* 1. Obijt anno 1295. die 22. Nouem. in conuentu Lucano Etruriæ.

ROBERTVS ORTFORD Anglus, alijs

alijs Rodolphus Orphodius vir cum ingenio, tum litteris venerandus, fuit acerrimus defensor doctrinæ Angelici Præceptoris; quamobrem scripsit.

Contra Henricum Gandauensem in his, in quibus S. Thomam impugnat.

Contra primum Aegidij, vbi doctrinæ eiusdem nostri Doctoris Angelici aduersatur.

Claruit his temporibus. Lusitanus *in Bibl. fol.* 216. Taegius, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Sixtus Lambertus Lucensis *in vita B. Thomæ Iorsij Cardinalis Ordinis nostri*.

BERNARDVS datus est Episcopus anno 1290. patriæ suæ, scilicet Claramontensi Ecclesiæ in Gallia, qui & Aluerniæ dicitur. Hic (testimonio Ioannis de Turrecremata Cardinalis Dominicani *in tract. de Conceptione par.* 6. *cap.* 29.) fuit Magister Parisiensis multùm famosus, doctrinæque Angelici Præceptoris seuerissimus propugnator: quare scripsit. *Contra Henricum Gandauensem.*

Contra Magistrum Godifridum de Fontibus, &c.

Contra Iacobum Viterbiensem Ordinis Eremitarum S. Thomæ impugnatores.

Super quatuor libros sententiarum.

Claruit sub hoc tempore. Castillus *Cent.* 1 *lib.* 3. *cap.* 57. Lusitanus *in chron.* Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Fernandez *inter Episcopos Gall.* Taegius *in monum. Ordinis*, & Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 184.

BERNARDVS DE TRILLA S. Theologiæ Magister Prouincialis quõdam Prouinciæ, magnus discipulus S. Thomæ, qui euolauit ad Cœlos Auenione an. 1292. die 2. Augusti.

Quidam hunc dicunt hispanum, alij, & veriùs, Gallum, ex diœcesi Nimes, quæ latinè Nemaustum vocatur. Est in Gallia Narbonensi. Scripsit:

Postillas super Ecclesiasten.

In librum sapientiæ.

Tria quodlibeta.

Super Ioannem vsque ad caput XI.

Quæstiones de spiritualibus creaturis.

Quæstiones de Anima coniuncta corpori.

Quæstiones de Anima separata, quas morte preuentus non absoluit.

Quæstiones de differentia esse, & essentiæ.

Quæstiones super totam Astrologiam.

Quæstiones de potentia Dei.

Super Psalterium.

In Cantica.

Super Apocalypsim, & alia. Ex Castillo 1. *p. lib.* 3. *c.* 49. Ractio, Plodio *p.* 2. *lib.* Lusitano *in Bibl.* & Taegio, Vallo *in compendio p.* 1.

ANGELVS DE TRANO Apulus Inquisitor Generalis in Regno Siciliæ regnante Carolo II. cuius meminere Vallus *in historia Prouinciæ Regni part.* 1. *ex Regestris Caroli II.* Fontana *in Theatro part.* 3. & alij. Scripsit:

Super quatuor Euangelia grauissima commentaria.

Anno 1296.

OLIVERIVS NATIONE BRITO, S. Theologiæ Magister, vir inter alia præclarissimarum virtutum lumina, admirandasque animi dotes fuit Theologus celeberrimus Parisiensis, & æque clarus Religione, quẽ virum scholasticis disciplinis, & diuinis sedulo instructum appellant *in sua concertat.* Alphonsus Fernandez, & Lusitanus *in Bibl. fol.* 186. Magnus igitur hic Philosophus, Astrologus, & Theologus, & super omnia probitate vitæ, ac morum illustris scripsit.

Super quatuor libros sententiarum.

Edidit etiam super missus est Angelus commentaria, & in canticum B. Virginis Magnificat. Marrac. *in Bibl. mar.* Albertus Venetus Leander, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Castillus 1. *p. lib.* 3. *cap.* 49. Fernandez, & Lusitanus *vbi supra.*

Floruit sub hoc anno 1296.

NICOLAVS GORRANVS Gallus vir acerrimi ingenij, firmi, constantisque iudicij, tenacis memoriæ, grauissimæ authoritatis, ac de re literaria optimè meritus doctor. Moderator fuit suæ Prouinciæ, confessariusque Philippi Pulchri III. Regis Galli inter alia doctrinæ monumenta posteris tradita scholastico, & aperto sermone reliquit breues in vniuersa Biblia commentarios, sacrorum voluminum studiosis valde proficuos; de quibus Vene-

netijs in Bibliotheca diui Ioannis, & Pauli hi videntur.

In Pentateuchum lib. 4. In principio, &c.

In Psalterium liber unus. Laudationem Domini loquetur os meum.

In Ecclesiasten. lib. 1. Aspexi terram.

In Ecclesiasticum lib. 1. Sapientia ædificauit.

In Cantica canticorum lib. 1. Cantate Domino canticum nouum.

In Isaiam.

Super Ieremiam, & in Threnos. Huic planctui.

In Matthæum lib. 1. Liber Gener. &c. Sicut fluuius Paradisi.

In Marcum lib. 1. Filiæ Sion exultate &c.

In Lucam lib. 1. Disciplinam medici.

In Ioannem lib. 1. Ecce intelligas seruus meus. Commentarij super Euangelia prodiere in lucem Coloniæ 1537.

In omnes epistolas Pauli *lib. 14. Dedi te in lucem gentium* 1502.

Haganoæ, & Parisijs in folio cum sermonibus prodierunt.

Super Epistolas canonicas.

Postillam in Actus Apostolorum:

Item in Apocalypsim.

Scripsit quoque *Theologicas distinctiones, & themata.*

In libros sententiarum.

Sermones varios, & themata. Ferunt, & alios libros Bibliorum commentatum fuisse. Ita Razius, Lusitanus, *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, & Plodius *p. 2. lib. 1.* Bellarminus, Castillus 1. *part. lib. 3. cap:* 49. Plodius. Sixtus senensis *lib. 4. Bibl.* Miræus *in Auctario cap.* 432.

Floruit circa hæc tempora. Cæterum Ioannes Pitseus *de illustr. Angliæ scriptoribus* dicit hunc diem suũ obijsse Parisijs circa annum salutis reparatæ 1400. Bellarminus an. 1350. Ractius, & Sixtus Senensis 1390.

ARMANDVS DE BELLO VISV Natione Italus, Patria Bononiensis sacri palatij Apostolici aliquando Magister, vir ingenio acri, in Theologia doctissimus, & singulari præditus litteratura.

Edidit opus difficilium terminorũ tam Philosophiæ, quàm Theologiæ.

Scripsit etiam in Psalmos scholasticam postillam.

Item sermones, qui cum alijs eius sermonibus recogniti prodierunt Brixiæ anno Domini 1610. in 4.

Commentaria in *librum de Ente, & essentia D.Th. Commentaria super quatuor libros sententiarum.*

Exposuit quoque hymnum: Veni creator Spiritus &c.

Multa alia scripsisse fertur.

Floruit circa annum reparationis humanæ 1296. ex Alphonso Fernandez *in Concert.Præd.*& Marracio *in Bibliotb. mar.* Lusitano *in Bibl. fol.* 36.

Vide Sixtum Senensem *lib.* 4. *Bibl. Sanctæ.*

PETRVS DE RAISA, ingeniosus, ac eruditus, scripsit.

Elegantissimo stylo *repertorium sacræ scripturæ.*

Librum, cui titulus Siligolus; siue singolus.

Plures homilias de tempore, ac de Sanctis.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *in Appendice.*

Claruit circa hunc annum 1296.

BERTRANDVS DE TRILLIA Gallus diæcesis Nemancensis, alter à Bernardo de Trillia, de quo nuperrimè an. 1295. vir fuit eruditionis non vulgaris, in concertatione scholasticorũ, & diuinarum litterarum non parum studiosus. Scripsit doctissimè.

Super quatuor libros sententiarum, & alia.

Albertus Venetus, Lusitanus *in Bibl. fol.* 56. Ambrosius Gozzeus, Seraphinus Ractius, Plodius *p. 2. lib. 2.*

GVILIELMVS DE MELITONA Parisiensis cancellarius, vir cruditissimus scripsit.

Postillam in duodecim Prophetas Minores. Reperitur in nostro Conuen. Placentino.

In epistolam D. Pauli ad Hebræos. Asseruatur in Bibl. conuentus nostri Bononiensis, cuius initium est: *Narrabo nomen tuum.*

Floruit circa hunc annum. Sixtus Senensis *in Bibl.Sancta* Seraphinus Ractius, Plodius *p. 1. lib. 1.* Lusitanus *in Bibl.fol.* 100.

NI-

NICOLAVS GALLVS à sacris confessionibus Regi Gallorum scripsit.

Postillam scholasticam super omnes epistolas Pauli; quæ incipit: *Dedi te in lucem gentium*.

Floruit circa hunc annum 1296.

Seraphinus Ractius, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Sixtus Senensis *Biblia Sancta lib.* 4.

Hunc arbitror non esse diuersum à Nicolao Gorrano, & propter nomen, nationem, tempus, & quia ponitur à sacris confessionibus Galli Regis; at multo magis quoniam commentaria huius super Pauli epistolas etiam incipiunt: *Dedi te in lucem gentium*.

ODDO GALLVS magni Theologus nominis, vndequaque doctus, & regularis obseruantiæ amantissimus scripsit:

Scholasticam Postillam in omnes epistolas D. Pauli, quæ incipit. *De comedente exiuit cibus &c.*

Reperitur in Biblioth. SS. Ioannis & Pauli, Venetijs.

Floruit circa hunc annum 1296. Sixtus Senensis *lib.*4. *Bibl. Sancta*, Seraphinus Ractius, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Lusitanus *in Bibl. fol.* 185. & 186.

AYMERICVS MEIGRETIVS Magister S. Theologiæ, ac philosophus profundissimus. Edidit *Dialogum super vniuersam philosophiam naturalem*. Ambrosius Gozzeus, Plodius *in Appendice*.

GVILLELMVS DVRANTI NARBONENSIS Galliæ ortum duxit, & tametsi non satis constet à clarisne, an obscuris parentibus traxerit genus; Ipsius tamen testimonio compertum est eum Biterrenensi diæcese oriundum. Hic primùm adolescentiam in Italia consumpsit Bononiæ, vbi litteris, ac moribus Italicis imbutus, breui animum ad omnia vsque adeo versatilem composuit, vt Italum, non Gallum putatum ferant. Bernardi Cõpostellani, & Henrici Secusiani, qui postea Cardinalis Hostiensis dictus est auditor assiduus tantum sese indefessum præstitit in sacrorum canonum, ac legum studijs, vt quam citissimè eum præ cæteris excelluisse omnes vno ore prædicent, & ab vniuerso Bononiensi Collegio priuata arduæ quæstionis examinatione sese approbatum fuisse, idem ipse scriptum reliquit. Lauream adeptus, iuri Canonico, publicè interpretando, operam impendit. Primùm quidem (vt scribit Dipplouataccius) Bononiæ, deinde Mutinæ, quo in loco Gratiani decretum commentarijs exornauit, factusque celebrior ob huiusmodi publicè interpretandi professionem sub Clemente IV. Pontifice etiam Narbonense, Capellanus, & Palatij auditor Generalis efficitur circa annum ætatis trigesimum quartum; quo magistratu & piè, & integerrimè gesto, magnis, multisque auctus est dignitatibus ecclesiasticis; canonicatibus scilicet Bellouacensi, ac Narbonensi cum Carnotensi decanatu. Mortuo Clemente IV. Viterbij an. 1268. die 29. Nouembris, & post triennalem ferè sedis Apostolicæ vacationem Gregorio X. creato, eiusque iussu coacto Lugduni Concilio Generali, Guillelmus Papæ mandato in Synodo multas constitutiones promulgandas curauit, magna, atque efficaci auctoritate; quas vniuersas sub Nicolao III. circa annum 1277. cõmentarijs exornauit. Eiusdem Nicolai Pontificis iussu, intermisso Palatij auditoris munere, Patrimonio Beati Petri æque temporalibus, ac spiritualibus curis præfectus est; & ob ingentes populorum factiones pluribus promulgatis statutis ciuilibus, & ecclesiasticis Bononiæ, & tota Romandiolæ Prouincia à quibuscumque vniuersitatibus, Principibus, ac Baronibus iuramentum fidelitatis exegit Romanæ Ecclesiæ, & ipsius Nicolai III. nomine: Regens enim, Rectorue, ac Comes, Patrimonij nuncupatus est. Sed & Capitaneus Generalis in vniuersa Romandiola, Flaminia, Bononiæ, & Tuscia dictus est, sicut & Vrbini, Massa Tiabaria, Reatinaq; diœcese, ac alijs multis. Nec solũ benè gerendæ Reipublicæ peritiã calluit, verũ etiã re bellica peritissimus æquè, ac inuictissimus extitit. Exercitui etenim præfuit eo bello, quod Romana Ecclesia fortiter tunc gessit aduersus perduellionis reas ciuitates Prouinciæ Romãdiolæ, atque Flaminiæ non tamen bello

lo semper præfuit, vt Castrorum ductor fundendo sanguini, sed vt militibus sumptus, atque annonam erogaret, lites componeret, castrorum, classisque negotia suo arbitratu peragerret.

Cum verò Foroliuienses ab Ecclesia Romana desciuissent, nonnullaque oppida oppugnassent, à Martino IV. debellatum illos mittitur: summaque ope vsus totam Flaminiam in ditionem Ecclesiæ restituit, fautoribusque perduellionum in Pedemontanos relegatis, obsides accepit illorum filios ann. D. 1284. qua tempestate cum Vrbinates Castrum Riparum, Massæ Trabariæ funditus euertissent, Guillelmus tunc Papæ Nuncius, & Romandiolæ Thesaurarius Romano nomine Castrum, quod antea in monte situm erat, in ipsa planitie construi, ac refici iussit, primumque fundamentis lapidem ierit loco amænissimo, ac amplissima planitie, qua Methaurus in perinsulæ formam castrum circumducit, suoque de nomine Castrum Durantis appellauit. Cuius rei monumenta marmorea adhuc extant in oppidi prætorio reparati. Indeque Comes, ac Marchiæ nuncupatus est, sicut, & aliàs Comes Gaballitanus dictus est. Cumque Episcopus Mimatensis in Gallia Aquitanica sub Metropol. Bituricen. promotus esset, non multo post tempore, aliquot interpositis Pontificibus, à Bonifacio VIII. qui in diui Petri Cathedra anno 1294. insedebat, ad Rauennatem Ecclesiam transferri iussus est; sed constanti animo tanti Archiepiscopatus onus repudiauit. Indeque, cum iam senuisset, ab eodem Bonifacio Nuntius ad Sultanum decretus est anno D. 1296. Peregrèque proficiscens, hanc nactus occasionem ad Sãctissimum D.N. sepulchrum, suscepto diui Dominici habitu Nicosiæ, quæ Metropolitana Cypri Ciuitas est, clausit extremum diem, & in dominicanorum Aede depositus, Pridie Nonas Iulij, quo in loco hunc vsque diem Epitaphium marmore inscriptum visitur, cuius meminit Ferdinandus, Vghellus in Episcopis Vrban. Tandem post trimestrem cadauer Romam relatum est, & Kalendas Nouẽbris honorificè tumulatur in Aede Mineruæ in capella omnium Sanctorum.

Ecclesiasticarum cæremoniarũ perspicacissimus indagator, profundus Theologus, in sacris litteris versatissimus, & Eminentissimus iuris peritus multa vera suæ virtutis vestigia reliquit: Scripsit enim.

Rationale diuinorum officiorum. Opus quidem curiosissimum, varium, & pulcherrimis considerationibus plenũ in 8. libros distributum.

Speculum iuris in tria distinctum volumina, opus singulare Othoni, seu Othobono Cardinali, Innocentij IV. nepoti dicarat, qui postea creatus Põtifex, Hadriani V. nomen assumpsit anno 1276.

Opus hoc adeo est egregium, vt ex omnium sententia, si reliqua vtriusque iuris Bibliotheca deperderetur, hoc vno opere illustrari posset: tantæ enim apud omnes authoritatis est, vt ab vtriusque fori professoribus Pater praxis celebretur.

Fuit huius Speculi duplex editio, & altera, quæ posterior fuit, longè auctior, quàm prima.

Sub hoc eodem tempore *Aureum Repertorium iuris* conscripsit, Speculo quidem breuius, sed æquè vtile, quod Mattheo Vrsino Sanctæ Mariæ in Porticu diacono Cardinali dicauerat, & licet Repertorij nomen inscripserit, non tamen indicis formam habet; sed omnifariam titulis constat. Incipit: *Protoplasti rubigine &c.* Hoc opus cum Speculo iuris, & Rationali diuinorum officiorum prodijt Lugduni ann. 1516. 1551. &c.

Cumque (vt supra diximus) Concilio Lugdunensi interfuturus esset, elegantem edidit librum, quem de Concilio inscripsit.

Augustinus Picolomineus, & Dipplouataccius *Pontificale Episcoporum* eidẽ attribuunt. Peracto præfato Concilio, quascumque in eo decretas constitutiones optimis cõmentarijs exornauit, qui longo tempore latuerunt, sicut & Repertorium. Hic commentarius in Canones Concilij Lugdunensis Fani

apud Iacobum Moscarenum in 4. anno 1569.

Quæ verò scripsit in decretales Gregorij IX. Nicolai III. & in Gratiani decretum, vbi extent, nobis non sunt comperta. Hæc ex Simeone Maiolo in eius vita, qui manifestè affirmat, fuisse Guillelmum Durantes Fratrem Dominicanum, atque sub Dominicana Toga decessisse, quod etiam testantur Ioannes Fichardus in vitis Iureconsultorum, Trithemius, Bzouius citatus à Gallia Christiana, Onuphrius Panuinus *in Chronologia Ecclesiastica*, Iacobus Philippus Heremitanus, Plodius *par. 2. lib. 1.* Lusitanus *in Biblioth.* & Fernandez, Io: Baptista Cantalmaius in Selectan. Sac. Rota Roman., impressa Romæ apud Phæum an. 1639. eum inter Episcopos qui fuere Sacræ Rotæ Auditores sub littera b. referens hoc modo. *Guillelmus Durandus Gallus Prouincialis Auditor, inde Episcopus Mimaten. fuit Ord. Prædicat. Speculator nuncupatus, vir exercitatissimus, & in vtroque iure peritissimus, ac Pater practicæ appellatus, fuitque Theologus egregius* &c. & tandem Fontana *in theat.* qui in *Appendice* se retractauit, quod alibi id negasset. Certum igitur est hunc Ordinis Prædicatorum in senectute habitum assūpsisse. Ita Simeon Maiolus V.I.C. in eius vita, in libro impresso Fani apud Iacobum Moscardum an. 1569. Sanctissimo Pio V. dicato, cui titulus: *In Sacrosanctum Lugdunen. Concilium sub Gregorio X. Guillelmi Duranti, cognomento speculatoris, Commentarius.* vt supra dictum est.

Valentinus Forstetus refert Durantem ante egressum de re Sacramentaria dixisse: *Verbum audimus: motum sentimus: modum nescimus: præsentem credimus.* Philippus Labbe *de scriptoribus Ecclesiast. ad Bellarmin. pag.* 356.

Anno 1297.

PETRVS HIZVSQVIVS Hispanus, ex Nauarra rerum sacrarum diligentissimus perscrutator collegit è quatuor Euangelistis vitam Christi, eamque declarauit illustrissima expositione, & præfixit titulum libro.

Seriem sacri Euangelij Iesu Christi.

Floruit hoc anno 1297. eiusq; meminerunt, Sixtus Senensis *in Biblioth. sancta lib. 4. mea Chronologia hunc annum* Seraphinus Ractius, Plodius *p. 2. lib. 1.* Lusitanus *in Biblioth. fol.* 200. quem appellat Pettum Kuquium.

Stephanus Poloniacus Gallus in diuinarum litterarum studio perassiduus scripsit:

Postillam in Ioannem. Conseruatur in Conuentu Lugdunensi, & incipit: *In manibus abscondit lucem.*

Vixit hoc anno 1297. Sixtus Senensis *in Biblioth.* Seraphinus Ractius, Plodius *p. 2. lib. 1.* & Lusitanus *in Biblioth. pag.* 227.

GVILLELMVS TRIPOLITANVS, Conuentus Auonen. alumnus, vir doctissimus, qui sibi Virgilianum illud Emblema, *Ad vtrumque paratus*, iure optimo vsurpauit, scilicet Theologia, & eloquentia longè cultissimus vixit circa hæc tempora, graui stylo descripsit, *Cladem Demiatensem.* Vrbe hac à Saracenis Principibus Christianis ereptâ, & crudeliter expugnata, fuerunt etiam ex nostra sacra Religione, qui ibi, & in proximis regionibus operam prædicationi Euangelicæ impendebant, numero supra biscentum immanissimè trucidati. Spondanus *ad annum* 1260. *num.* 4. Ferrarius *de Prouincia Hung.* Fontana *de obsequijs, &c. par. 1. cap.* 5.

Anno 1298.

GVILLELMVS DE ODONE, seu Hotum Anglus, vir meritò cum nostri Ordinis præstantissimis cōputandus, siue vitæ probitas, morumque integritas, siue doctrinæ claritas, ac profunditas, quibus fulsit, pensentur. Semel, atque iterum suę Prouinciæ extitit moderator. Ab Eduardo I. Angliæ Rege pro arduis Regni negotijs ad Bonifacium VIII. delegatus, ab eodem Pontifice Maximo 16. Kalend. Iulij an. 1297. Ad Dublinensis Archiepiscopatus apicem in Hibernia prouectus fuit. Consecrationis munere suscepto, dum in Angliam reuet-

reuerteretur, apud Diuionem in Gallia die 27. Augusti anni sequētis 1298 commutauit vitam cum morte.

Extant doctissimi Archipræsulis.

Commentaria super 4. libros sententiarum.

Liber de vnitate formarum.

Liber de immediata visione Diuinæ essentiæ. Et alia plura.

Bzouius in Annal. Eccles. an. 1298. *num.* 4. S. Antoninus 3. *p. histor. tit.* 23. *cap.* 11. Leander *lib.* 4. *de viris Illustrib.* Lusitan. *in Biblioth. fol.* 98. Plodius *par.* 2. *lib.* 1. Fontana *in Theatro* 1. *p. cap.* 4. *tit.* 40. *num.* 2. Taegius.

De hoc Olmeda in vita Nicolai Boccasini Magistri Generalis hæc habet: *Hic cum rediret à Curia Legatus in patriam, Cardinalis futurus, apud Diuionem Galliæ, vigilia S. Augustini, quem vnicè coluit, ex hac luce discessit, magna Ordinis, ac bonorum multorum mæstitia; cuius ossa in propria, petente etiam Anglorum Rege, delata sunt.*

HVGO SEGVIN DE BVLIONO, seu Bilominus, vel de Biliomeno Gallus Aruernensis ex Billonensi Vrbe Claromontanæ diœcesis habuit ortum. Vir eruditissimus, singularique pietate præditus fuit. Laurea Theologiæ in Parisina Vniuersitate obtenta, Romam missus in Conuentu Sanctæ Sabinæ quatuor libros sententiarum maxima cum laude interpretatus est. Exinde assumpto P. F. Raymundo de Corsauino Aragonensi à Sacri Palatij Magisterio anno 1281. per Martinum IV. ad Episcopatum Balearium Insularum, noster Hugo ex Lectore Theologiæ in Conuentu S. Sabinæ de Vrbe delectus est ad hoc munus. Anno 1288. A Nicolao IV. Creatur S.R.E. Aardinalis sub tit. S. Sabinæ, moxq; Crchiepiscopus Lugdunensis, quam Ecclesiam tempore breui rexit. Nam anno 1294. è viuis sublato Cardinali Latino Vrsino, à S. Cælestino Papa V. creatus est Ostiensis, & Veliternus Episcopus, quibus Ecclesijs quatuor annos ius sacrum dixit. Fuit sententiarum D. Thomæ acerrimus propugnator, eiusque doctrinam semper sectatus est quoad vixit. Galliarum Regi Charissimus extitit, cuius aura maximas consequutus est dignitates. Romæ mortalitatem expleuit 3. Kalendas Ian. anno 1298. sepultus est in S. Sabinæ ante principem Aram, vbi hoc insculptum legitur Epitaphium.

Hugo vocatus homo, fuit hic de Biliomo.
Post mortem clarum, dedit hunc Aruernia carum.
Ordinis hic Frater, quippe dicat hunc bona mater.
Edidit ad studia doctorem Theologia.
Hostia, Veletrum titulum dant Cardinis isti.
Cui socios Petrum, Paulum det gratia Christi.
Sui ingenij reliquit hæc monumenta.
Super 4. libros sententiarum.
De visione diuinæ essentiæ.
Lib. sermonum variorum.
Commentaria in Threnos Ieremiæ.
Contra corruptorium D. Thomæ.
De vnitate formæ.

Vghellus *Ital. sacra to.* 1. *inter Epist. Ostien.* Ciacconius, Plod. *inter* Card. Ord. Castillus, 1. *p. Chron. lib.* 2. *c.* 69. Ambrosius Taegius Dominicanus, Onuphrius Panu. Leander *lib.* 3. Martyrol. Ordinis, Lusitanus *in Bibliot.*

Huius Hugonis Bilomij, & alterius fit mentio in libro nostri Bandelli de Concep. impresso Mediolani 1475. absque nomine auctoris. Lege Lusitan. *loco citato.*

ANDREAS GALLVS, ex primis nostris Patribus non minus pietate, quàm vtriusque litteraturæ, humanæ. ac diuinæ scientia commendatissimus scripsit:

Postillam super quatuor libros Regum.

Citatur hic auctor a Nicolao de Lyra *super cap.* 10. primi libri Regum. Sixtus Senensis *in Bibliot.* Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Ractius, & Lusitanus *in Biblioth. cap.* 17.

MATTHAEVS EBROICENSIS GALLVS NORTMANVS charissimus ob eximiam religionem, eruditionemque Carolo VI. Regi Galliarum. Hic igitur vita probitate, æqualique doctrina conspicuus, subtilis sacrorum voluminum perscrutator, scripsit:

Dignissima Commentaria super Genesim.

Super Exodum, Numeros, Leuiticum, & Deuteronomium.

Insuper Postillam vtilissimam in Isaiam, & super alios multos libros Sacrorum Bibliorum, qui conseruantur in Bibliotheca sui Conuentus.

Trithemius, Seraphinus Razius, Gozzeus, Plodius *par. 2. lib. 1.* Sixtus Senensis *Bibliotheca Sancta lib. 4.* Lusitanus *in Biblioth. pag. 172.*

STEPHANVS A VICO MERCATO, Mediolanensis, Poeta, Philosophus, Theologus, iure peritus, & vir ex omni parte clarissimus cepit primus in Cathedrali Mediolanensi publico stipēdio profiteri Sacram Theologiam. Hanc illic antea docuerat nemo. Euulgauit.

Dialogum potentiarum apprehensiuarum.

Postillam in D. Lucam.

Summam notabilem in iure canonico.

Periarchon nominum.

Chronicon metricè & multa alia quæ habentur Mediolani in nostro Gratiarum Conuentu.

Abiuit ad Patres hoc anno Virginei partus 1298. Iacobus Susatus, Plodius. *par. 2. lib. 1.* Lusitanus *in Biblioth. pag. 229.*

Huius, quem Stephanardum quidā appellant, mortem elapso anno 1297. plurimi consignarunt. Clericus erat in sæculo valde diues, scientissimus iuris Canonici. Cum autem quadam vice fructuosissimus concionator ex nostris haberet de mundi contemptu ad populum concionem, adeo, opitulante gratia Dei, cor Stephanardi commouit, vt statim, remisso ad sæculum nuncio, in S. Eustorgij cænobiū recucurrerit, & ibi se nostræ consecrauerit Religioni. Pronunciatis de more solemniter votis, totis viribus se studio litterarum addixit. Perbreui doctior factus, docuit multis annis cum plausu. Tandem Mediolani in Cathedrali Ecclesia frequentissimo auditorum cōcursu, annuo stipendio, centum nempe florenis moralem legit Theologiā, & Canones. Et tanta Ordinis gloria, vt ipsi rapto è viuis ob humanitatem, qua ipsum prosequabantur, suffecerint P. Fr. Iacobum de Glusiano Mediolanensem, qui apprimè laudabiliter annos viginti quinque eodem functus est munere. Diutius postea dicta cathedra durauit in nostra Sacra Religione. Historiæ Ordinis, ac Monumēta Fontanæ *pag. 1. cap. 9.*

STEPHANVM MEDIOLANENSEM alterum nobis quoque indicat Lusitanus *in Bibl. fol. 228.* Hic pluribus animi dotibus fretus humanarum litterarum studijs se impendit, & diuinarum. Breui poeta, Philosophus, & Theologus euasit eximius. Iuris adhuc canonici peritissimus, Multos annos in nostris scholis seueriorum disciplinarum egit doctorem. Insuper ea vixit comitate, ac morum facilitate, vt multorum, etiam dynastarum meruetit consuetudinem. Tandem laboriosus in Dei vinea operarius denariū diurnum Vespere recepturus, circa hos annos, lætus satis aspexit mortem. Scripsit opus insigne, quod prænotauit.

Dialogum de potentijs apprehensiuis. Distinguitur in partes duodecim, continetque Capitula CCXX.

De Emanationibus in partes nouem distributis.

Librum de rebus Mediolanensibus carmine satis culto.

De prelio hominis cum Fortuna carmine eleganti.

Chronicon.

De Irregularitate.

Quinque libros quæstionum in Apparata ad Decretales.

Iacobus de Susato, Albertus Venetus, Antonius Senensis *in Bibl. pag. 228.* Hoc anno Summus Pontifex Bonifacius Cardinalem renunciauit Nicolaum Taruisinum modernum nostri Ordinis Generalem, qui Summus Pontifex postea fuit. Factus hic Papa in Prælatorum consessu quadam vice sic dixit: *Quarto decimo ætatis anno ordinem sum ingressus. Quatuordecim primis annis discipulum egi. Quatuordecim sequentibus cathedris docui, & quatuordecim in mea Religione præfui.* Ad hæc qui aderant ibi Prælati: *Auspicato ergo (Beatissime Pater) ac iure totidem annos*

nos Sanctam Ecclesiam Dei administrabis. Et ille eleuatis oculis ad Altissimũ: *Propitius sit mihi dominus, & me* etiam nunc dignetur à tanta mole releuari. Mallem in feretro deportari, quàm in Apostolico throno sedere. Olmeda, & alij. At de tanto viro inferius.

Anno 1299.

GVIDO DE CENODRO, Italus vir multis meritis colendus; fuit enim bonarum litterarum optimè peritus, iuris canonici non ignarus, in Philosophia diuina, & humana multum versatus, & virtutibus illius felicissimi sęculi ornatissimus, posteris transmisit.

Sermones totius anni.

Item quaestionarium notabile super quinque libros decretalium modo disputatiuo, quod inscripsit *Quaestionarium*

Puto eundem esse cum illo, quem Castillus appellat de Centodro.

Claruit hoc nostri Ordinis decus circa hunc annum à salutifero Virginis partu 1299. Antonius Senensis *in Biblioth. Pradic. fol.* 94. Marraccius in *Bibliotheca Mariana*, Plodius *par.* 2. *lib.* 1:

BEATVS HENRICVS SVSONIVS (quibusdam Amandus Sysus, vel Suso) parentibus prognatus clarissimis, vtpotè ex nobilissimo Mõtensi genere, natione Sueuus, vir insignis doctrina, & pietate, clarisque virtutum meritis planè mirabilis ad prę mium euolasse in Cælum annò Redemptionis humanæ 1365. Octauo Kalend. Februarij asserunt Alphonsus Fernandez *in Concet. Pradic:* Marraccius *in Bibl. Mar.* Miræus *in Auctario*, Labbe, & Ioannem Bollandum ad dictam Ianuarij diem:

Cæterum Castillus *centur.* 2. *lib.* 2. c.18. affirmat anno Domini 1366. die 25. Febr. Marchesius in diario 1306. Nos autem hoc anno: Nam propositus fuit vna cũ D. Thoma Aquinate Summo Pontifici, vt in numerum referretur Sanctorum. D. Thomas ascriptus est in diuorum albo ann. 1323. Argumentum est igitur Susonium obijsse circa hunc annum, vel ante. Eius Sacrum Corpus requiescit ante Altare S. Petri Martyris in cõuentu Vlmensi Prouinciæ Alemaniæ. Henrico Paterna Familia Comitum Montensium fuit, Suso verò, quæ æquè Illustrissima, Materna. Reponitur, hoc præclarissimum nostri Ordinis ornamentum à Martyrologio Dominicano inter nostræ Religionis Beatos Confessores, & fertur claruisse in vita miraculis, & in morte. Ita inter cæteros Labbe Soc. Iesu de scriptor. Ecclesiast. Rigidissimus ad miraculum in seipsum. Eius vita descripta est à Laurentio Surio, à nostro P. Marchesio F. Dominico Maria, à Plodio *to.* 1. *& par.* 2. *lib.* 2. à Lusitano *in Bibl.* & à nobis *in* 2. *p. Elogiorum elog.* . . : . .

Grauissimus, & seuerus Mag. Grauina gloriosæ memoriæ de cunctis Ecclesię Ordinibus bene meritus, acerrimusq; cunctarum hæresum propugnator in libro, quem prænotauit Vox Turturis *par.* 2. *cap.* 12. *pag.* 124. *linea* 2. appellat nostrum Henricum *prodigium sanctitatis*; & talis est planè; Sex menses absque vllo potu traduxit omnino.

Inter alia egregia opera, piorum deuotioni maximè accommodata edidit,

Horologium Sapientia pluries excusum, & demum Venetijs 1539. & iterum Neapoli, typis Lucę Antonij Fusci 1658. in 12. Expensis, & opera perillustris Domini Iosephi Ricciardi de Iudice Altamuratis mei ex Sorore Nepotis. Edidit:

Alia opera spiritualia lingua germanica, scilicet,

Centum Meditationes Passionis Dom. cum totidem petitionibus ad eundem:

Librum de nouem rupibus.

Sermones de Tempore, de Sanctis, & quadragesimale.

Dialogum veritatis.

Varias Epistolas eruditione, sanctitate, spirituq; refertas. Quæ omnia traducta in Latinum à Laurentio Surio Carthusiano circa annum 1555. impressa fuere Coloniæ.

Officium quotidianum de Aeterna Sapientia, valde deuotum, ac sæpè commissum typis, varijsque in locis. Vide Antonium Senẽsem *in Bibl. p.* 105. Alphonsum

phonſum Fernandez *in Concertatione Predic.* R.P. Io: Bollandum *ad dictam Ianuarij diem*, Philippum Labbe Soc. Ieſu *de ſcriptoribus Eccleſiaſticis*.

ABRAHAMVS VALDENTIVM CANTVARIENSIS, Anglus, multi homo ſtudij, ſummi ingenij, ac doctor Cantuarienſis ſcripſit:

Super quatuor libros ſententiarum.

Super Logicam, Phyſicam, & Animam.

Ambroſius Gozzeus, Pladius *par.* 2. *lib.* 1.

Explicit Bibliothecæ Dominicanæ Centuria prima VI. Idus Aprilis labentis anni Domini 1675.

Aetatis meę LXVII. Menſibus 4. diebus 22. Romæ.

BIBLIOTHECA ORDINIS PRÆDICATORVM.

CENTVRIA II.

Anno 1300.

MVNIO ZAMORRENSIS Hiſpanus, primùm moderator Hiſpaniæ, deinde Magiſter Ord. Generalis in ſerie VII, qui rexit noſtram Religionem annis VII. ſatis, ſuperq; prudenter. Hunc Nicolaus Papa IV. cum maxima noſtri Ordinis diſplicentia, anno 1262. à Generalatu abſoluit. Superuiuens annis IX. aſſumptus fuit ad Epiſcopatum Palentinum in Hiſpania. Quo fuit per Bonifacium VIII. priuatus. Vir magni animi, ſingulariſque patientiæ in aduerſis, dictauit:

Regulam Fratrum, & Sororum de pænitentia B. Dominici: quæ poſteà fuit à Sede Apoſtolica approbata.

Præterea Fratri Theodorico de Apoldia, vt compilaret vitam Sanctiſſimi noſtri Patriarchæ, commiſit.

Obijt patientiſſimus Pater an. Iubilæi 1300. Nonis Martij Romæ in Conuentu S. Sabinæ, in qua depoſitus fuit cum hac inſcriptione:

Hic iacet F. Munio Zamorren. natione Hiſpanus, quondam Ordinis Fratrum Prædic. Magiſter VII. qui obijt ſeptima Martij Pontificatus Dom. Papæ Bonifacij VIII. Anno ſexto.

Gil. *in Theat. Eccleſiæ Palentinæ*, Olmeda *in eius vita*, Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 447. S. Antoninus 3. *par. hiſt.* Caſtill. *cent. p.* 1. Taegius *p.* 5. Borſellus *lib. de Gener.* Leander *lib.* 1. Diagus *hiſtor. Arag.* Iacobus Suſatus, Seraph. Ractius, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Luſitanus *in Biblioth. pag.* 177.

Hoc anno Maſſiliæ celebratur noſtrum Capitulum Generale, in quo eligitur Magiſter Ordinis F. Albertus Clauaris Ianuenſis Baccalaureus. Florebat hac tempeſtate Religio ſanctimonia, thiaris, Scriptoribus: innumeri enim viuebant hoc anno viri morum ſanctitate celebres. In hoc Capitulo nominati fuere viuentes Archiepiſcopi, & Epiſcopi aſſumpti ex Ordine noſtro quadraginta nouem. Scriptores, qui ſcribebant ſuper Scripturam, Theologiam, Philoſophiam, Logicam, Caſus conſcientiæ, & alia opera digna, numero triginta quinque.

IOANNES A TORTOCOLLO Magiſter, ardentiſſimus doctrinæ S. Thomæ defenſor, Philoſophus, & Theologus celeberrimus. Scripſit:

Super quatuor Libros Sententiarum.
Contra Henricum Gandauenſem.
Et varia Quodlibeta.

Cla-

Claruit his diebus. Lusitanus *in Biblioth. pag.* 135. Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

Anno 1301.

GERARDVS DE ANCINNIS S. Theologiæ Magister, Philosophus acutissimus, & conspicuus tam fama sanctitatis, quàm literis, & prudentia. Scripsit:

Super quatuor Libros Sententiarum.

Floruit anno currente 1301.

Castillus *Centur.* 1. *lib.* 3. *c.* 57. *& Cent.* 2. *lib.* 2. *cap.* 31. Albertus Venetus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Seraphinus Ractius, Lusitanus *in Biblioth. pag.* 90.

PHILIPPVS FERRARIENSIS, seu PHILIPPINVS doctrina, & suauitate morum inter celebres suæ ætatis insignis. Scripsit diffusissimè:

Super Logicam Petri Hispani.

Item narrationes, seu fabellas super varias res spectantes ad omnes status.

Præterea Librum Quæstionum.

Floruit anno 1301.

Castillus *Centur.* 1. *lib.* 3. *c.* 57. Albertus Venetus, Plodius *par.* 2. *lib.* 1. Lusitanus *in Bibl. pag.* 204.

VERCELLINVS VERCELLENSIS Philosophus consumatus, & celeberrimus, Theologus singularis, apprimè doctus in Sacra Scriptura. Scripsit:

Super Logicam Summam magnam, cui præfixit titulum, Tetralogum.

Librum multarum Quæstionum Logicalium, Philosophicarum, & Theologicalium.

Item Librum Sermonum totius anni.

Quadam Commentaria supra Euangelia Dominicalia:

Librum contra Ocham, quem prænotauit Antiocham.

Multos hymnos, & prosas de Sanctis.

Floruit hoc anno Orbis redempti 1301. Ita Castillus *Cent.* 1. *lib.* 3. *cap.* 57. *& Centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 31. Plodius *part.* 2. *l.* 1. Albertus Venetus *in Chron.* Lusitanus *in Bibl. p.* 260.

GEORGIVS, seu GREGORIVS DE PEYRA Magister in Theologia, Scholasticus eruditus. Scripsit:

Summam Logicalem, in qua collegit omnes antiquas, & modernas opiniones.

Super quatuor Libros Sententiarum.

Hunc ponunt floruisse circa annum 1490. alij verò, quibus astipulamur, circa hæc tempora.

Huius meminerunt cum laude Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. *& in Appendice*, Seraphinus Ractius, Castillus *p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 57.

NICOLAVS DE S. MARTINO, qui fuit Recanatensis Ecclesiæ Pastor, Euangelistes gratiosus, & expertissimus. Scripsit:

Sermones plures.

Albertus Venetus, Lusitanus *in Bibl. pag.* 179. *&* 180.

BEATVS IACOBVS MEVANIENSIS, sanctitate, doctrina, miraculis celeberrimus, ex familia de Blanconibus Ordinem ingreditur Spoleti 1236.

Apud Meuaniam Conuentum Ordinis curauit ædificari, in cuius constructione multa patrauit miracula. Panem multiplicauit, aquam in vinum vertit. Aeternæ salutis cupidus, dum ante Crucifixi imaginem sacratissimam precaretur, de ipsa hoc modo certior factus est. Sanguine totus conspergitur à Redemptore, eique dixit: *Sanguis iste sit in signum tuæ salutis.* Duos mortuos suscitauit:

Librum de Saluatore nostro.

Item librum de Iudicio extremo.

Euolauit in cælum hoc anno 1301. Fernandez, Fontana *de Rom. Prou. c.* 6. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *l.* 1. *Consule elogia mea.*

Anno 1303.

PHILIPPVS DE PEYRA doctus, & varijs linguis peritus. Scripsit græcè:

Volumen excellentissimum contra omnes Græcorum errores: Quod posteà ipsemet transtulit in Latinum.

Floruit anno salutis humanæ 1303. ex Castillo *Cent.* 1. *lib.* 3. *c.* 57. Alberto Veneto, Lusitano *in Chron. pag.* 170. & Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

ANONYMVS reliquit:

Chronicon manuscriptum circa hæc tempora, quod asseruatur in Conuentu S. Dominici Realis Madriti; ita testatur Castillus *in Præfatione Chronicorum.*

ANONYMVS reliquit manuscriptã:

Vi-

Vitam S. Petri Consalui Telmi compositam ante annos 326. Huius meminit Castillus *in Præfatione*.

ANONYMVS reliquit libros manuscriptos lingua Lusitana:

De aliquibus Sanctis Ordinis, & quosdam alios Latinos, qui asseruantur in Conuentu Santaren. compositos ante 300. annos. Ex Castillo *in Præfatione Chronicorum*.

THOMAS GERMANVS Magister eruditus. Scripsit:

Libros plures de origine rerum, seu de proprietate rerum.

Librum de Corpore Christi in Sacramento Altaris.

De Corpore Christi mortuo.

De Tempore.

De Iride.

De Generatione lucis.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. l. 1.*

GVILELMVS CORINTHIVS Græcus, vir doctus, ac pius. Scripsit:

Librum de Apibus.

Dubitat Lusitanus, & nescio qua ratione, an hic sit distinctus à Guilelmo Brabantino, quem nos vocauimus Thomam an. 1263. Plodius *p. 2. l. 1.*

IOANNES BALDVS, cuius meminit *in Chronistoria an.* 1303. F. Timotheus Carmelita, vir fuit doctissimus, & scripsit plura.

Anno 1304.

NICOLAVS BOCCASINVS TARVISINVS, parentibus natus est obscurissimis, videlicet à genitore pastore, ac humili genitrice, & adeo fuit pauper, vt ad alimoniam sibi comparandam, adolescens, grammaticam doceret Venetijs. Castillus *p. 1. lib. 1. c. 50.* Fontana *in Theatro p. 1. c. 1. num. 2.* Ciacconius, Doglion. Ciues sui & alij plures paulo altiùs eleuant Boccasinam prosapiam, scilicet, ad notarios. Factus ad altiora, cæpit ab adolescentia vrgeri desiderio vitæ perfectioris. Hinc vota solemnia dixit in nostra Religione, in qua euasit doctissimus, celeberrimus concionator, & sanctitate conspicuus. S. Th. Magister bis rexit cum summa obseruantia, & laude prouinciam Lombardiæ. Deinde Argentinæ in capitulo Generali anno 1296. ad Generalatum Ordinis fuit euectus. Generalis fungens officio, exactè adimpleuit quæ sua, & præsertim Religionem visitauit pedester, & cum baculo sine pera, & sine auro in Zonis. Castillus, Fontana, & alij.

Anno 1298. ad Philippum Galliæ Regem à Bonifacio VIII. nuncius delegatur: deinde ab eodem summo Pontifice, eodemque anno inter Cardinales sub titulo S. Sabinæ adscribitur. Anno 1300. Episcopus Ostiensis, & Veliternus creatur. Ab eodem met Bonifacio VIII. natus ad vniuersa Floréntiam primò ipsomet an. 1300. Postea 1301. in Poloniam, in Dalmatiam, Croatiam, Daniam, Sueciam, atque Pannoniam ob grauissima Ecclesiæ negotia vir prudentissimus Legatus de Latere destinatur. Ciacconius in Bonifacio VIII. Fernandez *de Cardinal. Ord. Præd.* Nicolini, & alij.

Romam reuersus, post Bonifacij mortem anno 1303. summo omnium plausu Mense Octobri eligitur in Pontificem, quem Benedictum XI. appellarunt. Platina, Illescas, Bellarminus, Doglion. Platus *de statu Religios. lib. 2. cap. 28.* Carranza, *Theatr. v. Pontifex* verùm Ciacconius Gualterius, Coriolanus, & Carillus eum vocarunt Benedictum X. alij autem IX. ita Panuinius, Tempesta, & Marzilla. Nonnulli tandem Benedictum VIII. vt Garibay *tom. 3. lib. 26. cap. 8.*

De eo scripserunt Platina *in vitis Pontif. Chron.* Genebrardi *lib. 4.* Castillus *centur. p. 1. lib. 1. c. 50. & p. 2. lib. 1. cap. 9.* Ambrosius Taegius *p. 5. & 6.* Seraphinus Razzius *lib. de viris illustr. Biblioth. Lusitana pag. 174.* Alphonsus Ciacconius *in vitis Pontificum*, Plodius *de viris illust. Ord. lib. 4.* Sanctus Antoninus *3. p. tit. 23. cap. 11.* Onuph. Panu. Hieronymus Borsellus *lib. de Generalibus*, Leander *lib. 3.* Bzouius *in Annalibus Ecclesiast. an. 1303. & 1304.* Vghellus *in Italia Sacra tom. 1. in Pontif. Maxim. & Cardin. Ostiens.* Spondanus *in Auctar. Chronolog. ad Annales Baron.* Olmeda *in eius vita, & alij.*

Tanta eminebat humilitate, vt cum mater eius ad ipsum Pontificem accessisset

ſiſſet ſericis induta, toruo oculo reſpexit filius humilis matrem, atque his verbis redarguтam reiecit: *Recede à me mulier, neque enim matrem meam talibus veſtibus indutam vmquam conſpexi.* Perterrefacta increpantis maieſtate mulier modeſtiſſima, receſſit, aſſumptoque conſueto plebeio indumento iterum ad filium acceſſit, qui matri dilectiſſimæ humaniſſimè occurrendo in amplexus, & oſcula ruit, frugalemque annonam pro congrua ſuſtentatione eidem conſtituit ſatis piè. Platus *de ſtatu Religioſ. c.* 28. Ciacconius, *Crant. lib.* 8. *Metropol. Theatr. v. veſtis*, Nicolini, Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 1. Caſtillus *p.* 1. *lib.* 1. *c.* 50. *& alij*.

Duas Cardinalium promotiones habuit, in quibus tantum tres, & hos omnes ex noſtra Religione creauit. In prima enim P. F. Nicolaū Martini de Prato Epiſcopum Oſtienſem, de quo infra ad annum 1321. ac P. F. Guillelmum Mansfeldium Cantuarienſem Anglum virum pijſſimum, & doctiſſimum, de quo Fernandez inter Card. Ord. Taeg. *in monumentis Ord.* Leander *de viris illuſtr. Ord. lib.* 3. Ciacconius *in vit. Pontif. & Cardin.* Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 2. *num.* 9.

In ſecunda ordinatione P. F. Gualterum Vuinkterburnum Anglum, de quo an. 1305.

Multa priuilegia Ordini conceſſit, & quam plures dominicanos ad Eccleſiarum regimina promouit, inter quos fuit B. Auguſtinus Epiſcopus Lucerinus, de quo in noſtris elogijs *p.* 3. *Religio infulata*.

Sacris donarijs Eccleſias S. Dominici Bononienſis, ac ſancti Petri Martyris Mediolanenſis locupletauit.

Cum Peruſij Sanctiſſimus Pontifex reſtituendæ cauſa pacis Italię totus incumberet, venenatorum ficuū eſu perimitur die 6. Iulij hora 9. an. 1304. Illeſcas, Doglion. Panuinius, Ciacconius, Villan. *lib.* 8. *c.* 8. Caſtillus *p.* 2. *lib.* 1. *cap.* 9.

Petri Nauim direxit menſes nouem, & euolauit ad ſuperos clarus miraculis in vita, & poſt mortem (vt refert Caſtillus) ſepultuſque fuit in Eccleſia Prædic. vbi deceſſerat. Hunc Martyrologium dominicanum repoſuit inter Beatos confeſſores Ordinis noſtri. Scripſit ſatis doctè:

Commentaria in Pſalmos.
Item ſermones.
Commentaria in Matthæum.

Luſitanus, Plodius *de viris illuſt. Ordinis lib.* 4. Fontana *in p.* 1. *Theatri cap.* 1. *num.* 2. Iacobus de Suſato, Albertus Venetus, Fernandez *concert. Prædicat. Theatrum v. Religioſus tit. Ord. D. Dominici*.

Anno 1304. Nonis Iulij in gratiam Caroli II. Siciliæ Regis P. F. Radulphum Burgundum dominicanum renunciauit Patriarcham Hieroſolymitanum. *Ex lib. prouis.* Prælatorum Benedicti XI. M.S. Vghelli, Plodius *part.* 4. inter Patriarchas Ordinis, qui eum malè nominat Robertum. Vide Fontanam *in Theatro p.* 1. *cap.* 3. *tit.* 4. *nu.* 5. Fuerat Radulphus diu Prouincialis terræ ſanctæ, orientaleſque regiones non ſemel, maximo cum fidei catholicæ incremento, peragrauerat; & erat eidem Carolo II. à ſacris confeſſionibus, & in paucis chariſſimus, cuius virtutum, ac meritorum ſatis conſcius erat Benedictus XI. Præterea idem Radulphus Eccleſiæ Brunduſinæ inſtitutus fuit adminiſtrator ex præallegatis Authoribus. Ex Elogijs meis. p. 3.

BEATVS BENEDICTVS XI.
Elogium
Futurus Paſtor Eccleſiæ
Nicolaus Boccaſinus
Apud Taruiſium
A. Humili loco naſcitur ex Paſtore.
Iure mundum victurus
Appellatus eſt à victoria Nicolaus.
Exercuit patris exemplo à puero paſtoritiam:
Par fuit cuſtodem Eccleſiæ præfici
Aſſiduis pridem vigilijs aſſuetum.
Paſtoritiam exercuit puer,
Vt ſicut Dauid
De poſtfætantes aſſumeretur ad Thronum.
Paſtoritiam exercuit puer;
Alia cura
Ei non debebatur, qui innocens,
Quam innocentis Abelis.
Libentiſſimè conuerſatur

In-

Inter pastores Iesus.
Ambulans per inuia Deus
B: (*Iuxta mare Galilaa*)
Ex piscatore Pastorem elegit Petrum;
Nunc ambulando per recta,
Pastorem ex pastore.
Rure igitur educatus, velut in cœlo,
Syluas, auiculas, plantas,
Flores habuit condiscipulos:
Deum audijt Præceptorem.
In gymnasio innocente
Innocentem nactus doctrinam,
Fuit moribus candidissimus.
Agnorum ex innocentia, & lacte
Attraxit innocentiam, & candorem.
In eo,
Auorum decus ne quæras,
Qui nondum auos;
Sed Pontificia ipsa decora
Summis suis virtutibus decorauit.
Sol inter planetas, quòd potior,
Suamet luce,
Non rutilat aliena.
Ex caula venit ad aulam,
Pietati æquè proximus vtrobique.
Ex caula
Mores requirit Dominus, nõ Maiores.
Adolescens æquè obscurus, ac clarus,
Vt sibi alimoniam compararet,
C. Vtramq; humanitatem Venetijs docuit,
Et litterarum, & morum.
In palæstra litteraria pueri
Nihil apalæstrum videbant in Præceptore:
Cuncta in eo composita,
Verba, oculi, mores.
Quantus, quantus erat,
Nihil erat, nisi humanitas, Boccasinus.
Iure
Futurus supremus Orbis Magister
Primæua ætate
Erudit incipientes:
Interest Petri
D. Nutrire oues, & agnos.
Ritè futurus Papa
Grammaticus extet perfectus:
Eius est planè intendere
Regulatissimæ
Orbis constructioni.
Grammaticam profitendo Venetijs
Declinationem docebat
A malo.
Grammaticus quidem exactus,
Cuius superlatiua
Super omnia Deum amare.
Substantiua eius hæc erant,
Cælestia:
Reliquum, adiectiua.
Ex Grammatico
Destinatus Ecclesiæ Pastor,
Vt sibi, & gregi
Pascua vberius sumministret,
Campos petit Dominicanos:
Hi virtutum herbis abundant.
Sponsa
Pascit oues, & hædos
Iuxta tabernacula Pastorum;
Scilicet, vbi cætus est Prædicantium.
In Albo Prædicatorum adscriptus,
Scientias in primis hausit, & puritatẽ.
Et ne collectæ collaberentur virtutes,
Fundamentum posuit sanctitatis,
Humilitatem.
Non difficile habuit humilis
In domo humilitatis
Antecellere vniuersis.
Quare
Natus ad Monarchiam
Vbique gentium petitur ad regimina.
E. Pluries Prior, pluries Lector;
Init fasces Prouinciæ Lombardiæ;
F. Totius Ordinis eligitur Generalis.
In quo munere
Rustico Patre
Rusticam egit vitam:
Non quòd inhumanis
Religionem rexerit institutis;
Sed quòd forti eandem pectore gubernauit.
Ordinem visitauit pedester.
Sidus hoc splendentissimum
In Religionis eclyptica
Cunctis gradibus feliciter perlustratis,
Vt reliquũ Christiani Orbis illuminaret
Egreditur de Zodiaco Monachismi.
Anno 1298.
A Bonifacio VIII: ponitur Ecclesiæ Cardo.
Ne timeat, etiam dormiens,
Domus Apostolica perfodi à latrone
Super hoc cardine stabilita.
Anno 1300.
Ex Cardine fit & porta,
Episcopus Ostiensis.
Redditus ergo clarior,
Quo iam dudum erat obscurior
Anno MCCCIII. die XXII. Octobris

Datur Ianitor Paradisi.
Quem nascentem rudis lacerna
Fondea sub arbore tegit,
Gemmato sub tecto sedentem
Holosericum tegat villosum.
Ita syluestris vrbanus;
Spectaculum, & spectator
Et incomprehensibili fato vocatur
E Grege
Ad regendos greges, & reges,
Ad agolum, & ad pedum,
Ad purpuram è Melote,
Bis igitur Pastor bonus.
Et benè in confusione illa ventorum
Solertissimus eligendus erat in Papã.
G. *Blandiente aura*
Nauim regit vltimus nauta;
In confusione ventorum.
Primi quæritur ars Magistri.
Mense, quo folia decidunt,
Flos noster erupit ex Eden:
Ver afferebat Ecclesiæ nouum.
Romam restituit Romæ,
Perduelli obedientem.
Benedictus voluit appellari,
Nec sine fati prouisu,
Veniebat in nomine Domini Benedictus,
Vt benedictione cælesti
Benediceret terram suam,
Religionem.
Nostri Ordinis verus Parens, qui fuerat verus filius.
Tres Cardinales creauit;
Sed omnes Dominicanos.
Rectissimè Benedictus,
Qui omnia benè
Et mutos loqui, & surdos fecit audire.
Sibi moribus fecisset nomen;
Vel traxisset à beneficentia illud,
Quòd nemini non Beneficus,
Benignus, & Benedictus,
Quòd Philippum Galliæ Regem,
Vt pacem Ecclesiæ pareret, benedixit,
Eadem & bonitate Principes Columnenses.
Supremo in fastigio sine fastu
Contempsit honores, qui onere lætabatur.
Imperio maximus minimis se ęquabat:
At tanta humilitate Maximus Pōtifex
Non dimisit maiestatem; sed auxit.
Ad imperium Orbis euectus
Dignitatem dedit Imperio, & accepit.
Vt extra Fortunam
Fortunas suas, quæ maximæ, stabilire t,
Abscondens sagax à fure
Illas in sinu reposuit paupertatis.
Vt charitate suum impleret pectus,
Sui amorem ab illo expectorauit.
H. Amictam sericis matrem
Filius humilis non admisit:
Non nouerat, nisi humilia.
Admissa est quando induit consueta,
Nouercam arbitrabatur diuitem, & diuitias
Verè filius Paupertatis:
Cyclade indutam potentis
Exuit matrem.
Mutata veste Plebeiam
Vir simplex
Laruam credidit personatam.
Arguit magister Orbis in matre
Crimen solitum fæminarum.
Habitu reassumpto obscuro,
Clarior apparuit Nato.
A quo agnita
Colit, & colitur,
Adorat, & honoratur:
Patrem filium vocat
Et iucundiùs osculata est nato pedes,
Quàm caput.
Felicissima,
Quæ æmulata Virginem Matrem
Coram Orbe in Vrbe
Religiosè quem genuit, adorauit.
I. Sic velut Dominus habitans in altissimis
Benedictus
Minimæ Genitricis
Ex magna sobole maximæ
Respexit humilitatem.
K. Plura dixit, scripsit, & fecit;
Cumque sanctissime moliretur
L. Captiuitatem Iacob auertere,
Fato cessit,
Apud homines
Inequitat omni gaudio tristitia sua.
Anno 1304.
M. Perusij ficuum esu perimitur.
Erat filius Adæ,
Qui mortem hausit in pomo.
Moriturus potatur Christus & felle.
Nono Pontificatus mense,
Et hora nona, qua Christus
Mortalitatem expleuit;
Scilicet,
Sol noster in medio cursus:
Mo-

Moritur hora nona; in cœlo
N. Vt astrologicè inciperet nonū diē.
Iulij tandem die obiuit sexta,
Vt defatigatus operibus
Die septimo cū Domino requiesceret.

Scholion.

A. Castillus *p.* 1. *lib.* 1. *cap.* 50. Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 1. *num.* 2. & communiter scriptores tam Religionis, quàm exteri. Quidam paulo ciuiliori tramite eius stipitem deduxere, scilicet ex notario, vt dixi.

B. Matth. *c.* 4. *c.* 18.

C. Castillus *p.* 1. *lib.* 1. *c.* 50. Ciacconius, Doglion.

D. Ioan. *cap.* 21. *c.* 17. & 18.

E. Castillus vbi supra, Fontana ibidem, & alij.

G. Verba sunt Petri Chrysologi *serm.* 20.

H. Fontana vbi supra, Castillus ibidem & alij.

I. Psalm. 137. *f.* 6.

K. Fuit eloquentissimus, doctissimus, & solemnissimus concionator. Castillus vbi supra.

Mirabilia operatus est Deus per eum: de quibus Castillus vbi supra, Platina in vitis Pontificum, *Chron.* Genebrardi *lib.* 4. Ambrosius Taegius *part.* 5. & 6. Seraphinus Ractius *de viris illustribus*, *Biblioth.* Lusitana; Alphonsus Ciacconius *in vitis Pontificum*, Plodius *de viris illustr. Ordinis lib.* 4. S. Antoninus 3. *pag. titul.* 23. *cap.* 11. Onuph Pan. Hieronymus Borsellus *lib. de Generalibus*, Leander *lib.* 3. Bzouius *in Annalibus anno* 1303. & 1304. Vghellus *in Italiâ Sacra tom.* 1. *in Pontif. Max. & Cardin. Ostien.* Spondanus *in Auctar. Chronol. ad Annales* Baron. Olmeda *in eius vita*.

L. Ex Psalmo 84. ex quo supra deprompti sunt sales, prosequitur: *Benedixisti Domine terram tuam; auertisti captiuitatem Iacob.* Moliebatur bellum Asiaticum contra Thraces pro terra Sancta recuperanda. Nicolini.

M. Illescas, Doglion. Panuinius, Ciaconius, Villan. *lib.* 8. *cap.* 80. Castillus *p.* 2. *lib.* 1. *cap.* 9.

N. Cū dies naturalis, seu ciuilis, qui constat luce, ac tenebris, à quatuor cardinalibus Horizontis, atq; meridiani circuli, seu principalioribus mundi punctis colligi possit, factum est, vt apud diuersas nationes variè numeretur. Quidam illum incipiunt à solis Ortu. Ita Persæ, Babilonici, & Græci: Alij ab occasu; vt apud AEgyptios, Boemos, Polonos, & Italos. Quidam à media nocte. Cœterùm apud Arabes, Hispanos, & omnes ferè Germanos à Meridiei momento, seu circulo Meridiano, quos Astrologi sana ratione sequuti sunt, mensuratur. Lege Maginum Isagogicarum *tract.* 2. *cap.* 6. Argolum Astronomicorum *lib.* 3. *cap.* 8. & latius meum Introductorium Astrologicum.

Symbolum huius Pontificis erat:
Illustra faciem tuā super seruum tuū.

Huic Card. de Prato, ab ipso sacra purpura cohonestatus, nobilem constituit tumulum, cui sequens elogium iuxta illius temporis morem apposuit.

O quàm laudandus, quàm dulciter est venerandus
Inclytus iste Pater: prius extitit Ordine Frater,
Sancti Dominici, Christi vigilantis amici.
Lector honoratus, Prior extitit ipse vocatus.
Effectus talis: fit Fratrum Dux Generalis.
Sic homo doctrina: Post hac fit Cardo Sabina.
Ostia, Velletrum, titulum sibi dant duo letum.
Præfuit Hungariæ Legatus, gemma Sophiæ.
Fit Pater ipse Patrum; caput Orbis, gloria Fratrum.
Est meritò dictu s re, nomine Benedictus.
Treuisij natus: hic primo Pontificatus
Anno decessit. Sibi rectè subdita rexit.
In nono mēse mortis prosternitur ense.
Hunc hominem tantum reddunt miracula sanctum.
Innumeris signis dans grata iuuamina dignis.
Lector, habe menti, currebant mille trecenti.
Quatuor appositis, dum transit hic homo mitis.
Mense, die sexta Iulij sunt talia gesta.

Plo-

Plodius *in eius vita*, Vghellus *Italia sacra tom.* 1. *in Pontif. Maximos*, *&* *Cardin. Ostien.* Spondanus *in Auctar. Chronol. ad Annales* Baronij, Bzouius *in Annal. Ecclesiast. an.* 1303. *&* 1304. Fontana *in Theatro part.* 1. *c.* 1. *n.* 2.

Anno 1305.

GVALTERIVS VVINKTENBVRNVS, Anglus, patria Saresburiensis, suæ Anglicanæ Prouinciæ Moderator, vir multiplici eruditione tam sacra, quàm prophana imbutus, dexteritate, prudentiaque maxima in agendis prædîtus, Eduardo Regi Anglicano, & à confessionibus sacris, & ab intimis consultationibus fuit. Anno 1304. die 19. Februarij ad Cardinalatum sub titulo S. Sabinæ à Benedicto XI. promouetur. Recepto suæ promotionis nuncio, ex Anglia venit Perusium, vbi è viuis ereptum Benedictum Papam inuenit. Conclaue igitur cum alijs Cardinalibus ingressus, Clementis V. electioni interfuit. Posthæc à sacro Cardinalium cætu cũ Cardinali nostro F. Nicolao Pratensi in Galliam Legatus ad electum Papã, vt factam sui electionem comprobans, accederet Romam, dirigitur. At nimio calore in itinere vexatus, obijt octogenatius Ianuæ an. 1305. A tanto viro bona cuncta sperabantur in Ecclesiæ catholicæ commodum, nisi inuida mors illum subripuisset. Eius corpus, vt mandauerat, in Angliam delatum, Londini conditum est apud nostros. Bibliothecæ transmisit commentaria super quatuor libros sententiarum.

Librum variorum sermonum tam de tempore, quàm de Sanctis.

Et alia plura. Scripsere de eo S. Antoninus 3. *p. tit.* 23. *c.* 11. Onuphrius, Ciacconius, Castillus *centur.* 1. Taegius *p.* 1. Leander *lib.* 3. Ratius, Plodius *de viris illust. Ordinis lib.* 4. Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 2. *num.* 10. Fernandez, Spondanus *in Annal.* Lusitanus *in Bibl. pag.* 86. Olmeda, & alij.

BERNARDVS DE CASTRO S. Vincentij philosophus, & historicus celeberrimus, nec non sacrarum litterarum peritus scripsit.

Chronicon à principio Ordinis nostri vsque ad sua tempora, nempe ad annum 1304. Huius Archetypus asseruatur in nostra Bibliotheca Bononiensi.

Annales Pontificum, & Imperatorum vsque ad tempus Ioannis XXII.

Tractatum de Concilijs Generalibus à primo in Ecclesia congregato vsque ad suam ætatem. Custoditur in Vaticana. Ita Hieronymus Albertucius Bononiensis Dominicanus.

Vitas aliquot Fratrum, ac sanctimonialium, qui in Religione *nostra sanctitate celebres fuere, descripsit, ac præsertim vitam Fratris Aldobrandini Caualcantis, F. Angeli Acciaioli Archiepiscopi Florentini.* Ita Leander *lib.* 4. Taegius *p.* 1. Lusitanus *in Bibl. pag.* 54. Borsellus, Castillus *in præfatione chronicorum*, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. *Martyrologium Dominicanum.*

Anno 1306.

PETRVS BARCINONENSIS Hispanus vir pius, & doctus zelo fidei ductus, vt de erroribus Iudæos traheret ad Ecclesiam, acriter in eos stylum acuendo, scripsit notabilem librum, quem, vt terrefaceret inimicos, prænotauit. *Pugionem contra Hebræos.* Viuebat hoc anno 1306. Lusitanus *in Bibl. pag.* 192. *&* 193. Castillus *cent.* 1. *l.* 3. *cap.* 57. Plodius *p.* 2. *l.* 1.

At hic vel est idem cum illo, qui vocatur Raymundus Martini Barcinonẽsis, de quo an. 1283. vel præfixit eundẽ titulum suo libro, vel Antonius Senensis, & alij falluntur.

RICOLDVS, SIVE RICARDVS A MONTE CRVCIS Florentinus, cũ peritissimus esset linguæ syriacæ, ac Arabicæ, quas in Asia ipse didicerat, *traduxit ex Arabico in Latinum Alcorarum Mahumetis, & contra illud scripsit librum, quem dixit Alcorani improbationem. Incipit: Quot sunt dies serui tui, &c.*

In hoc libro reuelat omnes errores, amentias, & deliria Saracenorum, ac docet modum disputandi contra illos. Deninde Demetrius Sigonius è latino transtulit in græcum. Tandem Bartholomæus Picininus de Monte arduo reduxit è græco iterum in latinum, sed elegantius quàm est illa translata à Ricoldo, & illam Ferdinando Regi Ara-

goniæ dicauit. Oporinus Basileæ eandem excudit cum Alcorano, Græcis, & Latinis è regione positis. Hic liber continet 17. capita, in quibus & errores Saracenorum refert, & modum, quo aduersus illos sit disputandum, docet, & multa alia vtilissima. Fuit etiã hic liber excusus Hispali, an. 1520. Ita Abbreuiator Gesneri. Scripsit etiã.

Librum ad nationes Orientales. in quo tractat de differentijs inter Hebræos, Mahumetanos, ac Gentiles. Reperitur in Biblioth. S. Mariæ Nouellæ Florentiæ. Hic deuotissimus pater multa passus est à Mahumetanis ob sanctam fidem catholicam. Tandem à summo Pontifice vocatus ad patriam ab illis remotissimis regionibus, vt aliqua dubia in rebus fidei declararet, cum Florentiam peruenisset, obijt an. 1309. in vigilia omniũ Sanctorum. Michael Pocciantius, Castillus *centur.* 1. *lib*, 3. *c.* 57. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Fernandez, Fontana *de Rom. Prou. cap.* 6. *Abbreuiator Gesn.*

Anno 1307.

AITONVS, SIVE HAITONVS ARMENVS, Aitoni Armeniæ Regis filius, vt fuit clarissimus sanguine, ita eruditione, & præsertim historiarum: quamobrem disertissimè concinnauit *HistoriamTartarorũ*, quę aliàs appellatur *Itinerarium*, *& flos historiarum Orientis*.

Vixit hoc anno 1307. Miræus in Auctario *cap.* 413.

Anno 1308.

MALACHIAS patria, & cognomine ignotus. Scripsit:

Librum, cui titulus Venenum.

Ex hoc libro Garetius mutuatus est nonnulla in suum librum de Sacro corpore; & sanguine Christi.

Huius meminerunt Caretius vbisupra in classe prima. Lusitanus *in Bibliotheca fol.* 170. Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

ICONECTVS vir doctissimus:

Edidit summam, quæ asseruatur in Vaticano.

Huius operis, & auctoris meminerunt Penna *in direct.* 2. *p.* 9. 14. Noster F. Nicolaus Eymericus, Grauina.

Anno 1309.

REMIGIVS CLARVS, Florentinus, Philosophus, Theologus, celebris diuini Verbi concionator suo tempore fuit clarissimus Discipulus attentissimus audiuit Angelicum S. Thomam, cuius & imitari mores sategit. Publicè summo cum plausu Parisijs interpretatus est Magistrum sententiarum. Fuit à Benedicto nostro XI. corona Magisterij, ac annulo insignitus, à quo Romæ deinde datus fuit Ordinis Procurator. Pro ingenij sui, ac doctrinæ monumentis reliquit:

Librum quæstionum Theologicarum per Alphabetum.

Alium quodlibetorum continentem tractatus XVII. *Item opus philosophicum*.

Librum Metaphysicũ de modis rerum.

Magnũ volumen sermonũ de Sanctis;

Aliud sermonum de tempore.

Fato cessit Florentiæ anno salutis humano generi restitutæ 1309. Michael Pocciantius in Catalogo scriptorum Florentinorum, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Vallus *in compendio*, Lucarinus, & Fontana *de Rom. Prou.*

THEODORICVS GERMANVS diuersus ab illo anni 1277. Mathematicus, philosophus, & religione insignis. Scripsit:

Librum de causis.

De quidditate rerum.

De natura elementorum.

De tribus diffinitionibus.

De coloribus.

De intellectu, & intelligibili.

De origene lucis.

De principio Materiali.

Claruit hoc anno *Biblioth.* Lusitana *fol.* 233. Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

THEODORICVS incognitus cognomine, patria, natione. Scripsit:

Summam valde, vtilem, ac notabilem de Chirurgia.

Albertus Venetus, Lusitanus *in Bibljoth. p.* 233. Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

THEODORICVS GERMANVS distinctus à supradictis, doctus, & prudentissimus. Scripsit:

De *impressionibus radialibus* ad Ge-

Generalem Magiſtrum Ordinis Eymericum Placentinum, floruitque anno dicto 1309. Ambroſius Gozzeus, Luſitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 1.*

ECHARDVS, ſiue ECCARDVS Germanus, ſeu theutonicus vir acris, & ſubtilis ingenij, in Peripatetica doctrina omnium eruditorum ſui ſæculi princeps, & in diuinarum rerum ſcientia præclariſſimè verſatus, atque in expliicandis obſcuriſſimis locis clariſſimus. Huius celeberrimi viri nonnullæ Scholaſticæ propoſitiones propter obſcuritatem, ambiguitatem, nouitatemq; dictionum ex academijs Theologorum exploſæ fuerunt. Scripſit:

Super quatuor libros ſententiarum.

Scripſit etiam Scholaſtico more in Geneſim, in Exodũ; in Cantica Canticorum; in ſapientiam Salomonis; in Ioannem; in Orationem Dominicam; in Euãgelia feſtiua totius anni; Sermones de Tempore; Sermones de Sanctis.

Hic vir fuit adeo acutus (ſicut dixi) vt vſus fuerit quadam nouitate terminorum, & quodam loquendi modo, contra vſum communem Theologorum. Quo factum eſt, vt à Summo Pontifice damnatæ fuerint eius decem, & ſeptem propoſitiones, quæ in fine operum ſuorum ob maiorem ſecuritatem legentium adnotantur; illaſq; ipſemet doctiſſimus Auctor, & fidelis Eccleſiæ aſſecla, retractauit. Cœterùm extra hęc Author in reliquis ſemper præſefert ſubtiliſſimum, doctiſſimum, pium, & Catholicum. Claruit anno Domini currente 1310. Antonius Senenſis *in Biblioth. Prædicat.* Trithemius *de ſcriptoribus Eccleſiaſt.* Caſtillus *Centur. 2. lib. 1. cap. 1. & 31.* Taegius *p. p.* Ractius. Plodius *p. 2. lib. 1.* Sixtus Senenſis *lib. 4. Biblioth.*

GVILELMVS VERIDA Colonienſis vir ob doctrinam, ac religionem, moreſque maximè venerabilis poſteritati reliquit:

Commentaria ſuper Epiſtolas & Euangelia ab Aduentu vſque ad Paſcha Reſurrectionis.

Floruit anno ſalutis humanæ. 1310.

Caſtillus *Centuria 2. lib. 1. cap. 31.* Ambroſius, Gozzeus, Plodius *p. 2. lib. 1.*

VARNHERVS de BOTIS, vir ſingularis vitæ, exẽpli, & doctrinæ Scripſit:

Libros duos ſuper Euangelia de Tempore totius anni.

Floruit circa hæc tempora.

Caſtillus *Centuria 2. lib. 1. cap. 31.* Luſitanus *in Biblioth.* Ambroſius Gozzeus, Plodius *p. 2. lib. 1.*

Anno 1311.

THOMAS IORSIVS natione Anglus, genere nobiliſſimus, ſcilicet ex Iorſiorum familia clariſſima Anglicana apud Londinum prognatus, diſciplinarum peritiſſimus, vitæque Sanctitate fuit illuſtris. Nomine dato noſtræ Religioni, ad illam ſeptem fratres ſuos vterinos, qui omnes, vt ſeptem lucernę ardẽtes in noſtri Ordinis candelabro enituerunt, aduocauit. Inter hos ſpeciali titulo P. F. Gualterius Archiep. Armacanus & primas Hiberniæ; de quo an. 1316. dicemus, affulſit. B. Albertum Magnum Coloniæ ſortitus eſt Præceptorem, dilectiſſimum condiſcipulum Sanctum Thomam. Potitus deinde laurea Doctoratus, docuit Pariſijs, Londini, & alibi. Perſpecta eius virtute, vnanimi conſenſu fuit moderator Prouinciæ Anglicanæ, quam ſeptem annos ſanctè, ac prudentiſſimè gubernauit, electus. Eius fama permotus Rex Eduardus primò illum in confeſſarium ſuum elegit. Deinde, & à ſecretis. Poſtea à Papa Clemente V. Cardinalis Sanctæ Sabinæ, & Epiſc. Sabinen. 1305. die 17. Decembris creatus fuit. Multos elegantiſſimos tractatus compoſuit.

Librum de Doctrina ſcholarium.

De conceptione B. Virginis.

Librum quæſt. Theologicarum.

Super Boetium de conſolatione.

Librum in Ioannem Scotum. Ita Ant. Lúſitan. *in Biblioth.* Alij verò ei attribuunt, ſcripta:

In librum ſententiarum.

Sermones multos annuales.

In D. Auguſtinum de ciuitate Dei.

In Geneſim.

In Prouerbia Salomonis.

Opus aureum in triginta ſeptem Pſalmos. Nuper impreſſum Venetijs 1611. apud Euangeliſtam Deuchinum *in fol.*

Tan-

Tandem familia nobilissimus, scientiarum omnium peritissimus, vitæ sanctitate longe clarior, Magisterijs in Religione conspicuus, in vniuersa Ecclesia dignitate excelsus, Legatus à Pontifice ad Imperatorem Henricum VII. missus, in itinere pedester duobus Fratribus contentus, duobus item seruulis incessit. Laboribus defatigatus, & nimia ætate confectus, Lugduni animam Deo reddidit, antequam suum peragerer munus, anno Domini 1311. Pitseus de scriptoribus Angliæ ætate 14. refert eum mortuum esse apud Allobroges, cuius corpus postea apud Prædicatores sepultum est in Monasterio Oxoniensi in Anglia: Huius meminerunt Sixtus Lambertus Lucensis Ordinis Prædicat. *in eius vita*, S. Antoninus *3. p. tit. 23. cap. 11.* Leander, Abbeuiator Gesneri, Sixti *Biblioth.* Plodius *de viris illustribus lib. 4.* Ciacconius, Fernandez, Fontana *in Theatro p. 1. cap. 2. num. 11.*

PETRVS FERRACCIA, FORACHA, vel FORRACHA Genuensis, sub annum vixit currentem 1311. Seculo abdicato, nostris se mancipauit; & & vt erat ingenio curioso, atque vegeto, velocissimè vniuersorum spatia emensus est studiorum. Omni ad satietatem pota litteratura, Scripsit·

Ingentem summam super materias omnes per alphabetum, cui titulus compendium bonorum. Ferrant. Castillus *Centur. 1. lib. 3. cap. 57. & Centur. 2. lib. 1. cap. 31.* Lusitanus *in Bibliotheca* Plodius *de viris illustribus p. 2. lib. 3.*

Florebat circa annum 1311. ex Castillo, Lusitano *in Biblioth. fol. 197.*

B. Iordanus Pisanus non minus pijssimus, quàm doctissimus adeo memoria excelluit, vt omnia sacra Biblia veteris, & noui Testamenti, Breuiarium quoque, ac Missale Ordinis memoria retineret. Eius sermones Italiæ toti erant gratissimi; & vsque ad tempora nostra reperiuntur integri libri pleni eisdem, qui à scriptoribus sub suggestu, Iordano prædicante, scribebantur. Missus Parisios lectum sacram Theologiam, & libros quatuor sententiarum, in itinere Placentiæ, in Lombardia reddidit animam Deo die 19. Augusti anno 1311. Claruisse dicunt multis miraculis. Castillus *Centur. 2. lib. 1. cap. 22.* Plodius *p. 1. lib. 1. n. 253.*

IOANNES RVSSIM, seu RVSTIN Teuto, eius Prouinciæ aliquando moderator, vixit summa cum laude circa hæc tempora. Vir fuit in Scholastica doctrina, in diuinis libris, atque in Aristotelis disciplinis eruditissimus. Inter alia illustria opera, quibus nomen suum ad Posteritatis transmisit notitiam, publicauit.

Super quatuor libros sententiarum Commentaria.

Sermones ad Clerum.

Sermones plures de tempore, ac de Sanctis totius anni.

Super quindecim prima capita Diui Matthæi.

Super Epistolam Apostoli Pauli ad Titum.

Directorium Confessariorum.

Antonius Senensis *in Biblioth. pag. 139.* Seraphinus Ractius, Plodius *p. 2. lib. 1.* & Castillus *Centur. 2. lib. 1. cap. 31. qui Centuria p. lib. 3. cap. 57.* Ioannem Cussim appellat.

Anno 1312.

HOc anno, alijs elapso, celebratur in finibus Allobrogum Concilium Viennense. Fuit XV. Generale à Clemente V. indictum, cui idē Pontifex præfuit Maximus. Interfuere in illo Reges Galliæ, atque Angliæ. Gordon. refert sacro cœtui adfuisse Regem Aragonensem. Aduenere illuc ex nostris duo S. R. E. Cardinales, Nicolaus Pratensis, de quo an. 1321. atque Nicolaus Farinola, de quo anno 1323. Bzouius, & Spondanus *in Annalibus Ecclesiasticis* anno 1311. *num.* 1. Fernandez *in Concert. Prædicat.* eodem anno, & Fontana *in Theatro p. 2. cap. 3. tit. 6.*

Conuenerunt quoq; ex nostris Robertus Prouinciæ Regni Trinacriæ, qui fuit Philippo Achaiæ, & Tarenti Principi à Sacris confessionibus. Hunc Acheruntini, & in Magna Græcia Materani sibi Pastorem, quem Clemens V. Pontifex Maximus XV. Kalen. Septembris anno 1308. confirmauerat,

elegerunt. Fuit Robertus ad omnes virtutes propensus, credirumque sibi ouile eleemosynis, exemplis, sanctisque semper admonitionibus fouit. Viginti sex annis suam texit Ecclesiam, ingressusque est vniuersę carnis viam, sub Ioanne XXII. anno reparati orbis 1334. Vghellus *tom. 7. ex lib. Prouis.* Prælat. *epist. 604. fol.* 118. & Fontana *in Theatro p. p. c. 4. tit. 1. num. 4.*

2. Andreas de Antonio Ghezzio Burghesio Senensis, Archiepiscopus Antibarensis in Sclauonia. Fuit diuini verbi præco percelebris, à Benedicto nostro XI. P. Max. huius Ecclesiæ Pastor creatus fuit anno 1304. Per Italiam verò Apostolicus Nuncius missus est ad Principes anno 1318. à Ioanne XXII. Ita testantur Lombardellus *in vita B Bonauenturæ Tolomei*, Lopez *in Historia Ord. part.* 4. Vgurgerius *in Pomp. Senen. tit. 5. part.* 1. Vghellus, & Fontana *in Theatro par. 1. c. 4. tit. 3. num. 2.*

3. Andreas Archiepiscopus Antilianensis. Fuit hic Hungarus & Insignibus præfulsit virtutibus, magna religione, doctrina, & prudentia. A Rege Carolo Berto ad Curiam Apostolicam Burdegalis tunc temporis commorantem, Clemente V. Pontifice Maximo, missus est, vt canonizationem Virginis Margaritæ, filiæ Belæ IV. Regis Hungariæ promoueret. Ita de hoc refert S. Antoninus *3. par. Hist. tit. 23. cap. 11.* dicens: *Frater Andræas Hungarus Archiepiscopus Antilianensis, qui fuit missus ad Curiam à Rege Hungariæ pro canonizatione Margaritæ filiæ Regis Hungariæ Monialis Ord. Præd. quæ sanctitate vixerat in Prouincia Hungariæ, &c.* A Clemente V. Pontifice Maximo Antiliarensis Archiepiscopus anno 1306. circa festum omnium Sanctorum creatur. At vbi commissum sibi gregem exemplo, ac eruditione pauisset, religiosæ vitæ desiderio tentus, ad Ioannis XXII. pedes seposita infula, pauperculam in Ordine repetijt cellam, in qua paulo post quieuit in pace, Leander, Albertus, Ferrarius, *de Hungar. Prou. p. 2. lib. 2. cap. 27.* Olmeda *in vita Aymerici Placentini Generalis*, S. Antoninus *vbi supra*, & Fontana *in Theatro p. 1. c. 4. tit. 4.*

4. Oddo Archiepiscopus Arboren. in Sardinia. Fuit Oddo de Sala Pisanus natalium splendore clarissimus, multarum Ecclesiarum Pastor: nam ob doctrinæ præstantiam, & morum candorem à Bonifacio Papa VIII. creatus est Teralbensis Episcopus in Sardinia sub Metropoli Arboren. At cum optimi Pastoris specimen se cunctis exhibuisset, ab eodem Summo Pontifice 7. idus Februarij ann. 1302. ad Polensem Sedem Episcopalem in Dalmatia translatus fuit. Huic cum annis sex dignè, ac laudabiliter præfuisset, à Clemente V. Pontifice 3. Kalendas Aprilis an. 1308. ad Arborensem Archiepiscopalem transiuit. Tandem eodem Summo Pontifice 6. Idus Maij 1312. ad Patriam suam Pisanam. Infracti animi vir semper perstitit in aduersis, ac pro Ecclesiastica libertate tuenda multùm insudauit. In Pisanos criminalem processum an. 1312. fabricauit: Ea propter ab eis mulctatus exilio, Florentiam, sua domo publica ira redacta in cineres, petijt. Re ad Io. XXII. Pontificem Max. cuius partes Oddo sequebatur, delata, eundem intrepidum virum Alexandrinum Patriarcham nominauit, & Casinensis Ecclesiæ Administratorem creauit 6. Non. Maij eodem anno 1322. quā peregregiè vnius anni cursu piè, sanctèque gubernauit, raptusque est à mortalibus an. 1323. in Monte Cassino in Ecclesia nouiter erecta tumulatus. Vghellus *tom. 3. inter Pisan. & tom. 2. inter Mont. Cassin.* At Marcus Antonius Scipio Placentinus *in Elogijs Cassinens.* ait Oddonem primum Episcopum inter Abbates Cassinates præfuisse illi Monasterio, præfecturamque ibi administrasse annos quatuor, & menses aliquot; decessisseque anno 1326.

5. Georgius Archiepiscopus Tarentinus. Fuit Capuanus, doctus, & pius, Bonifacio Papæ VIII. in paucis charus, Tarentinus Archiepiscopus ab eodem Pontifice creatus fuit Idib. Nouemb. anno 1301. Pontificatus sui VII. Maxima prudentia præditus, singula-

gularique in agendis eluxit dexteritate, ob quam Caroli II. & Roberti Regum vtriusque Siciliæ intimus Consiliarius extitit. Triginta tres annos in sua Ecclesia laudabiliter vixit, tandem iuit ad Patres anno 1334. Vghellus *Ital. Sacra tom.* 9. & Fontana *in Theat. p.*1. *c.*4. *tit.*93. *num.*2.

6. Raymundus Archiepisc. Valentinus. Raymundus de Ponte ex decreto Clementis V. in Templarios Religiosos inquirens in Regno Valentiæ, eosque varijs criminibus, toti Christiano orbi notissimis, coinquinatos anno 1308. inuexit. Deinde processum ad hoc Concilium detulit, & coram eiusdem sacris Patribus, legit, & propalauit. Damnati tandem fuere Templarij à Sacra Synodo Viennensi *in* 2. *sess. habita* 3. *non. Aprilis an.* 1312.

Vltimum obiuit diem optimus Pastor eodem anno 1312. Fernandez *in Episc. Hispan. & in Concert. Prædic. ad an.* 1308. Fontana *in Theatro p.*1. *c.* 4. *tit.* 113. *num.*3. *& p.*2. *cap.*3. *tit.*6.

7. Vvolfangus Episcop. Bambergen. in Alemania. Hic de Estumbergo nobilissimis ortus natalibus à Clemente V. anno 1305. huius Ecclesiæ creatus fuit Episcopus. In hac dignitate se bonorum operum exemplum exhibens cunctis, in Bambergen. ciuitate cœnobium Ordini, construxit vnum Fratrum, & alterum Monialium extra Ciuitatem. Tertio decimo sui regiminis anno discessit è vita, sepultusque fuit in sua Cathedrali propè Imperatorem Henricum ann. 1318. Plodius *par.* 2. *lib.* 1. & Fontana *in Theat. p.*1. *c.*5. *tit.*74. *num.*1.

8. Lucas Episcopus Castrensis in Salentinis in Regno Neapolitano Hydruntino Archiep. suffraganeus. Hic fuit de Neapoli, & 6. Idus Nouemb. an. 1303. à Benedicto XI. creatus fuit Episcopus Ecclesiæ dictæ, in qua laudatissimè vixit annos decem, & octo; deinde translatus fuit ad Hydruntinensem Metropolitanam 3. Idus Februarij an. 1321. à Io. XXII. Pontificatus sui an. V. Prædictam Metropolim rexit annos octo: & mortalitatem expleuit an. 1329. Vghellus *Italia sacra tom.* 8. *&* 9. Taeg. *in Monum. Ord.* & Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 4. *tit.* 49. *& cap.*5. *tit.*149. *num.*1.

9. Matthæus Episcopus Clusinus in Etruria sub Metropol. Senensi ortus Medicea stirpe nobilissima Florentina præter natalium claritudinem; ac splẽdorem, charitate, scientia, & pietate præfulgens à Bonifacio Papa VIII. ad Clusinum Episcopatum 10. Kalend. Decembris anno 1299. prouchitur. Quatuordecim annis commissum sibi gregem verbi, & exempli pascuis enutriuit. Anno tandem 1313. perrexit, præmia percepturus, ad Dominum. Vghellus *tom.*3. *Italia. Sacra*, & Fontana *in theat. p.*1. *c.*5. *tit.* 191.

10. Ioannes Conradus Episcopus Fesulanus in Tuscia fuit à Pinna de Guelfeducijs Pistoriensis, Romanæ Prouinciæ alumnus. Cum virtutibus emicaret, à Capitulo Fesulano electus fuit Antistes, cuius electio à Clemente V. an. 1309. confirmata est: Suæ Ecclesiæ annos tres præfuit. Anno 1312 viam vniuersæ carnis ingressus, sepultus est in Templo S. Mariæ Nouellæ Florentino. Vghellus *tom.*3. *Ital. Sac.* & Fontana *in theat. p.*1. *cap.* 5. *tit.* 245. *num.* 1.

Summus Pontifex ad Sacram Synodum quoque Aymericum Placentinũ, qui in communi Patrum cætu eodem anno congregato Neapoli se Magistratu Ordinis abdicauerat, accersiuit. Præterea Vicarium nostri Ordinis Fr. Berengarium tunc Moderatorem Prouinciæ Tolosanę, qui Summo Põtifici permaximè erat acceptus pariter conuocauit. Cum his interuenere plures præstãtiores ex nostris Templariorum causam inibi discussuri. Reipsa discusserunt, ac eos ex Ecclesia eliminandos fore *in sess.*3. conclusere. Grauina *pro Sac. Deposit. cap.*22.

Vvilielmus, siue Gullielmus Parisiensis, qui in Gallia Generalis Fidei Censor fuerat, à Clemente Papa V. anno 1305. creatus, anno 1308. mandante eodem Summo Pontefice, Templariorum causam, Fratre Durando de S. Porciano, Fratre Romeo de Burgatia, Fr. Heruæo Natali, alijsq; nostris Fratribus scrutantibus, & consulentibus, recognouit. Illico, vt par

erat, fuerunt à Synodo condemnati. Hæreses prædictorum, qui diuitiarum affluentia, militarique disciplina instructi, circumstipati potentissimis clientelis, terrori erant Europæ, detexit. Ergo hæresibus eieratis, eorumdem quoque de alijs criminibus, ęquè grauioribus, discussæ sunt causæ, determinatæ, & maximè, quòd à nostris satis, superq; impiè ad Saracenos defecerant. Propterea in pluribus regionibus, ipsorum Ordine, ac instituto extincto, iustissimè tandē vel combusti fuere, vel tota Europa præscripti, bonis expoliati. Grauina, *de Sacro Deposito cap.22.* Paramus *lib.2.tit.3. cap.4.* Fernandez ad annum 1307. & 1308. & Fontana *in theat.p.3.c.3.tit.38.*

Adhæc. Begardorum, & Beguinarum errores, pluribus de his, disputationibus à nostris Patribus habitis, demùm in eadem sessione damnarunt. Fernandez in Concert. Prædic. anno 1311. Lucarinus *in Chron.Ord.* Fontana *in theat. p.2. cap.3. tit.6.*

Hic Guillelmus Parisiensis fortasse est ille, qui scripsit:

Dialogos septem de Sacramentis.

Lipsiæ anno 1512. & Lugduni 1587. impressos: Hi dialogi falsò præferunt nomen Guillelmi patria Aruerni ad Parisiensem Episcopatum anno 1218. electi, & qui anno 1240. damnauit quosdam articulos Theologorum minus Catholicæ fidei conformes, vixitque vsque ad 3. Kalendas Aprilis anni 1249. De eo Thomas Cantipratanus libro de Apibus, Ioannes Gerson, Trithemius, Bellarminus, Simlerus, Philippus Labbe, ac alij. Patet illos Dialogos septem non illius esse, sed nostri, etenim in fine addit illorum Auctor sua se collegisse ex scriptis Fr. Thomæ, ac Petri de Tarentasia, qui Guillelmo Parisiensi Episcopo posteriores fuerunt. Et de facto non satis amici, Theophilus in Erotematis, Philippus Labbe *de scriptor Eccles.* ad Bellarminum *pag.338.* & alij tribuunt tres dialogos huic Guillelmo Parisiēsi Religioso Ordinis nostri, qui ante annos 300. scribebat, teste Claudio Spineo eiusdem nostri Ordinis.

FRANCISCVS GRAVANVS Venet. Archiepis. Antibaren. in Sclauonia ad Viennense Concilium à Clemente Papa V. accersitus est. Vir in græcis SS. Patribus, ac litteris versatissimus. Taegius in monument. Ordinis.

FRANCISCVS GRAVANVS Italus, patria Ianuensis, quem virum in humanis litteris peritum, in diuinis multùm exercitatum, & concionatorē non vulgarē appellāt in sua Bibliotheca Frater Antonius Senensis Lusitanus *pag.81.* & Marraccius *in Biblioth. Mariana*. Scripsit: ex Castillo *cent. 1.lib. 3.cap. 57. & centur.2. lib.1. cap. 31.*

Sermones Dominicales.

Sermones de Sanctis.

Quadragesimales sermones.

Solemnia Commentaria super Lucam.

Librum alium collationum super eundem Euangelistam, & multa alia opuscula parænetica.

Claruit circa annum Domini 1312. Plodius *par.2. lib.1.* Lusitanus vbi supra.

GVLIELMVS CONNEVS, alijs GANNACVS, seu GANNEVS. Gallus, quem virum eruditum, venerandumque appellat in sua *Bibliotheca Prædic.* F. Antonius Senensis, scripsit:

Super quatuor libros sententiarum.

Et alios tractatus, & præsertim de sacra Innocentia Matris Dei.

Ita testatur Paulus Soncinas *super 3. sententiar.dist. 3. quæst.vnica dicens: hanc cōclusionem tenent, & tenuerunt hi quadraginta doctores, Origenes, Isidorus, Bernardus, Anselmus, Hugo de Sancto Victore, Magister sententiarum,* R*emigius, Alchuinus, Cassiodorus, Cassianus, Petrus &c. quorum dicta recitat frater Guillielmus de Gannaco in tractatu de vera innocentia matris Dei.*

Claruit anno salutis 1312. Castillus *centuria 1. lib.3. cap. 57. & centuria 2. lib.1. cap.31.* Lusitanus *in Bibliot. pag. 101.* Seraphinus Ractius, & Plodius *par.2. lib.1.*

Anno 1313.

PAVLVS DE PILASTRIS Conuentus S. Mariæ Nouellæ Florentini

rentini nobilis alumnus, illustris Theologus, in declamando è suggestu mirabilis, atque omnibus scientijs ornatissimus, Nicolao Cardinali Pratensi Episcopo Ostiensi ex nostra Religione assũpto in paucis charus. Fuit hic Prior in S. Mariæ super Mineruam de Vrbe anno 1311. quo etiam fuit Vicarius Generalis Prouinciæ Romanæ in capitulo Generali Neapoli eodem tempore celebrato delectus. A Clemente V. anno 1313. die 5. Aprilis Gradensis Patriarcha renũciatus, pallio ab eodem Summo Pontifice donatus fuit. Cum verò ad commissam sibi Ecclesiam peruenisset, quinto decimo die, non sine sibi commissi gregis lacrymis, cui Pauli pietas, morumq; probitas optimè innotuerant, è viuis sublatus, ibidem habuit tumulum. Scripsit doctissimus Pastor.

Notas ad nouum testamentum.

Philosophicum commentar. in Arist.
Vghellus *to.* 5. inter Patriarchas Gradenses, Plodius *de viris illustrib. Ord. lib.* 2. *part.* 2. Fontana *in sacro Theatr. Dom. in. p.* 1. *cap.* 3. *tit.* 6. *num.* 6. Michael Pocciantius.

ALDOBRANDINVS de TOSCANOTA, seu de Toscanella, natione Italus floruit sub hoc tempore. Vir fuit ingenio, perspicax, sui sæculi celebris prædicator, & in Theologia, sacraq; scriptura satis versatus scripsit:

Duo volumina Sermonum de Sanctis, & de tempore, quę M.S. characteribus perantiquis reperiuntur in Conuentu S. Seueri de Neapoli.

Item scripsit vitam S. P. Dominici in in 8. partes diuisam.
Antonius Senensis *in Bibl. pag.* 9. & 10 Marraccius *in Bibl. Mar.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *par.* 2. *lib.* 1. *&* 2. Fontana de Prouincia Romana, & Monumenta conuentus Graden.

ANDREAS Patria Pistoriensis, natione Italus, eiusdem Ciuitatis Antistes, vir & morum grauitate, & naturalibus, & acquisitis animi dotibus decoratus; inter alia ingenij, & doctrinæ monumenta, quibus notitiam sui nominis posteritati reliquit, in litteras misit.

Sermones totius anni, tam Dominicales, quàm quadragesimales.

Item sermones de Sanctis totius ann.

Præterea quatuor sermones pro vnaquaque die Sanctorum occurrentium in Quadragesima.

Claruit his temporibus. Alphonsus Fernandez *in concert. Præd.* Castillus *centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 31. Marraccius *in Bibliot. Mariana.* Lusitanus *in Bibl. Præd. pag.* 17. Plodius *par.* 2. *l.* 1.

HVGO PRATENSIS, quod est oppidum egregium prope Florentiam in Etruria, cum esset potens, & efficacissimus in sermone, fuit celebratissimus suo tempore diuini Verbi Ecclesiastes. Edidit sermones de Sanctis per totum annum. Lugduni per Antonium du Ry. 1528. in 8. scripsit:

Sermones Dominicales super Euangelia, & Epistolas.
Lugduni in officina litteraria Antonij du Ry. an. 1528. in 4. & alibi pluries.

Quadragesimale. Venetijs apud Ioannem Variscum 1584. in 8. & ibidem apud eundem 1578. in 8.

Sermones communes solemnes.

Florebat hoc tempore, ac felicem animam ex hac mortali ad vitæ fontem emisit anno post partum à Virgine 1322. Antonius Senensis *in Bibliot. pag.* 120. *Biblioth. Mariana* Marraccij, Leander *lib.* 4. Castillus *centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 31.

Anno 1314.

BEATVS ALBERTVS MANDVEGARINVS Brixiensis doctor eximius, cui reuelata fuerat, à Beatissimo nostro Patre Augustino, gloria S. Thomæ Aquinatis, à quo non solum Sacram Theologiam, profundamque doctrinam, sed etiam mores & probitatem, vt verus discipulus, apprehendit. Fuit etiam peritissimus vtriusque iuris. Scripsit:

Summam Casuum Conscientiæ Sacerdotibus satis vtilem,

Item Sermones de Sanctis, & de tempore, & alia plura.

Item summam de instructione Sacerdotum in quatuor libros distributam.
Reperitur Mediolani in cõuentu Gratiarum, & Toleti in conuentu S. Petri

tri Martyris conscripta characteribus peruetustis. Sanctissimè diem clausit extremum anno redemptionis 1314. Castillus *centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 31. Trithemius descriptoribus Ecclesiasticis. Lusitanus *in Bibl. par.* 7. Plodius *par.* 1. *lib.* 1. *& part.* 2. *lib.* 1. & in Appendice. Ambrosius Gozzeus. Leander in Italia *lib.* 5. Vinc. Bellouac. *Spec. hist.* Taegius 1. *p.* Vallus in compendio *par.* 1.

HENRICVS ARIMINENSIS vir ingenio acri, & viuido, diuinarũ, atq; humanarum rerum cognitione supra morem excultus, diuini verbi declamatione famosus, moribus probatissimus, qui floruit hoc anno. Scripsit:

Librum de Politiam Venetorum.

Item *summam de quatuor virtutibus moralibus* satis vtilem concionatoribus compilauit.

Taegius *p.* 1. Seraphinus Razius, *par.* 2. *lib.* 1. Lusitanus *in Biblioth. fol.* 104.

GRATIADEVS DE ASCVLO in Piceno vir acutissimi ingenij, celebris peripateticus, & Theologus versatissimus. Scripsit:

In totam artem veterem Aristotelis.

In prædicabilia Porphirij, & in sex principia Gilberti Porrectani. Venetijs apud Bonetum de Locatellis Bergomensem 1491. in folio.

Commentaria in octo libros Physicorũ.

In tres libros de Anima.

Edidit etiam plures quæstiones theologicas, & Metaphysicas, quas disputauit in studio Patauino. Impressæ fuere Venetijs an. 1484.

Summam rerum Logicalium.

In libros de somno, & vigilia.

De memoria, & reminiscentia.

De vita, & Morte. Item de longitudine, & breuitate vitæ.

De intellectu, & intelligibili. De sensu, & sensato.

De motibus animalium. De proprietate elementorum.

De Phisonomia. De lineis indiuidualibus.

De Mundo, & de moribus.

De bona fortuna. De Nilo, *de Coloribus.*

De causis iuuentutis, ac senectutis.

De respiratione, & inspiratione.

De Plantis. De pomo.

Epitome Gesneri, Taeg. *p.* 1. Ambrosius Gozzeus. Plodius *in Appendice.* Scipio Mazzella *in descriptione Samnij* Lusitan. *in Bibl. fol.* 92. *&* 93.

DOMINICVS TOLOSANVS vir ob morum sanctimoniam, & doctrinã sæpe, multumque ab historicis commendatus, in diuinis scripturis versatissimus, Theologusque fuit insignis, ardenti virtutis studio, exacta disciplinæ custodia, & ingenuo morum candore, proximam maiorum nostrorum sanctitatem, & strenuè æmulatus est, & felicissimè retulit. Inter innumera penè opera, quibus nomen suum longè, lateque ad posteros transtulit, fecit publici iuris.

Magna commentaria rerum diuersarum super vetus testamentum.

Protulit etiam in apertum *Magna Commentaria secundum litteralem, & mysticum sensum super totam diuinam scripturam*, quæ nuncupauit Ioanni XXII. Romano Pontifici Maximo.

Albertus Venetus *cap.* 11. *Chronicorum*, Lusitanus *in Bibl. fol.* 69. Castillus *Centuria* 2. *lib.* 1. *cap.* 31. Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

RAYNERIVS PISANVS vir ingenio viuax, iure canonico clarus, magnus Theologus, & virtutum omnium cultor edidit.

Pantheologiam, seu summam vniuersæ Theologicæ veritatis in duobus magnis voluminibus secundum Ordinem alphabeti complexam. Brixiæ apud Thomam Buzzolam 1580. in 4.

Citatur pluries à nostro Io. Baptista Corrado *in responsis*, & præsertim *in parte* 2. *dubio* 1. dicens; *vt notat Raynerius de Pisis Ordinis Prædicat. in sua Summa verbo Absolutio, ex Diu. Thoma.*

Trithemius hæc habet de Raynerio in libro de Scriptoribus Ecclesi. *Raynerius Pisanus, natione Italus Ordinis Fratrum Prædicatorum, vir in Scripturis sanctis studiosus, & eruditus, atque in iure canonico satis peritus, ingenio promptus, eloquio scholasticus, consilio cautus, & non minus religione, quam scientia Venerabilis, vt Fratribus suis in iure minus expertis, in audiendis confessionibus praberet iter.* Scripsit:

Maxi-

Maximam, & insignem Summam de Casibus, in duobus magnis voluminibus secundum ordinem Alphabeti, quam prænotauit *Pantheologiam*:

Scripsit & quædam alia.

Claruit sub Bonifacio Papa VIII. & Alberto Imperatore Anno Domini MCCC. Hæc Trithemius.

Pantheologia impressa fuit Norimbergæ 1473. Venetijs 1486. Lugduni 1519. & alibi pluries. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.2.* lib.2.

ANTONIVS PARMENSIS magnus, & celebris Prædicator, pietate insignis, & doctrina conspicuus. Scripsit:

Plures, & varios Sermones super Euangelia Dominicalia totius anni.

Item librum Euangeliorum Quadragesimalium, cuius titulus, Medulla Sermonum.

Floruit anno 1314. circiter. Hunc alij vocant Amonium. Lusitanus *in Biblioth.* Plodius *p.2.lib.1. & 3.* Albertus Venetus, Iacobus Susatus, & Castill. *Cent.2. lib.1. cap.31.*

GVIDO DE GVENECIIS Bononiensis, ingenio eleuato, ac prompto, doctus profundè in Philosophia, Theologia, ac Sacra Scriptura, moribus suauissimus. Scripsit:

Super totam Philosophiam moralem Aristotelis.

Alia opera eius reperiuntur in Bibliotheca Bononiensi. Castillus *Centuria 2. lib.1.cap.31.* Leander Albertus posuit eum Anno 1380. Nos autem Plodium *p.2. lib.* 1. Albertum Venetũ *in Chronicis*, Castillum *Centur.2. lib.1. cap.31.* & alios sequuti ponimus eum viuentem hoc anno 1314. Lusitanus *in Biblioth. folio 94.*

IOANNES FRIBVRGENSIS Teutonicus vir probitate, morum candore, atque doctrinæ præstantia celebris in iure canonico versatissimus, ac diuini verbi facundus, & fructuosissimus prædicator. Dum semel Bononiæ in vsurarios inueheretur, adeò populum illum commouit, vt odio incensus, vsurarium quendam publicum, cui nomen erat Landulphus ex vrbe clamoribus expellens, lapidibus impetiuisset, Vocifera[illegible]tur dicendo: *Pereat Landulphus, & domus eius tota.* Lusitanus *in Biblioth. fol.* 134. assumptus est ad Episcopatum Ossunen. in Hungaria. Laborum suorum præmia consequuturus, migrauit ad Dominum anno 1314.

Edidit tabulam super summam Raymundi, & apparatum eius.

Item scripsit verificationem, seu declarationem plurium, quæ in ipsa summa, & glossa ipsius habentur.

Edidit quoque quendam libellum de quæstionibus casualibus, cuius prologus incipit: Quoniam dubiorum noua quotidie difficultas emergit, &c.

Scripsit præterea Summam Prædicatorum. Reutlingæ an.1487. excusam.

Tandem *Summam Confessorum*, quã in quatuor partes distribuit. In prima agit de criminibus, quæ principaliter, & directè committuntur in Deum. In secunda de his, quæ in proximum. In tertia de ministris, & regularibus, & irregularitatibus, de impedimentis ordinandorum, dispensationibus, purgationibus, sententijs, pænitentijs, & remissionibus. In vltima de matrimonijs. His addidit Statuta *ex Sexto Decretalium*. Hæc Summa passa est prælum an.1518. die 9.Sept. Lugduni per Magistrum Iacobum Saccon, impensis Ioannis Koberger in folio, & non primùm. Quam collegit summo studio ex Raymundo, Guillelmo, Innocentio, Hostiensi, Goffredo, alijsque viris perdoctis. Commendat tantùm virum Fontana *in Theatro par.1. c.5. tit.* 441. Eum Neotorici fermè omnes citant. Hunc doctissimus, & probatissimus Parisiensis Cancellarius Gerson sæpiùs commendando allegat. De quo tandem Myrræus *de Scriptor. Ecclesiast.* hæc ait: *Fr. Io. Friburgen. Teutonicus Ordin. Prædic. Episcopus Ossunen. in Hungaria moritur* 1314. *Scripsit Sũmam Prædicatorũ. Reuthingæ an.* 1487. *excusam, & Summam Confessariorum, Lugduni an.*1518. *euulgatam. Friburgi sepelitur multis miraculis clarus. Niderus eidem cognomentum Runsia attribuit.* Hæc Myrræus. Scripsit etiam:

Super quatuor libros sententiarum.

Item varias epistolas exhortatorias ad Vniuersos Ordinis Fratres.

P. 1. *Monum. Ord.* Trithem. Leander *lib.*4. Lusit. *in Bibl.*

Plures dicunt claruisse anno 1250.

BERNERIVS N. natione Allobrox claruit his temporibus. Alijs N. Bernensis. Fuit vir pius, deuotus, & satis doctus. Quanto semper Deiparam fuerit complexus affectu, quanto deuoto, ac sincero semper animo, ab ipsis adolescentiæ suæ lustris, ad eius anhelauerit cultum, apertè demonstrauit colligẽdo ex diuersis partibus Antiphonarum, Responsoriorũ, Hymnorum, &c. retinentibus tamen propriũ sensum cum proprijs melodijs:

De eadem B. Virgine Antiphonam gratissimam, incipientem: *Regina Cæli, quam pulchra es, &c.* & desinentem. *Tuum precare filium pro tuo catu pauperum.*

Claruit anno salutiferæ natiuitatis 1314. Alphonsus Fernandez *in Concert. Prædic.* Marraccius *in Bibl. Mar.* Lusitanus *in Bibl. pag.*56.

DOMINICVS DE CATHALONIA Hispanus, vir præsertim in scholasticis concertationibus versatissimus, pietate, præter doctrinam, & Apostolica prædicatione, ac vitæ sanctimonia clarus scripsit:

Librum, seu tractatum de Conceptione B. Virginis Mariæ.

Ita referunt *in Concertat. Prædicat.* Alphonsus Fernandez, Marraccius *in Biblioth. Mar.* Vincentius Bandellus, Lusitanus *in Bibl. fol.*69. Plodius *p.*2. *l.*2:

Claruit circa annum salutiferæ natiuitatis 1314.

GERARDVS VVLICH, seu VVLICHIVS Germanus, Patria Treuirensis, vir suo tempore grauis, ac venerandus, & sicut bonarum litterarum cultor perquàm studiosus, ita earum, & diuinarum notitia non mediocriter adornatus, composuit:

Sermones de Tempore, & de Sanctis totius anni.

Prætereà edidit: *Passionale de Sanctis, & plura alia.*

Claruit circa annum reparationis humanæ labentem 1314. Castill. *Centur.*2. *lib.* 1. *cap.*31: Antonius Senensis *in Biblioth. fol.*91. Plodius *p.*2. *l.* 1. Marraccius *in Bibl. Mar.*

GVIDO DE PILEO ex Comitibus Montis Belli Vicentinus, Ferrariæ primus Inquisitor, Prouincialis Lombardiæ inferioris, & Benedicti XI. Commissarius Apostolicus. Non. Aprilis 1304. ab eodem Pontifice Max. Ferrariensis Episcopus ordinatur. Vir fuit in literis humanis excellentissimus, celebris Theologus, & Philosophus subtilissimus. Legit publicè multos annos Sacram Scripturam.

Ad imitationem Petri Rigæ Remensis Presbyteri Poetæ Scholastici, qui claruit sub Friderico Imperatore primo anno Domini 1170. Scripsit:

Versibus hexametris librum, cui Margarita Biblai, in quo exposuit ingeniosissimè, ac doctè omnes libros Sacræ Scripturæ tam veteris, quàm noui testamenti in sensu literali, & allegorico, illumque Pontifici Maximo Clementi V. dicauit. Liber incipit: *Nobile principium.* Cum verò Ferrariensem Ecclesiam sanctè, ac piè XXVII. annos administrasset, mortuus est 1331. Ferrariæ apud nostros sepultus, cuius epitaphium legitur semideletum apud Vghellum *to.* 2. *Italiæ Sacræ*, & Fontanam *in Theatro p.*1. *c.*5. *tit.*244. *num.*2.

Hic impij Ermanni ossa, quem plurimi vt Sanctum venerabantur, publico igni tradidit, eiusque sectatores è Ferrarien. ditione eliminauit: Sixtus Senensis *Bibliotheca sancta lib.* 4. Io: Trithemius, Castillus *Centuria* 2. *lib* 1. *cap.* 31. Taegius, Lusitanus *Centur. p.* 1. Platina *in vita Bonifacij VIII.* Iacobus Marzar. *in Historia Vicentina*, Plodius *p.*2. *lib.* 1. *& in Append.*

Poeta hic celeberrimus, teste Sixto Senense loco citato, edidit alia plura.

GVIDO EBROICENSIS Gallus, vir in bonis litteris instructus, in Philosophia, & scholastica disciplina apprimè, & in sacris, vti diligentissimus, sic etiam haud mediocriter exercitatus: in declamationibus quoque ad populum facundus, ac disertus, addidit ad regulas Tichonis natione Afri quædam aptissima documenta ad Sacrę Scripturę sensum capessendum vtilia, ex quarum rerum ignorantia in doctrinæ sacræ expositione sæpius contingat errare. Libro titulum fecit:

De

De clauibus diuinæ Scripturæ.

Fuit Tichonius Afer, in aliquibus dogmatibus Donatista, de quo Gennadius Massiliensis *de scriptoribus Ecclesiasticis cap.* 18. Vixit anno 390. Composuit Regulas septem, ad inuestigandam, & inueniendam scripturarum intelligentiam, quas in vno volumine conclusit. Eas S. Augustinus *lib. 3. de doctrina Christiana. cap.* 30. *& lib.* 3. *Retractationum cap.* 18. Item Cassiodorus præfatione in psalmos, & Isidorus *lib.* 1. de summo bono satis laudant, ac multis verbis examinant, & recensent, & idem Augustinus loco citato 2. *libri* Retractationum nonnullas expositiones prætulit expositionibus Diui Cypriani. Prima regula Tichonij est de Domino, & eius corpore. Secunda de Domini corpore bipartito. Tertia de promissis, & Rege; seu de spiritu, & littera. Quarta de specie, & Genere; seu de toto, & parte. Quinta de temporibus. Sexta de recapitulatione. Septima de Diabolo, & eius corpore.

Hos septem Regularum libros cum M.S. collatos, Andreas Schottus *tom.* 15. *Biblioth.* Patrum, publicauit.

Edidit etiam Guido Ebroicensis sermones egregios de tempore, ac de Sanctis.

Rursus librũ, in quo sunt varia themata, & motiua ad conciones. Reperitur M.S. *in Bibl. S. Dominici de Neapoli.*

Floruit circa annum nati Redemptoris 1314. *ex Concertatione Prædicat.* Fernandez, *& Biblioth. Marraccij.* Alijs verò anno 1254. Lusitanus *in Biblioth. fol.* 95. Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

DOMINICVS SINARRA, alijs Sinazza; Castillo Smarra, quem Alphonsus Fernandez *in Concert.* Didacum vocat, fuit patria Fabrianensis, natione Picenus, vir insignis litteraturæ, in concionando facundus, & gratiosus. Scripsit:

Sermones varios de Temp. & de Sanct.

Floruit anno Christi Iesu 1314. Antonius Senensis *in Biblioth. fol.* 68. Castillus *Centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 31. Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

GERARDVS COLONIENSIS Germanus Philosophus, ac Theologus celeberrimus. Scripsit:

Librũ, cui titulus est: Medulla animæ,

Et librum de creatione Animæ.

Claruit anno 1314. Ex Castillo *Centuria* 2. *lib.* 1. *cap.* 31. Plodio *p.* 2. *lib.* 1. Lusitano *in Biblioth. fol.* 89. *&* 90. *& ex Monum. Ordinis p. p.*

CONRADVS ASCVLANVS peritus Philosophus, & Theologus. Scripsit:

Super Meteora, & Physicã Aristotelis.

Item super Epistolam S. Iacobi.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Lusitanus *in Biblioth. pag.* 62. Castillus *Centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 31.

SIMON de VVINTONA in Philosophia Christiana eruditissimus, stabilis, ac profundus in scholasticis. Scripsit.

Super Prouerbia Salomonis.

Super Sapientiam, Cantica, Ecclesiasten, & Ecclesiasticum.

Super Isaiam.

Super Hieremiam, & Threnos.

Super Danielem.

Super Ezechielem.

Super duodecim Prophetas minores.

Et super alios libros Bibliorum.

Claruit hac tempestate. Taegius *p. p.* Plodius *in Appendic.* Lusitanus *in Biblioth. fol.* 226.

IOANNES ROMBERTH RISPENSIS Germanus Coloniensis *correxit, & addidit aliqua ad quæstiones Ioannis de Ianduno super Physicam.*

Et addidit triplicem indicem eidem operi quod Dom. Antonio de Fantis Taruino nuncupauit. Venetijs anno 1320.

Clarebat circa annum 1314. Lusitanus *in Bibl. fol.* 154. Plodius *in Append.*

ANDRENTIVS CAMERINENSIS inter Vmbriæ, Picenique confinia, Philosophus, ac Theologus præclarissimus memoria fœlicissimus. Scripsit:

Super Physicam Aristotelis.

Item redegit totum textum Aristotelis in formam Syllogisticam.

Effulsit hoc anno in scholis:

Iacobus Susatus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Fontana *de Prouincia Romana cap.* 6. Lusitanus *fol.* 20.

Anno 1315.

LAMBERTVS PRIMATICCIVS Bononiensis celebris Theologiæ Ma-

Magister, ac acerrimus defensor doctrinæ S. Thomæ. Scripsit:

Apologiam contra corruptorium S. Thomæ.

Claruit sub hoc anno 1315. moribus fuit compositus, & disciplinis ornatus: quare assumptus fuit ad Episcopatum Castellan. Venetijs. *Prima p. Monum. Ordinis.* Lusitanus *in Biblioth. fol.* 163. Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

NICOLAVS MARIANI Mantuanus Lombardus vir doctus. Scripsit:

Librum de Quarta.

Claruit hac tempestate. Albertus Venetus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Lusitanus *pag.* 179. *&* 180.

BARTHOLOMAEVS PARVVS Bononiensis, alter ab illo, de quo memini anno 1333. S. Theologiæ Magister celebris. Scripsit:

Postillam super Matthæum.

Aliam super Lucam, quæ incipit: Facies quatuor circulos. Et aliam, cuius est principium *Oblatio iusti impiguat.*

Aliam super omnes Epistolas canonicas incipientem: *Iosue sexto præcepit Dominus.*

Claruit hoc anno. Taegius *p. p.* Ractius, Antonius, Lusitanus *in Biblioth. pag.* 43. Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibliothecæ Sanctæ.*

GERARDVS A S. LAVRENTIO Coloniensis Germanus alius ab illo recensito an. 1314. & ab illo reposito an. 1316. vir doctus, & pius. Scripsit:

Sermonum de Tempore, & de Sanctis volumen.

Albertus Venetus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Lusitanus *in Bibl. p.* 90. *&* 91.

Anno 1316.

GVALTERIVS IORSIVS Anglus, Armachanus Archiepiscopus, Hiberniæque primas renunciatus fuit à Clemente V. anno 1306. Fuit vir, & morum grauitate, & scientiæ claritate insignis, suumque apostolicum munus summa cum laude obiuit. Hic fuit germanus frater B. Thomæ Iorsij Cardinalis. Scripsit:

Summam Theologiæ, diuisam in quatuor libros, & in primos Psal. Dauidicos.

Librum de peccato originali.

Opus variarum quæstionum Theologicarum.

Ex Castillo *Cent.* 2. *lib.* 1. *c.* 31. Plodio *par.* 2. *lib.* 1. Fontana *in Theatro par.* 1. *cap.* 4. *tit.* 8 *num.* 4. Lusitano *in Chron. decade* 1300. *& in Bibl. pag.* 86.

Floruit circa annum 1316.

BONROMAEVS BASACOMATRIVS Prouincialis Theologus, & Philosophus excellens, in humanisque litteris versatissimus. Scripsit:

Librum de Philosophia, & de Philosophis

Claruit circa annum 1316.

Castillus *Centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 31. Lusitanus *in Bibl. fol.* 57. Plodius *p.* 2. *l.* 1.

Lugduni hoc anno 1316. ad 4. Kalendas Iulij, electo Prædicatorum cænobio pro conclaui, Cardinales ibidem inclusi sub Philippo Galliam gubernante, Iacobum Ossa Cadurcensem Card. Episcopum Portuensem Pontificem Maximum 7. Idus Augusti eiusdem anni, salutauerunt. Ioannis XXII. sibi assumpsit nomen, & die 9. Septembris adhuc Lugduni in nostro Prædicatorum templo, clero, ac populo copioso astante, à Card. Neapolione Vrsino Pontificalia insignia solemni ritu suscepit. Bzouius *in Annal. Eccles. ad an.* 1316. *num.* 1. Caualerius *in vitis Pontificum*, Spondanus *in Annal. anno prædicto num.* 1. Fontana *in Theatro p.* 2. *c.* 4. *tit.* 11. *num.* 3. *& nostra Chronologia an. prædicto* 1316.

BENEDICTVS CRINIGRANDVS Aragonensis Hispanus, Magister Parisiensis, facundus, clarus, & resolutus in docendo. Scripsit:

Super Prædicabilia, Prædicamenta, Perihermenias, Topica, Priora, & Posteriora.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *par.* 2. *lib.* 1.

BOVER, siue BOVERVS HIBERNENSIS peritus scientijs humanis, ac diuinis. Scripsit:

Super Prædicabilia, Prædicamenta, Perihermenias, Topica, Priora, & Posteriora.

Vixit sub hoc tempore. Albertus Venetus, Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Lusitanus *in Biblioth. fol.* 57.

An-

Anno 1317.

THOMAS RINGSTEDES, seu BRINGSTEDE Anglus, qui fuit Episcopus Vangorien. siue Vigorniensis in Anglia sub Metropol. Cantuarien. fuit in doctrina scholastica doctissimus, in diuinis Biblijs versatissimus, & moribus satis probatus, scripsit.

Super quatuor Libros Sententiarum.
Librum vnum de Placitis Theologicis.
Librum vnum de distinctionibus.
Commentaria in Psalterium.
Postillam in Parabolas Salomonis.
Plura alia scripsisse fertur.

Floruit circa annum 1317. ex Castillo *Centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 31. & Alberto Veneto. Alij verò dicunt floruisse circa annum 1370. Ita Plodius *ex Abbreuiat. Gesneri.* At Lusitanus *in Bibliot. fol.* 245. *&* 246. & Fontana *in Theat. p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 614. asserunt floruisse anno 1314.

THOMAS LANGVEFRODIVS Anglus, vir in Theologia scholastica, & in historia peritissimus. Scripsit:

Postillas in Iobum:
Chronicon magnum ab Orbis initio vsque ad sua tempora.

Claruit circa hunc annum 1317. Castillus *Centur.* 2. *l.* 1. *c.* 31. Taegius *p.* 1. Lusitanus *in Bibl. fol.* 247. Gozzeus, Plodius *p.* 2. *l.* 1.

THOMAS NORIVOSES, seu NORTVODES Anglus, eximius, at eruditus Scholasticus, exemplaris, & candidissimæ vitæ. Scripsit:

Super quatuor libros Sententiarum.
Super epistolas ad Romanos:

Floruit circa hunc ann. salutis 1317. Castillus *Cent.* 2. *lib.* 1. *cap.* 3. Lusitanus *in Bibl.* Gozzeus, Plodius *p.* 2. *l.* 1.

PETRVS KALO CLVGIENSIS sub Veneta, religione, ac doctrina clarissimus. Scripsit:

Vitam S. Patris nostri Dominici.
Sermones de Tempore, & de Sanctis.
Super Canones.
In Cœnam Domini.
Legendarium Sanctorum copiosissimũ, in quo tractat de Sanctis, quorum festiuitates celebrantur, necnon de illis, quorum vix habetur memoria, & Iacobus de Voragine prætermiserat.

Lusitanus *in Bibl.* Gozzeus, Plodius *p.* 2. *l.* 1. S. Antoninus 3. *p. hist. tit.* 23. *cap.* 11.

Anno 1318.

GEORGIVS ARRARVS Alexandrinus Lombardus Philosophus, & Theologus citra controuersiam celeberrimus, & æquè in iure pontificio, & ciuili doctissimus scripsit:

Super totum decretum.

Claruit circa annum 1318. Castillus *Centur.* 1. *lib.* 3. *c.* 57. Taegius *p.* 1. Plodius *p.* 2. *l.* 1. At Lusitano *in Bibliot. pag.* 87. *an.* 1262.

BONAVENTVRA cognomento PARVVS, patria Bononiensis, titulo Archiepiscopi mittitur ad Regem Armeniæ à Ioanne XXII. qui detulit petitam à Rege formulam fidei, quam emendaret, quibus corrupta erat religio apud ipsos priscarum hęresum erroribus, ex Spondano ad annum 1318. At hic est ille Bartholomæus clarissimus, de quo anno 1333.

Anno 1319.

CONRADVS RVFFVS ESTERLONGENSIS Germanus, vir diuinarum litterarum maximè studiosus, necnon in Peripateticorum disciplinis, scholastica Theologia, Patrumque lectione admodum eruditus, composuit:

Homilias super Euangelium: Stabat iuxta crucem, &c.
Homilias super illud: extollens vocem quædam mulier de turba, &c.
Et breuiauit lecturam S. Thomæ in Euangelia D. Matthæi, & S. Ioannis.

Claruit circa annum Mundi redempti 1316. Antonius Senensis *in Bibl. Prædic. pag.* 62. Marraccius *in Bibliot. Mar.* Plodius *part.* 2. *lib.* 2. Castillus *centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 31.

ISVARDVS TACCONVS Papiensis magni nominis Theologus, Pœnitentiarius Apostolicus in Romana Curia extitit tempore Clementis V. circa 1305. deinde assumptus est ad

Thebanam Metropolim, & anno 1311. ad Patriarchatum Antiochenum trãslatus est à Clemente V. Nonis Nouembris. Tandem ob paupertatem Ecclesiæ Antiochenæ, administrator institutus fuit Ecclesię Papiensis. Hanc cum regeret laudatissimè, Io. XXII. cum Vicecomitum Mediolani dominantium partibus adhærentem afflixit. De hoc Spondanus *in Annal. Eccl. an.* 1320. *num.* 1. Mortem lætus aspexit anno millesimo trecentesimo vigesimo nono.

Saluberrimas Synodales in Cleri reformationem edidit Constitutiones. Vgh. *tom.* 1. *Ital. Sac.* S. Antoninus 3. *p. tit.* 23. *cap.* 11. Lusitanus *in Chron. decade* 1370. *fol.* 203. Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 452. & alibi pluries, & Olmeda *in vita Aymerici Mag. Ordinis nostri* hæc scribens: *F. Isuardus Papiensis ab eodem Clemente (scilicet V.) fit Archiepiscopus Thebanus, prius ab eo institutus Pœnitentiarius Vrbis, & Curiæ, & primum notus factus, quia in minoribus constituto Pontifice ipso in necessitate magna itineris ei affuerit, cum per partes Lombardiæ iter faceret.*

Anno 1320.

IOANNES PICARDI Luxemburgensis, Teuto anno 1310. fuit promotus Parisijs ad gradum licentiarum propter eximiam in sacris litteris eruditionem, & in moribus excellentiam ad Episcopatum Ratisbonensem assumptus est an. 1320. Hic in Parisiensi Capitulo Generali an. 1310. fuit ad legendas sententias licentiatus, scripsit.

Sermones Quadragesimales, dominicales, & de Sanctis per totum annum.

Item summam Theologiæ, quam citat Bandellus *in tract. de Concept. B. Virginis*, & Turrecremata *etiam de Concept. part.* 6. *c.* 29. Claruit circa hæc tempora. Antonio Senensi *in Bibl. Prædic. fol.* 138. Plodio *part.* 2. *lib.* 1. & 2. Taeg. *in monum. Ord. p.* 1. Fernandez *in Episc. German.* Leandro *lib.* 3. *de viris illustr. Ord.* & Fontanæ *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 485.

THOMAS de VINTONA Anglus adolescens se dicauit nostræ Religioni. In Philosophia, & sacra Theologia non laudem modo, sed etiam admirationem nactus est. Scripsit præclarissimus doctor.

Summam Theologicam cum quæstionibus difficillimis.

Librum de vnitate formæ.

Super Priora, Posteriora, ac Prædicamenta Aristotelis.

Super librum sex Principiorum.

Tractatum de Relatione.

Tractatum de declaratione D. Thomæ.

Et compleuit commentaria S. Thomæ super Perihermenias.

Epitome Gesneri, Taegius *p.* 1. Plodius *in Appendice.*

Anno 1321.

THOMAS ANGLICVS, alter à Beato Thoma Iorsio Anglo Cardinali, de quo meminimus anno 1311. vir adeo clarus, vt aliqui eum cum D. Thoma Aquinate confuderint, alij cum B. Thoma Iorsio, inter quos est Marraccius. Scripsit:

Commentaria in Genesim, in Isaiam,

In Hieremiam, in septem epistolas canonicas.

In Apocalypsim. Et in Boethicum de philosophica consolatione, quæ perferuntur (& perperã) sub nomine nostri Sãctissimi Præceptoris. Ita obseruarunt Castillus 1. *p.* Chron. *lib.* 3. *c.* 31. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibl.* Miræus *in Auctario cap.* 456. posuerunt enim pro Thoma doctore Anglico, ob vocis similitudinem, Thomam doctorem Angelicum.

Aduertat lector Anglos plures fuisse dominicanos, quibus fuit (vt adnotauit Plodius *de viris illustr. Ordinis*) hoc nomen Thomæ; Thomum Iorsium Cardinalem, de quo supra anno 1311. Thomam Anglum, vel Anglicum Vualensem, de quo anno 1332. De Vualeis, de quo anno 1304. de Suetonia, de quo anno 1278. Thomam Galensem, de quo anno 1400. Ringstedem, de quo anno 1317. Stubez, siue Stolbex, de quo anno 1350. Languefrodium, de quo anno 1317. Nouiopem, de quo anno 1317. Brauardi-

dinum de quo ......, Thomam de Theobaldis Anglum Cardinalem, de quo an. 1379. Et Fili, de quo an. 1380. & omnes hi volumina composuerunt, & opera. Ex quo euenit, vt opera vnius à scriptoribus alij ascribantur: semper tamen è nostris prodierunt Bibliothecis.

Doctor hic lucidissimus scripsit pręterea *contra Ioannem Scotum in Primum sententiarum*. Venetijs 1523.

ROBERTVS *cognomine* ignotus, & patria, scripsit.

Super quatuor libros sententiarum.

Sermones de tempore, de Sanctis.

Ediditque commentaria in plures libros Aristotelis.

Fortasse est illemet, qui scripsit magnum illum librum.

De septem donis.

Claruit circa annum 1321. Castillus *Centur.* 1. *lib.* 3. *cap.* 57. Trithemius *epitom. Gesneri*, Plodius *p.* 2. *lib.* 2. & Lusitanus *in Bibl. pag.* 217.

ACCOLDVS FLORENTINVS vir memoria incredibili, Theologus acutissimus, in litteris sacris satis versatus, linguarum, & præsertim Arabicæ eminenter peritus. Philosophiam cum summa laude professus, eodem, quo facultatem prædictam, imò longe feliciori euentu in varijs conuentibus sacram Theologiam edocuit. Idem postea in patria præstitit maxima omnium approbatione. Scripsit.

Considerabile volumen contra Saracenorum perfidiam.

Librum etiam de modo disputandi aduersus infideles. Castillus *Centur.* 1. *lib.* 3. *cap.* 57. Iacobus Susatus, Plodius *p.* 1. *lib.* 1. Lucarinus, & Fontana *de Romana Prouincia cap.* 6. Hunc Lusitanus *in Bibl. pag.* 1. *ponit anno* 1265.

CONRADVS IGNOTVS cognomine, natione ac patria, vir eruditione clarissimus: Edidit:

Summam magnam in tres partes diuisam per Alphabetum.

Ex Castillo *Centur.* 1. *lib.* 3. *cap.* 57. Plodius *in Appendice an.* 1295. Lusitanus *in Bibl. pag.* 62.

Claruit circa annum 1321. alijs anno 1295.

RICHARDVS ESTRAVANELI Anglus sacris litteris addictissimus fuit, & vitæ satis probatæ, multarum rerũ cognitione peritus. Scripsit concordãtias Bibliorum valde copiosas, quibus præfixus est titulus *Concordantiæ Anglicanæ*, & reperiuntur in Bibl. Conuentus Parisiensis. Castillus *centur.* 1. *lib.* 3. *cap.* 57. Plodius *p.* 2. *lib.* 1. Lusitanus *in Bibl. fol.* 210. *&* 211.

Floruit circa annum redemptionis 1321. Lusitano autem anno 1295.

GVILIELMVS patria, & cognomine incognitus, vir tamen eruditissimus, ac Theologus summus scripsit.

Summam notabilem ex dictis sanctorum in decem libros distinctam, cui titulus, *Florigerum Theologiæ*.

Floruit anno salutis 1321. Lusitano *verò in Bibl. fol.* 102. *anno* 1292. Huius etiam meminerunt Castillus *Centur.* 1. *lib.* 3. *cap.* 57. Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

BERARDVS, vel BERNARDVS Lombardus summus Philosophus, & Theologus, in quo probitas, humanitas, religiosa Regulæ, ac constitutionum nostrarum obseruantia, doctrinæ magnitudinem exequabant. In palestrę litterariæ impetu sine vlla in hostẽ inuehebat offensione liuoris. Scripsit.

Super quatuor libros sententiarum. Ex Castillo *Centuria* 1. *lib.* 3. *cap.* 57. Ractio, Plodio *p.* 2. *lib.* 1. Lusitano *in Biblioth. pag.* 54. Claruit circa hoc tempus: At Lusitano anno 1292.

PETRVS BONCHERIVS Gallus, Parisiensis Doctor ex cathedra Tiniensis Ecclesiæ in Sclauonia sub Metropolit. Spalaten. Episcopus circa annum 1290. factus est. Sententiarũ Angelici Pręceptoris tenacissimus sectator digestis ingenij sui monumentis. Scripsit:

Super quatuor libros sententiarum. Ex Castillo *Centuria* 1. *lib. c.* 57. Plodio *p.* 2. *lib. &* Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 589. Lusitano *in Bibl. pag.* 192. *&* 193. Floruit anno Mundi redempti 1321. At Antonio Lusitano anno 1295.

IOANNES FRIHITORIS Doctor Parisiensis litteratorum eius tempestatis clarissimus, Magister renunciatus dixit elegantissimè, ac fructuosè è suggestu; tandem posteritatis non immemor protulit lucis vsurę. Cõmentaria.

Su-

Super quatuor libros sententiarum.

Praeterea sermones Quadragesimales.

Item de tempore, ac de Sanctis.

Castillus *Centur. 1. lib. cap.* 57. Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. 2. lib.* 1. Lusitanus *in Biblioth. pag.* 135.

NICOLAVS MARTINI de Albertinis Prati in Tuscia natus, Ordinem Praedic. ingreditur. Coniuncto cum pietate sacrarum litterarum studio, celeberrimus euasit Theologus. Florentiæ, ac Romæ in conuentu S. Mariæ super Mineruam publicè satis laudabiliter docuit. A Nicolao Boccasino Tarnisino Generali Magistro Procurator Ordinis instituitur. Cum in illo munere pietatis, prudentiæ, ac doctrinæ (vir quidem natus ad grandia) specimen exhibuisset, à Bonifacio VIII. studiosorum amatore Spoletanus Episcopus, atq; in Vrbe Vicesgerens creatur Kalendis Iulij ann. 1299. Legatus deinde ad Britanniæ, Galliæq; potentissimos Reges, Eduardum, & Philippũ Bello certantes, vt eos sacro fœdere copularet, vt adimpleuit, dirigitur. A Benedicto XI. cui acceptissimus erat, Ecclesia Spoletana dimissa, Episcopus Cardinalis Ostiensis, ac Veliternus die 18. Decembris an. 1303. consecratur. Cum in Etruria Ghibellinorum, Guelphorumque factiones eodem anno intestinis odijs æstuarent, Nicolaus illuc Apostolicus Legatus, vt res componeret, à Benedicto summo Pontifice mittitur. At in cassum; quippe qui Ghibellinarum partium fautor reputabatur. Ob id valde suspectus Guelphis, re infecta, Florentia, illam ecclesiastico interdicto supponens, discessit. Ex Nicolai sententia Clemens V. in summum Pontificem à sacro Collegio Cardinalium acclamatur. Ea propter Summus Pontifex vicissim Nicolaum vnicè, quo ad vixit, amauit, eiusque opem in grauioribus Ecclesiæ negotijs vsus est semper. Cum Arnoldo Card. Sabino, & Luca Card. de Flisco Apostolicis Legatis in Ecclesia Lateranensi an. 1312. Henricum VII. Imperatorem Sacro Diademate coronauit. Adhæc Legatus Apostol. mittitur quartò, vt in Siciliæ Principem eodem Regio diademate redimeret. duos Pontifices Max. Ioannem XXII. & Clementem V. consecrauit. Nepotem habuit Fatium Albertinum Prati Comitem, Carolo IV. Imperatori charum. Fuit itaque Nicolaus vir doctissimus, prudentiæ, ingenijque gloria præstans, Pontificibus Max. Imperatoribus, ac Regibus apprimè gratus, qui eum semper maximi putauerunt. Prati Conuentum Fratrum, & Monasterium Monialium Ordinis sub nomine S. Nicolai construxit: Alium etiam ædificauit Auenione. Scripsit:

De Paradiso.

De Pontificalium Comitiorum habendorum ratione.

Decessit Auenione anno 1321. apud nostros conditus est. Vghellus *Ital. Sacra tom. 1. inter Episcopos Ostienses, ac Spoletanos.* Plodius *inter Card. Ordinis,* Fontana *in Theatro p. 1. c. 2. num. 8. & alibi pluries* Ciacconius, Fernandez, & Bzouius *in Annal.* 2294. *n.* 17.

PTOLOMEVS LVCENSIS S. Thomæ Aquinatis nobilis auditor, in diuinis, humanisque literis satis, superque excultus, in declamationibus ad populos è suggestu feruidus, salutisque cupidissimus animarum, à Ioanne XXII. Pontifice Maximo in conscientiæ suæ directorem assumptus, Bibliothecarius Apostolicus instituitur. Anno 1318. Episcopus Torcellanus, qui Patriarchalem Venetam, velut Metropolitanam revereretur, creatur. Hanc Ecclesiam integerrimè, ac Sanctissimè quatuor annis rexit. Tandem è viuis eripitur anno 1321. Scripsit:

Annales rerum ab anno 1060. vsque ad an. 1303.

Item Chronicon Pontificum, & Imperatorum.

Hos elapsis annis Lugdunensia prælia dedere in lucem.

Ecclesiasticam Historiam in 24. libros distinctam.

Hæc nõ est typis cõmissa; custoditur tamen in Barberina Bibliotheca M. S.

Ibidem est etiam Liber de regimine Principum S. Thomæ ab eodem Ptolomæo in vulgarem linguam conuersus, & completus, vt in membranacei codicis calce his verbis notatur. *Qui com-*

comple il quinto libro del Rè, e del Regno comenzado dal venerabile Dottore S. Tomaso d'Aquino dell' Ordine de Predicatori, poscia compito da Fr. Tolomeo da Lucca del medesimo Ordine, qual fù poi Vescouo di Torcello. Vghellus *tom.* 5. *Ital. Sac.* Plodius *p.* 2. *l.* 1. Taeg. *in Monum. Ord.* Baronius, Platina, Volaterranus, Blondus, Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. S. Antoninus 3. *p. histor. tit.* 18. Vallus *in compend. de viris illustr. part.* 1.

GVILELMVS DE TOCCO Beneuentanus vir insignis, profundissimæ intelligentiæ, natus ad regimen, nostrarum legum rigidus obseruator, cũ moderaretur Prior Conuentum Beneuentanum, cum P. Fr. Roberto eiusdem instituti, & Ordinis, nomine totius Religionis Dominicanæ Romam, vt cum Apostolica Sede tractaret de canonizatione nostri Doctoris Angelici, missus fuit. Præterea missus Nuncius fuit ad Sedem Apostolicam à Carolo II. Rege vtriusque Siciliæ pro arduis Regni negotijs.

Scripsit primus lingua latina vitam Angelici Doctoris S. Thomæ Aquinatis, quem viuentem etiam nouerat. Hunc communiter laudant Scriptores. A Maluenda *Fidus*, *& sincerus Auctor* vocatur. Et idem Maluenda *centur.* 1. *Annal. an.* 1237. *cap.* 34. in principio vitæ S. Thomæ hæc habet: *Et quamuis innumeri, præstantissimique Scriptores res D. Thomæ diffusè tradiderint, Nos tamen ex fideli, sinceroque Auctore, qui S. Thomam viuentem, sæpiùs vidit, & audiuit docentem, prædicantem, opportuna nostris Annalibus de tanto viro depromemus. Iacidimus in volumen vetustissimum in membranis descriptum, quod vitam, & miracula S. Thomæ continebat, Auctore Fr. Guilelmo de Tocco, viro Religioso Ordinis Prædicatorum, qui vt inscriptio præferebat, ipsum Beatum Thomam in vita sua vidit, & audiuit docentem, & prædicantem. Simplicitas, puritas, & pietas styli, quo omnia conscripta sunt, satis ostendunt candorem, & sinceritatem integerrimæ veritatis, quæ toti narrationi inest. Ad finem eius voluminis manu ipsius Thomæ Caietani Cardinalis erat subscriptum. Ego Fr. Thomas de Vio Caietanus dico esse vera.* Parũ tamen hoc suffragatur: Castillus *par.* 1. *lib.* 3. *cap.* 33. Vallus *in Compendio p.* 2.

Anno 1323.

NICOLAVS FARINVLA GALLVS, patria Rothomagensis Sac. Theol. Magister docuit sacras litteras in sua Prouincia Gallicana in pluribus conuentibus, & præsertim Parisijs, vbi studuerat maxima sui nominis fama. Multorum functus est officijs Prioratuum in Gallia, quibus grãdia obseruantię regularis attulit incrementa. Prudens, & integerrimus à Philippo IV. Rege Galliæ à Sacris cõfessionibus, deinde à secretis assumitur. Anno 1305. die 17. inter Cardinales à Clemente V. sub tit. S. Eusebij recensetur. Vix verbis exprimi possunt in amplissima dignitate tanti viri modestia, humilitas, charitas. Cum Clemente V. Pontifice Maximo de Templariorum Ordine multis hæresibus inquinatorum ex Ecclesia eliminando, quod tandem stabiliuere, sermonem pluries habuit. Io. XXII. electioni in Conuentu nostro Lugdunensi factæ, cuius promotioni singularem operam dedit, interfuit.

Facta S. Thomæ Aquinatis canonizatione, cuius præcipuus Author apud Io: Pontificem fuit Lugduni, ibidem exemplarem mortẽ obiuit anno 1323. & sepultus est apud nostros. De quo hæc Paulus Cortesius apud Plodium de viris illustribus Ord. *Nicolaus Farinula, qui quamquam primò fuisset in Vmbratili ludo litterator, sic tamen postea est dicendo progressus, vt iure tum habitus in principibus Theologorum sit. Huius eos Rituales libros fuisse dicunt, qui scripti sunt prisca disciplina rudiùs; propterea quod nondum esset mos splendidior statarum ceremoniarum natus.*

De hoc scripsere S. Antoninus 3. *p. tit.* 23. *cap.* 11. Alphonsus Ciac. Onuphrius Pan. Castillus *cent.* 1. *chronolog.* Leander *lib.* 3. Plod. *de viris illust. Ordinis lib.* 4. Fernandez Fontana *in theatro par.* 1. *cap.* 2. *num.* 12.

HERVAEVS NATALIS Natione Brito

Brito Aremoricus solemnissimus in Theologia Magister ex Vicario Generali Religionis in capitulo Generali Lugdunensi anno Domini 1318. electus est Magister XIV. totius Ordinis nostri, rexitque illum annis quinque, Mensibus tribus. Vir planè quo cum nemo esset inter Theologos subtilior; S. Thomæ doctrinam acerrimè propugnauit. Fuit moderator Prouinciæ Prouinciæ, Vicarius Generalis Ordinis, ex quo munere (vt dictum est) ad Generalatum an. 1318. Lugduni in Gallia euectus est. Adeo communitatem amauit, vt de eo referant, semel dum moderabatur Prouinciam, bibisse in Cella, qua vice non nisi ob vehementissimam sitim, & coactus ab alijs, fecit. Anno Domini 1323. die 10. Augusti in festo S. Laurentij Martyris deuotè posuit spiritum Narbone, ibique sepultus est apud nostros. Castillus *centur. 2. lib. 1. cap.* 38. & Lusitanus *in Bibl. fol.* 109. At iuxta Bellarminum, Miræum, *& alios ann* 1325. scripsit: Contra Henricum Gandauensem XV. Quodlibeta.

Contra eundem scripsit: *librum de ente, & essentia.*

Contra Durandum, vbi Durandus S. Thomam impugnat.

De intellectu contra Henricum.

De pluralitate formarum contra eundem.

Super quatuor libros sententiarum. Venetijs per Lazarum Soardum 1505. in fol. & Parisijs anno 1647. cum eiusdem Tractatu de potestate Papæ.

Quodlibeta maiora quatuor. Venetijs. 1486.

Quodlibeta minora. 24. Venetijs 1513.

Tractatum de Verbo.

De voluntate.

Quaestiones de peccato Originali.

De Aeternitate Mundi.

De cognitione primi principij.

De Beatitudine quaest. V.

De virtutibus moralibus:

De ordine secunda intentionis ad Primam.

De secundis intentionibus Tractatus duos.

De Paupertate Christi, & Apostolor.

Tractatum de Sacramentis.

De vtraque potestate Papali, & Regali.

Tractatum de materia Cali quaest. 9.

De Relationibus quaest. 5.

De vnitate formarum quaest. 18.

Alium de vnitate formæ in homine.

De motu Angeli.

Venetijs per Georgium Arriuabenum anno reconciliatæ Natiuitatis 1513. in fol.

Scripsit *in Epistolas* D. *Pauli*. Hic commentarius falsò hactenus Anselmo Cantuariensi adscriptus fuerat; nā est Heruæi. Ita Bellarminus, Miræus, Georgius Calixtus, Patrologus, & alij. Cæterum Philippus Labbe (vt sui moris est) hoc opus cuidam alij Heruæo tribuit, scilicet Dolensi Monacho Benedictino, qui vixit circa annum 1130. Dolensis vicus est ad Angerem Fluuium.

Refert etiam Simlerus nostro Heruæo Britoni adscribi à multis summā Logicæ Aristotelis, quæ sub S. Thomæ Aquinatis nomine impressa habetur. Et cum esset occupatissimus in studijs, & negotijs, adeo erat cæremoniarum obseruator, & officij Ecclesiastici, vt publicè diceretur, ipsum esse inter orbis clericos maximum, & præcipuum. Neque ob studia, neque ob quæuis vrgentiora negotia detinebatur, ne media nocte consurgeret ad matutinū, totum illud temporis spatiū Deo impensurus. Completorio persoluto, è choro pergebat ad cellam, nec vsque post primam quemuis ad audientiam admittebat, nisi difficillimè, & in magna necessitate: reddensque causam, dicebat: dies impendendos esse totos in beneficium proximorum iuxta negotiorum necessitates, at noctes totas sacrandas esse, vt dimittat nobis peccata, in quæ impegimus die, Altissimo. Tantum virum commendat Castillus *centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 38. & de illo scripserunt S. Antoninus 3. *par. histor.* Iacobus Susatus, Leander *lib. de Generalibus*, Borselli, Taegius *par.* 5. Ractius, Plodius *par.* 2. *lib.* 2. Sixtus Senensis *in biblioth. Sancta*, Lusitanus, Posseuinus, Bellarminus, Philippus Labbe, Miræus, ac alij.

Prope

Prope mortem audiens D. Thomã Aquinatem à Ioanne XXII. Summo Pontefice relatum fuisse in Diuos, velut alter Simeon, præ gaudio exultans exclamauit, ac dixit: *Nunc dimitte seruum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace: quia viderunt oculi mei lucernam super candelabrum, quam parasti ante faciem omnium populorum ad illuminationem gentium, & gloriam plebis tuæ Israel.*

IO: de NEAPOLI clarissimis ortus natalibus, scilicet ex nobilissima stirpe Sicola (ex qua etiam descendit Sãctus Asprenius primus Christianus, & primus Episcopus Vrbis Neapolitanæ) fuit doctor Parisiensis Solemnis, ex primis propugnatoribus doctrinæ Sanấi Thomæ, Filius Prouinciæ Regni, Philosophus, & Theologus celeberrimus, in florentissimo studio S. Dominici Neapolitano cathedrã magistralem, Regentis officio functus, summa cum laude pluribus annis moderatus est. F. Ambrosius Taegius *p. 1. monum. Ordinis*, F. Antonius Lusit. *in Biblioth.* F. Michael Plod. *de viris illustrib.* & Antonius Posseuinus in Apparatu sacro.

Lutetiæ Parisiorum cum varias Philosophiæ, & Theologiæ quæstiones publicè disputasset, & solemni ritu sentẽtiarum libros subtilissimè exposuisset, inter doctores Parisienses connumeratus est. Floruit circa annum Domini 1315. cum sorbonicus actus per Franciscum de Mayrone introductus est, in quo (teste Genebrardo in Chronologia) à quinta matutina ad septimam vespertinam, respondens sine præside, sine socio, sine prandio, & pastu, sine vlla emigratione, in eadem perpetuò corporis sede, & animi contentione sexaginta opponentibus, & argumenta circiter centum agitantibus satisfacere tenebatur.

Scripsit (ex Castillo *centuria 2. lib. 1. cap. 31.* & ex alijs.)

Super quatuor libros sententiarum.

Quæstiones varias Philosophicas, ac Theologicas num. 42.

Cusas Neapoli, in Aedibus regalibus S. Dominici typis Constantini Vitalis per Secondinum Roncaliolum 1618. in folio, quæ post annos CCCII. ex Vetusto M. s. codice insignis Bibliothecæ Regij Conuentus S. Dominici erutæ, & tunc primum iussu A. R. P. Fr. Dominici Grauina Neapolit. eiusdem Ordinis Sac. Theologiæ Magistri, & Prouinciæ Regni moderatoris in lucem editæ sunt.

Quodlibeta tredecim, quæ in eadem Bibliotheca Sanct. Dominici in manu scriptis codicibus vetustis, & penè difficillimis lectu characteribus asseruantur. F. Antonius Episcopus Acernensis Ord. Minorum, qui floruit anno 1506. in Elucidario Virginis citat *quodlib. 1. q. 12.* Io: de Neapoli. Et idẽ locus, scilicet *quodlibet. 1. q. 12.* citatur à F. Vincentio Bandello Magist. Generali Ordinis Prædic. in tractatu suo *de concept. cap. 4.*

Librum quæstionum de statu Religiosorum.

Sermones de tempore.

Sermones de Sanctis.

De mortuis, & de alijs materijs.

In sermonum volumine habentur etiam hi tituli.

Sermones ad postulandam Canonizationem. F. Thomæ de Aquino. Et iterum:

Sermones in festo Canonizationis S. Thomæ, quare vsque ad annum 1323. in quo Canonizatio Sancti Doctoris celebrata est, peruenisse nostrum Fratrem Ioannem, certissimum puto. Cumque inter mortem S. Doctoris, quæ anno Domini 1274. contigit, & sacrã eius Apotheosim anni 49. intercurrerint, si iste auctor ad maturam peruenit ætatem, S. Doctoris, & magni illius Alberti potuit esse auditor: sed indubitatum est vicinum fuisse S. Thomæ temporibus, è cuius pectore doctrinæ purissima fluenta hausit, & ex traditione, veri sensus, & intelligentiæ illius testis esse potuit luculentus, cuius in suis operibus se se monstrat Hyperaspisten, & egregium defensorem.

Hic Ioannes de Neapoli, & Durandus tutati sunt Ioannem XXII. Romanum Pontificem contra Michaelem de Cæsena, & Gulielmũ Ocham, qui Cathedram Pontificiam impugnabant. Ita Grauina *de Sacro deposito c. 22.*

Ioannem Sicola cum laude citant

Capreolus *in 3. sent. dist. 6. quaest. 1. & in 3 dist. 2. qu. vnica, & dist. 3. q. vnica*; Ioannes Nider de Reformatione Religiosorum *lib. 1. cap. 2. dub. 1.* Ioannes de Turrecremata *in tract. de conceptione*, S. Antoninus *par. 1. sum. Theologiae tit. 8. cap. 2.* & alibi saepe. Petrus Niger in Clypei prologo.

Anno 1324.

NICOLAVS MENDENSIS, cognomento Durandellus, quem S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus *par. 1. summa theologiae tit. 8. cap. 2.* connumerat inter solemnes Doctores, qui hoc tempore floruerunt, nempe Heruaeum, Henricum Gandauensem, Ioannem Sicola de Neapoli, Durandum à S. Porciano, scripsit contra patruum, vel consobrinum suum Durandum antedictum à S. Porciano pro defensione S. Thomae Aquinatis: sic enim improperat suo Gentili: *Sedens aduersum fratrem tuum loquebaris, & aduersus filium Matris tuae ponebas scãdalum. Existimasti inique, quod ero tui similis, arguam te.* Reperitur hic liber in Conuentu Neapolitano S. Dominici, eiusque titulus est: *Incipiunt solutiones, responsiones, ac reprobationes rationum Sancti Thomae, Fratris Nicolai Medensis.* Edidit alium librũ, cui titulus. *Correctorium Corruptorij D. Thomae.*

Viuebat hac tempestate, cuius meminerunt Lusitanus *in Bibl. folio 76.* Plodius in Appendice, diuus Antoninus vbi supra, & alij.

BERNARDVS ARNOLDVS Tolos. vir spectata prudentia, disciplina, morũq; suauitate enituit sub hoc tempore (Lusitano verò circa an. 1295.) in scholasticis concertationibus, & in scripturarum sacrarum lectione summopere versabatur. Concinnauit

Super Apocalypsim Commentaria.

Scripsit etiam in Psal. Poenitentiales. Castillus *centuria 1. lib. 3. cap. 57.* Lusitanus *in Bbli. p. 53.* Plodius *p. 2. l. 1.*

Anno 1325.

PLures IOANNES PARISIENSES floruerunt circa hoc tempus, & singuli scripserunt de eadem materia, videlicet super quatuor libros sententiarum, de quibus Castillus *cent 1. lib. 3 c. 57.* hic recensendus est vnus.

Anno 1326.

ALBERTVS LAVDENSIS LOMBARDVS ingenio perspicaci, moribus grauis, & litteris diuinis, ac humanis egregiè eruditus floruit sub hoc tempore, praestititque.

Commentariorum duo volumina super omnes Epistolas Pauli, videlicet:

Super Epistolam ad Romanos.
Super vtramque ad Corinthios.
Super Epistolam ad Galatas.
Super illam ad Ephesios.
Ad Philippensis.
Ad Colossenses.
Super vtramque ad Thessalonicenses.
Super vtramque ad Timotheum.
Ad Titum. Ad Philomenem.
Super Epistolam ad Hebraeos.

Taegius *par. 1. monum. ord.* Lusitanus *in Bibliot. fol. 8.* Plodius *par. 2. lib. 2.*

Anno 1327.

BARTHOLOMAEVS BARENSIS ad Album nostrae Religionis admissus duabus maximè rebus praestitit aeuo suo, omnigena doctrina (fuit enim omnis iuris, diuini, atque humani consultissimus) & innocentia morum. Eò demum prouectus est iugis laboris, & promptissimi ingenij, substollente virtute, vt eum Carolus II. Rex vtriusque Siciliae medum suum elegerit Capellanum, sed etiam à cõsilijs, & secretis. Ea propter hoc anno 1327. renunciatus fuit Episcopus Vigiliensis sub Tranensi Metropoli in Apulia Penceria. Scripsit.

Super Genesim, & reliquos libros Moisis.

Huius meminerunt Taegius, Vghellus *tom. 7. inter Episcop. Vigilien.* Fontana *in theat. p. 1. cap. 5. tit. 635.*

BEATVS AYMERICVS GILIANVS Placentinus in Lombardia, Lector Philosophiae, ac Theologiae Bononiae, vir fuit eximiae doctrinae, spectatae multarum litterarum scientiae, atque

atque virtutum: Ob quæ primum moderator Prouinciæ Græcæ, deinde anno 1304. Bononiæ Prior; postremò fama solicitante, Tolosæ in Gallia eligitur Generalis. Pronus studio, & Cellæ, (exactus Religiosus) Neapoli anno 1311. in Capitulo Generali Magistratus cessit officio. Vixit annos LXXI in Ordine: XV. verò post cessionem Officij, quibus religiosissimè, ac exemplariter vixit. Obijt Bononiæ Sanctissimam mortem die XII. Aprilis anni labentis 1327. In Claustro Sancti Ioannis in Canali depictus extitit vsq; ad annum 1515. cum radijs super caput, & titulo.

Beatus Aymericus Placentinus duodecimus Magister Ordinis.

Scripsit. *Quædam Opuscula.*

Indicem super libros S. Augustini de Ciuitate Dei, quos ipse omnium primus distinxit in capita.

Præterea Epistolas varias, & excultas, quæ ad benè, beateq; viuendum hortantur.

S. Antoninus 3. *par. histor.* Leander Albertus, Castillus *centur.* 2. Borsellus *lib.* *Generalium*, Taegius *par.* 6. Iacobus Susatus, Seraphinus Ractius, Frãciscus Diagus *histor. Aragoniæ*; Plod. *part.* 2. *lib.* 1. Antonius Lusitanus *in Biblio. pag.* 37.

Anno 1328.

De hoc felicissimo sæculo ita loquitur Ferdinandus Castillus *part.* 1. *Histor. S. Dominici lib.* 3. *cap. vltimo circa finem*: *Ma se di tutti quelli, che in questo tempo scrissero in tutte le facoltà copiosamente, e con gran dottrina, hauessimo à far qui hora vna somma, solamente i nomi basteranno (senza parlare hiperbolicamente) à fare vn'honoratissima Bibliotheca, la quale credo sia per venire in luce frà poco tempo con molta riputatione dell'Ordine, che tanti huomini dotti creò nel suo proprio grembo.* Hæc ille.

Anno 1329.

NICOLVTIVS ASCVLANVS, Picenus Italus ex patria sui cognominis ortum trahens, vir sacris litteris haud mediocriter eruditus, nec non laudatissima doctrina, & præclarissima vita conspicuus; inter alia litteraturæ monumenta, quibus perennem laudem apud posteros meritus est, scripsit.

Sermones Dominicales per annum.

Sermones de Sanctis.

Sermones de Mortuis.

Floruit iuxta Leandrum Albertum *lib.* 4. *de viris illustribus Ord. Prædicat. pag.* 144. Albertum Venetum, & Lusitanum *pag.* 185. *anno* 1262. Secundum alios circa annum Domini 1329.

Anno 1330.

ALBERTVS DE SAXONIA Philosophus, ac Theologus magni nominis, ingenio felicissimo, & vegeto in lucem protulit.

Quædam opuscula super Philosophiam.

Item tractatum de proportionibus motuum; quem commentarijs illustrauit F. Isidorus de Isolanis Mediolanensis, tradiditque typis Papiæ 1522.

Lusitanus *in Bibl. pag.* 9. Plod. *p.* 2. *l.* 2.

Anno 1331.

BOMBOLOGNINVS GAVIANVS Bononiensis inter theolog. scholasticos maximus. Scripsit: Doctè, ac subtiliter.

Super quatuor libros sententiarum, & floruit circa an. 1331. ex Castillo *cent.* 2. *lib.* 1. *cap.* 49. Taegio *p.* 1. Plodio *p.* 2. *lib.* 2. Lusitano *in Bibl. pag.* 57.

DVRANDVS iunior; alter à Durando de S. Porciano, & à Durando seniore, Gallus natione, Scripsit.

Multa quodlibeta.

Et super quatuor libros sententiarum, Floruit circa annum 1331. ex Castillo *Centur.* 2. *lib.* 1. *c.* 49. & Plodio. *At secundum alios circa annum* 1380. Lusitanus *in Bibl. pag.* 76. Taegius *in prima parte monum. Ord.*

BERNARDVS GVIDONIS Gallus patria Lemouicensis, in vico Roccio humili loco natus, anno ætatis XIX. ordinem nostrum ingressus est. Cumque præstantiora eiusdem munia subijsset, Generalis Inquisitor in Aquitana in Albigenses à Io: Papa XXII.

creatur. Hoc munus cum in maximum catholicæ fidei incrementum annos plures adimpleuisset, Tudensis Episcopus in Gallæcia sub metropoli Compostellana consecratur. Deinde anno 1324. die 19. Februarij ab eodem Io: Pontifice ad Lodouensem Ecclesiam in Gallia sub Narbonen. quæ & Luteuensis dicitur, promouetur. Annos octo multiplici Apostolica legatione clarus moderatus est hanc sedem Episcopalē. Inter ceteras legationes à Io. XXII. Pont. Max. missus est Apostolicus nūcius cum F. Bertando Minorita in Lōbardiam, & Etruriam, pro pace inter Robertum Regem, & vrbes confœderatas sancienda. Qui cum inducias tantum ad sex menses inter partes fuissent consequuti, id ægrè ferens Io: Papa, anathema in illos, qui eas ausi sunt violare, publicauit. Tandem ex hac lucis vsura discessit in Castro Lauiosio suæ diæcesis anno 1331. ætatis 71. cuius cadauer apud nostros Lemouicenses conditum, vt mandauerat, reperitur cum hac inscriptione.

Sub hoc humili loco iacet
F. Bernardus Guidonis Ord. Fratrum Præd.
Post nonnullas per Italiam, Galliam, Et Flandriam Legationes Apostolicas
Primùm Tudensis in Gallæcia,
Deinde Lodouen. Episc. in Gallia Narbonen.
Qui animam cælo reddidit
Anno salutis Domini MCCCXXXI.
Die XIII. Decembris.
Requiescat in pace. Amen.

Scripsit: *Omnium Generalium Capitulorum nostrorum Acta ab Ordine condito vsque ad sua tempora*, quæ manuscripta in Tolosano Archiuio nostro asseruantur.

Speculum historicum Romanorum Pōtificum,

Imperatorum, Regumque Galliæ, quod Io: Pontifici Maximo dicauit, extenditurque vsque ad annum 1322. in quinque diuisum partes.

De Concilijs.

De Officio Missæ:

Chronologiam Lemouicen Episcoporū, & Abbatum:

Item gesta Episcoporum, & comitum Tolosanorum:

Practicam Inquisitionis, qui liber Tolosæ manuscriptus habetur.

Chronicon Ordinis.

Duo magna volumina sermonum.

Sanctorum legendas.

Alia plura Opuscula.

Gallia Christiana *tom.* 2. Castillus *Centuria* 1. *lib.* 3. *cap.* 57. Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 343. *num.* 3. Bzouius *in Annalib. Eccles. an.* 1317. *num.* 3. Albertus Venetus, Lusitanus *in Chron.* Plodius *p.* 2. *lib.* 2. Miræus *in Mantissa. Fuit seruator rigidissimus suorum institutorum*. Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

BARNABAS VERCELLENSIS Pedemontanus doctissimus, & maximæ auctoritatis antequam ad dominicanos aggregaretur, erat celebris in iure canonico doctor, & Genuæ publicè legerat, ac Bononiæ. Fuit facie pulchra, benè dispositus, ac complexionatus, in conuersatione humanus liberalis, misericors, humilis, fratribus gratus, & in sequela chori indefessus. Anno 1324. electus fuit Generalis. Multa passus est vir iustus, & fortis non solum ab Imperatore Ludouico Bauaro schismatico, à Nicolao V. Antipapa; sed etiam à Ioanne XXII. quem fideliter sequebatur. Transiuit ad superos Parisijs an. 1331. scripsit:

Plures sermones prædicabiles.

S. Antoninus *3. p. histor.* Diagus *histor. Aragonensi*, Lusitanus *in Chron.* Hieronymus Bursellus, Leander, Castillus *cent. p.* 2. Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

Anno 1332.

THOMAS DE VVALEIS, siue Vualensis Anglus, Theologus doctissimus, & intrepidus, zelator fidei magnus, qui cū defenderet doctrinā catholicam de immediata visione Dei contra aliquos Græcos, ac modernos, Auenione, vbi idem summus Pontifex residebat, in solemnitate S. Ioannis Euangelistæ an. labentis 1332. corā eodē summo Pontifice, ac multis Episcopis, Prælatis, alijsque viris Ecclesiasticis habuit sermonem contra prædictum errorem, & ita apertè, & clarè loquutus est, vt etiam rudes cape-

perent orationem esse in Ioannem, qui non benè de hoc articulo sentiebat. Mox Vualensis ea de re carceri mancipatur, sed postea intercessione Regis Francorum, precibusque vniuersitatis Parisiensis eductus est inde: Ioannes verò ante obitum resipuit ab errore. Ex Castillo *Centur.* 2. *lib.* 1. *c.* 47. Lusitano *in Chronico an.* 1332. *fol.* 179. *&* *in Bibl. pag.* 244. Scripsit hic vigilantissimus Ecclesiæ miles, & custos.

Postillam solemnem super Psalterium. Ex Ioanne de Turrecremata *in tract. de Conceptione part.* 6. *c.* 29.

Super quatuor libros sententiarum.

Super Psalterium.

In Prouerbia Salomonis.

In Cantica Canticorum.

Super libros de ciuitate Dei Sanctissimi P. Nostri Augustini.

In octo libros Physicorum Aristotelis.

Edidit octo tractatus de coloribus rethoricis.

De statu animarum post hominum mortem.

Ex Castillo *Centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 49. Lusitano *in Bibl. pag. supradicta*, & Plodio *in Appendice*.

Anno 1333.

DVRANDVS, in ARVERNORVM BOIIS proximo oppido, quod à Sancto Portiano Abbate dicitur, natus, vir fuit ad explicandos suos conceptus, & abditissima quæque penetranda felici admodum, & perspicaci ingenio præditus, nostræ Dominicanæ Religionis splendor, & ornamẽtum, de quo dicere possem, quicquid pronunciauit magnus ille Albertus 2. *de Anima tract.* 2. *cap.* 2. *de Aristotile*, *quod in hoc homine summam intellectus humani perfectionem Author naturæ voluerit demonstrare*. Cæterùm in multis interdum audacior, appellatus Vulgò doctor Resolutissimus. Anno 1313. Doctor Theologus Parisijs renunciatur. At cum in Italiam se contulisset, in Magistrum Sacri Palatij Apostolici à Ioanne XXII. anno 1323. constituitur. In hoc officio maximo cum decore vsque ad annum 1326. gloriosè ibi sacras litteras explicans præfuit. Anno dicto 1326. ex hoc munere ab eodem Summo Pontifice sub die 13. Ianuarij Medensis Præsul assumitur. Ex Meldensi anno 1327. prouehitur ad Aniciensem, seu Podiensem in Vellæunis. Obijt die 13. Septembris labentis anni 1333. Meldis in odeo Principis Ecclesiæ tumulatus. De eo Trithemius, Antonius Senensis, Bellarminus *de scrip. Ecclesiast. pag.* 365. Philippus Labbe *ibidem*, *Gallia Christiana tom.* 1. *&* 3. Lucarinus Episcopus *in Adnotat. ad Indicem libr. prohibitorum* Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 36. *& p.* 2. *c. num.* 11. Taegius, Sixtus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.* 1. *&* 2. Ractius, & alij. Ipsemet Durandus in conclusione quatuor librorum sententiarum hæc habet: *Scripta super quatuor sententiarũ libros iuuenis inchoaui; sed senex compleui, siquidem quod in primis dictaueram, & scripseram, fuit à quibusdam curiosis mihi subreptum, antequam fuisset per me sufficienter correptum*. Hæc ille. Trithemius de tanto viro hæc profert: *Durandus de Sancto Porciano Ordinis Fratrum Prædicatorũ, & postea, vt feruat, Aniciensis Ecclesiæ Episcopus, vir in diuinis scripturis studiosus, & eruditus, atque in Philosophia non infimè doctus, ingenio promptus, & clarus eloquio, declamator sermonum egregius, scriptorum Sancti Thomæ Aquinatis primo defensor, postea verò accerrimus impugnator; cuius mutationis causa quædam fluctiuaga fertur, cui ego fidem nec facile tribuere debeo, nec temerè denegare. Scripsit quædam non spernenda volumina, quibus nomen suum notificauit, de quibus feruntur.*

Super sententias libros quatuor. Est Deus in cælo reuelans mysteria pluries editos, & præsertim Venetijs 1571. *ex Typographia Guerræa in folio.*

De visione Diuinæ essentiæ ante diem iudicij.

De instructione clericorum librum vnum. Fratres Charissimi.

Summam notabilem.

Quæstiones varias.

Sermones Quadragesimales, Dominicales, & de Sanctis libros tres.

Cætera, quæ composuisse dicitur, ad notitiam meam adhuc non venerunt. Claruit

ruit sub Ioanne Papa XXII. *& Ludouico Imperatore IV. circa annum Domini* 1218. Hæc Trithemius.

Raphael Volaterranus Antropologiæ *lib.* 21. meminit quoque Durandi conscribens: *Durandus scripsit in sententias commentarios Thomæ Aquinatis, cuius ferè tempore fuit prius adsertor, deinde quadam palinodia impugnator, verum à quodam postea huius etiam Ordinis Durandello palam impugnatus*. Hæc Raphael.

Ioannes Gerson Parisiensis Cancellarius Theologis apud Nauarram studentibus huius lectionem consuluit Doctoris (vt inquit) Resolutissimi, quique super sententias puriùs, & solidiùs conscripserit, in ea præsertim Theologiæ parte, quæ inter scholasticos versatur. Scripsit:

Quodlibeta quædam.

Item, attestante Bellarmino de scriptoribus Ecclesiasticis,

Librum egregium de Origine iurisdictionum.

Tractatum de Legibus.

Librum contra Hæreses.

Librum de Iurisditione.

Alterum de celebratione Concilij.

PETRVS DE PALVDE Gallus, Burgundus, Prouinciæ Galliæ, inter scholasticos celebris, inter Canonistas illustrior, & perpetuus defensor doctrinæ S. Thomæ Aquinatis. Parisijs anno 1313. promotus fuit ad gradum Præsentatus. Valisoleti est Epistola ab eo scripa anno 1333. circa votum paupertatis ad magistrum nostri Ordinis Generalem Campanum. Creatus fuit Patriarcha Hierosolymitanus: At circa tempus discordant Authores: nam Leander, Ractius, & Taegius asserunt ipsum in hac dignitate anno 1312. floruisse. Albertus Venetus dicit anno 1262. Abbreuiator Gesnerij an. 1300. iuxta Bibliothecam Ordinis an. 1320. Alij anno 1290. multi cum Sixto senensi, Castillo, & reliquis anno 1333. *cæterum ex lib. prouis. Pral. Io*: 22. *ex m. s.* Vghelli & ex Fontana *in Theatro p.* 1, *c.* 3. *tit.* 4. *num.* 7. habetur creatum fuisse Patriarcham VII. Hierosolymitanum an. 1329.

Mortuus est in Insula Cypri, Nicosiæ circa hunc annum, vbi à dictis populis veneratur vt Beatus: fuit enim Theologus insignis, vtriusque iuris doctor clarissimus, & probatissimæ vitæ. Scripsit:

Super totam Sacram scripturam, cuius quadruplicem sensum prosequitur exactissimè.

Super quatuor libros sententiarum. Parisijs. 1530. *in folio, duobus tomis*.

Librum historiarum, quem dixit Librum Bellorum Domini.

De potestate Papa.

Librū de causa immediata ecclesiasticæ potestatis. Parisijs 1506. *in sex partes*.

Alium de potestate Ecclesiastica.

Volumen multarum quæstionum.

Sermonarium de tempore per totum annum, cui titulus: *Thesaurus nouus*. Antuerpiæ 1571. Venetijs 1584. apud signum concordiæ in 8. in tres diuisum partes, hiemalem, æstiualem & quadragesimalē & Coloniç 1608. in 8.

Quædam quodlibeta.

Tractatum circa confessionis audientiam.

Et plura alia.

Molanus *in Bibl. sacra*, Miræus *in Auctario c.* 432. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris ill. Ord. lib.* 2. Fontana, Trithemius, Sixtus senensis: Marraccius *in Bibl. Mariana*, Fernandez *in Concert.* Bellarm. Philiphus Labbę.

Omnia opera Paludani impressa demum fuere Parisijs sub cura Ad R. P. Mag. Fratris Ioannis Primarij Regentis Parisiensis. Ita acta Capituli Generalis Valentini 1647. Ego vidi in Bibl. nostra S. Dominici Materani litteras datas à Petro ad Reuerendissimū Magistrū Ordinis XVI. Fratrē Vgonē Campanū respondendo ad consulta quomodo fratres prædicatores possint reditus, & anniuersaria retinere, typis iam editas an. 1561.

IOANNES ANGELVS Bononiensis, qui fuit B. Patris Bartholomæi Parui Bononiensis socius, præfuit Ecclesiæ Teflitensi, & in creditarum sibi ouium procuranda salute annis pluribus insudauit. Transtulit è latino in Idioma Armenum vnà cum B. Bartholomæo.

Biblia Sacra.

Mis-

Missale.
Regulam S. Augustini.
Rubricas Ordinis nostri.
Breuiarium.
Et quatuor libros contra Gentes Diui Thomæ, ac 3. p. eiusdem.

Galanus *in Conciliat. Ecclesiæ Armenæ cum Latina c.* 30. Fontana *in Theatro p. p. cap.* 4. *tit.* 9. *num.* 2.

B. BARTHOLOMAEVS PARVVS, quē Scriptores nostri vocant de Piscialis, ortus est nobili sanguine Bononiæ, in cuius ciuitatis cęnobio Dominicanū habitum induit. Vir fuit non minus in Theologicis, quàm Philosophicis disciplinis doctissimus, de cuius vitæ sanctitate, zeloque admirabili in propaganda fide Romanæ Ecclesiæ plura refert Alphonsus Fernandez *in historia Ecclesiastica suorum temporum lib.* 2. *cap.* 45. Angelici Doctoris auditor, ex sanctissimo præceptore, tamquam è purissimo virtutum omnium fonte, quid Dominicanum deceret, potauit. Eius illibatæ doctrinæ inuictus tota sua vita extitit propugnator. Cumque doctrinæ, & sanctitatis fama in Apostolica Curia celebris esset, Ioannes Papa XXII. anno 1326. Magistrum Sacri Palatij nominauit. In hac nobili dignitate scientiam cum modestia coniungendo; permagno à Pontifice ducebatur. Ea propter licet reluctans, & non nisi obedientia compellente, ex Magistro Sacri Palatij assumptus est ab eodem anno 1328. ad Torcellanam Ecclesiam, quam optimè rexit vsque ad annum 1333. Dicto anno, vt Armenos schismate inquinatos ad S. R. Ecclesiæ gremium reuocaret, ab eodem Summo Pontifice Io. XXII. Armeniæ creatus est Archiepiscopus Naxsciouanen. seu de Abaranen. Vghellus *tom.* 5. *Italia sacra* inter Torcellanos Episcopus. Armeniæ Catholicus populus numquam habuit alios Episcopos, seu Archiepiscopos, quàm fratres Dominicanos. Clemens Galanus theatinus in Georgia aliquando missionarius, in suo opere euulgato Romæ an. 1550. *Conciliationis Ecclesiæ Armeniæ cum Romana* asserit fuisse antiquitus in Armenia septem catholicas Ecclesias Episcopales, in quibus soli Dominicani fratres fuerunt Episcopi.

Egrediens de cognatione sua (vt Abraham) & de patria perrexit in Armeniam, vt oues sibi commissas Romanæ Ecclesiæ, à qua per schisma recesserant, reconciliaret. Hoc vt facilius consequi posset, duos ex nostris socios secū adduxit, videlicet P. F. Ioannem Angelum Bononiensem, & fratrem Iabum Conuersum, qui latinos libros futuræ instructioni necessarios Idioma verteret in Armenum. Ibi bonus Pastor illius oræ Monachos schismaticos non solum ad Apostolicæ Sedis venerationem adduxit, verum etiam ad emittendam professionem iuxta constitutiones nostri Ordinis inflammauit. Vnitis Monachis cum nostris Dominicanis, innumeri filij Ecclesiæ accesserunt. Pro hac re faciliùs assequenda B. Bartholomæus, & P. F. Ioannes Angelus Bononiensis ex latino idiomate transtulerunt in linguam Armenicam:

Biblia Sacra.
Missale.
Breuiarium Dominicanum.
Regulam S. P. nostri Augustini.
Rubricas Ordinis nostri, & constitutiones eiusdem.
Quatuor libros contra gentes D. Thomæ. Item tertiam partem eiusdem.

Post introductam iterum fidem in Armeniam, hic fuit primus Archiepiscopus ibi. Illic tamen fidem antiquitus plantauerat S. Bartholomæus Apostolus. Fidei infensissimi Turcæ Beatum Archiepiscopum crudeli morte affecerunt, manibus lento igne combustis, quo in cruciatu, mœrentibus Christianis, abiuit ad meliores. Excessisse e viuis anno 1318. asseruit Plodius affirmans B. hunc ante annum 1254. in Armeniam peruenisse. Huius corpus vsque in hodiernum diem summa veneratione recolitur in Oppido Charnà propè Abaraner in Ecclesia Ordinis, in qua maximo fidelium, Schismaticorum, & etiam Turcarum concursu die Assumptionis B. Virginis, duobusque sequentibus, quibus Beati festum colitur, veneratur.

Inter alia ingenij, doctrinæque suæ specimina reliquit.

Commen-

Commentaria super missus est Angelus, &c.

Commentaria in Canticum B. Virginis, Magnificat.

De eo scripserunt Plodius *de viris illustribus Ord. lib.* 2. Galanus *in Conciliat. Ecclesiæ Armenæ cum Latina cap.* 30. Vghellus *Ital. Sacra*, Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 4. *tit.* 9. *num.* 1. Marraccius *in Biblioth.* Mariana, *Frontispicium tomi primi* Maluendæ *in commentarijs sacræ scripturæ.* Sixtus Senensis *in Biblioth. Sancta lib.* 4. Castillus *Centur. p.* 1. Taegius *pag.* 1. Leander *lib.* 3. Seraphinus Ractius *lib. de Beatis*, Dominicus Grauina, & alij.

HVMBERTVS FLORENTINVS vir grauis, eruditionis, famæq; percelebris fuit Ecclesiæ Pistoriensis Episcopus. Scripsit:

Commentarios in Metaphys. Aristot.

Non inueni quo claruerit anno. Scripserunt de illo S. Antoninus 3. *p. hist. tit.* 23. *cap.* 11. Lusitanus *in Bibl.*

GVARINVS vir eruditus. Scripsit:

Vitam S. Margaritæ apud Surium.

Anno 1334.

IACOBVS DE LAVSANIA Doctor Theologus Parisiensis, Gallus, vir diuinarum, humanarumque rerum cognitione præclarus, & Ecclesiasticarum declamationum fama clarissimus. Gradum Licentiatus recepit Parisijs ann. 1317. Paulò post doctoratum. Deinde cum multos annos legisset, creatus est moderator Prouinciæ Franciæ. Cumque illam sapientissimè moderaretur, ad Lausanensis Ecclesiæ cathedram fuit assumptus. Ex Castillo, & scripturis antiquis, quæ asseruantur Barcinone in nostro Conuentu.

Nomen suum apud Posteros celebre fecit scribendo:

In Pentateuchum libros quinque, quorum initium: *In principio creauit.*

In Iob librum unum incipit: *Sustinentiam Iob audistis.*

In Prouerbia librum unum, incipit: *Aperiam in Parabolis.*

In Cantica Cantic. librum unum. Circa principium huius libri.

In Sapientiam librum unum, incipit: *Sapientia clamat.*

In Ecclesiasticum librum unum, cuius initium: *Iste liber diuiditur.*

In Isaiam librum unum. Non est bonum.

Super quatuor libros Sententiarum.

Item libros tres Sermonum de Tempore, de Sanctis, & Quadragesimalibus.

Scripsit etiam super multos alios libros Bibliorum felicissima quædam, quæ similitudinibus egregijs interdū explicat; opus egregium pro concionatoribus, quod impressum vidisse, ac legisse in Belgio in conuentu nostro Insulensi fatetur Lusitanus *in Bibl.* Ioannes Turrecremata *tract. de Conceptione par.* 6. *cap.* 29. Castillus *Cent.* 2. *lib.* 1. *cap.* 49. & alibi. Gozzeus, Ractius, idem Antonius *in Bibliothec. Prædic.* & Sixtus Senenses *in Bibl. lib.* 4. Fontana *in Theatro part.* 1. *c.* 5. *tit.* 321. Vghellus *in manuscriptis notis ad Galliam Christianam antiquam fol.* 400.

Hic Iacobus claruit anno gratiæ 1317. Antonio Senensi *in Bibl. Prædic.* At Sixtus Senensis refert ipsum floruisse anno 1390. Leander 1314. Alij anno 1375. ita Suplem. Chronic. *Alij* referunt ad ann. 1262. aut circiter. Nos verò ex supradictis circa hūc annum 1334. cum anno 1317. ad gradum Licentiarum fuisse promotum narret Antonius Lusitanus.

STANISLAVS Lector Cracouiensis. Circa hæc tempora scripsit:

De vita, & gestis S. Hyacinthi Confessoris nostri Ordinis. Liber asseruatur in Ecclesia Cracouiensi. Ex Maluenda *an.* 1222. *cap.* 14. Ex nostra Chronol. *an.* 1257.

DVRANDVS SENIOR nobili familia natus, vir antiquæ fidei, meri candoris, ardentis zeli, effusissimæ charitatis, sanctæ modestiæ, laboris in vinea Christi indefessi, melleus. Sui temporis Ecclesiastes, Theologus profundissimus, ac denique ob singularem diligentiam, ac pietatem numquā satis commendandus. Edidit:

Diuersa scripta, duo super sententias.

Duo Quodlibeta.

Tractatum de Visione Diuinæ essentiæ.

AMADEVS MEIGRETIVS, siue MACECH Lugdunensis, vir ingenio acutus, Philosophicis, & Theologicis eruditus. Scripsit:

Quæ-

Quæstionarium super libros de Cælo, & Mundo Aristotelis.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *l.* 2. Lusitanus *in Bibl. pag.* 12.

NICOLAVS A TRAIECTO Brabantinus, votis nuncupatis Religionis, ex corde operam litteris nauans, euasit vir eminenti litteratura, cuius ingenij fructus fuere:

Commentaria super Boetium de consolatione, tam egregia, vt Diu. Antoninus putarit 3. *p. tit.* 23. *cap.* 11. ipsum inter omnes, qui de hac scripserunt materia, meliorem censendum esse.

Item super declamationes Senecæ.

Super Augustinum de Ciuitate Dei. Scribens super prædictum opus habuit socium F. Thomam Valentem, seu Valoes, de quo an. 1332: Plodius *p.* 2. *l.* 2. *Epitome Gesneri*, Albertus Venetus, Seraphinus Ractius, Antonius Senensis *in Bibl. fol.* 184.

LVDOLPHVS natione Saxo, vir in diuinis Scripturis admodum studiosus, & eruditus, ac aliarum bonarum litterarum nonignarus, ingenio mitis, eloquio dulcis, & compositus, vita quoque, & conuersatione insignis, prius fuit Dominicanus, in quo instituto (ex Castillo *Cent.* 2. *lib.* 1. *cap.* 49. ex Lusitano *in Bibl. fol.* 166. Miræo *in Auctario c.* 431. Plodio *p.* 2. *l.* 2.) perseuerauit annos viginti sex, at secundùm Sixtum Senensem *lib.* 4. *Bibl.* post annum trigesimum suæ professionis. Deinde perrexit ad Patres Carthusienses, qui erant in Monasterio Moguntino, illorumque regulam professus est. Apud illos fuit Prior Argentinensis, & vixit semper sanctissimè. Edidit magnæ deuotionis, ac profundæ eruditionis opuscula, in quibus ad otium euitandum, ingenium excitans, nomen suum immortalitati donauit. E quibus extat volumen magnum, & insigne quidem, quod prænotauit:

De Vita Christi, in libros duos. Venetijs ex officina Dominici Guærtei, & Io. Baptistæ, fratrum 1572. in 4.

Librum quoque de varijs Sermonibus. Sixtus Senensis *in Biblioth.*

Item in Psalterium perpulchrè librũ vnum ex Hieronymi, Augustini, Cassiadori, & Petri Lombardi sententijs. Feruntur etiam alia.

Claruit an. Domini 1334. sub Ioanne XXII. Papa, & Ludouico Bauaro Imperatore. Trithemius *de Scriptoribus Ecclesiasticis*, & supplementum supplemẽti Chronicorum Iacobi Philippi Bergomatis Ord. Eremitarum S. Augustini, Miræus.

RICOLPHVS COLONIENSIS Germanus præstantis litteraturæ scripsit satis doctè.

Super quatuor libros sententiarum.

Albertus Venetus, Seraphinus Ractius, Lusitanus *in Bibliot. fol.* 212. & Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

Claruit circa currentem annum 1334. ex Castillo *cent.* 2. *lib.* 1. *cap.* 49.

B. ANGELVS PORTASOLE PERVSINVS fuit præuisus Catuli forma à genitrice grauida, quæ etiam audiebat ex vtero quosdam canis latratus, & dum quodam vespere ad sacrum fontem Baptismatis deferretur, quædam lux ante baptizandum præibat. Dominicanę Religioni adscriptus, & decoratus laurea lectoratus legit pluribus in conuentibus suæ Romanæ Prouinciæ Philosophiam, ac sacram Theologiam. Deinde sacris concionibus operam nauans, euasit eloquentissimus. Multos flagitiosos ad meliorem reduxit frugem, pluresque hebræorum ad Christum conuertit. Ioannes XXII. Summus Pontifex fama, eius doctrinæ, ac sanctitatis permotus, primum illum suum pænitentiarium, deinde Episcopum Grossetensem in Etruria creauit. Fato concessit anno 1324. die 22. Februarij.

Beatissimi Viri meminerunt Bzou. *in Annalibus Ecclesi. ad ann.* 1334. Plod. Ractius, Leander Albertus, Ludouicus Iacobellus *in libro de Sanctis Vmbriæ*, & Marchesius *in sacro Diario die* 22. *Februarij*: Composuit.

Regulam Tertij Ord. Fratrum Prædicatorum.

Et diuersos modos, & statuta quarundam societatum, ac confraternitatum.

Hoc anno 1334. ad 19. Kalendas Iannuarij conuenere Cardinales in Conuentum Prædicatorum Auenionẽsem, & à Comite Monasio, qui pro

P Re-

Rege Roberto Narbonensem Prouinciam regebat, in Conclaui inclusi. 13. Kalendas Ianuarij eiusdem anni Iacobum Furnerium, virum doctissimum, summum Pastorem Ecclesiæ salutauere. Hic apud Cistercium Monasticam vitam professus, Benedictum XII. voluit appellari. Bzouius *in Annalibus Eccles. anno dicto num. 6.* Nostra Chronologia *eodē anno*, & Fontana *in theat. p. 2. cap. 4. tit. 11. num. 3.*

Anno 1335.

ANDREAS BONCIRVS Germanus, Cōuentus Traiectensis super flumen Mosam, vir omnium virtutū genere ornatissimus, super omnia tamen custos admirabilis sui, & asseruator silentij. Librum accuratissimè scripsit, & prænotauit.

Insigne opus regale. Reperitur in Cænobio supradicto.

Lusitanus *in Bibl. pag.* 20. Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. 2. lib. 2.*

PAGANVS BERGOMENSIS, alius ab illo, qui natus est Luci in Territorio Bergomensi Apostolicus Inquisitor, vir quoque in Sanctitate, ac in litteris celeberrimus, & qui ab hæreticis impetitus (Lusitano referēte in Chronico *pag.* 131.) trucidatur anno 1277. Ita Castillus *centur. 1. lib. 3. cap.* 44. Plodius de Progenie S. Dominici *lib. 1. c.* 13. Fernandez in *concert. ad annum* 1277. & Paramus *lib. 2. tit. 1. cap.* 5. Non loquimur hic de Beato Inquisitore Pagano, sed de alio, qui ex patria sui cognominis oriundus, ab ingenij præstantia, & à singulari philosophiæ cum diuinæ, tum humanæ peritia summopere ab Antonio Senen. se *in Bibl. pag.* 186. & 187. ab Alberto Veneto, à Taegio, & à Marraccio *in Bibl. Mariana laudibus celebratur.* Satis hic laudabiliter excubias duxit pro vtilitate Ecclesiæ scribens:

Postillas super Pentatheucum.

Super libros Iosue, Iudicum, Ruth, Regum, Paralypomenon, Esdram, Nehemiam, in Tobiam, Iobum, in Psalterium.

In Parabolas Salomonis, Ecclesiasten, in Cantica Canticorum. Edidit quoq; *Scholasticam Postillam in eadem. Cantica Canticorum.* Quæ incipit:

Sponsus, & sponsa dicunt veni.

Extat Venetijs in Bibliotheca Diuorum Ioannis, & Pauli. Scripsit:

Super Librum Sapientiæ.

In Ecclesiasticum.

In quatuor Prophetas maiores.

In duodecim minores.

Super quatuor Euangelia.

Super Apocalypsim.

Summam contra Hæreticos.

Librum de Aduentu Domini.

Librum sermonum de tempore.

Sermones de Sanctis. Et plura alia.

Claruit circa hæc tempora; Eiusq; meminerunt Castillus *cent. 2. lib. 1. cap.* 49. Albertus Venetus, Seraphinus Ractius, Plodius *part. 2. lib. 1. & 2.* Sixtus, & Antonius Senenses *in Biblioth. folio 186. & 187. & 1. part. Monument. Ordinis.*

IOANNES CHACHENGDA Friburgensis Germanus magnus scholasticus, ac scripturista, à pueritia frater Dominicanus, sacris in monasterio institutionibus eruditus, vir pius euasit, ac doctus. Vt in perpetuum viueret moriturus, hęc reliquit posteris monumenta.

Tractatum de quarta.

Tractatum de Contractibus.

Explanauit elegantes Epistolas ad Romanos.

Floruit circa hæc tempora. Castillus *Centur. 2. lib. 1. cap.* 49. Lusitano verò *in Bibliotheca pag.* 144. & Plodio *par.* 2. anno 1355.

Anno 1336.

VILLELMVS, siue GVILLELMVS Petri de Codiuo patria Baionensis Tolosanæ diœcesis, Gallus, modicæ fuit staturæ, & deformis, sed ingenij admirabilis, maximæque claritatis in enodandis Theologiæ, ac sacræ scripturæ arcanis. Parisijs cum B. Fr. Latino Malabranca Nicolai III. Nepote, qui fuit S. R. E. Cardinalis, studijs operam dedit, & docuit. Cum Moderator Prouinciæ Galliæ onus subiret, religiosæ paupertatis sectator feruidus in Conuentuum visitatione semper

ſemper incedebat pedeſter. Ex dicta Prouiucialatus Præfectura anno 1288. à Nicolao Papa III. procurante P. Fr. Latino, cui familiariſſimus erat, ſacri Palatij Apoſtoli renũciatur Magiſter; quo in munere viginti tres annos, ſolus ſine exemplo præfuit. Anno 1304. erat Vicarius Generalis totius Ordinis. Ad omnia natus an. 1312. à Clemente V. ad Cardinalatum aſſumitur ſub tit. Sanctæ Cæciliæ. Die 12. Septẽbris anni 1317. creatus eſt Epiſcopus Sabinenſis. Mox mittitur ab eodem Legatus à Latere ad Hiſpanos. Celebrem conuocauit Synodũ Valliſoleti anno 1322. In qua multa decreta auctoritate Apoſtolica edidit in deperditæ diſciplinæ Eccleſiaſticæ reſtaurationem. Religionem noſtram ſumma proſequutus beneuolentia, quinq; ei cænobia à fundamentis, necnon Eccleſias tres miræ pulchritudinis, vnam ſcilicet in Conuẽtu Auenionen. aliã in Toloſano, tertiam in Baionenſi conſtruxit. Tandem annorum pondere aggrauatus, extremum diem ſanctiſſimè clauſit Auenione an. 1336. die 4. Iunij. & ibidem ſepultus eſt apud noſtros. Ex Auenionenſi autem Eccleſia vt (vt mandauerat) ad noſtram tranſlatus eſt Toloſanam, vbi cum hac ſimplici inſcriptione quieſcit.

Dominus Fr. Villermus Godinus Epiſcopus Sabinenſis, Cardinalis.

Reliquit hæc egregia monumenta.

Magnum volumen, in quo collegit iura, ſeu leges omnes, conceſſiones, & priuilegia à Romana Eccleſia elargita vſque ad dies ſuos.

De *nuptijs Chriſti, & Eccleſia.*

Librum Sermonum variorum de tempore, & de Sanctis.

De eo ſcripſere S. Antoninus. *3. p. tit.* 23. *cap.* 11. Caſtillus *part.* 2. Ciacconius in vitis Pontificum, & Cardinalium. Leander *lib.* 3. Seraphinus Ractius *de viris illuſtr. Ord.* Vghellus *tom.* 1. *inter epiſc. Sabinen.* Plodius *de vir. illuſtr. ord. lib.* 4. Taegius *in monument.* Fernandez. & Fontana *in theatro p.* 1. *cap.* 2. *num.* 13.

Anno 1338.

ALPHONSVS BONIHOMIVS, alijs Bonus-homo Hiſpanus litteris non mediocriter eruditus, necnõ varietate linguarũ, Latinè, Græcè, Hebraicè, Arabicè, eximiè doctus, ac in primis ab omni virtutum genere laudatiſſimus tranſtulit ab Arabico in latinum *tractatum Rabbi Samuelis Hebrai, in quo clariſsimè oſtenditur Chriſtum verum eſſe Meſsiam à Prophetis promiſſum.*

Luſitanus *in Bibliot.* Plodius *p.* 2. *lib.* 2. Miræus in Auctario *cap.* 418.

Anno 1339.

BENEDICTVS de ASSIGNANO, nobili Comenſis ciuitatis familia ortus in Lombardia, Magiſter Pariſienſis, vbi legit, & diſputauit cum maximo Religionis decore. Vir profundę ſcientiæ, acris ingenij, ac fideliſſimus aſſecla Angelici Præceptoris, poſt varias lecturas in Ordine noſtro laudabiliſſimè perfunctas ad Epiſcopatus culmen peruenit: nam à Ioanne XXII. patriæ ſuæ creatus fuit Epiſcopus Kalend. Ianuarij anno 1328. contra Valerianum Cathedralis Eccleſiæ Archidiaconum, Franchini Ruſcæ Comenſium Principis Germanũ fratrem, à Capitulo electum, quam electionem idem Pontifex Max. nequaquam ratam habuerat. Sequebatur Ruſca, & defendebat partes Ludouici Bauari, quem Summus Pontifex nolebat confirmare Imperatorem, imò illum excommunicatione affecit. Cœterùm Valerianus Apoſtolica mandata parui faciens, à quodam Orientis Epiſcopo conſecrationis munus ſuſcepit, ac cœtera, quæ ad legitimum Præſulem ſpectant, inuaſit. His auditis à Io. Summo Pontifice, F. Lucam de Caſtello Ordinis Min. Comenſis, ſeu Nouocomen. vel Cumanæ Eccleſiæ, tam in ſpiritualibus, quàm in temporalibus, Apoſtolicum adminiſtratorem delegauit, vt Comenſem populum Benedicto, à ſe electo Epiſcopo, parere recuſantem, eccleſiaſtico percuteret interdicto. Qua-

re Comenses multiplici execrationum tædio affecti, Benedicto adhærere. Hic septem annos à sua Episcopali Cathedra exulauerat, qui tandem in suam Cathedralem ingenti cum populi lætitia ingressus, excluso Valeriano, anno. 1335. in pace, & tranquillitate commissum sibi gregem tres annos rexit, & pauit. Ad prouinciale Aquileiense Concilium, in quo præsidebat Beltrandus Patriarcha, accessit. Monasterium S. Annæ Ordinis nostri in eadem vrbe construxit. Cœlestinis monachis Ecclesiam S. Mariæ de Annunciata concessit. Templum S. Ioannis de Pedemonte Ordinis nostri extra Comensis ciuitatis mœnia constructum auxit. Exuit mortalitatem anno 1339. in nostra Ecclesia conditus.

Edidit omnium primus.

Concordantias in dicta D. Thomæ.

Item librum quæstionum Theologicarum.

Ex Chronica Comensis vrbis, Fernandez Vghellus *Italia Sacra tom.* 5. Castillus *Centur.* 2. *lib.* 1. *cap.* 31. Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tom.* 195. Taegius *p.p.* Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de vir. ill. p.* 2. *lib.* 1. *&* 2.

Anno 1340.

GVLIELMVS SVTHAMPTON Gallus, vir doctus, & in cognitione excellens, in nostra Religione nuncupatis solemniter votis, cum Philosophiæ, ac sacræ Theologiæ sedulam posuerit operam, euasit vir eruditus. Edidit:

Sermones plures.

Claruit circa annum Orbis redempti 1340. *Ex Concert. Prædic.* Alphonsi Fernandez, *& Bibl. Mar.* Marrac.

HVGO DE DICTONIA, vel DVCTONIA, Anglus, Doctor Theologiæ Oxonij creatus, vir multa prudentia, grauitate, morum integritate, & varijs scientijs præditus. Scripsit:

Sermones de Festis Deiparæ.

Claruit anno partus Virginei 1340. Ex Pitseo, *& Bibl. Mar.* Marracc.

Hic fortasse, est ille Vdo, siue Hugo, quem Lusitanus dicit Cardinalem S. R. E. & scripsit:

Expositionem in Psalmum Quinquagesimum, Miserere mei Deus.

Albertus Venetus, Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

ARMANDVS DE BELLOVISU Hispanus fuit vir doctus, & pius. A Benedicto XII. anno 1335. Magister Sacri Palatij post Petrum de Pineto creatur. Præfuit huic muneri laudabiliter annis pluribus, vitamque semper in religiosa paupertate, ab omni ecclesiastica prælatura alienus, degit. Quieuit in pace circa annum 1340. Scripsit:

De Transcendentibus.

De Prædicamentis.

De secundis intensionibus.

Super quatuor libros Sententiarum.

Postillam Scholasticam in Psalmos.

Expositionem in hymnum Veni Creator Spiritus.

Item Sermones pulcherrimos.

Super Opusculum D. Thomæ de ente, & essentia.

Edidit quoque *Declarationem difficillimam terminorum, tam Theologiæ, quàm Philosophiæ, ac Logicæ*, quod opus Cardinali S. Eusebij, quo maximè familiariter vtebatur, dicauit.

Lusitanus *in Bibl.* Seraphinus Razzius, Plodius *p.* 1. *lib.* 1. Sixtus Senen. *in Bibliot.* Olmeda *in vita Henrici Magist. Ordin.* Lucarinus, Fontana *in Theatro p.* 2. *c.* 5. *num.* 15. Hic alter est ab Armando de Bellouisu Bononiensi, de quo an. 1296.

BERNARDVS PARENTINI Tolosanus Conuentus Ortesij in Aquitania clarus Philosophus, ac Theologus exactissimus. Scripsit:

De Missa, vbi soluit omnes difficultates circa hoc sacrificium iuxta doctrinam D. Thomæ.

Trithemius, *& Supplementum Chronic.* Cæterum Michael Pocciantius *de Scriptoribus Florentinis* hunc esse Florentinum affirmat, eumque vocat Bernardum Parentinum, subditque scripsisse *Librum variorum Sermonum*, & plura alia. Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

GALVANVS FLAMMA Mediolanensis litteris humanis ornatus, Philosophus, Scholasticus, & Historicus celebris. Scripsit:

Chronicon Imperatorum.

Chro-

Chronicon Ord. Prædicatorum.
Chronicon Vrbis Mediolanensis vsq; ad sua tempora.
Summam Casuum Conscientiæ.
Taegius *p.* 1. *&* 5. Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

Anno 1341.

IACOBVS COLVMNA Romanus nobilissimis ortus natalibus, historicus eruditus, quem pluries citat S. Antoninus in suis historijs. Scripsit:

Chronicon à Creatione Mundi vsque ad sua tempora 1340.

Lusitanus *in Bibl.* Plod. *p.* 2. *lib.* 2. Fernandez, Fontana *de Rom. Prou. c.* 6.

MATTHAEVS VRSINVS Romanus S. R. E. Card. sacris litteris eruditus, Romæ, Parisijs, Bononiæ, ac Florentiæ docuit. Romanam Prouinciam Prior Prouincialis rexit: Anno 1322. interfuit Capitulo Generali Burdegalæ celebrato. A S.P.Q.R. ad Ioannem XXII. Orator missus, Agrigentinus Episcopus primò, deinde Archiepiscopus Sipontinus, demum ab eodem Summo Pontifice creatus est Cardinalis sub Titulo SS. Ioannis, & Pauli. Fuit etiam Ecclesiæ Panormitanæ administrator.

Hoc anno 1341. XV. Kal. Septembris Auenione è viuis excessit. Posteà eius corpus translatum fuit in Vrbem, in qua fuit sepultum in eodem sepulchro in Ecclesia S. Mariæ super Mineruam cum B. Fr. Latino S.R.E. Cardinali etiam ex Ordine nostro assumpto. Scripsit:

De Auctoritate Ecclesiæ.

Lucarinus, Fontana *in Theatro, & de Prou. Romana*:

Anno 1342.

PETRVS DE PALMA vir doctissimus, quem Cardinalis Turrecremata *de Conceptione par.* 6. *cap.* 29. vt Doctorem grauissimum in illa controuersia celeberrima citat:

Fecit Postillam in Lucam.

B. SIMON SALTARELLVS liberalium artium, ac sacræ Theologiæ suo tempore peritissimus nobilis Florentinus, virtutibus verò, morumque integritate nobilior, post nostrum P.F. Oddonem de Sala nobilem Pisanum à Ioanne XXII. eligitur Archiepiscopus Pisanus. Cum Vido Pater Simoni Saltarello adolescenti in futuræ successionis spem speciosissimam, atque nobilem virginem sponsam destinasset, ipse aufugit in conuentum S. Mariæ Nouellæ, in quo illum receperunt ad Ordinem. Ibi factus Dominicanus assumptũ institutum mirificè coluit. Sacris studijs, & pietati addictus, ita mirabiliter profecit in eis, vt breui annorum curriculo celebris Sacræ Theologiæ Magister, Prior Sanctæ Mariæ Nouellæ, ac Romanus Prior Prouincialis euaserit. Cum hoc obiret munus, Procurator Ordinis institutus fuit. Paulòpost à Ioanne XXII. anno MCCCXVII. Parmensis Episcopus creatus est. Quinque fere annis hanc Ecclesiam rexit, & anno 1323. ab eodem summo Pontifice translatus est ad Pisanam. Tandem Ludouicus V. Imperator anno 1327. veniens Romam, curauit, vt eligeretur in Antipapam Petrus Rinalduccius Corbarius Nicolaus. V. vocatus. Lege nostram Chronologiam anno 1327. Saltarellus vero Pontifici fidelissimè, quo ad vixit, adhæsit, & Corbarium tamquam Pseudo Papam facundo ore, ac calamo semper insectatus est. Scripsit igitur contra prædictum.

Apologias, & alia.

Quapropter Bauari duriorem seruitutem expertus, & minas, coactus est Florentiam se recipere: quare ab eodem Bauaro rebellis, & proscriptus renunciatus fuit an. salutis 1328. atque in eius locum substitutus est Gerardus Rolandus Episc. Aleriensis. Anno Domini 1330. Corbarius in vincula coniectus, in quibus mortuus est post an. 3. mensem vnum, scilicet anno 1333. quare Simon ad suam Ecclesiam redijt anno 1334. in qua eximiæ pietatis operibus clarus, cumulatus meritis octuagenarius quieuit in Domino die 24. Septẽb. an. MCCCXLII. communibus lachrymis parentatus. Apud nostros marmoreo tumulo conditus est, & inter Beatos Ordinis à scriptoribus nostris accensetur. Vghellus

lus *tom. 3. inter Pisanos*. Leander Albertus, Ractius, Fontana *in Theatro p. 1. c. 4. tit. 75. num. 3.* Castillus *centur. p. 2.* Plodius *de vir. illustr. part. 2. lib. 2.* Hic Simon alter est à Simone Saltarello Episcopo Comeclensi, qui obijt Venetijs an. 1420. nam Simon iuuenis fuit pronepos Episcopi Parmensis. Fõtana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit. 144. n. 4.*

Cardinales electuri summum Pontificem, in Prædicatorum Cænobium Auenionense pro conclaui ab ipsis electum, 3. Nonas Maij an. 1342. ingrediuntur & nonis eiusdem mensis, & anni Petrum Rogerij Benedictinum S. R. E. Presbyterum Card. SS. Nerei, & Achillei summum Pontificem eligunt, quem Clementis VI. nomine salutarunt, qui 14. Kalendas Iunij in nostra Prædicatorum Basilica ibidem à Neapoleone Card. Vrsino coronatur. Bzouius *in Annal. eccles. ad an. 1342. num. 11.* Fontana *in Theatro p. 2. cap. 4. tit. 11. num. 5. & nostra Chronologia an. 1342.*

NICOLAVS ASCVLANVS Picenus Philosophus, ac Theologus eruditus scripsit.

Super vniuersam artem veterem Aristotelis.

Compendium Logicæ.

Quæstiones physicas, & alia.

Taegius. *p. 1.* Lusitanus *in Bibl.* Plodius *par. 2. lib. 2.*

Anno 1343.

MARCHESINVS MONOPOLITANVS Apulus factus Dominicanus perpetuum vitæ tenorem, quem ab omni vitiorum contagione vacuum exorsus est tyro, præclaro fine cõclusit. Integritatem litteris adornauit. His omnibus attollentibus, Generalis Fidei Censor in Regno Neapolitano (Regnante Regina Ioanna) meritissimè constituitur. Tametsi curis pressus grauissimis, nihilominus in publicam lucem emisit:

Tractatum magnum de Cambijs,

Quem lector in monasterio Tarentino anno 1638. in eius Bibliotheca legi manuscriptum.

Huius meminerunt Vallus *in Historia Prouinciæ Regni part. 1.* Fontana *in Theatro part. 3.*

BARTHOLOMAEVS FERRARIENSIS. Vir ob pietatem, & erudicionem insignis S. Th. Magister, Inquisitor doctissimus concinnauit.

Tractatum Moralem de illis, qui non debent egredi tempore pestis à ciuitate.

Volumen sermonum, & alia multa.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. 2. lib. 2.*

BONIOANNES à Mestana vndequaque vir eruditus in profanis, in moralibus, in diuinis, Librum compegit.

Quadripartitum fabularum de figuris moralibus & plura alia.

Meminerunt de illo Lusitanus *in Bibliot. pag. 57.* Gozzeus, Plodius *part. 2. lib. 2.*

Anno 1344.

BEATVS VENTVRINVS Bergomensis efficacissimus concionator, qui suis prædicationibus attraxit quadraginta millia Lombardorum deuotionis causa, perduxitque Romam, omnes vociferando: *misericordia, & pax.* Id egrè tulit Pontifex maximus, quare profectus Auinionem B. Venturinus, carceri à Pontifice mancipatur. Villanus *in Chronico lib. 11. cap. 23.* præter vitæ sanctitatem fuit doctissimus; scripsit.

Plures sermones, ac conciones.

Item Epistolas dignissimas, eruditione, atque doctrina refertas.

Albertus Venetus, Plodius *p. 1. lib. 2. num. 37. & par. 2. lib. 2.*

BORNASIVS SICVLVS perinde doctus, ac pius: edidit.

Librum de vita S. P. Dominici.

Gozzeus, Plodius *p. 2. lib. 2.*

Anno 1345.

BOETIVS natione Dacus, Philosophus clarus, ac Theologus, scripsit.

Commentaria in libros de sensu, & sensato.

De morte, & vita. De somno, & vigilia Aristotelis.

Item librum de mundi æternitate.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 2.*

An-

Anno 1347.

BARTHOLOMAEVS à S. Cōcordio Pisanus vir doctus, ac pius, diuinarum litterarum instructissima merce munitus, at in moralibus longè doctior. Fuit animarū salutis sitientissimus, & adeò ieiunij custos, vt per totam vitam suam semel manducauerit in die. Scripsit:

Sermones quadragesimales:

Super Virgilium Poetam.

Item super tragedias Senecæ.

Et præter alia edidit.

Summam casuum conscientiæ Pisanā, quæ dicitur Pisanella, seu Magistruccia, quam, vt ipse testatur (inquit Trithemius) perfecit anno Christi 1338. Hanc imitatus est Angelus de Clauasio. Obijt anno 1347.

Eius meminerunt Bellarminus *de Script. Eccles. eumque ponit ann.* 1335. Plodius *p.* 2. *lib.* 2. Fontana *de Prouincia Roman. cap.* 6. Philippus Labbe *ad Bellarminū de scriptor. Eccles. pag.* 373.

Alter hic noster est à Bartholomæo Albicio patria similiter Pisano, ex Riuano in Tuscia oriundo ordinis minorum Conuentualium Sancti Francisci, qui die quarta Nouembris obijt in Conuentu Pisano circa annum 138c. & scripserat librum conformitatum, & de vita, & laudibus B. Mariæ Virginis libros sex.

DOMINICVS GRENIER Gallus de Conuentu Tolosano, doctor Parisiensis. Post diuersas in sua Prouincia obitas præfecturas, Apostolicus Pænitentiarius instituitur. Anno 1326. mense Ianuario Sacri Palatij Magister renunciatur à Io: XXII. cui muneri duobus tantùm præfuit mensibus: nam ab eodem summo Pontifice die 13. Martij eiusdem anni 1326. euectus est ad Ecclesiam Appamiensem in Gallia. Extant in Tolosano Conuentu Apostolicæ litteræ Ioannis XXII. an. 1330. & Benedicti XII. anno 1335. eidem datæ. Cum erga Ordinem, tum in suum Tolosanum conuentum maximè munificus fuit. Nam in eius maiori claustro Sacellum in honorem S. Antonini Martyris pro fratrum sepultura construxit, & conclaue pro hospitibus, atque infirmis ibidem erexit à fundamentis. Die 7. Nouembris ann. 1341. Capellæ opus perfecit, ad cuius memoriam extat inscriptio hæc:

F. Dominicus, Dominici cultor benedictus.

Doctor mirificus, & Episc. Appamien.

Sumptibus immensis opus hoc fabrefecit amicus.

Inde Deo gratus regnet sine fine beatus.

Viginti annis huic Ecclesiæ præfuit optimus Pastor, quieuitque in Domino an. 1347. scripsit Doctissimus Præsul.

Super libros historiales Bibliorum.

Super Pentateuchum.

Gallia Christiana *tom.* 2. Plodius *p.* 2. *lib.* 2. Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5 *tit.* 41. *& p.* 2. *c.* 5. *num.* 12. Seraphinus Ractius.

MARCVS RONCIONVS nobilis Pisanus ex Dom. de Ripa fracta, vir ęquè doctus, & pius, cum à Clero ad petitionem Dominorum Reipublicæ Pisanæ (post mortem F. Simonis Saltarelli Dominicani) fuisset electus ex Priore Cōuentus Pisani Archiepiscopus eiusdem ciuitatis, electionem Clemens VI. non approbauit; sed Marcum creauit Præsulem Vrbinitatem 12. Kalend. Decemb. anno 1342. At cum pro arduis Ecclesiæ suæ negotijs Auenionem, vbi residebat Pontifex Max. Clemens VI. petiuisset, & omnia pro voto consecutus fuisset, ad suam Ecclesiam per mare reuertens, seuam procellam passus est, & miserum subiuit naufragium anno salutis 1347.

Librum censuum ad Ecclesiam suam spectantium confecit. Ex Monum: Conuentus Pisani, Vghell. *tom.* 2. & Fontana *in Theatro* 1. *p. c.* 4. *tit.* 115. *n.* 1.

Anno 1348.

GALGANVS Senensis singularis doctrinæ, pietatisque vir, ex Priore Prouinciali Romanæ Prouinciç à Io. XXII. Massensis Episcopus sub Metropoli Senense in Tuscia anno 1332. datus est. Hic Senensi populo, maximo fuit in pretio; quare ope-

ra Galgani, atque concilio, in vrgentibus, trepidisque negotijs, sæpiùs vsus est. Sexdecim annis Populonis, seu Messanensibus sacrum ius dixit. Tandem senio confectus dormiuit cum Patribus suis Senis anno 1348. die 19. Martij, & conditus fuit in nostro S. Dominici templo. Scripsit:

Sermones Quadragesimales.

Item Commentaria in libros D. Augustini de Ciuitate Dei.

Vghellus *tom. 3. Ital. Sac.* Vgurgerius *in Pomp. Senen. tit. 7.* Fontana *de Prou. Romana c.6. & in par. 1. cap. 5. tit. 371. num. 1.* Plodius *p. 2. lib. 2.* Lucarinus, & alij.

P. F. GVILLELMVS GAVANTVS de Lauduno Gallus Parisiensis Doctor celeberrimus, inter viros Ordinis doctissimos meritò recensitus, ingentij præstantia, profunditate doctrinæ, & dicendi claritate præ cæteris commendatur. Anno 1312. à Clemente V. Sacri Palatij Magister renũciatur. Nouem annis in hac nobili perstitit præfectura. Die autẽ 11. Aprilis anni 1321. à Io: XXII. creatus fuit Archiepiscopus Viennensis in Gallia. Doctrinæ D. Thomę propugnator cum esset acerrimus, illius impugnatores verbo, & scripto confudit. Mentio fit de eo in quodam decreto Stephani Episcopi Parisiensis de approbatione doctrinæ eiusdem Angelici Præceptoris cum Guillelmo Parisiensi anno 1324. deinde anno 1328. ab eodem summo Pontifice translatus fuit ad Ecclesiam Tolosanam. Quatuor præbendarios, S. Dominici nuncupatos in sua Metropolitana Ecclesia die 10. Septembris anni 1340. fundauit, ita vocatos ex Dominicano Archiepiscopo fundatore. Item ex veteri Scheda obseruantiæ Tolosanæ Iunij 13. anni 1345. Collegiatis Narbonensis Vniuersitatis, petente Guasberto Arelatense Episcopo, facultatem faciendi exomologesim eiusdem Collegij capellanis concessit. Tandem oculorum lumine penè orbatus Tolosanam Ecclesiam, in fauorem Card. Raymundi Cauillac an. 1347. congrua pensione pro sui necessaria sustentatione sibi retenta, dimisit. Scripsit:

Varia opuscula in defensionem Doctrinæ D. Thomæ Doctoris Angelici.

Gallia Christiana *tom. 1.* Fernandez *in Archiepisc. Gallia.* Plodius *p. 2. lib. 2.* Lusitanus, Fontana, *in Theatro par. 1. cap. 4. tit. 104 num. 2. & tit. 113. nu. 1. & p. 2. cap. 5. num. 9.* & reliqui scriptores Ordinis.

ROBERTVS EBORACENSIS Anglus, versatissimus in litteris sacris, & in quacumque scientia scripsit:

De Magia Ceremoniali.

Corruptorium Alchimiæ.

De Mysterijs rerum secretarum.

Claruit circa hunc annum 1348.

Epitome Gesneri, Lusitanus *in Bibl. fol.* 214. Plodius *par. 2. lib. 2.*

SIXTVS PONCELLVS egregia, & excellẽti doctrina, zelator maximus fidei, scripsit Italicè.

Defensionem fidei contra hæreticos sui temporis.

Mediolani, 1570. in 8. Claruit his temporibus 1348. Lusitanus *in Bibl. fol.* 227. Plodius *par. 2. lib. 2.*

CONSTANTINVS ASCVLANVS Picenus doctissimus scripsit:

varias quæstiones.

Claruit sub hoc anno. 1348.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. 2. l. 2.*

DOMINICVS PISANVS ETRVSCVS in litteris humanis insignis, in alijs non ignarus edidit:

Commentarium in Senecam.

Floruit sub hoc tempore 1348. Lusitanus *in Bibli. pag.* 68. Plodius *part. 2. lib. 2.*

FEDERICVS VENETVS Sac. Theologię Magister summis encomijs à viris sui temporis celeberrimis commendatus est, à commendatissimis celebratus, nec tamen pro dignitate vel commendatus, vel celebratus est: magnus fuit Theologus, & Philosophus, neq; politioris litteraturæ ignarus edidit.

Commentaria super Apocalypsim Ioannis.

Anno labente 1348. Florebat.

Gozzeus, Lusitanus *in Biblioth. pag.* 78. Plodius *par. 2. lib. 2.*

BEATVS BONAVENTVRA PTOLOMAEVS Senẽsis nobilissimo Sanguine ortus, sed maiori virtutum

stemmate

ſtemmate nobilitatus, cuius vitam admirandam Gregorius Lombardellus Senenſis, Faſti Senenſes, alijque complexi ſunt ſtylo. Ei natalis dies D. Michaeli Sacra nomen Archangeli fecit. Propinquante partu, paternis Ptolomæis ædibus nouus quidam ſol deficiens, ac triſtis imminere primùm viſus, qui naſcenti mox puero nitidiſſimus arriſit, vt publicum nitore ſolem infuſcaret. Naſcebatur enim ſol patriæ, & familiæ, Bonauentura.

Adhuc lactens feria ſecunda in Archangeli Michaelis, ſabbatoq; in Deiparæ cultum à lacte primùm, tum à cibo abſtinuit.

In Diui Dominici diſciplinam, & Ordinem adſcitus, inſolitis progreſſibus graſſabatur ad virtutem. Diuina facundia ſacer orator animos auritos, ſalubriter captiuos nectebat.

Paulo poſt concepto lethali crimine ſol iſte maculoſus, ac decolor, priorem lucem quadriennio hebetauit, obſcurauitq; donec Sancto Ambroſio Sanſedonio è Cælo mohente, per piacularem confeſſionem emaculatis noxis, ampliſſimum iubar Orbi terrarum vtiliſſimè refundendum, recepit. Nam & ad ſeueriorem diſciplinam, reuocata morum licentia, vitæ genus præter modum auſterum ſuſcepit. Quare obita longinquas ad prouincias pia, ſalubriq; peregrinatione, bonilumen exẽpli, ſolis inſtar, diſperſit.

Impudicæ fœminæ ſpectrum, vt denigraret famam B. Bonauenturæ ingreditur eius cubiculum; plurimi ciues, qui hoc inſpectarunt, ſcandalum patiebantur; at cum more ingreſſi eſſent ad Bonauenturam, & cum inter preces ingenti ſplendore circumfuſum inueniſsent, redux innocentiæ, maiori gloria refulſit.

Ipſi famelico Angeli epulas intulerunt.

Inquiſitoris Magiſtratu ſe abdicauit, repudiauitque Sauonenſem Epiſcopatum. Animorum arcana prænouit. Futura multa prædixit; & præſertim futuram peſtem Italiæ.

Ad meliorem vitam tranſijt ſeptimo Kal. Ianuarij anno Verbi liberatoris CIↃ CCC. XL VIII.

Deſcendit ad demortui cubiculum lux, qua in eo per duas horas nocturnas dieſcere viſum eſt. Inuentum eſt cadauer religioſa in veſte, aperto capite, ſubmiſſis genibus, iunctis ad pectus manibus, vultu, oculiſque in cœlum ſublatis, & ore hilari, ac ridibundo ſupplex. Conſecuta deinde multa, & mira beneficia ſunt, præſertim (referunt Faſti Senenſes) ab octauo humationis, ac ſepulturæ die rediuiuus fertur fuiſſe, Fr. Ioannes Polonus Dominicanus.

Inter alia præclara opuſcula, quibus memoriam ſui immortali gloriæ conſecrauit, edidit: Complura volumina docta, & pia, nempe.

De contemptu, & vanitate mundi.

De grauitate peccati, & de damnis, quæ recidiua peccata animæ ingerunt.

Tractatum de ſui ipſius cognitione:

De virtute Caſtitatis:

Hiſtoriam vitæ, ac miraculorum S. Ambroſij Sanſedonij;

Librum ſpiritualium collationum.

Volumina tria concionum de Sanctis, in quadrageſima, & in Dominicis per totum annum.

Ex Alphonſo Fernandez *in concert. Præd.* Marraccio *in Bibli. Mariana*, Faſtis Senenſibus die 26. Decembris. Fontana *de Rom. Prouinc. cap. 6.*

DOMINICVS à Monte LVPORVM, Italus, vir religione præſtans, & varia litteratura ornatus ſcripſit:

De Conceptione B. Virginis *tract.* 1. Reperitur M.S. Raguſij in noſtro Cõuentu. Ambroſius Gozzeus, Alphonſus Fernandez. *in Concert. Præd.* Marraccius *in Bibliot. Mar.* Plodius *par.* 2. *lib.* 2. Fontana *de Prouinc. Rom. cap.* 6. Claruit circa annum nati de Virgine Saluatoris 1348.

DOMINICVS AYANVS Magnus Theologus, & in politioribus litteris verſatiſſimus, abſolutis ſtudijs grauioribus, ſcripſit: circa hunc annum 1348.

In Senecam Commentar.

Fernand. Fontana *de Rom. Prou. cap.* 6.

Hoc anno graſſatur per totam Europam peſtis; Quare Ordinum leges, obſeruantiæ, ſtudia labefactari cæperunt, & penitus aboleri. Hinc temporibus ſubſequẽtibus (vt dicemus) inter tot

mala, diuina misericordia occurrente, mirabiliter effulsere ex Italia labefactatæ obseruantiæ Monasticæ reparatores Fr. Io: Dominici Florentinus, Thomas Senensis, Thomas Aiutami Christo Pisanus, Hieronymus Fulginensis, Marcolinus Foroliuiensis, Nicolaus Rauennas, & Robertus Neapolitanus. Ex Germania verò Conradus de Grassis Prutenus, Franciscus Retza, Io: Nider, Iacobus de Assendsa, & Iacobus Stubach.

Ingens hæc pestilentia, quæ ex India orta Asiam deuastauerat, per totam ferè Europam cæpit grassari, maximamque morum, ac pietatis sacris ordinibus vniuersis attulit vastitatem. Destruxit maiorem partem Europæ, præsertim Galliam, Germaniam, Hispaniam, Hungariam, atque Italiam, in quibus loca pleraque adeò fuit depopulata, vt ex decem vix fuerit vnus superstes. Templa, Cæmeteria, agrique corporibus deficiebant humandis. Et quia ad vestium contactum lues contrahebatur, non erat qui donaret mortuos sepultura. Ea propter homines, & animalia ipsa domestica relictis ædibus ad deserta se transferebãt. Pestilentiæ propter aeris insalubritatem, agrorum cultura diu neglecta, fames successit. Maxima intereà Religiosorum copia è viuis erepta est, atque cum ipsis sacrarum legum obseruantia, per omnia ferè dehiscens ex incauta nouiter receptorum multitudine, relaxationis, proprietatis, inobedientiæ, vanitatumque vitia in Ordinum ferè omnium cœnobia irrepsere. Cum enim illa adeò deserta, ac desolata essent, vt penè Ordo vnusquisque reputaretur extinctus, qui superfuerant Religiosi, cuiuscumque generis hominibus, pueris, adultis, ineruditis, ineptisque susceptis ad habitum, dum pestilentiæ plagis occurrere intendebant, insanabili plaga proprium Ordinem cruentarunt. Nam vt huiusmodi nouiter receptos scientiæ & pietatis parum compotes deuincirent, omni eis commoditate, atque liberalitate indulta laxè illos educauere, sperantes, vt ea ratione ad constitutiones seruandas aliquando promptiores redderentur. Verùm seriò nimis agnouerunt Patres ex otio, atque delitijs fructus, nonnisi prauos colligi potuisse, & à multorum inobseruantia pauciores superstites inquinatos. Imo paucis bonis illis, qui ex contagio residui fuerant, viam vniuersæ carnis ingressis, obliteratus planè fuit rigor Patrum nostrorum antiquus. Vnde fugatis ieiunijs, eliminatis vigilijs, violata paupertate, silentioque exilio pulso, carnes per refectoria excurrere, atque dissolutiones effluere vndique videbantur. His plagis nostra Religio cum cæteris sauciata est. Deinde ortum habuit schisma post tres menses ab electione Vrbani VI. quæ summo Purpuratorum Patrum consensu die 9. Aprilis anni 1378. Post Gregorij IX. descessum fuerat subsequuta, de quo in nostra Chronologia ad ann. 1378. Castillus *Centur. 2. lib. 2. c. 1.*

Anno 1349.

ROBERTVS HOLKOT Nordthamptoniæ in Anglia natus Auctor moralissimus, ac doctissimus in quouis genere scientiarum, vir planè antiquæ virtutis, & fidei, Theologus planè longè perspicassimus, atque non vulgaris inter Philosophos nominis, in diuinis Scripturis eruditissimus, & sæcularium litterarum non ignarus: ingenio reuera præstans, & clarus eloquio, declamator quoque sermonum egregius, clausit extremum diem anno currente 1349. ita Lusitanus *in Bibl.* Abbreuiator Gesneri, Trithemius, Simlerus, Alphonsus Fernandez, Castillus *Centur. 2. lib. 1. cap.* 49. Taegius *par.* 1. *&* 5. etsi Leander Albertus minus exactè referat occubuisse ann. 1314. Astipulor primis: & mortuus est ex peste sub Carolo IV. Imperatore, & Clemente VI. Papa 1349. indictione 2. Hinc corrige Sixtum Senensem, apud quem pro anno Domini 1300. subroga ann. 1350. Scripsit:

Super librum Sapientiæ elegantissimè. Venetijs, per Presbyterum Bonetum Locatellum Bergomensem anno humanati Verbi Dei 1509. & 1586. cum mo-

moralibus explicationibus. Et anteà Reuthlingæ 1489. in folio. Incipit: *Dominus petra mea, & rob*. Nec audiendus Labbe, qui de more suo oblatrat in nostros.

In Prouerbia Salomonis.

Lecturam in Cantica Canticorum.

Super Ecclesiasten.

Super Capitulos VII. Ecclesiastici Postillam eruditissimam, in octoginta, & octo lectiones diuisam. Incipit: *Magister, & Dominus Gundisaluus. Hanc morte preuentus explere non potuit.* Ibidem, & alibi pluries.

Super quatuor libros Sententiarum quæstiones argutissimas. Incipiunt: *Vtrum quilibet viator.*

De imputabilitate peccati. Lugduni 1497. apud Ioannem Trechel, necnon 1518. in eadem Vrbe.

Item quasdam (vt ipse vocat) *Conferentias.*

De septem peccatis capitalibus: Incipit: *Hæc est via, ambulate, &c.*

Sermones de Tempore, & de Sanctis.

Quadragesimale.

Varia, & diuersa quodlibeta.

De immortalitate Animæ nostræ.

De Amore librorum. Ad Episcopum Dilmonensem.

In Matthæum, Marcum, Lucam, & Ioannem.

Moralitates pulchras historiarum. Venetijs 1505. de quo libro vtilissimo dicitur: *Est opus exiguum, at toto celebrabitur Orbe.* His annectitur tabula aurea Angelici Aquinatis super Euangelijs, & Epistolis tam de Tempore, quàm de Sanctis totius anni.

Moralitates ad Prædicatores.

De libertate credendi.

De Ludo latrunculorum, vulgò *degli Scacchi.*

De vmbra stellarum.

De natura, de motibus, & de effectibus Stellarum.

De Amore Stellarum.

Taegius *p.* 1. Lusitanus *in Bibl.* Gozzeus, Abbreuiator Gesneri, Leander *lib.*4. Plodius *p.*2. *lib.* 2. Castillus *Centur.*2. *lib.* 1. *cap.* 49. Sixtus Senensis *in Bibl. l.*4. Miræus *in Auctario c.*432.

Emanarunt dictata Iacobi Almaini Senonensis super sententias M. Roberti Holkot. Labbe *de Scriptor. Eccles. ad Bellarm. pag.*417.

RAMANTINVS FLORENTINVS Mathematicus, Philosophus, & Theologus egregius scripsit iussu Clementis VI.

Commentaria in Senecam.

Librum, cui titulus *Paschale*, in quo correxit Kalendarium, & illud direxit ad Vrbanum V.

Lusitanus *in Bibl. fol.* 208. Leander *lib.* 4. Plodius *p.* 2. *lib.* 2. *p.* 1. *Monum. Ordinis.*

Lucius Annæus Seneca Cordubensis, Sotionis Stoici discipulus, & patruus Lucanæ poetæ, continentissimæ fuit vitæ) verba sunt S. Hieronymi de scriptoribus Ecclesiasticis ad Flauium Lucium Dextrum, amicitia ei iunctissimum, & Paciani Barcinonensis Episcopi filium) *quem non ponerem in Catalogo Sanctorũ, nisi me illæ Epistolæ prouocarent, quæ leguntur à plurimis, Pauli ad Senecam, & Senecæ ad Paulum. In quibus cum esset Neronis Magister, & illius temporis potentissimus, optare se dicit eius esse loci apud suos, cuius sit Paulus apud Christianos. Hic ante biennium, quam Petrus, & Paulus coronarentur martyrio, à Nerone interfectus est.* Hactenus S. Hieronymus. Huius opera reuera vtilissima sunt, & moralia, quare non mirum, si iussu Clementis VI. in ea tot, tantaque prodierint commentaria illaque nuper Iustus Lipsius suis etiam doctis commentarijs illustrauit, lectu dignissimis.

Anno 1350.

BONIFACIVS Cremonensis ex patria sui cognominis oriundus, natione Galliæ Cisalpinæ, siue Lombardus, studijs operam dedit Papiæ, Bononiæ, ac alibi. In politioribus litteris doctus, in Philosophia verò, & Sacra Theologia doctior factus, cœpit cum maximo fructu docere. Cæterũ propter eminentem concionandi præstantiam è cathedris translatus ad pulpitos, breui inter primos ætatis suæ concionatores iure merito obtinuit locum. Miræ versatilis ingenij felicitati accedebat vberrima quædam excogi-

tandi, quæcumque vellet facultas. Præter hæc erat ei facundia cum lepore, ac dictio fructuosa. Nec ociosum ingenium concionanti: Nam in lectione sacrorum assiduus. Hinc inter principes huius artis ab historijs, ab exemplis, ab argumentorum inuentione, ab omnibus habebatur. Parili felicitate respondit calamus linguæ, dum scripsit.

Sermones de tempore, & de Sanctis per totum annum.

Claruit circa annum Domini 1350. Alphonsus Fernandez *in Concert. Præd.* Marraccius *in Bibl. Mariana*, Taegius *p.* 1. Ambrosius Gozeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Lusitanus *in Bibl. fol.* 57.

CHRISTOPHORVS MOLHVSENSIS, natione Anglus, Philosophus, & Theologus sui tẽporis nõ secundus, moribus verò antiquis, hoc est, cãdidissimis, atque religiosissimis, cupidus posteritatem iuuandi reliquit. *Sermones doctos, & varios*.

Claruisse putatur circa annum redemptionis 1350. Ioannes Pitseus de illustribus Angliæ scriptoribus, Aetate XIV. Marraccius *in Bibl. Mariana*.

IACOBVS patria Beneuentanus in Regno Neapolitano, orator celebris, ac integerrimæ vitæ, quem Theologum, & Philosophum non vulgarem, diuinarum litterarum studiosum, ac omnium cognitione ornatum vocant historici. Ad posterorum vtilitatem summo studio lucubrauit.

Opusculum de Articulis fidei.
De *Oratione Dominica.*
De *Sacramentis.*
De decem præceptis decalogi.
De octo beatitudinibus.
Aliud de dotibus.
Item *de Fructibus.*
Rursus *de Virtutibus.*
Sermones de tempore, & de Sanctis.

Claruit circa hunc annum reconcilia-liationis humanæ 1350.

Leander Albertus *de viris illustr. lib.* 4. Vallus, concertat. prædicat. Lusitanus *in Bibliot. fol.* 125. Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 3. Ioannes Turrecremata *tract. de concep. p.* 6. *cap.* 29.

Anno 1351.

IOANNES THAVLERVS Theutonicus Coloniensis clarissimus, & illuminatus Theologus, ętatis suæ decus, & lumen, tum doctrina insignis, tum pietate, & Catholicæ Fidei cultor integerrimus, qui in Coloniensi Prouincia, ac in tota Germania propter vitæ Sanctitatem, & Euangelizandi scientiam cum spiritus feruore, ac mirabili audientium fructu, celeberrimus, velut sol alter enituit, partem Theologiæ, quæ mysticæ, seu affectiuæ nomen obtinuit, est amplexus. Germanis loquens germanicè edidit:

Sermones de tempore, & de Sanctis totius anni: planè pijssimos, & reliqua eius pietati, ac deuotioni maximè inseruientia.

Opera omnia à R. P. F. Laurentio Surio Lubecensi Carthusiano in latinum sermonem translata sunt.

Coloniæ, primum apud Ioannem quintelum 1548. deinde apud Arnoldum Quintelum 1603. in 4.

Elenchus autem operum eius est:

D. Ioannis Thauleri conuersionis, vitaque historia, in qua pariter Institutiones optimæ, & Sermones aliquot extãt.
Item *Conciones de tempore.*
Conciones de Sanctis.
Tractatus de veris virtutibus, institutionibusque diuinis.
Epistolæ complures deuotionem, Diuinumque amorem spirantes.
Prophetia de plagis nostri temporis.
Cantica quædam spiritualia animã deum, impendio amantis.
De IX. Rupibus, siue gradibus Christianæ perfectionis.
Speculum lucidissimum, & exemplum D. *Nostri Iesu Christi.*
Conuiuium M. EcKardi iucundum, & pium.
Colloquium Theologi, & Mendici.
Exhortatio, seu oratio fidelis præparatoria ad mortem.
Præparationes IV. ad mortem felicem.
Epistola D. Henrici Susonis ad quendam in mortis articulo constitutum.
De X. cæcitatibus, & XIV. diuinis amoris radicibus.

De

De vita, & Passione Christi exercitia deuotissima, & meditationes.

Sermones de meditatione vita interna.

Ioannes Echius disputans cum Martino Luthero *lib. 3. de Purgatorio* satis temerè Ioannem Thaulerum virum pijssimum æquè, ac doctum appellat somniatorem &c. Sed vindicatur à doctissimo Ludouico Blosio Abbate Letiensi, à Laurentio Surio in Apologia, qui verbis satis magnificis defendit maximum hunc doctorem ab Echij arrogantia.

Apologia extat annexa Sermonibus Thauleri, Typis editis Lugduni. 1557. per Sebastianum de Honoratis. Mortem obiuit anno 1355. Coloniæ Plagas, hæreses contra sacramenta, & dogmata fidei orituras fertur prædixisse. Lusitanus *in Bibli.* Plodius *par. 2. lib. 2.*

De eo Posseuinus, Balthasar Vuerlinus Colmariensis Continuator Catalogi, seu Addit. ad Trithemium, Seraphinus Ractius, Ludouicus Blosius Abbas Latiensis, *Bibliotheca Lusitana. Concertat. Prædicatoria*. Sixtus Senensis *in Biblioth. lib.* 4. Philippus Labbe, Miræus in Auctario *cap.* 447. & Bellarminus in Catalogo: *Hunc virum* (Bellarmini in Catalogo verba sunt) *vt suspectum circa fidem contempsit Io. Eckius: Sed egregiè eum defendit Ludouicus Blosius.*

Notandum verò ex Surio, instructionem de virtutibus, & quæ sequuntur ex diuersis scriptis Thauleri collecta esse; at quibusdam aliunde ex illustrium virorum lucubrationibus admixtis.

Anno 1352.

THOMAS STVBEZ (alijs Scobez, vel Stolbez) Anglus magister in Theologia, pius, regularis obseruantiæ studiosissimus, nec minori veneratione dignus ob doctrinæ, quàm religionis præstantiam, qua fulsit. Scripsit hic magnus Angliæ splendor:

De stipendijs verbi Dei *prædicatoribus debitis.*

De vita solitaria perfectione.

De Arte bene moriendi.

Sermones de tempore, & de sanctis totius anni.

Ingenti volumine scripsit statuta Ecclesiæ, cui titulus, scutum Ecclesiæ.

Aliud volumen contra impugnantes prædicta statuta Ecclesiæ.

Aliud de panis peregrinationis huius misera vita.

Lecturam magna doctrina in Cantica.

Composuit officium, & missam nominis Iesu.

Item officium S. Annæ.

Claruit circa hunc annum.

Alphonsus Fernandez *in Concert.* Sixus Lambertus Lucensis Dominicanus in vita B. Thomæ Iorgij Cardinalis, Castillus *Cent. 2. lib. 1. cap. 49. Abbreuiat* Gesneri, Plodius *in Appendice.* Antonius Lusitanus *fol.* 247.

HENRICVS CERVI Germanus Coloniensis Magister, & omnium ferè scientiarum peritissimus scripsit.

Breuem, at pulcherrimam lecturam super quatuor libros sententiarum D. Thomæ, quæ extat Louanij in conuentu Ordinis. Seraph. Ractius, Plodius *part. 2. lib. 2.* Lusitanus *in Bibliotheca fol.* 104.

HENRICVS HVNNORVM, siue Hunnis Germanus vir doctissimus scripsit.

Super quatuor libros sententiarum.

Albertus Venetus, Plodius *p. 2. lib. 2.* Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. fol.* 105.

HENRICVS HAZER profundissimus peripateticus, & Theologus, Has scientias docuit plures annos. Erat in disputationibus efficax, & acutus.

Quatuor libros sententiarum copiosis commentarijs illustrauit. Lusitanus *in Bibl. fol.* 105. Seraphinus Ractius, Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. 2. lib. 2. & alij.*

HENRICVS patria, & cognomine ignotus, natione autem Germanus, celeberrimus Prædicator scripsit satis doctè.

Super illud Euangelium: quod est mandatum magnum in lege.

Lusitanus *in Bibl. pag.* 105. Plodius *p. 2. lib. 2.*

An-

Anno 1353.

MARTINVS BITONTINVS in Apulia Peucetia, cuius meminit Vallus *in comp. de viris illustr. Prov.Regni p.5.f.353.* vir fuit doctrina, & integritate vitæ conspicuus. Scripsit:

De Peste:

De Regni Neapolitani ærumnis. Ad Ludouicum Regem Hungariæ.

Commentaria in Logicam, Physicam, & Metaphysicam.

Anno 1354.

IACOBVS de ZVZARO post exantlatos in Schola labores, transtulit se ad Historiam, ex cuius lectione assidua.

Copiosissimam selegit Chronologiam.

Circa hæc tempora suspicor floruisse.

Veterem hunc Chronologum allegant noster Petrus Pruxiensis in Magni Alberti vita *cap. 13.* & Philippus Labbe *de Scriptoribus Ecclesiasticis* ad Bellarm. *pag.* 347. & nos ad annum 1274. verbo S. Thomas.

Anno 1355.

HENRICVS de HERFORDIA, alijs de Heruordia, Prouinciæ Saxoniæ, Conuentus Mindensis, natione Germanus, vir in humanis litteris singulariter doctus; in diuinis quoque non infimè; Philosophus, Theologus, & orator egregius; Historiarũ verò diligentissimus scrutator. Præter hæc eximius fuit poeta. Quare insignis eruditionis ergò, cui adnectebat vitæ integritatem, ab ipsis etiam æmulis laudabatur. Scripsit:

Chronicon Generale ab initio mundi vsque ad annum præsentem 1355.

Tractatum de Conceptione B.Virginis

Librum de Deis gentilium.

De ornamento clericorum.

De inuectiuis in Hebridam Metricum.

Tractatum super illud Euangelium, super cathedram Moysi.

De Metris, & de pedibus carminis.

Librum de Prouerbijs.

Alium de principijs Oratorum, & Poetarum.

Plures orationes.

Catenam Auream in decem partes, in qua problematicè tractat de quolibet ente. Hæc reperitur M.S. in conuentu S. Dominici de Neapoli.

Claruit anno post Aduentum Verbi in carne 1355. Alphonso Fernandes *in Concertat. Præd.* Marraccio *in Bibl. Mar.* Castillo *Centur. 2. lib. 1. c.* 49. Lusit. *in Bibl. fol.* 103. Plodio *p. 2. lib. 2.*

IOANNES SVILKILFRANS Germanus vir fama, & eruditione spectabilis, studiorum peruigil, & assiduus cultor, ac multis meritis venerandus, inter alia opuscula, quibus nominis sui memoriam ad notitiam Posterorũ transmisit, scripsit *per Alphabetum vsque ad litt. M. de veritate Practica.*

Sermones Dominicales super Epistolas, & Euangelia anni. Ac Sermones de Sanctis.

Postillas in Iob, in canonicas Petri, Iacobi, Ioannis, & Iudæ.

Claruit anno vitæ restitutæ 1355. ex Antonio Senensi *in Bibl. Prædic.* Alberto Veneto, & Plodio *p. 2. lib. 2.* Castillo *Centur. 2. lib. 1. c. 49.*

BERTOLDVS à MEISBERGH. clarus Philosophus, ac Theologus ingenio promptus, felicissimusque memoria.

Magnum volumen super Philosophiã Platonis.

Commentaria in librum elementorum Procli.

Librum de Tolo Arcus cælestis exponens meteora Aristotelis.

Librum de rebus Astrologicis.

Summam Theologiæ, & alia.

Lusitanus *in Bibl. fol.* 56. Plodius *p. 2. lib. 2.*

ADAMVS COLONIENSIS Germanus S.Th. Magister eruditione clarissimus pluribus annis Theologiam, & ancillas scientias docuit, vt verò, quæ tradiderat viuens, doceret posteros mortuus, scripsit.

Super quatuor libros sententiarum.

Floruit circa hæc tempora. Ita Lusitanus. Cæterum Ractius dicit floruisse an. 1370. Plodius *p. 2. lib. 2.*

Hen-

Henricus Petri ignotus patria, & natione, clarissimus verò doctrina scripsit:

Super quatuor libros sententiarum.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

Anno 1356.

HERMANVS ab AVGVSTA Germanus scholasticus peritissimus primum de more Logicam, & Philosophiam, post sacram Theologiam pluribus annis explicuit; tandem posteris consulens scripsit.

De cognitione creata sensitiua, & intellectiua.

Item plura quodlibeta, & plures quæstiones.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.*2. *lib.*2.

Nicolaus Harchilech Germanus patria Triburgensis vir grauis, ac venerandus floruit sub id tempus. Magnus fuit Phisologus, & Theologus. Scripsit.

In Epistolam S. Thadæi.

Tractatum de abusibus Claustri.

Nescio quo anno desierit esse in viuis. Eius meminerunt Antonius Lusitanus *in Bibl. pag.*181. Plodius *part.*2. *lib.* 2.

Anno 1357.

IACOBVS PASSAVANTE Florentinus, Rhetor, Philosophus, Theologus, Prædicator eximius, cum esset moribus grauis, ac prudens datus fuit in Vicarium Generalem Ordinis in sola Gallia togata præter hanc, in ordine gessit alias præfecturas. Scripsit Lingua Etrusca.

Speculum pænitentiæ.

Super librum S. Augustini de Ciuitate Dei.

Additiones ad Commentaria Thomæ de Valois.

Obijt in patria die 13: Iunij anno 1357. Sepultusq; fuit in S.Mariæ Nouellæ. Michael Poccíantius Seruita, Plodius *par.* 2. *lib.*2. Fernandez, Fontana *de Rom. Pronunc.cap.*6.

NICOLAVS à CRVCE Venetus doctus; eximiæque virtutis scripsit:

Homilias super Epistolam primam ad Corinthios.

Floruit sub hunc annum 1357. Sansouinus in Venetijs, Plodius *part.* 2. *lib.* 2.

Anno 1358.

IOANNES MORLANDINVS, siue Molendinus Lemouicensis Gallus, vir doctissimus, & optimus religione, ac moribus. Fuit Regens in varijs studijs, Generalis Inquisitor Tolosanus. Deinde ex Tolosana Inquisitione à Clemente VI. die 17. Septembris anno 1347. creatus est Magister Sacri Palatij. E viuis autem sublato Guarino Magistro Generali, in eius locum anno 1349. Barcinone cõmuni Patrum suffragio electus est Generalis XX. Ordinis.

Hic Cardinali Gerardo de S. Adomaro Clementis VI. Pontificis Maximi ex sorore nepoti socius charissimus, eiusdemque Briuensis cænobij fuit alumnus. Quare Clemens VI. obstrictum cum Card. Gerardo Nepote suo familiaritatis ligamen, & ob singularis eiusdem Morlandini virtutes, semper hunc peramans exaltauit. Ex maxima dignitate in ordine assumptus fuit ad Cardinalatum ab eodem Clemente VI. sub tit. S. Sabinæ an. 1350. in quatuor temporibus Decembris.

Obijt exactissimus & pius Religiosus, paupertatis amator 1358. Qui Cardinalis nec vestitum, nec victum consuetum Religionis mutarat.

Meminerunt S. Antoninus 3. *par. tit.* 23. *cap.* 11. Ciacconius, Onuphr. Leander *lib.*3. Seraphinus Ractius, Hieron. Borsell. *lib. de Generalibus*, Plod. *de viris illustr. Ord.* & Castillus *centur.* 2. *lib.*1. *cap.*57. & *centur.* 2. *lib.*2. *cap.* 3.

Scripsit multa (vt refert Paulus Cortesius) sed adhuc ignorantur, quæ fuerint. Hæc sciuntur.

De reparatione lapsi.

Sermones multi de Tempore, & de Sanctis.

Olmeda in eius vita, Lucarinus in additionibus ad indicem, Fontana *in theatro par.* 2. *cap.* 5. *num.* 18. Alphonsus Ciacconius, Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

An-

Anno 1359.

THADAEVS DINVS Florentinus in qualibet ſcientia verſatiſſimus, & exactiſſimus religioſus, qui qualibet die Pſalterium totũ perſoluebat, & vt doceret omnes religioſos hoc miraculum admirabile, ſed quotidianum, orationem ſtudio non ſubtrahere, compoſuit:

• *Multa millia ſermonum in quauis materia:*

Benignisſime Lector, hoc nota. Rem ſacram quotidie faciebat; officiũ de Tempore, & illud de Beatisſima Virgine ſtatutis diebus deuotisſimè perſoluebat, Orationi mentali iuxta Ordinis ſanctiones intererat,& cœteris functionibus: quotidie recitabat Pſalterium, & nihilominus multa millia Sermonum in quouis propoſito argumento compoſuit. Perpendant hoc Ordinis mei tyrones ex oratione ſtudia, ſumere incrementa, non minui. Quæ, & quanta ſcripſit Magnus ille noſter Albertus? Sed in preces fuit effuſus. Quæ, & quanta elucubrauit Angelicus? *At numquam ſe lectioni, aut ſcriptioni dedit, niſi poſt orationem. In difficultatibus locorum Sacræ Scripturæ, ad orationem ieiunium adhibebat.* Ex vtroque Breuiario Romano, & noſtro; non loquor de Cardinali Hugone de S. Charo, prætermitto Bellouacenſem, ſilentio Cardinales, Ioannem de Turrecremata, Caietanum, & alios plures committo. Contemplemini orationes, & ſcripta SS. Hieronymi, Ambroſij, Auguſtini, Gregorij, Chryſoſtomi, Nazianzeni, ac omnium. *Sumit ex oratione ſtudium incrementa.*

Exceſſit è viuis in patria ann. 1359. ſepultuſque fuit in S. Mariæ Nouellæ, Michael Pocciantius, Plodius *p.2. l.2.* Fernandez, Fontana *de Rom. Prou. c.6.*

Anno 1360.

HOc anno 1360. in Anglia ex inferorum antris erupit Io. Vvitcleph, lupus ferociſſimus, qui vlulatu ſuo terrorem, & ſeditionem intonans, obtutu malefico, & fætido anhelitu ſimplices animas faſcinans, impetu rabido, feralique dente, innumeras ouiculas gregis Chriſti mactauit. Clamant noſtri pro fidei defenſione, & Gregorio XI. mandante anno 1372. Prouincialis Londinenſis à Cantuariẽſi Archiepiſcopo inducitur, & tredecim Epiſcopis cum triginta Magiſtris ex præſtantioribus Anglicani Regni in Sacris Scripturis verſatiſſimis (omnibus ferè ex noſtra Prædicatorum familia) ibidem congregatis, dicti Hæreſiarchæ commenta, vt palam hæretica adiudicata fuere, atque præſcripta. Diſſeminauerat illa Ioannes Vvitcleph in Oxonienſi Academia, & inde per Angliam totam ſerpebant. Diſcuſsa igitur diligenter, damnata ſunt in Concilio celebrato in noſtro Londinenſi Conuentu. At tantum abfuit, vt reſipiſceret Vvitclephus, vt per contemptum, atque irriſionem, Synodum illam, *Terræmotum appellauit*, ſic dicens: *Anno Domini* 1372. *Fratres Prædicatores in ſuo Concilio Terramotus Londonij, generaliter Regnum noſtrum intoxicauerunt.* Verùm poſtea in Concilio Conſtantienſi iterum hæreſeos damnatur, & proſcribitur. Cochlæus *hiſt. Huſit.* 1. *c.*8. Fernandez *in Concert. Prædic. anno* 1372. Grauina *de ſacro depoſito cap.*22. *num.* 7. Fontana *in Theatro p.* 2. *cap.* 3. *tit.*6. & alij.

IOANNES de TAMBACHO, ſeu Zumbacho natione Teuto, patria Argentinenſis, eiuſdemque vrbis cœnobij nobilis alumnus, morum ſanctitate, religioneq; celebris, & in ſacris literis verſatiſſimus, primus Pragenſis ſtudij noſtri in Bohemię prouincia Regens fuit. Eum Vrbanus V. ad Imperatoris inſtantiam anno 1366: ad Sacri Palatij Magiſterium nominauit. De hoc ita Olmeda in Simonis Lingonien. Mag. Ordinis vita: *Poſt Guillermum verò aſſumptus eſt ad Magiſterium Sacri Palatij F. Ioan. de Tambacho Prouinciæ Saxoniæ, Comenſus, Argentinenſis vir ſanctiſſimus, primuſque Regens ſtudij Pragenſis ad inſtantiam Imperatoris, & Regis Caroli. Multa ſcripto mandauit iſte, quæ viri ſupereminentem, ſuperfluentemque ſapientiam præſeferunt; & quæ etiam extranei non ſilent. Migrauit*

poſt

post annum octuagesimum ætatis suæ, gestis etiam insignibus decoratus. Scripsit: Doctissimus, & religiosissimus Pater

Magnum volumen in quindecim libros diuisum, quod vocauit de consolatione Theologiæ, alio nomine *Speculum patientiæ,* quod anno 1386. absoluit. Primùm editum Parisijs 1493. deinde Coloniæ 1502. postea Norimbergæ 1509. item Leridæ, & alibi pluries. Estque *in Bibliotheca* Barbarina.

De culpa, & gratia.

De Amore virtutum.

De Beatitudine.

De Simonia claustralium.

De ingrato commodo Sacerdotum.

De proprietate mendicantium.

De quarta, & eius moderatione.

De Priuilegijs exemptorum circa interdictum.

De identitate indulgentiarum.

De Redemptionibus.

Librum de sensibilibus delicijs Paradisi.

Directorium Confessorum.

Librum magnum, cui titulus, de Præconijs S. Io. Euangelistæ.

Sermones multos, & varios de tempore, ac de Sanctis.

Huius meminerunt satis honorificæ Trithemius, Sixtus Senensis, Antonius Lusitanus *in Biblioth. Præd.* Olmeda *in vita Simonis Lingonien. Mag. Ord.* Fernandez *inter scriptores,* Lucarinus, Fontana *in Theatro par. 2. cap. 5. num. 20.* Ractius, Taegius *p. p.* Plodius *p. 2. lib. 2.* Castillus *part. 1. lib. 3. cap. vltimo.* Mirræus *in Auctario cap. 448.*

STERLENGATIVS sicut patria, & cognomine fuit incognitus, ita maximam nactus est claritudinem ex doctrina. Scripsit enim acutè:

Super quatuor libros sententiarum.

Ponitur sub hoc tempus: Eiusque meminere Ambrosius Gozzeus, Seraphinus Ractius, Plodius *part. 2. lib. 2.*

Anno 1361.

NICOLAVS TREVETH Anglus vita integerrimus, Poeta, Humanista, Philosophus, Mathematicus, Historicus, & Theologus maximus, quem Ioannes de Turrecremata tractatu de Conceptione *part. 6. c. 29.* appellat magnum virum, sicut ex eius operibus celeberrimis satis colligitur. Scripsit:

Super Problemata Aristotelis.

Commentaria in Genesim.

Postillam Scholasticam in Leuiticum ad Haymericum, Magistrum Ordinis, cuius initium est: *Venerando Patri F. Haymerico.*

Aliam in Psalterium ad Fratrē Ioannem Prouincialem Angliæ, quæ incipit: *Reuerendo Patri F. Ioanni.*

Catenam Auream super vniuersa Biblia ad modum illius editæ à D. Thoma super Euangelia.

Librum de peccatis:

Alium de virtutibus:

Alium, cui titulus Clypeum veritatis, in illos, qui impugnabant statum perfectionis. Varia quodlibeta, quæ citantur à Ioanne Turrecremata vbi supra.

De Missa.

Canones de coniunctionibus, oppositionibus, & Eclypsibus Solis, & Lunæ.

Annales Domini.

Annales Angliæ ab anno 1135. vsque ad annum 1307.

Commentaria super Metamorphosim Ouidij. Super Iuuenalem, Valerium Maximum, & Titum Liuium.

Lusitanus *in Biblioth. pag.* 180. Plodius, & alij ei attribuunt Commentaria super Boetium de consolatione philosophica. Sed illa edita sunt à Nicolao de Traiecto Brabantino, vt diximus anno 1334.

Attribuunt etiam ei Commentaria in declamationes Senecæ, quæ tamen à Nicolao Traiectensi Brabantino fuerant euulgata.

Epitome Gesneri, Albertus Venetus, Seraphinus Ractius, Plodius *p. 2. lib. 2.* Sixtus *lib. 4. Biblioth.* & Antonius Senenses *Biblioth. fol.* 180.

Antonius Senensis, & alij adscribunt etiam ei Commentaria super D. Augustinum de ciuitate Dei, quæ tamen ab eodem Nicolao Traiectensi Brabantino elucubrata fuere.

Anno 1362.

NICOLAVS ROSELLIVS, Aragonensis Prouinciæ alumnus Tarracone habuit ortum. A Clemente

VI. vir doctissimus datur in Magistrum Sacræ Theologiæ. Anno 1350. ætatis suæ XXXV. cum in regnis Aragoniæ Inquisitor Generalis existeret, Prior Prouincialis Prouinciæ Aragoniæ eligitur, & vtrumque simul onus cum Orthodoxæ fidei incremento, atque regularis obseruantiæ profectu sustinuit peregregiè. Cum eodem anno 1350. Barcinone quidam exortus error circa Sanguinem Christi, publicè doceretur, summo studio cum Clemente VI. peregit, vt reprobaretur, quod & de grauiorum doctorum Concilio Pontifex præstitit, & eidem Inquisitori præcepit, vt publicè errorem illum damnaret: sicut in Cathedrali Barcinonen. coram Episcopo, Clero, populique multitudine copiosa absoluit. Castillus *part.* 2. *lib.* 1. *cap.* 57. *ex Diago lib.* 1. *cap.* 22.

Anno verò sequenti 1351. plures hæreticos Beguardos Valentiæ, clandestinos existere admonitus, Iacobum Iust hæresiarcam venerantes, eorum errores palàm damnauit, triumque hæreticorum Guilelmi Gillabat, Bartholomæi Fuster, & cuiusdam alterius minoris notæ corpora exhumata publico igni adiudicauit, eorumque Ducem errores abiurantem, signaque pœnitentiæ ostentantem carceri damnauit perpetuo, cæterosque condignis pœnis multauit. Fernandez ex Diago *lib.* 1. *cap.* 22. & Eymerico *q.* 2.

Eodem an. Clemens VI. apud Villam nouam Auenionen. diœcesis prædicto Nicolao Rosellio Prouinciali in Aragonen. ditione facultatem instituendi Inquisitores in cunctis Regnis, ac ciuitatibus Regis Aragonensis, eosque amouendi concessit. Quod priuilegium ad futuros Prouinciales eiusdem Prouinciæ successores voluit Pontifex, vt transiret. Datis Apostolicis literis 4. Id. Aprilis. Sicque ab illo anno vsque ad Sixtum IV. nëpe centum, & viginti octo continuato temporis decursu Prouinciales Aragoniæ in tota ditione Regum Aragoniæ fuere Generales Inquisitores, atque Inquisitores particulares sibi subordinatos ibidem constituere. Fernandez ex Diago *lib.* 1. *cap.* 22. & Eymerico *q.* 2.

Anno 1352. ab eodem sopita, & extincta fuerunt errores, atque deliria apud Montem Album in Catalonia à quodam damnatæ memoriæ Berengario de Monte Falcone, de Monasterio Populeti in Catalonia disseminata: itaque Nicolaus publicè illa damnauit, atque ex Aragonum ditione penitus eorum eliminauit sequaces. Fernandez *in Concertat. Prædicatoria*, Diagus *lib.* 1. *cap.* 22. Eymericus *q.* 11. Grauina *de Sacro deposito cap.* 22. & Fontana 3. *p. Theat. cap.* 3. *tit.* 3.

Sublato ex sæua pestilentia Magistro Generali F. Guarino Gallo in Conuentu Gratiopolitano, Rosellius iuxta Constitutionum tenorem assumptus est in Vicarium. Deinde in Barcinonensi Capitulo à copioso vocalium numero Generalis magister nominatus est. Verùm maior pars, vt Pontifici Clementi Lemouicensi faceret satis, Ioannem Morlandinum Lemouicensem Ordinis Magistrum elegit. Vltimæ voluntatis Serenis. Infantum Mariæ, & Blanchæ exequutor ab eisdem delectus, cuncta fideliter iuxta eorum votum compleuit. Anno 1356. mense Decembris ætatis suæ XLII. ab Innocentio VI. procurante Iacobo Rege, inter S.R.E. Cardinales cooptatur sub titulo S. Sixti. Cardinalis creatus Epistolam humilitate refertam, in qua se obbrobrium hominum, & abiectionem plebis, tantaque dignitate indignum nominans, summo Pontifici scripsit. Sacrarum Virginum Ordin. nostri Montis Sion Barcinone conuentum ædificauit, & complura beneficia contulit Ordini. Postremò Florenti adhuc ætate, in Maiorica carnis onus deposuit 5. Kalend. Aprilis 1362. Apud nostros conditus fuit. Vixit in Cardinalatu annos V. pretiosas reliquias, & Ecclesiastica paramenta Monasterio Monialium Montis Sion legauit; multorumque librorum copiam Barcinonensi, Maioricensi, ac Gironensi Conuentibus nostris. S. Anton. 3. *p. tit.* 23. Fernandez, Plodius, Ciacconius, Olmeda in vita Ioannis Lemouicensis Mag. Ord. Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 2. *num.* 17.

PETRVS STROZZI Florentinus

nobili

nobili loco natus Theologus, & celeberrimus concionator, qui à Patribus Prouinciæ Tusciæ Beati existimatione habetur, inter cætera scripsit:

Super Arithemeticam, quæ extat Florentiæ apud S. Mariam Nouellam.

Obijt anno 1362.

Michael Pocciantius, Plodius *p.2. l.2.* Fontana *de Rom. Prou. c.6.*

Anno 1363.

ANTONIVS Senensis vir cordatus, ac doctus Conuentus S. Dominici de Senis alumnus creatus fuit Episcopus Lunensis in Tuscia, modò cum Sarzanen. vnita, Apostolicæ Sedi immediatè subiecta. Obijt ann. 1363. Edidit:

Doctissima Commentaria in D. Augustinum de Ciuitate Dei. Monumenta Conuentus Senensis, Vgurgerius *in Pomp. Senen. tit.7.* Vghellus *in Append. tom. 7.* & Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 351. num. 1. & de Prou. Romana c.6.*

LVCAS MANNELLVS Florentinus nobili genere natus de Conuentu S. Mariæ Nouellæ eiusdem Ciuitatis, Philosophiæ, Theologiæque facultatibus suo tempore clarus, Poeta, Ziconensis Episcopus creatur à Clemente VI. in principio sui Pontificatus. Anno 1345. Nonis Nouembris ab eodem Pontifice Max. transfertur ad Ecclesiam Auximaten. in Piceno. Huic Ecclesiæ præfuit vsque ad annum 1360. quo ad Fanensem in Vmbria Senonen. ab Innocentio VI. transfertur. Eam tribus tantummodo rexit annis. Decessit Florentiæ anno 1363. fuitque conditus in cæmeterio S. Mariæ Nouellæ. Iussu Clementis VI.

Moralia Senecæ doctissimis Commentarijs illustrauit; eiusdemque præceptionibus refertas epistolas. Quod aureum opus in S. Mariæ Nouellæ Bibliotheca vsque hodie custoditur. Vghellus *tom.1. Italia Sacra*, Fontana *in Theatro par.1. c.5. 241. num.3.* & alibi plures. Taegius *par. 1.* Michael Pocciantius, Plodius *p.2. l.2.* Fernandez.

Anno 1364.

DOMINICVS LEO, siue LEONUS, Venetus, Philosophus, ac Theologus sua tempestate insignis, inter alias litterarias vigilias, quibus memoriam sui posteris commendauit, exhibuit opus prænotatum:

Primum, & secundum volumen de vexillo B. Virginis.

De Matris Domini ortu dilucidationes, quæ asseruantur in Bibliotheca S. Dominici Bononiensis.

Multa alia volumina in eadem nostra Bibliotheca seruantur manu scripta. Exarauit præterea:

Postillam in Lucam, quæ incipit; *Principijs super ineffabilis.*

Floruit sub hunc annum Christianæ salutis 1364. Ita Iacobus Albericus *in Catalogo illustrium Scriptorum Venetorũ*, Alphonsus Fernandez *in Concert. Prædic.* Marraccius *in Bibliot. Mar.* Sixtus Senensis *lib.4. Bibl. Sancta.*

Anno 1365.

RActius, & Plodius hoc anno 1365. ponunt Henricum quendam Germanum Archiepiscopum Cæsariensem, qui scripsit:

Super quatuor libros Sententiarum.

Hic alter est ab Henrico Kaltyssen, Theutone, patria Confluentino, qui Sedem Archiepiscopalem Cæsariensem regendam suscepit 3. Kalend. Martij 1452. à Nicolao V. Pontifice, de quo nos anno 1465.

Anno 1367.

GVILLELMVS RHEDONENSIS Sacræ Theologiæ Magister habitum Ordinis se sumpturum vouit 1367. quem & induit in Rhedonensi Conuentu postquam magnificentia Serenissimi Britanniæ Ducis fuit in gratiarum actionem pro parta victoria insigni, erectus. Erat in iure canonico, & ciuili famosus, eximiamq; ingenij sui fecunditatem posteris demonstrauit, cũ contexuit apparatum:

In Summam D. Raymundi, quàm

Raymundinam appellant. Scripsit etiã:

Præclaras in ius ciuile, & canonicum adnotationes, de quibus Iuris consultorum competenti iudicio profertur, nullum in hoc scribendi genere Guillelmo euasisse superiorem. Lusitanus *in Bibl. pag.* 101. Hunc appellat Celdonensem. Huius meminerunt Gozzeus, Castillus *p.* 1. *lib.* 3. *cap. vlt.* Plodius *p.* 2. *lib.* 1. & 2. Godefridus Languedoc. *in m. s. conuentus Rhedonensis.*

Anno 1368.

NICOLAVS de S. MARTINO Pisanus ex Romana Prouincia, nobili loco natus, sed doctrina, virtutibusque nobilior, sacra prædicatione, vitæque sanctitate spectabilis, post multas in ordine singulari cum laude obitas præfecturas, Vicarius Generalis Ordinis fuit; ex quo munere Archiepiscopus Pisanus electus, moxque anno 1349. à Lucensi Capitulo postulatus Episcopus fuit. At Clemens VI. vtraque electione reiecta, Nicolaum Maceratensem Episcopum eodem anno creauit. Hac de causa Pontifex Maximus prædictas annullauit electiones, & virum aliàs dignissimum illis exauthoratum, Maceratensi præfecit Ecclesiæ, quòd dudum Ioannes XXII. Episcoporũ Italiæ sibi reseruasset electionem. Anno 1357. ab Innocentio VI. renunciatur Episcopus Recanatensis. Decessit spectabilis præsul hoc anno 1368. scripsit:

Magnum volumen sermonum de tempore, & de Sanctis.

Eius meminerunt Castillus *Centuria* 1. *lib.* 3. *cap.* 57. Vghellus *tom.* 2. *Italia Sacræ*, Fontana *in Theatro pluries*, Plodius *part.* 2. *lib.* 2. Lusitanus *Chron. & in Bibl. pag.* 179. & 180. Ractius, Albertus Venetus. Taegius hoc fatetur de Nicolao: *tempore suo parem non habuit in orbe terrarum.*

Anno 1370.

GVILLIELMVS IORDANVS, seu IARDANVS Anglus, alijs Scotus in Oxoniensi Academia diu in studijs educatus, & ibidem Theologici Magisterij supremi insignibus donatus, vir integritate vitæ, & singulari eruditione conspicuus, alius ab illo, de quo anno 1230. edidit.

Quæstiones de Conceptione B. Mariæ Virginis.

Claruit hoc anno labente 1370. de quo consulendi sunt Ioannes Pitseus *de Scriptoribus Angliæ*, Thomas Dempsterus *in historia Scotica lib.* 9. Marraccius *in Bibl. Mariana & plures alij scriptores.*

IOANNES STOKEZ Sudbeniensis moribus honestissimus æquè, ac doctrina illustris, Religionis acerrimus propugnator, quare inuehens in maledicos, in eosque acuens stylum Scripsit:

Librum in Ordinis defensionem contra quosdam Religiosos detractores.

Præterea librum ad rationes Hornebij.

Epitome Gesneri, Plodius in Appendice. Viuebat hoc anno 1370. ex antedictis. De hoc sic loquitur Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. p.* 145. *vir gemina bonitate præditus, & morum honestate conspicuus, & doctrina non ignobilis.*

Anno 1372.

F. THOMAS de CLARASCO natione Pedemontanus, Inquisitor Prouincia Lombardiæ, & confessarius comitis Sabaudiæ (tunc enim non adhuc insignitus erat titulo ducis) Scripsit:

Librum sermonum peratilem, & alia plura, quæ dicit Lusitanus se vidisse in Conuentu S. Petri Martyris Toletani:

Refert cum alijs Lusitanus tempore schismatis à Clemente VII. Antipapa hunc Thomam coaptatum fuisse inter Cardinales. Ita Olmeda in vita B. Raymundi de Capua Magistri Ordinis, qui post relatos duos Cardinales nostros Gezzam, & Caracciolum ab Vrbano VI. creatos, ita subdit. *Nec minus in altera obedientia, tamquã & ipsa adificante Ecclesiam, testimoniumque ab ordine habere volente, assumpti describantur ex eo ad cardinalatus culmen, nec numero, nec merito inæquales: dictus est vnus Nicolaus de S. Saturnino de Prouincia Franciæ, vbi multo tempore*

re Prouincialatus officio præfuit. Alter verò Thomas de Claraſcho Prouinciæ Lombardiæ Conuentus Cherienſis, confeſſor comitis Sabaudiæ, Prouincialis Lombardiæ, necnon Inquiſitor Pedemontanus. Ille quidem dictus vulgò Cardinalis de Aluernia; hic verò nominatus Cardinalis Sabaudienſis. Hæc ille. Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 2. *num.* 24. Luſitanus, Plodius *in Appendice*.

THOMAS BRADVADINVS, ſiue BRAVARDINVS Anglus validus hæreſum propugnator, ac ſcholaſticus eruditus. Scripſit:

Librum aduerſus Pelagianos.

Librum de vnitate Dei.

Et alia plura.

Luſitanus *in Bibl. fol.* 248. Plodius *in Appendice*.

Anno 1373.

GVILLELMVS SVDRE Gallus, patria Tullenſis, ex Toloſana Prouincia, de Briuenſi Conuentu, vir omniũ ſcientiarum genere ornatus, in Pariſiẽſi Vniuerſitate Laureatus, in qua annis pluribus & didicit & docuit. Socius & chariſſimus fuit P. F. Gherardo de S. Adomaro nepoti Clementis VI. ex Sorore Cardinali, & Cardinali P. F. Io: Morlandino, eiuſdem Briuenſis Conuentus alumnis ex Ordine noſtro aſſumptis, cum quibus in Pariſina vniuerſitate litteris nauauerat operam. Hic cum potens eſſet in opere, & ſermone ob egregias animi dotes, præſanteſque virtutes, à Clemente VI. in magiſtrum S. Palatij anno 1349. eligitur: quo in munere, factus omnibus norma virtutis decem, & ſeptem annis emicuit. Anno 1366. 14. Kalend. Octobris ab Vrbano Papa V. creatur S. R. E. Cardinalis, SS. Ioannis, & Pauli Tit. Pammachij, necnon Oſtienſis, ac Veliternus Epiſcopus. In Neapolitanum Regnum Legatus de Latere ab eodem Pontifice Maximo ad controuerſias inter Principem Tarentinum, & Atriæ ducem componendas mittitur. Dein. de anno 1369. die 7. Decembris ab eodẽ Pontifice Maximo creatur Epiſcopus Maſſilienſis in Galli. Eaxceſſit è viuis Auenione 4. Kalend. Octobris 1373. ſepultuſque eſt apud noſtros ibidem cum hac breciſſima epigraphe.

Requieſcat in pace.

Scripſit Doctiſſimus vir.

De Myſterijs Sanctæ Crucis.

De Argutijs Logica.

Epiſtolas plures in cauſis Fidei.

Gallia Chriſtiana *tom.* 3. Olmeda *in vita Ioannis* Morlandini. Vghellus *tom.* 1. *Ital. Sacra*, Plodius *inter Cardin.* Lucarinus *in adnot. indicis*, Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 2. *num.* 18. & alibi pluries. Alphonſus Ciacconius, Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

Anno 1374.

IOANNES BREGENSIS Polonus, patria Sileſius, Epiſcopus Culmenſis in Pruſſia, deinde Heldeſemenſis, vir doctrina, & morum probitate inſignis, cuius Starouolſcus in elogijs, & vitis 100. Poloniæ ſcriptorum *pag.* 176. Alphonſus Fernãdez *in Concertat. Præd.* Marraccius *in Bibliothec. Mar.* Pethonorificè meminere. Claruit anno à ſalurifero Virginis Partu 1374. Scripſir:

Conciones.

SALVIVS de BARIO, quem Taeg. Saulum appellat, vir diuerſorum conuentuum in Ordine regimine, ac doctrina conſpicuus, Vrbanoque V. in paucis charus, Ab eodem ſummo Pontifice die 26. Decemb. an. 1364. creatus fuit Epiſcopus Salpenſis, quæ Eccleſia poſtea vnita fuit à Martino V. cum Metropolit. Tranenſi. In hac ſede vixit cum laude ferè annos decem. Tandem anno 1374. in domino obdormiuit.

Taeg. *in Mon. Ord.* Vghellus *Ital. Sacr. tom.* 7. & Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 507. *num.* 1. Scripſit.

Sermones de tempore, & de Sanctis, & alia plura.

Anno 1375.

SIMON LINGONIENSIS Gallus S. Theol. Magiſter doctiſſimus anno 1352. in Capitulo Generali Caſtrẽſi Prouinciæ Prouinciæ fuit in Magiſtrum Generalem Ordinis XXI. electus

ctus. Anno 1360. fœderi pacis inter Philippum Franciæ,& Eduardum Angliæ Reges in Britanico vico pagi Carnorensis apud Froissarrum interfuit. Erat enim magnæ prudentiæ vir. At his de causis à Synodis Generalibus Ordinis quandoque aberat. Ea propter diffinitores aliquando tractauere de alio Magistro loco ipsius eligendo, qui paucioribus curis occupatus, attentiùs Religionis negotia promoueret. Magno incommodo Religionem vexari, Generali ferè semper in curia existente, cunctaque per Vicarios administrante dicebant. At veriti ne id summus Pontifex, ac Cæsar, qui eius opera vtebantur,ægrè ferrent,non ausi sunt hoc attentare. Olmeda in eius vita, & Fontana *in Theatro p. 2. cap. 2. tit. 2. num.* 24.

Post hæc anno 1366. die 17. Aprilis ab Vrbano V. pontificatus sui anno IV. ad Nannetensem Ecclesiam minoris Britanniæ sub Metropolit. Turonen. Episcopus eleuatur. Pluribus LegationibusApostolicis fuit conspicuus. Postremò multis bonis Ecclesiam suã, quam duodecim annos laudabiliter rexit, locupletauit. In bona senectute 7. Iunij anni currentis 1375. terminauit feliciter dies suos. Fuit conditus apud nostros ibidem.

Synodalia decreta in commissi sibi gregis reformatione vtiliter condidit. Horum plurima his temporibus adhuc extant. Ex libris prouis. Prælator. Vrbani V. Item Gallia Christiana *tom. 3:* S. Antoninus *tit.* 23. Plodius *part.* 2. *lib.* 2. Olmeda *in eius vita*, Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit.* 409.

GERARDVS ELTEM natione Germanus à moribus, & modestia, à vitæ integritate, ab omnigena disciplina illustris, & commendabilis, qui claruit sub hoc anno, in Bibliotheca reposuit.

Super quatuor libros sententiarum felicissima commentaria.

Seraphinus Ractius, Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

THOMAS ANGLVS diuersus à supradictis, qui floruit hac tempestate sub anno 1375. edidit.

Commentaria in quatuor libros sententiarum. Plodius *part. 2. lib. 2.*

GVIDO VIRMANVS de Auinio ea fuit ingenij felicitate, vt in humanis, atq; diuinis litteris statim à sua professione progressus fecerit maximos, & eximios. Cursu studiorum emenso, Lector renunciatus, Philosophiam, & Sacram Theologiam docuit admodũ laudabiliter plures annos. Et quoniã cum ab amænitate naturæ, tum à fine suæ Sacræ Religionis ad animarum salutem impellebatur, concinnauit.

Summam de virtutibus, & de vitijs.

Illustris eruditione, ac moribus floruit sub hoc anno 1375. Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. 2. lib.* 2.

GOFFREDVS, vel GOTTIFREDVS incognitus natione, patria, & cognomine, ex libro tamen, quem edidit, argumentor eximium fuisse Theologum, & poetam, composuit enim.

Librum, cui titulus Pantheon.

Huius meminerunt Bernardus Lucemburgensis *in principio catalogi de Hæreticis*, Plodius *p. 2. lib.* 2.

FRANCISCVS à BELVNO Forlanus inter Patres suæ Prouinciæ celeberrimus,cum litteris polleret,ac moribus, laurea decoratus est Magisterij, & moderator suæ Prouinciæ Lombardiæ inferioris renunciatus. Scripsit:

In Genesim commentarios.

In Tobiam, & alia plura.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

Anno 1376.

DOMINICVS PANTALEONVS, seu de PANTALEONIBVS Florentinus, vir, vt ingenij, & memoriæ felicis,& naturalibus dotibus ornatus, sic doctrina, ac pietate spectabilis, & venerandus. Scripsit:

De Conceptione B. Mariæ Virginis per modum dialogi lib. 1. item.

De eadem materia tract. 1. qui Florentiæ in Bibl. cænobij S. Mariæ Nouellæ, cuius fuit alumnus, conseruantur. Michael Poccianțius *in Catalogo script. Florent.* Marracc. *in Bibl. Mar.* Lucarinus, Possenin. & Fontana *de Prou. Rom.* scripsit etiam:

In

In salutationem Angelicam commentarium.

Vt patet ex indice vniuersali Fabiani Iustiniani, verbo salutatio Angelica,& ex Marrac. *in Bibl. Mar.*

Viuendi finem fecit Florentiæ anno post verbum hominem factum 1376. die 28. Augusti. Scripsit etiam;

De peccato Originali.

De corpore Christi.

Item super Auerroem de substãtia cæli. Iacobus Sufatus, Plodius *par.* 2. *lib.* 1. qui hunc ponit sub an. 1262. nisi fuerit ille alter Dominicus Pantaleonus Florentinus à præsenti.

GERARDVS de MINDA Germanus Baccalaureus, Scripsit:

Super Ecclesiasten.

In duodecim libros Metaphysices. Lusitanus *in Bibliot.* Taegius *p.* 1. Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

Anno 1377.

ANDREAS TVRRIANVS Mediolanensis sanguinis præstantia illustris, Doctor egregius, diuinique verbi annunciator celeberrimus. At quia scientia sine pietate inflat, hanc ab Ordinis incunabulis fecit sibi contubernalem. Puritatis obseruantissimus custos, quare fæminas (in quibus orbi patuit ruina magna, dicebat ipse) etiam consanguineas euitabat. Cum esset Pænitentiarius Papæ, & hoc munus fidelissimæ adimpleret, ab Vrbano V. 3. Kalendas Martij anno 1368. creatus est Archiepiscopus Ianuensis. Pro restituenda Ecclesiastica disciplina *Synodum* in metropolitana die 15. Maij anni 1377. celebrauit, & edidit. Nouem annos Pastor egregius Ecclesiæ sibi creditæ præfuit; diemque obijt suum anno Orbis reparati 1377. Plodius *p.* 2. *lib.* 2. Vghellus *tom.* 4. Fontana *in Theatro part.* 1. *c.* 4. *tit.* 52. *num.* 2. *& alibi.*

IO: SCANDELANDVS de Colmis ex Prouincia Theutoniæ de Conuentu Coloniæ Agrippinæ Mag. in Theologia celeberrimus Augustensem Ecclesiam in Alemania sub Moguntina Metropol. obtinuit. Varias legationes pro Apostolica sede, atque Inquisitoris munus peregreglè maximo cum Christianæ fidei incremento ante obierat. Decessit è vita Confluentiæ anno 1377. Apud nostros ad maioris aræ dexteram iacet. Ita Fernandez inter Episcopos Germanos. Alij volunt ab Vrbano V. Episcopum etiam Vormatien. in Alemania, quæ suffragatur Moguntinæ Metropolitæ, creatum fuisse anno Do. 1370. 13. Kalend. Februarij, ibique præfuisse annos septem & fato functum esse hoc anno Constantiæ, apud nostros ibidem sepultum. *Ex libris prouis. Prælat. eiusdem Pontif.* Gall. Christ. *antiqua fol.* 312. Plod. *p.* 2. *lib.* 3. Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 65. *& tit.* 646. Razius, Lusitanus *in Bibl.* Ingenij sui præclara monumenta posteris reliquit, de quibus Plodius *de viris illustr p.* 2. *lib.* 2. *&* 3. & Leander Albertus *lib.* 3. *cap. penultimo.*

Anno 1378.

POst decessum Gregorij IX. die 9. Aprilis vnanimi Purpuratorum consensu, eligitur in Summum Pontificem Vrbanus VI. At Cardinales electionem Vrbani causantes, mense Septembri Robertum Cardinalem Gebennensem in Pseudopontificem elegere Fundis in Regno Neapolitano, Hic Clementis VII. sibi nomen vsurpans Auenionem cũ sequacibus adijt. Cum generali catholici Orbis scissura diuisionem quoque passa est nostra Religio. Nam Pseudopontifici eum Hispania, Francia, Scotia, Aragonia, atque nostri Regni Neapolitani Prouincijs obedientiã exhibebat Pseudogeneralis Magister, Elias Tolosanus. Vrbano autem vero Pontifici adhærebat Magister Generalis B. Raymundus Capuanus cum cæteris prouincijs Ordinis, scilicet reliquæ partis Italiæ, Germaniæ, Angliæ, Portugalliæ, Hyberniæ, Datiæ, Poloniæ, Boemiæ, atque Hungariæ.

PHILIPPVS GEZZA de RVFINIS Romanus de Regione Parionis nobili loco natus, eloquentia, variarumque scientiarum cognitione clarissimus. Fuit prætereà vitæ inculpatæ, excelsique animi, ac concionator famosus;

Per

Per omnes ferè præcipuas Italiæ partes reliquit ardoris sui in animabus lucrandis luculenta vestigia. Nec minus insignis in scholis. Primùm Magister Sacræ Theologiæ, deinde Pænitentiarius Apostolicus in Vaticana Basilica. Ex hoc munere glorioso circa annum 1345. Episcopus Isferniensis in Regno Neapolitano meruit promoueri. Præsul dignissimus, virtute illiciente, multorum Pontificum assequutus beneuolentiã, ex Isferniensi, quam viginti circiter annis sãctissimè rexit, ab Vrbano V: 6. Idus Decemb. anni 1367. translatus est ad Ecclesiam Tyburtinam. Vacante inter hæc Sede Apostolica ex decessu Gregorij XI. Philippus à Senatu, Populoque Romano Custos conclauis, in Vaticano Palatio habiti constituitur. Posthæc Vrbano VI. ad Pontificatum Summum euecto, in prima creatione Cardinalium, quæ XIV. Kalendas Octobris ann. 1377. contigit, fuit Gezza Cardinalis ad Tit. S. Susannæ renunciatus.

Cætui Cardinalium cooptatus ab eodem Summo Pontifice ad totam Italiam Legatus de Latere constituitur. Cumque Pisas, Lucam, Florentiamque perlustrasset, nutantes populos in obedientiam consolidauit Vrbani. Quod deinde Anno 1381. prosequutus est pariter eodem Ecclesię zelo Marinus de Iudice S.R.E. Cardinalis. Ita Ciacconius: *Marinus de Iudice Amalphitanus Archiepiscopus Tarentinus, & Commendatarius Ecclesiæ Auersanæ, S.R.E. Camerarius Presbyter Cardinalis S. Pudentianæ tit. Pastoris sub Vrbano VI. grauissimas legationes gessit, primùm ad Florentinos, Perusinos, Picentes, Insubrum Principes, & per totam ferè Italiam pro arduis Romanæ Ecclesiæ negotijs, vt hos scilicet Populos, & Principes Romanæ hactenus Ecclesiæ rebelles conciliaret, & Vrbano VI. obtemperantes redderet. Postremò in Hungariam Legatus est ad Ludouicum Regem.* At redeamus, vnde processit oratio, ad Philippum. Huic, & Poncello Vrsino facultatem concessit Vrbanus, vt pignorare, vendere, alienareque possent quædam bona Ecclesiastica, etiam sine Prælatorum, ac Capitulorum consensu, si Romanæ Ecclesiæ necessitas postularet. At non longè post sub eodem Pontifice obijt Romæ, cuius corpus ad Sanctam Sabinam apud Prædicatores humili loco iacet. Scripsit:

Quædam volumina. Ex Paulo Cortesio. At nesciuntur, quæ fuerint. Scripsit etiam:

Super 8. Libros Physicorum Aristotelis doctissima Commentaria.

Huius meminerunt cum laude S. Antoninus *3. p. tit. 23. cap.* 11. Onuphrius, Alphonsus Ciacconius, Leander *lib. 3.* Seraphinus Ractius, Plodius *de viris illustr. Ord.* Vghellus *Italia sacra tom. 6. inter Isfernien. Episc. & tom.* 1. *inter Episc. Tiburt.* Fontana *in Theatro p. 2. c. 4. tit. 10. & alibi pluries*, & Fernand.

Anno 1379.

THOMAS Anglus vir fuit (ex Vghello *in Addictionib. ad Ciacconem in Cardinalibus ab Vrbano VI. creatis*) *cui pietas, & eruditio celebrem famam repererat: Ricardo II. Anglorum Regi magno in pretio, eique successu temporis factus est ab arcanis conscientiæ in ijs, quæ ad Deum sunt; & demum inter purpuratos relatus creatus est S. R. E. Presbyter Cardinalis Tit. S. Petri ad Vincula. Sanè scripta eius, quæ adhuc inueniantur, eminentem Philosophum; res gestæ, & diuersa opera, quæ ab ipso edita fuerunt, eum & optimum virum, & non vulgarem fuisse Theologum abũdè testantur. Vixit anno millesimo trecentesimo octogesimo sub præfato Angliæ Rege Ricardo.* Hæc Vghellus. Huic doctissimo Cardinali sequens elogium noster Antonius Senensis, Lusitanus *in Bibliot.* contexuit. *F. Thomas natione Anglus Magister in Theologia eruditissimus, qui fuit Regis Angliæ Ricardi, Confessarius, & postmodum Presbyter Card. creatus sub Tit. S. Petri ad Vincula, scripsit super totam Philosophiam Aristotelis. Quodlibeta etiam varia: hæc legi Toleti in Conuentu nostro S. Petri Martyris in libro peruetusto coniuncto Summæ Alberti Brixiensis.*

Quidam Scriptores ex nostris confundunt hunc Thomam cum altero B.

Tho-

Thoma Iorge Anglo Cardinali, de quo diximus anno 1311. sed malè: nã hic fuit à sacris confessionibus Ricardi II. Regis Angliæ, qui cœpit regnare an. 1377: ille verò Eduardi I. Langscanx, qui cessit fato an. 1307. Io. Pitseus, Vghellus *Italia sacra*, Lusitanus *in Biblioth.* & Fontana *in Theatro p. 1. c. 2. num. 21.*

Fuit hic Thomas ex nobili, & antiqua familia de Theobaldis, ex quo accidit ab aliquibus vocatũ fuisse Theobaldum. Scripsit doctissimus vir:

Super quatuor Libros Sententiarum.
Librum de doctrina Scholarium.
De Conceptione Beatissimæ Virginis.
Super Boetium de consolatione.
Librum contra Ioannem Scotum.
Aliquas postillas super quinque Libros Moysis.
Super Iosue, Iudices, Ruth, quatuor libros Regum, super duos Paralipomenon, Isaiam, Nehemiam, Tobiam, Iudith, Esther, Iob, Psalmos, super libros Sapientiales. Quatuor Prophetas maiorès, duodecim minores, Machabæos, quatuor Euangelistas, Epistolas Pauli, Canonicas, Actus Apostolorum, & Apocalypsim.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. 2. l. 1.*

IACOBVS CINVS, de S. Andrea cognomento, natione Etruscus, patria Collensis, nobilis adolescens in cœnobio Senensi Sancti Dominici, pietate, regularibus, scholasticisque disciplinis instructus, adeo in ijs profecit, vt doctoratus laurea meruerit insigniri. Varijs præfecturis fuit in Ordine cohonestatus. Et inter cœteras gloriosè suam Romanam Prouinciam administrauit. Præterea in pluribus vniuersitatibus in magna auditorum frequentia docuit. Ab Vrbano VI. anno 1379. Termulanus Præsul in Prouincia Capitaneata Regni Neapolitani sub Metropol. Beneuentana renunciatus est. At morte satis præpropera non longum tempus in ea dignitate vir pijssimus superuixit. Attulit Bibliothecæ Commentaria:

Super IV. libros sententiarum.
Quadragesimales duos.
Sermones pro defunctis.
Sermones ad clerum.
Duo Dominicalia.
Alphabetum super opera S. Isidori, quod ipse cum esset frater, vt illud corrigeret, ac probaret, obtulit Gregorio XI. Summo Pontifici.

Vghellus *tom. 8. Ital. Sac.* Vgurgerius Azolinus *in Pompis Senensibus tit. 7.* Lusitanus *in Biblioth. pag. 122. vbi dicit floruisse an. 1262.* Plodius *part. 2. lib. 1. & 2.* Fontana *in Theatro p. p. cap. 5. tit. 581. num. 1.* Lucarinus *in M. S.*

S. Isidorus Hispalensis Archiepiscopus, sæpius iunior appellatus, tenuit Archiepiscopatũ ab anno Christi 595. ad 636. scripsit Originum, siue Etymologiarum libros XX. quos cùm non compleuisset, S. Braulio Cæsaraugustanus Episcopus, cuius hortatu illud opus susceperat, perfecit, digessitque in eam, quam cernimus, formam; Cinus addidit Alphabetum.

Anno 1380.

SANCTA CATHARINA SENENSIS, Virgo lectissima, eximioque omnium virtutum splendore, toto Orbe celeberrima, suæ patriæ gloria, sexus decus, sæculique miraculum, Christi stigmatibus intimè impressis cœlitus decorata, quæ innumeris gratiæ prærogatiuis, diuinis reuelationibus, cœlestibus visis, intelligentiæ lumine, prophetiæ spiritu, charismatibus inexplicabilibus ditissimè cumulata, à cunis ipsis, primisque vnguiculis, tanta vitæ sanctitate emicuit, vt Angelicos mores puritate conuersationis, & spiritus claritate, ac feruore perfectissimè exhibuerit. Numeretur inter doctores, & scriptores sacros oportet. Altissimè prædicauit verbum Dei, & volumina omni referta edidit sapientia.

Plures habuit confessarios ex ordine nostro probitate insignes, Fratrem Thomam à Fonte Senensem, eius consanguineum, & primum confessarium: F. Bartholomæum de Dominicis Senensem quartum confessarium Sanctæ, & eius familiarissimum. F. Bartholomæum Montuccium nobilem Senensem eius confessarium V.

Habuit filios plures, & filias spirituales, socios, ac comites, inter cœte-

ros F. Augustinum Pisanum, F. Simonem à Cascina, sororem Alexam Saracini Senensem, sororem Lisam, & sororem Franciscam Colombini Senenses tertij habitus, omnes vitæ sanctissimæ, & inter beatos, & beatas à Lombardello recensitos.

Inter alia nobilissima sapientiæ cœlitùs infusæ monumenta, quibus Christianum orbem non solum affluenter ditauit, sed perenni luce, claritateq; illustrauit; anno à Virginali partu 1379. scripsit, atque in templo S. Mariæ super Mineruam Romæ habuit:

In die Annunciationis Beatissimæ Virginis Mariæ orationem sui in deiparam impensissimi amoris specimen luculentum. Quæ per B. Raymundum à Vineis Capuanum ex Italico sermone in latinum conuersa, cum alijs eiusdem Sanctæ orationibus impressa est Ingolstadij, typis Sartorianis anno 1583. ex Marraccio *in Biblioth. Mar.* Habetur dicta oratio apud Marrac. *Lil. Marian.*

Dialogos in sex Tractatus tributos, in quibus profundissimè de Prouidentia Dei fit sermo. Ingolstadij 1583. Coloniæ 1601. Venetijs 1611. apud Iacobum Sarzinam in 8. alibi pluries.

Volumen epistolarum 364. grauium, & plenarum pietatis, ac doctrinæ lingua vernacula ad varios Summos Pontifices, Cardinales, Reges, Principes, & ad cuiuscumque generis viros. Venetijs 1506. per Aldum Manutium in folio.

Item quosdam Tract. de vita spirituali.

Ad eum Theologiæ mysticæ gradum, & sublimitatem deuenit hæc sacratissima Virgo, vt à sponso suo Præceptore exhauserit, quicquid docuerat Dionysius Areopagita, S. Thomas Aquinas, D. Bonauentura, Vercellensis, Linconiensis, Gerson, Dionysius Carthusianus, & alij diuino lumine illuminati doctores.

Ad vitam æternam translata est anno Domini 1380. Pridie Kalend. Maij, ætatis suæ 33.

Scripsere de illa Beatus Raymundus Capuanus, qui fuit ei à sacris Confessionibus, & XXIII. Magister Generalis nostræ Religionis. D. Stephanus Senensis Carthusianus discipulus nostræ Sanctæ, Pius II. Pontifex Maximus in Bulla Canonizationis eiusdem, D. Antoninus Archiepiscopus Florentinus 3. *par.* Fr. Raynerus Palearensis discipulus Sanctæ, Castillus *Centur.* 2. *lib.* 2. Laurentius Surius, Lusitanus *in Biblioth. pag.* 58. *&* 59. Plodius *par.* 2. *lib.* 2. Mirræus *in Auctario c.* 466. Fontana *de Prou. Romana cap.* 6.

Varias scripsit epistolas ad Gregorium XI. ad quem ex Italia perexit Auinionem illi persuasura vt restitueret cathedram Vrbi. Hanc Pius II. Albo sanctarum apposuit anno salutis 1461.

Consule nostrum Panagion, Elogium VIII. partis primæ.

Hodie mane cum in huius sacratissimæ Virginis ara fecissem rem sacram, composui hoc elogiolum.

AD SEPVLCHRVM
S. CATHARINAE SENENSIS,
Quod est Romæ sub Virginis
de Rosario ara.
ELOGIVM.

Hoc candidissimum lilium,
Quod totã transegit vitam inter spinas
Ab his in morte noluit separari.
Igitur
Sub hoc spineto Rosarij,
Vt magis redoleat Orbi,
Etiam in sepulchro in Vrbe
Languet exulceratum Amore.
Meritò, cuius capiti
Corona fuit ex spinis,
Post tot victorias partas triumphatrici
Orbis præstandum erat in capite
Capitolium in spineto.
CATHARINAM
Ritè hoc sub Altari
Socrus custodiat nurum.
CATHARINA ergo hic iacet
Rosarij sacratissimi sub Altari:
Religionem sapientissimi putauissent,
E Matris sinu dulcissimæ
Filiam dilectissimam separare.
Iure, quæ malignantes spiritus vicerat
viuens,
Post vitæ agonem
In hoc VICTORIAE curru
Triumphet victrix in capitolio Romæ.
Hæc non gemunt saxa,
Sed lilijs mixta, & rosis
Vernantia perenniter olent.
Adolescentulæ, quæ nimis diligitis
MARIAM, & CATHARINAM
Hos currite in odores.

Anno 1382.

THOMAS FILE natione Anglus à puero lubentifsimè receptus in Ordinem, emiffa profefsione, lubentiùs fe applicuit ftudijs. Poft Logicam, Philofophiam, & facram Theologiam luftratas, publicè cœpit docere. Cumque plurimùm valeret ingenio, exercitio literaturam confequutus eft non vulgarem. Ex cathedra (verè frater Dominicanus, quod fonat, Inftituto concionator) ad ecclefiaftica procefsit orcheftra. Illum cum fructu populi audiuere, ac plaufu. Et vt erat non minus fœlix calamo, quàm fermone, publici fecit iuris.

Librum fermonum per totum annum.

Altercationum fcholafticarum librum.

Claruit anno currente 1382. Taegius *p.1. Additio 2. ad Trithemium*, Seraphinus Ractius, Plodius *p. 2. lib. 2.* Lufitanus *in Biblioth. pag.* 247. & 248.

Anno 1383.

ADAMVS FERRARIVS Aurelianenfis Gallus poft Philofophiæ profefsionem, ac facræ Theologiæ, Auctor pietate clarifsimus, & doctrina, reliquit Bibliothecæ Scriptum:

Super quatuor libros fententiarum.

Quæftiones in Metaphyficam.

Vt autem *fuper libros de cœlo, & mundo*, Commentaria ederet exactifsima, operam etiam dedit Aftronomiæ, fine qua ęgrè illorum librorum fufcipitur expofitio. Poft edidit.

Floruit fub hos annos. Ambrofius Gozzeus, Plodius *p.2. lib.2.*

Anno 1384.

HVGOLINVS de Camerino cunctis titulis magnus, litteris, pietate, honoribus, fortitudine. Maximi nominis homo ab Vrbano Papa VI. anno 1379. Magifter Sacri Palatij declaratur. Nec vacua præfectura in eo: nam cum eloquentia fumma floreret, intrepidus, ac prorfus admirandus concionator partes Vrbani veri Pontificis è fuggeftu, è cathedris, in priuatis colloquijs verbo, calamo indefefsè, quoad vixit, defendit. Quantum fructus in Dominicum intulerit horreum, docuere illius æui Scriptores. In hoc honorifico Magifterio plures annos egregiam pofuit operam. Hæc poft fe ingenij fui monumenta doctiffima reliquit:

Sermones de Tempore, ac de Sanctis.

De Beata Virgine.

De Ferijs Quadragefimæ.

Hac floruit tempeftate. Plodius *p. 2. lib.* 2. Fernandez, Lucarinus, Ambrofius Gozzeus, Fontana *in Theatro p.2. cap.5. num.* 23.

Anno 1385.

DOMINICVS PETRI de NARDIS, Florentinus, ingenio clarus, eloquio facundus, in differendis Sacræ Scripturæ locis apprimè fubtilis, atque in Ariftotelica doctrina nobiliter doctus nomen fuum pofteritati cum gloria commendauit, fcribendo:

Sermones Quadragefimales.

Item fermones de Tempore, ac de Sanctis, qui m. s. extant Florentiæ in Bibl. S. Mariæ Nouellæ.

Ex hac ad meliorem euolauit vitã, anno gratiæ per Chriftum 1385. die 15. Decembris. Michael Pocciantius *in Catalogo Script. Florent.* Marrac. *in Bibl. Mar.* Plodius *p.2. l.2.* Lucarinus, Fontana *de Rom. Prou. cap.6.*

Anno 1386.

DOMINICVS DE LAGNE, adeptus de more fcientias, illas in fcholis explicuit. Plurimùm igitur cum profeciffet in litteris, vt erat pietate infignis poft magifterium Sacræ Theologiæ, Sauonenfi thiara cohoneftatus eft à Gregorio XI. anno 1376. qua potitus eft annos nouem, & menfes aliquot. Edidit:

Plures Conftitutiones digniffimas in fua Ecclefia, in qua obiuit ann. 1386. Ioannes Zuccarellus *in defcriptione Præfulum Sauonenfium*, Plodius *par. 2. lib.2.* Vghellus *tom.4. Italia Sacra inter Sauonenfes Epifcopos*, Fontana *in Theatro p.1. c. 5. tit.527. num.2.*

DOMINICUS STELEOPARDUS DE AVFRAGOLA prope Neapolim S. Theologiæ Professor, ac Philosophus. Scripsit:

Commentaria in Animam Aristotelis. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *par.* 2. *lib.* 2. Cæterum Grauina *pro sacro deposito c.* 22. *num.* 24. Vallus *in compendio par.* 2. & alij testantur se vidisse eiusdem Steleopardi alia opera insignia in Bibliotheca regij Conuentus sancti Dominici de Neapoli. Vir iste fuit doctissimus, acceptissimus concionator, ac gratiosus, necnon Theologus profundissimus; quare, per Breue speciale Apostolicum ab Vrbano VI. ad prædicandum contra iniquitatis alumnos, Robertum Antipapam, qui ausu temerario se Clementem Papam nominare præsumebat, ac eius complices, & sequentes, necnon credentes, receptores, & fautores eorum, ad Regnum Siciliæ personaliter missus fuit. Præterea munus Generalis Inquisitoris in Regno Neapolitano exercuit. Anno Orbis redempti 1391. creatus fuit in Regno Prior Prouincialis, quo tempore in Capellanum, & familiarem Regis Caroli Tertij fuit receptus. Similiter à sacris confessionibus, Capellanus, ac familiaris fuit Serenissimi Regis Ladislai. Denique vt paucis absoluam, claruit literis, & sanctimonia vitæ. Strenuè aduersus Antipapam, ac schismaticos nūc calamo, nūc eloquio institit. Plures pro Ecclesiæ pace reddenda passus labores, vigilias, persecutiones, ærumnas. Grauina *vbi supra*, *Regist. Caroli III. sign.* 1381. *fol.* 263. *à tergo. Regist. Regis Ladislai sign.* 1390. *lit. A. fol.* 68. *sign.* 1392. *&* 1393. *lit. T. fol.* 186. Lusitanus *Bibl. Fratrum pag* 69. Michael Plodius *part.* 2. *lib.* 2. Vallus *in Compendio par.* 2.

Anno 1387.

BERNARDVS, alijs BERTRANdus Germanus vir pijssimus, ac doctissimus, gratiosusque Verbi Dei annunciator in Tefelicensem Episcopum, suffraganeumque Metensis Ecclesiæ circa annum 1380. eligitur. Est Tefelicensis Ecclesia in Creta. Scripsit:

De illusionibus Dæmonum. Ad Cunnonem Archiepiscopum Treuerensem.

De schismate Ecclesiæ ad eundem.

Sermones de Tempore, ac de Sanctis. Confluentiæ anno 1387. vitæ cursum compleuit. Ita Miræus *de Scriptor.* Lusit. *in Bibl. pag.* 55. Gallia Christiana antiqua *inter Meten. Episc.* Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 576. *num.* 2. *& tit.* 585. Plodius *in Indice Episcoporum*, *& p.* 2. *lib.* 2. & ex Trithemio, Taegio, & Fernand. *in Episc. Germanis*.

Anno 1388.

NICOLAVS MOSCHINVS, CARACCIOLVS Neapolitanus clarissimis natalibus ortus post aditam nostram Religionem, Tyrocinium Neapoli posuit. Primùm Magister sacræ Theologiæ, & in vniuerso regno Neapolitano hæreticæ prauitatis inquisitor, renunciatur. Vir clarissimæ virtutis, & famæ ab Vrbano VI. Cardinalis S. Cyriaci. 14. Kalend Octobris 1378. ad instantiam S. Catherinæ Senensis creatus est. Fuerat in pluribus suæ Prouinciæ Regni cænobijs Prior, cumque hoc fungeretur officio, ad charitatem, pietatem, obseruantiamque regularem subditos inflammabat. Generalis Inquisitor existens non semel graues calamitates pro suo munere obeundo perpessas, forti animo superauit. Ab eodem summo Pontifice missus Legatus Perusium, Venetias, & ad Carolum III. Regem Neapolitanum, his sualit, vt parres summi Pontificis, quem semper quousque vixit, & ipse peregrinantem sequutus est, sequerentur. Anno 1380. ab eodem summo Pontifice creatur Archiepiscopus in Sicilia. Sed breui tempore pluribus legationibus impeditus illam Ecclesiam rexit. Obijt Romæ 4. Kalend. Augusti anno Domini 1389. & in S. Mariæ super Mineruam conditus fuit. Vndecim annos fuit Cardinalis. *Reliquit quadam opera*, quorum nomina Paulus Cortesius non exprimit *lib.* 1. Cardin. sicut nec Vallus *in Compendio*.

Scripsere de tanto viro S. Anton: 3. *p. tit.* 23. *c.* 11. Taeg. *p.* 1. Alphonsus

sus Ciacc. Leander. *lib.* 3. Seraph. Ract. Onuphr. Plodius *de viris ill. Ord. lib.* 4. Vghellus *in addit. ad Cardin. Vrbani VI.* Fernandez, Pyrrh. *Sicilia sacra* Bonfilius *inter Episcopos Messanen.* Fõtana *in Theatro p.* 1. *c.* 2. *num.* 19. & *part.* 1. *cap.* 4. *tit.* 61. *num.* 4. Vallus *in Compendio part.* 2.

Hoc anno mortuus est Pseudomagister Ordinis F. Elias Auenione, & apud nostros fuit tumulatus. Quo demortuo, Prouinciæ, quæ eius partes sequebantur, in eius locum elegerunt P. F. Nicolaum Troianum Apulum Daunum.

Anno 1389.

IO: TEVTONICVS patria Basileēsis in diuinis scripturis, & Philophicis egregiè versatus Lomberiensis Episcopus in Gallia sub Metropolitana Tolosana die 20. Maij ann. 1389. creatur. Præfuit Ecclesiæ suæ laudabiliter plures annos. Scripsit:

Libros quatuor super sententias:

Librum vnum sermonum.

Trithemius *de vir. illustr. Germaniæ.* Gallia Christiana *tom.* 2. Fontana *in Theatro* 1. *p. c.* 5. *tit.* 344. *num.* 2.

ANTONIVS MALLET Conuentus Rhedonensis Doctor Regens Parisinus admissus ad Ordinem, postquam vota pronunciauit, se studio mancipauit. Probus iuxta, ac doctus cum euasisset. Scripsit:

De SS. Rosario.

Historiam Seiani.

Librum de viris illustrib. qui floruerunt in Conuentu S. Iacobi Parisiensis.

Godefridus *in monument. Conuentus Rhedonensis m. s.*

Anno 1390.

GVILELMVS à RAIOTTO Gallus, optimus canonista, moribusque sanctissimis vir, aliquando suæ Prouinciæ Franciæ Prior Prouincialis *Summam confessariorum* à F. Ioanne Teutonico editam redegit in compendium.

Item summam confessariorum composuit.

Ac librum variorum sermonum.

Floruit circa hæc tempora 1390. Lusitanus, Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

HENRICVS FERRARIENSIS vir grauis, prudens, facundus, ac doctus in scientijs cum diuinis, tum humanis, consignauit nostræ Bibliothecę.

Tractatum curiosissimum de quatuor instinctis.

Lusitanus *in Bibl.* Plodio *p.* 2. *lib.* 2.

ROBERTVS VMBLETON Anglus, ingenio, eruditioneque præstantissimus nostræ destinauit Bibliothecæ:

Summam Theologiæ.

Librum lectionum scholasticarum.

Alium contra Vuiclefistas, & alia plura.

Epitome Gesneri, Seraphinus Ractius, Plodius *p.* 2. *lib.* 2. Lusitanus *in Bibl. pag.* 215. vixit *hoc anno* 1390.

ADAMVS BRADVADINVS Cātuariensis Anglus Baccalaureus acerrimus hæreticorum hostis & vindex, fuit ingenio facili, copioso, perspicaci, & humanarum, diuinarumque cognitione ornatus. Hæreditario ardore, quo nostra Religio flagrat pro cōseruanda illibata fide catholica, in hæreticos, scripsit:

Contra Pelagianos, & fidei hostes.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *part.* 2. *lib.* 2.

HENRICVS de FRANCOVAR Germanus, vir grauis, regularis obseruantiæ vigilantissimus custos, ingenio præstans, concionator celeberrimus, & litteraturæ fama spectabilis, inter alios suorum partus laborum in Bibliothecam portauit.

Sermones de tempore, ac de Sanctis.

Claruit anno reparationis humanæ 1390. ex Antonio Senensi *in Bibl. fol.* 107. & Plodio *p.* 2. *lib.* 2.

BASCALCVS de ERFORDIA Germanus Magister S. Th. pius, prudentissimus, ac strictioris præsertim disciplinæ studiosus. Par illi in moralibus quæstionibus eruditio, quo in genere quicquid scripserant alij, in numerato habebat. Optimus in consilijs erat. Euulgauit.

Quosdam libros de doctrina, & pietate.

Item de Virginum statu, Deo dicatarũ

Ambrosius Gozzeus, Plodius *part.* 2. *lib.* 2.

THOMASINVS FERRARIENSIS Italus ex patria sui cognominis oriundus, ex illa, etsi ferrea, traxit mores, dulcissimos, suauissimos. Toto pectore Bononiæ, in patria, & alibi nauauit operam litteris. Emenso cursu discipuli, & docentis, euasit Philosophus, & Theologus celeberrimus. In sacris litteris quoque multum, diuque versatus. Scripsit:

In quatuor libros sententiarum.

Librum sermonum de tempore.

Alium sermonum de Sanctis.

Alium sermonum de quadragesima.

Et plura alia.

Vixit an. 1390. Taegius *p.* 1. *Monum. Ord. Epit.* Gesneri, Lusitanus *in Bibl. pag.* 259. Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

BARTHOLOMAEVS FERRARIENSIS, diuersus ab illo, de quo memini an. *1343.* vir eruditus, & pius scripsit simplici stylo.

Sermones de tempore, ac de Sanctis.

Quadragesimale.

Item libros sex de Christo abscondito, quem cum Romæ legissem expurgatũ, illum citaui in prima Octaua nostri Melchisedech. Albertus Venetus, Plodius *p.* 2. *lib.* 2. Lusitanus *in Bibl. pag.* 42. *&* 43.

Anno 1391.

SIMON ANGLVS, ingenio felicissimo, doctrina clara, atq; interpres Sacræ Scripturæ insignis scripsit:

In Isaiam, Ieremiam.

Super Threnos.

Ezechielem, Danielem, & Baruch.

In Prouerbia Salomonis.

Super libros Machabaeorum.

Et in Præfationes D. Hieronymi ad Biblia.

Floruit circa hæc tempora. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Seraphinus Ractius, Plodius *p.* 2. *lib.* 2. Lusitanus *in Bibl. pag.* 225.

Anno 1392.

NICOLAVS EYMERICVS, de Catalonia, à Gerunda oriundus, hispanus, vir in Theologicis disciplinis, & sacris legibus satis eruditus, integerrimus floruit in primis temporibus Vrbani V. & Gregorij XI. Pontificis maximi, & Petri IV. Regis Aragonum. Erat in regnis Aragonum ea tempestate, eruditione, & sanctitate clarus Nicolaus Rosell nostri instituti dominicani sacræ TheologiæMagister, ac in toto dominio Regis Aragonũ inquisitor Generalis. Is ab Innocẽtio VI. an. Dominicæ natiuitatis MCCCLVI. Cardinalis S. Xysti creatur, quare illi successit alter hic Nicolaus in tanto inquisitionis officio. Erat enim vir doctrina, & solertia præditus (vt testantur communiter omnes cum Sebastiano Olmeda in Chronicis de initio, & progressu Ordinis Fratrum Prædicatorum) & sanctitate vitæ illustris.

Pro grauissimis fidei negotijs Auinionem proficiscitur Eymericus ad Põtificem Gregorium XI. cui erat charus, sicut erat gratus Regi Aragoniæ Petro IV. Creatus est Inquisitor Generalis anno 1356. quo munere functus est anno 43.

Anno 1383. scripsit:

Librum de potestate Pontificis contra hæreticos.

Item 1390. *alium de duabus Christi naturis, & de tribus personis in Deo. Aduersus errores Parochorũ Valentinorum:*

Hi enim quando infirmis viaticum porrigebant, illis dicebant:

Credis quod hæc sacra hostia est Pater Filius, & Spiritus Sanctus? & respondentibus illis: *Credo*: viatico sacro eos reficiebant.

Eodem anno scripsit:

Alium librum de excellentia Christi, & B. Virginis Mariæ contra quosdam hæreticos male sentientes de ipsis.

Anno 1295. scripsit:

Librum aduersus alios hæreticos S. Ioannem Euangelistam filium naturalem B. Virginis asserentes.

Cumq; strenuus, & præclarus fidei catholicæ propugnator multa iam ętate esset grauis, cupiens in sanctis, & quietis occupationibus vltimam diem claudere, dimisso iudiciorum strepitu, reuersus Gerundam in conuentu Sancti Dominici, postquam super *epistolas*

B. Pauli ad Galatas, & ad Hebræos scripsisset commentaria, *& Epistolam ad Romanos* enarrare cæpisset, ab humanis ereptus est quarto die Ianuarij anno Dominicæ Natiuitatis 1399. sicut docet vetustum epitaphium eius sepulchro incisum Gerundæ in eodem S. Dominici conuentu, vbi sepultus iacet. Anno 1375. multos articulos Raymundi Lulli detexit, quos Gregorius XI. Auenione, Petro Cardinali Hostiensi, & alijs magistris à Pontifice congregatis, vt errones hæreticos proscripsit. Diagus *lib. 1. cap.* 25. Castill. *2. p. lib. 2. c.* 4. & Grauina *de sacro deposito c.* 22.

Plurima scripsit, quibus nomen suũ cum gloria transmisit ad notitiam posteritatis: nam præter dicta scripsit:

Super quatuor Euangelia commentaria.

Item plures conciones tam de tempore, quàm de Sanctis.

Super Logicis, & Physicis codices edidit.

Directorium Inquisitorum in tres diuisum partes.

Cui addidit commentaria Franciscus Pegna S. Th. ac vtriusque Iuris Doctor. Venetijs apud Marcum Antoniũ Zalterium 1595. in folio, & Barcinone 1503. compilauit:

Vitam, & miracula Beati Fratris Dalmatij Moner, cuius ipse fuerat alumnus. B. Dalmatius Moner nostri Ordinis Prædicatorum veneratur Gerundæ.

Ex vetusto epitaphio, ex Francisco Pegna in eius vita, Fernandez *in concert. Prædic.* 1399. Diagus *lib. 1. cap.* 26. *&* 27. Castillus *cent. 2. lib. 2. cap.* 4. Fontana *in Theatro p. 3. cap. 3. tit. 3.* Leander *lib.* 4. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *in Appendice*.

Anno 1393.

NICOLAVS TROIANVS Apulus vir vndequaque doctissimus, in Philosophia, in sacra Theologia, in historijs, & humanis admodum eruditus, tempore schismatis adhærens Clementi VII. Antipapæ Cæsaraugustæ anno 1390. electus est Magister Generalis Ordinis nostri. Erat Vicarius Ordinis ex parte Clementis VII. Nicolaus Eymericus, successitque Nicolaus Troianus F. Heliæ, & mortuo post tres annos Troiano, ei successit F. Nicolaus Vallisoletanus. Ex Castillo *centur. 2. lib. 2. cap.* 62. Erat Nicolaus vir rectus, ac pius: quamuis enim adhæreret Clementi VII. Antipapæ, putabat tamen illum esse verum Pontificem; adeo anceps erat casus: de quo legantur Caietanus *opusc. de auctoritate Papæ, & Concilij cap.* 8. & Syluester *verbo lex quæst.* 13.

Scripsere de Nicolao Relationes Prouinciæ Apuliæ, Castillus *vbi supra*, Vallus *in Compendio vir. illustr. Prou. Regni p. 2. Chron.* Lusitanus *fol.* 205. Schisma hoc perniciosum, ac diuturnum factum est Fundis in Regno Neapolitano die 23. Decembris, alijs verò 20. Septemb. anni 1378. Vbi contra Vrbanum VI. verum Pontificem Cardinales VIII. Galli Clementem VII. elegerunt. Obediebant Clementi Ioanna Regina vtriusque Siciliæ, Rex Gallus, Rex Castillæ, Aragoniæ, ac Nauarræ. Vrbano verò potior pars Italiæ, Imperator Vinceslaus, Germania, Anglia, Lusitania, Hibernia, Dacia, Polonia, Boemia, Hungaria. Antipapa Auinionem progressus, ibidem posuit Sedem. Vrbanus Vrbem incoluit. Petrus Mexia Hispalensis in Cæsarum vitis, & mea Chronologia eodem anno. Eodem pacto Ordines consciderunt. Helias ex nostris obediebat Clementi. Vrbano Sexto Raymundus de Vineis Capuanus magnæ vir sanctitatis, de quo anno 1399. Annos XXX. schisma hoc perdurauit. Subrogauerunt (vt dixi) Pseudogenerali Heliæ Troianum, & huic Nicolaum Vallisoletanum. Vnusquisque tamen ex tribus erat doctissimus, prudentissimus, & illis dotibus fretus, quæ tanta virum dignum redderent præfectura. Quæ concinnauit magnus hic Nicolaus, ob tot tumultus, pestes, prælia, & Cœnobiorum incuriam, non reperio, nec extant. Referebant tamen mihi Tyrunculo seniores, indagatores antiquitatis, ac doctissimi, Fratres Thomas Griptolensis, Dominicus Maglianus Grauinas, Ioannes Melle Meduniensis,

dunienſis, omnes viri graues, & Sacræ Theologiæ Magiſtri edidiſſe.

Commentaria in Logicam Petri Hiſpani.

In octo libros Phyſicos de Auditu.

In libros de cælo, & mundo.

In XII. libros Metaphyſices Ariſtotelis.

De libera electione Pontificis.

Commentaria in quatuor libros Regum.

Vnde hæc Patres illi acceperint, neſcio. Hoc vidi, Conuentum ſuum (vt dicunt) Originale penè ditatū Troiæ, & ibi pulcherrimos libros chorales, quibus pijſſimus Pater Eccleſiam ſuam donarat.

Anno 1394.

IOANNES VINCENTIVS de MONTE SONO S. Theologiæ Magiſter noſtris cum ſe adiunxiſſet, multùm profecit in doctrinis. Logicam, Philoſophiam, Theologiam, ſacraſque literas, quas ſummo didicerat ſtudio, & labore, alijs præſtitit facillima breuitate. Grauis, pius, & in pertractandis negotijs dexter. Principibus gratus, & plebi. Sui denique inſtituti rigidiſſimus obſeruator ſub Bonifacio IX. fuit collector Spoliorum, ac iurium ad Apoſtolicam Sedem ſpectantium in Regno Siciliæ inſtitutus die 17. Iulij anno 1393. Pyrrhus *in Sicilia Sacra in notitia 1. Eccleſ. Catanen. ſub numero 36.* Fontana *in Sacro Theatro p. 2. cap. 2. tit. 5. num. 3.*

Edidit Libellum ſupplicem ad Summum Pontificem.

DOMINICVS à VICO PISANO ſacrarum literarum ſtudioſiſſimus, in naturali, & morali Philoſophia, necnon in Sacra Theologia verſatus. Scripſit lingua materna:

Librum variarum rerum.

Luſitanus *in Biblioth. pag. 68.* Plodius *par. 2. lib. 1.*

Anno 1395.

BERNARDVS HISPANVS, at ignotus patria, & cognomine, Religioſiſſimus, ac in Sacris Scripturis verſatus. Scripſit:

Poſtillam ſuper Geneſim.

In Leuiticum. In Numeros, & in Deuteronomium, & in Paralipomenon.

Super Ioſue, ſuper librum Iudicum, & in Ruth.

In quatuor libros Regum.

Super Eſdram, Nehemiam, & Tobiam.

In libros Eſther, Iudith, & Iobi.

Super Pſalterium.

In Prouerbia, Sapientiam, Cantica, Eccleſiaſten, in Eccleſiaſticum.

In Iſaiam, Ieremiam, & Baruch:

In Danielem, Ezechielem, Oſeam.

Super Ioelem, Amos, Abdiam, Ionam, Micheam, Nahum, Abacuch, Sophoniam, Aggeum, & Zachariam.

In primum, & ſecundum Machabaeorum,

Super acta Apoſtolorum.

Super quatuor Euangelia.

Super omnes Epiſtolas Pauli.

Super Canonicas.

Super Apocalypſim.

Quæſtionem de creaturis ſpiritualibus.

Quæſtionem de potentia Dei.

Tria quodlibeta.

Librum de Anima coniuncta, & ſeparata, & plura alia.

Leander Albertus *lib. 4.* Ambroſius Gozzeus, & Plodius *in Appendice:*

Anno 1397.

MOritur poſt quatuor annos Pſeudogeneralatus P. F. Nicolaus de Valliſoleto. Cum aſſumptus fuit ad hoc altiſsimum munus, erat Prouincialis Hiſpaniæ, vir aliàs doctiſsimus, & vndequaq; ſpectabilis; ſed ſchiſmatis labe fœdatus at ſine criminis nota.

Huic ſucceſsit P. F. Ioannes de Podio, qui pluribus annis eaſdem Prouincias ſchiſmaticas rexit vſque ad electionem Martini V. quæ cecidit die S. Martini anno 1417.

Anno 1398.

THOMAS IORGIVS Anglus ex eadem familia B. Thomæ Iorgij Cardinalis, de quo anno 1311. vir eximiæ literaturæ. Scripſit:

Supra quatuor libros ſententiarum.

Super

Super Genesim.
In Psalterium.
In Isaiam, Ieremiam, & Threnos.
In quatuor Euangelistas.
Sermones per totum annum.

Floruit circa hæc tempora 1398. Sixtus Senensis *in Bibliotheca Sancta*, Ambrosius, Gozzeus, Plodius *p. 2. lib. 2.* Cœterum Abbreuiator Gesneri, & Lusitana *Bibliotheca pag.* 245. asserunt claruisse anno 1310.

Anno 1399.

BEATVS RAYMVNDVS DE VINEIS Capuanus, in patria sua remittens sæculo nuncium, nostrum Ordinem est ingressus. Vir celebris sanctitate, & doctrinæ nomine conspicuus, à Deipara Sanctæ Catharinæ Senensi à sacris confessionibus designatur. Ob singularem eius prudentiam, claraque celsissimæ virtutis testimonia ab Vrbano VI. Pœnitentiarius Apostolicus instituitur. Item ad Italiæ Principes, Ianuenses, Florentinos, ad Carolum V. Galliæ Regem, ad Imperatorem, ad Petrum Regem Aragonensem, ad Ludouicum Ducem Andegauensem, ad Galeatium, & Barnabum Vicecomites, ad Petrum, & Angelum Cardinales anno 1378. Legatus, & Nuncius Apostolicus, illos in obedientia erga summum Pontificem Maximũ constabiliturus, quod & fideliter præstitit, mittitur. Senis grassante lue anno 1373. eadem laborantibus, charitate maxima inseruiuit. Anno 1380. quo magno schismate torquebatur Ecclesia Dei, à Prouincijs, quæ verò Pontifici Vrbano VI. parebant, in Capitulo Bononiensi Magister Generalis nostri Ordinis XXIII. eligitur. Quo munere annis decem, & nouem, multùm pro vnione, & reformatione totius Religionis laborans, functus est laudabiliter. Episcopatus plures, ac Cardinalitiam purpuram ab Vrbano VI. & à Bonifacio IX. sibi oblata constantissimè vir humillimus recusauit. Vrbanus VI. frequentissimè loquens de eo in quibusdam Breuibus Apostolicis, ac epistolis ipsum appellat tenerrimè suum caput, oculos, os, linguam, manus, ac suos pedes. Præterea eidem commendans Ecclesiam, & seipsum, omnes hortatur, Imperatorem, Reges, Cardinales, Principes, atque reliquos, vt Raymundum reuereantur.

Clarus miraculis ad gaudia Paradisi migrauit Norimbergæ in Alemania die V. Octobris hoc anno redemptionis 1399. Eius corpus translatum fuit Neapolim in Ecclesiam S. Dominici sui Ordinis. Moderator vigilantissimus posteritati ex suis vigilijs inter alia transmisit:

Vitam S. Agnetis de Monte Politiano.
Super Magnificat Beatissimæ Virginis tractatum lectu dignissimum:
Officium quoque Visitationis eiusdem Deiparæ.
Vitam Sanctæ Catharinæ Senensis, & aliorum Sanctarum.
Epistolas exhortatorias ad diuersos, doctas, & deuotas.

Eius meminerunt Antonius Senensis *in Biblioth. Prædicatorum*, Castillus *Cent. 2. lib. cap. 62. Martyrologium Dominicanum.* Vallus *de viris illust. Prou. Regni Ord. Prædic. part.* 2. Fontana *in Theatro p. 2. c. 2. tit. 2. num. 16. & alibi,* Plodius *part. 2. lib. 2.* S. Antoninus *3. p. historia*, Taegius *part. 5.* Hieronymus Bursellus. Iacobus Susatus, Leander, Monachus *in Sanctuario Capuano,* Ambrosius Gozzeus, Posseuinus, & alij plures.

BEATA MARIA VENETA genere nobilissimo, vtpote Patre Nicolao Storione, Matre ex familia Venerosi exorta, ætatis anno 14. pulcherrima, diues, ac vana nupsit Ioannino à Plaza nobili Veneto.

Huius vitam scripserunt Magister Fr. Thomas Antonij de Senis, & Castillus *par. 2. lib. 2. cap. 64. & 65.*

Obijt ex peste anno 1399. die 28. Iulij. Aetatis verò 20. Omnium virtutum genere, & miraculorum gratia fuit illustris: A Martyrologio Dominicano inter beatas nostras reponitur. Post mortem corpus eius tanto fragrabat odore, vt nihil terrestre ei quiuerit comparari. Scripsit:

Aliquas epistolas familiares, ad religiosas, spiritu, ac magna deuotione refertas,

ferias, quæ asseruantur Venetijs in Monasterio Corpus Domini. Castillus *par. 2. lib. 2. cap. 64.* Vide elogia mea *part. 4.* cui titulus *Religio Liliata*. Sub hos annos (vt secundæ huic Centuriæ colophonem vltimum apponamus) recensenda essent opera tot Doctorum, quæ Bibliotheca nostra non caperet; at ea vel cooperuit puluis, vel violenta flamma consumpsit, vel impia manu schismaticus lacerauit. Vbi lucubrationes illæ laboriosæ Hieronymi de Bononia eruditissimi viri, de quo anno millesimo trecentesimo octuagesimo *folio* 207. *Chronica Lusitana*? Vbi Guidonis Curtij præclarissima Commentaria? Vbi subtilissima scripta Ioannis de Castronouo Aragonensis, qui ex Magistro Palatij Apostolici factus Tullensis Episcopus, in schismate fit à Clemente VII. Cardinalis sub titulo Quatuor Coronatorum, & Episc. Ostiensis? Vbi explanationes, & glossæ Illustrissimorum, & Reuerendissimorum Alexandri Hungari Archiepisc. Cretensis? Riboldi etiam Hungari Præsulis Bergomensis? Andreæ de Vanchorinis Antistitis Mileuitani, Hieronymi Episcopi Ariminensis, Francisci eiusdem Vrbis, qui Ceruiensem moderabatur Ecclesiam, Iacobi de Altouitis, qui Fesulanam, & Vbertini de Florentia, qui Sedem Pistoriensem? In schismate tam ancipite, tam immiti quot editas esse putatis Apologias? quot responsiones? quot spatio triginta annorum allegationes hinc, inde? At sicut proscripti Episcopi, & Scriptores vagantur tota Europa, ita Codices absumuntur, delentur, pereunt, lacerantur. Vrbano VI. qui functus est vita (ex mea Chronologia) XV. Octobris anni 1389. & Bonifacio VIII. qui ei successit, parebant Catharina Senensis Virgo lectissima, Beatus Raymundus de Vineis Capuanus, & alij innumeri celebres sanctitate; & vice versa Clementi VII. qui mortalitatem expleuit XVI. die Septembris anni 1394. & Benedicto XIII. quem successerunt Clementi, Vincentius noster Ferrerius Valentinus vir integer, & sanctissimus. Caietanus *in Opusculo de Authoritate Papæ, & Concilij cap. 8.* & Siluester *verbo lex quæst. 13.* tractant quomodo vtraque pars excusabatur. Hinc igitur controuersiæ, libelli, in vtroque iure, & in sacra Theologia, allegationes, Apologiæ, argumenta, responsiones, quæ omnia periere.

Explicit Secunda Centuria Bibliothecæ Dominicanæ Romæ Die XX. Aprilis Anni ab Orbe reparato per Christum CIↃ. IↃCLXXV. Aetatis meæ LXVII. Mensibus V. Diebus IV.

BIBLIO-

BIBLIOTHECA
SACRI ORDINIS PRÆDICATORVM.
CENTVRIA III.

Anno 1400.

THOMAS ANGLICVS, patria Galenſis, ingenio florentiſſimo, vir ex quacumque parte laudabilis, & varietate doctrinæ, & morum ſuauitate, & ſanctimonia vitæ. Scripſit:

Lecturam in Geneſim, quæ incipit: *Non recedat, &c.* Habetur in Bibliotheca D. Ioannis, & Pauli, Venetijs.

Item in vigintiquinque Pſalmos Poſtillam, quæ incipit: *Beatus vir, qui cuſtodit*.

In Iſaiam, Ieremiam,

Epiſtolas Canonicas Apocalypſim.

Boethium de Conſolatione Philoſophiæ:

Claruit anno Domini currente 1400. Sixtus Senenſis *lib.*4. *Bibl.* D. Antonin. 3. *p. hiſtor. tit.... c.* 10. Miræus *in Auctario cap.*456. confundit hunc cum alio Thoma, de quo dictum eſt anno 1321: Antonius Senenſis Luſitanus *in Biblıot. pag.*245. dubium mouet verum hic idẽ ſit cũ Thoma de Vualeis, ſeu Vualenſi, præſertim cum Vualenſis etiam ſcripſerit in Pſalterium, &c. At ſunt diuerſi: nam Galenſis, ſiue Guallenſis floruit an. 1400. ille verò 1332. Præterea Galenſis (Authore Abbreuiatore Geſneri,) Edidit:

*Librum de formis veterum Deorum, moralizatum in Ouidium l.*15.

Item Librum aduerſus Iconoclaſtas:

Quæ opera, Scriptorum à nemine Thomæ Vualenſi hactenus inueniuntur adſcripta.

IOANNES HERLOT, vulgò diſcipulus appellatus, S. Theologiæ Magiſter Germanus, vir ſacra doctrina pleniſſimè inſtructus, & in declamando diuino verbo nulli ſua tempeſtate ſecundus. Quem Deus miſericors tamquam ſtellam matutinam dedit Germaniæ, vt multorum mentes luce Catholicæ veritatis illuminaret. Scripſit:

De Bello Albigenſium.

Caſtillus *in præfatione Chronic.*

Item librum variorum exemplorum.

Librum de exemplis B. Virginis.

Sermones de Tempore, & de Sanctis.

Quadrageſimale.

Auctor moraliſſimus eſt, dignus, ac clarus. Luſitanus *in Bibliotheca*, Ambroſius Gozzeus, Taegius, Plodius *p.*2. *l.*3.

Claruit in Germania circa an. 1400.

ANDREAS DE BOCAGNIS, ſeu de FRANCHIS nobilis Piſtorienſis ab Vrbano VI. circa annum milleſimum trecenteſimum octogeſimũ creatur Epiſcopus patriæ ſuæ. Fuit vir egregiæ do-

ctrinæ, magnique nominis concionator. Præfuit Ecclesiæ laudabiliter vsque ad annum Iubilæi 1400. Eodem propriæ quieti consulturus, à Bonifacio IX. dimissiones suæ Ecclesiæ impetrauit. At eodemmet anno 26. Maij vitæ cursum clausit sanctissimè. Sepultus est ibidem in nostra Ecclesia. In commune prædicantium commodum scripsit:

Volumen Sermonum de Sanctis, & de Tempore.

Item Sermones de Quadragesima, pro singulis diebus sermones quatuor varios. Vghellus *tom. 3. Ital. Sac.* Lusitanus *in Bibliot.* Fontana *in Theatro p.1. cap. 5. tit. 467. num. 2. & 3. & de Prou. Rom. cap. 6.* Plodius *de vir. illust. Ord. p. 2. lib. 2.* & Fernandez *inter Episc. Italos* numerat duos Andreas Pistorienses patriæ Episcopos, vnum creatum Episcopum ann. 1394. & alterum an. 1380. Idem censet Seraph. Ractius. Alij dicunt esse tantum vnum Andream. Alij vnum creatum eodem tempore Episcopum ab Vrbano VI. & alterum à Pseudopontifice Benedicto XIII. erat enim tunc schisma maximum in Ecclesia. Castillus *verò Centur. 2. lib. 1. cap. 31.* Marraccius, & alij ponunt Andream floruisse circa an. 1314. ex quo colligitur diuersum esse ab hoc, qui vidit an. 1400. vt apparet ex epitaphio exculpto in Ecclesia nostra Pistoriensi, apud Vghellum, & alios vbi habetur:

Annus millenus quadringentenus in Vrbe
Tunc Maij bis dena dies, & sexta fluebant.

Anno 1401.

VINCENTIVS Vlysiponēsis Lusitanus morū sanctitate, & scientia præclarissimus, cuius admirabilem vitam scripserunt Sousa *p. 2.* Castillus *par. 1.* Io: Lopez *3. p. Histor.* Cardosus *in Agiolog. Lusitano*, Dominicus Marchesius *Ianuarij die 5. & alij.* Vir fuit omni exceptione dignissimus, & admirabilis. In pueritia malè à quadam muliere baptizatus fuit, quam ob rem postea anno trigesimo ætatis suæ iterum baptizatus est. Lege Ludouicum Granatensem *in simbolo Fidei 2. p. c. 27.* Fuit Prouincialis Prouinciæ Castillæ, & Inquisitor Generalis totius Hispaniæ, & charissimus Ioanni I. Regi Portugaliæ, cui & fuit à sacris confessionibus, eiusque sacer Ecclesiastes. Scripsit:

Multa Opera Spiritualia.

Et ex suo Epitaphio habentur hæc verba. Edidit etiam:

Varios Libros excellentis doctrinæ, tàm pro Verbi Dei prædicatoribus, quàm pro Scholasticis.

In vita, & in morte, & post mortem miraculis claruisse dicitur, &c. Obijt autem Anno Domini 1401. in Vigilia Epiphaniæ.

Præter allegatos Historicos lege de tanto viro Fratrem Io: de Sanctis *in Aethiopia Orientali*, Paramum *in directorio Inquisitorum*, P. Aluarum Louum *tomo de Religionibus*, & *Indicem Sanctorum, ac Beatorū Ordinis nostri in Martyrologio Dominicano*, in quo habetur: *Fr. Vincentius Lusitanus Conuentus Olysiponensis Monialium nostri Ordinis de Saluatore vocati, & Conuentus Benficani Fundator, probitate morum, & miraculorum dono laudatur.*

Anno 1402.

IO: TOMEVS MARAVITIVS, alijs MARNAVITIVS Bosnensis Episcopus in Hungaria sub Metropol. Colocense, Ecclesiæque Lucerinæ in Apulia suffraganeus fuit.

Vitam nostri B. Augustini Episcopi Lucerini conscripsit: Ita referūt Vghellus *inter Lucerinos Episcopos in vita eiusdem S. Augustini*, Ferrarius noster *in titulo vitæ eiusdem, & pluries alibi*, & Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 99. n. 5. & tit. 652. nu. 2.* quo tempore vixerit; præfati Authores non referunt.

ANTONIVS PARVVS Bononiēsis Theologus profundus, ac Prædicator illustris edidit:

Volumen Sermonū Quadragesimaliū.
Sermones Dominicales per annum.
Sermones de Sanctis.

Leander *lib. 4.* Plodius *par. 2. lib. 2.*

Anno 1403.

N. ANONIMVS reliquit Historiam manuscriptam, concinnatam

natam

natam ante annos 200. quæ est S. Dominici Realis Toletani. Ex Castillo *in præfatione Chronicorum*.

MAXIMINVS SALERNITANVS Regnicola Sanctæ Catharinæ Senensi familiarissimus, vir fuit sanctissimæ vitæ, quem Beatum nuncupat Lombardellus, scripsit Venetijs:

Compendiosè vitam eiusdem Sanctissimæ Virginis Catharinæ, quam in tres distribuit partes;

Floruit his temporibus.

Gregorius Lombardellus, Plodius *p.* 2. *lib.* 2. Vallus *de vir. illustr. Ord. Præd. Prouinciæ Regni par.* 2.

Anno 1404.

ANTONIVS de AZARIO Natione Italus, Patria Parmensis, Magister in Theologia, vir opinione doctrinæ celebris, inculpatæque vitæ homo, nec triuialis Diuini Verbi proclamator. Inter alia egregia opera, quibus suæ eruditionis testimonium manifestissimè tulit, edidit:

Sermones de Tempore.

Sermones de Sanctis.

Quædam fragmenta Historiarum, quæ reperiuntur in nostro Conuentu Foroliuiensi.

Claruit sub hunc annum. Leander *lib.* 4. Plodius *par.* 2. *lib.* 2. Lusitanus *in Bibl. pag.* 23. Alphonsus Fernandez *in Concert. Prædic.* Marraccius *in Biblioth. Mariana*.

PETRVS de CANALIBVS Hispanus, vir doctissimus, insignis Peripateticus, & Valentinæ Ecclesiæ Lector Canonicus, scripsit (vt in *Concert. Præd.* testatur Alphonsus Fernandez.)

Tractatum valdè eruditum super Salue Regina.

Claruit circa annum Virginei partus 1404.

Anno 1405.

SOROR PETRONILLA BAVA Monialis Monasterij S. Margaritæ de Vercellis scripsit:

Vitam B. Emiliæ de Bichieris, de pænitentia S. Dominici, Fundatricis Monasterij S. Margaritæ extra Muros ex Ciuitate Vercellarum, quæ obijt anno 1314. ætatis suæ anno 76. Plodius *p.* 2. *lib.* 1.

Anno 1406.

RAYNERIVS PALEARESI nobilis Senensis, vir maxima Integritate, inter beatos à pluribus computatus. Scripsit:

Breue opusculum ad laudes S. Catherinæ Senensis.

Gregorius Lombardellus Senensis, Plodius *part.* 2. *lib.* 2.

HERMANVS TARVISANVS peritus Theologus ac in sacris literis vetsatissimus edidit *Librum in Cantica, & plura alia*. Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

PETRVS BRIXIENSIS Lombardus eximiæ sanctitatis, à pluribus inter beatos Ordinis numeratus poeta maximè cultus. Scripsit:

Carmine latino opus ad laudes S. Catherinæ Senensis.

Gregorius Lombardellus Senensis, Plodius *part.* 2. *lib.* 2.

HERMANVS ZITHARVS Coloniensis Germanus S. Theol. Mag. scripturista, & poeta satis venustus. Scripsit carmine.

Librum, cui titulus Manuale confessariorum.

Lusitanus *in Biblioth.* Plodius *p.* 2. *lib.* 2.

PAVLVS ROMANVS vita integerrima, quem inter beatos Ordinis ponunt, Bonifacio IX. à sacris confessionibus. Adeo in sacra Theologia audiuit, vt eius eruditionem, ac sanctitatem admirando venerata fuerit Roma. Scripsit:

Librum Concionum.

Item Conciones quasdam ad laudes S. Catherinæ Senensis, & alia opuscula.

Plodius *lib.* 1. *& par.* 2. *lib.* 2. Fontana *de Romana Prou.* Gregorius Lombardellus.

IACOBVS ROMANVS Prouinciæ Tusciæ doctrina, & alijs dotibus præclarissimus. Scripsit:

Eruditum librum de Persecutionibus.

Alium de victorijs.

Item de virtutibus, & de vitijs.

De

De Regibus Romanorum.

Sermones de tempore, & de Sanctis.

Fernandez, Lusitanus *in Bibliotheca* Plodius *p. 2. lib. 1. & 2.* Taegius *p. 1.* Fontana *de Rom. Prou. cap. 6.*

IOANNES de NEAPOLI doctor, & Prædicator celeberrimus, quem Lombardellus inter beatos nostræ Religionis reponit. Scripsit:

Multas conciones de S. Catharina de Senis, & collegit in librum vnum eiusdem Sanctæ laudes, ac gesta.

Gregorius Lombardellus, Plodius *p. 2. lib. 2. & 3.* Leander *lib. 4.*

Anno 1407.

ANGELVS de BARIO post mortem F. Petri de Auersa doctissimi, & Theologi insignis nostri Ordinis Episcopi Bitectensis circa annum 1402. datus est in Episcopum dictæ Vrbis à Bonifacio IX. Fuit Angelus alumnus eiusdem Cœnobij Barensis in Prouincia de Apulia Peucetia, quæ tunc vnita erat cum Prouincia Regni. Fuit hic vir scientia, & pietate insignis. Quieuit in pace Bitecti anno 1407. sed Barium, vt mandauerat, delatus est, & in choro nostræ Ecclesiæ S. Dominici tumulatus cum hac inscriptione:

Hic iacet
D. F. Angelus de Bario Episcopus Bitectensis Ordinis Fratrum Prædicatorum 1407.

Ibi, inquam conditus est, vt vbi Religionis lac suxerat, vsque ad nouissimum diem quiesceret eius corpus.

Reliquit posteris *Conciones de tempore, & de Sanctis.*

Expositionem super Epistolas Pauli.

Eius meminerunt Vallus de Prouincia Regni *p. 3.* Fontana *p. 1. Theatri cap. 5. tit. 93. num. 2.*

IACOBVS PERVSINVS vir grauis, & profundæ doctrinæ euectus est ad Episcopatum Narniensem à Gregorio XII. an. 1407. deinde anno sequenti desiderium sui ouibus relinquendo decessit. Scripsit,

Sermones prædicabiles. Fontana *de Prou. Romana*, & Lusitanus.

Anno 1408.

CHRYSOLORA BIZANTINVS affert in Italiam græcas litteras quæ ibi annos 500. dormiuerant, ex hoc prodiere deinde cum Guarino, Victorino, Philadelpho, Ambrosio Monacho, Leonardo Aretino, Cardone, ac alijs quam plures Dominicani. Ex mea Chronologia ad hunc annum 1408.

Anno 1409.

HOc anno Pisanum Concilium Generale pro reddenda pace, ac vnione Catholicæ Ecclesiæ celebratur. Huic interfuere Cardinales vigin. ti sex, Patriarchæ tres, Archiepiscopi, & Episcopi centum octoginta, Abbates, Monasteriorumque præfecti trecentum, ac Theologi centum septuaginta. Ex his consedere sequentes Dominicani.

I. Cardinalis Io. Dominici Archiepiscopus Ragusinus, de quo an. 1420.

II. Nicolaus Bonitus Archiepisc. Arborensis in Sardinia: Hunc Berutum Abbas Vghellus appellat. Fuit doctissimus, & primùm Episcopus Taruisinus sub Patriarchali Aquileiensi. Deinde à Bonifacio IX. translatus est ad Ecclesiam Massensem in Tuscia 5. Idus Septembris anno 1394. Quam cum annis decem probè rexisset, an. 1404. translatus est ad Arborensem Archiepiscopalem in Sardinia. Plodius *de Progenie S. P. Dominici in* Italia *lib. 2. cap. 89.* Vghellus *in Italia Sacra*, & Fontana *in Theatro pluribus locis.*

III. Iulianus de Milero Episcopus Cephaleditanus. Hic vir genere nobilis, doctrina, & pietate illustris in minoribus Prior Regius monialium S. Catharinæ de Cassaro Panormi factus est anno 1397. institutus iam fuerat an. 1392. Generalis fidei Censor in Regno Siciliæ à Bonifacio IX. Demum cum in Sicilia Prouincialis gereret præfecturam, Cephaleditanus Episcopus in eadem insula sub Metropolitana Messanen. delectus est an. 1398. Hanc Ecclesiam optimè dum annis rexisset

rexisset duodecim, senio confectus in Domino obdormiuit anno 1410. Huius egregia facta recenset Pyrrhus *in Sicilia Sacra inter Episcopos Cephaleditan. num. 23.*

IV. Gregorius Malesardus Episcopus Cæsenatensis in Romandiola sub Rauennaten. Metropoli. Hic Cæsenatensis Ciuis S. Theologiæ doctor celebris ab Innocentio VII. suæ patriæ Sedis creatus est Pastor 4. nonas Decembris an. 1405. Nouam Cathedralem cum Episcopali Palatio construxit. Feltrensem gentem cum Malatesta dissidentem rato fœdere sociauit; & dum maiora pro suarum ouium moliretur salute, inter mortales desijt esse anno 1419. Plodius *par. 2. lib. 2.* Vghellus *Italia Sacra tom. 2.* & Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit. 162. num. 3.*

Petrum Monticellum Episc. Comaclensem lacunosis in locis ad Adriaticum Mare sub Pontificijs clauibus adfuisse huic Concilio scribit Fontana; sed fallitur: nam hic Comaclensē Ecclesiam suscepit regendam à Benedicto XI. an. 1304. quam annos 23. sanctissimè rexit, atque interijt an. 1327. qui fuerunt anno 82. ante Pisanum Concilium.

V. Federicus Frezzius de Fulgineo Episcopus Fulginatensis, de quo anno 1416.

VI. Iacobus Arigonus Episc. Laudensis, qui primùm Pisano Concilio interfuit, deinde Constantiensi, de quo ibi anno 1414. Arigonus ortus est pauper, & vili stirpe, quare à puero sutoriam artem exercuit, vt sibi quæreret victum puer, vel ex ludo, vel ira, stylo puerum alium, vel vulnerauit, vel occidit. Ob timorem, aufugit in templum. Fortuitò illac pertransijt quidam Gallus, qui admiratus promptitudinem, sagacitatem, ac pulchritudinem pueri, ei suausit, vt pergeret secū in Galliam. Peruenit ergo in Galliam in qua Grammaticam discens, Ordinem nostrum ingressus est, & professus; & adeo ardenter se literis dedit, vt multoties, deficiente olio ei, è cella pergeret ad dormitorium, ibique studeret ad lumen lampadis, quod de more extat in dormitorio. Redijt in Italiam, & creatus fuit Magister. Deinde vir doctissimus in Capit. Generali Norimbergen. an. 1405. in studio Bononiensi datus est Regens. Romam accersitus renunciatur Episcopus.

VII. Antonius Corrarius Venetus, Gregorij XII. Pontificis Max. Nepos de Conuentu SS. Ioannis, & Pauli eiusdem ciuitatis ab Innocentio Papa VII. 9. Kalend. Iunij anno 1406. Emoniensis, seu ciuitatis Nouæ creatur Episcopus in Dalmatia sub Patriarch. Aquileien., deinde ad Cenetensem Ecclesiam etiam in Dalmatia sub eadem Aquileiensi Patriarchali translatus fuit ab eodem Gregorio XII. cuius erat nepos. Hoc anno 1409. Patrui partes Antonius in Pisano concilio suscepit, ac pro viribus defensauit. Sed cum idem Pontifex Maximus in Sacro Concilio fuisset à Sede Apostolica deturbatus, ipse ad Alexandri Quinti veri Pontificis Maximi sedis Episcopatum dimisit, qui iterum illum in eandem dignitatem restituit. At Alexandro morte præuento, expeditæ postea literæ Apostolicæ fuere hac de re à Io. XXIII. E viuis excessit anno 1445. Ecclesiam Cathedralem ornauit, & duas construxit turres fortissimas à fundamentis in Castro S. Martini contra hostium incursiones. Iacet in Ecclesia nostra SS. Io. & Pauli Venetijs, quam ipse consecrauerat anno 1430. Vghellus *tom. 5. Ital. Sacr.* & Fontana *in Theatro parte 1. cap. 5. tit. 156. num. 3.*

Adiuit & inter illos Magister Generalis Ord. Thomas de Firmo cum pluribus alijs filijs suis viris præstantissimis, videlicet cum magistris Simone de Pisis Regente in conuentu Florentino, Michaele de Florentia Vicario nationis Tusciæ, Iacobo de Pisis, Leonardo de Florentia. Andrea de Prouincia Poloniæ Regente Cracouiensi. Ardizono de Padua Priore Patauino, & Vicario Generali Prouinciæ S. Dominici, qui omnes zelo Dei cum Patribus Concilij freti, vt in Catholica Ecclesia vnum ouile & vnus pastor fieret, insudarunt. Abbas Ferdinandus Vghellus *in Italia Sacra.*

Inter cœteros verò, qui pro hac vnione

vnione facienda laborauere, fuit noster Card. Io. Dominici, qui cum Prioris onus in Conuentu Florentino S. Mariæ Nouellæ sustineret, à Florentina Republica ad Gregorium XII. ad vnionem, & pacem Ecclesiæ vniuersali reddẽdam Orator missus, Spiritu æterni Patris per os eius loquente, eundem ad summum Ecclesiæ regimen deponendum disposuit. Summus Pontifex tanti Oratoris pietatem, zelum, dicendique facundiam admiratus, Archiepiscopum Ragusinum primò, moxque S. R. E. Cardinalem Tit. S. Sixti illum creauit 4. nonas Iunij anno 1408. de quo anno 1420.

Electione igitur Alexandri V. subsequuta, ipsoque post decem menses defuncto, electoque Balthasare Cossa, qui Ioan. XXIII. sibi nomen assumpsit, à sexdecim Cardinalibus facta est maior, quàm vnquam, diuisio in Ecclesia: nam tres Pontifices Maximi, Benedictus VIII. Antipapa, Gregorius XII. & Ioannes XXIII. nouiter electus insurrexerunt. Vt verò tantis malis occurreret noster Card. Io. Dominici, manus misit ad fortia: nam simulato habitu ad Sigismundum Imperatorem perrexit, cui suasit, vt sanctæ vnionis Ecclesiæ negotium pro viribus tandem aliquando suscipere dignaretur; reque optimè disposita, ad Gregorium reuersus, eum, vt se abdicaret Summo Pontificatu, efficacissimis rationibus, & precibus summis adduxit. Suscepto igitur itinere, de hoc certiorem Imperatorem proprio ore facturus (tantum negotium alicui fidere, summus facinus æstimabat) in via ab assecelis Ioannis XXIII. Pontificis fustigatur. Inceptum negotium ad optatum finem vt perduceret seruus Christi, deuio itinere ad Imperatorem peruenit. Cæsarem itaque, Principem reuera pijssimum ad Constantiensis Concilij collectionem pro Ecclesiæ vnione reddenda, induxit, & inflammauit. Lege anno 1420.

P. F. Franciscus de Austria ab Ernesto Austriæ Duce ad hoc concilium directus fuit orator pro vnione Ecclesiæ constabilienda. Vghellus *tom. 3. in Archiepis. Pisanis sub num. 65.* & Fontana *in Theatro parte 2. cap. 6. tit. 4. num. 24.*

Anno 1410.

NICOLAVS BAIARDVS, vel BYARTVS Anglus, Sacræ Theologiæ Magister, & doctor Oxoniensis, vir pius, ingeniosus, industrius, concionator eloquentissimus, disputator subtilis, atque in sacris litteris benè versatus reliquit.

Sermones varios.

Claruit anno post Natiuitatem Christi 1410. ex Pitseo.

REINARDVS de FRONTHOVEN, Germanus, quem virum in diuinis scripturis studiosum, & longa exercitatione peritum appellat Trithemius in catalogo illustrium virorũ, memoriam sui posteris commendauit edendo.

Sermones.

Clarebat an. Saluatoris nostri 1410.

Innumeri sub hos annos doctrinis enituerunt, qui voce, ac calamo Religionem plurimùm illustrarunt. Inter quos non infimum tenet locum Antoninus Bononiensis, de quo Lusitanus in Chronico anno 1400. *fol.* 218.

Ex his etiam fuit Bartholomæus Florentinus Episcopus Coronensis, illustris Theologus, & orator eloquentissimus, alius (vt accuratè aduertit in Chronico Lusitanus anno 1400. *folio* 219.) à Bartholomæo Lampatio Florentino, de quo infra anno 1466.

BARTHOLOMAEVS MONTVCCIVS Senensis, nobilis, quem inter Beatos reponit Lombardellus, scripsit:

Librum, cui titulus *itinera senensiũ, &c. in quibus exponit plura encomia S. Catharinæ Senensis.*

Gregorius Lombardellus, Plodius *p. 2. lib. 2.*

Fuit Bartholomeus Montuccius à sacris confessionibus etiam S. Catharinæ Senensi.

Anno 1411.

IOANNES de GENVA vir eruditissimus in Liguria à sacris confessionibus, à disciplinis, à morum probitate illustris.

Composuit magnam summam, quã appellauit *Catholicon*, in quinque partes diuisam, in prima parte tractat de Orthographia, in secunda de Accentu, in tertia de Ethymologia, & diasyntastica. In quarta de figuris. In quinta per alphabetum de orthographia, ethimologia &c. Opus planè mirabile, summa lectura, ac eruditione elaboratum, & confectum ex sacris Biblijs, ex Patribus, Poetis, omnibusque insignioribus oratoribus recollectum. In folio caractere peruetusto editum typis. Nescio autem annum, quo Auctor ipse floruerit.

Anno 1413.

OCtauo Idus Ianuarij labentis anni 1413. Ioannes XXIII. in Hussitas conuocat Concilium Romam. Bzouius *Annal. Eccles.* Vghellus *Ital. Sacra tom. 3. fol.* 814. Consule meam Chronologiam anno dicto.

Anno 1414.

BARTHOLOMEVS de BOLSENECH, natione Germanus, Philosophus, & Theologus acutissimus, Leonardo Statij de Datis Generali renunciato, ei Magister Sacri Palatij an. 1414. à Ioanne XXIII. sufficitur. Fuit vir quidem inter homines sui temporis vnicè doctus, eloquentia, litteris humanioribus, doctrina sana, & alijs animi dotibus exornatus. Breue tempus in hoc Magisterio vixit. Reliquit *Bibliotheca*. *Librum rarum, & pulcherrimum de materijs theologicis, quem inscripsit*.

De viro completo.

Item diffusissima, & subtilia commentaria super quatuor libros sententiarum. Fernandez, Plodius *p. 2. lib. 2.* Lucarinus, Olmeda *in vita Leonardi Dati Mag. Ord.* & Fontana *in Theatro p. 2. cap. 5. num. 26.* Falsò per aliàs eruditissimus noster Castillus *cent. 1. lib. 3. cap. 57.* refert Bolsenech circa annum 1301. floruisse, & Plodius, & Lusitanus *cum alijs p. 2. lib. 1. circa an.* 1312.

THOMAS FIRMANVS Picenus Italus Magister doctus, ac prudens eligitur Generalis Vdine 1401. Obijt Genuæ 1414. scripsit:

De origine penitentia S. P. Nostri Dominici.

Leander, S. Antoninus *3. p. hist. tit. 23.* Ludouicus Panormitanus *in Chronol.* Hieronymus Bursellus, Lusit. *Chron.* Seraphinus Ractius, Taegius *p. 5.* Iacobus Susatus, & Plodius *p. 2. lib. 2.*

TANCREDVS TANCREDI Senensis alter à B. Tancredo Tancredi, de quo an. 1241. vir doctus, & pius, quem Beatum appellat Gregorius Lõbardellus, composuit orationem elegantissimam.

De laudibus S. Catharinæ Senensis.

Floruit circa hæc tempora.

Gregorius Lombardellus, Plodius *p. 2. lib. 2.*

Hoc anno incipit celebrari Concilium Constansiense. In hoc interfuerunt multi ex nostris, inter quos fuit P. F. Iacobus de Balardis, Laudensis ex Prouincia Lombardiæ, & dudum Bononiensis studij Regens, quem de Arigonijs alij nuncupant, vir doctissimus. Hic cum esset eximiæ famæ Theologus, fuit ad Magisterium sacri Palatij promotus. Hoc Magisterium, optimi, & docti viri sibi nomine acquisito, exercuit. A Gregorio XII. deinde suæ patriæ Episcopus creatur die 26. Februarij anno 1407. Alij dicunt ab Alexandro V. an. 1409. deinde Tergestinus Antistes 4. Kal. Ianuarij anno 1417. ex quo deinde assumptus est à Martino V. ad Ecclesiam Vrbinatem 3. Id. Decembris anno MCDXXIV. ibidem transiuit ad superos die 12. Septembris anno 1434. Lucarinus Episcopus Ciuitatis Plebis in adnotationibus ad indicem lib. prohib. quæ M. S. in Vaticana Biblioth. asseruantur. Vghellus *tom. 4. & 5.* Fontana *p. 1. c. 4. tit. 113. num. 3. & p. 2. c. 5. num. 24.* Hic (vt dixi) Pisano Concilio interfuit anno 1409. in quo Alexander Pa-

pa V. fuit electus, cuius partes, eidem semper acceptissimus, defensauit.

In Constantiensi Concil. an. 1414. inchoato, sessione 21. contra Hieronymum de Praga hæresiarcham perorauit, cuius orationem transcripsit Cochlæus *lib. 3. histor. Hussitarum*. Ioannem XXIII. in eodem Concilio à summo Pontificatu depositum, duorum mensium hospitio munificentissimè, cum Constantiam à Patribus Concilij ad dicendam suã causam vocatus fuisset, recepit. Iacobi sententia in Concilio pro oraculo à cunctis habebatur, tantam de illo existimationem Concilij Patres conceperant. Lucarinus *in Adnotat. ad indicem lib. probib.* Vghellus *Ital. sacra tom. 4. in Epis.* Landens. Fontana *in Theatro p. 2. c. 3. tit.* 8. Lusit. *Chron.* Leander, Taegius, Razzius, & Plodius *in Appendice*.

2. Interfuit in eodem Concilio Constantien. F. Antonius Ponticorona Panormitanus, qui fuit generis claritate, disciplinarumque omnium corona redimitus, S. Theologiæ Magister doctissimus, ecclesiastes eximius, Prior Prouincialis Siciliæ, fidei quæsitor in eodem Regno, ac Ferdinandi I. Regis confessarius, à quo missus est ad Concilium Constantiense: Pyrrhus dicit missum fuisse ab Alfonso filio Ferdinandi I. Aragonensis. Antonius Episcopus Cephaleden. missam de Spiritu Sancto deuotè cantauit *in sess.* 30. die Mercurij 10. mensis Martij in Concilio in maiori Ecclesia Constantiensi solemniter. Pyrrhus *in Sicilia sac.* A Martino V. ad petitionem eiusdem Regis creatus est circa hunc annum 1414. Episcopus Cephaleditanus in Sicilia sub Metropolitan. Messanen. Anno verò 1445. ab Eugenio Papa IV. translatus est ad Ecclesiam Agrigentinam. Vixit vsque ad annũ 1451. Pyrrhus *in Sicilia sacra*, Plodius *p. 2. lib. 3.* Fontana *in Theatro Domin. p. 1. c. 5. tit. 12 num.* 4.

3. Interfuit F. Martinus Porè ex Senonensi Conuentu. Erat hic nobilis Parisiensis doctor, Io. Duci Burgundiæ, Flandriæ &c. à sacris confessionibus, à quo ad Constantiense Concilium Orator directus est. Vt verò Patres Constantiensis Concilij diu optatam Ecclesiæ Catholicæ vnionẽ ad finem perducerent, quatuor ex diuersis nationibus nominauere Episcopos, quos eiusdem Concilij Legatos, ac procuratores ad Ioannem XXIII. cum præscripta formula renunciandi Papatui miserunt. Inter hos enituit præstantissimus, ac doctissimus vir P. F. Martinus Porreus Atrebatensis Episcopus Ord. nostri, qui ambone conscenso, eandem formulam coram Cõcilio alta voce legit, quæ fuit à sacris Patribus approbata. Perrexere igitur Concilij Legati ad Ioannem, qui illam subscribere renuit. Quare à Concilio citatus, & non comparens, Friburgi sub custodia detentus, coactus Papatui cessit anno 1415. Taeg. *in Monument. Ord.* Spondanus *in Annal. ad an.* 1415. *n.* 14. & Font. *in Theatro p. 2. c. 3. tit. 2. n. 1.*

Creatus fuerat Martinus à Gregorio XII. anno 1408. Episcopus Atrebatensis, quæ ciuitas Metropolis est Artesiæ. Tandem in pace quieuit die 6. Septemb. 1426. in sua Ecclesia conditus. Gall. Christiana *tom.* 2. Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 62.*

4. Interfuit ex Vincentio Baronio F. Dominicus de Florentia ex prouincia Romana, cuius aliquando fuerat Prior Prouincialis. Hic cum fuisset Clementi VII. Pseudopont. à sacris confessionibus, ex Albinensi Ecclesia translatus, creatus fuit Archiepiscopus Tolosanus. Huic Ecclesiæ præfuit ab anno 1412. vsque ad annum 1421. quo ex hac luce migrauit ad Christum 17. Maij, de quo Gallia Christiana *tom. 1.* Fontana *in Theatro p. 1. cap. 4. tit.* 104. *num.* 3. Grauina *de Sacro Deposito cap.* 22. *num.* 8. & Fernandez *an.* 1414.

5. Adfuit Petrus de Ripa Transona Archiepiscopus Corinthiensis in Romania, Firmani Conuentus alumnus, vir acris ingenij, & doctrina spectabilis, maximus morum censor, prædicatorque gratiosus, & hostis acerrimus Pseudopõtificis Benedicti XIII. populos enim ab eiusdem obedientia reuocare infracto animo numquam destitit. Hic Petrus de Ripa Transona cum F. Dominico Florentino Archiepisc. Tolosano maximè in Ioannis Vuicleff

rios articulis confutandis strenuam operam nauauerunt. Fernandez *in Concert. Prad. ad annum* 1414. Ioannes Garzo Bononiensis *libro de Rebus Ripanis* Petrum appellat virum maximæ eloquentiæ, qui fuit maximus morum censor. Huius meminere Plodius *p. 2. lib. 3.* Vghellus *inter Firmanos Archiepisc. num.* 51. & Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 4. *tit.* 33 *num.* 5.

6. Conradus Exienhursi Episcopus Arben. in Sclauonia sub Metropolit. Iadren. creatus à Io: XXIII. anno 1412. 4. Kalend. Nouemb. *ex lib. Pronis. Prælat. eiusdem Summi Pontificis*, & Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 47. *n.* 1.

7. Simon de Tomacis ex Prouincia Lombardiæ cum Prioris præfecturam in Ianuensi conuentu exerceret, à Io: XXIII. Brugnatensis Ecclesiæ in Liguria sub Ianuensi Metropolitana, regimine 7. Id. Aprilis an. 1412. decoratur. In hac Ecclesia sex annis peractis, obiuit an. 1418. Taeg. *in Monum. Ord.* Vghellus *tom.* 4. *Ital. sacr.* & Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 17. *nu.* 2.

8. Antonius de Caturcis Episc. Caprulensis in Veneta ora insulari sub Patriarchali Venetiarum creatus fuit à Io: XXIII. Kal. Octobris. 1412. qui cum boni Pastoris fama annos decem, & nouem rexisset Ecclesiam suam, an. 1431. decessit. Vghellus *tom.* 5. *Ital. sacra*, & Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 135. *num.* 1.

9. Garsias à Castronunno Hispanus Taurensis cænobij alumnus Cauriensis Episcopus in Extremadura sub Metropol. Tolet. creatur circa annum 1400. Fuit Reginæ Catharinæ, & Io: II. confessarius. Turrim in palatio Episcopali construxit; & post plurima Ecclesiæ suæ collata beneficia, obijt an. 1418. sepultusque fuit in Taurensi nostro Cænobio. Ex Catal. Cauriens. Episcop. apud Vghellum, Fernandez Gil. *in Theatro huius Ecclesia*, & Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 156.

10. Antonius Corrarius Episc. Cenetensis, de quo anno 1409. *nu.* 7.

11. Gregorius Malisardus Episc. Cæsenaten. de quo eodẽ an. 1409. *n.* 4. Guarinum Episc. Sagonen. ponit Fontana adfuisse quoque huic Concilio: at fallitur: nam hic creatus fuit Episcopus Sagonensis Ecclesiæ in Corsica à Clemente V. 3. Nonas Iulij an. 1306. compleuitque dies suos Parisijs 1313. Vghel. & idem Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 503. *num.* 2.

Neque Petrus Monticellus Episc. Comaclen. eadem ratione adducta ad ann. 1409. *nu.* 4.

12. Affuit etiam Thomas Thomasinus Venetus, Episcopus Emouiensis, de quo an. 1423.

13. Gualterus Episcopus Insulanensis in Calabria sub S. Seuerinæ Metropoli creatus fuit à Gregorio XII. in locum Petri à Benedicto XIII. Pseudopontifice intrusi an. 1410. At cum in Pisano Concilio Gregorius summo Ecclesiæ catholicæ regimine priuatus fuisset, Gualteri electio vacillauit, donec à Io: XXIII. idibus Ianuarij, ann. 1413. iterum huius Ecclesiæ renunciatus est Pastor. *vt ex lib. prouis Prelat. eiusdem Pont. colligitur*. Sedit postea omni laude dignissimus Pastor pluribus annis in Ecclesia sua pacificè, in qua tandem in Domino obdormiuit. Vghellus *tom.* 9. *Ital. Sacra*, & Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 300. *num.* 1.

14. Franciscus Seruandi Florentinus, quem de Blondis vocant Fernandez, & Plodius, Arbensis Episcopus in Dalmatia sub Metropolit. Iadrensi à Martino V. creatus est, præfuitque huic Ecclesiæ vsque ad annum 1428. quo ab eodem summo Pontifice 7. Kalend. Martij ad Iustinopolitanã sedẽ in Istria sub Patriarchali Aquileia translatus est, in qua viginti annos resedit, atque decessit anno 1448. de quo noster Olmeda *in vita Magistri Ordinis Bartholomai Texerij: Frater Franciscus Sernandi, & ipse Florentinus socius quondam, Comesque Ioannis Dominici Cardinalis, vir vndequaque clarus, apud Iustinopolim ibidem Episcopus moritur, & sepultus cum tanto fletu illius Ciuitatis, quod si in qualibet domo iacuisset defunctus, vix aquari potuisset planctui Populi illius; nec immeritò quidem, cum benignissimus, solertissimusque totius Patria Pater fuerit. Quotidie eleemosynis, & orationibus vacans, Ecclesiam, quam pascendam susceperat, quasi de nihilo*

V 2 ad

ad feliciſſimum ſtatum perduxit. Vghellus *tom. 5. Ital. Sacra*, & Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit. 47. nu. 2. & tit. 307. nu. 2.*

15. Federicus Frezius Episc. Fulginaten. qui die 3. Ianuarij an. 1416. *ſeſſioni* 20. ſubſcripſit, & in eodem Concilio extremum clauſit diem, de quo anno 1416.

Copioſa quoque, ac nobilis Theologorum corona ex noſtris Prædicatoribus in eodem Sacro Concilio emicuit, inter quos numerantur P. F. Ludouicus Valliſoletanus, Ioannis II. Regis Caſtillæ confeſſarius, atque pro eodẽ ad Conciliũ Orator, qui ſcripſerat:

Vitam B. Alberti Magni, vt an. 1280. Antonius à Coſta Luſitanus, Ioannes Nucibo Illemus, alijque præſtantiſſimi viri, qui in eadem arena ſtrenuè dimicarunt. Ferrar. *de Rebus Hungar. Prou. Ord. Præd. p. 2. lib. 1. cap.* 45. Fontana *in Theatro p. 2. cap. 3. tit.* 8.

Interfuit prę alijs noſtris huic Synodo Cardin. Io: Dominici Florentinus Archiep. Raguſinus, de quo an. 1420.

Anno 1415. comparuit Io: Hus Hæreſiarcha citatus à Concilio: quapropter in *ſeſſ.* 15. aſſignati ſunt ei Commiſſarij quatuor, inter quos Princeps eminebat Cardinalis Io: Dominici noſter, vt cauſam illius examinarent, atque in illa vſque ad definitiuam ſententiam procederent incluſiuè. Eodem die fuit facta citatio à Concilio in Hieronymum de Praga, qui acceſſit die 21. poſt Paſcha ad Concilium: Tandem in hæreſi pertinaces, Io: Hus relaxatus fuit brachio ſęculari in *ſeſſ.* 15. habita die 7. Iulij eiuſdem anni, & degradatus publico igni traditus fuit. Eadem pœna anno ſequenti 1416. 2. Kal. Iunij affectus fuit Hieronymus.

Interfuerunt Sacro Concilio Magiſter Generalis Leonardus Statius de Datis Florẽtinus, quem comitati ſunt Ioannes Conſtantinopolitanus, Nicolaus Iaquerius Flander, Andreas de Piſis, & ex Prouincijs, quæ Benedicti partes ſequebantur, venit ad Cõcilium alter Magiſter Ordinis, Fr. Io: de Podio Nucis cum doctiſſimis Dominicanis, Gallis, Hiſpanis, & alijs, de quibus omnibus in ſuis locis.

Cum procedere decreuiſſent Concilij Patres ad electionem noui Pontificis, vltra Cardinalium vota, determinarunt ſuperaddere aliquos viros præſtantiſſimos ex præcipuis nationibus Orbis Chriſtiani ſelectos, inter quos duo ex Dominicanis delecti ſunt Electores, Fr. Dominicus Florentinus Archiepiſcopus Toloſanus, & Leonardus Statius de Datis Magiſter Generalis Ordinis noſtri, qui cum Io: Dominici Cardinale, in electionis Scrutinio à pluribus vocalibus Pontifice Maximo ſalutato, Summum Eccleſiæ Paſtorem cum alijs Electoribus Othonem Columnam die 11. Nouembris, Martinum V. vocatum crearunt.

Adfuit Andreas de Piſis ex Romana Prouincia inter ſui ſęculi laureatos doctos nemini ſecundus, qui Piſani Conuetus Prior, & Romanę Prouinciæ fuit Prouincialis. In Concilio, Martini V. cum gratiam promeruiſſet, ab illo an. 1424. Sacri Palatij Magiſterio decoratur. Præfuit in hoc munere vſq; ad annum 1429. quo ab eodem Summo Pontifice pridie Kal. Martij Paſtor Sutrinus ſeligitur, tres annos ſua in Eccleſia præfuit; & anno 1431. in Domino obdormiuit. Regeſta Martini V. Monumenta Conuetus Piſani, Vghellus in m. s. & Fontana *in Theatro p. 2. cap. 5. num.* 28.

Anno 1415.

FRANCISCVS de RETHSA, ſeu de RETZA, Germanus magnus ſui temporis Theologus, ſacræ paginæ diſciplina eximiè excultus, & deuotiſſimo ad Beatiſſimam Virginem affectu inſigniter nobilitatus. Hic legendo in Viennenſi Auſtriæ vniuerſitate Prouerbia Salomonis publicè duodecim annorum ſpatio interpretatus eſt illud thema ſemper reiterando: *Primi, & puriſſimi fructus eius cap. 3. 6. 14.* & ad Beatiſſimam Virginem omnium cum maxima audientium voluptate illud ſemper applicando, de quo multa volumina pulchra, & magna compoſuit. Scripſit præterea;

In Salue Regina tria ingentia volumina, quorum Autographum ex Colo-

loniensi Bibliotheca descriptum, extare Antuerpiæ apud Dominicanos, refert Hyacinthus Coquetius *in lib. de Visceribus Maternis B. Virginis erga Ordinem Prædicatorum cap.* 24.

Claruit circa annum nati Saluatoris 1415: Alphonsus Fernandez *in Concert. Prædic.* Marrac. *in Biblioth. Mar.* Lusitanus *in Bibl. &* Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

Hic fuit vnus ex illis, qui sanctam regularem obseruantiam iuxta Constitutionum nostrarum tenorem instituit in Germania. Socij verò fuerunt Conradus de Grossis Prutenus mirabilium magnalium patrator, qui primus omnium extitit, qui in Prouincia Theutoniç in Conuentu Columbariensi Basiliensis Diœcesis triginta circiter Fratribus congregatis, Regularem Obseruantiam reparauit. De quo Bonifacius Papa IX. in Bulla, quæ incipit:

Apostolicæ Sedis Benignitas. Ioannes Nider, de quo anno 1435. Item Iacobus de Assendsa, & Iacobus Stubach, de quibus Fontana *de Reformat. Ord.*

Anno 1416.

FEDERICVS FREZZIVS de Fulgineo ex Prouincia Romana vir tàm in humanioribus, quàm in sacris litteris versatus, Poesi operam dedit, & amæniores coluit musas. In sua Prouincia cum Prioris Prouincialis officio fungeretur, die 17. Octobris anno 1403. à Bonifacio IX. Episcopus Ecclesiæ Fulginatensis in Vmbria Apostolicæ Sedi immediatè subiectæ primò anno 1409. creatur. Pisano Concilio, deinde Constantiensi pro pace Ecclesiæ Catholicæ reddenda interfuit. Die 3. Januarij anno 1416. vigesimæ sessioni subscripsit; & paulo post in eodem Concilio raptus est è mortalibus. Carminibus feliciter panxit opus inscriptum:

Quatriregium.

Plodius *p.* 2. *lib.* 4. Vghellus *tom.* 1. *Ital. Sacra, in* s. *Arch. Ord.* Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 251. *nu.* 2. Leander, qui malè dicit floruisse an. 1519. in quem errorem impegit etiam Plod.

Anno 1417.

BARTHOLOMAEVS DOMINICI Senensis Religiosus fuit miræ perfectionis, cum quo Seraphica Virgo S. Catharina Senensis dulcia cælestium arcanorum colloquia frequentabat. Regularis Obseruantiæ vnus ex primis promotoribus in tota Italia fuit cum FF. Thoma Senense, B. Ioanne Dominici Florentino, qui fuit postea Cardinalis, cum B. Marcolino Foroliuiensi, & alijs. Quare B. Raymundi de Capua Magistri Generalis gratiam promeruit, à quo institutus fuit Ordinis Procurator. In Bononiensi studio

Libros sententiarum absoluit. Edidit:

Librum de principio Tertij Ordinis S. Dominici.

Tandem Coronensis Episcopus in Græcia sub Metrop. Corinthien. creatur. Post aliquot annos Arimini diem clausit extremum 3. Iulij 1417. ætatis suæ 72. Vgurgerius *in monumen. P. P. Theolog. Colleg. Senen.* Fontana *in Theatro* 1. *p. cap.* 5. *tit.* 201. *nu.* 2. *& de Prouincia Romana cap.* 6. Plodius *p.* 2. *lib.* 2. Lusitanus *in Biblioth. fol.* 42.

ANGELVS BONONIENSIS vir celebris, & eruditus, acutus, & in disputando mirabilis, in qualibet scientia versatissimus, Episcopus Florentinus. Scripsit:

Super Libros sententiarum.

Martinus V. deinde erexit Ecclesiam Florentinam in Archiepiscopatum. Seraphinus Ractius, Lusitanus *in Biblioth.* Plodius *de Viris Ill. p.* 2. *lib.* 3.

Hoc anno electus in Summum Pontificem, Martinus V. die S. Martini, reddidit tranquillitatem Ecclesiæ, & finē imposuit Schismati: quare P. F. Ioannes de Podio in Cathalonia nobili sanguine ortus, obedientiam præstitit cum suis Prouincijs P. Fratri Leonardo Dato Florentino vero, ac legitimo Ordinis Generali Magistro. In Concilio igitur Constantiensi Io: de Podio Nucis cessit supremo Ordinis Magisterio, quem Martinus V. sibi in confessarium statim elegit, Episcopum Catanensem creauit, & illi iniunxit, vt orationem in dissolutione eiusdem

Con-

Cōcilij ad illius Patres haberet, quod & præstitit, assumpto pro Themate Verba Ioannis 16. *Vos nunc tristitiam habetis:iterum autem videbo vos,& gaudebit cor vestrum*. Et tandem Pontificatus sui anno secundo Apostolicum Nuncium in Siciliam eundem legauit, anno scilicet Christi 1419. Cum verò eius prudentia, atque in agendis dexteritas maxima Alphonso I. Aragonum, ac Siculorum Regi benè innotuissent,ab eodem Siciliæ Prorex anno 1421. constituitur, rexitque Regnum annis tribus. Obijt circa annum 1428. *Ex Regest. Martini V*. Olmeda *in Vita B. Raymundi Capuani Mag. Ord.* Pyrr. *Sicilia Sacra lib.* 3. Fontana *in Theatro p.1.c.5.tit.51.nu.3.& p.2.c.2.tit.2.n.28.*

Io: de Podio Nucis electus fuerat Pseudo Magister Ordinis à Prouincijs, quæ Benedicti partes sequebantur.Venit igitur hic Theologus celeberrimus ad Concilium, nobili Fratrum Gallorum, atque Hispanorum corona sociatus, quorum doctrina,& sanctitas morum maximo decori in illa S. Synodo Ordini S. Dominici attulere; inter quos ita Ioannis scientia micuit, vt electi Martini V. singularem beneuolentiam promerens, Catanensis Ecclesiæ(vt diximus)datus fuerit in Episcopum, & illum in proprium confessarium Summus Pontifex elegerit.Lege Bzouium *in Annalib. ad ann.1416.* Plodium *de Viris Ill. p. 2. lib. 2.* Extat Epistola. S. Vincentij Ferrerij ad hunc Generalem apud eundem Plodium.

Anno 1418.

IOANNES CAPREOLI ex oppido Ratinensi diæcesis Tolosanæ oriundus, vir doctissimus, & Princeps Thomistarum, egregius, & acerrimus S. Thomæ doctrinæ defensor, & propugnator, memoria tenacissima, & arca scientiarum. Scripsit:

Super quatuor libros sententiarum in defensionem doctrinæ S. Thomæ ita egregiè, subtiliter,profundè,ac copiosè, vt meruerit appellari exinde Princeps Thomistarum. In his enim S. Thomæ doctrinam ex ipsius Sancti Doctoris scriptis explicat, & obiectiones eorum, qui illum impugnarunt, optimè dissoluit, egregieque Thomisticam scholam tuetur. Venetijs 1484. & 1514. edita. Scripsit etiam:

Quosdam Sermones super Metaphysicam, & alia multa, quæ accenso maximo igne, & combusta eius cella, perierunt quoq; & scripta tanti doctoris.

Clarebat hoc anno 1418. At Trithemio *anno* 1415. Antonio Senensi 1424. Bellarmino 1410. Matthias Aquarius, Lusitanus *in Bibl.* Seraphinus Ractius,Plodius *de vir. illust.p.2. lib.3.* Miræus *in Auctario cap.*457. Philippus Labbe *de Script. Eccles.* Ego puto peruenisse ad an.1431. nam interfuit Côcilio Basilcensi.

De Ioanne hoc elogium concinnaui.

IOANNES CAPREOLVS
Princeps Thomistarum.
ELOGIVM.

A. Esto tu Princeps noster:
Iustè non potes hanc recusare pro-(uinciam;
Frater es noster, domesticus Patris (nostri.
Precibus acquiesce.
Vestimentum habes polymitum;
Hoc est,
Variorum colorum doctrinas.

B. Ruina, quam nobis Aureolus, Sco-(tus,
Durandus,Ioannes de Ripa,Henricus,
Guido de Carmelo,Garro,& Adam
Parauerant impugnando Doctorem (nostrum,
Sub manu tua est.
Medicus es celeberrimus,
Et ex vtraque farina
(Philosophica, Theologica)
Domi tuæ panis redundat.
Ergo
Esto tu Princeps noster.

C. Non vna es, sed septiformis co-(lumna,
Qua Sapientiæ Domus Thomisticæ,
Ne collabatur, fulcitur.
Verè Ioannes:

D. Nisi tibi assisteret Gratia,
In scribendo
Non excederes captum hominis.
Aquila es; nam Ioannes:
Alioquin tam altè
Non peruenisses ad Solem;
Sic

Sic profundè non attingeres mentem
Thomæ.
Tibi Cognomen indidit Genus,
CAPREOLVS:
Natura dedit euentum: sed Gratia
complementum:
Caprea es, acutissimo polles visu:
Hinc in S. Thomæ doctrina
Nihil tibi fuit occultum.
In hoc non caprea,
Quòd instar venatici canis
Lupos insectaris Ecclesiæ.
Conuentus tuus Tolosæ
Diui Thomæ corpus custodit,
Tu eius intelligentiam.
Tolosam
Ex Fossa noua Campaniæ corpus
Translatum est:
Spiritus in te Tolosanum è cœlis.
In doctrinis
Tanti facio te, quanti Thomam:
E. Quia si respondes, si probas,
Non loquitur, nisi Thomas.
In cœlo Dominicano
Vos planè gemini Soles,
F. (Parheliam dixerim melius)
At cum dicto:
ALTER, & IDEM.
G. Rectiùs te Mercurium vocauissem:
Nam semper
Solis stas sub radijs Thomæ.
Nisi quòd ille versatilis est natura,
Tu Angelica constantissimus in do-
(ctrina.
Solem Thomas habet in pectore, vbi
Tu in capite, in quo sensus. (cor:
Ex Fossa noua Tolosam
Diuina Prouidentia
Translatus est Sanctus Doctor:
Venit ad tua,
Vt tu Tolosanus defenderes,
Tu responderes pro illo.
Verè Aquila, & Ioannes:
Peracutè nam introspicis Solem
(Thomam.
Angelicus, quòd Præceptor,
Religioni præit in disciplinis;
Tu sequeris præcedentem;
Principem te sequentem
In Schola
Subsequitur totus Ordo.
H. Sol Thomas;
Tu speculum pellucidum vnum,
Alterum Caietanus,
E quibus ad nos solare
Reflectitur lumen Thomæ.
Thomas, Phœnix ingeniorum,
In perpetuum reuicturus
Tolosæ habuit pyram.
Ex hoc funere felix Phœnix
Nostris Scholis
Tu renasceris immortalis.
Adeò Angelico es addictus,
Vt alia loqui lingua, quàm eius,
Grande facinus reputares.
Ferrea ad pertrahenda ingenia
Magnes es admirabilis:
At Thomas est polus tuus.
Ad hanc, (suram.
Quocumque pergas, verteris Cyno-
Si Solem dixerint Thomam,
Helitropium tu dicêris.
At veriùs quoq; te appellauero Solē,
Etenim (doctrinæ
Tuam ad splendidissimam sphæram
(Aquilæ instar pullorum)
Thomæ discipuli, legitimi experimur;
Schola Thomæ est sapientiæ mater
Nutrix tu Sapientum.
Præter Sententias
Reliqua scripta tua combusta sunt:
Illæ, præter Physicas disciplinas, sat
(erant
Ad Ecclesiam sustentandam.
I. Et reuera (vt Sybillina) hoc opus
Tanti emeret nostra Schola,
Quanti fuissent & alia licitati.
Fidei consulendo
Dominicus iecit Tolosæ
Prima Ordinis fundamenta:
Tu sacræ Theologiæ, ibidem
Cathedras instruxisti.
Vterque Tolosæ igitur reparastis
Ecclesiam ille, tu Aquinatis doctri-
(nam.
In scriptis tuis vmbram conspicio nul-
(lam
Tibi Tolosano Tolosæ
Sol illucet perpendiculariter, Thomas.
Hactenus de scientia:
Quid dicam de sanctitate?
Exactus discipulus Thomæ;
At exactior proles Dominici.
K. Lector, si superlationes has esse
(credis,
L. Capreolum non legisti, & vitam
(eius ignoras.

SCHO-

SCHOLION.

A. Isaiæ *c.3. Apprehendet enim vir fratrem suum domesticum patris sui: Vestimentum tibi est, princeps esto noster, ruina autem hæc sub manu tua. Respondebit in die illa, dicens: non sum medicus, & in domo mea non est panis.*

B. Sic ipse *q. 1. Prolog. Sentent. Obiectiones verò Aureoli, Scoti, Durandi, Iohannis de Ripa, Henrici, Guidonis de Carmelo, Garronis, Adam, & aliorum S. Thomam impugnantium propono locis suis adducere, & soluere per dicta Sancti Thomæ.*

C. *Prou. cap. 9. a. 1. Sapientia ædificauit sibi domum, excidit columnas septem.*

D. Ioannes, hebraicè, gratiosus, pius, misericors.

E. Capreolus in hoc excelluit; quia omnibus argumentis respondet per verba, seu dicta S. Doctoris.

F. Parelijsunt Solis imagines in aliqua nube expressæ, quæ (vt diximus in Meteoris) traductæ ad nos plures Soles videmur aspicere. Lege ibidem Io. de S. Thoma *tract. 4. cap. 3.* B. Albertum Magnum, Conimbricenses, & alios,

G. Mercurius secundum Astrologos versarilis est naturæ, ac anceps: aliquando propter vicinitatem ad Solem exiccat, cum verò est proximus Lunæ, vel terræ, humectat. Imitatur prætereà cæterarum erraticarum qualitates, dum eis associatur. A Sole tandem numquam plus XXVIII. partibus quit recedere. Vide Maginum Isagog. *tract. 1. c. 4. & meum Introduct. Astrol.*

H. Vt Solem aspiciamus, duobus vtimur speculis, alioquin lux illa vehementissima oculos obcæcaret. Prosilit è speculo in speculum, atque iterum resilit mutuus fulgor radius enim corpus lucidum, ex quo micat, dum emittitur, non dimittit, atque vicissim cum reflexo itinere refluit, non euanescit, nec friget; sed replicatus viriliter incalescit.

I. Libros Sybillinos Tarquinius Superbus diuina oracula continentes, sex deustis, tris tanti emit, quanti anus licitata fuerat nouem. Sabellicus *l. 6. Enneadis 2.* Dionysius *lib. 2.*

K. De superlatione, siue Hyperbole vide Quint. *lib. 8. cap. 6.* Auctorem ad Herennium *lib. 4. tit. 50. Aristot. 3. Rhetor. cap. 11.* de qua nos fusius nostri Sacri Oratoris *lib. 3. tract. 1. sect. 3. c. 16.* Hyperbole, latinè excessus, & superlatio, est ementiens superiectio, cuius virtus est ex aduerso pars augendi, ac minuendi. *Aeneid. 5.*

Et fulminis ocyor alis.

Item *Eneid. 7. de Camilla.* (*ret Illa vel intactæ segetis per summa vola-*
Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas.

L. Consule ad annum 1419. nostram Chronologiam, vbi vita tanti Doctoris ex Matthia Aquario, Lusitano *in Bibliotheca*, Seraphino Ractio, Plodio *de vir. illust. p. 2. lib. 3.* Bellarmin. Labbe, & alijs vberiùs recensetur.

LAVRENTIVS VERONENSIS eloquentissimus concionator. Scripsit:

Sermones super decem præcepta.

Sermones in Symbolum Apostolicum.

Taegius *p. 1.* Plodius *de vir. ill. p. 2. l. 3.*

Hic non est diuersus à Benedicto Veronensi, de quo an. 1420. nec Plodius, & Taegius sui memores sunt.

SANCTES BESARAM Generalis Inquisitor in Aragonia erat ann. 1413. quando scripserat:

Eruditum librum in errores Arnaldi de Villanoua. Vixit vsque ad an. 1420. Fernand. *ad annum* 1413. Diagus *lib. 1. cap. 13. & lib. 2. cap. 92.* Fontana *in Theatro p. 3. c. 3. tit. 3.*

Anno 1419.

SANCTISSIMVS PATER B. VINCENTIVS FERRERIVS, Valentinus, Hispanus sui sæculi Paulus rediuiuus, & vir in primis eximiæ sciẽtiæ, vitæ sincerissimæ, ac Apostolorum gratijs multum ditatus. Hic annos 40. spiritu Apostolico præditus, signis, & prodigijs corruscans quotidie prædicauit, fecit rem sacram, & alia opera præclarissima. A confessione fuit Petri Lunæ, qui Clementi succedens in schismate, Benedicti XIII. nomen sortitus est, Auenioneque sedit cum curia. Vrbano VI. Pontifice maxi-

maximo, & vero Romæ agente. Aragoniam, Cataloniam, Valentiam, Castellam, Apuliam, Britanniam, sed eam minorem, Allobrogos, Borbonium, Franciam, aliasque regiones plurimas suis concionibus, miraculis, ac sanctitatis exemplis mirabiliter annorum triginta spatio illustrauit. Igitur apud omnes ferè nationes Europę, ad quas Euangelij lumen intulit, eximia sanctitatis, atque eruditionis fama doctrinam miraculis confirmabat: cæcis lumina aperiebantur; claudis gradiendi restituebatur facultas, omne genus expellebatur morborum, ad vitam mortuos reuocabat. Quid mirum si sua prædicatione, ac opera plusquã 25. millia Iudæorum, octo millia Saracenorum ad catholicam fidem conuerterit, & vltra centum millia hominum perditorũ ad meliorem reduxerit frugem? Linguarum gratiam, vt Apostoli, meruit obtinere. Nam prædicans suo idiomate cathalano, cuiuscumque fuisset nationis, quod paucis ab Apostolorũ temporibus contigit, intelligebatur. Aetatis suæ anno 70. migrauit ad Dominum anno 1419. die 5. Aprilis in ciuitate Venetensi apud Armoricos Britones.

Bellarminus, Antonius Senensis Lusitanus, Posseuinus, & plures alij minus rectè hanc eius sanctissimam mortem assignant ann. præterito 1418. Etenim ipsi non solent Gallicanum veterem supputationem sequi, quæ annũ à Paschate inchoabat; sed Romanam, annum Ianuarijs à Kalendis exordientem. Hoc tempore tamen supputatio annorum Romanis, & Gallis est indiscriminatim communis.

Sixtus quoque Senensis peccauit *in lib.* 4. *Bibl. Sanctæ* cum dictum obitum ad annum sequentem 1420. protraxerit. Fuit in numerum Sanctorum à Calixto III. Papa relatus anno orbis redempti 1455. indictione tertia.

De eo scripserunt S. Antoninus, Ioannes Trithemius, Petrus Ransanus Siculus, Ferdinandus de Castillo, Bellarminus, Antonius Senensis, Bzouius, Spondanus, Philippus Labbe, cæterisque omissis, Vincentius Iustinianus Antistius, qui opera eius collegit, scholijsque explicata edidit Valentiæ apud Petrum Patricium anno 1591. ex quo multa descripsere Posseuinus, ac recentiores alij hoc ordine.

Tractatus de vita spirituali, siue de interiori homine. Sæpius vna editus cũ meditationibus Sanctorum Augustini, & Bernardi, & cum Speculo Religiosorum B. nostri Humberti, & alibi. Magdeburgi anno 1493.

Tractatus consolatorius in fidei mutationibus.

Epistola ad Benedictum XIII. *Papam, siue Antipapam*, cuius meminit Sanctus Antoninus.

Epistola ad Ioannem de Podio Nucis nostri Ordinis Prædicatorum Generalẽ.

Fragmentum Epistolæ ad Bonifacium Carthusianorum Generalem.

Fragmentum Epistolæ ad Ioannem Gersonem.

Epistolæ duæ ad infantem Martinum Petri IV. Aragonum Regis filium, tunc Ducem Segobricensem, postea Regem, ex Lemouicensi idiomate, quod à tempore Iacobi primi Regis in Regno Valentino erat in vsu, in latinam linguam conuersæ.

Epistola ad Ferdinandum primum Aragoniæ Regem, olim Castillæ infantem.

Addit Antistius Sanctum Vincentiũ pollicitum quidem fuisse infanti Martino se conciones suas in vnum corpus redactas ipsi cum Epistola dedicatoria consecraturum: verùm nescire se an id postea præstare quiuerit.

Conciones de tempore, ac de sanctis, quæ tribus voluminibus comprehensæ circumferuntur sæpius Lugduni per Ioannem Moylin, alias Carabray anno 1527. in 8. Antuerpiæ, ac Venetijs per Iacobum de Leucro 1496. in 8. excusæ.

De his ita Labbe, rectè. *Dictæ conciones excusæ sub eius nomine, doctrinam quidem illius continent, ab eius discipulis cursim exceptæ videntur, vnde, & in eis ipsemet interdum citatur. Nec omittenda eiusdem Antistij clausula, qua Lectorem obsecrat, ne contemptibili sermone offensus, persuasibilia humanæ sapientiæ verba à Pauli discipulo flagitet; sed si diuino cupiat amore calescere, aut potius vri, spiritum, & virtutem perpendat*,

atque in ijs meditandis diligenter incumbat. hæc ille.

Liber de fine Mundi. Neapoli in 4. In hoc libro continentur 1. de casu, seu ruina vitæ spiritualis 2. de ruina Ecclesiasticæ dignitatis 3. de ruina fidei Catholicæ, cum prædictione multarum calamitatum 4. de duplici Antichristi aduentu, scilicet puro & mixto.

Huc respicere videtur Ioannes Iacobus Frisius Tigurinus in additamentis ad Bibliothecæ Gesneri Simlerianam Epitomen: Vincentij Ordinis Prędicatorum tres terribiles Prophetiæ Danielis Prophetæ, nempe de defectione vitæ spiritualis: de diminutione Ecclesiasticæ dignitatis: de interitu Catholicæ fidei: de aduentu Antichristi: deque fine Mundi: Germanicè in 4. ann. 1582.

Librum de suppositionibus.

Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus Plodius *de viris ill. p. 2. lib. 3.* Sixtus Senensis *in Bibl. Sancta lib.* 4. Miræus *in Auctuario cap.* 451. Bellarminus *de scriptor. Ecclesiast.* & Philippus Labbe *ibidem*.

Defuncto Martino Rege Aragonēsi absque legitimis filijs, D. Vincentius Ferrerius arbiter constitutus, Regnum Aragoniæ Infanti Regis Castillæ ex iustitia adiudicauit.

S. Vincentij Ferrerij præceptor fuit F. Thomas Carnicerius in Regno Cataloniæ, qui sepultus in Conuentu Ilerdensi, virtutibus, & miraculorum fama nobilitatus magno in pretio habetur. Corpus eius incorruptum adhuc conseruatur. A Martyrologio Ordinis Prædicatorū reponitur inter Beatos Ordinis confessores. Habuit verò innumeros sui similes discipulos, inter quos fuere F. Iofre de Blanes, & Frater Blasius in Prouincia Aragoniæ, optimi imitatores tanti Magistri, qui quasi transfusam in se pietatem mirificè coluerunt. Reponuntur inter Beatos cōfessores Ordinis nostri à Martyrologio eiusdem Ordinis.

Mirum rerum fuit tam multas regiones potuisse vnius hominis passibus percurri, quot Vincentius euangelizando peragrauit (Verba sunt Nicolai à Iesu Maria Carmelitæ discalceati Poloni in Apologia perfectionis vitæ spiritualis) *Primum enim in Hispania Valentiæ Regnum, Cataloniam, Arragoniam, Nauarram, denique excepta Galitia, & Lusitania, quibus ob certas causas abstinuit, singulas Prouincias, singulas Vrbes, singula fermè oppida obyt. Hinc Galliam ingressus, Regnum Occitanum, Delphinatum, Franciam, Burgundiam, Normaniam, Prouinciam, Aluerniam, Vasconiam, Britanniam, & Flandriam ipsam, ac totam Sabaudiam. Postea in Italiam descendens, Pedemontum, Insubriam, Liguriam, & omnia eius littora adijt. Postremò etiam ad Baleares insulas nauigauit. Deinde ab Henrico Angliæ Rege humanissimis litteris, ac nuncijs, & naui ad hoc ipsum missa inuitatus, eam primum Insulam totam, mox Scotiam, postremò etiam Hiberniam lustrauit, & quidem (vt ante dixi) non metropoles tantum, aut maiores ciuitates, sed vbique villas ipsas, & ignobiles pagos Christi exemplo circumiens. Itaque quis præter Deum numerare posset, quot ille animas ex vitiorum cæno, & ipsis inferni portis euocauerit? quæ vitia ex totis Ciuitatibus & Prouincijs eradicauerit? Quantam vbique lucem diuinarum rerum reliquerit? Illud quidem constat Iudæorum tantum, contra quorum, cum eo tempore abūdaret illius zelus exarserat, supra viginti quinque millia, Saracenorum octo millia ab eo ad Christum adducta fuisse, Christianorum verò, qui se ad bonam frugem receperunt, plusquam centum millia. Sed facilius, & certius sit Prouincias, & Regiones, quam animas numerare, quas ille ad salutem reuocauit. Sic enim scribitur, quod quocumque is pedem intulisset, statim ibi sequi consueuisse generalem pœnitentiam priorum delictorum, generalēq; morum reformationem, aleam, blasphemias, periuria, aliaque flagitia, imò verò etiam ineptias, & ludos, ita cessare solitos, vt ne eorum quidem esset recordatio. Denique tantum fuisse omnium contritionem, religionem, modestiam, nec solum dum ipse adesset, sed aliquandiu postea, vt prisca illa Apostolorum ætas rediisse videretur*. Hæc ille.

Declinauerat gloriosissimus hic cōfessor cum Prouincijs vltramontanis ad Pseudopontificum partes, tanta enim

enim erat in vero, ac legitimo Pontifice cognoscendo ambiguitas illo tempore, vt præstantissimi, ac Sanctissimi viri, Clementis VII. ac Benedicti XIII. partibus adhærerent. Quapropter S. Vincentius à Benedicto XIII. Sacri Palatij Magister delectus, annis pluribus præfecturam illam sustinuit. Cæterum Ecclesiæ vnione in Synodo Constantiensi peracta, necnon electo in summum Pontificem Martino V. hic Sanctus abdicato à se magisterio Sacri Palatij, non semel Petrum de Luna, Benedictum XIII. appellatum, hortatus est, vt deposito suo prætenso Paparu, ad Martini Pontificis Maximi pedes, accederet, & eum vniuersalem Ecclesiæ Præsulem recognosceret. Cum verò se oleum, & operam perdere animi pependisset, in eundem Petrum de Luna priuatis, publicisque colloquijs, ex suggestu, & vbique illius pertinaciam increpans, sententiasque contra eum à sacra Synodo latas propalans, declamauit. Doluit de hoc supra modum Petrus de Luna, & Ferrerium purpuræ promissione allicere, deinde minis perterrefacere conatus est: at quidem frustra. Nam Vincentius & Ferdinandum Regem Aragonum, necnon Regnum Castellæ, ac Legionis ad Pseudopontificem execrandum, ac Martinum Papam ad venerandum exhortationibus suis adduxit. Lucarinus *in Adnotationibus ad Indicem librorum Prohibit.* Fernandez *in Concertat. Praedicat. ad annum* 1415. Plodius *in vita S. Vincentij*, & Fontana *in Theatro p. 2. c. 3. tit.* 8.

Hoc S. Vincentius præstitit non solum ex ardentissimo zelo vnionis Ecclesiæ, verùm & ad instantiam Patrum Constantiensis Concilij eius sanctitatis fama; quæ omnium per ora volitabat, allectorum. *Ita in lect. 9. Breuiarij Ord. Praed. Patres quoque Concilij Constantiensis plurimum ei detulerunt, honorifica ad eum legatione destinata.* Legatio hæc super quædam dubia circa noui Pontificis electionem, veterumque rrium abolitionem; necnon vt Benedictum in sua obedientia XIII. dictum, apud quem confessarij, sacrique Palatij Magistri muneribus fungebatur, ad abdicandum à se prætensum Pontificatum, Regemque Aragoniæ ad execrandum eundem Benedictum inducerer, versabatur. Quod Sanctus vir vna cum P. F. Didaco Tamarense Regis confessario pariter ex ordine nostro præstitit fidelissimè. Adeo enim Rex animum suum ad id præstandum induxit, vt publico decreto vetuerit sub grauioribus pœnis, ne vllus in posterum in regnis sibi subiectis Benedicto præstare obsequium, mandatisque illius auderet obtemperare. Fernandez *in Concertat. Praedic.* an. 1415. Legantur de hoc Epistolæ Petri de Aliaco Cardinalis, & Ioannis Gersonis Cancellarij Parisiensis *lib.* 1. *tract.* 22. qui Vincentio gratias referunt de tot laboribus ab eo pro Ecclesia exantlatis, & quòd subtraxerit à Benedicti obedienta populos. Plodius *de vir. ill. p.* 2. *lib.* 3.

LAVRENTIVS de VBALDINIS, alijs Laurentius Valdinus dictus Lauterius Florentinus in sacris scripturis oppidò consummatus, ac Theologus eruditus imitatus Raymundum, de quo an. 1283. scripsit.

Contra Iudaeos librum dictum Capistrum Iudaeorum.

Epitome Gesneri. Albertus Venetus, Plodius *de vir. ill. p.* 2. *lib.* 3. Fernandez, & Fontana *de Romana Prou. cap.* 6.

Anno 1420.

IACOBVS DE SVSATO Conuentus Coloniensis, Philosophiæ, Theologiæ, ac eruditione sacræ paginæ celeberrimus. Cum sacro Inquisitionis officio an. 1415. in Germania fungeretur, infractus propugnator, & validus in hæreticos, in fugandis præsertim ex sibi crediris populis Vvicleph erroribus plurimùm insudauit. Scripsit eruditissimus vir:

Super quatuor libros sententiarum ad litteram.

Super librum Sapientiæ volumina duo satis magna.

Super Matthæū tria magna volumina.

In Epistolas ad Hebraeos.

Super Epistolam ad Titum duo magna volumina.

In Missam, unum volumen.

Tractatum de Veritate Conceptionis B. Mariæ Virginis.

De origine, & vnitate Ecclesiæ.

Tractatum de hora mortis Christi,

Chronicon magnum.

Mappam Mundi.

Ordinauit priuilegia Ordinis nostri cum defensione eorumdem,

Collationes breues.

Sermones latinos.

Distinctiones breues, & longas pro arte colligendi,

Breue Chronicon Ordinis; ex quo pro maiori parte excerptum estChronicon Breue, quod nostris Constitutionibus est annexum. Plodius *de vir illustr. Ordinis*, *Martyrologium Dominicanum*, Fernandez ad anno 1415. Fontana *in Theatro p. 3. cap. 3. tit.* 40. Taegius *p.* 1. Lusitanus *in Bibl. pag.* 125. *&* 126.

BENEDICTVS VERONENSIS ex patria sui cognominis oriundus, vir pietatis, ac doctrinę opinione suo tempore celeberrimus, quem in diuinis Scripturis exercitatum, ingenio promptum, & clarum eloquio appellant *in Bibliotheca Prædicatorum* F. Antonius Senensis Lusitanus, & Marraccius *in Bibliotheca Mariana* præstitit,

Sermones super decem præcepta.

Sermones de Tempore, de Sanctis, & in orat. Dominicam.

Sermones super Symbolum Apostolicū, Reor eundem esse cum Laurentio Veron.

Claruit circa annum Verbi Incarnati 1420. Taegius *parte* 1. Plodius *in Appendice*, Lusitanus *Bibl. pag.* 51.

B. IOANNES DOMINICI Florentinus vir eruditionis eximiæ, miræ facundiæ, prudentiæque pergratæ, in lucem prodijt anno 1340. nomen dedit Dominicanæ Religioni an. 1362. Cum esset balbus, & ab ineunte ætate perrudis appareret, adeo postea euasit doctus, & perfectissimus concionator, vt alter Paulus communiter haberetur. Refert de illo Castillus 2. *p. Chron. lib.* 2. *cap. vltimo* pluries in patria sua vna die quinque sermones in diuersis Ecclesijs eum habuisse, fuisseque adeo gratiosum, & efficacem, vt Populus Florentinus æquè libentiùs audiret quintum sermonem, ac libentissimè, & maxima cū voluptate audierat primū. Cum S. Vincentius Ferrerius Genuæ moraretur, inuitatus, vt prædicaturus Florentiam pergeret, abnuit, inquiens: se numquam iturum ad illas ciuitates commissas F. Ioanni Dominici, cuius doctrina, vitæ sanctitas, & modestia satis erant cuique. Fuit pluries in sua Romana Prouincia Prior, & adhuc Prouincialis. In cœnobio S. Mariæ Nouellæ Florentiæ receptus ad Ordinem, sacrisque in literis, ac pietate enutritus est, licet prius ob linguæ aliquale impedimentum ab eisdem Patribus Ordinis fuisset passus repulsam. Erat etiam Florentiæ humili loco natus filius cuiusdam Dominici, à quo deinceps sortitus est nomen. Tyrunculus ieiunijs, ac disciplinis macerans corpus, illud seruire spiritui impellebat. Ad Religionem S. Antoninum, qui fuit Archiepiscopus Florentinus, recepit. Cum officio Prioris in Sancta Maria Nouella Florentiæ fungeretur, à Florentina Republica ad Gregorium XII. Summum Pontificem pro pace Ecclesiæ reddenda Orator mittitur. Summus Pontifex tanti viri pietatem, ac facundiam admiratus, Archiepiscopum Ragusinum illum creauit, moxque S.R.E. Cardinalem sub tit S. Sixti 4. nonas Iunij anno à Virginis partu 1408. quem Cardinalem de Ragusia communiter nuncupabant. Hanc promotionem in deteriorem partem Florentini accipientes, ei in propriam Vrbem regressum interdixere. Ab eodem Summo Pontifice Gregorio XII. ad Sigismundum Imperatorem pro vnione Ecclesiæ procuranda Legatus mittitur. Hic dissimulato habitu ad Imperatorem perrexit, cum quo sancito vnionis Ecclesiæ modo, reuertitur ad Gregorium. Loquente igitur per os eloquentissimi Cardinalis Spiritu Sancto, Pontificem tandem, vt se summo Ecclesiæ regimine abdicaret, induxit. Quod & præstitit: nam annorum pondere prægrauatus Gregorius eundem Io. Dominici Cardinalem ad Generale Constantiense Concilium Legatum suum, & Procuratorem cum facultate renunciandi suo nomine destinauit: Ad Concilium igitur Cardinalis cum acces-

accessisset, Gregorij cessionem iurium omnium, quæ ad Pontificatum habebat, coram Patribus & Imperatore solemni ritu perfecit. Deinde ad Patrum pedes proiectus, suam Cardinalitiam dignitatem, diù optatæ paci, ac vnioni Ecclesiæ consulturus, deposuit. Orationem Ioannes Dominici hanc habuit in Concilio. *Et si virtutes omnes, Præsul amplissimè, tuque Imperator inuictissime, & vos, qui adestis omnes, qualis, quantusque homo sit, astruant, atq; probent; nulla tamen est, quæ ita homines prodit, vt fides facit. Et quidem fide saluati sunt omnes, eademq; saluantur. Per fidem enim sancti victoriam sunt consequuti, per fidem iustitiam operati, perque fidem æternas promissiones adepti. Ea verò, quamuis in rebus multis posita sit, in nulla tamen re magis, quàm in capitis vnitate consistit. Nam & vna fides, & vnum baptisma, vnus Deus, & Pater omnium, magisterque vnus, & legislator existit. Vnum præterea corpus multi sumus, omnesque vno pane, vnoque calice participamus. Neque verò plures partes inconsutili tunica sua passus est fieri Christus; nec cum alia vestimenta diuiserint, eam scindere, aut diuidere impijs illis concessum est; sed illam sortiri, vt vnius tantùm vsui esse possit. Spiritu Sancto illis (vt arbitror) inspirante, quatenus hoc exemplo futuris hominibus suaderet ab eius tunica scissura, quàm maximè esse cauendum. Postremò, cum vnica sit, & incontaminata Virgo mater Ecclesia, vni dumtaxat viro copulanda profectò est; quandoquidem Apostolo teste, & virum ipsum vnius esse vxoris oportet. Quos autem Deus coniunxit, homo non separet: quæ omnia cum ingenti, ac summo desiderio cuperet noster ipse Gregorius, distulit tamen in hanc vsque horam, & diem, quòd hominum non cerneret animos, ad eam rem, vt opportunum fuerat, esse dispositos. At vbi ex multis signis diuina illi voluntas innotuit, pro Ecclesiæ tranquillitate, ac pace, nos suos Legatos ad hanc sanctam Synodum destinauit, vt eius nomine in Dei, & Ecclesiæ manibus omnia reponentes, ea disponatis, & de illius dignitate, & de cæteris omnibus, quæ videantur vniuersorum conducere saluti. Pontificatui ergo, & omni, quod in eo habuisset iuri, aut habere potuisset, eius nomine liberè cedimus, & sincerè, ac sine dolo renunciamus, humilitatis, & operis à Domino præmia percepturi. Ego quoque qui illius hic Legatus assisto, cum meo iam functus sim officio; & Cardinalitio pileo, & dignitati à Gregorio mihi collata spontè, ac vltrò resigno.*

His dictis Cardinalitium galerum ad Imperatoris pedes proiecit, & ad locum sibi debitum inter Archiepiscopos se contulit. Tanti viri factum admirati Imperator, & Patres cuncti, ex vnanimi, omniumque Concilio assistentium, voto, & Cardinalatus dignitati restitutus, & Præses eiusdem Synodi, magna sui, Ordinisque nostri gloria delectus fuit. Itaque nihil deinde in ea S. Synodo gestum fuit; nihilque apud Cæsarem tractabatur, nisi, vbi Io. Dominici, Cardinalis de Ragusio consilium intercedebat. Fernandez *in Concertat. Prædicat. ad annum* 1414. Leander Albertus, Fontana *in Theatro p. 2. cap. 3. tit. 8. & alij.*

Hac in nobilissima præeminentia perstitit vsque quo electus fuit in summum Pontificem Odo Columna Diac. Cardin. S. Georgij in Velabro die 11. Nouembris anno 1417. qui sibi Martini nomen ob diem, quo creatus est Papa, assumpsit. Ioannem Dominici Cardinalem præcipuum Authorem fuisse electionis præfatæ, illius temporis Scriptores pleno calamo profitentur. In Concilio Ioannes non solum pro extinguendo Pontificum schismate laborauit; sed hoc magnum Ecclesiæ ornamentum plurimùm insudauit, vt Hussitarum, & VViclef ab Ecclesia eliminaret errores. Præterea pius, & doctissimus Pater à Martino V. in Aragoniam, Bohemiam, & Poloniam Legatus in hæreticos destinatur. Illic aduersus hæresim turpissimam Neognosticorum (eo enim tempore Bohemia Adamitas inspexit nudos incedentes, & promiscuos concubitus exercentes, ex Matthia Rege Hungariæ apud Bonfinium 4. Decade *lib.* 2.) egregiè dimicauit. Sed cum argumentis hæretici vinci non paterentur, nec arma Imperatori Sigismundo, qui Cardinalem vocauerat, suppeditarent, ad

tempus

tempus dimisi; mox vt fœnum, velociter exiccati sunt, & ad nihilum deuenerunt, sicut aqua decurrens.

Hic Beatus vir ex Italia, Thomas de Senis, Thomas Aiutami Christo Pisanus, Hieronymus de Fulgineo, Marcolinus Foroliuiensis, Nicolaus Rauennas, & Robertus Neapolitanus prolapsam obseruantiam regularem Ordinis nostri, omni, quo valuere, conatu restituerunt. De quibus Fontana de Reformatione Ordinis.

Beati Io. Dominici opera Fesulanus Conuentus nostri Ordinis fuit constructus, in cuius rei memoriam Patres Conuentus ad eius effigiem hoc marmoreum monumentum ibidem erexere. *B. Io. Dominici de Florentia Archipræsul Ragusinus, & Presbyter Card. regularis vitæ in Italia reparator, & Cœnobij huius fundator*. Animam à Deo electam, & prælectam ad beatas cœli mansiones efflauit, Budæ in Pannonia, cum ibi esset Legatus Apostolicus anno salutiferæ reparationis 1420. die..., Sepultus fuit in nostro Conuentu Sancti Pauli primi Heremitæ Budæ propè mænia, de quo hæc, & alia S. Antoninus *eius familiaris 3. parte Hist. tit. 23. cap. 11.* Antonius Senensis *in Biblioth.* Alphonsus Fernandez *in Concert. Præd.* Ciacconius *in eius vita*, Plodius *inter Card. Ord. Ioannes Carolus Florentinus Dominicanus in libro vitarum quorundam Ordinis Fratrum.* Castillus *Centur. 2. lib. 2. cap.* Bzouius *in Annal. Eccles. ad annum* 1408. *numero* 5. Grauina *de Sacro deposito cap. 22. &* Fontana *in Theatro par. 1. cap. 2. num. 25. & alibi pluries*. A nostro Martyrologio inter Beatos Confessores Ordinis nostri his verbis reponitur: *F. Ioannes Dominici S. R. E. Cardinalis, excellenti vita perfectione, & multis miraculis claruit. Vir omnium ore egregiè laudatus*, Scripsit:

Super Ecclesiasten,

Super Cantica Canticorum,

Commentaria in Mattheum.

Commentaria in Epistolas Pauli.

Super Magnificat; Alma Dei Genitricis laudes multa deuotione conspicuas.

Super primos nouem Psalmos conciones L. habitas in Cathedrali Florentina.

De Amore charitatis. Ad moniales nostri Ordinis Monasterij Veneti, quod dicitur corpus Domini, & aiunt ædificatum fuisse ab eo.

Vitam B. F. Marcolini Foroliuiensis,

Quadraginta quatuor sermones super illud: Si linguis hominum loquar.

Quadragesimale.

Sermonarium de Sanctis, & de alijs festiuitatibus anni.

Librum, qui prænotatur Lucula noctis. In Collucium saluratum poetam, qui in libro de Fortuna, & Fato multa scripserat conrra fidem. Ita referunt Castillus *vbi supra*, Leander Albertus *lib. 3. de Viris illustribus Ordinis Præd.* & alij.

Itinerarium deuotionis.

Epistolas multas doctrina, sanctitate, & deuotione refertas.

Præterea. *Edidit sermones de Beata Virgine*.

Tractatum de Conceptione Virginis, qui citatur ab Aegidio Lusitano *tract. de Conceptione lib. 3. q. 57. art. 181.*

Multa alia scripsisse fertur. Lege citatos Auctores, & Michaelem Poec. Seraphinum Ratium, Sixtum Senen.

De Præfato composui hoc Elogiolum.

Beatus Ioannes Dominici Florentinus,

ELOGIVM.

Ioanni Dominici Florentino,
Natalibus quidem obscuro;
At Sanctimonia
Doctrina, prudentia, dignitate
Clarissimo.
A teneris annis
Linguæ impedimento aliquantulum
laborauit:
Lusus sunt Prouidentiæ.
Nouus hic Isaias,
Ac si fuisset calculo expurgatus
Floruit ad miraculum eloquentia.
Hanc in eo ne crederes naturalem,
Produxit balbum Natura.
Ne acquisitam;
Perbreui totam exhausit.
Ob eximiam morum integritatem,
Omnigenam virtutem, spectatamque
sapientiam
Eum primùm Patres Priorem,
Deinde Prouincialem, vt dicunt,
crearunt;
Ad Gregorium XII. Respublica Florentina

Pro

Pro pace reddenda Ecclesiæ Oratorē.
Admiratus Pontifex hominem
Dedit Archiepiscopum Ragusinum,
Moxque S. R. E. Cardinalem.
Accipiens reddidit Purpuræ ornamentum.
Tandem
Pro vnione Ecclesiæ à Gregorio
Ad Sigismundum Imperatorem
Legatus missus est.
Columba
Prudentissimè emittitur in Diluuio.
Reuersus, Pontificem,
Vt se summo Ecclesiæ regimine abdicaret,
Induxit.
Spiritus Sanctus erat in eo.
In Concilio Constantiensi
Faciens, quæ docuerat,
Sua sponte posuit purpuram.
Hàc breui venit ad summa.
Exauctorato
Purpuram restituens Synodus, illum
Sui Præsidem declarauit.
A Martino V.
In Aragoniam, Bohemiã, in Poloniam,
Legatus in Hæreticos destinatur.
Prolapsam nostri Ordinis obseruantiam conrestituit:
Plura scripsit, dixit, & fecit;
Denique eius, quod mortale fuit,
Spiritu in cœlum recepto,
Deposuit Budæ
Anno redemptionis nostræ
CIↃ. CCCC. XX.
AEtatis LXXXI.

BENEDICTVS SENTINVS Cameracensis Polonus Theologus eruditus: Scripsit:

Super quatuor libros sententiarum.

Albertus Venetus, Plodius *de vir. illust. p. 2. lib. 3.*

IOANNES ZINEDOLVS Placentinus Lombardus varia eruditione ornatus: Scripsit:

Librum de varijs sermonibus.

Item plures collationes.

Lusitanus *in Bibliotheca*, Plodius *de vir. illust. p. 2. lib. 3.*

Anno 1421.

IOANNES FONTANA PLACENTINVS Lombardus, prisci vir moris, ac perferuidi spiritus, seueriorisque disciplinæ: Præter sanctimoniam morum, fuit (vt decet dominicanos) doctissimus. Ad similitudinem nostri eruditissimi Vincentij Belloüacensis edidit.

Librum variarum rerum moralium.

Albertus Venetus, Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 3.*

GOMBALDVS de VLIGIA, seu de Vlagia hispanus Aragonensis S.Th. Magister doctissimus, nec non moribus religiosis insignis, ac sui instituti maximè tenax. Scripsit:

Super quatuor libros sententiarum.

Floruit sub hoc anno. Lusitanus *in Bibl. pag. 92. & in Chronico pag. 231.* Taegius *p. 1.* Albertus Venetus, & Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 3.* Seraphinus Ractius tamen arbitratur floruisse circa 1360.

Anno 1422.

HENRICVS de PLANO, siue de Palatio Astensis Pedemontanus, qui litteris summis vitæ sanctimoniam, quod est præcipuum, felicissimè sociauit. Fuit prædicator satis grauis, ac gratus. edidit.

Quadragesimale.

Et alia de eadem materia.

Lusitanus *in Bibl. pag. 107. & in Chronico pag. 230.* Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 3.*

LAVRENTIVS BRANCFORDIVS Placentinus Lombardus religiosissimus, ac doctus tam in scientijs humanis, quam in diuinis adeo percrebuit fama, vt inter doctissimos sui temporis non iniuria reputaretur à cunctis. Scripsit:

In Psalmos Dauid.

Collationes Sanctorum.

Varios sermones.

Librum de principijs Theologiæ.

Albertus Venetus, Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 3.*

SYLVESTER MEDIOLANENSIS, æquè insignis scholasticus, ac scripturista ludum litterarium pluribus in locis aperuit, tandem posteritati transmisit.

Librum de ente, & essentia.

Item

Item plures quaestiones de varijs materijs.
Albertus Venetus, Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 3.* Lusitanus *in Bibl. pag. 223. & in Chronica pag. 231.*

IOANNES COPEZ, Lupius, Salmãticensis Conuentus, hispanus ad petitionem D.D. Elionoræ Pimentelli Comitis Placentinæ in Hispania in litteras retulit.

Vitam S. Vincentij Ferrerij Valentini, cuius fuerat coetaneus.
Vincentius Iustinianus *Antist.* Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 3.*

Anno 1423.

HOc anno 1423. cum tempus celebrationis Concilij Papiensis *in sess.* 44. Constantiensis Synodi decreti, aduenisset, Martinus V. Pontifex Max. consultis Cardinalibus, præmisit quosdam Prælatos illius Concilij Præsides, videlicet Petrum Donatum Creten. Archiepisc. Iacobum Spoletanum Episcopum, Petrum Abbatem Rosatium Benedictinum, & Leonardum Statium de Datis Generalem Magistrum nostri Ord. Prædic. vt Concilium inchoarent. Hi Papiam petentes, illud mense Maio inchoauere. Verùm grassante ibidem lue, post duos menses, à Martino V. Pontifice translatũ est Senas, & die 22. Augusti ibidem inchoatur Concilium, ad quod ex omnibus Christiani orbis partibus Sacri Pastores, plures Regum, atque Principum Oratores interuenerunt, quatuor illi supra relati præcedère. Adfuere adhuc ex nostris multi Archiepiscopi, atque Episcopi, necnon Theologi præstantissimi. Spondanus, Bzouius *in Annalibus Eccles. ad præfatum annum nu. 1. & 2.* & Fontana *in Theatro p. 2. c. 3. tit. 9.*

THOMAS THOMASINVS Venetus, Italus, vir doctrinæ, prudentiæ, aliarumque virtutum celeberrimus adolescens studuit in Anglia, & Parisijs. Legit in Conuentu S. Io: & Pauli Venetijs: in Conuentu verò S. Augustini Patauini Biblicus fuit. Assumptus est à Gregorio XII. anno 1410. ad Emoniensem Ecclesiam, seu Ciuitatis Nouæ in Dalmatia sub Patriarc. Aquileien. Fuit Thomas iurium suæ Ecclesiæ propugnator acerrimus, bonaque vsurpata ab alijs, eidem recuperauit. Decem annos huic Ecclesiæ præfuit, deinde à Martino V. anno 1420. euectus est ad Polensem sub eadem Patriarch. in Dalmatia. Polensem anno 1423. commutauit cum Vrbinate.

Erat Thomas origine Turca, ex ea gente, Thomasa nuncupata, quæ cum alijs nobilibus Florentia pulsa Venetias se recepit. A Martino V. cui in Constantiensi Concilio Thomæ virtutes, doctrina, ac prudentia innotuerant, ex Vrbinate anno 1424. translatus est ad sedem Traguriẽsem in Sclauonia sub Metropolit. Spalaten. quam rexit vndecim annos. Anno 1435. Racanaten. & Maceraten. Episcopus ab Eugenio IV. 4. idus Octobris creatus, suis Ecclesijs præfuit annos quinque. Postea ad Bellunen. & Feltren. translatus est anno 1443. Vghellus *tom. 5. Ital. sacra.*

Reliquit post se ingenij sui plures partus, præcipuè *heroicis carminibus diuinissimum Eucharistiæ Sacramentum panxit.* Scripsit:

Etiam varios sermones de Sanctis.
Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 81. & tit. 594.* Sansouinus *in Venetijs*, Plodius *de vir. illustr p. 2. lib. 3.*

Anno 1424.

NICOLAVS IAQVERIVS Flander vir doctissimus, qui in Concilio Constantiensi contra Ioannem Hus inualuit cùm lingua disputans, tum calamo librum componens, quem suppresso nomine euulgatum Christianus orbis vidit, primis sui nominis litteris tantum appositis N. I. Hic tandem eundem Hæresiarcham in Concilio tortoreo igne consumptum conspexit. Lucarinus *in Chronol. Ordinis Præd.* Le-Feburè *in manuali Hist.* Plodius *de viris illust. Ord. p. 2. lib. 3.* & Fontana *2. p. c. 3. tit. 8.*

IOANNES patria Constantinopolitanus vir doctissimus, atque græcæ linguæ peritissimus cum Fr. Nicolao Ia-

F. Nicolao Iaquerio, & F. Andrea de Pisis comitatus est Reuerēdissimū Patrē Generalē F. Leonardū Statiū de Datis Florentinum. Hic post varias in Prouincia Græciæ expletas Præfecturas, ac eiusdem regimen completum, à P. F. Bartholomæo Texerio Magistro Ordinis assumptus fuit in socium. Deinde anno 1429. procurante prædicto Texerio, Sacri Palatij Magisterium ex Martini V. concessione obtinuit. Nidrosiensis Archiepiscopus in Noruegia ab eodem Pontifice Max. renunciatus, oblatam sibi dignitatem viriliter respuit, cuius extat memoria in vaticanis Regest. Martini V. sub anno 1430. & paulò post in pace quieuit. Lucarinus, Taegius *in Monumen. Ord.* & Fontana *in Theatro p. 2.*

Anno 1425.

LEONARDVS STATIVS, de Datis nostri Ordinis Prædicatorum Magister Generalis XXV. fuit Patria Florentinus in conuentu S. Mariæ Nouellæ educatus, & vir planè excellenti ingenio, doctrina, & vita conspicuus, omnique veneratione prosequendus. Concionator in primis per totam Italiam celebris; Florentiæ, & alibi Prior, Prouincialis Romanus, & Bononiensis inquisitor anno 1408. à Gregorio XII. anno 1409. Sacri Palatij Magister renunciatur. Ita in hac præfectura se laudabiter gessit, vt in Capitulo Generali Florentiæ an. 1414. fuerit Magister Gen. Ord. communi Patrum voto electus. In suo regimine se ambilem cunctis exhibuit regularemque obseruantiam promouit. A Florentina Republica ad Constantiense Concilium Orator missus, ita Patrum sacrorum beneuolentiā ibi promeruit, vt communi eorum sententia delectus fuerit vnus ex electoribus futuri Pontificis Maximi. Leonardus igitur Cardinalem Othonem Columnam cum cæteris electoribus, tamquā tanto apice digniorem elegit in Papam. Ab eodem summo Pontifice vnicè semper dilectus, Præses Papiensis Concilij creatus, illud aperuit, & inchoauit an. 1423. Verùm grassante lue translata est Synodus, cui etiam auctoritate Apostolica præfuit, Senas. Referunt nonnulli Auctores ab eodē Martino V. S. R. E. Cardinalem anno 1425. creatum fuisse Leonardum, absentem tamen. Cæterum vno, vel altero die ante dictam creationem è viuis excesserat Leonardus. *Olmeda in eius vita*, *Ciacconius inter Cardinales Martini V.* Spondanus *in Annalibus ad annum* 1423. *num.* 11. Bzou. *ibidem n.* 1. & Fontana *in Theatro p.* 2. *c.* 3. *tit.* 1. *num.* 2. *& cap.* 5. *num.* 25. *& de Rom. Prou. cap.* 6. & alij ex nostris, qui nedum hæresum capita conculcarunt, sed & illud trinum Pontificum horrendū schismatis monstrum interciderūt.

MARTINVM V. Pontificē Maximū ex Constantiensi Concilio reuertentem Florentiæ in Conuentu S. Mariæ Nouellæ excepit hospitio.

Vita excessit Florentiæ anno salutis 1425. 17. Kalendas Aprilis. Scripsit:

Quasdam compositiones Astrologicas, & Matematicas.
Sermones de Flagellis.
Sermones de Sanctis.
De tempore.
Sermones in Concilio Constant habitos.
Librū, cui titulus: Petitiones. Incipit. *Faciem tuam laua, Anima fidelis.*
Carmine Meteora Aristot. expressit.

Olmeda *in euis vita* Fernandez, *in Concertat.* Lucarinus, Plodius, Fontana, & alij.

Sub hoc Generali in Bohemia Hussiti magnam stragem de nostris Conuentibus peregerunt. Causam reddidit Cochlæus *lib.* 4. historiæ Hussitarum dicens. *Quia fratres Ordinis Prædicatorum, qui per solidam D. Thomæ doctrinam, hæreticis acerrimè solent resistere, præ cæteris inuisi erant Hussitis, in illorum monasteria primitus irruerunt, & impetum fecère.* Multū enim in Hussitas Fratres Ordinis in Constantiensi Consilio insudarunt.

Anno 1426.

MATTHAEVS IGNOTVS Natione, patria, & cognomine, vir doctissimus, Patriarcha Constantinopolitanus.

Reduxit, ac restrinxit *totum corpus sacræ scripturæ in quatuor libros locorum communium*, quorum initium est: *Omnia poma, noua &c.*

Seruantur in nostra Bibliotheca Bononiensi,& nihil aliud reperitur de eo. Sixtus Senensis *in Bibl. Sancta lib.* 4. Antonius Senensis Lusitanus *in Chronico* 1430.*fol.*239. Plodius *de viris illustribus Ordinis lib.* 4. Fontana *in sacro Theatro dominicano p.*1.*c.*3. *tit.*1.

Floruit circa hæc tempora.

Anno 1427. & 28.

PLures sub hos annos Religionem nostram litteris illustrarunt; inter quos fuere Franciscus ex oppido S. Gregorij prope Bononiam Episcopus Salubriensis; Aloysius, siue Ludouicus Bergomensis, qui ius sacrum dixit in patria sua. Item Saluus Recanatensis Antistes, Gregorius Florentinus Episcopus Fauentinus, Arnulphus Episcopus de Lusana, Conradus de Grossis ex Prussia, qui cum esset Orator clarissimus, operatus est mirabilia in Germania. Dominicus de Torralua Archiepiscopus Tolosanus. Hic S. Vincentium Ferrerium in suam Diœcesim, vt ibi haberet sermones ad populum accersiuit. Venit illuc Vincentius, quē Archiepiscopus in suo palatio humanissimè excepit hospitio. Præterea his temporibus floruerunt Theodoricus Fauentinus eiusdem Vrbis Antistes, Petrus Placentinus Præsul Bonensis, Bartholomæus Texerius ex Gallia Narbonensi, quem anno 1426. Magistrum Ordinis Generalem crearunt. Erat vir dignus, vtpotè celebris litteris, & fructuosus orator. His quoque sunt adnectendi Iacobus Zinidorus, vir grauis, ac eruditus, Franciscus Episcopus Cenetensis, & Ottonellus, Clugiensis Antistes. At ne volumen excrescat in infinitum, prætereo penè innumeros. De quibus Consule Lusitanum *in Chronico*, Vghellum *Italia sacra*, Fontanam, & alios.

Anno 1429.

SANCTIVS A PORTA, ex Prouincia Aragoniæ, natione Hispanus, patria Cæsaraugustanus, eximius S. Theologiæ professor, vir (præter alia exquisitæ virtutis ornamenta) Mariæ Dei Genitricis Virginis cultui intimis ex præcordijs deditus, & addictus; singulare lumen Hispaniæ, & nostræ Religionis decus immortale, formidabilis hæreticis aduersarius, & vigilantissimus, scripsit rudi, & simplici sermone:

Volumen Sermonum de laudibus Matris Dei.

Lugduni apud Io. Clein anno 1514.

Item Sermones de Tempore, & de Sanctis.

Et sermones de tempore Paschali pia moralitate refertos.

Communem hominum viam ingressus est anno partus Virginei 1429. Antonio Senensi *in Bibliotheca Prædicatorum.*

Hic à Clemente VII. Pseudopontifice, cui erat charissimus occasione quinti Sermonis de Incarnatione (vt ibidem ipse fatetur) Sacri Palatij Magister electus fuit. Mortuo autem Clemente an. 1394. ei successit Petrus de Luna Hispanus Aragonensis Antipapa, Benedictus XIII. appellatus. Verùm post multa considerans Sanctius diro schismate Ecclesiam lacerari, cum sanctissimæ Pentecostes die in publico Pontificio sacello coram Benedicto XIII. Antipapa, eiusque Curia, de more oraturus esset; spiritu æterni Patris per os eius loquente, de tollendo perniciosissimo schismate, tam ardenti, constantique pectore perorauit, vt auditorum animos in suam sententiam traxerit. Quare Benedicti odium in se maximum concitauit, à quo ira percito in carcerem statim detrusus, duobus annis ibidem vixit miserrimè. Tandem amicorum auxilio inde eductus, ad Innocentij VII. Pontificis Maximi, qui Bonifacio VIII. vero Pontifici anno 1404. successerat, pedes accessit, à quo benignè receptus, Apostolicus Capellanus, ac Pœnitentiarius factus est, viditque pacem Ecclesiæ restitutam, in qua decessit anno 1429. Olmeda *in vita B. Raymundi de Capua Mag. Ord.* Lucarinus, & Fontana *in Theatro p.*2. *cap.*4. *tit.*5. *num.*9. *& c.* 5.

ex

ex Monumentis molis Adrianæ, quæ præstitit illi eruditissimus D. Carolus Cartarius Aduocatus Consistorialis, eiusdemque Archiuij custos. Seraphinus Razius, Plodius *de viris illust. par.* 2. *lib.* 3. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Biblioth.*

Anno 1430.

HENRICVS HACHEMBVRGENSIS, siue de Hachemberg Germanus, Conuentus Confluentini filius, vir scholastica, & diuina eruditione illustris, atque in declamandis ad populum sermonibus excellentis ingenij, & magnæ opinionis. Scripsit: *Sermones de Sanctis, & de Tempore.* *Sermones Quadragesimales.*

Claruit circa annum salutis nostræ 1430. Antonio Senensi *in Bibl. Prad.* Marraccio *in Biblioth. Mariana*, Trithemio, Plodio *p.* 2. *lib.* 2.

Anno 1431.

HOc anno, qui est à Natiuitate Christi Domini 1431. inchoatur Generale Concilium apud Basileam iam à Martino V. Pontifice Maximo, congregatum legitimè contra Hussitarum errores, ac pro Ecclesiæ reformatione; perdurauitque annos plures. Verùm à visibili Ecclesiæ capite Pontifice Max. tandem deficiẽs, versum est in Conciliabulum, ac Congregationem sathanicam ann. 1438. Spondanus *in Annal. Eccles. ann.* 1430. *num.* 11. & *anno* 1438. *num.* 11.

Mortuo Martino V. die 20. Februarij currentis anni 1431. apoplexia, qui Basileense Concilium congregauerat, Cardinales Pontificem electuri cænobium nostrum Sanctæ Mariæ super Mineruam de Vrbe elegerunt, & conclaue ibidem Kalendis Martij ingressi, 5. nonas eiusdem mensis, & anni Gabrielem Gondulmerium Venetum Cõgregationis S. Georgij in Alega Summum Pontificem salutarunt, quem Eugenium IV. nomine appellauere. Plod. *de viris illustr. Ord. lib.* 4. post Summos Pontifices Ordinis, Olmeda *in vita Texerij Mag. Ord. Monumenta Conuentus Mineruæ*, Fontana *in Theatro p.* 2. *cap.* 4. *tit.* 11. *num.* 6. & *nostra Chronol. ann.* 1431.

Cum vero Summus Pontifex iustis de causis præpeditus ad eandem Synodum accedere nequiret, Cardinalem Iulianum Cæsarinum ex primaria Romana nobilitate, virum quidem præstantissimum, ac doctissimum Concilij Præsidem, Apostolicumque Legatum de Latere creauit. Dum verò hic in expeditione contra Bohemos in Germania totus occuparetur, instaretq; indictæ Synodi celebratio; Ioannem de Palomar Apostolici Palatij Auditorẽ, & Ioannem Stoicum de Ragusio Dalmatam Procuratorem Generalem nostri Ordinis Basileam misit, vt Concilium cum suo, tum Apostolicæ Sedis nomine auspicarentur, eidemque vsq; ad suum in Basileam aduentum præsiderent. Concilium igitur supradicti Ioannes de Palomar, & Io: Stoicus die Lunæ 23. Iulij eiusdem anni 1431. inchoauerunt. Spondanus *in Annal. Eccles. ad an.* 1431. *num.* 8. Ferrarius *de rebus Hungar. Prou. Ord. Prad. part.* 3. *lib.* 4. & Fontana *in Theatro p.* 2. *cap.* 3. *tit.* 1. *num.* 3.

P. Fr. Io: Nyder vir doctissimus, Deique honoris zelantissimus, Basileensis Conuentus Prior cum Ioanne Helgusio Monacho Cistercienfe, à Patribus Basileensis Concilij anno 1432. Legatus Concilij ad Fridericum Marchionem Brandeburgensem, & Io. Ducem Bauariæ, aliosque Germaniæ Principes directus est, vt saluum conductum Bohemis hæreticis promitterent, ac iurarent, vt incolumes, & absq; molestia possent accedere ad Concilium ad disputandum de articulis, in quibus ab Ecclesia ipsi deficiebant. Quæ omnia iuxta Concilij vota Legati adimpleuere. Cochlæus *hist. Hussit. lib.* 6. Fernandez *in Concert. Prædicat.* Spondan. *in Annal. Eccles. ad an.* 1431. *num.* 13. & Fontana *in Theatro part.* 2. *cap.* 3. *tit.* 2. *num.* 2. At de Ioanne Nyder vide an. 1435.

Interfuere huic S. Synodo ex nostris Andreas Archiepiscopus Colossen. de quo an. 1438.

Andræas de Doria Episcopus Andrensis in Græcia sub Athenarum Me-

tropolitana, qui vitam commutauit cū morte sub Eugenio IV. anno 1436. Fontana *in Theatro par. 1. cap. 5. tit. 32. num. 2.*

Antonius Corrarius Episcopus Ceneten. de quo anno 1409.

Antonius Ponticorona Episcopus Cephaleditanus, de quo anno 1414.

Matthæus Bonimpertus Nouariensis, qui ob singulares animi dotes à Martino V. dilectus 7. Kalend. Iunij an. 1428. creatus est Episcopus Mantuanus. Erga ordinem nostrum maximè affectus, S. Mariæ Angelorum monasterium ad Gaciripam Fratribus nostris donauit. Beatum Ioannem de Tossignano in Ferrariensem Episcopū ordinauit. Sexdecim annos rexit Ecclesiam, & obijt ann. 1444. Vghellus *tom. 1. Ital. Sac.* & Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 364. num. 3.*

Interfuit ex decreto Eugenij Papæ IV. Io Stoicus Ragusæus Procurator Generalis Ordinis, qui posteà fuit Episcopus Argentinensis, de quo anno 1438.

Ioannes de Turrecremata Magister Sacri Palatij, de quo ann. 1468.

Ioannes Nider Sueuus (vt dictum est) de quo anno 1435.

Henricus Kaltisen Confluentinus, de quo anno 1465. Et plures alij ex nostris, qui omnes strenuam operam nauauerunt in confutandis Hussitarum erroribus, & in conseruanda Ecclesiæ pace quo vsque sacrum Concilium in obedientia Eugenij Papæ IV. perseuerauit. At à Summo Pontifice Synodo declinante, omnes nostri se ad Summum, & verum Pontificem contulere. Fernandez *in Concert. Præd. ad an.* 1431. Cochlæus *lib. 6. & 7. Histor. Hussit. anno supradicto*, S. Antoninus *3. p. tit. 23. c. 11.*

Inter cæteros Ioannes Turrecremata è conciliabulo Vrbem discedēs, lingua, & calamo Eugenij auctoritatē supra Concilium, primatumque in Catholica ecclesia acriter defensauit. Fernandez, & S. Antoninus *vbi supra.*

Anno igitur 1433. Bohemorum Oratores ad Concilium, cui exhibuerunt suorum deliramentorum articulos, accessere. Decretum fuit à Patribus, vt primo articulo proposito à Rockysana, responderet noster Ioannes Stoicus de Ragusio Procurator Ordinis, qui octo diebus antemeridianis horis, quàm sapientissimè hæretico fecit satis. Secundo articulo à Vvenceslao Taborita proposito Aegidius Carlerius Cameracensis Ecclesiæ Decanus per quatuor dies respondit. Tertiò ab Vdalrico Presbytero Orphanorum proposito, noster P. F. Henricus Kaltisen Confluentinus, qui fuit postea Sacri Palatij Magister, & demū Nidrosiensis Archiepiscopus in Noruegia, per tres dies respondit. De quo ann. 1465. Quarto verò articulo à Petro Paynè exhibito per tres dies Ioannes Palonarius Auditor Causarum Apostolici Palatij, & Archidiaconus Barcinonensis peroptimè satisfecit. Et hi omnes in pleno Concilio confutauere articulos. Spondanus *in Annal. Eccles. ad annum 1433. num. 11.*

In eadem quoque Synodo Oecumenica interfuit P. F. Ioannes Capreolus Tolosanus Princeps Thomistarum, & Theologus celeberrimus, qui ibidem pluries cum præfatis Oratoribus disputauit. Spondanus *in Annal. Eccles. an. 1433. num. 10.*

Postremò cum Patres Concilij ab obedientia Eugenij Summi Pontificis defecissent, (in sess. 34. Eugenium deposuerunt) Andreas Colossensis Archiepiscopus Ordinis Prædicatorum orationem habuit ad suadendum eisdem contumacibus, vt cum Eugenio pacem haberent, & vnionem. At cum id consequi non valeret; Conciliabulum execrans, illud statim deseruit. Quod & cuncti alij Fratres Ordinis nostri fideliter præstitere, itaut nullus remanserit ibidem Dominicanus. Sicque in electione Amadei Ducis Sabaudiæ dicti Felicis Antipapæ, nec vnus quidem ex nostris inter illos triginta duos electores repertus est Frater. Imò nec in nostro Conuentu Basileensi, vbi plures iam habitæ fuerant sessiones, Fratres nostri deinceps congregationem illam sathanicam admisere. Ea propter plura perpessi mala, *ibant gaudentes à conspectu Concilij, quoniam digni habiti sunt* pro fidelitate in Apo-

Apostolicam Sedem contumeliam pati. Cochlęus *in hist. Hussit. lib. 6.* Fernandez *in Concertat. Prædic. ann.* 1433. Lucarinus *in Chronologia Ord.* Fontana *p.* 2. *cap.* 3. *tit.* 10.

Anno 1432.

NICOLAVS BVRGVNDIO vir acuti, & longè maioris animi, quàm corporis fuit. Hic iuuenis non segnem operam dedit Theologiæ, in pluribus conuentibus aperiens ludum, artes, & sacras litteras docuit nostros. Post infinitam prope, ac admirabilem lectionem, disciplinarum varietate, ac elegantia sermonis, dissertorum erat nemini postponendus. In Concilio Basileensi per quatuor dies contra Hussitas constantissimè vir doctissimus disputauit. Sylvius. Quæ scripserit dissertissimus, vel quo decesserit anno, non reperio.

Anno 1433.

NICOLAVS ALEXANDRINVS, natione Lombardus, emissa in Ordine nostro professione, statim se applicuit studio Philosophię, ac Sacræ Theologiæ eo animo, & successu, vt præstantissimorum sui æui Theologorum laudem, ac meritum adæquauerit. Erat vir ingenio acri, & memoria tenacissima. Sacræ Theologiæ adeptus est Magisterium, & felicissimus Scriptor edidit:

Super quatuor libros Sententiarum Commentaria.

Floruit circa hæc tempora. Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustr. part.* 2. *lib.* 3.

Anno 1434.

BEATVS PETRVS IEREMIAE Siculus, Panormitanus, vir ingenio clarus, eloquio facundus, vitæ probitate conspicuus, concionibus ad Populum suo tempore celebris, & vndequaque doctus, qui omnia, quæ ad diuinæ, humanæque modos sapientiæ explicandæ pertinent, tam cumulatè complexus est, vt qui solos eius labores inspexerit, aliunde sibi ipsi nihil omninò sit indagandum. Ita F. Benedictus Britannicus Brixianus *in epistola nuncupatoria.*

De VII. Gaudijs & de VII. Doloribus Beatæ Virginis.

Item Sermones de Pænitentia:

Pulchros, & doctos Sermones de Tempore, & de Sanctis, quos Hagonoæ excudit Henricus Gran 1551.

Item Sermones de Peccatis.

De Fide.

De Passione Christi.

Viginti quinque Sermones in Orationem Dominicalem.

Obijt anno salutis 1434. ex Leandro Alberto *lib. de viris illustr. Ord. Prædicatorum*. At Thomas Fazelus Siculus *lib.* 2. *de Rebus Siculis decade* 1. *cap.* 4. & Plodius *p.* 1. *lib.* 3. dicunt floruisse an. 1444. Obijsse verò an. 1452. Hic Bononię ad Ordinem receptus est, deinde ad Siciliam profectus, magnā illorum conuentuum partem reformauit. Postremò sanctè obdormiuit in Domino (vt dixi) 1452. Ita in epitaphio, quod habetur Panormi.

Spectatissimi Patris, F. Petri Ieremiæ ossa in hoc sepulchro sita sunt, cuius doctrina, & sanctitas vitæ, sibi nomen æternum prabuit, & Prædicatorum Ordini, laudem peperit gloriosam à Iesu Christo. 1452. *quinto nonas Martij obijt mortem.*

Recensetur inter Beatos Confessores Ordinis nostri à Martyrologio Dominicano his verbis: *F. Petrus Ieremiæ obijt Panormi post multa sanctitatis, & miraculorum egregia monumenta.* Lusitanus *in Chronica*, & *in Biblioth.* Leander *lib.* 5. Plodius *p.* 1. *lib.* 3. *n.* 18.

VBERTINVS de ALBIZIS nobilis Florentinus ob excellentem doctrinam, morumq; candorem adhuc simplex frater Fesulani Episcopi fuit Vicarius. Erat Philosophus peritissimus, Theologus, Canonista, & celebris Prædicator. Adeò Florentinis Senatoribus fuit in pretio, vt eum ad Pistoriensem Sedem euehendum à Martino V. anno 1426. die 6. Iunij impetrauerint. Enixi erant prius illum euehere ad Florentinam; cęterum non potuerunt. Annis octo Ecclesiam hanc guber-

gubernauit, tandem fato functus 1434. in sua Cathedrali Ecclesia sepelitur. Edidit:

In Aristot. Metaphysicam doctissima Comment. Vghell. *tom.* 3. *Ital. Sac.* Plod. *p.* 2. *lib.* 3. Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 467. *num.* 4. Taegius *par.* 1. Michael Pocciant. *Lusit. in Biblioth.*

B. THOMAS CAFFARINVS Senensis, quem alij cum Michaele Pio *in Vit. Dominicanorum illustr. lib.* 2. *vit.* 80. ducto in cognomen nomine Antonij eius patris, appellant, Thomam Antoniorum, seu de Antonijs, alij verò ab auo Naccio Caffarino vocant Thomam Naccium, vir fuit eruditionis profundæ, celeberrimus, & egregius concionator, ac singularis virtutis. Multo tempore fuit Prior in S. Dominici de Venetijs, vbi totos quinquaginta per annos permansit. Ibi ad Deum conuertit nostram B. Mariam Storionam Venetam celebratæ sanctimoniæ matronam, quæ concionantis Thomæ vehementia commota, retineri non potuit, quin illicò omnibus florentissimæ ætatis, & elegantissimæ, qua prædita erat, formæ, oblectamentis, omnibus item diuitiarum, & nobilitatis domesticæ commodis paupertatem Christi, & voluntariam corporis afflictationem præferret, ac in asperum Virginum à pœnitentia dictarum, seu Tertij Ordinis S. Dominici ingrederetur cænobium. At de hac Beata lege Michaelem Pio *lib.* 2. *vit.* 24. Martyrologium Dominicanum *inter Beatas Sorores Ordinis*, Castillum *p.* 2. *lib.* 2. *cap.* 64. *&* 65. Fasti Senenses Academiæ Intronatorum *in vita B. Thomæ Caffarini, Februarij die* ... Et nostra Elogia *part.* 4. Eius vitam diffusè scripsit hic Beatus Pater.

Nostræ S. Catharinæ Benincasiæ ibidem virtutum, partæque per virtutem gloriæ primus, & præcipuus adiutor Thomas fuit. Salubribus enim consilijs, monitisque inter audiendam eius conscientiæ historiam opportunè suppeditatis, primos illi ad capessendam eam, qua deinde claruit, sanctimoniæ magnitudinem impetus iniecit. Nec vnum dumtaxat laudatissimæ operæ suæ fructum ex clarissimo ipsius alumnæ progressu cœpisse visus est; verùm etiam in eo, quod efficaci eius opera, studioque sæpè vsus est ad aliarum animarum quæstum, quem augendo cælesti thesauro, amplificandæque diuini nominis gloriæ cupidissimè faciebat.

Comitantibus Riginaldo Florentino, & Bartholomæo Dominici de Senis; Principes Europæ Prouincias lustrans ex præscripto Vrbani VI. Summi Pontificis, Dominicanum Ordinem in pristinæ nitorem disciplinæ reuocauit.

Hierosolymam petijt, vbi Sanctum, ac venerandum Domini nostri sepulchrum coluit, ac adorauit. Paulò post redditum ab Hierosolymitana peregrinatione meritis plenus ad cælestem Hierusalem euocatur. Obijt ergo Venetijs an. 1434. die .... Februarij.

Veneti ei marmoreum tumulum his carminibus honestatum erexerunt:

Frigida præclarum claudunt hæc marmora Patrem
Thomam de Senis, mens cuius in alta relucet.
Relligionis honos, speculum virtutis in omnes
Semper vbique fuit. Diuini semina verbi
Feruidus in populo sparsit gratissimus omni.
Dominici præclara sequẽs vestigia patris
Intulit æternis post hæc peritura triũphis.

Verùm miraculorum fama in dies illustrius Thomæ cadauer meruit inter cætera Beatorum lipsana transferri in arcam aureis ornamentis conspicuam.

Conciones habens ad populum, in extasim pluries rapiebatur. Ita in veteri codice, in quem referebantur nomina Dominicanorũ obeuntium, Cænobio Senensi addictorum:

Sanctæ, ac beatæ memoriæ Fr. Thomas Antonij Naccij extitit feruentissimus illorum temporum Verbi Dei Prædicator. Nam inter prædicationem in extasim pluries raptus, magis diuinum, quàm humanum sapiebat, &c.

Ad hunc Beatum P. Fratrem Thomam Antonij decus nostræ Italiæ extant

tant aliquot epistolæ S. Catharinæ Senensis.

Alia plura vide apud Taegium *p.* 1. Seraphinum Razium *lib. de Beatis, Bibl.* Lusitani, Borselli, Michaelem Pio *in vit. Dominicanorum illustr. lib. 2. vit.* 80. Plodium *in Appendice*, eundem Taegiũ *p.* 5. Albertum Venetum, Gregorium Lombardellum in epistola apologetica ad librum Commentariorum de origine Conuentus Senarum Fratrum Prædicatorum, & Fastos senenses *Acad. Intronat. Februarij*. Scripsit:

Vitam B. Mariæ Storionæ Venetæ, cuius semper fuerat à sacris confessionibus.

Edidit etiam compendiosè vitam S. Catharinæ Senensis.

Collegit vno volumine epistolas dictæ Seraphicæ Virginis.

Curauit, vt colligerentur miracula, & attestationes de eiusdem Virginis sanctitate, vt posset processus canonizationis formari, & in numerum Sanctarum referri. Scripsit:

Librum à principio, & confirmatione tertij Ordinis S. Dominici.

Item vitas aliquarum Monialium Ordinis nostri.

Prætærea librum de merito vitæ Regularis.

Item librum de gestis S. Patris Dominici.

Fernandez *p.* 5. *Mon. Ord.* Albertus Venetus, Lusitanus *in Bibl.* Fontana *de Rom. Prou. cap.* 6.

Anno 1435.

IOANNES NIDER Sueuus Magister in Theologia eruditissimus, & in declamandis sermonibus Populo gratissimus, quem verum speculum obseruantiæ regularis, & scientiarum omnium promptuarium vberrimum, nobilissimumque appellat in sua Bibliotheca Antonius Senensis Lusitanus. Fuit nunc Prior, nunc Vicarius, nunc Regens Viennæ, & in Concilio Basilieensi Legatus, vir quidẽ doctus, & pius, arcana, & mystica diuinarum scripturarum interpretatione sublimis, Hæresio-mastix acerrimus, propugnator intrepidus fidei, de quo in Concilio Constantiensi sũma fuit habita ratio. Bis Legationis titulo ad Bohemos anno 1431. insignitus fuit.

Obijt anno gratiæ 1438. & sepultus fuit in choro Norimberbę. Lege Taeg. *p.* 5. Lusit. *in Bibl.* Grauinã *in vita, & testimonijs* de Fr. Ioanne de Neapoli, Vallum *in compendio de vir. ill. part.* 2. Gozzeum *in Catalogo*.

Hic cum Bartholomæo Texerio Magistro Generali Ordinis Prædicatorum Turrecremata tum magistro Sacri Palatij, & F. Ioanne Ragusino in Basilieensi Concilio à Martino V. in dicto acerrimè contra Hussitas, & pro Eugenij causa, & omnium Pontificum authoritate pugnauit. Ex Vincentio Baronio, Grauina *de Sacro deposito cap.* 22. & Fernandez 1431. *&* 1433. Scripsit.

Præceptorium legis diuinæ super 20. *caput Exodi.* Rudi, *sed aperto sermone, seu de decem præceptis decalogi eruditum, & grande volumen, cuius initium est:* decalogi legem Sacratissimam.

Item de Religione Scholarium.

De contractibus mercatorum.

De abstinentia à carnibus.

De reformatione Cænobitarum.

Consolatorium timoratæ conscientiæ. Recusum Romæ, apud Stephanum Paulinum 1604. in 8.

De vigore consuetudinis.

De dispensatione canonica.

De perfecta paupertate.

Librum de lepra morali super caput 13. *Leuitici.*

De vera, & falsa nobilitate.

De moralitate formicarum, cui titulus Formicarium. tractatum reuera vtilem, & pulcherrimum.

Speculum perfectionis.

Dispositorium ad bene moriendum.

Dialogum soliciti cum pigro.

Sermones quadragesimales.

Sermones de tempore, & de sanctis tomos duos.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illust. p.* 2. *lib.* 3. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Biblioth.*

Anno 1436.

IOANNES de MONTE NIGRO Italus, fœlici ingenio, & eminenti do-

interfuit cum magna laude virtutum. Fuit Regens in studio Bononiensi, Prouincialis Lombardiæ inferioris.

Lectiones discipulis suis à se dictatas publicauit:

Super Physicam Aristotelis.

Super Prædicabilia, Prædicamenta, Perihermenias, Priora, Posteriora, Topica, & Elenchos.

Et quia erat studiosus valde in Scripturis Sanctis, gratissima nobis reliquit doctrinæ suæ monumenta, scilicet:

Quadragesimale valde notabile, seu sermones Quadragesimales de legibus. Venetijs, per Franciscum de Hailbrun, & Nicolaum de Francfordia 1473.

Sermones aureos de Sanctis.

Sermones Dominicales.

Edidit alia quam plurima opuscula cum in Philosophia, tum in Logica, quæ in suo Conuentu habentur.

Lusitanus *in Bibliotheca*, Ambrosius Gozzeus, & Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 3.*

Anno 1438.

IOANNES RAGVSAEVS Dalmata, Procurator Generalis à nostro Magistro Generali deligitur. Vir fuit grauissimus, & omnigena literatura peritus. Cumque fama esset percelebris, Basileensi Concilio ex decreto Eugenij IV. Papæ ad vnionem Ecclesiæ asserendam, & habitus sui splendorem interfuit. Anno 1433. orationem dissertam habuit, & doctissimam per octo dies *de Sacra Communione sub vtraque specie contra Hussitas*. Hæc extat apud Henricum Canisium tomo tertio Antiquæ Lectionis, vbi etiam alia plurima recensentur de hæresibus, vita, moribus Bohemorum.

Hunc alij ex Scriptoribus nostris vocant Ioannem Stoicum, illumque faciunt Germanum. Fuit planè vir doctissimus, & publicas disputationes in Germania cum Ioanne Rochezena Hussita perfido hæretico habuit, quem circa annum 1430. deuictum validissimis argumentis summa confusione perfudit. Ita refert Gabriel Prateolus *lib.9.* de Hæreticis *cap.2.* Erat Ioannes vir eloquens, & affabilis, sed affabilitate, quam grauitas adornabat. Hinc potens erat in opere, & sermone, moribus religiosissimis præditus, diuinique verbi dono facundus. Patribus in Basileensi Synodo congregatis libellum contra Hussitarum impia dogmata porrexit. In Concilio Basileensi permansit, donec Synodus Oecumenica, Sacrosancta in Conciliabulum versa fuerit. Tunc enim cum cœteris ad Eugenium IV. velociter recesserunt. Fernandez *in Concertatione Prædicatorum ad annum* 1433. His permotus Eugenius IV. tametsi inuitum, & obsistentem, inuictum hæreticorum Antagonistam, Argentinensem sub Moguntiua Metropol. creauit Episcopum, & illum pro grauioribus Ecclesiæ negotijs ad Constantinopolitanum Imperatorem circa annum 1440. Legatum Apostolicum destinauit. Vir magnus præter libellum superius recensitum. Scripsit:

Librum sermonum de tempore, ac de Sanctis.

Alium opusculorum:

Item quædam quodlibeta.

Quidam apud Philippum Labbe asserũt S.R.E. renunciatũ fuisse Cardinalẽ: At errant. Erat quidem dignissimus purpura; sed eã morte præoccupatus, assequutus non est, nec illam aliquando Episcopus modestissimus concupiuit. De eo S. Antoninus *3. p. tit. 23.* Grauina *de Sacro depositio cap.22.* Gozzeus, Fontana *in Theatro 1. part. cap. 5. tit. 49. num. 1.* Lusitanus *in Bibl. pag.* 145. Miræus *in Auctario c.* 457. Trithemius *de Scriptoribus Ecclesiasticis*, Posseuinus, Fernandez, Plodius *part. 2. lib. 3.* Bellarminus *pag.389. de Scriptoribus Eccles. & ibidem* Philippus Labbe. Clarebat hoc anno.

Execrato Basileensi Conciliabulo, Eugenius Papa IV. Generale Concilium Ferrariam euocauit. Illuc Imperator Io: Paleologus cum Patriarcha Constantinopolitano Iosepho, Marco Ephesino Archiepiscopo, Bessarione viro doctissimo, pluribusque alijs Ecclesiæ Græcæ pro vnione cum Latina constabilienda anno 1438. accessere. Et cum Pontifex præpeditus esset podagra, prima sessio habita est Feria 4. die 8. Octobris in amplo Sacello Pa-

latij Pontificij. Plurimi ex nostris Archiepiscopi, Episcopi, & Theologi, inter quos maxima Ordinis gloria, tamquam sol effulsit P. F. Io: de Monte Nigro Prior Prouincialis Lombardiæ, interfuerunt. Spondanus *in Annalibus an.* 1438. *num.* 19 & Fontana *in Theatro p. 2. cap. 3. tit.* 11.

Intererat & Concilio P. F. Andreas Rhodius Græcus, Archiepiscopus Colossensis, de quo anno 1439. Andreas igitur orauit in concilio Ferrariensi *in sess. 2. at in sess. 3. 4. 5. 6. & 7.* disputauit cũ Marco Archiepiscopo Ephesino. *In sess.* 8. disputationem instituit cum Bessarione ex Græcis præstantissimo, qui postea fuit S.R.E. Cardinalis, & idem *in sess.* 9. præstitit peregregiè. Bzouius *in Annalibus an.* 1438. *n.* 7. 8. 9. 10. *&* 11.

In 10. *sess.* Ioannes de Monte Nigro cum Bessarione disputauit *in sess.* 11. 12. 13. 14. 15. 16. In 16. quę & vltima, Gręcorum difficultatibus satisfecit Cardinalis Iulianus Cæsarinus vir eruditissimus. Bzouius an. 1438.

In eadem sessione ex Eugenij Papæ, Io: Palæologi Imperatoris, ac Patrum voto decretum est transferendam Synodũ esse ob ingrauescentẽ luem Florentiam: ea tamen conditione, vt Pontifex Maximus Orientalibus de alimentis, ac vitæ necessarijs interim prouideret. Et sic terminatum est Ferrariense Concilium. Bzouius *in Ann. an.* 1438. *num.* 18.

IOANNES FLANCHENBERGH Polonus Philosophus acutus, Theologus, & historicus scripsit:

De rebus Vladislai Regis Poloni.

At ob hunc librum, quoniam de Rege loquebatur nimis liberè, ac de Polonis, à Patribus Concilij Basileensis in carcerem fuit detrusus; quem restituit libertati Nicolaus V. ad supplicationem Archiepiscopi Gnesensis, Primatis Regni Poloniæ, qui viderat, & iam probauerat opus. Martinus Cromerus de rebus Polonis *lib.* 8. Plodius *de viris ill. p. 2. lib.* 3.

Anno 1439.

EVGENIVS Pontifex Maximus, Io: Paleologus Imperator Græcus, Ioseph Constantinopolitanus Patriarcha cum eisdem Patribus Concilij Ferrariensis ex hac vrbe mense Ianuario an. 1439. egressi, Florentiam petiere, in qua celebrata est prima sessio Concilij Florentini, quæ in continuatione Synodi Ferrariensis 17. ponitur.

In sess. 2. P.F. Io: de Monte Nigro Prior Prouincialis Prouinciæ Lombardiæ cum Marco Ephesino de processione Spiritus Sancti profundissimè disputauit. Quę disputatio in sequentibus quinque sessionibus fuit à Ioanne, & à Marco in Concilio agitata. Sponda. *in Annalibus Eccles. an.* 1439. *num.* 1. *&* 11.

Hoc Concilium celebratum est apud nostros, nempe in Conuentu S. Mariæ Nouellæ, cui inter cæteros nostros interfuit S. Antoninus, tamquam particularis doctor Theologus: nondum enim Florentinus Archiepiscopus fuerat institutus.

Vt disputarent, electi fuere quatuor ex Latinis, duo nempe Antistites, vnus noster Andreas Archiepiscopus Colossensis, & alter ex ordine minorum. Et Theologi itidem duo, nempe Ioannes de Monte Nigro pariter dominicanus, & Ambrosius Generalis Camaldulensium. At præfectus disputationis erat Ioannes, qui solum cum Archiepiscopo Ephesino in Concilio sedentibus Patribus manus conseruit. Spondanus *in Annal. an.* 1439. *num.* 3. & Fontana *in Theatro p. 2. c. 3. tit.* 12.

Diputauit etiam in eodem Sacro Concilio Ioannes de Turrecremata Cardinalis, de quo an. 1468. & P. F. Bartholomæus Lapatius vir præstantissimus, de quo an. 1466.

Horum omnium rationibus ducti Imperator, Iosephus Patriarcha cum alijs Græcis Episcopis veritati catholicæ subscripsere Spiritum Sanctum non solum à Patre, sed etiam ab ipso Filio procedere. Solus Marcus Archiepiscopus Ephesinus in sua obstinatione permansit. Ioseph autem Constantinopolitanus Patriarcha in fide Romanæ Ecclesiæ ibidem quieuit in pace, & conditus fuit in nostra Ecclesia S. Mariæ Nouellæ. Spondanus *anno* 1439. *numer.* 4.

mer. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. Fernandez *in Concertat. Præd. eodem anno*, & Fontana *in Theatro p.* 2. *c.* 3. *tit* 12.

In eadem Sacra Synodo Florentina ad Patres pro vnione Ecclesiæ Græcæ cum Latina stabilienda nosterP.F.Hieronymus Ioannis orauit. Lucarinus *in Chronologia Ordinis*, & Fontana *in Theatro p.2.c. 3. tit. 12. vide an.* 1454.

Andreas Græcus vir infinitæ prope lectionis, magnique iudicij Archiepiscopus Colossensis renunciatus est circa annum 1430. de quo S. Antoninus 3. *part. tit.* 23. *cap.* 11. Vir hic præstantissimus interfuit Concilio Ferrariensi, in quo *sess.* 2. graui oratione, Pontificis, Imperatoris, Patriarchæ, totiusque Synodi laudes, ac gloriam celebrauit. Spondanus *in Annal. an.*1438. *num.* 30. qui tamen præfatum Andreā Dominicanum fuisse silet. At S. Antoninus, qui tunc temporis viuebat, scribens de eo 3. *p. tit.* 23. *c.*11. id explicat.

In sess. 3. disputauit cum Marco Archiepiscopo Ephesino, idemque fecit *sess.* 4. 5. 6. & 7. Bzouius *in Annalib. Eccles. an.* 1438. Spondanus *ibidem*.

*In sess.*8. disputauit cum Bessarione. interfuit etiam Concilio Florentino 1439. quod celebratum fuit apud nostros fratres Prædicatores in conuentu S. Mariæ Nouellæ, vt diximus.

Anno 1440.

BERNARDVS LVTZEMBVRGENSIS, ex Ducatu eius nominis oriundus, Germanus, Theologus profundissimus, & Conuentus Louaniensis Regens, vir multiplici doctrina, & magna vitæ Religiosæ sanctimonia clarus, Catholicæ quoque religionis strenuus propugnator, omniumque hæresum iuratus hostis, Scripsit.

*Sermones de Rosario B.Virginis n.*27. quos citat Coppensteinius in clauæ prædicandi Rosarium *lib.* 1. *c.* 1. & *lib.* 3. *cap.* 13.

Catalogum hæresum ex Castillo *cent.* 2. *lib.* 1. *c.* 58.

Tractatum de Purgatorio. Coloniæ 1510. & alibi pluries.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

Floruit anno Dominicæ Natiuitatis 1440.

Anno 1441.

GVIDO GALLICVS à natione, sui cognominis originem trahens, ignotus verò patria, magister in Theologia Parisiensis, vir fama spectabilis, doctrina celebris, & in concionibus ad populum perraræ facundiæ, cui morum probitatem æqua lance adiungebat, euigilando composuit.

Summam compendiosam de Philosophia naturali.

Super Epistolas, & Euangelia totius anni.

Sermones de Sanctis per annum.

Emicuit circa annum reparationis humanæ 1441. ex Bibliothecis Antonij Senensis, & Marraccij: Ex Taegio *p.* 1. & Plodio *de vir. ill. part.* 2. *lib.*3.

IOANNES FRANCOFORDIENSIS Germanus vir doctrina clarissimus, atque eruditione in sacris litteris conspicuus, celebris concionator, scripsit:

Expositionem scholasticam in Iob. Cuius meminit Vincentius Bandellus in libro de Christi conceptione. Habetur Lugduni in Bibliotheca Prædicatorum cum hoc initio: *O vos omnes, qui transitis per viam*.

Sermones de tempore, & de sanctis.

Et Quadragesimale.

Claruit anno redemptionis humanæ 1441. Antonius Senensis *in Bibl. Prædicat.* Taegius *p.*1. Plodius *de viris ill. p.*2. *lib.* 3. Sixtus Senensis.

Anno 1442.

IOANNES II. PISTORIENSIS Etruscus vir per totam Italiam notissimus concione, edidit.

Sermones de Tempore, & de Sanctis per annum.

Item Quadragesimale.

Hic maximo spiritus feruore enunciabat per vrbes miracula S. Vincentij Ferrerij, & reddidit illa clarissima. Albertus Venetus *in Addit.ad trigesimum primum caput Speculi historialis* Vincen-

tij Bellouacensis, Leander Albertus *de viris illustrib. lib.* 4. Lusitanus *in Bibl. p.* 137. Plodius *de viris illust. part.* 2. *lib.* 3. & Taegius *part.* 1.
Claruit sub hos annos.

Anno 1443.

FAustissimus fuit annus hic Christianis, qui Amurathem Regem Turcarũ clade cruentissima affecerunt. Vide meam Chronologiã hoc anno, sub quem ore, ac calamo Ordinem illustrarunt Ioannes à Puteo Bonellus, Petrus de Maiorica, Damianus à Finario, qui obijt Regij anno 1450. Petrus Gallus, Gaspar ex oppido S. Io: in Persiceto, Bononiæ censor hæreticorum, Matthæus de Bompartis Nouarien. Episc. Mantuanus, & alij Lusit. *in Chron.*

Anno 1444.

LEONARDVS MICENSIS, alijs Bellunensis, Italus, studij Bononiensis aliquando Regens præclarus, & Prouinciæ Sancti Dominici, quæ dicitur Lombardia, moderator vigilantissimus, vir in Philosophiæ, ac sacræ Theologiæ studijs exactè, & solidè doctus, scripsit:

Sermones de præcipuis festis Beatissimæ Virginis.

Sermones V. excusos Venetijs an. 1475. *typis Ioannis de Colonia in* 4.

Claruit circa annum Dominicæ Incarnationis 1444. *ex Bibl.* Antonij, *&* *Concer. Præd.*

Anno 1445.

IACOBVS de AQVA MALORVM in Regno Neapolitano Sacræ Theologiæ Magister eruditissimus cum litteris latinis, tum græcis Concilio Florentino interfuit sub Eugenio IV. Pont. Maximo, pluries ibi cum sua maxima gloria disputauit, Græcosque, ac Armenos conuicit. Vir fuit maximi spiritus, ac studio addictissimus.

Plures scripsit tractatus.

Leander Albertus *in descriptione Italiæ* Vallus *in compendio de viris illustribus Regni part.* 3.

Anno 1446.

ANTONIVS MACCVS natione Italus, Patria Fauentinus, vir in diuinis litteris luculenter excultus, atque in concionandi sacro munere præclarè versatus inter alia euulgauit.

Quadragesimale.

Conciones de Dominicis totius anni.

Item conciones de Sanctis.

Claruit circa salutiferæ reparationis annum 1444. ex Alphonso Fernandez *in concert. Prædic.* Marraccio *in Bibl.* Mariana, *Relatione Lombardiæ*, & Plodio *de viris ill. p.* 2. *lib.* 3.

GREGORIVS BVCCARELLVS filius Conuentus Gradensis Viterbij votis pronunciatis solemnibus, in patria, & peregrè naturales adeptus est facultates, Romæ quoque, ac alibi sacram Theologiam. Lectoratus laurea redimitus, deinde Magisterij: Scientias acquisitas in alios cæpit effundere, Animas domino lucraturus, ne talentum sibi consignatum absconderet, scripsit:

Summam de virtutibus, & vitijs.

Functus est vita currente an. 1446. Monumenta eiusdem Conuentus, Fontana *de Rom. Prou. c.* 6.

Anno 1447.

DEfuncto die 22. Februarij currentis anni 1447. Eugenio IV. Pontifice, in conclaui in sacristia conuentus nostri S. Mariæ super Mineruã, delecto die sexta Martij dicti anni Thomas Lucanus Sarzanensis Presbyter Cardinalis S. Susannæ, Nicolai V. nomine assumpto, summus Pontifex salutatur. *Olmeda in vita Texerij Mag. Ordinis, Monumenta Conuentus nostri* Mineruitani, Garibay *tom.* 2. *lib.* 16. *cap.* 38. *& nostra Chronologia an.* 1447. Extat tantæ dignationis memoria penicillo delineata in sacristia Cænobij supra dicti.

Anno 1448.

BARTHOLOMAEVS MVTINENSIS Lombardus grauis, & pru-

prudens, S. Theologiæ Magister, Inquisitor Ferrariensis scripsit:

Librum de Peste.

Super Regulam S. Augustini.

Volumen in sex libros distributum, de Christo abscondito, seu (vt alij dicunt) de filio Dei credito. Reperitur in Bibliotheca S. Dominici de Ferraria manuscriptum.

Obijt Ferrariæ an. 1448. & sepultus fuit ibidem in choro cum hoc epitaphio.

Progenite antiquis Mutina sub manibus alta
Marmoreo hoc tumulo Bartholomae, iaces.
Diuini interpres iuris, quæsitor, & huius
Relligionis eras, philosophusque grauis,
Non valet hoc animi virtutem abolere sepulchrum.
Quamuis defunctum corpus, & ossa tegat.

Seraphinus Ractius, Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 3.*

Anno 1449.

IOANNES MARCVS Vicentinus Venetiarum claris parentibus natus, charus omnibus fuit. Erat enim indole humanissima, præter philosophiæ, Sacræ Theologiæ, historiarum, & aliarum rerum cognitionem summa inerant ei modestia, & humilitas. Præterea his adiunxit peritiam Oratoriæ. In principibus vrbibus dixit cum plausu, & fructu. Qui proderat coætaneis, ne deesset posteritati, stylo illi sæculo consueto composuit.

Sermones de tempore per totum annũ.

Floruit sub hunc annum; Eiusque meminerunt cũ laude Ambrosius Gozzeus *in Catalogo*, & Plodius *de viris illust. part. 2. lib. 3.*

Anno 1450.

IOANNES LEO Romanus S. Theologiæ insignis doctor, Canonumque peritia illustris ab Eugenio IV. Larinensis Pastor in Neapolitano Regno sub Archiepisc. Beneuentano renunciatus fuit 16. Kalend. Septemb. 1440. Longo annorum cursu in sua Ecclesia vixit. Tandem Communem mortalium viam & ipse ingressus est. Luculenta Commentaria scripsit:

De Synodo, atq; Ecclesiastica potestate.

De Concil. Basileen. Ferr. Florent.

Ad eundem Eugenium Papam, quæ M. S. in Vaticana Bibliotheca asseruantur. Vghellus *tom. 8. Ital. Sacra.*

Anno 1451.

SIBITO PATRIA Viennensis, natione Germanus, nobili ortus progenie, cœterùm pietate, ac religione nobilior. Cum studijs se toto pectore addixisset, varias adeptus est disciplinas. Studiorum cursu emenso in discendo, & in docendo, ad studium, & lectionem sacrarum Scripturarum se contulit tandem. Vt quæ lucratus erat, in salutem animarum expenderet, posteris tradidit *in orationem Dominicalem doctissima Commentaria.* Floruit sub hunc annum 1451. De eo Albertus Venetus, Taegius *parte 1.* Ambrosius Gozzeus Episcopus in Catalogo, Plodius *de viris illustribus part. 2. lib. 2. & iterum lib. 3.* & Antonius Senensis Lusitanus *in Biblioth. Ord. Præd. folio 222.*

Anno 1452.

IOANNES BIBBIA Bononiensis Lombardus varia eruditione præclarus, eleganti ingenio, & omni titulo admirandus. Scripsit:

Volumen magnum, *Quodlibetorum 28. qua distinxit in quæstiones, hasque rursus in articulos.*

Librum sermonum ad Clerum.

Quasdam collationes varias, ac breues, quas habuit in fratrum Communione.

Lusitanus *in Bibliotheca Ord. Prædicatorum pag. 136.* Plodius *de viris illustribus Ord. parte. 2. lib. 3.*

IOANNES PARMENSIS Lombardus, doctor Parisiensis doctissimus. Scripsit:

Maximum volumen, quod incipit: quæritur quomodo essentia.

Lusitanus *in Bibliotheca*, Plodius *de viris illustribus parte 2. lib. 3.*

Anno 1453.

RICHARDVS cognomine, ac patria incognitus, literatus, pruden-

tis-

tissimus, ac probatissimæ vitæ. Scripsit:

Librum de virtutibus.

Item de interpretatione vocabulorum veteris Testamenti.

Lusitanus *in Bibliotheca*, Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustribus parte 2. lib. 3.*

ROBERTVS ANGLVS sacrarum literarum peritissimus, ac fidelissimus earum interpres. Scripsit:

Commentaria, & Postillas in Danielem.

Item in Iobum.

Super Danielem,

In D. Matthaeum.

In Lucam.

In Ioannem.

Sixtus Senensis *in Biblioth.* Plodius *de viris illust. p. 2. lib. 3.* Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca fol.* 217.

Hæc in Bibliotheca Prædicatorum habentur Bononiæ.

Hic Robertus diuersus est à Roberto Anglo Eboracensi de quo an. 1348. à Roberto Anglo Holchot, de quo anno 1349. à Roberto Anglo Humbleton, de quo anno 1390. à Roberto Anglo Otfor, de quo anno 1295. à Roberto Anglo Castrico, de quo anno 1239. à Roberto Anglo Bilibri Cardinali, de quo anno 1276. à Roberto Anglo Ribuerbio, de quo anno 1238.

Anno 1454.

HIERONYMVS IOANNIS Florentinus, Rhetor, Philosophus, Theologus, & celeberrimus prædicator pluries maximo auditorum plausu orauit in Concilio Florentino ad Patres propter vnionem Ecclesiæ Græcæ cum Latina stabiliendam. Datus fuit Græciæ in Priorem Prouincialem, deinde Procurator Ordinis Generalis. Scripsit:

Duo quadragesimalia.

Quasdam res Grammaticales.

Librum Antiphonarum.

Omnia hæc extant in Conuentu S. Mariæ Nouellæ, cuius erat alumnus.

Obijt ætatis anno 77. Domini verò 1454. die 30. Augusti in Patria.

Michael Pocciancius, Plodius *de viris illustr. par. 2. lib. 3.* Lucatinus, Fontana *in Theatro part. 2. cap. 3. tit. 12. de Prou. Romana cap. 6.* & Fernandez.

Anno 1455.

MARIANVS BITONTINVS in Apulia Peucetia plurimum valens, omnium partiū vir, discretus, prudens, grandis experientiæ, & in primis literis, & obseruantia regulari clarissimus. Scripsit:

Subtiliter, ac profundè super diuersos tractatus variarum scientiarum.

Videlicet *in VniuersamLogicamAristotelis.*

In octo libros de Physico auditu.

De Generatione, & corruptione.

Super parua naturalia.

In libros quatuor de Cælo, & Mundo:

In Metaphysicam Aristotelis lib. duodecim.

In primam partem Diui Thomæ.

De ente, & essentia.

Super Elementa Euclidis:

In Sphærica Theodosij, & alia plura.

Fuit charissimus Præceptor illius doctissimi viri Fratris Francisci Neritonensis, qui fuit splendor Italiæ, & Magister nostri eminentissimi Card. F. Thomæ de VioCaietani, de quo 1480.

Eius facta est mẽtio à Mazzella in descriptione Apuliæ Peucetiæ, à Vallo in compendio p.4. & ab omnibus historicis, & cosmographis cum Regnum Neapolitanum, & Apuliam Peucetiam describunt, summis laudibus tantus vir recensetur.

Anno 1456.

IACOBVS de Bruxellis, seu de Angia in doctrina S. Thomæ versatissimus multa industria, & labore collegit annotationes in margine superSummã D. Thomæ, in quibus citantur loca, ad quæ idem S. Doctor se remittit, cum dicit, *vt supra dictum.* Lusitanus *in Biblioth.* Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 3.*

Anno 1457.

IOANNES de MOVETA Germanus in Philosophia, & Theologia illustris; sed in vtroque iure longè illustrior. Scripsit:

Com-

Commentaria super decretū Gratiani.
Super decretales Gregorij Noni.
Item super sextum.
Super Codicem.
Super Extrauagantes.
Summam Casuum conscientia.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illust. p. 2. lib. 3.* Lusitanus *in Bibliot. pag. 132.*

Anno 1458.

IOANNES FAVENTINVS Flaminius doctissimus Theologus scripsit

De Præscientia,& de Prouidentia Dei

Lusitanus *in Bibl. fol. 137.* Plodius *de vir. ill p. 2. lib. 3.*

THOMAS patria Valentinus, natione hispanus scripsit.

Librum, cui titulus, Flores consolationis ad Christianum.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 3.*

PASCHALIS, siue PASCHASIVS hispanus doctus, & magnæ integritatis exposuit hispanicè.

Euangelia dominicalia anni.

Scripsit quoque sermones per omnes anni festiuitates.

Albertus Venetus, Plodius *de viris ill. p. 2. lib. 3.*

Hic fortasse non est diuersus à Paschali de Fonte pudico, de quo anno 1512.

Anno 1459.

SANTONINVS ciuis,& Archiepiscopus Florentinus. Ad quam dignitatem ab Eugenio IV. an. 1446. 4. Idus Februarij renunciatus fuit inuitus:illam enim, non nisi Apostolicis minis vrgentibus acceptauit. Erat tunc Vicarius Generalis Congregationis Neapolitanæ, successerat in hoc munere B. F. Paulo à Miletto Calabro, qui lapsam ibi nostri ordinis disciplinam ad primam pietatem reuocauit. Fuit Antoninus consiliorum, clarissimus Romanæ vrbis olim Auditor causarum, in vita, & post mortem innumeris miraculis clarus. Didicit omnia absque opera præceptoris. A baptismate Antonius vocabatur; sed ob pusillam staturam Antoninus postea dictus. Aubertus Miræus *in Auctario de Scriptoribus Ecclesiasticis cap. 469.* Functus est officio Prioris in Conuentu S. Marci Florentino, Fesulis, Cortonæ, Senis, Caietæ, Suessæ, in Diui Petri Martyris Neapoli. Legationis munus adhuc Prædicator fraterculus pro Republica Florentina ad diuersos Principes Christianos, quibus maximè charus fuit, & præsertim ad Martinum V. & ad Eugenium IV. obiuit. Donans pauperem propria cappa, alteram recepit diuinitus. Neapoli, duabus pijssimis tertiarijs Ordinis, quæ secundum carnem erant sorores,vase in vno parum olei, in altero parum mellis multiplicauit, atque adeo affluenter, vt septem annos continuos non defecerit. Plodius *p. 2. lib. 3.* & Vallus *in compendio p. 3.* Mulierem sterilem reddidit sua benedictione fæcundam. Constitutus in dignitate Vicarij Prouincialis, vel Prioris in vilioribus se humiliter exercebat. Nam abluebat & patinas in coquina,& seruis ipsis inseruiebat hilariter. De illo adhuc in viuis agente, Nicolaus V. Pont. Max. asseruit, non minus Archiepiscopum Florentinum in Sanctorum numerum referre existimarem, quam Bernardinum Senensem vita functum. Ex Alphonso Fernandez *in Concertat. Præd.* Inter alia ingenti sudore, assiduisque vigilijs elaborata duas edidit summas *vnam Theologia Moralem in quatuor partes distinctam.* In quarta parte illius diffusissimè tractat de Beatissima Virgine explicans primum Lucæ caput de Annuntiatione, de Salutatione Angelica, & de Cantico magnificat. Alteram *historialem, seu Chronicam*, ab initio mundi vsque ad tempora sua: definit enim in annum 1458. quam in tres partes partitus est.

Item trialogum de Christo, & duobus discipulis euntibus in Emmaus, in quo explicantur omnia, quæ de vita, morte, & resurrectione domini prædicta fuerant. Opus incipit: *Incipiens à Moyse.*

Confessionalia tria, vnum latinum, cui titulus: defecerunt; & duo vulgaria:

Ser-

Sermones plurimos.

Tractatum de decem praeceptis, & septem peccatis capitalibus.

Clarus miraculis obijt sexto Nonas Maij 1459. & sanctorum numero eum adscripsit Adrianus VI. Anno domini 1523. Prope mortem repetebat: *Seruire Deo, regnare est.* Et illud: *Sancta, & immaculata Virginitas, quibus te laudibus efferam, nescio.* Septuagenarius intendens in Crucifixum, quem manibus tenebat, oculos, ac dicens: *Oculi mei semper ad Dominum*, expirauit.

Scripserunt de illo Franciscus à Castilione, Leander *lib. 3.* Lusitanus *lib. de Beatis.* Vghellus *in Ital. Sac. tom. 3. Chronica* Vincentij Mainardi Geminianen. Sixtus Senensis *in Bibl.* Razius, Plodius *de vir. ill.* Marraccius *in Bibl. mar.* Fontana *in Theatro p. 1. c. 4. tit. 45.* Eius encomia lege apud Gobellinum, Io: Trithemium, Bzouium, Spondanum, Vossium, Bellarminum *de script. Ecclesiast.* Philippum Labbe, *& elogia mea p. 1. elog. 9.*

Anno 1460.

IACOBVS CATALANVS, dictus de Catalonia, hispanus, vir pius, & doctus, ac propter eruditionis praestantiam, qua fulsit, multa veneratione dignus, composuit.

Librum de Conceptione B. Virginis.

Citatur à F. Vincentio Bandello Ord. Generali in lib. de Sanctificatione.

Claruit circa annum Orbis redempti 1460. Alphonso Fernandez *in concert. Praed.* Ambrosio Gozzeo, Vincentio Bandello, Plodio *de viris ill. p. 2. lib. 3.* Lusitano *in Bibl p. 127. & 128.*

IOANNES AQVILANVS Italus ex patria sui cognominis oriundus, quē virū eruditione, æquè atq; animarum zelo plenum appellanr Fernandez *in concert. Praed.* & Plodius *in Appendice* fuit Theologus insignis, facundissimus concionator.

Hic simul cum Fratre Daniele Vicētino scripsit.

Librum sermonum de tempore, ac de sanctis.

Item sermones quadragesimales, vitiorum Limam nuncupatos. Venetijs per Angelum Britannicum 1497. in 8. & iterum Venetijs in Aedibus Aegidij Regazolæ 1576. Lusitanus *in Bibl.* Fernandez *in Concertat.* Plodius *in Appendice*, Gozzeus, Leander *in descrip. Italiae*, & Vallus.

Floruit circa annum Domini 1460.

ANTONIVS de CARLENIS Neapolitanus nobilis ex dominis de Monte Aquilo natus, Pisano Concilio interfuit adhuc in minoribus constitutus, vbi gloriosissimè pluries disputauit, & Alexandri Papæ V. partes infracto animo suscepit. Amalphitanam Ecclesiam in Terra Laboris regendam obtinuit à Nicolao V. Pontif. Maximo 3. Idus Augusti anno 1449. cui ob præclaras virtutes acceptissimus fuit. Annis vndecim in sua Ecclesia præfuit Archiepiscopus, exemplar pietatis, & charitatis ouibus suis effectus, mortemq; annosus aspexit anno 1460. in D. Thomæ Aquinatis nobili sacello à se in Cathedrali constructo tumulatus. Scripsit super Magnificat.

Item quaestiones, & docta commentaria super Metaphysicam, quæ asseruantur in Bibliotheca S. Dominici de Neapoli. Vallus *de Prou. Regni Ord. Praed.* Vghellus *tom. 7.* & Fontana *in Sacro Theatro Dominicano p. 1. cap. 4. tit. 2. num. 1.*

Scripsit etiam.

Super quatuor libros sententiarum:

Et plura alia, quæ habentur manuscripta in præfata Bibliotheca S. Dominici de Neapoli. Ita referr P. noster Grauina in vita, & testimonijs F. Ioannis de Neapoli. Plodius *p. 2. lib. 2.*

IACOBVS de THESSALONIA magno iudicio, nec minori doctrina Theologus, ac celebris prædicator scripsit:

Grande volumen de moribus hominū, & de officijs nobilium, & popularium. Diuiditur in quatuor partes.

Item varios sermones.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de vir. illust. p. 2. lib. 3.*

Anno 1461.

BEATVS IOANNES Neapolitanus secundus huius nominis per to-

totam Italiam in concionibus notissimus diuæ Catharinæ Senensis laudes fusissimas lingua, & calamo clarissimas reddidit, quæ præconia in librum vnū redegit.

Floruit circa hunc annum; & apud Montem pesulanum diem suum obiuit. Antonius Lusitanus *in Bibl.* Leander Albertus *de viris illust. lib.* 4. Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Gregorius Lombardelli, Vallus *in Compendio par.* 3.

Anno 1462.

LEONARDVS vir eruditissimus, multarum linguarum, græcæ, atque latinæ præcipuè, peritia clarus in Insula Chij humilibus ortus natalibus, ibidemque in S. Dominici conuentu ad ordinem receptus, Patauium studiorum causa missus est, vbi & didicit, & docuit. Sacræ Theologiæ Licentiatus declaratur. Petente Maria Iustiniana eiusdem Insulæ domina, ab Eugenio IV. creatus est Archiepiscopus. A Nicolao V. summo Pontifice postea cum Legato de Latere Isidoro Card. Sabinensi ad vltimum Imperatorem Constantinum XI. Paleologum, vt Græcos in vnionem cum Latinis in Florentino Concilio sancitam, ex qua turpiter recesserant, reuocaret, Constantinopolim mittitur. Capta à Mahomete Constantinopoli in solemnitate Pentecostes 29. die Maij 1453. Leonardus dies suos crudeli morte compleuit. At Abbas Michael Iustinianus eruditissimus vir inquit: *Constat nihilominus Mahometem pranominatum anno* 1458. *vt scribit Bosius, vel an.* 1462. *vt tradunt alij Historici, Lesbum vi cepisse, incolasque latini ritus, inter quos adnumerabatur Archiepiscopus, aut dirissimè interemisse, aut Constantinopolim ad duram reduxisse seruitutem. Finis equidem deplorabilis, & tanto viro indignus* Scripsit eruditissimus Pastor.

Tractatum Apologeticum contra Carolum Poggium Florentinum Eugenij IV. secretarium. Cuius initium est.

Cum coram præstanti viro Luchino Gateluxio mihi &c.

Hoc opus, & vitam Leonardi Archiepiscopi impressit Abbas Michael Iustinianus Abellini Typis hæredum Camilli Caualli anno 1657. Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 4. *tit.* 55.

Hoc anno 1462. Celebris illa disceptatio coram Pio II. habita est de Sanguine Christi in triduo mortis eiusdem. Vertebatur hæc disputatio inter Patres minores, & nostros. Ex nostris coram summo Pontifice disputabant P. F. Iacobus Brixiensis Ordinis Procurator vir doctissimus, qui postea obijt apud montem Rosiū prope Nepesinam ciuitatem, ibidem sepultus, P. Magister Gabriel Barcinonensis nostri Bononiensis studij Regens, & P. F. Vercellinus de Vercellis, qui doctissimi viri sibi obtinuit nomen. Alter est hic Vercellinus ab illo, quem recensuimus an. 1301. Olmeda *in vita Conradi* Astensis *Mag. Ord.* Taegius, & Fontana *in Theatro p.* 2. *cap. de Procuratoribus Ord. tit.* 1. *num.* 20.

Anno 1463.

BARTHOLOMAEVS SENENSIS vir omni æuo laudandus: Fuit enim iucundus cum modestia, doctus sine elatione; eloquens sine fastu, paribusque litteris, & religione insignis. Scripsit:

Compendium septem artium liberalium.

Summam notabilem. quæ reperitur in Conuentu Foroliuiensi in Flaminia. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris ill. p.* 2. *lib.* 3.

Anno 1464.

NICOLAVS dictus Cusanus à Vico diœcesis Treuirensis ad ripā Mosellæ è Regione Vrsicastri, vbi natus est, ab Onuphrio Pennoto, Hippolyto Marraccio *in Bibl.* Marian. Canonicis Regularibus annumeratur. Cæterum Cochlæus *lib.* 11. *histor.* Hussitarum, Ambrosius Gozzeus, Sixtus Senensis *in Bibl.* Lusitanus, & alij inter Dominicanos reponunt. Fuit Germanus, vir doctissimus, & magnum lumen Ecclesiæ. Insuper perfectissimus mathematicus. Primum Archidiaconus Leodiensis, & Decanus S. Florini

Constantiensis, postea factus Dominicanus creatus est Episcopus Brixinēsis in comitatu Tirolensi, tandem S. R. E. Cardinalis titulo S. Petri ad vincula à Nicolao V. summo Pontifice 20. Decembris ann. 1448.

Obijt die XI. Augusti anno 1464. Tuderti in Vmbria; natus annos 63.

Multa edidit, quæ typis data sunt Basileæ anno 1565. ex officina Henricopetrina tomis tribus;

Tomo primo continentur.

De docta ignorantia libri tres.

Apologia doctæ ignorantiæ.

De coniecturis libri duo.

De filiatione Dei.

De Genesi.

Idiotæ libri quatuor.

De visione Dei.

De ludo globi libri duo, seu de Mystico ludo globi.

De fortuna.

Compendium, directio vnitatis.

De *Posseſt, siue de principio rerum omnium.*

Trialogus.

De beryllo.

De dato Patris luminum.

De quærendo Deum.

De venatione sapientiæ.

De apice, siue de summa Theoria.

De Deo absconditio.

Tomo II. continentur:

De Annunciatione dialogum.

Excitationum libri decem.

De Aequalitate.

De catholica concordantia.

Liber epistolarum ad varios:

De pace fidei.

Cribrationum Alcborani tract. 3.

De nouissimo die, & coniectu.

Tomo III. continentur.

De Geometricis trasmutationibus.

De Arithmeticis complementis.

De Mathematicis complementis.

De quadratura circuli.

De finibus, & chordis.

De vna recti, curuique mensura.

Complementum Theologicum.

Contra Bohemos de perfectione Mathematica.

Reparatio Kalendarij.

Correctio Tabularum Alphonsi.

Alia quædam ex Gaurico in Cusam adiecta.

Hæc ex dicta editione, quibus addenda sunt.

Liber, cui titulus, *Dux speculatiui, seu Directorium speculantis.*

Liber sermonum.

Correctio Indicis Apocalypsis:

Et alia, quæ habentur impressa duobus magnis voluminibus, excusis Parisijs, 1514. Norimbergæ, & Basileæ 1565.

Pro sede Apostolica varias legationes, in his Germanicam, & Constantinopolitanam, summa cum laude obiuit.

Sigismundus Dux Austriæ hunc carceri mancipauit; erat nihilominus carcer honorabilis. Summus Pontifex id ægrè ferens affecit anathemate Ducem, quem etiam priuauit Ducatu.

Fuit Cusa vir magnus, memoria incredibili, Theologus, Mathematicus, & historicus.

Circa Cusam in patria in honorem S. Nicolai Episcopi domum hospitalariam construxit, eamque copiosè dotauit, vbi in medio chori cor eius sepultum est.

De eo Ioannes Trithemius, Iacobus Faber Stapulensis, Ioannes Auentinus, Onuphrius, Platina, Sixtus Senensis *in Bibliotheca Sancta*, Cochlæus, Posseuinus, Spondanus, Miræus *in Auctario* 476. Matthæus Palmerius *in Chronico*, Lusitanus *in Bibl. pag.* 182. *&* 183. Bellarminus *de Scriptor. Eccles.* Philippus Labbe, Alphonsus Fernandez, Plodius *de viris illustr. Ord. Prædicat. parte* 2. *lib.* . . . & alij,

In additione ad lib. 31. Speculi historialis Vincentij Bellouacensis hæc habentur: *Frater Nicolaus de Cusa vir fuit sua tempestate doctissimus, vitiorum hostis acerrimus, integritate animi admirabilis, supra opinionem eloquens, & latinus, & tanta omnium doctrinarum vbertate præditus, vt quicquid ex tempore dicendum incidisset, id tali copia differeret, vt illi soli facultati studuisse censeretur. Historias omnes recentiores, & antiquas memoria tenebat, & in Mathematicis disciplinis fuit suo tempore, illo doctior nullus. Aristotelis quoque doctrinæ, & scholastica peritissimus.* Hactenus ille.

Circa dialogum de Genesi habet

Sixtus

Sixtus Senensis *in Bibl. lib.* 4. Virum illum supra quam cuique credibile est eruditissimum, cui docta quædam tam in verbis, quàm in sententijs amica fuit obscuritas, edidisse in principium Genesęos breuem Dialogum tantę obscuritatis,vt vix à doctissimis viris possit intelligi.

Item in illud Iacobi cap. primi, *omne datum optimum* ad Gerhardum Episcopum Solonensem de dato Patris luminum librum vnum.

Præterea composuerat Cusa sermones encyclicos per anni circulum & quadragesimam: quorum longitudinem ipsemet pertæsus ex eis collegit, veluti ex vbertimis campis flores elegantiores, quos in libros 10. Exercitationum spiritualium (in editis vulgò excitationes dicuntur) prænotatos immisit. Ita incipiunt: *Tu quis es?*

Anno 1465.

HENRICVS KALTYSENVS seu CALTEISENIVS Teuto,patria Confluentinus vir omni commendatione dignissimus, in sacris literis, & in Theologia Scholastica magnificè versatus, Sacræ Theologiæ Magister, fideique apud Colonienses Inquisitor. Anno 1433.in Concilio Basileensi disputauit contra Hussitas *de libera prædicatione Verbi Dei* per tres dies;& disputatio, siue oratio extat apud Henricum Canisium *tom.* 4. *part.* 2. Antiquæ lectionis. Ex Bellarmino *de Scriptoribus Ecclesiast.* Disputauit, inquam, per triduum cum Vldarico Presbytero hęretico. Ita Bernardus Lucemburgensis in Catalogo hæreticorum, Philippus Labbe. Anno deinde 1440.creatur Magister Sacri Palatij,& in Germania hæreticæ prauitatis Inquisitor, & antea Sanctæ Crucis prædicator. Anno postea 1452. 3. Kal. Martij à Nicolao V. duarum Prouinciarum, Nydrosien. videlicet, & Cæsariensis Archiepiscopus in Noruergia consecratur. Erat in rebus agendis dexterrimus, animo sedatus, & probitate vitæ illustris. Edidit.

Commentaria super libros sententiarum:

Librum sermonum de Sanctis,& Tempore.

Collationes varias ad Clerum.

Quæstiones diuersas.

Et inter alia suæ sapientiæ argumenta scholastico eloquio edidit in Canticum Mariæ, Magnificat librum vnum.

De huius vitæ ergastulo liberatus est anno à Christo nato 1465. VI. Kalendas Octobris. Olmeda in vita Conradi Astensis Magistri Ordinis, Plodius *part.* 2. *lib.* 3. Fernandez *in Concertat. Prædicat.* Marraccius *in Biblioth.* Mariana, Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 4. *tit.* 25. *& parte* 2. *cap.* 5. *num.* 32. Taegius *in Monum. Ordinis*, Lusitanus *in Biblioth.* Seraphinus Ractius, Lucarinus, Bernardus Lucemburgensis *in Catalogo hæreticorum*, Sixtus Senensis *in Biblioth. Sancta*, Miræus *in Auctario cap.* 457. Trithemius, Bellarminus *de Scriptor. Eccles. pag.* 399. *& ibidem* Philippus Labbe.

PETRVS POLONVS, in Polonia natus, vir doctus, assiduaque sacrorum voluminum lectione eruditus. Scripsit:

Commentaria super Lucam.

Claruit circa hunc annum 1465. Alphonsus Fernandez *in Concert. Prædicat.* Lusitanus *in Bibliotheca* Plodius *parte*2. *lib.* 3.

RAPHAEL de PRONASIO, seu PARNASIVS, Italus, patria Genuensis vir & propter ingenij, & religionis præstantiam, & propter Theologicæ doctrinæ eruditionem non vulgarem, publicis pręconijs meritò celebrandus. Scripsit:

Librum de Conceptione B. Virginis Mariæ,

Tractatum de Proprio non habendo ad Religiosos. Habetur in Bibliotheca S. Dominici de Matera in 8. & alios tractatus.

Claruit anno gratiæ per Christum 1465. Antonius Senesis *in Bibl. Prad.* Taegius *parte* 1. Plodius *de viris illustribus p.* 2. *lib.* 3.

IOANNES STERNAGESTEM Germanus doctissimus & variarum linguarum peritus. Scripsit:

In Sapientiam.

In Psalterium.

Super quatuor libros sententiarum.

Quæstiones super vniuersam Philoso-

phiam moralem, & speculatiuam.

Quæstiones in librũ de Bona Fortuna.

Sermones de Tempore, & de Sanctis.

Leander *lib.* 4. Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 1. & 3.* Lusitanus *in Biblioth.*

THOMAS HIBERNVS in doctrina Sanctorum Patrum versatissimus. Scripsit:

Librum, cui titulus, manipulus Florum, Placentia 1483. in folio.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *p. 2. lib. 3.* Hunc Lusitanus appellat Ioannem *in Biblioth. pag. 152.*

Anno 1466.

BARTHOLOMAEVS LAPACVS, seu LAPATIVS de Vbertinis nobili sanguine natus Florentiæ, ibidem in S. Mariæ Nouellæ Conuentu inter Dominicanos adscitus, vir doctissimus euasit, Græcæ linguæ peritissimus, & sui sæculi Sacræ Theologiæ celeberrimus Laureatus. Fuit Diuini Verbi facundissimus præco; in Hungaria, Polonia, atque Pannonia Generalis hæresum censor, necnon summus orator euangelicus, Geometra insignis, Musicus, & expugnator hæreticorũ acerrimus, quos verbo, & scripto, quo ad vixit, persequi nõ destitit. Concilio Florentino interfuit anno 1439. de quo Olmeda: *Cum non modò latino eloquio, sed & græca redoleret eloquentia, ita errores Græcorum in Concilio demonstrauit, vt induceret Ioseph Patriarcham Constantinopolitanum, qui è Græcia Florentiam cum Imperatore Græcorum aduenerat, ad fidem Rom. Ecclesiæ, in qua & paulò post defecit, apud nos in S. Maria Nouella sepultus: Necnon & contra Episcopum Ephesinum Græcorum peritissimum maximè inualuit; non iam in funda, & lapide, sed in solo Scripturæ verbo.* Fuit datus Magister Sacri Palatij ab Eugenio Papa IV. à quo deinde creatus est Episcopus Argolicensis in Romania. Ita Plodius *parte 2. lib. 3.* & Fernandez *in Episc. Italis.* Terminato Concilio Florentino, ab eodem Summo Pontifice datus est Episcopus Cortonensis die 24. Ianuarij 1440. cui præfuit vsque ad annum 1449. Ex qua Sede à Nicolao V. translatus est ad Ecclesiam Coronensem in Græcia sub Metropolit. Corinthien. anno 1449. Aliquibus annis Coron. Ecclesiæ præfuit. Postea propriæ quietis cupidissimus, illa liberè dimissa, Florentiam se recepit, vbi Ecclesiæ S. Romuli Commendatarius effectus, quieuit tandem in pace, Sanctioris vitæ odore post se relicto die 24. Maij ann. 1466. in S. Maria Nouella sepultus cũ hac inscriptione.

Bartholomæo Lapatio Coron. Episcopo.
Armis omnibus Ecclesiæ:
Militi inuictissimo.
Pietas curauit.

Cum igitur esset peritissimus linguæ Græcæ, dicendi facundia præstantissimus, atq; in disputando subtilissimus, vnà cum FF. nostris Andrea Archiepiscopo Colossense, Ioanne de Turrecremata, qui fuit Cardinalis, atque Io. de Monte Nigro Prouinciæ Lombardiæ Prouinciali viro doctissimo & eloquentissimo, in Concilio Florentino contra doctores Græcos de processione Spiritus Sancti, disputauit. Et in egregiè cũ Episcopis Niceno, & Ephesino, vt illos fœlicissimè, assidentibus Græcorum Imperatore, & Patriarcha, qui ad vnionem Ecclesiæ cum suis doctoribus venerant, conuicerint. Episcopus Ephesinus in sua obstinatione permansit. Terminato sacro Concilio, Cardinalis Venetus Apostolicus de Latere Legatus ab Eugenio Papa IV. cum eodem Bartholomæo iam Corton. Episcopo Constantinopolim mittitur. Cardinalis Lapatio, publicum certamen cum eodem Ephesino Archiepiscopo ibidem habendum ad Imperatoris Græci, eiusque Procerũ instantiam, indixit: in quo Marcus Archiepiscopus Ephesinus ita à Bartholomæo superatus, & confusus fuit, vt ex mœrore, ac confusione intra paucos dies in perfidia sua persistens, cesserit fato. Fernandez *in Concertat. Prædicat. anno 1439.* A Nicolao V. in Hungariam, Bohemiam, & Poloniam Legatus Apostolicus directus fuit anno 1448. Scripsit sapientissimus Pater:

Sermones de Tempore, & de Sanctis, volumina duo.

Quadragesimale.

De

De distinctione Spiritus Sancti à Filio. Ad Cardinalem Bessarionem.

Controversiam de diuinissimo Sanguine Christi.

De glorificatione sensuum post Resurrectionem.

De effusione Sanguinis Christi in Cruce. Ad Pium II.

De Incarnatione Scholasticè:

Librum de sensibilibus delicijs Paradisi ex tractatu Ioan. de Tambacho desumptum.

Conciones de B. Virgine.

Commentaria super Psalmum Quinquagesimum.

Horum quædam Pio II. Pont. Max. dicauit, coram quo sæpiùs perorauit.

Reliqua eius opera manuscript. in Bibliothecis S.Marci,& S. Mariæ Nouellæ de Florentia asseruantur. Vghellus *tom.* 1. *Ital. Sacr.* Olmeda *in vita* Barthol. Texerij *Mag. Ord.* Reginaldus Lucarin. *in Adnotat.ad Indicem lib. prohibit.* Fernandez *in Concertat. Præd. ad an.* 1439. *& Catalog. Episcop. Italiæ.* Lusitanus *in Biblioth.* Fontana *in Theatro* 1. *p. cap.* 5. *tit.* 50. *num.* 2. & alibi pluries. Pocciancius *in Catalogo Scriptor. Florentinorum*, Marraccius *in Bibl. Mariana*, Taegius, & Plodius.

Hunc Summus Pontifex Eugenius IV. Verbi Ducem, ac tubam celebrem nominandum duxit.

PETRVS GALDINVS Bononiensis summæ religionis vir, ac doctrinæ meritò venerandus. Scripsit:

Sermones de Tempore, & de Sanctis.

Eius Antonius Senensis *in Biblioth. Prædicat.* Alphonsus Fernandez *in Concertatione Prædicat.* Vincentius Bandellus, Taegius *parte* 1. & Plodius *de viris illust. parte* 2. *lib.* 3. perhonorificè meminere.

IOANNES BREHALLVS, quem citant Spondan. ad ann. 1304. Philippus Labbe *de scriptor. Ecclesiast. verb.* Ioannes de Parisijs, magnus fuit Theol. & Historicus, quid scripserit ignoratur.

CONSTANTIVS FABRIANENSIS Picenus iuuentutem optimis & disciplinis, & moribus imbuit. Scripsit:

Vitam B. Corradini Brixiensis Ordinis nostri, & aliorum Beatorum, ac Beatarum eiusdem Religionis.

Hieronymus Borsellus Bononiensis, Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illust. parte.* 2. *lib.* 3.

Anno 1468.

IOANNES DE TVRRECREMATA Hispanus ab oppido natali Torquemada, vulgari idiomate nuncupato, diœcesis Palentinæ in Regno Castellæ, fuit ex Prouincia Hispaniæ, Conuentus S. Pauli Vallisoletani professus. Parisios studiorum causa missus, Sacræ Theologiæ, iurisque Pontificij consultissimus euasit Interpres. Cursu Philosophiæ, ac Theologiæ peracto, in Priorem Sancti Pauli, necnon Conuentus Toletani assumitur. Parisijs pluribus annis docens, præstantissimi ingenij sui acumen ibidem manifestauit. Diuulgata eius fama per Orbem, inter celebriores sui sæculi viros, ob scientiarum cumulum, vitæ integritatem, fidei zelum, & in pertractandis negotijs dexteritatem maximam, habebatur. Quapropter ab Eugenio IV. in sui Pontificatus primordijs Romam accitus Sacri Palatij Magister summo Curiæ applausu eligitur. Quo in munere, tamquam lucerna super candelabrum pósitus illuxit toti Ecclesiæ. Cuius præstantissimam sapientiam, vitæque probitatem commendans Eugenius Papa IV. datis eidem Apostolicis litteris 3. Kal. Nouemb. an. 1436. sic inquit: *Cum autem scientia, virtutes, & probitates tuæ nobis, Sedi Apostolicæ, & Rom. Ecclesiæ plurimùm per hæc tempora fuerint fructuosæ, cupientes eisdem, vt tenemur, aliquali ex parte retribuere, & commissum tibi Magisterium propter te in consuetis honoribus reintegrare, ac nouis honorare, &c.* Ad Basileense Concilium missus ab eodem Summo Pontifice an. 1431. pro reformatione morum fidelium, tam Clericorum, quàm Laicorum, & contra Hussitas hæreticos congregatum, in eodem Concilio ex Patrum decreto contra Hussitas, illorum hæreses impugnando, ac deliramenta *Librum de Christi Corpore* sacra eruditione refertum composuit. Scripsit quoque:

De

De B. Virginis Conceptione, magnum volumen, quod exhibuit Concilio Basileensi. Denuò cusum opera Fr. Alberti Diuinij de Catharo Ordinis Prædicat. S. Theologiæ Magistri, & in Sapientia Vrbis diuinæ speculationis interpretis, qui fuit Episcopus Modrusien. Romæ apud Antonium Bladum Asculanum 1547. in 4.

Recognouit etiam S. Brigittæ reuelationes, eiusdem Concilij iussu, & illas doctissimo commentario illustrauit. Cæterùm cum Synodus illa in Conciliabulum degenerasset, ex ea Ioannes protestatione ibidem facta discedens, Vrbem petijt, atque authoritatem Eugenij supra Concilium, primatumque in Catholica Ecclesia defensauit. Fernandez *in Concertat. Prædicat. ad annum* 1431. S. Antonin. 3. *p. tit.* 23. *cap.* 11. Deindè cum Gallici Episcopi dubitarent, an esset obediendum Concilio Basileensi, an Eugenio IV. ex Regio decreto Caroli Gallorum Regis congregatus est aliquot Episcoporum Conuentus in Bituricensi ciuitate anno 1432. cui Episcopi, & Doctores plures interfuere, cuinam parti adhærendum esset consulturi. His ab Eugenio cognitis, Ioannem de Turrecremata Sacri Palatij Magistrum cum plena potestate, Sedis Apostolicæ causam defensaturum, illuc misit; qui Gallos in fidelitate, ac veneratione erga Summum Pontificem confirmauit, atque induxit, vt obedientiam Patrum Basileensium Summo Pontifici debitam, restituere procurarent. Spondanus *in Annal. Eccles. an.* 1432. *num.* 6. Olmeda *in vita Bartholomæi Texerij Mag. Ord.*

Euocatum igitur fuit Sacrum Generale Concilium Ferrariam; vbi habita sessione 16. translatum postea fuit ab eodem Papa Eugenio IV. Florentiam, illuc translato, Florentiæ cum Græcis disputauit, atque respondit Oratoribus Conciliabuli Basileensis, necnon primatum Eugenij; cunctorumque Summorum Pontificum in Catholica Ecclesia, eiusdemque auctoritatem supra Concilium mordicus defendit. Quare ob hæc, & alia in Basileensi Concilio gesta *Defensoris fidei* nobile titulum à Patribus eiusdem Synodi promeruit. Olmeda *in vita Bartholomæi Texerij Mag. Ord.* Plod. *p.* 2. *lib.* 2. Lucarinus *in Chronologia Ord:* & Fontana *in Theatro p.* 2. *cap.* 3. *tit.* 12.

Ab eodem Eugenio IV. pro grauioribus Apostolicæ Sedis negotijs in Germaniam, & Hispaniam ad Regem delegatus, dum Romanam Curiam repeteret, S. R. E. Presbyter Cardinalis creatur sub titulo S. Mariæ Transtiberim 15. Kal. Ianuarij anno 1439. In eodem templo supra portam lateralē, quæ ad Septentrionem spectat, videtur adhuc eius effigies in Cardinalitio habitu genuflexa ante Beatam Virginem Matrem Dei, deinde sub tit. S. Xysti. In ea dignitate constitutus, lanea veste ad carnem semper est vsus, ac reliquos nostri instituti ritus adamussim, & fideliter obseruauit. Erga pauperes munificentissimis charitatis visceribus semper affectus, in nostra Ecclesia S. Mariæ super Mineruam societatem Sanctissimæ Annunciatæ, cui copiosissimos redditus pro pauperibus virginibus singulis annis, vel cælesti, vel terreno sponso iungendis legauit, erexit. Has dotes singulis annis Summus Pontifex, Cardinalium, Episcoporum, Prælatorum, Oratorum, & Nobilium spectabili comitatu ad ædē S. Mariæ supra Mineruam associatus, Festo Annunciationis inter Missarum solemnia propria manu elargitur. Meminit huius piæ legationis Miræus *de Script. Eccles. cap.* 477.

Plurima, & præstantia contulit beneficia diuersis nostris conuentibus. Interfuit magno illi Concilio Constantiensi, vt ipsemet testatur super decretum *dist.* 17. *num.* 14. Promotus etiam fuit anno 1450. ad Episcopatum Orensanen. in GallecIæ Regno, quem paulo post dimisit in fauorem P. F. Petri de Silua ex Ordine nostro, qui in sua Ecclesia Synodum celebrauit anno 1454. Quo in meliorem vitam translato, Oresanus Pastor electus est D. Io: Conzalez Desa. Anno 1464. Ioannes à Pio II. assumptus est ad Ecclesiam Sabinensem, & à Nicolao V. Episcopus Albanus fuit renunciatus. Fuit Abbas Vallisoletanus. Tandem

D. Ioan-

D. Ioanne Conzalez Desa ad Patres apposito, ex Apostolica concessione idem Cardinalis de Turrecremata iterum Ecclesiæ Orensanen. præficitur. Gil. *in Theatro huius Eccles.* Fuit planè vir præter doctrinam, obseruantia regulari, pietate, & omnigena virtute conspicuus, qui (vt dixi) ob gloriosam nauatam operam contra Conciliabulum Basileense, ab Eugenio IV. *defensor fidei* fuit iure optimo appellatus. Quo gloriosissimo titulo ob feruentissimum fidei zelum, quo ardebat, & ob excellentiam suæ doctrinæ etiam à Pio II. promeruit appellari, nempè *Fidei protectorem, defensoremque*. Tandem senio confectus; ætatis suæ octogenarius, & amplius Romæ sub Paulo II. die 26. Septembris, anno 1468. Cardinalatus autem anno XXIX. laborum suorum præmia percepturus in Domino obdormiuit. Hæredem ex asse S. Mariæ super Mineruam Conuentum reliquit ad centies mille aureorum, quæ omnia Sixtus Papa IV. in constructionem pontis, qui de eius nomine Sixtus nuncupatur, consumpsit.

Eius corpus in Ecclesia S. Mariæ super Mineruam sepultum est cum hac simplici inscriptione:

Hic quiescit D. Io: de Turrecremata,
Natione Hispanus, Episcopus Sabinus;
S. R. E. Cardinalis S. Sixti;
Qui obijt 26. Septembris.
Anno MCDLXVIII. Requiescat in pace!

Postea sodalitas sanctissimæ Annunciatæ fundatori suo nobiliorem tumulum cum hoc elogio stabiliuit,

F. Io: Hispano Valisoletano
Ex veteri, pura, nobilique familia
De Turrecremata,
Ordinis Prædicatorum,
S. R. E. Card. Episcopo Sabinen.
Pietate, ac doctrina clarissimo:
Multis Legationibus egregiè functo,
B. Virginis Annunciatæ
Sodalitas
Auctori suo posuit.
Obijt Romæ VI. Kalend. Octobris
Anno Dom. MCDLXVIII.
Aetatis verò suæ LXXX.

Ad pedes tumuli in terra legitur;

D. O. M.
Ossa F. Io. de Turrecremata
Ordinis Prædicatorum S. R. E. Card.
Episcopi Sabinen.

Vghellus autem *tom. 1. in Episc. Sabinen.* hæc habet: *Vir vtique ob eximiam doctrinam, probitatemque morum percelebris, cuius sanè laudes nemo vnquam, vel exactiùs, vel splendidiùs, quàm eiusdem doctissima scripta, poterit celebrare. Ideò autem defensoris fidei perillustre tulit cognomen, quòd in Florentino Concilio, non modò contra Græcos pietatem Christianam opportunissimè defensarit, sed quòd vtramque Ecclesiam, Græcam scilicet, & Latinam istò concordiæ fœdere, communicatisque capitibus fidei, curarit iungendam. Sed adeò cultus Monastica obseruantia è claustro Turrecremata prodierat, vt haud mirum sit in externis rebus tractādis adeò valuisse, &c.* Hæc ille:

Scripsit doctissimus Præsul, præter ea, quæ supra retulimus:

In totum Gratiani Decretum quinque ingentia volumina per modum quæstionum stylo theologico cum notis, ac summis Nicolai Boerij Præsidis Burdegalensis. Lugduni, apud Claudium Seruaniub ann. 1555. Iidem Venetijs 1578. apud Hæredes Hieronymi Scoti.

I. In Distinctiones,
II. In causas à 1. ad 12.
III. in Causas à 13. vsque ad 36.
IV. In dist. de Consecratione.
V. In distinctiones septem de Pœnitētia.

Item librum Gratiani parùm distinctum in formam distinctiorem redegit. Huic permagno volumini titulus est:

Ordinatio Decreti.

Scripsit adhuc: *De Cōcilio Florentino.*

De Pœnitentia,

Super Psalterium ad Pium II. Pont. Max. breuissimam, locupletissimam, lucidissimamque paraphrasim, simplici, & aperto sermone dictatam: cuius initium est: *Beatissimo Patri, & clementissimo.* Venetijs 1513. apud Lazarum Soardum,

De Consecratione.

De Concilijs, & Ecclesia.

De Corpore Christi, seu de Sacramento Altaris.

De aqua lustrali, siue de Aqua sancta:

Ro-

Romæ 1559. apud Antonium Bladũ.

De auctoritate Romana Ecclesiæ, seu *De potestate Papæ* insigne, ac magnum volumen quatuor libris partitum. Venetijs apud Michaelem Tramezinum.

De vnione Græcorum cum Latinis.

Meditationes de vita Christi.

Expositionem Regulæ S. Benedicti cum Smaragdo, & alijs. Coloniæ 1575.

Super Euangelia totius Anni ad Arsenium.

Sermones de Tempore, & de Sanctis. Lugduni 1509. apud Stephanum Gueruardum.

Quæstiones super Euangelia de Tempore, & de Sanctis, profundissima quidem doctrina, & sancta curiositate refertas.

De *veritate Conceptionis Beatissimæ Virginis Mariæ tractatum in tredecim partes diuisum*. Ex mandato Patrum Concilij Basileensis scriptum, & impressum Romæ apud Antonium Blandum 1547. in 4.

Contra Alcoranum Mahometi.

Librum contra eos, qui arcebant Hebræos, ne ad fidem Christi venirent.

Expositionem Regulæ Sanctæ Brigittæ. Sancta Brigitta vidua, in Suetia illustrissimo genere nata, fundatrix Ordinis Saluatoris scripsit volumen Reuelationum, quod à nostro Ioanne recognitum, & à Consaluo Duranto, Theologo, notis illustratum Romæ, & Coloniæ 1628. typis extat publicatum vna cum Regula Ordinis S. Saluatoris, & Synopsi priuilegiorum eiusdem Ordinis. Obijt Brigitta ann. 1373. quam Bonifacius IX. albo Sanctorum apposuit *not. Martyrol. Romani 23. Iulij.*

Conseruantur plurima manuscripta in Conuentu S. Pauli Vallisoletani, nempe: *Magnum volumen variorum tractatuum, & variarum resolutionum.*

Super aliqua dubia, & quæstiones particulares.

De salute Animarum.

Magnum librum contra Israelitas nostri temporis.

Tractatum de Sacramentis, & alia.

Post mortem huius clarissimi viri Dominicana Religio extitit absque Cardinalibus annos XLIX. nempe ab anno currente 1468. vsque ad an. 1517. quo creatus fuit splendor Italiæ, ac Orbis eminentissimus Thomas de Vio Caietanus.

De Ioanne immortalitate dignissimo scripserunt S. Antoninus, qui fuit eius coætaneus *in 3. part. tit. 23. c. 11.* Sixtus Senensis *in Bibl. Sancta*, Castillus *Centuria p. 1. lib. 3. cap. 42.* Onuphrius Panuinius, Alphonsus Ciacconius, Seraphinus Ractius, Leander *lib. 3.* Taegius *1. part.* Olmeda *in vita Texerij Magistri Ord.* Ioannes Trithemius, Flauius Blondus, Mariana, Franciscus Suuertius, Bellarminus *pag. 399.* cum Philippo Labbe *ibidem*, Plodius *par. 2. lib. 2.* Fontana *in Theat. part. 1. cap. 2. num. 27.* Lucarinus *m. s.* Antonius Senensis *in Bibl. pag. 146. & 147.* Alphonsus Fernandez, & alij, qui vel de Cardinalibus, vel de rebus nostris scripserunt. In Concilio Tridentino exhibita fuerunt prædicti Authoris hæc opera.

De Summi Pontificis auctoritate.

De Residentia Episcoporum, & beneficiorum pluralitate.

De Pontificis Maximi, & Concilij Generalis auctoritate ad Basileensem Oratorem responsio coram Sanctissimo D. Nostro Eugenio Papa IV. Sacro Cardinalium Senatu, cæterisque Romanæ Curiæ proceribus in Synodo Florentina viua voce exhibita per eundem Io. de Turrecremata Presbyt. Cardinalem S. Xysti nunc primùm in lucem edita, opera Camilli Campegij Theologi Parisiensis. Venetijs 1563. in 4. apud Iordanem Ziletum.

IOANNES DE TVRRECREMATA S. R. E. Cardinalis.

ELOGIVM.

Qui vtriusque iuris viam,
Et Theologiæ semita meditaris,
Securus (hoc comitante) incede.
Etenim
Sic versat Iuris prudentiam,
Sic tractat Theosophiam
Aequabiliter, & citra errorem,
Vt cœlestem Intelligentia Orbem.
Hoc Duce, tibi ne time,
A. DEFENSOR Fidei est.
In legibus illustrandis adeò clarus;

Vt

Vt inter Legum peritos
Verè Sol habeatur:
Sol equidem, sed in Libra,
Ei intima est Astræa:
Turris est, & Ioannes.
Scilicet, Dei Gratia,
Eminentissima titulis, & reipsa.
B. Mille clypei pendent ex ea
In Hostes.
Ex hac, velut è specula
C. In Concilio Basileensi deteximus,
Quæ schismatici non videbant.
Ex hac altissima Turri
D. In Concilio Constantiensi
Errores
Ioannis Hus, & Pragensis,
Vvicleff, & aliorum
Detecti sunt, & deiecti.
Pijssimè Concremati.
Ad huius Turris prospectum
Qui Constantiæ inconstanter
In dubio schismatis pelago fluctuabãt,
Sese
In spem maximam erexere.
Turris hæc
Data est in Damascum, in qua
Accendit Deus lumina sua,
Ad quæ, qui nauigabant in schismate,
Dirigerent iter suum.
Turris est fortissima Dauid:
In ipsa
Ad deprimendos errores
Omnium fortium armatura.
Ad insidias detegendas
Bohemorum, vel Hussitarum
Hac indice, duce, luce,
Alterius face non egeo Cynosuræ:
Turris est: igitur
Sublimis intelligentia.
Turris est, & Cremata,
Scilicet
Incendio charitatis.
Incapax alio torreri carbone,
Quàm calculo Isaiæ,
Qui purgat, & non consumit.
Octogenarius vixit, & amplius:
At non annorum cursu ætatem;
Sed incremento virtutum,
Et numero dignitatum distinxit.
Omnem honorum semitam
Laudatissimis calcauit exemplis.
Conuentus S. Pauli Valisoletani
Professus primùm, & Prior:
Deinde Toletani.

Ad hæc
Dignus Magister Orbis in Vrbe
Magister Sacri Palatij designatur.
Romam docuit, & correxit.
Eugenio IV. facta fuit religio
Tantã virtutem sine præmio preterire,
Anno 1439.
IoannemCardinalem pronunciauit.
Noluit Purpuratus
Alio incrementum cognosci honoris,
Quàm incremento virtutis.
Quare
Alijs meritis attollentibus
Renunciatur Episcopus Hostiensis.
Nouoque meritorum rotatu
Delatus ad Apogæum,
Antistes dictus est Sabinensis,
Abbas Valisoletanus, Episcopusque
Orensis.
Supremis ab Eugenio IV.
A Nicolao V. - A Calisto III.
A Pio II.
Auctus honoribus,
Cum non posset
A Paulo II. maioribus exornari,
Auidus immortalitatis,
Vt ornaretur æternis, petijt cælum.
Tanti viri authoritatem
Ipsa propè Mors venerata
Vltra annos Nestorianos, & amplius
Distulisset ictum fatalem:
At Animam cœlo maturam nõ potuit
Non corripere in Autumno.
Diuino coacta imperio
Cæca licet, & atra
VI.Kal. Octobris Anni MCDLXVIII.
Tanto funere illustrauit.
Multiplici Eminentiæ
Litterarum, dignitatum, Candoris
Ordo Prædicatorum parentans
Annos IXL. in veste sedit doloris;
Se in solemnitatibus purpura non vestiuit:
Non erat iactura tanta lugenda
Tempore breuiori.
Absque Cardinalibus
Reliquit Ordinem Roma:
Porrò gratissima Mater
Degeneres noluit dare;
Ioanni æqualem non potuit, nisi serò.
Leo X. Anno MDXVII.
Rediuiuum Ioannem, reperiens,
Caietanum,
Hunc statim illi suffecit.

Sicque Medicæa manu
Doloris vulneri medens,
Restituit
Dominicanis purpuram, & lætitiam.
Industria extitit æqua
Dimidij ferè sæculi Caietanus.

SCHOLION.

A. Ob gloriosam nauatam operam Contra Concilium Basileense Ab Eugenio IV. summo Pontifice defensor fidei fuit iure optimo appellatus. Quo gloriosissimo titulo ob feruentjssimum fidei zelum, quo ardebat, & ob excellentiam suæ doctrinæ etiam à Pio II. promeruit nuncupari.

B. *Cant. cap.4. v.4: sicut turris* David *collum tuum, quæ ædificata est cum propugnaculis: mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium.*

C. Concilium Basileense inchoatum anno Domini 1431. Primùm inchoatum fuerat Senis, deinde translatum est certis de causis Basileam per Martinum V. Ita notatur in sessione prima eiusdem Concilij.

In sessione 34. & sequenti tractarunt de depositione Eugenij IV. Papæ.

In sessione 36. de Conceptione gloriosissimæ Virginis. *In sess.* 37. *&* 38. de electione noui Pontificis. *In sess.* 39. Deposito vero Pontifice Eugenio, fuit in Antipapam electus Amadeus Dux Sabaudiæ. Quare illud Concilium in conciliabulum abijt.

D. Concilium Constantiense ad tollendum trium Pontificum schisma cõgregatum, inchoatum est nonis Nouembris 1414. & protractum est vsque ad initium anni 1418. in hoc Concilium è nostro Ordine viri dignissimi conuenerunt, Io: Dominici Florentinus, Ecclesiæ Ragusinæ Antistes, ac S.R.E. Cardinalis. Leonardus Statius Magister Generalis XXV. Patria Florentinus, qui in dicto Concilio fuit vnus ex electoribus Papæ. Dominicus Archiepiscopus Tolosanus. Ex Fernand. 1414. ex Grauina *de sacro deposito c.* 22. Inter hæc, & alia luminaria magna nostræ Religionis fuit Ioannes Turrecremata. Ita ipsemet testatur super Decretum *dist.* 17. *num.* 14. Castillus 1. *p. lib.* 3. *c.* 42.

Anno 1469.

LVPVS BARIENTOS Regij Metymnensis Conuentus alumnus, primarius in Salmantina vniuersitate Theologiæ professor, Henrici IV. dum Princeps Hispan. esset, præceptor, Segobiensis Episcopus in Hispania sub Metrop. Toletana renunciatus est ab Eugenio IV. anno 1440. quam Ecclesiam cum, sicut decet Apostolicum Pastorem, sanctissimè duobus annis gubernasset, ad Abulensem ab eodem Eugenio translatus est anno 1442. ad Ioannis II. Castellæ Regis instantiam. Hanc cum pluribus annis optimè rexisset, ad Conchensem transijt anno 1445. possessione inita 12. Augusti eiusdem anni. Tandem cum Compostellanus Archiepiscopus fuisset nominatus, sibi oblatam dignitatem constanti pectore recusauit. Cum esset in Hispania hæreticorum Inquisitor Generalis combussit *Matriti in foro S.* Dominici libros Magiæ, & Necromantiæ Henrici de Villena. Præterea factus est magnus Regni Hispaniæ Cancellarius. Ita Olmeda in vita Bartholomæi Texerij Mag. Ordinis. Cum Io: primo Castillæ Rege egit, vt Conuentus noster, qui dicitur *La Pegna di Francia* erigeretur. Monasteria S. Petri Segobiæ, & S. Andreæ apud Medinam de Campo construxit. Tandem operibus illustrioribus diues quieuit in domino anno 1469. vel secundum Fernandez 1456. scripsit: contra artem Magicam librum cui titulus.

Adiuinar, y de sus especies, y dell' Artemagica.

Alteram, Fortuna, y suennos.

Alium, Instruccion Synodal.

Item La tabla de la summa de S. Antonin Arzopispo de Florentia. *Mag. Gil. in Theatro Ecclesiæ Conchen. Abulen. Segobien.* Fernand. *in Catal. Episc. Hispan.* Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Vghell. *Ital. Sacra*, Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 3. *num.* 3. *tit.* 196. *num.* 1. *tit.* 540. *num.* 1. *&* alibi *&* Chronica Lusitani.

Anno 1470.

GABRIEL à BARLETTA Apulus, ab oppido Barulo sic dictus, celeberrimus sacræ scripturæ Professor, cælestis, ac diuinus omnium præclarissimus concionator, æquè grauissimus, ac facundus, & fructuosus sæculi decus, Philosophus, Theologus, & vtriusque iuris longè peritus ob copiam, perspicuitatem, doctrinæque grauissimum pondus, indelebilis gloriæ præconijs efferendus, & in primis prædicandæ Euangelicæ veritatis munere adeo conspicuus, vt communi diceretur elogio *nescit prædicare, qui nescit Barletare*, mortem sanctissimam obijt. Scripsit:

Sermonem per totam quadragesimam, tomum primum.

Item tomum secundum de tempore Aduentus, Ascentionis, Pentecostes, & de Sanctis. Item de Beata Virgine, qui prodierunt innumerabilibus vicibus, & præsertim Venetijs apud Valerium Bonellum anno 1585. in 8. Claruit anno post Christum natum 1470. ex concertatione Prædic. Alphonsi Fern. *ex Bibl. Mar.* Marraccij, Lusitano *in Bibl. p.* 86. Ambrosio Gozzeo, Seraphino Ractio, Plodio *p.* 2. *lib.* 3. Leandro Alberto *de Script. Italiæ*, ac Vallo *in compendio*. Mortem tamen obiuit post annum 1480. nam scribit post an. 1480 quo captum fuit Hydruntum à Turcis.

THOMAS TOLETANVS hispanus Magister in Theologia, quem virum doctum, in studijs assiduum, & iucundæ posteritatis cupidum appellat in Bibliotheca F. Antonius Senensis Lusitanus. Composuit *Mariale*.

Item tractatum quendam de Laudibus Portæ Paradisi, scilicet Beatæ Virginis.

Parauit etiam *Indicem per Alphabetum ad tractatum F. Augustini de Ançona super missus est Angelus, & super Magnificat.*

Alium Indicem per alphabetum super quodlibeta S. Thomæ.

Alium indicem super summam eiusdem sancti Doctoris.

Indicem super sermones nostri Voraginis.

Indicem super Nicolaum de Lyra.

Indicem super tractatum de virtutibus & de Vitijs.

Indicem super tractatum Innocentij Papæ.

Indicem super summam Decreti perutilem.

Scripsit super septem Psalmos: & plura alia.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *in Appendice.*

Claruit circa annum salutis nostræ 1470.

SIFRIDVS Germanus, præstantissimi ingenij vir, insignisq; S. Theologiæ doctor, græcæ, latinæque linguæ peritissimus datus fuit Cyrenensi Ecclesiæ Pastor in partibus infidelium. Scripsit:

Librum de vsura Iudæorum.

De Censibus, & eorum retrouenditione.

Librum variarum quæstionum.

Alterum collationum.

Tertium sermonum.

Floruit circa annum 1470.

Plodius *de vir. illustr. Ord. part.* 2. *lib.* 3. Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 216. *num.* 1. Trithemius, *Epitome Gesneri*, Ioannes Mar.

IVLIVS, alijs Tullius, scholasticus fuit ingenio efficacissimo, ac præclarus religione ex Prouincia Dalmatina:

Euulganit postillas super duodecim Prophetas minores.

Librum de Potentijs Animæ:

Taegius *p.* 1. Plodius *in Appendice*, Lusitanus *in Bibl.*

PETRVS PAVLVS CIANCIANVS diæcesis Clusinæ in Etruria, cuius Episcopalis sedes Senensem Metropolitanam veneratur, filius Conuentus S. Dominici Senensis doctor Theologus celebris, prædicator insignis, & adeo moribus pijs, & honestissimis, vt à Lombardello inter Beatos nostri ordinis reponatur, scripsit:

Quadragesimale, & alia multa opuscula.

Floruit hoc anno 1470.

Gregorius Lombardellus, Plodius *p.* 2. *lib.* 2. Fernandez, & Fontana *de Rom. Pru c.* 6.

CONRDAVS Astēsis Pedemōtanus. Fuit Pater optimis moribus, doctissimus,

ſimus, rigidus obſeruator ſui inſtituti, benignus, ac manſuetus, & inter cætera humilis. Cum eſſet ordinis Procurator Generalis an. 1462. electus eſt Generalis Magiſter. At anno 1465. à Paulo II. ſuſpenſus eſt ab officio. Tulit id Conradus animo ſatis æquo: erat enim humillimus. Hilaris ergo rediens in conuentum ſuum Aſtenſem totum ſe mancipauit ſtudijs, & quieti. Tandem podagra nimis grauatus deuotiſſimè reddidit animam Deo, anno 1470.

Multa poſt ſe reliquit digniſſima, quæ eruditione refecta in Cænobio Aſtenſi conſeruantur.

Luſitanus, Plodius *de vir. ill. part. 2. lib. 3.*

THADAEVS VRBEVETANVS in Tuſcia optimus humaniſta, & in ſacris ſcripturis non mediocriter eruditus ſcripſit.

Commentarium in D. Auguſtinum de ciuitate Dei.

Luſitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 3.* Fontana *de Rom. Prou. c. 6.*

PAVLVS BONONIENSIS celebris Magiſter, & prædicator eximius, quondam Bononienſis Regens, qui adeo habebat in numerato omnia loca ſacræ ſcripturæ veteris, & noui teſtamenti, vt de illo dici poterat illud D. Antonio Minoritæ addictum, *Arca teſtamenti*. Scripſit:

Super omnes epiſtolas Pauli.

Leander *lib. 4.* Plodius *part. 2. lib. 3.*

Anno 1471.

GERARDVS RENERIVS, vir multiiugæ eruditionis, & pietatis, humanitatis, atque modeſtiæ ſingularis ſub hunc annum ex Vincentio Baronio *lib. 1. lect. 2. art. vltimo* §. 1. Scripſit:

De Conceptione B. Virginis.

Aldobrandinus Ferrarienſis multiplicis eruditionis, ac virtutis clariſsimus titulis, fuit vir grauis, & non ſemel munus geſsit Prioris alibi, & in patria. Compoſuit:

Officium translationis S. Thomæ de Aquino.

Alia multa cum latino, tum vulgari ſermone. Scripſiſſe fertur.

De eo Luſitanus *in Biblioth. Ordinis noſtri folio* 10. & Plodius *in Appendice.*

Claruit circa hunc annum:

Cuiuſdam Aldobrandini noſtri Ordinis Neapoli *in Biblioth.* Sancti Seuerini liber ſermonum videtur antiquis caracteribus manuſcriptus. Num verò huius Aldobrandini, vel Aldobrandini de Toſcanota, de quo diximus anno 1313. vel Beati Aldobrandini Paparoni, de quo anno 1289. vel Alterius noſcio terminare. Meminit huius libri Antonius Luſitanus *in Biblioth. Ordinis noſtri pagina* 10.

Anno 1472.

PETRVS NIGER, qui floruit anno 1472. natione Germanus. Factus religioſus poſuit primùm operam ſtudijs, & virtuti. In vtriſque multum profecit, euaſitque acutiſſimus diſputator, ac doctrinæ Sancti Thomæ acerrimus propugnator.

Edidit Clypeum Thomiſtarum anno 1481. quem dicauit Regi Hungariæ Matthiæ Coruino, impreſſuſque fuit eodem anno Venetijs. Luſitanus *in Biblioth. pag.* 197. Plodius *in Appendice.* Vallus *in Compendio p.* 2.

Floruit ſub hoc tempore.

Anno 1473.

MARTIALIS AVRIBELLVS Gallus Narbonenſis, patria Auenionenſis S. Theol. Magiſter eruditus, prudentiſſimus, in tractandis negotijs Ordinis maximè ſolers, memoriaque tenaciſſimus. Vir planè miræ conſtantiæ, ac intrepidus. Electus fuit Ordinis Generalis an. 1453. S. Vincentio Ferrerio in Sanctorum numerum relato à Caliſto III. an. 1455. *ipſe edidit officium.*

Hinc acroſticè in hymno ad veſperas primæ litteræ cuiuslibet ſtrophæ componunt, & indicant nomen Auctoris, ſcilicet *Martialis.*

Anno 1465. amoto à Generalatu F. Conrado Aſtenſi reaſſumpſit Auribel-

bellus iterum dignitatem, Obijt die 21. Septembris 1473. Leander, Taeg. p. 5. Seraphinus Ractius Plodius p. 2. *lib. 3.* Lucarinus, Fontana *de Prou. Rom. cap. 6.*

IACOBVS CANFARVS Genuensis, quem singularibus dotibus locupletauit natura, industria adauxit. Religionem amplexus in patria, plurimum profecit in litteris. Edidit:

Tractatum lingua vulgari de immortalitate Animæ in modum dialogi. Cuius titulus, & initium satis rudia.

De immortalitate animæ in modum dialogi vulgariter.

Incipit prologus: lege feliciter. Al venerabile, & discreto suo maggiore Iohanni di Macchano cittadino de la felice cità di Venetia. Frate Iacobo Canpharo di Genoa dell'Ordine de' Frati Predicatori in sacra Theologia licentiato in vniuersità de Oxonfordi cum recomandatione &c. Asseruatur in Bibliot. Sapientiæ in vrbe.

Claruit sub Sixto IV. summo Pontifice. Abbas Iustinianus *de script. Liguribus.*

Anno 1474.

BALANVS de RVPE (cuidam, sed malè Alarius) Natione Batauus, in declamationibus sacris egregius S.Th. Magister eruditus, Christi gloriæ, multis in prouincijs, quas prædicando peragrauit studiosus pronector, Deiparæque virginis, erga quam eximio ferebatur amore, pientissimus cultor, eiusque Rosarij feruentissimus Promotor & Restaurator, multarum vrtutum titulis, & cælestium reuelationum gloria clarissimus, doctrina, eloquentia, feruore deuotionis cum ijs, quos est mirata antiquitas comparandus, inter alia ingenij sui cælestisque sapientiæ insignia monumenta reliquit.

De dignitate Rosarij B. Virginis lib. vnum.

Apologiam pro eodem ad Ferricum de Cluniaco, Episcopum Tornacensem.

De Fraternitate Rosarij lib. vnum.

Compendium Psalterij Mariani alium librum.

De Miraculis Sanctissimi Rosarij librum alium.

In Cantica canticorum singula Salomonis verba ad Christum, & B. Virginem, se inuicem colloquentes, decentissimè accommodando.

De 15. Laudibus Psalterij B. Mariæ secundum 15. lapides in Rupe altissima Angelicæ Salutationis repertos. M. S. Vltraiecti *in Bibl. publica.* Ex Suuertio in Athenis Belgicis, *ex Bibl.* Mariana, Marraccij, & alijs. Scripsit: *Etiam sermones quadragesimales. Item de sanctis per totum annum, & plura alia.*

Lusitanus *in Bibl.* Taeg. Plodius *in Appendice*, Sixtus Senensis *lib. 4. Bibl. Sanctæ.*

Clarus miraculis ad lucem transijt immortalem vir pius, & B. M. Virginis cælorum Reginæ feruidus amator, anno Sal. per Christum reparatæ 1474. pridie Assumptionis. Eius hactenus præter illustrissimum nomen, vix aliquid lectum fuisse, dolendum asserit *in Bibl. Belgica* Valer. Andreas: Rediuiuum tamen produxit ex parte, edito de Dignitate Psalterij Iesu, & Mariæ libro, Ioannes Andreas Coppensteinius ex nostro Ordine Theologus, Friburgi 1629. in 4.

Sepultus fuit Zuul in Olandia.

Scripserunt de Alano Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ord. Præd. fol. 1. & 2.* Taegius *in monum. part. 5.* Seraphinus Ractius, Plodius *de vir. ill. Ordinis lib. 1.* qui non rectè obitum eius ad annum 1475. reiecit, & alij.

A Martyrologio dominicano inter Beatos Confessores Ordinis nostri his verbis annumeratur: *Beatus Alanus Brito, vir Sanctissimus fuit, cui Diua Virgo apparens, vt deuotionem Rosarij magno feruore prædicaret, admonuit.* Huic adstipulatur Breuiarium Dominicanum in lectione 6. in festo Sanctissimi Rosarij dicens: *Sacratissima Virgo immensa circumdata lumine, Fratri Alano Britanno eximio concionatori se visendam exhibuit; atque monuit, vt tum ipse, tum eius socij Prædicatores collapsam Sacri Rosarij deuotionem totis viribus restituere conarentur, &c.*

Huic Beato viro Rosarij reparatori, cum quo frequentissimè sacratissima Vir-

Virgo Deipara alloqui dignata est frequentissimè reuerenti deuotionis affectu composui sequens

ELOGIVM.

Rosarij Restauratori
Dei ad gloriam,
Deiparæ ad triumphum,
Cælestium ad lætitiam,
Terrestrium ad profectum,
Ad meritum, ad salutem,
Et infernorum ad pœnam.
Igitur
Rosarij Restauratori,
Beato Alano
Ab alendo Virgini Rosas:
Vel Alano
Odorem ab exhalando;
Nisi Alano,
Quod aligero fraetus ingenio,
Tantùm profecit in litteris,
Vt ascenderet super Cherubim, & volaret:
Volaret per omne scibile.
Alano vel dicto,
Quòd aligero calamo suo
A. Altam reddidit Virginem, vt volaret
Instar Aquilæ iterum in Desertum,
In Orbem,
B. Qui post decessum Dominici
Reputabatur Desertum.
Obliuione Rosarij
Deseruerat is Mariam.
Beato Alano de Rupe:
C. Sed quam aperuit Deus
In Salubres fontes doctrinæ
Pro animarum salute.
De Rupe,
In qua nidificauit columba,
D. Quæ descenderat in Iordanem.
In ore Ambrosij, ac Pindari
Apes mellificarunt:
In Stesichori accinit Philomela.
Huius in ore Rupis
Columba,
E. Quæ in Canticis commendatur,
Maria.
DE RVPE;
Sed, quæ in Alano fæcunda,
Vt hortus Rosariorum
Efflouit in Ecclesia
Sapientia, sanctitate, miraculis.
DE RVPE
Prærupta quidem, & alta:
Hinc inaccessibilis ei,
Qui supra pectus raptatur,
Serpenti.
Ad supplicium datum est Midæ,
F. Vt in aurum
Quidquid tangeret, verteretur.
G. Ad salutem Orbis Alano
Vertebat cuncta in Rosas.
Vel
Vertebat cuncta in Rosas,
Vt istis
Mariam abundantiùs coronaret:
H. Rosarium plantauit Dominicus;
Ab Ordine
Duo sæcula cum dimidio,
Et amplius irrigatum
Exhibilante ab Aquilone Serpente
Penitus in Iericho à radice
Arefactum esset:
Nisi
Deipara edocente Alanus
Anno MCDLXXIV.
Exiccatum exuscitasset.
Iterum Deus contulit incrementum.
A primordijs
Nisi Dominicus plantauisset,
Illud Alanus in Paradiso Ecclesiæ
Futurum fuisse arbitror
Vt plantasset.
Replantauit:
Et ex Iericho
Replendo Rosarijs Orbem
Orbauit auxiliarijs Sathan.
Dominicus Albigenses Rosario fulminauit:
Sed tumulauit Alanus
Adeo Alanus cingebatur vndiq; rosis;
Et adeo
Roseo semper loquutus est ore,
I. Vt roseam eum putasses Auroram;
Nisi quòd Solem hæc anteuertat,
Venerit B. Alanus post Solem,
Dominicum.
Hoc habuit quoque Auroræ
Excitare à somno torpentes,
Tenebras propulsare.
In Albigenses Dominicus
Ecclesiastes, & propugnator Mariæ;
Eiusdē sponsus, & prædicator Alanus.
Sponsus est, sed Nouellus;
Non vt Iosephus, pasibilis,
Sed fult sponsus Virginis gloriosæ.
K. Vt perpetua essent sponsalia,
Anu-

Anulo pronubo, quem Deipara
Non auro, siue argento,
Sed vno crine contexuerat colli sui,
Ab eadem Sponsa donatur.
Tunc planè Alano dicere licuisset:
L. *Vulnerasti cor meum, soror mea, Sponsa,*
In vno crine colli tui.
Fuit anulus, & catena,
Qua cum Virgine
Colligatum est cor Alani.
A Deipara potatur & lacte:
Dapes cum fastidiuisset terrestres,
Promeruit illas de cælo.
Vt quicquid de Virgine diceret, vel dictaret,
Purum esset, ac dulce,
M. Eiusdem lacte abluitur, & potatur.
Si mores ex alimento,
Ex hoc vbere nanciscetur
Super Angelos puritatem.
Eo libato,
N. Eructauit de Virgine Mirabilia.
Quæ si non fuere notata,
Nec ad Posteros deuenere;
Notata sunt Aeternitatis in libro.
Ex vbere sacratissimo hausit Alanus
Tantum spiritus, quantum sanguinis.
Si dexterum vber Alano,
Et pupulo Iesu sinistrum;
Vel è conuerso assignes:
Semper est collactaneus Redemptori.
Detur sinistrum Alano,
Nam seruus.
Dexterum paruo Deo:
Huic dignius:
(Quod propre cor) suauius sit Alano.
Tandem collapsa sacri Rosarij deuotione
Vndique restituta,
Cum in terris Alano
Non esset aliud faciendum,
Cælestem ad patriam appulit.
Ita qui vixerat
Absque pernicie vitam,
Nimia pernicitate post mortem
Anno Sal. 1474. Pridie Assumptionis Mariæ
Feliciter volauit ad cœlos;
Vt inde infunderet,
Inflexum salutis influxum,
Mittet inde Alanus
Etiam modo
Cum gelu rigeant cuncta,
Rosas immarcessibiles gloriæ
Immortales Rosas legentibus in Rosario
Mortalibus immortaliter.
Sacratissimi Rosarij Virgo,
Rectè dicitur (& est) cælum.
O. Cœlum est:
Quod absque corruptione, ac pura.
Cœlum est; sed immobile:
Non quòd intelligentia careat,
Et motore:
Sed quod firmior Firmamento:
P. Quippe in sua Religione
Ab anno MCDLXXIV.
Vsque hodie
An. MDCLXXV.
Per Rosarium nostra Virgo
Absque trepidatione feruoris
Nō est passa vertiginem apud nostros.
Quid mirum?
Firmissimi Poli eius
Dominicus, & Alanus.

SCHOLION

A. Apocalypsis *cap.* 12. *d.* 14. *Datæ sunt mulieri alæ duæ aquilæ magnæ, vt volaret in desertum.*

B. Ex Breuiario Dominicano in octaua Sanctissimi Rosarij *lect.* 4.

C. Psalmi 113. a. 8. *Qui conuertit petram in stagna aquarum, & rupem in fontes aquarum.*

D. Lucæ *cap.* 3. & 22. *Descendit spiritus sanctus corporali specie, sicut columba in illum.*

E. Cant. *cap.* 2. *d.* 14. *Columba in foraminibus petræ &c.*

F. Midas Gordij bubulci filius, & Rex Phrygum propter Bacchum hospitio susceptum obtinuit, vt quicquid tangeret, in aurum verteretur. Sed cum cibus, & potus contactu etiam in aurum verterentur, sensit tandem stolidus se stultè petijsse, & facti pænitens, orauit Bacchum, vt hoc munus auferret. Quo impetrato ab illo, liberatus est à supplicio.

G. Innumera loca Sacræ Scripturæ à Beato Alano nouello sponso Mariæ interpretantur de Sanctissimo Rosario.

H. Habetur ex Breuiario Dominicano in Festo Sanctiss. Rosarij *lect.* 4. Consule nostram Aquilam Stelliferam stella 5.

Sic

I. Sic à Poeris solet describi Aurora. Virgilius de ortu Solis:

Aurea fulgebat roseis Aurora capillis.

Idem in 7.

Aurora in roseis fulgebat lutea bigis:

Ouid. lib. 3. de Arte:

Nec Cephalus roseæ præda pudenda Deæ.

Tibullus lib. 1.

Luciferum roseis candida portet equis:

Ouidius lib. 1. Eleg. *Non illa parentem Memnonis in roseis &c.*

Torquatus Tassus:

In tanto ella s'aderna, e l'aurea testa Di rose colte in Paradiso infiora.

K. Beatus Alanus *in* 1. *p.* de Ortu, & progressu Psalterij *cap.* 10. *num.* 1. hæc habet: *Simul suo ipsum Vbere virgineo lactauit. Adhac eundem annulo ex virgineis eapillis suis facto, sibi desponsauit. & p.* 2. *c.* 4. *num.* 3. magis distinctè: *Simul hunc famulum suum, Domino Iesu Christo præsente, multisque Sanctis cir.umsistentibus, sibi desponsauit: addiditque ei annulum Virginitatis suæ virginei de crinibus ipsiusmet Mariæ concinnè factum. &c.*

L. Cant. *cap.* 4. *c.* 9.

M. Habetur *p.* 1. *c.* 10. *num.* 1. *Simul suo ipsum vbere virgineo lactauit.*

N. Hæc de B. Alano habet Marraccius *in Bibl. Mar. Natione Batauus, S. Theologiæ Magister eruditus, Christi gloriæ, multis in Prouincijs, quas prædicando peragrauit studiosus pronector, Deiparæque Virginis (erga quam eximio amore ferebatur) pientissimus cultor, eiusqueRosarij feruentissimus Promotor, multarum Virtutum titulis, & cælestium reuelationum gloria clarissimus, inter alia ingenij sui, cælestisque sapientiæ insignia monumenta, Marianæ Bibliothecæ consecrauit, vt habeo ex Suuertio in Athenis Belgicis, alijsque:*

De dignitate Rosarij B. Virginis. *lib.* 1.

Apologiam pro eodem ad Ferricum Cluniacẽsem Episcopũ Tornacensem.

De Fraternitate Rosarij *lib.* 1.

Compendium Psalterij Mariani *l.* 1.

De miraculis Sanctiss. Rosarij *lib.* 1.

In Cantica Canticorum *lib.* 1. singula Salomonis verba ad Christum, & B. Virginem, se inuicem colloquentes accommodando.

De 15. laudibus Psalterij B. Mariæ secundum 15. lapides in Rupe altissima Angelicæ salutationis repertos M. S. Vltraiecti in Biblioth. publica.

Ad lucem transijt immortalẽ vir pius, & B. M. Virginis Cælorum Reginæ feruidus amator anno sal. per Christum reparata 1474. *pridie Assumptionis Virginis. Eius hactenus præter nomen, vix aliqua lectum fuisse, dolendum asserit in sua Biblioth. Belgica Valerius Andreas: Redsuiuum tamen produxit ex parte, edito de Dignitate Psalterij Iesu, & Mariæ libro, Ioannes Andreas Coppensteinius ex Ordine Prædicatorum Theologus, Friburgi* 1629. *in* 4. *De Alani autem affectu in Deiparam fusè in meis Religiosis Marianis, cap.* 1. Hactenus Hippolytus Marraccius.

S. Bernardus serm. 3. super Salue Regina: *Ipsa cælum, ipsa terra, ipsa sol, ipsa luna, & stella matutina &c.* Et paulo ante: *Non solum cælum, & firmamentum, Domina rerum intelligitur; sed alijs nominibus conuenienter appellatur,* &c. Rursus S. Germanus Patriarcha Constantinopolitanus orat. in summè venerandum Sanctissimæ Dei matris Natalem de Deipara has interpretatur scripturas: Cœlum. *De cælo respexit Dominus, vidit omnes filios hominum. cælum cæli Domino.* A Leone Imperatore, cognomento Sapiente, in Oratione de Assumpt. appellata est *Cælum animatũ omnium similiter curam gerens.* hinc exclamat 4. *parte tit.* 15. *c.* 2. summæ Theol. S. Antoninus: *O quanta est cura Beatæ Virgini de nobis! omnibus aperit sinum misericordiæ suæ, nec est, qui abscondat se à calore beneficiorum eius:* Et planè sine numero ferè sunt Patres, præsertim Græci, qui Deiparam cœli nomine nuncuparunt. S. Gregorius Taumaturgus serm. 3. de Annunc. *Maria Virgo alterum in terra cælum.* S. Methodius Episcopus Tyri, & Martyr. homil. de Purific. B. Virg. *Verè Regina, quæ verè capax cælum ad Deum, qui nusquam alioquin capi potest recipiendum facta.* S. Athanasius Archiepisc. Alexandrinus serm. in Descriptione Sanctissimæ Mariæ: *Non coinquinatum fuit illud cælum secundum, nempe Maria.* S. Epiphanius Salaminæ Cyri Epis.

in

in serm. de Laud. Virg. *Anna grauida effecta cælum peperit, sanctam puellam Mariam : illa enim reperitur esse cælum.* S. Theodorus orat. de Natiu. B. Virg. *Aue cælum, regionis mundum ambientis altissima pars, stellata splendoribus, ex qua ortus est iustitiæ sol, ferens hominibus salutis diem, vespere expertem.* Idem habetur à Io. Chrysost. orat. In Hypapantem Domini à S. Proclo Archiep. Constantinop. Orat. 1. de laudibus Virg. à S. Andrea Cretens. Archiepisc. Hierosolymit. serm. in salut. Angel. ab Hesichio Hierosolym. *Orat.* 2. De laud. Virginis, à S. Sabba in Menæis Græcorum apud Simonem Vuagnarech in Pietate Mariana Græcorum *num.* 51. à S. Cosma Hierosolym. in Menæis die 15. August: ode 4. *Cælum illud terrestre, nempe Deipara, in terra cælesti, quæ nulli est corruptioni obnoxia, collocatur.* Alia, ne lectores afficiam tædio, missa facio.

P. Collapsa sacri Rosarij deuotio à B. Alano Brinanno eximio concionatore restituitur. A quo tempore posthac semper in Religione Dominica, & per eam in Christiana Republica cum maximo fructu fidelium floruit, & viresscit.

Anno 1475.

PHILIPPVS SIRACVSANVS siculus, adolescens cum valere rebus sæcularibus imperasset, nostro Instituto voluit cooptari. Illicò morum grauitate visus est prælucere, quos mirificè imbuit litteris. Rara eruditione refertus, Sacram Theologiam, & Philosophiam, quas assequutus est profundissimè, alios docuit parili felicitate. Magisterio decoratus sub Sixto IV. summo Pontifice scripsit:

Eruditum librum variarum materiarum. Item scripsit:

In orationem Dominicam.

Super salutationem Angelicam.

In symbolum S. Athanasij.

Super Te Deum laudamus.

Super Gloria in excelsis Deo.

De discordantijs apparentibus inter Eusebium, SS. Hieronymum, & Augustinum.

Seraphinus Ractius, Plodius *p.* 2. *lib.* 3. *& in Appendice*, Taegius *p.* 5. Ambrosius Gozzeus *in Catalogo scriptorum*, Lusitanus *in Bibl. fol.* 204. *&* 205.

Anno 1476.

MICHAEL FRANCISCVS, patria Insulensis, Gallo-Flander diu sacras litteras docuit inter nostros. Erat doctissimus, exactus religiosus, & moribus candidissimis. Philippo Pulchro, Archiduci Austriæ, post Hispaniæ Regi, & patri Caroli V. à sacris confessionibus, à concionibus, à consilijs fuit. Ob præclaras animi dotes designatus fuit Episcopus Salubriensis. Insulis, in patria anno 1502. Sanctissimo Rosario addictissimus, quod è terra sumpserat, reddidit terræ. Scripsit inter alia.

Quodlibeticas decisiones de septem doloribus. Beatæ Mariæ Matris Dei. Antuerpiæ typis Theodori Alostensis.

Confraternitatem dolorum Beatæ Mariæ Virginis à Philippo Austriaeo Burgundiæ, Barbantiæque Duce erectam. Ibidem.

Item Pium commentarium super Antiphonam Salue Regina.

De Confraternitate Sanctissimi Rosarij eiusdem Beatissimæ Virginis librum vnũ, etiam per modum quæstionum quodlibetaliũ. Coloniæ 1476. & Parisijs 1518. in 8.

Librum de vanitate sequentium Curiã. Extat manuscriptus Insulis, apud nostros Dominicanos.

Ita Antonius Senensis *in Bibl. Ordinis pag.* 176. Aubertus Miræus Bruxellensis *de scriptoribus sæculi* 16. Valerius Andreas *in Biblioth. Belgica*, Franciscus Suertius in Athenis Belgicis.

Anno 1477.

DOMINICVS FLANDRENSIS vir doctissimus, in Philosophia princeps, Thomistarum, sicut Capreolus in Theologia dictorum Princeps, quondam Regens Bononiensis, Doctrinæ S. Thomæ acerrimus propugnator, solidissimus, & profundissimus doctor, angelicæ doctrinæ præco insignis, ex inferiori Germania oriundus fuit; sed in Lombardia sub

vexillo nostri Patris S. Dominici votis se Altissimo consecrauit, in Scotistas vehemens fuit, & Pseudothomistarum impatiens. Vir quidem viuacissimi ingenij, acerrimique iudicij in defendendo cautus, & securus, in opponendo argutus. Obijt Bononiæ, & sepultus fuit in conuentu S. Dominici, cuius erat filius. Scripsit:

In Metaphysicam Aristotelis præclarissimas quæstiones pluries impressas, & præcipuè Coloniæ Agrippinæ, typis Arnoldi Kempensis, sumptibus Ordinis anno 1621. in folio.

Quæstiones 69. super libros Posteriorum.

Quæst. 23. super fallacias.

Item in Prædicamenta, & Periher menias. Venetijs apud Michaelem Berniam Bibliopolā Bononiensem 1587. in4. & Venetijs 1600. in folio, & alibi pluries,

In libros de Anima breuem recollectam. Venetijs 1535. in folio.

Quæstiones super Prædicabilia.

In octo Physicorum libros.

In libros de Cælo.

De Generatione.

De sensu, & sensato, atque in cæteros omnes, qui Parua naturalia nuncupantur.

Commentaria in omnes Ethicorum, atque Politicorum libros.

Commentarios in Propositiones de Causis.

Quæstiones quodlibetales. Hæc omnia citantur passim ab eodem Flādrensi in Metaphysica. Ita Cosmas Morrelles nostri sacri Ordinis Prædicatorū S. Theologiæ doctor, Coloniæ, & per annexas partes Generalis Apostolicus Inquisitor.

Lusitanus *in Bibl. fol.* 70. Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

PETRVS MALDVRA Bergomensis vir inter omnes sui temporis doctissimus, qui multis annis Regens Bononiæ multos præclaros reliquit discipulos, præsertim Reuerendissimum P. F. Vincentium Bandellum, olim Generalem nostri Ordinis, Magistrum Thomam Brixiensem virum pium, & integerrimum, necnon doctissimum, & alios plures. Sub eo etiam studuit Magister Paulus de Soncino, qui quæstiones acutissimas in libros Metaphysicæ composuit, & plura alia pereleganter dictauit. Fuit Petrus vir morum sāctitate, ac miraculorum fama clarus; composuit.

Tabulam super omnia opera S. Thomæ Aquinatis.

Edidit Concordantias locorum S. Doctoris, quæ sibi aduersari videntur.

Indicem omnium locorum Sacræ scripturæ, quæ adducuntur, & exponuntur à D. Thoma.

Tradunt alia etiam composuisse. Plodius *in Append. Supplementum Chronicorum*, Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ord. pag.* 198. Hic notandum Lusitanum fol. allegato 198. ponere Petrum de la Maldura: sic enim dicit de eo: *Bononiæ Philosophiam, & Theologiam professus fuit publicè, & gloriosè; & fuit nostri Studij Bononiensis Regens dignissimus. Scripsit opus vnum, quo D. Thomæ libros omnes vno tantum, veluti compendio, multo studio complexus est. Plura alia edidisse fertur. Claruit anno* 1470. *Supplementum Chronicorum.* Hæc Lusitanus.

Deinde eodem folio 198. & sequēti recenset Petrum Bergomensem, & dicit de hoc: *vir sua ætate vita, & eruditione clarissimus, & in doctrina Diui Thomæ excellenter fundatus. Compilauit summo studio, & industria haud vulgāri illud insigne opus, quod Tabula Diui Thomæ dicitur, qua ordinauit quicquid sparsim in omnibus D. Thomæ operibus continetur, & eam consulendo quisque quicquid* D. *Thomas docuit, ex illa habebit facillimè.*

Concordantias etiam dictorum S. Thomæ, quibus sibi ipsi aduersari videtur, parauit illius dicta conciliando, & quod non dissonent sensu, etsi prima verborum facie videantur discrepare dilucidè declarauit. Continet autem hoc opus Concordantiarum talium 1222. *dubia cum totidem solutionibus:*

Collegit etiam Indicem, quo omnes scripturæ sacræ authoritates, varijs in locis à D. *Thoma expositas, complexus est.*

Ex his desumpti sunt Indices, scilicet generalis, & scripturarum, qui quorundam Theologorum Louaniensium opera

D.Tho-

D. Thomæ summæ Theologiæ per Plantinum excusæ apposita sunt. Claruit anno 1480. Hactenus Lusitanus.

An verò Petrus Bergomensis differat à Petro de la Maldura valdè dubito.

Anno 1478.

PETRVS de OCHANNA, emissa professione, ad supremum pietatis, & litteraturæ apicem totis præcordijs anhelando peruenit. Sacræ Theologiæ Magister plures annos publicè docuit, & cum maximo discipulorũ profectu. Hic cũ F. Didaco de Betoño sub Sixto IV. Petri Oxomensis Doctoris Salmantini Hætherodoxa quædã disseminantis, eiusque doctrinam hæreticam, erroneam &c. pronunciauit, eorumdemque censura à Pontifice maximo Sixto IV. approbata fuit. Vnde dictus Petrus notatus à nostris hæreseos, doctrinam reuocare, & abiurare compulsus est, Cathedra combusta est, & schola, à Fratribus nostris aqua benedicta respersa, atque purgata. Fernand. anno 1474. & Grauina *de sacro deposito cap.* 22.

IACOBVS à BYDGOSKA Polonus ex nobilissima familia Zarembora Magnus Theologus, & inuictus hæreticorum antagonista, cum quibus fortiter pluries cõgressus, deuicit. Fuit ingenij maximi, & studij non minoris, in pluribus scholis philosophiæ, ac Theologiæ interpres.

Scripsit plura; sed quæ fuerint, & quo anno functus sit vita, vel claruerit, adhuc non reperi.

Anno 1479.

LEONARDVS MANSVETVS, Perusinus singulare nostræ Religionis extitit ornamentum. Tyrunculus Theologos, & philosophos in Religione præstantiores audiuit. Post lectam apud nostros Theologiam, ac artes, varios conuentus moderatus est, & ipsam Prouinciam suam. In hoc munere obeundo, tenax iusti, ac recti summo studio obseruantiam regularẽ promouit. Absolutis his Præfecturis, Magister Sacri Palatij creatus est. Deinde Vicarius Ordinis. Postremò anno 1474. Magister nostri Ordinis Generalis. Scripsit:

Opera Theologica docta. Functus est vita hoc anno 1479. die 27. Iulij ætatis suæ 66. Lucarinus, Fontana *de Prou. Rom. cap.* 6.

MARCVS ARIGECTVS de Conuentu S. Marci Florentini non solum doctrina scholastica, sed floruit insigniter adhuc expositiua. Oratoriæ quoque incubuit, & cum laude. Scripsit:

Expositionem Psalterij Dauid.

Monum. eiusdem conuentus, Fontana *de Rom. Prou. cap.* 6. Quando floruerit, vel quis ei fuerit annus emortualis, ignoro.

Anno 1480.

GVILELMVS BETHVS ANGLVS Moderator suæ Prouinciæ, Religiosissimus, ac zelantissimus Pater non minus eruditus, ac pius, Scripsit:

Super quatuor libros sententiarum:
De unitate formæ:
Varias lecturas scholasticas.

Floruit sub hos annos.

Epitome Gesneri, Plodius *parte* 2. *lib.* 3. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ordinis pagina* 97. & 98.

HOC ANNO magnus timor irruit in Italiã. Nam Hydruntum, vrbs maritima in Salentinis captum fuit impetu repentino à Turcis. Achimatus, vel Acomates ex Epiro miles fortissimus oriundus, cui cognomentũ erat Ghendic, ductor erat exercitus Turcici. Alij id adscripsere Sersonæ. Irrumpentibus Turcis in ciuitatem, Archiepiscopus cum clero, Religiosis, & populo vtriusque sexus se recepit in cathedralem. Forti animo Archipresul pontificalibus se vestiuit, & oues sibi creditas hortabatur. Quidã ex nostris fructuosus Concionator, Spiritu Sancto impellente, populum exhortaturus ad fidei confessionem, & si contingeret casus, ad mortem, intrepidus ascendit ad pulpitum, & dum exhortatoriam habe-

ret de fide orationem, irruunt in Ecclesiam Turci, his minantur mortem, hos cædunt. Iubent, vt concionator fileat, & descendat; ille abnuit, & abnutat, Inceptam prosequitur hortatoriam. Minitantur hi cædem concionanti, ille fortiùs, & ardentiùs populum exhortando exclamat; *Sancta fides; Sancta fides*. Inuecti furijs barbari ascendunt ad orchestra, feriūt prędicantem, trucidant, & ille non cessans clamare, Sancta fides, Sancta fides, in domino super pulpitum feliciter obdormiuit. Archiepiscopus quoque coronatus fuit martyrio, eademque palma viginti quinque, vel circiter decorati fuerunt ex nostris. Syndicus etiam tormentis varijs fortiter, & inuictè superatis, tandem satis barbarè truncato capite, per medium sectus fuit. In eiusdem templi, & in totius vrbis vastatione duodecim millia hydruntinorum, & amplius affecti sunt morte. Duo millia, & bifcentum in oppida, & loca viciniora fugam arripuerant. Loquitur de hoc Prædicatore nostri Ordinis interfecto Fr: Gabriel de Barletta, qui tunc temporis in patria morabatur, Feria 3. Pentecostes stylo æquo docto, ac crasso his verbis: *Et de Fratre nostro in Otranto, dum Ciuitas caperetur à Turcis, nec cessaret à prædicatione. Descende, inquiunt mori potius voluit, & per medium in pulpito secari, nec cessabat loqui; Sancta Fides; Sancta Fides: Sancta Fides*. Item Vallus *in compendio part. 4. pagina 192. & 193*. Fontana....

Huius fratris nostri memoria prostat in eodemmet Hydruntino suggestu, in quo videtur imago dicti Patris Dominicani prædicantis, quem facientem verba Thraces immaniter interficiunt.

Huius grauissimæ cædis Hydruntinæ meminerunt Leander Albertus, Scipio Mazzella *in descriptione Regni Neapolitani*, Aliqua Breuia Innocentij VIII. & Calixti III. quasi omnes Historici Regni vtriusque Siciliæ, Cranzius *lib. 12.* Metropol. *capit. 20. mea Chronologia an.* 1480.

Horum corporum, iussu Ferdinandi I. Regis vtriusque Siciliæ quædam translata fuerunt Neapolim, in templum S. Catharinæ ad Formellum, reliqua verò sepulta fuerunt Hydrunti. Conuentus noster deinceps relictus fuit à Patribus.

Defuncto deinde anno sequente Mahumeto II. Nicomediæ, orta est contentio inter Baiazetem II. primogenitum Mahometi & Sizimum filium eiusdem minorem. Ex hoc bello ciuili parta est salus Italiæ, & Rex Ferdinandus primus, recedentibus Turcis ab armis, breui manu recuperauit Hydruntum.

Cecinit excidium Hydruntinum heroico carmine italico R. P. F. Hyacintus Vritanus Ord. Prædicatorum.

FRANCISCVS patria Neritonensis in Salentinis, nobilibus ortus parentibus, ex Baronibus de Sancto Blasio à puero grammaticen doctus, nondum duodecimum annum attingens, appulit animum ad Rhetoricam. Hanc consequutus, cæpit diuersari cum musis. Cum ex ingenio, ex morum suauitate, ex animi rectitudine adolescentulus permagna promitteret *stirpi*, sęculo se subduxit, nostrū Ordinem amplexatus. Mittitur Botuntum à Patribus; vbi posuit feliciter tyrocinium. Vigebat illic obseruantia regularis, quæ incrementa sumebat ex litteris, & exemplis illius doctissimi viri Mariani Botuntini. Emissa professione, sub hoc clarissimo Præceptore, in Logicis, in Philosophia, & tandem in litteris sacris posuit operam. In his breui tantum profecit, vt per vtramque Apuliam, Lucaniam, & Salentinos vix vigesimum annum egressus, sibi nomen viri doctissimi compararit. Summa cum laude docuit Venusij, Fogijs, & Luceriæ. Euulgata per totam Italiam fama, accersitus fuit Patauium, vbi plures docuit annos. Plures, & insignes Doctissimus, & religiosissimus Pater in doctrinis reliquit discipulos, & præsertim Eminentissimum Dominum D. Dominicum Grimanum Cardinalem, omnium doctrinarum genere peritissimum, Antonij Venetiarum ducis filium, qui epistolas ad Sabellicum, atque Erasmum datas, & alia quædam ingenij sui (vt testatur Miræus in sæculo 16. *cap. 30.*)

mo-

monumenta posteris reliquit. Operũ cuius tomus vnus M. S. extat Romæ in Bibliotheca Card. Ascanij Columnæ, quæ olim fuerat Cardinalis Sirleti.

Habuit quoque Auditorem Illustrissimum, ac Reuerendissimum D. Antonium Pizamanum, Feltrensem Episcopum virum doctissimum, & omniũ virtutum splendore clarissimum, aliosque Archiepiscopos, & Episcopos, doctoresque innumeros, cuius fama in æternum manebit.

Vir perspicaci, & felici memoria fuit, & adeo versatus in qualibet facultate, vt nemo illo instructior haberetur. Summis laudibus effertur à paruo Chronico nostrarum Constitutionũ, à Leandro Alberto in descript. Italiæ, ab Antonio Lusitano *in Bibl. pagina* 81. *&* 82. à Plodio *p.* 2. *lib.* 3. ab Ambrosio Gozzeo *in Catalogo*, à Vallo *in Compendio part.* 4. *fol.* 201. *&* 202. Scripsit:

Quæstiones super duodecim libros metaphysices doctissimas, multo ingenio, ac studio elaboratas, ac eruditione refertas; quæ etiam his temporibus magno pretio habentur.

Scripsit multa alia.

Excessit è viuis Pataui j, vbi magna mercede à Senatu Veneto conductus legebat. At non benè liquet de anno, quo Franciscus cesserit fato. Si dixeris cum aliquibus vita functum anno 1480. Ergo non habuit Thomam de Vio, qui fuit Cardinalis tit. Sancti Xysti, auditorem. Hoc anno Caietanus erat ætatis suæ XI. annorum. Et nihilominus traditio est communis Caietanum auditorem extitisse Neritonensis: producendus erit annus eius obitus ad septem alios annos circiter 1487.

Anno 1481.

BLASIVS patria Ragusinus, Dalmata natione, in Italia datâ philosophiæ, ac sacris litteris operâ, easdem docuit alios. Cumque doctior euasisset, euulgata fama, ob sapientiæ, pietatisque splendorem electus fuit Episcopus Tribunensis. Antistes cumulatè partes suas impleuit. Conciones frequenter ad populum habuit cũ eximia sui, & Ordinis laude, & animarum profectu. Cæterùm, quod ad nos spectat, prælo commisit.

Conciones de tempore, ac de Sanctis.

Claruit circa annum humanæ redemptionis 1481. ita Alphonsus Fernandez *in concertat. Præd.* Hippolytus Marraccius *in Bibl. Mariana*, Ambrosius Gozzeus *in Catalogo*, Seraphinus Ractius, & Plodius *part.* 2. *lib.* 3.

STEPHANVS PRIMVS, patria Caietanus in Regno Neapolitano, floruit sub Ferdinando I. Rege Neapolitano, à quo ob sui præclaras animi dotes, & eminentem doctrinam vnicè amabatur. In patria docuit, & Neapoli cũ sui, & Ordinis decore. Edidit;

Tractatum de Sacramentis, qui habetur inter repentes in iure canonico. Hic Auctor citat Ioannem de Neapoli in supradicto tractatu §. 6.

Meminerunt Stephanum Primum Grauina in vita Ioannis de Neapoli *addicta in lib. var. quæst. Parisijs disput.* Vallus *in Compendio parte* 5. *pag.* 236.

IACOBVS SPRENGERIVS, natione Teuto, suæ Germaniæ Prouinciæ olim (vt vocant) Prior Prouincialis vigilantissimus, ob excellentis doctrinæ famam, eximiæque laudem virtutis post lauream Magisterij ab Innocentio VIII. fuit Generalis censor hæreticorum in Germania constitutus. At Fernandez ad annum 1471. & Fontana in Theatro *p.* 3. *cap.* 3. *tit.* 40. dicunt fuisse in Germania constitutum inquisitorem non ab Innocentio; sed à Sixto IV. anno 1471. in sui Pontificatus primordijs. Fuit Sixtus electus pontifex ann. 1471. durauitque vsque ad annum 1484. Composuit.

Volumen de Institutione, Approbatione, miraculis, & Indulgentijs SS. Rosarij B. Virginis.

Item Malleum Maleficarum in tres diuisum partes, Venetijs apud Ioannem Antonium Bertanum 1576 in 8.

Claruit circa hunc annũ 1481. Antonius Senensis *in Bibl. Præd. pag.* 126. Taegius *part.* 1. Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Raphael Maffæus Venetus, Miræus in *Auctario cap.* 490. qui dicit vixisse anno millesimo quadringentesimo nonagesimo quinto; Senensis loco citato Sprengerium pro cautela simplicium com-

composuisse dictum librum, Malleum Maleficarum simul cum fratre Henrico Institoris, de quo nos anno 1496.

IOANNES IVNIOR, vir multa eruditione præclarus edidit librum, quem prænotauit.

Scalam siue cæli, siue Dei . quasi per ea, quæ continentur in eo, conscendatur ad Deum. Nuncupauit hoc opus Reuerendissimo Domino Hugoni Aquensis Ecclesiæ Præposito. Vlmæ anno 1480.

Lusitanus *in Bibl. pag.* 152. Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

IOANNES BARBETTA, patria Sichiensis in Creta, S. Theologiæ Magister, magnus historicus, & poeta admodum celebris, scripsit:

Librum de laudibus Dalmatiæ.

Ambrosius Gozzeus *in Catalogo*, Plodius *part.* 2. *lib.* 3.

LOGVINVS BERNENSIS magnus Theologus, ac diuini verbi mirabilis, indefessus, gratiosus, & fructuosissimus concionator, qui per 40. annos verbum Dei more Apostolico, absque stipendio vllo nondum per principes vrbes, sed etiam per castella & vicos circumiens prædicauit.

Innumeros sermones reliquit.

Floruit sub hos annos.

Meminit huius Lusitanus *in Chronico ad an.* 1470. *fol.* 261.

F. Petrus Apulus, vir doctissimus, & moribus probatissimis claruit etiā sub hoc anno, qui ob eminentem doctrinam, & vitæ integritatem renunciatus fuit Episcopus Sanctæ Mariæ, seu Lucerinus.

Huius meminerunt Michael Plodius *part.* 2. *lib.* 2. Vallus *in compendio part.* 4. *pag.* 184. *&* 185.

Anno 1482.

CHRISTOPHORVS GALVEZ hispanus, patria Ilerdensis, Theologus insignis, & doctrinæ cælestis Euangelistes præclarus, in sacræ paginæ cognitione, ac in omni disciplinarum genere egregiè versatus, qui Valentiæ, & in regno Aragoniæ Generalis Sancti officij contra hæreticam prauitatem Inquisitor fuit. Inter alia suæ doctrinæ, pietatisque specimina & vigilias, reliquit manuscriptas lingua hispana:

Quadragesimales, ò sermones de quaresma, quatuor voluminibus.

Item Sanctorales, y Dominicales totidem. Quendam alium librum dicauit Ioanni Aragonio Præsuli Toletano.

Claruit circa annum domini 1482.

De eo Alphonsus Fernandez *in concert. Præd.* Marraccius *in Bibl. Mariana, & Bibl. Hispana.*

Sub hæc tempora in litteris floruerunt Gabriel Barcinonensis, de quo Antonius Senensis Lusitanus in Chronico an. 1460. pag. 254. Iacobus Brixiensis, de quo ibidem. Fuit vigilantissimus hæreticæ prauitatis censor; Alexander Bononiensis inter Theologos præstantissimus, & oratoria æquè clarus, de quo magnus ille orator Augustinus Dathus Senensis *lib.* 2. Epistolarum epistola secunda ad eundem data: *Certè cum concionaris, proponis nobis ante oculos in præcipiendo Paulum Magistrum Gentiū, in instituendo Thomam Aquinatem Christianæ Religionis decus, in monendo vim Demosthenis; in docendo Ciceronis vbertatem, in delectando suauitatem Isocratis, vt nihil penè nec dici, nec excogitari possit, aut vtilius, aut iucundius tuis præclarissimis, & optimis institutis.* Hactenus Augustinus. De Alexandro meminerunt Antonius Senensis *in Chronico an.* 1460. *pag.* 253. *& alij.*

His adde Ruffinum Episcopum Castrensem prope Viterbium, Fratrem N. Romanum Episcopum Interramensem, Guidonem Episcopum in Corsica, Stephanum Romanum Præsulem Balneoregensem, Masseumque Romanum, cognomento Vrbeuetanum, qui Clugiensem administrauit Ecclesiam, de quibus Antonius Senensis Lusitanus *in Chronico Ordinis nostri fol.* 254. *&* 255.

Anno 1483.

DOMINICVS IOANNIS Florentinus de Conuentu S. Mariæ Nouellæ, vir ingenio, pietate, prudentia, & singulari in omni littera-

tura,

tura, eruditione spectabilis, Theologus, & poeta insignis, qui post plures Cœnobiorum, & Prouinciarum Præfecturas, totius dominicanæ familiæ Progeneralatum gessit, eique tamquã Ordinis Magister decem, & octo mensibus laudatissimè præfuit, elegantissimis carminibus exarauit volumen quadripartitum, scilicet.

De vita, & obitu Deiparæ.

De eiusdem mortalitate, & gloria l. 1.

De templis Romæ, & in Etruria B. Virgini dicatis libros duos, qui m. s. extabant in membranis, tum Florentiæ in Bibliotheca Gaddiana, tum Mediolani in Bibliotheca Conuentus S. Mariæ Gratiarum. Ex Pocciantio in Catalogo Scriptorum Florentinorum, ex Antonio Senẽsi Lusitano *in Bibl. Præd.* ex Marraccio *in Bibl. Mar.* & ex Plodio *p. 2. lib. 3.*

Item cecinit poema heroicum, & magnum de historijs Florentinorum.

Aliquos hymnos in laudem S. Vincentij Ferrerij, & S. Catharinæ Senensis.

Florentiæ publicè interpretatus est Dantem.

Obijt feliciſſima morte anno à partu Virgineo 1483. die 27. Octobris. Eius funus Florentinus Magistratus sumptibus communibus celebrauit. Monumenta sui conuentus, Fontana *de Prouincia Romana cap. 6.*

IOANNES ANGLVS S. Theologiæ Magister, philosophus magni nominis scripsit.

Dialogum in Physicam.

Item in Animam.

In Libros de cœlo, & Mundo.

In parua naturalia Aristotelis.

Claruit circa hæc tempora. Ambrosius Gozzeus *in Catalogo*, Plodius *part. 2. lib. 3.*

SALVVS CASSETA, Panormitanus, in Sicilia Generalis quæsitor fidei à Paulo II. datus fuit, in quo munere viginti sex annorum integro decursu partes suas viriliter egit. Sixto IV. summo Pontifici adeo acceptiſſimus erat, vt ei summus Pontifex blandiens dicere interdum solebat: *Felicior tu cunctis, qui nondum perseuerasti vsque in finem, & saluus es.* Cui ille respondens aiebat: *Vtinam non infelicior, qui nomen habeam, quod viuam, & mortuus sim.* Ab eodem quoque excipi solebat his verbis: *Salue, Salue.* Quare ab eo Sacri Palatij Magister institutus est anno 1474. de quo sic habet Olmeda in vita Leonardi Mansueti Magistri Generalis: *Sixtus item magisterium Sacri Palatij, sicuti illatenus Prædicatorum regulariter fuerat, cum eis etiam perseuerare voluit, Minores suos in hoc non audiens.* Anno 1481. non per electionem, sed per communem inspirationem, & publicam vocem, vt Pontifici Max. id enixè petenti, satisfacerent Patres, Magister Ordinis nominatur, erat tunc Vicarius Ordinis, & Procurator Generalis. Legatus Apostolicus ad Federicum tertium in Teutoniam missus est ab eodem summo Pontifice. Ibidem anno 1482. Coloniæ corpus B. Alberti Magni in locum decentiorem anno scilicet ducentesimo secundo ab eiusdem S. doctoris obitu transportauit. Cuius brachium Pontifici dono dedit. At cum nobiliorem fortunam, iam promeritam expectaret, in mortis amplexus corruit Romæ 17. Kalendas Octobris anno 1483. vixit in magisterio Sacri Palatij annos septem, in generalatu duos. Sepultus est in Ecclesia nostra S. Mariæ super Mineruam cum sequenti inscriptione:

Saluo Cassetæ Panormitano, summo Theologo
Hæresis annis XXVI. Inquisitori.
Sacri Palatij Magistro VII.
Cæteris Prædicatorum muneribus
Præclarè functo: demum sui Ord.
Incredibili omnium consensu
Generali assumpto.
Misso pro arduis Ecclesiæ rebus
A Sixto IV. Pont. Max.
In Germaniam Legato,
Et re ex voto perfecta, reuerso
De se maiori spe, desiderioque relictis,
P. Opt. ac benemerito Ordo poni curauit.
Annum agens LXX. Obijt XVII. Kal. Octob.
An. Sal. MDLXXXIII.
Scripsit vitam S. Vincentij Ferrerij.
Item quamplures Epistolas eruditione maxima refertas.

Olmeda in eius vita. Plodius *p. 2. lib. 3.*

lib. 3. Lucarinus, Fernandez, Fontana *in Theatro part.* 2. *c.* 2. *tit.* 2. *num.* 32. & alibi pluries. Miræus, *in Auctario cap.* 523.

IOANNES CONVS, vel Cunus Noribergensis Germanus in litteris humanis doctissimus, & præsertim in lingua græca. Addidit multa in græco ad opera D. Hieronymi, cum primùm excusa fuerant Basileæ.

Transtulit multa opera SS. Gregorij Nazianzeni, & Nysseni è græco in latinum.

Transtulit etiam librum S. Basilij de discrimine Vsiæ, & Hypostasis.

Traduxit in latinum ex Græco librum S. Gregorij Nysseni de homine.

Additio 2. ad Trithemium, Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

THOMAS de VDINE Forlanus Prouinciæ S. Dominici, Logica, & Philosophia egregiè delibutus, Sacras litteras cæpit ediscere. His absolutis, magno cum auditorum suorum fructu eas professus est multos annos. S. Theologiæ denunciatus magister, conuersus est ad moralem, & scripsit:

Librum de casibus conscientiæ, seu de dubijs per totam Quadragesimam.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *part.* 2, *lib.* 3.

Anno 1484.

PETRVS ANTONII, patria Viterbiensis, Tuscus orator egregius, ingenioque sublimi, qui fuit aliquando Procurator Ordinis in Romana Curia, magnus Theologus, & litteris humanioribus peritissimus. Scripsit:

Varios sermones, & orationes.

Item multa carmina.

Floruit labente hoc anno 1484.

De eo Albertus Venetus *in Chronicis cap. vltimo*, Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. fol.* 197. *& in Chronico anno* 1460. *fol.* 252. Plodius *part.* 2. *lib.* 3. Fernandez, Fontana *de Romana Prouincia cap.* 6.

HIERONYMVS Foroliuiensis, ex patria sui nominis oriundus, vir ingenio, & doctrina præclarus, prædicandæ Euangelicæ veritatis munere cōspicuus, in historijs versatissimus, typis commisit.

Sermones de tempore, ac de Sanctis.

Varia opuscula.

Aliqua fragmenta historiarum.

Claruit anno salutiferæ reparationis 1484. Alphonsus Fernandez *in Cōcertat. Præd.* Marraccius *in Bibl. Mariana.* Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris Illustrib. p.* 2. *lib.* 4.

BAPTISTA de IVDICIBVS à Finali, Ligur, clarissimus obseruantia, & doctrina, ex regulari Congregatione Lombardiæ à Paulo II. 10. Kalendas Maij anno 1469. Albintimiliensem Episcopatum obtinuit. Præfuit in illo annos quatuordecim laudabiliter. Deinde translatus est à Sixto IV. ad Amalphitanum Archiepiscopatum anno 1483. die 3. Aprilis. Anno verò sequenti assumptus est ad Ecclesiam Patracensem in Peloponneso. Romæ vidit diem extremum. Vghellus *tom.* 4. *&* 7. Leander *lib.* 3. Plodius *part.* 2. *lib.* 3. Taegius Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 4. *tit.* 2. *num.* 2. Alphonsus Fernandez, Ioannes Lopez, Abbas Iustinianus *de script. Liguribus*. Lusitanus *in Bibl. & in Chronico anno* 1460. *pag.* 254. Sepultus est Romæ in Ecclesia S. Mariæ super Mineruā sequenti epitaphio.

Baptistæ de Iudicibus humanæ,
Diuinæque doctrinæ Professori,
Pontifici Intermiliensi, post, Patracensi,
Qui vixit annis LV.
Iulius Card. S. Petri ad Vincula,
Familiari optimo, & B. M.

Scripsit super Euangelia commentaria.

Iterum Dialogum super Euangelium de duobus Discipulis euntibus in Emaus.

IO: GACTVS Messanæ ex nobilibus parentibus ortus anno 1440. vir fuit omnium scientiarum peritus, de quo Pyrrhus in Sicilia Sacra hæc habet: *Pontificij, cæsareique iuris erat peritissimus: Astronomus, Rhetor, ac præter latinas, græcis, hebraisque literis ornatus; Mathematicus etiam non obscurus fuit. Florentiæ, Bononiæ, & diutius Ferrariæ are publico docuit.* Ferdinando II. Rege promouente, à Sixto IV. Cephaleditanus Episcopus in Sicilia sub Metropoli Messanen. datus fuit Kalendis Iunij 1472. Deinde ab eodem Rege

ge

ge Orator missus est ad præfatum Pōtificem pro tuendo Regio iure electionis Archiepiscopatus Messanen. Iterū à Primoribus Siciliæ ad eundem Pontificem Orator pro grauioribus Regni negotijs destinatur anno 1475. Cum Romæ esset, atque vacaret Ecclesia Catanen. à Sixto IV. contra Regis voluntatem 18. Decembris 1477. datus est Episcopus Catanensis his verbis: *F. Io: Gattum, virum magnæ doctrinæ, & probitatis, & omni honore dignum, &c.* At imperante Rege, ne ad hanc, neque ad Cephaleditanam accederet, mansit vno anno in Vrbe, donec rebus inter summum Pontificem, ac Regem compositis, reuersus est ad antiquam Cephaleditanam an. 1478. A Sixto IV. Monasterij SS. Petri, & Pauli de Italia Abbas creatus est 14. Kal. Decemb. 1478. Abbas deinde monasterij SS. Petri, & Pauli de Agro. Cathedralis porticum pro cæmeterio eleganter cōstruxit, illudque terra sancta ex Hierusalem transportata impleuit. Tandem ætate, ægritudine affectus, Messanam adiuit, & in nostro Conuentu S. Dominici, vbi habitum receperat, mortuus est, & sepultus.

Euulgauit orationes quosdam maxima eruditione refertas coram Romanis Pōtificibus habitas.

Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit. 159. num. 6.* Pyrrhus *Sicil. Sacra lib. 4. notit. 14.* Thomas Fazzellus *lib. 2. decade 2.* Plodius *de viris ill. p. 2. lib. 3.*

Anno 1485.

STEPHANVS TARENTINVS, S. Theologiæ Magister, vir eximius, & eruditus, gratia verbi præclarus, & admirabilis, qui dum verbum vitæ indeficienter, & alacriter prædicaret, magnam Christi ouium errantium multitudinem ad cælestem reducebat caulam. Eius eloquentiæ, ac doctrinæ, vitæ inculpatissimæ exempla, & morum correspondebant suauitas.

Cupidus posteritatis iuuandæ scripsit plures tractatus illustres, qui prælo non sunt commissi. Dati sunt verò typis.

Sermones quadragesimales.

Claruit circa hunc annum 1485. Antonius Lusitanus *in Bibl. Fratrum Præd. fol. 229. & 230.* Apuliæ, ac conuentūs Tarentini relatio, Ambrosius Gozzæus *Catal. virorum illust. Præd.* Plodius *p. 2. lib. 3.* Vallus *in Compendio p. 4.* cui ego hoc apposui Epitaphiū.

F. STEPHANO
Patria Tarentino,
Sacræ Theologiæ Magistro
Studijs, natalibus, scriptis,
Clarissimo,
Qui patriæ claritudinem,
Prouinciæ S. Thomæ splendorem.
Ordini asseruit decus,
Perennem gloriam sibi.
Ne peritissimi viri
Pereat recordatio,
Suo Comprouinciali
Frater Ambrosius de Iudice
Suæ Prouinciæ nomine
Ergò dilectionis fraternæ
Hoc posuit Epitaphium.

AMBROSIVS CORIOLANVS, alijs Coranus ponitur in hoc anno à Miræo in Auctario c. 523. & refert fuisse Priorem, è vita discessisse an. 1485. scripsisseque narrat.

Vitam S. Augustini.

Itē vitā Christinæ Virginis Spoletanæ.

NICOLAVS AVGVSTA Venetus postquam fuerat Prouincialis suæ Prouinciæ SS. Io: & Pauli, ab Eugenio 9. Kalendas Nouembris anno 1438. creatur Episcopus Tricaricensis in Prouincia Basilicatæ sub Acheruntina, Materanaque Ecclesijs Metropolit. vnitis in Regno Neapolitano. Erat quidem vir Theologica facultate, cæterisque virtutibus commendabilis. Episcopale ius incontaminatum commisso sibi populo annis octo dixit. Decessit anno 1446. Vghellus *tom. 7. Italia Sacra*, & Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit. 599. n. 1.* nescio qua ratione Plodius *part. 2. lib. 3.* ponit hunc Nicolaum ad an. 1485. locandus erat 1446.

Multa scripsit, quæ conseruantur M. S. in Conuentu suo SS. Ioannis, & Pauli de Venetijs.

Relatio, & Plodius vbi supra:

MARTINVS LEVRES, siue Le-

ues ex Germania inferiori Theologus, ac historicus eruditus, scripsit.

Librum in defensionem mulierum contra improperia, quæ communiter eis attribuuntur, in quo gesta gloriosa earundem adunat.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *part.* 2. *lib.* 3.

MATTHAEVS ORTISIVS hispanus, Magister S.Th. intrepidus inquisitor, ac hæreticorum implacabilis inimicus, scripsit:

Contra Hæreses.

Sixtus Senensis *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

MICHAEL à FVRNO Gallus S. Theologiæ Magister, celebris prædicator, scripsit;

Sermones, & collationes Sanctorum.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *l.*3. Hic est alter ab illo ponendo an.1607.

THOMAS MATTHAEI Florentinus, Poeta, vir acuto ingenio, ac prompto, scripsit:

Magnum volumen carminum etruscorum, quæ in suauitate, in elegantia, in grauitate sententiarum possunt æquiparari operibus Poetarum magis illustriũ Leander *lib.*4. Plodius *p.*2.*lib.*3.Lusit.

N. N. ignotus nomine, cognomine, ac patria, vtriusque iuris doctor, Theologus profundissimus, ac subtilis Archiepiscopus Amalphitanus in Regno, scripsit satis doctè.

Super quatuor libros sententiarum.

Edidit plura alia.

Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

Fortasse vel hic est Baptista de Iudicibus ex Finario Prouinciæ Lombardiæ, qui ex Albentimiliensi Præsulatu ad Amalphitanum à Sixto IV. die 3. Aprilis an. 1483. translatus est, & ab hoc, sequenti anno ad Patracensem Ecclesiam fuit assumptus, de quo Vghellus *tom.* 4. *&* 7. & nos an. 1484. vel immediatè successit Baptistæ.

Anno 1486.

NICOLAVS à BRIACHO egregius Prædicator, Casista, Orator, & Grammaticus eruditus. In lucem protulit:

Summam de Abstinentia.

Librum de Distinctionibus moralibus.

Sermones de Tempore, ac de Sanctis. Taegius *par.* 1. Plodius *par.* 2. *lib.* 3. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ord. pag.*181.

GABRIEL cognomine BARELETVS, patria verò Aquinas orator illius sæculi gratus, & fructuosus, nec minus insignis in schola, in qua scientias summa felicitate multum tempus tradidit nostris:

Huius sermones per annum fuerunt excusi Parisijs, & Haganoæ 1518. Venetijs 1571. & 1577. in 8.

Hic in editione Haganoensi vocatur Stephanus, & floruit circa hæc tempora. De eo Aubertus Miræus *de Scriptoribus sæculi XVI. cap.* 23.

Alius est hic Gabriel ab illo, quem posui anno 1470. Hic enim patria est Aquinas, cognomine verò Bareletus. Ille autem patria Barolitanus in Apulia Peuceria. Quare corrigendus est Scriptor ille vulgaris Fr. Theodorus Valle Priuernas, *qui in compendio illustrium virorum Ord. Prædic. part.*4.*fol.* 188. *&* 189. Gabrielem Barletta facit Neapolitanum. Nec Fr. Franciscus delle Serre in epistola nuncupatoria verba facit de nostro, sed de illo, de quo meminit allegatus Rubertus. Benè inquam, Franciscus: *In libro popularium concionum Fratris Gabrielis Barletta Aquinatis.*

Non possum tamen non mirari simplicissimam vafritiem Valli, & perrudem calliditatem, qui citans Antonium Senensem *in Bibliotheca Ordinis pag.*86. exscribit: *Frater Gabriel Barletta Sacræ Theologiæ præclarus Magister, vir facundus, Philosophus, & Theologus eruditus, & Concionator insignis, & fructuosus.* Scripsit:

Sermones Quadragesimales, & de Sanctis varios. Cum Lusitanus nobis astipulans dicat: *Frater Gabriel de Barletta, Natione Apulus, Magister in Theologia, vir facundus, Philosophus, & Theologus eruditus, & Concionator insignis, & fructuosus.* Scripsit:

Sermones Quadragesimales, & de Sanctis varios.

His subscripsit Miræus loco citato di-

dicendo: *Gabriel Barulus, Baruli in Apulia natus Ordin. Prædicat. fuit homo eruditus, & disertus.*

BARTHOLOMAEVS SIBILLA Monopolitanus in Apulia Peucetia, clarissimus Theologus, magnus scrutator naturæ, Astrologus, & omni eruditione refertus. Fuit præterea Euangelistes insignis, & præclarissimus, qui è suggestu, & cathedra animas innumeras traxit ad Deum. Habebatur, vt Aristoteles sui temporis: erat Sacræ Theologiæ Magister, vir magnæ auctoritatis, fama celeberrimus, moribusque candidissimis exornatus.

Edidit: *Speculum peregrinarum, quæstionum in tres* Decades *distributum*, Pluries impressum & Venetijs 1587. Apud Marcum Antonium Zalterium in 8.

Inter cætera in hoc speculo tractat de Animabus, de Cœlo, inferno, Purgatorio, de Angelis bonis, ac malis, deque hominibus &c. Illudque dicauit Alphonso Aragonensi II. Regi vtriusque Siciliæ. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 3.* Leander *in descript. Italiæ*, Vallus *in compendio p. 4.*

MARTINVS FRANCISCI vir doctissimus scripsit:

Sermones de tempore, ac de Sanctis.

Quadragesimale.

Huius meminerunt Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 3.* Guillelmus Pipinus in libro, quem inscripsit *De imitatione Sanctorum, in sermone de Sancta Sebastiano citans illius testimonium.*

MATTHIAS de PACE Hispanus, præclarissimus doctrina, & morum sanctitate, studiorum cursu emenso; cæpit alios edocere. Postquam professus est multo tempore, & Philosophiã, & Sacram Theologiam, se contulit ad sacras litteras interpretandas. Hinc scripsit:

Commentaria super totam Sacram scripturam.

Item super summam D. Thomæ contra Durandum.

Præterea sermones varios.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 3.* Sixtus Senensis *in Bibl. Sancta, & Chronista* Bethicus Anonymus *in suo Manuali.*

MICHAEL de INSVLA, Picardus, vir religione, doctrina, omniumque virrutum splendore illustris, cuius cum laude meminerunt Antonius Senensis *in Bibl. pag.* 176. Sixtus Senensis *in Bibl. Sancta lib.* 4. Seraphinus Ractius, Plodius *part. 2. lib. 1. & 3.* Alphonsus Fernãdes *in Concertat. Prædicat.* scripsit:

Postillam in Cantica, quæ incipit: *Cantabo dilecto meo.*

Item Postillam super Danielem Prophetam, quæ incipit: *Abscondita produxit.* Seruatur Venetijs in Bibliotheca SS. Ioannis, & Pauli.

Sub idem claruit tempus.

BARTHOLOMAEVS ignotus cognomine, ac patria, scripsit:

De Proprietate rerum, & alia plura.

Huius meminerunt F. Bernardus Lucemburgensis *in Catalogo*, Plodius *p. 2. lib. 3.* Ambrosius Gozzeus.

Anno 1487.

RAPHAEL SONCINAS magni nominis vir quã doctrina, quã vitæ integritate, scripsit:

Varia opuscula.

Leander *lib.* 4. Plodius *in Appendice.*

THEOPHILVS CREMONENSIS Lombardus ex omnibus libris Aristotelis recollegit.

Librum præcipuarum sententiarum, ac propositionum magis notabilium.

Hic liber postea adauctus fuit in multis à P. F. Benedicto Soncinate. Ita refert idem F. Benedictus in Epistola nuncupatoria ad dictum librum excusum Venetijs an. 1493.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 3. & in Appendice.*

Anno 1488.

SERAPHINVS BANCHELLI Florentinus ingenio felicissimo, ac doctrina excellens, scripsit.

Varia theoremata super vniuersam Philosophiam Aristotelis.

Plodius *in Appendice* Antonius Lusitanus *in Bibl. fol.* 221.

BAPTISTA FABRIANENSIS in Piceno vir doctissimus edidit.

Librum de sensibus, composito, ac diuiso

uiso. Relatio Lombardiæ, & Plodius *in Appendice*.

Anno 1489.

ANTONIVS GISLANDIVS Iaueni in Lombardia natus, natione Italus, Taurinensis hæreticæ prauitatis Inquisitor, vir per omnia scriptis eminens, doctusque tam in symbolica Theologia, quàm etiam in humanis haud infimè versatus, declarauit sensu quadruplici Sacræ Scripturæ Euangelia totius anni, cui titulus *opus Aureum*, in quo sunt octomilla dubia, quæ circa ipsa Euangelia occurrebant, & exactè soluit, inserendo in solutionibus varia Sacratissimorum doctorũ dicta. Eius initium est:

Reu. domino Ioanni Ludouico. Venetijs 1524. 1598. in 4.

Claruit anno Redempti Orbis 1489. Antonius Senensis *in Bibl. Frad.* Marraccius *in Bibl. Mariana*, Sixtus Senensis, Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 11.

HIERONYMVS ALBERTVTIVS Bursellus, Bononiensis, celeberrimus per totam Italiam concionator, quem virum musis omnibus charum, necnon politioribus litteris, historiarum notitia, ac Theologiæ cognitione clarissimum, appellat in sua Concertatione Prædic. Alphonsus Fernandez, scripsit:

De Conceptione B. Virg. Dei Genitricis Mariæ lib. vnum.

Sermones varios.

Item Chronicon à Creatione Orbis vsque ad an. 1491.

Annales Conuentus Bononiensis à principio obseruantiæ vsque ad sua tempora.

Annales vrbis Bononiensis,

De *Generalibus ordinis*.

De viris illustribus Ordinis Chronicon Ordinis ab anno 1215. vsque ad annũ 1484.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib:* 3. *in Appendice*, Index Martyrol. Dominicani.

Claruit anno post Christi Natiuitatem 1493. quo anno erat inquisitor Bononiem. vt ipse testatur in Chronico.

FRANCISCVS COLVMNA Venetus litterarum humanarum peritissimus, & sui instituti rigidus obseruator scripsit italicè.

Librum variarum epistolarum.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Gozzeus.

Anno 1490.

GVILELMVS HAMERVS Nouesianus, Germanus, Theologus insignis, Poeta, & multarum linguarum, ac scientiarum peritus scripsit:

Doctas, vtiles, & lectu iucundas in Genesim commentationes, plurimis clarissimorum hebræa lingua Sacrorum, & prophanorum Auctorum sententijs adeò ornatas, vt ab æquo, candidoque lectore sine magno fructu, & voluptate legi non possint. Harum initium est: Mundus hic, quem alio nomine cœlum.

Edidit & alia plura.

Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibl. Sanctæ*.

MARCVS PETRI de SVCCHIELLIS Florentinus, celebris Theologus, & Prædicator insignis scripsit.

Duo volumina sermonum prædicabilium.

Eum Florentiæ in Conuentu S. Mariæ Nouellæ, cuius erat alumnus, mors mortalium eripuit cætui. Michael Poccìantius, Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

Anno 1491.

VINCENTIVS MERLINVS Venetus præclaræ scientiæ vir, auctus magisterij dignitate, annos plures in vniuersitate Patauina, summa cum laude docuit Metaphysicam. Per totam Europam sibi gloriosissimum nomen comparauit. Pietatis æquali claruit laude:

Plura edidit, *& in primis elegantissimam Metaphysicam*.

Floruit sub hæc tempora.

GREGORIVS VIENNENSIS in Austria Germanus, cum à morum laude, ac disciplinæ vsu, tum à doctrinarum præsidijs ornatissimus. Emensis Philosophiæ, ac sacræ Theologiæ studijs exactissimè, euolauit ad Mathema-

matica, à quibus ad scientias, quas medias vocant, & maximè ad Astronomiam, ad cœli motus, ac syderum assurrexit, ad conuersiones, & phænomena: quare scripsit:

Librum de Eclipsi solis, ac Lunæ.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *in Appendice.*

IOANNES à CALVISANO Brixiensis, vir quà eruditione, quà pietate celeberrimus, collegit ex sanctis Patribus, & alijs.

Librum precum piarum, ac sanctarum.

Habetur manuscriptus charactere perantiquo in Conuentu Sanctæ Catharinæ ad Formellum, Neapoli, vt vidit, & testatur Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliot. pag.* 144. Plodius *in Appendice.*

SIMON BERTI Florentinus, celeberrimus sacræ scripturæ interpres, subtilis, & vehemens in disputationibus edidit.

Librum sexaginta & vnius sermonũ, quem nuncupauit Diuersorium.

Item Quadragesimale, ac alia.

Obijt Lucæ die 15. Septemb. 1491: Michael Pocciancius, Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Lucarinus, & Fontana *de Romana Prou. cap.* 6.

Per id tempus floruerunt in Ordine nostro Stephanus in Apulia, Episcopus Lucerinus. Michael Cretensis Antistes, & in Germania Sifridus, qui pietate, ac litteris suam Cirensem ecclesiam illustrauit. His addas Simonem Præsulem Catanensem, Ioannem de Mileto Episcopum Lephaludensem, Theodoricum Burgundum, Præsulem Ceruiensem cum Reginaldo Polono. Peperit & Spoletum, Episcopum Theatinis, Reginaldũ. Nec silentio præteribo tres Nicolaos, primũ cognomento de Ripis Episcopum Varnatensem, secundum Octoniensem, tertium Burglaniensem in Dacia. Vbi tot studia; tot vigiliæ; tot lucubrationes istorum? Non parum quidẽ culpanda est prisca ætas, nisi hoc dandum sit vitio vel paupertati extremæ, vel paucitati typorum, vel tot bellorum pressuris. In Anglia, in Scotia, in Hibernia vbi tot scriptorum memoriæ? Vbi monumenta Græcorum? quas Bibliothecas rimaberis in Pannonia, vbi cum Conuentibus templa abiere cuncta in stabula?

Anno 1492.

ANTONIVS BRIXIENSIS suæ patriæ Inquisitor, magnæ prudentiæ vir, multorum conuentuum Prior, & per totam Italiam gratiosus Ecclesiastes, doctrina clarus, & fidei aduersus hæreticos tuendæ propugnator insignis, scripsit:

Sermones aureos de tempore per annum.

Sermones aureos quadragesimales.

Item sermones aureos de Sanctis præclarissimos scientia refertissimos.

Brixiæ anno 1503. per Angelum Britannicum.

Vixit circa hæc tempora. Ex Alphonso Fernandez *in Concertat. Præd.* Marraccio *in Bibl. Mar.* Ambrosio Gozzeo, Plodio *de viris ill. par.* 2. *lib.* 3. Antonio Senensi Lusitano *in Bibl. Ord. Præd. fol.* 23. de alio Antonio Brixiensi, de quo Lusitanus *in Bibl. fol.* 23. dicetur alibi.

GVILELMVS à PEYRA Viennensis (nescio an Austriæ, vel Delphinatus) vir doctus, & eloquentia clarus scripsit:

Librum sermonum de tempore, ac de Sanctis.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *in Appendice.*

BALTHASAR à S. IOANNE Lusitanus vir cum eloquentia, tum grauitate conspicuus, fuit Prouincialis in sua Prouincia Lusitana, scripsit:

Vitam B. Aegidij à Ponzella, & secundum aliquos composuit officium quoque eiusdem.

Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *in Appendice*, Alphonsus Fernandez, *Bibl. Hispana.*

Claruisse scribunt Auctores sub hos annos.

SIMON de ANGELIS vir sanctimoniæ insignis per plures annos præfuit à sacris confessionibus Beatæ Catharinæ Lentiæ Senensis Virginis tertij Ordinis S. Dominici. Scripsit:

Vitam eiusdem B. Catharinæ Lentiæ.

Ta-

Fasti Senenses ab Academia Intronatorũ editi. Lege elogiorũ nostrorũ *p.* 4.

Floruit his temporibus. Fontana *de Rom. Prou. cap.* 6.

IO: MARIA de VALLE nobilis Neapolitanus è Capuano sedili inter fratres nostræ Religionis Neapoli in Conuentu S. Petri Martyris cooptatus fuit. Floruit sanctitate vitæ, ac litteris. Plures annos in vniuersitate Neapolitana functus est publici lectoris officio. Scripsit:

De diuersis materijs summa cum laude, Religionisque decore. Apud Reges Neapolitanos ob prudentiam, pietatem, doctrinam plurimum valuit. Eius honorifica recordatione meminerunt Vallus *in compendio p.* 4. & alij.

PETRVS RANZANVS Siculus Panormitanus à Sixto IV. 6. Kalendas Nouembris 1478. factus est Episcopus Lucerinus in Apulia Daunia. Fuit poesi, oratoria arte, historiæque peritia, atque Theologica facultate præstantissimus. Fama eius percelebri Ferdinandus I. de Aragonia XVIII. Rex vtriusque Siciliæ motus, cum Neapolim accersiuit, & filijs suis, Alphonso II. primogenito, qui postea anno 1494. genitore rapto e viuis, assumptus fuit in Regem, & Ioanni, qui postea Cardinalis effectus est, adhibuit præceptorem, ac subinde ad Lucerinum episcopatum euexit. Deinde ad Matthiam Coruinum Pannoniæ Regẽ Legatus iuxta Regis vota triennio iniunctum sibimunus sedulò adimpleuit.

In hac legatione librum de rebus Vngaricis, quem eidem Matthiæ dicauit, composuit.

Eundem Matthiam Regem defunctum anno 1487. verum tamen iuxta meam Chronologiam ann. 1490. funebri oratione luculenter apud Albam Regalem strenuum Christianitatis tutorem in Turcas laudauit.

In Italiam tandem reuersus, ad inuisendas sibi creditas oues, salutato prius Neapoli Rege, properauit. Scripsit præterea.

De Vrbis Panormitanæ antiquitate. Elegantissimo stylo scripsit.

Vitam S. Vincentij Ferrerij in tres libros diuisam.

Collegit in quatuor volumina scientias speculatiuas, & practicas, Geographiam, atque Historiam.

De laudibus Lucerinæ ciuitatis.

Item Annales omnium temporum, quos morte præuentus non compleuit. Annales continent de omnium penè gentiũ rebus libros sexaginta, & vnum: ex quibus vltimum dumtaxat habemus inter Hungaricarum rerum scriptores beneficio Sambuci, qui Auctarium addidit.

Ex Apostolico indultu vir potens in opere, & sermone induxit suum Clerum, vt diuinum officium, ac missam iuxta ritum Fratrum Prædicatorum persolueret. Quod in dicta ciuitate diutiùs perdurauit. Tandem rediens ad ritum Romanum, libros cantus choralis, qui magno pretio sunt, & pulcherrimi vendiderunt nostro cœnobio Venusino, vbi vsque hodie (vt vidimus) asseruantur.

Placida morte decessit in suaEcclesia anno 1492. communibus vrbis, & Regni vtriusque *Siciliæ* lacrymis parentatus.

De eo Miræus *in Auctario cap.* 513. Vghellus *Italia sacra tom.* 8. Fontana *sacr. Theatr. Domin. p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 348. *num.* 2. Leander *in Italia*, Thomas Fazzellus *lib.* 8. *decade* 1. *de rebus Siculis*. Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Præd.* Vallus *de vir. illustr. Regni part.* 3.

Anno 1493.

NICOLAVS MIRABILIS Colusuarius, vir doctissimus, ac præstantissimus anno 1493. sub Rege Vladislao per vniuersum Hungariæ Regnum sacrum Inquisitionis tribunal (vt testatur ipse in suo libro de Prædestinatione in membrana manuscripto, auroque ornato) regebat. Fuit ibidem Apostolicus prædicator. Scripsit:

Prædictum librum de Prædestinatione, quem in membrana manuscriptum, auroque ornatum ex Dudensi Bibliotheca Regia, ceu monile pretiosum ablatum Io: Faber Episcopus Viennensis Bibliothecæ S. Nicolai eiusdem vrbis

bis custodiendum tradidit. Hoc opus perfectum fuit 12. Kal. Septemb. anno 1493. vt in fine eiusdem libri notatur. Ferrarius *de Rebus Hungariæ Prou.* & Fontana *in Theatro p. 3. c. 3. tit. 46.*

HOC ANNO è vita decedit Ioannes Pistoriensis II. clarissimus concionator, de quo diximus an. 1442. nisi hic sit alius distinctus à primo, de quo anno 1295. & ab illo, quem meminimus anno dicto 1442. de obitus tempore, quo abscesserit hic Ioannes extant monumenta sui Conuentus, Lusitanus *in Chronico ad annum 1460. fol. 253.* & alij. Scripsit:

Sermones multos.

Anno 1494.

PAVLVS SONCINAS, Italus, Soncino oppido Galliæ Cisalpinæ non ignobili ortus, præclariori quoque familia, vir clarissimo nitens ingenio in D. Thomæ, & scholasticorum lectione nobiliter excultus, studio, ac moribus semper intentus, facili dicendi, scribendique genere præstans humanam, diuinamque Philosophiam Mediolani multos annos professus est, Ferrariæ deinde, ac Bononiæ cum publico stipendio. Post lauream doctoratus Prior datus est Cænobio Cremonensi, vbi primis mensibus, atque festiuitate S. Patriarchæ Dominici deuotissimus, & pientissimus Pater animam transmisit ad superos. Scripsit epitomes quæstionum Ioannis Capreoli super libros sententiarum per F. Isidorũ de Insolanis mediolanensem editos, & multis in locis suppletos. Lugduni, Apud Carolum Pesnot. 1580. in 4.

Quæstiones super diuinam sapientiam Aristotelis.

In libros Prædicabilium, & Prædicamentorum expositionem. Venetijs apud Michaelem Berniam 1587. in 4. & alibi pluries. Alia plurima eius scripta, nescio cuius crimine perierunt.

Decessit Cremonæ an. salutis 1494. ex Concertatione Prædicatorum Alphonsi Fernandez, Lusitano *in Bibl.* & Plodio *in Appendice*. Fuit Soncinas vita integerrimus, & suis lectionibus, ac disputationibus plurimum ornamenti, & splendoris attulit Ordini, ac Italicæ nationi.

AQVINVS SVEVVS Germanus, iurista, philosophus, Theologus celebris, & varia eruditione ornatus. Scripsit:

De Proprietate numerorum.

Sermones de tempore, ac de Sanctis:

Varias Epistolas magna doctrina refertas ad plures.

Albertus Venetus, Plodius *p. 2. lib. 3.*

Anno 1495.

GREGORIVS BRITANNICVS Prædicator facundissimus æuo suo, quare in sacra pergula Christiani Oratoris primum meruit decus. Edidit.

Sermones funebres, necnon nuptiales, &c.

Hos repurgauit, pluribusque additis, prælo Venetijs consignauit an. 1533. in 8. Per Victorem q. Petri à Rabanis, & socios; & pluries alibi impressos.

Item sermones de tempore, ac de Sanctis.

Plures orationes concinnauit proprio marte, quasdam ex alijs, qui eodem scripserant argumento, exscripsit. Venetijs 1516. in 8.

Claruit circa hæc tempora. Lusitanus *in Bibl. pag. 93.* Plodius *part. 2. lib. 3.*

Anno 1496.

HENRICVS INSTITOR Germanus, Magister doctissimus, felix ac potens ad explicandas difficultates Theologicas vna cum Iacobo Sprengerio, de quo anno 1481. scripsit.

Malleum maleficarum.

Solus autem *Contra hæreses.*

Sermones de Sanctissimo Sacramento Eucharistiæ.

Contra negantes Eucharistiam esse verum Sacramentum. Librum contra Monarchiam, seu de Potestate Papæ contra Antonium Rosellium iuris consultum Patauinum anno 1499. Venetijs editum.

Sermones in errores Maleficarum.

Taegius *p. 1.* Plodius *p. 2. lib. 3.* Miræus *in Auctario cap. 490.*

An.

Anno 1497.

LVDOVICVS FERRARIENSIS Magister, & Procurator Ordinis in Romana Curia, doctissimus in vtraque lege, & antequam ingrederetur Religionem Theologus consumatissimus, scripsit:

Commentaria super Ethicam Aristotelis.

Leander *lib.* 4. Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Olmeda *in vita* Leonardi Mansueti Generalis, Fontana *in Theatro p.* 2.

Anno 1498.

BERNARDVS BVSCVS Mediolanensis, doctus, ac facundus orator edidit librum in duas diuisum partes, cui titulus.

Rosarium sermonum prædicabilium. Venetijs 1498.

Biblioth. Lusitani, Plodius *part.* 2. *lib.* 3.

Sub hos etiam floruerunt Dominicus Cremensis, Thomas Vigleuanensis, Antonius Roz Prouinciæ Aragonensis, qui fuit Ferdinando Regi Aragonensi à concionibus, Fr. N. Gaccte natione Catalanus, qui sicut celeberrimi fuerunt sermone, ita & calamo. Nec silentio prætereundos arbitror Antonium de Lapetia Hispanum Canariensem Episcopum, Antonium Pisamanum Antistitem Saltrensem, Gallardum de Vrsisaltu Vasconem Præsulem Bethlehemiticum, ac Venetos Thomam Malubra EpiscopumCurzolensem, & Ludouicum Longum Episcopum Modonensem. Hos sequuntur Andreas Crouatus Episcopus Crainensis, Hugo de Cartes Antistes Bethlehemiticus, Frater Israel præsul Arosiensis, Hieronymus Genuensis Antistes Caphensis; omnes Theologi celeberrimi, oratores facundi, omni scientiarũ genere ornati, probitate insignes, moribus clarissimi, & exemplis, qui nunc sacras litteras elucidando, nunc habendo ad populos conciones, nunc orphanis occurrendo, nunc sacra Biblia discipulis explicando, nunc operam studijs dando, ac scriptioni, totam vitam pro Domino impenderunt. Nec putandum est nobis tot Theologos eminentissimos, & omnigena litteratura peritos innumera volumina, & tractatus in apertum non protulisse. Quis enim inficias ibit sublimissimos Oratores, & Theologos non secundos, quæ dicturi erant vel ex cathedris, vel suggestu non præmeditatos fuisse, non prænotasse in Schedis? scripserũt planè, & innumera. Sed edax tempus, quo lapides excauãtur, & æra, vorauit, De doctrina, eloquentia, & gestis dictorum Cõsule Vghellũ *In Italia Sacra*, Antonium Senensem *in Chronicis* folijs 271. 273. Alphonsum Fernandez, Plodium, Lopez Episcopum Monopolitanum, & scriptores cæteros Ordinis.

HIERONYMVS SAVONAROLA Italus, patria Ferrariensis, excellentis ingenij vir, multarumque scientiarum copia præditus, declamator fuit sermone quidem simplex, & incomptus; sed sensu acris, & actione vehemens, mores Florentinorum reduxit ad frugem meliorem. Septem annis in magna, & assidua auditorum frequentia conciones habuit. Amplissima templa, quinimmò & plateæ ipsæ angusta erant Hieronymo prædicanti.

Plurima ad catholicæ fidei confirmationem, morumque reformationem religiosè, ac sapientissimè scripsit, & primùm.

Rationalem, Moralem, ac naturalem Philosophiam ad compendium exactè, clarissimèque reduxit.

Opus de triumpho Crucis, seu de fidei Christiana veritate in quatuor libros distinctum. Venetijs 1517. Quod decreto S. Congregationis de Propaganda fide impressum prodijt in Vrbe.

Regulas breuissimas ad Religiosos.

Confessionale, seu manuale confessariorum, & pænitentium.

De Cambijs.

De vsuris.

De Simonia.

De defensione proximi.

De furto notabili.

Contra Astrologiam diuinatricem libros tres. Quod opus impressum est Venetijs an. 1586. per Bernardinum Staginum.

De

De simplicitate vitæ Christianæ aureū librum. Venetijs per Lazarum Soardū 1507. in 8.

Expositionem quadruplicem super Orationem dominicam. ibidem.

De Arca Noe in 6. priora Gen. cap. sermones 10.

In 6. priora Exodi cap. sermones 14.

In Historiam Ruth. Serm. quinque.

In duo prima Iobi capita serm. 40.

In Ezechielem serm. 46.

Conciones, vel ex ore prædicantis exceptæ, vel annotatæ ab ipso summatim, & per capita, extentæ fuerunt à D. Laurentio Violi, & sunt quadragesimales super themata Amos Prophetæ serm. 40. *& Zachariæ Prophetæ serm.* 20. Venetijs apud Lazarum 1514. & iterum ibidem apud Cæsarem Arriuabenum 1519. in 4. Ad Serenissimum Ducem Ferrariēsem & ad Reginam Isabellam de Aragona de Baucio Reginam Siciliæ.

In Micheam sermones XXX.

In Aggæum sermones quinque.

In VII. Psalmos pænitentiales commentaria.

In Psalmū LXXII. *sermones* XXIV.

In Psalmum LXXIX. *expositio.*

In varios Psalmorum versiculos sermones XX.

In Canonicam primam Ioannis sermones XIX.

Expositionem, seu Meditationem in Psalmum In te domine speraui. Quam, dum vitæ suæ finem præstolaretur, edidit. Venetijs per Lazarum Soardum. 1507. in 8.

Denique pridie, quam duceretur ad mortem, scripsit Religiosus intrepidus inter metuendos carceris horrores, & imminentis supplicij angustias, latino sermone in Psalmum trigesimum primum, & quinquagesimum meditationes; viuis verbis, animatis sententijs, & spiritus feruore fragrantissimas. Harum prior, in qua spei, ac desperationis lucta exprimitur, incipit: *Tristitia obsedit me &c.* Posterior verò incipit: *Infelix ego homo &c.*

Hic è Congregatione Lombardiæ Congregationem Tusciæ, seu Sancti Marci de Florentia erexit, ibique obseruantiam regularem summo promouit conatu.

AMBROSIVS, Compsæ Episcopus, de quo anno 1553. multarum annotationum librum edidit aduersus huius viri volumina, ex quibus Sancta Synodus Tridentina vetuit infrascriptas legi conciones, donec à Sanctæ Romanæ Inquisitionis Senatu prodeant emendatæ. Index.

In Exodum sermo primus, incipiens: *Domine, quid multiplicati sunt.*

In eundem sermo secundus, qui incipit: *Cum simus à Domino positi.*

In eundem sermo tertius, qui exorditur: *In exitu Israel de Aegypto.*

In eundem sermo sextus, cuius initium est: *Quanto magis opprimebat eos.*

In eundem sermo decimus, cui principium: *Clamor ergo filiorum Israel.*

In eundem sermo XX. cuius exordium: *Palpebræ eius interrogant filios.*

In Ruth cap. 3. sermo, qui incipit: *Et ecce nocte in media expauit homo.*

In Iob cap. 5. sermo incipiens: *Beatus vir, qui corripitur à Domino.*

In Ezechielē sermo XXI. incipiens: *Dixit Dominus: Audite me; transite per.*

In Ezechielem sermo XXXII. qui incipit: *Et post omnes abominationes tuas.*

In Ezechielem sermo XLI. cuius initiū: *Et factus est sermo Domini ad me.*

In Amos cap. IV. sermo XII. incipiens: *Audite Verbum hoc, vaccæ pingues.*

In 3. Regum 18. super igneo Heliæ experimento, Adhortatio ad populū habita Anno Domini 1498. die septima Aprilis, cum ad explorandam veritatem rerum, ab Auctore prædictarum, ardentem rogum ingressuri essent Dominicus Pisciensis Dominicanus, Hieronymi defensor, & Iulianus Florentinus Franciscanus, eiusdem accusator. Sermonis principium est: *Cum præter eas, quæ peracta sunt, precationes, multa adhuc agendæ sint.*

THOMAS NERIVS nostri Ordinis, de quo anno 1566. vir & pius, & doctus Apologeticum librum scripsit pro doctrina huius Auctoris.

Huius viri opera apud multos habentur in pretio, quòd contra tepidos quendam ad amorem Dei, & sui contemptum, vitalem spiritum spirare videantur.

Corpus deposuit Anno virginei partus 1498. 8. Kalendas Iulij, Aetatis suæ sexto, & quadragesimo. Cuius vitam scripsit Franciscus Picus Mirandulanus, atque Concordiæ Comes. Cui tit. de iniusta excommunicatione.

Pro Hieronymi Sauanarolæ innocentia. Impress. Florentię apud Laurentium de Morgianis anno 1497.

De illo quoque scripsere Sixtus Senensis *lib.4. Bibliotheca Sancta*. Lucarinus, Fontana *de Rom. Prou. cap. 6.* Alexander Piny Gallus *in elogio nuncupatorio diffusissimè*. Consule Bellarminum, Posseuinum, Lipsium *in Monitis Politicis lib. 1. cap. 3.* Molanum *in M.S. Bibl. Sacra*, Aubertum Miræum *de scriptoribus sæculi 16. cap. 4.*

Anno 1499.

N. NOSTRI Ordinis edidit Recollectorium rudimentorum Sacræ Theologiæ pro modernis prædicatoribus, confessarijs, ac fratribus simplicibus. Venetijs per Lazarum Soardum anno 1507. in 8. inter opera nostri P. F. Hieronymi Sauanarolæ Ferrariensis.

ZACHARIAS de LVNIGIANA ex Conuentu S. Marci de Florentia magni nominis sui sæculi concionator, erat permagno ingenio, quod litterarum omnium delectu singulis horis grauiter instruebat. In omnes exemplorum casus peramplas opes alacris, & expedita memoria ei suppeditabat. Facundia insuper tanta, vt mulceret, persuaderet, instrueret, moueret, scripsit.

Apologiam in fauorem nostri Sauanarolæ circa hunc annũ 1499. ex Monum. eiusdem Conuentus. Fontana *de Rom. Prou. cap. 6.*

ZANOBIVS Medices filius Conuentus S. Marci de Florẽtia varia eruditione, iudicijque acumine doctos inter sui sæculi viros resplenduit. Post varias præfecturas in litteris, & regimine, Scripsit:

Multos tractatus de Theologia. Asseruantur *in Bibl.* S. Marci Florentini, Monumenta eiusdem Conuentus. Fontana *de Prouincia Romana cap. 6.*

Quo anno in viuis desierit esse, me latet.

N. apoli in Capitulo Generali corã Reuerendissimo Patre Generali Ordinis Magistro Fratre Thoma de Vio Caietano, qui postea fuit S. Rom. Ecclesiæ Cardinali sub titulo Sãcti Xysti, Vniuerso clero, ac Curia sæculari in Regali Ecclesia S. Dominici elegantissimam habuit orationem de laudibus Vrbis Neapolitanæ, quæ data typis nuncupata fuit Cardinali Aragonensi. Theodorus Valle Priuernas *in Compendio Virorum illustrium Prouincia Regni Neapolitani parte 4. pag. 214. & 215.*

DANIEL VINCENTINVS, Italus, diuini verbi prædicatione insignis, & sacrarum litterarum cognitione præclarus, quem inter illustres nostræ familiæ scriptores nostri recensent. Scripsit:

Sermones Quadragesimales. Venetijs per Aegidium Regazolam *1576. in 8.* Claruit circa annum Verbi humanati. 1499.

HIC IOANNEM Aquilanum in vitæ suæ calce sermones quadragesimales omni perfectione refertos componentem, adiuuit, de quo anno 1460. Scripsit:

Etiam sermones de tempore, & de Sanctis.

Meminerunt de Daniele Antonius Senensis *in Bibl. pag.* 152. *verbo Frater Ioannes Aquilanus, & in Chronico ad annum* 1470. *fol.* 261. Plodius *part. 2. lib. 3. & in Appendice*, Alphonsus, Fernandez *in Concertatione Prædic.* & Marraccius *in Bibl. Mariana*.

PAVLVS de MONELIA, Ligur vir doctissimus, conuentus S. Mariæ de Castello Iannensis filius, ad prouincialatum Lombardię promotus fuit, in qua præfectura prudentis, & cordati viri consequutus est nomen. Ea terminata, creatus est Magister Sacri Palatij à Sixto Papa IV. alij dicunt ab Innocentio VIII. deinde à Saluo Cassetta nostro Generali Generalis Inquisitor Liguriæ, cum retentione Magisterij Sacri Palatij instituitur. Tunc enim Magistri Generalis Ordinis no-

stri

ſtri ex Apoſtolica conceſſione inſtituebant per Orbem Chriſtianum Inquiſitores. Inſtar fluminis, quod à modico ſcatẽs fonte leniter fluit, & longo poſtmodum decurſu vires ſumens excreſcit; ita Monelia. Poſt hæc ab Alexandro VI.Inquiſitor in Vrbe cũ Gubernatore Romano datus eſt contra multos Iudaizantes. Hi fuere circa ducentum, quos omnes iniunctis ſalutaribus pænitentijs S.R. E. reconciliauit. Poſtremò ab eodem Alexandro Pontifice Maximo aſſumptus eſt ad Eccleſiã Chienſem prima Februarij 1499. & in Hungariam directus eſt Nuncius Apoſtolicus, quo in munere Budæ eodem anno, acquiſito ſibi pijſſimi, & doctiſſimi viri nomine, cum peteretur ad altiora, ceſſit fato. Scripſit:

Peregregias, ac eruditas poſtillas ſuper tota Biblia.

Plodius *p. 2. lib. 3:* Abbas Iuſtinianus *in Chio ſacra*, Olmeda *in vita Ioachini Triuiani Magiſtri Ordinis*, Lucarinus *in Adnotat.ad Indicem lib.prohibit.* Fontana *in Theatro p. 1.c.5.tit.167. & alibi pluries* Ferrarius *de Rebus Hungar. Prou. Ord. Præd. part.3.lib.4.* Taegius, Luſitanus *in Bibl. pag.* 188. *& in Chronico fol.* 273.

Anno milleſimo quadringenteſimo nonageſimo 4. Idus Maij in Luſitania in Conuentu noſtrarum Sanctimonialium, cui nomen de Ieſu in Oppido de Aueiro Sereniſſima Princeps D. Ioanna filia legitima Alphonſi huius nominis V.Regis Portugalliæ Monialis Ordinis noſtri placidiſſimè obdormiuit in Domino. De hac Antonius Senẽſis Luſitanus *in Chronico noſtræ Religionis an.* 1490.*fol.*275.*&*276.*ſic ſcribit. Fuit virgo Sanctiſſima; & ſecũ ferebat libellũ memoriæ, & ſimul, atq; aliquid legi Dei minus conſonũ cõmittebat, ſignabat in libello, vt ſuo tempore ſe de ea re accuſaret; fuitque orationi deditiſſima, regularis vitæ obſeruãtiſſima, & miraculis claruit.* Hæc ille, cui aſtipulantur omnes Scriptores noſtri.

Quidam Luſitanus Ordinis noſtri magnum de huius Virginis vita ſub hunc annum 1499.*conſcripſit volumen.* Seruatur manuſcriptũ in præfato Monialium noſtrarum Conuentu. Ita Luſitanus loco nuper allegato, in quo ſubdit: *Et quia vitam illius breui, typis dandam ſpero, pluribus nunc ſuperſedendum arbitror.* Hactenus Luſitanus.

ALBERTVS BELLVNENSIS, ſiue Vtinenſis ſacrum noſtrum amplexus eſt Inſtitutum. Ab Ordinis Tyrocinio indixit otio bellum. Intendens perfectioni à colloquijs etiam ſodaliũ feſtinanter retulit pedem. Vt moris eſt in ſtudijs poſuit operam, quibus adiungebat Religionis ieiunia, & alia quoque ſua, aſſiduam lectionem, vigilias. Cumque à Patribus accepiſſet, omnia incrementa litteras ſacras ab oratione, & maximè à mentali, accipere, totum huic effuſiſſimè ſe impendit. His itaque magnos prouentus fecit in diſciplinis. In Rhetorica illas partes habens, quas natura ſolet imprimere, quæ ſunt ab arte ſtuduit adipiſci. Magnos ſortitus eſt præceptores in Logica, in Phyſicis, in Sacra Theologia, & in diuina ſcriptura, qui addentes calcar ingenio, quod volabat, expeditè illius æui doctiſſimum formauerunt. Cum laude cæpit cathedram moderari. Eum charitate in animarum ſalutem vrgente, è gymnaſijs eleuauit ſe ad ſuggeſtus. Cæpit elegantiſſimè dicere; ſed cũ fructu. Phraſi, quæ conuenit prædicantibus verbum Dei, vtebatur, clariſſima, & aperta. Similitudines, quæ oblectando commouent, adhibebat. Profundos expiſcabatur è ſacris Biblijs ſenſus, hoſque in primis è littera. Vt paucis abſoluã, fuit illius ſæculi celeberrimus prædicator. Plura ſcripſit: ſed quæ fuerint, non reperio.

De eo Antonius Senenſis Luſitanus *in Chronico noſtri Ordinis anno* 1500. *fol.* 279.

Floruit ſub hoc anno ab ortu Verbi ſecundum carnem 1499.

MATTHAEVS MARINETTVS de Conuentu Querquen. Viterbij ab ingenio, ac à ſtudijs commendatus ſacris concionibus cum laude operam dedit. Dictionem ornabat multiplicis doctrinę luminibus. Magnus erat Philoſophus, & Theologus, callebatque Oratoriam cumulatè. Scripſit.

Vulgarem expoſitionem Pſalmi quinqua-

quagesimi, Miserere mei Deus.

Monumenta dicti Conuentus, Fontana *de Rom. Prou. cap. 6.*

Arbitror floruisse sub hoc anno à Christi natiuitate 1499.

IACOBVS HOLLANDVS plurimum nostræ Religioni contulit ornamenti; Sacramentis pronunciatis, vt moris est, Ordinis nostri erudiendus traditur præceptori. Et cum esset ingenio vasto, oppidò profecit in litteris. Quæ didicerat, cum gloria docuit alios. Ex gymnasiorum angustijs, ad ampliora prouchitur charitate, ad suggestus. Sublimissimus Concionator innumeras Deo animas, quæ obuoluebantur criminibus, lucratus est, Ordini decus, sibi perennem famam, & gloriam apud Posteros.

Florebat hoc anno ab Incarnatione Dominica 1499.

Explicit Centuria III. Romæ, in Conuentu Sanctæ Mariæ super Mineruam quarto Idus Maij labentis Anni MDCLXXV.

BIBLIOTHECA SACRI ORDINIS PRÆDICATORVM.

CENTVRIA IV.

Anno 1500.

ALBERTVS CASTELLANVS natione Italus, patria Venetus, in Theologiæ ſtudijs, hiſtoriarumque eruditione plurimum verſatus, poſteritatis iuuandæ cupidus, pioque, quo intus ardebat, in Virginem amore actus, euigilauit, & euulgauit Italicè.

De Roſario eiuſdem B. *Virginis lib.* I. in quo Roſarij inſtitutionem, precandi rationem, eiuſdemque Roſarij leges ac Indulgentias commemorat. Deinde ad ſingulas tum orationes dominicas, tum ſalutationes Angelicas, quæ quindecim Roſarij decadibus continentur, ſuam cuique meditationem, ſacrarum litterarum teſtimonijs appoſitè explicatam, ac roboratam apponit, adiectis totidem è regione earumdem meditationũ imaginibus ad pietatem excitandam accommodatiſſimis, quæ meditationes ipſas exprimunt, & ob oculos ponunt. Ad calcem verò libri quàm plurima miracula, & beneficia Roſarium recitantibus à Deipara exhibita ſubnectit. Liber fuit impreſſus Venetijs per Ioannem Variſcum, anno Domini 1559. atque alibi ſæpè in Italia recuſus. Collegit Bullas Pontificias, quas impreſſit Venetijs anno Domini 1516. Huius meminerunt cũ laude eruditiſſimus Paramus de origine S. Inquiſitionis *lib.* 2. *c.* 29. Fontana *in Theatro p.* 3. *c.* 3. *tit.* 7. *Martyrologium Dominicanum.*

Edidit *etiam ChroniconOrdinis Præd.*

Item Catalogum virorum illuſtrium Ordinis.

Correxit Catalogum Sanctorum à Petro de Natalibus editum.

Item Sacerdotale Romanæ Eccleſiæ, quod emendatum, & auctum iuxta Concil. Tridentini ſanctiones. Venetijs 1579 prodijt. Miræus *de Scriptor.*

Quo anno claruerit, diſſentiunt ſcriptores: puto ego claruiſſe circa annum 1500. à Saluatoris aduentu. Ex Alphonſo Fernandez *in Concertat. Præd.* Marraccio *in Bibl. Mariana* Sanſouino in Venetis, Luſitano, & alijs.

B. DOMINICVS BVGELLA Italus, patria Pedemontanus, vir acri ingenio, memoria tenaci, propenſione ad ſtudia clarus, Ad ſummam D. Antonini Archiepiſcopi Florentini moralem, & hiſtorialem præmiſit quinque

Tabulas, ſeu Repertoria vtiliſſima.

In prima per ordinem Alphabeti præmittit ſententias magis notabiles in tota Summa morali contentas, & aliam ſimilem compoſuit ſuper Summam Hiſtorialem. Alia comprehen-

dit omnes materias, quæ concernunt Deiparam. Alia complectitur omnes authoritates Scripturæ. Alia notat dicta exposita de Epistolis, & de Euangelijs totius anni de tempore, & similis est alia pro Festis Sanctorum. Venetijs per Lazarum de Soardis 1503. in 4.

Emicuit anno Domini 1500. Antonius Senensis *in Bibl. Præd.* Marraccius *in Bibliot. Mar.* Plodius *part.* 2. *lib.* 3.

HVGOLINVS de CAMERINO Marchianus vir ingenio, & doctrina, nec minus religione, vitæque integritate præcellens, scripsit:

Sermones varios.

Claruit circa annum Domini 1500. *ex Concert. Præd.* Alphonsi Fernandez.

IOANNES MILLENSIS, Episcopus, Germanus, Germaniæque clarissimum lumen, vir ab insolita doctrinæ, pietatis, religionis, & prudentiæ prerogatiua commendandus. Scripsit:

Pro Fraternitate Rosarij Beatissimæ Virginis Mariæ. & alia.

Floruit circa annum Domini 1500. vt testatur Ioannes Andreas Coppensteinius *lib.* 3. *de Fraternitate Rosarij cap* 9.

IOACHIMVS TVRRIANVS ex Prouincia S. Dominici, S. Th. Magister, peritus latini sermonis, ac græci legit summa cum laude Patauij Metaphysicam. Præter communes Ordinis abstinentias, semel edebat in die; & tunc parcissimè, in reliquis vir planè absolutissimæ virtutis, ac priscæ integritatis. Vultu naturæ quædam benignitas, ac suauitas elucebat. Gestum, incessum, verba insignis quædam grauitas, ac modestia exornabant. Paupertati præcipuè studuit, & maximè in vestitu. Non modo nihil vnquam superflui affectauit, sed ipsis interdum carere necessarijs in iucundissimis habuit. Multo tempore fuit Prouincialis in sua Prouincia. Anno 1487. die 3. Iunij in patria & in conuentu SS. Ioannis, & Pauli summo Patrum consensu eligitur Generalis. Tredecim annos, & menses duos ordinem rexit, post quos piè vitæ attigit metam Romæ die 1. Augusti anno 1500. Ætatis 84. sepultus fuit in choro S. M. super Mineruam, vbi extat hoc epitaphium.

Ioachino Turriano, Veneto, Theologo eximio, ac quinque linguarum peritissimo, per omnes Prædicatorum Ordinis dignitates Generali assumpto Ordo Prædicatorum P. Opt. B. M. Pos. vixit ann. circiter 84. *robusto corpore, integrisque sensibus, & intellectu. Obijt Anno Iubilei* 1500. *Calendis Augusti.*

Doctissimis commentarijs illustrauit octo libros Physicorum.

Sansouinus in Venetijs, Lusitanus *Chron.* Leander, Seraphinus Razzius, Taegius *part.* 5. Plodius *part.* 2. *lib.* 3.

VALENTINVS PERVSINVS in Vmbria, alij dicunt de Camerino, Picenus doctissimus Magister, ac celeberrimus Peripateticus, Præceptor Thomæ de Vio Caietani scripsit.

Centum quinquaginta quæstiones Metaphysicas, quæ m. s. circumferuntur inter nostrates Prouinciæ Etruriæ. Viuebat hoc anno 1500.

Taegius *p.* 1. Leander, Lusitanus *in Bibl. pag.* 260. Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Bartholomæus Spina *in præfatione ad* 2. 2. *D. Thomæ.*

ALBERTVS PORLESIENSIS, seu Prolesiensis Polonus, Rhetor, & Poeta, scripsit:

Quasdam Epistolas, quæ leguntur in summa S. Antonini.

Item quædam carmina, & quædam alia.

Lusitanus *in Bibl. p.* 9. Plodius *part.* 2. *lib.* 3.

B. AMBROSIVS, seu Ambrosinus Soncinas Conuersus Lombardus fuit exquisitissimus artifex vitriatarum, scripsit lingua Italica.

Vitas B. Luchinæ Soncinatis, & B. Iacobi de Vlma Germani.

Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Leander Albertus *sub finem lib.* 6. *de vir. illust.* Antonius Lusitanus *in Bibl. pag.* 12. ex hac vita postea Siluester Prieras, Isidorus Mediolanensis, & Ioannes Antonius Flaminius suas latinas deduxerunt.

Floruit sub hoc anno 1500.

BENEDICTVS PAVLI Florentinus Theologus, & Poeta illustris, scripsit:

Suam conuersionem carmine.

Item

Item in laudem Hieronymi Sauonarolæ, cuius fuerat discipulus,

Opusculum in tres libros, cui titulus, Fons vitæ,

Summatim Chronicon Ordinis.

Michael Pocciancius, Plodius *par.* 2. *lib.* 3. Lucarinus, Fontana *de Rom. Prou. c.6.*

AMBROSIVS TAEGIVS Mediolanensis in Ordinem nostrũ adscriptus in Philosophia, & Sacra Theologia non mediocrem meruit laudem. Operam deinde nauans Historiæ, parem promeruit plausum, scripsit:

Chronicon Ordinis in sex volumina distributum, quæ manuscripta extant in bibliotheca Conuentus S. Mariæ Gratiarum Mediolani. In hac historia recollectæ sunt omnes ordinationes Capitulorum Generalium ab an. 1220. vsque ad an. 1513. cum Priuilegijs Põtificijs. Lusit. *in Bibliotheca part.* 12. Plodius *part.* 2. *lib.* 3. *Kalendarium Dominicanum.*

MAGDALIVS IACOBI de Gandauo, seu Gaudanus, Batauus magnus Philosophus, & Theologus, ac eruditus linguarum Hebrææ, & Græcæ, scripsit:

Correctorium Bibliorum:

Subtexuit *Compendium eorumdem Bibliorum ducentis quinquaginta septem versibus comprehensum.* Coloniæ 1508.

Item *Expositionem terminorum magis difficilium Bibliorum luculentam*. Ad Magistrum Adamum Bopardũ Theologum. Coloniæ apud Quentellium anno 1500. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. pag.* 170. Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 15. Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

Anno 1501.

NICOLAVS GERMANVS, venerandus bonitate, doctrina, prudentia, ac regimine, scripsit;

Commentaria in Cantica Canticorum.

De assensu cordis.

De Arte prædicandi.

Et plura alia.

Ambrosius Gozzeus *in Catalogo*, Plodius *part.* 2. *lib.* 3. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ord. pag.* 181.

Anno 1502.

IOANNES NANNIVS Viterbiensis, quem communiter scriptores Annium vocant, Ordinis habitum in Viterbiensi Cõuentu S. Mariæ ad Gradus, suscepit. In sacris litteris, philosophia, & historijs versatissimus fuit. præterea Græcam, Hebraicam, Caldeam, & Armenam linguam percalluit. Apud Alexandrum Papam VI. à quo Magister Sacri Palatij anno 1499. datus est, existimatione fuit permagna. Quatuor annis non completis in hoc Magisterio præfuit. Vitam enim cum morte commutauit die 13. Nouembris 1502. in templo S. Mariæ super Mineruam cum sequenti elogio traditur sepulturæ.

D. O. M.
F. Io: Nannio Viterbien. Ord. Præd.
Diuinarum litterarum doctissimo,
Sacri Palatij Magistro,
Ex pietate positum.
Vixit an. LXX.
Obijt XIII. *Nouemb.* MDII.
S. P. *Q. Viterbien.*
Pietate suorum restaurandum
Curauit MDCXVIII.

Scripsit Theologus celeberrimus, diuinarum scripturarum studiosissimus, historiarumque omnium, & rerum antiquarum sedulus indagator. in Propertium de Vertunno, siue Iano. In Antonini itinerarium. In Marci Catonis fragmenta de Originibus.

Commentaria in Berosum Babylonium.

In Metasthenem Persam, qui scripsit de indicio temporum, & Annalium Persarum.

Profundissima Commentaria in Catonem.

Varia Opuscula:

In Manethonem Aegyptium.

In Chronographiam Philonis, quam locupletissimis commentarijs ex Beroso, Methalitene, Manethone, Xenophonte, Fabio Pictore, & Catone collectis splendentissimè illustrauit. Sixtus Senensis *in Bibl. sanct. lib.* 4. *v.* Philo Iudæus.

In

In Psalterium, & in plures libros veteris, & noui testamenti,
In Genesim, & Deuteronomium.
In Prophetas maiores, & minores.
In Epistolas omnes D. Pauli.
De antiquitate, in Apocalypsim.
In Fabium Myrsilium Lesbium.
In Archilochi de temporibus Epitomen.
In Xenophontis aequiuoca.
In Chronographiam Platonis.
In Caium Sempronium.
De primis temporibus.
De XXIV. Regibus Hispaniae.
De Antiquitate, & rebus Hetrariae.
De Hetrusca, & Italica Chronographia.
De dignitate officij Magistri Sacri Palatij.
Quaestiones de Tuscia.
Typographicam emendationem Chronicorum.
Chronographicam contra Eusebium.

Edidit *quoque lib. 1. quaestionum in Apocalypsim*, quem Sixto IV. P.M. dicauit, ostendens Bestiam *in cap. 13.* commemoratam, scilicet Antichristũ, esse Pseudoprophetam Mahumetem cum sua secta.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p. 2. lib. 3.* Lucarinus, Fontana *in Theatro part. 2. cap. 5. num. 37.* Seraphinus Ractius: Sixtus Senensis *lib. 4. Bibl.*

Melchior Cano asserit à Ioanne Annio adulteratos fuisse Berosum, & antiquos. Praeterea Aubertus Miraeus in Auctatio *cap. 523.* haec habet: *Reliquit Antiquitatum libros viginti septem, saepius recusos. sed nugis mendacibus plenos. Nam Berosus, Manetho, & alij scriptores veteres, quos se producere dicit, prorsus sunt suppositity, vt supra cap. 3. & sequentibus docui. Suis porrò nugis Annius in errorem traxit Io: Nauclerum, Io: Driedonem, Leandrum Albertum, Valerium Anselmum, Io: Lucidum, Michaelem Medinam, Sixtum Senensem & alios. Quod monere visum fuit, ne quis errantium vestigijs insistat.*

Haec Mireus. Caeterum Ioannes Pinecia, & alij clari Theologi, & Historici admirantes eruditionem, ac ingenium Annij summopere eum defendunt, ac laudant.

Anno 1503.

IOANNES CAROLVS, seu CAROLI Florentinus, filius S. Mariae Nouellae, vir omnigenae eruditionis, raraeque virtutis praerogatiua commẽdandus, scripsit:

Vitas illustres, ac Sanctas B. Ioannis Salernitani, F. Aldobrandini Caualcantis, F. Simonis Saltarelli, F. Angeli Acciaioli, F. Alexij Strozzi, F. Guidonis Regiolani, F. Ioannis Acciaioli, & F. Ioannis Dominici Cardinalis, qui omnes fuere ex Ordine nostro, & floruerunt Sanctitate, Scripsit

Etiam volumen variarum orationum ab ipso habitarum.

Volumen tractatuum spiritualium, quorum primus est super Psalmos paenitentiales.

Volumen aliorum tractatuum, in quorum primo tractat de senectute.

Scripsit *& de Conuentu S. Mariae Nouellae Florentino librum vnum.*

Ad maiores suos appositus est anno salutis 1503. die 1. Februarij aetatis suae 75.

Alphonsus Fernandez *in Concertatione Praedicatoria, Martyrologium Dominicanum*, Michael Pocciancius, Plodius *part. 2. lib. 3.* Castillus *1. p. Chron. lib. 1. c. 57.* Fontana *de Rom. Prou. cap. 6.* qui refert obiuisse ex monum. sui Conuentus an. 1550.

Die 18. Augusti currentis anni 1503. sublato per venenum Alexandro VI. è viuis, Cardinales Caenobium S. Mariae super Mineruam pro habendo conclaui, vt eligerent summum Pontificem, delegere. In hoc ingressi, Franciscum Cardinalem Picolomineum die 22. Septembris Pontificem Maximũ, qui Pij Tertij nomine vocatus est, salutarunt. *Olmeda in vita Vincentij Bandelli Magistri Ord.* Fontana *in Theatro part. 2. cap. 4. tit. 11. num. 8.*

Anno 1504.

DIONISIVS OCILLVS diligens Sacrorum Bibliorum scrutator, magnus Theologus, atque exquisita historiae cognitione clarissimus; quem etiam

etiam adornabant morum probitas, & prudentia, scripsit:

Chronicam Prouinciæ Neapolitanæ, cuius meminit noster doctissimus Grauina de Sacro deposito *cap.* 22. *num.* 24. 26. *&* 28. Credo floruisse circa hæc tempora.

VINCENTIVS GIACCANVS Clugiensis omni ex parte venerandus, peritissimus linguæ græcæ, correxit.

Metaphysicam S. Thomæ pluribus in locis deprauatam.

Recurrens ad exemplaria græca, ostendit expositionem Sancti Thomæ conformari textui græco.

Addidit quoque eidem Metaphysicæ indicem.

Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ord. fol.* 265.

ROBERTVS de NOYA Apulus sanguinis nobilitate conspicuus, fuit præco diuinus celebris, laureatusque doctor insignis anno 1492. die 23. Ianuarij ex Innocentij VIII. decreto Minerbinensem sedem conscendit. Huic Magister Ordinis Ioachimus Turrianus concessit facultatem retinendi apud se in Episcopatu bona, quæ in Ordine habebat; vt ex eius Regest. sub anno 1494. constat. Quinque annis hanc rexit Ecclesiam pater pauperum effectus. Deinde anno 1497. die 15. Maij ab Alexandro VI translatus est ad Ecclesiam Acerranam in Campania felicis, quam septem ánnos laudabiliter rexit. Postremò anno 1504. die 15. Aprilis creatus est à Iulio II. Naxiensis Archiepiscopus. In Romania Naxiensis Ecclesia cum Parien. vnita est. His igitur Ecclesijs cum sanctissimè præfuisset Robertus annis pluribus, humanæ fragilitatis onus deposuit. Vghellus *Italia sacra tom.* 7. *inter Acernen. Episc.* Vallus *de viris illustr. Ord. Prædic.* Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 4. *tit.* 65. *num.* 1. & alibi plures. Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

Reliquit posteritati *Sermones de tempore, & de Sanctis.*

EPITAPHIVM
Roberto de Noya
Aequè clarissimo
Cathedris, & suggestu.
Viro
Vndique inclyto, vndique celeberrimo
Vita, sanguine, Infulis.
Harũ primùm potitus est Minerbinensi,
Post Acerrana
Vltimo Naxiensi, & Parien.
Qui
Ad eloquentiam factus
Præteritos oratores
Nisi vicerit, adequauit,
Hunc Lapidem,
Et si humilem, & angustum,
Ab ossibus tamen amplissimum,
Non ad memoriam
(Futuram perpetuò
A meritis immortalem)
Sed posteris
Ad exemplum,
Ad imitamentum virtutis,
Ad Prouinciæ ornamentum,
Ad solacium patrij Soli,
Ad obiurgationem lustrorum:
His gloria ne marcescat:
Ferè post sæcula bina exacta,
Filio suauissimo,
In quo ipsa doluit numquam,
Apulia mater posuit amantissima
X. Kal. *Maij Anni MDCLXXV.*

Anno 1505.

THOMAS DONATI Venetus clarissimus sanguine, pietate, doctrina; nec non eloquentissimus Prędicator, Patriarcha Venetus Septimus anno 1492. circa finem anni ab Alexandro Papa VI. promotus, scripsit:

Sermones de tempore.

Sermones de Sanctis.

Quadragesimale eruditissimum.

Volumen sermonum, quos habebat, cum lustraret conuentus. Reperiuntur in Conuentu Sancti Dominici Venetiarum. Obijt anni 1505. Eius meminerunt Antonius Senensis *in Bibl. Prædic.* Vghellus *tom.* 5. Plodius *de vir. illust. Ord. lib.* 4. Fontana *in Sacro Theatro Dominicano* 1. *p. cap.* 3. *tit.* 7. *num.* 2. Antonius Posseu. *in App. Sacro.*

Hic commissum sibi gregem annos duodecim cũ probitatis laude verbo, ac exemplo direxit. Ab eodem Pontifice Maximo Alexandro Monasterij S. Maphæi de Maiorbo Cistercien. Ord.

visitator, ac reformator institutus, dictas sanctimoniales ad exactiorem viuendi normam reduxit, illasque patriarcharum immediato regimini ex eiusdem summi Pontificis beneplacito subiecit. Maxima fulsit benignitate in subditos, ac charitate in pauperes, quorum necessitatibus compatiebatur ex corde. Decessit anno 1504. secundum aliquos, alij verò dicunt anno 1505. Venetijs in Ecclesia S. Dominici, in qua induerat habitum, est sepultus.

Imbuit moribus, & doctrina P. F. Hieronymum Quirinum nobilem venetum, qui cum scientia, regulari disciplina, vitæque integritate esset spectabilis, à Clemente VII. ex Senatus sententia Venetus Patriarcha confirmatur die 23. Octobris 1524. Triginta annos vixit in sibi collata dignitate cum prudentiæ, singularisque probitatis laude, quibus exactis quieuit in pace anno 1554. corpore in S. Dominici Ecclesia condito prope Thomam Donatum, cuius in Ordine indiuiduus fuerat Comes, sequenti inscriptione.

Hieronymus Quirinus,
Ne serui cadauer inferretur,
Vbi corpus conficitur Domini,
Hic voluit humari.
Qui adolescens in Thomæ Donati verba
Primùm iurauit,
Quē in monastica dignitate subsequutus,
Et Patriarcha Patriarchæ
Iusti tenax imitatus
Obijt anno salutis MDLIX.
Id. Decemb.

Anno 1506.

VINCENTIVS BANDELLVS de Castro nouo Terdonensis diœcesis, Lõbardus annos 20. legendo, disputando, & scribendo profundissimam sapientiam suam omnibus sine inuidia communicauit. Cathedram Magistralem summa cum laude Bononiæ consequutus, ibidem pluribus annis extitit Regens. Quo tempore ex multis discipulis apprimè eruditis habuit nostri Ordinis monile pretiosissimum F. Pascasium Hispanum Episcopum Burgensem Hispaniæ, virum doctum; rectum, eleemosynarium, & omni virtute ornatum. Deinde bis Prior Bononiensis, & totidem vicibus Vicarius Generalis Congregationis Lombardiæ, Prior factus Mediolanensis Principi, & omnibus curialibus fuit gratissimus. Diuino nutu Generalis Ordinis, cunctis vnanimiter consensientibus electus fuit Romæ in Capitulo Generali anno 1501. Rexit sanctissimè Ordinem annis 5. mēsibus tribus. Postremo in vigilia Sancti Augustini 1506. in Conuentu Montis Alti Calabriæ septuagenarius migrauit ad Dominum. Eius corpus Neapoli in Conuentu Sancti Dominici est sepultum prope aram principem. Scripsit:

De Conceptione Beatissimæ Virginis tria volumina successiuè concinnata ex Sanctorum Patrum, & Theologorum scholasticorum auctoritatibus, quibus sententia D. Thomæ de Conceptione B. Virginis comprobatur, & incipit: *Veritatem meditabitur cor meum, &c.* Mediolani 1575.

Tractatum de Potestate Papæ.

Item librum quæstionum Theologicarum de varijs argumentis.

Fecit declarationem super Constitutiones Ordinis ex actis Capitulorum generalium excerptam. Mediolani 1505. in 4. & Lugduni 1515.

Dictauit, vt Beatissimæ Virginis deuotissimus, Officia eiusdem de Sanctificatione, de Visitatione, & alia.

Miræus *de scriptoribus sæculi XVI. cap.* 13. Molanus *in m. s. Bibliotheca sacra*, Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ord. pag.* 263. *&* 264. Anton. Posseu.

Anno 1507.

IOANNES BAPTISTA THEATINVS in Samnio Prædicator Generalis, vir doctus, peritus lingua hebræa, & Caldæa doctissimè scripsit, & elegantissimè librum, cui titulus:

Opus Andronicum. Datum typis Anconæ ann. 1520. Ad D. D. Ferdinandum de Capua, Ducem Termulæ, Sãnij Præsidem.

Floruit circa hæc tempora.

Vallus *in compendio p.* 4.

IOANNES CLEREVS, siue CLEREC Nortmannus, vir ad quæque pro sanctissima Religione peragenda intrepidus, qui ob singularem doctrinam, vitæq; Sanctimoniam apud Ludouicum XII. Christianissimum Regem Francorum, eiusque consortem Reginam Annam maximo, dum vixit, in pretio habitus est, eisque fuit à sacris confessionibus, inde mortuo Magistro Vincentio Bandello anno 1506. die Sancti Augustini institutus est Vicarius Ordinis à Pio II. ad petitionem Cardinalis Oliuerij Carrafæ Religionis protectoris, & cum vitæ regularis esset zelantissimus anno 1507. apud Ticinum, siue Papiam 6. Iunij, Sabbato videlicet post festum SS. Trinitatis, secundis suffragijs Magister Ordinis fuit electus, magna bonorum expectatione, quòd reformationem Ordinis, quam Parisijs fratribus, & Pythsiaci Monialibus induxerat, in cæteris conuentibus, ac domibus prosequuturus esset, quod quidem fecit in Ciuitate Parmensi, conuentum, ac monasterium ad regularia instituta reuocando, itidem facturus in reliquis, nisi eodem anno in ferijs Diui Laurentij ex vrbe à Summo Pontifice reuersum Papiam mors rapuisset. Fuit Magister Generalis nostri Ordinis XXXVII. Scripsit:

De Conceptione.

Parisijs, typis Marnerij an. 1522. Huius meminerunt Leander Albertus *lib. 1. de viris illustribus Ordinis Præd.* Diagus *in Historia Aragonens.* Ractius, Fœlix de Castro Franco, Taegius *p. 5.*

ANDREAS PORTVLLAGA Brixiensis Lombardus celeberrimus concionator, ac doctus, Prouincialis suæ Prouinciæ. Scripsit.

Sermones de tempore per totum annum.

Sermones de Sanctis totius anni.

Leander *lib. 4.* Plodius *part. 2. lib. 3.*

BARTHOLOMAEVS MORTARIVS eloquentissimus, linguaque Latina conspicuus, doctus Philosophus, & Theologus. Scripsit:

Orationes.

Quædam opuscula.

Idem vitas B. F. Iacobi à Beuania, B. F. Iacobi Sextij Mediolanensis, & aliorum virorum illustrium Ordinis.

Leander *lib. 4.* Plodius *part. 2. lib. 3.*

Anno 1508.

HIERONYMVS PECIANA Vercellensis Pedemontanus clarissimus diuinis litteris, & humanis, testes sui ingenij posteris consignauit:

Plurima Epigrammata, & pulcherrima Epitaphia.

Leander *lib. 4.* Plodius *p. 2. lib. 3.*

LVDOVICVS CAMPAGNA Veronensis, Philosophus, orator, & Poeta insignis. Scripsit:

Orationes diuersas.

Librum de Poesi.

Leander *lib. 4.* Plodius *p. 2. lib. 3.*

ANDREAS de PISIS transtulit ex latino in vernaculam linguam vitam Sanctæ Agnetis de Montepolitiano, quam Beatus Raymundus Capuanus Magister Ordinis scripserat, cui addidit appendicem. Viuebat hoc anno 1508. Lucarinus, Fontana *de Prouincia Romana cap. 6.*

LVDOVICVS de TOVAR, patria Palentinus, natione Hispanus S. Theologiæ, Baccalaureus, magnus Philosophus fuit, Rhetor, Mathematicus, & Poeta. In Senensi vrbe, ac Schola moratus est. De eo Gabriel de Grabielibus Roncilionensis in carmine ad lectorem super librum Ludouici illum appellat, *Magnum Philosophum, bonumque Rhetorem, ac terræ, & poli motus diligentem scrutatorem.*

Cum esset Senis edidit librum curiosum, & eruditum, quem prænotauit.

Diuinam reuelationem Eritheræ Sibyllæ cum commentarijs, in qua à bello Troiano vsque ad diem Iudicij futura prædicit. Vbi supra 1508. in 4. per Simeonem filium Nicolai Nardi: Ad Egregium Henricum de Meneses filium illustrissimi Comitis Tarocensis, ac Lusitani exercitus apud Tingim Africæ Ducis, qui ijsdem Senis nauabat operam studijs, de eo Bibliotheca Hispana *part. 2. fol. 53.*

ANTONIVS de FOVR Aurelianensis, Pariginus insignis doctor, Ludouico XII. Regi Christianissimo à sa-

cris confessionibus, Massiliensem Ecclesiam in Gallia sub Metropolit. Arelaten. ad eiusdem Regis nominationē à Iulio II. regendam obtinuit anno 1507. At cum anno sequenti in ea ciuitate lues grassaretur, vt sibi credito populo sacramenta ministraret die 21. Septembris suæ personalem Ecclesiæ adiuit possessionem. Obijt in Regio comitatu mense Iulio, anno à Virginis partu 1509. Scripsit Gallico Idiomate.

Paraphrasim in septem Psalmos Panitentiales.

Diatam salutis.

Iussu Dom. Annæ Reginæ *Biblia transtulit.*

Duo sermonum volumina.

Gallia Christiana *tom.* 3. Fontana *in Theotro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 372. *num.* 3.

LVDOVICVS MICHAELIS Venetus æquè Theologus, ac Canonista illustris, scripsit.

Summam casuum conscientiæ.

Leander Albertus *lib.* 4. Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

Anno 1510.

THOMAS Mediolanensis (testimonio Fratris Isidori Mediolanensis eiusdem ordinis) vir eruditus, variarumque disciplinarum peritus, Scripsit:

Epithoma de proportionibus motuum, è quibus ipse F. Isidorus Mediolanensis eius discipulus, & conciuis suum tractatum desumpsit, & per capita, variaque paragrapha distinxit.

ROBERTVS RANNVCCI Florentinus, prædicator eximius, filius cōuentus S. Mariæ Nouellæ, Rhetor, philosophus, ac Theologus æquè illustris, scripsit.

Super Rhetoricam.

In Logicam Aristotelis.

Huius opera extant in suo Conuentu S. Mariæ Nouellæ.

Michael Pocciantius, Plodius *part.* 2. *lib.* 3. & Fontana *de Rom. Prou. c.* 6.

MARTHA à ROSA monialis in monasterio S. Agnetis Bononiensis perfectissimè callens linguam latinam scripsit Elegantissimo stylo de translatione Beatæ sororis Dianæ monialis ordinis Prædicatorum, cuius phrasim, ac periodum numerosam admiratus sum apud Plodium *de viris illus. p.* 1. *lib.* 1. *num.* 65. *viuebat* 1562.

Anno 1511.

RAYNALDVS de MONTAVRO, Netinus, Siculus nobili sanguine genitus, Matre è Landolina familia præstantissima natus, floruit sub Ferdinando II. Rege Aragonensi eiusque successore Federico Principe Altamurano, moxque Rege. Fuit ingenij acumine præclarissimus, & in omni scientiarum genere cōsumatus. Peracta Prioris Prouincialis Siciliæ semel atque iterum dignitate, institutus est in Regno Siciliæ Quæsitor fidei Generalis. Eo in munere cum infracti animi virum se in delinquentes exhibuisset, ab eodem Ferdinando Aragonense Neapolim vocatus est cum Petro Belloraro Archiepiscopo Messanensi ex Ordine nostro assumpto, vt ibidem Sanctæ Inquisitionis tribunal institueret, quod & præstitit. Mox eodem Rege nominante, ab Alexandro VI. Cephaleditanus Episcopus renunciatus est 4. Idus Octobris 1496. in sua administratione multa præstitit præclarissima. Ab eodem summo Pontifice Alexandro VI. anno 1497. Generalis Commissarius Sanctæ cruciatę creatur tam in Sicilia, quàm in eius adiacentibus insulis, atque collector decimarum ex redditibus Ecclesiasticis pro Rege Ferdinando in auxilium belli Africani, datis Apostolicis litteris 4. Martij. A Iulio II. Abbas S. Mariæ de Arcu renunciatur anno 1503. Postremò dum siculorum nomine Oratoris apud Ferdinandum Regem in Hispania munere fungeretur, e viuis excessit mense Octobri 1511. scripsit:

Quatuor volumina super 4. lib. sententiarum. Quæ in Conuentu Salmantino vbi publicè docuit, asseruantur. Impressit autem.

De reductionibus Naturalibus.

De futurorum contingentium difficultate.

Orationem funebrem, quam Panormi habuit

habuit 16. Nouemb. 1497. in obitu Ioannis Aragonen. filij Ferdinandi II. Regis. Pyrthus *in Sicilia Sacra*. Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 159. num. 7.* Plodius *in Appendice, Relat. Siciliæ.*

Hoc an. 1511. die 16. Maij celebratur Conciliabulum Pisanum. Iulius Papa II. nuper electus spoponderat post decennium se Generale Conciliũ pro Ecclesiæ reformatione, pacèque inter Christianos Principes componenda, conuocaturum. Elapso tempore, Pontifex Maximus, vt iuramentum iuxta Constantiensis Synodi constitutionem impleret, requirebatur. Inire Papa nouum Concilium abnuebat. Cumque in dies Prælati magis, ac magis instarent, atque vrgerent, & Pontifex ex aduerso semper differret, Bernardinus de Carauaial Hispanus, & Federicus de Sancto Seuerino E. R. Cardinales cum quibusdam alijs Cardinalibus Cõcilium indixerunt: illegitimè quidem. Venerunt Pisas, deinde Mediolanum, & contra voluntatem, & auctoritatem Pontificis Episcopos, & Christianos Principes ad Generale Concilium in prædictis locis indictum accersiuere. Caranza in summa Concilij Lateranẽsis.

Anno igitur 1511. die 16. Maij cõuenientes in vnum tres S. R. E. Cardinales Mediolani existentes, nempe Bernardinus tit. S. Crucis, Guillelmus Card. Narbonensis, ac Franciscus Cardinalis Cusentinus, auditisque instantijs à Procuratoribus Maximiliani Cæsaris Austriaci, nec non Ludouici XII. Regis Christianissimi factis de celebratione Concilij, tam suo nomine, quàm sex aliorum Card. nempe Philippi Episcopi Tusculani, Hadriani tit. S. Chrisogoni, Renati tit. S. Sabinæ, Caroli tit. S. Viti Presb. Fiderici tit. S. Angeli, & Hippolyti tit. S. Luciæ in Silice Diaconorum Cardinalium, cæterorumque eis adhærentium, Generale Concilium Pisis Kal. Septẽbris an. 1511. inchoandum indixere. At Pontifex damnum maximum, quod ex tali Conciliabulo Catholicæ Ecclesiæ poterat prouenire perpendens, Generale Concilium Romæ in Basilica Lateranensi die 19. Aprilis anni 1512. celebrandum in orbe Christiano cum solemnitatibus consuetis coegit. His tamen Cardinales prædicti Iulio Pontifici malè affecti nequaquam acquieuere: quinimò Concilij conuocationem, qua cunctos Christiani Orbis Pastores ad Concilij Pisani celebrationem vocabant, in valuis templorum Mutinensis, Rhegiensis, & Parmen. affigi mandauere. Displicuit supra modum Pontifici Max. facta conuocatio, quam de consensu aliorum Cardinalium, qui sibi adhærebant, ac de plenitudine potestatis Apostolicæ inanẽ declarauit, & irritã. Præterea anathematis, & maledictionis æternæ pænam in eos, qui eidem Conciliabulo interessent, adhærerent, seu fauerent, promulgauit. Spondanus *in Annalibus an. 1511. num. 11.* & Fontana *in Theatro p. 2. c. 3. tit. 13.*

Nunciata præfatis Cardinalibus dãnatione Pisani Conciliabuli, apologiã in Burgo S. Dominici tres primi Cardinales, qui Mediolano illuc conuenerant, die 27. Septembris ad consiliorum suorum, indictionis Conciliabuli, & criminum sibi impositorum à Iulio Pontifice in edicto Synodi Lateranensis purgationem, promulgauerunt. Præterea Consilium 151. Philippi Decij Iuris consulti celeberrimi Mediolanensis, qui conuocatum Concilium Pisanum, legitimum, & iuridicum fore, etiam summo Pontifice contradicente, asseuerabat, itidem promulgarunt.

Aduersus rebellium scripta, qui velut locustæ sine capite ambulabant, Thomas de Vio Caietanus nostri Ordinis Generalis magister, vir æquè piẽtissimus, ac doctissimus acuit calamũ, Hoc schismaticis maximam incussit formidinem. Spondanus *in Annalibus an. 1511. num. 20. & an. 1512. num. 15.* Grauina *tom. 4. p. 2. Cathol. præscript. q. 1. art. 10. tit. de Conciliabulo Pisano.* Lopez *4. p. hist. cap. 79.* Fontana *in Theatro p. 2. cap. 3. tit. 13. & alij.* E Gallijs igitur primum Conciliabulũ à Schismaticis translatum fuit Mediolanum, in quo Schismatica eorum factio, & gigantea conspiratio à Catholicis illis ciuibus repressa est, & reiecta.

Pi-

Pisas deinde adeunt, & in Ecclesia Prædicatorum Synagogam Satanę instituere conati sunt. Sed nostrorum Fratrum Prædicatorum mira fortitudine, & constantia fores, & limina Ecclesiæ, Cœnobijque occlusa, ne pateret aditus Concilio malignantium aduersus dominum, & aduersus Christum eius, fuere. Suam præ cæteris nauabat tunc operam celeberrimus noster Caietanus, qui non solum schismaticornm superbiam scriptis, & consilio retūdebat, sed delegit tres ex Ordine sibi subiectos, viros doctissimos, quos & Pisas, inchoato Conciliabulo se opposituros, direxit. Delegauit igitur illuc PP. FF. Augustinum Nallium Ragusinum, postea Mercanensem Episcopum, Matthæum de Lulmo Prouincialē Lombardiæ, deinde Laodicenum Episcopum, necnon Bartholomæum Rondaninum Fauentinum, viros tam in cathedris, quàm in suggestu præclaros perinde, ac facundos, vt nostros, atque aliorum Religiosos clerum, & populum in fidelitate, ac obedientia ergaRomanum Pontificem Iulium II. retinerent. Illuc igitur cum perrexissent, concionibus assiduis crebrisque disputationibus Pisanum esse Conciliabulum, non Concilium probauere. Nostri ita Religiosos alios in suam traxere sententiam, vt inuitati à schmaticis ad interueniendum ad illud Conciliabulum; profiterentur singuli se accessuros ad illud, si fratres Prædicatores id quoque præstarent, At nostri non solum ei non adhærere, verum etiam oppositum cunctis alijs suaserunt. Quin imò cum, processione de more Conciliorum instructa, cuncti refractarij per ciuitatem incederent, principesq; vrbis Ecclesias visitarent, vbi ad nostram S. Catharinæ Martyris accessissent, esse in faciem Conciliabuli nostri Prædicatores, occlusis Ecclesiæ, ac conuentus foribus, restiterunt: schismaticos enim tumquā excōmunicatos, ac iure merito execrandos, in sua recipere noluerunt. Idque tantam confusionem attulit refractarijs, vt instructam processionem dissoluentes, in rabiem acti, furiosi cum cœnobium nostrum, & templum flammis, tum Fratres armis perdere attentarint. Nostri autem in domino, cuius causa agebatur confisi, supra Ecclesiæ tecta ascendentes, tegulis, ac saxis hinc, inde proiectis, in fugam refractarios coniecere. Interim nobilibus quibusdam cum affecto nobis populo accurrentibus, meditata in nostros mala inimici non compleuere. Ea propter tanta suborta est inter Pisanos discordia, vt schismatici Pisas deserētes, Mediolanum repetere sunt coacti. Ex hoc maximam Iulij Papæ, Romanæ curiæ, cæterorumque fidelium obtinuere Fratres nostri beneuolentiam. Ad perpetuam rei memoriam, posterorumque documentum, fores Ecclesiæ in fautores Conciliabuli clausas, ex proprio loco euulsas in anteriori facie templi, ex Reipublicæ Florentinæ beneplacito, cui subdebantur Pisani, Fratres nostri suspendere, ibidemque supra centum annos vsque ad nostra tempora permanserunt. Tandem temporis iniuria marcidæ, ab incauto quodam Priore præteritis annis fuere igne consumptæ.

Placuit hic ad fortitudinem nostrorum Prædicatorum ostendendam demonstrare, quæ descripsit P. F. Thomas Nemius Florētinus Ordinis Prædicatorum in defensionem suæ Apologiæ, cui concordant alij scriptores, & Chronicon Conuentus S. Marci de Florentia, scriptum à P. F. Zenobio Acciaiolo, qui fuit sub Leone X. Bibliothecarius Vaticanæ Bibliot. doctissimo Theologo, linguarum, Græcæ præsertim, peritissimo. Thomæ verba hæc sunt: *Patres* (ad Cardinales illos schismaticos alludens, qui in Pontificem insurrexerunt) *Conciliabuli Pisani videntes Ordinum aliorum religiones, id facturas esse, quod FF. Prædicatores in hac re præstitissent, conuentum eorundem adeunt S. Catharinæ dicatum, sub congregatione S. Marci Prouinciæ Hetruriæ, & recensitum P. F. Bartholomæū Rondaninum Fauentinum eximiū Theologum, & Canonicæ facultatis peritissimum, qui multis annis Canonum Chathedram Bononiæ rexerat, qui Sauonarolæ manibus sacrum religionis habitum susceperat, adierunt. Ab illo consensum extor-*

extorquere conabantur, unde caeterorum assensus pendebat celebrandi Conciliabuli. Eidem promittebant Schismatici, si cum Fratribus suis assentiri volebat eorum petitioni, in collegium Cardinalium futurum Pontificem, ipsum cooptaturum. In fauorem quoque Dominicanorum sententiam Conceptionis Deiparae determinaturum, & ipsius magistrum, & Patrem in Sanctorum albo repositurum. Quid ille cum Fratribus suis? Se esse filios Ecclesiae professi sunt, quam etiam proprio cruore defenderunt, & defendere parati erant. *Qua responsione adeo pudefacti sunt Schismatici, vt cõfusi discederent, & dissoluta est illa Synagoga Satanae.* Haec ille in proprijs terminis. O inuictam fortitudinem! Vides hic pariter (amice Lector) semper Ordinem Praedicatorum in hoc laborasse, & laborare semper S. Dominici Familiam speciali ardore in supremo capite defendendo, cùm illius superioritatem super Concilium astruendo, tum eos debellando, qui à capite ad Concilium futurum appellant. *Monumenta Conuentus* Pisani, Fernandez *in Concertat. Praedicat. an.* 1512. Plodius *part. 2. lib. 3. in vita Caietani*. Grauina *in praescriptionibus tom. 4. part. 2. q. 1. art. 10.* Reginaldus Lucarinus, *m. s.* Fontana *in Theatro p. 2. cap. 3. tit. 13.*

Aduersus Pisanum Conciliabulum hoc anno die lunae 10. Maij inchoatur Generale Concilium Lateranense V. & vltimũ à Iulio Papa II. quod terminatum fuit sub Leone Papa X. Martij 16. anno 1517.

Adstitere in hoc Concilio ex nostro Ordine.

1. Thomas Siculus Episcopus Minorensis sub Leone X.

2. Benedictus Paganottus Etruscus Episcopus Vasionen. in Gallia sub Iulio II. & Leone X. Dominicanis cooptatur Florentiae in conuentu S. Marci. Multo tempore suffraganeus fuit Archiepiscopi Florentini, in quo munere Sauonarolam, & socios degradauit. Delectabatur Astrologia plurimũ, ac Mathematicis. Obijt octuagenarius an. 1523. Seraph. Razius, Taegius *p.* 5. Plodius *p. 2. lib. 3.*

3. Paschasius Hispanus Episc. Burgen. sub Iulio II. & in eodem Concilio ex militante Ecclesia in triumphãtem, morte interueniente, translatus est an. 1512.

4. Ludouicus Viterbiensis Epis. Signinus, qui pariter in eodem Concilio mortem obiuit sub Iulio II. anno praeallegato 1512.

5. Astitit & Theologorum Princeps, Magister Ordinis nostri, Thomas de Vio Caietanus cum Procuratore Generali eiusdem viro doctissimo, atque nobilissimo Nicolao Sciombergo, qui fuit postea S. R. E. Cardinalis. In secunda sessione, quae habita est 17. Kalend. Iunij an. 1512. noster Thomas Caietanus coram Iulio II. & Patribus satis facundè, & maxima grauitate orauit.

6. Thomas Cataneus nobilis Bergomensis in regulari obseruantia Congregationi Lombardiae nutritus, sacrisque literis imbutus, celebris Magister, egregiusque concionator euasit. à Sixto IV. Ecclesiae Parentinae sub Patriarchali Aquileien. in Dalmatia Episcopus creatur an. 1486. mox eodem anno die 12. Decembris ab Innocentio VIII. ad Episcopatum Ceruiensem assumptus in Flamminia sub Metrop. Rauennaten. Ecclesiã illã claro vitae exemplo sanctissimè rexit. Lateranensi Concilio V. interfuit vir in Romana curia summae existimationis. Vitam cum morte commutauit Romae anno 1515. Vghellus *Italia Sacra tom. 2.* Fontana *in Theatro p. 1. tit. 161. num. 3.* Taegius, Plodius *p. 2. lib. 3.*

7. Thomas de Albizijs, nobilis Florentinus Caesenae genitus, adolescens in nostro Conuentu Caesenatensi Dominicanũ institutum professus est. Sacris studijs deditus, in studendo, legendo, & docendo ita mirabiliter profecit, vt communi omnium ore doctor egregius diceretur. Quare à Leone X. Calliensis Episcopus in Senonica Vmbria sub Metropol. Vrbinate creatus est anno Dom. 1513. sub eodem sũmo Pontifice Lateranensi Concilio interfuit. Libertatem Ecclesiasticam defendit acerrimè, ac oues sibi creditas vnicè adamauit. Postremò religiosae quietis ergo an. 1524. Callien.

liensi Ecclesiæ renunciauit, & Bethlehemicam titularem suscepit, atque in Cæsenensem nostrum Conuentum se recepit, vbi orationibus, ac virtutibus operam nauans, optimo fine quieuit, Plodius *de viris illust. Ord. p. 2. lib. 4.* Vghellus *Italia Sacra tom. 2.* & Fontana *in Theatro 1. part. cap. 5. tit. 121. nu. 4.*

8. Interfuit & huic Cōcilio Oecumenico F. Augustinus, de quo anno 1530.

Orationem à Caietano habitam in Concilio Iulius Pontifex Max. instantibus Concilij Patribus, imprimi, atque in Actis eiusdem (vt refert noster Nicolaus Scomberch Procurator Ord. in sua dedicatoria Epist. ad Card. Strigonien.) iussit apponi. Thomas de vio Caetanus omnibus Concilij sessionibus, sexta excepta, quæ prima fuit sub Leone X. die Mercurij 27. Aprilis anno 1513. celebrata, subscripsit. Tunc enim extra Vrbem existens ad Capitulum Generale Ianuæ celebrandum habebat iter. At à Leone X. Pontifice Maximo, Patribusque Concilij in 6. sessione, quæ fuit prima, vnus delectus fuit ex Patribus pro rebus pacis vniuersalis componendæ inter Principes Christianos, & schismatis extirpatione.

Idem Magister Ordinis Thomas de Vio Caietanus in hoc Lateranensi Cōcilio euulgauit opusculum de Potestate Papæ, & Concilij, quod refractarijs Conciliabuli maximè fuit molestiæ. Nam habita sessione prima, cum huius opusculi exemplar ad eorum peruenisset manus, ad Parisiensem Vniuersitatem, quæ illis tunc fauebat, per Gaufredum Boussardum Cancellarium Vniuersitatis, miserunt. Vocabant hi dictum opusculum *Libellum suspectum, & plenum iniurijs contra Concilium Constatiense, & Basileense, ac istud Pisanum, & contra Ioannem Gersonem optimum Ecclesiæ defensorem, compositum per quendam Fratrem Caietanū, hominem audacem, & periculosum.* Vniuersitas illa Opusculum prædictū examinauit, atque discussit. Rogaueruntque dictam Vniuersitatem, vt factam discussionem, & determinationem ad eos remitterent in Italiam; cui mandato quinque subscripsere Cardinales, videlicet: Card. S. Crucis in Hierusalem, Narbonensis, Baiocensis de S. Seuerino, & de Priè cum Archiepisc. Lugdunensi, Episcopis Lucionen. Mugalonen. & Engolismen. Abbatibusque Cistercien. & Suessionen. At quid ex eo euenerit, Audi Reginaldum Lucarinum. *La distruzzione di questo Conciliabolo fù l'opuscolo del Card. de Vio Gaetano de Potestate Papa, quale il Conciliabolo mandò à Parigi alli dottori di quell'Vniuersità con vna lettera stampata con l'istesso Conciliabolo in Parigi nel 1512. in 4. ma quelli dottori non hauendo possuto dirui in contrario, il Conciliabolo si risolse in fumo.*

Lege Spondanum *in Annalibus Ecclesiast. an. 1512. num. 15.* Fernandez *in Concertat. Prædic. ad an. 1513.* Fontana *in Theatro p. 2. c. 3. tit. 14.*

9. P. F. Bartholomæus à Senicia Bergomensis ex Prouincia Lombardiæ vir scientia præclarus, atque diuini verbi præco famosus Iustinopolitanæ sedis Episcopus constituitur an. 1503. Lateranensi Concilio interfuit sub Leone X. in quo sessionibus 6. 7. 8. & 10. subscripsit. Cum verò impij Lutheri virus ex Germania in alias Christiani orbis partes illi propinquas serpere cæpisset, Bartholomæus ab eodem Pontifice maximo an. 1520. quo tunc in Romana curia Referendarius Apostolicus erat, Generalis Inquisitor cum plenissima facultate Brixiam, & ad eius Diæcesim, ac districtum, vt sua dignitate, atque auctoritate Lutheranæ hæresi tamquam murum, & antemurale se opponeret, remque catholicam vindicaret ab impijs, destinatur. At vnico tantum anno sacram hanc præfecturam exercuit: nam sequenti anno fato cessit mense Aprili an. 1521. Vghellus *Italia sacra tom. 5.* & Fontana *in Tehatro in Appendice.*

10. Interfuere ex nostris plures alij, & an. 1517. hæc Synodus quinta Lateranensis, quæ in ordine est decima septima Generalis, Patrum 114. contra schismata, & pro alijs negotijs varijs habuit finem, sicque fuit Pisanum Conciliabulnm, quod contra Iulium II. congregauerant, reprobatum *sess. 2. & 3. de Concilijs cap. 6.*

An-

Anno 1512.

IOANNES FERRARIENSIS in regulari Congregationis Lombardiæ obseruantia enutritus, Bononiæ, Ferrariæ, alibique præfuit, & docuit. In hæreticam prauitatem Quæsitor positus, maximo fidei zelo, singulari pietate, insigni doctrina, morumque refulsit candore. Eius fama Vincentius Bandellus Magister Ordinis motus, eum sibi delegit in socium. Nannio è viuis, qui Sacri Palatij erat Magister, sublato, Alexander Papa VI. an. 1502. in locum defuncti Ioannem Ferrariensem commendatissimum virum suffecit. Decem præfuit annos huic officio, compleuitque dierum suorum cursum anno 1512.

Scripsit doctissimus Pater quamplurima, sed quæ fuerint, ignoramus. Olmeda *in vita Bandelli* hæc habet: *Fuit Ioannes Ecclesiæ Romanæ gratus, verboque, & scripto famosus, historias maiorum temporum, etiam ethnicas in promptu habens*.

Fernandez, Plodius, Lucarinus, Olmeda, & Fontana *in Theatro p.* 2. *c.* 5. *num.* 38.

THOMAS RADINI dictus Tudescus, il Tedesco, Placentinus, vir maximo ingenio, & adeò acutus, vt velut alter Augustinus, & noster Archiepiscopus Florentinus omnes artes liberales, nullo adhibito præceptore (vt de se ipso fatetur in epistola dedicatoria, quam operi præfixit) didicerit: gratiosissimus Prædicator, poeta illustris, Philosophus, ac Theologus subtilissimus scripsit, & nuncupauit Maximiliano Imperatori:

Librum, quem appellauit Calipsychiã, idest pulchram animam, seu de pulchritudine Animæ. Mediolani 1511.

Aliam, cui titulus, Sideralis Abyssus. Parisijs 1514.

Plures orationes, scilicet *orationem contra Lutherum*. Lipsiæ 1520. in 4.

Alteram contra Melanchthonem. Romæ 1522. in 4.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Miræus *de Scriptoribus sæculi XVI. c.* 27.

THOMAS à CALVISANO Diæcesis Brixiensis scripsit.

Orationes disertas, atque pulcherrimas.

Exuit mortalitatem hoc anno 1512.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *part.* 2. *lib.* 3.

LVTHOLPHVS GERMANVS, patria ignotus, bonis artibus, disciplinisque grauioribus floruit, in gratiam adolescentiæ protulit ex vastissimo suo ingenio minuta, & pretiosiora, videlicet.

Flores grammaticales.

Et plura alia.

Lusitanus *in Bibl.* Leander *lib.* 4. Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

VINCENTIVS VALVERDE Oropesanus ex amplissimo S. Stephani conuentu Salmantino primus Episcopus Panamensis, & Cuschensis in Peruano Regno, cuius expugnationis aliqua pars fuit. Scripsit:

Relacion de las guerras de los Pizarros, y Almagros.

At morte præuentus typis non consignauit.

Antonius Leonius *in Bibliotheca Indica*, *Bibliotheca Hispana* Nicolai *part.* 2. *fol.* 265. *colum.* 2. Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 215. & 450. Hyacinthus de Parra *in Catalogo scriptor. Ord. m. s.*

MAVRITIVS de VILLA probata Gallus, vir non minus religiosa pietate, cæterisque virtutum ornamentis, quàm doctrina, atque eximia eruditionis excellentia conspicuus, quem miratur Marraccius ab Antonio Senensi, atque ab Alphonso Fernandez *in Bibliotheca*, & in Concertat. Prædicatorum fuisse prætermissũ. Ex hianti erga B. Virginem affectu, summoque eius propagandi cultus desiderio, scripsit latino idiomate, in laudem eiusdem Beatissimæ Virginis Mariæ egregium opus sub titulo.

Corona noua B. Mariæ, in quo secundum numerum annorum LXIII. quo vixit Beatissima Virgo in hoc mundo, posuit 63. lapides pretiosos cum theorica lapidum applicatione ad virtutes, & excellentias eiusdem B. Virginis. Continet sermones 33. emissos Parisijs anno à Virginali partu duodecimo supra

MD. circa quod tempus Author emicuit.

PASCHALIS, seu PASCHASIVS de Fonte Pudico, seu de la Fuensanta de Ampudias ortus est in sacri territorij Ecclesiæ Palentinę Oppido, quod dicitur Ampudias in Hispania, vir scientia, & religione conspicuus, qui & tandem, propter vitam suam inculpatam, & animarum feruidum zelum, à Catholicis Hispaniæ Regibus Præsul Burgensis Ecclesiæ est designatus, inter alia, quibus nominis sui memoriam cum laude transmisit ad posteros, edidit:

Sermones de Sanctis.

Sermones de Tempore totius anni.

In Parochorum commodum *librum cum Euangeliorum omnium copiosa, & docta expositione, & adnotationibus ad informandam plebem, & alia*.

Vita fungitur Romæ anno 1512. ætatis 70. ex Alphonso Fernandez *inter Episc. Hispania, & scriptores Ordinis*, ex Gil. *in Theatro Eccles. Burgens.* Fontana *in Theatro p. 1. cap. 4. tit. 19. nu.* Taegio, Lusitano *in Chron. & in Bibliot.* Plodio *part. 2. lib. 3.*

Hic fuit filius Conuentus Palentini, & Bononiæ sacris studijs operam dedit, euasitque vir Sanctitate, & doctrina conspicuus habens prudentiam admirabilem, excelsique animi robur. Ob eius innocētissimam vitam in pluribus conuentibus Prouinciæ Lombardiæ inijt Prioratus. Adscitus deinde cum multis alijs in suam Prouinciam, illam ad sanctissimam obseruantiam regularem reduxit. Clarissimum erat exemplum religionis; Deo, & hominibus carus. Vnicè amatus à Rege Ferdinando, & à Regina Margarita consorte.

Post hac (verba sunt Bibliothecæ Hispanæ) *Burgensem nutu Regum Catholicorum Ecclesiam adeptus, religiosa, antiquaque viuendi norma sequutus adhuc fuit tenorem, catera in pauperes, aliaque pietatis opera, quorum se esse dispensatorem sciebat, munificentissimus*.

Et paucis interiectis, *Roma tandem, quò, vno dumtaxat vitæ socio, pedes ierat* ad sacrum Lateranense Conciliū euocatus, diem suum obiuit &c. Hæc illa.

Hic omnem regularem obseruantiam in Hispania mirificè auxit.

Assumptus (vt diximus) ad Episcopatum Burgensem ab Alexandro VI. anno 1497. præsentante Ferdinando Rege, nihil illo humiliùs fuit: Nam diæcesim totam amplam, latosque terminos habentem cum vnico socio pedester visitabat. Omnes Ecclesiæ suæ prouentus, qui erant nouem millia aureorum in reficiendis Ecclesijs, locis pijs, ac pauperibus consumebat. Dum ad Lateranense Concilium V. sub Iulio II. pedester se contulisset, Romæ non sine maximo sanctitatis odore ibi, & in Hispania relicto 14. Kalend. Augusti anno 1512. quieuit in pace. Sepultus est in nostra Ecclesia S. Mariæ super Mineruam ante Aræ maximæ gradus sub marmoreo lapide, in quo extat eius effigies in habitu pontificali cum hac inscriptione. *Paschasio hispano Burgensi Episcopo ex Ord. Præd. Doctrina, virtutibusque euectus, amplissimis redditibus annis quindecim piè dispensatis, ad Lateranen. Concilium sub Iulio II. P. M. adscitus, vita functus est, Christi pauperi inter pauperes mortuo, alienis sumptibus tumulato, seruitores Domino posuere MDXII. XIX. Iulij. vixit annos* LXX. Nicolaus Rodulphius Magister Ord. in commune claustrum eius effigiem transportauit.

Anno 1513.

BERNARDVS GHETALDVS Ragusinus nobilis genere, ac moribus edidit:

Historiam virorum illustrium Congregationis Ragusina. Ambrosius Gozzeus, Plodius *in Appendice*.

THOMAS à VIGLEVANO vir grauis, ac eruditus, Prædicator percelebris scripsit:

Librum variorum, ac doctissimorum sermonum. Leander *lib. 4.* Plodius *in Appendice*.

MATTHAEVS BANDELLVS à Castro Nouo Lōbardus, nepos F. Vincentij Bandelli dudùm Ordinis Generalis

ralis conſpicuus cum integritate vitæ, tum varietate doctrinæ ſcripſit elegãtiſſimo ſtylo.

Vitas inſignium aliquot virorum Ordinis noſtri, ſcilicet patrui ſui F. Vincentij Bandelli Ordinis Generalis, F. Ioannis Baptiſta Cattanei Genuenſis, & quorumdam aliorum.

Edidit etiam plures elegantes orationes ſumma facundia exornatas.

Tranſtulit è latino in ſermonem italicum vitam Egeſippi.

Quaſdam vitas illuſtrium virorum à Plutarco extractas.

Leander *lib.* 4. Plodius *p.* 2. *lib.* 3. *Martyrologium dominicanum.*

MICHAEL SARAVETIVS à Petra ſancta Ligur, S. Th. Magiſter, fuit Regens in Minerua Romana, Philoſophus, ac Theologus egregius, necnõ moribus honeſtiſſimis, ac ſanctis ornatus, ſcripſit:

De rebus inſolubilibus.

Quæſtionẽ de cauſalitate Primi Principij.

Quæſtionem de principio indiuiduationis.

Aliam de ſubiecto Philoſophiæ.

De Analogia entis contra Scotiſtas.

De vniuerſalibus.

De Primis, & ſecundis intentionibus.

Luſitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.* 3.

GASPAR PERVSINVS Roman. Prouinciæ, prima litterarnm rudimenta hauſit in patria, litteras pleniores in Vrbe, ac in Gallia Ciſalpina, Metaphyſicæ, ac ſacræ Theologiæ, ductore celeberrimo viro illo Magiſtro Patre Fr. Paulo Soncinate. Scripſit:

Super Euangelia Quadrageſimæ.

Item in defenſionem ſui Magiſtri Pauli de Soncino.

Viuebat hoc anno 1513. Lucarinus, Fontana *de Prou. Rom. cap.* 6.

CYPRIANVS BENEDICTVS, vulgò autem Benetus natione Aragonius, doctor Pariſienſis, Theologus celeberrimus tam ſcholaſticus, quàm moralis, ſcripſit:

De prima Orbis ſede.

De Concilio.

De Eccleſiaſtica poteſtate.

De Pontificis Maximi authoritate.

Ad Iulium II. qui obijt anno 1513. die 21. Februarij, & ad Leonem X. electum die 12. menſis ſequentis, ex quo habemus Cyprianum vixiſſe an. 1513.

Item *edidit Dialogum de Excellentia, & vtilitate ſacræ Theologiæ.*

De Caroli Hiſpaniarum Regis præeminentia, de excellentia &c. Romæ 1518. in 4.

Hæc duo opera tribuit Cypriano Aubertus Miræus de ſcriptoribus eccleſiaſticis *cap.* 19.

Item *Hortatorium Vehemens* ad Adrianum VI. Papam, vt iter acceleret.

Huius meminerunt Cyprianus Eiſingreinus *in Catalogo teſtium veritatis*, Vincentius Blaſcus *in Chronicis Aragonenſibus*, Aubertus Miræus *in Auctario cap.* 497. *& de ſcriptoribus ſeculi* 16. *cap.* 19. Ant. Poſſeuinus.

Anonymus dominicanus vertit in linguam hiſpanam.

Los Articulos de la Primera Parte de S. Thomas pueſtos en lengua eſpañola para conoſcimento de la ciencia del Santo Dotor.

D. Thomas Tamajus vidit hoc opus M. S. in 4.

Anonymus Dominicanus hortatu D. Franciſci Ximenij Archiepiſcopi Toletani vertit ex Idiomate Etruſco in Hiſpanum.

Epiſtolas, y Oraciones de Santa Catalina de Sena. Compluti apud Annã Guillen de Brocar 1512. in folio.

ALPHONSVS RICIVS vir à litteris politioribus, à philoſophia, à ſacra Theologia illuſtris, in lectione Patrum fuit aſſiduus,

Eruditiones Chriſtianæ religionis è ſacris doctoribus adunauit,

Ad Annam Francorum Reginam, & Britonum Duciſſam.

Quæſtionem item tractauit.

Num meritum proſperè agentis maius ſit, quàm aduerſa patientis. Pariſijs apud Io. Paruum.

De hoc Antonius Poſſeuinus *in Apparatu ſacro tom.* 1.

Anno 1514.

GVILLARDVS de PETRA, vir doctus, & pius, floruit præſertim ſcientia illa, quæ mores temperat,

& Oratoria Sacra anno 1485: datur Generalis Inquisitor Tolosanus. an. 1511. in translatione corporum SS. Simonis, & Iudæ. *Elegantem doctumque sermonem habuit*. Administrauit illud sacrum tribunal vsque ad ann. 1514. scripsit plures conciones, & alia, inter quæ, arcana Bibliorum plurima reserauit.

IOANNES HARLEI Anglus, inter doctissimos sui sæculi computandus, qui emicuit, præter doctrinam, religione. Scripsit semel, ac iterum.

Super quatuor libros sententiarum.

De Prædestinatione.

Plura etiam quodlibeta.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.* 1. *&* 3. Seraphinus Razius.

Quidam ponunt hunc an. 1316.

FRANCISCVS THOMAE Florētinus, oppidò exornatus diuinis litteris ac humanis. Doctrinæ Aristotelis peritissimus, celebris prædicator, & adeò in lingua græca versatus, vt cognomentum ex ea dictus fuerit antonomasia Græcus.

E Graco in latinum traduxit homilias Cyrilli super Isaiam prophetam.

Edidit commentaria in Porphirium, & in Aristotelis libros Posteriorum.

Quadragesimale.

Et alia multa, quæ asseruantur in suo originali Cænobio Sanctæ Mariæ Nouellæ, in quo transiuit ad Patres die 18. Aprilis anni 1514.

Michael Pocciancius, Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Fernandez, Fontana *de Rom. Pru. cap.* 6. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

Fuit alter Franciscus Thomæ, patria Biberacensis catholicus Parochus, qui examen, siue Refutationem edidit aduersus HæreticumConradum Volfgangum Plazium catholicis satis impiè obtrectantem de bonis operibus, atque de cultu Sanctorum. At nihil Dominicanis cum eo.

HENRICVS LVBECENSIS. de hoc Antonius Posseuinus in apparatu sacro hæc prodit.

Quodlibeta manu scripta reliquit: sed quæ, nescitur *an vsquam sint excusa*. Hæc ille, quo floruerit tempore, vel quæ fecerit, latet.

HIERONYMVS de ALCOZER, Theologiæ Magister, litteris, & summa pietate illustris, subtilis in disputationibus, & argutus.

In lucem protulit hoc titulo librum hispanicè:

Subida de Monte Sion: siue *de cognitione* Dei *per contemplationem quietam*. Valentiæ 1509. in 4.

Vixit sub hos annos.

Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *folio* 433 *col.* 2. Hyacinthus de Parra in Catalogo scriptorum Ord. m.s.

HVMBERTVS CORDEIRO Hispanus, Lusitanus in Eluensi domo, *vir* vndequaque laudabilis. Scripsit doctissimè.

De amore Dei, & proximi.

Quo tempore vixerit, nescio.

Eius summis laudibus meminerunt, eloquentissimus æquè, ac sapientissimus Ludouicus Cacegas in Historia Ordinis Prędicarorum Portugalliæ *lib.* 4. *cap.* 11. Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 465. *colum.* 1.

GOSVVINVS HENRICVS BELGA inter nostros doctissimos recensetur. Quo floruerit, anno prætereunt. Eius scripta notauit Hippolytus Marraccius *tom.* 1. *Bibliotheca Mariana folio* 502.

Eius meminerunt Hyacinthus de Parra in breuiori catalogo de scriptoribus Ordinis m.s. Marraccius allegatus, & alij.

FELIX FABRI, Vlmēsis, Germanus, Vlmæ, cuius deinde fuit alumnus, in Ordine nostro votorum se alligauit.

Peregrinationis sua Hierosolymitana Librum edidit.

Eisingrenio, & Antonio Posseuino in Apparatu sacro viuebat anno 1483. iuxta placitum aliorum peruenit vsq; ad hæc tempora. Scripsit:

Quoque Historiam Sueuicam.

Vindicandus est à probris Spondani *tom.* 1, *Peregrinat. ad annum* 1273.

De eo Hyacinthus de Parra *in Catalogo scriptorum Ordinis m. scrip.*

GVILELMVS GALLICVS quo floruerit anno, ignoro: edidit autem librum, quem prænotauit:

Praparate: Antonius Posseuinus, in Apparatu sacro.

AL-

ALVARVS CADVRCENSIS, quæ ciuitas est in Tractu Tolosate in Gallia ignoro sub quos floruit annos, scimus tamen ex Antonio Posseuino *in Appendice ad Tomum primum Apparatus sacri*, Nicolao Bertrando, & alijs scripsisse:

Postillam in Apocalypsim.

In Psalmos Pænitentiales.

De Officio Defunctorum.

Sermones ad Clericos.

BARTHOLOMAEVS de RIPARIA, Tolosæ nostrum institutum amplexus, Orator, Philosophus, & Theologus magnus euasit. Ob suam integritatem creatus fuit Episcopus Baionensis in Gallia sub Archiepiscopali Rotomagēsi. Et valde miror hunc præteritum fuisse in Theatro ab amico meo Fontana, *in cuius parte 1. cap. 5. de Episcopis tit.* 71. quatuor tantum ex nostris Episcopos Baionenses, scilicet Thomam Ruuisac Gallum, Petrum San Ioannium de Malasco Vasconem. Garsiam Engui de Sega, Iacobumque Gallum recenset. Episcopus Bartholomæus renunciatus, populo magis prodesse studuit, quàm præesse. Præter elegantiam morum, & peruigilem curam in oues, clariorem se calamo fecit: scripsit enim.

In Magistri sententiarum libros quatuor.

De eo Antonius Posseuinus in Appendice ad tomum. Apparatus sacri hæc habet: *Bartholomæus de Riparia, Tolosæ Dominicanus, Episcopus Baionensis, scripsit in Magistr. sententiarum lib.* 4. Hæc ille.

Hoc an. 1514. Bartholomæus Rimbertinus Florentinus in Etruria, Episcopus Ceronensis Librum de sensibilibus delicijs Paradisi, è Tractatu nostri Ioannis Tambaci desumptum, de quo anno 1360. edidit Parisijs apud Iodocum Badium anno 1514. Antonius Posseuinus *in Appendice ad primum tomum Apparatus sacri.*

Anno 1515.

DAMIANVS CRASSVS Ripolensis Magister sacræ Theologiæ, doctrina clarus, consilio prouidus, & negotiorum tractandorum peritus; fuit prouincialis Prouinciæ Lombardiæ: scripsit.

Insigne volumen super Iob. ann. 1506. cum alijs aliquot tractatibus cusum.

Cum esset Regens collegij S. Thomæ, asseruit, & disputauit hanc propositionem: S. Ioannem fuisse consanguineum Christi, consanguineum Dei, & multas alias, quarum oppositum Io: de Casiuis Ord. minorum tuebatur, quare impresit librum quæstionum de S. Ioanne Euangelista 1506.

Scripsit & alia plura.

Obijt 1515.

Lusitanus *in Bibliotheca*, Plodius *de viris illust. p. 2. lib.* 4. Aubertus Miræus *de scriptoribus sęculi XVI. cap.* 22. Antonius Posseuinus *in Appendice ad litteram D. Apparatus sacri tom.* 1. Ripa oppidum est in Subalpinis super Augustam Taurisorum.

GEORGIVS MEDIOLANENSIS vir doctus, ac pius edidit.

Vitas aliquorum insignium virorum Ordinis nostri, & præ cæteris Beati Iacobi Sextij Mediolanēsis, quæ extat apud Leandrū *l.* 1. *de viris illustribus Ord. Præd.*

Scripsit etiam super Logicam.

Lusitanus *in Bibliotheca*, Plodius *p.* 2. *lib.* 3. *Martyrologium Dominicanum.*, Antonius Posseuinus *in apparatu sacro.*

Viuebat hoc anno 1515.

DEMETRIVS RICHARDI nostrum professus est institutum. Varias calluit linguas, nullaque in eo desiderabatur scientia, quæ virum honorabilem facit. Inerant etiam ei facundia, & lepores. Præterea in eo par erat calamus verbo.

Librum contra Mahumetanos, & Saracenos è Latino Græcum fecit.

S. Augustini etiam transtulit quædam.

Scripsit præterea librum contra Palamam quendam.

Item sermones in Pentecosten.

Edidit insuper Epistolas, & dialogos. Quæ omnia Græcè, in Italia (Romæ præsertim, adhuc extant. Me latet tempus, quo vixerit.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

Griffinus Cambrius scholasticus profundissimus, Scripsit:

In

In sententias libros quatuor.

In quæstiones etiam disputatas.

Latet me tempus, quo claruit. Eius meminit Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

Anno 1516.

ANTONIUS BECCARI Ferrariensis, vir ingenio præstans, religione, ac doctrina conspicuus, in Theologia non mediocriter eruditus, & aliarum quoque rerum notitia clarus. Posteritati nomen suum reddidit celebre, scribens.

Mariale, continens Homilias 30. de Beatissima Virgine.

Glosauit Psalmos latinè, & italicè.

Item edidit quadraginta homilias in Psalmum, Beati immaculati in via.

Super Iobum;

Commentaria super 1. partem S. Thomæ, & vniuersā Philosophiam Aristotelis.

Spharam, & super Prædicabilia Porphirij.

Quodlibeta quæstionum metaphysicalium, & Physicarum.

Quæstiones super defecerunt S. Antonini.

- *Tractatum de corpore Christi latinè, & italicè.*

Quadraginta orationes latinas varias.

Duo quadragesimalia:

Quadraginta homilias super Canonicam S. Petri. In vestibulo Religionis tyrunculus dubitabam, quare epistolæ diuorum Iacobi vna, Petri duæ, Ioannis tres, Iudæ vna, quæ omnes sunt numero septem canonicæ, siue catholicæ appellentur, & epistolæ Pauli nequaquam? Percontabar id à socijs meis, at mihi non faciebant satis. Ne igitur nouitios nostros hoc lateat, breuiter indicabo. Hæ catholicæ dictæ sunt, hoc est vniuersales. Nam missæ fuerunt ad vniuersalem Ecclesiam, non ad hunc particularem, vel illum. Secus est de illis Apostoli. Scribit enim vel ad Romanos, vel ad Hebræos, ad Timotheum vel ad Titum. Iure optimo Augustinus has Apostolicas appellauit, quoniam generatim ad omnes fideles, siue Iudæos, qui erant dispersi, sicut fecit Petrus, siue christianos sub eadem fide militantes datæ sunt; non autem ad aliquem hominē, vel alteram Regionē.

Librum pro idiotis, cui titulus: scala del profitto spirituale.

Tractatum si in Adamo, & Abele inceperit Ecclesia.

Receptus fuit ad ordinem Ferrariæ in Conuentu S. Mariæ Angelorum. A Clemente VII. die 22. Septembris 1524. creatus fuit Episcopus Scutarēsis in Sclauonia sub Antibarensi Ecclesia Metropolitana.

Idem lib. 4. Alphonsus Fernandez *in Concertat. Prædicatoria*, Matraccius *in Biblioth. Mariana*, Plodius *p. 2. lib. 3.* Fontana *in theatro p. 1. c. 5. tit. 538. num. 2. acta Consistor. Clementis VII.*

AMBROSIUS GERMANUS vir in aduersis rebus infrangibilis, eximia sanctitate conspicuus, clarissimusque doctrina, apposuit vltimum colophonem tabulæ S. Thomæ, quam Petrus Bergomensis ediderat.

Lusitanus *in Biblioth.* Plodius *p. 2. lib. 3.*

BARTHOLOMAEUS MANZOLUS Bononiensis, Poeta, Orator, iurista, & magni nominis Philosophus, ac Theologus protulit in apertum.

Librum, cui titulus, Formalitates iuxta D. Thomæ Aquinatis doctrinam.

Librum de diffinitionibus.

Plura opuscula.

Lusitanus *in Biblioth.* Plodius *p. 2. lib. 3.*

GASPAR STEPHANUS, seu Stephanescus in Prouincia Arragonensi vir magno ingenio, & doctrina, hausit primùm consuetas in Religione scientias, Dialecticam, Philosophiam, Metaphysicam, ac sacram Theologiā, quas priuatim, & publicè tradidit alijs. Vtrique iuri deinde applicuit animū. Hoc igitur peritissimus, scripsit.

Defensionem Ecclesiasticæ immunitatis, ac libertatis, specialiter contra imponentes, & exigentes onera. Romæ 1520. in 4.

Miræus *de Scriptoribus sæculi XVI. cap. 2.* Laudatur quoq; ab Alphonso Acenedo *in Comment. leg. 5. tit. 3. lib. 1. num. 6. & in lege 11. tit. 3.* eiusdem libri Recopilationis legum Hispanarum apud Bibliothecam Hispanam, quem præteriuit esse Fratrem Dominicanū.

Con-

Consule Antonium Posseuinum in Apparatu sacro.

Anno 1517.

CVm impius Lutherus Saxo in Germania contra catholicã fidẽ virus euomeret suum, atque in Vittembergensi Academia apud Saxoniã, in quã Theologiæ cathedram impius Hæresiarcha regebat, multas propositiones contra Ecclesiam, ac indulgentias à Leone X. promulgatas, tueri conaretur, P.F. Ioannes Tetzelius Germanus Saxo facundus ecclesiastes, in Ducatu Saxoniæ hæreticæ prauitatis Inquisitor, in nostro Conuentu Francofordiensi euulgauit centum, & sex conclusiones aduersus propositiones Lutheri, quas ex Cõcilijs, è SS. Patribus, & præcipuè ex Angelico nostro Doctore deprompserat, illasque promulgauit in Germaniæ Academijs anno 1517. Fernandez, Maluenda *de Antichristo lib. 1. p. 1. cap. 11.* & Fontana *in Theatro p. 3. cap. 3. tit. 40. Lege an. 1518.* Erat Tetzelius Prædicator excellens, magnæ religionis, ac doctrinæ

Scripsit hic zelantissimus pater plura alia contra hæreticos. Roüerus Pontanus *lib. 1.* rerum memorabilium asserit Tetzelium, omnium primum, articulos 106. seu propositiones aduersus Lutheri antidogmata edidisse. Et reuera Lutherus hoc anno 1517. pestilentis suæ sectæ virus diffundere cœperat. Miræus *de scriptoribus sæculi 16. cap. 24.* memorabilium, Plodius *de viris illustrib. p. 2. lib. 4.*

Motiuũ quare Lutherus apostataret à fide, hoc reddunt. Archiepiscopus Moguntinus commisit Ioanni Tetzelio viro cordatissimo, ac pio, vt indulgentias publicaret. Id ægre ferens ambitiosissimus hæresiarcha, rabie agitatus cœpit contra indulgentias prædicare. Plodius *p. 2. lib. 3.*

Acriter nostri Dominicanes pro Ecclesia in Lutherum latrantes insurrexerunt, inter quos Gregorius Natalius Dalmata, patria Ragusinus, de quo anno 154[illegible]: & eius conciuis Clemens Araneus, de quo anno 1547. Ioannes Passelius, de quo an. 1539. Thomas Badia Cardinalis, de quo an. 1547. Camillus Campegius Episcopus, de quo an. 1545. & 1569. Felicianus Niguarda Episcopus, de quo an. 1595. Ambrosius Pelargus, de quo an. 1548. Hieronymus de Hippolyto Monopolitanus Apulus Archiepiscopus, de quo an. 1528. Ioannes Bunderius Gadauensis, de quo anno 1562. Matthæus Ori, de quo an. 1556. Thomas de Vio Caietanus Cardinalis, de quo an. 1534. Syluester Prieras, de quo anno 1523. Iacobus Naclantus, de quo anno 1569. Remigius Florentinus, de quo an. 1588. Vincentius Patina à Quinzano Brixiensis 1583. Sanctius Arena 1576 Thomas Elysius an. 1562. Thomas Manriquez Hispanus 1573. Paulinus Bernardinus Lucensis 1585. Bartholomæus Carranza Archiep. 1576. Balthasar Antuerpiensis Brabantinus 1577. Damianus Alingus 1578. Iacobus Carapresius Lucerinus, de quo an. 1547. Bartholomæus Spina Pisanus Magister Sacri Palatij Apostolici, de quo an. 1546. Io: Dietẽbergius Germanus à Frãcofort, de quo 1520. Conradus Koelinus Vlmensis, de quo 1518. Ambrosius Catharinus Politus Senensis, de quo an. 1553. Hieronymus Muzzarellus Bononiensis Magister S. Palatij, de quo an. 1545. Marcus Laurus Tropæiensis Calaber Episcopus, de quo eodem anno.

DIDACVS de ASTVDILLO in Hispanijs, alijs Iacobus, philosophus, & Theologus insignis, de quo dicere solebat doctissimus F. Frãciscus de Victoria: D*idacus doctior me est: sed ego vendo carius mea.* Erat enim aliquantisper impeditus, & difficulter explicabat suos conceptus. Scripsit,

Eruditissimas quæstiones super octo libros physicorum:

Super Euangelium S. Matthæi.

Super Epistolas diui Pauli. quæ opera extant in Collegio Vallisoletano. Lusitanus.

Scripsit præterea duo magna volumina super Sapientiam.

Breues collationes latinas.

De Conceptione B. Virginis.

Super quatuor libros sententiarum.

Librum de Origine, & vnitate Ecclesiæ.

Librum de hora mortis Christi.

Chro-

Chronicon Ordinis,
Librum de missa.
Orbis descriptionem.
- *Distinctiones breues, & longas de arte recolligendi.*
Defensionem Priuilegiorum Ordinis, qua ipse collegit, ac ordinauit.
Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustrib. p. 2. lib. 4.*

GVILLELMVS PARVI, seu Petit Rhothomagensis, alijs Normannus Theologus Parisinus, ac multiplici eruditione ornatus, à Magistro Ordinis Thoma de Vio Caietano renunciatur an. 1508. Generalis Galliæ Inquisitor. Inquisitores enim ex concessione Innocentij Papæ IV. à Magistro Generali, necnon à P.P. Prouincialibus instituebantur. Quod obseruatum fuit vsque ad Pauli III. tempora, qui Apostolica constitutione 12. Kal. Augusti 1542. sanxit, vt in posterùm Inquisitorum institutio ad sacram Congreg. Cardinalium tunc institutam spectaret. Bzouius *in Annal. Eccl. an.* 1245. Anno sequenti 1509. à Rege Galliæ Ludouico XII. ob vitæ integritatem, & rectitudinem, prudentiamque in consulendo, & concionando facundiam, & efficaciam, in confessarium, & animæ moderatorem ascitur. Ob id Inquisitionis onere dimisso, ab eodem Caietano an. 1511. studij Parisiensis Regens creatur. Tandē à Francisco I. Galliæ Rege, cui etiā erat à sacris confessionibus, an. 1518. Trecensis Episcopus in Gallia sub Senonen. Metropolitana nominatus, confirmatus fuit à Leone X. die 24. Ianu. an. 1519.

A Claudio Seisello in vita Ludouici XII. Regis maximoperè commendatur. Ab eodem Francisco Rege iuxta concordata an. 1520. Bituricensis Archiepiscopus nominatur.

Similem Guillelmo (teste F. Isidoro de Isolanis Mediolanēse ex nostro Ordine Prædicatorio ad Christianissimū Francorum Regem potentissimum Franciscum Primum scribente) fortè à multis sæculis Curia christianissima non habuit tantis fulgentem virtutibus. Prouinciali Senonen. Concilio, in quo perorauit, interfuit.

Vir fuit in omni disciplinarum genere versatissimus; vnde meritò à Claudio Seisello in Ludouici XII. vita magnis laudibus prædicatur.

Ex huius penu litteraria prodiere in lucem *Chronica Sigeberti, Gregorij Turonen. Adonis, Pauli Diaconi, Luitprandi Ticiensis*. Deinde anno 1527. die 29. Martij translatus est ad sedem Siluanectensem in Gallia sub Rhemense Archiep. Episcopalem chori cathedrā extruxit, eius odæum picturis ornauit, sacra suppellectile, ac frusto Dominicæ Crucis ditauit. scripsit.

De formatione hominis, & eius excellentia.

Quo item modo se gerere debeat, vt denique ad Regnum cælorum perueniat.

Hoc opus posthumum inlucem prodijt Parisijs anno 1540. apud Aegidiū Corrozetum. Migrauit e vita an. 1536. quem in Cathedralis choro condidecrunt. Olmeda in vita Io: Clareę; Gallia Christiana *tom 3.* & Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 551. num. 3. & tit. 595. num. 2.* & alibi pluries Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro*, qui non rectè dicit obijsse an. 1520.

SIGEBERTVS Gemblacensis monachus in Brabantia, qui diem supremum obijt 3. Nonas Octobris anno 1112. scripsit Chronicon, quod postea Galfridus Monumentis, seu Asaphensis nugis, ac quisquilijs maculauit. Hac editione incautè vsus est noster doctissimus Guilelmus Parui, ob id ex parte reprehenditur à Miræo de Scriptoribus sæculi *16. cap. 35.*

GVILELMVS PARVVS monachus alius à superiore scripsit.
Anglorum Historiam libros quinque.
De Regibus Anglorum libros duos.
In Cantica Canticorum librum vnum.
Item sermones,

Addunt & scripsisse commentarios, sed tacent eorum argumentum. Viuebat ann. 1200.

GVLIELMVS PARVVS, alius à superioribus, Nouoburgensis, Anglus, scripsit,
In diuinam scripturam;
Sermones plurimos,
Et librū de Normānis Anglorū Regibus.
Viuebat anno 1216.

THOMAS à SARDIS, seu de Codicis

dicis Florentinus accuratissimus imitator Dantis, summus Poeta, edidit *Carmine etrusco volumen in tres libros distinctum, cui titulus Anima Peregrina.* Opus hoc asseruatur in Bibliotheca Conuentus S. Mariæ Nouellæ. Obijt die 27. Octobris 1517. ibidem.

Michael Pocciantinus, Plodius *p.2.lib.3.* Lucarinus, Fontana *de Rom.Prou.c.6.*

Anno 1518.

THOMAS à SCEVA, Metropoli Indiarum, nobilissimus, vtpote è dinastarum progenie sub Preste Ianne doctissimus in lingua Caldæa, & in vtroque testamento versatissimus, religiosus vitæ exactissimæ, qui venit in Italiam an. 1513. à Leone X. fuit benignè receptus, & examinatus à F. Thoma de Vio Caietano doctore Ordinis celeberrimo, & maximè supereorũ circumcisionẽ, cui optimè satisfecit. Tandẽ obijt Romæ an. 1518. Scripsit.

Dialogum de vita B. Tatleaimanoth. ex India.

Seraphinus Ractius *lib. de beatis*, Plodius *p. 1. lib. 2. num.* 20. *&* 23.

CONRADVS KOELLINVS Vlmensis S. Theologiæ egregius professor, Prior, & Regens conuentus Coloniensis, magnus catholicæ fidei zelator, qui fallaces Lutheri nuptiatoris technas, & sordes, religionum, & cælibatus desertoris, calcaneo virginitatis insidiantis, & lupercalia exhibentis, deprauantisque capitulum septimum primæ ad Corinthios detegit, & conuincit. scripsit:

Aduersus blasphemias Lutheri, quæ vel gentilibus essent abominabilia Paradoxa. Opus in quatuor libros diuisit, & impressum fuit Tubingæ an. 1538.

Totam secundam partem summæ S. Thomæ in clarissimam formam digessit magnis commentarijs: sed maximè probatur in primam secundæ; Venetijs 1589.

Fecit, & resoluit doctissimè viginti septem quodlibetales quæstiones per modum dialogi editas Coloniæ anno domini 1523. apud Petrum Quentelium.

Scripsit etiam *in Primam, & Tertiã partem.*

EVERSIONEM LVTHERANI epithalamij elegantissimo stylo, doctissimo, & profundo compactam anno 1527.

Scripsere quoque in Lutherum ex Ordine nostro Tetzelius, Francofordiensis Inquisitor, profũdissimus Theologus, Syluester, Caietanus, & Hogostratus, sicut Grauina contra Marcum Antonium de Dominis Archiepiscopum Spalatensem Apostatã, & Vincentius Baronius referunt. Obijt Koellinus anno 1536.

Scripsere de Koellino Antonius Senensis *in Bibl.pag.63.* Posseuinus, Bellarminus *p.* 419. Simlerus, Miræus, Auctor Appendicis ad Io: Trithemij *librum de Scriptoribus ecclesiast.* Plodius & Philippus Labbe.

ANTONIVS à PENNA, Hispanus vir doctus, & prædicator egregius fuit Conuentus Petræ fixæ Alumnus, S. Theologiæ Magister præclarus. Cum esset Catholicorum Regum Ferdinando, & Elisabeth Regius concionator, Canariensis Episcopus in Insulis eiusdem nominis factus est circa annum 1508. Decessit circa annum 1518.

Vertit *in maternam linguam volumen epistolarum* S. Catharinæ Senensis, quod opus Fr. Francisco Ximenio Toletano Archiepiscopo dicauit.

Scripsit *quoque eiusdem Seraphicæ Virginis vitam*, & quorumdam SS. Ordinis nostri.

Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Fernandez *inter Scriptores Ordinis, & Episcopos Hispanos*, Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 129. *nu.* 1. Lusitanus *in Chron. & in Bibliot.* Cũ publicè quendam ministrum reprehenderet, quòd manus in Religiosum iniecisset, tanta vi, ac vehementia spiritus id peregit, vt minister confusione perfusus, illicò expirauerit. Plodius.

Anno 1519.

CLAVDIVS à ROTA Gallus, Cœnobij Lugdunensis filius, S. Theologiæ professor eximius, concionator clarissimus, & in scripturis sacris multùm exercitatus, regulari obseruantiæ, & Mariano cultui toto cor-

de addictus, inter alia opuscula. quibus nomen suum celebre reddidit, exarauit:

Historiam rerum Longobardorum.

Opus Aureum. Item Legendarium Sanctorum, ac Sanctarum, quæ omnia prodierunt Lugduni anno 1519. Deinde ibidem apud Eustachium Barricatum anno 1554. in 4.

Claruit circa annum nati Redemptoris 1519. ex Alphonso Fernandez *in Concertat. Præd.* Marraccio *in Bibl. Mar.* Lusitano *in Bibliotheca*, Plodio *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4. Miræo *de Scriptoribus saculi XVI. cap.* 26. Antonio Posseuino *in Apparatu sacro.*

SANCTUS MARMOCHIUS Florentinus, celebris historicus, Mathematicus, ac Theologus scripsit:

Dialogum temporis.

Et lingua Etrusca discursum de festis mobilibus. Seruantur Florentiæ in Bibliotheca nostra Marciana de Florentia. Michael Pocciantius Seruita in libro de Scriptoribus Florentinorũ, Plodius *in Appendice*, Fontana *de Rom. Prou. cap.* 6.

LUDOVICUS de VIVALDIS Pedemontanus in Liguria. ingenij excellentis, ac versatissimus in litteris humanis, ac diuinis die vltima Augusti an. 1519. à Cardinali de Valle pro Arborensi Ecclesia in Sclauonia sub Metropolit. Iadren. in Consistorio propositus fuit. Orta postmodum contra eum controuersia de puritate sanguinis, super ea re iussu Leonis X. summi Pontificis, Cardinalis de S. Cruce informationem cœpit. Cumque comperisset eum non Neophitum (vt aliqui oblatrabant) sed genere Christianum fuisse, prædictam Ecclesiam, ad quam post consecrationem migrauit, obtinuit. scripsit:

Librum, cui titulus, opus Regale, in quo continentur tractatus de officio pietatis erga defunctos.

Prælium sensus in intellectum.

Librum de laudibus, & triumphis trium liliorum.

De modo cognoscẽdi electos ab reprobis.

De magnificentia Regis Salomonis.

De causa contritionis, & fuit impressus pluribus vicibus.

Composuit etiam alium librum de vera contritione. Parisijs 1519. in 8.

Et alia plura.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de vir. ill. part.* 2. *lib.* 4. *Act. consistor.* Leonis X. Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 47. *n.* 3.

Floruit circa hæc tempora.

Aubertus Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. videtur errare dicendo cap. 6. Ioannes Ludouicus Viualdus hispanus, in Monte Regali natus, Theologus Ord. Prædicatorum* 1500. *claruit: scripsitque* De vera contritione.

De XII. Ecclesiæ persequtionibus, & alios tractatus. Lugduni 1508. & Parisijs 1511. editos. Hæc ille: errauit, in quantum nam Ioannes Ludouicus hic natus est in Monte Regali in Pedemonte Italiæ, & non in illo Hispaniæ.

Hoc anno Aubertus Miræus *de scriptoribus saculi 16. cap.* 26. ponit Reinerum Pisanum, sed errat: collocandus est enim anno 1314. vide ibi. Hoc anno 1519. Pantheologia, siue summa totius Theologiæ duobus voluminibus in folio prodijt Lugduni alia nona editione. Præterea peccatum commune Chronologicis peccauit iterum hic ponendo Reinerum, quem iam posuerat *cap.* 11.

Anno 1520.

FRANCISCUS CORDUBENSIS, hispanus ex Prouincia Bætica, Conuentus S. Pauli Hispalensis alumnus, ex nobili familia Marchionum de Priego apud Indos, quorum salutis procurandæ causa eò transfretauerat, floruit. Vir religionis præstantia clarus, multo feruore spiritus plenus, & doctrina non ignobilis, inter alios præclaros tractatus, quibus sibi memoriam peperit apud posteros sempiternam, scripsit:

Summam moralem perutilem.

Sermones de tempore, & de sanctis.

Item Quadragesimale & alia.

Claruit anno salutis nostræ 1520. ex Alphonso Fernandez *in Concert. Præd.* Marraccio *in Bibl.* Mar. Lusitano *in Bibl.* Plodio *de vir. illustr. p.* 2. *lib.* 4. Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 619. Creatus fuit Episcopus Velandiccen-

censis circa annum 1525. & obijt cum opinione sanctitatis. Scripsit etiam *Chronicon, seu Manuale nostri Ordinis S. Dominici*. Miræus *de Scriptoribus saeculi 16. cap. 27*. Anonymus Bæticus Chronographus in Chronico prænotato, *Manuale Ordinis Prædicatorum Hispali edito*, Antonius Possevinus *in Apparatu sacro*. *Bibl. Hispana*.

GEORGIVS RAVEGNATINVS (alijs Ravennatinus) Mediolanensis, in humanioribus litteris plenè doctus, & tam in sermone ligato, quàm soluto facundissimus, & non solum Poeta celebris, sed etiam Philosophus clarus, ac Theologus sui temporis non contemnendus, scripsit:

Tractatum de viris illustrib. Provinciæ Romanæ.

Quadripartitam Historiam S. M. Gratiarum Mediolanensis lib. 1. Hymnum de Assumptione B. Virginis ad superna.

Vitas S. Dominici, & S. Petri Martyris, & facit hos duos sanctos interlocutores.

Tractatum de vita canobitica.

Librum de nova, & inaudita mutatione rerum.

Quaestionem an liceat in Ordine nostro emittere professionem ante quintum decimum annum.

Edidit etiam *Apologiam pro Bartholomæo Quarterio, qui impubes in nostrum Ordinem ingressus fuerat.*

Item Carmen ad eundem Bartholomæum, qui ab Ordine defecerat, hortans ut ad eum revertatur.

Et plura alia opuscula M.S. quæ habentur Mediolani in libraria Conventus Gratiarum Ordinis Prædic. in secunda parte monumentorum Ordinis inter opera Taegij.

Claruit circa annum Verbi humanati 1520. Ex Alphonso Fernandez *in Concertat. Prædic.* Marraccio *in Bibliotheca Mar.* Taegio *part. 1.* Plodio *in Append.* Antonio Possevino *in Appar.*

GVLIELMVS PAPICVS, Gallus, vir omni melioris doctrinæ genere instructissimus, & in primis ecclesiastes clarissimus, scripsit:

Volumen concionum in Rosarium Beatissimæ Virginis Mariæ.

Claruit circa annum 1520. *ex Concert. Præd.* Alphonsi Fernandez, *ex Bibl. Mar.* Marrac. Antonio Possevino *in Apparatu sacro*.

IOANNES RETEMBERGIVS, seu Dietembergius Germanus à Francofort, scholasticus eruditus, & peritissimus linguarum latinæ, ac hebraicæ, pluries disputavit cum Luthero. Fuit hæreticæ pravitatis Inquisitor. Scripsit:

Postillam super Evangelia totius anni.

Opusculum de Apostasia.

Opusculum contra hæreses Lutheranorum.

Transtulit Biblia in Germanicam linguam 1520.

Scripsit adversus Lutheri depravatam versionem. Sixtus Senensis Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de vir. illust. p. 2. lib. 4.*

ZENOBIVS ACCIAIOLVS, Florentiæ nobili genere natus, ibidemque ad Ordinem receptus, in scholasticis disciplinis peregregiè versatus, Hebraicæ, atque Græcæ linguæ peritissimus, à Leone Papa X. cui acceptissimus erat, Apostolicæ Vaticanæ Bibliothecæ præficitur Bibliothecarius anno 1518. Cumque duobus annis ad demandatum sibi munus solertia singulari incubuisset, mortalitatis dies Romæ absoluit, anno 1520. ætatis suæ 58. & sepultus est in Minerua. Reliquit ingenij sui nobilia monumēta pro Bibliotheca Traduxit.

Olympiodorum in Ecclesiasten è græco in latinum.

Item *Librum Eusebij Cæsarien. contra Hetoclem.*

Duodecim libros Theodoreti Cyren. de græcarum affectionum curatione.

Iustinum martyrem.

Scripsit quoque *de laudibus verbi Romæ.*

Carmina, & Sermones de Epiphania Domini.

Epistolas eruditas ad Picum Mirandulanum.

Elegantissima carmina, & orationes in laudem Leonis X. quas ipse habuit coram eodem Pontifice.

Chronicon Conventus S. Marci de Florentia.

Redegit in vnum volumen epigrammata græca Politiani, & Alexandri Scalæ, quæ, vt imprimerentur, curauit.

Orauit Neapoli in Capitulo Generali coram Magistro Generali F. Thoma de Vio Caietano in Ecclesia S. Dominici de laudibus vrbis Neapolitanæ: oratio typis commissa fuit. Ad Cardinalem de Aragona.

Vallus *in compendio part.* 4. Antonius Possevinus, Fernandez *in script. Ordinis*. Plodius *de viris illustribus Ordinis in Appendice*. Grauina *in Prascriptionibus tom.* 4. *part.* 2. *quæst.* 1. *a rt.* 10. Fontana *in Theatro part.* 2. *cap.* 4. *tit.* 6. *num.* 2. Michael Pocciancius *Seruita de scriptoribus* Florentinis. Miræus Bruxellensis *in Mantissa*.

Adeo erat eruditus in cognitione linguarum, in rebus diuinis, ac humanis (Plodio referente) vt rediuiuus Hieronymus videretur, & Augustinus. Erat præterea vir sanctissimæ vitæ.

VINCENTIVS à FARO, Dalmata S. Th. Magister, ac pater admirandæ integritatis. Scripsit:

Librum de Origine, ac successione Sclauorum.

Ambrosius Gozæeus, Plodius *de vir. illustr. p.* 2. *lib.* 4.

FELIX, natione Etruscus, patria Pratensis, trium linguarum studio, & eruditione solida insignis.

Psalterium ex hebraica veritate latinè transtulit anno domini 1520. magnus fuit Theologus vtraque Theologia, scholastica, & positiua. Ne Tyrones nostros, qui vix Logicæ studuerunt, lateat hoc vocabulum, Theologiam illam dicimus positiuam, quæ Biblia sacra considerat, scilicet veteris testamenti, ac noui, vt sunt Genesis, Exodus, Leuiticum &c. aliasque res diuinas explicat sine argumentatione operosa.

Meminerunt huius translationis Matthæus Aurogallus *in libro de Hebraicis nominibus*, Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibl. sancta*.

Anno 1521.

ISIDORVS de ISOLANIS, Mediolanensis in alma vniuersitate Bononiensi Sacræ Theologiæ Baccalaureus, legerat Papiæ, in Cænobio S. Apollinaris, in quo disputauit plurima, quæ deinde typis remisit, scripsit:

De mundi æternitate contra Auerroistas libros quatuor.

Epitome libri Alberti de Saxonia de velocitate motuum.

Disputationes catholicas quinque, scilicet de igne inferni.

Secundam *De igne Purgatorio*.

Tertiam *De merito animarum Purgatorij, & cognitione propria beatitudinis futuræ.*

Quartam *De dispositione dantis, & recipientis indulgentias.*

Quintam *De modo remissionis factæ per indulgentias.*

Papiæ 1522. & Lugduni, apud Carolum Pesnot. 1580. in 4.

Accuratè descripsit octo libris vitæ sororis Veronicæ Virginis, quæ in monasterio S. Marthæ, eximia vitæ sanctitate, & miraculorum donis meruit à Deo decorari. Ex Martyrologio Dominicano.

Publicauit Mediolani de Imperio Ecclesiæ militantis. 1516. in 4.

De institutis Regum, & Principum.

Summam quadripartitam de donis S. Iosephi Patriarchæ Sponsi Beatissimæ Virginis.

Addidit etiã Capreolo redacto à Paulo Soncinate in epitome quædam, quæ ipsemet Paulus Soncinas non potuit morte præuentus absoluere.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *p.* 2. *lib.* 3. Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *c.* 23.

BALTHASAR MENDEL, S. Theologiæ Magister, Prouincialis Bohemicus anno currente 1521. scripsit:

Librum lingua Bohemica eiusdem suæ prouinciæ. Ex Maluenda *ad annum* 1222. *cap.* 13.

VITVS VLPIVS, Materanus, Prouinciæ S. Thomæ de Apulia, S. Theologiæ Magister, clarissimum Ordinis nostri sydus, studij Neapolitani olim Regens præstantissimus, vir vndequaque doctus, & apud omnes magno in pretio habitus, ad regimen etiam prudentissimus, de quo Chronicon nostri Ordinis, & Mazzella in descriptione Prouinciæ Hydruntinæ hoc habent:

Nec

Nec defuit Italia dare nobis Fratrem Vitum de Matera sydus, atque alterum longè clarius.

Morum grauitatem, qua pollebat, salibus interdum condiebat, argutijsque ad quandam vrbanitatem dictis. Idque in tempore, ac dissimulanter, ne nimis placere sibi in ea festiuitate sermonis videretur.

Profundissimè scripsit super prædicabilia, & prædicamenta Aristotelis, in quibus defendit illa esse Archytæ Tarentini.

Item plura alia opuscula tum in Philosophia, tum in doctrina sæculari, tum in sacra Theologia.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *in Appendice* Ambrosius Gozzeus, Vallus *in comp. p.* 4. & Posseu. *in Apparatu sacro.*

Meo nationali Elogium hoc concinnaui.

D. O. M.
Fratri Vito Vlpio Materano,
Sideri nostræ Religionis Clarissimo,
Splendentissimo Italiæ Soli,
Cuius fulgore
Nostri tenebrescit fama Archytæ:
Hunc meritò Annales
Nuncupauere Phænicem:
Aliger exurrexit è cineribus Metaponti:
Nisi quòd pietatem litteris copularit:
Raro, doctissimo, eloquentissimo viro,
Cui tanta vis animi, & ingenij
Fuit,
Vt, ad id natum diceres,
Quodcumque ageret, vel dictaret,
Cuius eminentiam doctrinarum
Vrbes Italiæ
Veneratione multa,
Et concursu frequentissimo comprobarūt.
Tace lingua:
Sat commendarunt Historiæ.

Anno 1522.

NICOLAVS BVGNATORIVS Brixiensis, vir eruditus rogatus à F. Leandro Alberto Bononiensi, scripsit.

Vitam B. Corradini Brixiensis, quæ legitur apud eundem Leandrum *lib.* 3. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. part.* 2. *lib.* 4.

PETRVS BRVXELLENSIS Belga dictus Crocharch, Magister S. Th. & Philosophus exquisitus. scripsit:

Super prædicabilia, prædicamenta, Perihermenias, Topica, Priora, & Posteriora.

Commentaria, & quæstiones in Physicam.

Adnotationes ad Petrum Hispanum.

Commentaria, & quæstiones super animam. Parisijs anno 1510.

Dialogum inter F. Ioannem Anglum, & F. Amadeum Meigretium, in laudem Philosophiæ.

Item in D. Thomam de ente, & essentia.

Lutetiæ 1509. & deinceps claruit: Mortem tandem obiuit Mechliniæ, ætatis octogesimo tertio. Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap. 16.* Antonius Lusitanus *in Bibl. pag. 199. & 200.* Ambrosius Gozzeus *in Catalogo*, Plodius *de viris illustr. Ordinis part.* 2. *lib.* 4.

Anno 1523.

SYLVESTER MAZVLENSIS, siue MAZOLINVS patria Prieras, Italus, natione Pedemontanus, Theologus absolutissimus, in canonico, ciuilique iure versatus, sacris litteris, omnigena eruditione peritus, ac vitæ regularis Congregationis Lōbardiæ exactissimus obseruator. Quōdam discipulus fuit F. Angeli Veronensis sacræ Theologiæ celeberrimi professoris, ac in diui Dominici Regentis Bononiensis: in Conuentu Venetensi diui Dominici functus est Prioris officio. Publico stipendio legit Patauij, deinde adscitus fuit, vt publicè legeret Romæ. In Bononiensi studio Regens, atque Congregationi Lombardiæ annis pluribus præfuit Vicarius Generalis S. Inquisitionis tribunali addictus, Brixiæ an. 1508. vsque ad an. 1511. & Mediolani, illud rexit. Anno 1512. à Iulio II. Sacri Palatij Magister dignissimus datus, vitę exemplo, morum candore, doctrinæ profunditate, atque sacra prædicatione maximi viri apud curiam Romanam, & Orbem assequutus est æstimationē. Leone, cui acceptissimus erat, mandante, Hæresiarcham Lutherum iudiciali

ciali sententia, eius statua cum libris Romæ in platea Agonis per carnificē publico igni, adstante innumera populi Romani multitudine, adiudicata, damnauit. Prius enim iuridicè lecto processu, sententiam ibidem alta voce protulerat P. Magister F. Cyprianus de Roma Ordinis Prædicatorum Primarius sacræ Theologiæ Professor in Romana Sapientia anno 1521. Pridie idus Iunij. Cum anno superiori 1520. Leo Pōtifex Maximus eius scripta dogmata per Apostolicam Bullam datam 17. Kalend. Iulij iuxta dispositionem nostri Cardinalis Caietani dānauisset. Primus inter omnes, qui calamum in impium Lutherum acuere, fuit Prierius, interfuitque Consistorio secreto coram Leone X. habito die Mercurij 23. Maij an. 1520. cum P. F. Nicolao Sciombergo Procuratore Generali Ordinis nostri, quando, propositis singulis eiusdem Lutheri articulis, fuit stabilita Apostolica Bulla in eum. Vitam cum morte commutauit doctissimus vir Romæ an. 1523. obijsse verò in Vrbe ex contagiosa lue, quæ Romæ incæpit an. 1522. in hunc modum testatur Olmeda in vita Caietani Mag. Ord. *Demum Syluester Prieras S. Palatij magister dira peste, quasi non esset vnctus oleo scientiæ, & virtutis præ alijs, sublatus, in Minerua conditus est.*

Cum autem in fidei negotio contra impium Lutherum Syluester de Prierio à Leone Papa X. ad diuersos Italiæ principes delegatus fuisset, de eiusdem Summi Pontificis beneplacito, in magisterio Sacri Palatij Thomā Badiam, qui postea fuit S. R. E. Cardinalis, substituit. Parisius de Grassis Bononiensis Episcopus Pisaurensis, & primus cæremoniarum Magister in diarijs Leonis Papæ X. in die Palmarum anno 521. Olmeda, Fontana *in Theatro p. 2. cap. 5. num. 39.*

Scripsit *Apologiam de conuenientia institutorum Romanæ Ecclesiæ cum euangelica libertate aduersus Lutherum*, quæ Venetijs posthuma in lucem prodijt an. 1525.

Hic primus omnium orthodoxorum (verba sunt Auberti Miræi *in Auctario de Scriptoribus ecclesiasticis cap. 537.*) *libro contra Lutherum de Ecclesia, & Romano Pontifice typis edito, velut signum sustulit, ad nouas hæreses oppugnandas, ac debellandas.* Hæc Miræus. Scripsit præterea.

Commentaria in Spheram Io. de Sacro bosco.

Commentaria in theoricas planetarum

Introductorium, seu compendium dialectica ad F. Angelum Veronensem sacræ paginæ professorem celeberrimū eiusdem Ordinis. Venetijs 1496. in 4.

Apologiam in dialecticā suam cū explanatione totius materia de secundis intentionibus. Bononiæ an. 1499. in 4.

Meditationes de Passione Domini.

Conflatum in duo distinctum volumina, quibus S. Thomæ doctrinam ex diuersis eius libris, & locis elegāter collegit.

Commentaria super 4. libros Sententiarum.

De obseruatione morientium.

Confessionale magnum. Confessionale paruum.

Summam de peccatis à suo nuncupatam nomine Syluestrinam, quæ meritò Summa summarum appellata est, in duas diuisam partes apud Plantinum, item Venetijs apud Bartholomæum Rubinum 1569. in 4. & alibi pluries.

Libellum Exorcismorum.

Historiam B. Virginis, & S. Mariæ Magdalenæ.

Malleum Scotistarum.

Dialogum de B. Maria Magdalena.

Expositionem Missæ.

De immolatione Agni Pascalis.

Defensorium doctrinæ D. Thomæ.

Sermones de Tempore, & de Sanctis. Venetijs per Lazarum de Soardis 1515. in 4.

Auream Rosam, idest præclarissimam expositionem super Euangelia totius anni de tempore, & de sanctis cum casibus, & quæstionibus ad eadem euangelia pertinentibus, impressam An. 1510. in 4. Hagenauu, siue Haganoæ excusam, Item Papiæ, Lugduni, Venetijs 1599. & alibi pluries.

Sermones quadragesimales, seu quadragesimale aureum LXV. sermonum. Venetijs per Lazarum de Soardis 1515. in 4.

Opus de strigibus lib. 3. Romæ 1575.

De

De Mirandis libros tres.

De libertate euangelica. Impressum Parisijs an. 1551.

Scripsit Italico sermone:

La scala del S. Amore.

La somma per li confessori.

Vn trattato sopra l'Antifona, Regina cæli. Bononiæ 1550.

Vn altro sopra il nascere, viuere, e morire.

La vita della B. Maria Maddalena con più annotationi, & alia, quæ variam eius doctrinam ostendunt.

Dialogum super Iobum.

Trialogum trium querelarum.

Lusitanus *in Bibl. Additio ad Tritemiũ*, Seraphinus Razius, Plodius *de viris illustr. p. 2. lib.* 4. Fontana. Posseuinus, Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibl.* Miræus *in Auctario cap.* 537.

IOANNES CAGNATIVS, natione Ligur, patria Tabiensis ab oppido Tabia, diœcesis Albinganensis, generosis vinis claro, fuit Theologus, & Canonista eximius. A doctioribus huius sæculi summis laudibus efferebatur. Bis Regentem in florentissimo studio Bononiensi, & ibidem quoque deinde fidei egit censorem. Romæ disputans cum quibusdam hæreticis eruditis, eos cum admiratione conuicit.

Religiosus vndequaque exactus, potens in opere, & consilijs claruit hoc anno 1523.

Formis commisit.

Summam de casibus conscientiæ, vulgò nuncupatam à suæ patriæ nomine Tabienam, vel summam summarum Bononiæ 1517. Venetijs in 4. apud Sessas anno 1569. & 1580. in 4. Recognitam, & argumentis in singulos titulos auctam, & alibi pluries. Illam Auctor Thomæ de Vio Cardinali Caietano dicauit.

Scripsit non nulla alia.

Eum summopere commendarunt Obertus Follietta in elogijs clarorum Ligurum, Abbas Hieronymus Ghillinus *in Theatro litteratorum part.* 1. Antonius Senensis *in Bibl. p.* 155. *&* 156. Alphonsus Fernandes, Bellarminus *pag.* 417. & ad illum Philippus Labbe, Gozzeus, Plodius *part.* 2. *lib.* 4. Abbas Iustinianus *de Scriptor. Ligur.* Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 28.

DIEGVS, vel DIDACVS DEZA natione hispanus, Patria Taurensis Castellæ, cænobij S. Idelphonsi eiusdem Ciuitatis alumnus, nobilis genere, vtpote Didaco Deza, & Agnete Tauera clara stirpe parentibus ortus: sed nobilior moribus, at disciplinarum Theologicarum exacta cognitione illustrissimus, qui cum esset primariæ cathedræ Salmantinæ moderator, à Ferdinando Rege, & Isabella vxore vocatus in curiam, Præceptor Ioannis Principis Regnorum hæredis constituitur. Sacram Theologiam Salmanticæ ante Franciscum Victoriam professus publicè fuerat. Ipsis etiam Regibus fuit à sacris confessionibus. Primo Zamorensis Episcopus circa annum 1495. Deinde Salmantinus, Ghiennensis postea an. 1497. ad Palentinam translatus est anno 1500. tandem Archiepiscopus Hispalensis in Bætica creatur anno 1504. à Iulio II. post D. Ioannẽ de Zuniga. Fuit Regius maior Capellanus (& vt dixi) eidem catholico Regi à sacris confessionibus. Regnique Castellæ maximus Cancellarius. Aedificauit Collegium, siue cœnobium S. Thomæ Aquinatis Hispalens. cum in Ecclesia Ghiennensi præsideret, anno 1497. supremus in Hispaniarum Regnis Inquisitor institutus est, quod munùs in maximum Fidei catholicæ incrementum vndecim annos exercuit. Postulans enim Thomas Turrecrematius ob decrepitam senectutem quæsitoris munere liberari, eius in locum Didacus fuit suffectus.

At anno 1507. quo erat Archiepiscopus Hispalensis, consulturus suæ quieti se abdicauit hoc munere. Postremò cum decem, & nouem annos in gubernatione huius Ecclesiæ consumpsisset, ad Toletanam à Carolo V. promotus, fuit ab Hadriano VI. summo Pontifice confirmatus. Dum verò ad illam accederet, in itinere in Belluen. Cænobio diem clausit extremum anno 1523. in suo Conuentu S. Thomæ Hispalensi sepultura electa, vbi iacet in tumulo permagnifico cum hac inscriptione.

Huius

Huius almi Collegij fundator iacet hic.
R.D.D. Deza Ord. Præd. Mag.
Istius insignis Ciuit. Hispal. Archiep.
Qui suis meritis, fama, & scientia.
Ad Ecclesiam Toletanam Pastore carentem vocatus.
Obijt anno M.D.XXIII. die 11. Iunij.
Vixit Annos LXXX.

Scripsit doctissimus, & celeberrimus Pastor *quatuor volumina nouarum defensionum Doctoris Angelici D. Thomæ.*

Super Magistrum sententiarum.

In quo enim Ioannes Capreolus eosdem libros commentans defuisse visus est, noua opera id totum supplere voluit Deza.

Super *Additiones Pauli Burgensis defensiones contra impugnationes Magistri Nicolai de Lyra, magistrique Matthiæ propugnatoris sui in postillis nonnullis super Biblia contra Sanctum Thomam.*

PAVLVS, BVRGENSIS quondã Episcopus scripsit annotationes, & censuras in omnia Lyrani opera, in quibus contrarius est expositionibus Hebræis, & Christianis authoritatibus. Aduersus Paulum Burgensem insurrexit per Lyram Matthias Prouinciæ Saxoniæ Franciscanorum frater minister. Superuenit noster Diegus Deza, & insurrexit aduersus locos aliquot, in quibus Lyranus, & Matthias Diuo Thomæ aduersantur. Hispali an. 1501.

Synodum Hispali celebrauit, quo, antiquis confirmatis sanctionibus, plures de nouo adiunxit. Illam edidit an. 1512. in eadem Vrbe.

Extat etiam manuscripta in Bibliotheca sui Collegij,

Item *Conciones de tẽpore, ac de sanctis*

Monotessaron Euangelicum, hoc est contoxtus vnicus quatuor Euangelistarum. Hoc opus commentarijs illustrauit. Illudque nunc in Bibliotheca eiusdem Collegij Hispalensis magno volumine, & elegantibus characteribus descriptum seruatur.

AMMONIVS ALEXANDRINVS vir disertus, & valde eruditus in philosophia, Origenis in eadem scientia præceptor fuit, & discipulum etiam habuit Plotinum Lycopolitanum. Inuentor fuit (vt scribit S. Hieronymus de Scriptoribus ecclesiasticis) Euangelicorum Canonum. Eusebius etiam hoc testatur. In Bibliotheca Veterum Patrum ipsi adhuc attribuitur Harmonia quatuor Euangeliorum, interprete Othomaro Luscinio. Laudauit hoc opus Eusebius Cæsariensis. Noster Deza exemplo Ammonij Alexandrini concinnauit *Monotesaron.* Quod absolutum reliquit.

Edidit quoque Catenam, quam non absoluit.

Composuit etiam Librum super orationem Dominicam.

Debet tota Hispania Dezę: nam cum Hispali cæpisset virus Lutherana obserpere, vigilantissimi nostri collegæ venenum agnoscentes, ne officeret, Deza inuigilante, ablegarunt. Lusitanus *in Chronico Religionis pag.* 271.

Scripserunt de Diago Gil. *in Theatro Ecclesiæ Hispalensi*, Fernandez *inter Scriptores, & Episcopos Hispaniæ*, Marraccius *in Bibl. Mariana*, Fontana *in Theatro p. 1. cap. 4. tit. 50. num. 1. & alibi pluries*, Castillus *part. 1. lib. 3. cap. 41. prope finem*. Salelles è Societate Iesu *de origine, & progressu Tribunal. fidei prologom.* 4. Plodius *de viris illustribus Ordinis part. 2. lib.* 3. Sixtus Senensis *lib. 4. Bibl. sanctæ*, Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap. 22. qui non rectè ponit eius obitum anno* 1515. Andreas Schottus *in Bibliotheca Hispaniæ*, Antonius Posseuinus *in Appendice tom. 1. Apparatus sacri*, *Bibliotheca Hispana* Nicolai *tom. 1. folio* 215. *&* 216. Ioannes Marieta, *Venerus in Enchiridio temporum.*

Anno 1524.

DIDACVS de LEMOS, Lusitanus, in Beneficæ Conuentu, qui Vlissiponem prope est, Lusitana lingua descripsit.

Vitam Sancti Dominici anno 1524.

De hoc libro Fratres Ludouicus Cacegas, & Ludouicus de Sousa Lusitani 2. *part. Historia S. Dominici Regni* Lusitani *lib. 2. cap. 11. sic loquuntur: Sobre as virtudes particulares deste Padre, deulhe fama, & nome hum liuro, que compoz da vida de nosso Padre S. Domingos, illustrado de doutrina, & conceitos*

tos concernentes à vida religiosa, deduzidos todos dos exemplos do mesmo sancto, que imprimio no Anno de 1525. & dedicou à Madre Dona Ioanna da Sylua primeira Prioressa, & fundadora do religiosissimo Mosteiro da Annunciada de Lisboa, & à Raynha Dona Leanor terceira, & vltima mulher d'el Rey Dom Manoel, que pouco despois foy Raynha de França, mandou fazer o gasto da impressaon.

De Didaco *etiam Bibl. Hispana* Nicolai *tom.* 1. *folio* 226. *colum.* 2.

Anno 1525.

PETRVS BOBIENSIS, credo sic dictus à Bobio, quæ est vrbs ad Apennini iuga, *Bobbio* vulgo, vrbs recens ad Trebium flumen inter Placentiam,& Dertonam 25. M.P. intra montes dissita, scripsit (*vt tom.* 3. Apparatus sacri, verbo Rosarium B. V. testatur Posseuinus)

De Rosario Beatissimæ Virginis Mariæ lib. 1.

De æuo, quo claruit, nihil certi possum affirmare, cum nec ab Antonio Senensi, nec ab Alphonso Fernandez, nec à Marraccio, nec ab alijs memoretur. Fortasse hic est ille Petrus Placentinus ex Lombardia Episcopus Bobiensis sub Benedicto XI. & sub Clemente V. circa an. 1304. cuius meminerunt Taegius, Plodius *in Appendice* S. Antoninus *in Chron. Ordinis*, Vghellus *tom.*4. *Ital. sacra*,& Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 95. *num.* 1.

CHRYSOSTOMVS CASALENSIS vir pius, ac doctus.

Edidit *volumen de immortalitate Animæ pro Augustino Nipho Suessano contra Petrum Pomponatium*. Venetijs 1525. in folio.

PETRVS POMPONATIVS Mantuanus Philosophus, Bononiæ cum explicaret scientias naturales, volumen composuit, quo animas rationales post corporis mortem interituras ex sententia Aristotelis, Aphrodisei, & aliorum probare conabatur. Hoc dogmate ad corrumpendam iuuentutem, ac dissoluendam christianæ vitæ disciplinam nihil pestilentius induci potuit. Sic enim illi ad luxuriã se prouocabant dicentes. *Edamus, & bibamus: cras enim moriemur*. Ita notauit Iouius eius discipulus. Ea propter plurimi viri catholici, & pietate conspicui eum acerrimè iure merito impugnarunt. Inter hos Bartholomæus Spina Dominicanus, de quo anno 1546. Augustinus Niphus de Suessa,& Chrysostomus Casalensis. Scripsit:

Etiam de Incantationibus.

De Fato.

De Libero Arbitrio.

De Prædestinatione.

De Prouidentia Dei.

Vixit circa hæc tempora.

De eo Molanus *in Bibl. sacra m. s.* Antonius Mirandulanus *lib.* 6. *de singulari certamine*. Delrius *lib.* 1. *cap.* 3. *in Disquis. Magicis*, Posseuinus *in Apparatu sacro*, *Bibl. selecta*, Miræus *de Script. sæculi* 16. *cap.* 32.

NICOLAVS de FINALI Mutinensis vir in Poesi, atque in alijs humanioribus litteris satis excellens, in philosophia verò diuina, & humana excellentissimè doctus, scripsit librum, quem prænotauit:

Monile Christi, & Matris eius quinquaginta metrorum varietate distinctũ. Probat in hoc libro Iesum Christum solum fuisse sine peccato.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustribus p.* 2. *lib.* 4.

Claruit circa annum salutis communis 1525. Antonio Senensi *in Bibl. Præd.*

THOMAS de ACHORES, Prouinciæ Castellanæ. scripsit:

De Recta scribendi Ortographia:

Florebat hoc anno 1525.

Ita Ioannes Marieta, *Bibl. Hispana* Nicol. *p.* 2. *folio* 240. *col.* 2. *m. s.*

ANONYMVS DOMINICANVS ex Cœnobio Hispalensi S. Pauli Apostoli, scripsit:

Margaritam Confessorum. Hispali 1525. in 8.

Anno 1526.

IOANNES TRICASIVS Mantuanus Conuentus Sancti Petri Mar-

tyris Neapolitani alumnus, cuius fuit & Prior, S. Th. Magister, illustrissimus, & dissertissimus concionator, doctor, & decanus Neapolitani Collegij. In Vniuersitate Neapolitana plures annos Physicam, Animam, & Metaphysicen legit: Ordinis Bibliothecæ dignissima opera destinauit. Alteri appulit vitæ anno currente 1526.

Vallus *in Compendio p.* 4.

Huic fuit nepos Patritius, seu Parisius Tricasius, qui etiam dedit nomen nostræ Religioni. Magnus hic fuit Theologus, & scripsit plura Philosophica, & Theologica.

Vallus *in Compendio p.* 4.

ANONYMVS Dominicanus Valentinus composuit.

Gobierno de Principes, y de sus consejos para el bien de la Republica. Vincentius Gomezius Ordinis nostri procurauit vltimam editionem huius operis. Valentiæ 1626.

DIDACVS de CARRANZA, Prouinciæ Mexicanæ, primus linguam Chontalem didicit, docuit in illa, morigeros fecit barbaros, & ciuiles. Scripsit.

Doctrina Christiana en lengua Chontal, quæ ex Americanis est vna.

Eius meminerunt Antonius Leonius *in Bibl. Indica*, Augustinus Dauila *in Historia Prou.* Mexici *Ord. Prædicatorum lib. 2. cap. vltimo.* Bibl. Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 208. colum. 2. in fine*, Hyacinthus de Paria *in Catalogo de Scriptor. Ord. m. s.*

Quo floruerit tempore, non habetur.

Anno 1527.

P. F. IACOBVS HOCSTRATANVS, Brabantinus cognomentum tulit à natalis soli municipio. Obtenta in sæculo Philosophiæ laurea Louaniensi in Vniuersitate, ad salutis portum confugit, ad Patres Dominicanos. In hoc Ordine virtutibus totus, & sacris litteris deditus, eligitur in Coloniensi cænobio Prior, deinde studij Rector. Consequutus verò doctoratum Theologiæ, Inquisitor hæreticæ prauitatis in diæcesibus Coloniensi, Moguntina, & Treuirensi creatur. Inquisitor igitur factus contra hæreticos, & maximè in Lutherum calamum acuit. Ex quo factum est, vt ab illis, & à laxatæ vitæ perditis viris, publicis scriptis, & contumelijs fuerit lacessitus. Præ alijs à Ioanne Reuchlino, siue Copnione epistolis, quas ille, obscuriorum Auctorum titulo euulgauit. Præterea Hermannus Comes Nuenarius, anno 1519. in Comitijs Francofurtensibus, Carolo Austriaco electo Romanorum Regi nomine studiosorum Germaniæ gratulans, in hæc verba contra nostrum Iacobum erupit: *Fraterculos quosdam magnis titulis insanientes, iube suorum cænobiorum curam gerere. Iube Domi Fratribus suis regendis operam impendere: sacris faciendis inuigilare &c. vnica, crede mihi pestis est in Germania Iacobus Hoestratus &c. Homo, præter ingentem suam audaciam, insigniter imprudens, atque temerarius. Omnes interroga, si libet, per Germaniam doctos viros. Omnes læsit, omnibus æquè infestus est.* Quin & perfidus Erasmus *lib. 19. epist. 13*, ad Ioannem à Lasco Gesnensem Præpositum, dum hostium suorum aliquos perijsse congaudet, eisdem nostrum Inquisitorem Fr. Iacobum annumerat, quem *huius tragædiæ coriphæum ait*. Tam erat exosum perfidis illis Diaboli filijs Inquisitoris huius nomen. Hæc habet Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap. 34. de eo. Strenui, fortis, & infracti animi, quique suæ professioni nequaquam defuit: nisi quòd, pro sæculi illius infelicitate, non satis forsitan politiore litteratura tinctus, illius æui sciolis calumniandi dederit occasionem. Ecclesiasticæ disciplinæ in fugandis, arcendisque hæreticis tum nascentibus, vique irrumpentibus plurimos annos vigili cura, atque indefesso studio præfuit. Quo factum, vt & hæreticorum, & hæreseos nouitati fauentium acerbissimum in se odium concitarit. Fuit autem inter primos, qui in voluptuariam Lutheri sectam calamum acuerunt.* Hæc Miræus. Edidit in lucem F. Iacobus præstantissima ingenij sui, & christianæ pietatis monumenta, Coloniæ ferè omnia euulgata.

Margaritam Theologiæ moralis.

Apologiam in destructionem Cabalæ, seu Cabalistæ perfidiæ lib. 4. aduersus Io: Reuchlinum, Leoni X. Pont. Max. an. 1518. in 4. dicatam, impressam apud Quintelium.

Contra Dialogum de causa Reuchlini falsò inscriptum Gregorio Benigno Archiepiscopo Nazareno.

Apologias aliquot contra Reuchlinum.

Acta iudiciorum inter eum, & Reuchlinum impressa Haganoæ 1518.

Defensionem Principum Alemaniæ aduersus Petrum, & Rauennatem 1. quòd sceleratos insepultos in ligno detineant.

Iustificatorium Principum contra eundem.

Aduersus petentes auxiliũ à maleficis.

Contra Presbyteros concubinarios.

De Purgatorio. Antuerpiæ an. 1526. in 8. impres.

De Christiana libertate tractatus 5. contra Lutherum. Ibidem 1522. in 8. euulgatum.

De Fide, & operibus.

Dialogum de veneratione, & inuocatione sanctorum, impressum anno 1524.

Contra 8. Lutheranorum blasphemias.

Colloquiorum cum D. Augustino libros VI. contra Lutherum typis Quintelianis an. 1524. impressum.

Tandem cum bonum certamen certasset, repositam sibi coronam iustitiæ consequutus est die 21. Ianuarij anni 1527. Senex excessit è viuis Coloniæ Agrippinæ.

Huic nec mortuo parcentes hæretici, hoc scriptum eius tumulo affixere:

Hic iacet Hoc stratus, viuentem ferre, patique.

Quem potuere mali, non potuere boni.

Veriùs tamen maledictus Poeta (inquit Miræus in Elogijs Belgicis) protulisset distichon suum:

Hic iacet Hoc stratus, viuentem ferre, patique, quem potuere boni, non potuere mali.

Fontana *in Theatro p. 3. cap. 3. tit. 29.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de vir. illustr. p. 2. lib. 4.* Posseuinus *in Apparatu sacro part. 2.*

VINCENTIVS MAYNARDVS, siue de Bartolis Sangeminianensis, multis naturæ donis ornatus, vir eruditus, prudens, ac grauis in Theorica, poesi, atque græca lingua versatissimus, diuini verbi celebris præco, dixit in primis Italiæ vrbibus. Coram Leone X. & Clemente VII. summa cum laude pluries declamauit. S. Th. Magister, Generalis Garsiæ de Loaysa Socius, comesque peregrinationis, ac visitationis. Tandem Procurator Generalis, & Ordinis Vicarius, qui post flagellum vrbis ab exercitu cæsareo decessit vita. Scripsit.

Vitam S. Antonini Archiepiscopi Florentini.

Item iussu Clementis VII. edidit officium eiusdem S. Archiepiscopi, quo nostra Religio vtitur, & Missã cum cantu. Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Olmeda *in vita* Garsiæ, Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 4.* Fontana *in Theatro p. 2. cap. 5. & de Rom. Prou.* Possev.

IACOBVS MINVTVLVS, Neapolitanus, nobilis è Capuano Sedili, insignis S. Th. Magister, Decanusque Collegij Neapolitani, moribus, vitæ Sanctimonia, ac literis floruit. Scripsit:

Plura doctissimè.

Vallus *in Compendio p. 4.*

IOANNES MENSIAGVS moderator Prouincialis per Saxoniam. Scripsit teste Miræo *de Script. sæculi 16. c. 34.*

Contra Lutheri librum de abroganda Missa. Hoc anno 1527.

Item *Duos libros de Sacerdotio Ecclesiæ Christi*. Coloniæ 1532.

GVLIELMVS PEPINVS, Gallus, S. Theologiæ professor, religiosique Conuentus Ebrojcensis (quæ ciuitas est in Normannia), nostri Prædicatorij Ordinis alumnus, & incola, concionator facundissimus, & ardens, cui parem, temporibus suis, Gallica lingua non habuit. Theologus celebris Parisiensis, vtriusque iuris doctissimus, & maximè ciuilis. Humilitate illustris.

Ex hac vita ad meliorem migrauit vir vndequaque spectabilis anno salutis 1527. Miræo verò an. 1529.

In aspectum, & lucem produxit operam dans vigiliis.

Opusculum de secretis secretorum, alias de Aduentu Dominicæ Incarnationis.

Lecturam scholasticam super quatuor sensus sacræ scripturæ.

Item librum de imitatione sanctorum pro eorum festis Anniuersarijs. Venetijs. anno Dom. 1589. & pleraque alia, præsertim super Biblia: at semper ad modum sermonum, vel concionum.

Scripsit super Genesim, & Exodum ad modum concionum.

Super epistolas, & euangelia totius anni.

Super librum Ionæ Prophetæ, seu destructionem Niniuis; hoc est, omnis generis vitiorum.

Compendium Doctorum, in quo processit secundum ordinem Alphabeti.

Elucidationem in Confiteor, in qua quæcumque ad confessionem, ad peccata cordis, oris, operis, & omissionis, ad contritionem, & ad satisfactionem spectant, explicantur. Venetijs 1588. apud Io: Antonium Bertanum in 8.

Quadragesimale. Venetijs 1588. *ex Ioannis Antonij Bertani typographia in* 8. antea verò ibidem apud Gratiosum Percacinum anno 1569. & anno 1575.

Expositionem septem Psalmorum pænitentialium. Venetijs apud Ioannem Antonium Bertanum 1587. in 8.

Hæc scholastica lectura est iuxta quadruplicē diuinæ scripturæ sensum, rudiquidē, & inculto sermone, sed artificiosa industria cōcinnata, declamatoribus diuini verbi vtilis, in qua primū omniū diuiso quolibet libri capite in tres, vel quatuor, vel plures clausulas, quam libet earum nudè, & apertè iuxta historiam explicat, adiectis sub finem eiusdem historicæ explanationis, multis non contemnendis quæstiunculis: quibus expletis, eandem iterū clausulam tribus, aut quatuor, vel interdum sex, aut octo diuersis moralibus expositionibus enarrat. Et rursum post has ad eiusdem clausulæ expositionem tres, aut quatuor allegoricas interpretationes subnectit; quas tandem in vnicam anagogicam explanationem concludit, omnia in Christum, tamquam in finem rerū omniū, referendo.

Rosarium aureum B. Mariæ Virginis, quo 50. eius prærogatiuas sub appellatione Rosarum deducit; & descendendo ad mores, & praxim, ostendit, quomodo debeamus coronare nos met ipsos prædictis rosis, seu prærogatiuis. Post quemlibet denarium numerum rosarum albarum, designantium ipsam Dei Genitricem Mariam, subiungit rosam vnam rubeam, quæ designat aliquod mysterium Christi passionis. Opus continet conciones quinquaginta.

Item, R*osarium paruum B. Virginis, habens conciones VII. quod inscribitur Salutate Mariam, super illud Apostoli ad Rom.* 16. *Salutate Mariam, quæ multum laborauit in nobis.*

Insuper *Conciones B. Virginis*. Quæ omnia eruditissima opera sæpius Venetijs, Parisijs, Lugduni, & Coloniæ ad publicam vtilitatem recusa sunt. Ex Sixto Senensi *in Bibl. Sancta*, Antonio Posseuino *in Apparatu Sacro*, ex Alphonso Fernandez *in Concert. Præd.* Marrac. *in Bibl.* Mar. Lusitano *in Bibl.* Seraph. Razio, Ambrosio Gozzeo, & Plodio *de viris illustr. part.* 2. *lib.* 4. Miræo *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 36.

AVGVSTINVS NALLIVS Ragusinus vir fuit doctissimus, in pluribus Ordinis studijs Regens, à Thoma de Vio Caietano Generali magistro in maxima existimatione habitus, à quo cum Bononiensis Generalis studij Regens esset, delectus fuit inter ceteros Ordinis doctissimos viros, vt ad Pisanum Conciliabulum accederet; Illudque facundo ore, & calamo impugnaret, & prosterneret; velut Iulij II. Pontificis Maximi partibus cum alijs duobus ex nostris, Matthæo de Lulmo Prouinciali Lombardiæ, deinde Episcopo Laodiceno, & Bartholomæo Rondanino Fauentino, susceptis, effecit. At de hoc an. 1511.

Nallio ipsemet Caietanus mandauit, vt sua in Summam D. Thomæ cōmentaria corrigeret. A Iulio II. anno 1512. creatus fuit Episcopus Mercanen. & Tribunen. in Sclauonia. Quieuit in Domino doctissimus Pastor, decus Reipublicæ Ragusinæ an. 1527.

Reliquit pro nostra Bibliotheca sui ingenij *præclaras Annotationes in D. Thomam*. Plodius *p.* 2. *lib.* 4. Razzius, Gozzeus, Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 5. *tit.* 380. *num.* 6.

An-

Anno 1528.

FRANCISCVS SYLVESTER, Ferrarienſis plures annos Bononienſe ſtudium rexit, & ſolemniſſimis diſputationibus clarum ſe fecit. Callebat linguam græcam, muſicam, & ſacros canones.

Illuſtrauitq; clariſſimis commentarijs

Quatuor *Libros ſancti Thomæ contra Gentes*. Venetijs apud Hæredem Hieronymi Scoti 1589. in folio, Lugduni 1567.

Libros Phyſicorum. Venetijs 1601. apud Hæredes Hieronymi Scoti, in folio,

Tres libros de Anima. Venetijs 1601. apud hæredes Hieronymi Scoti in folio,

Libros Poſteriorum Ariſtotelis.

Tandem ad Vicariatũ Ordinis promotus, vir egregia forma, principibus, atque magnatis gratus anno 1525. in capitulo Romano ad Magiſtratum Ordinis XL. vnanimiter aſſumptus fuit, & licet corpore grauis, Prouincias tamen Ordinis viſitando luſtrauit ex officio reſtituendæ vitæ regulari, quam in congregatione Lombardiæ à puero imbiberat, pro viribus intendens, ſicque in Cõuentu Rhedonen. in Gallijs mortuus eſt 24. Septembris 1528. ei in prædicto conuentu iam iam ex corporis vinculis diſceſſuro Sacramenta miniſtrauit, vltimaque pietatis officia exhibuit P.F. Iuo Mayeuc Dominicanus vitæ ſanctimonia præſtantiſſimus. Hic in Diæceſi Leonenſi natus, apud Montem Relaxum Dominicano habitu induit, cumque doctrinæ, ac pietatis lac in eo ſuxiſſet, probitate virtutis adeo enituit, vt Anna Regina Dux Britanniæ eum à ſacris confeſſionibus ſibi aſciuerit, cuius patrocinio ad ſedem Rhedonenſem in Gallia euectus fuit à Iulio Papa II. die 29. Ianuarij an. 1506. Apud Carolum VIII. ac Ludouicum XII. Regem eodem confeſſarij munere functus fuit; atque in huius exequijs Lutetiæ funebrem orationem habuit. Exceſſit hic pius Paſtor anno ætatis LXXIX. die 20. Septembris reparati Orbis 1541. in cathedrali conditus miraculis claret, vbi à fidelibus colitur, vt Beatus. Gall. Chriſt. *tom. 3*. Le-Feburè in Manuali hiſtorico an. 1541. Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit.* 489. Mireus *de Scriptor. ſæculi 16. cap.* 35. Obijt Franciſcus an. ætatis ſuæ LIV.

Fuit quidem vir cum doctrina, tum vitæ ſanctimonia illuſtriſsimus.

Complexus eſt ſex voluminibus vitam Beatæ Oſannæ Virginis religioſiſſimæ, quæ maxima veneratione ob inſignem ſanctimoniam, & miraculorum gloriam etim nunc hodie Mantuæ colitur. Ex Martyrologio Dominicano. Fuerat Franciſcus Syluester Beatæ à ſacris confeſſionibus.

Scripſit etiam *de libertate Euangelica aduerſus Chriſtianæ religionis* recentes calumniatores. Pariſijs apud Ioannem Bonhomme 1552. Antonius Poſſeuinus *in Appar.*

HIERONYMVS de HIPPOLYTO Monopolitanus doctrina, & moribus illuſtriſsimus, inter doctiſsimos ſui ſæculi viros meritò computandus, in Neapolitana, & Patauina Vniuerſitate publicus magiſter. Die 8. Ianuarij anno 1528. à Clemente Papa VII. renunciatus eſt Archiepiſcopus Tarentinus. Poſt ſex menſes Viterbij menſe Auguſto anno 1528. mortem obiuit, ac ſepultus eſt in noſtra Eccleſia S. Mariæ ad Gradus in communi fratrum ſepulchro. Venetijs deinde in Conuentu SS. Ioannis, & Pauli, vbi dominicanam profeſsionem emiſerat, talem honorificam inſcriptionem obtinuit.

Frater Hieronymus de Monopoli
Archiepiſcopus Tarentinus
Inſignis Doctor Ord. Prædicat.
Huius Conuentus filius
Obijt M.D.XXVIII.

Vghellus *Ital. Sacra tom. 9.* Fontana *in Theatro 1. p. c. 4. tit. 98. num. 3.*

Fuit Prior Prouincialis Prouinciæ Regni, eloquentiſsimus in orcheſtris, & extra. Aedificauit hoſpitale S. Mariæ de Incurab. Neapoli; Obijt anno 1527. vt legitur in epitaphio Venetijs in Eccleſia S. Ioannis, & Pauli. Plura ſcripſit. Inter cetera.

Com-

Commentaria, & quæstiones super Metaphysicam Aristotelis.

Tractatum super symbolum S. Athanasij.

Librum de necessitate bonorum operum aduersus Zuinglium. Neapol 1539.

Librum de veritate Sacramenti Altaris. Ad Paulum III. prodijt è typis Neapoli 1539.

Super Meteora Aristot.

Leander *in Italia*, Lusitanus *in Bibl.* Prou. Apuliæ Relat. Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4. Posseuinus *tom.* 2. Vallus *in compend. p.* 4, de hoc ita D. Antonius Caracciolus in vita S. Caietani Thien. & Grauinæ *vox turt. p.* 2. *cap.* 23. *Neapoli insanabilium Nesocomium, à Maria Francisca Longa construi ceptum est adiuuante concionatore quodam Monopolitano Dominicanæ familiæ, qui & F. Hieronymus nuncupabatur.*

Cui nos comprouinciali charissimo, deque vtraque Apulia, Salentinis, & magna Græcia optimè merito elogiolum apposuimus.

D. O. M.
Hieronymo de Hypolito Monopolitano,
Archiepiscopo Tarentino:
Moribus illustrissimo, & doctrina,
Inter doctissimos sui sæculi viros
Meritò computando.
In Neapolitana, & Patauina Vniuersitate
Publico Præceptori,
Theologo summo,
Prædicatori eximio,
In rebus magnis agendis
Consilio, prudentia singulari.
Vindici Hæreticorum acerrimo,
Cuius verbis
Flagrantissimus candor animi respondebat.

THOMAS CAXANVS, Florentinus, vir admirabili ingenio, Prædicator eloquentissimus, scripsit:

Librum sermonũ inscriptum *sermones extrauagantes*, qui asseruatur Florentiæ in nostra bibliotheca S. Marci. Extremũ clausit diem die 2. Maij currentis anni 1528. in Vrbeueteri, Michael Pocciantius, Plodius *de viris illustribus p.* 2. *lib.* 4 Lucarinus, & Fontana *de Rom. Prou. cap.* 6.

ANTONIVS de VIO Caietanus, consobrinus Eminentissimi Card. S. Xysti F. Thomæ de Vio, S. Th. Magister celeberrimus, plures annos docuit Metaphysicen in Vniuersitate Neapolitana. Functus est officio Baccalaurei in Conuentu S. Dominici dictæ vrbis. Anno 1511. ab Eminentissimo consanguineo suo F. Thoma de Vio, qui erat Magister Ordinis Generalis, missus fuit lectum Parisios, vbi legens, ac disputans gloriosum adeptus est nomen. Bis decanus fuit Collegij Theologorum Neapoli. Bis etiam iniuit fasces Prouinciæ Regni: primùm anno 1510. iterum anno 1527. Obijt die 25. Nouembris 1528. in Conuentu S. Dominici de Neapoli Prior Prouincialis Prouinciæ Regni anno primo, plenus ætate tempore Prioratus F. Petri Maratti de Caieta. Ex tabella Regij Conuentus S. Dominici de Neapoli.

Scripsit *Commentaria super Logicam, vniuersam Philosophiam, & Metaphysicam Aristotelis.*

Edidit quoq; plures tractatus Theologicos.

Mentionem fecerunt de eo Leander Albertus *de vir. ill. Ord. Præd. lib.* 4. Vallus *in Compendio p.* 4.

PAVLVS de LEONE Hispanus S. Th. Magister, famosus, & feruidus apud Astures, & Legionenses concionator, vita religiosissima fuit, scripsit:

Librum de tribus virtutibus theologalibus.

Item librum, cui titulus *Guia del Cielo*; siue de virtutibus, & vitijs, ex secunda secundæ D. Thomæ. Ex officina hæredum Ioannis Brocardi 1553. in folio. Hic liber diuersus est ab illo, qui tantum de tribus virtutibus theologalibus, scilicet de fide, spe, & charitate, tractat.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustribus p.* 2. *lib.* 4. Alphonsus Fernandez, *Bibl. Hisp. p.* 2. *fol.* 128.

Obijt ante annum 1528. nam Ioannes Guernica Ordinis nostri Salmanticæ in Conuentu S. Stephani dicto anno 1528. exscripsit Autographum Autho-

thoris iam prædefuncti, ex quo manu scripto deinceps ad nos emanauit editio allegata.

Anno 1529.

HIERONYMVS QVIRINVS vir exemplaris, & doctus, fuit Venetijs Patriarcha IX.

Hoc anno 1529. Spiræ, in publico imperij conuentu, primùm orta est Protestantium appellatio. Hoc nomine designantur ij, qui ab Ecclesia Romana desciuerunt, quoniam ab ipsis in Synodo ista Spirensi exhibita fuit protestatio, vt dicunt, super negotio Religionis.

Anno 1530.

IO: à PEDRAZZA, Hispanus, ex illustrissima Ducum del Infantado familia, magni nominis Theologus, Prouinciæ Bæticæ, S. Theologiæ magister, publicè docuit in Vniuersitate Conimbricensi horis promeridianis summa cum laude. Canariensis Episcopus ad Caroli V. præsentationem creatus est circa annum 1525. præfuitque huic Ecclesiæ laudabiliter vsque ad annum currentem 1530. cui muneri, ætate iam defecta, prudenter renunciauit. Scripsit.

Confessionale, siue Summam casuū conscientiæ. Toleti an. 1567. Salmanticæ eodem anno & 1570. per Ioannem Baptistam de Terranoua. Valentiæ 1568. in 8. Compluti eodem anno, ad Iulianum de Alua Episcopum Mirandensem, cuius nutu hoc opus Auctor, vt ipse testatur, composuit.

Prodijt Venetijs apud Georgium Angellierum 1584. in 8. Italicè cum hac inscriptione,

Instruttione per confessori.

Fernandez *in Episcopis hisp.* Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 129. num. 3.* Lusitan. *in Bibl. & in Chron.* Plodius *de viris ill. p. 2. lib. 4. Bibliotheca Hispana* Nicolai *tom. 1. fol. 579. col. 1.*

NICOLAVS COLVMBVS Perusinus, in quo prudentia doctrinam, & morum probitas religiositatem subsequuta sunt. In omnibus vitę suæ actibus semper insignis, scripsit:

Lucubrationes plures eruditas super sacram Scripturam. Obiuit sub Clemente VII. circa hunc annum 1530. Lucarinus, Fontana *de Rom. Prouin. cap. 6.*

BERNARDVS LVCEMBVRGENSIS, alter ab illo recessito anno 1440. eximiæ vir integritatis, atque eruditionis, qui calamo, publicis concionibus, necnon probitate vitæ sibi catholicos, qui in Germania superarunt, deuinxit. scripsit:

In laudem Sanctissimi Patriarchæ Iosephi, Sponsi Virginis Matris.

Librum quoque de Purgatorio. In lucem prodijt Coloniæ, & alibi anno 1510.

Catalogum item hæreticorum omnium ad annum Christi vsque 1530.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 1. fol. 228. circa mediū.*

ALBERTVS de AGVAYO, natione Hispanus, sæcularis doctrinæ, ac sacræ satis peritus.

Dedit hispanicum illud opus insigne.

De la consolacion de Boetio. Hispali apud Ioannem Varela 1530. in 4. Ambrosius Morales in libello de Lingua hispanica non dubitauit hoc opus æquare latino illi Boethij. *Bibl. Hispana* Nicolai *tot. 1. fol. 5. colum. 1.*

Eius præter citatos meminit Hyacinthus de Parra *in breuiori Catalogo de Scriptoribus nostri Ord. m. s.*

MATER CLARA GAMBACVRTA Pisana floruit iam pridem in Ordine nostro. Sanctimonialis quidem admirandæ orationis, & abstinentiæ, ceterarumque virtutum cultrix circa hæc tempora (vt puto) soror eiusdem Monasterij, eius præclarissima gesta collegit. Ita Siluanus Razzius *de Sanctis Tusciæ fol. 647.* Hyacinthus *de Parra in breui Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

PETRVS ATRAVANENSIS, Theologus, Canonista, & Poeta cultissimus edidit metricè scriptam.

Summam de fuga vitiorum, quæ perutilis est. eam Tolosani Typographi anno 1520. excuderunt Tolosæ Antonius Maurinus, & Gasto Recolenus.

Eius meminit Antonius Posseuinus

in

in Apparatu Sacro: at non habetur quoto floruerit anno.

ARNANDVS à BELLOVISV, natione Hispanus, Bareinonensis Cænobij filius, vir doctus, ac diuinorum librorum interpretatione præclarus, cuius cum laude meminerunt Franciscus Diagus *in Historia Prouinciæ Aragoniæ lib. 2. cap. 3.* Alphonsus Fernandez *in Concertat. Præd.* Marraccius *in Bibl. m.* Edidit.

Tractatum de Conceptione B. Virg.

Fuit Regens in almo studio Bononiensi apud F. Prædicatores. Claruit circa an. Natiuitatis Dominicæ 1530.

CHRYSOSTOMVS IAVELLVS Canapitius, natione Italus, Pedemontanus, vir incomparabili penè ingenij felicitate præditus, Philosophus, & Theologus longè eruditissimus, cum clarissimis ætatis suæ hominibus in omni disciplinarum cognitione iure optimo conferendus, stylo clarissimo, profundo, cuius opera lac incipientibus, cibus verò firmissimus doctis. Fuit Regens Bononiæ, & euulgauit.

In vniuersam Logicam Commentaria.

In octo libros Physicorum.

In quatuor libros de Cælo.

In duos de Generatione, & Corruptione.

In tres priores Meteoror. libros.

In tres libros de Anima.

In parua naturalia.

In duodecim libros Metaphysicæ.

Tractatum de transcendentibus.

Commentaria in librum de Causis.

Quæstiones in octo libros Physicorum.

Quæstiones in libros tres de Anima.

Quæstiones in duodecim libros Metaphysicæ.

In Aristotelis decem Ethicorum libros.

In eiusdem Politicorum libros octo.

In eiusdem Oeconomiam lib. 2.

In moralem Platonis Philosophiam.

In Politicam Platonis.

De Ethica, seu de Morali Christiana Philosophia octo diuisa partibus.

De Politica Christiana in sex diuisa tractatus.

De Oeconomia Christiana in septem tractatus diuisa.

Expositionem in primum tractatum primæ partis D. *Thomæ, nempe à quæst.* 1. *vsque ad* 13. *inclusiuè.*

Tractatum de Prædestinatione.

Tractatum de Trinitate.

Eruditissimum opusculum de Sacram. matrim.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. part. 2. lib. 4.* Antonius Possevinus *in Apparatu sacro tom. 1. fol. 320.*

Primus tomus Iauelli primò editus est Lugduni in Gallia à Philippo Tingio, & Iunctis; deinde reliqua opera secundo tomo 1574.

DOMINICVS BVCHIVS, siue Buchia, Dalmata, patria Catharensis, Theologus non vulgaris, vita integerrimus, & in euoluendis libris sacris assiduus, luci consignauit.

Commentaria super Psalmos Pœnitentiales singulis adiungens quasdam deuotas precatiunculas. Opus incipit: Mãna caleste

Commentaria in salutationem Angelicam.

Scripsit etiam super Epistolas Dominicales totius anni.

Item *Expositionem in quatuor Cantica Noui Testamenti, nempe in Magnificat: in Benedictus Dominus Deus Israel: In Nunc dimittis seruum tuum, & in Te Deum.* Venetijs ex officina D. Bernardini 1537.

Claruit anno nati Saluatoris 1530. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Præd.* Sixtus Senensis *in Biblioth. Sancta*, Marraccius *in Bibl. Mar.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 4.* Miræus *de Scriptoribus sæculi XVI. cap. 37.* Antonius Possevinus *in Apparatu sacro, & in Appendice*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

ANGELVS MARTINI Ragusinus eruditus Poeta, ac Grammaticus scripsit.

Methodum grammaticalem.

Multa carmina in varijs materijs.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustrib. p. 2. lib. 4.*

ANTONIVS BRIXIENSIS secũdus, alius ab illo, de quo scripsimus an. 1492. Prædicator fuit percelebris, & edidit.

Volumen variorum sermonum.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 4.*

IA-

IACOBVS PETRARVM.

Scripsit multa egregia opera, sed quæ, Leander Albertus in Descriptione Italiæ non expressit, neque tempus, quo floruit.

Leander Alb. Gozzeus, Plodius *de viris illustr. p.2.lib.* 4.

PETRVS COVARRVVIVS, natione Hispanus, patria Castellanus, S. Theologiæ Magister, egregius sui sæculi concionator. Burgensem laudabiliter egit Priorem. Hunc virum in Theologiæ studijs præclarè versatum, insignemque diuini verbi ecclesiastem appellat in Concertatione Prædicatoria Alphonsus Fernandez. Sermones, quos vernaculè ad populum habuerat è suggestu, in latinam linguam conuertit, hosq. postea obtulit prælo Alexander Geraldinus Episcopus Vulturensis duobus tomis.

Volumen primum sermonum hiemalium.

Secundum, sermonum æstiualium.

Hæc recognouit summus vir, noster Fr. Franciscus de Victoria, & deinde Parisijs prodierunt ex officina Badij anno 1520. Ad D. Petrum Fernandez de Velasco Hari Contis Eneci, Castellæ magni Contestabilis filium.

Edidit *etiam de Restitutione libros quinque.*

Hispanicè typis commisit.

Remedio de iugadores. Burgis 1519. in 4. apud Antonium Posseuinum *in Apparatu sacro titulus sic habetur:*

Institutio eorum, qui lusorijs chartis, siue talis, siue alia ratione ludunt. Quæ Italicè reddita edita est Venetijs apud Vincentium Valgrisium anno 1526.

Item *Memorial de pecados, y penitentes*. ibidem apud Federicum Aleman 1517.

Placida morte discessit è viuis in oppido, quod Hispani vocant Bilbao anno 1530.

De eo Ioannes Marieta, Antonius Senensis *in Bibl. Ordinis pag.* 201. & 202. Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 37. Plodius *de viris illustr. par.* 2. *lib.* 4. Bibl. Hispana Nicolai *tom.* 2. *fol.* 149. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m.s.* Fernandez.

Anno 1531.

CORNELIVS SNEKIS, alijs Sneeanus, natione Frisius, Couentus Rostochiensis in Ducatu Megalopolitano, quondã Prior, Prouincialis Prouinciæ Saxoniæ, Franciæ, Poloniæ, ac Congregationis Holandiæ Vicarius Generalis, quem ecclesiastem facundum, eruditum, feruidum, omniumque disciplinarum cognitione conspicuum appellat in sua Concertatione Prædicatorum Alphonsus Fernandez. scripsit inter cætera:

Aduersus Sebastianum Polonum Lutherani dogmatis propugnatorem.

Sermones synodales, quos in diuersis Ecclesijs cathedralibus habuit.

Item sermones aliquos habitos in admissione Nouitiorum ad Ordinem.

Omnia opera Snekis in Bibliotheca Ordinis nostri Leouardiæ asseruabantur.

Sermones XXI. de Fraternitate Rosarij B. Mariæ Virgis, qui cum adiunctis à Badio, Lutetiæ euulgati sunt anno 1514. in 4. & Rostochij.

Tractatus de Serto Rosaceo B. Mariæ, Legitur Louanij ad S. Martinum.

Obijt Leouardiæ anno 1531. die 14. Septembris, vt in *Bibliotheca Belgica* testantur Val. Andreas, Marraccius *in Bibl. Mariana*, Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 21. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

PETRVS PENNENSIS, Aprutitinus, alumnus eiusdem Prouinciæ Sãnij diuinę, ac sæcularis philosophię illustris.

Edidit librum capita 22. *continentem de terra Sancta quomodo perdita fuerit, & de modo, quo posset recuperari*. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4. Leander Albertus *lib.* 4. *de viris illustr.* Vallus *in Compend. part.* 3.

Anno 1532.

DOMINICVS à MORTARA Mortero, siue Mortario eruditissimus, Pater sedulus, & industrius. edidit:

Indicem copiosum super opera Capreoli.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. part. 2. lib. 4.* Antonius Posseuinus *in App. prima ad tom. 1. Appar. sacri.*

HIERONYMVS BALBVS, Venetus, Corsensis Episcopus euulgauit *Librum de Coronatione Imperatoris ad Carolum V. Imperatorem; ac simul de* Pontificia potestate.

Commendatur à varia lectione, atque eruditione.

Ita Nauarrus *in cap. nouiter de Inditijs notabili 3.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustr. part. 2. lib. 4.* Lusitanus *in Bibl. pag. 116.* Fernandez, Posseuinus *in Apparatu sacro.*

Anno 1533.

HVMBRICVS, siue VMBRICVS ignotus patria, & cognomine, scripsit:

Libros septem de proprietate rerum. Bernardus Lucemburgensis *in Catalogo hæreticorum lib. 1. c. 1.* Ambrosius Gozzeus, & Plodius *de viris illustr. part. 2. lib. 2. & 4.*

IACOBVS IROSQVE, Hispanus, Aragonensis, S.Th.Magister, scholasticus, & in scripturis peritissimus edidit.

Librum, cui titulus Concordantias in quatuor Euangelia.

In Genesim.

In Exodum.

In Leuiticum.

In Numeros.

In Deuteronomium.

In Epistolas D. Pauli.

Et super alios libros sacræ scripturæ, quos morte præuentus non potuit absoluere. Lusit. *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 4.*

Anno 1534.

THOMAS de VIO, siue Vius (vt habet Sixtus Senensis) ortus est Caietæ nobilibus ex parentibus videlicet ex Francisco de Vio, & Elisabetta de Siero nobilibus Caietanis an. 1468. die 12. Iulij in regenerationis lauacro Iacobi cõsequutus est nomen, quod in Religionis ingressu commutauit Prior in Thomam.

Eius mater, cum esset grauida, se per quietem visa est in vtero continere paruulum, quem S: Thomas Aquinas sacras litteras edocebat, eo, & sique secum ducebat in Cælum. Sexdecim natus annos ad nostrum Caietanum Conuentum, vt habitu indueretur, confugit. Factus religiosus in pietate, ac litteris mirum in modum profecit. Fuit enim non solum vitæ sanctimonia clarus, sed etiam ingenio, ac memoria felicissimus, subtilissimus dialecticus, Theologus admirabilis, necnon naturali, ac morali Philosophia, ac omni scientiarum genere cumulatus. In Prouinciali Capitulo Ferrariæ habito 1490. ætate viginti duorum annorum cum esset, coram Hercule Estensi, Ferrariæ Duce, ac F. Ioachimo Turriano Magistro Ordinis Generali adeo gloriosè, ac doctissimè publicè disputauit cum celeberrimo, & doctissimo Comite Ioanne Pico Mirandulano, vt solus sine exemplo communi voce sacræ Theologię Magister fuerit acclamatus. Legit Veronæ, Bergomi, Brixiæ, Mantuæ, Venetijs, Papiæ, ac Mediolani, Patauij cum Trombetta, & Mauritio grauissimis, & præstantissimis viris pluries summa cum laude congressus est, & cum illis docuit annis pluribus, ad quem tanquam ad Oraculum Orbis auditores confugiebant. Ludouico Sfortiæ Duci Mediolanensi extitit charus, ad cuius instantiam Papiæ publicè interpretatus est acutissimè libros Sententiarum, & libros de Cælo, & Mundo. Anno ætatis suæ 33. Comitijs Generalibus Romæ celebratis anno 1501. non semel cum tanta admiratione Curiæ disputauit, vt ex vnanimi Patrum sententia, promouente quoq; Cardinali Oliuerio Carafa, Protectore Religionis, Procurator Generalis datus fuerit Ordini nostro. Quo tempore per decem annos in Collegio Sapientiæ Romæ legit. A Vincentio Bandello Generalis Vicarius datus est, & Ioanne Claree Gallo sublato, Magister Ordinis, quadragesimum ætatis suę nondum egressus anno 1508. communi voto, propter singularem morum, & doctrinæ excellentiam eligitur Generalis. Anno 1509. die 25. Februarij, ætatis verò

rò suæ anno 41. (vt ipse fatetur ibidem) in tres libros de Anima vltimam manum imposuit commentarijs, quæ Cardinali Carafæ Oliuerio consecrauit. Iulio II. sedente, libellum de Potestate Papæ, & Concilij, in quo tantum fauit Romanæ Ecclesiæ, vt Pisanum, non Concilium; sed Conciliabolum fuisse probauerit, euulgauit.

Erat tunc Caietanus Magister Ordinis, cuius zelus eruditio, ac sapientia in Lateranensi Concilio, quod Leo X. anno 1515. habuit, adeo Summi Pontificis animum cæpit, vt deinde eidẽ Leoni X. semper acceptissimus fuerit, à quo S.R.E. Presbyr. Cardinalis Tit. S. Sixti die prima Iulij anno 1517. maximo totius Curiæ applausu creatus fuit. Iam annum ætatis suæ L. attingebat. Sequenti anno 1518. die 8. Februarij Archiepiscopus Panormitanus creatur. Postea *die 26. Aprilis Pontifex Maximus loco Cardinalis Farnesij Legati ad Maximilianum electum Imperatorem, & ad Regem Daciæ pro fœdere sanciendo contra Turcas, creauit Legatum Cardinalem F. Thomam de Vio Tit. S. Sixti, voluitque quòd ensem benedictum eidem Imperatori deferret. Die 5. Maij F. Thomas de Vio Presb. Card. S. Sixti in publico Consistorio fuit à Pontifice benedictus, atque more solito ad portam populi sociatus*. Hæc in Act. Consist.

Cũ igitur in Germania esset Legatus à Latere, ex Leonis Pontificis decreto, perfidum Hæresiarchã Lutherũ ad dicendam causam coram se citauit, quẽ ad suos pedes prouolutum benignè suscepit, efficacissimis rationibus ad detestandos errores induxit. At sequenti die, quo id erat præstiturus, in sua pertinacia perseuerans, Legato Cardinali obuiam factus, plurium hæreticorum sequacium fretus auxilio, ac sociatus, promissam detestationem faciendam contemnens, ad futurum Concilium appellauit, & sequacium societate munitus clam recessit, ac in Saxoniam ad Ducem protectorem suum confugit.

Legatione peracta, in Vrbem reuersus, à Leone Pontifice in publico Consistorio benignissimè receptus est die 5. Septembris 1519. Eundemque in Lutheri causa, ac damnatione primarium ministrum adhibuit. Ita in Actis Consist. 23. *Maij Card. Caietanus, licet valetudinarius, ad Consistorium accessit ob grauitatem materiæ, quæ tractanda erat ob res Lutheranas*. In hoc Consistorio interfuere etiam Magister Sacri Palatij Syluester de Prierio cũ Nicolao Sciombergo Procuratore Ordinis nostri, qui fuit Cardinalis, & alij. Expedita in Consistorio Bulla contra Lutherum, lecta, & promulgata sententia fuit à Magistro F. Cypriano in Romana Sapientia publico Professore sacræ Theologiæ Ordinis nostri. Anno 1519. die 19. Decembris Archiepiscopatum Panormitanũ ad Leonis pedes remisit. Ita in Actibus Consistorialibus. *19. Decembris 1519. Card. Caietanus resignauit Archiepiscopatum Panormitanum in manus Pontificis, quem ad petitionem Caroli V. D. Ioanni Corondelat Decano Brisuntino concessit*.

Renunciato Panormitano Archiepiscopatu, ad patriæ sedem euectus est à Leone Papa X. eodem anno, de quo Vghellus hæc habet. *Hic ille est alter Thomas, ingeniorum extrema linea, doctorum virorum miraculum, hæreticæ prauitatis terror, sacrarum scripturarum lumen, ac fax, scholastici pulueris athleta inuictus, Thomisticæ doctrinæ galeatus defensor, sincerioris doctrinæ propugnaculum, arx, ac promptuarium subtilium argumentorum, cathedræ demum splendor, ac decus, cuius adeo immortalia scripta sunt, vt tamdiù videantur perennatura, quamdiù diuinam sapientiam scholastica subsellia personabunt &c.* Hanc Ecclesiam vsque ad mortem retinuit.

Electo Hadriano VI. anno 1522. in Hungariam Bohemiam, Poloniam, nec non in vniuersã Germaniam cum ingenti auri copia Legatus de Latere pro expeditione in Turcas habenda mittitur. Solymanus Turcarum imperator Pannoniam infestis armis Inuadere moliebatur. Dum iniuncto sibi oneri totus incumberet, rapto è mortalium oculis Pontifice, à successore Clemente VII. in Vrbem reuocatur.

Anno 1527. die 14. Maij Romæ sub Borbonio in direptione Vrbis multas calamitates perpessus, quinque millium scutorum pretio propriam, ac quorundam aulicorum suorum libertatem redemit. Tandem studijs, vigilijs, laboribus, ac senio confectus 4. Idus Augusti, nempe S. Laurentio martyri sacra sequenti nocte ætatis suæ an. LXVI. scilicet anno 65. & dies viginti nouem, incarnationis 1534. sanctissimè mortem obiuit. Sepultus est extra fores Ecclesiæ Sanctæ Mariæ super Mineruam: Cardinalatus anno XVII.

Cum Clemens Summus Pontifex in grauissimam, & à medicis deploratam ægritudinem incidisset, cæpit quoque Caietanus grauissimè ægrotare, quasi se imminenti pontificatus oneri vellet surripere, ad quod communi omnium voto acclamabatur. Sicque morte sua lætissimè Pontificis mortem præuenit.

Tanta erat in existimatione apud Romanam Curiam, Principes, Pontificesque Maximos Caietanus, vt in direptione Borbonica Vrbis, audiens Clemens VII. multos Cardinales vexatos, de eius salute anxius Pontifex dixerit. *Saluum ne est lumen Ecclesiæ?* Ita referunt P. Oldouinus è Societate Iesu in illius vita, & Fontana *in Theatro p. 1. c. 2. num.* 28.

Plura doctissimè, & acutissimè scripsit, videlicet:

Cum adolescentiam ageret super librũ de ente, & essentia D. Thomæ.

Super libros Posteriorum Aristot. Brixiæ 1496. *die Natalis Domini, Aetatis suæ anno* XXVIII.

Super Prædicabilia Porphyrij, & Prædicamenta Aristotelis Commentarijs finem imposuit 1498. die 9. Ianuarij in Conuentu S. Apollinaris in Suburbijs Papiæ.

Commentaria super tres libros de Anima finiuit Romæ, cum esset Magister Generalis Ordinis anno salutis 1509. die 25. Februarij, ætatis suæ ann. XLI.

Vir, & Magister Theologus commentatus est Summam Sancti Thomæ. Cumque in Primam Partem doctissimus, & admirabilis in speculabilibus haberetur, tam acutè deinde in Secundam Partem moralia tractauit, tam copiosè, exacteque Martini de Magistris argutias, & ratiocinationes enucleat, euellit, elidit; vt nescias qua parte eum magis admireris.

Cardinalis renunciatus in Tertiam Partem prosequutus est Commentaria, quæ incæperat Generalis. Scripsit Opusculorum quatuor tomos, videlicet:

Apologiam pro Opusculo de Potestate Papæ.

De Maleficijs. De Cambijs. De Monte pietatis.

De Votis. De Vsura. de Eleemosyna.

De conceptu Entis. De infinitate Dei.

De bonis per vsuram acquisitis.

De Nouitijs. De Castitate.

De Pontificatu. De Simonia.

De celatione confessionis.

De Spasimo Beatæ Virginis.

De eius Conceptione,

De nominum analogia.

De subiecto naturalis Philosophiæ.

De Matrimonio.

De circumstantijs diei festi.

De potentia neutra.

De vsu spiritualium rerum in peccato mortali.

Respons. ad quæst. de voto & vnit. peccati.

De pollutione Confessarij, ex audientia confessionis.

An possint sumi reliquiæ calicis post ablutionem.

An Sacerdos celebrans pro multis, singulis satisfaciat.

Plures Orationes in capella Pontificia dictas.

Edidit quoque: *Summam de casibus è sua patria Caietanam dictam, compendiosam, ac resolutam, tamquam memoriale quoddam pro doctis.*

Scripsisse super Metaphysicam communiter fertur apud Plodium *de viris illustr. Ord. lib.* 4. Sed non reperitur. Diui Thomæ *Comment. in lib. Periherm. Aristot.* quæ morte præuentus non absoluerat, Caietanus perfecit, & in integrum consumauit.

Pentatheucum iuxta literæ sensum omnium difficillimum ex Hebræa, & Græca veritate nudo, breuique sermone exposuit. Ad Clementem VII. libros V. incipit:

Quo-

Quotidianam de diuinis.

Omnes libros historicos, qui de Canone hebræorum sunt. Ad eundem Clementem VII. libros XI. videlicet. Romæ apud Antonium Bladum anno 1531.

In Iosue librum vnum: *Diuo Hieronymo: Pater Beatissime.*

In Iudicum librum vnum: *Tempus senum. qui nouerant opera Dei.*

In Ruth librum vnum: *In diebus, &c.*

In Regum libros quatuor. *Et fuit vir, &c.*

Titulus tam libri huius. &c.

In Paralipomen. libros duos. *Circa titulum libri.*

In Esdram librum vnum. *Principium hoc expositum est.*

In Nehemiam librum vnum. *Principium huius libri testatur.*

In Iob librum vnum. *Quemadmodum quinque libros Moysi.* Romæ apud Antonium Bladum anno 1531.

In Psalterium ad Clementem VII. Pontificem Max. librum vnum. *Diuinorum Psalmorum.* Venetijs apud Lucam Antonium Iuntam anno 1530.

In Prouerbia librum vnum. *Expositis omnibus prioribus, & in Ecclesiasten.* Romæ apud Antonium Blandum anno 1542.

Prophetas expositurus. tria priora capitula Isaiæ tantùm exposuit, reliqua præpeditus, expectata morte, non potuit absoluere. Initium Esaiæ; *Visio Esaiæ.*

In Matthæum ad Clementem VII. Pont. Max. librum vnum. *Romanæ ruinæ pars.*

In Marcum librum vnum. *Finito Matthæo.*

In Lucam librum vnum. *Completo Marco.*

In Ioannem librum vnum. *Ioannes vltimus Euangelista.*

Omnia Euangelia prodierunt Parisijs apud Hieronymum Marnef, anno 1546. & Lugduni ann. 1574.

In Acta Apostolorum librum vnũ. *Primus &c. Lucas Euangelista.*

In omnes epistolas Pauli ad Carolum V. Aug. libros XIV. *Inter præclarissimas animi.*

In epistolas Canonicas libros VII. *Non est vsquequaque certum:*

Ex varijs noui Testamenti locis Ientaculorum lib. VIII.

Occurrunt in primis. Exponuntur in Ientaculis loca 64. insignia noui Testamenti:

In totum vetus Testamentum nouam ex hebraico translationem.

In totum nouum Testamentum emẽdationem iuxta Græcorum codicum fidem. Eius opera cusa sunt Romæ, Parisijs, Venetijs, Lugduni, Antuerpiæ, & alibi sæpè.

Scripserunt de tanto viro Lusitanus *in Bibl.* Plodius *lib. 4. inter Cardinales*, Spondanus *in Auctar. Acta. Consist. supra citat.* Olmeda *in eius vita*, Alphonsus Ciacconius: Onuphrius Panu. Bartholomæus Spina Pisanus *in præfat. ad 2. 2. Sancti Thomæ* Hieronymus Ruscelli *in epistolis ad Principes*, Ioannes Baptista Flauianus Aquilanus *in vita eius*, Sixtus Senensis *lib. 4. Bibliothec.* Alphonsus Fernandez *in Chronolog. inter Cardinales*, & de nostræ Prædicatoriæ familiæ Scriptoribus, Fontana *in Theatro 1. c. 2. n. 28.* Vincentius Baronius, Index martyrolog. Ord. Præd. Vallus *in compendio par. 4.* Miræus *in Auctar. cap. 537.* eum vocans virum summi ingenij, nec minoris pietatis, Leander Albertus, Posseuinus, Bellarminus *de Scriptor Ecclesiast.* & ibidem Philippus Labbe, Antonius à Fonseca Lusitanus, de quo anno 1542. & alij. Hunc communiter virum tam vitæ integritate, quàm ingenij præstantia illustrissimum, subtilissimum Dialecticum, Philosophum admirabilem, incomparabilem Theologum, & inter eruditissimos sui doctissimi sæculi longè eruditissimum prædicant. Ob tot, tantasque dotes, erat in vltima infirmitate Clementis VII. in animo Cardinalium assumere Caietanum ad Summum Pontificatum in euentu Pontificis mortis, quò (vt Posseuinus inquit) vota omnium vocabant; & promouissent planè, nisi mors præripuisset. Tradunt virginitatis decus inuiolatum perpetuò conseruasse. Cum adhuc quindecim esset annorum, parentes, vt eum à proposito religionis reuocarent, *etiam puellas,*

forma

forma conspicuas, & cum affinitatibus, tum opibus, tum moribus, & gratia præpollentes, Thomæ non omninò dissimilanter obiectabant, si fortè illarum lenocinio, ad sæculi amorem emolliretur. Bzouius *tom.* 19. *ann.* 1534. At operam perdiderunt: nam castissimus adolescens semper inhiabat Religioni, ac puritati. Moriturus petijt sibi sacrosanctam Eucharistiam exhiberi. Vt allata fuit, tametsi fractis viribus esset, humi se deiecit, & cum lachrymis, ac admirabili pietate Dominum adorans ita loquutus est. *Tu verè es mortalium cibus, quem, qui piè sumpserint, numquam esuriunt. Tu hinc abeuntibus præbes viaticum saluberrimum: te colo, te veneror, te adoro, te Deum esse confiteor: non eram dignus, vt intra meos lares venires, qui me, vel vno verbo sanare potuisses.* Expositus in agonia hæc verba repetebat: *Domine tu scisti: Domine tu scisti.* Abraham Bzouius *tom.* 19. *anno* 1534.

Ambrosius Catharinus, nesciò quo liuore edidit in fratrem suum Annotationum, siue Innectiuarum sex libros valdè acres, quorum oportebat illum pudere.

Admonendi etiam sunt tyrones primò (vt consulit Expurgatorius Sandoualli) ex Indice, seu Catalogo Hæreticorum præmisso Tractatui Alfonsi de Castro contra Hæreses expungendum esse, quod irrepserat satis impiè nomen pientissimi huius Doctoris Thomæ de Vio Caietani.

Secundo ex Commentarijs eiusdem in 2. 2. D. Thomæ Antuerpiæ excusis 1567. apud Viduam, & hæredes Ioannis Stelphis *q.* 122. *ar.* 4. post *deferre crucem*, & huiusmodi delenda sunt, *sed hæc sunt pars mali cultus*. Nam hæc verba fraude hæreticorum irrepsere, quemadmodum & sequentia post illud, & ad Missam, & ad Vesperas etiam sunt delenda. *Et hæc etiam dubio procul sunt omninò impia, & illicita.*

Gabriel Prateolus Marcessius quoque Doctor Parisiensis, qui scripsit librum de vitijs, sectis, & dogmatibus hæreticorum, Coloniæ 1569. 1581. in folio editum, castrandus est: nam temeratio ausu in hæreticorum, & hæresum Indice ex titulis lib. 18. & in sequenti Indice successionis Hæreticorum Centuria XIV. inter ceteros recensuit Thomam de Vio Caietanum. Quare iure arguitur in Appendice I. ad Indicem librorum expurgandorum Bernardi de Sandoual Card. Archiepiscopi Toletani.

In Commentario in Epistolam ad Romanos ad illud capitis primi, *in salutem omni credenti* delendus est error ab hæreticis suppositus his verbis: *Sola fides exigitur ad salutem.*

Ego tanto Viro deuotionis ergo apposui hoc.

ELOGIVM.

En à Sole Thoma sol alter;
A. Sol quidem; at sine Parelio:
Non dabitur tertius Thomas.
Thomas est: sed secundus,
Anima tamen primi.
Caietam habuit patriam.
Præmonendus fueras (Lector)
Ne, patriam ignorando,
Hunc Thomam
Comprehensorum aliquem putauisses.
Vt illi,
Tam exactè scribit diuina,
Tam clarè.
Est ei Genus de Vio, seu de Via:
Sed qui numquam deuiauit
Ab Ecliptica Præceptoris.
B. Ducitur puerulus à D. Thoma in Cælum:
Hoc est,
Discipulus à Magistro in scholam,
C. Vt ibi Dei arcana videndo,
Ea non silentio consignaret;
Semel ductus est illuc;
Ingenijs maximis
Lectio vna est satis.
Sed illa
Debuit esse Angelica Caietano.
Nec enim erudiri ab homine potuisset.
Commentaturus Angelicum, &
Angelica:
Thomas Albertum Magnum
Nactus est felicissimè Præceptorem.
Thomas hic Aquinatem,
Sed è Cælis:
Angelica expositurus Ecclesiæ.

Vbi

Vbi, & à quo erat litteris imbuendus,
Quàm ab Angelo, & in Cælo?
D. Tunc planè scientiarum Abyssus,
Thomas
Thomam traxit, & inuocauit Abyssū.
Ductus est puer in cælum:
Tantam animam tellus
Non merebatur, vel fortè nō capiebat,
Exosus mundum à puero,
Thoma comite, & consultore
Fugam iniuit ad cælos;
Videlicet,
Est Sol reuersus ad propria.
Adeo hac vnica lectione profecit,
Vt intellectum Angelicum posthac
Aliquis glossatorum
Nec germaniùs, abundantiùs,
Pressiùs, & profundiùs exposuerit,
Lustrato mente Olympo, exinde
Cæpit vitam æternam appetere ardentissimè.
Dominicanæ Religionis ex ouo,
Non Ledæ
In Cælum
Thomas, scilicet Geminus
Ad tempestates hæresū propulsandas
Accersiuit Geminum alterum,
Caietanum.
Vterque Thomas, & Geminus
Non plurium facierum;
Sed vnius tantum doctrinæ.
Prudentissimè
Oculatissimus animus
Nihil digni videns in terra,
In Cælum
Se contulit ad Magistrum.
Patauij
Aetatis suæ anno vigesimo,
E. Quo subtilissima de Ente edidit
Commentaria,
F. Cum sapientissimis disputans Veteranis
Mauritio, & Trombetta,
Verbum non proferebat,
Quin non proferret mysterium.
Verbum omne diceres monstrum,
Aetatis
(Viginti tantum annorum)
Naturæ
Magnitudine
Excedebat capacitatem:
G. Laboribus, & studio ferreus,
Sed moribus aureus totus,
Ferrariæ
Aetatis suæ anno XXII.
Centum difficillima argumenta
A Pico Mirandulano
Sibi
In publica disputatione proposita
Ordine artificiosè inuerso
Felicissimè repetiuit.
Memoria tamen cū fuerit incredibili,
Suarum numquam meminit dignitatū.
Hoc vnum non est oblitus,
Se esse Religiosum.
Vultu fuit satis deformis.
Natura se totam implicuit
In animo efformando.
Fuit & statura pusillus:
In huius formatione Natura;
Spiritus celsitudini
Extatica intendebat.
Spiritu ergo pulcherrimus, & celsissimus
Flocci faciebat hæc alia.
H. Anno XXIX. Aetatis suæ
Omnium admiratione, ac plausu
Generalis
Datur Ordini Procurator.
Aeuo, non tempore,
Angelica mensurantur.
Decennio tali munere præpeditus
Ad inuidiam, ad miraculum
Se ipsum coluit magis,
Litteras accuratiùs,
Nec quoniam prorsus
Speculatiuæ immersus,
Quicquam detraxit Actiuæ,
Religionis negotia
Solertissimè peragebat.
I. Nondum XL. annos natus,
Domini verò MDVIII.
Romæ,
Suffragijs
Dei, Religionis, Orbis, & Vrbis
In Capitulo Generali
Eligitur Generalis.
Statim
Primæuum Religionis candorem
Exemplo, vigilantia, litteris.
Restituit, illustrauit.
Aequè in agendo,
Et ordinando illustris.
Pecunia, cui in Orbe
Obediunt omnia, doluit:
In sapientiæ comparatione sub eo
Hæc arena erat exigua.
Vt seipsum sublimaret, & Ordinem,
Au-

Aurum, quod opprimit, respuit.
Hoc vno à Republica ablegato,
Cuncta sancta, & æqua.
At nisi merseris, mergit omnia;
Iura primùm.
Aetatis suæ anno L.
Domini MDXVII.
Kalendis Iulij
E Cœnobijs ad Infulas sublimatur,
A Leone X.
Inter purpuratos ascriptum
Solem dixisses positum in Leone;
Doctrinæ ardentiores
Euibrare cæpit radios in Hæreticos.
Purpuratum
Regulum diceres Caietanum:
Erat siquidem cor Leonis.
K Simul igitur
Generalis,
Lucubrationum assiduus Author,
Episcopus Caietanus,
S. R. Ecclesiæ Cardinalis.
Sicque dixisse de Thoma non sufficit:
Ex vtroque Cæsar:
L. Neque ex triplici munere Geryon,
Sed ex quadruplici semper Thomas.
M. In componendis libris,
Aquinas:
In cura pastorali
Cantuariensis:
In defensanda Ecclesia
Anglus Herfordiæ:
In Ordine componendo,
Nisi Thomas Antiochenus,
N. Dominicus rediuiuus:
Fluuius
Vnus est Paradiso:
Sed capita quatuor habet.
Primum dicitur Phison:
Ex calamo eius, & ore
Verba defluunt aurea in Ecclesiam.
Legationibus fungitur Cardinalis
In Germania in Lutherum;
In Pannonia contra Turcam:
O. Primum cum increparet,
Augustinus visus est in Manetem;
Prudentia, Temperantia, Fortitudine,
Cæteroque virtutum exercitu,
Quem illuc duxerat secum,
In primisque liberalitate terruit alterum.
Solimanum.
P. Velut Ioannes, terruit Reges:
Mihi cum Anglis astipulatur Henricus.
Vt ab eius calore absconderet se
Caluinus,
Arcton versus actus est præceps.
Q. Thomas anima Stagiritæ,
Hic Stagiritæ, ac Thomæ,
Bos mutus
Hoc interprete factus est vocalissimus.
Vel scribat de Indulgentijs, & de Papa,
Vel enucleet textum Scripturæ,
Vel de Cambijs faciat verba,
Vel Thomæ Summam interpretetur,
Vel Moralia, & philosophica tractet,
Vel tyronibus Logicen paret,
Vel non omittat Ascetica,
Semper est alter Thomas,
Si auara manu, & parca
Cuique apposueris docto
(Ad refocillandum) Ientacula Caetani,
Videbuntur
R. Aut Assueri, aut lautissima mensa
Solis.
Tractatus Analogiæ, & libellus ille de Ente
Columnæ sunt Metaphysicis
Celebriores Herculeis:
In quibus æquum est, vt scribatur:
NON PLVS VLTRA.
Vix in Psalmos absoluerat Commentaria,
S. Et in Vrbis direptione
Anno MDXXVII. Pridie Idus Maij
Vt cumulatior esset ruina
A barbaro milite
Annorum LX. pientissimus capitur senex.
Ex hoc vno
Dignouit depopulationis pondus Ecclesia,
Sub quo gemuit.
Captiuus tantùm non gemuit,
Quod eius mens sublimissima
Prosperis, vel aduersis
Nec vinciri quibat, nec vinci.
IↃↃ. aureis à militibus se redemit:
Minimi quidem:
Prædator rusticus nesciebat,
Quanti penderet Caietanum.
T. Omne aurum in comparatione illius
Arena fuisset exigua;
Nec sufficeret Orbis totus
Pro huius redemptione.
Sola nauci fecit eum barbaries:
Cuius vis in auro, & ferro.

Aeque

Aequè virtute, ac alieno ære oppressus
Omnia bona secum ferendo
Petit Caietam.
A patria numquam remotior, & à suis,
Quàm cum in patria.
Aegrotantis indicium est,
Cælum, & aerem patriæ quærere:
Languebat vtique spiritus Caietani
Super Vrbis afflictionem.
Non animum, sed cælum mutans
Caietæ,
(Vt Augustinus Hipponem vastantibus Vandalis)
In Epistolas Pauli, & Euangelia
Sacra edidit Commentaria.
Deinde laboribus fractus, ac senio
Triumphaturus de Morte
Romam reuertitur, vt Roma peteret
Cælum.
Postremò
V. Aegrotante summo Pontifice,
Caietanum deposcebat Orbis ad regimen,
Sibi in visibile caput Ecclesia,
Roma in Principem.
Tunc ægrotauit & ipse,
Et, vt omnibus responderet,
Exponens illud Isaiæ 3.
X. *Non ponetis me Principem populi,*
Feliciter expirauit.
IV. Idus Augusti, ætatis suæ anno
LXVI.
Y. Incarnationis MDXXXIV.
Cum Laurentio duplici laureandus
aureola
Virginitatis, & Doctoratus
Mortalitatem expleuit.
Laneis vestitus interulis
(Vt semper more Ordinis antea)
Sanctorum obijt mortem.
Hæc agonizanti vltima fuit oratio:
Z. *Tu scis, Domine, tu scis:*
Reliqua supprimebat,
Quia amo te.
Facturus tenebras Orbi
Noctu vt sepeliretur, mandauit.
1. Ad Mineruam præ foribus templi
in vrna,
Quam sub terra sibi parauerat viuens
Humiliter sepelitur.
Procul este profani;
Nam canis astat, & latrat,
Adhuc & mortuus custos est Sapiëtiæ.
Conditus est extra septa,
Quòd eius fama restringi nequeat
muris.
Præ foribus templi reponitur,
Vt ingredientibus, & egredientibus
2. Spectandus obijciatur magister
orationis.
Sat fuit hac breui inscriptione dixisse:
Hic iacet F. Thomas de Vio Caietanus:
Reliqua patent Orbi.

SCHOLION.

A. De Parelijs tractatur in Meteoris: Lege Ioannem de sancto Thoma *tract. de Meteoris tract.* 4. *cap.* 3. Conimbricenses *ibidem tract.* 4. *c.* 5. Iauellum *lib.* 7. *cap.* 5. *& alios*. Parelij sunt imagines solis in nube aliqua expressæ, quæ traductæ ad nos plures soles videmur aspicere. Dicuntur autem græcè parilia, quasi para leon, idest iuxta solem; quia in propinquo ferè à sole visuntur; aut quia ad solis effigiẽ accedunt. Contingit autem sic, quando ad latera solis occurrit nubes rorida, seu quæ in aquam proximè resoluatur, & habet æqualem densitatem, similiterq; ex parte exteriori est translucida, & diaphana, ex parte verò interiori taliter terminata, vt se habeat vt speculum, sol imaginem suam in eam imprimit, velut in speculo, & ex eo quod est æquè densa, perfectè solis imaginem refert, & quia radij illi non refranguntur; nam ferit illam eodem modo, quo speculum, quod nos ponimus contra solem, aut in obliquo ad latus eius, & similitudinem solis ostendit, aut etiam sicut in pelui aquæ videmus eclypsim solis; quoniam ibi eius imago apparet non refracta, ideo in nube illa apparet solis imago, non autem colores, sicut in iride, & idcirco apparent nobis aliquando duo soles, aliquando etiam tres, si in duplicem nubem illas conditiones habentem solis radij cadant: Aut si ex vna nube ad aliam reflectatur imago, sicut ex vno speculo in aliud.

Narrat Aristoteles *lib. Meteoror. cap.* 2. aliquando conspectos fuisse parelios apud Bosphorum tempore meridiano, & durasse vsque ad solis occasum. Rariùs tamen contingit fieri Parelios existente sole in meridie, sed

ascendente ab Horizonte, vel ad eundem descendente: quia cum sol est in meridie, emittens directè radios, vel minus obliquè ad terram, nubium densitatẽ ad huiusmodi pareliosaptam dissoluit. Nec debet nubes esse infra solem, aut valde prope; sed quasi obliquè illum excipere, alioquin ab eius feruore illicò dissipabitur.

S. Thomas *3. p. q. 36. art. 3. ad 3.* author est in natiuitate Christi præluxisse in Hispania tres soles paulatim in vnum coeuntes. Ita Dio Cassius Rerũ Roman. *lib. 47. scribit: Coss. M. Lepido secundo, & Lucio Planco, Romæ sol aliquando diminutus, & minimus visus apparuit, aliquando maximus, cum duobus alijs conspectus est: aliquando etiam noctu effulsit* & Plinius *lib. 2. cap. 31. Trinos soles antiqui sæpius videre, sicut Spurio Posthumio, Quinto Mutio, & Quinto Martio, Marco Portio, & Marco Antonio, P. Dolabella, & Marco Lepido, Lucio Planco Coss.* Verum id certum est, contigisse quadraginta annis ante natum Dominũ, nempè ipso M. Antonij, Lepidi, Octauiani triumuiratus initio.

Anno Domini 1170. quo natus est Sanctissimus Patriarcha Dominicus, idem accidit. Ita Mattheus Palmerius *in Chronico: Tres soles simul visi sunt in Occidente nonis Septembris, & post duas horas deficientibus ceteris, qui medius fuerat, solus occidit, similique modo annis proximis tres Lunæ apparuere.*

Nostra ætate (inquiunt Conimbricenses) *in Lusitania spectati fuere ante horam septimam matutinam, quæ tunc apud nos erat secunda circiter post exortum diei, tres Soles: cumque magna siccitas præcessisset, paucis diebus transactis per integrum ferè mensem assidui imbres fuere.*

B. Ita Io: Baptista Flauius, Aquilanus, qui fuit ei à secretis an. 17. in orat. funebri habita coram sacro Collegio Cardinal. cuius titulus: Oratio de vita sanctissimi viri, maximèque Reuerendi Domini Thomæ de Vio, &c. *Etenim matrem castissimam feminam, inter alia, Diuum Thomam Aquinatem puerum docere, atque ad cælum vsque gestare, per quietem vidisse satis constat.* Hæc sacer Orator.

C. 2. Corinth. c. 12. b. 4. *Audiuit arcana verba, quæ non licet homini loqui.*
D. Psal. 41. b. 8. *Abyssus abyssum inuocat.* Thomas, Abyssus, Geminus.

Castor, & Pollux ex Leda fratres gemini; cæleste signum, quod Astrologi vocant Geminos, de quibus Seneca. In magna tempestate apparent, quasi stellæ cælo insidentes (adiuuarique se tunc periclitantes existimant) Pollucis, & Castoris nomine. Geminus etiam Iani epithetum est, quod gemina facie pingi soleat.

E. Ita ipsemet in calce de Ente, & essentia: *Ingenio, & ætati venia detur: adolescentiam enim adhuc ago.* Et Flauius Aquilanus: *Qui tametsi adhuc esset propemodum adolescens, doctrina tamen, ac sanctitatis opinione, facilè inter principes Religionis locum obtinuit.*

F. Aquilanus: *Cum Mauritio, & Trombetta summis Philosophis, ac Theologis congressus, magnum doctrinæ, ac sapientiæ nomen adeptus est. Mirũ quippe erat illum iuuenem cum ijs doctissimis, ac sapientissimis senibus, de rebus grauissimis disputantem cernere. Ingens in formandis rationibus ingenij acumen. In refellendis mira dexteritate, atque prudentia; in resoluendis quæstionibus summa grauitas, & sapientia, &c.*

G. Sic Aquarius tractatu de artificiosa memoria: *Vt fecit Thomas de Vio Caietanus, & Picus Mirandulanus in quadam publica disputatione habita Ferrariæ, vbi Picus ille ostendendo suum subtilissimum ingenium, centum difficillima argumenta proposuit, quæ omnia diuersis modis, vtendo hac regula supra dicta, replicauit cum stupore, & admiratione omnium astantium.*

H. Aquilanus: *Anno ætatis suæ* XXIX. *cum ad Vrbem venisset, Oliuerius cognomento Carrafa Cardinalis, Neapolitanus, Ordinisque Protector illum vniuersi Ordinis Procuratorem, ac Vicarium Generalem creauit. Eundemque in Romano gymnasio ad docendum publicè philosophiam, ac sacras litteras præfecit.*

I. Chronicon breue Ordinis. *Anno* 1508. *in festo Pentecostes, in Generali Capitulo Romæ habito, summo omnium consensu, & gratulatione, ad Magistratum Ordinis euectus est.*

An-

K. Anno 1517. à Leone X. inter Cardinales renunciatur. Scribebat tunc super *3. p. q. 7. art.* 10. (vt ipse ibidem testatur) multosque menses retinuit Cardinalis Generalatum, nec minorem, quàm prius in exponendis sacris litteris operam nauabat: quinimò Tertiæ Parti D. Thomæ, quam magister Generalis inchoauerat, Cardinalis, multis laboribus, ac vigilijs summam imposuit manum.

L. Geryon nomen regis Hispani, quẽ tricorporem fuisse fabulantur, ob triplex regnum. Præfuit enim tribus insulis, quæ adiacent Hispaniæ, Balearicæ maiori, & minori, & Ebusæ

M. De Thoma Aquinate, ac Cantuariense notissimis toti Orbi nihil dicendum puto. Fuit & alius Thomas Herfordiæ in Anglia Episcopus, & confessor, cuius res gestas fidelissimè scriptas recitat Sur. *tom.* 5. Migrauit ex hac vita anno Domini 1287. quem Ioannes Papa XXII. retulit in Sanctorum numerum; de qua re extare dicuntur eiusdem litteræ Apostolicæ in Vaticana Bibliotecha. Eius festum 2. Octobris. Fuit & alius Thomas monachus Antiochiæ, cuius inuentio, ac prima translatio circiter An. 782. de quo Niceph. *hist. lib.* 17. *c.* 23. *& Pratum spirit. cap.* 88. Hunc Antiocheni, ob pestem eius precibus sedatam, sollemnitate annua magnificentissimè coluerunt. Hius secunda translatio An. 1152. Franciott. *in hist. Lucensium*, Baron. in notis ad Martyrol. Rom. 18. Nouemb. Zaccon. & alij.

N. Flauius Aquilanus. *Reuixisse Diuus Dominicus putabatur, qui Religionem in pristinam illam integritatem, ac præceptorum obseruantiam, à qua (vt verum fateri liceat) non nihil defecisse videbatur, restitueret. Nec me &c.*

O. Has legationes lege apud eundem, & Lopez.

P. Multa scripsit ad Angliæ Regem Henricum VIII. de coniugio cum relicta fratris, eiusque hæresim constantissimè refutauit, non secus ac Io. Baptista Herodis, & Herodiadis incestũ, & adulterium.

Q. Ita Picus Mirandulanus: *Tacente Thoma, mutus sit Aristoteles.*

R. Hieronymus Paulino in prologo Bibl. loquens de Apollonio (siue mago, vt vulgus loquitur, siue Philosophus, vt Pythagorici tradunt) inquit: *perrexit Aethiopiam, vt Gymnosophistas, & famosissimam Solis mensam videret in sabulo.*

S Carolus Borboniorum Princeps, qui à Francisco I. Galliæ Rege ad Carolum V. Imperat. defecerat cum aliquot Alemanorum, Hispanorum, Italorum, & ex secta Lutheri copijs Neapolim profecturus, Vrbem Romam, ex itinere, postridie quàm eò venisset, oppugnatione cœpit, ac diripuit. Præter horrendas lanienas, direptiones, libidines, deuastationes, contumeliæ, ac ludibrij genus nullum in Pontificem, Cardinales, reliquamque turbam, prætermissum fuit. Inter alia mala captus est Caietanus Cardinalis, qui à milite se redemit aureis 5000. De hac Vrbis direptione lege Sleidanum *lib.* 5. Onophrium in Clemente VII. Flauium Aquilanum, Lopez *p.* 5. *Chron. lib.* 1. *c.* 20.

T. Sapient. 7. v. 9. *Quoniam omne aurum in comparatione illius arena est exigua, & tamquam lutum æstimabitur argentum in conspectu illius.*

V. Clemens VII. in grauissimum incidit morbum, quo ægrotante, infirmatus est Caietanus. At hic in fata concessit, ille verò de infirmitate conualuit. Functus tamen vita est Summus Pontifex anno sequenti.

X. Caietanus cum exponeret cap. 3. Isaiæ, morte præuentus non potuit libro supremam manum imponere.

Y. Chron. Breu. Dominicanum dicit ex hac vita migrasse Caietanum 5. idus Septembris. Ceterum nos sequuti sumus Flauium Aquilanum eius à secretis, & Oratorem.

Z. Ioan. c. 21. c. 15. & 16. *Simon Ioannis, diligis me? Ait illi: Etiam Domine, tu scis, quia amo te.*

1. Mineruam disciplinarum Deam. fabulabantur Poetæ à Iouis cerebro esse prognatam. Huic Roma templum dicauit, in quo nunc degunt Fratres Prædicatores, qui & Dominicani, idest canes Domini nuncupantur. Vnus ex his, & maximus Caietanus, qui pro

Domino ſemper Luthero, Caluino, Henrico VIII. & alijs fideliter adlatrauit. Nunc poſitus eſt ante Mineruæ fores, vt ad cuſtodiam Sapientiæ. Mineruæ templum in Daulia fuit etiam, in quo canes alerentur, qui Græcis tantùm aduentantibus ſe mites, manſuetos, ac ludibundos offerrent: in barbaros verò feri, atroces, ac indignabundi ſemper irruerent. Aeſculapij ſimulachro, quod Epidauri fuit, à Thraſimede Pario, Arignoti filio elaboratum, canis adſculptus aſſiſtebat, vt cuſtos. Meminit huius Pauſanias. Lege Pierium Val. *lib*. 5.

2. Eminentiſſimus Caietanus non ſolùm addictiſſimus fuit orationi (vt conſtat ex eius vita) ſed Magiſter fuit illius. Patet hoc ex 2. 2. q. 82. art. 3. vbi ſic docet: *Ex huiuſmodi namque meditationibus, quæ quotidie eſſe debent religioſis, & ſpiritualibus perſonis, omiſſo vocalium orationum multiloquio voluntario, deuotio, alioque conſequenter gignuntur virtutes. Nec religioſi, aut religioſæ, ſeu ſpiritualis etiam nomine vocari poteſt, qui ſaltem ſemel in die ad huiuſmodi ſe non transfert. Quomodo namque effectus abſque cauſa, finis abſq; medio, inſularis portus abſque nauigatione haberi nequit: Sic nec religio in actu abſque frequentatis actibus ſuarum cauſarum, mediorum, ac vehiculorum.*

Audiendus eſt de Caietano Antonius Poſſeuinus Tomo 3. Apparatus Sacri fol. 314. *Vir tam vitæ ſanctimonia, quàm ingenij præſtantia illuſtris, ſubtiliſſimus Dialecticus, admirabilis Philoſophus, Theologus incomparabilis, & inter eruditiſſimos doctiſſimi ſui ſaculi longè eruditiſſimus, &c.* Et paulò poſt: *Nec multo poſt cum Clemens Summus Pontifex, in grauiſſimã, & à Medicis deploratam ægritudinem incidiſſet, ipſe quoque grauiſſimè ægrotare cœpit, quaſi ſe imminenti Pontificatus oneri ſurripere vellet, ad quod communi omnium expectatione, votiſque vocabatur, ac morte ſua Pontificis mortem præuenit, felicem animam Deo reddens 4. Idus Auguſti anno ætatis ſuæ 66. à Chriſti verò Natiuitate 1534. &c.*

Antonius Luſitanus à Fonſeca Ordinis noſtri Annotationes elucidatorias non omnino pœnitendas Commentarijs eiuſdem Cardinalis in Pentateuchum ſuperaddidit. Vindicatur Caietanus à Sixto Senenſi ab obiectione temeraria Ambroſij Catharini ſuper illis verbis, *In principio creauit Deus cælum, & terram*, quæ Caietanus dixit non fuiſſe ſcripta ad ſignificandam Trinitatem Perſonarum in Deo. Vide Sixtum *Annot.* 1. *Libri quinti Bibliothecæ Sanctæ*.

Collectarium operum Caietani cõtra Lutherum.

Opuſcula de Fide, & Operibus.

De Communione. De Confeſſione.

De Satisfactione.

De Inuocatione Sanctorum.

Quæ Lugduni impreſſa fuere an. 1536. apud Frellæos.

GVALTERIVS GRAVIVS, cognomento Ruyſius, ita dictus à Grauia natali Oppido, quod ad Moſam in confinibus Brabantiæ; & Geltriæ ſitum eſt. Plures annos cum laude Nouiomagi præfuit Prior noſtris Dominicanis. Scripſit:

Contra Lutherum:

Publicauit etiam Apologiam aduerſus libros Eraſmi de confeſſione, & de vſu carnium. Sed quia erat Eraſmo familiaris, nomen Godefridi Ruyſij Taxandri præfixit. Antuerpiæ 1525.

Scripſit & alia, quæ Valerius Andreas in Bibliotheca Belgica enumerat. Obijt anno 1534. Prior Nouiomagi. De eo Miræus *de Scriptoribus ſaculi XVI. cap.* 32.

MARTINVS DE FABRIS vir doctiſſimus anno 1534. cum per totam Germaniam, & regna viciniora debacharetur Lutherus, peracutè ſcripſit in eum.

ANDRAEAS DE FABRIS, fœlicis indolis adoleſcens, humanioribus litteris benè perceptis, nomen dedit noſtræ Religioni. Emiſſa profeſſione, ad Logicæ, Philoſophiæ, diuinarumque litterarum ſe ſtudia contulit. Cũque hæreſis Lutherana per Germaniam graſſaretur, & conuicinia, in eam acuit ſtylum; & in Hæreſiarcham libidinoſum,

Doctiſſimum protulit librum.

An-

Anno 1535.

HIERONYMVS Volta, Mantuanus, Inquisitor Generalis Regij Lepidi, quæ Inquisitio coniuncta erat cũ Ferrariẽsi, ac Mutinensi, vir in Scripturis Sacris versatus. Hieronymo Inquisitore grassabatur nimium hæresis Lutherana, quare quemdam Basilium Regiensem, Physicum comprehendit hæreticum, quem ligatum misit in Vrbem. Hic de se ipso illud Apocalypsis: *Ecce nouo facio omnia* interpretabatur, & dicebat se esse filium Dei, & prædicans hortabatur vtriusque sexus religiosos, vt in fine orationum, & collectionem dicerent: *Per Dominum nostrum Basilium filium &c.*

Scripsit doctissimus Pater: *Super libros Esdræ*, quam expositionem morte præuentus non potuit terminare: Relatio Lomb. & Plodius *de viris illust. p. 2. lib. 4.*

HIERONYMVS ARMENINI, Posseuino Armellinus, Fauentinus, Inquisitor in pluribus locis Lombardiæ fœliciter disputauit contra quendam Tiberium Calabrum, qui circuibat Italiam, defendens plures conclusiones hæreticas. Scripsit:

Super opera Aristotelis.

Relatio Lombardiæ, ac Plodius *de viris illust. p. 2. lib. 4.*

Hic Calaber in disputationibus inter cætera proposuerat Diluuiũ Noeticum ex astrorum obseruatione prænosci potuisse. Contra hunc errorem Armellinus edidit Librum. Vide Sixtum Senensem *Biblioheca Sancta lib. 5. Annotat. 15. & 82. item lib. 6. Annotat: 10.* Antonium Posseuinum *in Apparatu Sacro tom. 2. fol. 29.*

Anno 1536.

AVGVSTINVS IVSTINIANVS, nobilis Ianuensis, Patre Paulo, Genitrice Bartholomæa eiusdem familiæ natus est Ianuæ an. 1470. Nomine Conuentus S. Mariæ de Castello Genuensis indutus habitu nostro Papiæ, dixit post annum solemnia vota ibidem. Deinde cursum de more in eadem sua Prouincia emensus est studiorum. Statim hoc maximum iubar Italiæ cœpit pietate, doctrina, ac probitate fulgere. Mathematicus fuit insignis, Theologusque celeberrimus. Insuper linguarum latinæ, græcæ, hebraicæ, caldaicæ, arabicæque peritissimus. Die 11. Septembris 1514. Nebiensis Ecclesiæ in Corsica, siue in Cyrno insula, sub Metrop. Ianuensi à Leone X. creatus fuit Episcopus. Scripsit doctissimus Præsul suæ patriæ *Historiam*:

Huius historiæ meminerunt Franciscus Zazzera, & Abbas Iustinianus his verbis: *Agostino Giustiniano &c. scrisse gli Annali della sua patria, con grandissima diligenza, & ottima fedeltà, i quali in molti luoghi dopo la morte di lui furono corrotti.*

Descripsit Corsicæ Insulam. Reperitur m. s. in Biblioth. Vaticana. Idem Augustinus apud Abbatem Iustinianum.

Hò descritto molto minutamente l'Isola di Corsica per vtilità della patria intitolata al Principe Andrea d'Oria, &c.

Item precationem pietatis plenam ad Deum Omnipotentem compositam ex duobus, & septuaginta nominibus diuinis Hebraicis, & Latinis, cum Interprete Commentariolo. Venetijs per Alexandrum de Paganinis 1513. in 8.

Aeneæ Platonici Græci Christianissimi de Immortalitate animorum, deque corporum resurrectione aureum libellum, cui titulus est: Theophrastus. Venetijs, per Alexandrum de Paganinis. 1513. in 8.

Primus *Octapla* ex quinque linguis, & duabus versionibus, vnà cum Scholijs collegit. Ex Frontispicio Maluendæ in tomo primo Commentariorum in Sacram Scripturam. *Hoc est.*

Sacra hebræorum volumina eruditis notis illustrauit: itaq; reduxit in corpus vnũ cum mirabili artificio vniuersum Psalterium in quinque linguas hoc modo: in qualibet pagina libri erat editio Hebræa; deinde Latina ei correspondens. Tertia Latina communis editio. Quarta Græca. Quinta Arabica, Sexta Paraphrasis Chaldaica, siue Targum sermone quidem Chaldæo, sed litteris hebraicis scripta. Septima Latina

tina huic correspondens. Octaua Scholia sua. Et hoc modo etiam ordinauit, & disposuit Biblia vniuersa. Genuæ 1516. in folio. Ad Leonem X. Ita Sixtus Senensis, Lusitanus, Seraphinus Ractius, Alphonsus Fernandez, Abbas Iustinianus *de Scriptoribus Liguribus*, Conradus Gesnerus *d. m. s.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

Traduxit ex hebræo in latinum idioma librum Rabbi Moses Aegyptij, cui titulus: director dubitantium. Chalcidij viri clarissimi luculenta Timæi Platonis traductionem, & eiusdem argutissimam explanationem auspicio longè Reuerendi Domini Ioannis Lotharingi Cardinalis per Nebiensium Episcopum edit. Parisijs in Aedibus..... 1520. in folio.

Victoriā Porcheti aduersus impios Hebræos, in qua tùm ex sacris litteris, tùm ex dictis Talmud, ac Caballistarum, & aliorum omnium authorum, quos Hebræi recipiunt, monstratur veritas Catholicæ fidei. Ex recognitione R. P. *Augustini Iustiniani Ord. Præd. Episcopi Nebiensis.* Parisijs 1520. Impressit Guillelmus. Desphaias in folio.

Rabi Mossei Aegyptij Ducem, seu Directorem dubitantium, aut perplexorum, in tres libros diuisum, & summa accuratione R. P. *Augustini Iustiniani Ord. Præd. Nebien. Episcopi recognitum.* Parisijs 1520. opera Iodaci Badij Ascensij in folio.

Edidit alia opuscula, de quibus ipsemet Augustinus in vita sua: *Hò fatto imprimere in Parigi dodici opere in vtilità degli studiosi. Hò tradotto più cose in materna lingua per vtilità de chierici della mia diocesi, che sono tutti ignari di lettere. Hò tradotto l'Economico di Senofonte per instruttione di mia cognata, e de miei nipoti.*

Docuerat Augustinus sub Francisco Primo Christianissimo Rege Parisijs publicè Hebraicam linguam. Prudentissimè rexit annos viginti duos, & si ferè semper absens, tùm ob Apostolicæ sedis negotia grauiora, tum ob in Gallia moram apud eundem Regem, cui familiaris, & a consilijs erat detentus, Ecclesiam suam. Lateranensi Concilio à Iulio II. inchoato, atque à Leone X. absoluto cum Benedicto Episcopo Chiensi, interfuit. Coram tot Patribus suæ maximæ sapientiæ fecit copiam Augustinus; Concilijque sessionibus vndecimæ, ac sequenti se subscripsit. Tandem, ò imperscrutabile arcanum! Tandem ad suam Ecclesiam rediens, è Ligustico littore, recto cursu Corsicam dum repeteret, sæuis procellis quassata naui anno 1536. in naufragium abijt miserandum longiore vita, & meliore exitu dignus. Vghellus *tom.* 4. *Italiæ sacræ*, Fontana *in Theatro par.* 1. *cap.* 5. *tit.* 416. *num.* 3. Sixtus Senensis *in Bibl. sancta*; Lusitanus *in Bibl. Præd. fol.* 36. & 37. Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4. Spondanus, Miræus *in Auctario c.* 534. Antonius Posseuinus, Iacobus Gaddi, Gerardus, Ioannes, Vossius, Porcacchius, Nicolaus, Angelus, Caferri in Synthamate Vetustatis, & alij.

In præcipuis Conuentibus Lombardiæ docuit annos decem, & octo. Fuit Baccalaureus Ordinarius in studio Bononiensi. Calluit perfectissimè Oratoriam, Poesim, & reliquas facultates.

Eius Epitaphium,

D. O. M.

Augustino Iustiniano patritio Ianuensi
Ord. Præd. in Terra Peregrin. Vic.
Generali
XVIII. *annos Philosoph. Theol. & Mathem. Profess.*
Huius Ecclesiæ Nebiensis Episcop. &
Benefactori
Patriæ omnium primo Historico
Vtriusque Testamen. per versic. in
Linguis
Hebraica, Cald. Arab. Græc. & Latin. interp.
Eiusdemque Hebr. in Academia Parisiensi Præceptori,
Francisco I. Regnante, eiusque ab
Eleemosynis
Oecumenici Concilij Lateranensis sub
Leone X. *Patribus*
Eruditis sui æui, vno excepto Iouio,
acceptissimo
Vetustorum, præsertim Ligurum oper.
illustr.
Anno Dom. M. D. XXXVI. *ætatis suæ*
LXVI. *in mare defuncto*
Mare deflendo lacrymarum.

Gen-

Gentili suo hoc reposuit monumentum
Abbas Michael Iustinianus.

Non rectè Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*, & Miræus ponunt obrutum aquis fuisse anno 1530. Euenit casus hoc ann. Cæterum eruditissimus Posseuinus dignè de tanto viro hæc profert.

Huius tam præclari operis ego duo tantum volumina videre merui, videlicet ex veteri Testamento, ad Leonem X. *Pont. Maximum in totum Psalterium Octaplum typis excusum: cuius initium est: Scio pater benignissimè &c. & ex nouo Testamento, in vniuersa quatuor Euangelia Octaplum, ipsa Auctoris manu atramento, minioque descriptum: cuius initium est: Fructum salutiferum, magnumque vtilitatis incrementum. Floruit sub Leone* X. *Pont. Max. Romæ in Concilio Lateranensi clarus.*

Porchetus de Saluaticis Genuensis Monachus Carthusiensis, qui ex Miræo de Scriptoribus sæculi 16. vixit anno 1315. composuit Victoriam aduersus Iudæos. Hanc Augustinus recognouit, auxit, & Lutetiæ 1520. in folio (vt dictum est) publicandam curauit. Hæc parta est ope Pugionis Martiniani, vt ipsemet non Galatiniana, sed bona, & syncera fide palam professus est. Consule Philippum Iacobum Maussacum prologomena in Pugionem fidei Raymundi Martini.

ARNOLDVS BADETVS, Francus vir doctissimus, dudum Prior apud Tolosanos, & Burdigalenses floruit sub hæc tempora. edidit.

Breuiarium de mirabilibus mundi secundum triplicem viam, Theologorum, Astrologorum, & Philosophorum. 1499. in 4. Auenione.

Item *Margaritam virorum illustrium de futura temporis dispositione prænoscēda*. 1529.

Margaritam sacræ scripturæ, destructiuam prauitatis hæreticæ, quam Ludunenses ediderunt anno 1536. apud Petrum de Sancta Lucia.

De eo Aubertus Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap.* 11. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

Anno 1537.

NICOLAVS SCHOMBERG adulta iam ætate cum inuisendæ Italiæ causa, Florentiam peruenisset, ibique F. Hieronymi Sauonarolæ Dominicani Prædicatoris celeberrimi, sacris declamationibus crebrò interesset, Spiritu Sancto dirigente, habitum Ordinis in S. Marci Conuentu ab eodem Sauonarola ibidem Priore anno 1497. suscepit. Fuit Nicolaus Schomberg ex Sueuis Smisnensibus Germaniæ populis oriundus, Theodorici viri præclarissimi, nobilissimique Misnensis filius. Pietati, sacrisque litteris deditus mirum in modum in eisdem profecit, quas cum sua, Ordinisque laude Romæ docuit, & Florentiæ. Sui Conuentus Sancti Marci Prior electus, regularem obseruantiā fou endo, adauxit. A. P. F. Ioanne Clarè Ordinis Magistro in Prouincialem Terræ Sanctæ, & socium delectus est. Post Clarè promotus Thomas Caietanus ad magisterium Ordinis, Nicolaum Procuratorem Generalem instituit.

Reuerso è Germania Card. Caietano, Leo Decimus fecit verbum in Consistorio contra Lutheranos, in quo præter alios viros doctissimos, interfuit Nicolaus Schombergus Procurator Ordinis nostri, & die prima Iunij anno 1520. expedita fuit Bulla contra impietatem Lutheri. Schombergus in Consistorio ita Leonis X. gratiam promeruit, vt ab eodem ad Capuanum Archiepiscopatum fuerit, post varios pro Rom. Ecclesia exantlatos labores die 12. Septembris anno 1520. promotus. Clementi VII. tam in prosperis, quàm in aduersis semper adhæsit, eidemque intimus Consiliarius fuit, à quo ad Franciscum Galliæ Regem pro fœdere cum Cæsare ineundo delegatus, Regis mandato Auenione detentus, ad Cameracensem Conuentum postmodum pergere permissus, maxima dexteritate, & prudentia, pacem tandem inter Regem, & Imperatorem firmauit. In Vrbem cum Romanæ curiæ maxima gratulatione reuersus, tantæ expectationis erat apud Cardi-

nales

nales, vt Defuncto Clemente (quod & in comitijs euenerat Adriani) parũ abfuerit, quin ipſe nondum Cardinalis, in ſupremum caput Eccleſiæ aſſumeretur. Ita referunt Vghell. *tom. 6. in Archiep. Capuanis*, & Fontana *in Theatro p. 1. c. 2. tit. 30. & cap. 4. tit. 23. num. 1.* A Paulo III. tandem ſub tit. S. Sixti Presb. Card. creatus 11. Kalen. Iulij anno 1535. Cardinalis Capuani ſibi nomen delegit. Sequenti anno Eccleſiam Capuanam ad pedes Summi Pontificis reſignauit, & poſt ſecundum ſuæ promotionis annum obijt Romæ 5. Idib. Septembris anno 1537. Extra fores Eccleſiæ S. Mariæ ſuper Mineruam prope Card. Caietanum, amicum fideliſſimum conditus eſt cum hac inſcriptione.

Hoc vili, quem à tergo, lector, habes, tumulo,
Conditus eſt is, in quo mira verũ peritia, Catholica doctrina, atque Religio fuit,
Nicolaus Schombergus natione Sueuus
Ordinis Præd. Cardinalis Capuanus
A Paulo III. Pont. Max. creatus,
Quem nobilem genere, ipſa nobiliorem dedit virtus.
Qui tantò maiori laude poſt mortem
Efferendus eſt, quantò ipſe moriturus
Eam fugere curauit.

Ibidemque in pauimento talis proſtat inſcriptio.

Nicolaus à Schomberg. Theodorici filius
Ex Sueuis Smiſnenſibus Germaniæ populis oriundus,
S.R.E. Tit. S. Sixti Presbyter. Cardinalis
Cognomento Capuanus Ord. Præd.
Vixit annos LXV. D. XXIX.
Obijt Anno Chriſti MDXXXVII.
V. Idus Septemb.

Plura ſcripſit vir doctiſſimus, inter cætera.

Epiſtolas multas inter illas Principum recenſitas.

Præterea Orationes plures, quas cum eſſet Procurator Ord. in capella Pontificia coram Leone X. habuit, præcipuè Orationes V. de Chriſti pugna cum diabolo in deſerto. Lipſiæ 1512. Miræus, Antonius Poſſeuinus *tom. 2. Apparatus ſacri fol.* 493. dicunt has orationes habuiſſe Romæ coram Iulio Secundo Pontifice Maximo, Vghellus *tom. 6. in Archiepiſc. Capuanis*, Olmeda *in vita Generalis Caietani*, Fernandez, Plodius *inter Card. Ord.* Fontana *in Theatro p. 1. cap. 2. tit. 30. & cap. 4. tit. 23.* Ambroſius Gozzeus, Lucarinus, Miræus *de Scriptoribus ſæculi XVI. cap. 19.* à quo (& valde miror) hunc celeberrimum virum S. Romanæ Eccleſiæ Cardinalem, cuius ſepulchrum cum epitaphio proſtat Romæ in atrio templi S. Mariæ ſuper Mineruam, non fuiſſe appellatum Fratrem Dominicanum.

VINCENTIVS GIACHARI vir doctiſſimus, quem Antonius Poſſeuinus *tom. 3. Apparatus ſacri* non expreſſit fuiſſe Ordinis noſtri. Scripſit:

Tractatum de neceſſitate Confeſſionis vocalis omnium peccatorum.

Librum de libro arbitrio, gratia, præſcientia, & prædeſtinatione.

Item de Purgatorio animarum poſt mortem, & de ſuffragijs contra Lutherum. Venetijs an. 1569.

Librum de Contractu Liuellario, vel vſu, ſeu afflictu.

De Monte Pietatis.

De venditione rerum fructuoſarum ad terminum cum impoſitione liuelli, ſeu penſionis.

Item diſputationem, an Clericus in minoribus conſtitutus vxoratus poſſit retinere penſionem, quam antea ſuper beneficio habuit 1537. & 1569. prodierunt.

Alteram verò de Comparatione auctoritatis delegatæ, præſertim in cauſa Inquiſitionis hæreticæ prauitatis.

Antonius Poſſeuinus *tom. 3. Apparatus Sacri fol.* 352. qui dubitat, an hic ſit idem cum Vincentio Giaccano, de quo nos anno 1564. et Vincentius Giocanus, qui linguam calluit Gallicam, at ignoro qua ratione, & Miræus.

Anno 1538.

BALTHASAR AYALE Hiſpanus, religione ſimul, & ſcientia valde inſignis, edidit:

Opus de B. Virgine. Dertuſæ anno ſalutis 1538. quo Author clarebat. Ita Valerius Andreas Taſſander *in Catalogo Clarorum Hiſpaniæ Scriptorum*, Mar-

Marraccius *in Bibliotheca Mariana fol.* 177. *par.* 1. & Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

EVSTACHIVS SICHENIVS, cognomento Riuius, Brabantus, cum esset sublimis ingenij, addictus est à maioribus, optimis præceptoribus, sub quibus euasit eloquens, & doctissimus. Doctor Theologus renunciatus Louanij; cum Martinus Lutherus in Ecclesiam arietaret, primus ex Belgis, aut saltem inter primos in hæreticum acuens strinxit stylum. Scripsit enim:

Librum de Septem Sacramentis in errores Lutheri, quem typis misit Antuerpiæ 1523. in 4.

Scripsit etiam alterum contra caput quintum Enchiridij ab Erasmo editi.

Diem obijt suum Louanij hoc anno 1538. Miræus *de Scriptor. sæculi XVI. cap.* 30.

Anno 1539.

DIDACVS à VICTORIA, hispanus, patria Victoriēsis, permagno illi Theologo P. Fratri Francisco de Victoria carne germanus, in Burgensi nostro Conuentu emisit professionem. Vir in scholasticis, ac diuinis disciplinis profundè versatus, & in concionandi munere adeò fœcundus, & efficax, vt inter primarios sui æui concionatores facilè omnium Princeps, & agnitus, & habitus fuerit. Iussus propterea apud Carolum V. Imperatorem sacras conciones habere. Præterea Confraternitatem Nominis Dei vir pius aduersùs periurij crimen, & iuramentorum abusus instituit. Huius pietatem, sapientiam, atque eruditionem maximam, lucubrationes ab eo editæ palam, perspicuèque testantur, inter cætera scripsit:

Sermonum de Tempore, & de Sanctis volumen vnum.

Regulam, & Ordinationes Congregationis Nominis Dei prædictæ.

Paruulum Tractatum, quibusnam conditionibus iuramentum constare debeat, vt sit licitum.

Vir ex omni parte laudabilis, doctrina, eloquentia, & his, quos est mirata antiquitas, comparandus. Obijt sanctè circa annum salutis restitutæ 1539. De eo Alphonsus Fernandez *in Concert. Prædic.* Marraccius *in Bibliotheca Mariana*, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 148. *col.* 2.

Anno 1540.

GREGORIVS NOTALIVS, Dalmata, Patria Ragusinus, vir Philosophiæ, Theologiæ, & Sacræ Scripturæ lectione nobiliter eruditus, at non minus virtutibus, quàm litteris clarus, eximius Mathematicus. Scripsit:

Conciones de Tempore, ac de Sanctis.

Adnotationes in Medicinam.

Doctissimè super Exodum.

Super Parabolas Salomonis.

Super Isaiam, & Ieremiam.

Super Euangelia SS. Matthæi, Marci, ac Ioannis.

In Apocalypsim.

In Epistolas Pauli.

In Decretum.

In Decretales.

Super Prædicabilia.

Quæstiones de Anima, de Deo, de Angelis, de Homine, de Creaturis.

De Pœnitentia.

De Astrologia.

Librum in Hæreticos.

Varia Opuscula.

Librum de Stigmatibus S. Catharinæ Senensis.

Librum de Imagine paruuli Iesu.

Et plura alia.

Claruit circa annum reparatæ salutis 1550. *Ex Concert. Præd.* Alphonsi Fernandez, *ex Biblioth. Mariana* Marraccij, ex Ambrosio Gozzeo, & Plodio *de viris illustrib. p.* 2. *lib.* 4.

HIERONYMVS TAIX, alijs Taxus, Catalanus, Ilerdensis, ex Prouincia Aragoniæ, vir pius, deuotus, & in diuinis litteris, ac sacra Theologia multùm versatus, qui anno 1538. erat Prior Cœnobij S. Onuphrij propè Valentiam, scripsit:

De Rosario Beatissimæ Virginis Mariæ & de miraculis aliquibus per eius deuotionē patratis; lib. 1. *Ex Concert. Præd.* Alphonsi Fernandez, ex Marrac. *in Bibl. Mariana.* Ioan. Marieta, Francisco Dia-

go, *Biblioth. Hispana* Nicolai *tom.* 1. *fol.* 561. & alijs.

Libro hic titulus est.

Dels Miracles de Nuestra Señora del Roser y del modo de dir lo Rosari, o Psalteri de aquella. Barcinone an. 1602. in 4.

IACOBVS de HONGRE, natione Gallus, filius Conuentus Argentomensis, Magnus Theologus, alijque peritus scientijs. Præterea Cancellarius Vniuersitatis Parisiensis.

Scripsit duo magna volumina, quæ in eodem Conuentu asseruantur vigilantissima cura, in quorum altero fusè discurrit de sacrarum veneratione *Imaginum, in altero verò de sacrificio Missæ.* Duæ prorsus lucubrationes hæreticis infestæ, catholicis autem satis proficuę. Monumenta dicti Conuentus m. s. & Godefridus *in relatione eiusdem.*

GERARDVM de MONTE, Professorem Coloniæ suspicor fuisse Dominicanum, excogitauit enim librum cui titulus.

De Concordia Sancti Thomæ Aquinatis, & venerabilis Alberti in multis, in quibus dicuntur dissidere.

Scripsit *etiam Apologiam contra quendam, qui diui Thomæ, atque Beati Alberti Magni concordiam approbat:*

Expositionem item contextus Aristotelis de Cælo, & Mundo.

De Generatione, & Corruptione.

Meteororum.

Paruorum naturalium.

Obijt anno 1480.

Ita Possevinus *in Apparatu sacro, & in prima Appendice ad Tomum primum.* Nec rectè Eisingrenius ponit eũ vixisse hoc anno 1540. sed mendum arbitror in numerum irrepsisse.

Anno 1541.

ANONYMVS ORDINIS nostri Prædicatornm vertit ex Latino in vulgarem Castellæ sermonem.

La Historia Ecclesiastica de Eusebio Cesariense. Olissipone apud Ludouicũ Rodriquez 1541. in folio.

THOMAS de COSPIS, Bononiensis, à modestia, ab integritate, à candore, ac prudentia, nec non à multarum litterarum peritia mirificè cõmẽdandus.

Scripsit *Sermones.*

Item *alterum librum Moralitatum.*

Seruantur hæc opera m.s. in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud nostrum Eucherium Bonettum.

Antonius Possevinus *tom.* 3. *Apparatus sacri in Appendice ad Bibliothecas fol.* 141.

CORDIALE de QVATVOR nouissimis, Ordinis Prædicatorum. Hoc opus multò ante elaboratum est; & fortasse circa Religionis nostræ initia: m. s. asseruatur in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud Fr. Eucherium Bonettum Ord. Prædicatorum. Ita Antonius Possevinus *tom.* 3. *Apparatus sacri in Appendice ad Bibliothecas fol.* 141.

SANCTES PAGNINVS, Lucensis, linguarum Orientalium peritissimus, videlicet, Hebrææ, Chaldaicæ, Syriacæ, & Græcæ, quem non immeritò multi æquant Hieronymo linguarũ è Patribus doctissimo. Ipsimet Hebræi suis Rabinis anteponunt. Natus est Lucæ in Etruria. Vir excellentis ingenij, diligentissimus, & assiduus in studijs, linguarum (vt dixi) peritissimus, Prædicator Apostolicus, versatissimus in sacra Scriptura, & gloria non dum Romanæ Prouinciæ, sed totius Religionis, & Ecclesiæ.

Hic animaduertens Hieronymi versionem, temporum iniuria, & hominum incuria, magna ex parte, vel intercidisse, vel fuisse corruptam, tentauit & ipse nouum aggredi versionem totius Scripturæ, Vetus Testamentũ ex Hebræo in Latinum transferens, cum laude, etiam ex testimonio Rabinorum Hebræorum; Vulgatæ editionis auctoritatem sequi conatus: sicut, & cũ vertit Nouum Testamentũ, iuxta Grecam fidem. Fauit operi, & labori Leo X. qui præstitit cuncta necessaria ad hoc opus

Scripsit *præterea quatuor libros de Institutione Hebraicarum.*

Isagogen, seu introductionem ad sacras litteras. In qua ad imitationem Ticonij, & Augustini ex antiquis Patribus multas regulas collegit ad exponendas obscuras phrases, figuratas locutiones, & mysticos diuinarum scripturarum sensus summoperè necessariam

riam, cuius initium est: *Linguam hebræam fuisse.*

Libros decem, & octo ad intelligendos sensus mysticos sacræ Scripturæ, quos consimili argumento inscripsit.

Isagogas ad mysticos sacræ Scripturæ sensus intelligendos.

Scripsit hos libros exemplo D. Eucherij Episcopi Lugdunensis, qui librum *de diuinis formulis* edidit. Operis initium est: *Dæmonia septem.*

Catenam argenteam super Pentateuchon diuisam in sex volumina. Opus ingens.

Catenam argenteam super omnes Psalmos Dauid in tres partes distinctam,

Expositionem grammaticalem hebraicam, super omnia verba hebræa Psalmi 118.

Traslationem veteris Testamenti ex Hebræo in Latinum.

Traslationem noui Testamenti ex Hebræo, & Græco in Latinum. Opus Clementi VII. dedicauit.

Meditationes hebraicas in Psalmũ L.

Interpretationes vocum Hebræarum, Chaldaicarum, & Græcarum sacræ Scripturæ.

Lexicon Hebræum nuncupatum Thesaurum linguæ sanctæ. Hic tamen auctus opera Ioannis Merceri, & Antonij Cauallerij, & corruptus, prohibitus est. Donec expurgetur. Index ad Concilium Tridentinum.

Cupiens in lingua hebræa proficere euoluat thesaurum hunc, in quem è Dictionarijs Rabbinorum recollegit illius linguæ gazas, & diuitias.

Præterea optans rectè, ac emendatè pronunciare hebraicè, legat opera Sanctes Pagnini: nam reperiet appositos cuique dictioni accentus, pristino candori restituta illa nomina, quæ à prioribus traductoribus translata in latinas voces fuere.

In Pagnino aliqua, præsertim quoad editionis vulgatæ immutationem, meritò improbantur. Hæc Posseuinus *in Apparatu sacro* adnotauit, & in posterioribus editionibus expunctione damnata sunt. Cæterum excusandus; nam quando scripsit noster Sanctes Pagninus, non erat adeo rata apud catholicos Editionis vulgatæ authoritas, vt fuit post Synodum Tridentinã Pagnini tempora subsecutam. Præterea non omnia, quæ apud Pagninum displicent, sunt ab eo reuera profectã. Pleraque enim Geneuensium interpolatorum nequitiæ adscribenda sunt: licet ementito loci calcographiæ nomine, in lucem sint edita, & mala fide pro Pagnini lucubrationibus sunt vænum exposita. Hæc Miræus *in Mantissa. lege Rainaudum* in Mantissa ad indiculum SS. Lugdunensium.

Hispani Theologi in Biblijs Sanctis Pagnini, quæ apud Hugonem à Porta anno 1542. excusa sunt, expugenda censuerunt sequentia.

N V M E R I.

Cap. 24. littera C. deleatur glossa, quæ ait *Sceptrum scilicet Dauidicum.*

PSALMORVM LIBER.

Psalm 21. littera C. deleatur glossa, quæ incipit, *Fugiente Dauide*, vsque ad illa verba, *& verum Christi mysterium.*

Psal. 39. littera D. deleatur glossa, quæ incipit, *scilicet ad auscultandum*, vsque *ad Dauid sacrificia.*

Psalm. 44. littera D. deleatur glossa, quæ incipit, *solium Salomonis* vsque ad *in solo Christo.*

Eodem Psalm. littera E. deleatur glossa, *scilicet Pharaonis, cuius filiam duxit Salomon.*

Psalm. 62. littera C. deleatur glossa, quæ incipit, *idest ad summitatem arcis Sion &c.* vsque ad *Iebusæos.*

Psal. 68. littera D. deleatur glossa, quæ incipit, *Hæc ad litteram fecit Nabal*, vsque ad *Prophetiæ Apoc.* 10.

Psal. 71. littera D: deleatur glossa, quæ incipit, *Hyperbole de Salomone, &c.* vsque ad *Apocal* 19.

Psal. 109. littera C. deleatur glossa, *scilicet Salomone, &c.* vsque ad *Sacerdotem aliquando egit.*

CANTICA CANTICORVM.

Cap. 6. littera C. deleatur glossa, quæ incipit, *Hæc erat filia, &c.* vsque ad *dilecta.*

I S A I A S.

Cap. 2. deleatur capitis Summariũ, quod incipit, *Aduentum Ezechiæ*, vsque ad *perditis sine gladio Assyrijs.* Item glossa, littera G. *scilicet de Rege Assur.*

Cap. 4. littera I. deleatur glossa, *Ezechia semper typo in Christum fertur Prophela*.

Cap. 7. littera D. deleatur glossa, quæ incipit, *Ostendit* vsque ad *Reges hostes Iudaa*, *vt* 4. *Reg.*

Cap. 8. littera A. deleatur glossa, quæ incipit, *scilicet Abiam*, vsque ad 4. Reg. 18.

Cap. 9. deleatur ipsius capitis Summarium, quod ait. *Prophetat Christi Natiuitatem, eiusque imperium, typo Ezechia*.

Cap. 11. littera E. deleatur glossa, quæ incipit, *Sola oratione vicit*, vsque ad *interficiat Antichristum*, *vt* 2. *Thes.* 2.

Cap. 16. littera H, deleatur glossa, quæ ait, *idest agnos*, vsque ad *filia Sion*, vide 4. Reg.

Cap. 19. littera C, deleatur glossa, quæ incipit, *Ezechiam, nam*, vsque ad *sublimius spectant*.

Cap. 30. littera B, deleatur glossa dicens: *Ezechias*.

Cap. 32. littera A, deleatur glossa dicens: *Ezechias*.

Cap. 35. littera C, deleatur glossa, quæ incipit, *Plurimum*, vsque ad *ab Assyrijs liberatio*.

Cap. 40. littera E, deleatur glossa, quæ incipit, *ad Cyri Regis*, vsque ad *vide Ieremia*. Et littera F, glos. *Hoc ad litteram de Cyro*.

Cap. 42. littera E, ex glossa, quæ incipit, *Sublimitas*, deleatur ab illis verbis, *vnde & Cyro*, vsque ad illa *veritatis obumbratio*.

Cap. 43. littera C, deleatur glossa *scilicet Cyrus*, vsque ad *ita dispositum*.

Cap. 45. littera C, glossa quæ ait, *scilicet Cyrum*, deleatur.

Cap. 48. littera B, deleatur glossa dicens, *scilicet Cyrum*. Et littera C, glossa, quæ incipit, *idest clarè vobis*, vsque ad *futura pradicem*.

Cap. 49. littera I, deleatur glossa, quæ incipit. *Consolatur Deus*, vsque ad *fides adhiberetur*.

Cap. 50. deleatur capitis Summarium, quod incipit, *De Iudaorum improbatione*.

Cap. 51. littera A, deleatur glossa, dicens, *lex per Cyrum*, vsque ad *noua Hierusalem*.

Cap. 52. littera B, deleatur glos. dicens, *Cyrus*. Et littera C, glossa, quæ incipit, *ita deformatus*, vsque ad *aspectus eius*.

Cap. 53. littera D, deleatur glossa, quæ dicit, *Incredibilis res*, vsque ad *arcana sublimia*. Et littera C, glos. quæ ait, *quasi exigentibus*, vsque ad *iam inchoata*.

Cap. 60. littera B, deleatur glossa, quæ ait, *Migrare faciens*, vsque ad *intulit cladem*.

IEREMIAS.

Cap. 23. littera A, deleatur glossa, quæ incipit, *De germine*, vsque ad *vide apud Zachar.*

DANIEL.

Cap. 10. littera A, deleatur tota glossa, quæ incipit, *Ab egressu*, vsque ad *Orbis Iudaici*:

OSEAE.

Cap. 2. littera I, deleatur glossa, dicens, *scilicet Ezechiam*.

Cap. 6. littera B, deleatur glossa, quæ incipit, *Post vnum*, vsque ab oratione liberati.

IOEL.

Cap. 3. littera A, deleatur glossa, quæ incipit, *Perditio Assyriorum*, vsque ad *& prodigia*, vt Acto. Et littera B, glossa dicens, *magna populi angustia*, vsque ad *Assyriaca perditionis*.

MICHAEAS.

Cap. 4. & 5. deleantur omnes glossę.

ZACHARIAS.

Cap. 3. littera F, deleatur glossa, quæ incipit, *Ecce ego*, vsque ad *germen in se continet*.

Cap. 9. littera H, deleatur glossa, quæ dicit *in humili*, vsque *ad germen*. Et littera I, glossa, quæ ait, *idest sanguine*, vsque *ad effudisti*.

Cap. 11. in principio deleatur glossa, quæ incipit *Exponi solet*. Deleantur & ceteræ glossæ eiusdem capitis:

Thesaurus autem linguæ Sanctæ, qui sub nomine Gryphij Lugdunensis typographi Geneuæ fuit impressus, &

& auctus opera Ioannis Mercerij, & Antonij Cauallerij hæreticorum, prohibitus est in Romano Indice, donec expurgetur. Ex Posseuino, & alijs.

Restat videre vbinam apud Catholicos libri Sanctis Pagnini prodierunt.

Isagoge ad sacras litteras, lib. 1. *& ad mysticos Sacræ Scripturæ sensus, lib.* 18. Lugduni anno 1528. & anno 1563. Coloniæ apud hæredes Ioannis Quintelij.

Institutiones Hebrææ linguæ in quatuor libros diuisæ prodierunt ibidem anno 1526.

Earundem Compendium, siue Abbreuiationes, ibidem anno 1528.

Translatio vtriusque testamenti ex Hebraica, & Græca veritate ferè ad verbum.

Et de Interpretatione item Hebraicarum, Armenarum, & Græcarum vocum, quæ in sacris litteris habentur, Ibidem anno 1528.

Thesaurus linguæ Sanctæ, ibidem anno 1529.

Meditationes Hebraicæ in Psalmum quinquagesimum, Ibidem.

Fatentur (vt dictum est) communiter omnes, nonnulla apud eum, præsertim quoad vulgatæ Bibliorum editionis immutationem, meritò improbari, quæ superius adnotauimus, & quæ in posterioribus editionibus expunctione damnata sunt: non tamen omnia, quæ apud Pagninum displicent, sunt ab eo profecta. Pleraque enim Geneuensium (vt superius retulimus) interpolatorum nequitiæ sunt adscribenda, tametsi ementito loci nomine in lucem sint edita, & mala fide pro Pagnini lucubrationibus publicata. Sic ferè Antonius Posseuinus, Theophilus Rainaudus in suo libello de Sanctis Lugdunensibus, Sixtus Senensis, & Aubertus Miræus *de Scriptoribus sæculi XVI. cap.* 52.

Lugduni ad Rhodanum diu vixit, vbi (vt dicemus) obijt. Nedum peritissimus fuit (vt scripta eius abundè testantur) Hebraicæ linguæ, sed etiam eloquentissimus prædicator. Ita Symphorianus Champerius, qui hominem sæpè dicentem audiuit, retulit, præfatione in eius Isagogen apud Miræû.

Tandem, vt tanti viri vltimam apponamus manum Historiæ, Pagnini beneficium est, quod *Thomas Guadagnus*, vir locuples, ad ceteras impensas in Dei honorem, & publicum bonum, quibus Lugduni, Auenione, Florentiæ clarus erat, adijceret ædificationem Nosocomij Lugdunensis ad excipiendos peste contactos, quod vulgò S. Laurentij appellatur.

Obijt decus Ecclesiæ Lugduni in Gallia 1541. 9. Kalendas Septembris, sepultusque fuit ante Odeium in Ecclesia Ordinis nostri.

Seraph. Razius; *Additio secunda ad Tritemium*, Lusit. *in Bibl.* Abbreuiatio Gesneri, Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibl.* Lucarinus, et Fontana *de Rom. Prou.*

LEONARDVS RAGVSINVS, S. Theologiæ Magister, publicus lector in studio Patauino scripsit.

Lecturam super Summam S. Thomæ.

Item varia Opuscula in Cœnobio nostri Ordinis reliquit.

Lusit. *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4. Ambrosius Gozzeus, Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom.* 2. *folio* 341. cui viuebat anno Domini 1540.

SEBASTIANVS TAVROMINITANVS, Siculus, S. Theologiæ Magister, et scholasticus eruditus. Scripsit:

Super Physica, & Anima.

Super libros de Cælo, & Mundo.

De Generatione, & Corruptione.

De Paruis naturalibus.

In Metaphysicam.

Super Ethica, Politica, & Economica.

Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4.

Anno 1542.

SEBASTIANVS de OLMEDO, Prouinciæ Castellæ, patria Abulensis à Philosophiæ, à sacrarum litterarum peritia, ab historiarum memoria, à morum suauitate, et ab obseruantia nostrarum legum maximè commendabilis accuratissimè scripsit.

De Magistris Generalibus, & de rebus sub eisdem gestis, opus nobile, quod in membranis manuscriptum Bibliothe-

ca

ca Magistri Generalis asseruat.

Incipit hoc Chronicon ab Ordinis nostri origine vsque ad annum 1558. per Generales nostri Ordinis absque alijs diuisionibus, et capitulis. Scripsit hoc Chronicon sine nomine; at in vita Munionis Hispani, detexit nomen suũ.

Eius meminerunt Franciscus Augustinus de Ecclesia in Catalogo Pedemontanorum in Italia Præsulum, Franciscus Peña in principio Directorij Nicolai Eimerici, Nicolaus Figueres in præfatione ad indicem Maluendæ, Marieta *in Catalogo Scriptorum*, Seraphinus Razzi *in Historia Italica virorum illustrium Ordinis nostri*, *Bibl. Hispana part. 2. fol.* 228. *col.* 2. Hyacintus de Parra *in Catalogo Scriptor. Ordinis*.

IVLIANVS GARGES, Cæsaraugustani Cænobij filius, Carolo V. Imperatori à sacris Prædicationibus, vir religiosissimus, et tantarum virtutum, vt à prudentissimo Imperatore primus Episcopus destinatus sit ad Regnum Mexicanum. Hic igitur primus ingressus est in illud amplissimum Regnum. In occidentalibus Indijs à Leone X. ad Caroli V. Imperatoris supplicationem prima omnium Ecclesia nuncupata B. Mariæ de Remedijs, quæ et Angelopolitana, seu Tlaxcallensis, et à Carolo Carolensis nomen obtinuit, erecta est die 24. Ianuarij 1519. in cathedralem, cui primus Episcopus datus est Iulianus. Hic in Episcopatu statuta Ordinis in victu, et vestitu adamussim seruauit. Emensum primò Parisijs disciplinarum spatia, scholas remetiri superiorum nutu, in erudiendis, videlicet adolentibus suæ prouinciæ Aragonensis in præcipuis Conuentibus oportuit. Deinde à Carolo V. vir doctissimus, atque religiosissimus amandatus fuit Prædicator in dictam Ciuitatem Tlaxcallensem, quæ interpretatur *ciuitas panis*, in qua tunc erant tercentum millia hominum; nunc verò quinquaginta millia. Postea inter tot viros doctissimos Iulianus delectus est Episcopus, qui primus in Orbe nouo, conseruaret, & fidem constabiliret apud illos christianos modernos, & populos sanctis imbueret moribus, & doctrinis. Quando ad suam Ecclesiam accessit, erat ætatis an. LXX. cumque illuc peruenisset, omnes redditus sui Episcopatus pauperibus dispensauit, & totum se effudit in opera misericordiæ. In Episcopatu præter insignia sacerdotis, nullus in cultu corporis splẽdor, vestis penè consumpta, numquam noua, domus, suppellex, mensa religiosum virum, & verè Dominicanum, statim indicabant. Videres vel Antoninum è Florentia, vel Episcopum Nucerinum Augustinum, vel Ratisponen. Albertum. Duos tantum seruos adhibuit, & quandam Nigrã. Ex viginti quatuor horis diei in ætate decrepita duodecim insumebat in studio. Erat argutissimus, vtebaturque salibus ad horam. In sermone sententiosus, maturus in gestis, ac grauis. Cum nonagenarius ægrotaret, & quidam ei persuaderent vt primò reciperet medicamenta, deinde Sacramenta, respondit semel, ac iterum Sanctissimus Senex: *Non præferantur humana diuinis*. Obijt pauperum Pater currenti anno 1542. in sua cathedrali sepultus.

Scripsit epistolam diffusissimam, siue relationem Paulo III. Pontifici maximo de moribus, et indole Indorum, ex qua colligi poterit quanta fuerit sapientia, sanctitas, eruditio, et prudentia huius Præsulis. Anno 1537.

Gil. *in Theatr. Eccles. de la Pueb. de los Angel.* Fernandez, Fontana *in Theatro* 1. *p. c.* 5. *tit.* 140. Augustinus Auila *histor.* Mexicana *lib.* 1. Franc. Diagus *hist. Prou. Aragon.* Plodius *de viris illust. p.* 2. *lib.* 4. Bibl. Hispana.

HIERONYMVS de FORNARIIS, Papiensis, ex Prouincia Lombardiæ, S. Theologiæ Magister doctissimus, cum Prioris, Baccalaurei, et Regentis munera in Conuentu S. Dominici de Bononia obiuisset, atque in eiusdem vrbis magistrorum Collegium cooptatus esset, à Clemente VII. die 8. Augusti an. 1533. Bellicastrensis Episcopus in Calabria sub metropolitana S. Seuerinæ creatus fuit. In qua dignitate nouem consumpsit annos, obijtque in Vrbe, cum ad Apostolorum limina accessisset an. currente 1542. scripsit.

Li-

Librum de immortalitate Animæ.

Fuerat etiam Vicarius Generalis Congregationis Lombardiæ. Ludouicus Panormitanus *in Chronica manuscripta*, Plodius *de viris illustr. p. 2. lib.* 4. Vghellus *tom. 9. Italiæ sacræ*, Regesta Cancellar. *Apostolicæ*, Antonius Maria Spelta *in historia*, & Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 79.*

Sepultus fuit in Ecclesia S. Sabinæ de Vrbe.

ANTONIVS à FONSECA, Lusitanus, eximius S. Th. Magister, Cathedraticus in vniuersitate Conimbricensi, ac Prædicator Ioannis III. Regis Lusitani. Scripsit vitam Caietani.

Item aliquas doctas Adnotationes super commentaria Gaietani in Pentateuchum.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. part. 2. lib.* 4. Sixtus Senensis *in Bibl. sancta lib.* 4. Bibl. Hispana.

Anno 1543.

ANGELVS IGNANNINVS, ciuis Altamuras, filius conuentus S. Rocci eiusdem ciuitatis, musicæ artis peritia celeberrimus. Obijt hoc anno Venetijs, cum musicen ibi profiteretur maximo plausu, ac laude. Edidit typis.

Plura musicalia, interque Madrigali libros tres, quatuor, quinque, ac vocibus sex.

Volumen vnum de missis.

Aliud de motectis.

Aliud de Psalmis vesperalibus.

Lamentationes, & Responsoria in septimana Sancta. Omnia tribus, vel quatuor, vel quinque, vel sex vocibus.

Librum de cantu plano, quem apud me seruo.

Lamentationes, & Responsoria in Hebdomada Sancta vidi à puero, & frequentissimè cecini sub Domino D. Sebastiano Traiecta Altamurano Musico celeberrimo, & Principe Musicorum in patriæ Regia Cathedrali.

Plures versiculos, & (vt vulgò dicunt) Ricercate con l'intauolatura stylo quidem graui, & perantiquo, sed satis elaborato, & cum omnibus regulis artis, in quibus sextæ, quartæ, septimæ frequentissimæ, at peroptimè resolutæ. Hæc quoque apud me seruo, quibus me Nicolaus Traiecta, D. Sebastiani Germanus frater donauit.

Monumenta Conuentus Altamurani.

Anno 1544.

INdicitur Concilium Tridentinum hoc anno, ad quod cum Hieronymo Oleastro nostri Ordinis, viro toti Christiano orbi notissimo noster Pater F. Georgius de Sancto Iacobo, Vlysiponensis Inquisitor, vir omni genere scientiarum ornatus à Lusitaniæ mittitur Rege. Habuit Georgius in hac Synodo Tridentina an. 1547. (teste Miræo *de Scriptoribus Ecclesi.*) celebrem orationē eiusdem Concilij actis annexam. Vide infra.

Die 13. Augusti anno 1552. ob translationem Roderici Pomberij ad Portugallen. Georgius Episcopus Angrensis apud Insulas Tertiarias à Iulio III. ad instantiam dicti Regis creatur.

Quanto verò tempore huic Ecclesię præfuerit, & quo anno ipse decesserit, Scriptores silent. Ex actis Consist. eiusdem Iulij III. Sousa *in histor. Portugall.* & Fontana *in Theatro 1. p. cap. 5. tit. 35. num. 1.*

Interfuere ex nostris in hoc sacro Concilio Archiepiscopi sex, Episcopi supra 40. Theologi itidē 40. gloriosissimè, & ad inuidiā constipantes Reuerēdissimum Ordinis nostri Generalem F. Vincentium Iustinianum, virum planè ingentis animi, summæ prudentiæ, ad regimen natū. Archiepiscopi hi fuere.

1. Sebastianus Lecauella, Græcus, vir doctissimus. Naxiensis, & Pariensis Ecclesiarum sibi inuicem vnitarum Archiepiscopus à Paulo III. dię 12. Maij an. 1540. creatus fuit. A Pio IV. ad Litterensem Ecclesiam translatus est anno 1562. die 16. Decembris. Post eiusdem Ecclesiæ administrationis annos tres, curam sibi creditam ad pedes Pontif. liberè renunciauit anno 1565: Concilio Tridentino interfuit, cuius cum laude meminit Cardinalis Pallauicinus *in Histor eiusdem Concilij lib. 18. cap.* 14. Obijt Romæ, & conditus fuit in templo S. Mariæ super Mineruam tali memoria eius tumulo prostante.

D.O.M.

D. O. M.
Sebastiano Lecauellæ Archiep.
Naxensi
Ord. Præd. Chiensi,
Qui vixit ann. LIV. Mens. IV.
Dies XXVIII.
Obijt anno salutis MDLXVI.
Id. Nouemb.
Io: Comitialis Nepos ex
testamento.

Vghell. *in Append. tom. 9.*

2. Iulius Pauesius de Quinrano, Brixiensis, ex Prouincia Lombardiæ, habitu Ord. in S. Clementis de Brixia an. 1527. indutus fuit; sanctimonia, doctrina, rerumque experientia longè clarissimus. A Paulo IV. die 23. Augusti anno 1555. creatus est Episcopus S. Leonis in Calabria sub Metropolitana S. Seuerinæ. Postmodum ab eodem Pontifice Maximo translatus est ad Vestanam Ecclesiam in Apulia sub Metropoli Sipontina die 2. Octobris 1555. Anno suo 1558. ad Archiepiscopalem Surrentinam die 20. Iulij. Tridentino Concilio interfuit sub Pio IV. Apostolicæ sedis Nuncius fuit Neapoli primò, deinde in Belgio, ac Neapolitani Archiepiscopatus Gener. Vicarius. Mortalitatem compleuit 3. Id Februarij Neapoli 1571. in Ecclesia nostra S. Catharinæ à Formello sepultus. Vghellus *tom. 7. Ital. sacra.*

3. Bartholomæus de Martyribus, Lusitanus, Archiepiscopus Bracarensis, de quo 1561.

4. Augustinus Saluagus, Genuensis, Archiepiscopus Genuensis. Hic primum fuit Episcopus Acciensis in Corsica à Iulio III. institutus die 18. Augusti anni 1553. Ex qua sede an. 1559. ad Genuensem Archiepiscopatum translatus est à Paulo IV. die 17. Aprilis, Obijt anno 1567. Pridie Kal. Octobris. Plodius *p. 2. lib. 4.* Vghellus *tom. 4.* & Fontana *in Theatro p. 1. cap. 4. tit. 52. & cap. 5. tit. 7. num. 4.* Obijt Genuæ, & sepultus est in Cathedrali cum hac inscriptione.

D. O. M.
Augustinus, ex nobili,
Atque prisca Saluagorum
Familia ortus, Genuensium Antistes,
Sacræ paginæ Professor,
Pietate, ac moribus ornatus,
Obijt anno à partu Virginis 1567.
Pridie Kalen. Octobris.

5. Leonardus Marinus, seu de Marinis, Genuēsis, Archiepiscopus Lācianensis, de quo 1573.

6. Antonius Iustinianus, Chiensis, Archiepiscopus Naxiensis, qui successit defuncto Sebastiano Lecauella, sanguinis nobilitate, & doctrinæ præstantia celebris fuit. Ianuæ in Conuentu S. Mariæ de Castello inter nostros adscriptus fuit die 5. Aprilis 1524. Anno 1550. in Chiensi Insula fuit Inquisitor hæreticæ prauitatis. Ex hoc munere assumptus est ad Archiepiscopatum Naxiensem, & Parien. à Pio IV. die 16. Decembris 1562. At cum promotus fuisset inscio Crispo Naxiense Duce, ac propterea id ægrè ferente, non completis duobus annis translatus fuit anno 1564. die 2. Maij ab eodem Summo Pontifice Pio IV. ad Ecclesiam Liparitanam, in qua cōpleuit vitæ suæ cursum an. 1571. Hic fuit in Concilio Tridentino.

EPISCOPI.

Thomas Casellius, Calaber, Russanensis, Theologus celebris, pietate, & prudentia conspicuus. A Paulo III. die 11. Decēbris an. 1542. creatus est Episcopus S. Leonis in Calabria sub metropoli S. Seuerinæ, quam Ecclesiam cum annos duos rexisset die 27. Octobris 1544. ab eodem summo Pontifice Paulo III. promotus est ad sedem Bertinoriensem vnitam cum Foropopilien. in Romandiola sub Metropoli Rauennat. Deinde assumptus est ad Ecclesiam Oppidensem in Calabria sub Metropolit. Rhegien. 7. Maij 1548. ab eodem Paulo III. ex hac Ecclesia euectus est ad Cauensem à Iulio III. die 1. Septembris 1550.

Decessit Romæ 9. Martij 1571. sepultus est in templo S. M. super Mineruam cum cænotaphio.

Thomæ Casellio Russanen. Patritio,
Ord. Præd.
Diuinarum litterarum peritissimo,
Ca-

Catholicæ doctrinæ propugnatori.
Episcopo Cauensi,
Qui pro S. Republ. Christiana
Innumeros labores suscepit.
Marius Protonobilissimus
Patritius Neapolitanus poni curauit.
Vixit ann. LX: obijt nona Martij.
MDLXXI.

Vghellus *tom. 1. It. Sac.*

Hic præstantissimus Præsul constituitur à Patribus S. Concilij Tridentini Commissarius. Quæ fecerit contra Braccium Martellum Episcopum Fesulanum coram Patribus Tridentini Cōcilij pro defensione Regularium lege Doctissimum, & Eruditissimum Pallauicinum in Historia Concilij Tridētini *lib.* 7. *cap.* 4. qui ibidem ita concludit.

L'istanza del Casellio riceuette fauore in prima da Galeazzo Fiormondi Vescouo d'Aquino, e poi dalla voce d'assai altri, li quali condannauano l'orazione del Martello, come indegna, e disbonorata.

2. Iacobus Naclantes, Episcopus Clugiens. qui fuit author, *vt in sess. 13. cap. 5. & can. 11. verbum Sacerdotis* in verbum *confessarij* mutaretur, vbi dicitur, *habita copia confessarij*, cum prius diceret, *habita copia Sacerdotis.* de quo anno 1554.

3. Thomas Stella, Venetus, Episcopus Iustinopolitanus, de quo an. 1566.

4. Antonius ex Comitibus Lucurri, Genuensis nascitur Sigestri, vir tum in scholis, tum in suggestu orator facundus, à Paulo III. Brugnatensis Episcopus in Liguria sub Ianuens. Metropoli nominatur die 14. Februarij anno 1548. per cessionem Augustini Card. Triuultij. Interfuit Concilio Tridentino, fuitque Ianuensis Archiepiscopi Vicarius. Præfuit suæ Ecclesiæ annos decem, & septem, dimisitque Episcopale onus ad Pij IV. pedes, & in Connentum Ordinis S. Mariæ Annunciatæ Sigestri, soli Deo vacaturus se recepit, vbi sancto fine quieuit, apud nostros ibidem sepultus ann. 1579. cum hac inscriptione:

R. P. D. Antonius ex Comitibus Lucurri
Sigestri Oriundus. Ord. Præd.
Qui an. MD. XLVIII.
Ad Episcopatum Brugnaten. assumptus,
In arduis
Vtriusque fortunæ casibus probatus,
Semper idem manens,
Episcopale munus, non satellitio vsus,
Aut pecuniarijs mulctis,
Sed peruigili præsentia, & viuo verbo
Ministrando,
Nullū vmquam vitium incorreptū dimisit,
Nec pastorali officio defuit.
Demum quandam pro suis gentilibus
Haud diuitibus, eleemosynam
Annui census librar. Genuensium
CCXL. instituit,
Et hoc sepulchrum sibi viuens
Parari curauit an. MDLXX.

Vghellus *tom. 4. Ital. Sacræ*, Plodius, Fontana, & alij.

5. Timotheus Iustinianus de Chio à Iulio III. creatus est in Insula Cretensi Calamonensis Episcopus die 21. Iulij an. 1550. quæ Ecclesia vnita fuit anno sequenti 1551. Ariensi in Græcia in eadem Insula Cretensi, vt referet amicus meus Abbas Iustinianus, vir eruditus in Chio sacra fol. 116. ex Actis Consist. Iulij III. & Leonis X. & Vghel. *tom. 9.* inter Strongulen. Episc. Has Ecclesias quatuordecim annos sanctissimè rexit: Postea anno 1564. die 10. Aprilis à Pio IV. translatus est ad Chiensem. Hic patritius Ianuensis ex Condominis Chiensis Insulæ, adolescens habitum nostrum in S. Mariæ de Castro Chiensi Conuentu induit, vbi litteris, ac pietati addictus, ita profecit, vt pluribus in Conuentibus & docuerit, & præfuerit cum sui laude. Vicarius Generalis Congregationis peregrinantium factus, eo in regimine cordati viri, zelum Dei habentis, exemplar cunctis se præbuit. Eius virtutum fama permotus Iulius Papa III. (vt dixi) Ariensis primo an. 1550. die 21. Iulij, mox Calamonensis Ecclesiarum vnitarum Episcopū in Creta creauit. Concilio Tridentino sub Pio IV. interfuit, à quo ad Chiensem sedem translatus est die 10. Aprilis 1564. Hanc cum sanctissimè regeret,

miserabilis, multumque lacrymabilis illius Insulæ à Turcica classe occupatio contigit anno Do. 1566. Illuxit tunc fidelibus cunctis in Timotheo fidei Christianæ ardor, ac desiderium pro Christo Martyrium subeundi: nam cum Turca quidam in S. Petri æde ciborium, in quo Eucharistia sacratissima condita erat, impijs manibus contrectare niteretur, pedibus illam subiecturus, episcopus qui astabat, vexatus dolore incredibili, procidit ad barbari pedes, rogauitque, vt sibi potius vitam adimeret, quàm pretiosum Christi corpus indignè tractaret. Quibus permotus impius, ab assumpto opere perfido destitit. Tandem Timotheus inter tot mala, de sua sede deturbatus, petijt Romam, vbi fuit benignissima commiseratione à nostro Beatissimo Pio V. amplexatus, & cum die 5. Aprilis an. 1568. ad Strangulensem Ecclesiam transtulit in Calabria, vbi quarto sui regiminis anno sanctissimè decessit. De eo eruditissimus Abbas Vghellus *tom. 9. Italiæ sacræ hæc subdit: Scripsit de Insula Chio breuem relationem ad Cardinalem Io: Baptistam Cicadam, quæ manu scripta seruatur ab amico nostro Camillo Tutino. Tandem septuagenario maior piè, vt vixerat, bono fine quieuit anno* 1571. *in Cathedrali sepultus*.

Lege Vghellum vbi supra, Fontanam *in Theatro p.* 1. *c* 5. *tit.* 51. 119. 167. 563. Abb. Iustinian. *in Chio sacra.*

6. Aegidius Fuscararius Bononiensis, Episcopus Mutinẽsis, de quo 1564.

7. Marcus Laurus de Tropeia, Calaber, Episcopus Campanien. & Satrianen. creatus à Pio IV. die 26. Ianuarij 1560. claruit in Concilio Tridentino inter doctissimos Patres adnumeratus, quorum doctrinam magni fecit sacra Synodus. Inseruiuit Cõcilio loco Secretarij sub Pio IV. & orauit (in Theologica facultate vir eximius) in Concilio coram Patribus *in sess.* 5. Ita testãtur Spondanus *in Annalib. Eccles. an.* 1546. *num.* 6. Vghellus *Ital. sacra tom.* 7. *in Episc. Campanien.* & Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 126. *& part.* 2. *cap.* 3. *tit.* 15. Secessit è viuis an. 1571. post fundatum, ac constructum à se Conuentum Ordinis Girifalci in Prouincia Calabriæ. Authores citati, & Plodius *p.* 2. *lib.* 4.

8. Io: Colosuarinus Hungarus à Pio IV. Canadiensis Episcopus creatus, interfuit Concilio Tridentino, in quo mortuus est die 24. Nouembris 1562. Ibi totius Hungariæ Prælatorum intererat nomine. Fontana, Plodius *de viris illust. p.* 2. *lib.* 4.

9. Martinus de Mendoza à Corduba, filius Comitis Carpensis, & Conuentus S. Pauli Cordubensis, tres alios germanos fratres in Ordine habuit, omnes doctrina, & pietate spectabiles. Post varias obitas in sua Prouincia Bætica præfecturas, Prouincialis electus fuit ibidẽ quo in munere cũ optimi Pastoris nomen sibi promeruisset, Dertusẽsis Episcopus in Aragonia sub Archiepiscopatu Taraconen. nominatus à Philippo II. Hispaniarum Rege, à Pio IV. confirmatur die 17. Iulii 1560. ex qua Ecclesia postea an. 1574. die 4. Iunij ad Placentinam translatus est a Gregorio XIII. Tandem ad Cordubensem in Hispania sub Hispalen. Archiepiscopali gradum fecit die 10. Iunij 1578. In qua dignitate cum se bonorum operum exemplum præbuisset, vitæ sanctitate, & eleemosynis clarus quieuit in Domino anno 1581. Interfuit sacro Concilio Tridentino. Fernandez *inter Epscop. Hisp.* Gil. *in Theatro Eccles. Placentin.* Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 202. 220. *&* 469. Lusitanus *in Chronico*, Ioannes Marierta, Plodius *de viris ill. p.* 2. *lib.* 4.

10. Interfuit Concilio Gabriel de Alexandris, Bergomẽsis in Lombardia, Episcopus Gallensinensis, & suffraganeus Illustrissimi, & Reuerendissimi Tridentini. Razius, Plodius *de vir. ill. p.* 2. *lib.* 4. Fontana *p.* 1. *Theatri cap.* 5.

11. Itẽ Eugenius Ohairt, Hibernensis, Episcopus Achadensis in Hibernia, vir doctus, sanguinis, & morum nobilitate venerabilis, sed fidei zelo venerabilior, magnus ecclesiastes, salutisque animarum zelator feruidus, infracti animi vir Concilio Tridentino interfuit. A Pio IV. die 28. Ianuarij an. 1562. promotus fuit ad Ecclesiam dictam. Index Episc. Concil. Tridentini

Plo-

Plodius *de viris illustr. part.* 2. *lib.* 4. & Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 4.

12. Hieronymus Michael Nichisola Veronensis, vetusta, nobilique familia natus, in Theologica facultate versatissimus, à Paulo IV. die II. Ianuarij an. 1557. Theanensis Antistes sub Metropoli Capuana deligitur. Cōcilio Tridentino interfuit, in quo docti, cordatique viri promeruit sibi nomen. In suam Ecclesiam reuersus sibi creditum clerum, & vrbem iuxta eiusdem Sanctæ Synodi decreta pro viribus reducere meliorem viuendi ad normam sategit. Postremò mortem lætus aspexit anno 1566. currente Augusto, ætatis suæ IL. & conditus fuit in sua Cathedrali. Vghellus *tom.* 6. *Ital. sacræ* Plodius *part.* 2. *lib.* 4. & Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 583.

13. Dominicus Casablanca, Siculus, Messanēsis, summus Theologus, Equensi, seu Vicoaquensi, seu Vicequensi super mare propè Surrentinam Metropolim functus est Præsulatu, ad quem Paulus IV. die 4. Febr. anno 1558. illum promouit. Tridentino Concilio interfuit, sextoquè sui regiminis anno, quòd mortale erat, immortalia consequuturus, reliquit an. 1564. Vghellus *tom.* 6. *Ital. sacræ*, & Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 634. *num.* 4. Plodius *de viris illust. part.* 2. *lib.* 4.

14. Hieronymus Triuisanus, Venetus, Theologus insignis, probatis moribus, sanguinisque præstantia conspicuus, Pio IV. in paucis charus, Veronensis Episcopus delectus est ab eodem, die 15. Ianuarij 1561. de mandato præfati Pontificis Concilio Tridentino assedit, vbi decessit die 9. Septembris 1562. anno verò regiminis sui secundo. Conditus fuit in Ecclesia S. Dominici cū sequenti inscriptione.

Hieronymo Triuisano Ord. Præd.
Dominici filio,
Episcopo Veronensi
In sacra Tridentina Synodo vita functo;
Augustinus, & Franciscus Fratres
Sibi, & P.

Font. *in Th. p.* 1. *c.* 5. *tit.* 629. *Lege* 1562.

15. Antonius Hauetius, de quo an. 1578.

16. Petrus Bertandus in Nonantulæ territorio ortus, dictus tamen Mutinensis, discipulus fuit P. F. Thomæ Badia Ordinis nostri, qui fuit S. R. Ecclesiæ Cardinalis. Cum esset Theologus præstantissimus, celebrisque diuini verbi præco, atque in pertractandis negotijs singulari dexteritate ornatus, à Paulo III. Fanensis Episcopus in Vmbria Senonen. creatur die 28. Nouembris 1537. Ad Concilium Tridentinū, tamquam qui in Theologica facultate per id tempus nulli censeretur secundus, delegatur. Apostolici Nuncij munere apud Carolum V. functus est sub eodem Pontifice Maximo, in quo quidem orbi christiano patefecit quid ipse in componendis negotijs valeret, dum illud saluberrimum Concilium congregari conclusit, vnde toti infectæ Germaniæ medicina parabatur. Ex hoc tantam apud Principes Christianos promeruit gratiā, vt à Iulio III. eius præstantissimis meritis exigētibus Presbyter Card. sub tit. SS. Petri, & Marcellini 13. Kalend. Ianuarij anno 1551. creatus sit; parumque abfuit (inquit Vghellus) quin in Conclaui, defuncto Iulio summo Pontifice, eueheretur ad summum Sacerdotium. Decessit Romæ anno 1558. apud S. Sabinam conditus est cum sequenti inscriptione.

D. O. M.
Petri Bertani Mutinen. corpus hic
Situm est, qui cum adolescens in
D. Dominici
Familia nomen dedisset, doctrinæ, &
virtutis ergo
Factus est Episcopus Fanensis.
Tum à Paulo III. Nuncius Missus
Ad Carolum V. duobus memoriæ nostræ
Prudentissimis Principibus incredibiliter
satisfecit.
A Iulio III. in Cardinalium numerum
adlectus,
Sub Paulo IV. mortalitatem cum immortalitate commutauit. Benè precare
Quisquis es: vt ita tibi quoque alij
benè precentur.
Vixit annos LVI. menses IV. dies IV.

Obijt anno salutis MDLVIII.
Guronus Frater, Fratri vita chariori
Posuit.

Vghellus *tom.* 1. inter Fanen. Episc. Ciacconius, Plodius, & Fernandez *inter Cardinales*, Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 2. *num.* 33. *& alibi pluries.*

17. Petrus de Xaque, Hispanus, Turris Iulien. Episcopus Niochensis 4. Septemb. an. 1560. a Pio IV. creatus, qui decessit tertio suę dignitatis anno. Ex Regestis Apostolicæ Cancellariæ, Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 424. *num.* 2.

18. Affuit Concilio Tridentino P. F. Hieronymus Muzarellus, Bononiensis, sanguinis præstantia clarus, sacrarum litterarum studijs addictus, Hebraicæque, ac Græcæ linguæ peritissimus. In patria habitum nostræ Religionis suscepit, & emisit professionem. Pluribus Prouinciæ Lombardiæ conuentibus præfuit integerrimè, ac præsertim Bononiæ Prior & ab anno 1547. vsque ad an. 1550. ibidem Inquisitor anno 1550. ad Sacri Palatij Magisterium assumptus à Iulio III. in Romana curia copiam suæ doctrinæ diffudit. Tribus annis in hac dignitate peractis, ab eodem Iulio III. Archiepiscopus Compsanus creatur die 11. Decembris an. 1553. Ante suam ad Sacripalatij magisterium assumptionẽ, primis Concilij sessionibus Bononiæ habitis, interfuit, vt patet ex epitaphio. Archiepiscopus renunciatus, Ecclesiasticæ libertatis vindex semper extitit indefessus. Vnus ex quatuor Neapolitani Regni Inquisitoribus fuit. Apostolicam legationem ad Carolum V. Imperatorem pro Iulio III. Pontifice Maximo obiuit, in qua magnam sibi apud Cæsarẽ, necnon cæteros gloriam comparauit. Post septem annos Legatione peracta, dum ad suam Ecclesiam, maiora consequuturus, reuerteretur, Salerni extremum clausit diẽ, sepultusque fuit in Ecclesia S. Mariæ de Porta anno 1561.

Bononiæ, in S. Dominici templo, vbi Religionis lac suxerat, religiosissimo viro Gaspar Muzzarellus pronepos honorarium hoc epitaphium posuit:

D. O. M.
Hieronymo Muzzarello, nobili Bononien.
Ex Ordine Prædicat.
Viro doctissimo; Linguarum Hebraicæ,
Et Græcæ peritissimo;
Inquisitori, & Priori Bononiæ,
Tridentinæ Synodi inchoatæ spect.
Qui Sac. Palatij Magister
Neapolit. Regni vnus ex IX. Inquisit.
Ac tandem à Iulio III. Pont. Max.
Compsæ Archiep. creatus,
Ad Carolum V. Imperatorem Apost.
Legatus
Omnia hæc munera omnibus absoluit
numeris.
Iam tanti proaui nequaquam immemor
pronepos
Gaspar Muzzarellus
Hoc monumentum posuit.
Anno Dom. MDCXXVIII.

Vghellus *tom.* 6. *Ital. Sacræ*, Plodius *in Appendice*, Lucarinus, & Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 4. *tit.* 30. *& p.* 2. *pluries.* Ludouicus Panormitanus *in Chron. manuscrip. & Relat. Reg.*

19. Albertus Duimius de Clericis, Catharensis, Episcopus Belensis.

20. P. F. Hieronymus Vielmus Venetus, Argolicen. Episcopus, de quo an. 1582. libros duos in Concilio, qui eidem S. Synodo Tridentinæ vsui magno fuerunt, edidit de scriptis D. Thomæ. Interfuit etiam Georgius de S. Iacobo Episcopus Angrẽsis apud Insulas Tertiarias, de quo supra, & alij plures, de quibus in hac opere passim patebit.

Eugenius Ohairt, Episcopus Accadiensis, siue Achadensis, de quo supra *n.* 11. Concilio terminato, in propriam reuersus Ecclesiam, ab hæreticis multa perpessus, dæmonis insidias, Deo iuuante, inuictissimè superauit. Ex actis Consist. Plodius *p.* 2. *lib.* 4. *ex indice Episcop. Concil. Trident.* & ex Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 4.

Ex Theologis verò nostris interfuerunt F. Petrus de Soto Hispanus, qui obijt Tridenti mense Aprili 1563. in cuius locum suffectus est P. F. Adrianus Valenticus Venetus, postea Iusti-

no-

nopolitanus Episcopus, de quo anno 1572.

3. P. F. Camillus Campegius Papiensis, ex Prouincia Lombardiæ, Inquisitor Mantuæ, & Ferrariæ, quo in munere nō modicas calamitates sustinuit. Cum magni nominis esset Theologus, Pioque IV. multùm familiaris, ad Tridentinum Concilium directus est ab eodem. Deinde à Pio V. Pontifice Max. die 4. Maij 1568. Ecclesiæ Nepesinæ in Vrbis districtu cum Sutrina vnitæ præficitur. In sequente anno corpora SS. Martyrum Ptolomæi, & sociorum adhuc sanguine madentia reperta, solemni pompa in nostri Ordinis templo Nepesino eisdem SS. dicato sub Ara maxima collocauit. Breui tempore pastor optimus, longiori vita dignus, vixit, clausitque diem extremum Sutri anno 1569. in Cathedrali sepultus. Vghellus *tom. 1. Ital. Sacræ*, & Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 418. num. 3. vide 1569.*

4. P. F. Hieronymus Bracco, Hispanus. Hi tres ad Concilium missi fuere à Pio IV. summo Pontifice.

5. & 6. P. F. Ioannes Gallo Hispanus, qui sacræ Scripturæ Cathedram Salmantinam moderatus fuerat. Hic missus fuit ad Concilium à Philippo II. Rege Hispaniarum simul cum nostro P. F. Petro Fernandez Hispano, qui Præfectus fuit Prouinciæ Hispaniæ. *Ex eisdem Actis, & Fernandez in concertat. Prædic. lege* 157.

7. Sub Paulo III. ad idem Concilium missi fuere à Rege Hispaniarum PP. FF. Bartholomæus Caranza, & Dominicus Soto. Caranza, de quo anno 1576. Dominica prima Quadragesimæ an. 1546. concionem habuit coram Patribus Concilij, ad quos scripsit librum de Residentia Episcoporū. Fernandez *in Concert. Prædic.* Miræus *in Bibliot.* & Fontana *in Theatro p. 2. cap. 3. tit. 15.*

8. Dominicus Soto, de quo anno 1563. in congressibus cum Hæreticis maximum reportauit triumphum: vnde illustri stemmate fuit decoratus, nempe flamma egrediente ex duabus complexis manibus cum inscriptione: *Fides, quæ per charitatem operatur.* Et habuit in Concilio Dominica prima Aduentus an. 1545. orationem latinam. Fernandez, Miræus, & Fontana vbi supra.

9. & 10. A Rege Portugalliæ Ioanne III. missi fuerūt Theologi præstātissimi PP. FF. Georgius de S. Iacobo, Inquisitor postea Vlysiponensis, qui Dominica prima Quadragesimæ anno 1547. concionem habuit in Concilio, & Hieronymus de Oleastro, Inquisitor postea & ipse Vlysiponensis, de quibus diximus supra. Lege an. 1563.

11. & 12. A Sebastiano Rege missi fuerunt ad Synodū duo alij doctissimi, F. Ludouicus de Soromaior primariæ Conimbricen. Vniuersitatis diuinæ scripturæ cathedræ Regens, & Franciscus Forerius. De Ludouico lege an. 1595, de Francisco Forerio an. 1576.

13. P. F. Felicianus Ninguarda de Morbinio accessit Procurator pro Illustrissimo Archiepiscopo Salisburgens. de quo an. 1595.

14. P. F. Io: de Ludēna præstantissimus Sacræ Theologiæ laureatus adfuit in Concilio pro Episcopo Segnatino Procurator, & concionem habuit coram Patribus Dominica prima Quadragesimæ an. 1563. Fernandez, & Fontana.

15. Ambrosius Pelarges, vir doctissimus eidem Synodo interfuit die 10. Maij anno 1546. ibique sedit Procurator, & Orator electorum Treueren. & Coloniensis, ac habuit coram Patribus orationem; vt testatur Card. Pallauicinus in hist. eiusdem Concilij vide an. 1548.

16. Cum Archiepiscopis, & Episcopis Concilio interfuere P. F. Angelus Ciofus, alij Ciosus Florentinus cum Cardinali Mantuano Legato.

17. P. F. Helisæus Capy Venetus Theologus cum Archiepiscopo Pragen.

18. P. F. Sanctes Cythinus Vtinensis cum Archiepiscopo Amalphitano.

19. P. F. Petrus Aridien. Gallus cum Episcopo Cenomanen.

20. P. F Bernardus Bernardi Gallus, Auenionen. Inquisitor, Congregationis Franciæ Vicarius, cum Episc.

Ne-

Nemaufen. Graffante impia Caluini hærefi in pluribus oris, Sacrum Inquifitionis tribunal Auenione, eiufque diœcefi, nec non in Comitatu Venaifino Paulus Papa III. conftituit. Primus ibidem Inquifitor Generalis conftitutus eft P. Mag. F. Bernardus Bernardi prædictus de Conuentu Arelatenfi à Card. Sandoleto Epifcopo Carpentoratenfi per patentes litteras Apoftolica authoritate roboratas, datas 21. Aprilis an. 1541. qui maximo cum catholicæ fidei incremento illud rexit vfque ad an. 1571. quo è viuis exceffit. Fontana *in Theatro p. 3. cap. 3. tit. 9. num. 1.*

21. P. F. Ioannes Matthæus Valdinas cum Archiepifcopo Tarentino. Fuit Valdinus Siculus, ex Prouincia Siciliæ S. Th. Magifter non vulgaris, & die 15. Maij an. *1566.* à Pio V. P. M. cui eius virtutes, & doctrina erant perfpectæ, datur Epifcopus Acernenfis in Campania Felici fub Metropolit. Salernitana. Præfuit Ecclefiæ fuæ quatuor annos fanctiffimè, & mærente grege fibi commiffo quieuit in Chrifto an. 1570. Vghellus *Ital. Sacra tom. 7.* & Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 5. num. 1.*

22. P. F. Petrus Martyr Coma, Hifpanus cum Epifcopo Gerundenfi. Petrus Martyr de Coma Barcinonenfis Conuentus ad Catholici Regis præfentationem creatus fuit à Pio V. Elnenfis Epifcopus in Aragonia fub Tarraconen. Metropolit. die 14. Ianuarij 1569. in qua Ecclefia fedit optimus Paftor vfque ad annum 1578. quo appofitus eft ad patres fuos *Ex actis Confift. eiufdem Pij V. Fernandez inter Epifc. Hifpan.* Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit. 233. num. 3.* Diagus *Hift. Aragonenfi*, Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 4. lege ad annum* 1578.

23. P. F. Petrus Zatores, Hifpanus cum Epifcopo Dertufenfi.

24. P. F. Antonius de Gropfuto cum Epifcopo Viglieuanenfi.

25. P. F. Aurelius de Chio cum Archiepif. Spalatrenfi.

26. P. F. Marcus Medices Veronenfis cum Epifcopo Cenetenfi. Natus eft Marcus Veronæ ex dignitate patritia, ex Prouincia Lombardiæ, Theologica facultate illuftris, Cenetenfis Epifcopi in Concilio Tridentino (vt dixi) Theologus, ex fidei quæfitore Venetijs die 15. Decembris an. 1578. Clugienfis Epifcopus fub Patriarchali Veneta à Gregorio XIII. creatur. Quinque annis fanctiffimè rexit Ecclefiam fuam, & integerrima vita tranfacta, deceffit non fine fanctitatis opinione die 30. Augufti 1583. Vghellus *tom. 5. Ital. Sac.* & Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 190. num. 4.*

27. P. F. Adrianus Valenticus Venetus cum Archiepifcopo Nicofien. de quo fupra, & an. 1572.

28. P. F. Benedictus Herba Mantuanus cum Epifcopo Brixienfi. Fuit Benedictus Prouinciæ Lombardiæ, filius Conuentus Angelorum eiufdem ciuitatis Mantuanæ. Venit in Concilium Theologi titulo cum Epifcopo Brixienfi, cuius doctrinam admirata eft Sacra Synodus. Cenfor fidei in fua patria creatus, quos à fidei tramite deuiantes agnouit, in aliorum exemplum acriter puniuit. A Pio V. Sanctiffimo Pontifice, qui Benedicti virtutes in minoribus optimè nouerat, Cafalenfis Epifcopus in Monte Ferrato fub Metropoli Mediolanen. adlectus, tale onus humeris fuis (aiebat ipfe) importabile, datis ad eundem Pontificem litteris, conftantiffimè recufauit. At Pius, comperta Benedicti humilitate, iterum, vt onus fubiret, eidem imperauit. Reftitit Pontificis Maximi mandatis rurfus inflexibili conftantia Benedictus, datifque ad eundem Pontificem alijs litteris, fe nolle, dicebat, Epifcopali dignitate tantæ dignitatis indignum, damnationem fubire. Obftupuit Sanctus Pontifex, & viri conftantiam admiratus, Cardinali Pifano, vt Benedictum Apoftolicis cenfuris perterrefactum, ad Romanam fedem, iniunctum Paftorale onus fubiturum, accedere compelleret, imperauit. Hoc telo fauciata Benedicti humilitate, vrbem celeri pede petijt, vt Pontificis pareret mandatis. Cafalenfem igitur fedem inuitus regendam fufcepit die 16. Iunij. anno 1570. in qua omnia omnibus factus, omnium memor, immemor

mor tantùm sui, cuncta, retentis solum sibi necessarijs, in pauperes erogabat. Nullus vnquam lapsus est annus, quo Synodum non celebraret: nullus dies, quo ægrotos non inuiseret: nulla festiuitas, qua Casalensem populum ad pietatem non excoleret concionibus: Nulla tandem hora, qua seipsum ad amorem erga Deum toto corde non excitaret. Christiana doctrina pueros adeo imbuendos curauit, vt plerumque ipsemet rudes cathechizaret. Montem Pietatis in pauperum subsidium fundauit, labentia templa instaurauit, egenis cunctis subuenit. Ob hæc, & alia pietatis opera S. Carolo summoperè charus fuit. Transiuit ad superos die 28. Decẽbris an. 1576. apud nostros ibidem sepultus cum hac breui inscriptione:

Ossa Fratris Benedicti Herb*a*
Mantuani.
Episcopi Casalensis, Ord. Prædicat.

Fernandez *in Catal.* Plodius *p.* 2. *lib.* 4. Vghelius *Italia Sacra tom.* 4. & Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 5. *tit.* 142. *num.* 2.

29. P. F. Constantinus Coccianus Isforella cum Episcopo Montis Politiani.

30. P.F. Henricus de S. Hieronymo cum Archiepiscopo Bracarensi.

31. P. F. Baptista de Lugo cum Episcopo Veronensi.

32. P.F. Hieronymus Barolus Papiensis.

33. P.F. Michael de Ast Genuensis Prior nostri Conuentus Tridentini S. Laurentij.

34. P. F. Aloysius Suppa Catanensis ductus fuit in Concilium à Petro de Tagliauia Archiepiscopo Panormitano. Aloysius filius fuit Conuentus Cephaleditani, doctor non vulgaris, in sacra Theologia, & in moralibus in primis maximè versatus. Quapropter à præfato illustrissimo Archiepiscopo in suum Theologum assũptus, ad Concilium (vt dictum est) ductus fuit; eidemque postea vices suas in Panormitana Ecclesia, plenariè commisit. Semel, iterum, atque tertiò Prouinciæ Siciliæ Prior Prouincialis effulsit. Duobus Siciliæ Proregibus fuit à sacris confessionibus, scilicet Ducibus Montis Leonis, & Medinæ cæli. Hic posterior à Rege Catholico eidem Agrigentinæ sedis nominationem impetrauit. Decessit in sua Ecclesia pius Pastor anno 1569. 3. Kalend. Octobris, cuius cadauer ad templum nostrum Panormitanum S. Zitæ ex eius voluntate translatum est, vbi hoc epitaphium legitur:

D. O. M.
Frater Aloysius Catanensis Prædicatorum Ord.
In re Theologica Siculorum decus, &
Episcopus Agrigentinus hoc tumulo conditur,
Cuius vita candorem miratus est Mũdus,
Et desiderat. Vixit an. 84.
Anno IV. sui præsulatus obijt Agrigenti.
3. *Kalend. Octobris, Anno Sal.*
MDLXIX.

Ex Pyrrho *in Sicilia Sacra*, & ex Fõtana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 12. *n.* 5.

35. P. F. Gregorius Primaticius, Senẽsis, insignis Sacræ Theologiæ Magister, titulo Theologi insignitus eiusdem, huic S. Synodo cum Archiepiscopo Senense interfuit; de quo anno 1578.

36. Interfuit ibi P.F. Franciscus Romæus Castilionensis, qui ex Procuratore, & Vicario Ordinis an. 1546. in Magistrum Ordinis Generalem fuit assumptus. Quod officium sex integris annis gessit, aliquando Tridentino Concilio detentus, aliàs lustrandis prouincijs intentus Capitulum Generale apud Salmanticam habuit anno 1551. & inde reuersus Synodo Tridentinæ duranti interfuit; eaque per Iulium III. suspensa, reuersus est Romam vbi die 20. Iulij 1552. eripitur apoplexia.

37. & 38. Seraphinus de Caballis Brixiensis Prouincialis Terræ Sanctæ Conciliointeruenit cũ Reuerendissimo nostro Generali P. F. Vincentio Iustiniano, qui fuit electus in Magistrum Ordinis Generalem an. 1558.

Ambrosius Catarinus Politus Episcopus Minoren. in Concilio creatus, de quo anno 1553.

P.F. Mi-

P. F. Michael Gislerius Boschensis, qui deinde fuit summus Pontifex, B. Pius V. plura sacro in hoc Concilio operatus est gloriosa.

P.F.Stephano Vsus maris nostri Ordinis Generali defuncto, Romæ vniuerso Patrum consensu P. F. Vincentius Iustinianus Chiensis anno 1558. trigesimo octauo ætatis suæ Magister Ordinis salutatur. Ad sacrum Concilium, nobili sui Ordinis Fratrū Theologorum, atque Prælatorum Ecclesiæ constipatus corona, & hic accessit, de quo anno 1582.

PP. FF. Bartholomæus de Martyribus, Archiepiscopus Braccarensis, Iulius Pauesius, Archiep. Surrentinus, Aegidius Fuscararius, Episcopus Mutinensis, Marcus Laureus, Episcopus Campaniensis, & Vincentius Iustinianus, Magister Generalis Ordinis nostri deputati à Patribus pro negotio reformationis fuerunt.

PP. FF. Petrus Bertanus, Episcopus Mutinensis, & Ambrosius Catherinus ad tollendos abusus, qui in legendo, atque sacram Scripturam interpretando irrepserant, à Patribus sunt delecti.

P. F. Marcus Laureus, Episcopus Campaniensis loco Secretarij sub Pio IV. Concilio inseruiuit.

Paulus Papa III. Romæ deputauit Congregationem quinque Theologorum super decreto *de Iustificatione*, quod Concilij Patres miserant ad eundem. Ex his vnus Augustiniani Ordinis fuit Apostolicus Sacrista; reliqui verò quatuor fuere Dominicani, nempè Franciscus Romeus Magister Generalis, Bartholomæus Spina Magister Sacri Palatij, Albertus Duimius de Clericis à Cattaro, & Dominicus de Roma, vir eruditissimus, ac S. Theologiæ professor celeberrimus, qui actualiter in Romana Sapientia legebat Theologiam. Ex Actis Concilij Tridentini, ex Chronologia Ord. Prædicatorum Reginaldi Lucarini, ex Alphonso Fernandez *in Concert. Præd. ad annum* 1562. & ex Fontana *in Theatro p.* 2. *c.* 3. *tit.* 15.

Translato ob pestilentiam Bononiā Concilio Tridentino anno 1547. die Iouis 21. Aprilis eiusdem anni, celebratur prima sessio ibidem, quæ in ordine Synodi Tridentinæ fuit nona, in Ecclesia S. Petronij, in qua iterum orauit F. Ambrosius Catharinus Episcopus Minorensis. Spondanus *in Annal. Eccles. anno* 1547. *num.* 5.

Alia, quæ ad hoc Concilium spectant, passim in hac Centuria habentur.

Franciscus Romeus Ordinis Generalis interfuit Bononiæ disputationibus habitis de Purgatorio, de Indulgentijs, & de Eucharistia:

Mortuo Paulo III. & creato summo Pontifice Iulio III. an. 1550. Franciscus Romeus petiuit Hispaniam ad celebrandum Capitulum generale, quo peracto, redijt ad Concilium.

Interfuit sacræ Synodo Gregorius Cæsarius Balneolensis Auellinæ Diæcesis. Fuit hic S. Th. Magister doctissimus, & Neapolitani Collegij doctorum Decanus, Prior Regij Conuentus S. Dominici dictæ Vrbis, Prouincialis Prouinciæ Regni, Theologus, & concionator clarissimus. In Concilio Tridentino è cathedra, & suggestu doctissimum, & modestissimum coram Patribus præ se tulit. Fasces suæ Prouinciæ iniens in Conuentu suo D. Dominici, Neapoli fato cessit. Vallus *in Compendio part.* 5.

Anno 1545.

GEORGIVS de S. IACOBO, Lusitanus, Olissiponensis Conuentus, de quo nuper. Vir fuit eloquens perinde, ac doctus. Cum igitur summus Theologus esset, & non secundus Orator,

Orationem habuit ad Patres Sacri Concilij Tridentini Dominica prima Quadragesimæ anni 1547: Quā excuderunt cum alijs Orationibus in eadem Synodo habitis, & nuper quoque in nouissima editione Parisiensi Concilij Tridentini.

De eo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 412. *columna* 2. Hyacinthus de Parra *in breuiori Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

Hoc anno moritur Lutherus. Fratres nostri oculatissimi, & indefessi inuigi-

uigilabant, & custodiebant Italiam, ne in hanc irrumperet pestilentia Lutherana. In Regno Neapolitano pariter excubias ducebant nostrates, & reuera cauerunt vigilantissimi, ne opera Ioannis Valdesij, Bernardini Ochini, & Petri Martyris Vermilij irrumperet lues hæc in nostrates.

ANONYMVS DOMINICANVS edidit.

Historia, y milagros de N. Señora de la Peña de Francia.

Non semel, sed quartùm typis mandatam nostræ domus Dominicanæ nomine, in qua imago hæc tota Hispania celeberrima veneratur. Salmanticæ 1646. in 8. Bibl. Hisp.

BALTHASAR VVERLINVS, Teutonicus, Colmariensis vir doctus, qui præter artes, & Sacram Theologiam exactissimè Historias calluit. Præterea linguarum fuit peritus. Scripsit,

Appendicem secundam ad Tritemium de Scriptoribus ecclesiasticis. qua & aliquot authores ab eo prætermissos, & & alios, qui post illius tempora emerserunt, complectitur, & recenset. Typis subiacuit anno Domini 1546. quo Balthasar efflorebat. Coloniæ in 4. Postea Lugduni, & alibi. Alia quoque referunt edidisse.

Colmariam habuit patriam, quæ est prope Argentoratum, altera ab ea, quæ est in Gothia.

Eius meminerunt Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ordinis pag. 37. & 38.* Antonius Possevinus *in Apparatu sacro tom.* 1. Miræus *de Scriptoribus sæculi XVI. cap. 64. qui subdit: Appendix ista eget quibusdam in locis expurgatione, seu lima censoria; nominatim, vbi agitur de Beato Rhenano, Felice Malleolo, Guidone Donato, Henrico Bebelio, Hieronymo Guebilero, Lamberto de Monte Luciano Mantuano, Nicolao* Borbonio, *Paulo Ritio Israelita, Petro Mosellano, Roberto à Mosham, & Vito Amerbachio*. Hæc Miræus.

IACOBVS FERRANDVS, siue Ferrari, vel Ferram, S. Theologiæ Magister, vir celeberrimus, quamuis ortus ex patre Turca, nihilominus fuit religiosus obseruātissimus. Datus est Prior in Conuentu Valentino, bis Prouincialis in illa Prouincia. Natus est in Lepti magna, vulgò in Tripoli di Barbaria à parentibus infidelibus. At puer captus à Christianis, ductusque Barcinonem, baptizatus, & fidei rudimentis, ac litteris imbutus, inter nostros cooptatus est in eadem vrbe; euasitque Magister doctissimus.

Composuit officium S. Raymundi de Pennafort. Ex Vincentio Iustiniano Antist in vita S. Ludouici Beltrandi *cap.* 2. Lusitano *in Bibl.* & Plodio *de vir. illustr. p. 2. lib.* 4.

Mortuus est Pāplone, siue Pompilone circa annum 1566. Hoc Officium recitatur in Regnis Cataloniæ, Valentiæ, atque Aragoniæ die 7. Ianuarij. Ita Antonius Possevinus *in Apparatu sacro tom. 2. fol.* 74.

MARCVS CATANEVS, Genuensis, nobilissimus, Dominicanum habitum induit in Conuentu S. Mariæ de Castello suæ patriæ die 2. Iunij 1496. Deinde S. Theologiæ celebris Magister effectus, inter diuini verbi annunciatores sui sæculi primarios obtinuit locum. Quapropter à Pontifice Max. Clemente VII. cui Marci virtutes innotuerant, ad Cardinalis Innocentij Cibo Ianuensis Archiepiscopi instantiam, suffraganeus Ianuensis, & Rhodiensis Archiepiscopus in Consistorio Bononiæ 24. Ianuarij anni 1530. habito, salutatus fuit. Has dignitates vsque annum 1546. obtinuit. Tandem mense Maio eiusdem anni vitam cum morte Ianuæ commutauit, & apud nostros est traditus sepulturæ. Reliquit post se ingenij sui hæc monumenta præclara.

Institutione della vita Christiana.

Il cinque foglio del diuino Amore in 5. libros diuisum.

Ex Actibus Consistorial. Clementis VII. ex Plodio *p. 2. lib.4. ex Regest. Cancellariæ Apostolicæ,* Fontana *in Theatro p. 1. c. 4. tit. 52. num. 4. & tit. 81. num. 2.* Oberto Folietta *in Elogijs de viris illustr. Liguris.*

IOANNES VIGVERIVS, Granatensis, Hispanus, Tolosæ adscriptus est nostris, & ibidem in Academia professor, doctissimus Theologus, & Philosophus profundo iudicio, maxi-

moque labore euulgauit.

Institutiones vitæ Christianæ, ad Naturalem, Christianam Philosophiam, & scholasticam Theologiam, in quibus ita D. Thomam sectatus est, vt eum & solidè in Compendium perspicuum redegerit, & ex Concilijs, ac Pontificum Decretis doctrinam illam Angelicam oportunè confirmauerit. Eas Institutiones excuderunt Parisienses anno 1553. Venetijs Bartolus Rubinus ann. 1567. deinde iterum anno 1581. At Iacobus Vitalis, ibidem anno 1575. demum anno 1582. illustriore inscriptione Parisienses.

Scripsit quoque *Opusculum de Consolatione Agonizantium cum elucidatione Missæ*. Ibidem apud eundem anno 1569. cum Parisijs anno 1553. prodijsset.

Scripsit etiam *super epistolam Pauli ad Romanos*, in quo Commentario hæreses nostri temporis expugnat. Venetijs 1571. & Lugduni eodem anno apud Gulielmum Rouillium.

Gulielmus Eisingrenius inquit Viguerium in omnes Epistolas Pauli scripsisse.

Viuebat anno 1546.

De eo Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. capit.* 177. Lusitanus *in Bibliotheca Ordinis fol.* 157. Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 4.* Sixtus Senensis *lib. 4. Bibl. sanctæ*, Antonius Poss. *in Appar. tom. 2. fol.* 264.

PAVLVS MANNA, Cremonensis, Lombardus, doctus Magister in Theologia, ac Phisolophus eruditus scripsit.

Super vniuersam summam D. Thomæ.

Item super Philosophiam.

Opera nō sunt typis excusa cum ob magnitudinē voluminum, tum etiam, quia character est difficillimus lectu. Asseruantur in nostro Conuentu Cremonensi, cuius erat filius.

Petrus Martyr Vrceus *in paruo Chronico m. s. de Conuentu Cremonensi*, & Plodius *de viris illustr. part. 2. lib. 4.*

Anno 1546.

FRANCISCVS de VICTORIA ab oppido Nauarræi regni sic dictus, puer Burgos, Castellæ veteris Metropolim ductus à parentibus, vitæ religiosæ inter nostros sacramentum pronunciauit. In studijs adeo profecit, vt à Matamoro Hispalensi viro sapientissimo fuerit appellatus *Instituti Dominicani spendor, decus, & ornamentū Theologiæ, exemplar antiquæ religionis, vir excellens, diuinus incomparabilis.* Posito in Parisiēsi Academia, illius temporis more, Theologiæ tyrocinio, post aliquos annos fuit laurea decoratus. Repetijt patriam, & primùm Pinciæ cæpit docere, vbi in Gregoriano Collegio studiorum egit Præfectum. Deinde Salmanticam accitus, Petro Legionensi similiter nostri Ordinis, qui per triginta annos in ea schola professus fuerat, suffectus est, & illam cathedram vsque ad annū 1546. quo obijt, rexit. Gymnasium illud clarissimum reddidit, etenim in hac Hispaniæ schola, & alijs Hispanorum ingenia ad Theologica studia prouocauit, excitauitque ad veram Philosophiam. Fuit reuerà Franciscus absque controuersia doctissimus non solùm inter doctores Ordinis nostri, sed inter cæteros huius feracissimi sæculi. Philosophus quippe naturalis, & moralis incomparabilis: Theologus adeo illustris, & excellens, vt clarissimi viri illius ætatis Victoriam appellarent *clarissimum lumen Hispaniæ*. Ita extemporaneè de qualibet re disputabat, quasi illam in marmore legeret, aut in alia solidiore materia inscriptā. Memoria, & ingenium inerant illi ad miraculum. Ipse (vt dixi) exuscitauit in Hispania tam in nostra Religione, quàm extra, studium sacræ Theologiæ, ac aliarum facultatum. Existens publicus Cathedraticus in vniuersitate Salmaticensi, habuit discipulos, & alumnos quot natio illa protulit doctiores, inter quos Melchior Cano, Sotus, Medina, & alij. Hi lactæ suæ doctrinæ nutriti, postea doctissima Commentaria in D. Thomam euulgauerunt. Ex his plurimi asseruerunt quicquid boni in eorum scriptis repertum, è limpidissimo Victoriæ fonte manasse. Peritus quoque fuit litteraturæ politioris. Quare Nicolaus Clenardus, & Ioannes Vasæus Hispaniæ

niæ Chronici *cap.6.* eum ab eruditione, & ab humanitatis, & eloquentiæ ſtudio ſummopere commendarunt. Laudatur quoque magnificis verbis à Melchior Cano diſcipulo ſuo *lib.* 12: de locis Theologicis *cap.* 2. *&* 5.

Obijt Salmanticæ Pridie Idus Augusti anni 1546.

Cucurrerunt ad funus Religioſi cuiuslibet Ordinis, doctores, Magiſtri, ac ſtudentes illius celeberrimę Vniuerſitatis, populuſque numeroſior, & aduectum fuit feretrum à primis cathedraticis omnium Vniuerſitatum, à quibus vnicè amabatur.

Legatur de tanto viro Elogium in nuncupatoria Fr: Bartholomæi Medinæ ſuper Primam ſecundæ D. Thomæ.

De eo Antonius Luſitanus *in Bibl. pag.* 83. Seraphinus Ractius, Plodius *de viris illuſtribus part.* 2. *lib.*4. Bellarminus *de Scriptoribus Eccleſiaſticis pag.* 413. Philippus Labbe *ibidem*, Martinus Nauarrus *in Enchiridij cap.* 1. *de Contritione num.* 38 *& cap.* 26. *num.* 16. *& in Repetitione cap. inter verba* 2. *quæſt.* 3. Ioannes Marieta *lib.* 21. *Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ cap.* 42. Ioannes Lopez *Epiſcopus Monopolitanus part.*4. *Hiſtor. Ord. Præd. lib.* 1. *cap. vltimo*, *Bibliotoheca Hiſpana*, & Miræus *in Auctario cap.* 548. *vbi hæc habet: Franciſcus Victorius, à Victoria Cantabriæ Opido Natali ſic dictus, Lutetiæ prima Theologici ſtudij fundamenta poſuit. Inde in Hiſpaniam reuerſus, principem Salmanticæ cathedram profeſſoriam ſumma cum laude tenuit: & ex ſchola eius, velut ex equo Troiano, heroes aliquot doctrina clariſſimi, in his Dominicus Sotus, & Melchior Canus, prodierunt*. Hæc Miræus.

Edidit *Theologicas Relectiones XIII.* duobus tomis Lugduni 1557. in 8. Salmanticæ 1565. in 8. Ingolſtadij 1580. in 8. Antuerpiæ anno 1604. in 12.

Quarum hæc argumenta.

1. *De poteſtate Eccleſiæ.*
2. *De ciuili Poteſtate.*
3. *De Poteſtate Pontificis, & Concilij.*
4. *De Indis, & Iure Belli.*
5. *De Matrimonio.*
6. *De Augumento Charitatis.*
7. *De Temperantia.*
8. *De Homicidio.*
9. *De eo, ad quod tenetur perueniens ad vſum rationis.*
10. *De Arte magica.*
11. *De Simonia.*
12. *De Silentij obligatione.*

Acceſſerunt huic editioni quæſtiones è Sanctorum Conciliorum decretis, præſertim Tridentini, & aliorum, quæ antea deſiderabantur, idque cura noſtri Fr: Thomæ à Chaunes.

Hiſpanicè Franciſci Victoriæ nomine in lucem prodijt Confeſſariorum quædam Inſtructio inſcripta.

Confeſionario. Salmanticæ apud Matthiam Gaſt. 1562. in 12.

In quodam libro, cui Didacus Zuniga Hieronymianus titulum fecit. *Inſtrucion, y refugio del Anima*, legitur *Vn parecer, que dio el Padre frà Franciſco de Victoria ſobre ſi los Senores pueden vender, ò arrendar los oficios, como Eſcriuanias, y Alguazilaſgos*. Salmanticæ apud Ioannem Iuntam 1552. in 8.

Manuſcripta relicta.

In vniuerſam ſummam Theologiæ S. Thomæ Commentaria.

In quatuor libros ſententiarum.

Ex his Romæ in Bibliotheca Altēpſiana habentur *Commentaria in Primam partem.*

Item Commentaria in Secundam ſecundæ.

Franciſco de Victoria in profeſſorio munere ſuffectus fuit Dominicus Sotus Segobienſis, de quo anno 1560.

Ex doctrina quoque noſtri Fratris Franciſci de Victoria Fr. Thomas de Chiaues Dominicanus (de quo anno 1559:) confecit, & publicauit

Summam Sacramentorum Eccleſiæ. Pinciæ 1561. 8. Romæ 1567. Venetijs 1569. in 12. Antuerpiæ 1586. 1594 & 1610. in 12.

BARTHOLOMAEVS SPINA, ſiue Spinæus, Piſanus, Prouinciæ Romanæ, & Conuentus Sanctæ Catharinæ de Piſis alumnus, ob religionis, ingenij, & eruditionis omnimodæ præſtantiam, atque in difficillimis quæſtionibus tractandis, ac enodandis felicitatem, & copiam admirandus Ferrariæ interfuit diſceptationi Thomæ Card. Caietani, & Ioan. Pici Miran-

 dulani,

dulani, quo in congressu nobilissimo, & consessu frequentissimo decoratus est doctorali Pileo à Ioachino Turriano, Veneto, Magistro Generali Ordinis. Pluribus suæ Prouinciæ Conuentibus præfuit; Prouinciæque Calabriæ Prior Prouincialis. A Paulo III. anno 1542. Magister sacri Palatij Apostolici datur. Deinde ab eodem summo Pontifice inter eos, qui Congregationi de rebus fidei institutæ, interessent, deligitur. Agebatur tunc de hoc negotio maximè graui in Synodo Tridentina. Quinque Patres summus Pontifex nominauerat, omnes quidem Theologos præstantissimos, & in Romana Curia magni nominis viros, ex quibus vnus extitit Augustinianus, Apostolicus nempe Sacrista; reliqui verò ex Ordine nostro fuerunt. Ita refert Card. Pallauicinus in Historia Concilij Tridentini *lib.* 8. *cap.* 1. *nu.* 1.

Quatuor annos magisterium Sacri Palatij gessit; tandem senio confectus quieuit in pace an. 1546. scripsit:

Super Perihermeniam, Posteriora, hysicam: & Animam Aristotelis.

Item *Defensiones in Metaphysicam contra Scotistas,* quos dicauit Cardinali Portuensi, qui liber fuit impressus Venetijs, anno Domini 1517. & habetur communiter coniunctus cum Metaphysica D. Thomæ.

Postea scripsit volumina tria.

VOLVMEN PRIMVM.

Propugnaculum Aristotelis de immortalitate Animæ contra Thomam de Vio Caietanum.

Tutelam veritatis de eadem Animæ immortalitate contra Petrum Pomponatium Mantuanum, tunc publicum Bononiæ philosophum 1519. antequam à Lateranensi Concilio sub Leone X. eius proscriberentur errores.

Flagellum in tres libros Apologiæ eiusdem Petri de prædicta immortalitate Animæ.

Quasdam quæstiones de Ordine sacro.

Hoc volumen impressum fuit Venetijs an. 1519. in folio. Ad Illustrissimum, & Eminentiss. D. Cardinalem Portuensem.

VOLVMEN SECVNDVM.

Quæstiones tres de Deo contra Caietanum.

Quæstiones quatuor de personalitate.

De primis operibus Angelorum articulos quinque.

Quæstionem de informatione Animæ intellectiuæ.

Tractatus de vniuersali corruptione generis humani.

De conceptione Beatæ Virginis.

De præsumptuoso appetitu ad Episcopatum.

Quæstionẽ de Simoniaca redemptione vexationis Ecclesiæ.

De forma Baptismi.

De neutra intentione baptizati.

De necessitate baptismi paruulorum.

De forma consecrationis sanguinis Christi.

Omnia impressa Venetijs an. 1535. in folio, & dicata Eminentissimo D. Marino Grimano S. R. Ecclesiæ Cardinali, & Patriarchæ Aquileiæ. Typis Sabij.

VOLVMEN TERTIVM.

Tractatum de Strigibus, & Lamijs. Romæ 1575. in 4.

Malleum maleficarum. Coloniæ 1581

Tractatum de necessitate confessionis ante sacram communionem.

Alium de coniugio in gradibus diuino iure prohibitis.

Tractatum de dispensatione coniugij cum vxore relicta fratris defuncti.

Declarationẽ potestatis Ecclesiæ super gradus probibitos.

Quædam dubia breuia resoluta in materia simoniæ.

Casus vnius vsurarij decisionẽ, quãdo scilicet socius in se suscepit onus exactionis, & refusionis ex suo faciendæ cameræ, ante terminum salarium exigens, ad ratam refusionis factæ ex pacto à socijs in termino.

Casus matrimonialis decisionẽ, quando contrahens cum infecto morbo Gallico, contra voluntatem propalatam, vel etiam non propalatam, est à tali matrimonio soluta. Et continet demum:

Quæstionẽ de præstantia Alexandri super Salomone, in potestate, & Affluentia diuitiarum. Venetijs anno Domini 1555. apud eundem Sabium.

Huius genium, & iudicium pluribus prosequitur Theophilus Raynaudus in Dypticis Marianis *p. 2. puncto 2. n. 40.*

Præ-

Præfuit impreſsioni Commentariorum Caietani ſuper 2.2.vbi extat Epiſtola in laudem S. Thomæ, & Caietani, qua magna pars vitæ huius exponitur, & præſertim diſputatio, quam habuit Caietanus, cum in minoribus eſſet, cum doctiſsimo, & Illuſtriſsimo Domino Ioanne Pico Mirandulano. Aderat ibi noſtri Ordinis Magiſter Generalis, F. Ioachimus Turrianus Venetus, qui poſt diſputationem, ipſum publicè ad ſe accerſitum coram illo ſolemniſsimo conſeſſu, omnium plauſu, & acclamatione, bireto Magiſterij decorauit.

De eo Luſitanus *in Bibl.* Marraccius *in Bibl. Mar.* Plodius *p. 2. lib. 3.* Lucarinus; Monumẽta Conuentus Piſani. Fontana *in Theatro p. 2. cap. 5. num. 41. & lib. de Prou. Rom. cap 6.* Antonius Poſſeuinus *in Apparatu ſacro.*

Item *ſcripſit de Poteſtate Papæ.* Antonius Poſſeuinus *in Appendice ad tomum primum Apparatus ſacri.*

Miræus *de Scriptoribus ſæculi 16. cap. 26.* duos Bartholomæos Spina ponit Dominicanos dicens: *Bartholomaeus de Spina, Piſanus, Ordinis Prædicatorum, varia opuſcula ſua Venetijs 1535. in folio edidit.* Ita Molanus *in ſua Bibliotheca ſacra.* Antonius Senenſis *dicit ipſum fuiſſe Magiſtrum ſacri Palatij, & tria volumina de rebus Theologicis 1519. & 1533. in folio Venetijs publicaſſe. Alius ab iſto fuit Bartholomaus Spineus itidem Monachus Dominicanus: cuius liber de Strigibus, & Lamijs 1575. in 4. Romæ, &* Malleus *Maleficiarum. Coloniæ 1581. prodierunt. Præter hos duos ſunt, qui tertium conſtituunt Bartholomaeus de Spina, eumque dicunt fuiſſe Monachum Ordinis Minorum, & auctorem cuiuſdam operis, Noriberga* 1498. *in folio, &* Lugduni 1525. *in 8. editi hoc titulo; formalitates fidei contra Iudæos, Saracenos, alioſque hoſtes, libris quinque per quendam Ordinis Minorum in partibus Occidentis* 1439. *ſcriptum. Alij huius operis Auctorem vocant Ioannem à Spira.* Hucuſque Miræus.

VINCENTIVS SVRRONVS, de Conuentu noſtro Tiburtino, Domini Papæ Pænitentiarius in Baſilica Liberiana, S. Mariæ Maioris communiter appellata, ſcripſit librum prænotatum. *Directorium pænitentium ad Sacramentalem Confeſſionem.* Circa annum currentem 1546.

Huius memoria proſtat inciſa in marmore ſuper portam cellæ Patris Prioris pro tempore Cœnobij Tiburtini.

Anno 1546.

IACOBVS CARAPRESIVS, nobilis Lucerinus, Apulus Daunus, Sacræ Theologiæ doctor, vir præclarus, & perſpicaci ingenio, qui in noſtra Prouincia Diui Thomæ, tribus vicibus Prouincialis fuit vigilantiſſimus, filius Conuentus ſuæ patriæ, Lucerini, ſtudij Adrienſis Regens meritiſſimus, rerum agendarum peritia, & litterarum illuſtris, virtutum omnium genere, maximeque prudentiæ ornatiſſimus, in primis vitæ ſanctitate venerabilis, quem maximopere commendarunt Apuliæ relatio, Ambroſius Gozzæus in Catalogo, Campugnanus in vita Fri Pauli Conſtabilis Ord. Generalis, Vallus *in Compendio part.* 5. Luſitanus *in Bibl.* Plodius *de vir. illuſtr. part. 2. lib.* 4.

Scripſit Commentaria, & quaſtiones multa eruditionis ſuper Metaphyſicam.

Item ſuper Priora Ariſtotelis, & alia plura.

Diem clauſit extremũ Anno 1587. in Conuentu noſtro S. Auguſtini Lucerini, & ibi ſepultus eſt in choro, in quo legitur hæc breuis inſcriptio: Fr: Iacobus Carapreſius, Lucerinus, S. Th. Mag.

Anno 1233. Cum plurimi Agareni in Capitaneata, ſeu Apulia Daunia, & maximè Luceriæ, Troiæ, ac Fogijs morarentur, à Gregorio IX. ſummo Pontifice ad inſtantiam Friderici II. Imperatoris illuc fratres Prædicatores ad conuertendos ad fidem catholicam illos, mittuntur. Venerunt igitur noſtri Fratres, & ibi, atque in adiacentibus vrbibus fidem chriſtianam, extirpatis erroribus, vbertimè propagarunt. Bzouius *in Annal. Eccleſ. n.* 15.

IOANNES PESSELIVS, Tilæ in Celria natus, noſtræ ſe addixit Religioni,

gioni, fuit doctus, Præfectum egit Prouincialem. Acerrimè obstitit Lutheranis non voce dumtaxat, sed scripto: in eos enim (vt supra innui) edidit libros.

Præterea *Epitomen operum Sancti Augustini* ab homine hæretico editā, recognouit, & tomo vno à se auctam 1535. & 1549. Coloniæ publicauit.

De eo Aubertus Miræus de *Scriptoribus sæculi 16. cap. 68.*

Differt hic à Ioanne Hesselio, & Hasselio. Ioannes Hasselius cognomēto Leonardus Hasseletum diœcesis Leodicensis oppidum habuit patriam; quique missus à Carolo V. Imperatore Tridentum ad Concilium aduenit vbi desijt viuere. Ioannes Hesselius etiam adfuit Synodo, ex qua patriam repetiuit.

AMBROSIVS STVC, fidei Orthodoxæ acerrimus propugnator, summus Theologus, & Orator scripsit.

De sacrificio Missæ Senatui Basileensi contra hæreticos.

Volumen contra Lutherum.

Disputationes, an liceat Anabaptistas, & alios hæreticos capite plectere.

Theologum:

Contra Lutherū de cælibatu sacerdotū.

De lapsibus Desiderij Erasmi Roterodami, Bataui.

Ita Fernandez *lib. 3. Historia Ecclesiastica cap. 6. fol. 330. colum. 2.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

ALBERTVS de VENETIIS, musicus exquisitus scripsit.

Compendium de Arte Musices.

Ita Andreas Lorente *in libro de causa musica lib. 4. cap. 24. folio 475.* Petrus Zeron *in libro sua Musica*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

THOMAS BADIA, nobilis Mutinensis, ex Prouincia Lombardiæ eruditione, doctrina vitæque integritate venerabilis. Legit Philosophiam, & Theologiam Ferrariæ, Bononiæ, & Venetijs. A Clemente VII. datur Magister Sacri Palatij. Inculpatæ vitæ exemplo, doctrinæque præstantia ita in se omnium animos allexit, vt semel, atque iterum in electionibus Magistrorum Ordinis Pauli Buticellæ, & deinde Augustini Recuperati concurretit. In prima electione Badiam commendauerat Clemens VII. in altera Paulus III. cui in paucis extitit charus: quare eius opera in arduis Ecclesiæ negotijs pluries vsus est. Cum alijs doctissimis Theologis ab eodem Paulo III. ad Vuormatiense colloquium cum Lutheranis habendum directus est, vbi hæreticos præ cæteris excellentiùs confutauit. Institutum à S. Ignatio Loiola Paulo III. pro Societate Iesu oblatum, eodem Pontifice mandante (teste Card. Pallauicino in Histor. Concil. Trident. *lib. 4. cap. 11. num. 9.*) recognouit, & approbauit. S. R. Ecclesiæ Cardinalis ab eodem Paulo sub Tit. S. Syluestri in Campo Martio anno 1542. creatur 6. Non. Iulij. In hac eminentissima dignitate, in qua vixit annos quinque, mens. 2. dies .... constitutionum nostrarum obseruantissimus interiorem Ordinis habitum consuetum non mutauit.

Multa subtiliter edidit in scholastica, & præsertim *de pugna duorū Angelorum homini assistentium* ad Gabrielem Ferrarium,

Tractatum de Prouidentia Dei.

Commentaria in octo libros Physicorum.

Super metaphysica libros:

De intensione formarum.

De pluralitate intelligentiarum iuxta Aristotelem.

Commentaria in libros de Anima.

De entis Analogia.

De modo, quo Anima rationalis corpus informat.

De anima humana immortalitate.

Eius meminerunt Ioannes Antonius Gabutius Nouar. in vita Pij V. Ioannes Antonius Petramellara Bononiensis de Cardinalibus, Alfonsus Ciacc. Serap. Razzius, Plod. *de viris illustr. Ordinis lib. 4.* Olmeda *in vita Buticellæ Mag. Ord.* Fernandez, Fontana *in Theatro p. 1. c. 2. num. 32. & alibi plures.* Lucarinus, Lusitanus *in Biblioth.* Antonius Posseuinus *Tom. 3. Apparatus sacri fol. 301.*

Obijt Romæ anno 1547. octauo idus Septembris ætatis suæ 64. ex Vatica-

ticano Palatio delatus est ad Mineruã, vbi ante fores Ecclesiæ prope Card. Caietanum conditus iacet cum sequenti Epigraphe lapidi sepulchrali inscripta:

Thomæ Badiæ Mutinensi
Card. D. Syluest.
Ord. Prædic.
Decessit è vita Anno MDXLVII.
VII. idus Septemb.

In anteriori autem Ecclesiæ facie ante tumulum hæc alia inscriptio inspicitur.

D. O. M.
Thomæ Badiæ Mutinensi
Eruditione, continentia, sanctitate
Clarissimo
Card. D. Syluestri.
Qui & amplissimo Ordini Senatorio,
Et cunctis mortalibus
Miræ cuiusdam frugalitatis
Religionis, atque omnis vitæ
Incredibile exemplum reliquit.
Alijs verò quibuscumque honoribus
Non tam uti voluit,
Quàm dignus videri,
Quos tamen sola morte existimatus est
Effugere potuisse.
Franciscus Badia Fratri Opt. Pos.
Vixit an. LXIII. Menses IV.
Dies XXVII.

Hic Cardinalis doctrina, prudentia, & pietate conspicuus à Paulo III. die 16. Octobris anno à Natiuitate Domini 1542. cum Cardinalibus Parisio, & Polo de Latere Legatus, vt Tridentinæ Synodo cum prædictis præsideret, creatur ex decreto in Consistorio apud S. Petrum facto. Ita in actis consistorialibus dicitur: *die 16. Octob. in Consistorio apud S. Petrum Pont. creauit Legatos de Latere ad Concilium Cardinales Parisium, Badiam, & Polum ad beneplacitum Sanctitatis suæ, cum facultatibus, quas olim habuerunt, Vicentiæ pro eodem Concilio missi*. Ad Concilium tamen non accessit Badia detentus in curia propter eiusdem Concilij negocia in Vrbe pertractanda coram Pontifice Maximo. *Ex eisdem act. Consist.*

CLEMENS ARANEVS, Ragusinus, in Theologia Magister, Prouinciæ Dalmatiæ, vir probus, ac doctus, Theologus non ignobilis, & in concionibus ad populum eloquentissimus, gratiosus, memoriæ tenacissimus, vir singulari prudentia, morumque probitate insignis. Pietatem, quam erga Deiparam Virginem profitebatur, notam fecit edendo de laudibus eiusdem *Sermones plures*, qui cum alijs eius sermonibus prodierunt Brixiæ anno 1587. & Venetijs 1547. Hi sermones sunt pro diebus festis à prima Dominica Aduentus vsque ad Cineres, & subinde per omnes ferias Quadragesimæ vsque ad tertiam feriã Paschæ.

Item magnum volumen inscripsit *Quodlibet declamatorium*. Venetijs anno 1541.

Edidit expositionem cum resolutionibus occurrentium dubiorum, etiam Lutheranorum errores validissimè confutantium secundum subiectam materiam, super Epistolam Pauli ad Romanos. Venetijs, apud Nicolaum de Bascarinis 1547. quo ipse viuebat in 4. Operis initium est: *Paulus Apostolus*.

Edidit quoque librum *de casibus Cõscientiæ*.

Dicunt etiam scripsisse *Super libros Sententiarum*.

Huius meminerunt Antonius Senensis *in Bibl.* Marraccius *in Bibl. Mariana*, Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustrib. p. 2. lib. 4.* Sixtus Senensis *in lib. 4. Bibl. sanctæ*. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*, Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap. 58.*

IOANNES PLACENTIVS, Derthonensis, siue Trudonopolitanus, historicus, & poeta, litterarum prima rudimenta posuit Siluæducis apud nostros fratres. Deinde Theologiæ Louanij operam dedit. Publici iuris fecit.

Catalogum Episcoporum Germaniæ inferioris, scilicet Tungrensium, Traiectensium, ac Leodicensium. Louanij 1529. ad Erardum Marcanum Cardinalem, & Episcopum Leodicensem. Reprehenditur à Miræo, quòd in hoc opere multa ex fabulosis, & anilibus Annalibus retulerit. Scripsit quoque dia-

dialogos duos, Priorem inscripsit: *Clericus eques*, Alterum: *Luciani Aulicus*, versu phaleucio.

Scripsit etiam ingeniosissimè *pralium porcorum*, idest hæreticorũ inter se diffidentiũ; ad Pium III. Papam carminibus, quorum singulæ dictiones incipiunt à littera P. Initiũ poematis est,

Plaudite porcelli, porcorũ pigra propago.

Simile est poema Hucbaldi monachi Benedictini, Elnonensis, qui obijt anno nongentesimo tricesimo. Hic scripsit (vt refert Sigebertus *de Scriptoribus Ecclesiasticis cap.* 107.) ad Imperatorem Carolum Caluum libellum trecentorum (alij dicunt 136.) versuum, in laudem Caluorum, cuius omnia verba incipiunt ab eadem littera C. vt,

Carmina Clarisona Caluis cantate Camana.

Vtrumque hoc opusculum excudit Vuelleus Louanij. Plodius *de viris illustr. part. 2. lib.* 4. Lusitanus *fol.* 156. & 157. *Bibliotheca Ordinis*.

IOANNES ECDEBERG. Germanus, insignis S. Th. Magister, & in sacra Scriptura apprimè versatus scripsit.

Super vniuersa Biblia.

Item super quatuor libros Sententiarum.

Item de Germanica puella, qua biennio sine cibo, & potu vixerat. Quod argumentũ postea tractauit Simon Portius, Neapolitanus, & publici fecit iuris Florentiæ 1551.

Lusit. *in Bibl.* Plodius *de vir. ill. p.* 2. *lib.* 4.

IOANNES à S. MINIATE, Etruscus, primi nominis planè Orator, ingenio felicissimo, ac memoria, edidit.

Opuscula varia.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de vir. illustr. p.* 2. *lib.* 4.

IOANNES CHRYSOSTOMVS de Balneolo, vlterioris Prouinciæ Picentinæ, Magister Sac. Theologiæ vnicus, in Philosophia excellens, in Prædicatione assiduus, ingenio præclarus, memoria tenacissimus, virtuosorum fautor, consilio magnus, qui eum Perusiæ ageret lectorem, inter cæteros sui Ordinis fratres, auditorem habuit F. Michaelem Bonellum S. R. E. Cardinalem, Pij V. Pont. Maximi ex sorore nepotem. Neapoli, ac Romæ publicè perlegit multos libros sacræ Scripturæ, nec non Summam D. Thomæ postillauit. Moritur Neapoli in Conuentu S. Thomæ Aquinatis. Sui instituti obseruantissimus fuit, ac moribus, & religione excelluit.

Inter cætera posteris edidit.

Postillam super summam D. Thoma.

Super Genesim.

Super primum, & Secundum Regum.

Commentaria in Pradicabilia, Pradicamenta,

In Priora, & Posteriora.

In Physicam, & Metaphysicam.

Sermones quadragesimales.

Item sermones de Tempore, ac de Sanctis.

De Auctoritate summi Pontificis.

Tractatum de sacra Scriptura.

Et plura alia.

Ambrosius Gozzæus, Plodius *de viris illustr. part. 2. lib.*4. *Catalogus virorum illustr. Conuentus de Balneolo*, Vallus *in Comp. p.*5.

Anno 1548.

AMBROSIVS PELARGES, seu PELARGVS, Germanus, Niddanus, vir doctissimus, hostis in hæreticos indefessus, qui Concilio Tridentino interfuit die 10. Maij an. 1546. in quo sedit Procurator. & Orator Electorum Treueren. & Coloniensis, habuitque in illo (vt testatur Card. Pallauicinus in Historia eiusdem Concilij) coram Patribus orationem. Callebat linguam græcam: quare transtulit è græco in latinum.

Liturgia S. Io: Chrysostomi. Item Doxologiam.

Concilium Nicenum, cui addidit quasdam Annotationes.

Scripsit contra Anabaptistas. Ex Granina.

Aduersus Iconomachos, & Theomachos.

Confutationem Concily Oecolampadij circa dilationem baptismatis, &c.

An sit licitum impugnare Anabaptistas, & alios hareticos, & in eos pœna capitis animaduertere.

Dia-

Dialogum inter viros, & mulieres ex secta Lutherana.

Annotationes in errores Erasmi.

Librum de Sacrificio missæ latinè, & germanicè ad Senatum Basileensem.

De cœlibatu Sacerdotum.

De non timenda morte:

Sermones de Tempore.

Sermones de Sanctis.

Quadragesimale.

Annotationes super omnes libros veteris, ac noui Testamenti.

In Eleutherobaptistas hæreticos.

Scripsit plura alia. Fuit omnium scientiarum peritissimus, ac inter cunctos oratores Germaniæ præstantissimus.

Abbreuiationes Gesneri, Balthasar Vuerlinus, Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 4.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 1. fol. 73. & tom. 2. fol. 69.* Miræus *de Scriptorib. sæculi 16. c. 60.*

Doxologia in Missa, & in precibus Matutinis vsui fuit antiquis. Opera Pelargi Vormaciæ in Germania fuerunt excusa, anno 1541. quædam etiam Coloniæ è Typographia Gymnici Basileæ, Viennæ in Austria.

Iconomachi Græcè dicuntur, qui bellum mouent contra Sanctorum imagines.

Scripsit etiam *Hyperaspismum, siue propugnationem, siue Apologiam* pro sanctissima Eucharistia contra Oecolampadium. Seu de Sacrificio missæ, cui titulus: *Conflatiuncula.*

IOANNES BENEDICTI Gallus, doctor Parisiensis, illiusque Vniuersitatis splendor, Theologus, ac Peripateticus profūdissimus. Ab Henrico III. Rege Christianissimo fit Abbas, ac Generalis Ordinis Vallescholariū, qui penè incæpit eodem tempore quo noster dominicanus. Scripsit:

Introductionem in Logicam Aristotelis. Et plura alia.

Lusitanus *in Bibl. pag. 159.* Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 4.* Item:

Biblia cum suis scholijs, & Concordantias Bibliorum. 1562. Lutetiæ edidit.

Emendauit item Scholia ex Græcis, & Latinis in quatuor Euangelia, & Acta Apost. à Gagneio collecta. Parisijs 1552.

Confecit Indicem Sententiarū Chrysostomi. Ibidem 1570.

Lege Posseuinum, & Miræum.

PETRVS SYLVIVS, eos in sacra Theologia fecit progressus, vt inter principes suæ ætatis recēseretur Theologos. Præterea in sacris declamationibus gratia mirificè valuit. Grassante per Germaniam hæresi, inuictus Antagonista.

Præclarum edidit Opus aduersus Martinum Lutherum Apostatam, & Hæresiarcham. Id autem prodijt Lipsiæ, quæ ciuitas tunc nondum tabo Lutheranorum dogmatum erat infecta.

Eius meminit Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 3. fol. 70. circa medium.*

GVILELMVS CARNIFICIVS, Gandensis, exactæ diligentiæ Theologus cum esset, & insuperabilis hæreticorū oppugnator schedas reliquit, ex quibus noster Ioannes Bunderius collegit Indicem codicum manuscriptorum per Belgium, vicinasque prouincias, alphabeti serie. Carnificius enim Illustriores Belgij, Germaniæ, Galliæ, Angliæque Bibliothecas ante exortam sæculo superiori hæresim, sedulò excusserat.

Extabat hic Index apud *Lucam Opmerum* Delphium. Ex hoc Indice excerpserunt Posseuinus plura *in Apparatum sacrum*, Valerius Andreas *in Biblioth. Belgicam*, & Miræus *multa in sua.*

Similis Catalogus manu scriptorum librorum per Belgium extat Louanij *in Cœnobio S. Martini.*

Credo Carnificium floruisse sæculo superiori.

De eo Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap. 69. in calce.*

COSMVS ROSELLIVS, Conuentus S. Marci Florentini filius, Orator, Philosophus, & Theologus non inelegans.

Scripsit *De memoria artificiali, & locali*, quod opus ab eius germano Fr: Damiano Rosellio circa annum 1550. datum est typis. Monumenta eiusdem Conuentus, Fontana *de Prou. Rom. cap. 6.*

Hoc anno 1548. è viuis abijt Hen-

ricus VIII. Rex Anglorum. Consule meam Chronologiam. Ceterùm Sabellicus in supplemen. *lib.* 28. hunc obitum anno præcedenti affigit,& habet asseclas, Miræum *de Scriptoribus cap.* 29. *& alios.*

ANONYMVS DOMINICANVS Conuentus Salmantini vertit ex Latino B. Humberti de Romanis:

Doctrina de Religiosos. Salmanticæ apud Ioannem Iuntam. 1548.

IOANNES BRESLAER, sodalis Ordinis nostri perdoctus, vir in sacris litteris,& Philosophia Aristotelica versatissimus, catholicæ fidei acerrimus propugnator Tractatum emisit.

Aduersus errores duodecim Altenburgi in Misnia ortos, idque hortatu Numburgensis Episcopi.

Mentionem fecit de eo Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri folio* 124.

Anno 1549.

PETRVS AVRATVS (Gallicè Dorè) alijs Gallus, alijs Belga, Paulinas, Artesius, Conuentus Blesensis filius, Congregationis Gallicanæ, Doctor Sorbonicus, Parisiensis, vbi Theologiam professus est diu. Cum Prioratum à Valle Collium, qui caput est illius Congregationis adeptus, sanctè direxisset, Prioratui vale dicens, Lutetiam retulit pedem. Fuit Ecclesiastes sua ætate per vniuersam Galliam celebris, etenim eloquentię iunxit probitatem, & sapientiam. Verè aurea lingua Auratus. De quo meritò eruditissimus Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*: *Eius scripta præter doctrinam, spirant pietatem eximiam. Sanè verò inter libros eius generis vix quidquam in Gallijs legi, quodme magis afficeret. Et quidem quoniam Gallicè populos hæresibus, & vita laxatione quasi obsessos, ad sanitatem redigere conabatur, Gallicè penè omnia scripsit, quæ quidem sunt sequentia.* Hæc Posseuinus.

Anticaluinus editus, Parisijs apud Sebastianum Niuellum ann. 1568.

Paradoxa, Parisijs apud Audinum Poncium 1543. in 8. contra hæreses.

Virtutis imago, seu vita Beatissimæ Virginis. Ibidem apud Stephanum Grouleaurum 1569.

Spes secura, & firma. Ibidem.

Patientia Piscina.

Vitæ Arbor.

Liber, quem inscripsit Sapientiæ Collegium.

Christianorum Dialogus.

Ardoris diuinæ scintilla. Les Alumettes du feu Diuin. Ab hoc libro si semoueas verba antiquata, nihil ardentius ad inflammandos igne diuini amoris animos.

Liber de conseruatione Gratiæ.

Dialogus inter Deum, & Samaritanes.

Turtur viduitatis, siue de tribus Ecclesiæ statibus, Virginum, Nuptarum, Viduarum.

Missæ meditationes.

Humanæ vitæ deplorationes.

Peccatoris via recta.

Oratio Dauidis *Prophetæ, quæ Psalmo* 81. *continetur*.

Commentaria super Psalmum Eructauit cor meum;

Spiritualis Ceruus.

Pœnitentia Opera.

Onis Pauimentum.

Nouæ affinitatis arcus.

Tractatus de vita & morte Christiana. Ibidem apud Baquenoium.

Omnium tribulationum victoria. Ibidem apud Sebastianum Niuellium.

Dialogus, & Doctrina Christianorum in fide, spe, & Dei amore. Parisijs apud Guilielmum Bonnemerum.

Liber de diuinis beneficijs.

Liber prænotatus, Arca fœderis.

Alius dictus, Cœlestis cogitatio.

Alius, cui titulus Candelabra Fidei *diuinæ*.

Anno 1546. composuit.

Officium sacræ desponsationis Beatissimæ Virginis cum Sancto Iosepho.

Atque à summo Pontifice Paulo III. precibus vir pius contendit, ratum laborē suū haberet, idque festi in Gallijs seruari permitteret, vt refert Locrinus in Maria Augusta *lib.* 6. *cap.* 4.

Florebat Parisijs Regnante Henrico II. in Gallijs circa annum salutiferæ Natiuitatis 1550.

Alphonsus Fernandez *in Concertatione Prædicatorum*, Ambrosius Gozzeus

-zeus, Plodius *in Appendice*, Antonius Possevinus *in Apparatu sacro*, Aubertus Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap. 60.*

ANTONIVS MARRAPHA de Martina, Diæcesis Tarentinæ nobili Oppido, & frequenti, Theologus eximius, omni doctrinæ genere ornatissimus, Philosophiæ, Theologiæ, humanarumque litterarum, quondam in Neapolitano studio Metaphisicæ publicæ professor, deinde ibidē in Conuentu S. Dominici Regens: edidit.

Commentaria super libros Metaphysices.

Item opus de Anima. Neapoli 1550. quo ipse clarebat. in 8.

Ambrosius Gozzeus, Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustrib. part. 2. lib. 4.* Vallus *in Compendio p. 4.*

Anno 1550.

ANDREAS de FLORIBVS, siue Flores, Hispanus, Bæticus, magnus Theologus, poeta, & potissimū in Theologia morali clarissimus: edidit.

Catalogum summorum Pontificum, & Imperatorum.

Item Hispanicè *Doctrinam Christianam ad pueros instruendos.*

Hic liber adeo placuit omnibus in Hispania, vt sub censuris, & pœnis mandatum fuerit, vt in Regno Galleciæ, in Archiepiscopatu Toletano, & alibi pueri in Ecclesijs instruerentur in eo. Imò ex mandato regio; scilicet Caroli V. Cæsaris prodijt hic liber de doctrina Christiana primum an. 1558. in 8. Deinde alibi sæpius.

Edidit quoque lingua Hispana *Deuocionario: suma de las Espirituales Cofradias: de los Iuramentos, y Rosario de Nuestra Señora.*

Præterea suma de Tota la Escritura sagrada en verso heroico Castellano.

Thomas Tamajus in Collectione librorum Hispanorum refert aliquem horum librorum Petro Ortizio Galapagaris in agro Matritensi Parocho.

At hoc voluntariè asserit Thomas.

Subdit Tamaius Andream nostrum natum esse in Oppido Torrijos Toletanæ diæcesis, cui non refragor. Inficias eo, cum vocat Andream Eremitam Sancti Eugenij Toletani. Cum id proferat voluntariè. Vide Lopez Episcopum Monopolitanum IV. parte Historiæ Ordinis *lib. 2. cap. 3.* Antonium Senensem Lusitanum *in Bibl. Ordinis pag. 19.* Plodium *de viris illustr. par. 2. lib. 4.* Biblioth. Hispanam Nicolai *tom. 1. fol. 58. col. 1.*

Audiendus est Lusitanus vbi supra. *Sed huius bonis Patris* (Andreæ) *methodum quidam postmodum imitantes, vel potius eidem libro non nulla addentes, vel ab illo aliqua auferentes, in aliorum segetes falces miserunt, & opus sibi ipsi quodamodo adscripsere.*

DOMINICVS à CASTENEDOLO Brixiensis, feliciter à tyrone Philosophica, & Theologica imbibit. Promotor obseruantiæ regularis cum esset oculatissimus, renunciatus fuit Vicarius celeberrimæ Congregationis Lombardiæ. Vt erat facundus orator, & fructuosus, conscripsit.

Sermones Quadragesimales.

Item sermones de Tempore, & de Sanctis.

Claruit hoc anno 1550.

Antonus Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis fol. 73.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustr. 2. lib. 4.* Antonius Possevinus *in Appendice ad primum Tomum Apparatus sacri.*

TILMANVS SIBERGENSIS, Germanus, S. Theologiæ Magister insignis, olim Prior Coloniensis, & Inquisitor acerrimus contra hæreses. In disputationibus fuit acutus, versatissimus in Scripturis sacris, & celeberrimus cum doctrina, tum syncera religione: scripsit.

Librum vnum de septem Sacramentis Ecclesiæ.

Adnotationes item, & *Appendicem in Enchiridion Ioannis Echij*, & non nulla alia.

Ex Additione secunda ad Trithemium, ex Antonio Senensi *in Biblioth. Ordinis pag. 334.*

LEANDER ALBERTVS, Bononiensis, vir in politioribus litteris, Philosophicis, ac Theologicis disciplinis valdè doctus, in Mathematicis clarus, atque in Historijs, & antiquis re-

rerum monumentis diligentissimè versatus anno 1550. erat Inquisitor Generalis Bononiæ. Fuit Prouincialis Terræ Sanctæ, ac socius P. Generalis F. Francisci Syluestri Ferrariensis. Inter alia sui ingenij clarissima Monumenta, quibus nomen suum ad notitiam posteritatis cum laude transmisit Italicè edidit:

Descriptionem Italiæ satis accuratam. 1550. Bononiæ. Hanc postea ex Italico Latinè redditam anno 1566. Colonienses publicauerunt.

Chronicon Imaginis B. Virginis in Monte Guardiæ prope Bononiã cum miraculis ab eius exordio vsque ad annum 1577. Venetijs apud Dominicum Gueua anno 1578. & postea Bononiæ cum addictionibus an. 1598. in 8. apud hæredes Ioannis Rubei.

De viris illustribus, seu de Monumentis Ordinis Prædicatorum sex voluminibus latinè conscripsit, Mediolani asseruantur in Conuentu nostro Gratiarum. Ex Martyrologio Dominicano. Bononiæ 1517. in folio edita.

Item librum de mulieribus illustribus Ordinis.

Librum de translatione corporis S. P. nostri Dominici.

Chronicon ciuitatis Bononiensis lib. 62.

Item librum de obitu D. Dominici Calarigutani. Vitam Io: Bentiuoli.

Historias lingua Itala, quæ asseruantur in Conuentu SS. Io: & Pauli, Venetijs, & in Conuentu Insulæ Clodiæ apud Venetias. Castillus *p.* 1. *lib.* 3. *cap.* 7.

Ephemeridas ab Aduentu Ludouici Galliç Regis vsque ad an. 1552. Posseu. & Miræus *de Scriptorib. ecclesiast. c.* 496.

Clarebat an. reparatæ salutis 1550. ex Concertat. Prædic. Alphonsi Fernandez, Lusitano *in Bibl.* Seraphino Razio, Ludouico Panormitano *in Chron. m. s.* Plodio *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4.

Obijt Bononiæ plenus annorum.

ANGELVS BETTINVS Florentinus.

In capitulo Salmantin. 1551. authoritate summi Pontificis decreta est reformatio Breuiarij, & hoc onus iniunctum est F. Angelo Bettino Florentino in Magistri Generalis societate, Prouinciali Angliæ, qui vt vir erat ingentis industriæ, præstitit egregiè, quod ab vno homine in hac re poterat expectari.

VINCENTIVS PLACENTINVS, Italus Philosophus, & Theologus varia eruditione ornatus, insuper inter Oratores non minimus, cui dictum Virgilianum poterat adaptari: *Ad vtrumque paratus*. edidit:

Logicam satis eruditam.

Librum in defensionem S. Catharinæ Senensis, in quo varias difficultates theologicas enucleat.

Orationes varias, quas ipse habuerat, vel in solemnitatibus Sanctorum, vel in Prælatorum assumptione, vel cum aliqui reciperent lauream doctoratus, vel in disputationibus & exordijs alicuius lecturæ, siue in aliquo celebri funere.

Viuebat hoc anno 1550.

Leander *lib.* 4. Lusit. *in Bibl.* Plodius *de viris. illustr. p.* 2. *lib.* 4. Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 67.

ALPHONSVS de HERRERA, alius à Minorita, de quo Lucas Vuaddingus, & ab alio Minorita, de quo Bibliotheca Hispana: noster igitur in vrbe Legionensi nostro Ordine initiatus, Carolo V. Imperatori fuit à concionibus. Vir doctissimus æquè, ac candidorum animi, & ingenij aduersus Lutherum scripsit.

De valore bonorum operum.

Claruit circa hunc annum, eiusque meminerunt cum laude Ioannes Genesius Sepulueda *in Apologia pro libro de iustis Belli causis*, Eisingrenius, *in Catalogo Testium Veritatis*, Bibliotheca Hispana, Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

IOANNES FABER, Heilbrunnensis, Germanus, inuictus hæreticorum Antagonista, & Catholicus concionator Augustæ Vindelicorum in Cathedrali, instituto Dominicanus, scripsit.

De miseria vita humanæ, ac de mundi contemptu 1564.

Item de Missa Euangelica. Parisijs anno 1567. libros quinque, quos ex Germanico idiomate in Latinũ 1556. Laurentius Surius transtulit.

Eiusdem *Enchiridion Bibliorum, concio-*

cionatoribus in popularibus declamationibus vtile, Augustæ anno 1549. & Coloniæ apud Maternum Cholinum, anno 1568.

Conciones in Ioelis Prophetiam: Latinitate donatæ per Tilmannum Bredembachium, anno 1578. & 1589.

Item de *Fructibus, è quibus dignoscuntur heretici; deque eorum nominibus, ex Philastrio, Epiphanio, Augustino, & alijs, ac quibusnam armis vincendi*. Ingolstadij anno 1551.

Libellus, quod Fides esse possit absque charitate. Augustæ 1548.

Recta, seu Regia via, qua fidelibus eundum est, vt æterna pace, & quiete fruantur. Dilingæ anno 1569. Germanicè.

Expositio Germanicè ex scripturis sacris, & Patribus, quid sit Missa Euangelica. Sunt ea partim Augustæ, Coloniæ, & Ingolstadij, partim Louanij, & Parisijs excusa.

Viuebat anno 1500. Eisingrenius, Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 2. fol.* 176. Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap.* 52. *&* 60.

A nostro Fabro iam laudato alius fuit Ioannes Faber, natione Heluetius, Ferdinando Arciduci, post Cæsari, à Secretis, & Consilijs; deinde Viennensis in Austria Episcopus.

Anno 1551.

FERDINANDVS à S. MARIA, Lusitanus, Præsentatus, ac Lector S. Theologiæ. Goa ciuitas est in Indijs Orientalibus. Hæc cum defenderetur à Lusitanis; ab innumerabili Indorum multitudine fuit obsessa, in cuius obsidione multa pertulit Ferdinandus. Prædicabat quotidie ibi, & in locis proximis, & remotis, in quibus prima nostræ fidei fundamenta iecit. Scripsit tandem.

Librum de Goæ obsidione.

Goa ante paucos annos (vt diximus) ab Indorū innumera multitudine fuit obsessa, quos Lusitana gens fortissimè multis hostium turmis cæsis, vel profligatis, propulsauit. Antonius Senensis *in Bibl. Ordinis pag.* 79. *&* 8. Plodius *in Appendice*, *Bibliotheca Hispana* Nicolai *tom. 1. fol.* 289. *colum.* 2.

Scripsit etiam Ferdinandus *Vitam B. Fratris Hieronymi à Cruce Olissiponensis pro catholica fide in Taprobana Insula martyrio coronati*.

STEPHANVS PARIS, Gallus, Aurelianensis, Doctor Theologus Parisiensis, postquam Prouinciam Franciæ multos annos religiosè, ac laudabiliter rexerat, ad Episcopatum Abellonensem in Romania sub Atheniensi Metropolitana assumptus est. Rothomagensi Ecclesiæ vir in dicendo facundissimus, & efficax, à Iulio III. sub die 16. Maij dei consensu Cardinalis Caroli de Vandomo Archiepiscopi eiusdem Rothomagensis Ecclesiæ datus est suffraganeus. Postea creatus etiam fuit suffraganeus Aurelianen. Episcopi Ioannis de Moruilliers, ex qua diœcesi hæresim eliminare sategit, & multa alia pietatis opera adimpleuit circa annum 1560. quo anno in eadem Aurelianensi Ecclesia functiones Episcopales exercuit. edidit:

Christiani hominis Institutionem, aduersus huius temporis hæreses, & morum corruptiones, quinquaginta homilijs quadragesimalibus distinctam. Venetijs, in vico S. Mariæ Formosæ 1556. in 8. & Parisijs anno 1561.

Postillam super Verbum caro factum est, cuius initium est; *Pietati, & religioni*.

Homilias XXV. de Sanctis.

Clarebat anno 1558.

Gallia Christiana *inter Aurelianen. sub num.* 109. Plod. *p. 2. lib.* 4. Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit.* 2. In Capitulo Generali Romano anno 1558. recipitur ad beneficia, & suffragia Ordinis, Miræus *de Scriptorib. sæculi 16. cap.* 62. Sixtus Senensis *in Bibl. sancta*, Lusitanus, Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri folio* 252.

Anno 1552.

FRANCISCVS ROMAEVS Castilionēsis, Aretinus, Tuscus Io: Finario Generali datus comes, & Prouincialis Terræ Sanctæ, Gymnasijs Galliarum, & Hispaniarum, quæ cum eodem Magistro Ordinis visitando attigit, doctrinæ profunditate, & ele-

ganti facilitate differēdi extitit admirabilis; sed nō minor religionis exemplo. Demum eodem Magistro Generali vita functo, ad suos reuersus, primùm suæ Romanæ Prouinciæ Prior Prouincialis, deinde Procurator Ordinis à Magistro Generali Alberto Casao factus est, & eo mortuo, Vicarium Ordinis egit in interregno, donec anno 1546. ex Procuratore, & Vicario Ordinis in Magistrum Ordinis fuit assumptus. Hoc officio sex integris annis perfunctus est. A Paulo III. in Concilio Tridentino detentus est. Quo mortuo, Capitulum Generale ad celebrandum an. 1551. Salmanticam petijt. Deinde reuersus ad Italos, Synodo Tridentinæ duranti interfuit, eaque per Iulium III. suspensa, reuersus est Romam. Ibi 20. Iulij 1552. ereptus apoplexia sepultus est in Mineruæ. Obijt ætatis suæ an. 60. mens. 4. cuius epitaphium:

Fratri Francisco Romæo à Castilione Aretino, in Ordine Prædicatorum Terra Sanctæ, post sua Romanæ Prouinciæ Prouincialis; deinde Procuratoris, & demum sex annis Magistri Generalis munere functo, probitate doctrinæ in Religione non solum, & Concilio Tridentino, sed & Italiæ, Dalmatiæ, Galliarum, ac Hispaniarum Prouincijs, quas ex officio lustrauit, probato, atque clarissimo, eiusdem Ordinis obseruantissimi fratres P. O. P. *Obijt* 20. *Iulij* 1552. *ætatis suæ anno* 60. *mens.* 4.

Scripsit in hæreticos:

De libertate, & necessitate operum, aduersus Pseudo Philosophos, & Pseudo Christianos contra librum, cui titulus: *Interim*. Lugduni 1521. in 4.

Epistolas hortatorias ad piè, rectèque viuendum.

De immortalitate Animæ, Christianè & peripateticè deducta, à Gryphio 1578. in 4. excusa.

De Fide, & operibus.

Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4. Lucarinus, Fontana *de Rom. Prou. cap.* 6. Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 28. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

ANTONIVS de ESPINOSA, natione Hispanus, pietate insignis, ac litteris. In vtraque materia hæc reliquit posteris Monumenta.

Commentaria in Dialecticam.

Item lingua vernacula.

Reglas de bien viuir, y menosprecio de mundo, y Lectiones de Iob 1552. in 4.

Huius meminerunt Episcopus Monopolitanus Lopez *in Historia Ordinis part.* 3. *lib.* 2. *cap.* 90. Bibliotheca Hispana Nicolai *part.* 1. *fol.* 91. *col.* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

Anno 1553.

AMBROSIVS de POLITIS, Senensis, nobili genere natus, Conuentus S. Marci Florentini alumnus, Lancellotti nomen habuit in baptismate, quod in Ambrosium in nostra Religione mutauit. Ob gratiā à S. Catharina Senensi acceptam cognomento dici voluit Catharinus, vir doctrina, & virtutibus spectabilis. Apud Pontifices Maximos, Concilijque Tridentini Patres in maxima existimatione habitus. *In sess.* 3. die Iouis 4. Februarij celebrata (vt testatur Spondanus *in Annalibus Eccles. an.* 1546. *num.* 4.) doctissimam habuit orationem, & elegantem; & feria 4. Cinerum eiusdem anni prædicauit. Impio Hæresiarchæ Lutero fuit maximè formidabilis. Cumque eius doctrinæ acumen in dies Sanctæ Synodo magis, ac magis proficuū agnosceretur, creatus est Episcopus Minorensis die 27. Augusti eiusdem anni 1546. à Paulo III. Cui Ecclesiæ annos sex optimè præfuit. Deinde die 3. Iunij anni 1552. ad Archiepiscopatum Compsanum à Iulio III. Pontifice Maximo, quem in minoribus Politus legalibus disciplinis erudierat, translatus fuit. At breui temporis interuallo concessæ sibi diginitatis honore vsus fuit; siquidem dum ab eodem Pontifice purpura decorandus ob eius insignes animi dotes, atque virtutes Romam vocaretur, Neapoli die 8. Nouembris anno 1553. Miræo autem anno 1552. apoplexiæ ictu percussus interijt. Decessit vir humanarum lit-

litterarum, iuris canonici egregiè peritus, in Theologicis studijs versatissimus, omnique disciplinarum genere diligenter satis excultus ætatis suæ an. septuagesimo apud nostros tumulatus.

Ad ostentandum ingenium, non raro ad satyricum declinauit. Ea propter contra præcipuos doctores illius sæculi insurrexit. Scripsit contra Caietanum. Contra Sotum euulgauit Apologiam. Impugnauit doctrinam, & prophetias Sauonarolæ. Inuexit quoque in Baldum, & alios *vt nouus adhuc* (dicam cum Tacito 2. histor.) *& in senatum nuper adscitus, magnis inimicitijs clarescerct*. Huius tandem cum pænituit: cumque cogitaret se contra fratres suos insurrexisse, in lacrymas prorumpebat, & præsertim in Refectorio Mineruæ. Ita Plodius *de viris illustribus p. 2. lib. 4.*

Maturior tamen factus, & grauior suum arripuit calamum in hæreticos, vt contra Bernardinum Ochinum perfidum hæreticum, contra Lutherum &c. Emendatissimis moribus, ac robusto spiritu fuit, & in primis sui acerrimus insectator: sua vita fuit omnibus in exemplo.

Ad eius memoriam Clemens Politus, Episcopus Grossetanus nepos, Senis in D. Francisci Ecclesia, vbi huius familiæ commune extat sepulchrum, in nigro marmore sculptum, Epitaphium sequens apposuit.

D. O. M.
Lancellotto Polito Compsa Archiep.
Quem sicuti primis ab annis
Virtutes principes complexæ sunt omnes,
Sic ad ætatis vsque vesperam
Mirificè semper exornarunt.
Is XVI. ætatis suæ anno vtriusque iuris
Lauream adeptus,
In Senensi Gymnasio publicè professus,
Ingentique laude nondum XXV.
Attingens, mille axiomatibus
In celeberrimis Italiæ, ac Galliæ
Academijs strenuè defensis,
Romæ Consistorialis Aulæ Aduocatus
Est factus. Tandem studia illa
Et honores pertæsus, mutato nomine
In Ambrosium Catharinũ, ante an. XXX.
Dominicanæ familiæ nomen dedit,
Ex qua mox à Paulo III.
Ad Episcopatum Minoritanum euectus,
Ad sacrum Concilium missus,
Ibi in sustinendo sententiæ certamine
Aduersus veritatis hostes
Nullis non ostendit lumen animi,
Consilijque sui:
Demum à Iulio III. vocatus,
A quo priùs etiam Compsæ Archiepiscopus
Renunciatus fuerat,
Dũ Romã ad amplissimos purpuræ honores
Proficiscitur, honoribus maior
Neapoli decessit apoplexia.
Plurimis ingenij monumẽtis posteris datis
Anno ætatis suæ LXX.
Sal. hum. MDLIII.
Clemens Politus Episcopus Grossetanus
Patruo Opt. ac de se optimè merito Pos.
Anno Dom. MDCVI.

Eius cum laude meminerunt Card. Pallauic. in Historia Concilij, Vghellus, & alij.

Reliquit posteris sequentia ingenij sui Monumenta præclara.

In quinque priora capita Genesis.

In omnes epistolas D. Pauli.

In epistolas canonicas Petri, Iacobi, Thadæi, & Ioannis, breuiores commentarios, quorum initium est: Temporis corruptissimi.

Speculum hæreticorum.

De Conceptione B. Virg. lib. 3. Senis per Michaelem Angelum Bernardini Castanei 1532. in 4.

De veneratione Sanctorum.

De præscientia, & prouidentia Dei.

Alium librum de Conceptione diuersum à tribus dictis.

De interpretatione quarti capituli Cõcilij Tridentini.

De consideratione, & iudicio præsentium temporum à superseminatis zizanijs in agro dominico.

De Auctoribus, & auctoritate librorum sacræ Scripturæ librum vnum.

Tractatum quo iure, & qua pœna plectendi sunt Hæretici.

De recipiendis pueris Iudeorum venientibus ad Baptismum.

Assertiones XIV. pro assertione gratiæ ad Concilium Tridentinum.

De cælibatu aduersus Erasmum. Senis 1581.

De

De reprobatione doctrinæ F. Bernardini Ochini.

De prædestinatione Dei lib. 3.

De eximia prædestinatione Christi l. 2.

De Angelorum bonorum gloria.

De Angelorum malorum lapsu.

De consummata gloria solius Christi, & B. Virginis. lib. 1. Venetijs 1551.

De lapsu hominis.

De peccato Originali.

De omnium morte, & resurrectione.

De veritate Purgatorij.

De præmio bonorum.

De supplicio æterno malorum.

De statu puerorũ absque Sacramento Baptismatis decedentium.

De perfecta iustificatione.

De fide, & operibus.

De *Residentia Episcoporum, & de anni correctione.* Venetijs 1547.

De cultu, & adoratione imaginum.

De veritate incruenti sacrificij missæ.

Libros quinque contra Lutherum. Florentiæ *anno* 1521. impressos, & Carolo V. Augusto dicatos.

Contra Baldum.

In Caietanum libros sex.

Contra Sotum.

Vertit in latinam linguam vitam S. Catharinæ Senensis à B. Raymundo de Capua compositam.

Scripsit quoque plura alia Opuscula, *in quibus continentur quæstiones circa matrimonium: circa verba Sacramenti Eucharistiæ, circa communionem sub vtraque specie: circa characterem, qui imprimitur per Sacramenta: circa sacerdotem, quomodo sit minister pænitentiæ.*

De discrimine baptismatis Christi, & Ioannis. De baptismate puerorum in vtero matris: & an liceat transferre sacram Scripturam è Latino in linguam vulgarem.

Scripsit librum, cui titulus duæ claues ad aperiendas, & intelligendas Scripturas.

Et plura alia.

In Indice Auctorum, & librorum prohibitorum ad Concilium Tridentinum prohibentur huius Authoris quæstiones duæ, de verbis, quibus Christus Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum confecit.

Omnia eius opera Venetijs vnà excusa fuerunt. Item Romæ, Parisijs, Lugduni, Bononiæ, & alibi.

De Catharino eiusque gestis, ac scriptis consule Bellarminum *de Scriptorib. Ecclesiasticis*, Fernandez *in Concertat. Prædicatorum*, Marraccium *in Bibliotheca Mar.* Plodium *part. 2. lib. 4.* Lusitanum *in Biblioth.* Vgurgerium *in Pomp. Senens. tit. 5.* Fontanam *in Theatro 1. p. cap. 4. tit. 30. num. 3. & cap. 5. tit. 390. num. 4. & p. 2. cap. 2. tit. 15.* Vghellum *Italia Sacra tom. 6. & 7. In Episc. Minorenses*, Lucarinum, Sixtum Senensem, Seraphinum Razzii, Posseuinum, Philippũ Labbe *de Scrip. Eccles.* Miræum *de Scriptoribus sæculi 16 cap. 57. & alios.*

Ambrosius Catharinus in Opusculo de Lapsu hominis, & de peccato Originali *cap. 6.* & Albertus Pighius in prima controuersia de peccato Originis falsò, & hæreticè dixerant asserentes peccatum originis nihil esse aliud, nisi primã Adæ transgressionem actualem; & nihil esse in paruulis vnicuique proprium, & inhærens, quod habeat veram peccati rationem.

Habuimus enim deinde apertissimã Sacrosanctæ Synodi Tridentinæ definitionem in quinta sessione, vbi quatuor sententiæ leguntur, de peccato originis, quæ sunt quatuor argumenta contra Pighij & Catharini errorem.

Circa libros sex contra dogmata nostri Thomæ Cardinalis Caietani, qui prodierunt Parisijs apud Colinæũ consulendi sunt Sixtus Senensis *in quinto, sexto, & septimo libris suæ Bibl. Sanctæ, & alij nostri.*

Sixtus *num.* 157 *lib.* 5. dictæ Bibliothecæ ostendit à Catharino non rectè notari Caietanũ *in Gen.* 18. in eo quod legitur *Abraham in valle Mambræ tres vidisse, & vnum adorasse.*

Vide eiusdem Sixti *Annotationem centesimam lib. 5. Bibl. sanctæ.*

Præterea Catharinus cum dicit *in Gen. 3.* Moysem vna cum corpore viuentem fuisse in Paradisum voluptatis, vt ibi vsque ad finem sæculi viueret vitam mortalem cum Henoch, Helia, & Ioanne, translatum, non est audiendus. Etsi enim videatur id docuisse Ambrosius, vt cerni potest *in Annot.*

nut. 61. lib. 5. in Sixti *Bibl. sancta*, *&* *Annotat.* 91. *lib.* 6. Item S. Hilarius *canone* 20. *in Matthaeum*, quos sequutus est lo: Arboreus Laudunensis, Theologus Parisiensis: nihilominus reclamat veritas hebrææ scripturæ cũ omnibus ferè Ecclesiasticis Scriptoribus.

Insuper erronea putanda est sententia Catharini, qui afferit posse hominem fidelem habere certitudinem fidei de sua gratia.

Corrigendus etiam est in Opusculo de Imaginibus, cum docet, Deum in Decalogo prohibuisse imagines simpliciter; sed illud præceptum fuisse positiuum, & temporale. Ob id putat Deum iussisse fieri imagines Cherubim, vt ostenderet primùm imagines non esse ex suo genere, vel per se malas, sed malas dumtaxat, quòd prohibitas; deinde id sanxit, ne præiudicium Testamento nouo, in quo permittendæ erant imagines, inferretur.

Cæterùm hæc Catharini sententia firmis rationibus reprobatur in schola, & præsertim à Cardinali Bellarmino *lib.* 2. *de Imaginibus sanctorum cap.* 7. *vltra medium*.

Quæstiones quoque duas Catharini de verbis, quibus Christus Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum confecit, proscripsit, atque prohibuit Apostolica Sedes Romana. Consule Indicem librorum prohibitorum à Clemente VIII. Pontifice Maximo euulgatum.

Anno 1554.

AVGVSTINVS de SBARROIA, Cordubensis, ad Sancti Thomæ Hispalensis Vrbis Collegium sodalis, vbi operam in studijs doctissimis Dominicanis diligentissimâ dedit. Theologus, & Philologus inter æquales præstans euasit. Decurso igitur curriculo studiorum, eorundem ponitur à Superioribus Moderator. Cumulatissimè impleuit, quæ sua.

Dominicus Sotus, Princeps sui temporis sacrorum Theologorum hunc audiens coram se disputantem, admiratus hominis acumen, fertur exclamasse: *O felix ingenium infeliciter natum!* Quasi extra natale solum litterarum natus fuerit, scilicet non apud Castellę clarissima gymnasia, litterarum exercitationibus impendi meruisset. Disertissimè ad populum de verbo Dei disserebat. Igitur quà scribendo, quà concionando illustris publico bono foras dedit.

Expositionem Summularum Petri Hispani 1533. in folio.

Dialecticas introductiones, trium viarum placita, Thomistarum, videlicet, Scotistarum, & Nominalium, complectens, duabus partibus, quarum prior anno 1533. Altera verò anno 1535. Hispali prodierunt in folio.

Huic Authori Ludouicus Caruaialius Franciscanus vir doctissimus in Elogio, quod præfatis Dialecticis institutionibus præfixit, veræ, non fucatæ doctrinæ tribuit laudem. Vtpotè qui aduersus sophistas diu, lateque regnantes acerrimum bellum mouit:

Edidit etiam patrio idiomate.

Purificador de la conciencia. Hispali 1550. in 8. & Compluti apud Ludouicum Gutierrez.

Italicum etiam reddidit Iulius Constantinus Præpositus Recanatensis. Venetijs 1581: in 16.

Decessit è vita anno 1554.

Eius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *p.* 1. *fol.* 139. *colum.* 1. *&* 2.

LVDOVICVS de BOLLO, natione Gallus, Conuentus Annesiensis alumnus, Doctor Parisiensis, & Congregationis Gallicanæ Vicarius Generalis 1554. emisit *de Rosario librum* Rosis, & lilijs longè fragrantiorem. Erat Author à sacris concionibus celeberrimus; magnisque ingenij, ac pietatis, vti & eruditionis dotibus exornatus.

Monumenta dicti Conuentus, & Godefridus Languedoc in m. scriptis.

PETRVS EBARDVS, studiosus antiquitatum, cum se addixisset nostræ Religioni, ex corde nauauit operam litteris, in quibus satis profecit. Scripsit:

Vitam B. Delphinæ à Puteo Michaele Comitis, & coniugis S. Auzliasij de Sabiano

biano Comitis Ariani. Et edidit Parisijs.

Eius meminit Antonius Possevinus *in Apparatu sacro*. Quo tempore vixerit, nescio.

MELCHIOR CANO, Hispanus, Oppidum quoddam Toletanæ diœcesis Tarancòn dictum, patriam habuit. Fuit ei Anna germana, ex qua alter Melchior Canus nostræ quoque Religionis ortus est. De hoc suo nepote cum laude loquitur Ioannes Lopez Episcopus Monopolitanus in Historia Ordinis nostri *p. 4. lib. 3. cap. 31.* in vita, & post mortem gloria floruit pietatis. Et Melchior ipse meminit huius sui nepotis in principio *lib. 11.* de locis Theologicis, tunc Viennæ Austriæ mortui. Vbi subdit se composuisse volumen de locis Theologicis eius gratia, illique illud, si vixisset nuncupaturum. At his præteritis, Melchior senior in Cænobio S. Stephani se adscripsit nostræ Religioni. Francisco Victoria maximo illius ætatis doctore operam dedit Theologiæ. Fæcundissimi ingenij vir in studio admirabiles fecit progressus. Animaduertens deinde exacto Theologo, & cuiusuis disciplinæ studioso Historiæ cognitionem necessariam esse (ita ipsemet fatetur *lib. 11. cap. 2.*) vtrique, profanæ, & sacræ studuit perfectissimè. Didicit quoque linguas Orientales, Græcã Hebraicam &c. quibus veluti elegantissimam vestem pulchro corpori, adiunxit eloquentiæ cultum insigem. His omnibus comparatis, reuersus est ad gymnasia. Academia per id tempus viros illos summos, qui huic doctrinæ incumbebant, amiserat. Victoria nempe anno MDXLVI. diem suum (vt diximus ante) obierat. Quare Cano noster docendi locum è cathedra principe occupauit. Vir ergo maxima eloquentia ditatus, in Græca lingua, & Hebraica peritus, in sacris litteris, in Patribus, in Historijs, in D. Thomæ, ac Aristotelis doctrina versatissimus, necnon Theologus celebris, Salmanticæ pluribus annis maximo cum auditorum fructu cathedram primam conscendit, velut & moderatus fuerat Complutensem. In hoc munere Dominico Soto successit. Ad Concilium Tridentinum sub Paulo III. summo Pontifice venit, in quo tam perspicaciæ mentis, atque iudicij maturitatis, quàm profundæ sapientiæ, & singularis facundiæ laudem eximiam communi omnium collegarum sententia reportauit. In Hispaniam reuersus è Synodo rursus Salmanticæ docuit. Philippo II. qui patri, Carolo V. successit in regnis.

Defuncto Francisco de la Cerda, etiam ex Ordine nostro assumptio, qui Capræ Comitis filius fuit, ad præsentationem Caroli Quinti in huius locũ fuit renunciatus Episcopus Insularum Canariarum à Iulio III. Pont. Max. Kalend. Septembris 1552. Deinde quietis, & studiorum amantissimus post breue tempus Episcopatui cum cessisset, electus fuit Prouincialis Hispaniæ. Fungens in Prouincia sua Castellæ hac præfectura, ante annum Toleti supremum obijt diem anno Redẽptionis 1560. Edidit volumen, cui tot admiratores sunt, quot lectores. Titulus.

Locorum Theologorum libri XII. in quibus non modo vera refellendi vniuersos Christianæ religionis hostes, confirmandique sacra dogmata ratio, ac vsus exactè ostenditur; verùm etiam omnia ferè, quæ hodie in controuersia habentur, luculentissimè examinantur. Salmanticæ Posthumum prodijt apud Matthiã Gastium 1562. in folio.

Promouit editionem Dominus D. Ferdinandus de Valdes Hispalẽsis Archiepiscopus, & Hispaniarum Generalis Inquisitor, cui Canus legato edendum reliquerat.

Hoc Volumen non est omninò absolutum: nam destinauerat Author tertium decimum, & alium sequentem, pro operis colophone adiungere, ad quos ipse Canus frequenter Lectorem remittit, vt patet *in lib. 8. cap. 2. Item in libro 10. cap. 3. rursus in lib. 11. cap. 1. & lib. 12. cap. 4.*

Deinde Opus pluries alibi prodijt, vt Venetijs ex officina Bartholomæi Rubini 1567. in 8. Louanij 1569. Coloniæ 1574. & iterũ 1585. apud hæredes Arnoldi Birkmani in 8. & tertio 1603.

cum

cum Relectione de Pœnitentia habita in Academia Salmanticensi 1548. super distinctionem 14.*lib.* 4. Sententiarum. Hæc Relectio distributa est in sex partes.

Seraphinus Radius cum in Academia nostra Regentem ageret studiorũ, in Compendium redegit hoc opus, & Sodalibus nostris explicuit. Impressit Perusij anno 1603. in 4. Vincentius Columbarius, vt sæculo sequenti dicemus anno 1611.

De locis Theologicis Prælectiones, quibus Reuerendissimi D. Melchioris Cani Ordinis Prædicatorum de ijsdem eruditio omnis, compressiùs tamen, ac magis arctè colligitur, atque explicatur, cum vindicatione quorundam grauissimorum Patrum, qui ab ipso Cano passim in suo, alioquin eruditissimo, opere sugillantur, atque reprehenduntur.

Idem fecit Cornelius GonsæusCallidus, siue Callidius Moguntiæ publicatum.

Edidit etiam Canus *Relectionem alteram de Sacramentis in genere*; quæ vna cum superiore Mediolani edita est 1580. in 8.

Aduersus Statum Ecclesiæ Toletanæ, quo infecti sanguine homines à beneficijs huius Ecclesiæ arcentur.

Edidit vna cum Soto *Catechismum Romanum*.

Hunc summis laudibus commendarunt Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 175. Cardinalis Sfortia Pallauicinus *in Historia Concilij Tridentini lib.* 12. *cap.* 1. 10. *& alibi sæpe*, Eisingrenius *in Catalogo testium veritatis*, Boetius Epo *lib.* 2. *Heroicarum, & ecclesiasticarum quæstionum quæstione* 3. Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 430. *&* 431. *Bibl. Hispana* Nicolai *part.* 1. *fol.* 96. 97. *&* 98. Fernandez *inter Scriptores*, Plodius *part.* 2. *lib.* 4. Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 5. *tit.* 129. *num.* 6. *Acta Consistor.* Sixtus Senensis *in Bibl. sancta lib.* 4. Miræus *in Auctario cap.* 549. Razius, & alij.

MICHAEL de VEHO, siue Vehe, Germanus, illustris fuit vitæ integritate, doctrina, & scriptis. Eodem semper constantiæ tenore in hæreticos propugnauit. Igitur gloriosus Antogonista pari fidei zelo, & odio in Lutherum scripsit.

De sacrificio missæ in eum.

Alterum librum, quo probat necessarium non esse laicos communicare sub vtraque specie.

De eo Fernandez *lib.* 3. *Histor Ecclesiast. cap.* 5. *fol.* 349. Eisingrenius, Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 447. *sub* initium, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

IOANNES de ROBLES, natione Hispanus, prouinciæ Castellæ, politiori litteratura, sacrisque litteris ad satietatem peritus, primus extitit Cœnobij Talauerensis Carpentaniæ municipij filius. Circa annum MDXXX. accuratè scripsit Hispanicè.

La vida de F. Iuan Hurtado de Mendoza.

Item *Las fundaciones de algunas casas de la Prouincia de Castilla.*

Fuerat Author Ioanni Hurtado nostræ Religionis ornamento, nobili Salmaticensi, qui Archiepiscopatum Toletanum à Carolo Quinto oblatum lacrymis recusauit, castissimus. Vixit vsque ad hæc tempora.

De eo Marieta in Catalogo Scriptorum nostræ Religionis, Zepeda *in Historia S. Mariæ de Atocha cap.* 22. *Bibl. Hispana* Nicolai *tom.* 1: *fol.* 589. *colum.* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

Anno 1555.

DOMINICVS de VICO, patria Vbetensis, Americanus, homo studijs totus addictus, adeo quidem, vt lucubrando olei plusquã vini (quod de Atheniensi Oratore olim iactatum) consumpsisse videatur.

Fuit quoque claritudine vitæ insignis. Scripsit:

Theologiam Indorum adhuc m. s.

De *Historijs, fabulis, & erroribus eorundem.*

De Magnis nominibus.

Vernaculè autem.

Paraiso terrenal.

Vocabularios, y Artes de la lengua Ca-

biano Comitis Ariani. Et edidit Parisijs.

Eius meminit Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*. Quo tempore vixerit, nescio.

MELCHIOR CANO, Hispanus, Oppidum quoddam Toletanæ diœcesis Tarancòn dictum, patriam habuit. Fuit ei Anna germana, ex qua alter Melchior Canus nostræ quoque Religionis ortus est. De hoc suo nepote cum laude loquitur Ioannes Lopez Episcopus Monopolitanus in Historia Ordinis nostri *p. 4. lib. 2. cap. 31.* in vita, & post mortem gloria floruit pietatis. Et Melchior ipse meminit huius sui nepotis in principio *lib. 11.* de locis Theologicis, tunc Viennæ Austriæ mortui. Vbi subdit se composuisse volumen de locis Theologicis eius gratia, illique illud, si vixisset nuncupaturum. At his præteritis, Melchior senior in Cænobio S. Stephani se adscripsit nostræ Religioni. Francisco Victoria maximo illius ætatis doctore operam dedit Theologiæ. Fæcundissimi ingenij vir in studio admirabiles fecit progressus. Animaduertens deinde exacto Theologo, & cuiusuis disciplinæ studioso Historiæ cognitionem necessariam esse (ita ipsemet fatetur *lib. 11. cap. 2.*) vtrique, profanæ, & sacræ studuit perfectissimè. Didicit quoque linguas Orientales, Græcã Hebraicam &c. quibus veluti elegantissimam vestem pulchro corpori, adiunxit eloquentiæ cultum insigem. His omnibus comparatis, reuersus est ad gymnasia. Academia per id tempus viros illos summos, qui huic doctrinæ incumbebant, amiserat. Victoria nempe anno MDXLVI. diem suum (vt diximus ante) obierat. Quare Cano noster docendi locum è cathedra principe occupauit. Vir ergo maxima eloquentia ditatus, in Græca lingua, & Hebraica peritus, in sacris litteris, in Patribus, in Historijs, in D. Thomæ, ac Aristotelis doctrina versatissimus, necnon Theologus celebris, Salmanticæ pluribus annis maximo cum auditorum fructu cathedram primam conscendit, velut & moderatus fuerat Complutensem. In hoc munere Dominico Soto successit. Ad Concilium Tridentinum sub Paulo III. summo Pontifice venit, in quo tam perspicaciæ mentis, atque iudicij maturitatis, quàm profundæ sapientiæ, & singularis facundiæ laudem eximiam communi omnium collegarum sententia reportauit. In Hispaniam reuersus è Synodo rursus Salmanticæ docuit. Philippo II. qui patri, Carolo V. successit in regnis.

Defuncto Francisco de la Cerda, etiam ex Ordine nostro assumpto, qui Capræ Comitis filius fuit, ad præsentationem Caroli Quinti in huius locũ fuit renunciatus Episcopus Insularum Canariarum à Iulio III. Pont. Max. Kalend. Septembris 1552. Deinde quietis, & studiorum amantissimus post breue tempus Episcopatui cum cessisset, electus fuit Prouincialis Hispaniæ. Fungens in Prouincia sua Castellæ hac præfectura, ante annum Toleti supremum obijt diem anno Redẽptionis 1560. Edidit volumen, cui tot admiratores sunt, quot lectores. Titulus.

Locorum Theologorum libri XII. in quibus non modo vera refellendi vniuersos Christianæ religionis hostes, confirmandique sacra dogmata ratio, ac vsus exactè ostenditur; verùm etiam omnia ferè, quæ hodie in controuersia habentur, luculentissimè examinantur. Salmanticæ Posthumum prodijt apud Matthiã Gastium 1562. in folio.

Promouit editionem Dominus D. Ferdinandus de Valdes Hispalẽsis Archiepiscopus, & Hispaniarum Generalis Inquisitor, cui Canus legato edendum reliquerat.

Hoc Volumen non est omninò absolutum: nam destinauerat Author tertium decimum, & alium sequentem pro operis colophone adiungere, ad quos ipse Canus frequenter Lectorem remittit, vt patet *in lib. 8. cap. 2. Item in libro 10. cap. 3. rursus in lib. 11. cap. 1. & lib. 12. cap. 4.*

Deinde Opus pluries alibi prodijt, vt Venetijs ex officina Bartholomæi Rubini 1567. in 8. Louanij 1569. Coloniæ 1574. & iterũ 1585. apud hæredes Arnoldi Birkmani in 8. & tertio 1603.

cum

cum Relectione de Pœnitentia habita in Academia Salmanticensi 1548. super distinctionem 14. *lib.* 4. Sententiarum. Hæc Relectio distributa est in sex partes.

Seraphinus Ractius cum in Academia nostra Regentem ageret studiorũ, in Compendium redegit hoc opus, & Sodalibus nostris explicuit. Impressit Perusij anno 1603. in 4. Vincentius Columbarius, vt sæculo sequenti dicemus anno 1611.

De locis Theologicis Prælectiones, quibus Reuerendissimi D. Melchioris Cani Ordinis Prædicatorum de ijsdem eruditio omnis, compressiùs tamen, ac magis arctè colligitur, atque explicatur, cum vindicatione quorundam grauissimorum Patrum, qui ab ipso Cano passim in suo, alioquin eruditissimo, opere sugillantur, atque reprehenduntur.

Idem fecit Cornelius Gonsæus Callidus, siue Callidius Moguntiæ publicatum.

Edidit etiam Canus *Relectionem alteram de Sacramentis in genere*; quæ vna cum superiore Mediolani edita est 1580. in 8.

Aduersus statum Ecclesiæ Toletanæ, quo infecti sanguine homines à beneficijs huius Ecclesiæ arceantur.

Edidit vna cum Soto *Catechismum Romanum*.

Hunc summis laudibus commendarunt Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 175. Cardinalis Sforcia Pallauicinus *in Historia Concilij Tridentini lib.* 12. *cap.* 1. 10. *& alibi sæpe*, Eisingrenius *in Catalogo testium veritatis*, Boetius Epo *lib.* 2. *Heroicarum, & ecclesiasticarum quæstionum quæstione* 3. Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 430. *&* 431. *Bibl. Hispana* Nicolai *part.* 1. *fol.* 96. 97. *&* 98. Fernandez *inter Scriptores*, Plodius *part.* 2. *lib.* 4. Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 5. *tit.* 129. *num.* 6. *Acta Consistor.* Sixtus Senensis *in Bibl. sancta lib.* 4. Miræus *in Auctario cap.* 549. Razius, & alij.

MICHAEL de VEHO, siue Vehe, Germanus, illustris fuit vitæ integritate, doctrina, & scriptis. Eodem semper constantiæ tenore in hæreticos propugnauit. Igitur gloriosus Antogonista pari fidei zelo, & odio in Lutherum scripsit.

De sacrificio missæ in eum.

Alterum librum, quo probat necessarium non esse laicos communicare sub vtraque specie.

De eo Fernandez *lib.* 3. *Histor Ecclesiast. cap.* 5. *fol.* 349. Eisingrenius, Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 447. *sub* initium, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

IOANNES de ROBLES, natione Hispanus, prouinciæ Castellæ, politiori litteratura, sacrisque litteris ad facietatem peritus, primus extitit Cœnobij Talauerensis Carpentaniæ municipij filius. Circa annum MDXXX. accuratè scripsit Hispanicè.

La vida de F. Iuan Hurtado de Mendoza.

Item *Las fundaciones de algunas casas de la Prouincia de Castilla.*

Fuerat Author Ioanni Hurtado nostræ Religionis ornamento, nobili Salmaticensi, qui Archiepiscopatum Toletanum à Carolo Quinto oblatum lacrymis recusauit, carissimus. Vixit vsque ad hæc tempora.

De eo Marieta in Catalogo Scriptorum nostræ Religionis, Zepeda *in Historia S. Mariæ de Atocha cap.* 22. *Bibl. Hispana* Nicolai *tom.* 1: *fol.* 589. *colum.* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

Anno 1555.

DOMINICVS de VICO, patria Vbetensis, Americanus, homo studijs totus addictus, adeo quidem, vt lucubrando olei plusquã vini (quod de Atheniensi Oratore olim iactatum) consumpsisse videatur.

Fuit quoque claritudine vitæ insignis. Scripsit:

Theologiam Indorum adhuc m. s.

De Historijs, fabulis, & erroribus eorundem.

De Magnis nominibus.

Vernaculè autem.

Paraiso terrenal.

Vocabularios, y Artes de la lengua Cachi-

chiquil, y de la vera paz, y de otras seis: quibus omnibus varios tractatus edidit.

Occisus fuit ab Indis Christianæ fidei hostibus anno labente 1555.

De eo scripserunt Antonius Leonius *in Bibl. Indica Occidentali tit.* 17. & 18. Antonius Remesal *in Historia Prou. de Chiapa Ord. Prædicatorum lib.* 10. *cap.* 6. 7. & 8. *num.* 3. *Bibl. Hispana* Nicolai *tom.* 1. *fol.* 258. *col.* 1. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m.s.*

HIPPOLYTUS CIETA, Venetus absolutissimè scripsit quædam opera de Musica, ex quibus Moderni, vt Scipio Cerreto, & alij, mutuati sunt plurima.

Hunc inter Scriptores retulerunt Sansouinus in Venetijs, Plodius *de viris illustr. Ordinis part.* 2. *lib.* 4.

HIERONYMUS MUGNOZ, de Teuar, siue Teuariensis, natione Hispanus, vir pius transtulit ex Italico in Idioma Latinum:

Homilias Fratris Hieronymi Sauonarolæ Ferrariensis Dominicani in Ruth.

Præterea *Homilias eiusdem in tria alia loca* Sacræ Scripturæ. Salmanticæ, typis Ioannis à Canoua 1556. in 4.

De eo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 447. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptorib. Ordinis m.s.*

IOANNES SOMERETON, Anglus, noster professione, vir summæ integritatis, & eloquens, Nordouicensis Cœnobij scripsit.

Sermones per annum. Qui m. s. extabant in Londinensi Bibliotheca.

Ita Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 249.

Reor hunc elapsis sæculis floruisse: quo claruerit anno non reperio.

BARTHOLOMAEVS de las CASAS, siue Casaus, patria Hispalensis, familia nobilissimus, Primùm admodum puer Anno MCDXCIII. in famulatu Christophori Columbi, qui Dux expeditionis clarissimæ iterum illuc petebat, in nouum Orbem Americanum perrexit. Ita ex ore eiusdem Bartholomæi se audiuisse Augustinus Salutius Dominicanus, satis idoneus testis in Tractatu *de Monetis Hebræorum* nondum vsque modo typis edito scriptum reliquit. Causa huius itineris fuit Bartholomæo, quoniam parens suus, Antonius, erat in comitatu Columbi. Reuersus est deinde cum genitore Bartholomæus ad propria anno Domini MCDXVIII. Redux ergo in patriam, ibi sedulam operam dedit sacrorum canonum studio. Hoc absoluto, Deo animas lucraturus vnà cum aliquibus sacerdotibus rursus contulit se ad Indos. Ad Hispaniolam appulit Insulam, quam S. Dominici dicunt, in qua nonnullis perstitit annis. Tandē sacerdotio initiatus, incolas *Zaguarame*, oppidi Cubæ, vt moris est, accepit in clientelā. Huic tamen renunciauit, proposuitq; sibi in posterū Indorū tueri omnimodam libertatem. De hoc cum Ferdinando Rege catholico tractaturus, in Hispaniam ex America nauigauit. Fefellit ob obitum Regis, qui contigit sub id tempus, spes eum. Nec aliæ difficultates, & aliæ, quæ retardabant negotium, in Hispania, & America defuere. Hinc mundanorum pertæsus in Insula Hispaniola inter nostros Dominicanos voluit accenseri. Et ne Indi ab Hispanis, sub quorum ditione degebant, quoquo modo asperè tractarentur, visitauit rursus Hispaniam. Vtque comperit sanctissimis legibus eorum indemnitati fuisse rectè prouisū, petijt Cœnobiū suū, indeque impiger *Verè Indorum Apostolus* Mexicum cogitauit. In eius, & Guatemalæ Conuentibus Theologos, & sacræ Scripturæ interpretes sibi perfamiliares fecit. Guatemalesem Antistitem iuuit eximiè, cuius auspicijs denuò ad Carolum V. Cæsarem redijt. Ad hunc igitur destinato, totus animus eius exarsit ob percrebescentes quotidie per orbem illum magis, ac magis in Indos calamitates. Per id tempus Carolus V. per alias terrarum oras peregrinabatur. Post triennium reuerso in Hispaniam Cæsare, impiger vir, & industrius cæpit de sæuitia morum insimulare Hispanos, de auaritia, de insultibus, de tirannide. Illacrymabat Indorum miserijs, exponebat supplicibus libellis Imperatori eorum deplorabilem seruitutem; de illo-

illorum querebatur afflictionibus, de internecione, qua miserabiles afficiebantur quotidie. Gloriosissimum Cæsarem indignitate rei permotũ, intimè misertũ est causæ. Illã enim ingentem tam longè, lateque propagati Imperij gloriam pessimorum quorundam rapacitate defloratam ex toto corde dolebat. Ea propter præstantioribus Theologis, & Legistis Vallisoletum conuocatis tantam rem seriò examinandam, totiusque expeditionis Indicæ disquirenda iura commisit. In eo consessu sustinuit partem aduersam Ioannes Genesius de Sepulueda, Cordubensis, Theologus, & Cæsareus Chronographus. Steterunt autem ex aduerso nostri Dominicani cum Casa, imò & Cõplutensis Academia, sicut refert Gomezius *de rebus gestis Ximenij Cardinalis lib. 8.* Quare Genesius à Melchiore Cano *lib. 11. de locis Theologicis cap. 2.* non probatur. Noster Dominicus Soto (vt dicemus anno 1560.) argumenta vtriusque partis perpendit fideliter, scitè summam collegit, & mira integritate Cæsari retulit. Asserti fuerunt Indi in libertatem, & sanctissimis legibus in posterum tautum est, vt innumerus ille populus iustè, ac innocenter haberetur sub ditione. Ab eo tempore in S. Gregorij Vallisoletano Collegio manens plura excogitauit, scripsit, & regijs Administris pro dictæ rei complemento suppeditauit. Quare earum legum, quæ anno 1543. pro rectè Indorum administrando imperio sancitæ fuerunt, habendus est Author Casa. Post tot præclara suæ doctrinæ, ac singularis virtuis experimenta, post quam recusauerat Cusco, Vrbi Peruani regni dari Episcopus; Carolò V. promouente, obedientia compellente, rei necessitate obstrictus, ac domesticis precibus condescendens Chiapensem acceptauit Ecclesiam gubernandam. Igitur à Paulo III. creatur die 19. Decembris anno 1543. Antistes. In hac dignitate constitutus, quæ Pastoris optimi munia sunt, adimpleuit. Pro libertate Indorum, ac patrocinio pertulit multa. Cumque necdum post tot hominum, rerum discrimina, post tot reditus per Oceanum, se videret compotem voti, nauiganit vltimum in Hispaniam. Illuc perueniens Episcopatum suum contentus nuncupatione dignitatis ab anno 1551. aut circiter vsque ad annum 1555. ætatis suæ 92. quo Matriti obijt, renunciauit Pontifici. Obdormiuit pijssimus Pastor (vt dixi) anno 1555. mense Iulio. Sepultusqus fuit apud nostros Vallisoleti.

Magnis animis scripserunt contra Indos, & nostrum Bartholomæum Ioannes Genesius de Sepulueda, Cordubensis, Bartholomæus de Frias Albornotius.

Scripsit Bartholomæus, alter Moyses, qui pro gente sua pertulit multa, in defensionem Indorum.

Principia quædam, ex quibus procedendum est in disputatione ad manifestãdam, & defendendam iustitiam Indorum. Vernaculè.

Breuissima Relacion de la destruicion de las Indias. Hispali 1552.

Hæc latinè, & alijs linguis hodie habetur.

Gallicè conuersam fuisse à Iacobo Migrodde, Antuerpiæ per Franciscum Raphelengium testatur Verderius in Bibliotheca.

Italicè eam vertit Iacobus Castellanus. Venetijs apud Marcum Ginammum 1630. in 4.

Excusa est quoque Latinè apud Batauos.

La disputa, y controuersia entre el Obispo, y el Doctor Gines de Sepulueda sobre que el Doctor contendia, que las conquistas de las Indias contra los Indios eran licitas, y el Obispo por el contrario defendiò, y afirmò auer sido, y ser imposible no ser ilicitas, tyranicas, iniustas, y iniquas la qual question se ventilò, y disputò en presencia de muchos Letrados, Theologos, y Iustas en vna Congregacion, que mandò su Magestad juntar el año de MDXLII. en Valladolid.

Alius liber continet las replicas, que el Obispo hizo contra las soluciones de las doce obiectiones, que el Doctor Sepulueda hizo contra el Sumario de su Apologia.

Alius complectebatur treinta Proposiciones muy iuriditas, en las quales sumaria, y succintamente se tocan muchas cosas pertenecientes al directo que la Iglesia,

sa, y los Principes Christianos tienen ò pueden tener sobre los Infieles de qualquier especie, que sean: majormente se assigna el verdadero, y fortissimo fundamento, en que se asienta, y estriba el titulo, y señorio supremo, y vniversal que los Reyes de Castilla, y Leon tienen al Orbe, que llamamos Occidentales Indias, por el qual son constituidos vniversales señores, y Emperadores en ellas sobre muchos Reyes. Apuntanse tambien otras cosas concernientes al hecho acaecido en aquel Orbe notabilissimas, y sabidas &c.

Tratado, que el Obispo compuso por comission del Consejo Real de las Indias sobre la materia de los Indios, que se han hecho en ellas esclauos: El qual contiene muchas razones, y autoridades juridicas, que pueden aprouechar à los Lectores para determinar muchas, y diuersas questiones dudosas en materia de restitucion.

Entre los Remedios, que el Obispo refiriò por mandato del Rey en los ajuntamientos que mandò hazer su Magestad de Prelados, y Letrados, y personas graues en Valladolid el año de MDXLII. para reformacion de las Indias, el octauo en Orden es el siguiente, donde se asignan veinte razones, por las quales prueba no deberse dar los Indios a los Españoles en encomienda, ni en feudo, ni en vasallage, ni de otra manera alguna, si su Magestad; como desea, quiere librarlos de la tirania, y perdicion, que padecen &c.

Fortasse hæc pars est illa sub titulo Italico *Il supplice Schiauo Indiano*, ex interpretatione Marci Ginammi edita est Venetijs apud eundem Ginammum 1636. in 4.

Alius continet Auisos para los Confessores de las Indias.

Alius amplectitur *Tratado comprobatorio del Imperio soberano, y Principado vniversal, que los Reyes de Castilla, y Leon tienen sobre las Indias.*

Omnes prædicti Tractatus impressi fuerunt Hispali anno 1552. in 4.

Præter hæc, Anno 1597. à Collegio Gregoriano Pinciæ Vrbis allata fuerunt in Bibliothecam Regiam S. Laurentij ad Scuriale infrascripta. Ita refert Aegidius Gonzalez Dauila *in Theatro Ecclesiastico Chiapensis Ecclesiæ.*

Apologetica Historia sumaria quanto a las calidades, disposicion, descripcion, Cielo, y suelo destas tierras, y condiciones naturales, politicas, republicas, maneras de viuir, y costumbres destas gentes de las Indias Occidentales, y meridionales, cujo imperio soberano pertenece a los Reyes de Castilla. Volumen est ingens nempe foliorum octingentorum, & triginta. Authoris exaratum est manu, illudque Antonius de Remesal in Historia Prouinciæ Chiapensis Ordinis Prædicatorum *lib.* 10. *cap.* 24. magnopere laudat: Omnigena enim scatet eruditione.

Vna Historia general de Indias. Tribus voluminibus, quorum primum viginti quatuor supra sexcenta folijs cōstat. Ita Dauila. Alterum folijs 197. ita Remesal vbi supra. De tertio nihil refertur.

Hac Historia satis profecit Antonius de Herrera Tordesillas in sua Historia Generali Indiarum quatuor voluminibus. Sic Remesal notauit loco citato.

Diez, y seis remedios contra la peste, que entonces comenzaua, y à toda priessa iua destruiendo las Indias.

Horum octauum remedium anno 1552. Hispali typis dedit. Ita Remesal.

Sumario de lo que el doctor Sepulueda escriuiò contra los Indios. folijs 94.

Doce quadernos de las disputas, que tuuo con el Obispo de Darien, y el Doctor Sepulueda. folijs 184.

Latinè verò.

De Thesauris. folijs 192.

De cura à Regibus Hispaniarum habenda circa Orbem Indiarum; & de vnico vocationis modo omnium gentium ad ad veram Religionem. folijs 63.

De Iuridico, & Christiano ingressu, & progressu Regum nostrorum in regno Indiarum. folijs 61.

Testamentum, & Codicillus, quos duos libros Philippo II. Regi obtulit ante mortem. Meminit horum Emmanuel Rodriguez *Quæstionum Regularium tom.* 2. *quæst.* 99. *art.* 4.

Item *librum de Promulgatione Euangelij*, & librum lingua patria de eadem materia.

De iuuandis, & fouendis Indis. Magnæ molis opus, quod seruatur in Biblio-

bliotheca nostra in Mexicano Cōuentu.

Præterea *Vtrum Reges iure aliquo subditos à Regia Corona possint alienare*.

Hic tractatus laudatur à D. Thoma Tamajo in Collectione librorum Hispanorum.

Doctrina horum librorum approbata fuit à Collegio S. Gregorij Vallisoletani, ab Vniuersitate Salmanticensi, & Complutensi. Admiranda siquidem est doctrina huius eruditissimi Patris: præsefert enim Theologum celeberrimum, ciuilis, ac Canonici iuris consultissimum, magnum Historicum, & Pastorem amantissimum Gregis sui.

Multis de Bartholomæo agunt Vincentius de las casas Hispalensis Dominicanus *in Historia M. S. Noua Hispania*, Ioannes de Torquemada Franciscanus *libris de Monarchia Indica*, Antonius de Herrera *in varijs locis, qua in vnum collegit* D. Ioannes de Solorrano *lib. 2. de Iure Indiarum cap. 1. num.* 27. Alphonsus Fernandez Ordinis nostri *lib. 1. Historia Ecclesiastica nostri temporis cap. 6.* Franciscus Lopez de Gomora *in Historia Peruana cap.* 77. Augustinus Dauila Padilla *in Historia Mexicana Ordinis Prædicatorum lib. 1. cap. 97. vsque ad* 107. Antonius Remesal *per totam Historiam Prouincia Chiapensis Ordinis nostri nempe lib. 2. à cap. 10. vsque ad 23. sparsim: & lib. 3. à cap. 1. vsque ad 17. & lib. 4. à cap. 10. vsque ad 13. & lib. 5. cap. 3. 5. & 9. lib. 6. à cap. 1. ad 4. & 10. & 12. lib. 7. cap. 4. 5. 7. 8. 13. 15. 16. 17. lib. 8. cap. 3. 4. 5. 11. 13. 27. & maximè lib. 10. cap.* 25. Bibliotheca Hispana Nicolai *p. 1. fol.* 149. 150. *&* 151. Gil. *in Theatro Ecclesia Chiapensis*, Fontana *in Theatro p. 1. c. 5. tit. 164. num.* 1. Plodius *de viris illustr. Ord. p. 2. lib.* 4. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.*

IOANNES MARIA de TOLOSANIS, e Colle, de Conuentu S. Marci Florentino, celebris Philosophus, & Theologus, in alijsque etiam versatus, præsertim in Mathematicis. Insuper peritissimus, & diligens rerum antiquarum scrutator, ac historicus nulli secundus.

Edidit *Librum de maxima Solis declinatione*.

Elucidarium rerum antiquarum sacrarum, & profanarum. Ad Fr. Zanobium Acciaiolum.

Expositionem locorum obscurorum Sacra Scriptura.

Item *disputationem de S. Maria Magdalena ad Opusculum Iacobi Fabri*.

Quasdam alias disputationes subtilissimas, quæ extant Florentiæ in Bibliotheca nostra S. Marci.

Item *de Correctione temporum, idest de vero computo annorum ab Orbe condito vsque ad Aduentum Christi*. Venetijs in 4. anno 1546.

Additiones ad Io: Lucidum Samotheum.

Insuper Breuem notam Kalendarij Romani; vt adamussim Pascha Resurrectionis celebretur.

Hoc opus ad Sacrum, & Oecumenicum Concilium Tridentinum transmisit. Ex quo postea plurima mutuatus est P. Christophorus Clauius. Venetijs 1545.

De eo vide Antonium Lusitanum *in Bibliotheca Ordinis pag.* 155. Seraphinum Razium, Plodium *de viris illustr. Ord. part. 2. lib.* 4. Michaelem Pocciancium, Fontanam *de Romana Prouincia c.* 6. Antonium Possevinum *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 219. Monumenta Florentini Conuentus S. Marci.

Possevinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 217. hæc opera tribuit Ioanni Mariæ Florentino. Postea fol. 219. ponit Ioannem Mariam cognomento Tolosano, cui attribuit

Additiones ad temporum emendationes Ioannis Lucidi Samothei.

Breuem item Kalendarij Romani emendationem de Paschate ritè celebrando ad Concilium Tridentinum. Quæ cum eodem Ioanne Lucido emissa est in lucem Venetijs anno 1546. Atque eiusdem Ioannis Mariæ putat esse Libellum de Maxima Solis declinatione.

At ego indubitatè puto hunc vnicum esse Ioannem, & non duos.

IOANNES SLOTANVS, GEFFENSIS (qui Vicus est altero lapide à Silua-Ducis, quod est oppidū in Braban-

bantia) Doctor Theologus, & Inquisitor Coloniensis, nec non fratrum nostrorum ibidem vigilantissimus Prior, suæ doctrinæ specimina nobis reliquit.

Sermones elegantes, seu Homilias de mysterijs diuinæ Incarnationis, & nostræ Redemptionis in folio.

De *octo beatitudinibus sermones XIV.*

De *retinenda Fide catholica libros nouem.*

De verbi Dei virtute, & Ecclesiæ insuperabili potentia libros quinque.

De baptismo paruulorum, alijsque Fidei nostræ capitibus tractatus varios. Coloniæ 1550. & 1555. fecit publici iuris.

De Ieiunio.

Extat eiusdem liber Disputationum contra Iustum Velsium, ibidem in 8. publicatus.

Ita Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap.* 68. Eisingrenius, Antonius Posseuinus, *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 248. qui eum appellat Scholotanum Gossensem.

BEATVS IOANNES MICON, siue Miconius, Hispanus, gente Valentinus, patria ex Polomar Vallis d. Albaida Oppido, Prouinciæ Aragoniæ, concionandi munere præstantissimus, aliquando Moderator Vigilantissimus, quem virum doctrina, omnimodæ virtutis, & sanctimoniæ fama clarissimum, nec non miraculorum gloria coruscum appellant *in Concert. Prædic.* Alphonsus Fernandez, Bibliotheca Hispana Nicolai *p.* 1. *fol.* 568. *colum.* 2. & communiter alij.

S. Ludouici Beltrandi Magister solertissimus fuit, & S. Francisci Borgiæ confessarius, & in vita spirituali director, cum esset Dux Gandiæ. Verè miræ sanctitatis exemplar, quem & ipsi Mauritani admirati sanctum prædicabant, & vt sanctimonia eminentem veneratus est idem Sanctus Ludouicus Beltrandus. Vox Turturis Grauinæ *p.* 2. *c.* 23.

Scripsit *Officium de pretioso sanguine Christi.*

Hoc officium maximis laudibus cõmendatum fuit in nostris comitijs generalibus Romæ anni MDXLV.

Item *Rosarium, siue Psalterium nominis Iesu.* Primùm Valentiæ. Deinde anno 1590. in 4. Romæ editum cum Commentarijs Gundisalui Pontij Legionensis.

Item *de Scriptoribus nostræ Prædicatorum Familiæ.*

Postremò *Opusculum de sodalitate nominis Iesu*, quod vnà cum libro de Rosario, siue Psalterio nominis Iesu Romæ opera Gundisalui Pontij Legionensis, Hispalensis editum fuit apud Ioannem Baptistam de Caualerijs in 4.

Valentiæ sanctè decessit anno Redemptionis humanæ 1555. Pridie Kalendas Septembris.

Eius meminerunt Vincentius Blasius de Lanuza in Historia Ecclesiastica Aragoniæ *lib.* 5. *c.* 40. Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 67. vbi habet: *Magna sanctitatis opinione* 1555. *ex hac vita migrauit.* Bibliotheca Hispana vbi supra sic concludens: *Obijt Sanctissimus vir pridie Kalendas Septembris MDIX.* & vt prætercam ceteros, Martyrologium Dominicanum Antiquum eum reponens inter Beatos Cõfessores Ordinis his verbis. *Frater Ioannes Michonus Prouinciæ Aragoniæ, Magister, & Prouincialis eiusdem Prouinciæ vir fuit sanctissimus, atque admirabili vitæ integritate, & prudentiæ laude excelluit, miraculis quoque multis nobilitatus, cuius beatum corpus in magnificentius sepulchrum elatum in Valentino Conuentu, frequentissimo populi concursu, & magna veneratione colitur huius sancti viri res præclarissimè gestas optima fide scriptis consignatas speramus magno Christianæ Reipublicæ commodo propediem prodituras in lucem.*

Laurentius Palmirenus, liberalium artium apud Valentinos Professor eius vitam conscripsit. Antonius Lusitanus *in Chronico anno* 1550: *fol.* 327.

Anno 1556.

IOANNES à CRVCE, in Conuentu de Atocha Matritensi fuit in Ordine nostro admissus. Ob doctrinam, prudentiam, & probatissimos mores, quæ parili laude ab Antonio Senensi Lusitano in Bibliotheca Ordinis folio 160. commendantur, diu man-

mansit in Lusitania. In qua prouincia, quæ ei plurimum debet ob magnam ibi nauatam strenuè operam plurimos annos in educatione religiosissima iuuentutis, religiosas variorum Conuentuum exercuit Præfecturas. Scripsit Hispanicè.

Chronicon Ordinis nostri duobus voluminibus, & prosequebatur reliqua; sed morte illum præoccupante, absoluere non potuit, quæ conceperat. Primum volumen fuit impressum Olisipone anno 1567. in folio.

Alterum missum fuit Salmanticam ad Patres illius Conuentus, vt ibi prelo datum prodiret in lucem.

Item hispanicè Librum eruditum.

Per Dialogos de necessitate, obligatione, & fructu Orationis vocalis, de alijs virtutibus, ac de caremonijs, quas peragunt Christiani. His accessit sermo D. Chrysostomi in Psalmum XLI.

Item *Tractatum apposuit Vincentij Lirinensis*, ad dialogos conferentem, quem idem Ioannes à Cruce transtulit è Latino, Salmanticæ apud Ioannem de Canoua anno 1555. in 4.

Eosdem dialogos deinde ipsemet Auctor retulit in latinum.

Vincentius Lirinensis floruit Theodosio, & Valentiniano Imperatoribus in Gallia presbyter.

Vertit etiam è Latino *Historiam, Ecclesiasticam*, quam Tripartitam appellant. Hanc Cassiodorus Senator è tribus Græcis Chronographis, Socrate, Sozomeno, & Theodoreto desumpsit. Hæc bis commissa fuit typis, primùm absque nomine Authoris, Olissipone anno 1541. in folio. Ad Ioannem III. Lusitaniæ Regem. Deinde Conimbricæ expresso nomine Authoris Ioannis à Cruce Ord. Præd.

Præterea transtulit Summam mysteriorum Christianæ fidei Francisci Titelmani Minoritæ; cum alijs. Salmanticæ apud Andream de Portonarijs anno 1555. in 8.

Inter hæc legitur quædam Epistola Eucherij Episcopi Lugdunensis ad Valerianum, qua illum ad contemptum Mundi hortatur.

Hanc adnexuit Ludouicus Granatensis suis operibus post illud, *Ducem Peccatorum*, nuncupatum, & laudat Ioannem à Cruce interpretem.

Epistolam illam Eucherij Episcopi Lugdunensis, qui anno Domini 441. vixit Leone II. Pontifice Maximo, puto non ad Valerianum; sed ad Veraniū, siue ad Veranum datam. Scribebat enim Eucherius ad Veranium, & Salonium filios suos, quos genuit antequam ad Episcopatum vocatus esset ex vxore sua legitima.

Tandem *Duos supra triginta sermones, quibus declarantur diuinæ legis præcepta, articulique fidei, atque Sacramentorum*. Compluti anno 1568. in 8.

Claruit anno currente 1556.

Hunc summopere commendarunt Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis fol.* 160. Fernandez, Gabriel de Zepeda *in Historia S. Mariæ de Atocha cap.* 24. Bibliotheca Hispana Nicolai *p.* 1. *fol.* 517. *colum.* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M.S.* Martyrologium Dominicanum Antiquum, Plodius *de viris illust. Ordinis p.* 2. *lib.* 4. Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 67.

IVSTINVS, fortasse alter ab illo, quem recensui anno 1242. & cui Patres in Generali Capitulo mandauerūt anno dicto, vt vitam Sancti Dominici scriberet, edidit.

Chronicon Ordinis nostri.

Castillus *in Præfatione Chronicorum.*

THOMAS SENENSIS, acuto fuit ingenio, & omni litteratura ornatus; peritus in primis Historiæ cùm sæcularis, tum sacræ. Me tempus, quo floruerit, latet. Scripsit:

Chronicon Ordinis nostri.

Castillus *in Præfatione Historiæ nostræ Religionis.*

CONRADVS, cuius Castillus in præfatione Chronicorum nec patriam, nec tempus, quo claruerit, prodit. Comprehendimus tamen ex opere peritum fuisse Historia: scripsit enim.

Chronicon Ordinis nostri.

Ita Castillus *in præfatione Historiæ nostræ Religionis.*

Fuit Conradus Prouincialis Germaniæ. Ex eodem.

BERNARDVS de NIEVEA, quod est oppidum diæcesis Segobiensis, vbi

amplexus fuit nostram Religionem, Præsentatus, ex Conuentu S. Mariæ de Nieua legendo, & disputando celeberrimus effulsit. Postremo à speculatiua descendens ad Moralia fructuosè scripsit patria lingua.

Sumario Manual de informacion de la Christiana conciencia. Quod valde à Ioanne Marieta laudatur. Medinæ à Campo, typis Francisci del Canto 1556. in 4.

De eo Ioannes Marieta...... Bibliotheca Hispana Nicolai *pars.* 1. *fol.* 176. *colum.* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.*

MATTHAEVS ORYVS, Hispanus, alijs Matthæus Ori Gallus, Conuentus Dinannensis alumnus, fuit Regens, & Prior in studio, & Cænobio Parisiensi, Vicarius Congregationis Gallicanæ, ac simul per Galliam vniuersam Generalis Inquisitor, & Pauli III. Iulij III. Marcelli II. & Pauli IV. Pontif. Max. Pœnitentiarius; item Concionator excellentissimus, & pater summæ perfectionis, *qui etiam* (verba sunt eruditissimi Posseuini *tom.* 2. *Apparatus fol.* 420.) *Societatis nostræ Iesu primos Fundatores egregiè aduersus calumniatores iuuit.* Hæc Posseuinus.

Sacros illos primæuos Patres calūnijs exagitabat Doctor Hortensius cū alijs maleferiatis hominibus.

Scripsit doctissimè.

De Iustificatione.

De Peccato Originali:

In illam sententiam Pauli: Volo quinque verba loqui.

Librum contra hæreses, quas omnes ad septem reduxit capita, easque assimilauit septem capitibus bestiæ Apocalypsis, & Scholam hæreticorum bestiæ illi.

Item *Librum prænotatum Alexipharmacon aduersus hæreses.* Venetijs anno 1551.

In hoc libro de rebus in Ecclesia controuersis tam profundè discutit, vt Papa Iulius III. voluerit ipsum coram frequenti Cardinalium Conuentu dicentem audire. Diuersus est à præcedenti, cui titulus *septem scholæ aduersus Hæreses.*

Item *de SS. Imaginibus.*

Prætereà *Varia Opuscula de materijs Theologicis, & Philosophicis.*

Et alia plura.

De eo Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ord. pag.* 174. Ambrosius Gozæus, Sixtus Senensis *in Bibl. Sancta*, Plodius *de viris illustr. Ord. part.* 2. *lib.* 1. *&* 4. Grauina, Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 420.

Anno 1557.

BALTHASSAR SORIONVS, seu Sorius, Hispanus, Aragonensis, Valentinus, ibidem filius Cœnobij S. Honuphrij S. Theol. Magister, Prouinciæ Aragoniæ aliquando Moderator, Religione, ac doctrina nobilis, rerum agendarum prudentia insignis, varia, & omnigena eruditione refertus, zeloque, erga Prædicatoriæ familiæ ornamentum, præstans, edidit.

Librum de viris illustribus Prouinciæ Aragoniæ, ex Martyrologio Dominicano.

Librum in laudem Beatissimæ Virginis Mariæ, quem prænotauit *Mariale*, Derthusæ, quæ ciuitas est Cataloniæ in Hispania) anno 1538. in 4.

Contra septē Blasphemias super B. Virginem, & Ioseph, ad Episcopum Ilerdensem Valentiæ 1511. & Barcinone 1522.

Sermones de Sanctis.

Decem homilias in Psalmum XLIV. dicatas Duci Calabriæ.

Eiusdem Balthasaris Sorij *Apologeticus pro vnica Maria Magdalena, aduersus Iacobum Fabrum* 1517. in 4. Cæsaraugustæ prodijt.

Iacobus Faber, Stapulensis, Philosophus Parisiensis edidit multa inter alia;

Opusculum de tribus Magdalenis editum Cadomi 1515. & Parisijs 1523.

At huius opera egent repurgatione, iuxta censuram Patrum Tridentinorū Ita Molanus *in M. S. Bibl. sacra* & Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 30. Sorius in hunc scripsit Apologiam.

Hoc ipso tempore Iodocus Clichtoueus Parisiensis Theologus, & Marcus de Grandi-Valle (vt Schotus refert) hoc idem argumentum tractarunt

runt de vnica Magdalena.

Vixit vsque ad annum gratiæ 1557. & centenarius è vita excessit.

De eo Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap.* 57. Alphonsus Fernandez *in Concert. Pred.* Andreas Schottus *in Bibliot. Hispaniæ*, Matraccius *in Bibl. Mar.* Lusitanus *in Bibl. f.* 38. Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4. Martyrol. Dominicanum, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 144. *colum.* 2.

PETRVS de IRVROSQVI, gente Nauarrus ponitur hoc anno à Bibliotheca Hispana: At nos posuimus eum anno 1297. Nec puto hos esse duos. Hæc addam ex Bibliotheca prædicta, Irurosqui almæ nostræ Religioni fuisse in Conuentu S. Iacobi Pampilonensi aggregatum. Parisijs Doctorem Theologum fuisse renunciatum, floruisseque Barcinone, Vbi & obijt. Præterea in Sacris Scripturis peruoluendis adeo diligentem, & assiduum extitisse, vt lumen oculorum amiserit tandem senex.

Hæc opera eius recenset.

Seriem totius Euangelij Iesu Christi ex quatuor Euangelistis concinnatam Stellæ Nauarrorum 1557. in folio.

Hæc recensita ibidem fuit à nobis.

In caput 11. *Diui Pauli Prima Epistola ad Corinthios de Eucharistia Commentarium*. Cæsaraugustæ in 4.

Habentur Barcinone apud nostros Dominicanos, & in Collegio Societatis alia in Sacram Scripturam eiusdemmet inedita adhuc volumina, & sunt:

Commentaria in Pentateuchum.

Commentaria in omnes S. Pauli Epistolas.

Lege in anno allegato 1297.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.*

Petrus Bertanus, Mutinensis, Cardinalis. Lege 1544. inter Epis. 16.

Anno 1558.

PLACIDVS PARMENSIS, S. Theologiæ Magister, Generalis inquisitor, vir apprimè versatus in litteris sacris, & celebris concionator scripsit.

Super Psalterium explanationem.

Super Epistolam ad Romanos. Venetijs 1559. Basileæ 1569. edita, & alia plura. Hoc anno 1558. spiritum posuit.

Expositionem Psalmorum, & breuitatis gratia, & doctrina, ac mirabili elegantia prælo commisit, & Henrico Christianissimo Galliæ Regi Academia Veneta nuncupauit.

Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap.* 73. *in calce* Seraph. Razius, Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris ill. p.* 2. *lib.* 4. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Bibl.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

VINCENTIVS BVCCIA ab Aseruio, siue Cataro, Dalmata, S. Theologiæ Magister scripsit.

Librum Conciliorum.

Ita in Actis Capituli Generalis Romani anni 1542. ipse verò florebat hoc anno 1558. Ambrosius Gozzeus, & Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4.

VINCENTIVS LARCHERIVS à Lugo, Flaminius, è Prouincia Lombardiæ, vir eloquens, & peritus linguis Hebræa, Græca, & Latina scripsit *plura opera*. Leander autem, & Plodius *de viris illustr. part.* 2. *lib.* 4. opera quæ fuerint, non referunt.

FRANCISCVS à IESV, in sæculo dictus Franciscus *Sa de* Meneses, Lusitanus, claris ortus natalibus, assumens habitum nostræ Religionis dictus est iupostерum Franciscus à Iesu; cecinit carmine propriæ linguæ, quod Octauas dicunt Hispani.

Malaca Conquistada.

De eo G. Cardoso *in Agiologio Lusitano* 24. *Martij pag.* 295. Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 359. *colu.* 2.

Anno 1559.

THOMAS IACOMELLVS, Pinarolensis, Christianæ veritatis zelotes, & Pedemontanus Prouinciæ S. Petri Martyris. Est Pinarola in Subalpinis Italiæ supra Augustam Taurinorum, hæreticæ prauitatis acerrimus insectator, ac Inquisitor Taurinensis. Creatur à Pio IV. die 23. Februarij an. 1565. Episcopus Tolonensis in Gallia

 sub

ſub Arelaten. Metropol. ad nominationem Caroli Francorum Regis Chriſtianiſſimi. Vir probus, & doctus auitam retinens pietatem quinque annos ſuæ Eccleſiæ præfuit integerrimè, & obdormiuit in Domino. Scripſit.

De Auctoritate Papæ.

Librum contra Valdenſes.

Et Propugnaculum contra F. Franciſci Meddenſis Ord. Minorum calumnias Taurini, typis Martini Crauoti 1559. quo ipſe florebat in 8.

Gallia Chriſtiana *tom. 3.* Poſſeuinus, Fontana *in Theatro 1. p. c. 5. tit.* 591. *num.* 4. Ciprianus Vberti *in opere de Cruce*, & Plodius *de viris illuſtr. p.* 2. *lib.* 3. Ambroſius Gozzeus.

THOMAS à Chaues Hiſpanus, vel Achaueus, Præſentatus, alumnus Conuentus S. Stephani Salmantini vir grauis, ac prudens, diſcipulus P. F. Franciſci de Victoria eiuſdem noſtri Ordinis Prædicatorum, & olim primarij cathedratici apud Salmanticen. compilauit, & collegit *ſummam Sacramentorum Eccleſiæ* ex doctrina ſui doctiſſimi Præceptoris, typiſque tradidit. Pinciæ 1561. in 8. Romæ 1567. deinde Venetijs 1569. in 12. apud Ioannem de Albertis Antuerpiæ 1586. 1594. & 1610. in 12. *Huic operi acceſſerunt multæ quæſtiones ex Sanctorum Conciliorum decretis*, præſertim Tridentini. Luſitanus *in Bibl.* Plodius *in Appendice*, Bibliotheca Hiſpana Nicol. *part.* 2. *fol.* 242. *colum.* 1. Antonius Poſſeuinus *tom.* 3 *Apparatus ſacri fol.* 304.

Tranſtulit Summam hanc de Latino in Italicum Idioma Franciſcus Taruiſinus proprio nomine Turcius Carmelita, cum alibi, tum Venetijs apud Petrum Deuchinum 1575. in 4. & 1580. in 8.

ALPHONSVS MARTINI Hiſpanus, Bæticus, acerrimus defenſor fidei typis mandauit.

Cenſuram Annotationum Franciſci Vatabli ſuper Biblia eiuſdem.

Et plura alia.

Ambroſius Gozzeus, Plodius *de viris illuſtr. p.* 2. *lib.* 4. Sixtus Senenſis *Bibl. ſanctæ lib.* 4. Ioannes Marieta, Antonius Senenſis *in Bibl. pag.* 11. Ioannes Lopez *Epiſc.* Monopolitanus 4. *p. te Chronic. Ordinis S. Dominici lib.* 2. *cap.* 3. *Bibliotheca Hiſpana p.* 1. *fol.* 27.

Anno 1560.

ALPHONSVS VENERO, natione Hiſpanus, patria Burgenſis anno 1488. ſextodecimo kalēdas Martias proditur luci. A noſtro Reuerendiſſimo P. F. Vincentio de Caſtrobono totius Ordinis Magiſtro Generali, cū per id tempus luſtraret Hiſpaniam, Burgis receptus fuit in Ordinem. Clarus moribus, & doctrina, peractis exercitijs ſcholaſticis, totum rei Hiſtoricæ, ac illuſtrandis Hiſpaniæ antiquitatibus applicuit animum. Poſt laborioſas tot lectiones concinnauit lingua hiſpana.

El Enchiridion de los tiempos, ſiue Vniuerſalis ab Origine rerum Hiſtoria Summarium. Anno 1526. primùm.

Secundò addidit alios duodecim annos Hiſtoriæ, & typis commiſit anno 1540. ſimul adiungens Antonini Imperatoris Philoſophi ſermonem quendam, quaſi ad vxorem Fauſtinam de re vxoria, & nuptiarum moleſtijs directum in Hiſpanam linguam traductum. Compluti 1541. apud Antonium Vaſquez. Salmanticæ 1545. tandem anno 1551. editio prodijt locupletior, nempe cum ſupplemento aliorum duodecim annorum, qui ab anteriori excurrerant. Antuerpiæ apud Nutium 1551. in 8. & 1554.

Huic operi deinde ſucceſſiuè variæ factæ ſunt additiones, inter quas eſt illa Thomæ Tamaij de Vargas.

Edidit præterea *La Vida del Confeſſor San Leſmes.* Latinè Leſmij; Burgis 1563.

Item *La Vita de Santa Caſilda.*

Agiographia, ò vidas de Santos de Eſpaña; cuius ipſe meminit in Enchiridio his verbis: *Cuio argomento es a quel libro, che io tengo compueſto, y copilado de los Santos, y perſonas illuſtres de ſolos eſtos Reinos, que ſe llama Agiographia, y Archigraphia ſegun los linages de perſonas celebres, que an florecido.* Hoc opus aſſeruatur in Bibliotheca Laurentiana.

Poligraphia de Eſpaña, hoc eſt *deſcriptio-*

ptionem ciuitatum Hispaniæ. Incipit *El Mundo se parte, y diuide en tres partes, &c.*

Tratado del Origen, y fundacion de la Ciudad de Burgos.

Vixit vsque ad annum currentem 1560.

Bibliotheca Hispana Nicolai *p.* 1. *fol.* 42. *col.* 1. *&* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

AMBROSIVS de SALAZAR, Hispanus, vir ingeniosus, & clarus litteris, grauitate, obseruantia, cænobij Salmantini alumnus. Discipulus fuit Dominici Soto Segobiensis viri clarissimi, cui rude donato succenturiatus, maxima cum laude, ac totius nostri Ordinis gloria Salmanticæ ex primaria cathedra sacram Theologiam professus est. Scripsit commentaria erudita,

In primam partem S. Thomæ;

Supremum diem festino fato absoluit, scilicet anno ætatis XXXVIII. Redemptionis autem 1560. quare morte præoccupatus, prelo nequiuit committere dictum opus.

Bibliotheca Hispana Nicolai *p.* 1. *fol.* 54. *colum.* 2. Lusitanus *in Bibliot. Ordinis pag.* 11. Plodius *de viris illust. Ord. part.* 2. *lib.* 4. Martyrologium Dominicanum Antiquum.

THOMAS de VALENCIA, Hispanus, nostri Ordinis induit habitum. Aequè profecit in litteris, ac in moribus. Studiorum cursu exacto, quà voce, quà calamo totum se saluti proximorum impendit. Vt mederetur afflictis, Hispanicè tradidit.

Flores de consolacion necessarias à todo Christiano para pasar prosperamente las tempestades deste Mundo.

Hunc ex Hispano Italicum reddiderunt Venetijs anno 1562.

Claruit circa annum currentem MDLX. eiusque meminerunt Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 258. Alphonsus Fernandez, Bibliotheca Hispana Nicolai *part.* 2. *fol.* 555. *colum.* 1. Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 313.

FRANCISCVS de CEPEDA, vir doctus, & pius, ne ignorantia linguarum salutem gentium retardaret, vel quoquo modo obicem poneret ei,

Edidit Artes de las lenguas Chiapa, Toque, Celdales, y Zinacanteca 1560.

Eius meminerunt Alphonsus de Remesal *in Histor. Dominicana Prouinciæ Chiapensis*, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 317. *col.* 2.

Alius est à Francisco de Cepeda Oropesano, & a Francisco de Cepeda Toletano Iesuita.

FRANCISCVS MEXIA, alijs Messias, Hispanus, vir doctrinæ splendore clarus, atque in antiquitate ecclesiastica admodum eruditus, Mariani honoris amplificandi percupidus, posterorum memoriæ tradidit.

Librũ de Rosario Beatissimæ Virginis Mariæ hoc titulo: *Coloquio prouechoso de la santa Cõfradia del Rosario de Nuestra señora*. Hispali 1573. in 4.

Emicuit circa annum salutis nostræ 1560. ex Concert. Prædic. Alphonsi Fernandez, *ex Bibl. Mariana* Marraccij, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 342. *col.* 2.

MELCHIOR PVTEVS, siue à Puteo, Hispanus, Aragonensis, Illerdensis Conuentus alumnus, & Prouinciæ Aragoniæ dignissimus moderator, vir spectabili fama, vitæ, & doctrinæ opinione clarus. Inter alia perspicacis ingenij specimina, quibus memoriam sui nominis ad posteros cum laude transmisit, librum edidit, quem inscripsit:

Mariale, siue de laudibus Beatissimæ Virginis.

Item sermones de Tempore, ac de Sanctis.

Vixit circa annum humanæ redemptionis 1560.

Item ex Antonio Senensi *in Bibliot. Prædicat.* Ambrosio Gozzeo, Plodio *in Appendice*, Antonio Posseuino *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 431.

THOMAS FAZELLVS, Siculus, Magister in sacra Theologia, magnus historicus, Philosophus exactus, litterisque humanis apprimè instructus, & in primis morum candore illustris, edidit Latinè.

Magnum volumen in duas decades partitum de rebus Siculis, & qualibet decas continet decem libros Panormi anno 1560.

Scripsit etiam librum de Regno Christi.
Florebat circa hunc annum 1560.
Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *in Appendice*, Martyrologium Dominicanum, Antonius Possevinus *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 305. Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap.* 73. *in calce.*

ANGELVS SENENSIS, Etruscus, Magister S. Theologiæ, & publicus lector in patria, & Patauij, scripsit.
Super Prædicabilia Porphirij.
Super Perihermenias, in Prædicamenta, & Posteriora.
In Physicam, & Animam Aristotelis.
Quæstiones in Metaphysicam. Ita Gozzeus: at Lusitanus refert ipsum Patauij, tantum recollegisse quæstiones Metaphysicas P. F. Francisci Neritonensis in Salentinis nostræ Prouinciæ. Vigebat an. 1576. Lusitanus *in Bibliot.* Plodius *in Appendice*, Lucarinus: Fontana *de Prou. Romana cap.* 6.

ALPHONSVS MVNHOSIVS Hispanus, S. Theologiæ præsentatus litterarum peritia, & Historiæ inclaruit apud Hispanos.
Hispanicè elucubrauit de Ceremonijs Missæ.
Deinde hoc transtulit in Latinum.
Chronicon suæ Prouinciæ Hispaniæ.
Demandata est ei Prouincia, vt Chronicon Ordinis Prædicatorũ, quod Castillus inchoauerat, absolueret:
Aliquem Tomum absoluit. Reliquos prosequutus est Lopez.
Eius meminerunt Ambrosius Gozzeus. Plodius *de viris illustr. part.* 2. *lib.* 4.
Narrat Lusitanus *in Bibliot. pag.* 11. hunc Alphonsum diligenter exposuisse Hispanicè ceremonias Missæ & omnium, quæ in illo diuino peraguntur mysterio. Sed Patres suæ Prouinciæ, dum maturè deliberant, num expediret in manus vulgi tale opus venire, consuluisse, vt priùs ab Authore donaretur latinitati, & deinde publici fieret iuris. Arbitrari sunt prudẽtissimi viri diuina illa mysteria non euulganda esse simplicibus, & ignaris.
Alphonsus Munhosius, siue Muñoz patria Teuarensis an alius sit à prædicto, vel idem, ignoro. Hic ex Italico in Latinum vertit Hieronymi Sauanarolæ *Homilias in librum Ruth.*
Item in Micheam, &c. Salmanticæ 1556. apud Ioannem de Canoua in 4.

ALPHONSVS Muñoz alius vertit ex Italico librum Fratris Petri Martyris Felini Cremonensis inscriptum.
De las cosas marauillosas de Roma. Editus anno 1610. in 8.
Hic liber licet prodierit anno dicto 1610. nihilominus potuisset optimè edi ab Alphonso translatore Sauanarolæ, qui vixit superiori sæculo, & postea anno 1610. elapsis pluribus annis typis committi. Bibliotheca Hispana. An igitur tres sint, vel duo, vel vnus, non determinato.

DOMINICVS SOTO Segobiensis, Francisci à Victoria Auditor, & in Cathedra Salmanticensi successor, Ei natalis dies fuit annus 1494. Parentes ignobiles habuit, quorum alterum Franciscum nomine, qui cultor erat horrorum. In fonte lustrali Dominicus, etiam vt patet, vocatus fuit Franciscus, quod deinde in ingressu Religionis in Dominicum mutauere. Studebat puer Grammaticæ, sed cum esset pauperrimus, vt alimenta sibi compararet, in viculo quodam, *Ochando* dicto, XX. passuum millibus ab vrbe Segobiensi posito, ædis sacræ ministerio cogebatur ob pauperiem deseruire. Itaque agebat ibi Sacristam. Hinc complurum se contulit, vbi familiaritate Ferdinandi Sanuedræ Bætici Benalcazerensis est vsus. In Collegio Ildephonsino Præceptorem adhibuit per id tempus Thomam de Villanoua, qui deinde fuit Augustinianus, Archiepiscopus Valentinus, & hodie iam relatus est Sanctorum in album. Hoc doctore operam dedit Philosophiæ. Paulò post perexit in Parisiensem Academiam, in qua post aliquot annos artiũ factus Magister vnà cum Sanuedra perpetuo studiorum suorum comite ad patriam, Complutumque remeauit. Breue post tempus in hac Academia præceptor Philosophiæ electus, in sancti Ildephonsi collegio sex & viginti natus annos toga cohonestatur. Litteris cumulatè imbutus, de altioris vitæ sta-

ſtatu cœpit cogitare. Vt ergo pietatem aſſociaret doctrinæ, Burgos venit, vbi ardentiſſimo deſiderio nomen dedit noſtræ Religioni. Vt factus eſt Dominicanus, ei data eſt noſtros docendi prouincia. Salmanticam, vt cathedram Theologiæ veſpertinam regeret, accerſitur. Venit igitur nouus homo, quamquam à veteri Complutenſi lectione notiſſimus, & cæpit cum admiratione audiri. Breui temporis interuallo pari laude, ac fructu Thomiſticam docens doctrinam, omnes non ſolùm Academiæ dictæ, ſed & totius Hiſpaniæ homines in admirationem ſui quotidie magis conuertere cæpit, ac ſuperare.

Anno MDXLV. ad nutum Caroli V. Imperatoris vnà cum noſtro Bartholomæo Carranza Mirandenſi, de quo hoc anno currente, Tridentum ad Synodum Oecumenicam, ad quam doctiſſimus quiſque ex toto ferè Orbe Chriſtiano feſtinabat, aduenit. Ibi & vitæ integritate, & profunditate doctrinæ ſe illuſtriſſimum reddidit. Inſuper in abſentia noſtri Ordinis Generalis cum maximo noſtræ Religionis decore, ac ornamento vices geſſit illius. Dominica prima Aduentus doctiſſimam, & facundam habuit in Concilio ad Patres orationem. Synodo abſoluta, ad Imperatorem in Germaniam venit Carolum V. vt Cæſareæ Maieſtati eſſet à confeſſionibus ſacris. Paulò poſt oblatam ſibi ditiſſimam Segobienſem Eccleſiam, quæ illi patria erat, magna animi conſtantia recuſauit. De rebus Indicis inter Bartholomæum Caſam, & Geneſium Sepuluedam acerrimè controuerſis, argumenta vtriuſque partis perpendit fideliter, ſcitè ſummam collegit, & retulit ad Cæſarem mira integritate. Annos quatuor ante ſuum obitum dignitate Confeſſarij Imperatoris Caroli V. ac Regis Hiſpaniarum, quæ maximæ æſtimationis eſt in Hiſpania, vltrò ſe abdicauit; Aulicique pertæſus ſpeciminis, rediјt ad Rachelem, Salmanticam. Non indignatus eſt pientiſſimus Imperator abdicatu, imò Sotum deinceps maiori proſequebatur reuerentia, & affectu. Quinimo audito nuncio de eius obitu coram tota aula ampliſſimis verbis, & pijs Soti humilitatem, & cæteras eius virtutes referunt commendaſſe. Reſtituit ergo ſe Domui Salmantinæ maxima omnium lætitia, & plauſu. Iterum ad cathedram rediјt. & lampadem; quam Melchiori Cano tradiderat (hoc iam Epiſcopo Fortunatarum Inſularum creato) reaſſumpſit. Sic prouinciæ legendi vigeſimum annum compleuit, atque religioſi Conuentus S. Stephani Prioratum ſumma vigilantia, & feruore adminiſtrauit.

Præter innumeros, Salmanticæ Fräciſcum de Toleto, qui primus in Societatem Ieſu purpuram intulit, habuit Auditorem. Bibliotheca Hiſpana Nicolai *tom. 1. fol. 369.* ſummus Theologus, Philoſophus, & Orator excubans, Eccleſiam præſepiuit, & priſco Theologorum nitore aduerſus hæreticos, præcipuè Lutheranos lingua armauit, & calamo.

Tres Libros de Natura, & gratia obtulit ſacræ Synodo Tridentinæ. Antuerpiæ poſt primam editionem vnà cum alijs eius operibus 1550. in folio. Salmanticæ 1570. & 1577. Medinæ 1579. in folio.

Hunc honorem adeptus eſt ex hoc opere, vt in poſterum ferret pro ſymbolo duas manus in ſe complicatas ignis flammam euomentes, & è regione cum hac inſcriptione deſumpta ex D. Paulo ad Galatas: *Fides, quæ per charitatem operatur.* Hoc Symbolum hodie legitur in ædificatis ab eo operibus apud Sanctum Stephanum Salmantinum. In tribus his libris multa diſplicuerunt noſtro Ambroſio Catharino: quare protulit Apologiam aduerſus Sotum. Hac coactus Segobienſis edidit ſtatim Apologiam aduerſus Catharinum de certitudine gratiæ, & decretis ſacri Concilij Tridentini. Antuerpiæ 1556. in fol. Salmanticæ 1574. in folio. Venetijs apud Florauantem à Prato 1584. in 4.

Anno Domini 1548. ſcripſit *in Epiſtolam ad Romanos commentarios* eruditione, ſtylo, ac præſertim methodo valde probandos. In his litterales primùm ſenſus apertiſſimè dilucidat. Breuiter deinde propoſitis, ac ſolutis omnibus

nibus tam veterum, quàm recentiorum super hac epistola controuersijs, afficiendis, promouendisque animis, quanta potest dicendi efficacia insistit. Operis exordium est: *Diffiteri porrò nequeo.*

Scripsit *Magna duo volumina super quartum librum sententiarum, siue de Sacramentis*. Primum editum est Salmanticæ typis Ioannis à Canoua 1557.

Alterum apud Andream de Portonarijs 1560. in folio. Deinde alibi. Venetijs in officina ad insigne Fontis anno 1569. in 4. Louanij 1573. in folio. Duaci, & Coloniæ. At Medinæ Campi 1581. in folio. Iterum Venetijs 1598. ex officina Ioannis Zenarij in 4.

Conceperat animo Sotus in omnes quatuor libros Sententiarum edere cōmentarios: cum verò in dies ætate imbecilior redderetur, quarti tantum libri expositioni ante alios, propter materiæ vtilitatem, incubuit.

De iustitia, & iure, libros septem. Ad Carolum Hispaniarum Principem. Salmanticæ 1556. in folio. Vbi exponit ea, quæ S. Thomas tractat in Secunda secundæ.

Inde verò ab ipso Authore restituti sæpius, & vberiores sunt redditi. Editioni Salmantinæ anni 1569. adiunctus fuit *Liber VIII. de Iuramento, & Adiuratione*. Anno autem 1580. ibidem in folio prodierunt duo alij libri.

De ratione tegendi secretum libros tres. Salmanticæ 1552. & 1574. in folio. Brixiæ apud Petrum Mariam Marchetum 1582. in 8. Duaci apud Belleros 1623. in 8. *De iuramento, & periurio, siue de cauendo iuramentorū abusu*. Salmanticæ 1552. Idem Hispanè ex Latino translatum, atque ita inscriptum.

Como se à de euitar el vso de los iuramentos, Toleti apud Ioannem de Ayala 1551. in 8. Latinè iterum Antuerpiæ anno 1567. Scripsit vlterius.

Deliberationem in causa pauperum, Latinè, atque Hispanicè.

Ad Philippum Principem, hoc est, *De non inhibendo secundùm misericordia præscriptum publico mendicabulo*. Salmanticæ apud Ioannem Iuntam 1545. Quod à Rege, consilio, sententiæque acquiescente obtinuit.

Expositionem in Matthæum. Ità Chronographi nostri Ordinis.

Item Annotationes edidit in Commentaria Ioannis Feri Teutonici Ord. Minorum super Ioannem, ostendens loca septem, ac sexaginta cautè in eo esse legenda.

Cui Michael Medina Belarcensis Franciscanus edens pro defensione dictorum locorum volumen Apologeticum, respondit. At dicta Apologia Fratris Michaelis damnata postea fuit in Indice ad Concilium Tridentinum.

Eisingrenius asserit Sotum scripsisse super omnes epistolas Pauli Commentaria. At Posseuinus id negat.

De extremo Iudicio concio habita ad Tridentinos Patres Dominica prima Aduentus, anno 1546. edita fuit Louanij cum reliquis aliorum 1567. in folio; nuperque Parisijs Labbæi cura 1667. in noua editione Concilij Tridentini.

Noster Dominicus Soto, Segobiensis, Cornelius Mussus, Episcopus Bitontinus Ord. Minorum, & Antonius Marinarius, Cantapretensis, Apulus Ordinis Carmelitani, in Vrbe Procurator Generalis, *Orationes, seu Conciones Latinas*, ad Patres Tridenti congregatos tempore Aduentus, vt vocant, habuerunt, quæ extant in actis Concilij Tridentini 1547. Antuerpiæ, & (vt dictum est) Louanij &c. Marinarius, præter Orationes duas Tridentinas, scripsit libros tres de consonantia Iesu, & Prophetarum. Parisijs, & Antuerpiæ 1541. editis. Opera Cornelij nota sunt omnibus. Ex Miræo *de Scrip. sac.* 16.

In nuncupatoria librorum de Iustitia, & Iure, ad Carolum Principem epistola meminit Concionis à se corā ijs Patribus sacris habitæ gratulatione ad Deum Opt. Max. de fausto Caroli ipsius natali.

Declamauit in eodem loco pro aptitudine, & necessitate styli Theologici, quem scholasticum appellamus. Ita ipse in proæmio librorum *de Natura, & gratia*.

Ex commissione Sacri Concilij Patrum latino, facilique sermone ordinauit sacra sessionum illius temporis Decreta.

Composuit etiam *pro festo die S. Hieronymi*

ronymi Doctoris Ecclesiæ officium, quod in comitijs Fratrum Hieronymianorũ Lupianensibus anno 1543 admissum fuit, & iussum persolui.

Item *Officium S. Thomæ Aquinatis*, quod recitari refert Ioannes Marieta in Conuẽtu S. Stephani Salmantino. Hispanicè composuit Sumam hoc titulo:

Catechismo, ó Doctrina Christiana. Salmanticæ apud Matthiã Gastium 1563. in 12. Eadem est fortasse cũ hac Summa illa, quam Soti nomine Didacus Ximenes edidit ibidem apud Petrum Lasso 1567. in 8.

Summulas, primò quinque libris prolixiores, deinde contractiores. Salmanticæ Petrus Touans excudit 1539. in folio, & ibidem 1575. in folio post priores editiones. In dialecticam Aristotelis commentarios 1580. in folio.

Super Prædicabilia.

In Categorias Aristotelis cõmentari. Venetijs apud Bernardum Iuntam 1583. in 4.

In Libros Posteriorũ. Venetijs per Ægidium Regaldum an. 1574. in 8. Super octo libros Physicorum Cõmentaria, siue quæstiones tertiò edita fuerunt Salmanticæ 1572. in folio. Duaci 1613. in 4. (Ita recenset Iacob⁹ Bouuerius Hochstatanus eiusdẽ Ordinis nostri) vna cum Dialectica.

Quæstiones super Animam.

Item *Super Artem nouam, & veterem Aristotelis.*

In Aristotelis libros de Anima Commentarios.

Tractatum de ratione promulgandi Euangelij primùm in obsequium fidei, deinde in gratiam Principum Hispanorum. Ita Ferdinandus Menchaca *lib. 1. quæstionum illustrium cap. 10.*

In Biblioteca Altempsiana Romæ custodiuntur Dominici Soto *in Primam Partem D. Thomæ, & in Secũda vtramque commentarij*, præter illos, qui noti in quartũ sententiarũ, quæ materies est Tertiæ partis.

Tractatum pro Iustificatione Concilij Tridentini. Ita Ioannes Marieta *lib. 14.* qui est de Scriptoribus Hispanis Dominicanis.

Obijt gloriosissimus Pater die 15. Nouembris anni 1560. sic nobis noster Dominicus Bannes astipulatur in *2. 2. quæst. 1. art. 6.* dicens: *Fuit autem eius obitus felicissimus anno Domini 1560. 15 Nouembris, cui ego ipse interfui, vidique in homine suæ prædestinationis signa non vulgaria, robustissimam fidem summa cum humilitate, ac timore Dei coniunctam, egrediendiq; ab hoc seculo desiderium vehemens: Susceptis tandem deuotissimè Ecclesiasticis sacramentis, Deo spiritum reddidit.*

Commune illius temporis dicteriũ erat: *Qui scit Sotum, scit totum.*

Rodericus de Osma eius discipulus Sotum appellat *Integerrimum virũ, & in Theologica doctrina absolutissimũ Hispaniæ lumen, & suæ tempestatis ornamentum.*

Magnus Couarrubias *3. variar. lib. cap. 13.* de eo: *Omnium censura, & iudicio virum in schola Theologica admodum insignem.*

Camillus Borellus in Additionibus ad Bellugæ speculum: *Facundissimũ Theologum.*

Boetius Epo Frisius Duacensis Iuris Professor in quadam oratione de Aureola doctorali: *Virum maximum virumq; antiquitatum ecclesiasticarum peritissimum.* Idem in titulo de vita, & honestate Clericor. *cap. 4. Præceptorem clarissimũ*, eiusq; de Iustitia, & Iure Cõmentarios vocat *eruditissimos*.

Eius meminerunt Ludouicus Granatensis in Prologo ad Summam Caietanam, Paulus de Palacios, Didacus Colmenares Segobiensiũ rerũ Chronographus diligentissimus, qui Soti Vitam, & res gestas accuratè collegit, Antonius Lusitanus *in Bibliotheca*, Seraphinus Razius, Plodius *de viris illust. part. 2. lib. 4.* Sixtus Senensis *lib. 4. Bibl. Sanctæ*, Simlerus, Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*, Bellarminus *de Scriptorib. ecclesiast. pag. 424.* & ibidem Philippus Labbe, Miræus *in Auctario cap. 548.* Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 255. vsque ad fol. 258. colum. 1.*

Doctissimus, & Religiosissimus Doctor hic ista ex parte fortunatissim⁹, quod, vt olim ex Isocratis schola optimi quique Oratores, sic ex eius auditorio

torio præstantissimi Theologi, & Philosophi prodierint. In primis gloriosissimum habuit Auditorem (vt diximus) Franciscum Toletum, primum Cardinalem meritissimum Societatis Item Ioannem Auilam hispanũ Theologum, & sæculi sui ecclesiastem summum.

DOMINICVS BALTHANASIVS, seu de Baltanas Mexia, patriã habuit oppidum Villanueua del Arzopispo tractus illius, quem *Adelantamiento de Cazorla* vocant Hispani, in Prouincia Bætica, fundator plurium cenobiorũ ibidem, celebris Sac. Theologiæ Magister natus est die S. Mariæ Magdalenæ sacra anni 1488. Nostro Ordini se addixit Salmanticæ, dum ibi operam impenderet studijs. Tractu temporis literis clarus euasit, & sanctimonia. Vtriusq; sexus nostræ Religionis per varia loca ædificauit Cœnobia, hincque se reddidit venerabilem, & dilectissimum cunctis.

Collegio Hispalensi, viuo adhuc Didaco Deza fundatore, viro celeberrimo illius Vrbis Episcopo, Rector præfuit, atq; ibidem Conuentũ Dominicanarũ Sanctimonialium sub Sanctæ Mariæ de Gratia titulo, quod religiosæ obseruantię veluti speculum est, construi fecit.

Varios libros vir Apostolicus edidit, ex quibus.

Doctrina Christiana, en que se debe cadauno creer, huir, temer, obrar, desear, &c. Hispali apud Martinum de Montesdoca 1555. in 4.

Vita Christi, seu Flos sanctorum, Historia general de vida, y hechos de Iesu Christo, y de sus santos, con anotaciones. Hispali apud Ioannem de Truxillo.

Epitome, y sumario de la vida, y excelencias de trece Patriarcas del Testamẽto nuouo, y de nueue muy esclarecidas santas. Hispali anno 1555. in 4.

Concordancias de muchos pasos dificiles de la diuina Historia. Ibidem apud Ioãnem à Montesdoca 1556. in 8.

Compendio de Sentencias morales, y de alcunas cosas notables de España, y la conquista, y toma del Reino de Granada: Ibidem apud eundem 1555 in 8.

La vida, y hechos admirables del Real Profeta Dauid; y las excelencias del Psalterio sobre las otras Escrituras. Ibidẽ apud Martinum Montesdocam 1557. in 8.

Confessionario; Tratado de excomuniones, vsura, matrimonio, y votos. Ibidẽ ex eadem officina 1554. in 4. absque Authoris nomine.

Exposicion sobre los Euangelios desde el Aduento à la Trinidad; ex eadem Officina. 1555. in 4.

Enchiridion de Estados. 1555. in 8.

Paradoxas, y sentencias escogidas para la erudicion del entendimento, y reformacion de las costumbres. Ibidẽ 1558.

Apologia sobre ciertas materias morales, en que ay opinion; hæ sunt.

De la Oracion mental.
De la Comunicacion de los meritos.
Del juramento.
De la venta de Oficios publicos.
Del comer manteca de puerco.
Del comer guebos en viernes.
De la hora, en que espirò Christo.
De la discordia de linages.
De las Alabanzas.
De la residencia de los Obispos.
De los zuegos.
De la Compañia de IHS.
De la Simonia en vender sepolturas. Hispali 1556. in 8.

Satyra, e inuectiua contra las Taures. Ibidem 1557. in 4.

Aristoteles. Compendio de la Filosofia natural. Ibidem 1547. in 4.

Chronica breue de nuestro Orden hasta su tiempo.

Huius fortasse est liber acephalus, qui absque Authoris nomine nũcupatus Ducibus Medinæ Sidoniæ fuit à quodam Fratre Domenicano. Libri titulus est.

De la Iustificacion del Hombre por la gracia. Hispali apud Ioannem Callam 1550.

Obijt post annum MDLX. Aetatis autem LXXII.

Agunt de eo Dominicani Historici Marieta, Alphonsus Fernandez, Ioannes Lopez Episcopus Monopolitan. 4. *parte cap.* 3. *lib.* 2. Historiæ Ordinis Prædicatorum, Martinus Ximena in Hi-

Historia Giennensis Episcopatus pag. 459. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliothe. Prædicatorum pag.* 74. qui refert in Historia sanctorum Patrum veteris Testamenti aliquid admixtum esse, quo alicubi fuit prohibita; & suspecta. Eius quoque meminerunt Plodius *de viris illust. Ordinis par.* 2. *lib.* 4. Antonius Posseuinus *in Appendice* ad *Tomum* 1. *Apparatus Sacri*. Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 252. *colum.* 1. & 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord.m.* Martinus Iurado *in h. Historia Ecclesiastica* Gienij ad annum 1429. & 1488.

DIDACVS XIMENES Hispanus Prouinciæ Castellæ, atque Conuentus S. Stephani Salmantini, non solum fuit magnus Philosophus, & Theologus, sed etiam Astronomus summus. Multa industria, & labore edidit.

Kalendarium Ordinis nostri tabulis triginta sex concinnatum. Salmanticæ 1566. Romæ, & alibi.

Hoc Kalendarium non solum à nostris, sed etiam laudatur a Valerio Andrea in Catalogo Scriptorum Hispaniæ, & ab Antonio Verderio in supplemento Bibliothecæ Gesnerianæ.

Vertit quoque in sermonē vernaculum è Latino.

La Doctrina de Religion del M.R.E Humberto de Romanis.

Obijt anno MDLX.

Ita Antonius Lusitanus *in Bibliotheca Ordinis pag.* 66. Plodius *de viris illust. p.* 2. *lib.* 4. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro*. Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 249. *colum.* 2.

IONNES de la Peña Hispalensis domo ex oppido *Hita* diœcesis Toletanæ, Ordini nostro se adgregauit Toleti. Horis vespertinis, qui alter à primo loco est in Academia laudabiliter Salmanticæ docuit. Edidit.

Super vniuersam Summam nostri Angelici subtilissima Commentaria.

Circa currentem annum MDLX. hilariter obijt mortem.

Ex Ioanne Marieta, Bibliotheca Hispana Nicolai *par.* 1. *fol.* 579. Multa scripta reliquerunt Damascenius & Cherubinus Famagustani, eruditissimi viri in Cypro.

Anno 1561.

SIXTVS MEDICES siue de Medicis, Venetus, Philosophus, ac Theologus clarus, legit plures años Patauij, cuius doctrinam probabat discipulorum frequentia. Patauio accitus in Patriam, in loco ibi Sebastiani Foscarini Philosophi disertissimi ac Senatoris aperuit ludum. Edidit.

Tractatum de primis, ac secundis intentionibus.

Librum de sex transcendentibus.

De præstantia industriæ humanæ.

De lumine sanctæ Fidei.

Librum Orationum.

Super libros de Generatione, & Corruptione.

Libros tres de vsuris contra Hebreos. 1555. in 4. Venetijs foras dedit.

Obijt die 29. Nouembris currentis anni 1561. Venetijs, & sepultus in Conuentu nostro Sanctorum Ioãnis, & Pauli est in primo Claustro, in quo legitur sequens Epitaphium.

D. O. M.
Fratri Sixto Medices Venerab. viro
Religione, doctrina, prudentia,
Et humanitate insigni
Sūmis celeberrimi huius Cœnobij, & totius
Prouinciæ muneribus
Egregiè sæpe perfuncto,
Qui multos annos sacram
Theologiam in Gymnasio Patauino,
Atque in patria
Vtramque Philosophiam eximia
Cum laude publicè professus,
Tandem à Deo euocatus ad cœlestem vitā
Summo totius ciuitatis dolore decessit
Aetatis suæ LX.
Die 29. Nouembris MDLXI.
Fr. Hieronymus Ven. Theolog. præcep.
Et tanquam Patri de se optimè merito P.C.

Marmore in exiguo sat erit tua nomina tantum
Scribere Sixte Pater, cetera quis referat?

Franciscus Sansouinus in Venetijs, Ambrosius Gozzeus, Plodius *in Appendice*, Mireus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 68. Antonius Posseuinus

Apparatus sacri folio 225. qui non exprimit fuisse Ordinis nostri.

Anno 1562.

ARDENGVS PAPIENSIS, natione Italus, vir in Theologia perdoctus, in diuinis litteris valde versatus, concionator etiã facũdissimus, vitæque integritate, atque eruditione merito commendabilis stadio Theologiæ speculatiuæ decurso, se ad grauiora conuertens, exarauit.

De Immunitate Ecclesiastica.

Sermones de Tempore, & de Sanctis.

Claruit hoc anno salutis 1562. ex Antonio Senensi *in Biblio. Præd. pag.* 36. Marraccio *in Bibl. Mar.* Plodio *de viris ill. p.* 2. *lib.* 4. & nostra Chronologia anno 1562.

THOMAS ELYSIVS Neapolitanus alumnus Conuentus S. Dominici de Neapoli, S. Theologiæ magister, Prior fuit Conu. S. Petri Martyris de Neapoli. Deinde Prouincialis, item & Regens. De quo Ioannes de Miranda Hispanus hæc habet: *Hic est ille Reuerendus Magister Thomas Elysius Neapolitanus, quem genere clarum, omnibus naturæ dotibus ornatum, multis & Philosophiæ, & Theologiæ litteris excultum.* &c. scripsit simplici, & nitido stylo, sed profundissima intelligentia.

Piorum Catholicorum Clypeum aduersus veterum, recentiorumque hæreticorum prauitatem. Venetijs 1563. in 4.

In hoc Clypeo tractatur contra hæreticos. *de Iustificatione.*

De Prædestinatione.
De Libero arbitrio hominis.
De Fide catholica.
De Reprobatione.
De Operibus bonis.
De Gratia.
De Purgatorio.
De Sacramentis in genere.
De Sacramento Altaris.
De Missa.
De Sacrificio.
De Communione sub vtraq. specie
De Sacramento pœnitentiæ.
De Confessione auriculari.
De Ieiunio.
De Oratione.
De Cælibatu.
De Diuortio.
De Matrimonio.
De Virginitate.
De Satisfactione.
De Eleemosyna.
De Veneratione Sanctorum.
De Communitate rerum.
De Ecclesia.
De Rebus, quæ debent fieri, & credi.
De Interpretatione Scripturæ.
De Sacerdotibus, Prælatis, & Episcopis.
De Residentia eorum.
De Potestate Papæ, & aliorum Prælatorum.
De Clauibus Ecclesiæ.
De Traditionibus.
De Imaginibus.
De Adorationibus.
De Inæqualitate peccatorum.
De Hæreticis, & hæresibus.
De Votis monasticis.
De Indulgentijs.
De Electione Papæ.
De Concilio Generali.
De Primatu summi Pontificis.
De Auctoritate Papæ, etiam temporali
De Paupertate Clericorum.
De Vera donatione facta Ecclesiæ à Constantino.

Inter libros prohibitos recensetur Ad Concilium Tridentinum donec expurgetur. Edidit præterea.

Christianæ Religionis arcana. Venetijs, ex typografia Dominici Guerei, & Io. Baptistæ 1569. in 4. ad Pium V. Pontificem maximum.

In hoc altero libro sunt hi tract.

De Diuinis præceptis.
De Consilijs.
De Articulis Fidei contra Hebræos
De Sacrificijs vtriusque legis.
De Peccatis in genere, & in particulari.
De Donis Spiritus Sancti.
De Virtutibus Cardinalibus.
De Voluntate Dei.

Floruit 1588. Miræus *de Scripta seculi 16. cap.* 82. Antonius Posseuinus Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris ill. p.* 2. *lib.* 4. & etiam Vallus *in Comp. p.* 6.

IOANNES BVNDERIVS Gandauensis, Theologus eruditissimus Magister, & Inquisitor Gandauēsis, semel, iterum, & tertiò ibidē Prior, zelo pro veritate coactus, absque Rhetorico fuco contra Lutherum, Oecolampadium, Bucerum, cæterosque huius farinæ pessimos viros calamum acuens, catholicam veritatem ex fonte sacræ scripturæ, ex inconuulsa Conciliorū orthodoxorumque Patrum authoritate inuexit, & Enchiridion, seu Compendium rerum Theologicarum, quæ nostra ætate ab hæreticis oppugnantur; idque iuxta consensum Ecclesiæ Catolicæ è D. Scripturæ testimonijs apposite contexuit. Quod cum non semel è prelis prodijsset, factum est deinceps auctius.

Antuerpiæ in ædibus Ioānis Stelsij 1562. & Parisijs prius, vbi editum fuit anno 1549.

Collationem quatuor SS. Doctorū Ecclesiæ, Ambrosij, Hieronymi, Augustini, & Gregorij.

Super triginta articulos ab hæreticis modernis agitatos, impressū Parisijs apud Arnaldum Iulianum an. 1564. & 1577. cum dicto rerum Theologicarum Compendio.

Scutum Fidei Orthodoxæ aduersus Ioannem Anastasium Veluanum. Antuerpiæ an. 1569. apud Ioannem Vuithagium, Louanij, Gandaui, & alibi eulgatum. Est aduersus quaslibet hæreses.

De Baptismo contra Mennonem Anabaptistam. Louanij an. 1553. & Parisijs 1574. editum.

Delectionem nugarum Lutheri, & confutationem dogmatum Lutheranorū impressas Louanij anno 1551 apud Grauium.

Collegit quoque *Indicem codicū manuscript. per Belgium, vicinasq. prouincias, alphabeti serie ex scriptis P. F. Gulielmi Carnificij Gandensis* nostri Ord. Prædicatorum, qui Belgij Bibliothecas ferè omnes, nec non illustriores Germaniæ, Galliæ, Angliæ ante ortas superioris sæculi hæreses sedulo excusserat.

Ad meliorem transijt vitam die 8. Iulij 1557. senio confectus. Bibliotheca Belgica, Fontana *in Theatro p. 3. cap. 3. tit. 39.* Biblioth. Lusitana, Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 4.* Grauina, Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. c. 69.* Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 2. fol. 125. & 126.*

HIERONYMVS TREVISANVS nobilis Venetus, de quo anno 1544. *inter Episcopos num. 14.* Eruditione, ac iudicio singularis ad publicam naturaliū, Diuinarumq. litterarum professionem primum destinatus fuit à Patribus. In Cœnobijs docuit pluribus. Deinde à populis accitus est ad suggestus. In dicendo tantæ fuit facundiæ leporis, ac fructus, vt per totam fermè Italiam in sacris declamationibus celeberrimus haberetur. Scripsit.

Super Epistolam D. Pauli ad Hebræos profundissima Commentaria.

Optime de Ecclesia scriptis, ac voce meritus, renunciatus fuit Episcopus Veronensis. Vide vbi supra.

Obijt anno dilabente reparati orbis per Christū 1562. situsque fuit in sacristia Conuentus S. Dominici apud nostros. Venetijs.

Ita Sixtus Senensis *in Bibliot. san.* Sansouinus *in Venetijs*, Plodius *de viris illus. Ord. par. 2. lib. 4.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 2. fol. 47.*

HENRICVS à SANCTO HIERONYMO, Lusitanus, magnus Philosophus, & Theologus, Artium Magister, ac eloquentissimus prædicatōr in Oecumenica Synodo Tridentina Dominica prima Quadragesimæ anlabentis 1562. grauem, & eruditam habuit concionem.

De calamitatibus Ecclesiæ. in qua elegantiam ingenij, & doctrinæ suæ illustri dexteritate reddidit manifestā. Eodem anno excusa Brixiæ fuit. Louanij quoque inter alias olim passa est prelū, & nuper Parisijs anno 1667.

Inclarescebat his annis. Fatalem ei non lego.

De eo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 432. colum. 1.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo Scriptorum Ordinis M. S.* Vide anno 1544. inter Theologos *num. 30.*

HENRICVS TABORIENSIS, vir do-

doctus æque, ac eloquens, socius fuit celeberrimi Præsulis Bartholomæi à Martyribus, de quo anno 1590.

Orationem habuit in Concilio Tridẽtino. Ex Muñoz *in vita Bartholomæi à Martyribus.*

Scripsit alia plura. Apud Fernãdez.

Meminit eius Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M.S.*

Anno 1563.

PETRVS de SOTO Cordubensis, vir natalibus, doctrina, religione, fideique zelo insignis, ac Familiæ nostræ decus eximium, Salmanticæ ad sanctum Stephanum institutum nostrum suscepit. Tantis erat ingenij, memoriæ, & pronitatis dotibus ad studia adornatus, vt perbreui euaserit inter doctissimos longè doctior. Augustissimo Hispaniarum Regi, inuictissimoque Romanorum Imperatori Carolo V. fuit à sacris confessionibus. Ab eodẽmet Cæsere in Germaniam ductus, cum illam, & fidem catholicam sectariorum perfidia inuenisset labefactatas, Industrius, ac impiger doctor in Hæreticos sũma animi præstãtia, & contentione acuit stylum, eosque terruit voce, redarguit vita, & maximè Dilingæ Sueuorum terruit argumentis. Quod vt ardentiùs, & expeditius facere posset, discessit è Curia, & confessarij munus tam honorificum in manus Augustissimi Imperatoris pietate admirabili resignauit. In Vniuersitate Salmaticensi fuerat meritissimus cathedraticus vespertinus. A Philippo II. Hispaniarum tunc Principe, recensque Rege Anglorum, & à Regina Maria delectus, Theologiæ Professor cum Ludouico à Soto maiori, & Ioanne Villagarcia eiusdem nostræ Religionis, depulsis Bucero, & Petro Martyre Academiam Cantabricensem in Anglia celeberrimam doctrinæ catholicæ ad tempus vindicauit. Brentium magni nominis scelestissimum Lutheranum aggressus est scriptis. Huic certamini, immortuo Soto, non putauit infra suam eruditionem, & dignitatem Cardinalis Osius succedere, eiusque partes suscipere. Oxoniæ præcipue magna patrauerat: At moriente breui Maria Regina, huius olim catholicæ nationis in irritum cecidit causa: nam excedente Maria è viuis, Angliam obcæcauit caligo errorum, & catholica fides illinc prorsus in posterum visa est exulare.

Demum in Concilio Tridentino sub Pio IV. Pontifice Maximo suam doctrinam voce, ac scriptis toti Orbi declarauit. Ibi enim eam de se opinionem iniecit sacro Cætui, vt Princeps Theologorũ cõmuni omnium consensu reputaretur. Tandem Tridenti ex nimia fatigatione, ac studio detritus pene, omniũ luctu interceptus est morte mense Aprili labentis anni 1563. Scripsit:

De institutione Sacerdotum, seu Parochorum libros tres, siue Manuale Clericorum. Louanij 1566. in 8. deinde sæpius, vt Venetijs 1567. Coloniæ 1579 Lugduni, & Brixiæ 1586.

Item *libros tres de Institutione Christiana.* Augustæ 1548. Antuerpiæ 1551. in 16.

Doctrinæ Catholicæ compendium in vsum plebis Christianæ rectè instituendæ. Dilingæ apud Sebastianum Maier 1560. in 12.

Libros Aduersus Ioannem Brentiũ. Antuerpiæ 1552. in 16.

Defensionem catholicæ Confessionis & scholiorum aduersus confessionem Vuitembergensium, *& cæteros Lutheranos, ac Prolegomena Brentij.* Antuerpiæ typis Martini Nutij 1557. in 4.

Methodum confitendi, & nonnulla alia. Catecheses piæ, & solidæ ex Frãcisco Costero, Petro de Soto, & ex Auctore Methodi confessionis prodierunt Augustæ Treuirorum apud Henricum BotK. an. 1590.

De eo Antonius Senensis Lusitan⁹ *in Bibl. Ordinis pag.* 200. *&* 201. Seraphinus Ractius, Plodius *de viris illustribus par.* 2. *lib.* 4. Miræus *in Auctari. cap.* 548. Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 2. *fol.* 193. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom.* 3. *fol.* 69. sub finem, qui eum appellat *Eximiũ, & verè pium Thelogum.* Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 82. Hæc habet

bet de Petro: *Ei dotes duæ potissimum fuerunt; altera in bonorum fortunæ despicientia, altera in animi celsitudine posita. Rebus namque sæculi valere iussis, cũ se Dominicanis sodalibus adiunxisset, & Carolo V. Imp. à sacris iam esset confessionibus, religionis auitæ pessum in Germania euntis, ac iuuentutis Germanicæ vicem dolens, à Carolo in Belgica commorante missionem petiit, atque vna cum Martino Olauio, post Soc. Iesu Sacerdote, eo consilio in Germaniam ipsam se contulit, vt Lutheranorum furori murum pro domo Dei sese, vitamque obijceret. Commodum tunc Otho Tuschius, Cardi. & Antistes Augustanus, in eandem curã, cogitationemque ingressus, Delingæ Diœcesis suæ oppido gimnasium instituẽdis pijs adolescentibus construxit. Huic Sotum, & Olauium magno iuuentutis bono præfecit, aluitque liberaliter. Sotus verò non voce tantum, sed & scriptis prodesse volens, Fidei nostræ dogmata adversus Brentium, ceterosque Vultebergensis scholæ ministros acerrimè propugnauit.* Hæc Miræus.

FRANCISCVS GARZIAS Hispanus, Valentinus, sacræ Theologiæ Professor Primarius in Tarraconensi gimnasio edidit Hispanicè.

Tratado vtilissimo de todos los contratos, quantos en los negocios humanos se puoden afrecer. Duobus tomis Valentiæ apud Ioannem Nauarrũ 1581 Barcinoneque.

Mutatus in idioma Italicum prodiit secundò emendatior Brixiæ ex officina Petri Mariæ Marchetti. 1589 in 8. & 1596.

Item de erratis Typographorũ Romæ in operibus S. Thomæ: ad Antoniũ Augustinum Tarraconẽsẽ Archiepiscopum Tarracone 1568. deinde Coloniæ cum eiusdem sancti doctoris Summa 1605.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 328. col. 1.*

FRANCISCVS de SANCTO IOSEPHO, vir cum litteris, tum charitate insignis, ne proximo prodesset verbo tantum, quod volat, sed etiam scriptis, edidit lingua Tagala Insularum Philippinarum

Libro de Nostra Señora del Rosario.

De los Santos Sacramentos de la Iglesia.

Ita Ioannes Lopez Episcopus Monopolitanus *in Historia Ordinis Præd. par. 4. lib. 3. cap. 58.* Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 332. colum. 2.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M.S.*

Supprimunt quo claruerit tempore.

BASILIVS PISANVS, Etruscus, professione Ordinis Prædicatorum, inter Oratores, Philosophos, & Theologos cum maximis comparandus. Præstitit his argumentum in sacro Oecumenico Concilio Tridentino ãno 1563. habuisse coram Patribus cõcionem, quam cum ceteris concionibus in eadem Synodo habitis impresserunt. Ita Episcopus Lucarinus in m. s. Fontana *de Rom. Prou. c. 6.*

AEGIDIVS MARCHESINIVS sacrarum litterarũ Bononiæ lector hoc anno millesimo quingentesimo sexagesimo tertio in Concilio Tridẽtino habuit concionem, quæ extat in volumine Orationum Tridentinarũ 1567. Louanij edito.

Ita Miræus *de Scriptoribus Sæculi 16. cap. 80.*

HIERONYMVS OLEASTER, dictus de Azambuia, quod est oppidum adiacens Tago flumini, Lusitanus, S. Theologiæ Magister an. 1520. amplexus est nostram Religionem: Post solitos in scientijs cursus, Græcæ, & Hebraicæ studuit linguis, quas exactissimè callẽs ad S. Scripturam se contulit exponendam. Ãño 1545 è patria in Italiam, vt Oecumenicæ Synodo Tridentinæ cũ Georgio à S. Iacobo Dominicano, & cũ alijs familię suæ Theologis à Ioanne Rege Lusitanorum III. destinatis interesset se contulit. Tantus vir in Concilio nulli Theologorum, etsi præcipuæ classis inferior apparebat. In Lusitania functus est laudabiliter Inquisitoris Generalis officio. Primus Prouĩcialis ibidem, post reformationem promotam à Castellanis, fasces iniuit Prouinciæ. Rex Lusitanus Oleastrum in Africa Pontificem Insulæ S. Thomæ nominauit: at frustra. Noluit vir doctus annuere: quare remissius in literarum

rarum otium fuit. Nec diu post ab Hērico S.R.E. Cardinali, qui per id tēpus in Lusitania supremā rerum fidei præfecturam administrabat, violatæ religionis Iudex fuit delegatus, Vlissiponēsibusque integrè ius inter ceteros Oleaster pronunciauit. Gratitudinis ergo Hieronymus intra non magnum temporis internallū prædicto Serenissimo Principi, ac Eminentissimo Ecclesiæ Cardinali nuncupauit *Commentaria in Pentateuchū Moysis, hoc est in quinque primos Bibliorū libros, Genesim, Exodum, &c. iuxta Sāctis Pagnini Lucensis editionem: in quibus primum hebraicam veritatem exactissimè explicauit: Deinde verò quæ ad morum compositionem aptari possunt, ex ipsius litteræ penetralibus seorsum adiunxit.* Olissipone primū an. 1556. in folio, deinde Antuerpiæ apud hæredes Stelsij 1568. in fol: mox Lugduni an. 1586. in fol. apud Petrum Lādrij, & an. 1589.

His Auctor præfixit *Articulos* 17. *ad sacrarum scripturarum intelligentiā.* Item *Hebraismos, siue phrases Hebraæ lingua peculiares.*

Ad singulorum autē capitum expositiones adiecit vtiles, commodas, & doctas hortationes.

Item *In Isaiam Commentaria.* Hæc opera Petri Calui Ordinis nostri in Gallia edita fuere Parisijs in folio an. 1623. post antiquiorem aliā eiusdem regni editionem. Item an. 1658 apud Cramoisium.

Eodem quoque stylo edidit *Commentaria in Ieremiam.*

In duodecim Prophetas Minores.

In Quatuor libros Regum.

In Psalmos.

Super aliquos alios libros Bibliorū

Contra Hæreses modernas.

At hæc omnia in schedis M.SS. adhuc (ex Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol.* 448.) vel tineas, quod indignum, vel aliorū libros, quod iniustum est, magno omnium dolore, qui his delectantur litteris, pascunt Hæc illa.

Raptus est ex hoc sæculo anno currente 1563. ante impletam Prouincialatus suæ Prouinciæ Præfecturam, in qua Ludouico Granatensi summo illi viro, nunquā sine maximo præconio laudis nominando, succenturiatus fuerat prudentissimè.

Scripserunt de illo Antonius Lusitanus *in Bibl. Ordinis fol.* 114. & 115. Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illust. Ord. par.* 2. *lib.* 4. Sixtus Senensis *lib.* 4. *Biblioth. sanctæ.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sac. to.* 2. *fol.* 32. Bibliotheca Hispana *loco laudato,* Miræus *de Scrip. sæculi* 16. *c.* 59.

VINCENTIVS CAQVETIVS Siculus natione, S.Tho. Magister, claritudine suæ doctrinæ, vitæque rectitudine celebris. Logicus, & Metaphisicus subtilissimus scripsit.

De suppositionibus, & alia.

Inter Religionis nostræ illustres accenserunt Antonius Lusitanus *in Ordinis Bibliotheca pag.* 267. Plodius *de viris illust. Ord. par.* 2. *lib.* 4.

Anno 1564.

IOANNES à LVDEGNA, Matritensis anno præcedenti in Sacro Concilio Tridentino habuit *elegantem Orationem, ac grauem de tribus Domini nostri Iesu Christi, & eius Sponsæ tentationibus,* Prima Dominica Quad. quæ extat in volumine Orationum Tridentinarū 1563. Louani cuso. Affuit Concilio pro Episcopo Seguntino. Rectitudinis, & doctrinæ gloria floruit. Nostris vixit gratissimus, atq. exteris, quibus tandem mærentibus expirauit.

Edidit quoque *disputationem de cælibatu sacerdotum contra Lutheranos.* Patauij anno 1563. in 4.

Eius meminerunt Miræus *de Scr. sæculi* 16. *cap.* 80. Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 552. Hyacīthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis. M.S.*

AEGIDIVS FVSCARARIVS, Bononiensis, in Concilio Tridentino celeberrim. vir ecclesiastica eruditione conspicuus, ex Prouincia Lombardiæ in S.Dominici patriæ suæ Cōuētu permagnifico ad Ordinis habitū receptus, in pietate, ac litteris excultus, non modicum in illis excelluit.

luit. Peracto legendi in præcipuis suæ prouinciæ studijs munere, varijque Conuentuum præfecturis laudabiliter absolutis, Cardinalis F. Thomæ Badia Mutinensis ex Ordine nostro assumpti instantia, ad nobilissimum S. Palatij Magisterium à Paulo III. Pontifice Maximo anno 1547. promouetur. Eodem Pontifice Maximo mandante vna cum F. Ioanne de Toleto Cardin. Burgens. ex Ordine nostro assumpto exercitia S. Ignatij Loiolæ recognouit, ac suo suffragio maxima cum laude approbauit. Fuit in omni scientiarum genere versatissimus, Iulioque III. charus, à quo die 15. Martij 1550. creatus est Episcopus Mutinensis in Lombardia sub Metropolit. Bononiensi. Montē pietatis Mutinæ erigendum curauit, Collegiumque puellarum Episcopi (vt vocant) instituit, partemque Episcopalis Palatij, hortos respicientem construxit. Cum Card. Morono calumnijs circumuentus, Adrianam molem Romæ pro carcere habuit: moxque comprobata sub Pio IV. eius innocentia, crimen, & vincula, publico decreto à Michaele Cardinali Alexādrino S.R.E. summo Inquisitore hac de re edito, quod Plodius *p. 2. lib. 3. de vir. illust.* Ord. refert, discussit. Concilium Tridentinum, quò quidquid floris christiana habuit Respublica constat conuenisse, conuenit. Ibi Area scientiarum appellabatur à Patribus, ex quorum mandato sacras Synodi edidit sessiones, seu eiusdem Concilij acta, quæ manuscripta extant. Præterea sermones in eodem Concilio iussu Patrum priùs recognóscebat, & cum opus erat, corrigebat. Præcipuis in negotijs ibidem adhibebatur consultor.

Missale Romanum, & Breuiarium corrigendum, castigandumque ex Concilij decreto suscepit.

In componendo Catechismo Romano cū Leonardo de Marinis Archiepiscopo Lanciauensi, ac F. Francisco Forerio Lusitano, ex Ordine nostro assumptis egregiam nauauit operam.

Fato functus est Romæ 1564. die 23. Decembris, & conditus fuit in nostra Ecclesia S. Mariæ super Mineruam cum hoc elogio.

D. O. M.
Fratri Aegidio Foscherario Bononien.
Ord. Præd. Episcopo Mutinensi
Religione, innocentia, liberalitate,
Præstantia, prudentia, ac scientia
Diuinarum rerum tanta,
Vt in publico Tridentino Concilio
Patres in eius iudicio conquiescerent,
Qui Catechismo, Missali, & Breuiario,
In quibus maximè omnium elaborauit,
Compositis,
Romæ obdormiuit in Domino
Anno Domini MDLXIV.
Die XXIII. Mensis Decemb.
Vixit Ann. LVIII.
F. Ferdinandus de S. Ambrosio
Memoriæ tanti viri obseruantiss. fecit
XV. Octob. NDLXVII.

Vghellus *tom. 2. It. sacra* Plodius *inter Episc.* Lucar. *in Adnot. ad Indicem*, & Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit.* 407. *num. 2. & p. 2. cap. 5. num.* 43.

At in Epitaphio quod extat in templo S. Petronij Bononiensis variatur ætas: dicitur enim: vixit an. 52. mens. 10. dies 26.

PETRVS PAVLVS GIANNERINVS, Aretinus, Saxensis Conuentus Romanæ Prouinciæ filius pluriū Conuentuum in sua Prouincia rexit habenas. Cum autem magnus Theologus esset, in Generali studio eiusdem Prouinciæ, Perusiæ Augustæ pluribus annis Regens, cum sua non vulgari laude docuit. Deinde Prior Prouincialis electus à Patribus, in eo regimine ad regularis obseruantiæ, studiorumque promotionem totus incumbens, maximum Ordini nostro attulit ornamentum. Anno 1553. à Iulio III. Magister Sacri Palatij in locum Hieronymi de Muzzarellis creatur. Annos vndecim in hoc magisterio vixit, interfuit Theologus Synodo Tridentinæ, compleuitque in senectute bona, viam vniuersæ carnis ingressus an. 1564. dies suos. Scripsit:

Super libros Physicorum, & super Animam.

Super Metaphysicam Aristotelis.

De Cælo, & Mundo.

De Generatione, & Corruptione.

Politicam, Ethicam, & Oeconomiam. *Item in 4. libros sententiarum, & alia.*

Monumenta Conuentus Saxensis, Plodius *part. 2. lib. 4.* Lucarinus, Fontana *in Theatro p. 2. cap. 5. num. 45. & de Rom. Prou. cap. 6.* Lusitanus *in Bibl.* Seraphinus Razius, Ambrosius Gozzeus, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.*

Anno 1565.

DOMINICVS CATTALCA, seu Catalius Brixiensis, de Vico, celebris Prædicator, qui viuebat hoc anno, Scripsit:

Quadragesimale.

Sermones de Tempore, & de Sanctis.

Librum, cui titulus; speculum Crucis.

Lusitanus *in Bibl. pag. 73.* Antonius Posseuinus *in Appendice ad tom. 1. Apparatus sacri.*

IOANNES Ocham S. Theologiæ Mag. scholasticus, & poeta eximius *Versibus per modum conclusionum vniuersam Summam* nostri Doctoris Angelici illustrauit.

Ambr. Gozzeus, Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 4.*

PETRVS IBAÑEZ, seu Petrus Bannes, S. Gregorij Vallis-Oletanæ alumnus, Regens Rector, & à confessionibus Sanctissimæ Matris Theresiæ. Petri per vniuersam Hispaniam crebescente fama virtutum, cum in pietatis negotijs illustriores viri per litteras consulebant. Vitam ex varroniano consilio legendo, ac scribendo procudens, reliquit nobis Ascetica, scribens:

Tractatum doctissimum in vndecim Capitula de Regulis ad spiritus discernendos digestum. Seruatur in monasterio Carmelitarum discalceatarum S. Iosephi Abulensis. Ita referunt Episcopus Tarasonensis in Proemio vitæ S. Theresiæ. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.*

Meminit Petri Bañez Vox Turturis Grauinæ *p. 2. cap. 23. pag. 169. & 170.* his verbis. *Noster P. F. Petrus Bannes cum peritia litterarum sanctitatem adiungens, & cum aspera pænitentia spiritum orationis indefessum, qui Sanctam Matrem Teresiam de Iesu à principio instruxit ad maximum perfectionis gradũ adducendo, illique suadendo, vt discalceatorum Carmelitarum recollectionem, opus insigne, intrepidè aggrederetur. Vnde & Beata Virgo Teresia refert in præmium tanti Concilij Reginam calorum vidisse candido vestimento illum induisse, & eius animam eidem Virgini recta absque repurgante igne in Cælum euolasse, visam esse testata est.* Hactenus. Obijt Petrus hoc anno 1565.

NICOLAVS STRATTA, Italus, patria Taurinensis, Serenissimo Sabaudiæ Duci Emmanueli Philiberto à cõfessionibus, vir eruditione clarus, & deuotione erga Beatissimam Virginem Deiparam conspicuus, idiomate italico publicauit.

De Rosario Beatissimæ Virginis librũ vnum. Quem Taurini excusum circa annum domini 1565. testatur Franciscus Augustus Episcopus Salutiensis *in Catalogo Scriptorum Pedemontanorum.*

Viuebat adhuc anno salutiferi partus 1580. ex Alphonso Fernandez *in Concertatione Præd.*

BENEDICTVS MARABOTTI à Monte Regali Pedemontanus Theologus, & Orator insignis in publicum protulit,

Dialogum inter Christum, & S. Catharinam Senensem. Habetur in libro Lombardelli *cap. 27.* pro defensione stigmatum eiusdem Sanctissimæ Virginis.

Edidit quoque orationes diuersas.

Gregorius Lombardellus *in Summario &c.* Ambrosius Gozzeus, Plod. *de vir. ill. p. 2. lib. 4.*

DOMINICVS de MENDOZA, & Loaisa, Hispanus, nobilissimus sanguine, ac virtutibus, fuit frater natu maior Garsiæ Loaisæ etiam nostræ Religionis, Archiepiscopi Hispalensis, Sacræque Ecclesiæ Romanæ Cardinalis. Sicut & ipse Garsias, Talauerensis natalibus extitit, ex Salmantino Conuentu. Ludouicus Paramus *lib. 2.* de Origine S. Inquisitionis *cap. 2.* laudat eius Tractatum.

De Sancto Officio Inquisitionis, eiusque vtilitate.

Item edidit *quam plurima Theologica multa doctrina referta:* Horum tamen præ-

prænotationes non afferunt Chronicon cuiusdam Patris nostri Anonymi Prouinciæ Bęticæ, neque Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illust. Ord. p. 2. lib.* 4. Antonius Posseuinus *in Appendice prima ad tom. 1. Apparatus sacri*, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol.* 254. *col.* 2.

Hic Dominicus Primus Auctor fuit primæ missionis ad Indos Occidentales, ad quos transfretauit.

Contexuit quoque *Metricam Epitomē Summæ S. Thomæ* .

Lege Remesal *lib. 1. cap.8. lib.4. cap. 7. & 8.* Fernandez *in Catalogo*, Hyacinthum de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. M S.*

IOANNES OCHOA, natione Hispanus, vir doctissimus, S. Th. Magister, in Collegio S. Thomæ Hispalensi studiorum Præfectus. In eadem ciuitate deinde alterum Collegium, cui à Monte Sion indidit nomen, fundauit. Non solum litteris, sed etiam clarus fuit suo tempore pietate. Aegidium, & Constantinum Fontanum Ecclesiæ Apostatas virus suum clam, & subdolè apud Hispalim diffundentes, deprehendit: illos apud Iudices rerum Fidei postulauit violatæ religionis. Quare damnati fuere igne. Scripsit:

Omnes primarias conclusiones omnium & singulorum articulorum partium D. Thomæ, additionumque in carmen redactas, quo facilius memoriæ mandari possint, Romæ anno 1565. in 8.

Eius meminit Bibliotecha Hispana Nicolai *p. 1. fol.* 574. *col.* 2.

Anno 1566.

IOANNES ENTENIVS, siue Hentenius, Belga, Nechliniensis (non Mechliniensis, vt quidam scribunt; patria enim illi fuit Nechlinia, siue Nalina, diœcesis Leodicensis vicus, prope Tudinum) primùm in Lusitania Hieronymianus, deinde nostri Ordinis. Dedit nomen nostræ Religioni Louanij, cum esset Licentiatus in Sacra Theologia. Doctor Theologus anno 1551. fuerat renunciatus ibidem. Professus igitur vota, instituta, ac mores Ordinis ex animo complexus, ad vnguem illa semper conatus est obseruare. Doctissimus euasit ex docto, ingenio peracuto, Religiosissimus amator communitatis. Rexit quandoque studium Louaniense, & factus ab illa Vniuersitate quorundam librorum Censor, notauit, & recollegit.

Omnes errores sparsos in libris perfidi Erasmi.

Biblia sacra iussu Imperatoris Caroli Quinti cum M. SS. codicibus contulit, & ex fontibus Græcis, atque Hebrais restituit, quæ Louaniensia hodie appellantur.

Expurgauit Biblia magna Roberti Stephani.

E Græco, qua lingua in primis excelluit, transtulit in latinum Euthymium Zigabenum super quatuor Euangelistas.

Subiecit eidem Refutationem libelli de legali Christi sacerdotio: Louanij 1543. Parisijs, & alibi editam.

Latinum insuper reddidit Oecumenium in Acta Apostolorum, Diuum Paulum, & Epistolas Canonicas. Louanij in folio, & Parisijs in 8. euulgatum.

Aretham item in Apocalypsin 1543. Antuerpiæ diuulgauit.

Huic adiecit, à se primò erutum Remigium Antisiodorensem Episcopum in XII. *Prophetas minores.*

Traduxit ex Hispano in Latinũ multa Opuscula.

Præterea Alphonsi Matritensis pium libellum.

De vera Deo inseruiendi methodo, ex Hispanico Latinum fecit. Titulus est: *Ars seruiendi Deo.* Cui accessit *Speculum illustrium personarum*. Louanij apud Petrum Zangrium anno 1577.

Publici etiam fecit iuris Commentaria in Genesim.

Item in Ecclesiasten.

In Acta Apostolorum.

In Quatuor Euangelistas. Louanij ex Officina Rutgeri Reschij anno 1544.

In Epistolas D. *Pauli.*

Breuem commentarium super Apocalypsim, quem prænotauit, *Iudicium de Apocalypsi, & Antichristo*, in quo bestiam illam *cap.* 13. descriptam designare ait Mahumetem falsum Turcarum prophetam. Louanij apud nostros m.ss. asseruantur.

Excessit è viuis ibidem anno Domini 1566. Aetatis 67. continuis confectus doloribus Calculi, eiusque funus lacrymas ex tota Germania inferiori excussit.

Eius meminerunt cum laude Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. Ord. part. 2. lib. 4.* Miraeus *de Scriptoribus saeculi XVI. cap. 86.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 2. fol. 204.*

Alphonsus Matritensis Minorita ediderat vernacula lingua quosdam libellos pietatem Christianam spirantes, inter quos.

Arte para seruir à Dios. Compluti apud Michaelem de Eguia 1526. in 4. & Burgis 1530. in 16. cum hoc aureum planè Opusculum minus emendato dicendi genere legentium aures offenderet, illud Ambrosius Morales Cordubensis reformauit, & typis commisit Matriti anno 1598. Hoc Ioannes noster Entenius vertit latinè, eiusque versio prodijt Louanij 1576. in 16. Itemque Ingolstadij apud Sartorium 1578.

Idem Opusculū deinde prodijt Italicè apud Paulinum an. 1604. Gallicè apud Guidonem Boudouile Tolosanū Typographum 1555. in 16. & Germanicè à Iacobo Farcin Gallo-Brabanto Franciscano.

Alphonsus Matritensis etiam ediderat.

Espejo de Illustres Personas. Burgis 1541. in 12.

Et hic libellus versus est in Latinum à nostro Ioanne Hentennio, & simul cum libello de Arte rectè inseruiendi Deo lucem aspexit.

ZACHARIAS FLORENTINVS, vir doctus, traduxit è latino in linguā Italicam.

Vniuersum testamentum nouum. Fuit iterum excusum Florentiae 1566. Michael Pocciantius, Plodius *in Appendice.*

In hoc viro ad singularem doctrinā accessit facundia summa, & magna vitae integritas. Quo anno concesserit fatis, non lego.

BERNARDVS COMENSIS, siue NouiComensis Lombardus, vigilantissimus Inquisitor, ac clarissimus tum morum grauitate, tum peritia litterarum; Catholicus, vt obsisteret Acatholicis, & Hortodoxam fidem ab Heterodoxis protegeret, edidit librum praenotatum:

Lucernam Inquisitorum. Mediolani 1566.

Antonius Lusit. *in Bibl.* Ambr. Gezzeus, Plodius *de viris ill. part. 2. lib. 4.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

DOMINICVS SERGENT Gallus, Magister doctissimus, filius conuentus Lauallensis, Regens in studio Parisiensi & Prior anno 1544. ibidem. Cardinali Armeniaco, & D. Elisabethae Austriacae Gallorū Reginae à concione, ac sacris confessionibus, hostis haereticorum perpetuus edidit Gallicè luculentum. *Volumen in haereticos de non reiterando baptismate, ac de illius caeremonijs,* & de earum vtilitate. Auenione 1566.

Lusit. *in Bibl.* Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 4.* Antonius Posseuinus *in Appendice prima ad tom. 1. Apparatus sacri.*

DOMINICVS CALECA Hispanus, Conuentus Salmantini, Alijs à Celeria praeter vtramque scholasticam, physicam, & diuinam, profitebatur Ascetica. Insuper erat assiduus in lectione Scripturae, quam vt perfectius caperet perassiduè Patres peruolutabat. Scripsit:

In Psalmum 50. Miserere mei felicissima commentaria.

Viuebat hoc anno 1566.

De eo Antonius Posseuinus *in Appendice ad tomum primum Apparatus sacri.*

Hic, quem Antonius Posseuinus appellat Caleca, rectius dicitur de Celaya, & scripsit non solùm super Psalmum Miserere: sed super VII. *Psalmos Paenitentiales.* Ita Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 253. col. 2.*

THOMAS STELLA Venetus (vt testantur Vghellus, & Fontana) vir longe doctissimus, probatissimisque moribus dotatus, fuit celeberrimus concionator. Paulus Papa III. die 9. Martij in consistorio referente Card. Tranen. dissoluit vnionem Salpensis Ecclesiae à Martino V. factam cum Ecclesia

clesia Tranensi. Salpensem ad vitam P. F. Thomæ Stellæ Veneto contulit, ita vt eo decedente, vnio prædicta eo ipso in pristinum statum rediret. Præfuit Stella huic Ecclesiæ vsque ad annum 1547. quo translatus est ad Ecclesiam Lauellinam in Apulia sub Barensi Metropolit. die 15. Martij 1547. à Paulo III. Cumque Ecclesiam hanc annis duobus peregregiè rexisset, ad Iustinopolitanam, siue caput Istriæ sub Patriarchali Aquileien. ab eodem Pōtifice Maximo translatus fuit an. 1549. Alij dicunt die 5. Maij an. 1550. à Iulio III. In hac regenda Ecclesia, quod optabat Pontifex Maximus, præstitit. Siquidem hæresim ab antecessore suo Vergerio disseminatam è sua eliminauit Ecclesia, ouesque sibi creditas intra veræ fidei, ac pietatis septa, cancellosque continuit, & assiduis exhortationibus per mandatorum Dei viam direxit, necnon clerum legibus salutaribus fortissimè communiuit. Tridentino Concilio interfuit, & in sessione 6. habita die Iouis 15. Octobris 1546. orauit. Erat tunc Salpensis Episcopus. Ex Actis consist. eiusdem Pontificis, ex Vghello *tom. 7. Italiæ sacra*, Spondano *in Annal. eccles. an.* 1547. *num.* 1. & Fontana *in Theatro*.

Scripsit de Charitate Christi.

Item aliquas Orationes.

Quieuit in Domino Spalatri hoc anno 1566. Vide 1544.

Sansouinus in Venetijs, Plodius *de viris illust. p.* 2. *lib.* 4. Razzius, Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Appar. sacri fol.* 311. in calce.

Romæ in Ecclesia S. Mariæ super Mineruā an. 1554. Sanctissimi Sacramenti sodalitatem in memoriā tanti beneficij erexit. Vox Turturis Grauinæ *p. 2. c.* 23.

IO. BRABANTINVS, doctrina sua clarissimus, & fidei zelo. Debaccante per Germaniam, Flandriam, Iberniam, Angliam, Galliam, & conuicinia loca hæretica prauitate scripsit.

Contra Lutherum.

His annis æquali mensura copiosissimè nostri pro fide attramentum fundebant, & sanguinem. Anno enim sequenti Renatus Priuetus Magister ab Hugonotis ferreis forcipibus toto pectore dilaniatus, & è sublimi præcipitatus, tandem sulphurea glande occiditur. Ioannes Malchauserius Prior Conuentus Tolosanus globulo pariter plumbeo prostratus interijt. Similiter Michael Sarberius Prior Matisconensis post præcipitium strangulatur, & Ioannes Nouitius ictu alabardæ occubuit. Ioannes Bole Conuentus Engolismensis cum altero Patre ab Hæreticis pariter occisus est. Petrus Guillotus Magister, Prior Conuentus Castrensis, pugione trasfossus præcipitatur in flumen. In cuius palma eius hostes obseruarunt esse descriptum fidei symbolum: *Credo in Deum*. Et alij plurimi, quos legere poteris apud Grauinam *Vox Turturis p. 2. cap. 23. fol.* 182. 183. & sequentibus. Cumque horum perirent corpora, peribant etiam libri & Bibliothecæ, quæ apparauerant tot vigilijs, & sudoribus in hæreticos.

THOMAS ACHAVEVS, Lusitano à Clauibus, nobis verò à Chaues. Lege anno 1559. Vnus est enim, & non ab illo diuersus.

Anno 1567.

IOANNES ORTEGA, Hispanus, Prouinciæ Aragonensis, Mathematicarum satis peritus. Scripsit vernacula lingua.

Tratado sutilissimo de Aritmetica.

At quoniam facillimè in numeros illabuntur errores, & menda, post varias libri huius editiones, opus fuit Tractatui, vt emendaretur, censore. Prodierat primùm è suo Authore purgatus Hispali apud Ioannem Cromberger 1537. in 4. Recusus deinde vndique mendis scatebat. Quare castigatus censoria virga vidit lucem tandem sub hoc titulo:

Tratado sutilissimo de Arithmetica de nueuo emmendado por Iuan. Lagarto, y antes por Gonzalo de Busto. Granatæ 1563. in 4.

Floruit Ortega anno 1567.

Ita Ioannes Marieta, eiusque meminit Bibliotheca Hispana Nicolai *p.* 1. *fol.* 575. *col.* 1.

Alter est noster à Ioanne Ortega ex Oppido Albanchez.

IOANNES CHARON, natione (vt creditur) Germanus, S. Theologiæ Doctor eruditus, claruit pietate in primis, & maximè in Deiparam. Ex tot operosis diligentissimi viri lucubrationibus; & vigilijs inter voracitatem lustrorum, militares iniurias, & incendia stat superstes in tuto.

De sacro Beatissimæ Virginis Rosario liber vnus.

Ita refert Coluenerius in Calendario Mariano sub die 2. Iulij.

Cætera cum tempore, quo claruerit, latent.

THOMAS BAFARVLL, natione Hispanus, in nostra Religione, quam amplexatus fuerat, Præsentatus, & in cænobio sanctæ Catharinæ Martyris Virginis Barcinonensi alumnus, lingua Hispanica publicauit.

Nueuas Indias del Rosario.

Eius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *part.* 2. *in Appendice fol.* 335. *col.* 2. Hyacinthus de Parra *de Scriptoribus Ordinis M. S.* tempus autem, quo vixerit, non recensent.

IOANNES MARIA Capalla, Saluciensis Pedemontanus, Prouinciæ Lombardiæ, & Bononiensis studij aliquando Regens, & in dicto Cænobio Prior, Inquisitor Cremonensis, & Prior Prouincialis Prouinciæ Lombardiæ, pater lenis, humanus, misericors, inopum amator, & vir multarum partium, S. Th. Magister, Theologica eruditione clarissimus, & in sacrarum paginarũ cognitione satis versatus, scripsit Italicè.

Flammam innoxiam, seu considerationes super miraculum Imaginis B. Virginis Mariæ, de Igne nuncupatæ, quod Fauentiæ accidit anno 1567.

Item *Narrationem miraculorum eiusdem Imaginis.* Bononiæ 1609.

Item magnum volumen de Cæna Domini. Venetijs 1604. apud Baretium Baretio.

Arcam salutis in Passionem. in folio.

Bononia ad Deum abijt anno Domini 1596. die 2. Nouembris.

Michael Plodius *lib.* 4. *de viris ill. Ord. Præd.* Marraccius *in Bibl. Mar.* Ambrosius Gozzeus, Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 217.

BARTHOLOMAEVS FVMVS Villaurensis Placentinus, hereticæ prauitatis Inquisitor, religiosus exactissimæ obseruantiæ, vtriusque iuris doctissimus, insignis Theologus, & super omnia clarus, ac breuis, Scripsit.

Auream Armillam, siue Summam casuum conscientiæ. Venetijs apud hæredes Melchioris Sessæ 1567. & 1578. Lugduni, & Antuerpiæ apud Petrum Bellerum 1590. & alibi sæpè. In dictæ Summæ præfatione dicit se anteà publicasse *Philotheam immortalis animi dignitatem.*

Præterea librum plurimum carminum

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illust. part.* 2. *lib.* 4. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom.* 1. *fol.* 183. *circa finem*, Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 56.

THOMAS NERI Florentinus sacrarum litterarum peritus, ac pius: euulgauit.

Apologiam in defensionem doctrinæ nostri pijssimi Sauanarolæ.

Obijt Perusij anno labente 1567.

Antonius Posseuinus *in Appar.* Michael Poccian. Sixtus *Bibl.* Plodius *de vir. illust: part.* 2. *lib.* 4. Fontana *de Rom. Prou. cap.* 6.

PETRVS FRATINVS, Florentinus, vir fuit doctus, & vitæ integritate insignis. In sua Prouincia varijs in Cœnobijs nostris sodalibus humanas, & sacras tradidit litteras. Rethoricis, & alijs humanioribus artibus multum excelluit.

Scripsit eruditam Epistolam in vestibulo operum P. F. Iacobi Naclanti Episcopi Glugiensis.

Item alia multa. Lucarinus, Fontana, Viuebat hoc anno 1567.

ROMERVS de SABRVGERA Hispanus, & (vt creditur) Catalanus, vir liberalium artium disciplinis, pietate, animique moderatione pluribus anteferendus, suæ gentis cupidus adiuuandæ, laudabilem suscepit prouinciam; & Bibliorum.

Edidit *Versionem in Catalanum Idioma.*

Seruatur in Bibliotheca regia Escurialensi cum hoc titulo:

Bi-

Biblia en Catalan en copla, y el Psalterio traducido en Catalan, por Fray Romero Sabragerà de la Orden de Santo Domingo.

Charta, qua continetur hoc opus, est Pergamena, formaque charácterũ non est multum antiqua.

De eo Catalogus librorum dictæ Regiæ Bibliothecæ, Bibliotheca Hispana *part. 2. fol.* 219. *col.* 2. *in fine &* 220. *col.* 1. Hyacinthus de Parra *in Catalogo Script. Ord.*

Anno 1568.

PETRVS DIVOLVS, Gallus, Antisiodorensis, Doctor Parisinus, longè eruditus, qui Polemica scripta aduersus Hæreticos edidit, vir tam zelo animarum, quàm probatissima vita, & grauitate doctrinæ clarissimus fuit. Laudabiliter suæ Prouinciæ Franciæ egit Prouincialem. Cum Prædicator eò fructuosior, quò facundior esset, composuit.

Sermones de Tempore, ac de Sanctis, Se opponens pectore ferreo, imò adamantino hæreticis,

Librum contra hæreses, quæ germinabant in Gallia suo tempore diuulgauit.

Scripsit etiam Quadragesimale.

Conciones editæ fuerunt Parisijs typis Nicolai Chesnau.

Parisijs denatus est anno nostræ salutis 1568. Pieque sepultus fuit de more in nostro Choro.

Ita Alphonsus Fernandez *in Concertatione Præd.* Antonius Senensis *in Bibliot. Ordinis pag.* 203. Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illust. p.* 2. *lib.* 4. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

BENEDICTVS FERNANDEZ, Cænobij Salmanticensis, virtute, ac pietate singulari incubuit litteris: ob id omnes quid eximium præsagiebant de illo. Imbutus stud js Theologicis, initiatusque lectoratu, in concionibus habendis ad populum, atque in accersiendis ad Orthodoxam fidem gentes satis emicuit. Quod vt facilius ageret, cum esset Vicarius Prouinciæ in Noua Hispania idiomate Mexicano composuit.

Doctrinam Christianã. Mexici 1568. in 4.

Transtulit quoque in eandem linguam *Epistolas, & Euangelia.*

Ita Padilla *lib.* 2. *Historia Mexicana cap.* 37. *&* 93. Fernandez *lib.* 1. *Historia Ecclesiastica cap.* 31. Antonius Leonius *in Bibl. Indica,* Bibliotheca Hispana Nicolai *part.* 1. *fol.* 164. *colum.* 2. *post medium,* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. M.S.*

Alter est noster hic à Benedicto Fernandez, Lusitano, Borbense Societatis Iesu, qui edidit Commentaria in Genesim, & in Lucam.

CLAVDIVS SPINAEVS, cuius meminerunt Philippus Labbe de Scriptoribus Ecclesiast. ad Bellarminum pag. 338. Antonius Posseuinus, *in Apparatu Sacro,* vir non vulgatiter doctus sacras litteras docuit multis annis, & cum laude, ac discipulorum profectu. Illustrauit Religionem doctrina. At non minus emicuit probitate vitæ. In conuersatione grauis, minimè tamen superbus. Tenax recti, ac iusti: nostrarum Constitutionum rigidus obseruator. Edidit.

Epitome in quatuor libros Sententiarum Petri Lombardi. Parisijs apud Ioannem Foucherium anno 1551.

Posteris reliquit alia plura.

Anno 1569.

CAMILLVS CAMPEGIVS, Gallus Cisalpinus, patria Papiensis, siue (quod idem est) Ticinensis, de quo anno 1544. inter Theologos *nu.* 3. scripsit.

Additiones ad Tractatum Vgolini Zanchini Ariminensis de Hæreticis. Opus vtilissimum Inquisitoribus. Romæ.

Item *Indicem ad Priuilegia Crucisignatorum.*

Anno millesimo quingentesimo sexagesimo primo in Synodo Oecumenica Tridentina orationem, siue concionem latinam habuit coram Patribus, quæ vnà cum alijs inibi recitatis, typisque anno 1567. Louanij in folio traditis, legitur.

Ita Index Concilij Tridentini, Antonius Lusitanus *in Bibl. pag.* 59. Cyprianus Vbertinus *in Opere de Grute,* Plodius *de Viris illustr. p.* 2. *lib.* 4. Anto-

tonius Possevinus *in Apparatu Sacro*, Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap. 75.*

SPIRITVS ROTERVS, Aquis Sextijs natus, vir doctissimus, à pietate, à morum suauitate, ab ardenti fidei zelo laudandus, Anno 1553. deligitur Censor Fidei Tolosanus. Viriliter demandatum sibi onus in perturbationibus Tolosanæ ciuitati ab hæreticis illatis sustinuit. Post conciones, quas fructuosissimè per quinquaginta annos habuit ad hæreticos compescendos, & Orthodoxos consolidandos in fide, voce defectus plures doctos, eruditosque elegantissimo stylo composuit libros. Edidit inter Cetera.

Libros duos Tolosæ in 4. aduersus eos, qui futura ex astris prædicunt.

In tam breuibus eius Opusculis variam omnigenæ doctrinæ vim, vtriusque iuris, sacræ Theologiæ, auctoritatum veterum, & recentium omnium notitiam admiraberis. Huius Libelli planè paucis noti sunt, licet notitia, & lectione dignissimi.

Recensuit eum Miræus *inter Scriptores sæculi 16. cap. 68. circà finem*. Quo anno decesserit sæculi, non notauit.

MARCVS PLAGENSIS de Castromaris de Stabia in Picentinis nobili loco natus, filius Conuentus S. Dominici de Neapoli, Fundator Cænobij Sanctæ Crucis de Castro Maris patriæ suæ, vir tam in speculatiua Theologia, quàm etiam in practica resolutus, & clarus, in sacris Scripturis egregiè exercitatus. Prior fuit prouincialis suæ Prouinciæ Regni: aliquando studij nostri Sancti Dominici dignissimus Regens, necnon publicus lector S. Theologiæ in Neapolitana Vniuersitate. Legit magno cum fructu plures annos scientias Patribus Theatinis. Vita tandem, moribus, & scientia celeberrimus. multa doctissima tum in Theologia, tum in Philosophia opera edidit, quæ morte præuentus non potuit typis mandare. In Collegio Theologorum Neapoli Decani munere functus est, egitque Priorem in Conuentu S. Petri Martyris Neapolitano. Anno 1559. F. Marcum Maphæum de Marthinisio, qui cum sanctitatis opinione in Conuentu Sanctæ Mariæ Sanitatis de Neapoli, Cōgregationis Reformatæ die 15. Martij an. 1615. extremum obijt diem, recepit ad habitum. Exuuias deposuit mortales Plagensis Anno Domini 1569.

Scripturæ Regij Conuentus S. Dominici de Neapoli, Vallus *in Compendio part. 5.*

GASPAR de CRVCE, Lusitanus patria Cetrobicensis, e Conuentu de Citaro, in India, Persia, Camboja Sinarumque regno diutiùs habitauit. A Sebastiano Rege Lusitano Malacæ vrbis electus fuit Episcopus. Peste infectus, in quam ex ministerio præstito ijs, qui contraxerant epidemiam, anno 1569. obijt diem suum in patria. Factus est ergo ex Præsule, pro ciuibus suis victima charitatis.

Luce donans Regi Sebastiano dicauit.

Tratado em que se contam muito per estenso as cousas da China com suas particularidades, assi do Reino de Ormus. Eboræ 1569. in 4.

Castellanam reperiri editionem huius libri formis Hispalensibus referunt Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 401. colum. 1.* Hyacinthus de Parra, & alij.

Gasparis meminerunt Thomas Maluenda *lib. 4. de Antichristo cap. 15. & 16.* Ioannes Gozales de Mendoza *lib. 2. Historia Sinensis cap. 1. & 3.* Alphonsus Fernandez *in Historia Ecclesiastica sui temporis lib. 2. cap. 3.* Ioannes de Sanctis *in Aethopia Orientali part. 2. lib. 2. cap. 2.* Hyacintus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis manuscriptis*. Gregorius Garcia *de Prædicatione Euāgelica fol. 154. lib. 4. cap. 1.* Hieronymus Grauanus Carmelita *in Stimulo Propagationis fidei folio 255.* & alij.

His primus Vexillum Crucis in amplo Imperio Sinarum erexit.

BOLVS SABAVDI Camberiacensis ex Gallia, vir doctissimus, magnus Heterodoxorū impugnator plura scripsit in Lutheranos, & Caluinistas.

Varia essent hic opera recensenda; sed trucidatis Authoribus ab Hæreticis, discerpta sunt volumina, & combusta. Franciscus Picarsius in Rupellensi Cœnobio duobus alijs adiunctis Fra-

Fratribus in mare demersus est. In eodem Conuentu Sebastianus Meunćti Prædicator cum P. F. Ioanne de Tirauilla ab Hæreticis laqueo suspensi. Alius item frater sacerdos ibidem capite obtruncatur, quod tamquam trophæum manibus gestare volens impius speculator morte perijt repentina. Ibidem P.F. Ioannes Carrera gladijs trāsuerberatur. Similiter eiusdem Conuentus tres alii fratres laqueo necati sunt. Iacobus S.Theologiæ Magister, effossis ei oculis primùm, deinde virilibus abscissis, demum percutitur gladio, & interiit. Item P.F. Ioannes Tortu sagittis confossus est ab eisdem. Alii similiter in Conuentu Athouarensi, & Picardia, & Normandia. In Prouincia Prouinciæ P. F. Nicolaus Sauxatus Neumasensis, P. F. Antonius Vrsus, P. F. Ioannes Miraballus, P.F. Apollinaris Viennensis, & P. F. Ioannes Chabasus Conuentus Diomensis ab Acatholicis sub hos annos occisi sunt, copiosissima, & doctissima eorum volumina tradita pariter igni, funditus adhuc & ipsæ Bibliothecæ euersæ. De quibus consulenda sunt Historiæ, & Annales.

SIXTVS vel XYSTVS SENENSIS, Italus, ex patria sui cognominis oriundus, natus est ex patre hebræo, deinde factus est Christianus. Pluries relapsus deinde in hæresim, à Sacro Inquisitionis tribunali damnatus fuit ad ignem. At Pius V. (cum esset in minoribus) prophetico spiritu præuidens Sixtum eruditione summa pluribus profuturum, veniam ei, ne capitis à Pontifice Max. damnaretur, impetrauit. Sixtum igitur sic absolutum ad veram fidem reduxit. Prophetiæ successit euentus: namque deinde Ordinem nostrum professus, disputationibus, concionibus eruditis, & pijs, doctissimisque libris Ecclesiam Dei nobiliter illustrauit. Fuit enim (præter singularem in scholastica Theologia, in sacris voluminibus, & in lectione Patrum eruditionem) diuini verbi syncerissimus prædicator. Beatissimo Pio V. Pontifici Maximo, ob varias disciplinas, & linguas, Latinam, Græcam, Hebraicam, vnà cum zelo Diuini cultus coniunctas charissimus. Ob celebrē sui nominis memoriam inscribendam nostrę Bibliothecæ, per illustria monumenta Priscorum æternitati consignans, reliquit:

Bibliothecam sanctam in tomos duos diuisam. Ad sanctissimū Pium V. Pontificem Opt. Maximum. Venetijs, apud Franciscum Franciscium Senensem. 1566. in folio. Quo anno ætatis suæ annum agebat quadragesimum sextū. Deinde Lugduni, Francofurti, & alibi sæpius recusos.

Tomus primus in 4. libros diuiditur.

Secundus verò in libros octo.

Item librum de vsu Concordantiarum sacrorum librorum.

In varios diuinæ Scripturæ locos Astronomicarum quæstionum librum alium.

In varios diuinæ Scripturæ locos Geographicarum quæstionum librum vnum.

In varios Diuinæ Scripturæ locos Physicarum quæstionum alium librum.

In aliquos locos Scripturæ librum vnū.

In varios Diuinæ Scripturæ locos quæstiones, siue Epistolas Problematicas.

In alios locos Scripturæ alium librum.

Sex homilias in Primum Psalmum.

In Psalmum Quinquagesimum Genuæ in concionibus explicatum viginti Homilias.

In tria prima Capita Iobi Homilias sex.

Quatuor tomos homiliarū super Euangelia Qadragesimæ quatuor annis Genuæ concione enarrata.

Sex tomos homiliarum in Pentecosten, & Aduentum.

Hoc est, in singulos annos tomos singulos, sex annis Genuæ pro concione ab Auctore enarratos.

Librum vnum, cui titulus *Sophias Monotessaron*; hoc est, Sapientiæ vnius ex quatuor.

In quatuor Prouerbiorum, Ecclesiastis, Sapientiæ, Ecclesiastici libros.

In Epistolam ad Romanos. Ad Ioan. Baptistam titulo S. Clementis.

In eandem Epistolam quæstiones scholasticas.

Homilias octo in Hexaemeron.

Ita ipsemet in Bibl. Sancta, Posseuinus *tom. 3. Apparatus fol. 226.* & alij infra citandi.

Et quàmuis totus esset in libris cõponendis; nihilominus numquam à prædicatione diuini verbi, in qua celeberrimus erat, desistebat.

Mortales artus pius Pater anno salutis 1569. ætatis suæ 59. Genuæ in Conuentu S. Mariæ de Castello, cuius erat filius, posuit.

Eius cum summis laudibus meminerunt Lusitanus in Bibliotheca Ordinis, Seraphinus Razius, Alphonsus Fernandez *in Concertatione Præd.* Plodius *de viris illust. part.* 2. *lib.* 4. Fontana *de Romana Prou. cap.* 6. Antonius Posseuinus vbi supra, Aubertus Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 88. & alij plures.

Sixtum Pius V. Pontifex Maximus ante Pontificatum Christo lucrifecit (vt ipsemet in sua epistola dedicatoria candidè fatetur) *Me*, inquit, *tu olim ab inferis reuocatum, & errorum tenebris erutum sinceræ veritatis lumine illustrasti, & ad sublimioris disciplinæ obseruantiam perductũ habitu sanctæ professionis tuæ, tuis ipse vestibus, tuis ipse manibus induisti, & in filium tuo renatum spiritu adoptasti.*

ADNOTANDA IN LIBRIS SIXTI SENENSIS.

Loquens Sixtus de Acacio, eum, dicit, ex Catalogo Hieronymi in tantùm sub Constantio Imperatore claruisse, vt in Liberij locum Romæ Felicem Arianum Episcopum constitueret.

Martinus Lypsius *in Codicibus suis m. s.* dudum est, cum adnotauit (vt neque in Sophronio Græco) hanc vocem *Arianum* non haberi.

Consentiunt codices Sigeberti Gemblacensis, & Viridis vallis, sicut testatur Suffridus Petrus; ac præter alios Bellarminus Cardinalis libro quarto de Pontifice Maximo, & noster Pater Grauina euincunt Felicem II. summum Pontificem nequaquam Arianum fuisse: eam verò vocem Arianam, quæ apud Miræum *de Scriptoribus Eccles.* in textu Hieronymi non habetur, improbe ab aliquo in Hieronymi contextũ fuisse insertam. Reuera Liberio Papa ab Arianis in exilium pulso, Felix II. subrogatus est ab eisdem. Mansit hic tamen professione Orthodoxus, etsi cum Arianis communicaret; vt Baronius ad annum 355. docet. Idem Felix postea Constantium Imperatorem Arianum damnauit, ac demum Martyr occubuit, Martyrologij Rom. tabulis a. d. 29. Iulij adscriptus. Plura qui volet, Baronium ad annum 357. & meam Chronologiam eodem anno consulat.

In Sixto igitur id expungatur.

2. Vbi de Aloysij Lippomani Catena in Genesim agit, Acatiumque, & Eusebium Cæsariensem, & alterum Emisenum, & Theodorum Mopsuestæ, atque Apollinarem Laodicenum, cum alijs, è quibus Catena illa contexta est, enumerat, sanè expediuisset de ijs, tamquam de heterodoxa fide suspectis, atque adeo hæreticis, vel polliceri alibi se dicturum, vel quid in ijs esset cauendum paucis ibidem innuere.

Acacius magistro suo Eusebio Pamphili, anno 340. defuncto sub Constantio Imperatore, in Episcopatu Cæsariensi, & studio factionis Arianæ successit. Præterea moriens anno 366. Euzoium, itidem Arianum habuit successorem. Hic postea, eò quòd Arianus esset, Theodosio regnante sua cathedra pulsus est.

Eusebium Cæsariensem Arianismũ olere ostendunt clarissimè ex varijs dictis Eusebij Iacobus Billius *cap.* 27. *lib.* 1. *suarum obseruationum*, Robertus Cardinalis Bellarminus, Cæsar Cardinalis Baronius, Franciscus Ribera, Antonius Posseuinus *tom.* 1. *Apparatus sacri fol.* 462. *vsque ad fol.* 471. Quare simplicitate nimia factum est, vt alij Eusebium inter sanctos retulerint, vt Petrus *in Catalogo Sanctorum lib.* 5. *cap.* 134. fecit, quod item in Vsuardum irrepsit, & in Menologium *die* 21 *Iunij*.

Theodorus Mopsuestenus Episcopus, Nestorij hæretici Magister, vt habet Euagrius *lib.* 1. *cap.* 2. damnatus à quinta Oecumenica Synodo, veluti dux Nestorij *Act.* 4. & alijs. Quod ipsum affirmat S. Gregorius Papa *lib.* 6. *Epist.* 71. ad Eulogium Episcopum Alexandrinum. Hoc idem Iustinianus Imperator, promulgata Sanctione, cuius

cuius est exordium; *Scientes, quod nihil*, Legendus S. Ioannes Chrysostomus ad Theodorum lapsum, qui iste ipse est, Mopsuestæ deinceps creatus Episcopus, cum antea desertor monachismi, & luxuriæ sordibus obrutus ita fuerit, vt à tanto viro, quantus erat Chrisostomus, non potuerit eo ex cænō extrahi.

3. In Ambrosio Catharino Sixtus debebat notare errata, vt peregerunt noster Sotus, Bellarminus; Grauina, & alij: & reuera in Indice librorum prohibitorum à Clemente Octauo Pōtifice Maximo, quæstiones duæ prohibitæ fuerunt, quibus agitur, *quomodo Christus Dominus Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum confecit*.

4. De Antonio Rampelogo idem censuit Index vlt. Rom. librorum prohibitorum à Clemente VIII. Hic Antonius Rampelogus, siue de Rampilogis in Cænobio Neapolitano scripsit figuras Bibliorum satis rudi stylo.

In his multi errores ab Ecclesia proscripti, comperiuntur, ab eis tollenda sunt, quæ é magistro Historiæ scholasticæ sumpsit. Hæc enim absurda sunt, & magis fabulas sapiunt, quàm Historias.

Plura etiam aliter in Biblijs habentur, quam quomodo Rampelogus posuit. Quin & diuina Scriptura parum syncerè, non numquam autem malè citata, & sine adnotatione locorum ipsius. Apocrypha quoque adducit e tertio libro Esdræ, atque ex Epistolis Cyrilli Hierosolymitani ad Augustinū de Morte S. Hieronymi. Sixtus de his non commonefecit Tyrones.

5. Augustini Eugubini Cosmopæia in eodem Clementis VIII. Indice prohibita fuit, nisi fuerit ex emendatis, & impressis, Venetijs an. 1591.

6. Ibidem prohibitus est Franciscus Georgius Venetus, de Harmonia mundi, deque ipsius problematibus Sacræ Scripturæ, donec emendetur.

7. Henricus quoque Harphius de Theologia Mystica, nisi fuerit expurgata ad exemplar illius, quæ cusa est Romæ anno 1580.

8. Hieronymus ab Oleastro, alioqui vir pientissimus, & eruditus ab Hispaniæ Inquisitoribus inter libros, qui aliqua expurgatione eguissent, recensitus est. In præfatione tamen pauca quædam notarunt: sed deinceps Lugduni in Gallia planè prodijt expurgatus.

9. Plura alia in Indice librorum prohibitorum de Hieronymo Sauonarola notantur, quàm adnotauerat Sixtus. De quibus nos anno 1498. & in Appendice.

10. De Ioannis Annij commentarijs in Berosum, & de Metasthenis, & Philonis Iudæi libris diximus alibi.

11. De Ioanne Cassiano monendus est lector collationem eius de libero arbitrio esse suspectam, & cautè legendam. Atque in Indice prohibita est illa, quæ Hagenoæ impressa est à Ioanne Sicero, anno 1528. Romæ tamen expurgata, & adnotationibus aucta in lucem prodijt, quæ à Christophoro Plantino deinceps Antuerpiæ recusa fuit.

12. Opus Auctoris imperfecti in Mattheum varijs scatet hæresibus. Ita notarunt Ioannes Maldonatus, & Antonius Posseuinus.

13. In nouo Indice librorum prohibitorum mandatum est in Ioanne Fero aliqua emendanda.

14. Liber de fiducia, & misericordia Dei falso Ioanni Fischero Roffensi adscribitur: nam Fischerus pijssimus fuit, & felicissimè obijt martyr in Anglia die vigesima secunda Iunij an. 1535. Liber verò prædictus in nouo Indice prohibetur.

15. Ioannis Baptistæ Folengij Cōmentaria super Epistolas Canonicas S. Petri, S. Iacobi, & S. Ioannis primam prohibentur in eodem Indice.

16. Ioannis Iusti Lanspergij Enchiridion militiæ Christianæ prohibitum est in nouo Indice, donec expurgetur.

17. Ioannis Ludouici Viues Cōmentaria in libros de Ciuitate Dei prohibita sunt in nouo Indice, donec expurgentur; & expurgata sunt à Louaniensibus in editione S. Augustini Plantiniana, & Parisiensi.

18. In Irenæo quædam tum in margine, tum in Indice, tum in anno-

tationibus Erasmi ad Irenæum addita fuerunt, quæ Louanienses putarunt esse delenda.

19. Idem censendum est de Ioannis Langi annotationibus in Iustinum Martyrem. Harum censura in Expurgatorio Louaniensium extant Indice. In nouissimo Indice Ecclesia per Clementem VIII. Pontificem Maximum deinceps quicquid scriptum fuit à Lógo prohibuit. Est inter hæreticos primæ classis.

20. Quæ Sigebertus Gemblacensis scripsit aduersùs Gregorium VII. Pontificem Max. aut contra epistolam Paschalis Papæ, damnata sunt in Indice librorum prohibitorum.

21. Prætereaa loquens Sixtus de Francisco Ximenio, hæc verba adiecit: *Libri verò, qui extra Canonem sunt Hebræorum, quos Ecclesia ad ædificationem legit, Græcam, &c.* Aliter hodie scribendum esset: Iam enim tantam auctoritatem habent, quantam reliqui: Neque sunt minùs infallibilis veritatis quàm alij protocanonici.

22. S Lucianus Antiochenæ Ecclesiæ presbyter, qui non fuit Episcopus Nicomediæ, sed fuit Martyr, Græcam Bibliorũ editionem ceteris emendatiorem tradidit; & fuit octaua editio. Huius meminit Hieronymus in epist. 107. & in Apologia aduersus Rufinum. De ea præter alios tractat Card. Bellarminus *in lib. de verbo Dei cap.* 5. ex Athanasio in Synopsi. Hæc Nicomediæ non in turri (vt scribit Sixtus) sed in muro reperta fuit sub Cõstantino. Consule *tom. 3. Annalium*, & Notas ad Martyrologium Card. Baronij. 7. Ianuarij. Hanc versionem Græci Communem, seu vulgatam dixerunt, eaque Orientales inter Constantinopolim, & Antiochiam habitantes, sunt vsi. Consule Scholia Miræi ad D. Hieronymum *de Scriptoribus Ecclesiasticis cap.* 77.

23. Loquens de Iosepho, dicit solum Pentateuchum à Septuaginta interpretibus fuisse versum. Licet non desint, qui hoc afferant, communior est tamen sententia Scriptorum, à Septuaginta fuisse omnes Bibliorum veteris Testamenti libros in linguam Græcam conuersos. Quod postea ipsemet Sixtus *lib. 8. sua Bibl. in hæresi* 13. in dissolutione obiectorum probauit.

24. Ad ea, quæ Sixtus dicit de Santes Pagnino, dicendum est post sacram Synodum Tridentinam, Vulgatam versionem omnibus præstare. Lege ad annum 1541. Sanctes Pagninus.

Plura alia notat Posseuinus in Sixtum. *Lege illum.*

IACOBVS NACLANTVS, Florentinus, ex Romana Prouincia Conuentus S. Mariæ Nouellæ, alijs S. Marci eiusdem Vrbis alumnus, sanctissimis exemplis, & catholica prædicatione cum legeret in Conuentu Mineruæ Romæ Episcopus Clugien. à Paulo III. datur die tertia Iunij anno 1544. Defendit Ecclesiam pro cuius munimine dedit.

Commentaria super Psalmum XC.

Dedit etiam sacræ Scripturæ medullam vbi tractat de sex ætatibus mundi correspondentibus sex diebus creationis.

In XVI. tractatus, qui sunt:

1. *De existentia, & modo existendi corporis Christi.*
2. *De Communione nobis præcepta.*
3. *De Summo Sacerdotio Christi.*
4. *De Regno Christi.*
5. *De Hierarchia ecclesiastica.*
6. *De Episcoporum institutione.*
7. *De Primatu Petri.*
8. *De Auctoritate Papæ, & Concilij.*
9. *De Actis Concilij approbatis à Papa.*
10. *De Sacro sanctis indulgentijs contra sui temporis Hæreticos.*
11. *De Episcoporum residentia.*
12. *De Sacramento matrimonij.*
13. *De Præstantissimo Missæ sacrificio.*
14. *De Irritandis clandestinis matrimonijs.*
15. *De Quibusdam quæstionibus circa Arreptitios.*
16. *De Quadam quæstione circa Montem Pietatis.*

Enarrationis pias, doctas, & catholicas in epistolam Pauli ad Ephesios Venetijs 1554. in 8. Ad Iulium III. Pontificem Max.

Item in Epistolam Pauli ad Romanos. Ad eundem stylo breui dilucido, &

& eleganti; in quibus inferuit, & iuxta sacram Scripturam, & orthodoxā fidem explicauit omnes ferè difficultates pietatis Christianæ.

Enarrationem quoque Augustissimi Regni Christi. Ibidem.

Theoremata Logicalia XIV.

Metaphysicalia XVI.

Theoremata 14. super Theologiam.

De Alimento, & de eo quod alitur.

De Sensu, & sensibili.

De Regula posita à Philosopho in calce 7. lib. Physicorum.

De Creatione rerum.

De Infinitate primi Motoris.

De Contingentia rerum.

De Creatione, ac immortalitate animæ.

Theoremata super Philosophiam 12.

Claruit in Concilio Tridentino vir eloqentissimus, & scientia omni refertus fuit, ibi vnus ex insignioribus P.P. de quo vide ibi anno Domini 1544. inter Episcopos *num.* 2.

Plodius *part.* 2. *lib.* 4. Lusitanus *in Bibl.* Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 81. Seraphinus Razzius Vghellus *tom.* 5. *Ital. sacra*. Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 5. *tit.* 190. *num.* 3. *& de Prouincia Romana*, Sixtus Senensis *in Bibl.* Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 77.

Romæ in nostro Conuentu S. Mariæ super Mineruam docuit Theologiam. Clerum suum iuxta sacri Concilij Tridentini leges composuit, & Reformauit. Viginti quinque annos Clugiensem Ecclesiam sub Patriarchali Veneta, quæ & Fossæ Clodiæ dicitur, rexit. Decessit die 6. Martij 1569. apud nostros in Clugiensi Ecclesia conditus est in sacello S. Thomæ à se magnificè exornato, & tumulo sibi parato cum hac inscriptione:

Iacobus Naclantius
Ord. Prædicat.
Episcopus Clugiensis.

Anno 1570.

Minimè prætereundū est hoc loco quiddā admirabile de doctrina nostri Angelici. Scribens enim Sanctissimus Doctor Aquinas tot miracula operatus est, quot in Schedis scripsit articulos. Benignissime Lector, liceat per te mihi tantisper à meo digredi proposito. Theobaldus Thamerus, Alsatus, Latinis, Græcisque litteris præclarè instructus, grassante nouarum opinionū lue oestro percitus, Lutherū sequebatur: adeo vt Vutenbergæ Melanchthonē audiret, Marpurgi postea doceret, ac demum Lantgrauio, cum in Germanico bello Inglostadium obsideret, à concionibus esset. Sed mira narratur eius ad catholicam fidem accessio. In pharmacopolio, vel mercatoris nescio cuius officina, librum quemdam lacerum vidit, è quo cuculli, emporeticæque chartæ defringebantur. Et vt fit, libri hoc quidnam esset, videre voluit; viditque, esse B. Thomæ Aquinatis volumen, & quidem eam partem, in qua de gratia & iustificatione ex professo agitur. Legit paucula, & mirabatur tantam doctrinam, tantam veritatem, ordinem, ac perspicuitatem. Et quò legebat plura, eò mirabatur magis, & Luthericam iustificationem suspectam habere incipiebat. Ea igitur diuinitùs obiecta potiùs quàm curiosè quæsita lectione sic incensus est, vt cogitaret etiam alia catholica scripta legere & intelligere. Legit, atque intellexit. Cumque à suo quondam domino, è Caroli V. Imperatoris vineulis iam emisso Lantgrauio, vt de abiectæ hæreseos caussis audiretur, petijsset, ab eo benignè cum litteris varijs Ienam ad Schneppum, Vuittenbergam ad Melanchthonem, & Tigurum ad Bullingerum missus est. Sed perindoctè ac contumeliosissimè ab illis acceptus, multo magis in catholica fide est confirmatus: prout in Apologia ipsemet sua exponit. Hinc Romam abijt: vbi annum vnum, vel alterum egit, Fratrum Prædicatorum in Conuentu S. Mariæ super Mineruā Dominicanorum, piorumque hominum, in his *Francisci Turriani*, perutili vsus consuetudine. Mindam inde ab Episcopo Georgio Brunsuicensi vocatus, concionatorem ibi egit: idemque Francofurti ad Mœnum aliquamdiu munus obijt. Moguntiam inde se con-

contulit, vbi Canonicatus ei datus vsque ad mortem se modestissimè gessit. Ad Friburgense posteà gymnasium Theologiæ docendæ caussa vocatus, ibidem, quæ calcanda omnibus, mortis viam sub annum CIƆ. IƆ. LXX. iniit. Sic ferè Serarius in sua Moguntina.

ANDREAS MOGVER Natione Hispanus ex Regno Mogner in Prouincia Bætica, Religiosissimæ Prouinciæ S. Iacobi Mexicanæ integerrimus moderator; diuina, humanaque sapientia clarissimus, qui ad nouum orbem occiduum se contulit feruido desiderio gentilium animos ad Christum trahendi, quod & præclarè fecit. Inter alia pietatis, & doctrinæ suæ monumenta, scripto posteris edidit. *Historiam Prouinciæ Mexicanæ Ord. Prædicatorum m. scrip.* Ita Antonius Leonius *in Bibl. Indica*.

Item *Sermones de Tempore, & de sanctis*. duobus voluminibus.

Item *Librum exemplorum*.

Ex Alphonso Fernandez *in Concert. Præd.* Marraccio *in Bibl. Mariana*, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 2. fol. 63. colum. 1.*

DIDACVS, alijs ALPHONSVS HOROZQVIVS Hispanus, qui aliquando in religioso, & celebri Conuentu Segobiensi, & in alijs eiusdem prouinciæ Hispaniæ Prior fuit, & vicarius Prouinciæ, vir cum grauitate morum insignis, tum doctrina non ignobilis, scripsit hispanico idiomate.

Sermones de festis B. Virginis vernacula lingua.

Latinè verò sermones quadragesimales.

Item sermones Dominicales per annum.

Clarebat an. salutiferi partus 1570. ex Alphonso Fernandez *in Concertat. Præd.* Marraccio *in Bibl. Marian.* Lusit. *in Bibl.* Plodio *de vir. ill. p. 2. lib. 4.* Antonio Posseuino *in Appendice ad tomum primum Apparatus sacri*. Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 1, fol. 223. colum. 1.*

Propter doctrinæ, & pietatis meritum à Philippo II. Hispaniarum Rege propositus fuit, vt visitandi Sanctissimæ Trinitatis religiosum Ordinem delegatam Summi Pontificis sumeret curam.

FELIX PLACIVS Italus, à Colorno, vir Theologicæ doctrinæ eruditione, ac religiosorum morum probitate conspicuus scripsit Italicè opus in duas partes diuisum sub titulo.

Rosarium Sacratissimæ Matris Virginis, pijssimæ dominæ nostræ, cum imaginibus, declarationibus, contemplationibus, & affectuosis orationibus ad quodlibet mysterium cum plena instructione circa idem, Bononiæ... per Ioannem Rubeum, anno salutis 1579.

Alijs Felix Plazzius, de Colorno, quod Oppidum est in Gallia Cisalpina sub ditione mei Serenissimi Ducis Parmensis, & Placentini, Principisque Altamurani &c.

Clarebat anno Christiano 1570.

De eo Marraccius *in Bibl. Mariana fol. 333. tom. 1.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

MARCVS à VVEIDA, cuius nationem Ioannes Andreas Coppensteinus, qui illum in Claue prædicādi Rosarium *lib. 1. cap. 2. & lib. 2. cap. 14.* nobis exhibuit, tacitus omninò præterijt; nec ea aliunde adhuc innotuit posteris, vir eximia eruditione fulgens & tam in humana, quàm in diuina Philosophia egregiè instructus, publici iuris fecit opus à se in laudem B. Virginis elaboratum, cui titulus.

Speculum fraternitatis Sanctissimi Rosarij.

Edidit quoque *Explicationem Orationis Dominicæ*, *anno* 1573.

De eo Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 387. Marraccius *in Bibl. Mariana 2. part. pag.* 86. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

Floruit an. reparationis humanę 1570

PETRVS DELA COSTE, Gallus, vir à Theologica doctrina, atque à prædicandæ Euangelicæ veritatis gratia commendandus, scripsit (vt in Bibliotheca Exotica testatur Georgius Draudius)

Sermones super salutationem Angelicam. Parisijs, apud Michaelem Sonnium 1578. in 8.

Ser-

Sermones super Antiphonam Salue Regina. Ibidem 1577. in 8.

Sermones super Canticum Virginale dictum Magnificat: Parisijs apud Guil. Chaudiere anno 1587. in 8. & alia.

Cum esset hæreticorum acerrimus impugnator, in eos grande congessit volumen, quod prænotauit.

De Hæreticis huius temporis, & eorum deliramentis.

Conflatum librum Parisijs euulgaturus, secum illuc deferebat ad hæreticos conuincẽdos. Cognito Petri consilio à sectarijs, eum in itinere aggrediuntur, capiunt, volumen comburunt, & Authorem in publico patibulo suspenderunt. Acta Capituli Generalis Romæ anno 1569. celebrati.

Fontana *in Monumentis Ordinis anno* 1583.

VBERTVS LOCATVS Placentinus ex Prouincia Lombardiæ humili fortuna natus, ibidem Dominicanæ professioni nomen dedit, studiorum cursu completo, Papiæ, & Placentiæ præfuit Inquisitor. In Vrbem deinde ascitus anno 1566. constituitur Commissarius Generalis, in quo munere B. Pio V. fuit à sacris confessionibus. Secundo sui commissariatus anno ab eodem summo Pontifice Beatissimo Balneoregiensis Pastor in Tuscia Apostolicæ sedi immediate subiecta, creatus est 5. Aprilis an. 1568. quam Ecclesiam annis duobus rexit, & reuersus est in suum Conuentum Placentinum. Dum autem eius virtutibus præmia à visibili Ecclesiæ capite Pio V. præparabantur, ab inuisibili vocatus est ad æterna anno 1570. sepultus est in nostro Sanctæ Sabinæ templo, in sepulchro à se Episcopis nostri Ordinis in Vrbe decedentibus constituto, hoc apposito epitaphio.

V. L. E. B.
Et sibi, & cæteris eiusdem Ord.
Ex Dominicana familia assumptis
An. Dom. MDLXX.

In pariete verò sequens cernitur inscriptio.

D. O. M.
Quem humilis familia parentes genuere,
Aluit, edocuitque Dominicana
paupertas,
Pij V. Pont. Max. munificentia auxit,
Dum in Vrbe Gen. S. Officij
Commissarium
Ageret, desideratissima morte solutus.
Hic humari voluit Vbertus Locatus
Placentinus, Episcopus Balneoregiensis.

Scripsit librum de Episcopis Placentinis varia eruditione refectum.

Praxim iudiciariam Inquisitorum, impressam Romæ 1560. in quarto, & Venetijs an. 1583. Plodius *de Progenie S. Dominici in Italia*, Antonius Senensis *in Bibl. fol.* 121. & 122. Vghellus *tom.* 1. Fontana *in Theatro p.* 1. *cap.* 5. *tit.* 72. *num.* 4. Fernandez, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

Fuit Locatus vir grauitate morum, & litteratum conspicuus, quem non solum sacra Theologia, & Canonica iura ornabant, sed versatissimus erat in Patribus, & Scriptura.

MAVRVS ARRIGHETTVS Florentinus in S. Theologia Magister doctissimus ad petitionem nostrarum Monialium S. Nicolai Pratensis in Tuscia traduxit à Latino in linguam Etruscã sequens dictionem hebraicam *Psalmos Dauid*.

Obijt in patria cum Prioris Prouincialis in Romana Prouincia officio fungeretur & cum esset omnibus carus, omnibus sui desiderium magnum reliquit. Plodius *in Appendice*.

IO: FRANCISCVS BEATIS, Venetus, vir doctissimus legit publicè Patauij Metaphysicam, deinde Pisis;

Scripsit varias epistolas ad Sadoletum. Edidit que commentaria in 2. *Physicorum*.

Sansouinus *in Venetijs*, Plodius *in Appendice*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

THOMAS à SANCTA MARIA, patria Matritensis, in Religione bonis moribus, varijsque disciplinis imbutus, his adiunxit animi puritatem. Sermone vernaculo edidit.

Arte

Arte da tañer fantasia para tecla, viguela, y todo instrumento de tres, ò quatro ordenes. Pinciæ apud Franciscum Fernandez 1565. in folio.

Esse desijt inter viuos anno labente 1570.

Eius meminerunt Marieta, Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. fol. 250. colum. 1.*

THOMAS VVIGENHALVS, Anglus, ex Cœnobio dieramensi, omni litteratura imbutus antequam Caluinistæ, vt puto, suos furores lymphata mente diffunderent, & Elisabetha Regina patrocinaretur hæreses introductas, librum scripsit:

De Miraculis Beatissimæ Mariæ Virginis Matris in Comitatu Norfolcensi.

Meminit huius Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.*

IACOBVS MARCENISIVS, pietatem intexuit litteris. Affectu, quo prosequebatur Virginem Beatam Luciam Narniensem, nostri Ordinis Monialem.

Eius vitam conscripsit.

Volauerat hæc Beata Virgo ad superos circa annũ 1490. meminit Marcenisij Plodius, & de Beata Lucia scripserunt Antonius Senensis *in Chronico ad annum 1490. fol. 276. Martyrologium Antiquum Dominicanum*, Marraccius *in Lilijs* Marianus, *Vox Turturis* Grauinæ *part. 2. cap. 23.*

GABRIEL à SAVIGLIANO, humanis, & litteris sacris imbutus, illas professus est honorificè. Scripsit:

Vitam Beatæ Catharinæ Raconisio Monialis Ordinis nostri. Plodius.

Vitam eiusdem Beatæ Sanctimonialis copiosè descripsit Ioannes Franciscus Picus Comes Mirandulæ, eiusque meminit cum laude Vox Turturis Patris Grauinæ *part. 2. cap. 23.*

IOANNES VILLAGARCIA morum integritate, religionis zelo, & variarum doctrinarum genere celeberrimus. A Philippo II. Austriaco, tunc (regnante Carolo I. & V. Imperatore) Hispaniarum Principe, recensque Magnæ Britanniæ Rege, siue Anglorum, & à Regina Maria vna cum maximis Theologis illis ex nostris Petro de Soto Cordubensi, de quo anno 1563. & Ludouico à Soto maiori, de quo anno 1610. delectus est in hæreticos. Hi tres accersiti fuerunt in Angliam, illinc ad Bucerum eliminandos, Petrũ Martyrem, & cæteros huius sectæ. Accesserunt igitur illuc, & sub catholicorum auspicijs Regum, exemplo, calamo, voce Cantabricensem Academiã inter reliquas celeberrimam ab erroribus vindicarunt. Plura scripsit *in Brentium* Villagarcia.

Varias protulit *Apologias in Bucerum, in Petrum Martyrem, & sodales*, cum quibus publicè pluries contulit manus, at velut aspectu solis nubila euanescunt, & vmbræ, ita diffugiebant hæretici à Ioanne.

GODEFRIDVS à MIERLE in Germania inferiori, eximius concionator, & Theologus doctus in paucis, in eadem Prouincia dudum meritissimus Prouincialis, S. Theologiæ Magister assiduè declamauit in Lutheranos de indulgentijs, & de Purgatorio præsertim. Alliciebat lepore, rationibus conuincebat, terrebatque maiestate. Conciones, quas pronunciauerat, calamo diuulgauit.

Reliquit etiam posteris.

Conciones de Tempore, & de Sanctis.

Item Quadragesimales, & alia sui ingenij monumenta.

Meminit tanti viri Antonius Lusitanus *in Chronico Ord. nostri ad annum 1560. pag. 330.*

Inclaruit sub hos annos.

DIDACVS de MORALIBVS, Lusitanus, vir eruditione insignis, in docendi munere accuratus, sacrarumque Scripturarum expositor felicissimus; eloquentiam cum sacra Theologia coniunxit; vtramque verò cum morum integritate. Accedebat his omnibus memoria firma, & constans, studium ardens, & propugnandæ regularis obseruantiæ zelus. Floruit Antonio Senensi Lusitano authore *in Chronico ad an. 1560. fol. 331.* circa hæc tempora.

Varia edidit, quæ vsque hunc diem prelo non fuit commissa.

LVDOVICVS Prelormitanus ingenio eruditione illustris, & inter cætera hi-

historicus feliciſſimus elaborauit.

Chronicon paruum, quod aſſeruatur Bononiæ m. s. apud noſtros.

Ita Plodius *eiuſdem* Cœnobij *alumnus*.

DOMINICVS à BRAIDA, vir grauis,& pius politiorem litteraturam coluit primùm, deindè, vt noſtri conſueuere, ſcientias grauiores, philoſophiam, & ſacram Theologiam. Profeſſus has plures annos,ſe tranſtulit ad Aſcetica, & moralia. Edidit typis.

Vitam noſtræ Beatæ Catharinæ de Raconiſio.

Plodius, apud quem annum, quo Braida claruit, non inuenio.

ARCHANGELVS MARIA VIADANA Theologiam ſcholaſticam, & moralem docuit multos annos. Vt imitarentur fideles, præſentimque Sanctimoniales Ordinis noſtri geſta noſtræ Beatæ Catharinæ de Raconiſio præclariſſima,ſtylo pio,ac facili vitam eiuſdem Beatæ Virginis exarauit.

Plodius, qui nec tempus, quo Archangelus claruit, notat.

HIERONYMVS CORRIGIA,Luſitanus, vir doctiſſimus fuit, qui ab Antonio Senẽſi Luſitano ſummis laudibus commendatur in noſtri Ordinis Chronico ad annum 1560. folio 331. ſcripſit plura, ſed quæ fuerint, ipſimet Luſitani non referunt; niſi is idem ſit cum Hieronymo illo Correa, etiam Luſitano, de quo nos anno 1600.

FRANCISCVS DORTA, Luſitanus, ingenio, doctrina, pietate ſumma famoſus, S. Theologiæ Doctor, in ſcribendo, docendo, & diſputando cum per totam ſuam ætatem ſtrenuam operam impendiſſet, ſuper totam ferè Summam noſtri Angelici Præceptoris reliquit diſcipulis nobiliſſima Commentaria; quæ olim per illam vniuerſam Prouinciam circumferebantur.

Meminerunt huius præclariſsimi viri Antonius Senẽſis Luſitanus *in Chronico Ordinis ad annum* 1570. *inter Doctores fol.* 331. & communiter Hiſtoriæ noſtræ.

IOANNES SALODIENSIS, Italus, vir doctrina, & religione ſpectabilis. In noſtram Religionem admiſſus in ea, & humanioribus, & ſeucrioribus litteris non minus, quàm religione excultus eſt. Per multos annos artes, & ſacras litteras docuit iuuentutem. Prouectioris ætatis ad Aſcetica retulit pedem,è quibus prouentus plurimos reportauit. Vt deuotionem Deiparæ, in cuius manibus ſpes noſtra, & ſalus, in populis promoueret, compoſuit librum.

De Roſario Beatiſſimæ Virginis Genitricis Dei *Mariæ*:

Et de eo nihil amplius reperitur.

Ita Marraccius *in Bibliotheca Mariana*.

THOMAS de COSTA, Luſitani, Conuentus,vir celebris in cathedra, & ſuggeſtu. At tam raræ humilitatis, vt numquam paſſus fuerit ſe gradu magiſterij ſublimari: etſi Rex Luſitanus eum,vel ſcribens, vel loquens, ſemper hoc titulo nuncuparet. Eſt penes hos Reges auctoritas Magiſtros in Theologia creandi. Ita Ludouicus Caccegas *part. 2. hiſtoria S. Dominici lib. 6. cap. 18. dicens: E a verdade, que os Reys graduaõ, & podẽ graduar os que lhe parecerẽ dignos, como fazẽ as Vniuerſidades, pella meſma razão,q. della ſuõ Pays, & Protectores.* Acceptiſſimus fuit Regi, ac Infantibus eius germanis. Fuit etiã eximiæ paupertatis. Perfectiſſimi Oratoris partes habuit cunctas, leporem, eloquentiam, conceptus profundiores, probationes conuincentes, ſanctorum authoritatum promptuarium copioſum, vocem ſonoram, optimam expreſsiuam, & ſuper omnia, in docendo, ac reprehendendo Apoſtolicam libertatem. Delectabat, mouebat, ad lacrymas etiam duriſsimos prouocabat. Et vt de Græco adulando fabulabantur antiqui,ligatos trahebat homines ore. Argumentum ſuæ Apoſtolicæ libertatis ſit hæc hiſtoria. Erat regius concionator. Quadam die Cinerum cum in capella regia concionem haberet, thema proponens: *Memento homo, quia puluis es, &c.* ſubiunxit patria lingua: *Que nouas en trago, para ſer bem ouuido*: & logo proſeguio aſsi. *Muito Alto, & muito Poderoſo Rey, & Senhor noſſo. Eſtas palauras querem dizer, que Voſſa Alteza he pò, & cinza, & nella ſe ha da tornar muito breuemente*. Sub-

dit Historicus: *Deuia hauer entaõ causa, que obrigou ao Pregador a fazer particular, o auiso que a Igreja dà geral.* De hac non habetur memoria. Scitur dũtaxat Regem imperauisse, vt Thomas à sua regia exularet. Non defuere animi praui, qui arrogantiæ hæc ei verterunt, quæ veritati, ac zelo erant attribuenda. At Rex humanus erat, ac prudens, eique perspecta erat permagna integritas Thomæ. Eum prosequebatur interna dilectione, nec vmquam in animo habuit vel minima afficere illum iniuria. Intrepidus concionator se retulit in Conuentum. Post paucos dies accessit Rex in Cænobium, & causa vel honoris, vel pietatis ingressus est cellam Thomæ. Fortuitò, vel consilio erat in prædicatoris cubiculo statua mysterioso artificio fabrefacta: erat ei caput instar demortui viri. Capilli hirsuti, & incompositi, corpus semiuestitum, brachia, & crura nuda, licuisset Anatomiæ numerare illius ossa, venas, musculos. Demum totus aduinctus erat catenis. Ad illud spectaculum Rex admiratus sciscitatur quid est hoc? tunc Thomas maximo cum lepore, ac maiestate: Serenissime; est Baptista ob veritatem in vinculis. Ita iuxta Apostoli monitum ad Timotheũ arguebat, obsecrabat, increpabat in omni patientia, & doctrina. Ex hoc, quod subdo, colligetis quanta fuerit ei efficacia in dicendo. Fato cesserat Rex Lusitanus Ioannes III. anno 1557. Regni sui 36. vt in mea Chronologia. Diù Thomas à concionibus supersederat. Quadam die ad suggestum concionem habiturus, copiosa turba eum comitante ascendit. Extendit oculos ad Auditorium, & circumspexit hinc inde. Vidit ibi desiderari maiorem, melioremque Auditorem. Eleuata tunc voce interrogauit & dixit: vbi est Rex Dominus meus Ioannes? tanta energia fuit in voce, tanta vis in pronunciatione, tantusque feruor, & grauitas in actione, vt resoluta vniuersa illa concione in lacrymas, non licuit oratori per eas nec vnum verbum proferre, & sic terminata fuit oratio illa die. Ita Ludouicus Cacegas, & Ludouicus de Sousa *part. 2. Histor. Ordinis lib. 6. cap.* 18. Adeo fuit celebris in exponendis sacris libris, vt celeberrimus ille, ac Eminentissimus Magister, Cathedraticus Iubilatus Conimbricensis Fr. Ludouicus de Soto Maior, de quo anno 1610. declarans quemdam difficillimum sacræ Scripturæ locũ in maiori cõcursu Vniuersitatis Conimbricensis post multa conclusit his verbis. Hic est verus sensus textus expositi; quoniã eadem intelligentia expositus fuit à magno illo viro P. Fr. Thoma de Costa.

Scripsit satis eruditum Tractatum, cui titulus:

Tropi insignes veteris, ac noui Testamenti, eiusdemque phrases.

Quadam die cum senex concionem haberet ad Populum, inuehens maximo spiritus impetu in facinora, in tam vehementem prorupit feruorem dicẽdi, vt ei quædã abrupta fuerit pectoris vena. Cæpit sat copiosè diffluere sanguis ex ore. Sibi sentiens breui mors imminere, Sanctissimis Sacramentis petijt communiri. Auidissimè viaticum sumpsit ad iter. Eloquens fuit in vita, eloquentissimus sed in morte. Vltima exhortatio, quam habuit ad Fratres de modo concionandi, digna est, imò pernecessaria, vt à nostris concionatoribus perlegatur. Consule citatos Auctores. Obijt die Visitationi Deiparæ nostræ Dominæ consecrata Anni 1570. in apparatu funebri Illustrissimus, & Reuerendissimus D. Antonius Pinerius Episcopus primùm Mirandensis, deinde Leridensis hæc carmina in eius laudem accinit, & affixit:

Hic, quamuis properes, tantisper siste viator.
Pauca legens nosces, quis iacet in tumulo.
Quem tectum saxo tam vili, & paupere cernis,
Stratumque albenti sub cruce, veste nigra:
Non tulit hæc ætas talem, non lapsa tulerunt,
Nec forsan terris sæcla futura dabunt.
Tres diros hostes, mundum, & cum carne Sathanam,

Im-

Impia deuicit monstra, Erebique duces.
Damona consilijs, mundum cruce, verbere carnem:
Cælestis Patriæ Tartara vicit amori
Mundus, homo, Dæmon, turba inscia cedere cedunt.
Legitimo victi non sine Marte tamen.
Sacra fides, spes firma, amor igneus arma dedere,
Almaque paupertas obsequium, atque pudor.
Doctor erat summus, vulgique per ora volabat,
Nomina sed renuit vana Magisterij.
Exosus famam, nesciri semper amauit,
Regales semper tardus inire domos.
Vox erat: ite procul tituli, procul esse Thiara,
Nota solo pectis gloria, plausus ubi:
Qui toties alios, toties se vicerat ipsũ,
Vincitur, vt belli præmia possideat.
Vitales carpebat adhuc pater optimus auras,
Cum lacrymas cæpit fundere turba Patrum.
Ille autem dictis mærentia pectora mulcens
Lumina per cunctos iam moribunda tulit.
Fratres, filioli, carni nunc debita soluo.
Vltima, vt Omnipotens soluat, & ipse mihi.
Omnibus, æthereæ qui munere vescimur auræ,
Est calcanda semel mortis acerba via.
Ire domum iubeor, peregrinaque linquere tecta,
Non possum magni spernere iussa Dei.
Non vos filioli, non fratrum turba meorum,
Chara magis vita, desero, verto solum.

Scripserunt de Thoma Alponsus Fernandez, Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. fol.* 243. *colum.* 1. Ludouicus Cacegas, & Ludouicus de Sousa vbi supra, Antonius Senensis Lusitanus *in Chronico Ordinis anno* 1550. *pag.* 321.

THOMAS de SOVSA, Lusitanus, nobili genere natus, pectore indefessus ad virtutis, ac doctrinæ studium à prima ætate incubuit. Studio Philosophiæ, & Theologiæ confecto è cathedra cæpit dicere, & suggestu. Ex vtroque semper cum laude. Nec caruit fructu. Eximius concionator cum esset, à Sebastiano Rege Lusitano assumptus fuit in suum Ecclesiastem. Paucis absolui: nam solo nomine audito, cetera viri maximi ornamenta sese prodibunt notissima. Scripsit:

Doctissima Commentaria in Prophetam Oseam:

Item in Ioelem.

Claruit circa hunc annum 1570.

Ex Alphonso Fernandez in Historia Prouinciæ Lusitanæ, ex Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. fol.* 252. *colum.* 2. quæ tamen subticuit Thomam fuisse Ordinis nostri, ex Antonio Senensi Lusitano *in Chronico Ordinis an.* 1560. *pag.* 328.

DAMIANVS DIAZ, pius ac fructuosus concionator, cum versasset, & attentiùs perpendisset quanti roboris, & feruoris essent Apostolica verba S. Vincentij nostri Ferrerij ad inflammanda corda fidelium, recognouit, notisque illustrauit eius sermones de Tempore, ac de Sanctis. Antuerpiæ ann. 1570.

Ex Antonio Posseuino *in Apparatu sacro.*

DIDACVS XIMENES Arias, Alcantarensis, vrbs est in extremadura Alcantara, ex qua nomen inclytus ille Ordo Equestris mutuatus est. Didacus, inquam, Ximenes; sed alius ab illo, cuius anno 1560. meminimus. Pater planè maximo merito, & doctrina. Edidit librum, quem prænotauit *Enchiridion doctrinæ Christianæ*, in quo orationem Dominicam exponit, & nonnulla alia. Salmanticæ 1567. in 8.

Item *Sermonem de Sancta Maria Magdalena* Hispanicè in forma vnius libelli, quem dicauit Reginæ Castellæ D. Annæ Austriacæ 1570. Toleti.

Item *Expositionem Psalmi Miserere* etiam

etiam hispanice. Pampelone 1568. in 8.

Adauxit, & in Epilogum redegit.

Lexicon Ecclesiasticum Latino Hispanicum. Salmanticæ 1572. 1579. & 1584. in folio. Barcinone 1642. in folio. Venetijs 1616. item alibi 1631. & tandem Cæsaraugustæ in regio Nosocomio anno 1644. in folio.

Editionem verò Hispanam publici fecit iuris sub hoc titulo:

Vocabulario Ecclesiastico Latino Hispanico añadido. Valentiæ ex Officina Michaelis Sorolla 1621. in folio.

Composuit alia multa. Ita ipsemet refert in Epistola dedicatoria, quam præfixit libro de S. Maria Magdalena. Narrat enim in illa se dicasse quædam sua opera Regi Lusitano, ac Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

Eum laudant Antonius Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 66. Plodius *de viris illustr. Ordinis part.* 2. *lib.* 4. Antonius Posseuinus *in Appendice ad tom.* 1. *Apparatus sacri*, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 249. *&* 250.

ANTONIVS è COLLEMONTIO Etruscus, de Romana Prouincia, sui temporis inter sapientissimos quosque clarissimus, vt qui totam suæ vitæ, & temporis metam docendo, disputando & scribẽdo felicissimè transegerit. Præter ingenium, & doctrinam, fuit ei summa religio. Scripsit Librum.

De suprema felicitate.

In eo discutit quoque ingeniosè, *Quantus sit numerus Angelorum.*

Viuebat adhuc anno 1576.

De eo scripserunt Antonius Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 26. Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4.

HIERONYMVS PANORMITANVS, Siculus, Magister sacræ Th. doctissimus, plures annos Neapoli, & in Gallia Cisalpina functus est Regentis officio.

Edidit lingua Italica, vt indiscriminatim cunctis prodesset, *Confessionale*. Hoc ego à puero ob apertam facilitatem vtebar & delectabar.

Pluries editum fuit, & nouissimè Vicentiæ, & Bassani per Io: Antoniũ Remoni in 12. tandem prodijt annexũ Operi Marcelli Grassi; Neapoli typis Constantini Vitalis, & iterum Octauij Beltrandi 1641. in 8. de quo an. 1609.

Ita Antonius Posseuinus *in tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 32. Antonius Senensis *in Bibl. Ordinis pag.* 115. Plodius *de viris illustr. Ord. part.* 2. *lib.* 4.

Anno 1571.

DOMINICVS de S. THOMA, ex S. Paulo Hispalensi, Collega S. Thomæ eiusdem Hispalis Vrbis S. Th. Magister apud Indos Occidentales edidit.

Gramatica, ò Arte de la lengua general de los Indios de los reinos del Perù. Pinciæ 1560. in 8. apud Franciscum Fernandez à Corduba.

Item: *Vocabulario de la misma lengua llamada Quichua*. latinè *Quichuacensis*.

Primus hic Theologiam docuit in Collegio Rosarij Ciuitatis Limensis. Præfuit Prouinciæ illi. Tandem Primus Archiepiscopus de los Charcas renunciatus est.

Obijt anno 1571.

De eo Antonius Gonzalez *in informat.* ad Marinum *fol.* 28. 29. *&* 33. Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 4. *tit.* 76. *& cap.* 5. *tit.* 494. Fernandez, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 258. *col.* 2.

PETRVS BARBERIVS, Theologus doctus, & pius, laudabiliter egit Priorem Louanij. Scripsit:

Hortulum precationum, qui excusus fuit Louanij 1571.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

IOANNES DVMAEVS, Belga natione, nostri Cænobij Gandauensis Sodalis, in illoque sacræ Theologiæ Lector insignis, vir quidem humanarum litterarum peritus, diuinarumque studiosus, peritissimus Græca lingua. Cum diceret ad populum è suggestu, adeo erat facundus, & gratiosus, vt summa voluptate animos caperet. Erat ingenij felicissimi; ingenium tamen moribus adornabat.

Plurima, quæ in prædicto Cœnobio asseruantur, conscripsit. Edidit tamen dum viueret:

Sermones Quadragesimales.

Pre-

Praterea super Psalmos Graduales Sermones.

Viuebat adhuc anno 1571.

Huius meminerunt Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 161. Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 169.

ALEXANDER FILIVCCIVS, natione Etruscus, patria verò Senensis, omnigena litteratura ornatus, erat enim Philosophus, Theologus, & Concionator eximius. Callebat præterea medullitus linguam Græcam. Filius fuit Conuentus S. Marci Florentini, in quo vt pietatem assequeretur, & litteras, se aggregauerat nostræ Religioni. Iussu Sanctissimi Domini nostri Pij PP. V. è Latino transtulit in linguam Italicam. *Catechismum Romanum à Sacro Concilio Tridentino promulgatum.* Venetijs 1571. apud Aldum Manutium in 8. & primũ Romæ 1567.

Iussit hoc zelantissimus Pontifex in rudium, & tenellæ pueritiæ gratiam. Hæc enim instructio, & Christiana doctrina cum necessaria sit ad salutem, distinctè, ac clarè proponenda est in Ecclesia. Hinc in capita distinxerunt, & sectiones, & varijs Patrum sententijs, & auctoritatibus communitum deinde traduxerunt in varias linguas.

Ad imitationem Aristotelis composuit Italicè Ethica.

Orauit in Concilio Tridentino cum maxima sui laude. Seraphinus Ractius, Antonius Lusitanus *in Chronico, & in Bibliotheca pag.* 10. Plodius *de viris illustr. Ord. part. 2. lib.* 4 Fontana *de Prouin. Rom. cap. 6.* & Monumenta Conuentus S. Marci Florentini.

Florebat vir sanguinis splendore illustris, virtute verò illustrior hoc an.

FELIX de Castro Franco, quod est in tractu Bononiensi, S. Th. lector, vir multa bonitate, ac experimento in agendis negotijs ad instantiam Generalis Ordinis collegit, siue potiùs correxit, & auxit formularium omnium actuum, & officiorum Ordinis.

Adauxit etiam Chronicon breue Ordinis annexum nostris Constitutionibus, quod compositum fuerat vsque ad certum tempus à Susato.

Obijt an. labente 1571.

Lusit. *in Bibl.* Plodius *de vir. illustr. part. 2. lib. 4. Martyrol. Dominicanum,* Antonius Posseu. *in Apparatu sacro.*

VINCENTIVS de MERLO, alijs Merius Hispanus Prouinciæ Bæticæ S. Th. Magister scripsit.

De statu, & obligatione coniugatorũ.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. p. 2. lib.* 4. Lopez *hist. 4. part. lib. 2. cap. 3.* Bibliotheca Hispana Nicolai *p. 2. fol.* 264.

VINCENTIVS MEXIA, hispanus Bæticus cum floruerit his temporibus, & opus à præcedente Vincentio de Merlo (quod rectè innuerunt Bibliotheca Hispana Nicolai loco nuper citato, & Hyacinthus de Parra *in Catalogo script. Ordinis m. s.*) compositum sit etiam eadem lingua, & materia de statu, & obligatione coniugatorum, colligendum est esse eundem Auctorem: etsi Primus vocetur à Posseuino Merius, siue Mexius.

ANTONIVS IVSTINIANVS ex Dynastis Chiensibus, patre Io: Baptista Ortus est anno 1505. in Insula Chiensi. Genuæ in Conuentu S. Mariæ de Castello Monasticen Ordinis Prædicatorum die 5. Aprilis circa horam tertiam noctis an. 1524. amplexus, vota pronunciauit solemnia. Philosophiam & sacram Theologiam, ad quas rapiebatur natura, breui feliciter hausit. Ad oratoriam se applicuit sacram, in qua cum summa laude profecit. Ob præstantiam igitur morum, & singularem doctrinam anno 1550. in patria datus est fidei Censor. In hoc munere varia perpessus est mala. Ita Ioannes Michael Plodius, Alphonsus, Fernandez, & Ioannes Lopez. Sebastiano Leccauella Greco, Dominicano doctissimo, Naxiensis, & Pariensis Ecclesiarum sibi inuicem vnitarum Archiepiscopo translato anno 1562. die 16. Decembris ad Ecclesiam Litterensem, Antonius assumptus fuit dicto die 16. Decembris 1562. ad illud Archiepiscopatũ Naxien. & Parien. à Pio IV. At quoniam hæc prouisio facta fuit inscio Crispo Naxiense Duce, & deinde molestè ferente, transferri Antonium anno 1564. die 2. Maij placuit præfato Summo Pontifici ad Ecclesiam Lipari-

rita-

ritanam, in qua cum gloria vltimo anno 1571. vltimam vitæ attigit metam Hic maximè fulsit in Concilio Tridentino. Contulit Bibliothæ Ordinis nostri *Conciones Quadragesimales ab eo habitas Chij an.* 1551.

Abbas Iustinianus *de Script. Liguribus*, de quo etiam meminerunt Sigismundus Ferrar. Vghellus *Ital. Sacr.* Fontana, & alij.

CYPRIANVS POLONVS, factus Dominicanus ab adolescentia operam seriò dedit philosophiæ; sacræ Theologiæ deinde. Apud suos ob linguæ sibi vernaculæ facundiam, & acquisitam doctrinam, in sacris declamationibus mirificè valuit gratia. Contra Lutherum stylum strinxit, & voce, ac scripto eius figmenta acrius improbauit. Reliqua huius suppeditabunt Poloni.

MARCVS LAVREVS, de Tropeia, de quo anno 1544. inter Episcopos *nu.* 7. orauit in Concilio Tridentino (vt dictum est ibi) in sessione 5. anno 1546. Tandem hoc anno 1571. sub Pio V. cui carissimus erat, mortem obiuit.

Anno 1572.

LVDOVICVS de LVERE, Italus, patria, aut cognomine Brixiensis, vir ingenij, & doctrinæ ornamentis decoratus, & tam in sæculari, quàm in Christiana philosophia versatus egregiè. Concionator quoque præclarus, & doctus. Cum vitæ esset integerrimæ, Prouincialis iterũ moderatus est Prouinciam Lombardiæ. Prudentia & disciplinæ zelo valuit plurimùm. Demũ quadam nocte, pijssimus Pater, absoluto Brixiæ matutino, pronuncians verba illa: *Pretiosa est in conspectu Domini mors Sanctorum eius* ad superos euolauit. Cum verò iaceret in feretro, manus eius, tamquam violarum suaveolentiam spirabant. Scripsit:

Sermones super Euangelia, & Epistolas de Tempore.

Item de Sanctis per annum.

Obijt anno vitæ restitutæ 1572. Antonius Lusitanus *in Bibl. Præd. fol.* 169. Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 362. circa finem eum appellans Ludouicum Lucretium, siue de Luere, Relatio Prouinciæ Lombardiæ apud Plodium *de viris illustr. Ordinis part.* 2. *lib.* 4.

ADRIANVS de VALENTICO Venetus, vir doctissimus, probatissimisque moribus decoratus, sublectus est Iustinopolitanus Episcopus, quæ vulgò diciturCaput Istriæ à Pio V. die 28. Februarij 1566. Hic præfuit summę integritatis laude sex annos suæ Ecclesiæ, à qua radicitus extirpauit, quod Vergerius dudum eius decessor, iniquè in Ecclesia illa plantauerat. Scripsit.

Tractatum de arte inquirendi hæreticos. Venetijs apud Antonium Gardanum 1542.

De Sacramento Eucharistiæ contra Caluinum.

Item librum contra Matthæum Gribaldum.

Fuerat Inquisitor Generalis Venetijs, & in dominatu Veneto. Interfuit Concilio Tridentino missus à Pontifice in lorum F. Petri de Soto. Fuerat etiam Patauij professor Metaphysices ibique sacras litteras, & scholasticam Theologiam quadraginta annis honorificè docuit. Pio V. Pontifici Maximo charissimus extitit.

Moritur hoc anno 1572. Vghellus *tom.* 5. *Italia sacræ*, Fontana *in Theatro p.* 1. *c.* 5. *tit.* 307. Sansouinus *in Venetijs*, Index Concilij Tridentini, Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro, tom.* 1. *&* 2. *& in Appendice prima ad primũ tomum eiusdem Apparatus* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

PETRVS de MERCADO Hispanus vir doctissimus profectui nostrorum studentium consulturus. Scripsit:

Commentarios in Textum Petri Hispani; quibus annectuntur *Argumenta selecta in primũ, & secundum librum summularum. Hispali* 1571. *in fol.*

In Logicã magnam Aristotelis commentarios cum Noua translatione Textus ab se edita. Hispali eodem anno in folio.

Hæc opera etiam tribuuntur nostro Thomæ Dominicano qui eodem cognomine de Mercado recensetur.

Pe-

Petrus Mercado in Synodo Tridentina Theologus recensetur D. Acisceli Moia de Contreras Episcopi Vicensis in Catalonia, habuitque Sermonem Dominica IV. post Pentecostē: datusq; typis fuit cum alijs Tridentinis Desideratur an. 1544. *n.* 2. inter Teologos. Bibliotheca Hispana:

DAMIANVS de ARTVFEL, alijs Damasus, ex Conuentus S. Maximini ad Hispaniam se transtulit, scripsit.

Modo de rezar de los Frailes Predicadores. Cæsaraugustæ 1572. in 8. & Vallisoleti 1614. in 8.

Præter Processionarium cum notis, & rubricis, edidit librum de Cantu plano, & ordinario. Vallisoleti 1614. in 8. & Cæsaraugustæ 1672.

Eius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 201. *colum.* 1. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Dominicanis m. s.*

PHILIPPVS MENERIVS, Hispanus, claris ortus natalibus, Patriam habuit Truxillum, quæ est ciuitas in Estremadura Prouincia. In patria se nostrum habitum induit. Applicitus litteris, adeo in eis profecit, vt ad moderandam S. Thomæ cathedram à Cōplutensibus fuerit accersitus. Fuit etiā Regens in Collegio S. Gregorij Vallisoletano. Præfuit quoque Gregoriano Collegio Pinciæ, ac Cænobijs Matritensi, atque Segouiensi, & in omnibus ijs fructuosè. In eo enim singularis animi probitas elucebat; atque zelo religiosæ obseruantiæ totus efferuescebat. In Gallæcia euolauit ad meliores anno MDLXXII. sepultusque fuit in nostro Conuentu S. Marthæ de Hortigosa. Scripsit Hispanicè.

Luz del Alma contra la ceguedad, y ignorancia; seu Doctrinam Christianam. Salmanticæ 1556. in 4. & iterum 1578. Medinæ 1567.

Alphonsus Fernandez Placentinus minus rectè distinguit *Doctrinam Christianam à lumine Animæ.*

Tratado de la Cofradia de los juramentos, seu *librum in defensionem, & confirmationem Societatis nominis* Dei. *Volumen est quadripartitum, & fuit excusum* Antuerpiæ 1569.

De eo Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. pag.* 204. Plodius *in Appendice*, Ioannes Marieta, *Bibl. Hispana.*

DOMINICVS ARTEAGA, Hispanus, vir doctrina, & religione insignis, magna prosequebatur deuotione Virginem de Rosario, ob id edidit Hispanicè:

Tesoro de conteplacion hallada en el Rosario de Nuestra Señora con su exercicio. Palentiæ apud Didacum Fernandez 1572. in 8.

Eius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 252. *col.* 1. Posseuinus *in Apparatu tom.* 3. *verbo Ros.* Marraccius 1. *p. Bibl. Marianæ fol.* 340. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

DOMICVS de ARA Americanus. Ita eum appellant eius consodalis Remesal *lib.* 11. Historiæ Chiapæ *cap.* 1. *& lib.* 4. *cap.* 15. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.* quare non benè de Lara nuncupatur à Fontana *part.* 1. *Theatri cap.* 5. *tit.* 184, & à Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 254. Vir fuit doctus, & grauis, præditusque virtute multa: quare renunciatus fuit Episcopus Chiapensis in noua Hispania, at nondum consecratus, obijt anno 1572. Scripsit.

Vocabularium, seu syntaxim linguæ Chiapensis.

Eius meminerunt præter supra dictos, Aegidius Gonzalez Dauila *in Theatro Indico ecclesiastico, & alij.*

Anno 1573.

DIDACVS à ROSARIO, Lusitanus, prædicator, ac religiosus clarissimus, in sua Prouincia varijs functus est præfecturis. Apud Bracharensem illum Archiepiscopum sanctitate eximium, Bartholomæum de Martyribus Dominicanum vixit, cuius hortatu edidit idiomate Lusitano.

Legendarium de Sanctis, cui & addidit plures conciones eorum duobus magnis voluminibus. Bracharæ anno 1563.

Tribuitur etiam Didaco *Dominicanorum Hispanum Chronicon.*

Suma item de Casos. & Catechismo. Vtrumque Bracharæ in Lusitania iussu

su eiusdem Archiepiscopi typis commissum.

Ludouicus Iacobus à S. Carolo, qui est Author Bibliothecæ Pontificiæ, tribuit Didaco à Rosario Dominicano *Determinationes quorundam Doctorum de differentia inter Eugenium IV. Pont. Max. & Concilium Basileense*, quæ M. S.S. habentur Romæ in Bibliotheca Cardinalis Ascanij Columnæ.

De eo scripserunt Antonius Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 67. Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustr. Ord. p.* 2. *lib.* 4. Antonius Posseuinus *in Appendice ad tom.* 1. *Apparatus sacri*, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 240. *col.* 1.

ANDREAS RESENDIUS, vulgo de Resende, Eboræ anno 1493. ex nobilibus parentibus, videlicet, Andrea Vaseo Resendio, & Angela Eleonora Vasea Goes exortus. Bimulus patrem amisit; fuit tamen à matre in studijs liberaliter educatus. Ei cum primùm licuit per ætatem, in patria nostræ Religioni studuit cooptari. Compluti Antonio Nebrissense, deinde Salmanticæ Ario Barbosa doctoribus græcas, & latinas litteras didicit. In Philosophia, & sacra Theologia Dominicanos insigniores habuit præceptores. Parisios adijt, & Louanium. Familiaris fuit Conrado Goclenio, Vuestfalo eloquentiæ professori, qui perpetuo Louanij hæsit, Ioanni Campensi Hebraicæ linguæ in Collegio Bussidiano doctori, Rutgero Rescio ibidem græcas litteras profitenti. Vsus etiam familiariter est Nicolao illo Clenardo, qui plures linguas Louanij propagauit, & alibi, & Ioanne Vasæo. Amicus etiam fuit Conimbricæ Martino Azpilcuetæ Nauarro, vt scribit ad Vasæum pro Colonia Pacensi. Ita Mireus de Scriptoribus sæculi XVI. 137. Louanij agens Vasæum hortatus est, & Clenardum vt se, docturos ibi, conferent in Lusitaniam. Idem Miræus ibidem *cap.* 72. Petro Mascarenio Regis sui apud Carolum V. Imperatorem Legato adhæsit, euocatus, vt ei ab studijs, quæ efflictim amabat, esset. Cum eo aulam sequutus est, aulæque, atque ipsi Carolo innotuit, & charus fuit. Etenim sequutus est eum in Pannonica illa aduersus Turcas expeditione. Anno MDXXXI. vocatus est à Rege Ioanne III. Olysiponam ad scribenda Concilij prouincialis decreta. Erat celeberrimus Orator, Theologus, & Poeta. Henrico Cardinali Portugalliæ infanti fuit à Concionibus: erat quidem vernacula lingua, æquè vt latina disertus. A Rege ipso, duobusque illius fratribus amplissimis S. R. E. Cardinalibus Alphonso, & Henrico adactus est, vt aperiret ludum in curia. Theologiam coluit semper, ac epulante Patrono, Epistolas Pauli legebat ipse Resendius: super lecturam circumstantes dubia proponebant, quæ Andreas extempore resoluebat. Dicendi genus floridum, graue, & nitidum sectatus, non sine aliqua reprehensione antiquiores quasdam pronunciandi, atque scribendi formulas, quæ absoletæ iam sunt, superstitiosè vsurpauit.

Poesim quoque nõ sine magna laude exercuit Horatij imitator. Item Harmonicam; erat enim compositionis musicæ benè peritus. Quare pangens carmina, illis modulationes verè lyricus adaptabat.

Eius opera duobus magnis voluminibus continentur.

P R I M O.

De Antiquitatibus Lusitaniæ libri quatuor.

Hoc opus conscriptum fuit ab Authore post annum MDXL. & typis cõmissum fuit. Deinde in magno Hispaniæ illustrato systemate iterum prodijt Francofurti 1603.

In hoc volumine præcedunt epistolæ duæ de hoc ipso argumento; aliter ad Alphonsum Emmanuelis Regis filium, altera ad Bartholomæum Frias de Albornoz Iurisconsultũ doctissimũ.

Subijciuntur Iacobi Mænetij Vasconcelli in quatuor hosce libros scholia breuiora.

SECVNDO VOLVMINE.

Constat hoc volumen 892. folijs & continet.

De Antiquitate Eboræ lingua vernacula.

Auctior liber hic prodijt ex secunda editione an. 1576. in 12. cũ hoc titulo. *Hi-*

Historia da Antiguidade da Cidade de Euora.

Adiunxerunt Francofurtenses huic opusculo in hac sua editione Iacobi Mænetij Valconcelli iuris consulti Lusitani *De Eborensi Municipio commentarium*, siue Resendiani Appendicem.

Andreas Scotus vir doctissimus vertit Commentarium hunc in Latinum.

Præterea continentur in hoc secundo volumine *Poemata varia*; hæc sunt:

Ad Deum Patrem ob calamitatem sectarum, Ode.

Ad Christum Confessio, & ad Crucifixum.

Vincentius Leuita, & Martyr, Heroici Poematis libri duo, cum scholijs eiusdem Resendij.

Ad Gasparem Casalem Episcopum Leirenensem Epistola de Pastoris officio.

Encomium vrbis Louaniensis, cum alijs carminibus.

Erasmi Roterodami encomium. Nondum detectus erat hæreticus.

Ad Damianum Goesium, & alios epistolæ.

Epicedion rapto Daciæ Principi, ad Cæsarem.

De Vita Aulica, ad Speratum Marcianum Ferrarium Lusitanum.

In Obitum Ioannis III. Lusitaniæ Regis conquestio.

Ad Mariam Serenissimam Ioannis III. Regis sororem eruditissimam Principem Epistola.

Ad Sebastianum Regem, ob Regni adeptum regimen.

Ad Philippum II. Hispaniæ Regem, vt arma in Mauros conuertat.

Ad Lupum Scintillam Epistolæ duæ, & ad Petrum Santium tertia.

Nicolaus olim Clenardus hoc elogio, quod est apud Ioannem Vasceũ *cap.* 6. Chronici, laudat Resendium. *Andreas Resendius, Poeta insignis tanta carminis maiestate, tam neruosis inuentionibus donatus ab Apolline, vt si in studio Poetico perduraret, tam nobilem Vatem haberet Ebora, quàm genuit olim Corduba.* Hæc ille.

De Æra Hispanica, ad Ioannem Vaseum. Hanc innuit Didacus Couarrubias *lib.* 1. *variar. Resolut. cap.* 12. quod de ratione computandi temporis ab annorum numero agit.

De Colonia Pacensi ad eundem Vaseum, data Eboræ 1553.

Pro Sanctis Christi Martyribus Vincentio Olissiponensi Patrono, Vincentio, Sabina, & Christetide Eborensibus ciuibus, & ad quædam alia, Responsio ad Bartholomæum Quæuedum S. Toletanæ Ecclesiæ Sacerdotem, doctissima quidem, & benè prolixa, Eboræ data anno 1567.

Ad Ambrosij Moralis Epistolam Responsio, in qua de Traiani pontis Alcantaræ vrbis inscriptione, alijsque, data Eboræ 1570.

Duæ Orationes, quarum vna habita est Conimbricæ in Gymnasio Regio, anniuersario Dedicationis eius die 4. *Kalendas Iulij MDLI.*

Altera in Synodo Eborensi habita an. MDLXV. mense Februario, Preside Ioanne Mello Archiepiscopo Eborensi.

Omnia hæc iterum prodierunt Coloniæ ex officina Gerardi Crenemburgi hoc titulo.

Deliciæ Lusitano-Hispanicæ 1613. in 8.

Cuncta hæc in Arnoldi Mylij editione Coloniæ anno 1600. in 8. Hæc alia tamen seorsim lucem viderunt, nempè:

De Verborum Coniugatione Commentaria. Olissipone 1540.

Oratio pro rostris pronunciata in Olissiponensi Academia Kalendis Octobris 1534. in 4.

Narratio rerum gestarum in India anno 1530. *iuxta exemplum epistolæ, quam Henricus Cugna Dux Indiæ maximus misit ex vrbe Cananorio* 4. *Idus Octobris Anni eiusdem. Secundo volumine Hispaniæ illustratæ.*

Breuiarium Eborense. De hoc ita Ioannes Vaseus *cap.* 5. Chronici Hispanici. *Breuiarium Eborense nuper Lucius Andreas Resendius Reuerẽdissimi S.R.E. Cardinalis, & Serenissimi Principis infantis Portugalliæ Henrici Eborensis Archiepiscopi auspicijs, ita nitori suo restituit, vt non arbitrer aliud reperiri exactiori iudicio concinnatum. Certè Sanctorum Historias Hispanorum non alibi meliori fide scriptas reperias, quas ille ante annos multos perlustrata ferè tota Hispania, tamquam quod futurum erat, præsa-*

sagiens, *& summo studio perquisiuit*, *& ex Ecclesiarum cathedralium libris*, *vbi quam emendatissimè reperiri poterant*, *accuratissimè descripsit*. Hæc Vaseus.

Petrus etiam Galesinius de hoc opere in nuncupatione Martyrologij sic loquitur de Resendio: *Eum doctrinarum antiquarum laude præstantem appellans virum*, *subdit*: *perlustratis omnis Hispaniæ Basilicis Cathedralibus, compertisque antiquis Tabulis Sanctorum Hispanorum*, *Historiam diserta oratione contexuit*.

Hoc igitur *Breuiariū* Ecclesiæ Eborensis ad instantiam Cardinalis Infantis Archiepiscopi illius Ecclesiæ emendauit.

Vita S. Gilij, seu Aegidij Scallabitani, siue de Santaren, Ordinis nostri, dicti de Poncella.

Hanc desumpsit ex alia cuiusdam antiqui eiusdem Ordinis nostri alumni semi-barbara, quæ asseruatur in prædictæ Vrbis Conuentu. Eamque in quatuor libros distinxit. Edita est Parisijs latinè. Ita Ludouicus Cacegas in Historia Ordinis Prædicatorū Prouinciæ Portugalliæ *lib. 5. cap. 11. p. 1.*

Edidit carmina *Aduersus stolidos politioris litteraturæ oblatratores* eruditè, & eleganter. Basileæ apud Frobenium 1531.

Genethliacū Principis Lusitaniæ, quod excusum fuit in Gallijs. Ita in Epitome Gesnerianæ Bibliothecæ.

Vernacula lingua composuit.

A Vida de Sāto Lego Fr: Pedro, do Conuento de Ebora.

Hic Beatus Frater Petrus de Aueiro cōuersus, Portugallensis fuit receptus ad Ordinem in Conuentu nostro Sanctæ Mariæ de Misericordia de Aueiro, vitamque finiuit in nostro Cœnobio Eborensi. Eboræ impressus est liber.

Hanc vitam Antonius Senensis deinde scripsit latinè.

A Architettura de Leon Baptista Alberto, quam ex Authoris vernaculo in Lusitanum, Henrici Cardinalis nutu, traduxit.

Hæc post ipsius Resendij mortem, eiusdem Cardinalis iussu, & cura Didaci, seu Iacobi Mæretij Vasconcelli lucem aspexit. Ita Gaspar Statius in tractatu de Statiorum familia Eborensi, vbi de Simone Statio tractat diffusè.

Scripsit & ipse peculiare opus *de Architectura*.

Item *Libellum de Colonia Pacensi* ad Franciscum Nonium: *Ita in libro IV. Antiquitatum*, vbi de *Pace Iulia*, siue *Augusta Epistolam ad Ioannem Barros*; in qua se dicit egisse *de Simena* minimè concubina, sed iusta vxore Alphonsi VI. Castellæ Regis, & quidem prolixè in eodem libro 4. Antiquitatum sub titulo *de Vrichiensi Agro*.

Apologiam contra Visensem Episcopum de Aqua-ductu Eborensi à Sertorio fabricari iusso.

De Aquæ-ductibus libros duos. Hos scripsit iussu Regis Ioannis III. ita ipse in Opusculo de Antiquitate Eboræ *cap.* 3. vbi meminit quoque Apologiæ prædictæ.

De Coloniarum, & Municipiorum Iure, commentarium. In allegato Opusculo *cap.* 4. se breui missurum promitit in lucem.

Libro 1. Antiquitatum cap. de Barbaris populis narrat se restituisse omnia opera Sidonij Apollinarij.

De Brachara vrbis conditione, plusquam trecentorum versuum Poemation.

Extabat hoc opus superioribus annis penes Emmanuelem Seuerinum de Faria Cantorem Eborensem virum eruditissimum. Ita refert D. Rodericus de Acunha in Historia Bracharensis Ecclesiæ, dum agit de D. Didaco à Souza huius Ecclesiæ Antistite.

Vitam quoque, & officium S. Gundisalui de Amarantho. Ita Marieta, & Antonius Lusitanus *in Bibliot. Ordinis fol.* 19.

Composuit etiam Officium S. Elisabethæ Reginæ Portugalliæ. Ita Aubertus Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 137.

Martyrologium Lusitanum eadem lingua. Ita Lopez, Episcopus Monopolitanus *in Historia Ordinis Prædicator. part.* 4. *lib.* 2. *cap.* 3.

Obijt octogenarius anno currente 1573. statura fuit procèra, prægrandibus oculis, crispo capillo, colore subfusco, sed hilari, minimeque contra-

cta

ċta fronte:in domesticos,discipulosque feuerior.

Commendatus est summis laudibus à Miræo *de Scriptoribus sæculi cap.* 137.ab Antonio Lusitano *in Bibliotheca Ordinis pag.* 18. *&* 19. Plodio *de viris illustr. Ord. part.* 2. *lib.* 4.. Nicolao Clenardo, Ioanne Vasco, Ambrosio Morali *lib.* 8. *Historiæ Hispaniæ cap.* 20. Osorio Siluense Episopo in Proemio Historiæ Regis Emmanuelis Portugalliæ, Iosepho Scaligero in notis ad Eusebij Chron. *num.* 1977. Iacobo Vsserio de Britannicarum Ecclesiarum primordijs *cap.* 16. *pag.* 747. à Bibliotheca Hispana Nicolai *p.* 1. *à fol.* 65. *vsque ad* 68. *col.* 1. à Ludouico Cacegas *in Historia Ordinis Præd. Prou. Portugalliæ p.* 1. *lib.* 5. *cap.* 11.

Adnotandum est in hoc loco Nicolaum *in Bibl. Hispana p.* 1. *fol.* 65. *col.* 2. in calce asserere à Resendio habitũ Dominicanum depositum, quod apud nostros non lego. Ita loquitur de hac re: *Iussus interim bona cum Summi Pontificis venia iustis de causis schema dimittere Domintcanum, cuius tamen, vel in morte ipsa studium retinuit, electo sibi in Eborensium Prædicatorum intimis ædibus sepulchri loco.*

At Scriptor hic, tametsi solertissimus & accuratus, fallitur: vixit quidem ex venia Summi Pontificis in Regis curia extra Cœnobij septa, sed habitum nunquam dimisit. Quod Miræus innuit non obscurè *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 90. sub initium. *Lucius Andreas Resendius, Eboræ in Lusitania natus, poeta fuit, & Orator, & Theologus egregius, Dominicanorum iam sese sodalium familiæ, pietatis studio, addixerat, cum Emmanuel Lusitanorum Rex, liberis domesticum Doctorem seriò quærens, Pontificis bona cum venia, Resendium ob singularem cum pietate coniunctam doctrinam, in aulam traduxit. Vixitque extra cænobij septa sacerdos, summa vitæ continentia, & integritate, studijs optimarum artium, quæ à vitijs mentem auocant, impensè deditus. Louanij Damiano Goesio, ciue suo, vsus est persamiliariter. AD SVOS REVERSVS, vt erat antiquitatis patriæ, præsertim sacræ, peritus in paucis, res Lusitaniæ libris quatuor complexus fuit. Quibus Eboræ, Coloniæ Pacensis, & aliorum locorum antiquitates adiunxis. Reliqua eius opera, partim Romæ, partim Coloniæ Agrippinæ edita, Andreas Schottus in Bibliotheca Hispaniæ recenset. Obijt octogenario maior, sub annum millesimum quingentesimum septuagesimum octauum.* Hæc Miræus, in cuius verbis duo egent censura, primum bis recensuisse Resendiũ hic *cap.* 90. & deinceps *cap.* 137. At hic lapsus frequentissimus in recensendis scriptoribus. Alterum est obitum produxisse ad annum 1578.

GASPAR VARRERIVS Lusitanus, omnis antiquitatis, atque etiam Geographiæ insigniter peritus, *Iter suum à Pace Iulia Mediolanum vsque* descripsit, & loca Hispaniæ omnia accuratè lustrans, singulorum origines, appellationes, situm, aliaque erudita narratione chorographica Lusitanicè euulgauit. Vsus est tamen familiariter populari suo nostro Andrea Resendio; à quo etiam adiutus fuit. Hæc Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 90.

THOMAS MANRIQVEZ, Hispanus, Conuentus Petræ fixæ alumnus, auito genere illustris, ingenio solers, doctrina clarus, iudicio solidus, ac propositi prudenter admissi tenacissimus cùm in scholastica Theologia versatus esset egregiè, pluribus in cathedris sibi nomen viri præstantissimi vindicauit. Anno 1553. assumpto P.F.Stephano Vsumaris, qui erat Ordinis Procurator, ad hoc officium promouerunt in Hispania commorantem Manriquez. Anno 1565. Magister Sacri Palatij à Pio IV. deligitur. Cum autem in hoc Magisterio præsideret, mandante Pio V. Pont. Max. Angelici doctoris opera omnia, vt fine labe in lucem Romæ prodirent, purgauit à mendis. Idem Pius Pontifex eum Theologalem in Vaticana Basilica instituisset, decreuissetque, vt huiusmodi Theologus, D. Thomæ doctrinam sequi teneretur, illam F. Thomæ Manriquez Theologo præstantissimo, Thomisticæque doctrinæ fidelissimo sectatori, successoribusque Sacri Palatij magistris, pro tempore futuris, dato super hoc Apo-

stolico decreto, anno 1570. demandauit. Hac nobili præbenda fruitus est Manriquez vsque ad mortem. Verùm excepto è viuis Manriquez ann. 1573. Gregorius XIII. hoc Pij V. decretum abrogans, sanxit huiusmodi Theologalem præbendam Romano Clerico tribuendam in posterum fore. Hic est ille Thomas Manriquez, qui Proregem Neapolitanum, cum Paulum IV. Pont. Max. bello vexaret, & Vrbi mala plurima minaretur, ab armis remouit. Itaque huius opera Pontifex ipse, Vrbs tota, ecclesiasticaque ditio ab imminenti inuasione fuerit vindicata.

Scripsit *& annotauit errores in Alexandro Tartagino*, dicto de Imola inquinato annotationibus Caroli Molinæi, vt vnusquisque, illis deletis, tuta conscientia, vti posset hoc libro. Obseruata verò sunt hæc in Lugdunēsi editione an. 1570. Consule Antonium Posseuinum *in Appratu sacro*.

Scripsit præterea *docta Commentaria super* D. *Thomam*.

Cum esset Magister Sacri Palatij, cū P. F. Eustachio Lucatello nostri Ordinis Procuratore in Catechismo poliendo elaborauit. Vide an. 1576 Fernandez, Plodius, Lucarinus, & Fontana *in Theatro p. 2. c. 5. num.* 47.

HIERONYMVS BRAVATERIVS, Brixiensis, Lombardus, scholasticus eruditus, scripsit.

Super Prædicabilia Porphirij.

Lusit. *in Bibl.* Plodius *de vir. illust. part. 2. lib.* 4.

LEONARDVS de MARINIS Genuensis, sed in Chio Insula natus, vir potens in opere, & sermone Archiepiscopus Lancianensis in Concilio Tridentino clarissimus, qui post Concilium cum F. Aegidio Fuscarario Episcopo Mutinensi, & F. Francisco Foterio Lusitano Dominicanis Breuiarium, & Missale Romanum reformauerunt, & quibus selectissimum Catechismum conficiendi commissa est cura, vir fuit omni eruditione conspicuus.

Hic primùm à Iulio III. die 5. Martij anno 1550. Episcopus Laodicensis, suffraganeusque Card. Herculis Gonzagæ ex Mantuæ Ducibus perpetui administratoris Mantuanæ Ecclesiæ creatus est. Cum esset Mantuæ composuit *Catechismum pro cura animarum ciuitatis, atque diœcesis Mantuanæ*, impressum Mantuæ an. 1555.

Ita Abbas Iustinianus *in Bibl. Ligustica*, & Fontana *in Theatro p. 1. cap. 5. tit. 364. num. 6.*

Deinde translatus est ad sedem Lancianensem in Aprutio die 16. Ianuarij anno 1560. à Pio IV. suæ Ecclesiæ erectionem in Metropolitanā procurauit, & obtinuit 9. Ianuarij an. 1562. & sic primus extitit eiusdē Ecclesiæ Archiepiscopus. Sex annis hanc Ecclesiam optimè rexit. Postremo à Pio V. Sanctiss. Pontifice ad Albensem translatus est anno 1566. ex Act. Consist. Vghellus *tom. 6.* Fontana *in Theatro part.* 1.

Septem annis Albensem, quæ est in Prouincia Montis Ferrati Insubriæ sub Metropolit. Mediolanen. rexit Ecclesiam, licet ferè semper absens ob Apostolicas legationes in Ecclesiæ Romanæ commodum obitas; etenim in Hispaniarum Regna Apostolicus nuncius cum ampla facultate ad Carolum V. Cæsarem, & Regem missus fuit in locum Ioannis Card. Poggij. Philippum Regem eiusdem Caroli V. filium in Angliam, ad Reginam Mariā matrimonio sibi iungendam transfretaturum benedixit; atque Ecclesiasticam immunitatem à quibusdam ministris impetitam, fortiter sustinuit. Fecit vt Concilij Tridentini decreta nuper sub Paulo III. & Iulio III. edita, seruarentur. Marcellus II. qui Iulio.

III. an. 1555. successit in Pontificatu, Leonardum Apostolicum Nuncium in Hispania confirmauit, quod & Paulus IV. præstitit, sub quo illis difficillimis tunc temporibus, ius ecclesiasticum, & dignitatem Pontificis infracto animo tutatus est: nam perturbatis Consiliorum Regiorum animis contra ecclesiasticam libertatem, atque in ipsum summum Pontificem non minima meditantium, Leonardus summa cum rerum suarum iactura, per annum, & vltra suæ Legationis tribunal occlusum, ne Apostolicæ sedi detrimentum vllum in posterum inferretur, tenuerit.

Quod

Quod factum postea summis laudibus extulere cum Paulus Pontifex, tum ipse Philippus II.

A Pio V. ad Maximilianum II. Imperatorem cum potestate Legati pro rebus Concilij, arduisque Christianæ Reipubl. negotijs missus, rem citò, ac perbellè, Pontificis maximi, nec non Cæsaris beneuolentia sibi conciliata, confecit. A Gregorio XIII. in Hispaniam ad Philippum II. ac in Lusitaniam ad Sebastianum Reges iterum Apostolicus Nuncius pro fœdere in Turcas sanciendo mittitur anno 1572. in qua Legatione ita se prudenter gessit, vt catholicum Regem in sacro fœdere cōfirmauerit. Lusitanum verò in Mauros arma mouentem, pro fœdere, ac pro suppetijs ferendis, ad non exiguam pecuniæ summam contribuendā, induxerit. In Vrbem sacra purpura cohonestandus à Gregorio Pontifice reuocatus, illam ingreditur. At sequenti die infirmatus, laborum suorum præmia percepturus in triunphante Ecclesia, transiuit ad superos anno 1573.

Die 11. Iunij ætatis suæ 63:

Huius præclaras laudes, Legationes peractas, factaque peregregia Abbas Vghellus *in Italia sacra tom.* 4. diffusè enarrat. Sepultus est Romæ in nostra Ecclesia S. Mariæ super Mineruā cum hoc Epitaphio:

D. O. M.
Leonardo Marino Patritio Genuesi,
Qui cum insignis doctrina,
Ac morum grauitate conspicuus,
Ex Ord. Præd.
Ad Archiepiscopatum Lancianen.
Euocatus fuisset,
Mox illius singularem animi prudentiā,
Ac in arduis dexteritatem
Quinque subinde Romani Pontifices
Iulius III. Paulus IV. Pius IV. Pius V.
Gregorius XIII.
Maximis in rebus destinatus pro Legato
Apud Carolum V. ac Maximilianum
Caff. Augg.
Atque iterum ad Philippum Regem
Catholicum,
Nec non apud Sebastianum
Lusitaniæ Regem
Opera sua pro Christiana Republica,
Ac dignitate Apostolicæ Sedis,
Quàm maximè expeti potuit,
Sedula præstitit,
Demum à Gregorio XIII. designatus
Pro Legato iterum ad Maximilianum
Cæsarem,
Exactorum laborum præmia,
Quæ in terris summa illum expectabant,
Cum æternis feliciter commutauit
Ætatis suæ anno LXIII.
Obijt anno Sal. MDLXXIII:
III. Idus Iunij.

Anno 1574.

ANDREAS ALCHERVS de Materno, alijs de Paterno, Brixiensis, Inquisitor Generalis Mantuæ, vir pietate, ac religione insignis composuit.

Annotationes quasdam super paruum Confessionale nostri P. F. Hieronymi Panormitani. Pluries editum, & nouissimè Vicentiæ, & Bassani per Io: Antonium Remondin. in 12. Postremò prodijt annexum eidem Confessionali, ac operi nostri Marcelli Grassi Neapoli, apud Constantinum Vitalem, & iterum apud Octauium Beltranum 1641: in 8.

Et alia quedam.

Ambrosius Gozzeus, & Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 4.*

MARTINVS de LEDESMA, siue Ledesmius, sic dictus ab Oppido suo Natali, quod adiacet fluuio Tormi, vir ingenij præcellentis, & litteris celeberrimus. Omnibus disciplinis ornato non defuit probitas morum. His monentibus, Ioannes III. Rex Portugalliæ circa annum MDXLIV. qui Conimbticensem Academiam optimis, & doctissimis præceptoribus satagebat ornare, cum Salmantica Conimbricam ad primariam S. Theologiæ lectionem accersiuit. In hoc munere Ledesma supra triginta annos cōtinuose exercuit: Post tam longissimum spacium noluit cathedraticus emeritus desistere iuxta morem ab opere, quinimò animo libētiori se impendebat gymnasio, magno conatu. Catharina Sebastiani Regis Minorensis Mater Visensem Episcopatum obtulit ei. At vir modestus, ac

pius,

pius, & humilitatis ergo, & ne se à schola diuerteret oblatam Infulam renuit acceptare.

Vltimum obijt diem anno 1574. Sepultusque fuit in maiori sacello in S. Thomæ Collegio, quod ipse in eadem Academia Conimbricensi curauerat construi. Nam Ioanni III. Portugalliæ Regi auctor fuit, vt Collegium S. Thomæ Conimbricæ nostris Dominicanis excitaret, ac annuis ditaret redditibus. Edidit:

In quartum librum Magistri sententiarum, volumina duo. In quæst. 27. 28. & 29. insurgens in Lutheranos, acerrimè acuit stylum pro Indulgentijs:

Reliquit præterea *Scripta plura in D. Thomæ summam Theologiæ*, quam in recitationibus, siue prælectionibus Academicis toties percucurrerat.

Hæc tametsi fuerit satis egregiè illustrata, nihilominus in prædictis non adhibuit cultum sermonis. Fuit ei stylus penè imperitus, & scaber.

De eo scripsere Aubertus Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap.* 89. Ludouicus Sousa *in Historia Lusitana nostri Ordinis lib. 3. cap. 5.* Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 2. fol.* ..... Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 172. Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris Illustribus Ordinis part. 2. lib. 4.*

Antonius Posseuinus *tom. 2. Appar. fol.* 409. perperam huic Martino de Ledesma tribuit tomos duos de Matrimonio: nam illi editi fuerunt à Petro Ledesma etiam nostri Ordinis, de quo anno 1589.

FERDINANDVS de TAVORA, Lusitanus, Funchalensis Insulæ Maderæ Episcopus, eruditione, ac morum probitate illustris, scripsit.

Commentaria super Euangelium Ioannis. anno 1574.

Eius meminerunt Alphonsus Fernandez, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 298. col. 2.*

HIERONYMVS AVGVSTVS, natione Gallus ex Italica, vel Hispanica vertit in Gallicam linguam Opera Ludouici Granatensis Ordinis nostri, videlicet:

De Peccatoris Conuersione.

De Humana vitæ miseria.

De Contemplatione.

De Oratione.

De Pænitentia.

De Sacra Communione.

Viuebat pius Pater Parisijs anno labente 1574.

Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 29.

Anno 1575.

ANDREAS GIANETTVS, alijs Zannettus, Natione Italus, Patria Salodiensis, S. Theologiæ Magister peritissimus, Reuerendissimi P. F. Seraphini Caballi Brixiensis Ordinis nostri Magistri Generalis dignissimus socius, ac Terræ sanctæ Prouincialis; vir in quo omnigenæ pietatis, & sapientiæ resplenduit candor, & decus.

Scripsit italico Idiomate.

De Sanctissimo Rosario B. Virg. Deiparæ ex Pientissimi, & doctissimi P. Ludouici Granatensis scriptis congestum lib. 1. qui Neapoli, Romæ, atque alibi sæpius excusus, passim piorum manibus teritur, & præsertim, Venetijs, apud Ioannem Variscum, & socios in 8.

Præmatura morte sublatus est anno post incarnatum Dei Verbum 1575. ex Fernandez *in Concert. Præd.* Marraccio *in Bibl. Mariana* Lusitano *in Bibl.* Ambrosio Gozzeo, & Plodio *de viris illust. p. 2. lib. 4.*

PETRVS MARTYR MORALLVS, alijs Morellus, Italus, Garesinus, aut fortè Garetius patria, doctus, & egregius Ecclesiastes, ac pius contemplatiuus edidit.

Librum de modo recitandi, & contemplandi Rosarium Sacratissimum. Qui prodijt anno 1573.

Item *Latinum Dialogum in nouem partes distributum*, quem inscripsit *Collyrium mentis*.

Hunc Dialogum à se Italicè redditum, Genuæ in Italia emisit in lucem.

Alterum item libellum, quem nuncupauit: *Compendium de frequentia diuinissimi Sacramenti*, qui in Monte Regali in Subalpinis prodijt anno 1570.

Libellos quoque *de modo se praeparan-*

xandi ad sacram Communionem.

De Virtute Humilitatis ad Serenissimam Sabaudiæ Ducem.

De Passione Domini.

De Gloria cælesti.

Triginta contemplationes de Inferno.

Hæc impressa fuere Vercellis anno 1563.

Viuebat Auctor hoc anno 1575.

Ita Alphonsus Fernandez *in Concertatione Prædicatorum*, Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 201. Plodius *de viris illustr. Ord. part.* 2. *lib.* 4. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

Iniustè Ioannes Marieta, & Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 2. *fol.* 172. *col.* 2. ascribunt hæc opera Petro Martyri de Morales, de quo an. 1580.

ROCHVS MVMEROLIVS, edidit.

Viginti Conciones in Ionam Prophetam.

Item quinque Conciones in Dominicos dies Aduentus, ac festum Natiuitatis Domini. Virduni 1575.

De eo Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 156. *circa medium.*

MICHAEL de RIBERA, Hispanus, patria Malacitanus, apud Hispalenses in Collegio Sancti Thomæ floruit litteris. Excelluit in primis ingenij acrimonia, & memoria. Vniuersam sacram Scripturam ferè habebat in numerato, & Summam nostri Angelici; & quidquid legerat, firmissimè retinebat. Elucebant præterea in eo grauitas, & modestia. Scripsit:

De Ratione studij Theologici declamationes sex. Coloniæ 1575. in 8.

Hic liber est diuersus ab illo altero, cui titulus *de perfecto Theologo*, quique editus fuit Lugduni apud Ioannem Tornesium 1570. in 8.

In lucem adhuc emisit.

De contemptione rerum humanarum, & virtutis excellentia. Declamationes septem. Coloniæ apud hæredes Arnoldi Birkmãni 1573.

De eo Bibliotheca Hispana *tom.* 2. *fol.* 114. & 115. Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 446.

DIDACVS DVRAN Mexicanus, omnifariæ fuit doctrinæ, quippe orator, Historicus, Philosophus, Musicus, Theologus, & in omnibus his eximius.

Reliquit manuscripta:

Historia de los Indios de Nueua España.

Item Antiguallas de los Indios de Nueua España.

Hæc opera valde iuuerunt Iosephũ de Acosta, quando scripsit de rebus Indicis.

Laudarunt Didacum Antonius Leonius *in Bibliotheca Indica Occidentali titulo* XVII. Augustinus Dauila Padilla *in fine Historiæ Prouinciæ Mexicanæ Ordinis nostri lib.* 2. *cap. vltimo*, Fernandez *Historia lib.* 1. *cap.* 31. Gregorius Garsia *de Prædicatione Euangelica lib.* 5. *cap.* 1. *fol.* 172. Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 216. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

ALPHONSVS de la ANVNCIACION, seu de la Anunciada, hoc est, ab Annuntiata Deipara Virgine, vir prudentia præditus, & doctrina, at in primis in Historijs euoluendis laboriosus reliquit in schedis eleganter delineatam.

Historiam Prouinciæ Mexicanæ Ordinis nostri.

Obijt hoc anno 1575.

Ita Padilla *lib.* 2. *cap.* 48. Antonius Leonius *in Bibl. Indica*, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 8. *col.* 1. *post medium* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

LVCAS LEOPOLDA, Polonus primi nominis prædicator, fructuosus tamen, & eruditus Præ cæteris plures reliquit

Sermones, & adnotationes in Biblia.

Hunc commendarunt Antonius Senensis Lusitanus *in Chronico nostræ Religionis ad annum* 1560. *p.* 330. & alij.

THOMAS de MERCADO, natione Bæticus, ex Prouincia Mexicana, S. Theologiæ Magister, vir egregius, ac in moralibus versatissimus. Multùm in Mexico laborauit pro conuersione infidelium, saluteque animarum. Fuit Conuentus ciuitatis, quæ in illo tractu est princeps, alumnus. Ab Indis Salmanticam venit, in qua morando composuit.

Com-

Commentarios in Textum nostri Petri Hispani, hoc est, Summulas. Hispali apud Ferdinandum Diaz 1571. in folio.

In Dialecticam Aristotelis cum opusculo argumentorum. Iisdem typis, ac tempore 1571. in folio.

Vernaculo idiomate concinnauit,

Suma de Tratos, y Contratos; sex libris: qui sunt:

De la Ley natural.

Del Trato de los Mercaderes.

De la Prematica del trigo.

De Cambio.

De Vsuras.

De *Restitucion*. Salmanticæ 1560. deinde Hispali 1571. in 4. & 1587. in 4. Italicè quoque Brixiæ apud Petrum Mariam Marchettum 1591. in 8.

Raptus fuit è viuis anno currente 1575. in naui, qua in suam Prouinciã Mexicanam reuersurus aduehebatur. Antonius Lusitanus *in Bibl. Ordinis fol.* 257. qui testatur Thomam vixisse etiã anno 1576. eius etiam meminerunt Plodius *de viris illust. part. 2. lib.* 4. Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. fol.* 250. *colum.* 1. Miræus *de Scriptoribus sæculi* 16. *cap.* 105. *in fine*.

EVSTACHIVS LOCATELLVS Bononiensis vir doctissimus, inter sui sæculi præstantiores Theologos meritò computatur. Fuit Bononię Prior, studij Regẽs, Vicarius Prouincialis Lombardiæ, ac fidei censor an. 1517. necnon Vincentij Bandelli Magistri Generalis socius, ac sub Thoma Caietano Vicarius Generalis eiusdem. Ad petitionem Cardinalis Caietani à Magistro Generali Garsia de Loaysa Procurator nostri Ordinis constituitur. Olmeda in vita Garsiæ Mag. Ord. Tandẽ à Pio V. Sanctissimo Pontifice, cui erat à sacris confessionibus die 20. Aprilis an. 1569. creatur Episcopus Regij Lepidi in Lombardia sub Metropolitana Bononiensi. Vir erat grauitate morum, ac rerum agendarum peritia, & doctrina omnigena, eaque non vulgari ornatus. Sex annis sacrum ius dixit Ecclesiæ suæ, in cuius dignitate tamquam lucerna super candelabrum refulsit. Aeternis cum gaudijs temporales commutauit ærumnas an. 1575. ætatis suæ nonagenario maior. Regij, quem condiderunt in Ecclesia S. Dominici cum sequente inscriptione.

F. Eustachio Locatello ciui Bononiensi,
Viro integerrimo, atque omnium
scientiarum
Genere cumulatissimo.
Deinde Pio V. piæ mem. Pontifici Max.
A sacris confessionibus;
Ac postremò Episcopo, & Principi Regiensi
Vincentius Referendarius Apost.
Io: Bapt. & August. eius fratres mæstis. pos.
Vixit an. XCIII. mem. VII. dies III.
Obijt an. MDLXXV. prid. Non. Octob.

Scripsit doctissimus Præsul.

Super Magistrum sentent.

De Sanctissima Trinitate:

De Incarnatione.

De Angelis.

De Deipara Virgine.

Orationes Varias elegantes, & eruditas.

Vghellus *tom. 2. Ital. sacræ*, Plodius *p. 2. lib.* 4. Ferdinandus, Marraccius *Bibl. Mar.* Fontana *in Theatro part. 1. cap. 5. tit.* 490. Leander *lib.* 4. Lusit. *in Bibl.* Ciprianus Vberti, Razius, Antonius Posseuinus *in Appendice prima ad tom. 1. Apparatus sacri*.

Leander *lib.* 4. Lusitanus *in Bibl. pag.* 78. & alij ponunt floruisse an. 1515.

MANTIVS à CORPORE Christi Hispanus, Peripateticus, & Theologus eminens plures annos rexit cathedrã Complutensem, vndecim autem omnium plausu, ac admiratione Salmanticensem. Erat vir humilis, festiuus, omnibusque amabilis. Ingenio peracuto, in disputationibus vehemens, in resolutionibus firmus, ac solidus, & adeo facilis in explicatione adhuc subtilium, & obscurorum D. Thomæ, Caietani, ac cæterorum, vt minus capacibus, ac rudibus facillima viderentur. Huius cum laude meminit Bannes 2. 2. *q. 1. art. 6. dicens*: *Huius doctoris vel nomen eruditissimos quosque opprimebat, tanti eius auctoritas extimabatur*. Scripsit lecturam super Summã D. Thomæ doctissimam.

Lusitanus *in Bibl.* 170. Plodius *de viris illust. p. 2. lib.* 4.

HIE-

HIERONYMVS FAZELLVS, Siculus, S. Th. Magister, Prædicator eximius, atque historicus nemini secundus, vir fuit clarissima fama, & meritis, edidit:

Quadragesimale. Panormi an. 1575. idque Ioanni Austriaco dicauit.

Item duos Tomos Concionum Italicè. Venetijs apud Guerræos ann. 1592.

Lusitanus *in Bibl. p. 115.* Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 4.* Antonius Posseuinus *in Appar. sacro tom. 2. fol. 30. sub initium* Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. c. 105. in fine.*

Anno 1576.

BARTHOLOMAEVS de CARRANZA; Mirandensis; Oppidum est Miranda Regni Nauarræ in Benalaquensi Conuentu, qui postea intra Guadalaxaram vrbem fuit translatus in Prouincia Castellæ, Ordinem nostrum adiuit. In Collegio S. Gregorij in Valle-Oletana summa fui, & Ordinis gloria, Regentis functus est munere. Eam prudentiæ singularis, profundæ doctrinæ, atque innocentis vitæ sibi comparauerat famam, vt Philippus Caroli V. Cæsaris filius, Princeps Hispaniarum hæreses eliminaturus ab Anglia, hunc ante alios magis idoneum ad id explendum elegerit: Duxerat Philippus Catharinam Reginam Angliæ vxorem, & vna cum illa Britanniæ, dotalitium habuerat Regnum. Ibi sub Henrico VIII. socero Anglicano lues grassata erat, & grassabatur hæretica. Deligitur (vt dictum est) ad eam eliminandam Carranza; qui, vt munus hoc adimpleret, coadiutores sibi assumpsit, suæ Religionis commilitones, rerum sacratum peritissimos, graues, modestiam redolentes, & omni virtute ornatos. His copijs egregiè fretus, summa authoritate, qua pollebat, concionibus, argumentis, & quando opus erat, potentia, totum Regnum iamdiu labefactatum erroribus expurgauit. Expiauit in primis Academiam Oxoniensem, in qua concremauit libros hæreticorum, expulit contumaces, cæterosque innumeros, quos priorum temporum calamitas sub duobus Regibus peruersissimis Henrico VIII. patre, ac filio Eduardo transuersos egerat cum Romana Ecclesia reconciliauit.

Fuit à sacris confessionibus Philippo II. Regi Hispaniarum, ac Reginæ Mariæ, ad quorum petitionem (Ioanne Silíceo Archiepiscopo Toletano Mense Maio anni MDLVII. sublato è viuis) euectus est ad hanc maximam dignitatem. Astitit morienti Carolo V. cui posito in extremis animæ pium commendationis officium exhibuit. Ex Fontana, & Bibliotheca Hispana mox citandis. Studio in Rempublicam Christianam Patribus Concilij Tridentini ardentissimo notus, inuicta in aduersis constantia fuit. Malorum patientia, & vitæ rectitudine insignis. Cuius eruditio, & doctrina inquisitione Hispanica primùm, deinde Romana sub integerrimis Pio V. & Gregorio XIII. rigorosè examinata, nihil habuit, in quo damnaretur. Theologus igitur præstantissimus, prædicator facundus, ac pius, suique sæculi nemini secundus ab æmulis persecutiones expertus est non vulgares. Quare (vt dixi) ab Inquisitoribus in Hispania primùm de Religione postulatus, Pio V. iubente, Romam ductus est anno 1567. & in Hadriana mole constitutus, suam causam dixit ibidem. At B. Pio è viuis ante causæ terminationem sublato, à Gregorio XIII. post exactam discussionem, anno 1576. dimissus est. Annos XVII. in Hispania, & in Vrbe carcere detinuerant Mirandensem. De carcere eductus in Conuentum nostrum S. Mariæ super Mineruam religiosissimus vir se recepit. Patres honorificè, vt par erat, eum tractarunt curantes, vt nostri Patris Generalis incoleret mansionem. Ibi post dies decem, & septem morbo correptus die 2. Maij eiusdem anni deuotissimè fato cessit. Eam seruauit vsque ad mortem æquanimitatem, mentisque in tot aduersis tranquillitatem, vt nec leue aliquod impatientiæ signum, vel argumentum dederit aliquando. Corpus eius solemni pompa, vt tantũ virum decebat, in nostra Ecclesia in medio chori tumulatum fuit cum sequenti inscriptione.

 D.O.M.

D. O. M.

Bartholomaeo Caranzae Nauarro,
Dominicano, Archiepscopo Toletano,
Hispaniarum Primati,
Viro genere, vita, doctrina,
Conuersatione, atque eleemosynis claro.
Magnis muneribus à Carolo V.
Et Philippo Rege Catholico.
Sibi commiss. egregiè functo.
Animo in prosperis modesto,
Et aduersis aequo,
Obijt Anno Dom. CIↃ. IↃ. LXXVI.
Die II. Maij Athanasio, & Antonino sacro.
Aetatis suae LXXII.

Et circa imaginem mortis eidem tumulo insculptae, ita legitur:

In te proiectus sum ex vtero.

Fuerat Praeceptor Fr. Petri Sotomaioris Dominicani. Profundissimae suae doctrinae reliquit haec Monumenta.

Summam Conciliorum, & Pontificum à D. Petro vsque ad Iulium III. succinctè complectentem omnia, quae alibi reperiebantur dispersa. Venetijs ad signum spei 1549. ad D. Didacum Hurtadum de Mendoza V. C. Caroli ad Venetos, & ad Tridentinos Patres Oratorem, qui eleganti epistola Carranzae gratias habuit ob dedicationem. Prodijt quoque Salmanticae 1551. in 4. Venetijs iterum apud Iacobum Vitalem 1573. in 8. atque Lugduni 1600. Franciscus Siluius Hanno scripsit ad hanc Summam Additiones, Duacique edidit 1639. in 8.

Posseuinus in Apparatu sacro dicit Carranzam lapsum fuisse in hac Summa Conciliorum. Initio enim septimae Synodi vocat eam Tertiam Ephesinam Synodum, quam antiqui omnes nominant Constantinopolitanam. Eam nempe, quae coacta est sub Leone Isaurico: quae quidem meritò reprobata fuit. Nam conuocata fuit illegitimè contra sacras imagines, & praefuit ibi Theodosius Episcopus Ephesinus.

Falsus est quoque Carranza asserens in canone 82. sextae Synodi prohiberi imaginem Christi in forma agni, & Spiritus Sancti in forma columbae. At Concilium non prohibet istiusmodi imagines; sed anteponit illis tantum imagines Christi in forma humana. Lege Bellarminum *tom. 1. Controuers. 7. lib. 2. de Imaginibus Sanctorum cap. 8.*

Praeterea scripsit.

Controuersiam de necessaria residentia personali Episcoporum, & aliorum inferiorum Pastorum, Tridenti per eum explicatam, quae excusa est Metis. Mediomatricum in Vrbe. Venetijs 1547. Lugduni 1550. in 16. & Antuerpiae 1554. simul eiusdem.

Concionem habitam ad Synodum Tridentinam prima Dominica Quadragesimae anni MDXLVI.

Hispanè verò.

Catechismo; ingenti volumine, Bruxellis apud Mutium 1558. in folio.

Hic Liber Authori suo tota causa dicitur extitisse permaximi infortunij, & prohibitus in Romano Indice fuit. Censura in Catechismum huius Doctoris m.s. asseruatur in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud Fr. Eustherium Bonettum Dominicanum. Ita Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri in Appendice ad Bibliothecas folio 141.*

Item Instruction para oir Missa. Antuerpiae apud Plantinum 1555.

In carcere afflictissimus Pastor composuit *librum de Patientia.*

Res eius gestas, scripta, vitaeque catastrophem lacrymabilem plures memorant, ex quibus Antonius Herrera *in Historia Philippi II. atque in eiusdem lib. 4. cap. 25.* Ludouicus Cabrera de Cordoua: Ioannes de Vera Comes de la Roca *in Epitome Caroli V.* Antonius Lusitanus *in Bibl. & Chronico Religionis*, Seraphinus Razius, Alphonsus Fernandez *in Concertatione Praedicatoria ad ann. 1555. & Historia Eccles. sui temporis lib. 3. cap. 29. & tandem in libello de Scriptoribus Ordinis Praedicatorum*, Plodius *de viris illustr. Ordinis p. 2. lib. 4.* Ioannes Lopez Episcopus Monopolitanus *in Historia Ordinis nostri Hispana lib. 1. cap. 15. & lib. 2. cap. 3. quarta partis*, Spondanus *in Auctar. Chronolog. ad annum* 1559. Didacus de Castejon Turiasonensis Praesul *in opere inscripto, Primacia de la Santa Iglesia de Toledo, in Archiepiscoporum, & Carranzae vita p. 2. cap. 36.* Fontana *in Theatro*

tro part. 1. cap. 4. tit. 102. num. 3. Sfortia Pallauicinus S. R. E. Cardinalis *Historiæ Concilij Tridentini lib. 13. cap. 9. §. 4. & lib. 14. cap. 11. § 4. lib. 21 cap. 7. §. 7.* Possevinus *in Apparatu sacro*. Christophorus de la Camara Episcopus Canariensis,& Salmantinus in Catalogo Episcoporum Canariensium in Melchioris Cani mentione. Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 147. & 148. & alij*.

Didacus Couarrubias vir grauissimus variarum *lib. 13. cap. 13*, Carranzam virum appellat *eruditione, pietate, christianisque moribus insignem*.

Eisengrenius in Catalogo Testium veritatis, *vnum omnium sapientissimum tam in secularibus, quàm in diuinis scripturis eruditum, tanta ingenij vbertate, tanta dicendi copia, tam diuino orationis genere effulgentē, vt miraculum sui omnibus praberit*. Miræus quoque *de Scriptoribus sæculi 16. cap. 104.* & Bellarminus *in tom. 1. Controuersiarum Controu. 7. lib. 2. cap. 8.* non mediocriter laudant Carranzam.

Item Matamorus *in Apologetico de Academijs, & litteratis* viris Hispaniæ, atque alij plures.

Vitam eius speciali opere comprehendisse dicitur Petrus Salazar de Mendoza iussu D. Gasparis de Quiroga S. R. E. Cardinalis, qui successit in Toletana sede Carranzæ.

FRANCISCVS FORERIVS, Lusitanus, patria Vlysiponensis, vir doctissimus, Theologus ad Concilium Tridentinum missus à Lusitaniæ Rege, cuius erat concionator, deputationi ad censuram librorum Secretarius in eodem Concilio datus, est. Indicis librorū ordinandi, & in eam formam, qua legitur, edendi Author extitit. Cui etiā post Concilium à Summo Pontifice vna cum duobus alijs è nostro Ordine assumptis Antistitibus, Leonardo scilicet Marino Archiepiscopo Lancianen. & Aegydo Fuscarario Episcopo Mutinensi Breuiarium, & Missale Romanum reformandi, catechismumque selectissimum conficiendi, commissa est cura. Quod munus ipsi fideliter exequuti sunt multis laboribus, quorum multitudine, & grauitate pressus Mutinen. Antistes, dum opere confecto ad suam Ecclesiam iter adornat, vrinæ difficultate detentus,& affectus, intra sex dies moritur Romæ, atque in Mineruam elatus est; quamquam vtrique operi perficiundo adiunctus (si non præfectus est) Gulielmus Sirletus Cardinalitia dignitate, sed magis doctrina illustrissimus Hic demum poliendo Catechismo cū F. Thoma Manrique Mag. Sacri Palatij, & F. Eustachio Lucatello nostri Ordinis Procuratore laborauit, perstititque indefessus, admisso etiam iudicio aliorum complurium doctissimorum,& emunctarum narium virorum. Ex Chron. breue Religionis.

In sacro Tridentino Concilio exibuit Isaiæ Prophetæ veterem, & nouam ex hebraica versionem cum commentarijs. Venetijs 1563. in folio & Antuerpiæ apud Nutium 1565.

Super quinque libros Mosis.

In Iosue, Iudices, & Ruth.

Super primum, & secundum Paralipomenon.

Super Esdra, Neemiam, Tobiam.

In Esther, Iudith, & Iobum.

Super Psalmos.

In Prouerbia, Ecclesiasten, & Ecclesiasticum.

Super quatuor Prophetas maiores.

Super XII. Prophetas minores.

Super primum, & secundum Machabaorum.

Super quatuor Euangelistas.

Super omnes Epistolas Pauli.

Super omnes Canonicas.

In Acta Apostolorum.

Super Apocalypsim.

Præterea peritissimus linguæ græcæ, ac hebraicæ traduxit ex hebræo in latinum libros Iobi, Dauidis, Salomonis,& Prophetarum omnium. Fuit eximius Prædicator, Prouincialis quatuor annos rexit Prouinciam Lusitanā, & fuit Procurator Ordinis Romæ.

Huius cum laude meminerunt Antonius Possevinus *in Appar.* Lusit. *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris ill. p. 2. lib. 4.* Sixtus Senensis *lib. 4. Bibl. sancta* Marieta, Schotus Alphonsus Fernandez, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 326.* Vide

Zz 2 Chro-

copus Neritonensis, primùm alumnus Conuentus Sanctæ Mariæ Lauretanæ Aquauiuensis in Apulia Peucetia Prouinciæ S. Thomæ, deinde facta diuisione Prouinciæ, Cœnobij S. Dominici de Neapoli. Verbi diuini fuit annunciator perferuidus, & erga Beatissimam Virginem Sanctissimi Rosarij summa deuotione affectus, pluresque Rosarij sodalitates Apostolica Pij V. auctoritate in diuersis locis fundauit. Ita testatur idem Maximus Pontifex in Bulla: *Cum itaque, sicut accepimus, dilectus Filius Frater Ambrosius Saluius de Balneolo Ordinis Fratrum Prædicatorũ Sacræ Theologiæ Professor, quem tam Romæ, quàm Neapoli, & pluribus alijs Italiæ ciuitatibus verbum euangelicum, & sacram Paginam, Christi fidelibus feruenti animo prædicasse satis notum est; & cuius vita exemplaris, & doctrina, & morum probitas apud Nos verè comprobatur, diuino spiritu ductus, & ob specialem, quam ad eandem Beatam Mariam Virginem gerit deuotionem, Confraternitates eiusdem Sanctissimi Rosarij in Ecclesijs, Capellis, & Oratorijs huiusmodi erigere, & instituere desideret. Nos tam pijs, & salutiferis ipsius F. Ambrosij votis, libenter annuere, ipsumque speciali gratia fauore prosequi volentes, ex certa nostra scientia, eidem fratri Ambrosio, vt in quibusuis ciuitatibus, Oppidis, terris, & locis vbique existentibus, in quibus, & præsertim in Terra Itri, Caietæ diæcesis nulla adhuc Capella, & Confraternitates Sanctissimi Rosarij erectæ reperiuntur, confraternitates eiusdem sanctissimi Rosarij, cum illarum Capellis siue Oratorijs ad instar Confraternitatis Rosarij huiusmodi erectæ, & institutæ Romæ, in Templo Diuæ Mariæ super Mineruam, ad Dei, ac eiusdem Beatæ Mariæ Virginis eius matris laudem, & gloriam, erigere, & instituere, ac in dictis Capellis, siue Oratorijs Capellanum, siue Capellanos idoneos ad nutum amouibiles, & per Ordinarios approbandos, qui inibi in diuinis laudabiliter deseruiant, libere, licitè possit, & valeat plenam, & liberam licentiam, & facultatem auctoritate Apostolica, tenore præsentium, ac speciali dono gratiæ concedimus, & indulgemus, &c.* Frater Angelus Florillus in Chronologia Originis, & progressuum Sanctissimi Rosarij Cẽturia 4. hunc deuotissimum Patrem, qui summa beneuolentia, & affectũ Sanctissimum Rosarium complectabatur, his laudibus celebrat: *O quantum fructum Animarum reportauit, quot deperditos, & proteruos peccatores, varijs sceleribus inuolutos ad viam salutis conuertit Magister Ambrosius de Balneolo concionator eximius Prouinciæ Regni Ordinis Prædicatorum, qui deinde fuit Episcopus Nardoniensis. Hic fuit fructuosis concionibus fuit Pio V. Summo Pontifici, & Carolo V. Imperatori gratissimus. Templum Spiritus sancti amplissimum in vrbe Neapolitana, & Conseruatoriũ puellarum, sua prouidentia, zelo, & dexteritate in agendis, est auspicatus.* Hæc Florillus, & Grauinæ Vox Turturis *p. 2. cap. 23. Neapoli Spiritus Sancti templum cum puellarum dispersarum Cœnobio, prædicationis spiritu feruenti fratris Ambrosij Saluij Episcopi Neritonensis constructum est.* Quare in eodem templo Spiritus Sancti ad æternam rei memoriam statuam ei marmoream cum hac inscriptione apposuerunt.

Magistro Ambrosio Saluio Balneolensi
Ordinis Prædicatorum Vicario Generali,
Neritonensium Episcopo,
Doctrina, & pietate claro.
Pio V. & Carolo V. concionibus grato.
Quod Templum, Consilio,
Operaque auspicatus est.
Præfecti statuam erigendam decreuerũt.
Anno MDCXIII.

In Conuentu S. Petri Martyris de Neapoli egit Priorem, bisque Prouincialem Prouinciæ Regni, totius Ordinis Vicarium Generalem, ac Commissarium, & Visitatorem Apostolicum Patrum Montem Virginis incolentium sub Congregatione Diui Guilelmi. Bernardini Ochini Senensis hæresim detexit; quare detectus hæreticus Geneuam, ad hæresum nidum aufugit. Ambrosius verò Neapoli in Ecclesia Archiepiscopali in eius errores publicè inuehens statuam Ochini cum libris ab ipso editis comburi curauit.

Huius quoque opera, & F. Stephani Iasij

Iasij Cassanensis alumni Conuentus Balneolensis, qui fuit Magister Sacri Palatij, fundatum est Cænobium S. Thomæ Aquinatis Neapoli. De quo Cæsar Egnat. Caracciolus in Neapoli *p.* 328. Vallus *in Compendio part.* 4. *&* 5. *& alij.* Prætærea Conuentus Sanctæ Margaritæ de Prochita. Inuitus à Pio V. creatus est Episcopus Neritonensis. Obstitit inter cætera ætatis grauitate. Ab hoc summo Pontifice 26. Augusti an. 1569. Neritonensis Episcopus in Salentinis, Apostolicæ sedi immediatè subiectus creatus est. Ipse ab Imperatore Carolo V. cui gratissimus erat, cunctis Religiosorum Conuentibus salem in Regno Neapolitano (vt in præsentiarum habemus) impetrauit. Custodiam, in qua Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in Ecclesijs asseruatur, adinuenit. Octo annos sanctissimè in sua Ecclesia, omniũ virtutum exemplar cunctis se exhibẽdo, Apostolicam duxit vitam.

Diem vitæ clausit extremum salutis anno 1577.

Bibliothecã Conuentus nostri Balneolensis pulcherrimis, & quam plurimis locupletauit codicibus, & Sacristiam pariter holosericis. Nisi Pius V. raptus fuisset è viuis, Ambrosium inter S. R. E. Cardinales retulisset: Mortuo enim Pio, chirographum sua manu inuenerunt inscriptũm, in quo inter Cardinales promouendos adnotatus erat Ambrosius. Dignissimus quidem erat ob tot, tantasque virtutes, vt à Summo Pontifice Sanctissimo, & iustissimo purpura donaretur.

Barij cum in minoribus esset, in comitijs Prouincialibus (Apulia tunc Prouincia vna erat cum illis Regni, & Samnij) has tres conclusiones summa cum laude, & omnium admiratione sustinuit:

1. *Quicquid dixit S. Thomas in tota summa.*

2. *Quicquid Fr. Franciscus Neritonensis in Metaphysica.*

3. *Inter omnes Orbis ciuitates, Aquauiuam esse optimam, & potissimam.*

Ad Eccell. D. D. Hieronymũ Aquauiuam Ducem Hadriæ, Marchionem Aquæuiuæ, Comitem Iuliæ nouæ, Ioiæ &c. *Expectantur monum. Conu. Cupertin.*

Vghellus *tom.* 1. *Italia sacra*, Vallus *de vir. illust. Prouinciæ Regni*, Fontana *in Theatr. part.* 1. *cap.* 5. *tit.* 419. *nu.* 1. Seraph. Ractius, Plodius *de vir. illust. part.* 2. *lib.* 4. Lusitanus, vox Turturis Grauinæ *p.* 2. *c.* 23.

IOANNES GALLO, Burgensis, acerrimi ingenij, raræque doctrinæ, Theologus Salmantinus, quẽ ob præclaras animi dotes virum vnum hæc Academia delegit, vt ad Regem Philippum II. & Pontificem Maximum de rebus magnis Legatũ mitteret Romam. Interfuit Concilij Tridentini vltimis sessionibus vnus ex Theologis à Philippo II. Rege Catholico eò destinatis, ibique in festo Sancti Thomæ habuit orationem ad Patres de Laudibus dicti Sancti, quæ prodijt Brixiæ è typis anno 1563.

In schedis quoque reliquit.

Lecturam super Quartum sententiarũ.

Item Moralia plura.

De Ratione susceptæ legationis pro Academia Salmantina m. s. extabat in Bibliotheca Oliuariensi, cuius Catalogus est Romæ in Barberina. Obijt Salmanticæ anno MDLXXVII.

De eo legendi sunt Leo Castrius *in Prologo* Commentarij super Isaiam, Gundisaluus de Arriaga *tom.* 2. *de S. Thoma lib.* 1. *cap.* 6. *num.* 14. *& lib.* 2. *cap.* 5. *num.* 22. Lopez Episcopus Monopolitanus 3. *p. Histor. lib.* 1. *cap.* 40. *& p.* 4. *lib.* 2. *cap.* 2. *&* 40. Galuan de laudibus S. Thomæ *tom.* 1. *cap.* 6. *nu.* 22. *& lib.* 3. *cap.* 2. Fernandez *in Concertat. ad annum* 1562. Muñosius *in Vita Bartholomæi de Martyribus*, Bibliotheca Hispana Nicolai *p.* 1. *fol.* 530. *&* 531. Hyacinthus de Parra *de Script. Ord. m. s.*

FERDINANDVS de PINEDA Hispanus, vir scientia, morumque integritate præclarus scripsit in Belgica Regione, sermone Hispano.

Rosarium Beatissimæ Virginis.

Item opus de Confraternitate Rosarij, Quod Illustrissimo Duci Albano dicauit.

Præterea de modo rectè viuendi. Hoc opus præ manibus habebat Neapoli an. 1577. Ita Posseuinus, & Antonius

Se-

Senensis Lusitanus *in Biblioth. Ordinis pag.* 81.

Claruit circa hunc annum à Saluatoris Aduentu 1577.

Alphonsus Fernandez *in Concertat. Præd.* Marraccius *in Bibl. Mar.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illust. p. 2. lib.* 4. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*, Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 80. vbi refert; cum esset Louanij ab eodem Ferdinando de Pineda oblatum fuisse ei librum supradictum de Confraternitate Rosarij, in cuius lectione aliqua obseruauit, quæ ei minimè placuerit: quorum emendam, aut declarationem desiderabat maiorem, ne forent alicuius materia scandali. Subdit Antonius: *& quæ mihi maioris ponderis visa fuere, ipse correxi in eo exemplari, quod mihi exhibuit, & alia corrigenda per eum, illi insinuaui. Sed his non obstantibus, correctiones huiusmodi non fuerunt recusa, saltem omnes, & liber fuit ab authore cum meo nomine præfixo in Epistola eulgatus; quod mihi semper summopere displicuit, & hac de re conquestus sum aliquando apud Superiores. Meditabatur autem author eiusdem libri recusionem, nec dubito quin in illa limabit, quod fuit ab eo antea prætermissum.*

SERAPHINVS de MERODIO, Italus, vir religione, doctrinaque spectabilis, qui diuini numinis zelo inflammatus, de domo Dei, Ordinisque sui decore, modis omnibus, & vigilijs optimè mereri studuit. Plurimum insudauit in reparanda obseruantia regulari in Congregatione Samnij, quod non sine fructu perfecit.

Edidit sermones de Tempore, & de Sanctis:

Historias plurium sanctorum, atque sanctarum Italicè redditas.

Item pias laudes, ac hymnos in Dei, atque Sanctorum honorem, numero sexcentos, quos pij fideles cantare (vt refert Lusitanus) in Etruriæ dominatu solebant.

Viuebat hoc anno 1577.

Antonius Senensis *in Bibl. Præd. folio* 222. Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 209. *in principio*.

SIXTVS ex nobili familia de Vicedominis, Italus, patria Nouocomensis. *Non est personarum acceptor Deus. Nescio tamen, quomodo virtus in nobili magis placet.* D. Bernardus Epist. 113.

Sixtus igitur genere nobilissimus pro Alphonso II. Ferrariensi Duce in Hispaniam profectus est orator ad Philippum II. Regem anno 1581. Vghellus *tom.* 2. *Italiæ sacræ in Episcopis Mutinensibus*.

Hic ex iterata cessione Cardinalis Moroni, Mutinensem sedem, annuente Pio V. anno 1571. conscenderat. Prudenter decem, & nouem annos Ecclesiam sibi creditam rexit. Fuit Prædicator egregius, & in cathedrali Mutinensi legerat ius canonicum. Ita cum sacris Theologiæ studijs, scientiarum omnium opes, & eloquentiæ ornamenta coniunxit, vt in Religionis Dominicanæ comitijs, anno 1564. habitis, non dubitauerit admodum iuuenis Encyclopædian, hoc est Orbicularem, ac perfectam disciplinarum omnium comprehensionem in publicis disputationibus proponere, prouocatis in palæstram cunctis Academiarum gymnasiarchis: quibus cùm ad singula tum interrogata, tum obiecta respondisset summa eruditione, parique sermonis elegantia, ingentem sibi, & Ordini sapientiæ, & eloquentiæ gloriam comparauit. Deinde Veronæ disputatiuam, seu scholasticam Theologiæ partem in gymnasio S. Anastasiæ martyris disseruit, & alteram Theologiæ partem, quæ sanctorum voluminum interpretationem complectitur, ad populum enarrauit. Scripsit:

Homilias, seu conciones Italicas, & latinas, quæ sunt in Euangelia de Aduentu, & de Quadragesima.

Item doctissima commentaria super Epistolam Pauli ad Romanos, & super alios libros sacræ Scripturæ. Eleganter quoque, ac sapienter, scripsit:

In Catechismum Romanum. Venetijs editæ sunt apud hæredem Hieronymi Scoti anno 1576.

Reliquit quoque *Homilias alias pro totius anni.*

Homilias in Isaiam.

Homilias in septem Psalmos Pœnitentiales.

Ho-

Homilias in Sanctum Iesu Christi Euangelium secundum Ioannem.

In D. Petri Apostoli Epistolam primã.

In D. Pauli Apostoli Epistolam ad Colossenses, quarum editio iam pridem promittebatur.

Hanc lacrymarum vallem deseruit Anno 1590. die 27. Septembris. Sepultus fuit in nostro S. Dominici templo cum Epitaphio sequenti.

Xysto Vicedomini Nouocomensi
E Cenobio Dominicano ad Episc. Mutinẽ.
Dilecto Io: Moroni
Sapientiss. Card. euecto,
In quo annos XIX. Administrat:
Incredibilis doctrina, atque integritatis
Specimen prabuit.
Necnon Io: Baptistæ honestiss. Equiti
SS. Lazari, & Maurity,
Eorundem Equitum per totam Insubriam
Praceptori, vt vocant.
Rodericus Eques Fr. Amantissimo
Opt. Frat. P. C.
Vixit Episcopus decem, & nouem
Annos.

Vghellus *tom. 2. Ital. Sacra in Episcopis Mutinensibus.* Fontana *in Theatro part. 1. cap. 5. tit. 407. num. 3. & part. 2. cap. 6. tit. 4. num. 32.* Sixtus Senensis *lib. 4. Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustr. part. 2. lib. 4.* Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus Sacri fol. 233.*

BERTOLDVS, cuius patriam ignoramus (alter est ab illo de Maisberch, de quo anno 1355.) Doctissimus fuit, & pius. Scripsit

Thesaurum vera pietatis, siue *Meditationes de vita, & beneficijs Saluatoris nostri Iesu Christi.*

Item Horologium deuotionis. Impressa fuere Coloniæ anno 1577.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

BALTHASAR de ANTVERPIA, Brabantinus, Clarissimus Concionator, hæreticorumque acerrimus persequutor, à quibus sæpe numero opprobrijs, & iniurijs appetitus vsque ad mortem diuina virtute semper euasit illæsus. Ex suo ore aperto verè salutis ensis vtraque parte acutus procedens plures hæreses sauciauit. Euulgauit.

Plures homilias de Filio prodigo.

Et alia multa.

Doctrina, & integritate vitæ præclarus viuebat hoc anno 1577. mirificè pro fide catholica in illis partibus asserenda laborans.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. part. 2. lib. 4.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

ANTONIVS SPENNATVS, patricius Altamuranus Cõuentus S. Rocci eiusdẽ ciuitatis Alumnus, in patria dedit nomen nostræ Religioni. Absolutis Botuntj litterarijs rudimentis, altioribus imbuendus disciplinis mittitur Andriam. Theologicam ingressus arenam, adeo profecit in ea, vt æuo suo vnus è primis Theologis haberetur. Præter ingenij dotes singulares, clarus extitit morum integritate. Post decursa aliquot annorum curricula in docendo, procurante optima fama, Patauium euocatur, vbi pius, atque doctissimus S. Theologiæ Baccalaureus summa cum laude plures docuit annos. Tandem ibidem excessit e viuis. Edidit subtilissima

Commentaria in vniuersam Metaphysicam, quæ morte præoccupatus nequiuit typis committere.

Edidit tamen latine *Orationem de laudibus sacra Theologia.* Patauij 1570. in 4.

Alteram ibidem habitam de laudibus S. Antonij prædictæ Vrbis Patroni, quæ postea lucem vidit Venetijs anno hominis reparati 1572. in 4.

Monumenta Conuentus Altamurani, & relatio Patauina.

Huius libros, vt corpora D. Augustini, Gregorij Magni, Anselmi, Bernardi Abbatis, Hierolyphica Pierij Valeriani &c. Bibliothecæ nostræ S. Rocci circa annum 1615. D. Ioannes Donatus Spennatus nonagenario maior, Germanus frater restituit, manuscripta, quæ plurima erant, retinuit apud se.

HIERONYMVS de PERAZA, suo vt correspondcret vocabulo in nostra Religione Deo se consecrauit. Hieronymus, idest nomen sacrum, iuxta Ambrosium Calepinum, vel lex sacra, iuxta

ex Marianum Victorium, in vita S. Hyeronimi. Fuit igitur Hieronymus noster quasi quędā sacra lex animata, tenax iusti, ac recti, Prouinciæ Portugalliæ, de quo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol.* 452. *colum.* 2. hæc habet: *Episcopus de Salen titularis, vt credo, scripsisse refertur*:

De Resurrectione Dominica Tractatum.

Sermonum volumen:

De Sacramentis. Quæ opera, & Authorem nobis nota fecerunt Chronica huius Ordinis Monopolitani Episcopi *lib.* 2. *Quarta Partis cap.* 3. Hæc illa.

Hic sunt aliqua prænotanda: primū Hieronymum de Peraza eundem esse cum Hieronymo Pinerio, de quo infra anno 1578. Conuincitur id ex scriptis vtrique attributis.

Malè dicitur fuisse Episcopum Salenensem suffraganeum Eborensis, cū hæc non habeat talem suffraganeum.

De hoc quædam apud Marraccium *Bibl. Mariana tom.* 2. *in Appendice folio* 463.

VINCENTIVS PETRA SANCTA, integritate vitæ, & indefesso labore conspicuus, cui potest illud D. Hieronymi adaptari epist. 7. *Sic dies transeat, sic nox inueniat laborantem; orationi lectio, lectioni succedat oratio.*

Designauit *Tabulas quinque doctrinam septem Sacramentorum complectentes.* Monachij anno 1577.

Annum, quo floruerit, nescio.

Eius meminit Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 353.

FRANCISCVS PRATENSIS in Etruria, Philosophiæ, ac sacræ Theologiæ studia excucurrit cum laude ingenij, easq; ipse postea explicuit maiori cum plausu, & laude. Edidit librum.

De Terminis logicalibus.

Item Librum de Ente rationis, quo plures quæstiones Animasticas,

Metaphysicas, & Theologicas explicat.

Præterea Tractatū de connexione substantiæ cum accidenti.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de vir. illu. part.* 2. *lib.* 4. Lucarinus, Fontana *de Rom. Prou. cap.*6. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

Viuebat hoc anno 1577.

Opera Francisci Pratensis, quæ pretiosa sunt, asseruantur Florentiæ. Ita Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 86.

THOMAS TABLES, Hispanus, Prædicator Generalis, Prouinciæ Aragonensis enutritus in Ordine nostro ab ipso Religionis ingressu litteris, pietate, & præcipuè deuotione in Virginem sacratissimam de Rosario, de ea scripsit Hispanicè.

Deuocion de la Virgen en su Rosario.

De eo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 2. *in Appendice fol.* 335. *colum.* 2. *in fine.*

Ignoramus, quo ipse, tempus, floruerit.

IOSEPHVS BONAVENTVRA, PONS, Hispanus eiusdem Aragonensis Prouinciæ, à sacris concionibus, ab animi candore, ac eruditione clarissimus docuit ore, ac scriptis: typis enim commisit:

Modum concionandi.

Eum recensuit Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 2. *in Appendice fol.* 331. *colum.* 1. *circa medium.*

Tempus, quo floruerit, vsque modo pariter ipse ignoro.

Anno 1578.

PETRVS MARTYR Coma, Catalanus Sanctæ Catharinæ Virg. & Martyris Barcinonensis alumnus, S.Theologiæ Magister, vir doctissimus, prædicator egregius, ac obseruantia regulari clarissimus. Egit in Conuentu S. Petri Martyris Calataiud Valentino Priorem, deinde in sua Aragonensi Prouincia Prouincialem. Tanta eluxit humilitate, vt absolutis his præfecturis, non dedignatus fuerit in Conuentu Buigerdam Tyrones Ordinis nostri grammaticam docere. Ex hoc humili Tyrocinio in Catalonia sublimatus est ad cathedram celeberrimam, scilicet ad lecturam, quæ habetur in Tarraconensi Ecclesia Cathedrali. Interfuit sacrō Concilio Tridentino, Theologus Episcopi Gerundēsis. Hic Antistes erat Arias Gallæcus, vt ex albo illorum, qui eò loci conuenerunt, depromitur.

Ad catholici Regis præsentationem creatur à Pio V. 14. Ianuarij 1569. Elnensis Episcopus in Catalonia sub Tarraconensi Metropolit. In hac sublimissima præfectura statũ retinuit paupertatis in omnibus. In pauperes tamen erat animo liberali, ac grandi. Intererat choro assiduus non vt Episcopus; sed vt Prior assolet inter fratres. Perpiniani in sancta visitatione, integra valetudine, ac firma ingrediens nostram Ecclesiam dixit propheticè ad suos: *Hæc requies mea in sæculum sæculi.* Correspondit verbis euentus: nam ibidem post paucos dies excessit è viuis 3. Nonas Martij currentis anni. 1578.

Marieta obitum hunc produxit ad annum 1580.

Scripsit optimus, & vigilantissimus Pastor lingua Latina, & Hispana librũ, cui præfixit titulum:

Directorium Curatorum, seu vulgari appellatione.

Instrucion de Curas. Cæsaraugustæ 1587. in 8.

Hispali apud Ioannẽ de Leon 1589. Pinciæ apud Ioannem de Rueda 1618. in 8.

Librum lingua Hispanica, cui præfixit titulum:

Doctrina Christiana.

Item Librum de Sacramentis.

Schotus, Franciscus Diagus *in Historia Aragonensi, eius Exscriptor* Fr: Dominicus Maria Marchesius *in sacro Diario tom. 2. die 5. Martij*, Alphonsus Fernandez tribuunt huic Petro librũ *de Doctrina Christiana.* Quidam etiam ex his librum *de Sacramentis*. At Ioannes Marieta his refragatur.

Scripserunt de Coma Acta Consistor. Pij V. Pontificis Maximi, Ferdinandus *inter Episcopos Hispanos*, Dominicus Maria Marchesius iam allegati, Fontana *in Theatro prima parte cap. 5. tit. 233. num. 3.* Antonius Posseuinus *in Bibl. fol.* 202. Ambrosius Gozzeus, Plodius *in Appendice*, Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. fol.* 172. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

Directorium Curatorum primò Latinè, deinde & Hispanicè redditum prodijt Barcinone.

Cum S. Basilio epistola 167. dicam de Coma: *Dictionis manifesta, & incomposita simplicitas decora mihi videbatur, & conueniens professioni Christiani hominis, cuius est, non ad ostentationem magis scribere, quàm ad publicam vtilitatem.*

FERDINANDVS de NAVAS, & Pineda, natione Hispanus, nostram Religionem professus, Philosophicis, & Theologicis disciplinis luculenter eruditus est. Candidus indumentis, & moribus candidè plures annos diuini verbi cum fructu egit Præconem. Hispanicè, scripsit:

Confradia del Nombre de Dios. Neapoli apud Horatiũ Saluiani 1578. in 8.

De eo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 291. col. 1.*

Ferdinandus hic de las Nauas vnus, & idem est secundum Hyacinthum de Parra *in breuiori Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.* cum Ferdinando Pineda. Ceterùm Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1.* duos facit vnum de las Nauas, & alterum de Pineda, de quo anno 1577.

SERAPHINVS CABALLVS Brixiensis, Generalis Magister Ordinis nostri, de quo Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 207. in fine hæc habet: *Vitæ sanctitate, ac Doctrina celebris, ac Theologus eximius, qui dum in suum Ordinem instaurandum totus incumberet, magno cum omnium dolore Hispali, in Hispania, in qua Ordinem suum visitabat, anno 1578. die 21. Nouembris excessit è vita. Scripsit plures hortatorias epistolas pias, & eruditas; Cumque è Surio colligi, atque edi mandasset vitas Beatorum sui Ordinis Fratrum, & Patrum, vnicuique Opusculo, siue tamquam Enchiridio præfixit Epistolam ad vniuersum gregem sibi à Domino creditum. Prodierunt ea Opuscula Louanij anno 1574. & 1575. Cumque Sodalitates, quæ dicuntur Sanctissimi Rosarij, ob sui erga B. Virg. cultum admodum propagasset nouis condonationibus, quas Indulgentias vocant, à Pio V. & Gregorio XIII. Pontif. Max. ditatas, Officium proprium diei Festo celebrando ex institutione Gregorij XIII. Pont. Max. Dominica 1. Octobris componi mandauit. Bibliothecam, siue Catalogum Scriptorum*

Dominicani Ordinis conscribi ab Antonio Senensi, cognomento de Conceptione iussit. Ioannem item de Turrecremata Cardinalem in totum Gratiani Decretum recudi. Qui si diutiùs vixisset, Petri de Palude Commentarij ad vniuersa Biblia, qui extant manuscripti Parisijs apud eundem Ordinem, lucem aspexissent magno Theologorum bono. Quod quidem ipse peroptauerat. Hactenus Posseuinus, cui nihil addendum puto, nisi Verba Grauinæ in libro, *quem vox Turturis* prænotauit *part. 2. cap. 23. Noster Reuerendissimus Pater Seraphinus Caualli, Generalis Mag. Ordinis, virtutum cultum clarissimus, pietatis zelo ardentissimus, religiosæ viuendi rationis assertor, & instaurator promptissimus, cuius stabiliendi, & confirmandi gratia, tempore cùm bellorum tumultibus hæresum procellis difficillimo, vniuersa Europa peragrata, viribus diuturna fatigatione consumptis, Hispali diem clausit extremum; funus eius cohonestantibus Metinæ Sidoniorum Duce; & duobus Episcopis, magna populi frequentia, manus, & pedes osculantis ex pietate, & deuotione vestes præcidentis; pro magno munere cilicium asperum, & catenam ferream magnatibus flagitantibus.* Hæc Grauina.

Hic magnus Doctor Theologus *Seraphinus*; *Adamantius*, Eremita Augustinianus, Orator septem Cantonum Heluetiorum Catholicorum; *Andreas Dudithius*, Sbardellatus, tunc Episcopus Tininensis, & totius Cleri Hungariæ Orator; *Angelus Ferrus*, Venetus, Doctor Theologus; *Augustinus Loscus*, Abbas Cassinensis; *Bartholomæus Baphius*, Lucinianensis; *Carolus Cardinalis* à Lotharingia; *Didacus à Payna*, Lusitanus, Doctor Theologus; *Georgius Drascouitius*, Episcopus Quinqueeclesiensis, Ferdinandi I. Imperatoris, & Hungariæ Regis Orator; *Franciscus Orantius*, Hispanus, Ord. Minorum; *Franciscus à Zamorra*, Minister Generalis Ord. Minorum; *Franciscus Vicedominus*, Ferrariensis; *Galeatius Brugora*, Patritius Mediolanensis, & Regij fisci patronus. *Gaspar Ferrantius*, Suessanus, Theologus; *Gaspar à Fosso*, Archiepiscopus Rheginus; *Gaspar Cardillus*, Villa pandeus, Th. Doct. *Guido Faber*, Caroli IX. Galliarum Regis Orator; *Henricus à S. Hieronymo* Lusitanus, Theologus; *Io: Baptista Burgæus*, Valentinus, Th. Doctor; *Ioannes Strozius*, Cosmi Medicæi Florentiæ, & Senarum Ducis Orator; *Ludouicus Ioannes Viletanus*, Barcinonensis; *Petrus Fontidonius*, Segouiensis Petri Gonzalez Mendozæ Episcopi Salmanticensis Theologus; *Petrus Marcutus*, vel Morcatus, Episcopi Vicensis Theologus *Renaldus Ferrerius*, Præses Parisiensis, Caroli IX. Francorũ Regis Orator; *Robertus Fornerius* Gallus, Doctor Theologus; *Thadæus Perusinus*, Augustinianus; *Theodorus Masius*, Mãtuanus, Carmelita, & *Valentinus* Episcopus Premisliensis Sigismundi Augusti Poloniæ Regis Orator; an. millesimo quingentesimo sexagesimo secundo *Orationes Latinas* in Cõcilio Tridentino habuerunt, quæ extant 1567. Louanij in folio editæ cum alijs Orationibus Tridentinis. Ita Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap. 78. in calce*.

DAMIANVS à LIGNO Brabantinus, S. Theologiæ Magister, oppidò in sacris Scripturis versatus, & in scholasticis, ac moralibus. Vitæ integritate disciplinæ reddebantur venustiores. E Latino in Germanũ traduxit *Librum de Missa, deque caremonijs eius*.

Præterea magnum volumen sermonũ de tempore Iacobi Vitriaci S. Rom. Eccl. Cardinalis multò accuratè purgauit à mendis, quibus innumeris penè scatebat, & excusit Antuerpiæ 1575. in ædibus viduæ, & hæredum Ioannis Stelsij.

Item aliud volumen eiusdem Cardinalis de Sanctis. Quæ volumina Damianus multo accuratè antea ab erroribus expurgauerat plurimis.

Ita Antonius Lusitanus *in Bibl. Ordinis fol. 64.* Plodius *de viris illust. Ord. part. 2. lib. 4.* Philippus Labbe *de Scriptoribus Ecclesiasticis ad Bellarminum fol. 339.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

GREGORIVS PRIMATICIVS, Senis in S. Dominici cænobio Religionis lacte nutritus, ibidem, atque alibi & præfuit, & docuit. Francisci Bandinei Picolominei Senarum Ar-

chiepiscopi Theologus, Synodo Tridentinæ interfuit, ac Reipublicæ Senensis Orator ad Iulium Papam III. missus, ab eo receptus est humanissimè. Tandem omnium ciuium consequutus beneuolentiam, ad patriam rediit.

In D. Pauli epistolas, reliquasque Canonicas doctissima edidit Commentaria, Senis impressa, in quibus digessit literalem expositionem, incipientibus, ac minus eruditis perutilem, cuius initiũ est: *Paulus nomine quare sit vocatus*. Venetijs 1564. apud Cominum de Tridino.

Indicem, seu Tabulam compendiosum super ius Canonicum euulgauit.

Cumque alteram lucubrationem editioni parasset, è viuis raptus est ante illius impressionem die 20. Februarij anni 1578. ætatis 88. Vgurgerius *in Sanctionibus Refor. littera G.* Fontana *in Theatro p. 2. cap. 3. tit. 15. & cap. 6. tit. 4. nu. 21.* Monumenta Conuen. Senens. Dominic. Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de vir. illust. p. 2. lib. 4.* Sixtus Senensis *lib. 4. Bibl.* Fernandez, Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

Venerandæ erant in eo dotes, prudentia præsertim, ac vitæ integritas ad cumulum auctæ. Pietatem tamen super omnia semper nixus est adnectere studio litterarum.

HIERONYMVS PINERIVS, Pirerius, siue Peretius natione Lusitanus, vir doctissimus, ac prædicator celeberrimus, Episcopus Salenus, deinde post obitum F. Gasparis dos Rey, siue de Regibus Lusitani Ordinis Prædic. ad instantiam Card. Henrici infantis Portugalliæ Archiepiscopi Eborensis, creatur suffraganeus Eborensis Ecclesiæ, quo in munere permansit vsque ad præsentem annum 1578. quo Eboræ mortalibus valde dixit. Scripsit:

Tractatum de Resurrectione dominica & de illius tempore vbere argumento.

De Sacramentis Ecclesia.

Ex mandato prædicti Cardinalis Infantis, qui postea fuit Rex scripsit etiam.

Sermones multos de Tempore, & de Sanctis:

Lusit. *in Bibl.* Plod. *part. 2. lib. 4.* Alphonsus Fernand. *in Concertat. Prædic.* Fontana *in Theatro part. 1. cap. 4. tit. 42. num. 2. & cap. 5. tit. 118.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 2. fol. 33.* Multa monimenta sui præclarissimi ingenij fuere sibi furto sublata; ob id promulgata super hoc fuit ab Apostolico Nuntio ad eiusdem Henrici Cardinalis instantiam excommunicatio; sed furtum nequaquam inuentum fuit, quare illa nequiuerunt imprimi in vtilitatem communem. Ex dictis.

Vide anno præcedente 1577. Hieronymus de Peraza.

F. ANTONIVS HAVETIVS, siue Hauet Attrebas, doctor insignis à Pio IV. in principio anni 1562. Primus Episcopus institutus est in Namurcensi Ecclesia in Belgio sub Metropolitana Cameracen. à Leodiensi anno 1559. auulsa. Illum promouit Maria Hungariæ Regina Caroli V. Imperatoris soror, apud Belgas rerum administratrix, cui erat à sacris confessionibus. Tridentino Concilio interfuit. Diœcesanam Synodum an. 1570. celebrauit, cunctaque optimi Pastoris munera cõpleuit. Quieuit in dom. vltima Nouemb. an. 1578. sepultusque est in suæ Cathedralis Choro. Scripsit:

De Statu Belgij. Quod opus dicauit Mariæ Austriacæ Reginæ Hungariæ.

Edidit etiam *suam Diœcesanam Synodum à se celebratam*, Louanij impressam an. 1571.

Biblioth. Belgica, Gallia Christ. *tom. 3.* Font. *in Theatro part. 1. cap. 5. tit. 408.* Lusit. *in Chron.* Plodius *de viris illust. part. 2. lib. 4.* & Index Concilij Tridentini.

Maximo auxilio fuit D. Ioanni Austriaco in ærumnis, & rebus belgicis. Et ipse adhuc Episcopus, carcerali custodia mancipatus est ab hæreticis.

IACOBVS FOVRRE nostram Religionem, tamquam mercatum bonarum artium, atque pietatis ingressus, emissa professione, suum in ipsa studiorum incude posuit pectus. Breui cępit effulgere disciplinarum splendore, quo vt oculos hæreticorum perstringeret, cuibrauit acriter doctrinæ radios in Lutherum, contra quem scripsit.

Plu-

Plures Apologias, & opuscula.
De Indulgentijs.
De Purgatorio.
De Potestate Pontificis.
De Imaginibus sacris.

Anno 1579.

ANTONIVS de S. DOMINICO, Conimbricensis, Lusitanus primus cathedraticus in eadem Vniuersitate Conimbricensi, quadraginta annis præfuit cathedris, viginti verò primarijs. Scripsit:

De Quatuor nouissimis.

Item notas, & obseruationes eruditas in D. Thomæ Summam.

Præterea transtulit è latino in patriam linguam vitas præcipuorum Sanctorum Ordinis nostri.

Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris ill. part. 2. lib.* 4. Martyrol. Dominicanum, quod non transtulisse, sed ait composuisse. Fernandez, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Script. Ord. m.s.*

THOMAS de LAIXA, siue Alax Aragonensis, S. Th. Magister doctissimus, vir æque prudens, ac pientissimus Barcinone professus est nostrum institutum. Regens in studio sui Conuentus; à consilijs, & à sacris confessionibus D.D. Garsiæ de Toleto Generalis in triremibus Philippi II. fuit. Scripsit:

Varias lecturas in Summam S. Thomæ.

Item in Epistolas Pauli ad Hebræos.

Recollegit ex D. Hieronymo, & alijs Patribus aliquos canones perutiles ad intelligendam sacram Scripturam.

Collegit quoque per modum locorum communium è Patribus, quantum sat erat ad confutandas hæreses sui sæculi.

Antonius Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de vir. ill. part. 2. lib.*.. Posseuinus, Fernandez, Ioannes Marieta, Bibliotheca Hispana *part. 2. fol.* 240. *colum.* 2. *in fine.*

DIDACVS de SANCTA MARIA, Mexicanæ prouinciæ alumnus, fuit aliquando eiusdem suæ Prouinciæ Præfectus. Scripsit:

Doctrina Christian en lengua Misteca.

Item Epistolas, y Euangelios, eadem lingua.

De eo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol.* 229. *col.* 1. *&* 2.

Credo hunc eundem esse cum illo, quem Padilla *lib. 1. Historiæ à cap.* 5. Fernandez *lib. 1. Historiæ Eccles. cap.* 31. & Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m.s.* appellant Dominicum de S. Maria Gerecienſem, Mexicanum Religiosum Ordinis nostri, qui primus artem linguæ Mistecæ cōposuit, simulque expositionem edidit in Epistolas, & Euangelia totius anni, ac obijt hoc anno 1579.

IAIMVS, siue IACOBVS de S. Ioanne, Hispanus, alter ab illo, qui texuit Historiam nauigationis S. Raymundi circa annum 1456. Barcinone, de quo Diagus *lib. 2. Historiæ Aragoniæ cap.* 17. *fol.* 125. & nos anno citato in Appendice. Iaimus igitur, de quo in præsentiarum facimus verba, fuit patria Cæsaraugustanus. In Italia peregrinatus est plures annos. Reliquit posteris hæc monumenta suæ doctrinę.

Volumina Concionum.

Et alia plura, quæ in Hispania ignorantur.

Eius meminerunt Vincentius Blascus Lanuza *tom. 2. Historiæ Aragonens. lib. 5. cap.* 39. Bibliotheca Hispana *tom. 1. fol.* 470. *col. 1. in fine*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m.s.*

IOANNES de PALENTIA, litteris politioribus egregiè delibutus, Philosophiam, sacrasque litteras didicit, quas magno cum auditorum suorum fructu enucleauit. Decurso curriculo speculatiuarum, ad Ecclesiastica se conuertit. De Ecclesiasticis igitur optimè meritus,

Adunauit Ordinarium Cæremoniarum Ordinis nostri, & typis commisit Salmanticæ anno 1576.

Deinde iussu Seraphini Caualli, Magistri Generalis elucubrauit, & auxit Martyrologium nostræ Religionis Salmanticæ anno 1579.

Huius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 1. fol.* 577. *colu.* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m.s.*

IO-

IOANNES de ESTRADA, aliàs de la Madalena, ex Ciuitate Regali, Prouinciæ Castellæ nouæ, nobilissimis ortus natalibus, vtpote Patrem habens Illustrissimum D. Alphonsum de Estrada, qui nuper adinuentæ, ac subiugatæ Septentrionali Americæ præfuit Gubernator. Fuit Ioannes Prouinciæ Mexicanæ sodalis, cunctis religiosis virtutibus adornatus. Primus in nouo Orbe librum excudit Sāctum Ioannem Climacum, quem verterat in vulgarem Castellæ sermonem ex Latino.

El Libro de S. Iuan Climaco, vulgarmente llamado Escala del Paraiso. Mexici apud Ioannem Paulum.

Excessit è vita anno 1579.

Eius meminerunt Augustinus Dauila Padilla *in Historia Prouinciæ Mexicana lib. 2. cap. 57.* Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 1. fol. 522. col. 1.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

Eidem Bibliotheca Hispana *part. 2. fol. 328. colum. 1.* tribuit Fratri Ioanni de Estrada *Sermones panegyricos.* Matriti in 4. subdit tamen: *nescio cuius Ord.*

DOMINICVS, quandoque Franciscus, interdum dicitur Aegidius Topiarius, natione Brabantius, Antuerpiæ, totoque in Belgio Ecclesiastes celebris, vir quoque doctus, & scientiarum ferè omnium eruditione conspicuus, posteris dedit.

Conciones in Epistolas, & Euangelia de Tempore.

Conciones in Epistolas, & Euangelia de Sanctis. Excusas Parisiis apud Michaelem Somnium ann. Domini 1565. & alibi pluries.

Præterea *Libellum de Rudimentis, & mysterijs Catholicæ fidei.*

Migrauit è sæculo Antuerpiæ anno post partum Virgineum 1579. die 4. Maij Bibliotheca Belgica Valerij Andreæ, *in Bibl. Mariana* Marracius, Ambrosius Gozzeus, & Plodius *de viris illust. part. 2. lib. 4.* Notant autem *in sua Bibliotheca* Antonius Senensis, Antonius Posseuinus *in Appendice prima ad tom. 1. Appar.* & Hyacinthus de Parra *in Catalogo m. s.* ante Ordinis ingressum hunc Aegidium dictum fuisse, ad Ordinis verò habitum susceptum, Dominicum nuncupatum. Vnde aliquando, ob rationes aliquot, quæ eum mouerunt, prædictæ conciones sub nomine Aegidij Topiarij fuerunt excusæ, interdum sub nomine Dominici, non raro sub Francisci Topiarij; cum tamen Auctor vnus, & idem sit, velut trinomius.

BERNARDVS de ALBVRQVERQVE, Hispanus, ex Salmantino Conuentu, nobili stirpe ortus, à pueritia studijs mancipatus, plurimùm in eis profecit. At celans suam doctrinam, incognitus propter humilitatem induit habitum conuersorum in nostra Religione: at detectus toga clericali vestitur. Perrexit ad Indos, vbi Oaxac. & Antiquarensis Episcopus à Pio IV. die 7. Iunij an. 1560. creatur. Deinde translatus est ad Ecclesiam Guaxacensem. Decem, & nouem annos populum sibi creditum rexit; Obijt anno 1579. Fernandez *inter Episcopos Hispanos* Gil. *in Theatro Ecclesiæ Guaxacen.* Fontana *in Theatro cap. 5. tit. 37. num. 1. & tit 280. num. 2.* Augustinus de Auila *in Histor. Mexicana lib. 1. cap. 93.* & Plodius *de viris illust. part. 2. lib. 4.* Hyacinthus de Parra *Catal. de Script. Ord.*

Scripsit lingua Zapotica doctrinam Christianam perutilem, siue Catechismum.

Anno 1580.

F. ARCHANGELVS BLANCVS de Castro Gambalò, Viglieuanensis diœcesis ex Lombardiæ Prouincia, sacræ Theologiæ magister, vir doctissimus fuit & pius. Pio V. tam in minoribus, quàm in Pontificatu à sacris confessionibus, atque in munere Generalis Commissarij S. Officij socius. A Pio IV. supplicante eodē Card. Alexandrino, datur commissarius Generalis S. Officij an. 1564. Pius V. ad summum Pontificatum euectus Theanens. Episcopum sub Metropoli Capuana renunciauit die 13. Septemb. an. 1566. Tandem in tertia Cardinalium promotione 16. Kalend. Iunij an. 1570. sub tit. S. Cæsarij sacra purpura ipsum do-

donauit, qui Cardinalis de Theano sibi nomen assumpsit. Morienti Pio V. cum Card. Alexandrino Nepote, Rusticuccio, Montalto, Carrafa, Aquauiua, atque Seraphino Caballo Magistro Generali Ord. nostri adfuit, eiusque vltimam peccatorum expiationem suscepit. Hic cum Pio in omni statu à ministerio Sacramenti Pœnitentiæ fuisset, non semel testatus est publicè, se numquam mortali labe Sanctissimum hunc Pontificem reperisse inquinatum. A Gregorio XIII. expurgandis libris præfectus, commisso sibi muneri totis viribus incumbens, complures Christianæ Reipul. noxios proscripsit. Præposituram S. Abundij Cremonæ à Gregorio XIII. obtentam, interueniente beneplacito Apostolico largitus est perpetuo Patribus Theatinis. Ab Astrologo monitus se in D. Petri Cathedra diem extremum clausurum, huiusmodi prædictiones contemnens subrisit. Verùm prædictioni postea respondit euentus: nam ipso die Cathedræ Romanæ S. Petri 15. Kal. Februarij an. 1580. ætatis verò LXIII. in pace quieuit. Sic equidem solet cũ huiusmodi prædictionibus illudere diabolus aliquando.

Iacet in nostro S. Sabinæ templo cũ hoc elogio:

D. O. M.
F. Archangelus de Blanchis S.R.E. Card.
Pietate, vita innocentia,
Et doctrina ornatissimus,
Qui in disciplina dominicana,
Ex in obeundo munere inquirendi
In hereticos
Pij V. Pontificis Max. Collega
Ab eodem primùm Episcop.
Theanus creatus,
Mox in Sac. Collegium Patrum
Cardinalis cooptatus
Virtutis specimen prabuit,
Ab summa spe rerum maximarum
E medio cursu reuocatus
Hic situs est.
Vixit an. LXIII. Mens. III. dies XV.
Obijt MDLXXX.
Cohaeredes D. Franciscus Blancus, &
Defendens Frater P. P.

Vghellus *tom. 7. in Episc. Theanen.* Fernandez, & Plodius *inter Card. Ord.* ac Fontana *in Theatro part. 1. cap. 2. num. 36. & cap. 5. tit. 583. num. 4.*

ZACHARIAS secundus Florentitinus, alius ab illo reposito an. 1566. Italicè edidit tractatum, cui titulus:

Conforto de condennati. Hoc est. *Consolatio condemnatorum.* Incipit: *Di quanta importanza sia.* Prodijt Romę.

Michael Poccianitus, Plodius *in Appendice*, Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol. 378.*

DIONISYVS de ASSISIO ex Vicaria Romana Poeta illustris, qui, vt religiosi intererat, cauit sibi scribẽti à vitio leuitatis: Sacer ergo, & grauis scripsit.

Sacra Carmina de laudibus Virginis.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illust. p. 2. lib. 4.*

PAVLVS ZIZVRI, Ragusæus postquam in patria nuncupauit vota solẽnia, operam daturus Philosophiæ se contulit in Italiam. Illam ibi adeptus, sacræ Theologiæ postremò sibi comparauit pretiossimam margaritam. Redux ad suos, postquam per multos dixerit è suggestu, Prædicator gratiosus, ac doctus scripsit lingua illyrica.

De Societate Rosarij.
De Societate nominis Dei.
Sermones Quadragesimales.
Sermones de Aduentu.
Sermones de Sanctis.

Ambrosius Gozzeus, & Plodius *de viris ill. p. 2. lib. 4.*

PETRVS MARTYR de MORALES, Hispanus, Prouinciæ Castellanæ, in templis, & in gymnasijs semper magnus, è cathedra enim profundissimum præseferebat Theologum, ex ambone facundissimum Oratorem. Transtulit in linguam Hispanam, non composuit opera infrascripta, quorum Author Italus fuit, scilicet Petrus Martyr Morallus Garesinus, Italus, vt fatentur communiter omnes, & patet ex locis impressionum, epistolis nuncupatorijs.

Del modo, que se a de tener en rezar el Rosario de Nuestra Señora.
Contemplaciones de la Gloria.
De los Mysterios y Passion de Christo.

Floruit circa hæc tempora. Ioannes Ma-

Marieta, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 2. fol.* 172. *colum.* 2.

THOMAS del CASTELLAR, siue Castellarus, filius Conuentus Puigcerdanensis in Cataloniæ montanis, litteris imbutus humanioribus, ad disciplinas accessit seueriores. Philosophiæ, ac S. Th. incubuit toto pectore. Deo mouēte, ei animas lucraturus, ad Indos Nouæ Hispaniæ arripuit iter. Ibi nunc concionibus, nunc cōfessionibus, sacris & alijs exercitijs, nunc demum calamo, quod assumpserat, Apostolicum munus, promouit. Latina lingua memoriæ consignauit.

Historiam, ac progressus Prouinciæ Mexicanæ Ordinis Prædicatorum.

Cum noster Augustinus Dauila Padiglia Archiepiscopus Occidui Orbis de eodem scriberet argumento, confessus est hanc Historiam Castellari incidisse ad manus suas.

Typis etiam Hispanicè tradidit Castellarus alterum librum, cui titulus:

Triunfo de los Martyres de las Indias de la Orden de Predicadores; circa annum 1580.

De eo Diagus *in Historia Prouinciæ Aragoniæ lib. 2. cap.* 93. Fernandez, Augustinus Dauila, Bibliotheca Hispana *part. 2. fol.* 241. *colum.* 2.

LAVRENTIAM STROTIAM, Florentinam, Monialem Ordinis Prædicatorum in Monasterio Sancti Nicolai Pratensi, Cypriani Strozzij eximij Philosophi Germanam sororem huic classi eruditorum inserere quoque liceat nobis. Hanc excellens supra fœmineum sexum eruditio, mores castissimi, & summum veteris obseruantiæ tuendæ studium, immortalitati consecrauere. Quoniam, vt altera Sappho, seu potiùs Eudoxia, aut Proba Falconia, Sapphicos cōposuit versus, Hexametros, & Pentametros. Asclepiadeos cum Glyconicis; diuersi generis Iambos, dimetros, trimetros &c. Igitur viraginem istam, & Virginem non minùs à Poesi, & doctrina, quàm à pietate, atque religione operæ pretiū est celebremus. Scripsit:

Elegantissimos hymnos totius anni latino carmine elaboratos. Florentiæ apud Philippum Iuntam excusos an. 1588. in 8. Parisijs apud Dionysium Vuinnes

Huius celeberrimæ Virginis Carmina quædam sapphica Acrostica in laudem Seraphici Patris Francisci Assisatis referuntur in Martyrologio Franciscano die 4. Octobris edito ab Adm. R. P. Fr. Arturo à Monasterio Rothomagensi. Opus dicauit Lactantio Lactantij Episcopo Pistoriensi, quod sic incipit:

Prima currentis celebratur anni
Nunc dies sacro puero dicata
Patre Diuorum genito, pudica,
Matre Maria.

Claruit anno Christi nati 1580. Cuius celebrem memoriam reddiderunt Pocciancius *in Catalogo Scriptorum Florentinorum*, Alphonsus Fernandez *in Concertatione Prædicat.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 2. fol.* 329 *circa medium*, Marraccius *in Bibl. Mariana*, Plodius *in Appendice*, Fontana *de Romana Prou. cap.* 6. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis manuscripto*.

De hac ingeniosissima Virgine proferam illud Plinij *lib. 9. cap.* 31. *Omnia mihi tanto laudabiliora visa sunt, quanto iucundiora; & tanto iucundiora, quanto laudabiliora.*

THOMAS de PENHA, Lusitanus, vir multigua eruditione præstans, & suo æuo percelebris prędicator. Ingenij vastitas neruosam eloquentiam adornabat. Hæc omnia candor vitæ.

Scripsit sub hunc annum 1580.

Super Euangelia totius anni conceptus varios.

Item officium S. Thomæ Doctoris Angelici.

Hæc testantur de illo Alphonsus Fernandez *In Historia Prouinciæ Lusitanæ*, Bibliotheca Hispana *part. 2. fol.* 250. *colum.* 2.

HIERONYMUS BERMVDEZ, sacra, & humana doctrina illustris, poeticam summopere coluit, poemaque concinnauit Latinum in Laudem Ferdinandi Aluarez de Toleto Albani Ducis, illudque prænotauit:

Hesperoida. Quod Opus subinde horis subcisiuis in Hispanum traduxit carmen, sed solutum consonantiæ lege, glosasque illi adiunxit.

Huius

Huius meminerunt Ludouicus Muñoz in vita Ludouici Granatensis *lib. 3. cap. 5.* Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol.* 435. *colum. 2.* Hyacinthus de Parra *in Compendiolo Scriptorum Ordinis m. s.*

DOMINICVS à PACE Lusitanus Vlysiponensis, qui ob illustrem cócionandi rationem, meritò sibi prædicatoris Hispani clariss. nomen comparauit.

Edidit tomos duos sermonum, in quibus veri Christiani hominis specimen exhibetur: sic igitur

Tomum primum de perfectione christiani hominis viatoris sermonibus decem & octo latinitate candida absoluit. Venetijs, apud Franciscum Zilettum 1580. in 4. ad Gabrielem Paleotium Cardinalem Archiepiscopum Bononiensem.

De eo Antonius Possevinus *in Apparatu sacro*, Bibliotheca Hispana *tom. 1. fol.* 255.

DESIDERIVS ANICHINVS Veronensis, eximius concionator, moribus ac studijs spectatus, morali præsertim facultate optimè instructus euulgauit lingua vernacula tractatum de confessione perbreuem, quo præparemur ad sacram confessionem. Pluries editum & nouissimè Vicentiæ, & Bassani per Io: Antonium Remondin in 12. tandem prodijt annexus libellis nostri Marcelli Grassi, Hieronymi Panormitani, Andreæ Alcheri à Materno, Neapoli, apud Constantinum Vitalem, & iterum Octauium Beltransi 1641. in 8.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *in Appendice*.

ATHANASIVS NELLVS, Natione Italus, Patria Viterbiensis, primus Vicarius Pænitentiariorum S. Mariæ Maioris de Vrbe, tempore Pij V. vir à pietate, atque ab eruditione commendandus, edidit:

Originem Sacratissimæ Imaginis B. Virginis à Quercu prope Viterbium librũ vnum.

Claruit circa annum salutis 1580. Ita Alphonsus Fernandez *in Concertat. Præd.* Marraccius *in Bibl. Mari* Ambrosius Gozzeus, & Plodius *de vir. ill. part. 2. lib. 4.* Lucarinus, & Fontana *de Prou. Rom. cap. 6.*

GERARDVS MOSANVS, Germanus, vir præstanti disciplinarum Theologicarum cognitione clarus, ac operum SS. Patrum præclara eruditione conspicuus.

Conflauit suam Bibliothecam in plures tomos distinctam. Laurentius Cumolins Italus, BibliothecamHomiliarũ, & sermonum Priscorum Ecclesiæ Patrũ collegit, quæ tam in Officio tempori accommodato, quàm omnibus festis diebus toto anno in Missa leguntur, quem admodum in Missali, ex decreto Sacrosancti Concilij Tridentini restituto extant, videlicet expositiones, & pleræque eorumdem Patrum conciones in quatuor partes digestæ: E viuis sublato Cumolio, noster Franciscus Gerardus Mosanus perduxit laborem istum ad finem. Addidit præterea marginem ijsdem auctoribus, & scholia, quæ hæreses nostri temporis perimunt.

Homilias autem in euangelia, quæ sunt à Dominica prima Aduentus vsque ad primum Quadragesimæ diem, sermonesque eidem tempori accomodatos complectuntur. Prodijt hæc Bibliotheca Lugduni è Iuntarum typographia anno Domini 1588.

Clarebat an. gratiæ 1580. ex Marrac. *in Bibl. Mariana part. 1. fol.* 489. Hyacintho deParra *in Catalogo Scriptorum Ordinis m. s.*

IOANNES GRANATENSIS, Hispanus, Theologus, ac Ecclesiastes eruditus, diuinæque paginæ in Academia Cæsaraugustana doctissimus interpres.

Edidit *Sermones*.

Claruit circa annum humanæ redemptionis 1580. Marraccius *in Bibl. Mariana*.

PETRVS de BOLLO, natione Gallus, filius Conuentus Cameriensis, Doctor Regens Parisiensis, qui in Cõgregatione Gallicana hoc anno currente 1580. fungebatur Vicarij Generalis munere; piè scripsit.

De Rosario Beatissimæ Virginis.

Item *Oeconomiam Canonicam de sacrorum Catholica Christi familia ministrorum officio, ac de conseruanda vbique maiorum Ecclesiastica disciplina*; In

Bbb tres

tre s classes digestam; primùm in lucem editam, & notis variarum lectionum illustatam à Petro Matthæo I. V.C.

Accessit ad calcem Operis, Euangelici sacrificij authentica probatio ex solius Scripturæ sacræ testimonio. Lugduni sumptibus Petri Landry anno 1588.

Monumenta m. s. dicti Conuentus, Godefredus Languedoc in m. s.

Commonefaciendus est doctissimus, & accuratissimus Antonius Posseuinus Petrum de Bollo fuisse Dominicanum.

Hic Petrus de Bollo valdè assimilatur Ludouico de Bollo, de quo anno 1554. assimilatur inquam, in cognomine, in natione; fuit doctor Parisiensis, vt ille: moderatus est Congregationem Gallicanam Vicarius Generalis, vt ille: Scripsit de Sanctissimo Rosario non secus, ac ille. Vereor, ne Godefridus Languedoc deceptus sit à Scriptoribus, diuersimodè appellantibus vnum, & nunc scilicet Petrum, nunc Ludouicum de Bollo. Videant nationales.

ANGELVS de SESTRO Ligur, ex Prouincia vtriusque Lombardiæ adolescentulus, admirabilis in scientijs, memoria tenacissimus, ingenio rarus, Aristotelis textum, necnon multa opera D. Thomæ in memoria conseruabat. Itaque admirationi erat adhuc peritioribus. In Conuentu Bononiensi vix diaconatu initiatus, maximo omnium luctu obiuit 1580. Post se reliquit.

Adnotationes imperfectas super Prædicabilia.

In Prædicamenta.

In Physicam, & Metaphysicam Aristotelis.

Quæstiones de Angelis.

Sermones in de eisdem.

Adnotationes in librum de Ente, & essentia, & alia multa.

Abbas Iustinianus *de Scriptoribus Liguribus*.

GREGORIVS RHAGVSAEVS, à puero nostræ se sacrauit Religioni, in qua omnes scientias feliciter didicit, & feliciùs professus est eas. In primis tamen inclaruit pietate.

In Epistolas D. Pauli reliquit Commentaria, quæ dicuntur asseruari in Conuentu nostro Rhagusino.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

Nescio qua tempestate floruerit.

THEOLOGIA MYSTICA, à pio quadam Ordinis nostri Prædicatorum Teutonicorum, Sacerdote 200. circiter abhinc annis Germanicè conscripta, & à Ioanne Theophilo in Latinum translata, hoc anno 1580. cuditur Lugduni apud Alexandrum Marsilium.

Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri folio* 287.

Anno 1581.

SOROR MARIA BAPTISTA Lusitana, nostra Sanctimonialis in Monasterio Sancti Saluatoris Ciuitatis Olissiponensis lingua patria edidit.

Historiam huius Conuentus.

De ea Georgius Cardoso, qui *die* 11. *Maij litera F. Agiologiæ Lusitanæ, &* 26. *eiusdem mensis littera G.* commendat dictam historiam, Bibliotheca Hispana Nicolai *part.* 2 *fol.* 71. *colum.* 1. *sub finem*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

REMIGIVS NANNIVS, Florentinus S. Th. Magister, quem magnæ doctrinæ, atque eloquentiæ virum, Historicum peritissimum, elegantissimi ingenij Poetam, Philosophum insignem, Theologum, iureque canonico abundè instructum, concionatoremque singularem appellat in suo scriptorum Florentinorum Catalogo Michael Pocciantius. Hæc ingenij, atque eruditionis suæ experimẽta dedit.

Traduxit ex latino in linguam patriã eleganti stylo Epistolas, & Euangelia totius anni, quibus addidit *Scholia*. Iterum Venetijs 1639. apud Iuntas in 4.

Item *de Laudibus* B. *Virginis carmina Italica*, excusa Venetijs 1577. in 4.

Traduxit summam Armillam è latino in linguam Italicam. Venetijs apud Dominicum Nicolini 1588. in 4.

Traduxit Psalmos Dauid in carmina Etrusca.

Edi-

Edidit quasdam Annotationes super vniuersum Testamentum vetus,& nouū quibus historiam virorum illustrium, & descriptionem animalium,plantarū, lapidum, montium,fluminum, vrbium, oppidorum, ceterarumque huiusmodi rerum, quæ passim diuina Scriptura commemorat, diligentissimè complexus est. Sixtus Senensis *in Bibl.*

Marci Maruli librum de beatè, & benè viuendo è latino in Italicum idioma mutauit. Collegit præstantiores orationes tum latina,tum italica lingua a se editas.

A Pio V. Pontifice an. 1569. vocatus ad Vrbem,emendationibus, & annotationibus operum D. Thomæ singulis laboribus Aquinatis in vnū colligendis, ac nouis typis excudendis cum varijs annotationibus, negotio huic præfectus fuit.

Ab hac vita ad meliorem migrauit, anno salutis 1581.ex Hieronymo Chilino *in Theatro virorum litteratorum*, ex Lusitano, Seraphino Razio, Plodio *in Appendice ætatis suæ anno* LIX. Antonio Possevino *tom. 3. Appar. fol. 126.* Sixto Senensi, & Marraccio *in Bibl. Mariana*.

VINCENTIVS HERCVLANVS Perusinus, magni nominis vir, vtpote qui eruditione, integritate, vitæque sanctimonia venerabilis, completo; cum regularis obseruantiæ incremento non vulgari,Prioris munere Romæ, Florentiæ, Viterbij, Fesulis, ac Prati, Romanæ Prouinciæ electus fuit Prior Prouincialis. A Pio V. in Belgium Apostolicus Commissarius delegatus, Pontificis vota optatum perduxit ad finem. In Vrbem reuersus Sarniensis Episcopus in Regno Neapolitano sub Salernitano Archiepiscopatu die 14. Decembris anno 1569. ab eodem Pio creatur. Deinde Cardinalem nostrum Alexandrinum Legatum Apostolicum in Galliam, Hispaniam, & Lusitaniam proficiscentem comitatus est ex Pij V. Pontificis Maximi iussu. Dum ad maiora præpararetur, sublato an. 1572. à mortalibus Pio, à Gregorio XIII. translatus est adImolensem Ecclesiam in Aemilia sub Ecclesia Rauennatensi At sexto huius Ecclesiæ regiminis anno ad Patriæ sedem Perusinam, non sine sibi creditarum Imolentium ouium publico luctu an. 1579. euehitur. Septem annos Perusinis sacrum ius dixit, quibus Episcopale Palatium instaurauit, & sacellum in eo, quod omni cultu ornauit, construxit. Populum sibi creditum primæuos Ecclesiæ Præsules æmulatus, vnicè adamauit.Tandem anno ætatis suæ 65. salutis verò 1586. die 29. Octobris migrauit ad Christum. Sepultus est ibidem in nostro S.Dominici templo in monumento sibi à se viuente parato.

Vghellus *tom. 1. Ital. Sacr.* Plodius *p. 2. lib. 4.* Fontana *in Theatro p.1.c.5. tit. 461.*

Scripsit *Sacram Theologiam profundis commentationibus illustrans, &*

Super Predicabilia, Prædicamenta, Perihermenias, Priora, & Posteriora.

In Animam, & Methaphysicam Aristotelis.

Quasdam recolitiones spirituales.

THEOPILVS FIDINVS, vel FridinusFlorentinus,vir ingenio eleganti, ac doctus scripsit sermone patrio;

Volumen super Psalmum Beati immaculati in septem capita distinctum.

Inscitibitur autem:

Institutione dell'huomo Christiano.

Tractatum in Orationem Dominicam. Essendo stato.

Alium super Psalmos Graduales, quam prænotauit: *Discorsi Spirituali sopra il Giardino de Peccatori*. Incipit: *Se ogn' vno s'accorgesse.*

Expositionem super psalmos pænitentiales.

Super psalmum In exitu Israel de Aegypto.

Lusit. *in Bibl.* Michael Pocciantius, Ambrosius Gozzeus, Plodius *de vir. illust. part. 2. lib. 4.* Fontana *de Rom. Prou. cap. 6.* Antonius Possevinus *tom. 3. Apparatus sacri fol. 292.*

DAMIANVS ROSCIVS Bononiensis;

Edidit librum, quem inscripsit.

De Hæresibus agnoscendis, & conuincendis, ac de hæreticorum dogmatibus libros tres.

Addita est Conciliorum summa, à quibus hæreses ipsæ damnantur. Patauij 1585.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

BARTHOLOMAEVS de MEDINA, siue Metimnensis, ab oppido patrio veteris Castellæ Medina de Rioseco ita cognominatus, filius Conuentus Sancti Stephani Salmanticensis, in quo professus didicit litteras. In Collegio Complutensi Durandi cathedram rexit. Deinde repetens Salmanticam, post Mag. Dominicum Sotum ibidem primariam cathedram, cui salarium mille aureorum annexam est, tenuit. Fuit cum aliarum scientiarum, tum præcipuè Theologiæ scholasticæ, ac moralis peritissimus, & & inter principes suæ tempestatis in hoc genere non secundus. Ornabat in Medina sapientiam vita emendatissima. Doctrinam Sancti Thomæ, cordisque puritatem vsque ad supremum vitæ spiritum adamans, totis viribus illam ingenio, & labore propugnauit, hanc precibus, & ieiunijs custodiuit. Edidit.

Expositionem in primam secundæ D. Thomæ. Salmanticæ 1582. in folio & & 1588. Cæsaraugustæ 1587. in 4. Barcinone 1604. in 8. Venetijs, apud SS. Ioannem, & Paulum 1582. in folio 1590. 1602. apud Iunctas in folio. Coloniæ 1619. in folio, & alibi pluries.

Expositionem in 3. p. eiusdem sacri Doctoris vsque ad quæstionem LX. complectentem Tertium librum Sententiarum, Salmanticæ 1584. Venetijs, apud SS. Ioannem, & Paulum 1582. in fol.

Huic deinde accesserunt nouæ obseruationes Alphonsi de Luna S. T. M. eiusdem Ordinis, & Professoris Salmantini. Salmanticæ 1596. in folio.

Item *Breuem instructionem confessariorum in duos diuisam libros*, lingua Hispanica, hac inscriptione.

Breue Instruccion de como se à de administrar el Sacramento de la Penitentia. Salmanticæ 1580. in 8. & 1585. in 8. Pinciæ anno 1602. in 8. & Pampalone 1625.

Hanc latinè vertit Raphael de Cæsare Neapolitanus, Coloniæque edidit apud Quentelium 1601. in 8. deinde apud Petrum Hening. in folio an. 1619.

Alius conuertit Italicè, illamque typis tradidit Venetijs anno 1582. in 8. apud Dominicum Nicolinum.

Alia parauerat, vt *Commentaria in Primam Partem D. Thomæ*.

Commentaria in 2. 2. eiusdem Sanctissimi Præceptoris.

Super Prædicabilia, Perihermenias, Priora, & Posteriora Aristotelis.

Super Octo libros Physicorum.

In tres libros de Anima.

In quatuor libros de Cælo, & Mundo.

Librum de Veritate Corporis Christi.

Ita idem doctor fatetur in Epistola ad Primam secundæ.

Hæc inquam, parauerat; at morte interceptus relicta sunt manuscripta. Desijt viuere Salmanticæ anno 1580. tribus annis maior quinquagenario ita Bibliotheca Hispana. Verum Miræus *in Auctario cap.* 547. Ioannes Marieta, Hieronymus Ghilinus *in Theatro Hominum litteratorum*, & alij asserunt vita functum fuisse hoc anno 1581.

Dominicum Bannesium, patria Mondragonium in cathedra nactus est successorem, de quo *tom.* 2. 1604.

De eo Lusitanus *in Bibl. pag.* 56. Seraphinus Ractius, Ambrosius Gozzeus *in Catalogo*, Plodius *de viris illust. Ordinis part.* 2. *lib.* 4. Miræus *loco citato*, Bibliotheca Hispana *part.* 1. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

Anno 1582.

VINCENTIVS IVSTINIANVS, Patritius Ianuensis ortus est Chij ex Insulæ illius Dynastis. Latino ritu imbutus, & Genuæ inter nostrates ascriptus, in Prouincia Lombardiæ & didicit, & docuit. A Magistro Generali F. Stephano Vsus maris Ianuensi in secretarium, ac socium assumptus, Ordinis regimini dexteram incontaminatam porrexit. Prouincialis deinde Terræ Sanctæ titulo insignitus est. Postea sublato è viuis Stephano, summo Patrum consensu Romæ Magister Ordinis renunciatur anno 1558. ætatis suæ anno trigesimo octauo. Maxima effulsit in regimine Ordinis & charitate, & pietate, ac litteris, omnibus omnia factus: Gallia perlustrata, ad

Con-

Concilium Tridentinum nobili sui Ordinis Fratrum Theologorum, atque Ecclesiæ Præsulum associatus corona', perexit. Ibi magno in pretio habitus, pro priuilegijs Mendicantium conseruandis, plurimùm insudauit. Redijt in Italiam relinquens in suo loco celeberrimum F. Dominicum Soto Hispanum. A Pio V. Apostolicus Nuncius mittitur in Hispaniam ad Philippum II. ob grauiora Apostolicæ sedis negotia. Omnia impetrauit à Rege, sed præcipuè multa in fauorem Mediolanensis Ecclesiæ, pro qua Legatum rogauerat S. Carolus Boromæus illius Ecclesiæ Archiepiscopus.

Pro candore, & soliditate Catholicæ fidei tuenda, & amplificanda circa diuinarum scripturarum intelligentiã, & Sacræ Theologiæ disciplinam in Germaniam, Galliam, Belgicam plura scripsit ad Fratres, scilicet vt docerent, arguerent, precarentur, & increparent in omni patientia, & doctrina. Illi obtemperantes, vndique circumsepti erroribus paratos se exhibebant reddere rationem omni poscenti de eis, quæ sunt in nobis, fide, ac spe. Se totos sacrum litterarum studijs tradebant, in illis progressus, quibus sanctæ Romanæ Ecclesiæ inseruitur, Dominicana Religio insigniter illustratur, egregios faciebant. Admodum itaque Vincentius proficuus extitit toti illi populo Christiano.

Cum autem reuerteretur ad Curiã, in itinere anno 1570. creatus est Cardinalis sub titulo S. Nicolai inter imagines. Eius intercessione, ac opera Pius V. Pont. M. opera D. Thomæ cũ sermonibus de tempore, ac de sanctis in Vaticana Bibliotheca M. S. repertis, Romæ fecit typis excudi.

Sub Gregorio XIII. commutauit titulum sui Cardinalatus in illum S. Sabinæ. Cum Cardinali Sirleto *expurgandis libris* præficitur à Gregorio XIII. Vltimum clausit die 28. Octobris currentis anni 1582. Romæ, fuitque ei cõmunibus Ordinis lacrymis parentatum. Sepultus est in S. Mariæ super Mineruam, in Sacello S. Vincentij, quod est Iustinianæ familiæ. Hoc cænotaphium legitur in sepulchro.

D. O. M.
F. Vincentio Iustiniano Chiensi
Suæ ætatis anno XXXVIII.
Electo Generali
Ord. Præd. inde annorum LI in numerũ
S. R. E. Cardinalium assumpto
Obijt XXVIII. *Octobris*
An. Sal. MDLXXXII.
Petrus Ioseph, & Georgius fratres PP.

Libros expurgauit cum Cardinali Sirleto iussu Gregorij XIII.

Scripsit *varias Epistolas hortatorias ad nostri Ordinis fratres, plenas maturæ pietate, atque eruditione.*

Librum Constitutionum nostri Ordinis, & illarum Glossas, & declarationes ex Actis Capitulorum Generalium, quæ celebrata fuere post Bandelli tempora, & ex Decretis Concilij Tridentini, quæ spectant ad statum Regularium, auxit, ac Romæ excusum emisit an. 1566.

Scripserunt de eo Ciacconius *in vitis Pontificum*, Plodius, Fernandez, *inter Cardinales nostri Ordinis*, Fontana *part. 1. tit. 2. num. 37. & alibi pluries.* Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol. 352. & 353.*

HIERONYMVS VIELMVS, Venetijs, nobili genere natus, incomparabili eruditione, atque multiplici scientia illustris: Patriæ non vulgarem addidit claritatem, vt testatur Vghellus. Floruit gratia Veneti Senatus, quẽ illum Philosophiæ, atque Theologiæ cathedra in Patauina Vniuersitate exornauit. Huius fama permotus Pius IV. illum accersiuit ad Vrbem, & in Romana Sapientia doctorẽ instituit S. Carolo Borromęo acceptissimus, cuius præceptor fuit. Ad huius petitionem, ab Auunculo Pio IV. Argolicẽsis Episcopus in Romania, & suffraganeus Ecclesiæ Patauinæ creatur an. 1563. die 17. Martij. Deinde anno 1570. die 2. Nouembris à summo Pontifice Pio V. transfertur ad Aemoniensem Ecclesiam, seu Ecclesiam ciuitatis Nouæ in Dalmatia sub Patriarch. Aquileien. Duodecim annos in hac dignitate emicuit. Libros duos in Concilio Tridentino, qui eidem Sacræ Synodo vsui magno fuere, protulit de scri-

scriptis D. Thomæ.

Transiuit ad superos anno 1582. Venetijs in Ecclesia SS. Io: & Pauli cum hac inscriptione reconditus.

Hic iacet Reuerendiss. Episc. Aemoniæ
Magister F. Hieronymus Vielmus
Venetus
Ord. Prædicatorum,
Qui in omni scientiarũ genere excelluit.
Obijt an. Dom. MDLXXXII.
Die 7. Martij
Aetatis suæ an. 63.

Bibliothecæ reliquit *Commentaria in Epistolam D. Pauli ad Hebræos.*

De sex diebus conditi Orbis, & triginta lectionibus restrinxit prima tria capitula Geneseos.

Item edidit *De Diui Thomæ Doctrina lib. 2.* vt dixi.

Orationem apologeticam in obtrectatores Theologiæ.

Alteram *De Optimi Episcopi munere.* Ambas has recitauit Patauij. Venetijs 1575. apud Iuntas.

De Episcopis titularibus.

Elucubrationes de residentia Episcoporum.

Et quædam alia opuscula. Vghellus *tom. 5. Ital. sacræ* inter Aemonien. Epis. ex Regest. Cancell. Apost. & Act. Consist. eiusdem Pij; Fontana *in Theatro part. 1. cap. 5. tit. 50. num. 3.* Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de vir. ill. part. 2. lib. 4.* Sansouinus *in Venetijs*, Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 2. fol. 47. circa finem.*

Anno 1583.

PAVLVS VICENTIVS, Italus, ex sui cognominis ciuitate oriundus, vir doctrina, ac morum grauitate insignis, posterorum pietati consuluit scribens Italicè.

Historiam venerabilis Imaginis B. Virginis Mariæ in templo monialium SS. Sixti, & Dominici custodita. Asculi anno 1583. eam inter alios citat Florauantes Martinellus in suo eiusdem argumenti opusculo pag. 2.

Clarebat anno à salutifero Virginis partu 1583.

Ita Fontana *in Theatro 2. part. fol. 219.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

THOMAS PEREGRINVS, Venetus, S. Th. Magister doctissimus, & publicus cathedraticus Metaphysices Patauij à Senatu Veneto stipendiatus legit, & scripsit.

Commentaria super Metaphysicam ad modum lectionum.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 4.*

VINCENTIVS PATINA, à Quintiano, Brixiensis. Prouinciæ Lombardiæ doctus Magister in Theologia, & religiosissimus vir. Primùm Logicam, & Philosophiam interpretatus, mox scholasticam S. Thomæ Theologiam, deinde dogmaticam, in qua plura typis mandauit, exposuit. Religiosam duxit vitam in Ordine; siquidem discipulis egregium sui præbuit specimen. nam circa diuinum cultum perpetuò deuotissimum, erga Prælatos obedientem. erga æquales affabilem præ se tulit. Tandem omnem singularitatem detestans, infatigabilis vitam sectatus est regularem. Scripsit etiam:

Quædam fragmenta in Logicam.

Paraphrasim in D. Thomam super libros Posteriorum.

Commentaria in libros de Anima. Bononiæ anno 1575.

Contra hæreses modernas.

Super Metaphysicam.

Opuscula quædam de Sacrificio Missæ.

De primatu D. Petri. Mantuæ 1556.

De Virtutibus Animæ.

Et aliqua opuscula, & tractatus contra nouas hæreses.

Ambrosius Gozzeus, Relatio Lombardiæ, Plodius *de viris ill. p. 2. lib. 4.* Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag. 263.*

His temporibus innumeri nostri desiderantur Scriptores, & libri. Etenim hæretici perduelles in Anglia supra 40. in Scotia 15. in Gallia fermè 40. in Polonia 17. in Germania 200. in Dacia 20. in Noruergia, & Holandia plusquam 20. Cœnobia funditus destruxerunt. Turcæ pariter in Vngaria 7. in Regno Cypri 64. in Terra Sancta 18. Gentiles in Indijs quoque. Itaque

vsque

vsque ad septingentos ab ijs omnibus deuastatos fuisse Conuentus Scriptores recensuerunt. Vox Turturis P. Grauinæ *p. 2. cap. 23.* Ex Panoplijs septingentis quot putatis arma surrepta? Quot in hæreticos enses? quot pugiones in hostes? quot clypeos comminutos? Pro Ecclesia pendebant e singulis mille. Abstulerunt armamenta, & milites. Nec lanceas conflauerunt in vomeres, sed eas omninò in nihilum redigerunt. In Prouincia Prouinciæ P. F. Ioannes Iunius Magister, & Prior Conuentus Alxeti. P. Fr. Ioannes Argempsonius ab hæreticis lacerati sunt. In Prouincia Tolosana Laureatus procedit P. Fr. Leonardus Talasius strangulatus, & pugione confossus, P. Fr. Augerius de Monte Aluo supprior Conuentus Morlanensis, catapulta interemptus occubuit.

At Pater F. Raymundus de Plano Morlanensis Conuentus, Concionator, cui erutis oculis, & in cibum datis, nouissimè ab ijsdem Hæreticis necatus est. His adnecte P. F. Ioannem Fargale, P. Fr. Antonium de Vrso, P. F. Antonium Vuliers, qui fame consumpti sunt. Nec prætereundum puto P. F. Laurentium Fronconi, qui viuus ab eisdem pariter combustus fuit. Ad hæc P. F. Robertus de Bellouisu Ecclesiastes insignis, membrorum articulis abscissis, & inter hæreticos distributis; in reliquo corpore decoriatus, sæua morte immortalitatis adeptus est gloriam. Adeo sæuiebat efferatorum hostium Ecclesiæ rabies in disputationes nostrorum, in conciones, in assiduas Apologias, in Allegationes de Purgatorio, de Authoritate Ecclesiæ, de imaginibus, de Indulgentijs, de Monachismo, & Cælibatu, de Sacrificio missæ, de vna dumtaxat specie in sacra Communione, vt non solum discerperent libros, destruerent Bibliothecas, comburerent manuscripta, sed & auidas suas manus sacris membris implerent Religiosorum.

In Congregatione Gallicana, post librorum combustionem, fidem sanguine obsignarunt P. Fr. Robertus Caluanus Conuentus Ebroicensis; ab hæreticis sagittis confixus. P. F. Petrus Merentus P. Fr. Ioannes Picardus, P. F. Ioannes Fenger, qui gloriosè pro fide catholica occubuerunt. Anno 1571. viginti nouem martyrum gloriosi triumphi recensiti sunt in Capitulo Generali Romano, coram Pio Quinto, qui comitia Generalia Ordinis nostri sua præsentia cohonestauit.

In Belgio P. F. Ioannes Coloniensis grandi trabe suspensus præcordijs extractis, demum trucidatus occiditur. P. F. Martinus Faber pluribus vulneribus confossus, palmata veste incedit. In Prouincia Occitana P. F. Guilelmus Brelianus veneno extinguitur, minimè pocula venenata recusauit, qui venenati draconis caput in sanguine confringebat. Similiter P. F. Guilelmus Bruni ab Hæreticis obsessus, pro Christo Domino moritur. In Germania superiori. P. F. Iocobus Zonger sæuissimè ab Hæreticis necatur. In Germania inferiori P. F. Antonius Temermonus Antuerpiæ laqueo primum suspensus, mox extractis præcordijs, membrisque conscissis, eius caput super hastam sublimatum est, quod tanta luce refulsit, vt præ pudore, luminis vim sustinere non valentes Hæretici, illud amouendum curarint. Legendi sunt Castillus *part. 1. lib. 1. centur. cap. 63.* Rescius de Phalaris *m. lib. 2.* Fernandez *in Histor. Eccles. an.* 1570. *&* 1572. *Acta Capituli Generalis* 1580. *&* 1588. Vox Turturis P. Grauinæ *p. 2. cap. 23. fol.* 184. *&* 185.

Inter tot excidia, & minas perierunt nondum scripta, sed etiam cum Cœnobijs ipsæ Bibliothecæ.

ANTONINVS STABILI à S. Angelo à Fasanelli vir ingenio acri, & doctissimo. Anno ætatis suæ quinquagesimo edidit: *Quadragesimale.* Item:

Sexdecim dierum opera de vanitatibus Iudaicis, Interlocutoribus, Salomone, ac Mose lingua Italica. Anno 1583. in 8.

PETRVS de CRVCE duritie vitæ, doctrina, & morum modestia insignis. Scripsit:

Historiam, seu Chronicon Ordinis nostri.

De eo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 2. fol.* 150. & Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

m. s. Creditur esse eundem cum Ioanne de Cruce, de quo 1556. ille enim etiam scripsit Chronicon Ordinis.

PHILIPPVS de VRRIES Celtiber, Conuentus Ouenetensis, vir doctus, & clarissimus pietate; quandoque subditorum vitia prudenter dissimulabat. S. Gregorij *admonitio lib. Pastoralis curæ part. 2. cap. 10. Cum tempus subditis ad correctionem quæritur, sub ipso culparum pondere patientia Præsulis exercetur. Vnde bene per Psalmistam dicitur: Supra dorsum meum fabricauerunt peccatores, &c. Ac si apertè dicat: Quos corrigere nequeo, quasi super impositum onus porto.* Vt ergo corrigeret Vrries cum prouentu, ad tempus prudentissimè differebat. Primus Barbastrensis Præsul creatus fuit. In aduentu primi Episcopi Ciuitas fructus Ecclesiæ suauissimos delibauit. Scripsit hispanicè:

Declaracion del motu proprio de Gregorio XIII. sobre los Panes.

De eo Lanuza *in Hist. Ecclesiastica Regni Aragonum volumine 2. pag.* 17. Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 2. Fontana *in prima parte Theatri cap.* 5.

SALVATOR de S. CYPRIANO, vir dignus, quem nouus Orbis audiret. Purè fidem catholicam inibi asserturus, Idolorum detegere studuit falsitatem: Quapropter lingua Zacapula prouinciæ eiusdem nominis in noua Hispania edidit:

De los Idolos de la Prouincia.

De eo Antonius de Leon *in Bibliot. Indica*, Bibliotheca Hispana *part.* 2. *folio* 221. *columna* 1: Hyacinthus de Parra *in Catalogo Scriptorum Ord. m.s.*

Anno 1584.

BARTHOLOMAEVS ANGELI, siue de ANGELO, Neapolitanus, Baccalaureus, vir eruditus, & meritò venerandus. Fuit in rebus antiquis euoluendis sedulus, ac studiosus. Scripsit lingua Italica ad instructionem fidelium:

Confessionale per modum dialogi inter Episcopum, & examinandum.

Consolationem pænitentium, in quo libro agit de Indulgentijs.

De Oratione.

De Confessione, & alijs.

Diuiditur in quatuor libros: Venetijs apud Io. Antonium Rompazettum 1594. in 12. iterum ibidem 1617. Apud Sessas in 8. & alibi pluries.

Librum de Rosario Beatæ Virginis, impressum Neapoli ann. 1575. & Venetijs anno 1583.

Thesaurum Mendicantium, quo agit de ortu Ordinum Mendicantium, deque eorum Auctoribus, ac dignitate.

Documentum quoque (*Ricordo*) *benemorsendi.* Neapoli, anno 1575. & Venetijs anno 1583.

Supremum obijt diem anno reparationis humanæ prædicto 1584.

Fuit Bartholomęus de Angelis filius regalis Conuentus S. Dominici de Neapoli; & vna cum Fr. Ambrosio Saluio de Balneolo Episcopo Neritonensi fundator Cœnobiorum Caiuani, & Prochitæ.

De ipso scripserunt Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 49. & 50. Ambrosius Gozzeus, Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro*, Marraccius *in Biblioth. Mar.* Plodius *de viris illustr. p.* 2. *lib.* 4. & scripta Archiu. S. Dominici de Neapoli.

AVGVSTINVS de IBARRETA, Hispalensis, Collega Sancti Thomæ. Scripsit: *In Dialecticam.* Anno 1533. Hispali.

Introductiones in Dialecticam, parte secunda. 1535. ibidem.

Purificationem Conscientiæ. Hispali 1550. & Venetijs 1551. Concessit necessitati naturæ anno nati Verbi 1584.

Hic, quem Hyacinthus de Parra *in Catalogo de ScriptoribusOrdinis* appellat Augustinum de Ibarreta, idem est cum Augustino de Sbarroia, de quo nos anno 1554. Nec rectè subdit Hyacinthus excessisse è viuis hoc anno, sed expleuit mortalitatem, vt ibi.

ANTONIVS VIMANARENSIS diœcesis Bracarensis, Lusitanus; de Conceptione antea dictus, cooptatus in Ordinem nostrum, à deuotione, quã prosequebatur Sanctam Catharinam Senensem, sortitus est cognomentum Senensis; S. Theologiæ Magister profundus, & Louanij in Belgio Regens.

No-

Nomen dedit Dominicanæ Religioni Aueiri. Vlyssipone nauauit operam studijs, & Conimbriæ. Plures annos vitam duxt in Belgio, vbi studijs & laboribus Ordinem illustrauit. Edidit:

Chronicon breue Ordinis Prædicatorũ, distinctũ in Decades. Paris. 1585. in 8.

Bibliothecam Fratrum Ordinis Prædicatorum, qua recenset Scriptores Ordinis nostri, passim à nobis citatam. Parisijs ann. 1585. apud Sebastianum Niuellium in 8.

De *quinque statibus Hominis*.

Chronicon generale ab anno Domini 1000. *vsque ad* 1584.

De *comparatione virtutum, & vitiorum*.

Quæstiones Theologicas attinentes præsertim ad Fidem.

Vitas Sanctorum Ordinis ad petitionem Generalis F. Seraphini Caballi Brixiensis.

Traduxit in Latinum è Lusitano idiomate vitas B. Sororis Ioannæ Lusitanæ, B. Petri Gundisalui à Tugilde, S. Gundisalui de Amarantha, B. Aegidij à Poncella Sancternensis, B. Petri Conuersi. Omnes Lusitani.

Item Homilias Cardinalis Henrici Infantis tunc Lusitani, postea Regis: Louanij 1575. apud Seruatium Sascheum.

Rogatus fuit Antonius à Francisco Giraldio Regis Lusitani Legato, vt dictas Homilias, siue Meditationes, quas Henricus Cardin. ad sui spiritus solatium piè scripserat, Latinas faceret; quod præstitit ad votum.

Summo labore illustrauit opera D. Thomæ: nam inuenit omnia loca Patrum, & Auctorum Gentilium, qui citantur ab Angelico Doctore in Summa, qui sunt penè innumeri, & eos adnotauit ad marginem, vt in præsentiarum cernuntur. quem in laborem tres annos, & dimidium impendit.

Adnotauit præterea loca, in quibus Thomas remittit se ipsum, dicens vt supra dictum est, vel infra dicetur.

Hæc duo antea ab erudito alio nostro Patre magna ex parte attentata fuerant: at Antonius ad exitum, exactiusque perduxit, & Antuerpiæ primò cusa fuerunt apud Plantinum anno 1569. quæ postea ibidem partibus D. Thomæ addita, recusa sunt ab eodem Plantino anno 1575. Deinceps eædem marginales indicationes appositæ fuerunt partibus sancti Doctoris, quæ Romæ datæ sunt typis.

Cum autem in Plantinianis editionibus quædam deficerent, nimirum Epistola de quibusdam obseruandis in lectione prædictæ Summæ, & aliæ nonnullæ lucubrationes, hæ omnes superadditæ fuerunt editioni Summæ Angelici Præceptoris, quæ cum Caietani Cardinalis commentarijs excusa fuit Lugduni anno 1575. & de Auctore mentionem nullam fecerunt.

Idem, quod in Summa præstiterat, præstitit in quæstionibus Disputatis, de Veritate, ac in alijs, quæ adnectuntur præfatis. Has Petrus Bellerus anno 1571. impressit Antuerpiæ. Quæ postea additæ fuerunt codicibus in Vrbe excusis.

Anno currẽte 1584. cogitauit euulgare non antea excusum D. Thomæ Commentarium in libros Machabæorum, quem reperit in Insula de Flerim in Cænobio Ordinis Minorum.

Emendauit à mendis etiam Catenã Auream eiusdem Sancti Doctoris, & adnotauit citatos Auctores ad marginem, vt in præsentiarum habetur, & Plãtinus quoq; excudit & Paris. 1577.

Curauit insuper, vt in lucem prodirent Commentaria S. Thomæ super Genesim, quæ non dum typis erant commissa. Antuerpiæ apud Bellerum Stelsij generum, deinde Lugduni, & Parisijs.

Fecit, vt typis quoque committeretur tractatus pulcherrimus de tribus votis editus à nostro B. Humberto de Romanis quondam nostri Ordinis Generalis. Louanij 1575. è prelo Seruatij Sascheni.

Curauit etiam vt imprimerentur decẽ & septem sermones ad Monachos magni Cæsarij Episcopi Arelatensis, quos reperit Neapoli apud Patres Carbonarios S. Augustini m. s. in Bibliotheca, quæ olim fuerat Cardinalis Siripandi.

Edidit alia plura. Obijt 1586. Ipsemet

in Bibl. Ambrosius Gozzeus, Plodius *de vir.ill.p.2.lib.4.* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro, Bibl.Hisp.f.86.& 87.*

Beata Ioanna filia fuit Regum Lusitaniæ, nempe Alphonsi huius nominis V. & Elisabethæ dicti Alphonsi vxoris, quæ deinceps in Sanctimonialium Ordinis nostri ingressa est cœtum circa annum 1472. quæ obijt anno 1480.

ALPHONSVS ESPINOSA, natione Hispanus, Patria, ex Insula S. Dominici, siue Hispaniolæ apud orbem orientalem, & in Bætica Prouincia Ordini nostro adscriptus, vir ingenio, doctrina, & moribus insignis, edidit.

Commentarium super Psalmũ XLIV. Eructauit cor meum. Aegidius Gonzalez Dauila in Theatro IndicoEcclesiastico.

Ponunt etiam Alphonsum de Espinosa natum Compluti, qui amplexatus est institutum Prædicatorum apud Guatemalenses Americanos. Hic aliquando in Fortunatas Insulas aduectus, & præcipuè in potiorem illarum Teneriffam vocatam, non sine superiorum auctoritate concinnauit *Historiam del Origen, y milagros de la imagen de Nuestra Señora de Candelaria*. Anno 1541. in 4.

Eodem tempore pro facultate impetranda typorum, & publicæ lucis, ad Regium Senatum detulit, vt moris est, de Interpretatione Hispanica Psalmi XLI. Quemadmodum desiderat Ceruus ad fontes aquarum &c. à se versibus facta.

An hic sit alius à priore, res satis est anceps. Alphonsus Fernandez, *& Bibl. Hispana non distingunt.*

Claruit circa annum dominicæ Incarnationis 1584. ex Alphonso Fernandez *in Concertatione Prædicatorum*, & ex Bibl. Mariana Marraccij.

DIDACVS OGEA, vel Oxea Hispanus, Stellensis conuentus filius, vir insigni doctrina, necnon probatis moribus conspicuus, edidit Hispanicè.

De Rosario B. Virginis Mariæ librum sub hoc titulo:

Institucion de la deuocion, Confradia, y milagros del Rosario: Confradia contra los iuramento: castigo contra los blasfemos, maldicientes, y juradores. Matriti apud Quirinum Gerardum 1580. in 8. & apud Guilielmum Droy 1585. in 8.

De eo Biblioth. Hispana Nicolai *fol.* 235.

AEGIDIVS BONONIENSIS, in Theologia Magister, vir ingenio felicissimo, æquè cathedraticus eximius, ac egregius concionator scripsit.

Quadragesimale.

Sermones de Tempore.

Et multa opera Theologica, Philosophica, & Sacræ Scripturæ.

Cum hic pater publicè Parauij legeret, ibidem deuotissimè obijt anno 1584. quare morte celeri de medio raptus, eius opera in lucem non prodierunt.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *de vir. ill. p. 2. lib.* 4.

Anno 1585.

NICOLAVS de ALEXIIS Perusinus, sanctus, ac doctus, S. Theologiæ Magister, Inquisitor Generalis in Vmbria, variarum linguarum cognitione peritus, fuit Regens in studio Perusino: Scripsit.

De Summo Bono.

De Eucharistia.

De SS. Trinitate.

Duo volumina concionum.

Super libros Iosue.

Iudicum, Ruth.

Scripsit *Commentaria in Logicam.*

Super Philosophiam Aristotelis.

Quatuor libros Regum versu heroico complexus est.

Perrexit ad Deum 1585. die 28. Februarij. Eius meminerunt Seraph. Rat. *de Beatis*, Plod. *de viris illust. Ordinis lib. 1. part. 1. & part 2. lib.* 4. Lusit. *in Bibl.* De hoc Vox Turturis *part. 2. cap.* 23. *SacriOrdinis legum obseruantissimus, linguarum peritissimus, qui multa scripsit, & docuit; sed maiora opere præstitit. Migrauit ad Dominum in senecta uberi, vberes mercedes laborum præmiũ reportans. Opinionem sanctitatis Episcopi præsentia, & ciuitatis Perusinæ populorum concursu, ad vestes præcidendas pro reli-*

reliquijs, contestantibus, ostendunt.

Consule Antonium Posseuinum *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 478. Fratrem Felicem de Castro Franco, qui fuit suus Coætaneus, & alios.

IOANNES AMBROSIVS BARBAVARA, Mediolanensis, S. Th. Magister, insignis Philosophus, ac scholasticus plures annos legit publicè Patauij, vbi etiam fuit Regens, docuitque deinde in studio Taurinensi, ibique fuit à confessione Serenissimo Sabaudiæ Duci. Fuerat etiam antea S. Carolo Boromæo Theologus. Obijt Taurini.

Edidit *Tractatum de Sacramentis.*

Paraphrasim super septem Psalmos.

Orationem in laudem Diui Thomæ Aquinatis.

Super Primã Partẽ Sũmæ D. Thomæ & super præcipuos alios tractatus Theologiæ.

Eius meminerunt cum laude Annibal Gualscus, Thomas Garzoni, Bibliotheca Corradi Gesneri aucta à Iosia Simlero Tigurino, Ambrosius Gozzeus, Plodius *de vir. illust. p. 2. lib.* 4.

Quidam referunt Paraphrasim in septem Psalmos surreptam Religioni, prodijsse in lucem sub nomine cuiusdam exteri.

HIERONYMVS TEVTONICVS, Theologus resolutus,

In compendium iuxta præcipuas illius conclusiones redegit Summam Theologiæ nostri Angelici Præceptoris, D. Thomæ; ediditque Venetijs sub hoc an. 1585.

Meminit eius Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 2. fol.* 47.

PAVLINVS BERNARDINVS nobilis Lucensis, vir admirandæ vitæ integritatis, S. Theologiæ Magister, ac regularis disciplinæ obseruantissimus, virtutum meritis, ac miraculorum fama conspicuus, quem inter Beatos confessores Ordinis nostri reponit Martyrologium Dominicanum. Adeo in scientijs fuit profundus, & subtilis, vt quidam eum comparare ausi fuerint Eminentissimo Caietano. Scripsit:

Historiam Ordinis nostri. Ex Martyrologio Dominicano.

Item edidit *Officium, Litanias, Capitula, & indulgentias Societatis Sanctissimi nominis Dei lingua Italica cum Additione de vitio blasphemiæ, maledictionis, Periurij, & Iuramenti.* Authore F. Hieronymo Celentano à Sancto Seuerino eiusdem Ordinis.

Præterea *De Origine, Capitulis, Indulgentijs, & Orationibus Societatis Sanctissimi Rosarij cum Additionibus eiusdem F. Hieronymi Celentani.* Neapoli 1586. Apud Hæredes Matthiæ Cancer in 12.

Concordiam Ecclesiasticam in hæreticos.

Quodlibeta de Attributis Dei absolutis.

De Trinitate.

De Angelis.

De Gratia.

De Sacramentis.

Indicem copiosum super opera Caietani.

Fuit facundissimus Orator, & memoria adeo tenax, vt haberet in numerato maiorem partem operum S. Augustini, & quasi omnes Ecclesiasticos cantus. Reformationem in Congregatione Aprutina S. Catharinæ Senensis, feruentissimo spiritu incæpit, & summa diligentia, quamdiu vixit, studuit promouere.

Obijt Beatus vir currente an. 1585. Neapoli in Conuentu S. Seueri.

Seraphinus Razius, Plodius *de vir. illust. part. 2. lib.* 4. De eius integritate meminerunt etiam Cardin. Baronius in notis Martyrologij die 30. Aprilis, Vox Turturis Grauinæ *p. 2. cap.* 23. Antonius Posseuinus, qui sic de eo loquitur *in Apparatu sacro : Eximiæ vir pietatis, quique auitam eius disciplinam in Aprutina Congregatione mirificè instaurauit.* Hæc Posseuinus.

Anno 1586.

PETRVS MARIN Hispanus, adscriptus Ordini fuit Salmanticæ in Conuentu Sancti Stephani Protomartyris, cuius in posterũ fuit alũnus. Sacræ Theologiæ Magister, scholastica, & expositiua æquè peritus, in quo benignitas, & morum innocentia eluxerunt. Tantam Latinæ eloquentiæ assequutus est facultatem, vt maiestate orationis, & rotunditate periodi

S. Leonem Pontificem videretur repræsentare ad vnguem. In hunc planè conuenisse elogium reor de Nestore decantatum: *eius ex ore melle dulcior fluebat oratio*: tantæ vir eruditionis, vt dici posset de eo quidquid de Septimo Claro protulit Plinius. *Facile cuilibet veterum, quorum est æmulus, comparabis.*

Nihil typis commisit: At in nostro Salmantico Conuentu custodiuntur huius lucubrationes, suntque.

Super Psalmum, *Dixit Dominus Domino meo*, tot libri, quot Psalmo sunt versiculi.

At vltimus versiculus duos complectitur libros. Itaque super hunc Psalmum Nouem composuit Libros.

Item scripsit de obseruantia præceptorum Legis.

De Victoria Christi in Cruce regnantis.

Aduersus hæreses.

Sub quod tempus floruerit, nescio.

Eius meminerunt cũ maximis laudibus Bibliotheca Nicolai *tom.* 2. *fol.* 171. *colum.* 1. *circa medium*, Ioannes Marieta, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

STEPHANVS SAMPAYVS Lusitanus, vir ingenio, eruditione, facundia, & varijs disciplinis insignis, cuius profundioris doctrinæ hæc legimus Monumenta.

Triumphum Christianum Romanos cunctos obscurantem ex Aegidij Lusitani, Magi olim, Theurgici, & Doctoris, aliorumque Patrum Ordinis Prædicatorum ex eadem Lusitania stupendis gestis conflatum. Parisijs apud Thomam Perier 1586. in 8.

In hoc Opere continentur sequentia:

Aegidiana conuersio cum descriptione Lusitaniæ, & resolutione multarum quæstionum ad Gallias spectantium, & earum Apostolum dialogicè conscripta, & in quatuor libros descripta ex scriptis Andreæ de Resende.

Item *D. Gundisalui Lusitani Euangelistæ regionis Interamnis incognita historia, cum eiusdem Prouinciæ inaudita descriptione*.

D. Petri Tudensis Decani Astorganæ Ecclesiæ, & patroni maris Hispani gesta cum Compendio Vitæ D. Fr. Laurentij, & D. Pelaij Lusitanorum.

Vita miranda Beati Fr. Petri Eborensis.

Selectissimum Compendium, siue stemma rerum omnium virorum insignium Ordinis Prædicatorum.

Huius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *part.* 2. *fol.* 236. *colum.* 2. *in fine*, & alij.

Scripsit etiam *Thesaurum Arcanum*.

PETRVS de CORDVBA.

Edidit *Vocabularium linguæ Zapotecæ*.

Eius gesta lege apud Padillam *lib.* 1. *Historiæ Prouinciæ Mexicanæ cap.* 40. Fernandez *lib.* 1. *Historiæ Ecclesiasticæ cap.* 3. & 31. Ioannem Lopez Episcopum Monopolitanum 4. *part. Historiæ Ordinis*.

IGNATIVS DANTES, Perusinus, S. Theologiæ Magister, & in almo studio Bononiensi Mathematicarum proprofessor illustris, filius Conuentus Florentini S. Marci in Prouincia Romana, sui sæculi mathematicarum rerum peritissimus, Philosophicarum, nec non Theologicarum scientiarum eruditissimus doctor, ob quas Principibus Italiæ, & inter alios Cosmo, & Francisco Magnis Etruriæ Ducibus summè charus extitit. Cum esset Iacobi Boncompagni Ducis exercitus ecclesiastici familiaris, ad eiusdem petitionem die 14. Nouembris 1583. à Gregorio XIII. Pontifice Max. renunciatus est Episc. Alatrinus in districtu Vrbis. Quam dignitatem annis tantùm tribus administrauit. Decessit die 19. Octobris 1586. Aetatis suæ anno 49. Conditus est in sua Cathedrali Ecclesia. Excelluit præ ceteris in Cosmographia, in Architectura, & in designando.

Edidit *Commentaria super duas regulas Prospectiuæ Practicæ Domini Iacobi Barozzi à Vineola*. Romæ ex typographia Mascardi 1644. opera Philippi de Rubeis in folio.

Reliquit plura alia Monumenta sui ingenij, & præcipuè in Mathematicis, quas reduxit in tabulas.

Scripsit etiam in Sphæram.

Ac-

Accersitus à Cosmo Medicco magno Duce Etruriæ Florentiam, ibi legit sphæram, & mathematicas. Vbi quoque delineauit tabulas Ptolomæi, vexitque secũ duos globos miræ magnitudinis, in quibus descripserat cælum, ac terram.

Inter alia opera pietatis, in pauperum commodum Montem erexit.

Vghellus *Ital. sacra tom.* 1. Plodius *part.* 2. *lib.* Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 5. *tit.* 15. *num.* 2. Seraph. Ratius.

Bononiæ aliqua horologia construxit ad ventum, & ad solem summæ perfectionis, vt est illud in Archiepiscopatu. Illud Senatus in platea, & illud in diui Dominici, in claustro ad murum Bibliothecæ, quo indicantur venti. Opus reuera mirabile. In Diui Petronij super pauimentum lineam construxit marmoream, in qua cum proportionata distantia Zodiaci signa impressit, & ita duxit illam, vt per foramen fenestræ sitæ super portam in alto, cadens super dictam lineam radius solis, ostendat quod signum mense illo sol premat. Vocatus Romam à Sixto V. vt in sua pyramide nuper erecta delinearet Aequinoctia, & Solstitia, reuersus ad propria, in itinere correptus morbo interijt.

Alterum in Mathematicis crederes Theodosium, in Geometria Euclidem. Nec illum putauisses in Architectonica Vetruuio inferiorem. *Neque debet operibus eius obesse* (protulit Plinius de Septimio Claro) *quod viuit. Ad hoc prauum, malignumque est, non admirari hominem admiratione dignissimum.* Cum eodemque concludamus: *Nobilitate morum, ingenij elegantia, & operum varietate monstrabilis.*

Anno 1587.

REGINALDVS de ACCETTO, Neapolitanus, doctor sacræ Theologiæ, vir consilio prudens, rerum agendarum peritia clarus, humanæ litteraturæ peritus, & diuinarum, atque scholasticæ doctrinæ studiosissimus. Baccalaureum Ordinarium, deinde Regentem in studio Generali S. Dominici de Neapoli egit. Fuit celeberrimus concionator, memoriæ tenacissimus, quem maximo cum fructu audientes admirati sunt suggestus primi Italiæ. Migrauit è viuis anno Domini 1590. in Conuentu suo Originali S. Petri Martyris de Neapoli. Scripsit elegantissimè.

Thesaurum linguæ vulgaris. Neapoli ad Paulum Iouium Episcopum Nucerinum.

Expositionem Anni Iubilæi. Ad Archiep. Neapolitanum.

Tractatum Italicè de Sacerdotum cælibatu.

Orthographiam linguæ vulgaris.

Rhetoricam nouam.

De diuitijs spiritualibus Ecclesiæ militantis.

Lusit. *in Bibl.* Plodius *de vir. illust. part.* 2. *lib.* 4. Gozzeus *in Catal.* Vallus *in Compendio part.* 5. Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 122. *in fine*.

Anno 1588.

PETRVS de FERIA Hispanus è Beturia ex Salmantino Cænobio fuit Mexicani Conuentus Prior, & suæ Prouinciæ Prior Prouincialis, deinde Vicarius Generalis Floridæ Indiarum, quibus præfecturis regularem obseruantiam multũ promouit, ac auxit. A Gregorio XIII. constitutus est Episcopus Chiapensis Ecclesiæ apud Americanos in Indijs die 8. Decembris anno à Virginis partu 1574. Annis quatuordecim sibi creditas oues singulari pietatis exemplo rexit, compleuitque dies suos in sancta senectute an. 1588. in Conuentu S. Dominici Ciuitatis Regalis, vbi sepultus est.

Scripsit ad vtilitatem populorum Mexican. lingua Zapoteca.

Multa pia opuscula, & præsertim *Confessionarium Zapotecum*.

Item *Vocabularium linguæ Zapotecæ*.

Ex Act. Consist. Gregorij Pontificis Gil. *in Theatro Ecclesiæ Chiapen.* Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 5. *tit.* 164. *nu.* 4. Plodius *de vir. illust. part.* 2. *lib.* 4. Vox Turturis Grauinæ *part.* 2. *cap.* 23. Bibliotheca Hispana Nicolai, & Augustinus Dauila Padilla *in fine Historiæ*

Pro-

Prouinciæ Mexicanæ Ordinis nostri.

De illo (præter alios) diffusè scripsit Aegidius Gonzales Dauila regius Chronographus *in Theatro Indica Ecclesia.*

CHERVBINVS FLORENTINVS Etruscus, cupidus iuuandi minus intelligentes, lingua materna composuit

Confessionale, quo docet modum audiendi confessiones, & confitendi peccata. Cusum Neapoli.

Viuebat hoc anno 1588. alijs sub Leone X. 1520. Michael Pocciancius, Plodius *de viris illust. part. 2. lib. 3. & lib. 4.* Ambrosius Gozzeus, Fernandez, Fontana *de Romana Prou. cap. 6.* & Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*

IOANNES PVMEVS, Belga. Hic non est diuersus à Ioanne Dumæo, de quo anno 1571.

Edidit *alia plura*, quæ non prodierunt in lucem, sed seruantur in nostro Conuentu Gant.

Ambrosius Gozzeus, & Plodius *de vir. illust. part. 2. lib. 4.*

REMIGIVS FLORENTINVS Tertius huius nominis, historicus, Poeta, & Theologus exquisitus edidit:

De *Auctoritate Pontificia libros duos.*

De *Residentia Episcoporum*, qui Venetijs, dicatus Card. Morono, fuit excusus.

De *Beneficiorum pluralitate.*

Arborem summorum Pontificum, Cardinalium, Archiepiscoporum, Episcoporum, Generalium, Sanctorum, atque Beatorum Ordinis nostri.

Perpulchram Cantilenam in laudibus B. Virginis.

Epistolas Ouidij in versu heroico Etrusco.

Emendans illustrauit suis marginibus Historiam vniuersalem Italiæ Ioannis, ac Matthæi Villani.

Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illust. part. 2. lib. 4.*

Ceterum Lucarinus, & amicus Fontana confundunt hunc cum illo Remigio Nannio etiam Florentino, de quo anno 1581.

Rectius, & accuratius Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 126. tres Remigios Florentinos annumerat, primum Remigium Clarum, de quo anno 1309. secundum Nanninum, siue Nannium, de quo anno 1581. Postremum præsentem.

VINCENTIVS SPARGIATVS Bononiensis, doctissimus lector Theologiæ, prouinciæ Lombardiæ vixit magna integritatis fama, & aiunt ob suã integerrimam vitam, vt Antonium illum Abbatem sanctissimum, fuisse vexatum perassiduè. Scripsit:

Compendium omnium scientiarum, cui titulus: Agatemaria.

Relatio Lombardiæ, & Plodius *de viris illust. part. 2. lib. 4.*

IOANNES de VRDVNA, Mathematicæ, ac cæremoniarum Ecclesiasticarum peritus, summis vigilijs, ac labore molitus est.

Calendarium perpetuum impressum Venetijs 1588. Acta Capit. Gener. Neapoli 1589.

IVLIANVS FRESNEAV, Gallus, præcipuus catholicæ veritatis assertor, & inuictus fidei pugil, qui velut canis ille à Nazianzeno descriptus, non petulantia, atque impudentia, sed vitæ libertate, non oblatratione, sed recti custodia, noctibusque illis, quas pro animarum salute peruigiles traducit. Atque eo etiam nomine canis, quia virtutis familiares mulcet, externos latrando insectatur. Scripsit:

Aduersus Petrum Martyrem hæreticum.

In alios quoque latrando, suam fidelitatem Ecclesiæ perpetuo demonstrauit.

Obijt vir doctus, & probus in Gallijs, Henrico Tertio Rege, sub hunc annum 1588.

Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 2. fol.* 302.

BARTHOLOMAEVS de VEGA, Hispanus, in Theologia, & Mathematicis plurimum valuit. Cantum planum, quem firmum vulgariter nominant, exactè profitebatur, adeoatque assiduus Choro, in lucem protulit.

Computo ecclesiastico. Pampilone hoc anno 1588. in 8.

Huius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 1. fol. 159. colum. 1.*

circa

circa medium, Hyacinthus de Patra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

HIERONYMVS de FERRARIIS Fantonus, patria Vigleuanensis, Italus natione, suarum Constitutionum obseruantia commendandus, & hæreticæ prauitatis vigilantissimus Inquisitor Ferrariensis collegit summa industria, & labore.

Repertorium locupletissimum tam librorum sententiarum, quam quodlibetorum Doctoris subtilis, Ioannis Duns Scoti, quod postea opera R.P.F. Iulij Hyssopij, Cesennatis, Lectoris Patauini, eiusdem Ordinis in lucem editum fuit. A quo adiectæ sunt etiam opiniones, & propositiones à Scoto cōtra D. Thomam ad probandum assumptæ, quasque Ioannes Capreolus cōfutauit hoc signo ✠ demonstratæ. Opus maximo vsui futurum non tam Scoti, & D. Thomæ doctrinam profitentibus; sed & omnibus seriò Theologica tractare cupientibus. Venetijs apud Melchiorem Sessam anno 1588.

Edidit etiam *Compendium vniuersæ lecturæ Abbatis Panormitani*. Venetijs apud Michaelem Tramezinum anno 1564.

Hinc colligitur fuisse Fantonum elucubrationibus, & studijs propensissimum, & tam in sacra Theologia, quàm in sacro iure Canonico versatissimum.

Eius meminit Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol. 30.* vbi non expressit professionem, quam tamen aperuit fol. 171.

IVLIVS HYSSOPIVS, Cesennas. At de hoc Theologo magno diximus modo.

FRANCISCVS GERARDVS, MOSANVS, Germanus Bibliothecam Homiliarum, & sermonum è priscis Ecclesiæ Patribus collegit, atque edi curauit. In hac Bibliotheca plures de ijsdem Euangelijs conciones habentur, quæ tam in Officio tempori accommodato, quàm in omnibus Sanctorum festis toto anno in Sanctissimo Altaris sacrificio recitantur.

Ad marginem addita sunt Scholia, quibus, vel nostri temporis hæreses iugulantur: vel si quid excidit Patribus, dum adhuc dogmata omnia non fuerant communi Ecclesiæ iudicio expensa, quod probatum non sit, quonammodo intelligendum sit, modestè indicatur. Lugduni in Gallia anno currente 1588.

Ex Antonio Posseuino. *Tom. 2. Apparatus sacri fol. 330. circa finem.*

Anno 1589.

LVDOVICVS PATRIA GRANATENSIS, Hispanus, vir omnibus numeris absolutus, ingenio maximo, iudicio acerrimo, excellenti memoria, prudentia singulari, innocentia, & vitæ sanctimonia admirandus, cuius doctrinæ maiora extant miracula (Gregorij XIII. Pontificis maximi oraculo) quàm si cæcis aspectum, vitamque à Deo mortuis impetrasset. Ortus est Ludouicus anno 1505. Granatæ in Hispania; duodecimo post expulsam ab eadem Vrbe Mahometicam superstitionem. Prima rudimenta litterarum ebibit diligenter. Induit ætatis suæ anno 14. habitum nostri Ordinis in Conuentu Regali Sanctæ Crucis Granatæ. Fuerat hoc Cænobium tunc recens munificentia Regum catholicorum erectum. In eo à Patribus maxima de adolescentulo expectatione, ritè fuit ad Sacramenti pronunciationem, Deoque promissionem solemnem admissus. Expleto ibidem cursu Philosophiæ, pro addiscendis Theologicis disciplinis, promeruit à superioribus mitti in Pincianum Collegiū à Diuo Gregorio Magno Pontifice nuncupatum. In hoc Gymnasio selectissima nostræ Religionis ingenia solēt prouentu felicissimo educari, & ad omnem virtutis celebritatem dirigi. Infra statutum tempus, cuius singulas horas fructuosissimè impendebat, nihil non ex Theologia scholastica, ex vtriusque linguæ, & Ecclesiæ Patribus, Latinis, ac Græcis; ex Historicis, & Philosophis, & ex profanarum artium Authoribus in rem suam obseruans, collegit, necnon digessit in classes. Quotidie hæc memoriæ committebat, eis vsurus in nauanda opera pietati, vel in proximis adiuuandis sermone

mone coram, vel scriptione librorum. Sentiebat enim sese, Spiritu Sancto intus illuminante, in Euangelij tubam, in totius Christiani Orbis magistrum, & in exemplar Asceticæ destinari.

Granatæ legit Philosophiam, & sacram Theologiam. In Capitulo Generali Bononiæ habito 1564. confirmatur in Magistrum S. Theologiæ. Theologiam, & positiuam perfectissimè nactus, ad acceptissimum Deo Theologiæ mysticæ studium totum se contulit. Adscitis sibi magistris Dionysio Areopagita, Alberto Magno, Angelico Præceptore Thoma Aquinate, Seraphico Bonauentura, & ceteris, qui præter duas iam dictas, hac quoque tertia Theologia floruerunt, se quotidie ad gymnasium, in quo Deus ad cor loquitur, conferebat. Hoc crypta quædam erat solitaria, & remota. Hic orabat; hìc meditabatur, hìc toto affectu vniebatur cum Deo, ex quo lectionem expiscans diurnam, illã reponebat in libris suis. Reuersus enim ad cellam, quicquid recollectus in antro vel meditatus fuerat, vel viderat, vel audierat, fidelissimè transcribebat pro animabus Deo lucrandis. Quasi omnipotenti dextera Dei ductus fuit ad regendum Conuentum S. Dominici *Scalæ Dei*, qui à Corduba tribus milliaribus distat. Hoc Cænobium nostri Patres aeris insalubritatem causati, dereliquerant. Eo in loco Ludouicus orationi expeditiùs, & magis assiduè potuit deinceps incumbere. Imò segregatus à conuersatione; potuit commodiùs illud insigne commentarium de oratione, quod inter digniora est dignius.

Lectis vbique suis libris, & maximè Romæ, Gregorius XIII. litteris 11 die Iunij anno 1582. datis hortatur, ac iubet, vt scribat, & inchoata perficiat *libros suos ad ægrorum salutem, debilium confirmationem, valentium, & robustiorum lætitiam, vtriusque, tum militantis, tum triumphantis Ecclesiæ gloriam*. Hæc Gregorius.

Fuerat D. Catharinæ Ioannis III. Vxori à sacris confessionibus. Hæc Regina pro filio suo Sebastiano imperium tenens firma voluntate Bracarensem Archiepiscopum nominauit. Oblatam sibi dignitatem, sicut & aliarum Ecclesiarum infulas, non semel ei oblatas, Ludouicus constantissimè recusauit. Quinimò Sixtus V. Pontifex Maximus animo destinauerat eum galero Cardinalitio insignire. Ea de causa nostro Fratri Michaeli Bonello S. R. E. Cardinali, qui amicitia erat coniunctissimus Granatensi imposuit, vt ei suaderet, ac flecteret ad illam dignitatem suscipiendam. Firmissima responsio Ludouici hæc erat: se imparem tanto honori.

Moritur Religiosissimus Pater, quẽ iure meritò Chrysostomum sui temporis, & alterum Marcum Tullium appellarunt, & (vt Castillus dicit) Prædicatorem vniuersalẽ Orbis, Vlyssipone, anno 1589. Pridie Kalendas Ianuarij, ætatis 84. Fuit Prouincialis in Lusitania, quem Lusitani concorditer elegerunt. In summo pretio fuit Henrico Portugalliæ infanti S. R. E. Cardinali.

Eximius hic sui sæculi decus, & miraculum inter multa fidelium deuotioni valde proficua, quæ æterna cum sui nominis gloria transmisit ad posteros scripsit lingua latina.

Primum tomum Conciones eas continentem, quæ ab initio Dominici Aduentus vsque ad initium Quadragesimæ habentur. Romæ in Aedibus populi Romani 1578. in 4. His adiunguntur in fine.

Quinque de Pænitentia Conciones. Ibidem eadem forma, & anno; Antuerpiæ apud Plantinum 1577. & Mediolani 1586. per Antonium Antonianum.

Secundum Tomum Concionum quartis, sextis ferijs, & Dominicis Quadragesimæ habitarum. Romæ, eisdem loco, anno, & forma, & apud Plantinum Antuerpiæ 1581.

Tomum tertium sermonum à Paschate Resurrectionis vsque ad Festum Sanctissimi Corporis Christi. Antuerpiæ ijsdem typis 1579. Mediolani 1585.

Adiungitur liber *Variarum sententiarum de Oratione, Meditatione, & Contemplatione*.

Quartum tomum *De his, quæ reliquo anni tempore vsque ad Aduentum*; Apud

Apud eundem 1582. Parisijs 1585. Mediolani eodem anno.

Has è latino in Italicum idioma vertit Ioannes Maria Tarsia presbyter Florentinus. Venetijs, apud Antonium Ferrarium 1580. in 4.

Andreas Gallæcus cum vberem materiarum, quæ in Ludouici Granatæ Concionibus continentur, Indicem concinnasset, eundem auctiorem, atque emendatiorem emisit secunda editione ex Officina Plantiniana Antuerpiæ anno 1603.

Vitam Beati Bartholomæi de Martyribus Ord. Prædicatorum.

Rhetoricæ Ecclesiasticæ libros sex. Vbi vix immutatis verbis Ciceronis, Authoris ad Herennium, Fabij &c. præclarissima Sanctorum Patrum inculcat exempla. Neque hoc quis vertat pigritiæ Ludouico: cum id etiam obseruauimus in Cypriano Soario, & in alijs. Prodierunt.

Olissipone apud Lazarum Riberò 1576. in 4. Coloniæ apud hæredes Arnoldi Birkmanni 1578. & 1582. Mediolani 1585. in 4. apud Michaelem Tini, Venetijs apud Franciscum Ziletum 1588. in 4. & alibi pluries.

Concionum de Sanctis duo volumina. Antuerpiæ apud Plantinum 1580. in 8.

Syluam locorum, quæ frequenter in Concionibus solent occurrere. Lugduni 1582. in 8. tribus partibus ea constant. Omnibus diuini verbi concionatoribus est perutilis.

Prima continet loca, *quæ tum ad Deũ Opt. Max. tum ad diuersa genera personarum, & statuum pertinent.*

Secunda de virtutibus, & de vitijs eis oppositis.

Tertia de Beatitudinibus, de donis, de aliquot Sacramentis, de quatuor nouissimis, & de quibusdam alijs. Salmanticæ apud hæredes Matthiæ Gast. 1586. in 4.

Collectaneam moralis Philosophiæ, tomis tribus. Complectitur primus selectissimas sententias ex omnibus Senecæ operibus.

Secundus ex moralibus opusculis Plutarchi.

Tertius Clarissimorum Principum, & Philosophorum insigniorum Apophtegmata. Parisijs apud Guilielmum Caudiere 1582. in 8. in italicam, Latinam, & alias linguas conuersa deinde fuere.

Hic liber fortassis idem est cum illo, cui præfixus est titulus: Loci communes Philosophiæ moralis. Coloniæ fuit recoctus 1604.

Lingua Hispanica edidit: *Guia de Pecedores*; duobus libris: Salmanticæ 1570. in 8. & alibi sæpissimè.

Vertit quidam hos in Italicam, ditque Venetijs apud Iolitos 1577.

Ex Italico Latinè conuertit Michael de Yselt Amorsfortius, atque edidit Coloniæ 1587. & 1590. in 12. apud Geruinum Calenium, & hæredes Ioannis Quentelij.

Polonicè quoque vertit Stanislaus Varsouicius Presbyter Societatis Iesu.

Græcè præterea prodijt, & Armenicè ex Officina Collegij Vrbani de Propaganda Fide.

Libro de la Oracion, y meditacion; tribus partibus.

Prima est *De la Oracion, y consideracion*. tum de præcipuis Articulis, atque Mysterijs vitæ Christi Domini à conceptione ipsius vsque ad Ascensionem: tum de exercitijs in septem meditationes matutinas, ac totidem vespertinas distributis.

Secunda *De la Deuocion*.

Tertia, quæ tribus & ipsa constat tractatibus,

De la Oracion, del Aiuno, de la Limosna. Salmanticæ 1567. in 8. Medinæ Campi 1578. in 8.

Prodierunt quoque Italicè Venetijs ex officina Ioãnis Angellieri 1601. sed non primò:

Latinè ab eodem Michaele ab Yselt. Coloniæ 1586. & 1592.

Memoriale de la vida Christiana duabus partibus distributum, & coalescit tractatibus septem.

Primus continet *Vna exortacion a la virtud*.

Secundus est *De la Penitencia*.

Tertius *De la sagrada Comunion*.

Quartus *De dos principales reglas de viuir*.

Quintus *De la Oracion vocal*.

Sextus, *De la Oracion mental, y el vida Christi*.

Vltimus *Del Amor de Dios.* Salmanticæ, & Compluti 1566. duobus tomis Antuerpiæ apud Plantinum anno 1572. Barcinone anno 1614. in folio.

Germanicè vertit Philippus Dobejenier & curauit excudi Dilingæ, anno 1572. Ita Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 80.

Gallicè quoque traduxit Godefridus de Billy, Parisijs editum 1575. in 16.

Alij verterunt Italicè.

Adiciones al Memorial de la vida Christiana; Duobus tractatibus. Primo. *De la Perfeccion del amor de Dios.*

Secundo *De algunos principales mysterios de la vida de Christo.* Salmanticæ 1577. in 8.

Introducion al Symbolo de la Fee, distinctam partibus quatuor.

His postea addidit *Quintam, quæ est prædictarum compendium, totidem & ipsam partibus distributam.* Salmanticæ apud hæredes Matthiæ Guast. 1582. in folio.

Ab Hispanico Idiomate ad Italicum vertit Dominus Philippus Pigafetta, Venetijs anno 1644. Apud Iunctas in 4. Tractat in his de admirabili li opere creationis, ac de Christianæ Religionis dignitate, Mysterijsque nostræ Redemptionis, atque articulis.

Italicè hoc opus prodijt Venetijs ex officina Francisci de Franciscis anno 1587. in 4. & ibidem anno 1590. apud Damianum Zenarum titulus:

L'Epitome, ò vero, Compendio dell' introduttione del Simbolo della Fede.

Hanc in Latinum traduxit Ioannes Paulus Gallutius Salodiensis. Venetijs 1587. Coloniæ apud Calenium, & hæredes Quentelij 1589.

Primam partem eius, quæ est de mirandis naturæ operibus, Gaspar Mtanzius Iurisconsultus integrum fecih sub hac inscriptione: *Philosophia C ristiana.* Ingolstadij typis Georgij Haentini 1650. in 8.

Huic Introductioni adnectitur:

Breue Tratado, en el qual se declara de la manera, que se podrà proponer la Fee a los Infieles, que desean conuertirse à ella.

Item *Vn sermon fundato sobre estas palabras del Apostol. Quis infirmatur, & ego non infirmor? 2. Corinth. cap. 2. en que se da auiso que en las caidas publicas de algunas personas, ni se pierda el credito de la virtud de los buenos, ni cesse, ni se entibe el buen proposito de los flacos.* Antuerpiæ 1590.

Italicus Romæ apud Titium, & Paulum Dianum 1589. in 4. & opera Ioannis Dominici Florentij Bergomi apud Cominum Venturam 1593. in 12. prænotatus;

Trattado dello Scandalo &c.

Hæc opera spiritualia duobus tomis contenta sæpissimè cusa sunt simul Salmāticæ apud Hæredes Matthiæ Guast. 1583. Barcinone inter alias 1600. in folio. Gerundæ apud Cornelium Bonarolo 1622. in folio. Matriti apud Matthæum Fernandez 1659. in folio. Antuerpiæ apud Plantinum pulcherrimis, & grandibus formis, Ferdinandi Ducis Albani auspicijs, quatuordecim voluminibus in 8. Dux iste, dum Prorex Catholici Regis præesset Belgio, omnia opera Granatensis, quæ eatenus in lucem prodierant, imprimi, Hispanica lingua, Antuerpiæ Christophoro Plantino mandauit, quod (vt diximus) fecit, accurateque quatuordecim voluminibus complexus est omnia.

Etiam Gallicè prodierunt vndecim tomis 1614. in 16. & ex interpretatione accurata Simonis Martini Sodalis Minimorum Lugduni apud Petrum Compagnon 1660. in folio.

Institucion, y regla de bien viuir para los que empiezan à seruir à Dios, majormente Religiosos. Barcinone apud Claudium Bonardum 1566. in 8. Matriti apud Antonium Parra 1618. in 16.

Compendio de Doctrina Christiana; quod Lusitanè ab eo confectum est circa annum 1560. iussu Reginæ Catharinæ.

Hoc Henricus de Almeida nostræ Religionis Sodalis transtulit Castellanè, ac edidit Matriti 1595. vna cum *Catorze sermones de las principales fiestas del año.*

De Eucharistia etiam libros tres: Posseuinus.

Do-

Doctrina espiritual, siue Compendium suorum operum: Quod ille Nepotis sui nomine appellabat.

Ita refert in vita nostri Granatensis Ludouicus Muñoz *lib. 3. cap. 3.* Barcinone apud Thomam Vassiana 1650. in 24.

La vida del Padre Maestro Auila, de sus virtudes, y grandes predicaciones.

Dialogo de la Encarnacion de Nuestro Señor; Interloquutoribus SS. Ambrosio, & Augustino.

Hunc primùm tradidit typis Franciscus Diagus Aragonensis vna cum Granatensis nostri vita, vt dicemus anno 1615. Noster Franciscus de Olgueira amanuensibus Ludouici Granatensis exscripserat hunc dialogum ab Authore dictante, ac deinde tradidit Diago. Vide anno citato 1615.

Sermon, que predicò a los Portugueses persuadiendoles que les estaua bien que Portugal se vniesse con Castilla. At vereor ne alterius sit Authoris sub tanti nomine viri.

Vida de Milicia Fernandez Portugues gran sierua de Dios. Ad D. Cæciliam de Mendoza, cuius famula erat. D. Ferdinandus Aluia de Castro m. s. habuit Vlissipone. Ita Georgius Cardosus in Agiologio Lusitano 7. die Martij.

Vida de Doña Eluira de Mendoza, viuda de D. Fernando Martinez Mascareñas religiosa en el Conuento de la Annunciacion de Nuestra Señora de la Villa de Montemor, o nouo. Huius meminit Ludouicus Cazegas, siue Ludouicus Sousa *2. part. Historia Ordin. S. Dominici Prouincia Portugallia l. 6. c. 24.*

Tradnxit noster Granatensis libros quatuor de Contemptu mundi, quos Trithemius, & alij tribuere Thomæ de Kempis, Ordinis Canonicorum Regularium S. Augustini. Ante nostrum Ludouicum alius transtulerat aureum hoc Opusculum; ceterum parum apposité. Noster elegantissimus Granatensis limauit, & correxit stylo satis purgato. Prodijt Matriti 1567. in 16. Ilerdæ 1614. in 16.

Item traduxit Scalam Paradisi, librum triginta capitulorum Sancti Ioannis Climaci, sic appellatum ab his triginta capitulis, quibus tamquam gradibus, seu scalis, ad perfectionis religiosæ culmen ascenditur. Scripserat Ioannes Climacus, græcè an. 580. non anno 339. vt malè Trithemius computauit. Reddidit eum latinè Angelus de Cingulo Ord. Minorum, deinde Ambrosius Camaldulensis Monachus recognouit, & reddidit typis. Granatensis noster Hispanicè (vt dictum est) transtulit cum Adnotationibus.

Antonius Dulkenius transtulit in Latinum Librum Granatensis prænotatum, *Doctrinam vita spiritualis*. Coloniæ prodijt apud Corinthium 1607. in 12.

Simon Vixki Societatis Iesu Polonicè vertit *Speculum hominis Christiani.*

Idem fortasse in Gallicum Idioma conuertit Ioannes Chabanel Tolosanus, & appellauit.

Miroir de la vie humaine. Parisijs anno 1584. in 16. Ita Verderius, & Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. fol. 33. col. 2. post medium.*

Flores Corona spiritualis. Italicè. Venetijs 1574. apud Gabrielem Iolitum.

Parabolas euangelicas explicatas. Cæsaraugustæ anno 1585. in 4.

Manuale continens exhortationes ad Pœnitentiam, & piam vitam.

Hoc in Germanicam linguam conuertit Philippus Doberiner. vt diximus supra ex Posseuino, & Bibliotheca Hispana Nicolai.

Alius reddidit Gallicè. Rothomagi 1611. in 12.

In Psalmum Quinquagesimum, Coloniæ 1592. Interpretè eodē ab Isselt.

De Officio Pastorali, & moribus Episcoporum Opusculum. Coloniæ 1624. in 12.

Confessionale Francisci Euia. Ex Hispanico italicum redditum fuit. Deinde à Michaele ab Ysselt factum Latinum. Coloniæ apud Arnoldum Birckmannum anno 1592.

Tractatus duos de Mysterio Incarnationis (de quo diximus supra) *& de scrupulis Conscientia, vna cum Authoris vita.* Coloniæ apud Kimkium 1619. in 12.

De Frequenti Communione libellum, Hispanè primùm. Deinde Italicè redditum. Postea latinum fecit Michael ab Yssclt vnà cum Bonsignorij Cacciaguerræ tractatu de eodem argumento. Coloniæ 1586.

Tractatum de Peregrinationibus, qui ex Hispano redditus fuit Italicè. Posseuinus.

De Sacerdotij dignitate & officio Homiliam satis longam. Olissipone. Valerius Andreas.

Epistolam de his, quæ de religiosa quadam fœmina spargebantur in vulgus. Antuerpiæ typis Mureti. Ita Valerius Andreas.

Vertit etiam Granatensis ex Latino in idioma Hispanum *Historiam Ecclesiasticam*. Antonius Senensis *in Bibl. Ordinis fol.* 168.

Rosarium Beatissimæ Virginis Matris Dei. Romæ per Iosephum Angeli 1576. in 4.

Ioannes Suuertius Carthusianus, edidit.

Sermonum de Tempore, & de Sanctis Ludouici Granatensis Compendium. Coloniæ apud Albinum 1615. in 4.

Petrus Cratepolius, Iuliacus, Ordinis Minorum confecit *Epitome* aliam Concionum Granatensis, quibus adnexuit quasdam alias proprias. Antuerpiæ 1589. in 8.

Religiosus vir, Petrus Merfæus dedit in vulgus Conciones in Epitomen redactas tomis duobus. Coloniæ apud Sybillam à Porta 1591. Prior tomus continet Postillas, & Homilias in totius anni Euangelia de Tempore; Posterior verò præcipua Sanctorum Festa. Ita Posseuinus.

Franciscus Panigarola celeberrimus concionator, & Episcopus concinnauit *Compendium omnium operum spiritualium Fr. Ludouici nostri Granatensis*. Ita Lucas Vuaddingus *de Scriptoribus Minoritis*.

Quidam Italicè primùm collegit *Flores ex omnibus Opusculis* spiritualibus dicti Authoris. Deinde reddidit Latinos Henricus Cogmānus Harlemensis Medicus. Coloniæ 1585. in 12. Ita Bibliotheca Hispana Nicolai.

Michael ab Issclt collegit etiam *flores ex omnibus operibus eius*. Coloniæ 1598. in 12. Ita Bibliotheca Hispana Nicolai; & Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 443. & Librum prænotauit *Paradisum precum*.

Celeberrimum virum summis laudibus commendarunt Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ord. fol.* 167. & 168. Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illust. Ord. part. 2. lib.* 4. Fernandez *in Concertat. Præd.* Marraccius *in Bibl. Mariana*, Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 360. & 361. Sousa *in Chron. part.* 1. Fontana *in Theatro part. 1. cap. 4. tit. 16. nu.* 2. Vox Turturis Grauinæ *part. 2. cap.* 23. *pag.* 173. Mugnoz *in eius vita*, Hieronymus Ioanninus de Capugnano, qui accuratè scripsit de eo. Audiamus de Granatensi Miræum Bruxellensem *de Scriptoribus sæculi 16. cap.* 119.

Fr. Ludouicus Granatensis, ex Prædicatorum familia, cuius doctrinæ maiora exstant Miracula, Gregorij XIII. Pontificis Maximi oraculo, quàm si cæcis aspectum, mortuis vitam à Deo impetrasset, Pontificia dignitate sæpius recusata, clarior, mira in Deum pietate, & in pauperes misericordia, insignium que librorum, ac concionum varietate toto orbe illustrato, ætatis suæ anno octogesimo quarto, Olisipone moritur, magno Christianæ Reipublicæ desiderio, pridie Kalendas Ianuarij, anno 1588. *Illustre profectò elogium eius marmori sepulchrali inscriptum apud Lusitanos in Oliponensi Dominicanorum Cœnobio legitur*.

Vitam Ludouici Granatensis scripsit Hispanicè Franciscus Diago, Doctor eiusdem Ordinis Prædicatorum, excusam Barcinonæ 1605. *in* 8. *habet Torrius: F. Ludouicus natus est Granatæ* 1504. *Vixit vt plurimum in Conuentu S. Crucis, Granatæ fundato ab Elisabetha, & Ferdinando Regibus. Studuit Vallisoleti Theologiæ. Recusauit Episcopatum de Viseu, & Archiepiscopatum de Braga sibi oblatos ab Henrico Cardinale Infante. Scripsit multa, partim Latinè, partim Hispanicè laudata à Gregorio XIII. S. Carolo Boromæo, Cardinale Paleoto, Martino Nauarro, & alijs. Fuit gratus Regibus Portugalliæ, Philippo secundo, Alberto Archiduci Austriæ, Andreæ Doria. Recusauit*

Epis-

Episcopatum, quem illi destinabat Sixtus V. Obijt vltimo die anni 1588. Hæc Miræus.

Concludendum est de Granatensi cum Plinio *lib. 2. cap. 3. Narrat apertè, ornat excelsè, postremò docet, delectat, adficit, summa est facultas, copia, vbertas.*

FRANCISCVS BOBADILLA Hispanus stirpe in sæculo clara, vir magno ingenio, doctrina,& obseruantia,S. Th. Magister legit in studio Vlyssponensi, fuit bis Prior Prouincialis in Prouincia Portugalliæ, à confessione D. Catharinæ Reginæ Lusitanæ Otio hostis infensus. Scripsit:

Breues annotationes in LibrosSapientiales Salomonis.

Copiosiora Commentaria super Ecclesiasten.

Commentaria super omnes Epistolas Pauli.

Antonius Lusitanus *in Bibl. pag.*84. Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illust. part.* 2. *lib.*4. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro.*Ioannes Marieta, Alphonsus Fernandez, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.*313.

ANTONIVS de CAMEROTA, in Picentinis non longè ab Insulis Oenotrijs, Pontia, Ilacia, & Leucosia, Theologus, & Metaphysicus sui temporis in Italia nemini secundus,nouem annos continuos in studio Generali S. Dominici de Neapoli Regentis functus est officio meritissimi. Non solum Fratres nostri Ordinis habuit auditores, sed etiam sæculares, & innumeros fratres aliarum Religionum. Fratres D. Francisci de Paula, Patresque Benedictinos Monasteriorum S. Seuerini, ac Montis Oliueti de Neapoli, inibi aperiens ludum, edocuit facultates. Doctrinæ Eminentissimi Caietani fuit semper acerrimus propugnator. In Neapolitano Theologorum Collegio Decani partes exercuit. Episcopatum titularem, quem ei obtulit S. R. Ecclesiæ Cardinalis Alphonsus Gesualdus Archiepiscopus Compsensis, deinde Neapolitanus cum futura successione à se reiecit, renuitque illi esse coadiutorem. Ipse,Fr: Thomas de Camerota S. Theologiæ Magister,qui fuit Episcopus Vastensis sub Metrop. Sipontina,Fr:Ambrosius Pascha Neapolitanus, Fr: Raimus de Tramontibus,Fr: Marcus Marthenisius,Fr:Aegidius Iordanus Neapolitanus, & alij vitæ regularis reparatores rigidissimã obseruantiam in Sanitatis Congregatione,Deipara ibi afflante, reparauerunt. Hic celeberrimus Pater præterea fundauit Conuentus Compsanum, Sanctissimi Rosarij de Neapoli, Sanctæ Mariæ Sanitatis, & eiusdem Sanctæ Mariæ Sanitatis de Mariglianella. Potior fuit origo,vt ædificaretur Neapoli Conseruatorium Charitatis puellis, quibus regulas, & viuendi modũ præscripsit. Plurimum sua opera contulit, vt templum, & Conuentus S. Mariæ de Stella, quæ Patres Minimi incolunt,ædificarentur. Cũ contemplationis excessu actionem ita coniunxit, vt nedum sibi, & nostræ communitati, sed vniuerso Regno, & populis rerum agendarum prudentia eximio fuerit adiumento.

Multos tractatus edidit, quos typis non misit: conseruantur tamen in Archiuo S. Dominici de Neapoli, in quo diem clausit extremum an. 1589.

Vallus *in Compendio part.* 5. Summarium Prouinciæ Regni.

ALPHONSVS MADRIGAL, Hispanus, Villæ Ascalanæ, Diæcesis Toletanæ, lector Sacræ Theologiæ, litteris clarus, & Sanctimoniæ vitæ. Edidit plura, inter quæ,

Instructionem Ordinandorum Religiosorum, & Episcoporum. Neapoli, apud Iosephum Cacchium 1589. in 8. Ad Sixtum V. Pontificem Opt. Maximum.

Quædam alia nuncupauit Cardinali Alexandrino.

Quædam alia Marchioni Villenæ D. Io: Ferdinando Pacecco.

Quædam alia Clementi VIII. Pontifici Maximo.

Non nulla Vicario Generali nostræ Religionis.

Florebat circa hæc tempora, mortalesque exuuias in maxima senectute deposuit, sepultusque fuit Neapoli in templo Sanctissimi Rosarij, cuius fuerat filius.

Vallus *in Compendio vir. ill. part.* 5.

GVI-

GVILELMVS Somerius Siluæ-ducensis ex libris potissimum nostri Ludouici Granatensis concinnauit.

Viridarium, siue Thesaurum precum.

Valerius Andreas *in Bibliotheca Belgica.*

Anno 1590.

ANGELVS de MONTE ILCINO, cuius mores ornabant ingenium, prudentia, eloquentia, grauitas, & sobrietas. Per solitos gradus peruenit ad magisterium, quod non suscepit ad commodum, sed ad Ordinis ornamentum. Etenim assiduus addictus studijs, & vigilijs, plura elucubrauit, inter cetera.

Summam Casuum conscientiæ, quæ dicitur *Lucerna animæ.*

Panopliam Catholicam.

Item *Theoremata veri boni.*

Viuebat hoc anno 1590. Lucarinus, Fontana *de Prou. Rom. cap. 6.*

THOMAS de TRVXILLO, in oppido, quod appellatur *Zurita* in Placentina diæcesi ortus est. Fuit Eunuchus, & primùm amplexus est Ordinem Sanctæ Mariæ de Mercede, in quo plures annos degendo, cænobium Matritense recens ædificatum administrauit: Iustis de causis authoritate Summi Pontificis Barcinone in familiam nostram ingressus fuit, illius cænobij filijs cooptatus. Vir eruditione sacra, scholastica præclarissimus, Sanctorumque lectione peritus in eodem suo Conuentu excellenter munus concionatoris exercuit diu. In eiusdem vrbis Ecclesia solemniter interpretatus est Sacra Biblia. Collegit ex purissimis, & limpidissimis sacrorum Authorũ Græcorum, & Latinorum fodinis.

Thesaurum Concionatorum, duobus tomis, quibus continentur pro festis mobilibus, & immobilibus per annum, atque extrauagantibus, alijsque incidentibus argumentis conciones. Barcinone 1579. in folio. Lugduni 1582. Venetijs apud Hæredes Melchioris Sessæ 1583. in 4. Parisijs 1585. in 8. Venetijs iterum 1592. in 8. Coloniæ item, & Romæ.

Harum auctoritate in historica re sæpissimè vtitur Baronius in notis ad Martyrologium, Columna in Hidragiologia, & plures alij.

Libros sex, quibus traditur ratio accurata concionandi, & Sanctorum, grauiumque aliorum Doctorum, ac Philosophorum fontes indicantur vberes. Venetijs anno 1583. apud hæredes Melchioris Sessæ.

Conciones quadragesimales quadruplices vnà cum Aduentu, Septuagesima, Sexagesima, & Quinquagesima; duobus tomis. Barcinone 1591. in 4. deinde Venetijs per Damianum Zenarum 1592. in 8. Lugduni, Lutetiæ Parisiorum.

Hispano sermone.

De las miserias del Hombre. Barcinone 1604. in 8.

Reprobacion de Trages. Cæsaraugustæ 1563. in 8. deinde Barcinone apud Sebastianum Cormellas cum hoc titulo: *Discurso contra la deshonesta Bellona, y profanas galas, que se vsan.*

Abuso de juramento.

Tratado de Limosna.

Tria hæc postrema edita simul fuere Stellæ Nauarrorum an. 1563. in 8.

Viuebat hoc anno 1590.

Eius meminerunt Plodius *de viris illust. part. 2. lib. 4.* Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol. 312. circa finem*, Ioannes Marieta, Biblioth. Hispana Nicolai *p. 2. fol.* 254. *&* 255.

PETRVS RAGOT, Gallus, Conuentus Laualiensis, Prouinciæ Parisinæ Sodalis, vir eloquens, & doctissimus, bis Vicarius Generalis Gallicanam Congregationem, inibi toto pectore obseruantiam propagando, administrauit. Sua maxima eloquentia aduersarios Religionis, cui falsò regium parricidium tribuebant, confudit. Euenerat enim hoc an. 1590. cædes Henrici III. Galliarum Regis nefasta. de qua sub hoc anno in nostra Chronologia.

Petrum Ragot commendauere Godefridus Languedoc *in Catalogo de Scriptoribus Part. Parisiensis Dominicana m.s.* & alij.

BARTHOLOMAEVS de MARTYRIBVS, Lusitanus, viginti ferè annis in nobilissimo cænobio Victoriensi

riensi Sacræ Theologiæ cathedram cũ maxima sui laude moderatus est, & in ea meritissimo iure magisterij insignitus laurea fuit. Quamuis autem scholasticæ Theologiæ studia præcipuè coleret; numquam tamen eo tempore mysticæ Theologiæ studia intermisit, Serenissima, & pijssima Regina D. Catharina, quæ in demortui loco Lusitaniæ regnum moderabatur, huius boni, ac suauissimi odoris virtute permota ipsum Bracharensis Ecclesiæ in Pastorem præficiendum curauit. Quod munus (vt testatur Ludouicus Granatensis) ex maiorum suorum imperio, ecclesiastica censura adactus, recusare non potuit, aliàs nulla ratione subiturus. Archiepiscopus igitur Bracharensis à Paulo IV. & Hispaniarum Primas vir in Concilio Tridentino clarissimus, & toti mundo sanctitatis, & doctrinæ fama notissimus datus fuit. Postquam per viginti tres annos, & vltra sanctè, ac laudabiliter commissas sibi oues doctrina, virtutibus, eleemosynisque enutriuisset, atque in Tridentino Concilio sibi, & Ordini nostro maximum attulisset decorem, memorabili exemplo amplissima Archiepiepiscopatus dignitate an. 1582. se abdicans, ad exoptatam monasticæ cellæ dulcedinem retulit pedem. In Vianensem Conuentum, quem Religioni à fundamentis erexerat, se recepit. Hic reliquum suæ vitæ tempus ab omni cura alienum in suæ salutis commodum, omni probitatis, integritatisque laude consumpsit. Tandem inter manus fratrum suorum spiritum, magna sanctitatis opinione posteris relicta, reddidit Deo.

Fuit in tanto viro magnus laudis, & popularis auræ contemptus, humilitas, & modestia. Eluxit in eo ardens, ac iuge orationis, atque meditationis studium. Nec summa in cibo, potuque parcitas, atque euangelicæ paupertatis exactissima obseruatio defuere. Transiuit ad superos 16. Kalendas Augusti ann. 1590.

Miraculis ferunt in vita, & post à Domino decoratum ex Calendario Dominicano, Hieronymo Xauierre totius Ordinis nostri Generali Magistro, & ex Fratre Ludouico Granatensi eiusdem nostræ Religionis, cui in spiritualibus adhæsit.

Magnus Antistes totus in diuinarũ meditationum campos euolutus, longo rerum vsu exercitus, pretiosum monile ex diuersis Margaritis, gemmisque veluti nobile emblemma admirabili pietate contexuit. Hoc *Compendium spiritualis doctrinæ, ex selectis Patrum sententijs pulchrè concinnatum voluit appellari*. Quod recudit Parisijs Gulielmus Calderius anno 1601. & Romæ apud Carolum Vulliettum 1603. in 8.

De Auctore, & libro ita loquitur Granatensis: *Inter varias Pastoralis officij sui curas, numquam Rachelis suæ amplexum deseruit, sed diem Pastoralis officij curis, noctem, Deo offerebat. Quo tempore quidquid de mystica Theologia à summis viris, hoc est Dionysio, Bernardo, Bonauentura, Gersone, scriptum est, studiosè legens, has gemmas super aurũ, & topazion pretiosas nobis ministrauit. Quibus ego legendis tantopere delectatus sum, vt verè affirmare possim, me nihil hactenus in vita legisse, quod acriores pijs hominibus stimulos ad cælestis Philosophiæ amorem adderet, maioremque lucem ijs, qui huic studio dediti sunt, præferret*. Hactenus Granatensis.

Vrgente eodem Ludouico, præter dictum Compendium spiritualis doctrinæ scripsit.

Stimulum Pastoris, quo accendit Præsules ad suorum gregum custodiam. Primò Vlysipone, deinde Romæ anno 1572. & Parisijs anno 1583.

Hi duo libri, scilicet de Mystica Theologia cum altero, qui & Stimulus Pastorum dicitur, mirificè Sanctum Carolum Boromæum oblectabant, vt in mensa frequentiùs legi Sanctus hic Cardinalis iuberet. Vox Turturis Grauinæ *p. 2. cap. 23.*

Edidit quoque.

Catechismum; sed Lusitano idiomate, vt rudiores Parochi faciliùs intelligerent, & populum edocerent.

Tradidit *Præterea expositiones in quosdam Psalmos difficiliores*.

Item Introductionem ad veram sapientiam.

Collationes centum quadraginta sex.

Epi-

Epitomen ex vitis Pontificum, Regum Portugalliæ, & Saracenorum.

De eo Antonius Senensis Lusitanus *in Chronico an.* 1550. *fol.* 324. *& in Biblioth. Ordinis pag.* 48. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*, Fernandez *de Scriptoribus Ordinis*, Plodius *part.* 2. *lib.* 4. Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 4. *tit.* 16. *num.* 1.

IOSEPHVS de TEXEIRA, Lusitanus, ad Ordinem nostrum admissus, adolescens politioris litteraturæ flores collegit; ætate deinde prouectior, studia sectatus est grauiora. Factus igitur egregius Theologus, & Orator, è cathedra parili laude docuit, & suggestu. Hinc Regi Lusitano Henrico fuit à concionibus sacris. Hoc obeunte diem extremum, sequutus est partes Antonij, quem postea Philippus Rex II. Hispaniarum à Lusitaniæ Regno deiecit. Texeira cum ipso Antonio expulso, & alijs in Galliam venit, vbi scripsit egregiè.

De Portugalliæ ortu, regni initijs, denique de rebus à Regibus, vniuersoque regno praclarè gestis Compendium. Parisijs apud Ioannem Mettayer 1582. in 4. tractat in hoc Libro de Legitima Antonij in Lusitaniam successione.

Aduersus hunc Librum insurrexit Eduardus Nonius à Leone, & publicauit Censuras suas in Libellū de Lusitanorum Regum origine &c.

Iosephus negauit Eduardo Nonio se fuisse dicti libelli Authorem. Captus fuit ab Hispanis ad Insulas Tertias in nauali prælio, quo Antonij extincta est factio.

Hic liber adiudicatus fuit Stephano Lusiniano Cyprio etiam nostri Ordinis, de quo in hoc anno.

Eius quoque nomen præfert:

Exegesis Genealogica, siue explicatio Arboris gentilitiæ Gallorum Regis Henrici IV. Nauarræ III. huius nominis, Regum XXXIX. ex Historicis Latinis, Gallicis, Italicis, Castellanis, & Portugallensibus delineata. Lugduni Batauorum 1592. apud Franciscum Raphelengiū in 4.

Ita Biblioth. Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 626. *colum.* 1.

AVRELIVS COSIMVS, Patria Senensis, vir ingenio præstans, atque eruditionis laude clarus, transtulit in Italicam linguam Athanasij Nelli Librum.

De Origine SS. Imaginis B. Virginis à Quercu prope Viterbium.

Claruit circa annum nati Saluatoris 1590.

Hæc desumpsimus ex Marraccio *in Bibl. Mariana*, & Hyacintho de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

IOANNES GARGANVS Pedemōtanus, Salutiēsis, inter Philosophos, Theologos, Poetas, & Oratores sui temporis, non postremus edidit in laudem B. Virginis opus prænotatum.

Parthenia Quod tribus libris distinctum prodijsse Firmi anno 1603. testatur Franciscus Augustinus *in Catalogo Scriptorum Pedemontanorum.*

Clarebat anno orbis à Christo redempti 1590.

LVDOVICVS de TORRES Hispanus, Conuentus Burgensis filius, cuius memoriam celebrans in Concer. Prædic. Alphonsus Fernandez appellat morum probitate clarum, Ecclesiastem egregium, Theologumque eruditum. Edidit.

Declamationes VI. in Antiphonam Salue Regina, mira doctrina, & eloquentia refertas. Romæ, typis Ascanij, & Hieronymi Donangelorum anno 1592. in 8.

Item hispanicè.

Veinte, y quatro discursos sobre los pecados de la lengua, como se destinguen, y de la grauedad de cada vno dellos. Burgis 1590. in 4. Barcinone apud Sebastianum de Cormellas 1607.

Latinè quoque prodijt; & Italicè Romæ, interprete Hercule Bentiuolia Typis Ascanij Donangeli 1592. in 8.

Morti soluit debita anno salutiferæ Natiuitatis 1590. Ita Alphonsus Fernandez. At Ioannes Marieta dicit non ante annum 1592. Romæ mortuum esse. Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 2. *fol.* 53. *col.* 2. Marraccius *part.* 2. *fol.* 56. Hyacinthus de Parra *in Catalogo Manuscrip.*

MELCHIOR VARACENSIS, Polonus, S. Th. Magister, cui præter eruditio-

ditionem, & doctrinam, morum, ac vitæ integritas non parum ornamenti attulit. Sua vita irreprehensibili Dæmonibus erat terrori. Scripsit Polonico idiomate.

De Confraternitate Sanctissimi Rosarij B. Virginis librum.

De quo præclarè admodum loquũtur Abraham Bzouius in opere de rebus gestis in Polonia Ordinis Prædicatorum *cap. 12.* Simon Starouolscus *in Elogijs, & vitis C. Poloniæ Scriptorum,* Alphonsus Fernandez *in Concertat. Prædicat.* Vox Turturis P. Grauinæ *p. 2. cap. 23. pag. 175.*

Hic anno 1602. cum sanus, & integer existeret, illam diem vltimam esse diuinitus admonitus, sibi administrari petijt sacramenta, & superlectum recumbens, Oleo Sancto inunctus in Conuentu Vilnensi placido fine animam reddidit Deo. Grauina ibidem.

VINCENTIVS de BOSNA Dalmata, prope Ragusium vir eruditione non minus, quàm vitæ, morumque integritate conspicuus, edidit latinè (vt ex Ambrosio Gozeo refert in Concertatione Prædicatoria Alphonsus Fernandez)

De Rosario Beatissimæ Virginis lib. vnum.

Item Carmina latina, & alia.

Claruit circa annum salutiferi partus 1590. Ambrosius Gozzeus, Plodius *de vir. ill. p. 2. lib. 4.*

VINCENTIVS FERRINI à Castro nouo in Caferoniana ora Tusciæ apud Montem Apeuninum inter Lucam, & Rhegium celebris Prædicator, Vicarius Generalis S. Inquisitionis, Parmæ.

Edidit *Tria Alphabeta exemplaria lingua italica.* Primum Venetijs apud Io: Dominicum Imberti 1595. in 12. ad Cardinalem Alexandrinum ex Ord. nostro Prædicatorum assumptum.

Alterum Venetijs 1590. apud Erasmum Viotti. Ad Sereniss. Ducem Parmensem, Placentinum, & Principem Altamuranum, Ranutium Farnesium in 12. Nescio an ediderit Tertiũ.

PETRVS CHRISPVS, è Turri de Græco, Conuentus Sancti Dominici de Neapoli filius, lector Sacræ Theologiæ. Lingua Italica edidit *De Origine, ac causa Confraternitatis Sanctissimi nominis Dei.*

De Iuramento.

De Purgatorio.

De Diuina adoratione.

De Blasphemijs.

De Deuoto, ac pio documento ad Fratres Confraternitatis nominis Iesu.

De Indulgentijs, gratijs, ac priuilegijs concessis Confratribus Societatis nominis Iesu à Pio IV. à Pio V. & Gregorio XIII. PP. *Maximis, Optimis.*

Lingua verò latina librum de Officio, Letanijs nominis Iesu.

Viuebat hoc anno.

Theodorus Vallus Priuernas *in Compendio part. 5.*

ANTONIVS PARABOSCVS eloquentissimus sui temporis, cuius meminit *in Encyclopedia* Camerata anno 1590. edidit.

Quadragesimale, aliasque conciones.

RAYMVNDVS SAENZ, Hispanus, patriam habuit *Autol,* quod est Oppidũ Diæcesis Calagurritanæ Diæcesis. Nostram Religionem iniuit in Conuentu Cæsaraugustano, quem prudentissimè postea rexit. Scripsit lingua Hispana.

Historia de Predicadores.

Eius fit mentio à Bibliotheca Hispana, à Hyacintho de Parra *in Catalogo Scriptorum Ord. m.s.*

STEPHANVS LVCINIANVS, corruptè Lusignanus, Cyprus è Nicosia, sanguine nobilissimo, vtpotè, de regali stirpe Regum Cypri, moribus probatissimus, religione insignis, eruditus Magister S. Theologiæ, & studiosissimus priscorum, & modernorum Annalium indagator. Scripsit:

Chronicon de Regno Cyprio recognitum, & auctum, Parisijs editum.

Cosmographiã de Insula Cypria Gallicè, Parisijs apud Gulielmum Chaudere 1579.

Arborem Animæ, & eius potentiarum.

Arborem familiæ Lusignanæ, siue Lucinianæ.

Catalogum virorum illustrium veteris, & noui Testamenti.

Librum Imperatorum, & Regum, qui professi Religionẽ fuere. Parisijs excusũ.

Arborem de machina Orbis, dicatam Gregorio XIII. Pont.

Arborem Regum Lusitanorum. Hac impressa fuit furtiuè sub alio nomine.

Thesaurum omnium Principum Orbis à creatione Vniuersi vsque ad annum 1584.

Arborem Comitũ Bononiensium, Galliæ.

Arborem Ducum Lotaringiæ.

Arborem Regum Troianorum, Gallorum, Francorum & Sicambrorum.

Librum de Melusina reformata, continentem sexaginta geneologias Meronei, illegitimi filij Theodorici II. Regis Austrasiæ, & Burgundiæ:

Arborem Naturæ Angelicæ.

Librum doctrinalem, pro monachis Mendicantibus, hoc est, quo eos tuetur.

Scripsit Gallicè *Apologiam (la defense) religiosorum aduersus eos, qui blaterant dicentes pauperum, inutilium, & negligentium esse religiosos Ordines; non autem diuitum, atque nobilium*. Parisijs apud Carolum Rogerium anno 1581.

Historiam item, siue Compendiariam descriptionem Geneologiarum, affinitatum, & gestorum omnium Principum, qui dominati sunt Regnis Hierosolymæ, Cypri, Armeniæ, & finitimarum regionum. Gallicè. Parisijs apud Gulielmum Chaudiere anno 1579.

Geneologias Valesiorum, Borboniorum, Lucinianorum. Gallicè. Parisijs apud Ioannem Clericum le Clere, & alios.

Et multa alia opera, & Opuscula, inter quæ Corona Luciniana plurimũ commendatur, siue Liber quinque coronarum. Excusus Parisijs.

Vixit vsque ad annũ labentẽ 1590. Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, & Plodius *de viris illust. part. 2. lib.* 4. Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 251. & 252.

Anno 1591.

MELCHIOR MOSTICENSIS Polonus, doctissimus, & pijssimus inter omnes religiosos suæ Prouinciæ Poloniæ; acerrimus persequutor hæreticorum, mirabilis in confutandis eorum dogmatibus. Concionator vehementissimus, & talis, vt suo verbo ignito vniuersam Sarmatiam ad se raperet. Quadam vice cum de finali Iudicio prædicaret, visus est vultus eius ignitus, ex quo radios vndequaque eiaculabatin auditores. Stanislaus Oricouius refert in Quincunxe, quod cum Leopoli concionem haberet, & & infelicem tragædiam Dathan, & Abiron narraret, tantum incussit terrorem in auditores, vt omnibus videretur terrã hiscere, quasi niteretur homines deglutire, & pertrahere ad inferos viuos. Iocolouius doctissimus scriptor, & Concionator Regis Stephani in libro partitionum Ecclesiasticarum, delineando perfecti Oratoris conditiones, huiusmodi illum exoptat, *qualem quondam mirabamur* (sunt eius verba) *in hoc ipso Melchiore Dominicano, non magis voce, quam vita, & moribus concionatore, qui totam illam orationem acumine quodam condiebat.*

Conuertit suis prædicationibus plura millia hæreticorum, & quamuis multis laboribus occupatus, numquam à prædicatione diuini verbi cessabat. Bis in die persoluebat officium defunctorum, semel pro mortuis, & iterum pro se ipso, qui assiduè recogitabat de morte. In precibus quà voce, quà mente fundendis planè multus. Somni, cibique parcissimus; ita vt multari natura ipsa parsimonijs putabatur: macerabat enim suum corpus quotidie ieiunijs, vigilijs, disciplinis. Patientissimus toto suæ vitæ decursu. In ærumnis, & iniurijs nulla audita est ad eius ore lamentatio, nisi bis tantum: *Benedictus Deus.* In maximis autem tribulationibus illud Psalmi pronunciabat: *Ecce in flagellis paratus sum.* Quater fuit in sua Prouincia Prior Prouincialis, rexitque Prouinciam illam admirabili exemplo virtutũ viginti quinque annos. Tres Episcopatus, scilicet Camenez, Premisliæ, ac Leopolis sibi à Sigismundo Augusto Rege Polono oblatos constantissimè recusauit. Plura alia lege apud citandos Auctores. Obijt Cracouiæ, vbi legitur hoc Epitaphium:

R. P. F. Melchiori à Mosciska, S. Theologiæ doctori, feruentissimo Prædicatori

tori, acerrimo Fidei catholicæ defēsori, huius Conuentus filio, patri, ac benefactori olim per viginti quinque annos Prouinciali Poloniæ, Patres Conuentus obseruantiæ ergo posuerunt. Obijt anno D. 1591. *die* 19. *Maij, ætatis verò suæ anno* 80.

Scripsit diffusam, & pulcherrimam Epistolam deploratoriam Bernardino Ochino Senensi, qui defecerat ab Ecclesia.

Abraham Bzouius, Plodius *de vir. illust. part.* 2. *lib.* 4. Martyrologium Dominicanum hunc inter Beatos confessores Ordinis nostri refert his verbis: *Fr. Melchior Mosticensis Polonus, ad decrepitam vsque ætatem, vitam duxit Sanctissimam, Episcopatu, alijsque honoribus pro Religionis amore repudiatis, bonorum operum plenus cælo fruitur sempiterno.*

Vox Turturis Grauinæ *part.* 2. *cap.* 23. hæc habet: *Noster P. F. Melchior Mosticensis Polonus in oratione feruentissimus, in reparanda religione indefessus, in hæreticis confutandis acerrimus, non tam verbo, quàm moribus concionator eximius, qui & illud sibi dictum à quodam sene cum professionem emitteret,* Talem te serua in posterum, qualem fore proposuisti, cum habitum induisti, *pro viribus adimpleuit: non leui perfectionis fama, diem pariter clausit extremum.*

IOANNES BRV de la Madalena, etsi eximia doctrina, docendi facilitate, ingenijque polleret acumine, nihilominus, vt probitate vitam excoleret, conuertit se ad Ascetica, & edidit typis Hispanicè.

Excelencias de Santa Maria Madalena. Romæ apud Bartholomæum Bonfadium 1591.

Obras espirituales de diuersos en prosa, y verso en la fiesta de la Madalena, que se hizo en Roma. Apud Dominicū Bassam 1591. in 8.

Vertit quoque ex latino Syluestri Prieratis Ord. Prædicatorum Sacri Palatij Apostolici Magistri.

El coloquio entre Christo, y la Madalena. Apud Titum, & Paulum de Diana 1588. in 8.

Præterea concinnauit:

La vida de S. Elena madre del Emperador Constantino 1576. *in* 8.

Huius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 505. *colum.* 1. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

TIMOTHEVS BOTONIVS, Perusinus Etruscus S. Th. Magister eruditus, prædicator celebris, & poeta, vir singulari perfectione, speculum quidem religionis. Fuit Inquisitor Ianuensis ab anno 1582. vsque ad annum sequentem 1583. mense Octobri. In Electione Generalis Constabilis, quæ fuit an. 1580. per Breue Apostolicum propositus est etiam ad Generalatum à Papa. Fuit Vicarius Ordinis Romæ & Constabilis, & Beccariæ. A sacris confessionibus Duci Sabaudiæ: at renunciauit officio. Calluit linguam Græcam, Hispanam, & Gallam: hinc transtulit ab his idiomatibus in linguam Etruscam quedam opera spiritualia, & præsertim ab Hispano in italicam primam partē Centuriarum Ordinis editam à nostro Ferdinando de Castillo. Venetijs 1589 in folio apud Damianum Zenarum.

Item opus, cui titulus: Auuertimenti spirituali.

Item librum epistolarum spiritualium ad diuersos omnis status, & conditionis, atque vtriusque sexus homines ab optimo & integerrimo viro Ioanne de Auila hispanicè editarum; quas transtulit in idioma Etruscum. Florentiæ apud Philippum Vintam 1596. in 8.

Librum de Contractibus.

Scripsit carmine etrusco soluto quatuor libros Regum.

Librum Sermonum de tempore, & de sanctis.

Librum sexcentum sententiarum in varijs materijs.

Centurias Ordinis nostri ab an. 1216. *in quibus continentur, quæ singulis annis in Orbe, in nostra Religione, in Prouincia Etrusca, & in ciuitate Perusina euenerunt.*

Obijt anno 1591. Perusij.

Seraphinus Razius, Ambr. Gozzeus, Plodius *de vir. illust. part.* 2. *lib.* 4. Antonius Lusitanus *in Bibl. Ord. pag.* 234.

LVDOVICVS RENGINO, Mexici natus est. In prouincia Mexicana

Eee 2 Or-

Ordinis nostri vota nuncupauit solemnia, pietate floruit, & doctrina. Linguis Indiarum, scilicet Mexicana, Mysteca, Zapoteca, Mije, Chachona, & Tarasca edidit.

Tractatus varios.

Item sermones Festorum, quæ in ea celebrantur Prouincia.

De eo Antonius de Leone in Bibliotheca Indica occidentali tit. 18. Augustinus Danila Padilla in fine Historiæ Prouinciæ Mexicanæ, Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. fol. 49. colum. 1.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.* Fernandez *lib. 1. Historiæ Ecclesiasticæ cap. 31.*

Adhuc non legi sub quibus vixerit annis.

PETRVS de Monte Nigro ex Conuentu de Atocha in Prouincia Guatemalæ fuit operarius valde proficuus, scripsit.

Librum de Rosario.

Item *de Imagine S. Mariæ de Atocha*, qui manuscriptus seruatur ibidem.

Eius meminerunt Zepeda *in Historia eiusdem sacræ Imaginis cap. 24. fol. 299.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

PHILIPPVS GVIDIVS, Florentinus, Serenissimæ Principis Vrbinatis à sacris confessionibus, vir grauis, ac doctus, moribus apertus, animoque sincerissimus, ob quæ, & peritiam in moralibus, in primis charus erat principibus, & plebeis. Philosophiam, ac sacras litteras magno auditorum plausu, ac fructu explicauerat plures annos. His omnibus integritatẽ adnectere maximopere conabatur. Scripsit.

Vitam Catharinæ Ricciæ Sanctimonialis Monasterij nostri S. Vincentij Pratensis, Florentiæ an. 1622.

De qua videndi sunt Seraphinus Razius, Choquetius *de Visceribus Maternis B. Virginis erga Ordinem Prædicatorum, Illustrissimus Dom. Cattari Episcopus Fesulanus, Dom. Syluanus.*

Razius, Plodius, Illustrissimus, & Reuerendiss. Trepolus *in Meditatione Passionis Dominicæ*, Baccius *in vita S. Philippi Nerij*, Vox Turturis Patris Grauinæ *part. 2. cap. 23.* Franciscus Marchesius *in Diario Virginis*, Dominicus Marchesius *in Sacro Diario die 2. Februarij*, Marracius *in Lilijs Marianis*, Elogia mea, scilicet Religio Liliata, & alij.

VALERIVS MOSCHETTA, Patauinus, Prouinciæ S. Dominici, S. Th. Magister pius, ac doctus. Scripsit:

Vitam S. Vincentij Confessoris.

Vitam S. Iustinæ Virginis, ac Martyris.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris ill. part. 2. lib. 4.*

MATTHIAS IVONVS Aquarius ab Aquaro oppido, quod ab Eboli duodecim milliaria distat, S. Theologiæ Magister, Decanus Neapolitani Collegij Theologorum, Poeta, Philosophus, Orator, & magnus Theologus, in almo Gymnasio Neapolitano ab anno 1572. vsque ad annum 1588. Regius, & publicus Metaphysicus. Mediolanensis studij Regens. Legit Venetijs. Multos annos in Vrbe Roma fuit ordinarius (vt nunc dicunt) Theologiæ cathedraticus. Anno 1569. in Vniuersitate Taurinensi publicus lector datus Theologiæ in præambulo suæ lecturæ orauit dissertissimè de excellentia Sacræ Theologiæ, orationemque Hieronymo de Rouere Archiepiscopo dictæ ciuitatis dicauit. Vir quidem & vitæ probitate, & religionis ardore nulli religiosorum secundus. Poeta (vt dixi) fuit eximius; vt videre licet ex elegia, qua cecinit Sixti V. Pontificis Maximi gesta.

In Capitulo Generali Romano anno 1580. pro sua Regni prouincia definiuit. Eandem quoque moderatus est Prior Prouincialis. Nostram Religionem, in patriam suam Conuentum construens introduxit. Ab humanis anno 1591. in Conuentu S. Dominici Neapolitano excessit.

Edidit super vniuersam Logicam subtilissima commentaria.

Commentaria in quatuor libros Sententiarum.

Dilucidationes in duodecim libros Metaphysicæ cum quibusdam Theorematibus.

Additiones super 8. libros de Physico Auditu, & de Anima ad quæstiones Ferrariensis. Romæ 1575. & iterum Venetijs

netijs 1601. apud Hæredem Hieronymi Scoti, & alibi pluries.

Item *De concordia idearum*. *De mixtione elementorum*, in qua ostenduntur elementa in mixto remanere virtualiter. Romæ 1577.

Lectionarium, cui titulus: *Lectionum in primam Philosophiam*, vt dici solet, Principum in Neapolitano Gymnasio habitum. Auctore F. Matthia Aquario, Ord. Præd. publico, ac ordinario Metaphysico.

Compilauit iuxta D. Thomæ sententiam & doctrinam tractatus tres subtilissimos formalitatum, idest distinctionum, identitatum, & de significationibus terminorum. Opus celeberrimum de contradictionibus, seu controuersijs inter D. Thomam, & omnes alios Theologos, & Philosophos.

Librum de memoria, & reminiscentia, nec non de artificiosa memoria.

Postillam in duodecim Prophetas Minores, & in aliqua alia loca sacræ Scripturæ.

Quatuor libros sententiarum Capreoli ab innumeris ferè, quibus antea scatebant mendis, & erroribus vindicauit, auctoritatibus sacræ Scripturæ, Conciliorum, & sanctorum Patrum roborauit, illustrauitque quam plurimis alijs opinionibus Theologorum cum antiquorum, tum neotericorum, quos Xysto V. Pontifici Maximo dicauit.

Item Epitomen Logices. Neapoli, apud Constantinum Vitalem, anno Domini 1605. in folio.

Librum de potentijs Animæ.

Et multa alia opera dicunt edidisse.

Eius meminerunt Mazzella *in Descriptione Principatus Citra*. Lusitanus *in Bibl. fol.* 174. Ambrosius Gozzeus *in Catalogo*, Plodius *de viris illust. part. 2. lib. 4.* Paulus Portarius Massensis *epist. ad Lectorem in lib. 1. Sententiarum Io. Capreoli*, Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 421. *post medium*.

THOMAS GRATIANVS, Perusinus, ingenio acri, & præditus pietate. A teneris annis futurarum virtutum spem dedit magnam, quæ ætatem maturiorem non fefellit. Dans enim acriter operam studijs, magnus euasit Theologus æui sui, virque multæ eruditionis. Scripsit:

De Bireto rubro à Summo Pontifice dando Cardinalibus Regularibus.

Hoc Cardinali Alexandrino B. Pij V. ex sorore nepoti dicauit. Gregorius verò XIV. illud Cardinalibus Regularibus concessit, & Innocentius IV. in Concilio Lugdunensi I. Galerum rubrum Hugoni nostro donauit.

Viuebat Gratianus an. 1591. Lucarinus, & Fontana *de Prou. Rom. cap. 6.*

FRANCISCVS PIVS (siue vt Galli eum appellant) de la Pie, patria Pictauiensis, studiorum cursu emenso, vt totum saluti se impenderet proximorum, Edidit:

Confessionem generalem excerptam è Sanctis Ecclesiæ Patribus. Lutetiæ apud Michaelem Busetum.

Non reperio quo vixerit tempore.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 1. fol.* 505.

Franciscus verè quidem Pius; ex sua enim doctrina Sanctum Bonauenturam imitans, pietatem eliciebat. Sic ille: *Hic est fructus omnium scientiarũ, vt in omnibus ædificetur fides, honorificetur Deus, componantur mores, hauriantur consolationes, quæ sunt in vnione Sponsi, & Sponsæ*. Hoc lumine Pius iste Religiosus feliciter sua studia dirigebat.

HYACINTHVS ESQVIVEL, Cantaber, Patria, & Conuentu Victoriæ, Collega S. Gregorij Vallisoletani, cui apud Luconias mors illata fuit ab idolatris. Scripsit Artemet

Vocabularium Linguæ Iaponicæ, & Hispanicæ.

Item *Doctrinam Christianam.*

Eius meminerunt Aduarte *lib. 2. Historiæ Philippinarum*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo Scriptorum Ord. m. s.*

FRANCISVS de Sancta Cruz, vir doctissimus, à nostris satis laudatus, in Collegio Sancti Thomæ Aquinatis Hispalensis vrbis studiorum exercuit Præfecturam. Edidit.

Super Totam Summam Theologiæ S. Thomæ doctissima Commentaria.

Eius meminerunt Ioannes Lopez Episcopus Monopolitanus in Historia Dominicana *part. 4. lib. 1. cap.* 44. Biblio-

bliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 363. colum. 2.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Dominicanis m. s.*

PETRVS FAY, ob insignem doctrinam, religionem, & assiduitatem docendi, ac prædicandi in nostra Religione notissimus, & in sæculo, edidit

Commentaria super Additiones ad 3. Partem D. Thomæ.

Sæpius citatur à Diana, & ab alijs, eiusque meminerunt Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.* & alij.

ANTONIVS de AVILA, Prouinciæ Mexici, insignis Theologus, alijsque disciplinis liberaliter exornatus, instruendæ cupidissimus gentis suæ. Scripsit:

Arte para saber la lengua Mexicana.

Eius meminerunt Historia Ordinis nostri Lopez *part. 4. lib. 4. cap. 55.* Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 1. fol. 81. colum. 1.*

Anno 1592.

VINCENTIVS CALCIVS Soncinensis, Episcopus Venusinus, Philosophus acutissimus, à secretis, siue primò scriba, deinde Prouincialis Terræ Sanctæ, & socius Magistri Generalis Hippolyti Mariæ Beccariæ, postremò à Gregorio XIV. die 18. Febr. 1591. Episcopus Venusinus deligitur. Episcopales ædes restaurauit dirutas, & collapsas, populumque sibi commissum verbo, & exemplo instruxit. Perrexit ad Christum die 3. Maij anno 1598. in sua cathedrali depositus. Fuit Poeta eruditus. Eius sunt illa carmina in sepulchro F. Benedicti Herba Episcopi Casalensis.

Mantua quem tollis neptunus Brixia Rhenum
Herba dedit florem, sed Canis ore virum:
Quem Pius instituit Pastoris munere fungi,
Frigida mors Vmbris reddidit ossa suis.

Scripsit *In octo libros Physicorum.* Neapoli, ex Typographia Iosephi Cacchij 1592. ad Eminentissimum, & Reuerendissimum S. R. E. Cardinalem, S. Theol. Mag. F. Hieroymum Bernerium de Corrigio Ord. Præd. Episcopum Asculanum in 8.

Scripsit etiam super Animam, & Metaphysicam.

Vghellus *tom. 7. Ital. sacræ*, Fontana *in Theatro part. 1. cap. 5. tit. 625. num. 4.* Plodius *de vir. illust. part. 2. lib. 4.* Fernandez *lib. 9. Rosarij cap. 30. nu. 102.* & Hyacintus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

DIDACVS MASIVS VALENTINVS, Vilarealensis, quod est Oppidū domo, natione Hispanus, & in florentissima Valentinorum Academia professor publicus, alumnus Cœnobij Valentini, in quo interpretatus est S. Thomam summa cum laude.

Obijt post quatuordecim annos, quos in scholastico munere desudauerat. Anno scilicet Orbis redempti 1608. Morte interceptus reliquit inedita.

In Summam Theologiæ D. Thomæ duo magna volumina.

Commentaria in libros de Cælo.

In tres libros de Anima.

De Generatione, ac Meteororum.

Vernacula lingua composuit.

Vida de San Iacinto. Valentiæ 1594. in 8.

Vida de Santo Thomas de Aquino.

Vida de Santa Ines de Monte Policiano, y de otras Bienauenturada Virgines del Orden de Predicatores.

Typis dedit *Commentaria in vniuersam Aristotelis Dialecticam vnà cū quæstionibus, in duos tomos diuisa.* Valentiæ, apud Petrum Patricium 1592. in 4. Coloniæque 1618. in 4.

Commentaria in vniuersam Philosophiam Aristotelis, vna cum quæstionibus &c. hoc est, in octo libros Physicorū, duobus alijs voluminibus. Valentiæ 1599. in 4. & Coloniæ 1610.

De Ente, & proprietatibus eius; Metaphysicam disputationem. 1578. *in* 8.

De Transcendentibus Tractatum.

De Elementis disputationem, VI. libris comprehensam. De eo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 229. & 230.* Petrus Augustinus Morla *in Præfatione Emporij Iuris.*

SE-

SEBASTIANVS CATTANEVS, Mediolanensis, à Clemente VIII. hoc anno 1592. die 25. Iunij Episcopus Chiemensis in Alemania creatur, daturque suffraganeus Archiepiscopo Salisburgensi etiam in Alemania. At ingrauescente ætate vtramquem dimisit Ecclesiam, & factus est Viglieuanensis Episcopi in Lombardia coadiutor cum futura successione. Verùm ipse obijt antequam dicta Ecclesia suo vacaret Pastore. Ex Act. Consist. Clementis VIII. Pontificis Maximi, & Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 4. *tit.* 85. & alibi pluries. Scripsit:

De Confessione aduersus hæreses nostri temporis, cui præfixit titulum Enchiridion.

Item de Censuris Eccles.

Grauina, Gozzeus, Plodius *in Appendice.*

Viuebat anno 1605.

VINCENTIVS de las CASAS, Hispalensis ex Conuentu Mexicano. Fuit Dominici à Betancos in Christo filius, vix prima exacta ætate Deo se in nostra Religione sacrauit. Per omnes disciplinarum gradus, ad culmen peruenit Sophiæ. Philosophicas, & Theologicas perhonorificè docuit facultates. Demum historias transferens animum ad scribendas reliquit m. s.

Historia de S. Domingo de la Provincia de Mexico.

Huius meminerunt Antonius Leonius *in Bibl. Indica*, Augustinus Dauila Padilla *in Historia lib.* 2. *cap.* 68. Bibliotheca Hispana Nicolai *part.* 2. *fol.* 261. *colum.* 1. Hyacinthus de Parra *in Compendio Scriptorum Ord. m. s.*

EMANVEL de CRVCE, Lusitanus sese Ordini nostro addixit. Fuit vir grauis, & doctus. In orientali plaga Indiæ Lusitanorum meritissimè Generalem Vicarium egit. Scripsit idiomate Lusitano:

Da *Christiandade d'Oriente.*

De illo Georgius Çardoso *in Agiologio Lusitano* 6. *Iunij lit.* 9. Bibliotheca Hispana Nicolai *part.* 2. *Append. fol.* 322. *colum.* 1. Hyacinthus de Parra *in Catalogo Script. Ordinis m. s.*

VENERABILIS P. F. IOANNES de COBOS, Conuentus Ocaniensis, in noua Hispania, & in Philippinis egregiè laborauit. Tandem à Barbaris in fine Iunij 1592. in Insula Formosa occisus occubuit. Euulgauit, quam composuerat accuratè,

Philippinam Descriptionem.

De eo Remesal *lib.* 11. *Prouinciæ Chiapæ cap.* 7. *num.* 5. *cap.* 9. *num.* 1. & 8. *cap.* 10. & 11. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

Anno 1593.

IOANNES VINCENTIVS Asturicensis, seu de Astorga, emissa professione, primis Logicæ rudimentis, & philosophicis litteris operā dedit. Dictis studijs absolutis, maxima animi contentione ad Theologiam positiuā, scholasticam, & dogmaticam hauriendas se contulit: quas & totas imbibit. Adeo doctus euasit, vt publicum in Salmanticensi Schola S. Theologiæ plures annos egerit Professorem: Fuit Procurator in Capitulo Generali habito Venetijs anno 1592. pro sua prouincia, quando constitutus fuerat Ordinis Procurator, & etiam Vicarius Generalis: quare inter diffinitores illius Capituli primo loco in hunc modum recensetur. *Fratre Ioanne Vincentio Asturicense, Magistro, Procuratore Ordinis in Curia Romana, Vicario Reuerendissimi Generalis, Diffinitore Prouinciæ Hispaniæ.* Romam igitur accitus ibi suas cumulatissimè partes impleuit; & in Sapientia docēdo, Vrbs admirata est sapientiam tanti viri. Designatus fuit confessarius Alberti Cardinalis Archiducis, Belgij Gubernatoris. At ad cælestia vocatus est anno 1595. 15. Kalendas Nouembris Aetatis suæ LI. Iacet in nostro templo S. Mariæ super Mineruam ante Aræ Maximæ gradus prope Marcum Valadares Compestellanum Procuratorem, & Vicarium Generalem Ordinis nostri, elogio sequenti in tumulo constituto, quod iam pene totum deletum conspicimus.

D.O.M.

D. O. M.
Fratri Io: Vincentio Asturicensi
Ord. Prædic.
S.Theologiæ inter primos Salmaticen.
Professori,
Prudentia, virtute, ac doctrina prædito,
Procuratoris,& Vicarij Generalis
Muneribus Romæ perfuncto:
Ac demum Philippi II. Catholici
Regis delectu
A sacris confessionibus
Alberti Cardinalis Archiducis Austriæ,
Gall. Belgij Gubernat.
Publico commodo designato:
Dumque iter adornat, in cælum recipitur.
Frater Laurentius Fernandez
Mag. Sodalis eius
Poni curauit.
Vixit Annos LI. Obijt Kal. Nouembris
MDLXXXXV.

Edidit eruditissimum librum Romæ *de habituali gratia Christi in prælectionibus habitis in Romana Sapientia*, ibidem impressum, & recusum Neapoli in Typographia Lazari Scorrigij 1625 in folio.

Item *Librum de Origine Gratiæ*.

Fontana *in Theatro part. 2. de Procuratoribus General. Ordinis*, Plodius *in Appendice*; Aubertus Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap.* 147. qui de illo hæc habet: *Fuit inter Theologos Hispanos æuo suo celeberrimus*. At errat subdendo: *Florebat anno* 1596. cum viuere desijsset anno 1595.

CLEMENS GIFFONELLVS Atripaldensis, in vlteriori Prouincia Picentina, quam vulgo appellant Principatum vltra, suæ patriæ Conuentus alumnus, summus Theologus, & Philosophus, doctrinæque Caietani acerrimus propugnator. In pluribus Conuentibus suæ prouinciæ cum maximo Auditorum prouentu aperuit ludum. Legit quoque stipendio magno conductus in Vniuersitate Caietana. *Plura subtilissima scripsit, & præcipue copiosissimum indicem super quodlibeta Heruæi continentem vniuersam doctrinam illius.*

Item Apologeticam quæstionem de prædicatione naturali, & per se singularis de se ipso, in quo Porphirij, D. *Thomæ, & Caietani sententia sustentatur*. Ad Fr: Hieronymum Calatia dictum de Angri virum doctissimum Ord. Prædicatorum.

Alia plura reliquit inedita.

Vallus *in Compendio de viris illustr. Prou. Regni part.* 5.

ALEXIVS GARCIA, Prouinciæ Nouæ Hispaniæ, pietate, ac eruditione insignis, præter Philosophicas, & Theologicas disciplinas, floruit mathematicis, & maximè illis, quas facultates medias appellamus. Edidit hispanicè:

Calendario perpetuo: Matriti.

Huius meminerunt Augustinus Dauila Padilla *in Historia dictæ Prouinciæ*; Bibliotheca Hispana Nicolai *in Appendice fol.* 314. *colum.* 2.

FERDINANDVS CASTILLVS maximum Ordinis, & eloquentiæ decus, patria Granatensis, Pinciæ se nostræ dedit Religioni. In eius vrbis Collegio S. Gregorij nauauit operam litteris. Deinde, vt moris est in Ordine nostro, cæpit profiteri cum laude Philosophiam, ac Sacram Theologiam. In Oratoria postea se exercuit, & sacras habendo ad populum conciones, ab omnibus probabatur. Eloquentissimo stylo suauiter mouebat animos, & trahebat. Fama vndique applaudente, vt diceret ibi, translatus in Curiam fuit. Facultatem suam dicendi æquo magis, & conspectiore loco exercens, vt se reddidit clariorem, ita omnibus chariorem. Et ne otiosa esset oratio Ferdinando, viuere cæpit vitam austeriorem. Tres integros dies singulis hebdomadibus panem tantùm sumebat, & aquam. Lecto, æque ac mensa vtebatur paulò asperiori. Ante annum 1568. Cænobij Matritensis, sequentibusque Medinensis Præfecturam cum laude administrauit. A Philippo II. Rege Hispaniarum, vt numerum regiorum Concionatorum adaugeret, & alia pleraque ardua negotia absolueret, reuocatus fuit Matritum. Non minori erat iudicio Ferdinandus, quã litteris, & integritate.

Anno 1578. interfecto Sebastiano Rege Lusitano, ei successit in Regno Henricus Cardinalis, suus patruus, qui fuit

fuit filius Regis Emanuelis, alij dicunt nepos, & frater Ioannis III. Regis Lusitani, qui cesserat fato anno 1557. Genealog Henning.& Sanctius. Cumque Rex Cardinalis cadentis esset ætatis, Regno consulere, priusquam mortalitatem expleret, cogitauit. Igitur tam opulenti, nobilis, vastique Imperij sibi successorem destinaturus, animos consanguineorum incendit, inter ceteros Philippi II. Regis Hispaniarum, qui Henrici Regis Cardinalis nepos fuerat à sorore, scilicet filius Isabellæ. Ab hoc, vt eius partes, Ioannes Tellez Giron Dux Vrsaonensis apud Henricum Regem Cardinalem, eiusque Senatores ageret, renunciatur. Et quamuis Tellez in negotijs pertractandis esset integer, & dexterrimus, nihilominus huic comitem dedit Castillum, quo in omnibus tantæ rei momentis Legatus viro pari eloquentia, & industria præclarissimo vteretur. Matritum è Lusitania rediens, eam famam eximiæ integritatis, profundæ litteraturæ, prudentiæque in maximis expertę negotijs sibi adeptus est, vt nouis in dies à Rege honoribus augeretur. Quare Philippus, quem Ferdinandi Principis morum cultura summopere adurgebat, Castillum, vt suauissimam Principem prolem dirigeret eius pueritiam institueret, litteris, & pietate teneros mores imbueret, dedit in Præceptorem. Hunc tamen honorem Religiosissimo viro nondum delibatum cita mors, quæ anno Redemptionis 1593. quarto Kal. Aprilis obtigit, rapuit ex inuidia. De eo hæc Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 284.* *Præter doctrina, morumque grauitatis, & ingenij, ex concionatorio munere præcipuam quandam singularis facundia obtinuit laudem, vt à viro quodam aulico magni nominis eius temporis æquali sæpius inculcatum sciam, haud minus suauiter, quàm Fabricij cuiusdam Denticij eximij per id tempus citharadi melodiam, Ferdinandi declamantis sermones ad circumstantium aures peruenire.* Hæc illa.

Edidit Duas centurias Historiæ Ordinis nostri lingua Castellana elegantissimo stylo, cuius inscriptio:

Historia general de Santo Domingo, y de su Orden, duabus partibus. Prior pars prodijt Matriti apud Ioannem Cuesta 1584. in folio.

Posterior Pinciæ 1592. in folio ex officina Didaci Fernandez.

Deinde vtraque Pinciæ anno 1612. in folio.

Hanc in Italicum sermonem transtulit Fr. Timotheus Boton. Venetijs, anno 1589. Apud Damianum Zenarum in folio.

Commendant Ferdinandum Martyrologium nostrum Dominicanum, in Annalibus passim Maluenda, Plodius, Lopez 4. *p.* & innumeri.

Anno 1594.

SEVERINVS CRACOVIENSIS Polonus, S. Theologiæ Magister Theologus profundissimus, in sanctarum historiarum versatus cognitione, inuictus fidei pugil, in canonizatione nostri S. Patris Hyacinthi Poloni confessoris vigilantissimus Procurator apud summum Pontificem. Natus fuerat hebræus, at deinde baptizatus, & factus Dominicanus euasit perfectissimus christianus. Ad confutãdos hæreticos, ad defensandam Ecclesiam, ad hæreses extirpandas composuit ex doctrina Sanctissimi Præceptoris S. Thomæ.

Theatrum, seu potius Officinam Concionatorum. Ad Serenissimum, & potentissimum Regem Poloniæ, ac Suetiæ &c. Sigismundum Tertium. Venetijs Ad societatem minimam, an. 1597. in folio.

Opus de vita, & miraculis S. Hyacinthi Confessoris Prædicatorum Ordinis ante canonizationem eiusdem Sancti patratis. Ad eundem Serenissimum Regem Polonorum, Suetorum, Gothorum, & Vuandalorum, Ducemque Lituaniæ, Russiæ, Prussiæ, Mazoniæ, Samogitiæ, Podoliæ, Giuoniæ, Pomeraniæ, Finlandiæ &c. Sigismundum III.

Hæresum à D. Thoma confutatarum Generalem Elenchum instar Arboris.

Indicem de Christi geneologia ad Sixtum V.

Turrim Babelis, in qua explicat hæreses, quæ fuerunt vsque ad hæc tempora.

Epitomen ex vitis Pontificum, Regum Portugalliæ, & Saracenorum.

De eo Antonius Senensis Lusitanus *in Chronico an.* 1550. *fol.* 324. *& in Biblioth. Ordinis pag.* 48. Antonius Possevinus *in Apparatu sacro*, Fernandez *de Scriptoribus Ordinis*, Plodius *part.* 2. *lib.* 4. Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 4. *tit.* 16. *num.* 1.

IOSEPHVS de TEXEIRA, Lusitanus, ad Ordinem nostrum admissus, adolescens politioris litteraturæ flores collegit; ætate deinde prouectior, studia sectatus est grauiora. Factus igitur egregius Theologus, & Orator, è cathedra parili laude docuit, & suggestu. Hinc Regi Lusitano Henrico fuit à concionibus sacris. Hoc obeunte diem extremum, sequutus est partes Antonij, quem postea Philippus Rex II. Hispaniarum à Lusitaniæ Regno deiecit. Texèira cum ipso Antònio expulso, & alijs in Galliam venit, vbi scripsit egregiè.

De Portugalliæ ortu, regni initijs, denique de rebus à Regibus, vniuersoque regno praclarè gestis Compendium. Parisijs apud Ioannem Mettayer 1582. in 4. tractat in hoc Libro de Legitima Antonij in Lusitaniam successione.

Aduersus hunc Librum insurrexit Eduardus Nonius à Leone, & publicauit Censuras suas in Libellū de Lusitanorum Regum origine &c.

Iosephus negauit Eduardo Nonio se fuisse dicti libelli Authorem. Captus fuit ab Hispanis ad Insulas Tertias in nauali prælio, quo Antonij extincta est factio.

Hic liber adiudicatus fuit Stephano Lusiniano Cyprio etiam nostri Ordinis, de quo in hoc anno.

Eius quoque nomen præfert:

Exegesis Genealogica, siue explicatio Arboris gentilitiæ Gallorum Regis Henrici IV. Nauarræ III. huius nominis, Regum XXXIX. ex Historicis Latinis, Gallicis, Italicis, Castellanis, & Portugallensibus delineata. Lugduni Batauorum 1592. apud Franciscum Raphelengiū in 4.

Ita Biblioth. Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 626. *colum.* 1.

AVRELIVS COSIMVS, Patria Senensis, vir ingenio præstans, atque eruditionis laude clarus, transtulit in Italicam linguam Athanasij Nelli Librum.

De Origine SS. Imaginis B. Virginis à Quercu prope Viterbium.

Claruit circa annum nati Saluatoris 1590.

Hæc desumpsimus ex Marraccio *in Bibl. Mariana*, & Hyacintho de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

IOANNES GARGANVS Pedemōtanus, Salutiēsis, inter Philosophos, Theologos, Poetas, & Oratores sui temporis, non postremus edidit in laudem B. Virginis opus prænotatum.

Parthenia Quod tribus libris distinctum prodijsse Firmi anno 1603. testatur Franciscus Augustinus *in Catalogo Scriptorum Pedemontanorum.*

Clarebat anno orbis à Christo redempti 1590.

LVDOVICVS de TORRES Hispanus, Conuentus Burgensis filius, cuius memoriam celebrans in Concer. Prædic. Alphonsus Fernandez appellat morum probitate clarum, Ecclesiastem egregium, Theologumque eruditum. Edidit.

Declamationes VI. in Antiphonam Salue Regina, mira doctrina, & eloquentia refertas. Romæ, typis Ascanij, & Hieronymi Donangelorum anno 1592. in 8.

Item hispanicè.

Veinte, y quatro discursos sobre los pecados de la lengua, como se destinguen, y de la grauedad de cada vno dellos. Burgis 1590. in 4. Barcinone apud Sebastianum de Cormellas 1607.

Latinè quoque prodijt; & Italicè Romæ, interprete Hercule Bentiuolia Typis Ascanij Donangeli 1592. in 8.

Morti soluit debita anno salutiferæ Natiuitatis 1590. Ita Alphonsus Fernandez. At Ioannes Marieta dicit non ante annum 1592. Romæ mortuum esse. Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 2. *fol.* 53. *col.* 2. Marraccius *part.* 2. *fol.* 56. Hyacinthus de Parra *in Catalogo Manuscrip.*

MELCHIOR VARACENSIS, Polonus, S. Th. Magister, cui præter eruditio-

ditionem, & doctrinam, morum, ac vitæ integritas non parum ornamenti attulit. Sua vita irreprehensibili Dæmonibus erat terrori. Scripsit Polonico idiomate.

De Confraternitate Sanctissimi Rosarij B. Virginis librum.

De quo præclarè admodum loquũtur Abraham Bzouius in opere de rebus gestis in Polonia Ordinis Prædicatorum *cap.* 12. Simon Starouolscus *in Elogijs, & vitis C. Poloniæ Scriptorum*, Alphonsus Fernandez *in Concertat. Prædicat.* Vox Turturis P. Grauinæ *p.* 2. *cap.* 23. *pag.* 175.

Hic anno 1602. cum sanus, & integer existeret, illam diem vltimam esse diuinitus admonitus, sibi administrari petijt sacramenta, & superlectum recumbens, Oleo Sancto inunctus in Conuentu Vilnensi placido fine animam reddidit Deo. Grauina ibidem.

VINCENTIVS de BOSNA Dalmata, prope Ragusium vir eruditione non minus, quàm vitæ, morumque integritate conspicuus, edidit latinè (vt ex Ambrosio Gozeo refert in Concertatione Prædicatoria Alphonsus Fernandez)

De Rosario Beatissimæ Virginis lib. vnum.

Item Carmina latina, & alia.

Claruit circa annum salutiferi partus 1590. Ambrosius Gozzeus, Plodius *de vir. ill. p.* 2. *lib.* 4.

VINCENTIVS FERRINI à Castro nouo in Caferoniana ora Tusciæ apud Montem Apenninum inter Lucam, & Rhegium celebris Prædicator, Vicarius Generalis S. Inquisitionis, Parmæ.

Edidit *Tria Alphabeta exemplaria lingua italica*. Primum Venetijs apud Io: Dominicum Imberti 1595. in 12. ad Cardinalem Alexandrinum ex Ord. nostro Prædicatorum assumptum.

Alterum Venetijs 1590. apud Erasmum Viotti. Ad Serenifs. Ducem Parmensem, Placentinum, & Principem Altamuranum, Ranutium Farnesium in 12. Nescio an ediderit Tertiũ.

PETRVS CHRISPVS, è Turri de Græco, Conuentus Sancti Dominci de Neapoli filius, lector Sacræ Theologiæ. Lingua Italica edidit De *Origine, ac causa Confraternitatis Sanctissimi nominis Dei.*

De Iuramento.

De Purgatorio.

De Diuina adoratione.

De Blasphemijs.

De Deuoto, *ac pio documento ad Fratres Confraternitatis nominis Iesu.*

De Indulgentijs, gratijs, ac priuilegijs concessis Confratribus Societatis nominis Iesu à Pio IV. à Pio V. & Gregorio XIII. PP. *Maximis, Optimis.*

Lingua verò latina librum de Officio, Letanijs nominis Iesu.

Viuebat hoc anno.

Theodorus Vallus Priuernas *in Compendio part.* 5.

ANTONIVS PARABOSCVS eloquentissimus sui temporis, cuius meminit *in Encyclopedia* Camerata anno 1590. edidit.

Quadragesimale, aliasque conciones.

RAYMVNDVS SAENZ, Hispanus, patriam habuit *Autol*, quod est Oppidũ Diœcesis Calagurritanæ Diœcesis. Nostram Religionem iniuit in Conuentu Cæsaraugustano, quem prudentissimè postea rexit. Scripsit lingua Hispana.

Historia de Predicadores.

Eius fit mentio à Bibliotheca Hispana, à Hyacintho de Parra *in Catalogo Scriptorum Ord. m.s.*

STEPHANVS LVCINIANVS, corruptè Lusignanus, Cyprus è Nicosia, sanguine nobilissimo, vtpotè, de regali stirpe Regum Cypri, moribus probatissimus, religione insignis, eruditus Magister S. Theologiæ, & studiosissimus priscorum, & modernorum Annalium indagator. Scripsit:

Chronicon de Regno Cyprio recognitum, & auctum, Parisijs editum.

Cosmographiã de Insula Cypria Gallicè, Parisijs apud Gulielmum Chaudere 1579.

Arborem Animæ, & eius potentiarum.

Arborem familiæ Lusignanæ, siue Luciniana.

Catalogum virorum illustrium veteris, & noui Testamenti.

Librum Imperatorum, & Regum, qui professi Religionẽ fuere. Parisijs excusũ.

Arborem de machina Orbis, dicatam Gregorio XIII. Pont.

Arborem Regum Lusitanorum. Hac impressa fuit furtiuè sub alio nomine.

Thesaurum omnium Principum Orbis à creatione Vniuersi vsque ad annum 1584.

Arborem Comitũ Bononiensium, Gallia.

Arborem D utum Lotaringiæ.

Arborem Regum Troianorum, Gallorum, Francorum & Sicambrorum.

Librum de Melusina reformata, continentem sexaginta geneologias Merouei, illegitimi filij Theodorici II. Regis Austrasiæ, & Burgundiæ.

Arborem Naturæ Angelicæ.

Librum doctrinalem, pro monachis Mendicantibus, hoc est, quo eos tuetur.

ScripsitGallicè *Apologiam (la defense) religiosorum aduersus eos, qui blaterant dicentes pauperum, inutilium, & negligentium esse religiosos Ordines; non autem diuitum, atque nobilium.* Parisijs apud Carolum Rogerium anno 1581.

Historiam item, siue Compendiariam descriptionem Geneologiarum, affinitatum, & gestorum omnium Principum, qui dominati sunt Regnis Hierosolymæ, Cypri, Armeniæ, & finitimarum regionum, Gallicè. Parisijs apud Guilielmum Chaudiere anno 1579.

GeneologiasValesiorum, Borboniorum, Lucinianorum. Gallicè. Parisijs apud Ioannem Clericum le Clere, & alios.

Et multa alia opera, & Opuscula, inter quæ Corona Luciniana plurimũ commendatur, siue Liber quinque coronarum. Excusus Parisijs.

Vixit vsque ad annũ labentẽ 1590. Lusitanus *in Bibl.* Ambrosius Gozzeus, & Plodius *de viris illust. part.* 2. *lib.* 4. Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 251. & 252.

Anno 1591.

MELCHIOR MOSTICENSIS Polonus, doctissimus, & pijssimus inter omnes religiosos suæ Prouinciæ Poloniæ; acerrimus persequutor hæreticorum, mirabilis in confutandis eorum dogmatibus. Concionator vehementissimus, & talis, vt suo verbo ignito vniuersam Sarmatiam ad se raperet. Quadam vice cum de finali Iudicio prædicaret, visus est vultus eius ignitus, ex quo radios vndequaque eiaculabatur in auditores. Stanislaus Oricouius refert in Quincunxe, quod cum Leopoli concionem haberet, & & infelicem tragædiam Dathan, & Abiton narraret, tantum incussit terrorem in auditores, vt omnibus videretur terrã hiscere, quasi niteretur homines deglutire, & pertrahere ad inferos viuos. Ioceolouius doctissimus scriptor, & Concionator Regis Stephani in libro petitionum Ecclesiasticarum, delineando perfectiOratoris conditiones, huiusmodi illum exoptat, *qualem quondam mirabamur* (sunt eius verba) *in hoc ipso Melchiore Dominicano, non magis voce, quam vita, & moribus concionatore, qui totam illam orationem acumine quodam condiebat.*

Conuertit suis prædicationibus plura millia hæreticorum, & quamuis multis laboribus occupatus, numquam à prædicatione diuini verbi cessabat. Bis in die persoluebat officium defunctorum, semel pro mortuis, & iterum pro se ipso, qui assiduè recogitabat de morte. In precibus quà voce, quà mente fundendis planè multus. Somni, cibique parcissimus; ita vt multari natura ipsa parsimonijs putabatur: macerabat enim suum corpus quotidie ieiunijs, vigilijs, disciplinis. Patientissimus toto suæ vitæ decursu. In ærumnis, & iniurijs nulla audita est ad eius ore lamentatio, nisi bis tantum: *Benedictus Deus.* In maximis autem tribulationibus illud Psalmi pronunciabat: *Ecce in flagellis paratus sum.* Quater fuit in sua Prouincia Prior Prouincialis, rexitque Prouinciam illam admirabili exemplo virtutũ viginti quinque annos. Tres Episcopatus, scilicet Camenez, Premisliæ, ac Leopolis sibi à Sigismundo Augusto Rege Polono oblatos constantissmè recusauit. Plura alia lege apud citandos Auctores. Obijt Cracouiæ, vbi legitur hoc Epitaphium;

R. P. F. Melchiori à Mosciska, S. Theologiæ doctori, feruentissimo Prædicatori

uiri, acerrimo Fidei catholicæ defẽsori, huius Conuentus filio, patri, ac benefactori olim per viginti quinque annos Prouinciali Poloniæ, Patres Conuentus obseruantiæ ergo posuerunt. Obijt anno D. 1591. *die* 19. *Maij, ætatis verò suæ anno* 80.

Scripsit diffusam, & pulcherrimam Epistolam deploratoriam Bernardino Ochino Senensi, qui defecerat ab Ecclesia.

Abraham Bzouius, Plodius *de vir. illust. part.* 2. *lib.* 4. Martyrologium Dominicanum hunc inter Beatos confessores Ordinis nostri refert his verbis: *Fr: Melchior Mosticensis Polonus, ad decrepitam vsque ætatem, vitam duxit Sanctissimam, Episcopatu, alijsque honoribus pro Religionis amore repudiatis, bonorum operum plenus cælo fruitur sempiterno.*

Vox Turturis Grauinæ *part.* 2. *cap.* 23. hæc habet: *Noster P. F. Melchior Mosticensis Polonus in oratione feruentissimus, in reparanda religione indefessus, in hæreticis confutandis acerrimus, non tam verbo, quàm moribus concionator eximius, qui & illud sibi dictum à quodam sene cum professionem emitteret,* Talem te serua in posterum, qualem fore proposuisti, cum habitum induisti, *pro viribus adimpleuit: non leui perfectionis fama, diem pariter clausit extremum.*

IOANNES BRV de la Madalena, etsi eximia doctrina, docendi facilitate, ingenijque polleret acumine, nihilominus, vt probitate vitam excoleret, conuertit se ad Ascetica, & edidit typis Hispanicè.

Excelencias de Santa Maria Madalena. Romæ apud Bartholomæum Bonfadium 1591.

Obras espirituales de diuersos en prosa, y verso en la fiesta de la Madalena, que se hico en Roma. Apud Dominicũ Bassam 1591. in 8.

Vertit quoque ex latino Syluestri Prieratis Ord. Prædicatorum Sacri Palatij Apostolici Magistri.

El coloquio entre Christo, y la Madalena. Apud Titum, & Paulum de Diana 1588. in 8.

Præterea concinnauit:

La vida de S. Elena madre del Emperador Constantino 1576. *in* 8.

Huius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 505. *colum.* 1. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m.s.*

TIMOTHEVS BOTONIVS, Perusinus Etruscus S.Th. Magister eruditus, prædicator celebris, & poeta, vir singulari perfectione, speculum quidem religionis. Fuit Inquisitor Ianuensis ab anno 1582. vsque ad annum sequentem 1583. mense Octobri. In Electione Generalis Constabilis, quæ fuit an. 1580. per Breue Apostolicum propositus est etiam ad Generalatum à Papa. Fuit Vicarius Ordinis Romæ & Constabilis, & Beccariæ. A sacris confessionibus Duci Sabaudiæ: at renunciauit officio. Calluit linguam Græcam, Hispanam, & Gallam: hinc transtulit ab his idiomatibus in linguam Etruscam quedam opera spiritualia, & præsertim ab Hispano in italicam primam partẽ Centuriarum Ordinis editam à nostro Ferdinando de Castillo. Venetijs 1589 in folio apud Damianum Zenarum.

Item opus, cui titulus: Auuertimenti spirituali.

Item librum epistolarum spiritualium ad diuersos omnis status, & conditionis, atque vtriusque sexus homines ab optimo & integerrimo viro Ioanne de Auila hispanicè editarum; quas transtulit in idioma Etruscum. Florentiæ apud Philippum Vintam 1596. in 8.

Librum de Contractibus.

Scripsit carmine etrusco soluto quatuor libros Regum.

Librum Sermonum de tempore, & de sanctis.

Librum sexcentum sententiarum in varijs materijs.

Centurias Ordinis nostri ab an. 1216. *in quibus continentur, quæ singulis annis in Orbe, in nostra Religione, in Prouincia Etrusca, & in ciuitate Perusina euenerunt.*

Obijt anno 1591. Perusij.

Seraphinus Razius, Ambr. Gozzeus, Plodius *de vir. illust. part.* 2. *lib.* 4. Antonius Lusitanus *in Bibl. Ord. pag.* 234.

LVDOVICVS RENGINO, Mexici natus est. In prouincia Mexicana

Ordinis nostri vota nuncupauit solemnia, pietate floruit, & doctrina. Linguis Indiarum, scilicet Mexicanæ, Mysteca, Zapoteca, Mije, Chachona, & Tarasca edidit.

Tractatus varios.

Item sermones Festorum, quæ in ea celebrantur Prouincia.

De eo Antonius de Leone in Bibliotheca Indica occidentali tit. 18. Augustinus Dauila Padilla in fine Historiæ Prouinciæ Mexicanæ, Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. fol. 49. colum. 1.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m.s.* Fernandez *lib. 1. Historia Ecclesiastica cap. 31.*

Adhuc non legi sub quibus vixerit annis.

PETRVS de Monte Nigro ex Conuentu de Atocha in Prouincia Guatemalæ fuit operarius valde proficuus, scripsit.

Librum de Rosario.

Item *de Imagine S. Mariæ de Atocha,* qui manuscriptus seruatur ibidem.

Eius meminerunt Zepeda *in Historia eiusdem sacræ Imaginis cap. 24. fol. 299.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

PHILIPPVS GVIDIVS, Florentinus, Serenissimæ Principis Vrbinatis à sacris confessionibus, vir grauis, ac doctus, moribus apertus, animoque sincerissimus, ob quæ, & peritiam in moralibus, in primis charus erat principibus, & plebeis. Philosophiam, ac sacras litteras magno auditorum plausu, ac fructu explicauerat plures annos. His omnibus integritatē adnectere maximopere conabatur. Scripsit.

Vitam Catharinæ Ricciæ Sanctimonialis Monasterij nostri S. Vincentij Pratensis. Florentiæ an. 1622.

De qua videndi sunt Seraphinus Razius, Choquetius *de Visceribus Maternis B. Virginis erga Ordinem Prædicatorum, Illustrissimus Dom. Cattari Episcopus Fesulanus, Dom. Sylnanus.*

Razius, Plodius, Illustrissimus, & Reuerendiss. Trepolus *in Meditatione Passionis Dominicæ,* Baccius *in vita S. Philippi Nerij,* Vox Turturis Patris Grauinæ *part. 2. cap. 23.* Franciscus Marchesius *in Diario Virginis,* Dominicus Marchesius *in Sacro Diario die 2. Februarij,* Marracius *in Lilijs Marianis,* Elogia mea, scilicet Religio Liliata, & alij.

VALERIVS MOSCHETTA, Patauinus, Prouinciæ S. Dominici, S. Th. Magister pius, ac doctus. Scripsit:

Vitam S. Vincentij Confessoris.

Vitam S. Iustinæ Virginis, ac Martyris.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris ill. part. 2. lib. 4.*

MATTHIAS IVONVS Aquarius ab Aquaro oppido, quod ab Eboli duodecim milliaria distat, S. Theologiæ Magister, Decanus Neapolitani Collegij Theologorum, Poeta, Philosophus, Orator, & magnus Theologus, in almo Gymnasio Neapolitano ab anno 1572. vsque ad annum 1588. Regius, & publicus Metaphysicus. Mediolanensis studij Regens. Legit Venetijs. Multos annos in Vrbe Roma fuit ordinarius (vt nunc dicunt) Theologiæ cathedraticus. Anno 1569. in Vniuersitate Taurinensi publicus lector datus Theologiæ in præambulo suæ lecturæ orauit dissertissimè de excellentia Sacræ Theologiæ, orationemque Hieronymo de Rouere Archiepiscopo dictæ ciuitatis dicauit. Vir quidem & vitæ probitate, & religionis ardore nulli religiosorum secundus. Poeta (vt dixi) fuit eximius, vt videre licet ex elegia, qua cecinit Sixti V. Pontificis Maximi gesta.

In Capitulo Generali Romano anno 1580. pro sua Regni prouincia definiuit. Eandem quoque moderatus est Prior Prouincialis. Nostram Religionem, in patriam suam Conuentum construens introduxit. Ab humanis anno 1591. in Conuentu S. Dominici Neapolitano excessit.

Edidit super vniuersam Logicam subtilissima commentaria.

Commentaria in quatuor libros Sententiarum.

Dilucidationes in duodecim libros Metaphysicæcum quibusdam Theorematibus.

Additiones super 8. libros de Physico Auditu, & de Anima ad quæstiones Ferrariensis. Romæ 1575. & iterum Venetijs

netijs 1601. apud Hæredem Hieronymi Scoti, & alibi pluries.

Item *De concordia idearum*. *De mixtione elementorum*, in qua ostenduntur elementa in mixto remanere virtualiter. Romæ 1577.

Lectionarium, cui titulus: *Lectionum in primam Philosophiam*, vt dici solet, Principum in Neapolitano Gymnasio habitum. Auctore F. Matthia Aquario, Ord. Præd. publico, ac ordinario Metaphysico.

Compilauit iuxta D. Thomæ sententiam & doctrinam tractatus tres subtilissimos formalitatum, idest distinctionum, identitatum, & de significationibus terminorum. Opus celeberrimum de contradictionibus, seu controuersijs inter D. Thomam, & omnes alios Theologos, & Philosophos.

Librum de memoria, & reminiscentia, nec non de artificiosa memoria.

Postillam in duodecim Prophetas Minores, & in aliqua alia loca sacræ Scripturæ.

Quatuor libros sententiarum Capreoli ab innumeris ferè, quibus antea scatebant mendis, & erroribus vindicauit, auctoritatibus sacræ Scripturæ, Conciliorum, & sanctorum Patrum roborauit, illustrauitque quam plurimis alijs opinionibus Theologorum cum antiquorum, tum neotericorum, quos Xysto V. Pontifici Maximo dicauit.

Item Epitomen Logices. Neapoli, apud Constantinum Vitalem, anno Domini 1605. in folio.

Librum de potentijs Animæ.

Et multa alia opera dicunt edidisse.

Eius meminerunt Mazzella *in Descriptione Principatus Citra*. Lusitanus *in Bibl. fol.* 174. Ambrosius Gozzeus *in Catalogo*, Plodius *de viris illust. part.* 2. *lib.* 4. Paulus Portarius Massensis *epist. ad Lectorem in lib.* 1. *Sententiarum Io: Capreoli*, Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 421. *post medium.*

THOMAS GRATIANVS, Perusinus, ingenio acri, & præditus pietate. A teneris annis futurarum virtutum spem dedit magnam, quæ ætatem maturiorem non fefellit. Dans enim acriter operam studijs, magnus euasit Theologus æui sui, virque multæ eruditionis. Scripsit:

De Bireto rubro à Summo Pontifice dando Cardinalibus Regularibus.

Hoc Cardinali Alexandrino B. Pij V. ex sorore nepoti dicauit. Gregorius verò XIV. illud Cardinalibus Regularibus concessit, & Innocentius IV. in Concilio Lugdunensi I. Galerum rubrum Hugoni nostro donauit.

Viuebat Gratianus an. 1591. Lucarinus, & Fontana *de Prou. Rom. cap.* 6.

FRANCISCVS PIVS (siue vt Galli eum appellant) de la Pie, patria Pictauiensis, studiorum cursu emenso, vt totum saluti se impenderet proximorum, Edidit:

Confessionem generalem excerptam è Sanctis Ecclesiæ Patribus. Lutetiæ apud Michaelem Busetum.

Non reperio quo vixerit tempore.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom.* 1. *fol.* 505.

Franciscus verè quidem Pius; ex sua enim doctrina Sanctum Bonauenturam imitans, pietatem eliciebat. Sic ille: *Hic est fructus omnium scientiarũ, vt in omnibus ædificetur fides, honorificetur Deus, componantur mores, hauriantur consolationes, quæ sunt in vnione Sponsi, & Sponsæ*. Hoc lumine Pius iste Religiosus feliciter sua studia dirigebat.

HYACINTHVS ESQVIVEL, Cantaber, Patria, & Conuentu Victoriæ, Collega S. Gregorij Vallisoletani, cui apud Luconias mors illata fuit ab idolatris. Scripsit Artemet

Vocabularium Linguæ Iaponicæ, & Hispanicæ.

Item *Doctrinam Christianam.*

Eius meminerunt Aduarte *lib.* 2. *Historiæ Philippinarum*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo Scriptorum Ord. n. s.*

FRANCISVS de Sancta Cruz, vir doctissimus, à nostris satis laudatus, in Collegio Sancti Thomæ Aquinatis Hispalensis vrbis studiorum exercuit Præfecturam. Edidit.

Super Totam Summam Theologiæ S. Thomæ doctissima Commentaria.

Eius meminerunt Ioannes Lopez Episcopus Monopolitanus in Historia Dominicana *part.* 4. *lib.* 1. *cap.* 44. Biblio-

bliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol.* 363. *colum.* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Dominicanis m. s.*

PETRVS FAY, ob insignem doctrinam, religionem, & assiduitatem docendi, ac prædicandi in nostra Religione notissimus, & in sæculo, edidit

Commentaria super Additiones ad 3. Partem D. Thomæ.

Sæpius citatur à Diana, & ab alijs, eiusque meminerunt Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.* & alij.

ANTONIVS de AVILA, Prouinciæ Mexici, insignis Theologus, alijsque disciplinis liberaliter exornatus, instruendæ cupidissimus gentis suæ. Scripsit:

Arte para saber la lengua Mexicana.

Eius meminerunt Historia Ordinis nostri Lopez *part.* 4. *lib.* 4. *cap.* 55. Bibliotheca Hispana Nicolai *part.* 1. *fol.* 81. *colum.* 1.

Anno 1592.

VINCENTIVS CALCIVS Soncinensis, Episcopus Venusinus, Philosophus acutissimus; à secretis, siue primò scriba, deinde Prouincialis Terræ Sanctæ; ac socius Magistri Generalis Hippolyti Mariæ Beccariæ, postremò à Gregorio XIV. die 18. Febr. 1591. Episcopus Venusinus deligitur. Episcopales ædes restaurauit dirutas, & collapsas, populumque sibi commissum verbo, & exemplo instruxit. Perrexit ad Christum die 3. Maij anno 1598. in sua cathedrali depositus. Fuit Poeta eruditus. Eius sunt illa carmina in sepulchro F. Benedicti Herba Episcopi Casalensis.

Mantua quem tollit neptunus Brixia Rhenum
Herba *dedit florem, sed* Canis *ore virum:*
Quem Pius instituit Pastoris munere fungi,
Frigida mors Vmbris reddidit ossa suis.

Scripsit *In octo libros Physicorum.* Neapoli, ex Typographia Iosephi Cacchij 1592. ad Eminentissimum, & Reuerendissimum S. R. E. Cardinalem, S. Theol. Mag. F. Hieroymum Bernerium de Corrigio Ord. Præd. Episcopum Asculanum in 8.

Scripsit etiam super Animam, & Metaphysicam.

Vghellus *tom.* 7. *Ital. sacræ*, Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 5. *tit.* 625. *num.* 4. Plodius *de vir. illust. part.* 2. *lib.* 4. Fernandez *lib.* 9. *Rosarij cap.* 30. *nu.* 102. & Hyacintus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

DIDACVS MASIVS VALENTINVS, Vilarealensis, quod est Oppidū domo, natione Hispanus, & in florentissima Valentinorum Academia professor publicus, alumnus Cænobij Valentini, in quo interpretatus est S. Thomam summa cum laude.

Obijt post quatuordecim annos, quos in scholastico munere desudauerat. Anno scilicet Orbis redempti 1608. Morte interceptus reliquit inedita.

In Summam Theologiæ D. Thomæ duo magna volumina.

Commentaria in libros de Cælo.

In tres libros de Anima.

De Generatione, ac Meteororum.

Vernacula lingua composuit.

Vida de San Iacinto. Valentiæ 1594. in 8.

Vida de Santo Thomas de Aquino.

Vida de Santa Ines de Monte Policiano, y de otras Bienauenturada Virgines del Orden de Predicatores.

Typis dedit *Commentaria in vniuersam Aristotelis Dialecticam vnà cū quæstionibus, in duos tomos diuisa.* Valentiæ, apud Petrum Patricium 1592. in 4. Coloniæque 1618. in 4.

Commentaria in vniuersam Philosophiam Aristotelis, vna cum quæstionibus &c. hoc est, in octo libros Physicorū, duobus alijs voluminibus. Valentiæ 1599. in 4. & Coloniæ 1610.

De Ente, & proprietatibus eius; Metaphysicam disputationem. 1578. *in* 8.

De Transcendentibus Tractatum.

De Elementis disputationem, VI. libris comprehensam. De eo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol.* 229. & 230. Petrus Augustinus Morla *in Præfatione Emporij Iuris.*

SE-

SEBASTIANVS CATTANEVS, Mediolanensis, à Clemente VIII. hoc anno 1592. die 25. Iunij Episcopus Chiemensis in Alemania creatur, daturque suffraganeus Archiepiscopo Salisburgensi etiam in Alemania. At ingrauescente ætate vtramquem dimisit Ecclesiam, & factus est Viglieuanensis Episcopi in Lombardia coadiutor cum futura successione. Verùm ipse obijt antequam dicta Ecclesia suo vacaret Pastore. Ex Act.Consist. Clementis VIII. Pontificis Maximi, & Fontana *in Theatro part. 1. cap. 4. tit. 85.* & alibi pluries. Scripsit:

De Confessione aduersus hæreses nostri temporis, cui præfixit titulum Enchiridion.

Item de Censuris Eccles.

Grauina, Gozzeus, Plodius *in Appendice.*

Viuebat anno 1605.

VINCENTIVS de las CASAS, Hispalensis ex Conuentu Mexicano. Fuit Dominici à Berancos in Christo filius, vix prima exacta ætate Deo se in nostra Religione sacrauit. Per omnes disciplinarum gradus, ad culmen peruenit Sophiæ. Philosophicas, & Theologicas perhonorificè docuit facultates. Demum historias transferens animum ad scribendas reliquit m. s.

Historia de S. Domingo de la Prouincia de Mexico.

Huius meminerunt Antonius Leonius *in Bibl. Indica,* Augustinus Dauila Padilla *in Historia lib. 2. cap. 68.* Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. fol. 261. colum. 1.* Hyacinthus de Parra *in Compendio Scriptorum Ord. m. s.*

EMANVEL de CRVCE, Lusitanus sese Ordini nostro addixit. Fuit vir grauis, & doctus. In orientali plaga Indiæ Lusitanorum meritissimè Generalem Vicarium egit. Scripsit idiomate Lusitano:

Da Christiandade d'Oriente.

De illo Georgius Cardoso *in Agiologio Lusitano 6. Iunij lit. 9.* Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. Append. fol. 322. colum. 1.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo Script. Ordinis m. s.*

VENERABILIS P. F. IOANNES de COBOS, Conuentus Ocaniensis, in noua Hispania, & in Philippinis egregiè laborauit. Tandem à Barbaris in fine Iunij 1592. in Insula Formosa occisus occubuit. Euulgauit, quam composuerat accuratè,

Philippinam Descriptionem.

De eo Remesal *lib. 11. Prouinciæ Chiapæ cap. 7. num. 5. cap. 9. num. 1. & 8. cap. 10. & 11.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

Anno 1593.

IOANNES VINCENTIVS Asturicensis, seu de Astorga, emissa professione, primis Logicæ rudimentis, & philosophicis litteris operā dedit. Dictis studijs absolutis, maxima animi contentione ad Theologiam positiuā, scholasticam, & dogmaticam hauriendas se contulit: quas & totas imbibit. Adeo doctus euasit, vt publicum in Salmanticensi Schola S. Theologiæ plures annos egerit Professorem. Fuit Procurator in Capitulo Generali habito Venetijs anno 1592. pro sua prouincia, quando constitutus fuerat Ordinis Procurator, & etiam Vicarius Generalis: quare inter diffinitores illius Capituli primo loco in hunc modum recensetur. *Fratre Ioanne Vincentio Asturicense, Magistro, Procuratore Ordinis in Curia Romana, Vicario Reuerendissimi Generalis, Diffinitore Prouinciæ Hispaniæ.* Romam igitur accitus ibi suas cumulatissimè partes impleuit; & in Sapientia docēdo, Vrbs admirata est sapientiam tanti viri. Designatus fuit confessarius Alberti Cardinalis Archiducis, Belgij Gubernatoris. At ad cælestia vocatus est anno 1595. 15. Kalendas Nouembris Aetatis suæ LI. Iacet in nostro templo S. Mariæ super Mineruam ante Aræ Maximæ gradus prope Marcum Valadares Compestellanum Procuratorem, & Vicarium Generalem Ordinis nostri, elogio sequenti in tumulo constituto, quod iam pene totum deletum conspicimus.

D.O.M.

D. O. M.
Fratri Io: Vincentio Asturicensi
Ord. Prædic.
S. Theologiæ inter primos Salmaticen.
Professori,
Prudentia, virtute, ac doctrina prædito,
Procuratoris, & Vicarij Generalis
Muneribus Romæ perfuncto:
Ac demum Philippi II. Catholici
Regis delectu
A sacris confessionibus
Alberti Cardinalis Archiducis Austriæ,
Gall. Belgij Gubernat.
Publico commodo designato:
Dumque iter adornat, in cælum recipitur.
Frater Laurentius Fernandez
Mag. Sodalis eius
Poni curauit.
Vixit Annos LI. Obijt Kal. Nouembris
MDLXXXXV.

Edidit eruditissimum librum Romæ *de habituali gratia Christi in prælectionibus habitis in Romana Sapientia*, ibidem impressum, & recusum Neapoli in Typographia Lazari Scorrigij 1625 in folio.

Item *Librum de Origine Gratiæ*.

Fontana *in Theatro part. 2. de Procuratoribus General. Ordinis*, Plodius *in Appendice*; Aubertus Miræus *de Scriptoribus sæculi 16. cap.* 147. qui de illo hæc habet: *Fuit inter Theologos Hispanos æuo suo celeberrimus*. At errat subdendo: *Florebat anno* 1596. cum viuere desijsset anno 1595.

CLEMENS GIFFONELLVS Atripaldensis, in vlteriori Prouincia Picentina, quam vulgo appellant Principatum vltra, suæ patriæ Conuentus alumnus, summus Theologus, & Philosophus, doctrinæque Caietani acerrimus propugnator. In pluribus Conuentibus suæ prouinciæ cum maximo Auditorum prouentu aperuit ludum. Legit quoque stipendio magno conductus in Vniuersitate Caietana. *Plura subtilissima scripsit, & præcipue copiosissimum indicem super quodlibeta Herueí continentem vniuersam doctrinam illius.*

Item Apologeticam quæstionem de prædicatione naturali, & per se singularis de se ipso, in quo Porphirij, D. *Thomæ, & Caietani sententia sustentatur*. Ad Fr: Hieronymum Calatia dictum de Angri virum doctissimum Ord. Prædicatorum.

Alia plura reliquit inedita.

Vallus *in Compendio de viris illustr. Prou. Regni part.* 5.

ALEXIVS GARCIA, Prouinciæ Nouæ Hispaniæ, pietate, ac eruditione insignis, præter Philosophicas, & Theologicas disciplinas, floruit mathematicis, & maximè illis, quas facultates medias appellamus. Edidit hispanicè:

Calendario perpetuo: Matriti.

Huius meminerunt Augustinus Dauila Padilla *in Historia dictæ Prouinciæ*; Bibliotheca Hispana Nicolai *in Appendice fol.* 314. *colum.* 2.

FERDINANDVS CASTILLVS maximum Ordinis, & eloquentiæ decus, patria Granatensis, Pinciæ se nostræ dedit Religioni. In eius vrbis Collegio S. Gregorij nauauit operam litteris. Deinde, vt moris est in Ordine nostro, cæpit profiteri cum laude Philosophiam, ac Sacram Theologiam. In Oratoria postea se exercuit, & sacras habendo ad populum conciones, ab omnibus probabatur. Eloquentissimo stylo suauiter mouebat animos, & trahebat. Fama vndique applaudente, vt diceret ibi, translatus in Curiam fuit. Facultatem suam dicendi æquo magis, & conspectiore loco exercens, vt se reddidit clariorem, ita omnibus chariorem. Et ne otiosa esset oratio Ferdinando, viuere cæpit vitam austeriorem. Tres integros dies singulis hebdomadibus panem tantùm sumebat, & aquam. Lecto, æque ac mensa vtebatur paulò asperiori. Ante annum 1568. Cænobij Matritensis, sequentibusque Medinensis Præfecturam cum laude administrauit. A Philippo II. Rege Hispaniarum, vt numerum regiorum Concionatorum adaugeret, & alia pleraque ardua negotia absoluerет, reuocatus fuit Matritum. Non minori erat iudicio Ferdinandus, quã litteris, & integritate.

Anno 1578. interfecto Sebastiano Rege Lusitano, ei successit in Regno Henricus Cardinalis, suus patruus, qui fuit

fuit filius Regis Emanuelis, alij dicunt nepos, & frater Ioannis III. Regis Lusitani, qui cesserat fato anno 1557. Genealog Henning.& Sanctius. Cumque Rex Cardinalis cadentis esset ætatis, Regno consulere, priusquam mortalitatem expleret, cogitauit. Igitur tam opulenti, nobilis, vastique Imperij sibi successorem destinaturus, animos consanguineorum incendit, inter ceteros Philippi II. Regis Hispaniarum, qui Henrici Regis Cardinalis nepos fuerat à sorore, scilicet filius Isabellæ. Ab hoc, vt eius partes, Ioannes Tellez Giron Dux Vrsaonensis apud Henricum Regem Cardinalem, eiusque Senatores ageret, renunciatur. Et quamuis Tellez in negotijs pertractandis esset integer, & dexterrimus, nihilominus huic comitem dedit Castillum, quo in omnibus tantæ rei momentis Legatus viro pari eloquentia, & industria præclarissimo vteretur. Matritum è Lusitania rediens, eam famam eximiæ integritatis, profundæ litteraturæ, prudentiæque in maximis expertę negotijs sibi adeptus est, vt novis in dies à Rege honoribus augeretur. Quare Philippus, quem Ferdinandi Principis morum cultura summopere adurgebat, Castillum, vt suauissimam Principem prolem dirigeret eius pueritiam institueret, litteris, & pietate teneros mores imbueret, dedit in Præceptorem. Hunc tamen honorem Religiosissimo viro nondum delibatum cita mors, quæ anno Redemptionis 1593. quarto Kal. Aprilis obtigit, rapuit ex inuidia. De eo hæc Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 284.* *Præter doctrinæ, morumque grauitatis, & ingenij, ex concionatorio munere præcipuam quandam singularis facundiæ obtinuit laudem, vt à viro quodam aulico magni nominis eius temporis æquali sæpius inculcatum sciam, haud minus suauiter, quàm Fabricij cuiusdam Denticij eximij per id tempus citharœdi melodiam, Ferdinandi declamantis sermones ad circumstantium aures peruenire.* Hæc illa.

Edidit Duas centurias Historiæ Ordinis nostri lingua Castellana elegantissimo stylo, cuius inscriptio:

Historia general de Santo Domingo, y de su Orden, duabus partibus. Prior pars prodijt Matriti apud Ioannem Cuesta 1584. in folio.

Posterior Pinciæ 1592. in folio ex officina Didaci Fernandez.

Deinde vtraque Pinciæ anno 1612. in folio.

Hanc in Italicum sermonem transtulit Fr. Timotheus Boton. Venetijs, anno 1589. Apud Damianum Zenarum in folio.

Commendant Ferdinandum Martyrologium nostrum Dominicanum, in Annalibus passim Maluenda, Plodius, Lopez 4. *p.* & innumeri.

Anno 1594.

SEVERINVS CRACOVIENSIS Polonus, S. Theologiæ Magister Theologus profundissimus, in sanctarum historiarum versatus cognitione, inuictus fidei pugil, in canonizatione nostri S. Patris Hyacinthi Poloni confessoris vigilantissimus Procurator apud summum Pontificem. Natus fuerat hebræus, at deinde baptizatus, & factus Dominicanus euasit perfectissimus christianus. Ad confutandos hæreticos, ad defensandam Ecclesiam, ad hæreses extirpandas composuit ex doctrina Sanctissimi Præceptoris S. Thomæ.

Theatrum, seu potius Officinam Concionatorum. Ad Serenissimum, & potentissimum Regem Poloniæ, ac Suetiæ &c. Sigismundum Tertium. Venetijs Ad societatem minimam, an. 1597. in folio.

Opus de vita, & miraculis S. Hyacinthi Confessoris Prædicatorum Ordinis ante canonizationem eiusdem Sancti patratis. Ad eundem Serenissimum Regem Polonorum, Suetorum, Gothorum, & Vuandalorum, Ducemque Lituaniæ, Russiæ, Prussiæ, Mazoniæ, Samogitiæ, Podoliæ, Giuoniæ, Pomeraniæ, Finlandiæ &c. Sigismundum III.

Hæresum à D. Thoma confutatarum Generalem Elenchum instar Arboris.

Indicem de Christi geneologia ad Sixtum V.

Turrim Babelis, in qua explicat hæreses, quæ fuerunt vsque ad hæc tempora.

Decem volumina amplissima super quatuor Euangelistas.

Clarebat anno 1606. Huius meminerunt Maluenda *in Annalibus*, Abraham Bzouius, Plodius *de viris illustr. p. 2. lib. 4.*

ANTONIVS de SOVSA, filius Dominorum Castanariensium in Regno Lusitano, vir scientiæ, ac morum candore præstantissimus. Ex Vicario Generali Ordinis nostri à Clemente VIII. anno 1594. die 22. Augusti proponitur Visensi Ecclesiæ in Portugalia sub Metropolitana Bracarensi Episcopus. Vixit post annum 1615.

Scripsit Chronica Prouint Lusitanæ.

Fernandez *in Episc. Hispanis*, Plodius *de viris Illustr. Ord. nostri part. 2. lib. 4.* Fontana *in Theatro part. 1. cap. 5. tit. 640. num. 2.*

De altero Antonio de Sousa vide anno 1623.

SIXTVS FABRI Lucensis, Conuentus S. Catharinę de Formello Neapoli alumnus, in quo Dominicanam togam an. 1556. induit. Missus Bononiam studiorum causa, in illis multum profecit. A Seraphino Caballo Magistro Generali in socium, & Prouincialem Terræ Sanctæ ascitus, Ordinis regimini dexteram porrexit incontaminatam. Generalis Procurator, Vicariusque institutus, in quo permansit vsque ad annum 1580. ita se amabilem cunctis exhibuit, vt Gregorius Papa XIII. illum eodem anno 1580. Magistrum Sacri Palatij nominarit, & è mortalium oculis rapto Constabili, communi Patrum suffragio, Generalis Magister anno 1583. fuerit salutatus. Sex annos summa integritate Ordinem regens, Hispaniæ, Lombardiæ, Romanæ, aliasque Regni Neapolitani prouincias visitauit.

Cum autem ad Generale Capitulū ex Sixti V. decreto in Vrbe congregatum Patres accessissent, instante Capitulo, ab Ordinis magisterio an. 1589. ex eo quod Ordinem podagra sæpe sæpius detentus in lecto, deinceps visitare non posset, absoluitur per Pontificem. Tandem in pace quieuit Romæ in Conuentu S. Sabinæ die 16. Iunij anno 1594. Vixit annos LIII. menses 10. dies duos.

Gregorij XIII. iussu Decretalium textum, ceterasque Extrauagantes recognouit, vt castigatiores in lucem prodirent.

Fernandez, Plodius, Lucarinus, & Fontana *in Theatro p. 2. c. 5. num. 49.*

DOMINICVS de NIEVA, patria Riosanus, Salmantinus Religione, ad Philippinas nauigauit orientis plagæ Insulas. Primus ibidem Episcopus. Obijt Matriti 4. Decembris 1594.

Sinarum lingua, & formis edidit.

Memoriale vitæ Christianæ, quod opus valde vtilitatis nomine solet laudari: Conducit plurimùm ad conuersionem Etnicorū. Multa vir iste peregit, quibus Dominicanam familiam decorauit.

Plura de eo Aduarte *lib. 1. Historiæ cap. 42. & 43. & cap. 3. 19. & 64.* Remesal *lib. 11. cap. 7.* Fontana *part. 1. Theatri cap. 5. tit. 465.* Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol 455.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.* Fernandez.

ANTONIVS ORMAZA, natione Hispanus, vir litteris satis peritus; religione tamen insignior, & pietate. Cum laude exegit plurimas præfecturas. Suo exemplo animos subditorum perfacile componebat. Cum Ouetensi Sancti Dominici præesset Cænobio, patrio sermone collegit.

Vida de San Iacinto. Pinciæ 1594. in 4. apud Didacum Fernandez.

Huius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *p. 1. fol. 116. colum. 1.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

Est Cœnobium Ouetense in Vrbe *Ouiedo* apud Astures, siue Asturianos.

IOSEPHVS LVQVIAN, natione Hispanus, in Cœnobio Sancti Onuphrij prope Valentiam, in quo votorum Sacramentum pronunciauit; Sacrę Theologiæ Magister. Pietate, ac rerum sacrarum doctrina conspicuus. At in primis deuotionis erga Deiparam Virginem Rosario inuocandam egregius apud ciues Tarraconenses perpetuus & indefessus promotor. In eiusdem Vrbis principe Templo viginti quinque annos ex Concilij Tridentini sanctione Sacræ Scripturæ interpreta-

tus

tus est lectionem. Hispanicè euulgauit.

Erudicion Christiana, y Discursos predicables, y muy prouechosos, en los quales se dan santos, y saludables auisos à todos estados de hombres, declaranse muchos Euangelios del año.

Præterea *Tratado del Hombre: en el qual se descubren algunas buenas del, y algunas imperfeciones.*

Item *Esplicacion de la conuersion de San Pablo*. Tarracone 1594. in 4.

De illo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 619. colum. 2. circa medium.*

NARCISSVS CAMOS, Hispanus, Prouinciæ Aragoniæ, ingenio, & eruditione laudabilis. Cõtra Iconistas, qui aduersus sacras imagines sub hæc tempora calamitosa blasphemantes effutiebant. Hispaniè scripsit:

De las Imagines del Principado de Cataluña.

Eius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 2. in Appendice folio 334. colum. 1.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.* qui annum, quo vixerit, non recensent.

IOANNES SEGOVIENSIS, Hispanus, cognomentum traxit à patria, in qua nostræ Dominicanæ Familiæ in Sanctæ Crucis cænobio se adiunxit. Pinciæ Collega ad Sancti Gregorij fuit, quem aliter dicunt ad Sancti Gregorij Vallis-oletani. A scientiarum palæstra, in qua nitebat ingenio, ad eloquentiæ studia se conuertit. In hac apud Hispanos visus est triumphare. Quoties diceret, vt theatrum dicenti frequens, & nobilissimum adornarent, vndique accurrebant. Propter eximiã diuinarum scripturarum, totius Theologiæ, quam expositiuam appellant, cognitionem, & dotem omnis generis eloquentiæ, Prædicator Generalis promeruit renunciari. Sæculis elapsis hic titulus in maximo pretio erat. Vt illustri nomenclaturæ magnus Orator corresponderet reipsa, diuinum hoc munus non tantum ipse conatus est pro dignitate administrare, sed cæteris Dei præconibus præbuit formulas egregiè prædicandi. Edidit enim Volumen in quatuor partes diuisum *De prædicatione Euangelica, in quibus de forma* (vt habet inscriptio) *studendi, atque docendi Scripturam sacram, & de Concionatoris officio vberrimè agitur.* Quod quidem ex breuiore Hispano ingens postea edidit Latinum, & prodijt primò Compluti 1573. in folio typis Ioannis Gratiani. Deinde extra Hispaniam in Italia, & maxime Brixiæ anno 1586. in 4. ex Officina Petri Mariæ Marchetti. In prima & secunda parte tractat illud munus rethoricum, quod est docere. In alijs verò duabus alia duo munia docet Prædicatores, scilicet mouere, & delectare.

Reliquit etiam tres tomos, vno cõplectuntur *Sermones de Tempore.*

Altero sermones de Sanctis.

Tertio, Quadragesimale.

Fuit laudabiliter Prior Lucronij, & Carrione.

Obijt mortem in patria 12. Nouembris 1594. alijs, quos non sequor 1592.

De eo scripserunt Colmenares *in Appendice virorum Illustrium Histor. Segouiensis*, Fernandez *in Concertat. Præd.* Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 596. colum. 2. & fol. 597. col. 1.* Hyacinthus de Parra *in Compendio de Scriptoribus Ordinis m. s.* Antonius Lusitanus *in Bibliotheca Ordinis fol. 161,* Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustr. Ordinis part. 2. lib. 4.* Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus fol. 249.*

Fuit & alter Ioannes Segouiensis, qui Coranum (vulgò Alcoranum nominant) hoc est impiam Mahometis legem Turcicam solidis rationibus euellit radicitus, & euertit.

ANGELVS CALEPIVS, Cyprius dominicanæ Religioni ascriptus fuit in Lombardia. Fuit filius S. Catharinæ ad Formellũ Mittitur Vicarius Generalis Prouincię Terræ Sanctæ cũ Cyprũ expugnaretur. Vir probus hortabatur ad pugnam milites christianos, & omnes ad fidem tuendam ad arma prouocabat; infirmis, & vulneratis patientiam suadebat, sacramenta indefessè administrabat infirmis. Subleuabat pauperes eleemosynis, vtque captiuos è manibus redimeret Turcarum, non cessabat vndequaque exquirere pecuniam à potentibus. Erat planè omnibus omnia. Regressus tandem Neapolim, à

Gregorio XIII. die 7. Nouembris anno 1583. institutus fuit Episcopus S. Erini in Græcia, quæ Santorinen. in Actis Consist. appellatur. Cum suæ Ecclesiæ pluribus annis præfuisset optimus pastor, extremum diem feliciter clausit Neapoli currente anno 1594. die 13. Augusti, sepultusque fuit in suo Conuentu in sepulchro fratrum communi.

Scripsit historiam Cypri capti à Turcis.

Antonius Lusit *in Bibl. Ordinis pag.* 21. *&* 22. Seraph. Razius, Fernandez *in Episc. Græc.* Regest. Cancell. Apostolicæ, Fontana *in Theatro part.* 1. *tit.* 514. *num.* 3. & Plodius *de vir. ill. p.* 2. *lib.* 4.

Habetur hæc Historia cum Chronologia nostri Fratris Stephani Luciniani Cyprij de rebus Cypri, & fuit impressa Bononiæ anno Domini 1573. Lusitanus.

BARNABAS de XEA, professione Ordinis Prædicatorum in Historia vrbis Conchensis pagina 309. reponitur inter Scriptores. eiusque meminit Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 146. *colum.* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

MICHAEL de FRAGA Hispanus, Valentinus, cum studij tempus legitimum sub idoneis præceptoribus exegisset, in litteris, & in moribus nomen sibi comparauit illustre. In laudem sui Conuentus, ac illius benefactorum Scripsit hispanicè.

De los bienes hechos al Conuento de Santo Domingo de Valencia, seu de Beneficijs collatis à Regibus, & fidelibus Conuentui Valentino.

De eo Franciscus Diagus, qui eum non semel laudat, Bibliotheca Hispana Nicolai *part.* 2. *fol.* 107. *colum.* 1. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.* qui Melchiorem eum appellat.

PETRVS VERDVGO Sarria ad Nouam transiuit Granatam: zelo catholicæ Religionis enituit, quam vt propagaret, plurimùm insudauit, innumera passus est, laborem non recusauit. Docuit multis annis, nec lectura caruit fructu. Egit Præfectum in Conuentu, quem habitant nostri Fratres Dominicani in oppido Sanctæ Fidei, in nouo Regno Granatensi Indiæ Occidentalis.

Edidit librum de los Mysterios de la Missa. Matriti 1594. in 4.

Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 2. *fol.* 200. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

Anno 1595.

NICOLAVS DIAZ, Lusitanus, S. Theologiæ Magister, religione, rerumque gerendarum peritia clarus, necnon alijs nominibus ab omnibus commendabilis. Præterea celebris deuotionis Sanctissimi Rosarij promotor. Perrexit pietatis ergo in Palestinam. B. Pio V. Pontifici Maximo gratissimus fuit.

Viuebat adhuc an. 1595. quo tempore Ioannes Marieta meminit eius, quem etiam meminerunt Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. pag.* 185. Alphonsus Fernandez, Bibliotheca Hispana, Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illustribus part.* 2. *lib.* 4. Antonius Posseuinus. *Latinè scripsit.*

Officium Sacratissimi Rosarij Deiparæ Virginis.

Officia, vel lectiones Sanctorum aliquot, qui in Lusitano Regno celebrantur.

Lingua verò Portugallensi tradidit luci.

Do Rosario da Nossa Senhora. Olissipone apud Franciscum Correa 1573. in 8.

Tratado del Iuizio final, e vniuersal. 1588. in 4.

Hic lingua Italica cusus fuit Venetijs apud Bapt. Giott. 1597. in 4.

Tratado da Paixaõ de Christo nosso Senhor.

Vida da Serenissima Princesa Dona Ioana filha del Rey Dom Affonso V. de Portugal. Olissipone 1585. in 8.

Iornada da Terra Santa. Ioannes enim Marieta hoc opus tribuit ei.

Eius quoque nomine insignitum prodijt hoc aliud: *Das excellenzas de S. Ioão Battista*.

IVLIVS CAESAR Valentinus, Neapolitanus Carpineti in Gallia Cisalpina Parochus ex idiomate Hispano in linguam Italicam vertit hunc vberem Tractatum, atque vtilem de Iudicio

cio vniuersali, & finali; Quo in opere, præter alia, ad oculum describuntur, Infernus, Purgatorium, Paradisus, Pœna Infernorum, Gloria Cæli, Aduentus Messiæ, necnon Antichristi. Venetijs apud Ioannem Baptistam Ciottum anno 1597.

Ita Antonius Possevinus *tom. 2. Apparatus sacri fol. 304. & ibidem fol. 482. in fine*.

GREGORIUS GARZIA, natione Hispanus, ex Oppido Cozar Toletanæ diœcesis, litteratura multiplici commendabilis. Eruditè scripsit lingua Hispana.

Monarquia de los Incas del Pirù.

Quo tempore vixerit, nescio.

Eius meminit Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 2. fol.* 446. *colum.* 2. 478. *colum.* 1. 627. *colum.* 2.

LUDOVICUS LOPEZ, Hispanus, Cœnobij maioris Matritensis sodalis, eruditus sacræ Theologiæ Magister, celebris Concionator. Quamuis enim in rebus scholasticis præstaret ingenio, & maximè in moralibus, nihilominus videbatur factus ad publicè declamãdum. Inerant enim ad huiusmodi munus cum laude, plausuque exercendum, cuncta penè artis, ac naturæ subsidia. Aspectus illi peræquè compositus, atque grauis, vox elarior, cui cetera, pronunciatio, gestus, motus, atque ipsa verborum adamussim expressio respondebant. Cumulabat has partes arcana ea vis, & gratia dicendi, quam nullus explicauerit. Stylus deinde, ac dictio perinde ad limam expolita (quantum patitur natio illa) vt popularium etiam auribus caderet grata. Erat præterea versatissimus in Scripturis, ac in Patrum auctoritatibus. Non solum in Hispania cum elegantia dixit, sed etiam in Occidentali India plures annos strenuam operam conuertendis ad fidem gentilibus, siue docendis Christianis adhibuit. Quibus omnibus maxima vitæ integritas conferebat. Connexuit instar Catenæ Aureæ.

Summam super quatuor Euangelistas.

Edidit præterea Librum, qui inscriptus est.

Tractatus de Contractibus, & negotiationibus, siue Instructorium negotiantium. Salmanticæ 1592. in folio. Lugduni apud Iuntas anno 1593. Locupletatus fuit opera Matthæi Iurisconsulti, cui ad calcem accessit *Lectio de Iudicibus*.

Protulit alterum, qui *Instructorium conscientiæ dicitur*, duabus partibus, quarum posterior est de Sacramentis. Salmanticæ 1592. & 1594. Brixiæ in Italia apud Petrum Mariam Marchettum anno 1594. & 1596. & antea Lugduni apud Petrum Landry 1588. in 8. & iterum Brixiæ 1604.

In hoc libro se ceteros penè omnes Auctores euoluisse, qui de Casibus Cõsciẽtiæ scripserũt, fatetur. Expendit verò cum aliorum, tum sæpe Doctoris Nauarri sententias, siue Opiniones.

Italicè prodijt opera Camilli Camilli è Latino translatus Venetijs anno 1594. in 4.

Viuebat Matriti anno 1595.

De eo scripserunt Ambrosius Gozeus, Plodius *de viris illustr. Ordinis part. 2. lib.* 4. Marieta, Alphonsus Fernandez, Antonius Possevinus *tom. 2. Apparatus sacri fol. 362. post medium*, Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 2. fol. 38. colum. 2.*

IOANNES MADEIRA, Lusitanus, patria incerta, nostrum Institutum professus, omnigenam litteraturam sedulus ad sacietatem potauit, floruit præsertim historica, & scripsit patria lingna.

Das vidas dos Reis de Portugal:

Adducitur à Fr. Francisco Macedo dudum Soc. Iesu, postea Franciscano in Lusitania sua Liberata pag. 739. à Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 557. colum. 2.*

VINCENTIUS IUSTINIANUS Antistius, Hispanus, Valentinus, Prouinciæ Aragoniæ, Conuentus suæ patriæ filius, aliquando etiam (quod rarò fit) ob excellentem doctrinam Cœnobio Salmantino, Castellæque Prouinciæ adsciptus fuit. Aristotelicus, & summus Theologus erat, & habebatur. Grauissimus in sententijs, vir vndequaque doctissimus, in lectione sacrarum Scripturarum versatus, in euoluendis Annalibus, rerumque antiquarum monumentis vix vlli sua

æta-

ætate solertia, & sedulitate conferendus; sed multò magis religione conspicuus, scripsit latinè.

In vniuersam Logicam Commentaria, quæ iuuenis adhuc composuit.

His accedunt,

Thesaurus quæstionum his, qui, aut disputaturi, aut assertiones defensuri sunt necessarius; Venetijs 1582. in 4. apud Zilettum.

In Opuscula S. Vincentij Ferrerij Adnotationes.

Tractatus de Stigmatibus S. Catharinæ Senensis:

Siue pro S. Catharinæ imaginibus disputatio. Valentiæ, & Barcinone 1583. Antuerpiæ 1611. in Officina Plantiniana vna cum Ioannis Nider de Reformatione Religiosorum libro, & Maioricæ 1616. in 8.

Hæc sententia de imagine S. Catharinæ Senensis à Bonetto Bonetto Eucherij Bonetti fratre Italicè reddita est, & asseruatur in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud eundem Eucherium Bonettum Ord. Præd. m.s. Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri in Appendice ad Bibl. fol.* 141.

Relatio de Inuentione Corporis S. Angelinæ: quam apud D. Thomam Tomajum legere est in Notis ad Luitprandi Chronicon pag. 244.

De S. Raymundo Pennafort in Sanctorum numerum referendo ad Commissarios Apostolicos; Morla teste in Præfatione Emporij Iuris.

Lingua Hispana.

Historia de la Vida, y milagros de S. Vincente Ferrer; libris tribus. Typis data anno 1575. & Valentiæ 1582.

Hanc Italicè vertit Iacobus de Magdalena Dominicanus, Panhormique edidit. Latini Scriptores rerum à S. Vincentio gestarum præcesserant, à quibus noster profecit, Petrus Ranzanus, & Ioannes Antonius Flaminius, cuius, & S. Vincentij, & aliorum Dominicanorum vitas Leander Albertus publicauit.

Hoc opus rursus typis commissum est industria Venerabilis P. Fr. Ludouici de Magdalone prope Casertam, ac Venafrum, pientissimi, & suæ regulæ obseruantissimi viri, constantiæ inflexibilis, Neapoli apud Ioannem Iacobum Carlinum 1613. in 8. cum aliquibus eiusdem Religiosissimi viri P.F. Ludouici Magdalonensis lectoris, & institutoris Congregationis S. Marci de Cauotis in Prouincia Regni, qui fama integritatis vitam obijt diebus nostris in obseruantissimo Cœnobio S. Marci de Cauotis, vbi adhuc integer prostat, vt vidimus.

Vida de S. Pedro Gonzalez Telmo de la Orden de Santo Domingo. Valentiæ 1587. in 8. Huiusque *Additiones* ibidem 1593. in 8.

Scripsit *Veram Relationem vitæ, ac mortis Sancti Ludouici Bertandi Ordinis nostri stylo suaui, & sincero*. Ad Philippum II. Regem Hispaniarum libris duobus. Cæsaraugustæ, ac Valentiæ 1583. in 8. Italicè conuersa fuit Genuæ eodem anno 1583. in 8.

Vida de Fr. Luis de Granada. Valentiæ 1582. in 8.

Tratado de la Concepcion de Nuestra Señora. Oscæ apud Michaelem Petillas in 16 deinde Matriti per Aloysium Sanchez an. 1615. in 8. Ad Margaritam Austriacam, & Maioricæ 1616. in 8.

Item *De S. Officij dignitate, & origine*. Sex libris. Laudatur hoc opus à Ludouico Paramo *libro II. de Origine S. Inquisitionis*, à Petro Augustino Morla *in præfatione Emporij Iuris*. Viuebat hoc anno 1595.

De eo mentionem fecerunt Ioannes Marieta *de Scriptoribus Dominicanis*, Antonius Lusitanus *in Bibl. fol. 267. &* 268. Gregorius Lombardellus Senensis Dominicanus, Plodius *de viris ill. part. 2. lib. 4.* Maluenda *in Annal. ad annum* 1246. Antonius Posseuinus *tom. 3. Appar. sacri fol. 352. in calce*, Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. fol. 262. col. 1. & 2.* Fernandez *in Catalogo*, & Marraccius *part. 2. fol. 433. Bibl. Mariana*.

HENRICVS de ALMEIDA peracto in scholis solito exercitio litterarũ, interpretẽ egit sacræ Theologiæ. Docuitque cum fructu, & laude. Maturus ad Ascetica se conuertit. Rogatus

Ex idiomate Lusitano transtulit Castellanè *Compendio de Doctrina Christiana*, opus Ludouici Granatensis, edi-

edidit que Matriti vna cum Catorze *sermones de las principales fiestas del año*. Matriti 1595.

Ita Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 2. fol. 33. colum. 1. post medium*.

FELICIANVS NINGVARDA è Morbinio, quod est oppidum Vulturenæ, seu Vallis Tellinæ, Conuentus Sancti Antonij eiusdem loci filius, Prou. Lombardiæ, sacris studijs addictus, fauente ingenij acumine, adeo in illis excelluit, vt breui temporis interuallo, Magisterij lauream fuerit consequutus. Generalis Vicarius Ordinis in Germania creatus, ibidem disciplinam claustralem in meliorem normam redegit. Theologiam Viennæ Austriæ summa cum laude publicè docuit. In Synodo Tridentina Procuratoris, Oratoris, ac Theologi personam egit pro Salisburgensi Archiepiscopo, atque coram tot Patrum nobili corona Feliciani sapientia mirum in modum effulsit. Ibi enim summam in dicenda sententia, fideique capitibus definiendis doctrinam suam ostendit. Omne disciplinarum genus à puero iam didicerat, quas grandior professus fuerat in gymnasijs. Ingenio, vt & nomine extitit felix, laboriosus, facundus, ac prudens. Auctoritate Gregorij XIII. à Magistro Ord. iterum in Germaniam, vt moniales nostras ad arctiorem viuendi semitam reduceret, mittitur. Cum autem ibidem Apostolici Visitatoris munus super omnium Ordinum Regulares obiret, ab eodem Gregorio XIII. Scalensis Episcopus in Regno Neapoli sub Metrop. Amalphitana creatur anno 1577. A quo deinde anno 1583. die 29. Iunij translatus est ad Ecclesiã S. Agathæ Gothorum in eodem Regno Neapolitano;

Die 7. Octob. anno 1588. à Sixto V. translatus est ad Ecclesiam Nouocomen. quam etiam Comensem appellant. Ad hanc Sedem euectus, omnem adhibuit curam, vt Clerum, ac populum verbo, & exemplo ad rectam, iuxta Sacri Concilij Tridentini decreta, viuendi formam reduceret. Quod vt faciliùs præstaret, Prouincialem Synodum edidit. Bauariæ Du[illegible] ad Clementem VIII. cum suis filijs, [illegible]ostolicam benedictionem ab illo accepturis, ipsũ legauit, quos iterum reduxit in patriã. Carmelitis domicilium Comi dono dedit; pauperes fouit, veneratus est viduas, quæ verè viduæ erant, subleuauitque ab inopia orphanos larga manu. Virgines dotali subsidio erogato, cælesti, vel terrestri sponso copulauit. Postremò senio confectus ætatis suæ anno septuagesimo octauo, die quinta Ianuarij MDXCV. suorum laborum præmia percepturus, migrauit in cælũ.

Eius corpus ad nostram S. Io: de Pedemonte Ecclesiam delatum, vt ipse mandauerat, conditum est.

Reliquit *Librum de Instructione Episcoporum, & Parochorum*. Seu Manuale visitatorum libros duos. Tractant de visitatione, & de modis visitandi, de instrutione parochialiũ, &c. Romæ 1589.

In Concilio Tridentino euulgauit. *Assertionem Catholicæ fidei aduersus articulos vtriusque confessionis fidei Annæ Burgensis iuris Doctoris, & antea in Academia Aurelianensi professoris*, siue contra Historiam mortis Annæ Burgensis, quæ stultissimo attitulata erat;

Martyrium, deque miraculis hæreticorum.

Hanc confessionem obtulit Senatui Parisiensi, cum Anna propter hæresim esset ad supplicium deducendus. Erat Anna senator Parisiensis.

In hac Assertione agitur *de Immunitate, & interpretatione scripturarum*.

De Traditionibus Apostolicis, & humanis.

De Primatu Pontificis.

De Plerisque alijs, quæ Caluinistæ solent carpere. Præcipuè autem de Sacramentis.

Item *Scripsit defensionem fidei maiorum nostrorum*. Antuerpiæ apud Plantinum 1575.

Opus eruditissimum, impressum Venetijs 1564. de quo Reuerendiss. Magister Ord. F. Vincentius Iustinianus in Epistola ad eum missa sic ait: *Cum lucubrationes à te editas aduersus Annam Burgensem legissem, non mediocri studio elaboratas, visus sum instructam à te aciem videre, vtroque cornu munitissimam, vt dextrum tenerent diuina oracula, sinistrum verò insignis, veneranda-*

daque maiorum auctoritas ab Ecclesiæ crepundijs ad hac vsque tempora producta; tam acriter pugnantem te vidi, vt in vno Anna prostratos esse mihi pollicear omnes ætatis nostræ morbos.

Enchiridion de Censuris, Irregularitate, & de Priuilegiatis curam animarum gerentibus, & iudicibus vtile. Ingolstadij anno D. 1583.

De eo Lusitanus *in Bibl.* Plodius *de viris illustr. part. 2. lib. 4.* Chron. Ciuitatis Comensis. Vghellus *Ital. sacra tom. 5.* Fontana *in Theat. part. 1. cap. 5. tit. 195. num. 2. tit. 511. num. 3. & tit. 532. num. 4.* Ambrosius Gozzeus, Antonius Posseu. *in Appar. sacro*, Miræus *de Scrip. 16.*

IOANNES MARIA SOLARIVS Genuensis duplici titulo venerabilis, scientijs grauioribus, & poetica. Edidit

Officiolum Sacratissimi Rosarij Beatissimæ Mariæ Virginis cum Litanijs ad eandem Deiparam pro singulis Sabbathis mensis, & eiusdem festis solemnibus per totum annum cadentibus. Ticini ex Typographia Andreæ Viani MDXCI. in 12.

Carmina in laudem Fratris Iacobi Min. Obseru. Scriptoris vitæ S. Francisci.

Viuebat hoc anno. Abbas Iustinianus *de Script. Liguribus.*

FRANCISCVS FONTANA, Prouinciæ Lombardiæ, patria Comensis, concionator celebris, Theologus apprimè doctus, cuius cum laude meminerunt Alphonsus Fernandez *in Concert. Præd.* Plodius *de viris illust. Ord. Præd. part. 2. lib. 4.* & Marraccius *in Bibl. Mariana part. 1.*

Edidit *De Rosario Beatissimæ Virginis Mariæ librum vnum.*

Floruit anno ab Aduentu Christi 1595. & fuit Prior in pluribus Conuentibus.

Ambrosius Gozzeus, & supradicti.

ALPHONSVS de MARCO, nobilis Auersanus, vir morum sanctitate insignis, filius Conuentus suæ patriæ, deinde Sãctæ Mariæ Sanitatis de Neapoli, celeberrimus Philosophus, & Theologus, Baccalaureus ordinarius, Regens in studio Generali S. Dominici Neapolitani, in quo munere superis reddidit spiritum. Proximum morti ob eximiam eius doctrinam (vt in Theologorum matricola dicitur) appositus fuit Neapolitano Theologorum Collegio. Scripsit:

Super Logicam Aristotelis.

In Physicam.

Commentaria super tres libros de Anima.

In Metaphysicam.

Librum de ente rationis.

Et circa hæc tempora, quibus clarebat, edebat Commentaria in Summam D. Thomæ, & alia opera præclarissima ex Mazzella *lib. 1. Descriptionis Regni in Descriptione Prouinciæ Terræ Laboris.*

In optimam formam redegit Formalitates Aquarij, præloque consignauit, quas Regis Poloniæ Sigismundi III. Internuntio D. Io: Andreæ Prochncio dicauit: Ita in epistola nuncupatoria dicitur: *Formalitates, iuxta doctrinam Angelici Doctoris* D. *Thomæ Aquinatis ab Admod.* R. P. *Magistro Aquario, in almo Gymnasio Neapolitano Metaphysices publico professore. Nunc demum opera Adm. R. P. F. Alphonsi de Marco Auersani in Regio Conuentu S. Dominici Baccalaurei finita, & in lucem edita.* Vallus *in Compendio part. 5.*

Anno 1596.

ANTONIVS NAVARRO, Natione Hispanus, in nobilissimæ extremæ Oræ Prouincia Ellerenensis, seu ex Vrbe Ilerena, seu Lerena oriundus, celeberrimi Conuentus Salmantini filius, vir in sacrarum litterarum sensibus enodandis dexteritate mirabili præditus, atque in concionibus ad populum habendis opere assiduo; vt stylo Posteris prodesset, sicut præsentibus voce profuerat, scripsit inter alia.

Conciones de Sanctis. Matriti 1593. in 4.

Huius operis primum volumen est à Festo Diui Andreæ ad Resurrectionē Domini. Alia non vidi. Referent Hispani.

Mortem commutauit cum vita circa Salutis annum 1596. Ita Alphonsus

ſus Fernandez *in Concert. Præd.* Marraccius *in Bibl. Mariana part.* 1. Ioannes Marieta, Bibliotheca Hiſpana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 115. *colum.* 1. *in fine.*

Bibliotheca Hiſpana *vbi ſupra* ponit eius obitum anno 1593.

Ioannes Maria refert Nauarrum reliquiſſe alia plura imperfecta, ac inedita.

ARCHANGELVS GOZZEVS Raguſinus, Epiſcopus Tribunæ, & Marcanæ, Natione Dalmata, Theologia, & morum grauitate clariſſimus, ſæcularis litteraturæ non ignarus, ingenio excellens, eloquio compoſitus, in declamandis ſermonibus ad populum celeberrimus, inter alia præclara opera, quibus nomen ſuum tranſmiſit ad poſteros, ſcripſit Lingua Illirica.

De *Confraternitate Roſarij & nominis Dei.*

Item *de Roſario Beatiſſimæ Virginis Mariæ lib.* 1. & alia, quorum titulos vſque adhuc ignoramus.

Floruit anno Reparat. human. 1596. Ioannes Michael Plod. *de viris illuſt. Ord. Præd. lib.* 4. *part.* 2. Marrac. *in Biblioth. Mar.* Ambroſius Gozzeus, Fernandez *inter Script. Dalmat.* & Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 5. *tit.* 380. *nu.* 9.

GEORGIVS BVSTI, Vercellenſis Pedemontanus, Prouinciæ Lombardiæ filius conuentus Bononienſis poſtquā Religionem vouerit ritè, admotus ſtudijs, efflorèſcere præcoci quodam ingenio cæpit extemplò. Lector factus auditus eſt cum laude è veſtigiò tradere diſciplinas. Philoſophiam, ſacramque Theologiam in præcipuis Lombardiæ Cænobijs docuit. Pluries fuit Bononiæ Regens, Chariſſimus omnibus erat, vixit annos 96. obijtque in ſuo Conuentu originali Bononiæ ann. 1596. Scripſit quoſdam libros de rebus Theologicis, ac Philoſophicis, in quibus continentur præſertim:

Tres quæſtiones de relationibus creatis

Quæſtio, an detur ſecundum Ariſtotelem creatio.

Quæſtio de fine hominis.

Quæſtiones quinque de Prouidentiâ Dei.

Quæſtiones nouem de varijs rebus philoſophicis.

Quæſtio de Prædeſtinatione, ac Reprobatione:

Quæſtio de Relationibus diuinis.

Quæſtio de potentia creandi.

Quæſtio de Contritione.

Alia de Confeſſione.

Alia de Fide, & operibus.

Alia de Fide, & eius cauſa.

Alia de libero Arbitrio, & eius viribus.

Tres quæſtiones ſuper tertium capitulum Sphæræ.

Quatuor de motu locali, de merito, & culpa Angelorum.

Tres quæſtiones de neceſſitate Baptiſmatis.

Quæſtio de reali exiſtentia Chriſti in Sacramento Altaris.

Quæſtio de neceſſitate confeſſionis, ante communionem.

Alia, an libellus repudij antiquitus fuerit licitus.

Quæſtio, an liceat viro relinquere vxorem adulteram, & ſumere aliam.

Quæſtio an pluralitas vxorum ſit contra ius naturæ: præſertim habere duas vxores viuas.

Alia, an ſit contra ius naturæ copulam inter fratrem, & ſororem.

Quæſtio de diſcrimine gratiæ à virtutibus Theologalibus.

Alia de diſcrimine inter legem veterem, ac nouam.

Quæſtio de neceſſitate, & vtilitate legis humanæ.

Quæſtio de dignitate, poteſtate, & ordinibus eccleſiaſticis. Hæc omnia luce donata fuere Venetijs anno 1580.

Edidit etiam librum Italicè, cui titulus de doctrina chriſtiana.

Repræſentationem S. Catharinæ Virginis, & Martyris. Venetijs an. 1574.

Alium Librum de quæſtionibus Theologicis, ac Naturalibus. Venetijs 1574. & 1580. in 8.

Luſitanus *in Bibl.* Ambroſius Gozzeus, Plodius *in Appendice*, Antonius Poſſeuinus *in Apparatu ſacro*, & Miræus *de Scriptoribus ſæculi* 16. *cap.* 85.

AVGVSTINVS MARCIAGNINVS, Florentinus, Theologus, Philoſophus, Aritmeticus, ac Rhetor edidit.

Commentaria ſuper Prædicabilia, Prædica-

dicamenta, Perihermenias, Priora, Posteriora, Topica, & Elenchos.

Physicam, Animam, de Generatione, & Corruptione, Parua naturalia, & Meteora.

Ethicam, Politicam, & Oeconomicam.

Metaphysicam.

Rhetoricam, & iterum Logicam.

Super libros de Cælo, & Mundo.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *in Appendice.* Antonius Lusitanus *in Bibl. Ord. fol. 37.*

ALPHONSVS de AVENDAÑO, Hispanus, Bæticus, patria Beneuentanus, celeberrimus concionator, & reprehensor vitiorum intrepidus. Fuit Prædicator Generalis, & Præsentatus in sacra Theologia. Fama integritatis eluxit. Scripsit:

Super Psalmum Beati immaculati in via doctissima Commentaria. Salmanticæ 1584. Venetijs 1588.

Item *super Matthæum Tomos duos.* Matriti 1593. 1597. & Salmanticæ.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illust. part. 2. lib. 4.* Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 8. col. 2.*

Obijt Pinciæ in S. Pauli Cœnobio hoc an. 1596. die vndecima Octobris.

AVGVSTINVS SALLVTIVS, Bæticus, Xereziensis, eximius Philippi III. Hispaniarum Regis Ecclesiastes, eaque prudentiæ, ac religiosæ vitæ fama, vt visitandis prouinciæ Bæticæ fratribus, quos vocant D. Virginis de Mercede Redemptionis captiuorum, deligi meruerit. Huic muneri cum distineretur gerendo, prudentia, sedulitate pari enituit. Eius nomine inscribitur:

Vn discurso a cerca de la iustitia, y buen gobierno de España en quanto à los estatutos de limpieza de sangre, y si conuiene, ò no, alguna limitacion en ellos. Editus fuit vna cum responsione, seu solutione Sallutij argumentorum edita à Hieronymo de Cruce, Cæsaraugustæ 1637. in folio.

Vn tratado breue de las monedas, que se hallan en la sagrada Escritura, sacadas del las su verdadero valor, y el que tienen cotejadas con las de oro, y plata, que se vsan en España, y reducidos a estos los valores, y pesos de todas las cosas, que en la sacra Escritura se aprecian, y valuan. Nuncupaturus D. Francisco Pacheco Episcopo Cordubensi; eo tamen præmortuo, misit libellum ad Alphonsum de Torres Malacitanæ Ecclesiæ Decanum anno 1594.

Tribuitur quoque ei passim.

Vn Tratado de los Predicadores. M.S.

Bibliotheca Hispana Nicolai, Abbas Michael Iustinianus *de Script. Liguribus,* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

ALPHONSVS de LVNA, patria Villalpandensis, quod est Oppidum Diœcesis Palentinæ, nobilibus est ortus natalibus, in Conuentu Salmanticensi adscriptus fuit nostræ Religioni. In eiusdem Vrbis gymnasio cathedram rexit Durandi cum Auditorum profectu, & laude. Edidit:

Additiones ad 3. partem nostri Bartholomæi Medinæ. Salmanticæ 1596. in folio annexas ad commentaria eiusdem Patris Medinæ.

Hunc citat noster Ildephonsus Michael in *part. 1. quæst. 11. tract. 5. dip. 1. dubio 4. num. 46. dicens: sed Magistri Alphonsi de Luna Salmaticensis ex nostris placet sententiam de verbo ad verbum, hic apponere, quia codex non facilè præ manibus habetur. Iste ergo in Additionibus ad Tertiam Partem Magistri Medinæ in annotationibus super q. 2. in obseruatione præambula fol. 96. sic ait Ex quo infero contra vulgarem sententiã. quod indiuidualitas est modus substantialis, qui ad genus substantiæ reducitur: Quod collige ex D. Thoma 1. part. quæst. 29. art. 1. vbi tenet, quòd substantia per seipsam indiuiduatur, ad differentiam accidentium, quæ indiuiduantur per substantiam, &c.*

Denatus est anno 1596. nondum quadragesimum quintum ætatis attingens.

De eo Bibliotheca Hispana Nicolai *tom. 1. fol. 26. & 27.*

SEBASTIANVS CRESPILLVS, in Regno Peruano, in Panama professus est. Congrua litteratura ornatus, præditusque illo vitæ candore, qui opus est illis primis Religiosis in noua illa vinea Domino nostro Sabaoth cõplantanda.

Ver-

Vertit *in Idioma Indicum Catechismum, & Orationes.*

De eo Antonius Gonzales, *in informi ad Baptistam Masinium fol.* 108. *&* 109. Hyacinthus de Parra *in Catalogo Scriptor. Ord. m. s.*

THEODORVS de QVIROS, aliàs de Matre Dei, natione Gallæcus ad S. Thomæ Collegium Compluti alumnus legit Artes, deinde in Manilensi Insularum Philippinarum Sacram Theologiam, vir magnarum fuit virtutum, & concionator illustris. Tandem ibidem Sanctæ Inquisitionis datus est Cōmissarius Generalis. Edidit vernacula lingua:

Vida del Alma. siue *de Sanctissimi Rosarij deuotione.* Manilæ primùm, deinde bis Mexici.

De eo Bibliotheca Hispana Nicolai *part* 2. *pag.* 240. *colum.* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

Anno 1597.

ALEXANDER de FRANCISCIS Romanus de genere hebræorum, in pueritia sacro lauacro regeneratus, cum præstantissimo floreret ingenio, post multas susceptas repulsas, tandem à Patre F. Angelo Diaceto Priore Conuentus S. Mariæ super Mineruā de Vrbe, qui postea fuit Episcopus Fesulanus, habitum nostri Ordinis anno 1557. Mense Decemb. impetrauit. Sacris studijs, & prædicationibus deditus, S. Theol. doctor egregius, ac præco celeberrimus verbi diuini euasit; de quo in Romana Curia commune erat prologium *Lupus mouet* (erat hic Capucinus) *Hebræus docet, Panigarola delectat.* Fuere hi tres sui sæculi concionatores Principes. Ob suam eminentem leporem, gratiam, & doctrinam Cardinalis Alexandrini ex Ordine nostro assumpti Theologus fuit. Eodem promouente, Vicarius Generalis, & Procurator datus est Ordini nostro in supplementum P. F. Io: Vincentij Asturicensis absentis à Curia. A Clemente VIII. die 4. Maij an. 1594. præfectus est Episcopus Ecclesiæ Foroliuiensi in Romandiola sub Rauennaten. Archiepiscopo. Ab eodem summo Pontifice, cui erat commensalis, & acceptissimus, indulgentiam Plenariam perpetuam pro omnibus, & singulis nostris Ecclesijs à Fidelibus visitandis in Festis SS. Antonini, Thomæ Aquinatis, ac Vincentij Confessoris, impetrauit; quod denunciatum fuit Ordini in Actis Capituli Generalis Venetijs anno 1592. denunciat 4. Demum elapsis tribus suæ Ecclesiæ regiminis annis, dimisit pastoralem curam ad Clementis pedes, & Romæ in Hebræorum conuersione sedulus fuit, & indefessus. Ibique quieuit in domino, in nostra Ecclesia tumulatus Vghell. *tom.* 2. Plodius *part.* 2. *lib.* 4. & Fontana *in Theatro part.* 1. *cap.* 5. *tit.* 248. *& part.* 2.

Scripsit eruditissimas conciones de Tempore, & de Sanctis. In obitu tanti viri poterat disticon illud apponi, quod concinnauerat S. Franciscus de Sales Episcopus Geneuensis *lib.* 2. *de Amore* Dei *cap.* 2.

Abstulit vna dies æui decus, ictaque luctu
Conticuitque sacra tristis facundia linguæ.

BARTHOLOMAEVS de MIRANDA, Hispanus, Conuentus S. Pauli Cordubensis alumnus, cum in principalioribus Theologiæ Cathedris sacras litteras docuisset, Cardinali Alexandrino Ordinis nostri instante, Apostolico breui à Sixto V. in Vrbem vocatus, atque Collegij S. Thomæ super Mineruam Regens institutus, in Romanà Curia suæ doctrinæ docendo, concionesque eleganti, ac venusto hispanico sermone habendo, egregium specimen dedit. Interfuit Synodo Tridentinæ, in qua habuit concionem 3. Dominica Quadragesimæ anno 1546. Abbas Iustinianus *In Concilio Indice* 1. *fol.* 349. *post medium.* Massarellus in diario Concilij, quod in Bibliot. Barberina seruatur, hæc habet: *Die* 14. *Iulij* 1546. *Tridenti fit Congregatio pro ijs, qui voluerunt interesse. Nam Reuerendissimi, & Illustrissimi Domini Legati voluerunt audire super hoc articulo Iustificationis F. Ambrosiū Catharinum, F. Bartholomæum Mirandam Ord. Præd.*

Hispanum, & Generalem Capuc. F. Bernardinum de Aste, qui tres loquuti sunt. Ita Abbas Iustinianus in primo Indice fol. 347. in fine. Procurator, & Generalis Ordinis Vicarius anno 1587. datus est. Deinde Magister Sacri Palatij constitutus, sex annos hoc Magisteriũ summa cum laude obiuit. Viglieuanẽsem Sedẽ in Lõbardia sibi ab Hispaniarum Cathol. Rege oblatam constantissimè recusauit. Tandem graui hypochondriæ morbo vexatus, cum de medicorum Consilio Neapolim periuisset, ibidem in Conuentu S. Spiritus, relicto post se singularis pietatis exemplo, die 7. Iunij an. 1597. ætatis suæ LIII. vitam commutauit cum morte. Funus eius solemni pompa omnium Ordinum religiosi, Principes, Prorege ipso comitante, facibus accensis ad quatuor hominum millia celebrarunt. Iacet in Ecclesia nostra S. Spiritus de Palatio cum inscriptione sequenti.

D. O. M.
Reuerendiss. P. F. Bartholomæo Miranda
Cordubensi Ord. Præd.
Sacri Palatij Magistro.
Summ. Pontif. Vrbani VII. Gregorij XIV.
Et Clementis VIII. donis decorato
Procuratoris, & Vicarij Gener.
Eiusd. Ordinis
Officio prius functo.
Concionatori celeberrimo,
Studiorum Romæ, & Hispaniæ
Præfecto insigni,
Virtutum omnium decore laudabili
LIII. ætatis suæ anno
Neapoli in Conuentu S. Spiritus
Ad meliorem vitam transitu claro
F. Ioannes Saragozza S. T. M.
Eius dilectissimus
Cum lacrymis, & mœrore extremam
Manum posuit,
Ann. Dom. *MDXCVII. 7. die Iunij.*

Plures conciones venusto, atque eleganti hispanico sermone in lucem edidit. Fernandez *inter Scriptores Hispanos*, Plodius, Lucarinus, Fontana *in Theatro p. 2. cap. 5. num. 52. & alibi*, Ambrosius Gozzeus.

GASPAR BVGATVS Mediolanensis historicus, & peritissimus scripturarum, scripsit.

In Tobiam.

Historiam ab initio Orbis vsque ad sua tempora.

Item paruum Chronicon Conuentus S. Eustorgij Mediolanensis.

Ambrosius Gozzeus, Plodius *de viris illust. p. 2. lib. 4.*

PETRVS de ENZINAS, Hispanus, Prædicator Generalis, vir pius, ac doctus, præter Philosophiam, & sacram Theologiam, quas communiter callent nostrates, naturali quadam pronitate ad poesim trahebatur. Euasit in hoc dicendi genere cultus, & in fundenda sacra carmina facilis, edidit librum hoc titulo:

Versos espirituales, que tratan de la conuersion del Peccator, menosprecio del mundo, y vida de Nuestro Señor: con algunas succintas declaraciones sobre algunos pasos del libro. Conchæ 1597. in 8.

Cum in Cænobio, quod est in oppido Huete Conchensis diœcesis ageret Priorem, mortalitatem expleuit.

De eo Bibliotheca Hispana *tom. 2. fol.* 151. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

ANTONIVS de los Reies, vir multiplici clarus litteratura scripsit in Occidentali plaga:

Arte de la lengua Mexicana.

Hoc opus diuersum est ab illo, cui titulus de Arte linguæ Mixtecæ, quæ Mexici excusa fuit anno 1594. in 4. vbi Author Vicarium in Tapuzculula se vocat.

De Antonio meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 1. fol.* 123. *colum. 1. in fine*. ac alij.

IOANNES GVTIERREZ, vir doctus, & pius, alumnus Conuentus Salmantini, cum esset eloquentissimus, & fructuosus Concionator, fuit Philippo II. Hispaniarum Regi à concionibus sacris. Scripsit.

Officium S. Isidori Agricolæ.

Item plures conciones.

Obijt Atochæ nonagenario maior 28. Decembris 1597.

De illo Bleda *in Vita S. Isidori Agricolæ lib. 1. cap. 2. fol. 9.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Script. Ord. m. s.*

An-

Anno 1598.

ALPHONSVS CABRERA, Hispanus, Prouinciæ Bæticæ, patria Cordubensis, nobili genere ortus, Catholicorum Regum Philippi II. & III. Concionator ordinarius, Primariæ cathedræ Theologiæ in Academia Ossunensi aliquando moderator; in concionandi munere adeo excellens, vt in eo, sua ætate, si vetustatem, ac nitorem sermonis, spiritus feruorem, sententiarum grauitatem, vocis dulcedinem, & claritatem spectes, vix habuerit æqualem. Nondum fuit concionator celeberrimus per totam Hispaniam, sed etiam in Indijs. In sua iuuentute maxima cum laude, ac fructu prædicauerat apud Indos.

Postquam Americam fructuosè lustrasset, reuersus in patriam, primarium Professorem in Gymnasio Vrsaonensi egit. E cathedra exiuit ad pulpita. Cum laude, ac fructu dixit Hispali, Cordubæ, Granatæ, Valentiæ, Toleti, ac Matriti in curia apud Reges (vt dixi) Philippum II. & III. Inter alios pulchros, elegantesque tractatus, quibus famam sui nominis, ad posteritatis notitiam transmisit, edidit Hispanicè.

Quatuor volumina, siue quatuor partes

Considerationum super Euangelia Dominicæ Septuagesimæ, Sexagesimæ, Quinquagesimæ cum Quadragesimali. Cordubæ 1601. Barcinone 1602. & tandem.

Typis Gabrielis Graells, & Giraldi Dotil anno 1606. in 4. partes duas:

Duas alias partes Concionum super Euangelia Dominicalia ab Aduentu vsque ad Septuagesimam cum concionibus Sanctorum infra hoc tempus occurrentium. Barcinone 1609. apud Lucam Sanchez, & Cæsaraugustæ 1610. in 4.

Tractatum de scrupulis, & de eorum remedijs etiam hispanicè editum, cum esset Prior in Conuentu Reali Sanctæ Crucis Granatensis.

Valentiæ 1599. in 8. & apud Gabrielem Graells, & Giraldum Doti in 4. Quem italicè vertit Basilius Campanella, & edidit Panhormi Ioannes Antonius Franchi 1612. in 4.

Sermonem, quem ipsemet habuit in honorem, & laudes Serenissimi, & Catholici Regis Philippi II. in S. Dominici Realis templo die vltima Octob. 1598. Matriti. Deinde Italicè prodijt Romæ apud Ludouicum Zannetti. Ibidem apud eosdem in 4.

Obierat Philippus II. die 12. Septembris labentis anni. Consule meam Chronologiam eodem anno.

De Conceptione B. Virginis sermones tres.

De Annunciatione serm. 2.

De Partu eiusdem serm. 2.

De Purificatione serm. 3.

Cæsar Augustæ typis Lucæ Sanchez 1610. in 4.

Cygnum iure dixeris eum: Nam cum orauerit (vt dictum est) die vltima Octobris anni currentis in funere Regis Catholici Philippi II. post paucos dies mensis Nouembris eiusdem anni, scilicet die 20. nondum quinquagenarius Matriti sublatus fuit è viuis. Maximum reliquit sui desideriũ apud omnes: sepultusque fuit in Collegio D. Thomæ Matritensi.

Ex Concertatione Prædicatorum Alphonsi Fernandez, *ex Bibl. Mar.* Marracij, ex Plodio *de viris ill. part.* 2, *lib.* 4. Bibliotheca Hispana *tom.* 1. *fol.* 10 ex Hyacintho de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

IOANNES BAPTISTA CORRADVS, nobili genere natus, vir doctus, & multarum virtutum lumine conspicuus, Patria Perusinus. Nescio an hæc illustris familia Altamura Perusium, an Perusio aduenerit Altamuram. Vtrobique tamen clarissimos habuit viros.

Io: Baptistæ meminerunt Plodius *de viris illust. part.* 2. *lib.* 4. Ambrosius Gozzeus, qui refert plura alia edidisse. Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 117.

Generalis Hieronymus Xauierre ei concedens vt secundam partem imprimeret, sic ait: *Cuius singularem eruditionem, ac pietatem, iam perspectam habemus, & cognitam:*

Edidit *Responsa ad quadringentos conscien-*

scien-

scientiæ casus, primùm Perusiæ impressa, deinde Venetijs 1603. apud Societatem minimam in 4. & iterum Venetijs 1620. apud Petrum Dusinellum in 4. Rursus tractatum de Cambijs.

Viuebat sexagenarius die 17. Septembris 1596.

Insuper Responsa ad quingenta casuū conscientiæ Parte secunda. Venetijs 1606. apud Societatem minimam in 4.

Et tractatum de suspensione.

De Regularibus in confessarios deputandis.

MARCVS LANCELLA, Neapolitanus, Theologus, & Prædicator Generalis Prouinciæ Regni, æquè probitate laudabilis, & doctrina. Pia eloquentia floruit, & humili stylo contentus, dicens non mediocres prouentus reportabat de auditoribus. Pietate, qua prosequebatur defunctos, concinnauit:

Deuotissimam, ac piam expositionem super sequentia mortuorum Dies iræ, dies illa &c. Lingua Italica. In Vico equensi per Iacobum Carlinum, & Antoniū Pace 1598. in 4.

Clarebat anno 1598.

IOANNES GVTIERREZ, Bæticus, alter fortasse ab illo nupertimè recensito anno superiori. Edidit.

Kalendarium Perpetuum. Hispali 1598.

Ex Hyacintho de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

Bibliotheca Hispana Nicolai tametsi accuratissimè plures Ioannes Gutierrez *tom. 1. fol.* 540. *colum. 1. & 2. & fol.* 541. *colum.* 1. collegerit, vt Ioannem Gutierrez Placentinum Iurisconsultū, F. Ioannem Gutierrez de Estremera diœcesis Toletanæ, Mercenariorū fratrum sodalem, Ioannem Gutierrez de Godoy artis medicæ Professorem, Ioannem Gutierrez de Gualda Parrochum oppidi Villarejo de Fuentes, F. Ioannem Gutierrez de la Madalena, Toletanum, Carmelitam, & Fratrem Ioannem Gutierrez à Sancta Maria, Sacræ Theologiæ Magistrum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis; nihilosecius nostros hos duos silentio præteriuit.

IO: BAPTISTA LANCIVS, de Regio, ex Lombardiæ Prouincia, in scholasticis disciplinis, atque Fidei catholicæ negotijs pertractādis versatissimus, cum P. F. Pauli Constabilis Magistri sacri Palatij socius esset, absente P. F. Antonio Bossio Secretario Sac. Congregat. Indicis, hoc munus exercuit. Deinde eiusdem sacræ Congregationis Secretarius constitutus est cū proprietate à Gregorio XIII. die 17. Nouembris 1580. Prouincialis Terræ Sanctæ à Sixto Fabri Magistro Ordinis institutus fuit, vt habetur in Actis Capit. Generalis Romæ 1583. denunci 3. in multis suæ Prouinciæ locis, ac præsertim Ianuæ ab an. 1590. Mense Ianuarij vsque ad 1597. mense Iulio Inquisitoris munus laudabiliter obiuit. Tādem procurante Hieronymo Card. Bernerio Dominicano, apud quem aliquando sub Theologi titulo vitam degerat, ad Magisterium Sacri Palatij à Clemente VIII. an. 1597. euectus fuit. Quod sequenti anno 1598. vocatus à Deo reliquit. Sepultusque fuit in nostro templo S. Sabinæ.

Reliquit *Manuscriptum Elenchum Scriptorum Dominicanorum*.

Huius meminerunt Lucarinus, Plodius, Fernandez, & Fontana *in Theatro part. 2. cap. 4. tit. 7. num. 3.* & alibi pluries.

Anno 1599.

PETRVS FRANCHINVS, natione Italus, patria Taruisinus, à Templo, vir pietate perinde, ac litteris clarus, deuotione potissima, qua Sacratissimam Virginem de Rosario prosequebatur hæreditario iure Sodalis Dominicanus, protulit in apertum.

Quindecim Meditationes super XV. mysteria Sanctissimi Rosarij Beatissimæ Matris Dei. Taruisij anno 1584.

Naturæ satisfecit anno redemptionis nostræ currente 1599.

Eius meminerunt Bartholomæus Burchelatus *in Catalogo Scriptorū Taruisinorum*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptor. Ord. m. s.* Hippolytus Marraccius *in Bibliotheca Mariana tom. 2. fol.* 247.

ALOYSIVS FARIA Vlysiponensis, doctissimus, & egregiæ vir sanctitatis, rigi-

rigidiſſimus ſui Inſtituti obſeruator, ac feruentiſſimus paupertatis amator edidit *plures Tractatus ſpirituales, quibus ad Deum anima inflammatur*. In toto Regno Luſitano graſſante lue, fragrantiſſima charitate, peſte laborantibus inſeruiebat: quo factum eſt, vt & ipſe contagio affectus, puriſſimam reddiderit animam Deo anno ſalutis 1599. die 23. Februarij. Meminerunt cum laude ſumma de huius viri pietate Cardoſus *in Agiologio Luſitano*, Souſa *in 2. part. Chronicorum Luſitaniæ*, Marcheſius *in ſacro Diario die 23. Februar.*

ALPHONSVS CIACCONIVS, natione Hiſpanus, patria Beacienſis, filius S. Thomæ in Vrbe Hiſpalenſi, vbi interpretatus eſt ſacras litteras, quem dicebant:

Librorum, & Antiquitatum Helluonem. Hiſtoriæ, & in primis Eccleſiaſticæ peritiſſimus. Romam venit, vbi à Gregorio XIII. Summo Pontifice renunciatus eſt Pœnitentiarius in Sãcta Maria Maiori, deinde Patriarcha Alexandrinus. Edidit:

Vitas, geſtaque Pontificum Romanorum à D. Petro vſque ad Clementem VIII. Cardinaliumque cum eorum inſignibus, duobus Tomis. Romæ 1601. in folio & 1602. cum continuatione Franciſci de Cabrera Morales.

Opus hoc poſteà Andræas Victorellus Presbyter & Theologus Baſſanenſis additamentis, & Vitis poſteriorum Pontificum, Leonis XI. Clementis VIII. Pauli V. Gregorij XIII. Vrbani VIII. locupletauit. Præthereà Cæſar Becillus Vrbinas, Presbyter Congregationis Oratorij de Vrbe ſuppreſſo nomine edidit Annotationes marginales cum collationibus Baronianæ Hiſtoriæ cum Ciacconiana; ſicque illuſtratum iterum datum eſt typis etiã duobus voluminibus anno 1630.

Scripſerat *Geſta duodecim Gregoriorum Romanorum Pontificum*, quæ m. s. adſeruabantur in Bibliotheca Vaticana cod. 5515; & m.s. Hæc poſtea maiori ex parte coniecta ſunt in vitas, & geſta omnium Pontificum, de quibus iam diximus.

Tractatum de Liberatione Animæ Traiani Imperatoris à pœnis inferni precibus Sancti Gregorij Pontificis Maximi. Quem libellum Columnæ eiuſdem Traiani à ſe deſcriptæ, & in æs inſculptæ adiunxit, ac edidit Romæ 1576. in fol. & Venetijs 1593. in 8.

Hic tractatus Italicè poſtea prodijt opera Franciſci Pifferi Camaldulenſis, Senis 1615. in 4.

Hæc Hiſtoria Imperatoris Traiani à plurimis improbatur, & præſertim à Roberto Bellarmino *volum. 1. Controuerſ. 6. lib. 2. de Purgatorio cap. 8.* à Melchiore Cano *lib. 11. de locis Theolog. cap. 2.* At ab alijs ſuſtinetur.

Librum item de Aeris Hiſpanis.

Methodum recitandi Roſarium.

Dictauit etiam: *De Sancti Hieronymi Cardinalitia dignitate*. Romæ 1591. Venetijs 1593. Videnda ſunt, quæ Card. Baronius in Annalibus de hoc ſcribit, vbi agit fuſiùs de Hieronymo.

Item librum de Martyribus Monaſterij S. Petri de Cardeña in Burgenſi Diæceſi. Auguſtæ in 16.

Epiſtolam de Sacellis in Carcere Tulliano in Eccleſia Sancti Nicolai ad Fredericum Cardinalem Borromeum. Aſſeruatur in Bibliotheca Ambroſiana Mediolani.

De Signis Sanctæ Crucis, quæ in diuerſis olim regionibus, & nouiſſimè anno MDXCI. in Anglia, & in Gallia apparuit. Cuſum Romæ 1592. in 8.

Tractatum de Ieiunijs, & de varia eorum apud antiquos obſeruantia. Romæ 1599. in 4.

Hiſtoriam de vtroque Bello Dacico quod à Traiano Cæſare geſtum eſt; vt ex ſimulacris eiuſdem, quæ in Columna Romana videntur, elicitur. In Vrbe 1596. in folio.

Preces pro nauigantibus, quæ m. s. reperiuntur in Bibliotheca Vaticana.

Andræas Bacius *lib. 8. de vinis pag. 363.* Alphonſum appellat inſignem Theologum, ac in omni doctrinarum genere peritiſſimum, & commendat eius *Collectaneas de variarum rerum natura*.

Scripſit etiam: *De tribus Magis Regibus*.

De Monetis antiquis.

De Genealogica re, & antiquaria.

Edidit tandem: *Bibliothecam, in qua col-*

collegerat nomina dumtaxat Auctorum, & addit praenotationes librorum. Antonius Posseuinus hanc vidit apud Auctorem, quam cum imperfectam praeuentus morte Ciacconius reliquisset, ipsemet Posseuinus magno labore absoluit. Scripsit quoque:

De *Clauis Caligarijs*.

Obijt anno Domini 1599. mense Februario. Aetatis suae LIX. ita Iacobus Augustus Thuanus centesimo vigesimo secundo Historiarum libro.

Scotus verò *in Bibliotheca*, Ghilinus *in Theatro* malè collocant diem mortis eius an. 1590.

Laudatur à Posseuino, ab Angelo Rocha *in Appendice Biblioth. Vaticanae*, ab Ambrosio Gozzeo, à Plodio *de viris illustr. Ord. par. 2. lib. 4.* à Latino Latinio *in Epistolis*, à Bibliotheca Hispana Nicolai *Tomo primo folio* 13. & 14. à Hyacintho de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.* à Fernandez.

Florauantes Martinellus Romanus etiam Ciacconij opus de Pontificibus, & Cardinalibus, pluribus suis Obseruationibus decorauit. Ita Miraeus *de Scriptoribus saeculi 17. cap.* 214. Ferdinandus Vghellus Abbas Cisterciensis praeter Cardinalium, & Scriptorum sui Ordinis elogia, & praeter Italiam Sacram, nostri Alphonsi Ciacconij opus de Pontificibus, & Cardinalibus mirificè auxit, atque illustrauit. Miraeus *de Scriptoribus saeculi 17. cap.* 14.

Inscribitur opus illud Ciacconij *de Clauis Caligarijs*. Alij non benè dicebant de Claris Caligarijs.

Latinus Latinius in ea epistola ad ipsum Alphonsum Ciacconium scripta haec habet de isto libro.

Sciebam ego iam pridem, eruditissime Ciacconi, quantum in Romanae antiquitatis cognitione profeceris, tibique in eius studio paucos, atque adeò neminem praeferendum statueram. Sed, ne te verum caelem, numquam credidi tantum tibi in rebus obscuris, & difficillimis describendis facultates comparasse, vt de ijs tam copiosè, tamque eleganter scribere tam facilè posses. Superasti igitur meã, etsi egregiam, conceptam de te opinionem; ita vt tibi eo nomine cum plurimùm gratuler, tu humanitati tuae, qui mea causa tantum opus susceperis, plurimùm debere me planè profitear. Erit mihi Commentariolus tuus de Clauis Caligarijs inter ea scripta collocandus, quae de rebus obscuris ab amicis didici. Quod tamen reliquum est, cupio abs te Iosephi Historiam de Iuliano Centurione diligenter expendi: ex qua, ni fallor, & rei cognitio clarior, & commentariolus tuus locupletior multò videri meritò poterit. Pridie Nonas Februarij 1589.

Ne tyrones huius libri materiae fugiat, sciendum militibus fuisse iamdudum Caligas Clauatas, seu Caligarios Clauos. Plura *de Calceo antiquo* adduxit Benedictus Balduinus *capitulo tertiodecimo*. *De Caliga* etiam differit Iulius Nigronus Genuensis *cap. 4. §. 8.* Quae ad nostrum conferunt librum.

Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis* refert ab Alphonso Ciacconio, qui hispanicè dicitur Chacon, relictos etiam fuisse 20. Tomos m. s.

Cum nonnulli prioribus saeculis floruerint, & nesciam, qua claruerint, tempestatem, ne omninò abeant illaudati, sub hunc annum censui collocandos.

BARTHOLOMAEVS RIMBERTINVS, qui doctissimum librum impressit typis peruetustis.

De Delicijs Paradisi, in 8. Ex libro rectè possumus explicari quanta fuerint grauitas, morum candor, & doctrina in Rimbertino.

HENRICVS DE FIRMARIA; & hic quoque magnus fuit Philosophus, & Theologus. Prudentissimè doctus ille: *Loquere, vt te noscam.* Ex hoc libro satis facilè recolligitur, cuius fuerit eruditionis, & intelligentiae Author suus.

De quatuor Instinctibus, in 8.

THOMAS DE BAMBA, praestantis eruditionis peperit sibi opinionē scribendo: *De septem apparitoribus*, in 8. in hoc libro sub vnum aspectum proponitur quidquid ad variam, & curiosissimam hanc materiam pertinet.

OLIVERIVS GVILLY Gallus, eruditione, & pietate insignis ab ingressu Religionis sublimitatem sui praeindicauit ingenij. Suas intexuit

lit-

litteras pietati. Ob id dilectus Deo, & homini memoriam sui signauit æternitate. Scripsit:

Aduentum super Ezechielem, in 8.

Et plura alia colligendo dispersit in vulgum.

IOANNES SEMECA Teutonicus, Ordinem veritatis ingressus (ita Dominicanam Familiam Pontifices, & Ludouicus Bauarus Imperator appellauerunt) à crepundijs suauitatem morum, elegantissimam indolem, & pronitatem in studia demonstrauit. Præter nostras Scholasticas disciplinas, Logicam, Philosophiam, & Sacram Theologiam, vtrumque ius Canonicum, & Ciuile perfectissimè acquisiuit. Virtute clarus, charus Pontifici summo datus est ab eo Episcopus Bosneusis.

Edidit: *Glosam in ius Pontificium.*

Fit mentio eius apud Hogelium damnatæ memoriæ virum in libro *de Conceptione Beatissimæ Virginis pag.* 24.

IOANNES REGOT, natione Gallus, S. Theologiæ Doctor insignis, Prior quondam Parisiensis, hæreticorum acerrimus impugnator, in eos assiduè verbis, & calamo perpetuò dimicauit. Pluribus cum Bordano Martellio Caietano hæresiarcha congressibus habitis, postremò illum deuicit. Detestauit hæreticus hæreses, professus est catholicam fidem, quam deinceps semper acriter defensauit. Cumque Regot in Monte Pessulano moraretur, & alios hæreticos per Galliam dispersos impugnaret, ipse Bordanus in cunctis Ioanni fideliter opitulabatur: Plura in hæreticos scripsit.

Viuebat circa hos annos

Genebrardus, Fernandez, & alij.

ROSARIVM, siue PSALTERIVM Beatissimæ Virginis à Fratribus nostris editum fuit hoc anno 1599. Antuerpiæ, apud Ioannem Keerberum. Deinceps autem anno 1602. æneis figuris adauctum ibidem, apud eundem. Antonius Posseuinus *Tom.3. Apparatus sacri fol.* 165.

Qui scripserint de Rosario, vide in Elencho.

ANONYMVS quidam noster Frater, Hispalensis, peritus sacræ Historiæ, & præsertim nostræ Familiæ. Scripsit:

Manuale nostræ sacræ Religionis.

Ita Martyrologium Dominicanum.

PETRVS LOVVET Gallus, clarissimus, & accuratissimus Author hoc Scriptorum illustrium agmen, & primum hunc nostrum Tomum concludat. Fuit Conuentus Diuionensis in Burgundia filius. A puero litterarum studia exoluit cum maxima diligentia. His (vt par est) animi puritatem semper enitebatur laboriosus adiungere. In Philosophia, in sacra Theologia, in reliquis facultatibus, exantlatis laboribus plurimis, protulit tandem:

Thesaurum Apostolicum Rosarij Beatissimæ Matris Dei.

Item Octo Tabulas graphicas, quibus complexus est sæculi collabentis Historiam Dominicanorum.

In vna ex his tabulis obseruat vigilantissimus Scriptor ab anno 1500. ad annum hunc, qui prolabitur 1599. inclusiuè edita esse centum supra mille volumina à quadringentis nostrorum Scriptorum, quos inter vnus Summus Pontifex, sex Cardinales, septem Archiepiscopi, vnus Patriarcha, viginti Episcopi, quindecim Inquisitores, sex Magistri Sacri Palatij, totidem Præpositi Ordinis Generales, ducenti Doctores recensentur, ac alij non Magistri.

Supra dicta desumpsimus ex dicto Auctore, ex Coluenerio *in Calendario Mariano*, ex Hippolyto Marraccia *in Bibl. Mariana*, ex Nostro Vincentio Baronio *lib.* 5. *Apologiæ correctæ sectione* 1. *art.* 2. §.... Ex Hyacintho de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

Ceterùm arbitror voluminibus, & Scriptoribus multò magis excedi numerum assignatum.

Prætermisimus in hoc sæculo Beatum Pium V. de quo anno 1572. erat dicendum, & Virginem Monialem, multa laude dignissimam, qui Theologia Mystica floruit, & pietate. Hæc est Catharina Riccia Florentina, quæ in religiosissimo Monasterio Diui Vincentij Pratensis inclaruit. Sponsa hæc Iesu Christi vt tormenta sensibiliùs amantissimi sponsi sui meditaretur, atque ardentiùs, à Virgine Deipara edo-

cta, Canticum instar Centonum ex pluribus sacrarum litterarum fragmẽtis selegit. Hocque iussu eiusdem Sanctissimæ Dei Genitricis singulis sextis Ferijs, vergente die cum sororibus Monasterij dicti deuotissimè decantabat. Amplexata fuit deinde tota nostra Religio hunc deuotissimum morem. Canticum est:

Amici mei, & proximi mei aduersũ me appropinquauerunt, & steterunt.

Traditus sum &c.

Habetur hoc Canticum, siue Threni in officio Beatissimæ Virginis iuxta ritum Fratrum Prædicatorum. Putarã religionem hanc virginem præterire.

Molita est nonnullas alias breues precationes.

Migrauit ad sponsum anno ab Orbe redempto 1589. ætatis suæ septem, ac sexaginta, mensibus nouem, diebus septem die Purificationis Beatissimæ Matris Dei.

De ea vide Philippum Guidium *in eius Vita*, Choquetium *in libro de Visceribus Maternis Beatissimæ Virginis erga Ordinem Prad.* Marracceium *in Lilijs Marianis*, Dominicum Mariam Marchesium *in Diario die 1. Februarij*.

Explicit quarta Centuria, siue Sæculum Bibliothecæ Dominicanæ, necnon Tomus Primus Romæ die 8. Octobris, ob Orbe reparato per Christum CIↃ IↃ. CLXXV. Aetatis meæ 68. Clemente X. Optimo, Maximo, Summo Pontifice, in Religionem Dominicanam Benefactore ter, & amplius Profusissimo.

F I N I S.

AP-

APPENDIX.

INdices Nominum, Cognominum, Patriarum Scriptorum, quos in hoc Opere recensemus, necnon Materiarum, quas hic tractamus conficientes, maturè animaduertimus quædam in hoc Volumine emendanda, quædam penitùs eradenda, nonnulla verò addenda. In hac igitur Appendice tria præstabimus, antedicta errata perrigidè castigabimus, eradenda viriliter erademus, & quæ addenda putabimus, sedulò adiungemus. Neque nos puduit huius, cum id præstiterint etiam in libro Retractat. æquè Sapientissimus, ac Sanctissimus Augustinus, & alij viri doctissimi. Quæ ignominia est, & quod probrum errores meos, & quæ humanitùs irrepserunt peccata, à me ipso, qui homo peccaueram, castigare? Pulcherrimum axioma, etsi apud vulgares corruptum, *Humanum est peccare, Humanum emendare, Diabolicum perseuerare*. Satis laudabile duco sua quemque ad incudem, limamque reuocare. Prætereà hæc duo in omnibus libris mei mihi præscripsi: *Docere*, & *Discere*. Regula Fratrum Prædicatorum est (dicebat Beatus Iordanus) honestè viuere, discere, & docere. Ita & Psalmus: *Bonitatem, & disciplinam, & scientiam doce me.* Quare, vt discam, precor Lectores meos, vt si quid in mea Bibliotheca perpenderint corrigendum, me fraternè commoneant: nam hilariter emendabo. Necdum enim manum de tabula, nec de manu calamum sustuli. Exemplum præbui, me Iudicem primipilum primùm mihi constitui, sequantur alij, & mea errata reprehendant, & censoria virga castigent; innumeras gratias referant. Non laudatore, dum scribo, sed Censore, qui seuerè arguat, egeo. In singulis tria, quatuorue ferè semper præstiti. Præmisi Scriptoris Elogium. Deinde præter Nomen, Cognomen, Patriam, Stirpem, Præfecturam, diem, mensem, annumque mortis, quantum explorare datum est mihi, accuratè annotaui. Insuper Auctores, qui de illis scripserunt, subiunxi. Postremò modestè, ac parcè quasdam Authorum aberrationes detexi, & confutaui. In exhibendis præfatis, quod posteà de recenti innotuit mihi, in Appendice, eundem Ordinem Chronologicum retinendo, ab Anno 1216. vsque ad 1599. in hoc primo volumine adiungam. Valè.

Anno 1216.

VINCENTIVS DE CASALI. Diceret Criticus: Beatus P. F. Clarus *fuit primus Lector Sacræ Theogiæ in nostra sacra Familia in Italia, primusque in eadem Religione, ac in Italia Scriptor operum, & Librorum*: ergo perperam apposuisti Vincentium de Casali.

Respondetur: Fuit Clarus prior, at euulgata fuerunt posthuma eius scripta. Vincentius de Casali composuit, & illicò publicauit. Quinimò Beatus Clarus plura scripsit, sed quæ fuerint, Authores nostri non produnt.

Anno 1218.

ROlandus Cremonensis. Appellatur Beatus à Lusitano *in Chronico anno 1230. pagina 56.* Hic cum Beato Moneta, ambo Cremonenses à Beato Reginaldo nostrum habitum susceperunt. De eo idem Antonius Lusita-

sitanus *in Bibliotheca pagina* 216.

Obijt anno 1259. Fuit virgo: Quamobrem interrogatus quadam vice energumenus, cur Rolandus illicò eijceret Dęmones, & non conciuis eius Beatus Moneta, qui eo tempore florebat etiam sanctitate? Respondit; quia Rolandus virginitatem seruarat. Bzouius *in Annalibus*.

Anno 1219.

Pagina 2. linea 45. col. 1. Arelatensi. Corrige Aurelianensi.

Anno 1221.

Dominicus Gusmanus. Scripsit etiam ad Fratres Epistolam eruditissimam, & pietate refertam. Legitur coram Fratribus semel in hebdomada in nostro Refectorio in mea Prouincia, & in pluribus alijs. Incipit: *Quotidiana de omnium vestrum profectu, & salute solliciti, & annua vos exhortatione admonere consueti &c.*

Abraham Bzouius.

Nostri Sanctissimi Patriarchæ cum laude sic meminit Antonius Posseuinus *in Appendice ad Tomum primum Apparatus Sacri*:

DIVVS DOMINICVS GVZMANVS, *Ordinis Prædicatorum Dux, & Pater inclytus, Hispanus, è nobilissima (inquam) Gusmanorum familia, Vir spiritu Dei plenus, quo in libro charitatis potissimum studens plura didicit, quæ Deus sapientibus, ac prudentibus huius sæculi abscondere consueuit, contra Albigensium hæresim in Tractu Tolosano verbum* Dei *exponens, ac disputans, duos libellos scripsit fidei catholicæ grauissimos testes, quam non in humanæ Sapientiæ verbis euangelizabat, cuius rei cum multorum conuersio, tum id argumento fuit, quòd ijdem libri sæpè in ignem coniecti, numquam combusti sunt,* Deo *signum hoc faciente, ad fidei, quam prædicabat, veritatem comprobandam. Horum autem post Vincentium Valuacensem in Speculi historialis lib. 30. meminit* Diuus *Antoninus 3. parte tit. 19. cap. 1. Cum autem Sacri Palatij primus ab Honorio III. Summo Pontifice Magister creatus, Diuinam Scripturam Romæ interpretaretur, Paraphrasim, siue Postillam scripsit ad Epistolas* Diui Pauli. *Bononiæ autem in Epistolas Canonicas, atque Psalterium, vt & in Euangelium Matthæi, ac separatim in illa verba Matthæi cap.* 8. Abeunte Iesu in nauiculam scripsit. *Obijt vir Sanctissimus, semper viuens in cælis, & adhuc in suo Ordine in Vniuerso Orbe in Terris, anno* 1221. Hactenus Posseuinus.

Cum in præcedentibus quædam elogia apposuerim nonnullis, & non Sanctissimo Patriarchæ, Beato Alberto Magno, & Thomæ, ne id mihi pigritiæ detur, hoc illi constituatur.

Sanctissimo Patri, & Patriarchæ Dominico Inclyti Prædicatorum Ordinis Fundatori.

ELOGIVM.

Sanctissimo Patriarchæ Dominico
Ordinis Prædicatorum Parenti
Ex inclyta Gusmanorum familia,
Proceribus
Regibus, Imperatoribus consanguinea
Hispaniæ splendori,
decori Hesperiæ,
Ecclesiæque candori,
Qui Regiæ stirpis Regalior palmes
Columen datur suis, & culmen.
Syderi fulgentissimo, ardentissimo,
Cuius per quina ferè sæcula persensit
Apostolica tellus influxus.
Vnde tot Confessorũ floribus fœta,
Violis referta Doctorum;
Lilijs Virginum decorata,
Irrorata sanguine martyrum,
Antistitum infulis,
Patrum purpuris, Pontificum
Summorum tiaris,
Ad satietatem ornata.
Sanctissimo Patriarchæ Dominico,
Cuius ope, ac opera est Rosarium
Complantatum
Suorumque alumnorum
Sudore irrigatum, & sanguine.
Messis iam pridem multa,
Et operarij pauci,
Ordine Prædicatorum fundato,
Operarij Messem excedunt.
Hic mundo datus à Deo
In ouium excubitorem,
In luporum insectatorem.
Ritu tedifero, amictu lucifero
Pla-

Placidè occurrentem, rabidè insectantē
Hæreticis, vt obesset,
Catholicis, vt prodesset,
Die latrantem, nocte excubantem,
Amatum viuum in terris,
Adoratum Sanctum in Cœlis,
Qui
Pietate dùm vixit, in impietatē inuexit.
Stella micat in fronte paruuli.
Pandit lingua Syderea Cœlum
Arcana secretiora,
Sed quæ Author intelligit Cœli.
Mittit Fratres suos per Orbem,
Verus Aristotelicus
In Gymnasio Apostolico
Peripateticæ Sectæ.
DocetOrbe perambulare docendo,
Perambulando calcare,
Et calcando ad Cœlum
Mirabiliter eleuare.
Mundum calcans sub pedibus
Exangues tangit, & animat.
E digitis myrrha plenis
Stillabat Medicus vitam.
Non exploraturus motum arteriæ,
Sed daturus,
Apprehendebat mortuo manum.
Eloquentissimum Patriarcham
Mercurium vocauissem:
Erat, & ipse Dux verbi;
Imò Sacrorum Oratorum parens,
Et Author;
Nisi quòd ille mercium Numen,
Hic pauper.
Nihilominus
Quandoque vendidit libros,
Et supellectilem;
At miseris largiturus,
Fuit planè negotiator;
Sed ille, quiomnia vendidit,
Vt compararet selectissimā margaritā.
Aures aperuit surdis;
Vt plures auditores haberet,
Qui plauderent prædicanti.
Mundat luxuriosum attactu:
Digiti eius probatissimam
Stillant myrrham.
Faustissimum Mari Sydus,
Igni, Aeri, Terris:
Nam vbique prodigiosūm.
Rem sacram cum perageret in Altari,
Ei Angeli assistebant:
Steterunt circa illum assidui
Lateris stipatores in cella:

Si quando humi
Vel super nuda tabula dormiebat.
Peruigiles excubabant.
Erant comites in itinere,
Commensales in Refectorio:
Custodia tam sollicita
Tam plures circa eum excubitores
Super thesauros omnes Ecclesiæ
Vigilabant,
Quos asseruabat Dominus
In Dominico.
Lateranensem Ecclesiam à Pontifice
In somnis visus est sustinere.
Fesso sufficiendus Athlanti,
Antequam partes susciperet
Cum Francisco,
Orbem vt sustineret,
Explorat sagax humeris pondus suum.
Paratissimus ad sustinendum
Ruenti Orbi succurrens
Adhuc implebat dormienspartes suas.
At pressus tam ingenti pondere
Prodigio Athlas
In aerem alacris sæpè
Eleuabatur è terra.
Innumeros Democriti mundos
Exoptauisset,
Vt sustineret, & Domino lucrifaceret.
Suus ab eo
Ter in flammas libellus traditus,
Ter exiuit illæsus penitus.
Quæ flammarū humanitas erga librū?
Maiestatem venerabantur dictantis.
Librum reueritus est ignis:
Metuit extingui lacrymis ab Authore.
Rubus, quem viderat Moses,
Passus est incendium nullum.
Conseruatam significabat
Virginitatem Mariæ.
Liber hic non comburitur:
De eodem tractat candore
In Albigenses.
Igni
Pabulum nullum erat in libro:
Erant
Quæ continebat, cælestia.
Hoc humidi retinebat,
Compositoris lacrymas, & sudores.
Non poterat codex aduri,
Qui non constabat ex fumo.
Quomodo daret Deus
Doctrinam sanctā videre corruptionē?
In quos cineres verteretur,
Qui non constabat ex terra?
Sua

Sua fornax voracitate
Suos deuoret Babylonios.
Quòd innocentes,
Pueros non attingat.
Vt tenebras protelaret,
Ignem facit splendescere ad miraculũ.
Contra frigidos
Operandum erat in igne.
Doctrina firma non esset,
Nisi, vt igni,
Obstitisset etiam aquæ:
Prolapsos libros in flumen
Post triduum fluuiales
Latices nec attingunt.
Vt securos seruet à vulnere,
Mergit Achylles suos in aqua.
Prolapsis libris in aquam,
Ex antiperisthasi
Geminatur ardor doctrinæ.
Vt fidem seruarent,
Seruati sunt à naufragio.
Erant etenim Orthodoxi.
Aqua codices non attingit:
Non erant sordes in eis,
Quas madefactas lauaret.
Non madefacti sunt aqua;
Vt alacrius enauigarent ad palmam.
Vt plurimis fidem astruat argumentis,
Confirmat illam ex aqua,
Quam iam probaret ex igne.
Optimè fidem
Duorum elementorum approbat
Testimonio:
In ore duorum
Stat firmiter omne verbum.
Non timebant sibi naufragium;
Dominici nauigabant ad Cynosuram.
Codices erant DOMINICI,
Dixerim Charitatis:
Ipsemet dixit:
Libro studeo Charitatis.
Rectè igitur
Aquæ multæ non potuerunt extinguere
Charitatem;
Nec flumina obruent illam.
Per Orbem
Cum viuos mori optimè docuisset,
In Vrbe tres mortuos
Docuit benè viuere.
Vt clariùs illucesceret omnibus,
Visum restituit cæcis:
Iam à miraculis
Satis laudatum in vita,
Ab exemplis fecit obitus
Commendabilem.
Pauper Christi cum esset,
Testamentum condidit nullum.
Iure tamen hæreditario
Suis reliquit hæredibus,
Charitatem, humilitatẽ, & paupertatẽ.
Benè viuendi formulã Monachismo,
Præclarissima exempla Ecclesiæ
Famam Aeternitati,
Suæ Augustissimæ stirpi
Sui sideris claritatem,
Ardorem suum in fidem,
Sui desiderium vniuersis,
Ordini sapientiam,
Vrbi Bononiensi exuuias,
Spiritum Creatori.
Iacebat in alieno cubiculo moriturus,
Ac si sederet in cathedra.
Etiam Magister Orbis tunc erat.
Rescissum est in eius obitu cælum,
Indeque scalæ duæ
Submissæ sunt fulgentissimæ;
Animabus per DOMINICVM
Ascendentibus
Non scalis vnis, sed pluribus opus erat.
Vnius cacumen Filius,
Virgo Mater alterius sustentabat:
Vt quos confugientes ad folia
Seueritate damnauerat Pater,
DOMINICO intercedente, ad Astra
Mater, & Filius traherent pietate.

Reliqua lege in meo Panagio, elogio vndecimo, & sequentibus.

Anno 1222.

BEATVS MONETA. *Alijs Simoneta*. De eo Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 451. *Ita enim cognomento notus plusquam nomine*. Apud Mediolanensis Inquisitoris munus exercuit:

EIVS ELOGIVM.

Viator, genua flecte:
Monebo te qua de causa:
Hæc cellula est Monetæ,
Sanctuarium Paupertatis.
A. Nouus Obededom ob Dominicum
Benedictus fuit à Domino.
Et merito:
Domi suæ
Arca fœderis requieuit.
Loculum ne quandoque
Ara-

Aratro proſcinderetur hæreticorum,
Magnus theſaurus Eccleſiæ
Non in agro, ſed in tuto
A Moneta erat cælandus
In cellula, ſiue Cælo.
Numquam hinc aberant
Cæleſtes excubitores.
Cella hæc verè lectulus Salomonis:
In ea Orbis Sapientia requieuit.
Prudentiſſimè Sanctiſſimus Patriarcha
In vita
Semper carere voluit propria cella:
Vt in morte
Hoſpitatus à Diſcipulo perhumaniter,
B. Spiritum duplicem relinqueret
Heliſæo.
Dudum Moneta,
Ne oſtium clauderetur cælorum,
Greſſu ingrediens cito Religionē
Nunc agit oſtiarium aliorum.
Poſtremò
Ob frequētiſſimam copiā lachrymarū
Ad experimentum virtutis
Factus eſt cæcus.
Verè Tobias alter:
Niſi quòd hic moribus ſuauiſſimis
Nec ad curationem felle voluit tingi.
In infirmitate dupliciter exultabat,
Et quòd Eger:
Et quòd luminibus deſtitutus
C. Non aſpiceret vanitates.

SCHOLION.

A. 2. Regum *cap. 6. Quòd benedixiſſet Dominus Obededom, & omnia eius propter Arcam Dei.*
B. 4. Regum *cap. 2.*
C. Pſalm. 118. *Auerte oculos meos, ne videant vanitates.*

Anno 1224.

BEATVS PAVLVS Hungarus. A Sanctiſſimo Patre Dominico an. 1221. cum Beato Sadocho, & tribus alijs Fratribus miſſus fuit in Hungariam, & conuicinia Regna. Ad vrbem Ianuenſem perueniens, & inde ad Veſprimienſem, & Albaniam, vniuerſas regiones illas diuina prædicatione impleuit. Quos fructus ibi collegerit, argumentare ex eo: Robertus Veſprimenſis ad Strigonienſem ſedem euectus ex Cumanis ſolum circiter quindecim millia paganorum ſua manu Sacroſancto fonte purgauit. Caſtillus *p. 1. Historia Ordinis lib. 1. cap. 55.* Bzouius *ad annum 1221. num. 16.* Antonius Luſitanus *in Chronico anno 1221. pag. 35.* Ferrarius *de Prouincia Hungariæ.*

Anno 1230.

GVILELMVS IORDANVS. Hic etiam Scripſit *aduerſus Vicleſi Poſitiones.*

Pro Mendicitate contra Vtredum:

Quæſtiones de Conceptione Beatiſſimæ Virginis, tribus hæc omnia ſeparatis libris.

Vixit anno 1262. Ita Antonius Poſſeuinus *in Apparatu ſacro.* At Guilelmus Iordanus II. de quo anno 1370. ſcripſit quæſtiones de Conceptione Beatiſſimæ Virginis. Huius ſcripta recenſent præter allegatos, Ioannes Pitſeus, Thomas Dempſterus, Marraccius *part. 1. Bibl. Mariana fol. 536.*

Anno 1238.

BEATVS BROCARDVS. Argentinenſis patria, meliùs Argentoratenſis. Eius opus extat apud Caniſium *tom. 6. Lectionis Antiquæ*; ſed mutilum. Terram Sanctam luſtrando, accuratiſſimè quæ ſe oculis offerebant, in litteras referebat. Miræus in Mantiſſa.

Deſcriptionem hanc non an. 1262. vt vult Fernandez, ſed alio tempore protulit. Conſule Maluendam *de Antichriſto lib. 3. cap. 3. fol. 157. col. 2. & lib. 4. cap. 9.*

Cum Beato Xarono Mediolanenſi magnæ ſanctitatis viro primum Conuentum conſtruxerunt Damaſci. Exinde Nazareth, Bethlehem, alijſque in locis, ita vt breui temporis interuallo in Paleſtina decem, & octo Cœnobia Ordinis, quæ ad Terræ Sanctæ Prouinciam attinebant, habebamus. Beatus Humbertus *de initio Ordinis*, Abraham Bzouius *in Annalibus anno 1222. num. 25:* Antonius Luſitanus *in Chronico Religionis pag. 36.*

Anno 1240.

IOANNES CHRISTOPHORI de MINDA, Germanus. At Antonio

nio Possevino *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 133. & Trithemio non Mindensis; sed Moguntinus.

Anno 1242.

IVSTINVS, siue Iustus. Huic à Patribus Ordinis nostri demandata fuit prouincia, vt Sancti nostri Patris Dominici scriberet vitam. Non autem (vt retulit Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus fol* 317.) à Patribus nostris in Capitulo Generali Bononiæ congregatis Magister Generalis fuit pronunciatus.

Anno 1244.

IOANNES de Sancto Geminiano. Malè cum Antonio Senensi Lusitano *in Bibl. pag.* 146. dicitur vixisse anno 1310. Peiùs cũ Eisingrenio apud Antonium Posseuinum *tom. 2. Apparatus sacri fol. 183. floruisse anno 1319.* Cum enim venerit Neapolim sub Gregorio Nono Summo Pontifice, argumentum est claruisse circa ann. 1235. Gregorius Nonus rexit Apostolicam sedem ab anno 1227. vsque ad annum 1241. quo obijt. Vide nostram Chronologiam.

Scribit Henricus Vuillot eum quoque edidisse quasdam meditationes in Euangelia,& hæ fortasse Postilla scholastica super quatuor Euangelia nuncupantur.

Huius distinctiones manuscriptæ asseruantur in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud Fratrem Eucherium Bonettum Ordinis Prædicatorũ. Ita Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri in Appendice ad Bibliothecas fol.* 141.

Summa de exemplis, & similitudinibus locuples, concionatoribus, & alijs vtilis, impressa etiam fuit Venetijs anno 1577. & anno 1582. apud Damianum Zenarium. Antuerpiæ anno 1583. & anno 1599. in ædibus Petri Belleri. Lugduni anno 1585. cui adiunctum est *Sophologium Sapientiæ* Iacobi Magni. Et quidem post aliquot editiones, ea præstare videtur, quæ ab Aegidio Rochensi Ordinis Sancti Augustini prodijt emendatior. Cum illa primùm prolata fuisset in lucem anno 1499. Basileæ apud Petrum Langestenium.

Anno 1249.

PETRVS HISPANVS. Matthæus Bononiensis, Italus, Magister Carmelitarum Generalis, scripsit tres libros in Summulas supradictas anno 1410. Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus fol.* 417. Ita fecerunt Franciscani, ac alij, itaque habebatur, vt textus.

Anno 1250.

FRATRES NOSTRI Constantinopoli in Thracia. In hoc anno, & sequenti irrepsit typographorum in curia error in numeros hinc corrige.

Anno 1256.

GVILELMVS PERALDVS. Scripsit etiam.

Opusculum de Sanctissimo Sacramento.
Librum de Principio scientiarum.
De Natura Relationis.
De Vnitate forma.
De Conscientia.
De Prædicabilibus, & Prædicamentis.
Physica.
In tres libros de Anima.
In libros de Cælo, & Mundo.
De Generatione, & Corruptione.
Super Metaphysicam.
De Logica.
De Grammatica.

Ita Godefridus Languedoc in Catalogo Scriptorum Prouinciæ Parisiensis Ordinis m. s.

Antonius Posseuinus ponit duos Guilelmos Dominicanos, primum Lugdunensem, qui deinceps fertur fuisse eiusdem Ecclesiæ patriæ suæ Episcopus, & scripsit.

In Sententias libros quatuor.

Summam virtutum libros quinque, cuius initium: *Cum circa singula vtilia.*

Summam vitiorum libros octo. Incipit: *Dicturi de Singulis.*

Sermones ad Populum, librum vnum.
De Fide.
De Legibus.
De Fide Sacramentorum.

Et hic viuebat anno 1276.

Alter est Guilelmus Peralt, quem alij

alij Peraldum scribunt, siue de Petra alta Gallus, Viennensis in Delphinatu diæceseos, vt habet Antonius Senensis, quem & deinceps Episcopum fuisse Lugdunensem ferunt, & reliquit,

Sermones de Tempore, ac de Sanctis. qui Lugduni fuerunt editi anno 1576.

Librum de proprietatibus rerum.

Alterum de Regimine Principum.

Expositionem Regulæ D. Benedicti.

Summam virtutum, & vitiorum à Iacobo de Voragine redactam in compendium, quemadmodum testatur Raphael Volateranus; perutilem illam quidem, & commodam concionatoribus: quæ olim an. 1492. apud Paganinum de Paganinis excusa fuit Venetijs. Ibidem quoque recusa est anno 1557. Antuerpiæ anno 1571. Lugduni 1580. hac inscriptione:

Virtutum, vitiorumque exempla ex vtriusque legis Promptuario excerpta, nunc ex duobus antiquissimis exemplaribus reformata. Obijt autem Peraltus an. 1255. Hæc Possevinus.

At ego arbitrarer vnum esse Guilelmum Episcopum Lugdunensem. Idem comprobatur ex eisdem operum titulis. Vtrique enim adscribit Summam virtutum, & vitiorum.

Nisi fortasse alius sit Guilelmus patria Parisiensis nostri Ordinis, de quo infra anno 1313. Huic Theophilus in Erotematis tribuit Dialogos septem de Sacramentis. Lipsiæ anno 1512. & Lugduni 1567. impressos, qui nomen Guilelmi patria Aruerni, Episcopi Parisiensis anno 1218. electi præferunt falsò. Addit enim Auctor dictorum Dialogorum sua se collegisse ex scriptis Fratris Thomæ, & Petri de Tarentasia, qui Guilelmo Episcopo Parisiensi posteriores fuerunt. Obijt enim Episcopus Parisiẽsis 3. Kalendas Aprilis anni 1248. more Gallico; aut 1249. more Romano. At noster Parisiensis scripsit ante annos 1300. teste Claudio Spineo eiusdem Ordinis nostri, & post Sanctum Thomam Aquinatem, & Petrum de Tarentasia. Vide Philippum Labbe *de Scriptoribus Ecclesiasticis tom. 1. verbo Guilelmus patria Aruernus pag. 409. & sequẽtibus.* Qui composuit Summam virtutum, & vitiorum, attitulatur Episcopus Lugdunensis, & sic reperitur in omnibus exẽplaribus antiquioribus, & apud Beatum Iacobum de Voragine, qui fuit circa hæc tempora. Quam ob rem fides præstanda est eis: Quidquid reclament Moderni in Tabulario Lugdunensium Episcoporum non adnotari.

Anno 1261.

BENEDICTVS TAMACEDO. Antonius Possevinus *in Apparatu sacro* hunc appellat Taracredum; in reliquis nobiscum concordat.

GVILELMVS RIMGISCHINENSIS ANGLVS. Hic variè ponitur ab Authoribus. Ab Antonio Possevino *in Apparatu sacro: Guilelmus Kynghesam.* Ab alijs Rimgischin, ex quibus diriuantur Kimgeshamensis per m, & Kingeshamensis per n Rimgeshamensis. Hinc præbuit ansam errori plures Guilelmos hos facere, cum reuera vnus sit. Hinc delendus est *Guilelmus Rimgischin anno* 1239. *colum.* 2. *& anno sequenti fol.* 19. *colum.* 2. *Guilelmus Kimgeshamensis &c.* In tot Authorum diuersitate ductus fui ad veritatis notitiam ex nomine, natione, & maximè ex operibus editis, quæ prorsus eadem extant: tametsi anno 1239. sub illo Guilelmo recenseantur dumtaxat Cõmentaria in Sententias.

Anno 1262.

HVGO de Sancto Theodorico. Antonius Possevinus *in Apparatu sacro tom. 1. fol.* 41. *inquit: in Psalmos item Commentaria luculenta, falsò Hugoni à Sancto Theodorico ascripta, quæ Venetijs, anno 1496. excusa sunt à Gregorio de Gregorijs.* Hæc Possevinus *attribuit Alexandro Halensi, sic dicto ab Oppido Halensi,* quod est in Anglia. At idem Possevinus deinde *tom. 2. fol.* 61. hæc habet opposita: *Sciendum est autem aliquando Alexandro Halensi fuisse ascriptos Commentarios in Psalmos, qui verè sunt Hugonis. Qui etiam scripsit Librum, cui titulus: Speculum Sacerdotum, siue Ecclesiæ, quod & separatim fuit additum alteri inscripto, Manipulus Curatorum, quique Lugduni excusus fuit apud Guilelmum Rouillium,*

anno 1559. *sed & scripsisse Summam de Casibus, ait Eisingrenius*. Hæc Posseuinus. Et post pauca. *Extare autem manuscripta audio eiusdem Compendium, Theologicæ veritatis in septem libros distributum, & Hugonis (nescio an istius) Dialogum de Creatione Mundi manuscriptum in Bibliotheca Cæsarea, Viennæ*. Hactenus Posseuinus loco citato *tom. 2. Apparatus fol. 61. & 62.* etiam Bellarminus *de Scriptoribus Ecclesiasticis pag.* 340. obseruauit Commentaria in Psalmos tributa fuisse Halensi Ordinis Minorum. Cæterum audiendus Simlerus: *Huius Hugonis*, inquit, *expositionem in Psalmos egregiam videmus Alexandro de Hales Venetijs nuper suppositam, vniuersis scriptis per Germaniam, & Galliam renuentibus.* Vide Philippum Labbe *de Scriptoribus Ecclesiasticis tom. 1. p.* 479.

Natione fuit Burgundus, idest ex veteri regno Burgundiæ, at patria fuit Viennensis in Allobrogibus, vel vt alij accuratiùs ex Barcinoneta oppido Delphinatus, in valle, quæ vergit ad Ebrodunum.

Non rectè Trithemius, & Mariana *lib. 13. c. 2.* vocant eum Barcinonensem.

Obijt (vt dictum est) in Vrbe veteri anno 1262. quartodecimo Kalendas Aprilis, & non Lugduni anno 1260. vt scripsit Philippus Labbe *de Scriptoribus Ecclesiasticis verbo Hugo de S. Charo pag.* 477. Consule Ciacconium, Lusitanum *in Bibliotheca*, Fontanam *in Monumentis Dominicanis, & alios*. Mariana loco citato loquens de Concordantijs illas appellat opus infinitum, & audacia planè Herculea, in quibus concinnandis vsum opera 500. nostri Ordinis Fratrum affirmat.

Commentaria in Sacram Scripturam impressa fuerunt Basileæ 1504. Parisijs 1548. apud Vidouæum. Anno 1600. Venetijs apud Sessas, hoc titulo.

Hugonis opera omnia in Vniuersum Vetus, & Nouum Testamentum in septem tomos diuisa, addito octauo tomo Noui Indicis locupletissimi, & aliàs non impressi. Et nouissimè diebus nostris recusa sunt Opera, & impensis Reuerendissimi F. F. Thomæ Turci totius Ordinis nostri Vigilantissimi Generalis.

Sermones de Tempore, & de Sanctis impressi fuerunt Parisijs in 4.

Speculum Sacerdotum, & Ecclesiæ, Lugduni 1554. apud G. Rouilium.

Referunt Simlerus, & Philippus Labbe *Compendium Theologicæ* veritatis in septem libros partiales distinctū manuscriptum fuisse apud Dresserum.

Hic Hugo maximis laudibus effertur præ ceteris à Theophilo Raynaudo in Indiculo Sanctorum Lugdunensium, quem sublegit.

Reliqua tanti viri lege apud Historicos nostros, & exteros.

GEORGIVS CASCANVS. Etsi Antonio Posseuino, magis nomine Patriæ, quàm cognomento familiæ fuerit cognitus; nihilominus non erat supprimendum fuisse Dominicanum. Subosturè tamen id innuit ipsemet Posseuinus allegans Primam partem Monumentorum Ordinis à Taegio concinnatorum, in quibus non fit mentio, nisi de Fratribus nostris.

IACOBVS PERVSINVS. Nescio an huius, vel illius, quem ponam anno 1407. sermones de Sanctis manuscripti in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud F. Eucherium Bonettum Ord. Prædicatorum seruentur. Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri in Appendice Bibliothecarum fol.* 141.

Ioannes Romanus studijs deditissimus. Delendus est: nam positus est anno 1276. Deceptus fueram ab Antonio Senensi Lusitano, & ab alijs. Lusitanus enim *in Bibliotheca Ordinis pag.* 132. ponit Ioannem Romanum dicens illum collegisse *Speculum quoddam Historiale*, quod compilauit instar Speculi Vincentij Bellouacensis. Et statim sequenti fol. 133. posuit alterum quasi diuersum Ioannem Columnam Romanum, subiungens: scripsit librum, quem vocauit *Mare Historiarum*, qui in decem libros distribuitur. Falsi fuerunt Authores: idem enim Ioannes est, non diuersus. Ex opere composito id elicitur, videlicet, *Mare, vel speculum Historiarum* vtrique horum adscripto.

Anno 1263.

IACOBVS SCALZA. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis*

nis pag. 121. dicit hunc floruisse anno 1262. Ob id nescio qua de causa Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri* arbitretur mendum esse in numero. Reuera claruit his temporibus: Anno enim currente 1263. assumptus fuit ad regimen Ecclesiarum Valuen. & Sulmonen. Vghellus *in Italia sacra*, & Fontana, & anno 1274. interfuit Concilio Lugdunensi II.

IOANNES HERDVC. Scripsit (vt dictumest) in plures libros Sacræ Scripturæ; & præsertim in Apocalypsim. Ita Antonius Posseuinus *tom.* 2. *fol.* 204.

BERNARDVS HISPANVS: Diximus scripsisse de spiritualibus Creaturis. Non rectè Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*: De spirationibus. Ar reor in virum eruditissimum irrepsisse mendum typorum.

THOMAS CANTIPRATANVS. Quidam voluntThomam natione fuisse Brabantum Leuuem S. Petri celebri prope Bruxellam municipio è nobili stirpe ortũ: Ei tamen adhæsisse Cantipratani cognomen; quia regularem primam vitam egit inter Canonicos in Cantipratano prope Cameracum: deinde ad Ordinem Prædicatorum transisse. Alij autem asserunt fuisse è Cantiprato.

Fuit Supprior, ac Lector nostrorum Fratrum in Conuentu Louaniensi. Episcopus Lusentinus, & suffraganeus Præsul Cameracensis Episcopi. Adfuit in Concilio Lugdunensi secundo anno 1274.

Iustus Lipsius editione altera Louaniensis Elogij in notis *ad cap.* 2. *lib.* 1. obseruauit Thomam Cantipratanum obijsse die 15. Maij anno dom. 1263. At falsum est: nam viuebat etiam anno 1274. quo interfuit in Concilio. Floruit enim sub Radulpho Imperatore, qui assumptus est ad imperium anno 1273. vt in nostra Chronologia. Ita Trithemius *de Scriptoribus Ecclesiasticis*.

Liber, cui titulus, *Bonum vniuersale de Apibus*, scriptus fuit ab eo post annum 1250. cum meminerit expeditionis S. Ludouici Regis Francorum *lib.* 2. *cap.* 3. §. 9. Soluit Sanctus Rex è Gallia Feria 6. post Pentecosten anno 1248. deinde anno 1249 potitur Damiatæ, quam Eliopolim alij dicunt. Anno verò 1250. Belli captus fuit à Saracenis. Consule meam Chronologiam.

Est opus hoc omni hominum statui, tam Prælatis, quàm subditis vtilissimum. In eo ex mirifica Apum Republica vniuersa vitæ benè, & Christianè instituendæ ratio traditur, & artificiosè tractatur. Ad Fratrem Humbertum Generalem Magistrum Ordinis Prædicatorum, Prodierunt editionibus minus absolutis anno 1597. & 1607. tandem Georgius Colueneriius doctor Theologus Vniuersitatis Cancellarius notis illud illustrauit, & curauit excudi Duaci in 8. anno 1627.

Antonius Lusitanus *in Bibliotheca pag.* 242. hunc refert appellatum cognomento de Barbansane.

Idem pag. 99. & Alphonsus Fernandes attribuit idem opus de Apibus, & alia Guilelmo Brabantino, & etiam Guilelmo Corinthio nostris Fratribus. At malè. Sunt opera Thomæ Cantipratani. Vide anno 1303.

Scripsit etiã *Vitam Margaritæ Iprensis*, quæ obijt anno 1237. editam Duaci anno 1618. ab Hyacintho Chocquetio.

Vita Beatæ Mariæ Ogniacensis legitur apud Surium 23. Iunij.

Dixi ad instantiam Sancti Thomæ de Græco in Latinum transtulisse Libros Aristotelis, quorum iam vsus est in gymnasijs. Ita Ioannes Trithemius *in libro de Scriptoribus Ecclesiasticis*, Antonius Lusitanus locis citatis, Alphonsus Fernandes, & omnes ferè nostrates.

Negat id Philippus Labbe; dicens antiquiorem fuisse illam Aristotelis versionem, ad quam S. Thomas commentaria scripsit. At pace sua, ex hoc non concluditur Cantipratanum non protulisse suam versionem. Concupiuerat doctor veritaris magis certificari an versio illa antiqua in omnibus esset vera. Hanc deinde conferens cum illa Cantipratensis reperijt esse fidelem, & tutior factus, numquam discessit ab ea.

Scripsit & multo labore, vt ipsemet

fatetur *in lib. 2. de Apibus cap. vltimo* §. 50. librum vnum de natura, & proprietatibus rerum è diuersis auctoribus spatio quindecim annorum vtilissimè compilatum. Hunc librum Bartholomæo Anglico Ordinis Minorum, cognomento Grannuyse attribuunt. Hic claruit anno 1460. Lege Lucam Vuadingum in *Bibliotheca Franciscana verbo Bartholomæus Graunuillus*. At perperam hoc tribuitur Bartholomæo, qui plusquam ducentos annos postea natus est à proditione libri prædicti.

Anno 1264.

VINCENTIVS Episcopus Bellouacensis. Hæc periodus corrigenda est: nam si Burgundus, ergo non patria Bellouacensis; est enim Bellouacum in Picardia prope Parisios.

Vincentius ergo, natione, vt plerique volunt Burgundus: dictus verò Bellouacensis secundum Philippum Labbe à frequenti dumtaxat in eadem cõmoratione: iuxta verò alios ab Episcopatu illius Vrbis. Fuisse Episcopum Bellouacensem scribunt Martinus Polonus, S. Antoninus, Ioannes Trithemius, Iacobus Philippus Bergomas, Raphael Volateranus, Leander Albertus, Sixtus Senensis, Antonius Posseuinus Societatis Iesu, Alphonsus Fernandes, Miræus in notis ad Hẽricum de Gandauo, alijque deinceps.

Opponunt Aduersarij non fuisse Episcopum Bellouacensem tum quia de hoc loquens Henricus Gandauensis *cap.* 42. Catalogi eum Episcopum non vocauit. Tum quoniam non reperitur in Tabulario Episcoporũ Bellouacensium. Ceterum standum est traditioni communi Conuentuum, & Scriptorum illius ætatis, ex quibus deuenit ad Martinum Polonum, qui floruit circa hæc tempora, nempe anno 1260. nam Salutatus est Archiepiscopus anno 1278. & fato cessit vel anno 1279. vel 1281. Nec Henrici Gandauensis argumentum negatiuum concludit, sicut & illud Tabularij Bellouacensis. Innumeri fuerunt Antistites, quorum memoria, incuria Ecclesiarum sepulta est penitus.

Non rectè Posseuinus, Molanus *in Bibliotheca m.s.* Sixtus Senensis, Miræus & plures alij asseruerunt Vincentium Bellouacensem liberalitate Philippi Valesij Gallorum Regis adiutum ad Speculorum quatuor, aliorumque librorum compositionem animum adiecisse. Falsum est inquam, cum Vincentius obierit vel Miræo ipso teste, anno circiter Christi 1256. vel rectiùs 1264. Philippus autem Valesius ab anno dũtaxat 1328. ad annum 1350. Francici regni fuerit moderatus.

Tres præ cæteris editionibus Quatuor Speculorum celebrantur; Prima Basileensis apud Ioannem Amerbachium anno 1481 secunda Veneta an. 1591. apud Dominicum Nicolenũ. Tertia anni 1624. Duacena apud Bellerum hoc titulo præmunita, *Bibliotheca Mundi*, accurantibus Theologis O. B. Collegij Vedastini apud Duacenses.

Circa vexatam toties à Sancti Thomæ æmulis controuersiam, an à Vincentio Bellouacensi Angelicus noster Doctor, an vice versa à S. Thoma Vincentius quæstiones de Moribus, quæ in Prima, & Secunda secundæ, & in Speculo Morali agitantur, mutuatus sit? satis, superque dixi. Audiamus Philippum Labbe Societatis Iesu virum cultissimum, & exactum. *Ego sanè nullus dubito, quin ex Angelici Doctoris fontibus sua hauserit Vincentius quacumque id tandem ratione perfectum sit, in quam rem ne hic actum agere videar, plura subministrabunt Sixtus, Bellarminus verbo S. Thomas obseruatione tertia, Theophilus cum Hoplothecæ pag.* 254. *tum Erotematum pag.* 168. *& Ioannes Paulus Nazarius.* Hucusque Labbe.

Anno 1265.

RICHARDVS CASTRICONENSIS. Antonius Posseuinus, etsi accuratissimus scriptor, *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 129. *sub initium* præterit hunc Dominicanum fuisse.

Anno 1267.

GERARDVS de FRACHETO. Edidit etiam de potestate Ecclesiæ super hæreticos. Fontana *in Monumentis Domin.* Plodius, Lucarinus.

An-

Anno 1270.

RICHARDVS PHYSARA, seu PHISAIA Anglus. Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 130. putat eundem esse cum Richardo Fyshacker Excestriensi, qui nondum scripsit Commentariam in libros sententiarum Magistri: sed etiam *Postillam in Psalmos.* Idem Posseuinus ponit eum vixisse anno 1323. Sixtus Senensis verò ait eum scripsisse dictam Postillam in Psalmos anno 1330. Delendus est anno 1265. ne bis ponatur.

Anno 1272.

HANNIBALDVS de ANIBALIS. Hunc quidam satis ridiculè Cisterciensem, alij Carmelitam fuisse scribunt. Missos facio nostros Scriptores Dominicanos. Epitaphium produco in argumentum. Conformitatem doctrinę cum condiscipulis suis, Diuo Thoma Doctore Angelico, & Petro de Tarentasia. Tandem nuncupatoriam eiusdem Sanctissimi Praeceptoris in quatuor libros Sententiarum ad eundem. Consule Antonium Posseuinum *tom. 2. Apparatus sacri.*

Praeterea in Magisterio Sacri Palatij succenturiatus est nostro Beato Bartholomaeo anno 1246. quae dignissima praefectura semper administrata est à nostratibus. Consule Ciacconium *in vitis Pontificum*, Fontanam *in Theatro libro de Romana Prouincia, & in Monumentis Dominicanis.*

Anno 1273.

PETRVS de ALVERNIA. Rectiùs de Aruernia, quae in Gallia est Prouincia cùm martyrijs, tum ingenijs celeberrima.

Additiones ad Commentaria de Caelo, & Mundo: nimirum ad partem tertij libri, & ad quartum integrum. quae Venetijs excusa fuere apud Scotum anno 1495.

Petrus de Aluernia scripsit *Quaestiones Quodlibetales*, quae Patauij m. s. extant in Bibliotheca Diui Antonij.

Scripsit etiam *Quaestiones Metaphysicas.* Anceps est Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro* an hic scripserit, vel Minorita. At facilis est solutio doctrinam consideranti, si ex nostro, vel alieno gymnasio.

Vnum in Petro valde admirabile puto, cum opera Diui Thomae tanto ingenij acumine, tantaque styli similitudine prosequutum fuisse, vt vix aliquod percipi posit discrimen inter stylum tanti Magistri, & stylum tanti discipuli. Alumnus fuit Conuentus Claromontani.

Anno 1274.

BEATVS HVMBERTVS. A priscis Burgundiae finibus dictus Burgundus, nobilibus parentibus ortus est. Dicitur de Romanis, Romonensis, vel Romansensis à Romone, seu Romains, vel Romans, quod est Oppidum in Viennensi apud Gallos diaecesi. Olim Viennensis ditio erat Burgundiae Regno adnexa, imò & eius praecipuum caput.

Corrigendus est Miraeus, qui loquens de eius Generalatu sic dicit: *Anno demum millesimo ducentesimo quinquagesimo quarto, Quintus sui Ordinis Magister Generalis renunciatus est. Quā Praefecturam summa cum laude totos vndeuiginti annis gessit. Vtque erat vir modestissimus, in Generali Ordinis Vniuersi Conuentus, anno millesimo ducentesimo sexagesimo tertio, missionem petijt, & obtinuit.* Haec ille. Fuit Magister Ordinis annis nouem, & non vndeuiginti. Celebrata fuerunt haec Comitia Generalia Londini in Britannia an. 1263. vbi S. Thomas Aquinas pro nostra Prouincia gessit diffinitorem. Prouincia enim Romana, pro qua potiebatur suffragij iure, circuibat illis temporibus vtriusque Regnum Siciliae.

Scripserunt de illo praeter laudatos, Sixtus Senensis *in Bibl.* Posseuinus, Miraeus *in Auctario cap. 399.*

Opus de Eruditione Religiosorum, vniuersa, quae ad absolutam Religionis formam spectant, comprehendit. In eo enim exactissimè

Primus liber ordinat Religiosum ad Mundum

Secundus, corpus eius proprium.

Tertius, instituit eum contra aduersarium.

Quar-

Quartus ordinat animam.
Quintus ordinat proximum.
Sextus agit de quiete in Deo.

Hoc opus sub alijs titulis circumfertur: nempe.

Institutionum spiritualium libri sex.

Inscribitur quoque *Speculum Religiosorum.*

Adnotat Schotus Soc. Iesu sex illos libros inuisos antea, Louanij typis euulgatos cura Antonij nostri Senensis, Guilelmo Paraltæ etiam nostro fratri falsò antea adscriptos.

Expositio Regulæ Sancti Augustini, seu Commentarius cum breui enarratione Hugonis à Sancto Victore excusa etiã fuit anno 1605. in octauo.

Theodoricus de Apoldia in Præfatione quinque librorum de vita Sanctissimi nostri Patriarchæ Dominici testatur Humbertum adiecisse multa vitæ eiusdem Patriarchæ à Beato Iordado Generali & à Fratre Constantino conscriptæ. Præterea compilauit Librum, qui Vitas - Fratrum inscribitur, vel certè suo iussu à Gerardo Fracheto Lemouicensi Ordinis nostri, de quo anno 1267. opus illud in quinque libros digestum, de Origine, ac Vitis illustribus Ordinis Prædicatorum præfixa præfatione decorauit.

Post impressionem Louaniensem apud Rutgerum Velpium. Postea anno 1585. emendatiùs Lugduni apud Ioannem Statium Opera Francisci Goracci Theologi nostri Ordinis, & Professoris Parisiensis. Item apud Dauidem Sartorium Ingolstadij anno 1591.

Liber Sermonum pro omni materia, seu ad omne genus hominum, attinentium, cum multos ante annos cusus fuisset, neque verò iam extaret, Hieronymus Ioanninius è Capuniano, de quo nos anno 1604. recudi, additis vita ipsius Beati Humberti, Epistola de tribus notis, & de alijs quibusdam exercitijs curauit anno 1603. Venetijs apud Marcum Antonium Zalterium.

Sermones in Prima Parte,

Ad omnes homines, Sermo Primus.

Ad omnem Populum Christianum. Sermo 2.

Ad omnes personas Ecclesiasticas. Sermo 3.

Ad omnes Religiosos. Sermo 4.

Ad Religiosos malæ vitæ. Sermo 5.

Ad Religiosos bonæ vitæ. Sermo 6.

Ad Nouitios in quocumque Ordine. Sermo 7.

Ad Religiosos Ord. S. Augustini. Sermo 8.

Ad Canonicos Regulares. Sermo 9.

Ad omnes, qui addiderunt ad regulam D. Augustini. Sermo 10.

Ad Præmonstratenses. Ser. 11.

Ad Fratres de Valle Scholarium. Sermo 12.

Ad Fratres de Sacco. Serm. 13.

Ad Fratres Prædicatores. Serm. 14.

Ad omne genus Monachorum. Sermo 15.

Ad Monachos nigros quoscumque. Serm. 16.

Ad Monachos nigros bonæ conuersationis. Serm. 17.

Ad Monachos nigros dissolutos. Sermo 18.

Ad Monachos Albos quoscumque, & præcipuè Cistercienses. Serm. 19.

Ad Albos bonos. Serm. 20.

Ad Albos malæ vitæ. Serm. 21.

Ad monachos griseos quoscumque. Sermo 22.

Ad Eremitas quoscumque. Serm. 23.

Ad Carthusienses. Serm. 24.

Ad Grandimontem: Serm. 25.

Ad Fratres Minores. Serm. 26.

Ad Fratres de Trinitate. Serm. 27.

Ad Religiosos in studio commorantes. Serm. 28.

Ad Conuersos cuiuscumque Ordinis. Sermo 29.

Ad Conuersos Cistercienses. Serm. 30.

Ad Conuersos Carthusienses. Sermo. 31.

Ad Conuersos Ordin. Prædicatorum. Sermo 32.

Ad Conuersas mulierum Religiosarum. Serm. 33.

Ad Religiosos arma portantes. Sermo 34.

Ad Hospitalarios. Serm. 35.

Ad Templarios. Ser. 36.

Ad Fratres Teutonicos. Ser. 37.

Ad Humiliatos. Serm. 38.

Ad Fratres de Pænitentia. Ser. 39.

Ad Fratres, & Sorores in Hospitalibus. Ser. 40.

Ad

SERMONES IN SECVNDA PARTE.

In

In

In solemni accusatione cuiuscunque. Ser. 69.

In Solemni dispositione magnatum sæcularium per Ecclesiam faciendam. Sermo 70.

In Solemni depositione Tralatorum. Ser. 71.

In Solemni degradatione clericorum. Ser. 72.

In solemni petitione resignationis prælationis. Ser. 73.

In Solemni responsione de non recipienda resignatione. Ser. 74.

In Solemni responsione de recipienda resignatione. Ser. 75.

In Solemni missione Legati. Ser. 76.

In Prima congregatione Legati. Sermo 77.

In Receptione solemni Legati. Sermo 78.

In Solemni recessu Legati. Ser. 79.

In Solemni repræsentatione Legati coram Papa. Ser. 80.

In Solemni benedictione, seu coronatione Regis. Ser. 81.

In Solemni coronatione Reginæ. Sermo 82.

In Omni electione Potestatis sæcularis. Ser. 83.

In militia noua solemni. Ser. 84.

In Torneamentis. Ser. 85.

In Parlamentis Regum. Ser. 86.

In Solemni tractatu alicuius negotij. Ser. 87.

In Tractatu solemni pacis. Ser. 88.

De Confratrijs. Ser. 89.

In Congregationibus factis pro aliquo sancto. Ser. 90.

In Nundinis. Ser. 91.

In Mercatis. Ser. 92.

In Subita conuocatione multitudinis. Ser. 93.

In quibusdam festis. Ser. 94.

In Solemni recessu peregrinorum. Sermo 95.

In Solemni receptione peregrinorum redeuntium. Ser. 96.

In Solemni receptione domini sæcularis. Ser. 97.

In Exequijs mortuorum solemnibus. Ser. 98.

In Commemorationibus Defunctorum. Ser. 99.

In Conuiuijs Defunctorum. Ser. 100.

Catalogum hunc, quem prosequutus est Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol. 65. 66. & 67.* (tametsi prolixor sit, nihilominus, quia multùm proficit prædicatoribus, & alijs, qui negotia tractant) integrum hic apposui pro Lectorum vtilitate.

Opus de Eruditione Concionatorum duobus libris absoluitur. In secundo docetur, quanam ratione Concionatoribus agendum sit cum vnoquoque genere hominum, vt eos instruant, & ædificent, cum Regibus, Principibus, Cardinalibus, & alijs Ecclesiasticis omnibus: Cum Religiosis item variorum Ordinum, cum nobilibus, Equitibus, Magistratibus omnibus, Ducibus, Militibus, Ministris Iustitiæ, Aulicis, Opificibus, agricolis, mulieribus, cuiuscumque sint conditionis. Et hoc videlicet opere non solum præcepta, & methodum tradit, qua cum istius modi hominibus agendum sit; verùm etiam verba ipsa, & colloquia, quæ cuique hominum generi ad Dei gloriam, & eorum salutem quadrent. Quare non immeritò appellatus est ab eruditissimo Historico Ferdinando Castillo hic liber, BIBLIOTHECA VNIVERSALIS pro omnibus officijs, & negotijs huius Mundi, & Sapientia Christiana deducta in praxim, ac profunda doctrina, quæ Cócionatoribus suppeditet quidquid animarum saluti conducit: Cum & stylus is sit, vt neminem vnquam fatiget; delectet autem plurimùm legentes. Erat autem iam ante multos annos excusus, cum anno 1602. recusus est Vincentiæ, in Ditione Veneta. Hæc Antonius Posseuinus protulit de hoc Opere *tom. 3. Apparatus sacri fol. 369. in principio.*

B. Humberti sermonum Pars sexta asseruatur manuscripta in Bibliotheca Rhegiensi in Lombardia apud Eucherium Bonettum Ordinis Prædicatorum. Ita Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri in Appendice ad Bibliothecas fol.* 141. Non rectè Philippus Labbe *de Scriptoribus Ecclesiasticis tom. 1. verbo Humbertus* ponit obitum eius anno 1276. Nam post abdicatum Generalis Magistri Præfecturam in Co-

mitijs Londinensibus anno 1263. per vndecim annos, & non per tredecim (vt falsò Alphonsus Fernandes in Catalogo Scriptorum nostræ Religionis computauit) fuit superstes.

Fallitur quoque Alphonsus Fernandes *in Catalogo Scriptorum Familiæ nostræ* vocans Beatum Humbertum Heduum de Romanis, quasi Burgundi, & Hedui eadem sit significatio; cum aliter constet vnam ditionē altera lōgiùs, latiùsque produci, maximè apud Auctores medij æui.

De Beato Humberto consulendi sunt etiam Sixtus Senensis, Theophilus Raynaudus in Indiculo SS. Lugdunensium, Miræus *in Auctario de Scriptoribus Ecclesiasticis cap. 399. fol. 261.* Antonius Posseuinus, & alij.

De eius Patriarchatu sic Miræus vbi supra: *Constat eum & Patriarchatum Hierosolymitanum, à Nicolao III. Pontifice oblatum, respuisse. Posito itaque Magistratu, Lugduni ad Rhodanum annos vndecim, qui vitæ reliqui fuerunt, docendo, ac scribendo consumpsit.* Hæc Miræus, qui errat cum alijs ponendo obitum eius anno 1276.

Epistolam de tribus votis substantialibus religionis, & de quibusdam virtutibus eis annexis, quæ sunt maximè necessariæ Deo seruire volentibus, per totū Ordinē ad prouincias singulas misit. Hæc subiecta libro suorū sermonum de varijs argumentis excusa fuit in folio an. 1508. in Imperiali Haganoe oppido.

ROGERIVS CALCAGNINVS. Alijs Calcagnus. Interfuit Concilio Lugdunensi Primo anno 1245. & Lugdunensi secundo. Hunc Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 158. ponit excessisse è viuis an. 1290.

SANCTVS THOMAS AQVINAS Ecclesiæ Doctor. fol. 37. §. 1. *Collecta* corrige *collectam*.

Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 296. circa initium hæc habet: *At noui Testamenti interpretationem ab eo legitimam habemus in Diuo Ioanne: Deinde item in Catenam in omnes quatuor Euangelistas ex Patribus contextam, Vrbano Quarto, huius nominis Pontifice Maximo mandante. Licet hic S. S. Matthæi, & Marci Euangelistarum, Beato Thomæ. Diuo autem Bonauenturæ S. S. Lucæ, & Ioannis Euangelia exponenda distribuisset. Quæ duo postrema, cum Diuus Bonauentura Generalis Præfecturæ suæ Familiæ cura distentus absoluere nequiuisset, Beatus Thomas eandem ipse solus Catenam ita concinnè contexuit, vt si Autorum nomina, vnde est petita interpretatio, demantur, vnius videntur esse lucubratio. Quo factum est, vt Euangelicum sensum, & Patres antiquos Latinos, qui delitescebant, aut minore erant in vsu, ac Græcos ipsos interpretes assequeremur. Diuina viri charitate procurante, vt Latinè propterea verterentur.* Hæc Posseuinus. Reliqua vide apud ipsum.

Catena Aurea Antuerpiæ impressa citatos habet ad marginē Patres, quibus in locis ea dicant, quæ à S. Thoma proferuntur. Ideo Hæc sine controuersia est alijs Editionibus præferenda.

Adnotat Posseuinus Commentaria, quæ in Diuum Marcum Hieronymi nomine circūferebatur, & à S. Thoma in Catena citatur, non esse Hieronymi: nam ea in Glossa Ordinaria sub Isidori nomine allegata interdum reperiri. Hæc ille. Sed recolat Posseuinus sæpiùs opus aliquod pluribus Patribus tribui ab Antiquis; vt videri est apud Augustinum, Hieronymum, & reliquos. Non semel eosdem sermones eisdem verbis, & lineis exaratos reperies apud plures Sanctos doctores. At si Diui Thomæ temporibus illa commentaria sub nomine S. Hieronymi circumferebantur, in quo derogat id nostri Angelici fidei?

Bentiuenga de Bentiuengis de Aqua sparta, Vmbrus, Ordinis Minorum Cardinalis Albanus, & Maior Pænitentiarius, qui scripsit. *Veritatis Theologicæ volumen, & sermones plures ad Populū habitos,* Sancti Thomæ Aquinatis dilectissimus fuit Auditor. Ita Antonius Posseu. *in Appar. sacro tom. 1. fol.* 221.

In laudem, & defensionem Doctrinæ D. Thomæ anno 1325. Academia Parisiensis hæc, quæ recitantur à Bergomensi in Tabula aurea, protulit ore Stephani II. Episcopi Parisiensis cum assensu sui Capituli, ac LXXII. Doctorum. *Cum D. Thomas fuerit vniuersæ*

uersa Ecclesiæ lumen præfulgidum, gemma radians Clericorum, fons Doctorum, Vniuersitatis nostræ speculum clarissimũ, & candelabrum insigne, ac lucens, per quod, omnes, qui vias vitæ, & scholas doctrinæ sanæ ingrediuntur, lumen vident claritatis vitæ, famæ claræ, & scientiæ, velut stella splendida, & matutina refulgens &c.

Audiamus Theophilum Raynaudũ in clausula Parænetica pro Lessio aduersus Barnesium *num.* 9. *pag.* 781. *Quis, & quantus S. Thomas Aquinas. Nempe ad miraculum doctus. Ad miraculum in doctrina solidus. Ad miraculum accuratus, atque ordinatus, profundus, acutus, perspicuus omnibus probati scriptoris, ac Theologi dotibus eminentissimè insignis. Parcè, ac ieiunè hominem commendo, priuata quacumque commendatione superiorem, & commendarunt Ecclesiæ capita verbis amplissimis, quæ apud Aquarium in Controuersiarum Theologicarum calce, passimque alibi prostant. Hic vir talis, tantusque, suos aliquando Barnesios nactus est, eorum suffixionibus patuit, dentes, ac morsus non effugit, ita vt posteros puduerit eorum, quæ in tantum virum, eiusque scripta, per paucos capitosos, malignè, ac nequiter patrata fuerant, nihil affinxi.*

Fr: Antonius Brixiensis in processu suæ canonizationis hoc testatur: *Fr: Thomas fuit sanctæ vitæ, & conuersationis honestæ, & præcipuus paupertatis amator: ita quod, dum scriberet librum contra Gentiles non habebat carthas de papiro, in quibus illum scriberet. sed eum scripsit in schedis minutis; cum certum sit, potuisse habere carthas: sed de temporalibus nihil curabat.* Vallus *in Compendio part.* 1. *pag.* 40.

S. RAYMVNDVS de PENNA FORTI. Henricus Gandauensis *cap*. 48. Catalogi eum natione Prouincialem appellat, cum fuerit Catalanus: quod ex illius temporis consuetudine profectum (vt Philippus Labbe rectè aduertit *in Dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesiasticis verbo Raymundus* pauci norunt.

Hos quinque Libros Decretalium ex Antiquis Collectionibus Epistolarum, ac Responsorum Summorum Pontificum Romanorum magna industria, & labore collegit, & illos in ordinem per titulos, & capita satis affabrè digessit. Confectum Opus maximopere Gregorius IX. Pontifex Maximus probauit, & ad celebriores Vniuersitates Bononiensem, & Parisiensem misit Auditoribus prælegendum. Patet hoc ex Epistola nuncupatoria, quæ data dicitur anno 1230.

Summa Raymundina cum esset audientibus confessiones (vt dicit Henricus Gandauensis) valde necessaria, adeo olim erat vulgata, vt à nemine ignoraretur. Verùm postea tenebris exstabat sepulta, cum igitur trecentos circiter annos, & amplius manuscripta tantum haberetur, tandem emissa est, postquam à Clemente VIII. Pontifice Maximo in sanctorum numerum fuit relatus. Itaque ex manuscriptis codicibus eruta iterum fuit, & in quatuor libros distincta Romæ anno 1603. apud Ioannem Tallinum, plenior, quàm antea excusa hoc titulo.

- *Summa de Pœnitentia, & Matrimonio cum Glossis Ioannis de Friburgo Lectoris eiusdem Ordinis Dominicani*. De quo anno 1314.

Tuneti, ac Murciæ litterarum Hebraicæ, & Arabicæ instituit studium ad Iudæos conuincendos, qui & blasphemos punit. Ita Diagus *lib.* 1. *cap.* 15. Ipse quoque Auctor fuit, vt illa duo magna Ecclesiæ luminaria scriberent, Angelicus Sanctus Doctor contra Gentes, & noster Fr: Raymundus Martini duo volumina doctissima, & mirabilia ad conuincendam perfidiam Iudæorum maximè necessaria, scilicet Capistrum Iudeorum, & Pugionem Iudæorum.

Summam istam S. Raymundi, Sanctus Antoninus, alijque viri docti magnopere commendarunt; quam & Raymundinam appellauere.

Præter allegatos scripserunt vitam S. Raymundi, primi, vetustus Auctor, Ferdinandus del Castillo, Saluator Pons, Michael Ilot, Antonius Posseuinus *in tom.* 3. *Apparatus sacri folio* 121.

Anno 1275.

BARTHOLOMAEVS TVRONENSIS, Gallus, Conuentus patriæ suæ alumnus, Doctor Regens in nostra Academia Parisina, quo in munere Collegam sortitus est Fratrem Petrum de Tarantasia, qui fuit Pontifex Maximus. Quemadmodum in Diffinitoris Capituli Generalis officio apud Londinum in Anglia 1263. nactus etiam fuit Collegam Diuũ Thomam Aquinatem, Ecclesiæ Decus, & lumen.

Multa scripsit hic celeberrimus Doctor, quæ non parum à viris studiosis vsque ad hunc diem adhuc desiderantur. ..

Ita Godefridus Languedoc *in Compendio de Scriptoribus Prouinciæ Parisiensis Ordinis m. s.*

Anno 1276.

PETRVS de TARANTASIA Burgundus. Oppidum hoc Tarantasia ad Sabaudiæ Ducis pertinet Ditionem. Quare optimè Longobardus ponitur à quibusdam. At si Burgundus cum alijs censeatur, Natale oppidum non attinet ad Sabaudiam.

Philippus Labbe *in dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesiasticis tom. 1. pag.* 804. inficias it Petrum de Tarantasia edidisse commentaria in Psalmos, in Cantica Canticorum, & in Epistolas Pauli, ac Postillas in Pentateuchum: sic enim inquit: *Commentaria in Psalmos, Cantica Canticorum, & in Epistolas S. Pauli, ac Postillas in Pentateuchum celebrat Sixtus Senensis; sed non memini me ea typis vspiam edita obseruasse*. Hæc Philippus.

At valde miror solertissimum scrutatorem hæc ignorare, maximè cum ipse Parisijs formis dederit Opus suũ de Scriptoribus Ecclesiasticis apud Sebastianum Cramoisy anno 1660. Regis, & Reginæ Architypographum, via Iacobæa sub Ciconijs: quare si Sixto Senensi præstare noluerit fidem, nec Lusitano, nec Plodio, nec Castillo, nec alijs penè innumeris, oportebat saltem tandem ex reuerentia astipulari testimonio omni exceptione maiori vnius integri Capituli Generalis anni 1647. Valentiæ celebrati sub auctoritate integerrimi Magistri Ordinis Generalis memoria Venerabilis Fratris Thomæ Turci Cremonensis, quem sæculi decus venerata est tota Europa cum partibus reliquis Orbis. Vel dare litteras ad Tolosam; quæ subito rescripsisset officiosa: *Omnia Innocentij V. Pontificis Maximi Opera, impressa sunt Tolosæ sub cura Adm. R. P. Fratris Antonini Reginaldi viri sapientissimi.*

Hoc anno 1276. *pag.* 42. *colum.* 2. *linea* 49. dicitur: *Occidentis verò Imperio tunc vacante &c.*

Dubitabit aliquis, & meritò, quo pacto Imperium Occidentale anno 1274. vacabat, si Rodulphus Habsurgensis electus fuerat Imperator ex Cuspiniano, tua Chronologia, & alijs anno 1273.

His tamen sit satis, ob illud longissimum interregnum, nutabat adhuc Imperium, nec licebat Rodulpho propter suspiciones, & imminentes rumores à non benè obfirmata sede discedere. Neque de nouo accito ad imperium præsto erant, quibus ei fuisset opus ad iter. Vtique non vacabat, sed multos annos iam paulo ante vacarat.

AEGIDIVS de LISCIVIIS. Antonio Posseuino *in Appendice ad primum Tomum Apparatus sacri. Aegidius Luscinus*. Antonio Senensi *in Chronico & Bibliotheca* de Lasciuijs, & varijs, alijs modis.

VLDARICVS, seu VLRICVS. Antonio Posseuino *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 340. *in calce*, Eisingrenio, & alijs, Vdalricus Argentoratensis: Miræus eum locat anno 1280.

GVALFRIDVS de BELLO-LOCO. Huius meminerunt Spondanus *tom. 1. anno* 1254. *num.* 12. *&* 1270. *num.* 1. Odericus anno 1270. *num.* 18. *& anno* 1272. *num.* 59. *&* 60.

GVILELMVS CARNOTENSIS. Ad hunc Gualfridus de Bello-loco transmisit gesta S. Ludouici Regis. Spondanus ad annum 1254. *num.* 12. Odericus ad annũ 1238. *n.* 60. Fontana *p.* 2. *Theatri cap.* 6. *n.* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Script. Ord. m. s.*

An-

Anno 1277.

GERARDVS MINDENSIS. Antonio Posseuino *in Apparatu sacro* florebat anno 1314.

TIDERICVS de VRIBVRGH, Alijs Theodoricus de Friburgo. Ita Antonio Posseuino *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 272.

IOANNES PARISIENSIS de Soardis. Eisingrenio viuebat anno 1280. Antonio Senensi anno circiter 1300. Quorum vterque cohærere cū sententia poterit nostra. Consule Posseuinum *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 235. *circa medium*. Idem tamen Posseuinus *in eodem tomo, fol.* 242. ponit alium Ioannem Pysiensem etiam Ordinis nostri, cui attribuuntur eadem opera, quæ manuscripta exstant in Germania. Hæc ego legens apud virum eruditissimum, & tam accuratè scribentem ob tot ambages, & tantas varietates colligo hoc scribendi genus valde anceps esse, perdifficile, & innumeris subiectum erroribus.

THOMAS SPERMAN. Antonio Senensi *in Bibl. Ordinis pag.* 246. Antonio Posseuino *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 311. sub initium, & alijs Spermanus, siue Operman.

MAVRITIVS N.N. Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 423. circa medium laudat has vndenonaginta distinctiones, quòd perutiles concionatoribus.

Anno 1278.

GVILELMVS de ALTONO Anglus. Alijs Atton. Iuxta supputationem Antonij Senensis viuebat anno 1262. Antonij Posseuini *in Apparatu sacro anno* 1320.

THOMAS SVETONIVS Anglus. Præter recensita, & summam Theologiæ scripsit etiam Breuiarium Theologiæ.

Item Compendium Diui Thomæ.

Hæc tria ponit Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 312. dicens scripsit Commentaria in Psalterium. Breuiarium Theologiæ, Summam Theologiæ. Compendium D. Thomæ &c. At vereor, ne hi tres, vnus sit liber tribus nominibus attitulatus.

Anno 1279.

MARTINVS STREMPVS Polonus. Hunc Ioannes Casalas sic appellat: *Virum religiosum, Scriptorem strenuum, Romanæ Vrbis Pontificium Pænitentiarium, illustrem Episcopum, imò Archiepiscopum Cosentinum, Poloniæ Primatem, Concionatorem eximium, excellentis ingenij virum, posteritati venerabilem.* Doctor igitur tanti meriti, vt bonus Simplicianus irrideretur ab infrunito Valle clausa, vt qui Primus fuerit aurhor stultissimę fabellæ de Ioanna illa Papissa. Citatur à Valle clausa contra Martinum Trithemius *lib. de Scriptoribus*.

Euincunt hanc amentiam fabulosā infrascripti Authores recensiti per Alphabetum. Alanus Copus *cap.* 8. *Dialogi primi*, Andreas Duchesnius *in libro de Romanis Pontificibus*, Arnaldus Pontacus Vasatēsis Episcopus *in Chronico*, Aubertus Miræus *in Scholijs ad Sigiberti Chronicon* ad M. S. exemplar Gemblacense &c. excusum, Bartholdus Nihusius, *de quo paulo post in Leone Allatio*, Cæsar Baronius Cardinalis Eminentissimus in Annalibus Ecclesiasticis ad annum Christi 853. Dominicus Grauina Ord. Præd. Florimundus Ræmundus Senator Burdegalensis *in refutatione vernacula Erroris popularis de Ioanna Papissa*, Franciscus Coriolanus *in Chronico*, Gilbertus Genebrardus *ad an.* 858. Iacobus Gordonus Societatis Iesu *in Opere Chronologico ad annum* 853. Iacobus Gretserus Soc. Iesu *in Defensione Bellarmini tom. 2. lib. 3. cap.* 24. Iacobus Gualterus S. I. in Tabulis sæculi IX. Ioannes Auenrinus *lib. 4. Ann. Boicorum*, Ioannes Carolus Ræmondus, qui Floremundi patris Opus latinè reddidit, emisitque in lucem Burdigalę apud Simonem Millangiam anno 1601. in 8. Iodocus Coccius *tom. 1. Thesauri Catholici lib. 7. art.* 14., Iustus Lipsius *in Epistola ad Franciscum Suertium*, Leo Allatius Chius, *qui ex monumentis Græcis Confutationem fabulæ illius edidit Roma anno* 1630. *quam recudendam cu-*

curauit Colonia anno 1645. *Bartholus Nihusius adiunctis Prologo, Epilogo, ac Telescopio*. Ludouicus Richeomus S. Iesu; *Si verè Blondellus, & alij nonnulli opus Ramundianum ei adiudicarint: qua de re nihil Ribadeneira, aut Alegambus in Bibliothecis*. Nicolaus Sauderus *lib. 7. de visibili Ecclesia Monarchia*, Nicolaus Serarius Iesuita *in Descriptione Moguntiacarum Antiquitatum*, Onuphrius Panuinius *in Notis ad Vitas Pontificum Bartholomei Platinæ*, Papirius Massonus *libro de Episcopis Vrbis Romæ*, Petrus Maturus Iesuita *in Annotationibus ad Chronicon Sancti Antonini Florentiæ Archiepiscopi Ord. Præd.* Philippus Labbe *de Ioanna Papissa Cenotaphio euerso*, Robertus Bellarminus S. R. E. Cardinalis de Soc. Iesu assumptus *de Pontifice Romano tom. 1. Controu. 3. lib. 3. cap.* 24. Seuerius Binius *in Notis ad Concilia, & Vitas Leonis IV. & Benedicti III. Romanorum Pontificum*, Siffridus Petri *Annotationibus in Chronicon Martini Poloni ad M. S. codicem emaculatum*: quodque anno 1616. Coloniæ Agrippinæ è vetustissimo M. S. & ipsi scriptori penè coætaneo summa fide, & diligentia expressum excudendum curauit in folio F. Ioannes Fabricius cognomento Cæsar Ordinis Candidi Præmonstratensium alumnus. Simon Maiolus Epis. *Colloquio 3.* & alij.

Hanc fabulam Baronius loco citato meritissimo iure appellat fabulam indoctam; omni ex parte mendacem, insulsam, ineptam, friuolam, sibi contradicentem, se ipsam dissoluentem, nulla verisimilitudine subsistentem, vel saltem mentito veritatis fuco nitentem, calumniosam, leuiter fusam, leuiùs creditam, perfidè assertam, proeaciter defensam, obstinatè retentam à Nouatoribus.

Duo obijcit Valle clausa Martino nostro, & quòd in Martini Chronico reperiatur hæc fabula, & quòd ipse fuerit inuentor, & commentator. Primùm dicamus ad secundum. Martinus vixit hæc tempora, obijtque anno 1281.

Cardinalis Baronius, Author celeberrimus, cui nec parem dabit Petrus in Historia Ecclesiastica, primum statuit huius fabulæ artificem Marianum Scotum, qui ducentis annis superior fuit nostro Martino Polono.

Secundus à Mariano Scoto insimulator infandi huius figmenti, Sigibertus Chronologus, vir Germanus, & Schismaticus Author, vt videre est apud Bellarminum loco iam adducto, qui & hanc ab eo infamiam amolitur; refertque Binnius in Leone IV. exstare adhuc in Monasterio Gemblacensi (in quo meruit Sigebertus professione Monachus) antiquissimum exemplar manuscriptum, quod creditur ipsius Authographum, testaturque à se visum Molanus Louaniensis doctor, vbi nulla prorsus Ioannis, seu Ioannæ Pontificis mentio.

Pari quoque fælicitate in antiquissimis Mariani Scoti exemplaribus non haberi fabulosam illam Pseudo-Papissam, asseritque ille, qui Metropolim Alberti Krantij edidit Coloniæ anno 1574.

Itaque restat Martinus noster tertius huic calumniæ suppositus (& respondebimus iam ad primum) Cardinalis Bellarminus postquam antiqua Mariani, & Sigeberti manuscripta, huiusmodi figmenti pura probauit, cessit rumori vulgi in Martinum comentum hoc detorquentis, aut veriùs scripsit eius impressit, sed corruptis. Audiamus Binnium iam laudatum. *Martinum hac fabula adauxit Berauldus Basileensis Typographus, ex cuius prælo anno 1550. in lucem prodijt: exstant enim suffrido Petri, & Iosia Surlero attestantibus, plurima manuscripta exemplaria, à quibus hanc, infinitasque fabulas abesse animaduerterunt, quæ in impresso Codice reperiuntur*. Hæc Binnius. Ex quibus vnum sibi consignatum à R. F. Ioanne Cæsar, cum Edirio Conciliorum pene absolueretur, ad futuræ editionis fidem, testatur idem Binnius. Huic suffragatur Ciacconius in Leone IV. Romæ ante Pontificum oculos scribens, nuperrimusque Spondanus, nota ad Baronium apposita anno 853. Probat, inquit, Chronica ex Authographis edita, maximè ex illo Ioannis Cæsar anno 1616. in lucem misso Martinum Polonum nullam prorsus huius

fabu-

fabulæ mentionem fecisse, licet stolido vulgi rumore, eius assertor prædicetur.

Nec Trithemius, quem Valle clausa adducit, verbum aliquod protulit de hac fabula in Martinum. Trithemius enim semel loquutus est de Martino; de quo sic dicit in libro de Scriptoribus. *Martinus Ordinis Fratrum Prædicatorum, Domini Papæ Vrbis Romæ Pænitentiarius, & postea, vt ferunt, cuiusdam vrbis Episcopus, vir in Scripturis sanctis studiosus, & eruditus, & secularium litterarum non ignarus, in declamandis ad populum sermonibus excellentis ingenij fuit. Scripsit quædam præclara Opuscula, quibus nominis sui memoriam ad posteros transmisit. Tabulam* Decreti. *Chronicon succinctum*. Hæc Trithemius. Nullum itaque facit verbum de Papissa.

Vendicarunt nostri Religiosi, & alij Martinum à criminatione imposita, stylumque acuerunt aduersus oblatratores. Et planè dignus erat vir pietare, & doctrina insignis, & toto orbe clarissimus, defensione.

De eius laudibus præter laudatos consule Antonium Seuensem Lusitanum *in Bibl. Ord. pag.* 171.

Antonius Possenuinus *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 410. lapsus est faciens hunc Monachum Ordinis Cisterciensis, & rursus impingens prædictam fabulam ei.

Alij, & etiam perperam, apud Trithemium fecerunt Benedictinum. Lege Ioannem Casalas.

HVGO de Argentina. Argentinensis, seu Argentoratensis.

Compendium veritatis Theologicæ continet libros sex.

Scripsit etiam *Quodlibeta*.

Quæstiones.

Disputationes.

Varias in diuinos libros explanationes.

Ita Antonius Possenuinus *in Apparatu sacro tom.* 2. *fol.* 61. *circa medium*.

RICHARDVS CLAPOEL. Antonio Possenuino *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 129. Clapole, siue alijs Knapuuel. Circa tempus, quo vixerit, omnes probè tradunt. Qui enim eum ponunt floruisse anno 1286. sub Honorio V. Summo Pontifice, siue etiam cum Eisingrenio anno 1304. concordant:

Floruit namque ab anno 1279. vsque ad annum 1312.

Scripsit etiam librum quæstionum Theologicarum. Antonius Possenuinus vbi supra. Vide Chronicon Thomæ Vuicij.

Anno 1280.

BEATVS ALBERTVS MAGNVS. Liber, cui titulus: *Paradisus Animæ, siue de Virtutibus* Florentiæ Italicè prodijt anno 1556. Antonius Possenuinus *in Apparatu sacro*.

Liber item *de adhærendo Deo*, Italicè quoque prodijt apud Fulginates, anno 1563. Ex eodem ibidem.

Compendium Theologiæ expurgatum vna cum vtilibus scholijs per Seraphinum Caponium è Porrecta, Venetijs anno 1587. ex Typographia Ioannis Baptistæ Somaschi. Antonius Possenuinus *in Apparatu sacro*.

Liber *de Mirabilibus* Magni huius Doctoris non est legitimus fœtus, vt diximus. Ita quoque Martinus Delrius, Antonius Possenuinus, & alij.

Illud, quod imposuerunt Beato Alberto Antonius Bernardus Episcopus Casertanus *lib.* 13. *Euers. singular. certam. sect.* 2. & Petrus à Valle clausa, de duobus pueris aperientibus portas &c. diluitur facilè. Citatur Albertus *in lib.* 3. *de motibus Animalium*, & nihilominus Auctor hic præclarissimus de motu Animalium duos dumtaxat libros conscripsit. Præterea dicunt Albertū attestari se fuisse testem oculatum, quod numquam reperient in Alberto. Legatur *lib.* 1. *tractatu* 4. *cap.* 3. vbi mouet quæstionem, *An Anima per solum Intellectum, aut Imaginationem possit ad nutum mouere corpora separata*. Verba doctoris sunt hæc: *Certissimè enim (vt inquiunt) est quosdam sic nasci, vt mira faciant, & quosdam sic, quod huiusmodi facere nequaquam possunt, & huiusmodi non est dubium aliquam causam esse: cum omne opus animati causetur ab anima ipsius, oportebit, vt dicunt, causam horum operum esse in Anima mouente per intellectum, & imperium. Exempli causa potest induci quod ap-*

apparuit multis videntibus duobus geminis in Germania natis, quorum vnus dum ferretur iuxta ostia, omnia ostia versus suum latus sinistrum aperiebantur quantumcumque serrata fuissent & hanc virtutem, quam ille habuit in sinistro, habuit frater eius in dextro: & in breui spatio temporis ambo defuncti sunt. Non dicit ergo Albertus se fuisse testem oculatum.

Negant Valle clausa, & alij, quæ de Vere, media Hyeme in gratiam Imperatoris inducto circumferuntur. At legantur Spondanus Anno 1247. *num.* 3. Chronicon Ioannis de Becka de gestis Pontificum Traiectensium, & Comitum Hollandicorum, Ioannes Aleidis Carmelita. Ita loquitur de Guillelmo Hollandiæ Comite promoto ad Imperium. *Post quæ ab Alberto Magno Ordinis Prædicatorum, tunc ibi Professore, postcaque Episcopo Ratisponense, conuiuio exceptum fuisse in die Epiphaniæ, horrenda Hyeme versa in floriferum Ver, & floridam fructibus Aestatem, ijdem Hollandici Authores (ex quibus eadem Trithemius) arti Magicæ, rem amplificando tribuentes tradunt, quæ potuit Albertus (si verè ea contigerunt) vel Philosophia naturali, vel etiam virtute supernaturali sibi communicata præstare, vt erat sanctitate, iuxta ac doctrina præditus.*

Et infra Anno 1259. *num.* 16. *Laudat eum impensissimè Auentinus lib.* 7. *Germanum eum Varronem appellans, etiamque longè Varrone doctiorem asserens, quem nihil penitus fugerit, qui omnia perfectè nouerit, naturæ secundum Aristotelem verissimus Interpres extiterit. Breuiùs, ac pleniùs Bergomens lib.* 15. *Tantæ eum fuisse doctrinæ, vt non solum nemo ei anteponendus sit, sed nec quidem æquiparandus.* Et plura alia in laudem eius. At Magno nihil magnũ. Legantur nostra Elogia Parte Prima, & illud Labbe:

Albertus Deiparæ Philosophus
Impleuit Orbem octingentis libris,
Satis vnus omnibus Bibliothecis.
Nec mirum si omnibus sufficit,
Qui Thomæ discipulo satis fuit.
Nulla opinio etiam falsa
Fefellit Albertum.

Modum posuit artibus curiosis, ne vltra pergerent, ostendit vbi desineret Natura, vnde inciperet Gratia.

Alium Albertum Coloniensem ponũt diuersum à magno Henricus Gaudauensis, Trithemius, Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro* dicẽtes fuisse Coloniæ lectorem, & scripsisse in Lucam, & alia. De eo sic inquit Gandauensis: *Et vt salua pace eius dictum sit, sicut à quibusdam dicitur, dum subtilitatem sæcularis Philosophiæ nimis sequitur, splendorem aliquantulum Theologiæ puritatis obnubilat.*

LVDOVICVS VALLESOLETANVS. Edidit quoque Indicem operum eiusdem Beati Alberti.

PETRVS de ANDRIA Apulus. Præter citatos commendatur ab Antonio Posseuino *in Apparatu sacro.*

IACOBVS AQVINAS. Lapsus est Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom.* 2. *fol.* 71. *in Calce*, ponit enim hunc Iacobum Aquinatem fuisse Ordinis Prædicatorum, & scripsisse contra Guilelmum de Sancto Amore, & deinde citat Gennadium in Catalogo. Gennadius enim, qui scripsit Catalogum, fuit Massiliensis presbyter, & vixit tempore Gelasij Papæ circa annũ Domini quadringentesimum nonagesimum: Quo igitur pacto verba facere potuisset de Iacobo Aquinate? Non capio. Apertus est Anachronismus.

IOANNES VERCELLENSIS. Alijs Ioannes de Garuellis de Mouso, patria Vercellensis. Eum fuisse electum in Romanum Pontificem tuetur Franciscus Augustinus *in Chronologia virorum illustrium Pedemontij cap.* 51. *num.* 1264. *fol.* 393. At Spondanus *ad an.* 1281. *num.* 3. inficiatur figmentum.

Huius nutu Angelicus Sãctus Thomas composuit Opusculum 19. contra Religionem Mendicantium impugnantes. Ita Franciscus Augustinus vbi supra.

HENRICVS ESSERBVNE, ingenio, morum suauitate, prudentia, litteris admirabilis scripsit.

In Salomonis Prouerbia.
In Ecclesiasten.
Lecturas Bibliorum libro vno.
Processus in Theologia, libro altero.

Ser-

Sermones alio libro.

Viuebat hoc anno 1280.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 2. fol: 15.*

Anno 1283.

RAYMVNDVS MARTINI &c. Immortale, ac celeberrimũ eius opus summopere commendatur à Iosepho de Voisin Presbytero, & exsenatore Burdegalensi, ab Illustrissimis, & Reuerendissimis DD. DD. Francisco Bosquet Episcopo Lodouensi Comite Montis Bruni *in Epistola exponente Operis Argumentum*, à Petro Episcopo Antissiodorensi, ab Henrico de Maupas Du Tour Episcopo Aniciensi, Comite Velauniæ, ab Harduino Episcopo Ruthenensi Christianissimi Regis Præceptore, ab Eduardo Mole Episcopo Baiocensi, ab Illustrissimis Viris Dominis D. Francisco de Tarneau in Parlamento Burdegalensi Præside in Ode ad charissimum Nepotem suum D. Iosephum de Voisin, à Ioanne de Montion in maiori Parlamenti Burdegalensis Camera Senatore, pro publicis eiusdem Curiæ negotijs Delegato, à Petro de Voisin in eodem Parlamento Senatore pro publicis eiusdem Curiæ negotijs Delegato *in Epistola ad Charissimum fratrem suum D. Iosephum de Voisin*, à Petro Chapelas Doctore Parisiensi, Curatoque S. Iacobi dictæ Ciuitatis, à Fratre Ioanne Nicolao Doctore Theologo Parisiensi, & apud Prædicatores Primario Regēte *in Elegiaca, & Anagrammatica gratulatione*, à Banneret Theologo è Familia Sorbonica doctore Parisiensi, & Regio linguæ Sanctæ interprete, à F. I. Frontone Canonico Regulari in monasterio S. Genouefæ, & in Academia Parisiensi Cancellario, à Philippo Iacobo Maussaco, à Nicolao de Lyra, à Paulo Burgense Episcopo Regnorum Castellæ, & Legionis Archicancellario, à Porcheto, ab Augustino Iustiniano Ord. Præd. Episcopo Nebiensi, ab Antonio Lusitano *in Chronico, & in Bibliotheca*, à Francisco Diago, à F. Thoma Turco Generali Ordinis Magistro, ab Antonio Posseuino, à Fernandes Castillo, ab Iuone Pinsart doctore Parisiensi, & Priore Conuentus FF. Prædicatorum S. Iacobi, F. Vincentio Bouillet Ord. Præd. Priore Cōuentus Parisiensis, Sanctæ Mariæ Annunciatæ, à Iacobo Goar, & ab alijs penè innumeris. Ex his breuiter ego colligam quædam, quibus Raymundi Martini gloria innotescat, & excellentia Operis, quod *Pugionem Fidei* prænotauit, aperiatur. Primùm est præmittendum Hispaniam longo tempore habitatam fuisse ab Hebræis, & Sarracenis vtrisque Circumcisis. Optauere pluries Reges Christiani, vt vnus, & alter populus conuerteretur ad Christum. Sisibutus Rex anno quingentesimo decimo quinto Iudæos exilio dānabat, nisi venissent ad fidem. Idem sub Sisenando, & similibus Regibus contigit. At quoniam nemini ad credendum vis inferenda est aliqua, id Patres in Concilio Toletano IV. Can. 46. relato in Canon. 5. distinct. 45. apud Gratianũ, definiuerunt. *Cui enim vult Deus, miseretur, & quem vult, indurat.* Hoc quamuis Iuliani Archiepiscopi Toletani ætate religiosè fuerit obseruatum, nihilominus postea in desuetudinem penè abierat. Minis enim, mulctis pecuniarijs, exilijs, & alijs pœnarum generibus cogebantur ad baptismum. Ita colligitur *ex illa lege famosa 3. Visigothorum tit. 3. lib. 12. de Iudæis.*

Venit S. Raymundus à Penna Forti, qui fuit nostri Ordinis Tertius Generalis Magister, & Pœnitentiarius Papæ, & grassante in Hispania vtraque lue Sarracenica, & Iudaica, ad eam mundandam, & expellendam Principum legibus pœnalibus non vsus est, sed mansuetudinis via incessit. Cum Tertulliano enim palam est profitendum, Legem nouam non se vindicare vltore gladio: quod Christo eius auctori placuerit neminem ad receptionem suæ Legis cogi huius vitæ pœnis, vel earum metu, vt patet ex varijs noui Testamenti locis, tum Pauli, tum Ioannis, tum Lucæ, tum Matthæi: Quod non sit Religionis, eodem teste ad Scapulam in fine, cogere Religionem, quæ spontè suscipi debet, non vi. Quis mihi imponat necessitatem vel credendi,

quod nolim, vel quod velim, nō credē-di? ait Lactātius. Nihil tam voluntariū quam Religio. In hac si animus auersus est, iam sublata, iam nulla est. Fides autem suadenda est, non imperanda; nocuit enim, & nocebit semper rigor; Et ingenia nostra, vt nobiles, & generosi equi meliùs facili frœno reguntur, Docendo magis, quàm iubendo; monendo, quàm minando. Quare cum Theodorico Rege *Epist. 27. lib. 2. Variar.* Cassiodori, & cum Sancto Bernardo Sermone 66. in Cantica profiteamur, *Nihil esse Religionis voto liberius, cum hoc firmiter credentes fidem suadendam esse, non imponendam.* Cum illo verò *errantium* votum laudabiliter esse improbandum, & Religionem imperari non posse, quod nemo cogatur, vt credat inuitus. Ob id igitur in Capitulo celebrato apud Toletum an. 1250. statuit, vt ad Arabicæ, & Hebraicæ linguæ studium fratres nostri incumbant, vt infidelibus postea prædicarent. Ita Franciscus Diagus *in Historia Prouinciæ Aragoniæ lib. 2. cap. 28. & in lib. 1. cap. 2. habetur*. Capientes satisfacere Mandato Magistri, & attendentes vtilitatem negotij præsentis, præcipuè verò futuri, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti assignamus ad studium Arabicum, hoc iniungentes in remissionem peccatorū auctoritate Magistri, & nostra; Idque imperantes virtute obedientiæ, F. Arnoldum Guardia, F. Petrum de Cadireta, F. Raymundum Martin, F. Petrum Ariam, F. Petrum de Puteo, Fr. Petrum de Sancto Felice, Fr. Dominicum Esteuan, siue Stephanum, & F. Petrum de Cannolles. Supradictum verò F. Arnoldum de Guardia aliorum Prælatum designamus. Numerum duodecimum complebimus, cum primùm facultatem nobis Deus concesserit. Quod si attentè consideremus, quā rigidè ista mandata sint; & si omnia verba ponderemus, intelligemus istos octo religiosos fuisse præcipuos Regni. Quod præterea patet ex eo, quod Fr. Petrus de Cadireta fuit vnus ex illis, qui tunc erat Inquisitor Regni Arragoniæ, & locorum, quæ erant sub ditione Regis Iacobi in Prouincia Narbonēsi. Frater Petrus deinde coronatus fuit Martyrij laurea. Ex Francisco Diago.

Persuasit Arragoniæ, & Castellæ Regibus S. Raymundus de Pennia forti, vt quidam ex Ordine nostro Religiosi viri Regiis sumptibus alerentur, & linguarum Hebraicæ, Chaldaicæ, & Arabicæ studio seriò vacarent ad Iudæos, & Sarracenos, non vi, neque authoritate, sed fidei ratione proprijs armis confodiendos. Eo feruore infideles ad fidem reuocandi percitus est, vt nihil intactum eum reliquisse testetur nominatim Author Anonymus vitæ eiusdem a Peña Rotæ auditore editus, & illustratus Romæ *cap. 28.* his verbis: *Infideles*, inquit, *etiam Iudæi, & Sarraceni honestatis eius excellentiam admirantes, & dulci, ac rationabili alloquio delectati circa eum deuotionem specialem, & reuerentiam exhibebant: pro quorum conuersione procuranda totus erat charitatis incendijs inflammatus. Et super hoc sibi visio quadam mirabilis diuinitus est ostensa, in qua sibi est à Domino reuelatum quòd per fratres Ordinis Prædicatorum deberet inter Gentes infideles multorum conuersio ad fidem catholicam procurari*. Propter quod, *magis, ac magis accensus cum licentia Magistri Ordinis, & cum auxilio* Domini *Regis Castellæ, &* Domini *Regis Arragonum studium linguæ Arabicæ fieri procurauit. In quo viginti fratres Ordinis Prædicatorum, vel plures in lingua illa per ipsius diligentiam sunt instructi. Ex quo fructus maximus est sequutus. Nam plures quàm decem millia Sarracenorum à Fratribus eis prædicantibus sunt conuersi. Et inter Sarracenos de Hispania, & etiam ex Africa diuulgata est veritas fidei christianæ, & iam taliter approbata, quod multi eorū, præcipuè sapientes dispositi sunt ad suscipiendam fidei catholicæ veritatem, & Magistri in lingua scilicet Arabica ferè omnes per ipsorū industriā sunt conuersi.*

In lingua etiam Hebraica, cū ipsius auxilio, consilio, & fauore, fratres aliqui taliter instructi, quod possent Iudæorum conuincere malitias, & errores, qui iam non possunt, sicut hactenus consueuerunt, audacter negare textum verum, & glosas suorum sapientum antiquorum cum Sanctis nostris,

ftris, in his, quæ ad fidem catholicam pertinent concordantes falsitates insuper, & corruptiones, quas in Biblia in locis pluribus inseruerant, ad occulranda Mysteria Passionis, & cætera Sacramenta Fidei, falsarijque veritatis per scripturas eorum authenticas, reuelantur. Quod est ad eorum maximam confusionem, & confirmationem Fidei catholicæ.

Ex illo Collegio prodijt Raymundus Martini, Natione Catalanus, patria Subiratensis, qui susceperat habitum Ordinis in nostro Conuentu Barcinonensi, vbi requiescit.

Malè Antonius Senensis in Chronico Ordinis nostri, & Bibliotheca Raymundum facit patria Barcinonensem. Ita F. Franciscus Diagus Dominicanus in Historia Prouinciæ Aragoniæ F. Prædicatorum *lib.* 1. *cap.* 2. *& lib.* 2. *cap.* 28.

De Raymundo Martin hæc habet Petrus Marsilius: *Erat multùm sufficiens in Latino, Philosophus in Arabica, Magnus Rabinus, & Magister in Hebraica, & in lingua Chaldaica multùm doctus.*

Vt ergo Raymundus caput Philistæi Gigantis exscinderet, hunc Pugionem confecit, cuius vulnera incruenta sunt: ferrum istud non animam tollit, sed saluat: non corporis sanguinem effudit; sed occœcatæ mentis virus educit: non membra secat; sed Mosaicum velum rescindit: non impetit guttur; sed Gentis damnatæ perfidiam iugulat, & duritiem. Pugio planè persimilis diuini Verbi Mucroni ex vtraque parte acuto.

Quòd diuinæ Prouidentia factum est, vt ijsdem fermè sub temporibus ex vno, eodemque nostro cætu Religioso, duplici Theologiæ Summa Ecclesia non minus fulciatur ad robur, quàm exornetur ad decus. Alteram enim Deus procurauit (vt dicebat Petrus Episcopus Antissiodorensis) per Genium reuera Angelicum D. Thomæ ab Aquino; Alteram per Fratris Raymundi Martini non vulgarem, eoque æuo tantum non miraculosam polymathæan: illa Gentes instruit, hæc Recutitos peruincit: illa christianitatis clypeus, hæc Pugio. His tertium miraculum orbis adiunxit, Albertum, in quo Naturæ secreta reclusit. Albertus insignitus est titulo Magni, Angeli Thomas: Titulus sit Raymundo, inuictissimus, immortalis.

Post densam quatuor penè sæculorum caliginem emersit è tenebris in aperrum solem tandem aliquando victrix Fides, vel certè Laurentus PVGIO FIDEI. Hic est ille Pugio, quo caput recisum est Olofernis. Iudith *cap.* 13.

Prodijt Pugio iste Parisijs apud Ioannem Henault anno 1651. In folio, impensis Ordinis. Cura verò, & auspicijs felicis memoriæ Reuerendissimi Thomæ Turco: subindeque Reuerendissimi Ioannis Baptistæ de Marinis Magistrorum Generalium: ope, & opera Illustrissimi, ac Reuerendissimi D. Episcopi Lodouensis, & Illustrissimi Præsidis D. De Maussac Comitis Cōsistoriani: cum obseruationibus Domini Iosephi de Voisin Presbyteri, & exsenatoris Burdegalensis. Ad Serenissimum Regiæ stirpis Primum Principem Ludouicum Barbonium Condæum Burdegalæ, & Aquitaniæ Proregem Optatissimum.

Quid dicendum sit de Petro Galatino, proferam; sed nihil apponam de meo. Audiamus Philippi Iacobi Maussaci Prologomena in Pugionem Fidei circa finem.

Petrus Galatinus ex Iudæo Christianus anno demū millesimo quingentesimo decimo quinto, post ducentos triginta septem, aut circiter annos, libros duodecim de Arcanis Catholicæ veritatis, Pugione Fidei nondum edito, publicare ausus est, ex quo quæcumque protulit bonæ notæ in sua Arcana transfudit, suppresso penitus Martini nomine, non paucis dubiæ, & incertæ fidei additis, & Gale Razeia Rabbini Hakkadosch, id est ex eius opere Reuelans ARCANA dicto (vnde fortè Arcanorum suorum inscriptio) & libro Zohar Rabbini Simeonis filij Iochai, qui quidem non est eiusdem farinæ, sed tamen tempore Raymundi Martini nondum in publicum prodierat. Tum sequutus Porchetus de Saluaticis Genuensis Monachus Carthusiensis, cuius Victoria aduersus Iudæos tandē edita anno millesimo quin-

centesimo vigesimo, ab Augustino Iustiniano Dominicano Episcopo Nebiensi, parta est ope Pugionis Martiniani, vt ipsemet, non Galatiniana, sed bona, & syncerâ fide palam professus est. Hæc Maussacus Comes Consistorianus.

Accedit his illustrissimi viri Domini D. Ioannis de Montion in Maiori Parlamenti Burdegalensis Camera Senatoris, pro publicis eiusdem Curiæ negotijs delegati camera ad D. Iosephum de Voisin.

Nascitur Hebræus, Vasco, vix cognita Gallis.
Hebraicæ gentis dogmata sacra docet:
Pandit adhuc iuuenis veteris miracula linguæ
Nec Galatini furta probare potest.

Mihi etiã suffragatur Illustrissimus, ac Reuerendissimus dominus D. Franciscus Bosquet Episcopus Lodouensis &c. dicens: *Primus, quod sciam, Raymundus Martini Felici manu hæc arma tractauit; Ceteri aut alia arte, aut leuiori telo congressi dubio marte pugnarunt. Hic vnus deuictis hostibus egit triumphos* Inde Porcheti de Iudæis *Victoria*. Inde Galatini *Arcana reuelata* prodiere. Hæc præfatus Antistes.

Subscribant huic Historiæ Prologomena in Pugionem Fidei, quæ his verbis astipulantur. *Tria præterea, non duo ingentia volumina illius PVGIONIS exstant Tolosæ in Bibliot. Collegij Fuxensis, quorum non tam Compendium, Epitomen, aut Breuiarium confecit Galatinus in Arcanis, quàm omnia bona, quæ habet, ab eo furatus est suppresso penitus Martini nomine. Nec vnicum tantum Tolosæ exstare Pugionis illius exemplar præter illud, quod penes Matthæum Boroaldum fuit rectè se scire gloriatur: nam alium Codicem manuscriptum eiusdem in Conuentu S. Dominici Neapoli reperiri supra vidimus ex Bibliotheca Antonij Senensis, & præter hunc etiam alium ex Conuentu Tolosano FF. Prædicatorum; item alium ex Bibliotheca Barcinonensi; denique alium ex Maiorica, beneficio Reuerendissimi Thomæ Turci Felicis memoriæ Magistri Ordinis Præd. Generalis allatos fuisse constat ad clarissimum virum D. Iosephum de Voisin, qui eos cum nostro contulit. Denique nihil inutile, aut inane è Pugione Martiniano petitum esse, aut repetitum ab eodem Galatino nominatim sciendum; neque viri quidam docti ipsi (* GALATINO*) obijciunt*, alteri commune fiat. Hæc illa.

Finem imponam Operis Argumentum exscribens ex Commentatore Libri Iosepho de Voisin.

VNVM hoc præfabor, Galatinum non omnia ex Raymundo sic desumpsisse, vt nihil sit apud Raymundum, quod apud Galatinum non extet. Nam primo Talmudis, Rabbinorumque sententiæ perinde ac scriptæ sunt, Chaldaicè scilicet, atque Hebraicè hic referuntur; quod Galatinus perdifficile reputans non præstitit, etsi id ab ipso Capnio petijsset, tamquam necessarium. Singula ego loca diligenter contuli cum editis exemplaribus, & vbi discrepant, annotaui in margine. Collatoque Fuxensi manuscripto Codice cum Tolosano, Barcinonensi, & Maioricano, qui transcriptus est in ciuitate Maioricarum anno Domini 1381. *varias lectiones descripsi in margine. Atque hic monebo in Fuxensi Codice (& non in alijs tribus exstare duo vltima capita* 22. *&* 23. *(quod est imperfectum) & in illo vltimo exhiberi cap.* 14. *Danielis Chaldaicè, quod in Biblijs deest.*

Secundo apud Galatinũ non referuntur Raymundi disputationes eo ordine, quo scriptæ sunt. Tum in ijs referendis multa errata commisit Galatinus, quæ in hoc Pugione non sunt. Iis verò quæ ille de Lege scripta, & non scripta, in Libro suo primo parum accuratè nec sine multis erroribus disseruit; Ego obseruationes in Proæmium Pugionis substitui, quibus præterea ostenditur quomodo lex Euangelica veteris legis sit complementum: & in ijs pleraque Noui Testamenti loca difficilia, & abstrusa explicantur.

Denique eorum, quæ in toto Opere obscuriora occurrunt, illustrationem, & Talmudicam insuper Mythologiam subiunxi, vt intelligant Iudæi nos ipsorum dogmata ex ipsorummet sensu depromere.

Hæc veritati debere me indicaui, & antiqua Maiorum meorum pietati, ac obseruantiæ erga Sanctissimum, & doctissimum illum Ordinem, cuius Fratres Honorius III. Summus Pontifex Pugiles Fidei,

dei, & vera Mundi lumina, meritissimò nuncupauit. Hactenus Argumentum.

Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 3. fol. 39.* errans cum nostro Antonio Senensi Lusitano *in Bibliotheca fol. 192. & 193.* non rectè hunc vocat Petrum Barcinonensem Ordinis Prædicatorum, seu non benè vterque Petro adscribit librum aduersus Iudæos prænotatum *Pugio Iudaeorum*.

Supradicti postea, Antonius Posseuinus scilicet *eodem tom. pag. 120. & 121.* & Antonius Senensis *in eadem Bibliotheca pag. 206. & 207.* hunc Raymundo Martini, suo vero attribuerunt Auctori. Ita Posseuinus ex Antonio: *Raymundus Martini, Ord. Prædicatorum, Catalanus, patria Barcinonensis, alius à sequenti* (S. Raymundo de Peñaforr) *Ordinis Prædicatorum, vir linguarum Latinæ, Hebrææ, Chaldaicæ, Arabicæ sciens, scripsit contra Coranum Sarracenorum*.

Librum item aduersus Iudæos, quem prænotauit, Capistrum Iudæorum.

Alterum quoque contra eosdem inscriptum, Pugio de diuersitate errantium à via salutis; quem quidem Latinè, atque Hebraicè manu propria scripsit, qui Neapoli in Cænobio D. Dominici asseruatur.

Lege anno 1306. viuebat Petrus Barcinonensis Lusitano, & Posseuino anno 1295. Cæterum Petrus Galatinus Ordinis Minorum Prouinciæ S. Nicolai Salentinus viuebat an. 1515. Ita Antonius Posseuinus in Apparatu.

Idem Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol. 411.* hæc habet: *Martinus Raymundus exstabat in Bibliotheca Francisci Vatabli; nempe Liber prænotatus PVGIO, quo perfidos, & Iudæos iugulat: ex quo Petrum Galatinum plura desumpsisse, qui eum legerint, animaduertent*. Hæc Posseuinus. Lege Casalas.

Quidam ineptè suspicati sunt Sanctum Raymundũ de Peñiafort huiusce Fidei Pugionis fuisse Authorem; at ineptè quidem omninò. Nam anno millesimo ducentesimo septuagesimo octauo id solummodo perfectum, & ad finem perductum est à Raymundo Martini, vt ipsemet testatur *part. 2. Pugionis cap. 10.* Cui titulus: *Quod Messias iam venit*: non potuit ergo S. Raymundus de Peñiafort Pugionis esse Author. Cum Diuus Peña Fortius sacro Epiphaniæ die anni ab Incarnatione millesimi ducentesimi septuagesimi quinti, quasi centenarius in Domino obdormierit. Ita constantissimè Nicolaus Rosellus eiusdem nostri Ordinis Dominicani dignissimus S. R. E. Cardinalis in Opere, quod de Vita Beati Raymundi conficiendum curauit anno millesimo ducentesimo septuagesimo quinto affirmat his verbis. *Raymundus Barcinone in die Epiphaniæ anno Domini 1275. non sine multis, & maximis miraculis, quieuit in pace*. Quod etiam confirmant S. Antoninus *3. part. Chronic. tit. 23. cap. 12. versiculo*: Tertius Ordinis Magister &c. Leander Albertus *de viris illustribus Ord. Præd. in Vita S. Raymundi*. Hieronymus Surita *lib. 3. Annalium cap. 94. & lib. 2. Indicum rerum ab Arragonia Regibus gestarũ sub annum 1275. vers. Sacra Epiphaniæ die*. Bernardinus Gomezius Miedes *lib. 59. de Vita, & Rebus gestis Iacobi primi Aragonum Regis cap. 5.* Stephanus Garibaias *Compendio Histor. Hispan. lib. 17. cap. 12. in Alphonso XI. Castellæ Rege sub anno 1275. versic. Falleciendo durando esta Pasqua*. Ferdinandus del Castillo *part. 1. Historiarum Generaliũ Ord. S. Dominici lib. 2. cap. 18.* Iacobus Ferran *in Officio, quod recitatur in Festo S. Raymundi lect. 9.* & alij ferè omnes. Si ergo anno 1275. vel vt pauci mendosè scripserunt anno 1276. obierit, semper verum remanebit perperam Opus hoc ei tributum fuisse, quod à Raymundo Martino, Gloria Ordinis nostri ad vmbilicum anno 1278. duobus scilicet, vel tribus post decessum Sanctissimi Penniafortij annis perductũ esse probaui.

Corrigendus quoque est lapsus Iosephi Iusti Scaligeri, qui hoc Opus alij Raymundo adscripsit scilicet Raymundo Sebon Dominicano, etsi laruam detraxerit, & plagium detexerit Galatini. *In Epistola Scaligeri Respons. III. Idus Septembris anno 1603. ad Casaubonum* habetur.

Addebas de quibusdam in Petri Galatini disputationibus. Scito illos Libros esse Compendium duorum ingentium vo-

voluminum, quibus titulum fecit Auctor Raymundus Sebon Dominicanus eximius Philosophus, sed nimis allegorijs, & anagogis indulgens, vt non solum ille Pugio Fidei ostendit, sed & liber de Theologia naturali. Hi igitur libri adhuc exstant in Collegio Fuxensi Tolosano, ex quibus omnia hausit Petrus Galatinus; &c.

Ex alia Scaligeri Responsione inter Posthumas *num.*63. scripta 16. Kalendas Maij 1604. ad Casaubonum.

De Galatino scito me vera dixisse. Nam non solum ille omnia à Raymundo Sebone expiscatus est: sed & opus eius nihil aliud est, quàm Breuiarium Pugionis Fidei. Ita enim opus suum doctissimus Dominicanus ille inscripserat, qui Tolosæ ante annos ducentos plus minus scribebat: Eiusque Operis duo ingentes Tomi in Collegio Fuxensi eiusdem Ciuitatis, ante annos viginti vnum, cum ego ibi essem, exstabant, &c.

Doctissimus Iosephus primus Galatini furta subodoratus est. At errauit in his, quia facit Pugionis Auctorem Raymundum Sebone Dominicanum.

In primis Raymundus Sebonde diē obijt suum anno millesimo quadringentesimo trigesimo secundo. Ita refert Trithemius, & post eum Iosias Simlerus Bibliothecæ Gesnerianæ breuiator, qui de eo, scriptisque eius hæc nobis scripta reliquit. *Raymundus Sebeyde natione Hispanus scripsit creaturarum, siue de Homine librum vnum. Quæstion. disputat. librum vnum. Claruit anno* 1430. *eius Theologia naturalis, siue Liber Creaturarum &c. impressus Parisijs* 1509. *apud Ioannem Paruum &c.*

Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom.3.fol.*121. *Raymundus Sabande, Hispanus, magni, & solidi vir ingenij, scripsit opus prænotatum, Theologia Naturalis, quam alij tamquam elogio ornantes nominarunt, Thesaurum diuinarum considerationum. Venetijs apud Franciscum Zilettum, anno* 1581. *cum Parisijs iam pridem editus fuisset anno* 1509. *apud Ioannem Paruum, & alibi: Prologus tamen in eandem Theologiam naturalem prohibitus est in Romano Indice Clementis Octaui Pontificis Maximi. Scripsit item Dialogum prænotatum, Viola Animæ. Quo cum Dominico Seminiuerbio agit de Natura Hominis, ad seipsū ad Deum, ad hominem, & ad omne debitum noscendum, quo Deo obligatur, & proximo. Coloniæ apud Henricum Quentelium anno* 1501. *Dialogum de natura Hominis. Lugduni apud Theobaldum Zaganum, anno* 1568. *Quodlibeta, quæstiones disputatas. Viuebat anno Domini* 1430. Hæc Posseuinus.

Cum ergo Pugio Fidei absolutus fuerit ab Authore (vt dictum est) anno 1278. & Raymundus Sebon vixerit anno 1430. ineptè Iosephus Iustus Scaliger hoc opus tribuit ei.

Præterea Raymundus Sebon non fuit Dominicanus, nec in Hebraicis cum Raymundo Martino comparandus. Quamuis enim cum ex Iudæo Christianū nobis repræsentet Michael à Monte *toto capite Apologiæ*, nihilominus in Hebraicis, alijsque linguis Orientalibus non valde versatus fuit. Fuit Sebon Hispanus, Barcinonensis, atque in Academia Tolosana Medicinæ Professor, Philosophiæ, sacræque scientiæ, eoque gradu illic insignitus, vbi omnes extranei, & alienigenæ, vt Hispani, Angli, Scoti, Hiberni, *Heluetij*, Germani, & alij, si se talibus dignos præbeant honorum apicibus, syncerè solent admitti. Huius Raymundi de Sabuade prologus in Theologiam naturalem prohibitus est in Indice Librorum prohibitorū sub Clemente X.

Restat igitur communi sententia stabilitum præter paucissimos sciolos Authorem Pugionis Fidei fuisse Raymundum Martini lumen, & decus splendentissimum Ordinis nostri, à quo vt à Mari posteri deinde ceteri accepere, vt Nicolaus de Lyra, Finus, Riccius, Hieronymus à Sancta Fide, Porchetus, Galatinus, Fabianus Fioghi, Philippus Mornæus, alijque non pauci, qui ducem alium non habuerunt. Solus tamen Galatinus Arcanè in Arcanis suis Optimis Raymundi ausus est interserere aliqua nauci, & penè ridicula ex libris Gale Razeia, & Zohar, qui quidem non sunt eiusdem farinæ, sed omninò sublestæ fidei inter innumeras alias auctoritates ex probatissimis Rabbinis à Martino nostro allatas & longè ante productas, vt à primo,

&

& verò huius Operis Genitore. Et quod peius est, cum omnia bona, & vtilia, quæ in libro de Arcanis reposuit, suffuratus fuerit à Martino, nec verbulum dixit de illo.

Hæc pauca de tam clarissimo viro.

HENRICVS COLONIENSIS quoque claruit circa hæc tempora, vel paulo ante. Fuit Verbi Dei præco illustris, quo vrgente Ludouicus IX. Sanctissimus Galliæ Rex libros Talmudicos, aliosque Iudæorum Codices in Christum Dominum, Deiparamque Virginem eius Matrem blasphemijs aspersos comburi iusserat. Hoc Gregorius IX. ac Innocentius IV. Summi Pontifices propositis Decretalibus edixerunt. Refertæ erant id temporis Gente Iudaica Hispaniæ, quæ apud Arabas vltimos rerum dominos diuitijs, numero, & artibus plurimùm præualebant. Et licet Mahometica insania à Iudaica plurimùm discreparet; conueniebant tamen in vnius Dei cultu, & in odio communi in Christum. Henricus incessanter è suggestu, ex cathedra, calamo in vtrumque Fidei ardentissimus Propugnator inuehebatur.

Plura doctissima, & vtilissima scripsit, quæ vel puluis, & edax tempus, vel tinea deuorauit.

ARNALDVS de SIGARRA, vir doctissimus, valde litterarum hebraicarum peritus. Cum Iacobus Tarraconensis Prouinciæ Rex, Iudæi, operam nauaret, vt resipiscerent, 4. Kalendas Septembris 1263. scripsit ad eos, & iussit, vt Fr: Paulum Christiani, quem ad eos docendos mittebat, comiter haberent, mansuetè audirent, illi suppeditarent viatica, ac proprios codices quoscumque desideraret, pœna taxata renitentibus, exhiberent. Accingit se tanto operi Christianus, arcana quæque Iudæorum explorat volumina, periodoque Regni peracta post tot lecturam librorum, impetrat à Rege edictum, vt Iudæi intra trium mentium spatium, verba omnia, quæ in Christi, suæque Matris Virginis contumeliam in eorum libris conscripta erant, cogerentur sub graui pœna delere. Interim cum alio Rabbino nomine Bonastruc perito perinde, ac locuplete manus conserit Paulus, & de illo, ac de Mose Gerundense iam dudum triumphauerat, de illo ducit triũphum. Verùm hic recutitus Magister, vt vafer erat, & callidus, disputationis peractæ, vt gentem suam deciperet, falsos edidit commentarios. Quamob causam per Regem à patria relegatur. Aegrè tulerunt Paulus, & Christiani tam leuiori pœna damnatum Rabbinum à Rege, de qua Raymundus Martini, & Paulus Christianus acriter conquesti sunt apud Papam. Clemens IV. mansuetudinem regiam paternè arguens per epistolam, duriùs tractandos esse iussit homines huius generis, citra tamen maximam capitis diminutionem.

Quum autem Rabbini nihil in suis libris blasphemum contineri, nihilque quod sacris Scripturis aduersaretur in codicibus Hebraicis scriptum esse assererent; ac plus quam fas, & iura sinerent immitiùs haberi quererentur; seque ad codices expungẽdos calumniarum, quarum rei postulabantur, ignaros cogi posse inficias irent. Publica sanctione data Sexto Kalendas Martij anni 1264. Rex librorum traditionem, ac calumniarum expunctionem remisit, nisi exhibitis libris tales esse probarentur, atque ad eas probandas, & refellendas mensis vnius dumtaxat dedit inducias. Vtq; negotium exactè absolueretur, in eam recognitionem Iudices dedit integros viros, pios, & eruditos, Episcopum Barcinonensem, Sanctum Raymundũ à Peñaforti exgeneralem, Arnaldum de Sigarra, Raymundum Martini, & Petrum de Ianua, omnes earum rerum peritissimos, ac nostræ Religionis. Diagus *lib. 1. cap.* 15. Bzouius *in Annal. sub annum* 1263. *num.* 17. Fontana *Monum. Domin. an.* 1264.

Hisce modis Dei dextera causarum seriem adnectente, quique reconditiores Hebræorum codices in manus nostrorum venere, euoluère, & omnibus symbolum Raymundo Martini afferentibus, ille probus artifex, de quo diffusissimè supra, ex tot hostium ferro celebratissimum Fidei Pugionem

con-

confecit. Exinde arcana quæque Iudaicæ impietatis detegi, Ecclesiæ triũpho hostium arma inseruire palmas ex infidelium agro decerpi, scripta Hebraica publica auctoritate legi, ac in Academijs Christianis linguarum Orientalium postea scholas, & Magistros Generalis Concilij Viennensis decreto anno Clementis V. septimo, & Christi 1312. institui occeperunt. Ex his inde Porcheti Monachi de Iudæis *Victoria*, Inde Galatini Arcana reuelata, & alia ceterorum plurima prodierunt.

Scripsit Arnaldus alia innumera, quæ, nisi lateant adhuc, non exstant.

Quartum sæculum in puluere sordido cum blattis, & tineis luctans, Raymundus ipse delitescebat, dum quidam spolijs eius aucti, famam non vulgarem apud viros litteratos referebãt. At postea opera viri clarissimi Presbyteri venerabilis, & exsenatoris Burdegalensis Iosephi de Voisin detracta est larua, plagium detectum est, & Raymundi Martini vindicata est summa gloria. Tot sæculis vir probus, & ingenuus catenis etiam in Bibliothecis vinctus iniustis sub Dominis miseram seruitutem seruiebat, eiusque bonis ementito titulo prædones incubabant: quia nimirum liberalis manus deerat, quæ opem ferret, & natalium splendorem restitueret. Itaque hi nostri primi de Iudaica peruicacia inter Christianos gloriosè triumphauerunt. Hæc omnia ex Illustrissimo, ac Reuerendissimo Domino D. Francisco Bosquet Episcopo Lodouensi, Comite Montisbruni, Consiliario Ordinario in secretiori Regis Galliæ Consistorio.

Ex his nostris in Hispania, & in Africa sub hæc tempora fructus maximus est sequutus. Nam plures, quàm decem millia Sarracenorum à Fratribus Ordinis nostri eis prædicantibus sunt conuersi. Et inter Sarracenos de Hispania, & etiam ex Africa diuulgata est veritas fidei Christianæ, & iam taliter approbata, quod multi eorum, præcipuè sapientes dispositi sunt ad suscipiendam fidei catholicæ veritatem, & magistri in lingua scilicet Arabica ferè omnes per ipsorum industriam sunt conuersi. Idem quoque in lingua Hebraica euenit.

De Petro Genuense viro doctissimo, & præsertim peritissimo linguarum Orientalium consule Diagum, *lib.* 1. *cap.* 15. Bzouium *in Annalibus anno* 1263.

Appulsus Iudæorum in Hispaniam tam incertus est, quàm certus Sarracenorum, vterque Circumcisus. Horum quidem in illa Regna inuasio à nemine ferè ignoratur. Nam Incarnationis anno septingentesimo duodecimo ab his, qui fretum Herculeum transiuere, bello deuastata, & ferè intra biennium occupata fuisse constat ob nimiam Roderici ex Gothorum sanguine, totius penè Hispaniæ Regis luxuriam, & petulantiam in Iuliani Comitis viri potentissimi filiam nomine Florendam. Qua iniuria perculsus parens parum difficilem Muzæ Africæ Præfecto Hispaniæ direptionem paulo post probauit postquam Miramamolino Almãzoriæ Arabiæ Regi suasisset, eum lecta ingenti classe, Tarriffeo Duce maximè strenuo, ita ex improuiso se comite, & auxilium præbente adoriri, vt vix vllus ipsi suppetijs esse posset. Quod tam felici euentu successit, vt post acerrimum prælium nec viuus, nec mortuus vllibi terrarum Rex ille Rodericus amplius fuerit visus, Et nisi peculiari Dei beneficio Pelagius Regij Sanguinis tunc solus princeps superstes in Pyrenæos se contulisset, alijque Castellæ, & Aragoniæ Reges de his infidelibus ex Hispania pellendis sedulò cogitassent, de ea planè actum erat. Licet enim breui admodum temporis spatio subiugata fuisset, ab octingentis tamen ferè annis vsque ad Ferdinandum V. & Isabellam Principes, qui primi Granatæ Regnum tandem à Sarracenorum illorum violenta detentione liberarunt, oppressa remanserat. Ita Mariana *lib. 6. de Rebus Hispan. cap.* 22. Hieronymus Surita *lib.* 1. *Annalium cap.* 1. Beuterius *lib.* 1. *Chronic. Hispan. cap.* 28. Lucas Tudensis eiusdem Regni Histor. Scriptor, Abubacim Tariffius Aben Tariquius Arabs & alij. Vide meam Chronologiam ad annum 7.

De

De Iudæis res satis est anceps. Quidam ex Luca Tudensi à Vitizam Rege Iudæos in Hispaniam euocatos anno Christi quingentesimo vigesimo contendunt. Verùm Mariana *Histor. lib. 6. cap. 3.* longè ante illam euocationem ab eis idem Regnum incultum fuisse scribit, ex eo præsertim, quod Sisebutus Rex anno quingentesimo decimo quinto eos exilio damnauerit, nisi Christi fidem amplecterentur ex voto Heraclij Cæsaris, qui hoc ab eis enixè impetrauerat: sicut etiam à Dogoberto Galliæ Rege. Heraclius enim à Gente circumcisa dirutum iri imperium Romanum ab Astrologis prædictũ audiens, de Iudæis id malè fuit interpretatus; quod tamen erat sibi timẽdum à Sarracenis. Ea propter edicto, vi ad baptismum illos adegit; vel exilio, alijsque mulctis plecti, & Hierosolymis iussit expelli.

Alij circa annum centesimum trigesimum ab Hadriano Imperatore eosdem bello Iudaico captos, illuc fuisse relegatos conscribunt, & publicas exinde tantum ibi viguisse Synagogas ad tempora Catholicorum Principum Castellæ, Ferdinandi & Isabellæ. Ita Antonius Beuterrus *lib. 1. Chronic. Hispaniæ cap. 24.* & Ioannes Vazæus *in Annalibus*.

Quidam ætate Constantini Magni anno Domini trecentesimo vigesimo in illis Prouincijs eos floruisse asseuerant ex Can. 50. Concilij Eliberitani Aera trecentesima sexagesima secunda, Christi verò anno trecentesimo vigesimo primo, quod ipso tempore Nicænæ Synodi secundum quosdam celebratum est. Nam Ferdinandus Mendoza *lib. 1. de confirmando illo Concilio ad Clementem VIII. Pontificem Maximum cap. 2.* asserit Nicæno Concilio ipso vetustius esse, annoque Domini trecentesimo, aut trecentesimo primo coactum fuisse. At in mea Chronologia Concilium Elibertanum Prouinciale, in quod conuenere Episcopi XIX. fuit congregatum anno 326. Nicænum Primum Generale anno 325. Plerique etiam ante ipsummet Constantinum Iudæos in Hispaniam aduenisse augurantur à Romanis in exilium actos, ex Suetonio Tranquillo in Tiberio *cap. 36.* ex Claudio *cap. 25.* ex Luca Actuum Apostolorum *cap. 18.* vbi de Aquila Pontico, & Priscilla eius vxore; ex Cornelio Tacito *lib. 2. Annalium*, ex Iosepho *lib. 18.* Antiquitatum Iudæorum *cap. 5.* ex Orosio *lib. 7. cap. 6.*

Sunt nonnulli, qui longè altiùs hanc historiam repetentes ex his verbis D. Lucæ *cap. 2.* Actuum Apostolorum. Iudæi viri ex omni natione, quæ sub cælo est, ante ipsum Christi aduentum non tantum eos coluisse partes ibidem enumeratas suspicantur; sed alios Asiæ, Africæ, Europæque locos, vt Hispaniam argumento ducto ex his, quæ à Philone Iudæo contra Flaccum, & Legat. ad Caium Cæsarem enarrantur.

Aliquos denique videre est, qui nulla temporis Epocha notata, à multis tantum retro sæculis, innumeras eos Vrbes Hispaniæ, & præcipuè fertiliores Castellæ agros occupasse scribant non sine aliqua probabilitate, ex legibus idiomate antiquo Hispanorum compositis iussu Regum Gothorum, quæ etiam num ab ipsis Hispanis vocantur *Fuero* Iuigo. In quartum *lib. 12.* extant plura ad eos coercendos, *& ex tit. 24. part. 7. de los Iudios*, vbi quamplurimę aliæ subiunctæ leges visuntur. exactiùs, & elegantiùs ordinatæ de eorum regimine. Cum ergo circumcisis redundaret Hispania, huc Fratrũ nostrorum in primis collimauit labor, vt vtrumque ad ouile Christi reducerent. Scholas linguarum aperuerunt, in quas primum vt Arabicam, Hebraicam; Chaldaicam, & alias discerent, ingressi sunt flores ingeniorum, discipuli, Arnoldus Guardia, Petrus de Cadireta, Raymundus Martini, Petrus Arias, Petrus de Puteo, Petrus de S. Felice, Dominicus Esteuan, siue Stephanus, & Petrus de Canolles.

Hi designati fuerunt in Capitulo celebrato apud Toletum anno 1250. ad discendam linguam Arabicam.

Ex his Fratrem Arnoldum de Guardia aliorum prælatum allegatum iam Capitulum designauit.

Horum etiam vnus Frater Petrus de la Cadireta fuit Beatus Martyr.

Erant hi religiosi ex præcipuis illius Regni, quod patet: nam F. Petrus de Cadireta prædictus tunc erat Inquisitor Regni Arragoniæ, ac locorum, quæ erant sub ditione Regis Iacobi in Prouincia Narbonensi. Consule F. Frãciscum Diagum *in Historia Prouinciæ Aragoniæ F. Prædicatorum lib. 1. cap. 2. & cap. 15. & lib. 2. cap. 28.*

Multa quoque operatus est super hæc F. Franciscus Cendra, siue Cineris, qui cum alijs Tunetum profectus appulit ad Aquas mortuas Septembri anni 1269. obijtque circa annum 1281. cuius obitus gloriosus renunciatus est in Capitulo illius anni celebrato in Lestella, & toti Hispaniç vna cum morte Fratris Bernardi de Bacho.

Hic benignissime Lector perpende quanta pertulerint Patres nostri, vt à circumcisis Hispaniam expurgarent. Quot itinera susceperunt, quot vsi fuerunt industrijs, quot sustinuerunt vigilias; quotque labores perpessi apud Reges, in scholis, in codicibus euoluendis, & quot iniurias, tribulationes, & mala cuncta ab hostibus reportarunt.

III. Kal. Decemb. Hoc anno abiuit ad Patres Beatus Ioannes Vercellensis Magister Ordinis Generalis. Religionem rexit summa cum rectitudine. Promouit summopere studia, & maximè (vt lucrifierent Gentes) linguarum. Vt nitorẽ nostri Ordinis conseruaret, viginti celebrauit Capitula Generalia, à Fontana in Monumentis Ordinis recensita hoc an. In Mõtepessulano an. 1283. coactũ fuit postremũ: Hinc elicitur) vt dixi anno 1280. cũ faceremus de hoc Beato viro sermonem) excessisse ipsum è viuis non ante annũ labentem 1283. Totam Religionem (vt dictum est ibi) lustrauit, sed innixus dumtaxat baculo, & pedester. Primum Capitulum Generale adunauit Parisijs anno 1264. deinde singulis annis sacram Synodum pro optimo Religionis regimine conuocabat.

Anno 1286.

B. HENRICVS BRABANTINVS ponitur à Bzouio *in Annalibus ad annum* 128.... *num.* 9. & à Fontana ad eundem annum his verbis: *Floruit quoque Beatus Henricus Brabantinus, eruditione, pietate, ac multarum linguarum cognitione nulli suo tempore secundus, qui sacra prædicatione multos conuertit ad Christum, & D. Thomæ Aquinatis auditor effectus, eo iubente, omnes ferè Aristotelis libros latino reddidit sermone; Albertus Magnus enim veteri tradutione vsus fuerat.* Hæc amicus meus Fontana.

At translatio illa est Thomæ Cantipratani, vt diximus ad annum 1263. & in Appendice anni dicti.

Anno 1290.

B. IACOBVS de VORAGINE Gennensis, Ligur. Petrus è Clausia, dictus *Scalo*, Ordinis nostri Legendas (vt vocant) Sanctorum complurium collegit, etiam aliquorum, quos Beatus Iacobus de Voragine prætermiserat. Ita S. Antoninus *3. part. Historiæ tit. 23. cap. 11.* Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 3. fol. 46.*

Petrus alter nostri Ordinis ab eodemmet Antonio Posseuino *in Apparatu Sacro etiam in tom. 3. fol. 61.* Historiam Sanctorum texuit, quos Iacobus à Voragine prætererat, & allegat Raphaelem Volaterranum. At hunc non arbitror alterum esse à Petro è Clausia, dicto *Scalo* etiam Ordinis nostri, quem idem Antonius Posseuinus *in eodem Apparatu recensuit tom. 3. fol. 46. ante medium.* Malè igitur Posseuinus iterum hunc recenset. Vtrique idem est Ordo, nomen, & Liber.

Conradus Halberstadius, vel Halberstatensis. Philippus Labbe *in Dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesiast. Verbo: Hugo de Sancto Chara tom. 1. fol. 479. notat* Hugonem in digerendis Bibliorum Concordantijs adhibuisse solas declinabiles dictiones, hunc Conradum verò (vt diximus) hoc anno currente 1290. additis vocibus indeclinabilibus Opus illud incredibili Theologorum, Concionatorumque compendio, atque emolumento absoluisse; quod in Hebraicis, Græcisque Biblijs postea tentatum fuit; non tamen eodem in omnibus successu, ac rei litterariæ prouentu perfectum.

Ad-

Addidit præterea non solum voces indeclinabiles.sed etiam,præter libros, & librorum capita, signauit capitum, lineas, in quibus quæcumque quæsita vox facilè inueniri posset. Ita etiam Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. fol.* 347.

Subdit Sixtus Senensis: Dedimus olim in hoc Opus, rogantibus amicis, breuem Commentariolum,inscriptum: *De vsu, & vtilitate Concordantiarum Bibliæ* demonstrantes in ipso,quo ingenio prudens Declamator valeat ex hoc vnico opere, etiam absque vllis sacrorum expositorum commentarijs,cuiuslibet ferè loci sibi de Scripturis præpositi, phrases, sensus, & intelligentias multiplices non minus facilè, quàm copiosè aperire, ac explicare. Item qua via inuenire queat in multis declamationum argumentis, rerum enarrandarum diuisiones,definitiones, causas, partes, effectus, locos similes, dissimiliumque locorum, & in specie pugnantium conciliationes, ac totius denique concionis locupletissimam supellectilem comparare. Hæc Sixtus, & cum eo Antonius Posseuinus vbi supra.

Præter Conradum Halberstatensem habemus duos alios Conrados, scilicet Teutonem, siue Germanum, de quo nos hoc eodem anno 1290.& hic composuit vitam Sancti P. Dominici; & Corradum, qui Sermones ad Populum scripsit sub nomine Peregrini. Audiamus Antonium Posseuinum *in Apparatu Sacro tom. 1. fol.* 347 *non longè à fine. Fuit autem alter Ordinis Prædicatorum, qui Sermones ad Populum scripsit sub nomine Peregrini, & alter Germanus eiusdem Ordinis, qui fusiùs de Vita, obitu, miraculis Sancti Dominici egit, quique claruit anno* 1290. *Prima Parte Monumenta Ordinis*, & Leander *lib.* 4. Hactenus Posseuinus.

STEPHANVS de SALANACHO. Antonio Posseuino *tom. 3. Appar. Sacri fol.* 252. è Saliniaco. Spondanus ad annum 1245. *num.* 22. addit composuisse Librum de diuersis Regulis variarum Religionum. Consule Fernandem *in Concertat. Præd.& in lib.9. Annalium Rosarij cap.* 30. *num.* 124. Fontana *in 1. part. Theatri cap. 4. tit.* 85. *& cap. 5. tit.686. & in Appendice fol.* 622. *col.* 1. Hyacinthum de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. M.S.*

IOANNES de MALIACO. Delendus est: nam adscriptus fuit in albo anno 1277. *col.* 2.

IOANNES BROMIARDVS. Eisingrenius dicit eum vixisse an. 1419. Author supplement. Chronic.an.1406. Editio Parisiensis habet Broniardum. Antonius Senensis *in Bibl. Ord. pag.* 133. eum retulit ad hunc annum, cum Historici Ordinis illum referant ad hoc primum sæculum, Castillus ad annum 1314. Ex his aliqui deduxerunt Bromiardos binos fuisse. Hinc Antonius Posseuinus *tom.2. Apparatus Sacri fol.* 125. hæc habet: Scripsit

Summam Prædicantium, quibus præcipuos disciplinæ Catholicæ locos, & sensus explicat. Ea Venetijs quoque prodijt anno 1586.apud Dominicum Nicolinum cũ ille vixisset anno 1419. Eisingreuius. At Antonius Senensis,siue alterum,quem Broniardum habet Parisiensis editio, siue hunc ipsum,quem scribit fuisse iuris vtriusque Consultum, ait reliquisse librum vtriusque iuris, quem inscripserit MORALIZATIONVM, & vixisse anno 1290. Hæc Posseuinus.

Ego arbitror vnum esse, qui vixit hoc tempore: Quare delenda est hæc periodus, & maximè quoniam à Lusitano vnus dumtaxat ponitur *Bromiardus*.

IOANNES RVFVS ingressus nostrum Religionem,studijs se applicuit, & pietati. Philosophiæ cursu emenso, ac Sacræ Theologiæ, peruolutare studio indefesso cœpit Historias; & adeo harum profecit è lectione, vt eruditissimè scripserit.

De Romanis Pontificibus Librum.
De Imperatoribus alterum.
Annales Patriæ suæ.

Viuebat prope annum 1290.

Antonius Posseuinus *tom.2. Apparatus Sacri fol.* 245.

Anno 1291.

BERNARDVS N. N. His verbis recensetur, & commendatur à Posseuino *in Apparatu tom. 1. fol.* 227.

post medium: Bernardum *quendam Ord. Prædicatorum virum haud contemnendæ doctrinæ nominat Albertus Venetus, vbi agit de Septimo Magistro Generali Ordinis, eumque, inquit, scripsisse in quatuor libros Sententiarum, claruisse autem anno* 1291.

Anno 1292.

BERNARDVS de FRANCOVEN. Silet Antonius Posseuinus *in Apparatu tom.* 1. *fol.* 228. *sub initium* fuisse Dominicanum, quod apud innumeros legere poterat. Anno 1293. Dele: *Hic non est diuersus ab illo, de quo anno* 1300. *Folio* 67. *col.* 1. *linea* 16. *errorem* 1276. *corrige* 1277.

Anno 1294.

B. LATINVS MALABRANCA. Hoc cognomento eum nominat Eisingrenius cum nonnullis, *Malabranca*.

Inter ceteras in Fidei causis gloriosissimus Purpuratus Orationem coram cætu Cardinalium habuit. Ita Eisingrenius iam laudatus. Eò breuiter, quò eleganter Antonius Posseuinus de illo *tom.* 2. *Apparatus sacri fol.* 328. *Latinus Frangipanius, Romanus, familiæ splendore clarus; sed clarior virtutibus, atque doctrina, Ordinis Prædicatorum, Deinceps à Nicolao III. eius Anunculo, nimirum è Sorore Nepos, creatus Cardinalis, composuit Prosam illam, quæ canitur in die Animarum, DIES IRAE DIES ILLA. Prosam quoque de Beatissima Virgine. At Eisingrenius hunc cognomento Malabrancam nominat, eumque scribit in Fidei causis coram cætu Cardinalium Orationem habuisse.* Hæc Posseuinus. Quanta fecerit hic integerrimus Cardinalis cum nostro Eminentissimo Hugone, vt Munio ab eius Præfectura remoueretur, nostris legenda sunt in Historijs. Adducit causam Olmeda: quia sub eius regimine satis blando, & in puniendis delinquentibus sat moroso, omninò Religio tota relaxabatur. Lege monumenta Fontanæ anno 1290.

IOANNES PVNGILASINVS Parisiensis. De hoc scripserunt præter citatos, Trithemius, Leander Albertus, Vualdensis, Bellarminus *p.* 361. Alphonsus Fernaudes, Philippus Labbe *in Dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesiasticis verbo Ioannes Parisiensis tom.* 1. *fol.* 597. & alij plures.

Asserit Labbe scripsisse contra *Corruptorium Doctrinæ Sancti Thomæ Aquinatis* non secus atque Aegidius Colūna Romanus, Richardus Klapoel Anglus, de quo anno 1279. & fortè alij.

Spondanus ad annum 1304. *nu.* 14. ex Ioanne Brehallo eiusdem nostræ familiæ narrat cognomine Pungentis asinum decoratum, quòd hebetes ad intelligentiam attollebat.

Sunt, qui dicunt eum obijsse Romæ, cum ad Bonifiacium VIII. Papam ab eo euócatus perrexit. Ergo ante annum 1303. desijt viuere. Bonifacius VIII. quem numerant VII. mortalitatem expleuit sexto Nonas Octobris 1303. sunt tamen, qui ad Clementis V. tempora vitam eius prorogent. Clemens V. ingressus est Cathedram Petri die quinta Iunij an. 1305. Consule nostram Chronologiam dictis annis.

Melchior Goldastus Pontificiæ tiaræ hostis capitalissimus *tom.* 11. Monarchiæ, seu Politicæ Imperialis, siue discursus politici in sua Bibliotheca, quę in Romano Indice prohibetur, tractatum Pungilasini de Regia potestate, & Papali deprauauit, & impressit. At legitimus excusus fuit Parisijs anno 1506. in quarto, cum Durandi de Sancto Portiano, Petri Paludani, Heruei *Britonis, & aliquot aliorum nostræ Religionis Opusculis.*

GVILELMVS de MESSELECH ANGLVS. Antonio Posseuino *in Apparatu sacro tom.* 1. *fol.* 618. Guilelmus Masset. Errat verò Posseuinus cum subdit dicens: *sanè verò crediderim hunc esse eundem ipsum, qui paulo antea* (folio 617. sub finem) *dictus est Guilelmus Mansfelde, vt Mansfelde indicet Patriam, Masset autem cognomen.* Quoniam Messelech fuit dumtaxat Magister sacræ Theologiæ; & Guilelmus Mansfeldius Cantuariensis, etiam Anglus, fuit S.R.E. celeberrimus Cardinalis hac eminentissima dignitate ornatus à nostro Beato Benedicto XI. Sūmo Pontifice, vt nos infra an. 1304.

Scripsit Eminentissimus Cardinalis Mansfeldius.

Librum Ordinariarum Quæstionum.

Librum in Nouum Testamentum.

Librum de Comparatione statuum.

Librum Quæstionum de Anima.

Reliqua verò quæ Posseuinus ei attribuit, sunt Guilelmi Messelech, sicut reipsa ei vendicarunt Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ord. fol.* 98. & alij, quos citaui.

STEPHANVS BISVNTINVS. Scripsit præterea *Librum Epistolarum hortatoriarum ad vniuersos Ordinis sui alumnos.* Antonius Posseuinus *tom.* 3: *Apparatus sacri fol.* 250.

Liber de auctoritatibus Sanctorũ,& Philosophorum contextus est instar centonum.

ROBETVS ORTFORD Anglus. Non benè(etsi accuratissimus Scriptor) Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 157 *post medium* ponit Rodolphum hunc quasi diuersum à Roberto Orphordio recensito ab eo paulò superius, scilicet *fol.* 151. *in calce.*

Ortford, alijs Oxfordius. Præter allegata, scilicet contra Henricum Gandauensem, & contra primum Aegidij, scripsit etiam Librum prænotatum:

Protectorium Diui Thomæ Aquinatis.

Item Alium determinationum variarũ.

Alium Aduersus quosdam Sorbonistas.

Ita Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 151. *in calce.*

Anno 1296.

OLIVERIUS BRITO. Scripsit etiam *Sermones de Tempore.*

Item in Elenchos Aristotelis. Ita Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ord. pag.* 186.

Præterea *Lecturam ad D. Lucæ Euangelium.*

Consule Antonium Posseuinum *tom.* 2. *Apparatus sacri folio* 511. Bosconum Buriensem, & alios.

BEATVS IOANNES AGNVS. Belga litteris illustris, & sanctitate, alienus à mortalibus curis, & præfecturis toto corde Domino seruiebat. Salutis proximi cupidus, cõfessionibus audiendis, & sacris prædicationibus totum se mancipauit. In pænitentium commodum euulgauit librum, quem inscripsit.

Formularium vitæ cuiuslibet Christiani.

Eius meminerunt Bibliotheca Belgica, Fontana *in Monumentis Dominicanis anno* 1296. *& alij.*

Eodem anno 1296. Naturæ commune debitum soluit Berengarius Notarij Arelatensis in Monte Pessulano. Fuit Parisiensis Doctor Eminẽtissimus, docuit in illa Vniuersitate, & in diuersis prouincijs triginta quinque annis. Ad eum tamquam ad oraculum sapiẽtiæ è varijs orbis partibus confluebant Auditores. Concione quoque insignis innumeros adduxit peccatores ad pænitentiam, hæreticosque non paucos ad eiurandos errores. Prior Prouincialis Prouinciam Prouinciæ tres annos administrauit cum laude. Deinde rursus redijt ad docendum. Posteris plura doctissima monumenta litteraria relinquendo hoc anno (vt dictum est) abiuit ad meliores.

Eius meminerunt Taegius, & Fontana *in Monumentis*, ac Plodius *de viris illust.*

NICOLAVS GORRANVS. De eo vide Trithemium *de Script.* Philippum Labbe *in Dissertatione Histor. de Script. Eccles. tom. 2. verbo Nicolaus Gorranus fol.* 118. *&* 119. Antonium Posseuinum *in Apparatu sacro tom.* 2. *fol.* 485. Alphonsum Fernandem, Simlerium, Guilelmum Eisingrenium, & alios.

Pitseus eum facit Anglum, alij cum Antonio Senensi Gallum.

Fuit à sacris confessionibus Philippo III. Galliæ Regi. Cum enim Antonius Senensis *in Bibl. Ordinis p.* 179. dixerit eum floruisse anno 1304. non restabat Philippo Labbe locus ambigendi an confessarius fuerit Philippi Galliæ Regis, Pulchrine, an Longi, an potius Vallesij. Scimus enim Philippo Audaci, Galliæ Regi, qui obijt Perpiniani ex lue die sexta Octobris anni 1286. suffectum in Regno Philippum Pulchrum, eius filium, quem coronarunt deinde Februarij die sexta sequentis anni, regnasseque annos duodetriginta. Obijt enim tertio Kalendas

das Decembris anni 1314. ita ex mea Chronologia. Philippus Longus Pulchri germanus frater cæpit regnare, defuncto Ludouico Hutino eius nepote, anno 1316. Philippus verò Valesius Regnum iniuit post mortem Caroli Pulchri, nempe anno 1328. Cum igitur Gorramus vixerit his temporibus, ei quis locus est dubitandi, cuius Philippi fuerit Confessarius? At nec suus Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro fol.* 485. expressit cui Philippo Francorum Regi à sacris confessionibus fuerit. Floruit igitur (vt dictum est) circa hæc tempora: Antonio Senensi 1304. & non vt dixit Bellarminus anno 1350. neque, vt dixerunt Eisingrenius, Sixtus Senensis, Radius, & alij anno 1390. neque, vt peius protulit Ioannes Pitseus anno 1400. quo narrat obijsse.

Lucas Vuaddingus *in Bibl. Minorum* alterius Nicolai Gorrhami meminit, quem dicit fuisse Ministrum Prouincialem in Francia, sed tempus eius nō adscribit.

ARMANDVS de BELLOVISU Bononiensis. Si floruit ex Antonio Senensi, & ex alijs allegatis, anno 1296. falsò Ordinarius in Apostolico Palatio Auenionensi sub annum 1496. Professor sacrarum litterarum affigitur. Miræus igitur errat ponens eum in libro de Scriptoribus in sæculo 16. c. 11.

Hic desumptis ex Psalterio Thematibus sermones concinnauit, à Badio 1525. in 4. editos. Miræus vbi supra.

Terminos Theologiæ, ac Philosophiæ difficiliores, quos explicuit, Veneti anno 1586. in 8. recuderunt. Idem Miræus.

Meditationes, & preces, quas dictauerat, prodierunt Moguntiæ anno 1593. auctiores, atque recognitæ opera Ioannis Henrici Behem. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 1 *fol.* 128.

GVILELMVS de MELITONA. Alijs Melton Cancellarius Parisiensis, alijs Eboracensis; Hisque Posseuinus magis arridet. Scripsit etiam.

In Pentateuchum quinque libros:
In Danielem Prophetam.
In Machabæos Commentaria.
Sermones in Euangelia:
Librum de Cælesti Musica.

Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom.* 1. *fol.* 618.

GVILELMVS DVRANTI. Adde ex Miræo *in Auctario cap.* 410. in Podiomissione, seu in Podio Missionis (quod Prouinciæ est Oppidum) nobili genere natus.

Rationale diuinorum Officiorum sic incipit: *Quæcumque in Ecclesiast.* quod anno 1286. varijs districtus negotijs absoluit, vt ipse narrat *lib.* 8. *cap.* 9.

Speculum Iuris sic incipit: *Reuerendo in Christo*. Dicitur scriptum fuisse anno 1261.

Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom.* 1. *fol.* 611. dicit vixisse Nicolao III. Pontifice Maximo anno Domini 1136. At error est impressorum. Nicolaus enim creatus est Summus Pōtifex anno 1277. sedemque tenuit vsque ad annum 1281. De quo mea Chronologia. In eumdem errorem impegerunt Simlerus, & alij asserentes floruisse anno 1236.

Testatur præterea idem Auctor ibidem Guilelmum Augustinianum fuisse, atque citat Auctorem Additionis ad Speculum Historiale Vincentij Belloua censis *lib.* 31. Auctorem supplementi Chronicorum Philippū Ordinis Eremitarum Sancti Augustini. At de his satis, superque dixi.

Quod attinet ad Rationale diuinorum Officiorum, notat Posseuinus ab eo communes tantùm, & vsitatiores ritus describi. Ita verò abs se prænotatum fuisse: *Rationale*: quod sicut in Rationali Iudicij, quod Legalis Pontifex in veteri testamento gestabat in pectore, scripta erant hæc duo verba (MANIFESTATIO, ET VERITAS) sic & hic rationes varietatum in diuinis Officijs, & earum veritas describantur, & manifestentur. Illud quoque, vt quatuor coloribus, vtrumque contextum erat; sic hoc per quatuor sensus, Litteralem, Anagogicum, Moralem, Allegoricum.

Opus, vt eruditum, pium, & curiosum pluries fuit excusum. Prodijt denique Notis illustratum, vna cum adiectione Rationalis Ioannis Belethi Lu-

Lugduni 1565. & anno 1568. Venetijs quoque apud Gratiosum Percacinum,& Antuerpiæ anno 1570. ex Posseuino.

Fallitur Valentinus Forsterus asserens mortuum fuisse iuuenem vix trigesimum annum egressum.

Sicut errauit Philippus Labbe *in Dissertatione Historica de Scriptor. Ecclesiast.* scribens mortuum Romæ fuisse Kalendis Nouembris anni 1296.& sepultum fuisse in æde Ordinis nostri super Mineruam:obijt enim in Cypro(vt diximus)& inde translatus est Romam

Repertorium Iuris vnà cum alijs libris Lugduni prodijt annis 1516.1551. &c.

Commentarius in Canones Concilij Lugdunensis cusus est Fani apud Iacobum Moscarenum in 4. anno 1569.

Anno 1297.

STEPHANVS POLONIACVS Gallus. Antonio Posseuino *tom. 3. Apparatus Sacri fol.* 252. Stephanus Polacus.

GVILELMVS TRIPOLITANVS Conuentus Acconensis in Terra Sancta, scripsit ad Theobaldum Placentinum, postea Gregorium X. Pontificem Maximum de prædicta clade, seu de statu Sarracenorum. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. fol.* 628.

Anno 1298.

GVILELMVS de ODONE, seu Hotum, vel Odo, aut Hothum, per Angliam Magister Prouincialis scripsit præterea.

Lecturas scholasticas.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom. 1. fol.* 613.

MATTHAEVS EBROICENSIS Gallus. Alij libri, quos edidit in Sacram Scripturam nec à Trithemio, nec ab Antonio Posseuino *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 419. nec à reliquis recensentur.

STEPHANVS à VICO MERCATO. Verba de eo pariter faciunt Antonins Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 249. Bustorius Buriensis.

STEPHANVS MEDIOLANENSIS. Vel vnus est cum Stephano à Vico Mercato, vel opera vnius tribuunt Authores alteri. Quoniam vtrique adscribitur Dialogus potentiarum apprehensiuarum.

Item Summam notabilem in iure Canonico vereor eandem esse cum volumine continente quinque libros quæstionum in Apparatu ad Decretales. At fides sit penes Authores præteritos. Nam Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ordinis fol.* 228. ponit Stephanum de Mediolano, & paulo post fol. 229. collocat Stephanum de Vico Mercato Mediolanensem.

Anno 1299.

GVIDO de CENODRO, Italus. Antonius Posseuinus *tom. 1. Apparatus* appellat *è Cenodio.*

BEATVS HENRICVS SVSO. Nimis aridè eloquẽs Posseuinus *tom. 2. Apparatus fol.* 14. de viro tam celeberrimo: *Henricus Constantiensis scripsit Horologium æternæ Sapientiæ. Viuebat anno* 1368.

Errauit præterea cum reliquis ibi citatis circa tempus, quo vixit. Suppressit cuius familiæ fuerit. Intactam clarissimam sanctitatem eius reliquit, ac denique iterum loquitur de eodem folio 21. dicens: *Henricus Suso* &c. quasi hi fuerint bini.

Eius pijssima opera, & doctissima Gallicè reddidit Nicolaus Ceruus, Prior Carthusiæ. Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 481.

AP-

APPENDIX.

AD CENTVRIAM ALTERAM

Anno 1300.

MVNIO ZAMORRENSIS. Frequentissimè inCapitulis ad recessum Fratres exhortans dicebat: *Manere in claustro, est degere in Eremo.*

Non rectè Fontana *in Monum.*ponit eius obitum an. 1299. Nam decessit Septima Martij Pontificatus Bonifacij VIII. anno sexto. Ita ex Epitaphio. Bonifacius autem electus fuit Papa 24. Decembris anni 1294.

GERARDVS de ANCINNIS. Antonio Posseuino *in Apparatu sacro tom. 1. fol.* 543. Gerardus Haucinus.

BEATVS IACOBVS Meuaniēsis. Inter prima Religionis Tyrocinia miraculis clarere cœpit, breuique compendio simul ad sanctitatis, & litteraturæ apicem peruenit, adeo vt vigesimo quinto ætatis anno concreditum ei fuerit munus Apostolicæ prædicationis. Nec sine fructu; nam renascentem in Vmbria Nicolaitarum hæresim funditus profligauit, ipsumque tandem Ortinellum pestiferæ sectæ coriphæum ad publicam erroris detestationem perduxit. Somni parcissimus, ad exemplum Sancti Patris nostri Dominici ter singulis noctibus asperrimo flagello corpusculum suum cruētabat. Catenam ferreā ita lumbis adstrinxerat, vt deinceps auelli non potuerit: Defuncti corpus intra trecentos ab obitu annos ter in locum decentiorem translatum totidem vicibus repertum fuit integrum,& incorruptum,illudque primis tribus diebus Maij piè inuisentibus Bonifacius Nonus indulgentias benignè concessit, ac denique Clemens Papa Decimus ex Sacrorum Rituum Senatusconsulto solemnē huius Beati festiuitatem ad totum Prædicatorum Ordinem extendit. Ex Breuiario Dominicano die 23. Augusti. *Lege de eo* S. Antoninum *3. parte Historia tit. 22. & alios.*

NICOLAVS ITALVS,absque cognomine, vt dominicanus doctissimus laudatur à Paulo Burgensi *super Apocalypsim cap. 13.* à Bleda *lib. 1. Chronicæ Maurorum cap. 31. fol. 99. colum. 1. in medio*, & à Hyacintho de Parra *in Cataloco de Scriptoribus Ord. m.s.* tanquam Author insignis *Tractatus contra Mahumetem.*

Cum citetur à Burgensi, qui vixit an. 1434. oportet hunc Nicolaum floruisse superioribus annis:

ANNALES CONVENTVS Colmeriensis hoc anno eduntur à nostris. Ignoratur ex nostris Dominicanis eos quis scripserit. Spondanus *tom. 1. anno 1300. num. 10. & alibi*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.*

Anno 1303.

PHILIPPVS de PEYRA, vel cum Antonio Posseuino *in tom. 3. Apparatus Sacri fol.82. circa mediū E Pera.*

THOMAS GERMANVS. Scripsit de Origine rerum (vt dictum est) seu de Proprietate rerum. Aliqui tamen hunc librum tribuunt Thomæ Cantipratano, de quo anno 1263. & in Appendice. Alij Bartholomæo Anglo Ordinis Minorum. Quidam autem huic. Consule Antonium Posseuinum *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 312.

Anno 1304.

B. NICOLAVS BOCCASINVS. Antonio Posseuino *tom. 2. Apparatus sacri fol.* 480. *Buccasenus.*

Commentaria, siue enarrationes in Euangelium secundum Matthæum prodierunt apud Societ. Venetam anno 1603. in folio. Beatum Augustinum Zagabriensem Episcopum apud Hungaros, qui deinde assumptus fuit ad Lucerinam, instituit.

GVILLELMVS MANSFELDIVS Anglus, patria Cantuariensis nobilissimis

ſimis ortus natalibus,doctiſſimus fuit, & prædicator egregius. In Oxonienſi Academia profeſſus eſt publicè ſacram Theologiam. In Pariſienſi Vniuerſitate creatus eſt Baccalaureus. Cum obſeruantia regulari, ac pietate eſſet ſpectabilis, pluribus ſuæ Anglicanæ Prouinciæ Cœnobijs præfuit. Fũctus eſt quoq; officio in eadem ſua prouincia Prioris Prouincialis. In capitulo Generali Biſuntino Diffinitor Anglicanus interfuit. Quò,licet annorum pondere prægrauatus, acceſſit pedeſter. Cum noſtro Nicolao Pratenſi in Aduentu die 18. Decembris 1303. Tit. Sanctæ Sabinæ creatus eſt S. R. E. Cardinalis: Verùm ante receptum ſuæ promotionis nuncium Modernus Cardinalis obiuit. Acerbiſſimi caſus commonefactus Rex Angliæ,cùm Benedicto Põtifice Maximo, vt Mansfeldio Cardinali Gualterius Vinkterburnus adhuc Dominicanus, & Anglus, qui ſibi erat à ſacris confeſſionibus, ſufficeretur, peregit. Annuit Pontifex precibus Eduardi, & Vinkterburnum purpura anno 1304. ſub eodem Tit. S. Sabinæ die decima nona Februarij decorauit. Fernandes *inter Card. Ord.* Taegius *in Monumentis Ord.* Leander *de viris illuſtribus Ord. lib. 3.* Ciacconius *in Vitis Pontificum, & Cardinalium*, Fontana *in Theatro part. 1. cap. 2. num. 9. & 10.*

Scripſit doctiſſimus vir.

Sermones in honorem Sanctorum.

AntoniusPoſſeuinus *in Apparatu ſacro*, qui non rectè ait vixiſſe ſub anno 1393. At hic error reijciendus eſt in incuriã typographĩ,qui pro O.poſuit 9.

Alter fuit Guilelmus etiamAnglus, qui non ſine ſanctitatis odore deceſſit ex hac vita; iſque fuit Ordinis Seruorum, & ſcripſit Quadrageſimale, alioſque ſermones in totius anni Dominicis. Chronicon Seruorum.

Anno 1305.

GVALTERIVS VVINKTENBVRNVS Anglus,S.R. E.Cardinalis. Scripſit præterea.

Librum exhortationum ad Clerum.

Antonius Poſſeuinus *in Apparatu ſacro tom. 1. fol.* 600. *circa medium*. *At fol.* 601. in calce ponit alterum Gualterum Vinterbonium Saliſburgenſem etiam noſtræ Religionis, qui ſcripſit.

Librum Quæſtionum Theologicarum.

Item Sermones ad Populum. Cardinalem ſcribit vixiſſe anno 1304. Vinterbonium verò Saliſburgenſem an. 1305.

At pace eruditiſſimi viri,hi non duo; ſed vnus Galterius eſt: etenim Cardinalis Vinterbonius fuit, & patria Saliſburgenſis.

BERNARDVS è CASTRO S. Vincentij. Liber Vitæ Aldobrandini &c. extat in Monumentis, quæ aſſeruantur in Cœnobio Gratiarum Ordinis noſtri Mediolani. Antonius Poſſeuinus *in Apparatu ſacro tom. 1. fol.* 229.

His annis plures homines celeberrimi doctrina, & probitate floruerunt, qui verbo, exemplo, ac calamo Ordinem illuſtrarunt. Inter quos recenſentur Rodulphus Burgundus, de quo Pyrrhus in Sicilia Sacra; Iacobus Bononienſis Epiſcopus Mantuanus, Petrus Monticellus Præſul Comaclenſis, Vicentinus, Inquiſitor Ferrarienſis, & Commiſſarius Apoſtolicus, P. Benincaſa de Grammatico Siculus, Antiſtes Syracuſanus, Ioannes Taſcherius Inquiſitor Bononienſis à Paramo *Optimus Fidei Zelator* vocatus, Ioannes Polonus Inquiſitor in ſuo Regno, Arnaldus de Prato Inquiſitor Toloſanus, Philippus Bonihominis ex Prouincia Prouinciæ, & alij penè innumeri, de quibus conſulẽdi ſunt Diagus, Vghellus, *in Italia Sacra*, Pyrrus *in Sicilia ſacra*, Ciacconius, Plodius, Paramus *lib. 1.* Lopez *part. 5.* Taegius, Fontana *in Monumentis Ordinis, ceterique noſtrarum rerum Scriptores.*

Anno 1306.

PETRVS BARCINONENSIS. Fontana *in Monumentis Dominicanis an.* 1297. ſequutus Antonium Luſitanum *in Bibl. Ordinis pag.* 192. *&* 193. & Antonium Poſſeuinum *in Apparatu ſacro tom. 3. fol.* 39. falſus eſt cũ eiſdem. Vide anno 1283. verbo Raymundus Martini:

RICOLDVS, ſiue RICARDVS. Meminerunt Ricoldi Iaimus Bleda *in*

Chronico Maurorum Hispanorum lib. 1. *cap.* 31. Hyacinthus de Parra *in Catalogo Script. Ordinis m.s.* Ioannes Cantacuzenus *Orat.* 1. *contra Mahumetum.* Ludouicus Viues *de Fide Christiana.*

Antonio Possеuino *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 130. Riculdus. Traduxit Coranum, Mahometis legem, quam cum articuli præpositione communiter dicimus Alcoranum.

Demetrius Sidonius. Emenda Cydonius.

Bartholomæus Picininus, corrige Picenus.

Excusus etiam fuit apud Cholinæũ Parisijs.

Alcoranus Mahometis cum omnibus scholijs, & impijs annotationibus, & præfationibus cuiuscumque impressionis, & idiomatis in Romano Indice prohibetur.

Anno 1307.

SIFRIDVS dudum Misnensis Presbyter, Germanus, deinde Ordinis nostri professorè, Historiarum longè peritus, ac vir celebris grauitate. Scripsit

Compendium Historiarum à Mundo condito vsque ad præsentem annum, qui labitur 1307.

De illo Antonius Possеuinus *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 216. *sub principio.*

Anno 1309.

REMIGIVS CLARVS Florentinus. Volumen quæstionum Theologicarum per Alphabetum sic incipit: *Vtrum Angelus sit compositus ex materia, & forma.*

Liber quodlibetorum incipit: *Cum cognitio habetur de re.*

Liber Metaphysicus de modis rerum: orditur: *Omnis diuersitas modorum.*

Volumen Sermonum de Sanctis sat grande. Orditur à S. Andrea, & incipit: *Domine, qui habet sanctam scientiam.*

Volumen ingens Sermonum de Tempore per totum annum à Dominica prima Aduentus. Incipit: *Induamur arma lucis. Roman.* 13.

Antonius Possеuinus *in Apparatu sacro tom.* 3. *fol.* 126.

Remigius vtique Clarus, imò clarissimus modestia, & doctrina: varias perhonorificè obiuit Legationes. A Bonifacio Pontifice VIII. cũ Aycardo Teutonico, homine spectatissimo coactus fuit Magisterij gradum suscipere, creatusq; fuit Primus Prouincialis Saxoniæ. Hæc enim erecta fuerat nouiter in Prouinciam in Capitulo Generali anni 1301. cui assignauere Cœnobia, quæ erant in Misnia, Turingia, Hassia, Saxonia, Frisia, Slauia, Marchia, Vuestphalia, Zelandia, & Hollandia. Ex Actis Capituli Generalis. Olmeda, Fontana *in Monum. Dominicanis, & alij.*

Datus etiam est in Magistrum Romeus Maioricensis, Doctór Parisinus, qui obijt Aragoniæ primus Prouincialis. Hæc quoque erectã nouiter fuerat in Prouinciam. Olmeda. Benedictus tamen insignijs Magisterij, coronaque Remigium insigniuit, vt diximus.

ECHARDVS, siue ECCARDVS, Germanus. Scripsit adhuc.

In Capitulo Prædicatorum sermonum Librum vnum. Incipit: *Ego quasi vitis fructificaui.*

Positionum suarum librum vnum, cuius initium est: *Benedictus Deus, & Pater &c.*

Liber in Genesim incipit: *Exordium hoc Scripturæ.*

Liber in Exodum incipit: *Hæc sunt Nomina &c. quia.*

Liber in Sapientiam incipit: *Diligite &c. Iudex semper.*

Liber in Euangelium D. Ioannis: *In principio &c.*

Exordium Libri super Orationem Dominica est: *Pater noster: Ante Dominicam.*

Viuebat suo Aeuo in Austria. Hæc Antonius Possеuinus *in Apparatu sacro tom.* 1. *fol.* 429. Trithemius.

VARNHERVS de BOTIS. Antonio Possеuino *tom.* 3. *Apparatus sacri fol.* 373. Vuarnerus. Variè enim scribitur, & cum simplici V. & cum Duplici: Sicut quoque variatur Vernerus ab eodemmet Possеuino ibidem & folio 342. sub initium. Scribitur etiam more antiquo Warnerus, sicut Willelmus, & Guillelmus; Witichindus, & Vitichindus &c.

An-

Anno 1311.

B. THOMAS IORSIVUS Anglus S. R. E. Cardinalis. Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus sacri fol.* 294. confundit hunc Beatum Cardinalem titulo S. Sabinæ cum Thoma Galensi, seu Gualensi, de quo nos anno 1400. cum Thoma Walensi, seu de Valleis, aut Valois, de quo an. 1322. & cũ Thoma Anglico, de quo an. 1321. sic enim inquit: *Thomas Anglicus, quem patria Galensem Sixtus Senensis; Gualensẽ Eisingrenius, siue item de Valleis, seu Valois, cognomento autem Iorgium scribunt, Ord. Prædicatorum, ac deinceps Cardinalis S. R. E. tit. S. Sabinæ, scripsit (vt idem habet Sixtus Senesis) in Sacros libros plurimas Scholasticæ Methodi commentationes: ex quibus in Bibliotheca D. Ioannis, & Pauli Venetijs habentur in Genesim lectura incipiens*, Non recedat, *& in primos viginti quinque Psalmos Postilla, quæ incipit, Beatus vir, qui custodit.*

Hæc Postilla typis excusa habetur in Conuentu nostro Altamurano S. Rocci prope mænia.

Prosequitur Posseuinus: *Huius Auctoris esse creduntur Commentaria in Genesim, Isaiam, Ieremiam, Epistolas Canonicas, Apocalypsim, & in Boethium de Philosophica Consolatione ascripta D. Thomæ Aquinati, cui cum honoris caussa tributum esset Angelici cognomen, paulatim est factum, vt Thomæ Anglici scripta Thomæ Angelici titulo notarentur. Ita quidem Sixtus Senensis, at Antonius de Conceptione eiusdem Ordinis in sua Bibliotheca Fratrum Ord. Prædicatorum reclamat, negans istius esse Opera, sed Diui Thomæ Aquinatis: Falli item Sixtum inquit in eo, quod illum anno 1400. claruisse scribit, quem claruisse inquiant PP. Mon. Ordinis anno* 1305. Verumtamen idem Antonius de Conceptione, quasi dubitabundus subdit hæc verba. *Si autem Postilla, quam scripsit Venetijs in Conuentu nostro DD. Io: & Pauli super* 25. *Psalmos, & Lectura super Genesim, incipiens: non recedat: sub huius Thomæ Iorgij Anglici extent, hæc nostra Bibliotheca Ordinis nullatenus excludi cupio.*

Scripsisse autem, ait, librum de doctrina Scholarium. Super 4. libros Sent. Librum de Conceptione Beatiss. Virginis. Librum multarum Quæstionum Theologalium, quem se manuscriptum vidisse testatur. Super Boethium de Consolatione. Contra Io: Scotum. Alij item huic tribuunt Summam, siue Compendium Theologiæ. Duo quodlibeta cum multis (vt inquiunt) argutijs. Librum de concordia librorum D. Thomæ. Alterum de Vnitate formarum. Alium de Relatione. Postillam super Prouerbia Salomonis. Quædam, quæ in D. Thoma compleuerit. Summam quoque Logicæ, quæ sub Aquinatis nomine prodijt. At Eisingrenius adhuc ascribit huic Commentarium in Canticum Canticorum. Alterum in libros de Ciuitate Dei. Alij item Commentarium in totum Psalterium. Librum de Statu Animarum post mortem. Alium aduersus Iconoclastas. Moralitates in libros Metamorphoseon Ouidij, sed dubito hunc cum altero confundi, qui Thomas Wallois ijsdem dicitur, quique impressus Parisijs fuit an. 1509. *ab Ascensio*. Hactenus Posseuinus.

Deinde idemmet Posseuinus folio 307. ponit iterum Thomam Iorsium Anglum, subditque floruisse an. 1210. quando nondum erat Ordo Dominicanus. At fortasse error typorum. Verum est tamen ipsum, & plures quoque nostrorum non rectè distinguere de Operibus, & de tot nomine *Thomas* Auctoribus Anglis, de quibus nos passim diximus in hoc Opere.

B. IORDANVS PISANVS. Lege de eo Siluanum Ratium, Hyacinthum de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.* Antonium Senensem Lusitanum in Chronico Religionis ad annum 1311. qui hæc habet: *Frater Iordanus, Pisanus, vir eximiæ sanctitatis, & miraculorum virtute illustris hanc etiã ornat Decadem, qui anno Domini* 1311. *Placentiæ obijt: sed inde translatus est Pisas, vbi magna veneratione colitur.*

Anno 1312.

GVILLELMVS PARISIENSIS, Non ille Aruernus dictus Parisiensis, quoniam dictæ Vrbis fuit Episcopus, & Scripsit.

De Rhetorica diuina.

Item Librum praenotatum. Cur Deus homo.

Librum de Vniuerso,

Et alios innumeros,

Sed ille, qui fuit quondam Philippi Francorum Regis à sacris confessionibus, Confecit

Repertorium ad Decretum, & Decretales. Incipit: *Promptè volentibus*. Eius meminit Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. fol. 619*.

FRANCISCUS GRAVANUS Genuensis. Antonio Posseuino *in Apparatu Sacro tom. 1. fol.* 500. Franciscus Gratianus.

GVILLELMVS, siue, vt sæpius more prisco scribi solet, Willelmus Conneus. De eo Alphonsus Fernandes, Sixtus Senensis, Marraccius *in Bibl. Mariana part. 1. fol.* 532. & alij.

Anno 1313.

PAVLVS de PILASTRIS. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 3. fol.* 25. Paulus Gualducius è Pilestris. De eo Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

HVGO PRATENSIS Etruscus. Alijs de Prato Florido. Non rectè Eisingrenius, & Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 2. fol. 63.* ponunt floruisse anno 1486.

Eius Sermones super Symbolum Apostolorum,

In Orationem Dominicam,

Et in Salutationem Angelicam asseruantur M.S. in Bibliotheca Rhegiensi in Lombardia apud Fr. Eucherium Bonettum Dominicanum. Ita Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus Sacri in Appendice ad Bibliothecas fol.* 143.

Anno 1314.

BALBERTVS MANDVEGARIVS Brixiensis. Adde cum Antonio Posseuino *in Apparatu Sacro tom. 1. fol. 30. Sanctitatem morum scientiæ adiungens, ita, vt miraculis claruisse scribatur*.

HENRICVS ARIMINENSIS. Librum *de Politiam*. Corrige, *de Politia. Virtutibus moralibus*. Corrigendi Authores: *Virtutibus Cardinalibus*, de quibus Tractatus edidit quatuor, Ad Ciues Venetos, Philosophiam Moralem complectentes cum epistolis, & Historijs ex diuinarum, humanarumque Scripturarum Auctoribus. Mendosè igitur apud Lusitanum, & alios dicitur: *De quatuor virtutibus moralibus*. Sicut errauit pariter eruditissimus Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 10. referens eum vixisse anno 1513. nisi irrepserit error ex typis ponens 1513. pro 1313.

GRATIA DEVS ASCVLANVS. dicitur quoque Ioannes Baptista Gratia Dei. Scripsit præterea inter nota, *Aduersus Iudæos*. Patres Monasterij Ordinis, & Antonius Posseuinus *tom. 1. Apparatus Sacri fol.* 559. Edidit etiam *Commentaria in Prædicamenta*. Posseuinus *in Append. ad tom. 1. Apparatus fol.* 734.

RAYNERIVS PISANVS. Alijs *Reinberus*. Antonius Posseuin. *in Appar. Sacro tom. 3. fol.* 117. duo opera huic attribuit. Pantheologiã, quasi cuncta ad Theologiã spectantia complectentem. De qua satis, superque dictũ habemus, & hanc præcedenti hebdomada inueni Romæ, ac emi duobus voluminibus magnis in folio.

Et ei quoque adscribit summã Casuum Conscientiæ, quæ Raineriana dicitur, & prodijt Norimbergæ anno 1473. Venetijs 1486. Lugduni 1519. & quidem Raphael Volaterranus, dum meminit Summæ Bartholomæi Pisani, quæ Pisanella etiam inscripta est, *Circa eandem ferè materiem* (inquit) laborauit Rainerius Pisanus.

Dicitur Pantheologia, quia tractat (vt notauit Iacobus Florentinus Minorita in prologo) de omni sermone diuino, & impressa est dictis locis Norimbergæ 1473. Venetijs 1486 Lugduni 1529. vt relatum est à Miræo *de Scriptoribus sæculi 16. cap.* 11. & iterum Venetijs (ex Posseuino) 1585. & 1590.

Errat Miræus eum ponens in sæculo sexto decimo, & subdens quibusdam floruisse anno 1350. alijs verò 1414.

IOANNES FRIBVRGENSIS Teutonicus. Hic idem est cum illo, de quo anno 1277. dictum est. Emersit deceptio, quòd appellant quidam de Vri-

burgo

burgo. Ita Antonius Senensis Lusitanus in Ordinis Bibliotheca fol. 131. & alij. Nonnulli verò eum nominant Friburgensem, vel cum Posseuino è Friburgo *in Apparatu Sacro tom. 2. fol. 180. sub initio*. Duxerunt me in veri cognitionem eundem esse, opera concinnata per eum.

Bis ponitur ab Antonio Posseuino *in tom. 2. Apparatus, semel fol. 180.* sub initio, vbi ei adscribit hoc Opus dumtaxat.

Summam maiorem, siue Confessorum. Bertlingæ in Germania ex Typographia Ioannis Othmari anno 1487. Deinde Parisijs apud Ioannem Paruum, Lugduni apud Ioannem Robergerum 1518.

Postea iterum eum reponit eodem tomo folio 254. dicens: Ioannes cognomento Teutonicus, Friburgi autē natus, Episcopus propè Hungariam Bessinensis, scripsit

Summam Confessorum.

Tabulam item vtilem iuxta seriem Alphabeti ad Summam, & ad Apparatum Raymundi.

Libellum item specialem de Quæstionibus casualibus.

Confessionale de modo audiendi Confratres, ac de modo interrogandi secundum diuersos status, & vitia. Sed pars horum scriptorum nondum (quod sciā) prodijt, cum tamen manuscripta extare in Germania dicantur. Sanè & ipsi ascribitur Glossa in Decretum, præterquam quòd habent Chronica Ordin. Seruorum (siue huius, siue alterius eiusdem nominis, atque cognominis) extitisse in Bibliotheca Florentina exemplaria quædam, quæ vocant Originalia Commentariorum m. s. quæ subtilissimè elucubrauerat in quatuor libros Magistri Sententiarum. Hactenus Posseuinus.

Fefellit me igitur Antonius Lusitanus, qui *in Bibliot. Ordinis fol. 131.* in calce ponit Ioannem de Vriburgo florentem anno 1262. & paulo post folio 134. recenset quasi diuersum, Ioannem Friburgensem, cum vnus sit, vt ex operibus editis colligo.

DOMINICVS CATALANIVS. Liber de Conceptione citatur in Recollectorio Auctoritatum de veritate Conceptionis Beatissimæ Matris Dei, quod Bandellus euulgauit. Antonius Posseuinus *in Appendice ad tom. 1. Apparatus Sacri fol. 725. circa medium*.

GERARDVS VVILICHIVS. Hic fortasse ille ipse est, qui ab alijs scribitur Gerardus Veluykius, & scripsit:

De itinere deserti, siue de Iudaicis disciplinis, & earum vanitate, Liber excusus fuit Venetijs apud Bombergum, anno 1539.

De his Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. fol. 544.*

GVIDO de PILEO Ferrariensis. Gregorius Lilius Gerardus testatur hoc carmen esse facillimæ dictionis, & candidum. Alicubi hoc Poema inscriptum est.

Memoriale diuinorum eloquiorum. Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. fol. 603.*

GERARDVS COLONIENSIS Germanus. Liber inscriptus *Medulla Animæ* potius appelletur *Medela Animæ*. Sic, & meritò, Antonio Posseuino arridet *in Appar. Sacro tom. 1. fol. 542.*

Alter item eiusdem nominis, & patriæ, qui Sermones de Tempore, ac de Sanctis composuit, & viuebat anno 1355. & Gerardus de Sancto Laurentio dicebatur. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. fol. 542.* De hoc Gerardo nos diximus anno 1315.

IACOBVS OSANA, siue de Osana, vir fuit vt magni iudicij, sic & litteraturæ præstantis. Præterea illustris Verbi Dei Ecclesiastes. Demum tot meritis attollentibus renunciatus fuit Episcopus Osanus.

Abijt rectus homo ad quæque optima factus ad plures hoc anno 1314.

Plura Sacrorum Bibliorum exposuit.

Item Sermones plurimos reliquit posteritati.

Ita Frater Ioannes de Cruce *in Chronico lib. 4. cap. 31.* Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag. 129.* Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol. 82. ante medium*.

Anno 1315.

BARTHOLOMAEVS PARVVS, Bononiensis. Antonius Posseuinus primò

ptimò ponit Bartholomæum Bononiẽsem dicens edidisse Postillam in Lucam, quæ incipit: *Facies quatuor circulos*.

Item in omnes Epistolas Canonicas initium est: *Iesus sexto præcepit. Dominus*. Ex Sixto Senensi. *Ita in Apparatu Sacro tom. 1. fol.* 182. *in Calce*.

Deinde folio 184. eiusdem tomi ponit Bartholomæum Paruũ dicens scripsisse Postillam in Lucam, quæ incipit: *Oblatio iusti impinguat altare*. Etiam ex Sixto Senensi. At fallitur: nam vnus Bartholomæus Paruus Bononiensis vtramque composuit. Ita Taegius *in 1. part. Monum. Ordinis*, Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis p.* 43.

Anno 1316.

BENEDICTVS CRINIGRANDVS Aragonensis. Ab Antonio Posseuino *in Apparatu Sacro tom. 1. fol.* 219. ponitur floruisse anno 1420.

At standum est Lusitano *in Bibl. Ordinis pag.* 51. cui claruit anno 1314. Tacet præterea Posseuinus fuisse Dominicanum, atque subiungit scripsisse in Magistrum Sententiarum.

Anno 1318.

GEORGIVS ARRARVS, siue ARRARIVS Alexandrinus Natus est Alexandriæ, quæ Paleæ nuncupatur, sitaque est in Subalpinis Italiæ.

Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. fol.* 537. sequutus Antonium Lusitanum *in Bibl. Ord. pag.* 87. asserit claruisse anno 1262. at non rectè, vt videre est apud alios nostros.

Anno 1321.

THOMAS ANGLICVS. De pluralitate huius nominis dictum est alibi.

ACCOLDVS FLORENTINVS. Iacobo è Sosato, Antonio Posseuino *in Apparatu Sacro tom. 1. fol.* 13. Antonio Senensi Lusitano *in Bibl. Ordinis pag.* 1. floruit circa annum 1260. vel 1265.

CONRADVS N. N. hic est alter ab illo, quem anno 1556. col. 2. recensebimus.

RICHARDVS ESTRAVANELI. Antonio Posseuino *tom. 3. Apparatus Sacri fol.* 132. *in Calce*: *Strauanellius*.

Anno 1323.

NICOLAVS FARINVLA Gallus S. R. E. Cardinalis. Gallus inquam, siue Normanus. *Sermones plurimos scripsit*.

Ita Eisingrenius, Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 485. *sub initium*.

HERVAEVS NATALIS BRITO. Anno 1307. Parisijs Doctoris Regentis officio fungebatur. Præter ibi notata scripsit quoque.

• *De Bona Fortuna*.

Filius fuit ConuentusMontis relaxi in Prouincia Parisiensi. Ita Godefridus Languedoc *in Catalogo de Scriptoribus Prouinciæ Parisiensis Ordinis M. S.*

Non rectè Philippus Labbe inficiatur Commentarium in Epistolas D. Pauli non esse nostri Heruæi, sed cuiusdam alterius Heruæi Dolensis Monachi Ordinis Benedictini. Cum hoc communiter asseratur ab his, qui commentarium illum falsi sunt non esse Diui Anselmi. Ita præter citatos Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 2. fol.* 27.

Nec audiendi sunt Simlerus, Antonius Posseuinus *in Appendice 1. ad tom. 1. Apparatus Sacri*, & alij ingerentes suspicionem, eum Heruæo ascribunt Summam Logicæ Aristotelis, quæ sub Diui Thomæ Aquinatis nomine circumfertur. At de hoc recole dicta ad an 1274. cũ loqueremur ibi de Sancto.

Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 27. Bellarminus *de Scriptoribus pag.* 366. Miræus, & alij ponunt excessisse è viuis Narbone in Gallia anno 1325. At nostri communiter refragantur. Ita Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ord. fol.* 109. Olmeda in eius vita, & alij. Hinc anno sequenti 1324. celebratum est Capitulum Generale apud Burdegalam in Vasconia, in quo Magistrum Generalem salutauerunt Barnabam Vercellensem Lombardiæ Prouincialem.

Præter Librum de vtraque Potestate, Papali, & Regali, scripsit alium de Potestate Papæ.

IO-

IOANNES NEAPOLITANVS, seu de Neapoli, non Siculus natione, sed Sicola prosapia nobili. Nisi Siculus, quia hæc Regna sortita sunt Nomenclaturam vtriusque Regni Siciliæ.

Anno 1325.

PETRVS MARSILIVS, Conuentus Valentini Sodalis, cum fuerit Chronographus Iacobi Secundi Regis Aragoniæ, qui (vt in mea Chronologia) regnabat circa hos, annos, sub eodem tempore scripsit:

Historiam Latinam eiusdem Iacobi Debellatoris.

Ita ex Diago *lib. 2. Prouinciæ Aragoniæ cap. 29. fol. 136.* Hyacintho de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.*

Anno 1327.

BAYMERICVS GILIANVS Placentinus. Fuit vir planè doctissimus, qui Bononiæ, ac alibi spatio viginti trium annorum docuit, Bononiæ cum admirabili vitæ exemplo præfuit Prior. Rexit prouinciam Græcam, ex qua sublimatus est ad supremum Regimen Ordinis, quem moderatus est ab anno 1304. vsque ad annum 1311. quo se sua sponte officio abdicauit.

Anno 1330.

RICHARDVS VVINCHELSEN, integritate, ac litteris celeberrimus. Scripsit

Librum Quæstionum (vt vocant) opinabilium.

Eius meminit Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus Sacri fol. 134. circa medium.* At non recenset tempus, quo vixerit.

Anno 1331.

BERNARDVS GVIDONIS, Episcopus Laudonensis. De eo Consule Spondanum ad annum 1278. *num.* 17. & 1279. *num*: 3.

BARNABAS de CAGNOLO Vercellensis, Prouincialis Lombardiæ, deinde Magister Generalis, vir moribus, litteris, & grauitate conspicuus, edidit

Tomum Concionum.

Ab anno 1324. rexit Ordinem vsque ad annum 1331. expletum, quo obijt.

Ita Franciscus Augustinus in Prælatis Pedemontis folio 393. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. M. S.*

Anno 1333.

DVRANDVS à SANCTO PORTIANO. Dubitat Molanus num liber *de Origine iurisdictionum* sit huius Durandi de Sancto Portiano, an Durandi Speculatoris: At leuiter. Alij quoque perineptè confundunt hunc cũ illo asserentes vnum dumtaxat esse Durandum. De quo Miræus, Labbe *in dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesiasticis tom. 1. fol. 269.* & alij consulendi. Liber *de Origine Iurisdictionum*, siue *de Ecclesiastica Iurisdictione* cum *libello de Legibus* excusus fuit Parisijs anno 1506.

Aliqui produnt vocatum fuisse Cunonem à Cromberg. Consule Anton. Posseuinum *in Apparatu Sacro.*

Idem Antonius Posseuinus *in Appẽdice 2. ad tom. 1. Apparatus Sacri* hæc habet:

Durandus à S. Porciano. *Scripsit Epistolam ad Henricum Regem, de Corpore, & Sanguine Domini, contra Brunonem Andegauensem* Episcopum, & Berengarium Turonensem. Porrò Durandus humili licet loco natus, vir tamen (vt verbo Baronij Card. vtar) sanctissimus fuit. Eam verò Epistolam is ipse Baronius ex Bibl. Ludouici Martelli Rothomagensis lectu dignam inseruit *tom. 11. suorum Annal. sub ann.* 1033. quo ipse Durandus illam exarauit: cuius item Epistolæ meminit Guitmũdus *lib.* De corpore, & Sanguine Domini, & quæ item extabat *in tom. 3. Bibl. SS. PP. Bignæi edit. 2.* Quin & idem Baronius notat Sigebertum falli, qui Durandi ingressum in Episcopatum Leodiensem ponat an. 1021. rursum anno post 1025. alium in locum eius subrogatum ponat Reginardum, cum tamen saltem ad tempora Henrici Regis, & ad an. 1035. peruenerit. Quare Hermannus cum eiusdem Duran-

randi meminit, nequaquam eo termino claudit eius Episcopatum. Cæterum cum in prima editione Apparatus huius sacri scriptum fuisset Durandum fuisse *Meldensem Episcopum*, *erratum fuit*, *Leodiensem reponimus*. Hactenus Possevinus.

At hic plurima sunt corrigẽda. Primum Henricus I. Rex Francorum cæpit regnare an. 1031. quo Robertus eius pater abiuit ad meliores. Consule meam Chronologiam ad dictum annũ 1031. Durandus à Sancto Porciano fato cessit anno 1333. vel 1341. quo pacto igitur Durandus scripserit ad Henricum Regem Epistolam de Corpore, & sanguine Domini, contra Brunonem Andegauensem Episcopum, & Berengarium Turonensem &c. ?

Subdit: eam verò Epistolam is ipse Baronius ex Bibliotheca Ludouici Martelli Rothomagensis lectu dignam inseruit *tom. 2.* suorum Annalium sub anno 1035. quo ipse Durandus illam exarauit. Cuius item Epistolæ meminit Guitmundus *lib. 1. de corpore*, *& sanguine Domini*, & quæ item extabat *tom. 3. Bibl.* SS. Patrum Bignæi *editione 2.*

Falsò Durando Leodiensi Episcopo tributa est à Baronio, & ab alijs Epistola ad Henricum I. Francorum Regem aduersus Berengarij hæresim, vt incidenter tetigit Philippus Labbe 1. *tom. de Scriptoribus Ecclesiasticis verbo Durandus*: Ratio est, quia Durandus Leodiensis obijt anno millesimo vigesimo quinto, adeoque ante hæresim à Berengario publicatã. Cæpit enim Berengarius hæresim suam spargere sub annum Christi 1035. vt in mea Chronologia ad dictum annum.

Quare sciendum, nostrum Durandũ de S. Porciano diuersum esse à Durando Leodiensi Episcopo, qui obijt (vt dixi) anno millesimo vigesimo quinto

Et etiam à Durando Troarnensi, qui male quibusdam dicitur Troianensis, & fuit in Neustria Abbas, & floruit anno.....

Vt veritatem hanc stabiliamus, sciẽdum est, quod doctos non latet, Berengarium Andegauensem Archidiaconum hæresim suam de Sacramento Eucharistiæ seminasse anno 1035. quã non semel postea eiurauit, & pænitens obijt die Epiphaniæ anno millesimo octogesimo octauo, nonagenarius in templo S.Cosmæ apud Turonenses sepultus. Ita Claudius Robertus in Gallia Christiana, vbi de Episcopis Andegauensibus agit.

Contra Berengariũ scripserunt multi, & præcipuè Aldelmannus, Sigibertus Almannus, qui ex clerico Leodiensi factus est in Italia Episcopus Brixiensis Scripsit etiam contra eundem Lanfrancus Cantuariensis Archiepiscopus. Algerus Corbeiensis, Guitmundus Auersanus; & Deoduinus Episcopus Leodicensis. Ex hoc lapsus est Baronius Cardinalis cum alijs Epistolam Deoduini contra Berengarium scriptam Durando Leodicensi Episcopo tribuendo. Hunc errorem dicit Miræus, quod non probo, natum esse *ex* litera D. singulari, vtriusque nominis initiali. melius dicerem, ex eodem Episcopatu Leodiensi. At quidquid sit de Epistola, & Durando Leodicensi Episcopo, quid ad Durandum nostrũ de S.Porciano, qui obijt anno 1333. ?

Ex dictis liquet etiam ridicula reliqua.

Insimulandus est Posseuinus grauissimi Anachronismi, cum ponat Durandum à S. Porciano assumptum ad Episcopatum Leodiensem; fuit enim Episcopus Aniciensis. Alter Durandus fuit ille, qui præfuit Leodiensi Ecclesiæ.

Præterea Durandum à S. Porciano Aniciensem, Dominicanũ ponit 1035. cum Ordo noster, quem ipse profitebatur, inceperat an. 1216. imò Durandus adhuc post D. Thomam comparuit. Ducentis ergo, & plus annis errat Anachronismus, & calculus Posseuini.

PETRVS de PALVDE, Gallus. Filius fuit Gerardi Varembronij Toparchæ in Bressia. Vnà cum Petro Bertrando Aeduensi Episcopo, Nicolao de Lyra Minorita viro doctissimo, & Thoma de Sabaudia anno 1325. codicillis Ioannæ Franciæ, & Burgundiæ Comitis vnus ex testamenti sui executoribus nominatus fuit, quo anno decesse-

cesserit, liquet ex eius Epitaphio, quod legitur Parisijs in nostra Ecclesia ante Beatissimæ Virginis aram, quæ dicitur de Pietate, in hunc modum.

Hic iacet Petrus de Palude Ord. Præd. Doctor in Theologia, quondam Patriarcha Hierusalem, cuius anima per misericordiam Dei requiescat in pace. Obijt autem anno 1341. ultima Die Ianuarij.

Quod more Romano est 1342.

His omnibus Philippus Labbe S. Iesu *in Dissertatione Historica de scriptoribus Ecclesiasticis tom. 2. verbo Petrus Paludanus fol.* 209. astipulatur. Asserit tamen arguendos esse illos, qui in Cypro defunctum fuisse scripserunt. At argumentum Labbe non conuincit: sepultus fuit Parisijs, ergo non obijt in Insula Cypro: nam verisimilius est defunctum in partibus illis fuisse, in quibus agebat Patriarcham; & inde translatum fuisse Parisios in suum (quem dicunt) Originalem Conuentum. Hinc præter innumeros Antonius Posseuinus accuratissimus scriptor *in Apparatu Sacro*: Obijt non exigua cum opinione sanctitatis in Insula Cypro.

Commentaria, quæ reliquit ad omnes libros Bibliorum, multis voluminibus sat grandibus continentur, & in membranis manu scripta extant Parisijs in Conuentu Ordinis nostri.

Initium Commentarij in Genesim est: *Hic est liber Adæ*.

In Exodum sic incipit: *Deus eduxit eos de Egypto*.

Opus ingens in Psalterium septem voluminibus distribuitur, cuius prima verba: Implemini *Spiritu Sancto*.

In tota Biblia *Præfationem, librum amplissimum*, cuius initium. *Constituens Bibliothecam*.

Dubitat Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 3. fol. 63. in principio*, dicendo: *At hæc credimus interijsse, cum sacras omnes Bibliothecas Lugduni ab hæreticis Caluinianis per proditionem capti non tam audiuimus, quàm ipsi, qui cladi illius noctis interfuimus, & nostros quoque libros, & reliqua omisimus, fuere direpta, lacerata, siue distracta*. At referunt mihi Galli, diuina protegente manu, extare.

Eisingrenius asserit claruisse anno 1256. Albertus Venetus 1262. Alij illigarunt anno 1300. At patet vera sententia ex dictis cum Epitaphio.

Parisijs anno 1518. prodierunt eius commentarij in quartum Sententiarum duntaxat. At anno 1530. ibidem data sunt typis commentaria in 3. & in 4. Magistri sententiarum duobus tomis in folio. Vincẽtius Harlemius Belga inseruit quarto libro Sententiarum Petri de Palude, quæ in alijs prioribus editionibus deerant: Hæcque è manuscriptis Codicibus.

Accessere Summæ Sancti Thomæ Aquinatis concordantiæ, quibus vterque Auctor (Magister, & discipulus) cõferri inuicem commodè possint. Salmanticæ apud Andream Portonarium anno 1552.

Damianus Zenarius Typographus Venetus fidem suam adstrinxit de edendis in Primum, & Secundum librum Sententiarum eiusdem Paludani Commentarijs. An illam liberauerit postea, & executioni impressionem mandauerit, Antonius Posseuinus, & Labbe, qui hoc referunt, dicunt hoc se latere.

Tractatus de causa immediata Ecclesiasticæ potestatis in sex partes (vt dixi) seu libros distinguitur. Primus differit de Potestate S. Petri. Secundus de potestate Apostolorum. Tertius de potestate discipulorum. Quartus de potestate Papæ. Quintus de potestate Episcoporum. Sextus de potestate Curatorum. His annexa est Decisio Articuli cuiusdam circa materiam Confessionum.

Præter librum de potestate Papæ, & alios de causa immediata Ecclesiasticæ potestatis, atque de potestate Ecclesiastica scripsit Iudicium contra Magistrum Ioannem de Poliaco, qui temerè aduersus Summi Pontificis Auctoritatem sentiebat, & scripserat. Idque Iudicium extabat Viennæ Austriæ in Bibliotheca Imperatoris Manuscriptũ in membrana. Ita Eisingrenius.

Notandũ est Lugdunensem à Symphoriano Champerio dictum fuisse; & Burgundum à Posseuino, à Bellarmino & alijs. Sed hoc vacat reprehensione,

eum ad diœcesim Lugdunensem attineat Bressia, & ad Burgundiam; saltem in ea appellatione, quæ ante nonnulla sæcula increbuerat; vt pariter Delphinates, ac Sabaudi, aliique ad vetus regnum pertinentes Burgundi nuncuparentur. Vide Labbe *in Dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesi. tom. 2. verbo Petrus Paludanus fol.* 210.

Anno 1341. interfuit Consecrationi Capellæ Collegij Augustodunensis in Academia Parisiensi factæ à Petro Bertrando Episcopo Atrabatensi. Ita refert V. O. Samuel Guichenonius in Historia Sebusianorum, siue Bressianorum, & Bugyensium, qui de Paludano fusiùs tractat.

Anno 1334.

IACOBVS de LAVSANIA, Gallus. Lausania, seu Lausanna, & Lausannensis. Plerique horum librorum extabant manuscripti in Cœnobio nostro S.S. Ioannis, & Pauli, quod est Venetijs. Sanè (Subdit Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus Sacri fol.* 80.) Lemouicis, quæ ciuitas est in Gallijs, prodijt olim, hoc est, anno 1528. è prelo Claudij Garnerij *Opus Moralitatum ipsius*, in duodecim libros distributum, quod concionatoribus est percommodum: idque adhuc in sui Ordinis Conuentu, vt vocant, asseruatur Insulis, quæ est Belgij ciuitas. Hæc Posseuinus.

Eiusdem Sermones de Tempore, ac de Sanctis asseruantur manuscripti in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud Fr. Eucherium Bonettum Ord. Prædicatorum. Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus Sacri in Appendice ad Bibliothecas fol.* 141.

Ille sub laruato nomine Petri de Valle Clausa peritissimo Declamatori, ac Episcopo Lozannensi *in Sermone de Passione Domini* irridet, quòd vsus fuerit Caponis cauponaria Metaphora, rudi, ac satis vili. At huic vbique irreligiosè obloquenti satisfactum est à Casalas; nempe illam simplicitatem sæculi demonstrare; iisdemque ante Iacobum de Losanna vsos fuisse viros Apostolicos, magnumque animarum Oeconomum, ac vltimorum sæculorum Apostolum, Sanctum Vincentium Ferrerium. Rectè dicam cum Seneca: *Antiquitùs meliores erant viri; postquam docti* (quales dixi) *prodiere, boni desinunt: docemur enim disputare, non viuere; & quæ erat Philosophia, facta est Philologia.* Ampullata verba, sicca corda. Hic igitur Apostolicus concionator, omnibus omnia factus, vt omnes lucrifaceret, dum populis prædicaret, maximè ruri, & in villulis, in sæculo rudi, ac simplici, gentibusque circa Heluetiam simplicissimis, demittens stylum & accomodans se eorū captui, similitudinibus vtebatur popularibus, in animarum salutem, quæ faciliori hoc cibo inescantur, intentus; non in sui æstimationem, aut vtilitatem propriam: velut caupones illi Verbi Diuini, qui sua quærentes, non quæ Iesu Christi, plausum venantur, non profectum, dum prædicant; calamistratisque præludijs Magnates palpant, neglecta, aut spreta infimæ plebis salute. Vnde Alphonsus de Castro Minorita, qui sermones præfati Iacobi de Lolanna prælo iterum mandari curauit; in præfatione hæc habet: *Si res ipsas inspicias, inuenies scio quod laudes; quod legere delectet; eligere placeat, vt tandem electum semines in terram, quæ afferat fructum aliud trigesimum, aliud sexagesimum, aliud centesimum. Est enim Author ipse (quod miror) adeo in parabolis frequens: vt ex industria Saluatorem ipsum imitari videatur, quem in parabolis loquutum fuisse Euangelium praedicat.* Hæc de tanto viro Alphonsus.

Optimam habemus comparationem de Agno asso.

LVDOLPHVS SAXO. Audiamus de hoc religiosissimo viro Antonium Posseuinum *tom.* 2. *Apparatus Sacri fol.* 357 *sub initium. Ludolphus Saxo, cum circiter viginti, & sex annos inter patres Ordinis Prædicatorum sanctè vixisset, desiderio solitudinis, & Cælestium rerum contemplationis maioris incensus, ad Carthusianos se contulit. Quorum habitum, vt vocant, Argentinæ suscepit. Scripsit autem expositionem eruditam in Psalmos, sensum spiritualem (vt scribit Sixtus Senensis) ad fomentum maius spi-*

ritus

ritus prosequens, & litteralem non omittens. Quorum ad finẽ uniuscuiusque Precatiunculam pro Psalmi materia adnectit. Historiam quoque, seu Vitam Domini nostri Iesu Christi è quatuor Euangelistis collectam explanauit.

Sermones item partiales composuit. Sanè verò lucubratio in Psalterium Parisijs anno 1506. *&* 1528. *Lugdundi autem apud Frellaos anno* 1540. *prodijt. At Vitæ Christi Domini Historia postrema editio per Ioannem Dadraum Parisiensem Theologum. Parisijs anno* 1589. *cum Venetijs apud Franciscum Iuntam excusa fuisset anno* 1536. *& postea anno* 1564. *& demum auctior sub prelo Altobelli typographi Veneti*. Hæc Posseuinus.

Quidam scribunt cum Bellarmino *pag.* 372. Landulfum: quidam cum Labbe *in dissert. Historica de Scriptor. Eccles.* Ludolfum.

Videndi sunt de eo Petreus in Bibliotheca Carthusiana, Hartmanus Schedelius Nurimbergensis in Chronico, Ioannes Trithemius, Sixtus Senensis, Posseuinus, nuper laudatus, Borstius, Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ord pag.* 166. Alphonsus Fernandes, Bellarminus *de Script. Eccles. pag.* 372. Philippus Labbe,

Anno 1335.

PAGANVS BERGOMENSIS. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro* Opera huius attribuit alteri nostro Pagano Inquisitori, & Religionis nostræ Beato: sic enim inquit: *Paganus, Ord. Prædicatorum Inquisitor hæreticæ prauitatis in Gallia Cisalpina, quique pro catholica fide multis acceptis vulneribus, lanceaque transfossus migrauit ad cælum. Scripsit.*

Super vniuersum Vetus, ac Nouum Testamentum, atque Apocalypsim D. Ioannis: non autem in Epistolas Pauli, atque reliquorum Apostolorum.

Quin etiam scripsit Summam contra Hæreticos.

Librum de Aduentu.

Sermones de Tempore.

Sermones de Sanctis.

At Postilla eiusdem in Canticum Canticorum extat Venetijs in Cænobio Dominicanorũ DD. Ioannis, & Pauli. Hæc ille.

Subiungit etiam: Viuebat an. 1513. Sed est quidem error Typographi. Nam Beatus Paganus coronatus fuit Martyrio anno 1277.

IOANNES CHACHENG DA Friburgensis, Germanus. Anto nio Posseuino *tom.* 2. *Apparatus Sacri fol.* 127. Cacheng. Cui etiam viuebat an. 1355. Ceterum exprimendum erat ab Auctore accuratissimo hunc fuisse Dominicanum.

Anno 1336.

SIMOM BVRNESTON, Anglus, amplexus Ordinem nostrum ann. 1336. instar illius Prouinciæ, ac Regni, quæ per id tempus obseruantia, litteris, & candore florebant, effloruit & ipse moribus, & doctrina, hinc electus Prouincialis sanctissimè illã exercuit Præfecturam. Vir doctissimus scripsit:

Sermones in Euangelia, libro vno.

Sermones subtiles, altero.

Sermones in Epistolas, alio.

Distinctiones Theologiæ, alio.

Alphabetum dictionum prædicabilium, alio.

De Criminibus corrigendis librum.

De Ordine Iudiciario, librum.

De *Postulandis suffragijs librum.*

Ita Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus Sacri fol.* 221.

Anno 1338.

IOANNES BOTHLESAM, Ordini nostro adscriptus fecit profectus maximos in doctrina, quibus ornauit vitæ integritatem. Igitur meritis accrescentibus, in Anglia Ecclesiam Roffensem administrauit Episcopus. Scripsit:

Librum sermonum, quos coram Angliæ Rege celebris Ecclesiastes habuerat.

Alterum, quem disputationes Scholasticas prænotauit. Erat quidem eminens in vtroque.

Viuebat hoc anno 1338.

Ita Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus Sacr. fol.* 124.

Anno 1339.

BENEDICTVS de ASSIGNANO Comensis. Nouocomensis, siue Cumanus. Malè Antonius Posse-

uinus *in Apparatu suo fol.* 219. citat Antonium Senensem: Nam hic in Bibliotheca Ordinis folio 51. non dicit Assignanum vixisse anno 1262. sed anno 1318. At firmiter credo in Posseuino oculatissimo esse incuriam impressoris.

Anno 1340.

GVILLELMVS SVTHAMPTON Gallus. Edidit etiam.

Commentaria in Magistrum Sententiarum.

Postillam in Isaiam librum vnum.

Librum in Moralia Diui Gregorij *Magni.*

Quaestionum Theologicarum alterum.

Et (vt dictum est ibi) *Sermones plures, scilicet de Tempore, ac de Sanctis.*

Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 1. *fol.* 622. *in calce &* 623.

HVGO de DICTONIA, vel DVCTONIA, aut DVCTONA. Edidit non solum Sermones de Festis Deiparae (vt diminutè affert Marraccius pro attinentibus ad Bibliothecam Marianam) sed in honorem Sanctorum.

Item Disceptationum Scholasticarum volumen.

Praeterea Lecturas Theologiae, libro vno.

Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 2. *fol.* 62. Eisingrenius.

BERNARDVS PARENTINI. Libro de Missa est titulus: *Lilium, seu* Elucidarium. Impressum Coloniae in folio, anno 1484. & Parisijs 1531. Eius quoque meminerunt Eisingrenius Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 1. *fol.* 228.

Elucidarium dictum est quidem dignissimum lectu: nam in eo Sacri Canonis, & totius Missae capita iuxta doctrinam nostri Angelici Praeceptoris enucleantur.

Non benè Trithemius claruisse anno 1440. asseruit; nisi sit error in calculo.

Sermones quoque scripsisse fassi sumus cum Plodio, Pocciantio, & alijs, quibus suffragatur cum Eisingrenio Posseuinus loco adducto.

GALVANVS FLAMMA Mediolanensis. Chronicon Ordinis nostri à S. Patriarcha Dominico exordiens, extat Mediolani in Conuentu nostro Gratiarum. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 1. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis fol.* 86. *&* 87.

Anno 1341.

MATTHAEVS VRSINVS. Antonio Posseuino *tom.* 2. *Apparatus Sacri fol.* 420. *in calce:* Matthaeus Vrsinus è Monte Iordano Romanus. Alijs de Campo Florae, Francisci Neapoleonis Vrsini Cardinalis ex fratre nepos. Anno 1326. missus fuit à Senatu, Populoque Romano Orator ad Ioannem XXII. Pontificem Maximum commorantem Auenione, cum deprecaturus, vt Vrbi Sedem Apostolicam restitueret. Admiratus Pontifex doctrinam, grauitatem, & eloquentiam viri, eum dedit Episcopum Arigento. Vghellus *Italia Sacra.*

Scripsit Matthaeus hunc librum de Auctoritate Pontificis pro defensione Ioannis XXII. quem Ludouicus Bauarus impetebat.

Anno 1342.

NICOLAVS ASCVLANVS. Huius sermones funebres M. S. asseruãtur in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud Eucherium Bonettum Dominicanum. Ita Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus Sacri in Appendice ad Bibl. fol.* 141.

Duos habuit Asculum Nicolaos. De Priore dictum est anno 1329. Verbo Nicolutius; diminutiuè sic dictus ob paruitatem staturae. Legendi sunt de vtroque Nicolaus Marcuccius de *Asculi Antiquitate*, Antonius Senensis *in Ordinis Bibliotheca fol.* 181. *&* 185. Cuius nam Coenobij fuerint, Cõuentus Sancti Dominici, vel Sancti Petri Martyris, nescio.

Anno 1343.

BONIOANNES à MESTHANA. De illo Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 1. *fol.* 250. & Antonius Senensis loco ibi citato sic aiunt: *Fertur in Sacra Scriptura, & Patribus valde fuisse versatus.* Tacet tamen vterque tempus, quo floruit.

An-

Anno 1344.

BVENTVRINVS Bergomensis. Possevinus *tom. 3. Apparatus Sacri fol. 341. de eo: Viuebat anno 1534.* Mutuatus est hunc errorem Antonius Possevinus ab alio nostro Antonio, scilicet Lusitano *in Bibl. Ord. fol. 261.* At hunc fœdauit impressor ponens 1534. pro 1334. typis quidē deceptione facillima. Probo hanc veritatem ex eiusdem Antonij Chronico, cuius verba hic recensemus. *Beatorum sacer conuentus 1340. Inter Beatos huius decadis referunt aliqui fratrem Venturinum Bergomensem, eo quòd vir fuisse dicatur perfectionis eximiæ, nec solum Prophetiæ dono à Deo ornatus, sed & miraculorum gratia. Obijt Smyrnæ anno 1346. quò profectus fuerat, cum fuit expeditio facta contra Infideles. De isto Beato multa, eaque præclara scribit in eius vita Ioannes Antonius Flaminius.* Hactenus Lusitanus in Chronico pag. 189. Detentus fuerat à Benedicto XII. in carcere, qui obijt die 25. Aprilis 1342. Auenione. Ita Panuinius, Ciacconius, Cardinalis Bellarminus, & alij apud meam Chronologiam. Eductus exinde per Clementem VI. è carcere anno 1343. cruciatam prædicaturus mittitur in Italiam. Hic multa fidelium millia militiæ sacræ sub Vmberto Delphinatus Principe, qui deinde professus est institutum Dominicanum, adscripsit. Exercito comparato transfretauit ex Italia in Negropontem. Deinceps appulit Smyrnæ, in qua quieuit in Christo. De eo Spondanus *in Annalibus ad annum 1345. num. 18.* Ferrar. Plodius, Fontana *in Monum. Domin. an. 1343. & 1344. & alij plures.*

Dum à puero plura panis frusta, quę egenis, in quos erat impensè effusus, largiretur, sinu gestaret, & à subirato parente, quidnam ferret rogatus, timidè respondisset poma se ad socios suos deferre; aperto sinu, poma apparuere pro pane, quem ad alendos pauperes deferebat. Franciscus Hyacinthus Coquetus de Visccrib. Matern. *cap. 12.* cui titulus, Famam vindicat.

Diuinitùs à portu, quem Franeolinum appellant, Chiogiam Venetiarū cum socio ab Angelo vectoria naui aduehitur. Hieronymus Butsellus, Leander, Plodius, & Coquetius eodem modo Auenionē ex Italia proficiscens bidui spatio traijcit Rhodanum.

Concionanti, ex vultu prosiliebant, radij, & scintillæ. Michael Plodius & Coquetius. Interdum etiam Christus ipse supra illum spectatus est: Aliquando ex nostris Beati aliqui patentes libros illi præmostrantes: Angeli denique illi ipsi quidpiam mussitantes, & insidentes columbæ. Franciscus Hyacinthus Choquetius *de Viscer. Matern. cap. 16.* cui titulus: *Scientia donum Mariæ.*

Quandoque in aere apparuit alloquens cum Deipara. Hinc ei eruditissima lingua, vox tubæ clangor, verborum ignea vis, quæ velut flammea iacula, quæ omnem labem impuritatis fidelium etiam ab obstinatissimis animis absumebant, Matris Virginis ope tot populi ad eius conciones, veluti ad oracula vndique conuolabant. Interdum scilicet ad quadraginta, non numquam supra quinquaginta hominum millia confluxerunt. Plodius *de Viris illustribus Ord. Præd. lib. 2. & lib. 2. de Progenie S. Dominici in Italia*, & Choquetius *de Viscer. Matern. B. Virg. cap. 17. cui titulus: Prodigijs ornat B. Virgo.*

Anno 1345.

GERARDVS DOMARVS, quem alij de Sancto Adomaro appellant, natione Gallus, patria Lemouicensis, Clementis VI. Pontificis Maximi Sororis filius, ex Tolosana Prouincia fuit, de Briuensi conuentu. Hic Maximum Ordinis nostri decus cum in Parisina Vniuersitate litteris operam daret, duos charissimos socios habuit eiusdem sui Conuentus Briuensis alūnos, nempe Ioannem Morlandinum Gallum, de quo ann. 1358. & Guillelmum Sudre, etiam Gallum patria Tullensem eiusdem Briuensis cænobij filiū, de quo an. 1373. Lectoratus laurea insignitus in eadem Vniuersitate Parisiensi, cæpit publicè sacras litteras explicare. Quare Baccalaurei, siue (vt alij dicunt) Præsentatus cohonestari

titu-

titulo meruit. Congregato nostro Generali Capitulo anno 1342. Carcassonæ, Patres Auunculo summo Pontifici obsequentes, tametsi absentem Domarum vnanimiter Magistrum Ordinis Generalem salutauere. Ad Pontificem re delata, indicibili expletus lætitia, Cancellario Parisiensi extemplò, vt nepotem laurea Magistrali ornaret, mandauit; subiunxitque, vt Gerardus, susceptis insignijs Doctoratus, accederet ad se statim. Re peracta, Domarus ad Auunculi pedes accessit, quos humanissimè exosculatus maxima impetrauit Ordini à Pontifice. In primis ab eo obtinuit, vt quæ à Benedicto XII. suo Prædecessore contra ritum nostræ Religionis antiquum sancita fuerant, rescissa statim abrogarentur. Eiusdem anni 1342. Quarto Kal. Octobris, quo Vigilia S. Michaelis Archangeli celebratur, ab auunculo Adomarus in S. R. E. Cardinalium numerum sub Tit. S. Sabinæ ingenti Curiæ Apostolicæ, ac nostræ Religionis lætitia accensetur. Hoc initiatus honore, mira cæpit nostrum Ordinem complecti beneuolentia, parili pietate egenos. Etsi corpore semper infirmus, fortissimus erat animo, & vegetus. Proh dolor. Oraculum est diuinum. *Extrema gaudij luctus occupat.* Dum Tolosæ, totius Galliæ Legati de Latere munere fungeretur Maximo Summi Pontificis, & Pontificiæ Curiæ luctu, non minori doloris acerbitate nostrorum, raptus est acerbo fato è viuis anno 1345.

Ibidem in nostra Ecclesia voluit sepeliri. Olmeda *in eius vita*, Plodius, Fernandes, Ciacconius, S. Antoninus.

Clemens VI. Ioannem Morlandinũ Gallum, quem ad Cardinalis Gerardi sui nepotis supplicationem Magistrum Sacri Palatij creauerat, creauit S.R.E. Cardinalem 15. Kalendas Ianuarij anni 1350. Assumpto ad Cardinalitiam dignitatem à Pontifice Morlandino, alter socius Gerardi Guillelmus Sudre Gallus, Magister declaratus fuit Palatij Apostolici. Anno verò 1366. quartodecimo Kal. Octobris ab Vrbano Papa V. S. R. E. Cardinalis. Dignissima planè res, sub tam breuissimum spatium tres socij eiusdem Briuensis Cœnobij alumni, eiusdemque Religionis Cardinales.

Conciones doctè compositas reliquit.

Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro*.

Anno 1347.

BARTHOLOMAEVS à S. Concordio Pisanus. Item edidit *Monetta Prisca*.

Cum obierit anno 1347. & Angelus Clauasius anno 1494. scilicet annos 147. à morte Bartholomæi, argumentum est inuincibile Clauasium exscripsisse de summa Pisanella plura (vt patet lectori) & in sua Summa Angelica inclusisse. Miræus *in Auctario cap. 434.*

Anno 1348.

XYSTVS, vel SIXTVS PONCELLVS. Non rectè Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus Sacri fol.* 225. producit illum vsque ad annum 1570. cum floruerit biscentum, & viginti duos annos circiter ante.

B. BONAVENTVRA PTOLOMAEVS, vel Tolomæi. Lege Siluanum Ratium in Sanctis Tusciæ.

Fuit singulare protsus sanctioris vitæ (vt dictum est) virtutisque omnis prodigium, cui Beatissima Virgo Mater vnà cum sanctissimis Virginibus, & martyrij gloria illustrissimis Catharina Alexandrina, & Lucia Syracusana inuisitur, atque expanso in libro aurea illa verba, tamquam Angelo Smyrnæ ex Apocal. 2. inscripta ostendit: *Esto fidelis vsque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.* Frequenter cælitus habuit cibum. Extra Senas in secessu, veluti media in heremo aliquot hebdomades commoratus est. Cui, cum alimenta non essent, quandiu ibi adhæsit, ter in hebdomade, videlicet die Dominico, ferijs tertia, & quinta beati Spiritus panes supremæ eorum Reginæ imperio attulerunt. Non semel quoque toto Aduentus tempore, cum nihil, præter Augustissimam Eucharistiam, sumeret sibi, ab Angelis cælesti donatus est manna. Lopez *3. p. lib. 1. cap.* 19. Gregorius Lombardellus, & Coquc-

quetius *de Visit. Matern. cap.* 8. cui titulus, *Dominicanos nutrit Maria.*

Adnotationem hoc vnico claudam. Dæmon, vt Tolomæi detraheret famæ, ex Bibliotheca rapiens libros, furtiuè ad cubiculum eius adducit. Vt sublatos nouit cum Patribus Prior libros, lustrat cubicula omnia, rimatur singula loca, & in perquirendo, offendunt eos præter omnem opinionem in cella Bonauenturæ. Ea res omnibus stuporem, quibusdam verò Bonauenturæ integritatem, virtutemque dubias fecit. Is quamquam integer vitæ, illius sceleris purus, iniuriarum patientissimus, indoluit tamen, & commotus animo vehementer, in ipsa Fratrum corona genua flexit, & animo, atque oculis in cælum defixis sic alta, perspicuaque oratione Deum Vindicem appellauit. Deus, cui innocentia tuorum est curæ, & tu mei miseri homuncionis miseratrix semper Maria, vobis vtique perspectus est huiusce criminis auctor, vobis innocentiam meam cōmendo. Vix finierat, cùm omnibus spectantibus, in publicum horribili specie prodiens dæmon, sublatos à se libros, vt Bonauenturæ honori detraheret, fassus, accipit, eosque infrendens in priore loco, adigente cælo, reponit.

Anno 1349.

ROBERTVS HOLKOTH Anglus. Scripsit etiam librum *de motibus naturalibus*. Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro to.3.fol.* 150.

Iacobus Seruita in Indice infrascripta opera suffuratus, iniustè Roberto Carmelitæ, natione Gallo adscribit; videlicet:

Libros quatuor de Ludo Scachorum.
Alium de motibus stellarum.
Alium de effectibus stellarum.
Alium de septem peccatis Capitalibus.
Alium Moralitatum.
Alium de Immortalitate Animæ.

Ceterum (vt dictum est) perperam: Sunt enim Roberti Holchoti, vt communiter nostrates, & exteri, præ cæteris Antonius Posseuinus vbi supra, Taegius, & reliqui ibi citati.

Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 57. in calce sic loquitur de Roberto: Holcot Robertus Anglus, qui vixit anno 1349. scripsit.

In librum Sapientiæ.
In Duodecim Prophetas.
In Sententias.
Distinctiones.
Moralitates.
Allegorias vtriusque Testamenti.
Sermones per annum.
Quodlibeta. Hactenus Posseuinus.

Aliter tamen de ipsomet loquitur deinde *tom. 3. eiusdem Apparatus Sacri fol.* 149. *&* 150. sic dicens: *Robertus Holkoth, Anglus, Ord. Prædicatorum, & in Academia Oxoniensi Professor Theologiæ, scripsit Lecturam Sapientiæ, quæ incipit Dominus petra mea* 213. *in eam Prælectionibus. Ea prodijt Reuthlingæ anno* 1489. *& Venetijs apud Hæredes Octauiani Scoti anno* 1509. *Rursus autem anno* 1586. *vnà cum Moralibus explicationibus.*

Lectura item in Canticum Canticorum,

Atque aliam Scholasticam in septem priora capita Ecclesiastici, in octoginta, & octo capita diuisam, quā moriens haud potuit absoluere. Eius initium est; Magister, & Dominus Gondessaluus, quæ apud eosdem quoque Octauiani Scoti hæredes anno 1509. *fuit excusa.*

Atqui, licet Sixtus Senensis hæc tantùm commemoret de eius scriptis Exegematicis ad Diuinam Scripturam, non desunt tamen alij, qui eum dixerint in Prouerbia Solomonis, atque in quatuor Euangelia scripsisse.

Sanè verò etiam in Magistrum Sententiarum Commentarios reliquit, olim apud Ioannem Trechel anno 1497. *editos Lugduni in Gallia. Sed & librum de septem peccatis mortalibus.*

Alterum Moralitatum ad verbum Dei Euangelizantes.

Alium de Immortalitate Animæ.
Libros quatuor De ludo Scachorum.
Librum de Impunitate peccati.
Alterum de libertate credendi.
Alium de Motibus naturalibus.
Alium de Effectibus Stellarum.
Quadragesimale.

Porrò cum docuerit libertatem arbitrij ad merendum non esse necessariam, sicuti testatus est Ioannes Ficus in Apologia quæst. 8. *aduersatus est communi Theologo-*

logorum sententia, quod in S. Thoma liquet 1. 2. *quæst.* 114. *art.* 1. *& reliquis Doctoribus in Primum Sententiarum distinctione* 17. *& in Secundum dist.*23. *& in Tertium. Viuebat anno* 1349.

Admonitos tamen lectores velim, vt eum supra in verbo, Robertus Gallus, Carmelita ex Indice Iacobi Seruitæ, ascripti sunt Roberto Carmelitæ libri quatuor de Ludo Scachorum: Alius de motibus Stellarum; Alius de effectibus Stellarũ; Alius de septem peccatis Mortalibus. Alius Moralitatum; Alius de Immortalitate Animæ, quod ij omnes non sint tribuendi Roberto Gallo Carmelitæ, sed huic Roberto Holkot. Hactenus Posseuinus.

At vindicandus Doctor catholicus ab hac calumnia, quam ei Ioannes Picus impegit. Probandum erat Ioanni quo loco hoc scripserit Holkhot. Citanda erant Liber, caput, Tractatus. Alienus fuit hic error à tam catholico discipulo Sancti Thomæ, qui nullibi vel ad vnguẽ abscessit à sentẽtijs Præceptoris. Nec Lypsius audiendus, qui Philosophum, & Theologum profundissimum satis leuiter de solecismis, & barbarie interpellat. Patres illius æui non phaleratæ, sed puræ intendebant orationi. Non auribus pruriebant, sed claritudini, & profectui auditorum.

Valerius Andreas Delselius in Bibliotheca Belgica hæc habet pagina 788. Reginaldus de Alna Ord. Cisterciensis in Alnensi Cœnobio apud Tudinium ditionis Leodiensis oppidum, in multis codicibus manu exaratis Cõmentarium scripsisse fertur in Sapientiam Salomonis: qui vulgò nomine Roberti Holkot circumfertur. Ita ille apud Labbe in Dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesiasticis, verbo Robertus Holkot. At suspectissimum est Delselij testimonium, surripit Anglis, vt tribuat Nationi. At conuincendus est ex communi Scriptorum attestatione, & non vt dicit ipse, vulgarium. Ita Antonius Posseuinus, vt supra.

Circa eius obitum (vt dictum est ibi) variant Scriptores. Sixtus Senensis traditè vinis progressum an. 1300. Leander Bononiensis *lib.* 4. affirmat anno 1314. Marraccius *in Bibl. Mariana* 1342. Alij differunt vsque ad annũ 1397. At nos anno currente 1349. Perijt enim ex lue Epidemica, quæ hoc anno, & antecedente grassata est per totam Europam, & ita deseuijt in homines, quòd vix remanserit decimus. Ita apud meam Chronologiam Petrus Messias in Vita Caroli IV. Sabellicus, Petrarca, Diagus *in Histor. Arragon.* Michael Plodius *p.* 2. *lib.* 2 & alij. Raptus est igitur Peste hoc anno 1349. Ita Ioannes Trithemius, Antonius Senensis, Simlerus, Alphonsus Fernandes *in Concert. Prædic.* Philippus Labbe, ac alij.

Anno 1351.

IOANNES TAVLERVS. Teutonicus Coloniensis.

Ioannes Eckius (vt tetigimus ibi) Taulerum appellauit Somniatorem, eumq; insimulauit hęreseos. Vt virũ cãdidissimũ, & Orthodoxum ab hac nota grauissima vindicemus, fusiùs opus est ei respondeamus. In primis Eckius nihil affert, vnde hęreticus Taulerus fuisse dubitari queat. Audiamus Ludouicũ Blosiũ Abbatẽ Lætiensẽ, virũ eruditissimum, præstantemque sanctitate. *Taulerus*, inquit *Catholicæ Fidei cultor integerrimus est. Ea, quæ scripsit, sana, & planè diuina sunt, vt cognoscere possunt, qui in illis sunt versati. Sed Eckius ardore Ecclesiæ succensus indignè tulit, quòd Lutherus magnificè laudaret Taulerum, vt sententijs suis praua dogmata confirmare niteretur. Quid verò mirum, si miser, & infelix, suos errores dictis Tauleri à se perperam allegatis tueri tentauerit, cum non solum Sanctorum Patrum, verùm ipsius quoque Sacræ, & Diuinæ Scripturæ verbis impudentissimè ad suam hæresim stabiliendam abutatur? si doctrinæ Tauleri adhærere voluisset, profectò hæreticus numquã fuisset. Nam ex vnius Tauleri scriptis hæreses, quæ hisce temporibus emerserunt, plenissimè confutari possunt.* Hæc quidem Blosius, qui & postea, cum Taulerum ab iniuria vindicasset, adiecit quæ sequuntur:

Eckius non putans se falli, dicit: vtinam Taulerius prorsus lateret, & non inuolaret in Monasteria. Ego verò in nomine Domini dico, vtinam Taulerus pror-

prorsus vbique gentium cognitus esset, atque à quampluribus diligentissimè legeretur. Verùm Eckius *licet minus circumspectè damnauerit Taulerum nondum à se satis studiosè lectum, nequaquam tamen hoc malignè fecisse credendus est: sed feruens ille zelus, quo inuehebatur in* Lutherum *hæresiarcham, facilè illi persuasit, vt præproperè iniquam de Sanctissimo viro Taulero sententiam ferret.*

Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 253. pariter defendens hunc pium virum, subdit: *Scio autem Taulerum alijs in suspicionem venisse, quòd bona Opera, vel externa exercitia condemnare interdum videatur.*

Et respondet: *At non ita res habet: commendat ille non semel, non autem condemnat ea opera. Sed cum vrgeat homines ad veram cum Deo vnionem, atque charitatem, solis externis exercitijs inhærentes, ac vitiorum postposita mortificatione, videtur ad ista minus hortari.* Hæc Posseuinus.

Sequitur: *Atqui quoniam cælestium rerum meditationi valdè erat assuetus, aliquando Diuino amore æstuans, quadam pronunciat, quæ nec passim, nec ab omnibus essent dicenda. Quale illud,* A Patre Filium suum in anima generari. Item.

De intermittendis precibus horarijs, dum adest Diuina Visitatio, & Mentis excessus.

Quæ quidem ijs dicta sunt, qui pro meditandi consuetudine exercitatos habent sensus ad discretionem boni, & mali. Quod si cui mirum videatur, indulgere illum aliquando aliquibus, ne ieiunent, aut plus æquo se macerent, sciat id dictum viris Religiosis, qui viribus exhausti poterant succumbere, cum valentioribus id non sit vllo modo trahendum in exemplũ.

Ceterum si quis attentè legat Tauleri exercitia de Vita, & Passione Saluatoris nostri Iesu Christi, à Laurentio Surio è Germanico in Latinum feliciter versa, habebit non solùm vnde suspicionem omnem de viro illo deponat, verùm etiam in animo accendat amoris erga Dominũ flammam ingentem. Hactenus Posseuinus.

Surij versio prodijt quoque Antuerpiæ apud Philippum Nutium an. 1565. Huic versioni accessere quatuordecim Exercitia Nicolai Eschij, de via Purgatiua, & Appendix è Dominico Carthusiano, & hymnus è Ioanne Lanspergio.

Itali emiserunt Homilias Tauleri Venetijs ad signum spei anno 1556.

Florentiæ in Etruscam translatæ, Vita illius, & Institutiones aspexerunt lucem anno 1568.

Meditationes ipsius de Vita, & Passione Christi Domini, cum Nicolai spiritualibus exercitijs excusæ fuerunt ibidem apud eosdem anno 1568.

Audiamus de tanto Viro Plodium, & Coquetium *de Viscer. Mater. cap.* 17. *E plurimis, qui prædicandi gloria excelluerunt, vnum producimus Ioannem Taulerum, quem ex facundo, atque elegante diuini verbi oratore, virtutum tamen egeno: ob idque haud profectò tali, qualem requirit Apostolus, exigitque muneris ratio; diuina benignitate, sublimioribus Documentis instruxit Deipara, atque ad omnem pietatem, eruditionemque efformauit maxima omnium nostrũ Parentis amor. Cælesti igitur à Maria sanctissima manu radio illustratus longè alio diuino nimirùm spiritu, conciones adornauit suas, easque non iam Taulerus, sed rediuiuus quidam Elias dixit. Prima ex tunc illi de Christi cum anima sponsalibus fuit, mellea prorsus, ac verè ex vinaria cælestis sponsi cella, deliciarumque eius penetralibus prompta: vt ex illa quadraginta homines supra se rapti, & diuinam extasim passi sint. Deinceps verò tanto felle vitia, & quorumcumque deprauatos mores coarguit, vt veriti Patres, ne Vrbem totam, ac præsertim ex illustriori sanguine delicatulos, aduersum se, Cænobiumque concitaret; de eo concionibus interdicendo, & porrò dimittendo, seriò cogitarint. At Senatus Coloniensis eam deliberationem haud æquè ferens, continuò effecit, vt retineretur, sinerentque eum nostri, prout cæperat, calumque inspirabat, concionari, in scelera inuehi, & Reipublicæ pestes proscindere.* Hæc Coquetius de Taulero.

Anno 1352.

HENRICVS HVNNVS. Quotuor Henricos ponit simul ex Or-

dine nostro Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 2. fol. 21. circa medium*. Henricum discipulum Beati Alberti Magni Episcopum, de quo nos anno 1290. Henricum Cerui Coloniēsem, qui scripsit in Magistrum Sententiarum, & in compendium redegit, quæ S. Thomas scripserat in eundem. Extant hæc scripta Louanij in Conuentu nostræ Religionis, de quo nos in hoc anno Henticum Hunnū, & Henricum, qui tractatum composuit de illius Euangelij verbis: *Quod est mandatum magnum in lege*.

HENRICVS HAZER. Cuias fuerit, vel quo tempore inclaruerit, nemo allegatorum expressit.

Anno 1355.

HENRICVS de HERFORDIA. Alijs de Erfordia, vel de Heruordia. Scripsit etiam.

Summam de Casibus Conscientiæ.

In Prologo suæ Catenæ Aureæ meminit suorum Opusculorum. Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri folio* 15.

BERTOLDVS de MAISBERCH. Antonius Posseuinus *tom. 1. Apparatus Sacri fol.* 230. prætetiuit hunc Dominicanum fuisse.

ADAMVS COLONIENSIS. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1.* de ipso hæc habet: *Scripsit in Magistrum Sententiarum. Claruit anno 1355. vt refert Antonius de Conceptione, qui cognomen, patriam, & reliqua ipsius Adami non ponit.* Ceterum Lusitanus *in Bibl. pag. 1.* hæc dicit: *Frater Adam, Sacræ Theologiæ professor eximius Coloniensis, vir &c.*

HENRICVS PETRI. Huius commentaria in 4. libros sententiarum m.s. in Conuentu Ilerdensi in Aragoniæ Prouincia conseruantur. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 105. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 2. fol.* 20.

Anno 1356.

NICOLAVS HARCHILECH Germanus Friburgensis. Meliùs Harcilech. Viuebat Antonio Posseuino *tom. 2. Appar. Sacri fol.* 486. *an.* 1355.

Anno 1357.

IACOBVS PASSAVANTE Florentinus: Ioannes Ludouicus Viues in Præfatione ad suos Commentarios in Libros D. Augustini de Ciuitate Dei non solum oblatrauit contra hunc illustrissimum Commentatorem dictorum Librorum Sancti Augustini de Ciuitate Dei; sed etiam contra alios duos ex nostris, Thomam Valois & Nicolaum Triuet, de quibus infra anno 1361. At tulit debitas pœnas: nam tota illa Præfatio, cuius titulus erat *de veteribus Interpretibus huius Operis* recisa est, & Libitinæ addicta. Reliquum verò Opus iussum castrari. Et iure: Nam Erasmi se amicum ibi profitebatur, & eidem laudes pangebat nonnullas.

Reclamat Petrus à Valle Clausa iniustam fuisse censuram Ludouici Viues castrandi. Etenim (dicit) *Sanctus Leo, se professus est Eutychetis beneuolum, eumque collaudauit: Videsis Facundum lib. 7. c. 3. Zozimus Papa fouit aliquando, ac collaudauit Pelagium, ac Celestium nondum tunc compertos Hæreticos. S. Paulinus Epistola 1. & alia ad S. Hieronymum exarata, collaudauit Vigilantium. Ipse S. Hieronymus, tantus postea Vigilantij aduersarius, eum valdè celebrauit Epist. 13. extrema. S. Maximus apud Photium cod. 194. Pyrrhum posteà detectum Hæreticum, laudibus extulit. Quid igitur mirum, Viuem laudasse Erasmum, qui nunquam se gessit pro apertè hæretico, & in eà barbarie morum, ac doctrinæ, qua tunc Orbem occupabat, habebatur celeberrimus? Ipsi Romani Pontifices, Leo X. & Paulus III. datis ad Erasmum litteris, gratias agentes pro dicata ipsi Paraphrasi in Nouum Testamentum, quæ multo morbosior videri poterat, quàm commentarius Viuis in Augustinum; adeò effusi sunt in Erasmi laudes, vt præ his Pontificibus Viues siluisse de Erasmo videri possit.*

At his non satisfacit: nam Illi sancti Patres latentes, non apertos Ecclesiæ hostes Elogijs celebrarunt; sed statim post abiectam Laruam; Transfugas à Fide, inuicto zelo, & odio implacabili sunt prosecuti. Viues autem

sacri-

sacrilegijs extollit laudibus Erasmum deuiantem apertè in sacra inuolantem, & vniuersam in sinu suo coaceruantem Arianæ, Pelagianæ, ac Lutheranæ prauitatis colluuiem.

Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 1. *fol.* 388. verbo Desiderius Erasmus hæc habet de isto pessimo viro. *Quanto plures edidit libros, tanto crebriores cumulauit errores, maior futurus (vt Cæsar Scaliger dixit appositè) si minor esse voluisset. Sinistro igitur consilio inter prima illa, vnde sibi nominis famam conciliauit. Moriam edidit, Lucianum, & Satyricos imitatus, sacerdotij dignitatem, & decorum oblitus. Inde, vt solemne est equis fræno solutis, atque furentibus, vt quò licentiùs currunt, eò grauiùs huc, illuc passim impingant, ex censura Patrum antiquorum, quàm nulla fultus auctoritate legitima (nec certè solida Theologia) sibi temerè vsurpauerat, eodem superbiæ typho lutulentos pedes in* Diuinos Codices *inseruit* AC FENESTRAM PATEFECIT NOVIS ARIANIS INGENTEM, *quemadmodum Transyluani ministri testati sunt.* (Vide librum eiusdem Posseuini de Atheismis hæreticorum huius sæculi in Bibliotheca Selecta) *Cumque hinc salibus, & iocis amarulentis, illic mordaci væsania bibliothecas suis partibus refersisset, inuecta est in animos multorum noua quædam eius Sceptica doctrina, quæ plures de Christo Deo, deque alijs omnibus articulis fidei (sicut eidem Erasmo olim contigerat) dubitarent. Has fæces cum plerique lamberent, Lutherus quoque hausit, vt non immeritò postea illud prodierit in vulgus,* ERASMVS INNVIT, LVTHERVS IRRVIT. ERASMVS PARVIT OVA, LVTHERVS EXCVDIT PVLLOS. ERASMVS DVBITAT, LVTHERVS ASSEVERAT: *idque aliud:* VEL ERASMVS LVTHERIZAT, VEL LVTHERVS ERASMIZAT. *Sic & Lutherus Sanctissimam Trinitatem, & cum hoc Caluinus Christum Verbum & Deum, & alij Diuinas omnes personas impetere, reliqui audacter, & blasphemè pernegare sunt ausi. At cum Erasmus addubitasset de Euangelij Diui Marci Auctore, atque inscriptione, erupit clanculum Musculus, qui postremum D. Marci caput arrodens, abscidit. Et cum Lutherus Apocalypsim Diui Ioannis impiè damnasset, Erasmus tandem à Nouo Testamento truncauit, & vterque celeberrimum de Sanctissima Trinitatis vnitate testimonium ex priore D. Ioannis Epistola erasit, non inanem apud Arianos gratiam sibi concilians, ac si ascititium, & aliunde, (vt Ariani quondam dicebant) ab homousianis fuisset intrusum.*

Paraphrases item Erasmus in Euangelia edidit, quæ magnis scatent erroribus, quos qui nosse velit, Natalem Bedam Theologum Parisiensem præter alios consulat, qui de ijs, sicuti & de Iacobi Stapulensis erroribus librum ante aliquot annos euulgauit. At verò Sathanas per præceps Erasmi ingenium viam sibi complanaret ad infirmandam Apostolici Symboli fidem, initio Præfationis eiusdem Paraphrasis in D. Matthæum Erasmus constanter fatetur, nescire se, num Symbolum illud ab Apostolis manauerit. Id quod affirmant veteres Ruffinus, D. Augustinus, & alij, scilicet Ruffinus expositione in Symbolum Apostolorum, & Augustinus Serm. 2. de Verbis Domini.

De Patribus autem, cum sibi eandem censoriam notam sumpsisset, & extra fines humaniorum litterarum exiliret; mirum est, quam multus fuit in lapsibus; dum præter Cyprianum, Hilarium, & reliquos, Hieronymum, & Augustinum, quasi ab ijsmet ipsis auellit: Extant Mariani Victorini Scholia in Hieronymum, quibus sexcentos, & adeò plures Erasmi in eius Patris Epistolis commissos lapsus redarguit: Quæ posteà restitutæ à Paulo Manutio prodierunt in lucem. Percenset autem Hieronymus Torrensis Societatis nostræ Theologus plures locos ex Augustini operibus, in quibus Erasmus non tam videtur hallucinatus fuisse, quàm malignè indicasse.

Nam & quòd duos de communi vita, & moribus Clericorum Tractatus vtiles, originem, & instituta vitæ Monasticæ continentes sustulerit, quos inter illius Patris Opera Possidius, qui quadraginta annos cum Augustino (vsque ad eius nempè mortem) vixit, suo adscripsit Indiculo, non adeò mirandum est, cum vix vllus vnquam Apostata, & qui cucullam ex-

cussu, potuerit huiusmodi scripta æquo animo ferre. Tomo primo Operum D. Augustini in finem impress. Parisiis. Erasmus in purg. aduers. Luth. in colloquio Naufragij nomine Adelphi.

Videat Catholicus Lector, quæ scripsit Richardus Cenomanus Theologus Parisiensis contra censuram Erasmi aduersus Regulam Monacorum à D. Augustino scriptam.

Nec verò Erasmus intra istos limites sese continuit; sed modò aiens, modò negans, Infernum Cælo miscuit, ac Socratem, Tullium, atque alios tum Græcos, tum Latinos tantùm non ab inferis exclusit; per interualla tamen dilucida (cum antea de Beatissima Virgine indignissimè garuisset) in se rediens, votum nuncupatum & Laureti persoluit, & hymnos Latinè, ac Germanicè à se conscriptos in eius laudem, ac inuocationem edidit, & Ioanni Iung Canonico, atque in spiritualibus (vt aiunt) tum Vicario Frisingensi dicauit. Hæreticis autem modò blandiens, modò stylum aduersum Lutherum acuens, de eo scripsit hæc verba; HIC HOMO NIHIL CREPAT, NISI SATHANAS, DIABOLOS, LARVAS, LAMIAS, MEGERAS, aliasque voces plusquam Tragicas. Quæ cum Erasmus scriberet, data interim Catholicis (licet callidè) spe resipiscentiæ, iudicium Ecclesiæ aduersus se non semel declinauit. Sed interim dum bona de se pollicceretur siue Bedæ Natali, siue Thomæ Moro Anglo martyri, à quibus admonitus fuerat, vt exemplum D. Augustini secutus, ea, quæ minus Orthodoxè scripserat, retractaret, nec tamen vmquam promissum præstitisset, tandem acerbum diem obijt, relicto quidem nomine, sed pleno criminis: quare & pleraque ipsius scripta, vt erat commeritus, proscripta sunt, nisi plurimi, qui sunt in ijs errores, expungantur, vt diximus, & vtinam eius anima requiem inuenerit.

Cæterum quantam Erasmus viam, strauerit Arianismo, vide in Cardinalis Bellarmini Præfatione in Secundam Controuersiam. Sanè & olim ipse Romæ incidi in opera D. Hieronymi, quæ fuerant Cornely Mussi Episcopi Bitontini, qui ea dono dederat Capucinis Tusculani, in quorum operum fronte, hac ipsius Episcopi manu verba scripta erant: Cogit me pietas Erasme, vt erasum te velim ex omnibus libris meis: Et vt ex tota Bibliotheca mea erasum te putet, quisquis in eam ingressus fuerit, Diuus Hieronymus omnium Magistrorum, pro te Magister hoc ipse frontispicio suo, Orbi terræ, meam aduersus te sententiam contesterur, & ille vnus, rogamus vos ò pij viri, sir pro omnibus, ex quo etiam percipite quid sentiam de ceteris Nouatoribus, quos erasos de libro viuentium, vtinam & omnes Christifideles eradant de suis ipsorum memorijs. Hactenus doctissimus & pijssimus Posseuinus.

Et nihilominus Ludouicus Viues laudat Erasmum, & oblatrat in Theologos de Ecclesia benemeritos, & Fidei defensores. Vniuersus olim Orbis Catholicus pro Christi diuinitate depugnans insurrexit in Arium, Ecclesia Catholica adhuc fumat sanguine martyrum, infandisque iacet & latet confixa diris, memoria Hæresiarchæ, & licebit Viuesio, viro Catholico celebrare laudes Erasmi Arianismum suscitantis, & publicè docentis? Arianismo implantauit Pelagianismum Erasmus, quem Pelagianæ hæreseos fautorem profitetur Ambrosius Catharinus lib. de peccato originali disput. 2. *Nequiui*, inquit, *satis admirari his temporibus inueniri aliquos, tametsi Christi sanguinis inimicos, qui Hæreticis Pelagianis fauere possint. Subticeo quosdam, quos audio tacitos quidquam huiusmodi submurmurari. De Erasmo pauca dicam: Ipse enim egregius penè omnium Hæresum, atque Hæreticorum Patronus, dum cap. 5. ad Romanos, tractans de sensu Pauli disputaret, ausus est inter Pelagium, & Ecclesiam Censoris, atque Arbitri personam sibi arrogans, in hunc modum interloqui, &c.* Et hunc laudat Ludouicus Viues homo Catholicus?

Arium suscitat Erasmus, Pelagium protegit; atque Luthero præludit. Patres Græcos dum vertit, curauit euertere, vt ostendit idem Posseuinus *Verbo Basilius Tomo primo Apparatus folio* 202. dicens: *De Erasmo autem post Catholicos, quos attulimus Interpretes, primò dicendum est, non tam quod aliqua*

Basi-

Basilij verterit, quàm quod curauerit, si potuisset, euertere. Lege totum hoc folium 202. vsque ad 206. Meritò itaque notatus est Viues, quòd in laudes irreligiosi huius Scurræ, omnium Hæresum patroni intemperanter se effuderit.

Audi eundem Posseuinum in Apparatu Tomo primo verbo *Aurelius Augustinus* fol. 160. in calce: *De Ludouico autem Viue, si hactenus vixisset, non dubito, quin seipsum correxisset, siue in laudibus, quibus eo tempore videbatur Erasmus extolli: siue in Commentarijs in Libros de Ciuitate* Dei: *nam & propterea Theologi Louanienses, præter Prologos ipsius Viuis quosdam, quibus & antiquos Commentarios eorum librorum irridebat, & Erasmum extollebat, sustulerunt etiam quod libro primo cap. 21. Annotatione prima, scriptum reliquerat, vbi redarguebat omne, quod contra Christianos geritur bellum. Et libro primo cap. 27. Annotatione prima, vbi asserebat, neminem olim sacro Baptisterio admotum fuisse, nisi adulta iam ætate, Et libro 16. cap 34. vbi Hieronymum damnat, quasi nuptias abominetur. Et cap. 22. vbi de Epistola B. Pauli ad Hebræos loquitur. Et lib. 15. cap. 22. Annotatione 9. quæ dicit de dilectione inimicorum; & vbi aiebat;* ideò frustra mali sacrificant. *Præter alia pleraque, quæ conferentibus eadem commentaria occurrent. Sanè item Ioannes à Louanio de cultu Sanctorum reprehendit quod Viues inconsideratè lib. 8. cap. 27. de Ciuitate* Dei, *scripsit*: Nullum videri sibi discrimen inter quorundam opinionem de Sanctis, & Gentilium de suis Dijs. *Sed & Nauarrus initio libri de Regularibus, meritò Viuem incusat, quod in libri tertij capite quintodecimo de Ciuitate Dei scribens, de Canonicis Regularibus loquatur imprudentiùs.*

Id denique certum est magni momenti fore, ad sensum D. Augustini percipiendum in varijs, & contrarijs hæresibus, quas ipse confutabat, si quis tum Synodos, quibus ille interfuit, tum Diui Thomæ Summam, & alia scripta, in quibus Augustini sententiam plerumque secutus est, ad manum habuerit. Hæc Posseuinus.

Concludamus breuiter tandem pro gloria Viui: Laudat apertum Hæreticorum fautorem, ac patronum, & deridendo vituperat Religiosissimos Canonicos Regulares, & Patres Dominicanos tot titulis de Ecclesia Catholica benemeritos.

Cum anno 1361. orationem de Nicolao Triuete instituerimus, friuolis, & impudentibus Ludouici Viuis, & Petri à Valle clausa obiectionibus respondebimus.

Anno 1359.

THADAEVS DINVS. Antonius Posseuinus *Tomo 3. Apparatus Sacri fol.* 268. *in calce* sic loquitur de Thadæo: *Sermonum ingentem numerum ad omnem materiam dictauit, qui per Ordinem Dominicanum, ceterasque Congregationes diffusi, tamquam gemma pretiosa asseruantur.* Hæc ille ex Pocciantio.

Anno 1360.

IOANNES de TAMBACO Teuto, Bartholomæus Rimbertinus, Florentinus, Episcopus Ceronensis: *Librum de Sensibilibus delicijs Paradisi*, E tractatu Ioannis Tambaci desumptum edidit Parisijs apud Iodocum Badium anno 1514.

STERLENGATIVS. Antonio Posseuino *Tomo 3. Apparatus sacri fol.* 253: *post medium*, *Sterlengerius*, Scripsit etiam:

Sermones ad Clerum vtilissimos.

Idem ibidem, Albertus Venetus, & Posseuinus citat quoque Antonium Senensem, apud quem ego non reperio hunc Sterlengerium, vel Sterlengatium.

GVILELMVS ROTTHVEL, versatissimus in sacris litteris, & scholasticis longè peritior edidit:

Postillam in librum Iudicium:
In Regum Historiam libros quatuor:
In Psalterium Dauidis.
In Ecclesiast. Librum vnum.
In Diui Pauli Epistolas ad Romanos,
Ad Corinthios.
Ad Galatas.
Ad Ephesios.
Ad Philippenses, ad Colossenses, ad Thessalonicenses.
In Libros Magistri Sententiarum.

Qua-

Quaestiones Scholasticas Libro vno.
De Principijs Naturæ librum vnum.
De intellectu Librum vnum:
Conciones sat multas.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tomo 1. fol. 621. post med.*

IOANNES à RAISA, Italus, Restaurator Regularis Obseruantiæ in Italia, vir spectabilis vndequaque, quà integritate, quà litteris. Scripsit:

De Prodigijs.

De eo Carolus de Tapia *ad Authenticam Ingressus, part. 1. cap. 19. num. 13.* Hyacinthus de Parra *in Cathalogo Scriptorum Ordinis M. S.*

Anno 1361.

NICOLAVS TREVETH Anglus. Annales Anglorum, quos scripsit, à Comitibus Andegauensibus originem duxerunt, & incipiunt ab anno 1135. vsque ad annum 1307. vt dictum est ibi.

Antonius Posseuinus tomo 2. Apparatus Sacri folio 497. hunc confundit cum Nicolao Traiectensi, de quo anno 1324. col. 1. At Traiectensis est Barbantinus; Treueth verò, Triuet, vel Treuet, Anglus. Ea propter scripsit de Rebus Anglicanis, & Commentaria in Psalterium suo Prouinciali Anglicano Fratri Ioanni iure meritò nuncupauit.

Petrus à Valle clausa ridet Thomam de Valois, & Nicolaum Triuetum ob Commentarios in Augustinum de Ciuitate Dei: nam eos tam multis ignorantijs, ineptijs, gerris, anilitatibus, & figmentis infarciuerunt, vt videantur (inquit) vna perpetua somniantis exertatio.

Obijcit primò: Ad Libri secundi caput quartum, vbi de Berecinthia differentes præfati Commentatores, tradunt; Atyn fuisse speciosum puerum, Berecinthiæ oblatum, vt voueret castitatem, & seruiret sibi in Templo suo. Itaque factus est Sacerdos; sed postmodum votum suum fregit: propter quod Dea irata immisit ei furorem, quo penitus se exsecuit, dicens: *Ah pereant partes, quæ nocuere mihi.*

In eius Deæ cultu alter ex ijsdem Commentatoribus eiusdem Libri cap. 26. ait *Symphoniacos* dictos esse, qui Deæ imaginem: Syphonibus in eam à posteriore intortis venerebantur: Syphon enim, vnde Syphoniacus dicitur, à sybilo B. in F. commutato; Vnde sonitus, quo accedentes in Deam perstrepebant, *Syphon* dicebatur; & ipsi Deæ Ministri, Syphoniaci. Ijdem dicebantur coribantes, & dicebantur etiam Scenici à Scena, quæ propriè est domuncula in medio Theatri, quales sunt domunculæ Tabernariorum, vel Mercatorum in Nundinis. In ea domuncula erat pulpitus, quem ascendebant illi, qui Fabulas recitabant, & quot erant carmina, tot reputabant apposuisse fercula. Ad hanc Deam, quando eius imago erat in Pessunio, Consules, Prætores, ac similes victoriam aliquam consecuti adibant, vota sua persoluturi, & eidem Deæ Domitianus templum Pantheon construxit.

Tertiò sugillat eos, quòd de Sacris addant, eis esse nomen *Phygialia*, vel *Phrygalia*, siue *Bacchanalia*: in quibus viri, & mulieres adunabantur, & faciebant totum: & dicebantur Phrygalia, à Phrygia, in qua ista Dea colebatur. Quin verò omnes Poetæ, vocant Phryges timidos: propterea D. Augustinus vocauit ea sacra Fugalia, à fuga, quam ineunt, qui timent. Ludos illos Scenicos, Berecinthiæ Deæ faciebant Poetæ, & illi seruientes, in dicto pulpito recitabant: sub eis Thymelici instrumentis musicis canebant. Mimi autem, & histriones ea motibus corporis effigiabant, vt Commentatores aiunt ad cap. 8. eiusdem Libri, vbi subdunt, Poetas alios fuisse Comicos, sic dictos à *Comis*; idest pagis, & odos, idest cantus; quasi *cantus villanus*: quia circa pagos, & villas consueuerunt cantari. Vel certè dicti sunt *Comici à Comestione*; quia post comestionem indulgebatur talibus. Poetæ hi Comici, non agebant, nisi de factis hominum priuatorum: sicut Tragici (sic dicti, quia cantabant propter hircum) erga personas publicas, & statum Reipublicæ versabantur. Erant autem duo genera Poetarum Comicorum,

rum, nempe aliqui erant Veteres, qui toti erant in concitatione risus, vnde canebant Obscæna; vt Plautus, qui fecit Aulularium, & Terentius. Alij verò (hoc est Noui Comici) mordebant vitia, & ea denudabant: & idcirco Nudi incedebant, & vocabantur Satyrici, sicut Persius, & Iuuenalis. Poetarum item Tragicorum, alij qui erant puri Tragici, alij verò erant Eleagiaci, quia tractabant de Elegia; hoc est de miseria. Hactenus nostri Commentatores.

De altera Dea (hoc est Mena) ad librum 7. cap. 3. ad illa verba D. Augustini, Deam Menam conferre fluores menstruos ad eius, quod conceptum est, incrementum. Nostri Commentatores aiunt, fluorem menstruum sumi duobus modis, nempe & pro sanguine, qui quot mensibus excernitur, & pro sanguine puro, qui remanet in matris corpore ad fœtus alimentum. Prior sanguis menstruus confert fœtui per sui absentiam, quia cùm ipse expellitur, sanguis, vnde fœtus augetur, efficitur mundior, & ad augendum melior. Et hoc est conferre per accidens ad fœtus incrementum. Per se autem confert ad illud, alter fluor menstruus, idest alter ille sanguis, qui per eiectionem alterius purgatur. Sic illi.

Ad Librum 2. cap. 13. cum Augustinus dixisset: *O animum Germanè Romanum!* ipsi sic glossant: *Germanè, idest altè, vel immaniter. Nam Germani habent alta, & immania corpora.*

Eodem Libro cap. 15. cùm D. Augustinus dixisset *de Lino, vel Lanula* capiti Flaminum adhibita, *Flaminem Apice teste in Romanis sacris excelluisse.* Glossa nostrorum habet: Apex nomen est cuiusdam Historiographi Romanorum.

Hæc obijcit Petrus à Valle clausa contra doctissimos homines. Vnum prænotabo antequam ad responsiones deueniam, & est Petrum Commentariâ super D. Augustinum de Ciuitate Dei tribuere Nicolao Treuet, Anglo; quæ tamen sunt Nicolai Traiectensis Brabantini, de quo anno 1334.

Sanctissimus noster Pater Augustinus profana Ethnicorum mysteria, iusto ludibrio traducturus, in libris de Ciuitate producit. Expositores mentem Authoris, vt explicent, hæcque turpior infidelium ludicra pietas, quæcumque eius verba aliquid obscuritatis obtendunt, tenentur excutere, vt latens sensus emicet. Hoc est reuera munus Commentatoris. Ad hoc præstandum debent adagi excellentes expositores. Quæ igitur figmenta infarciunt nostri, si hæc tanguntur in textu, & textus est explanandus?

Primò apponit Atyn violantem votum suum, & in furorem actum, se ipsum execantem. Se exsecuit. Latinus diceret absque S. execuit. Arreptitios vocat Augustinus Sacerdotes Deæ Berecinthiæ. Duplicem huius abreptionis causam adducunt Commentatores præfati. Prima est; quia dicti Sacerdotes vino inebriati, insaniebant, quod & Romæ factitatum asserunt, dum eius festa celebrarentur. Alteram afferunt rationem ex Ouidio *lib.* 4. Fastorum, quæ innititur fictione poetica de Athy dilecto à Dea, & eius Sacerdote, qui semetipsum execuit in rabiem abreptus ob effractum votum. Hoc referunt ex Ouidio. Prædictam fabulam confirmat Ambrosius Calepinus *Verbo Athys*. Quid igitur habet Petrus, quod his opponat? Cur igitur has carpit Glossas & ridet?

Secundò sugillat eos, quòd dixerint Symphoniacos dictos esse, qui Deæ imaginem Syphonibus in eam à posteriori parte intortis reuerebantur, à Sybilo B. in F. commutato. Falsum hic opponitur. Nec enim apud nostros Commentatores quicquam de ista nugaci commutatione in Sybilo B. in F. Nihil etiam de illa reuerentia à posteriori parte intortis Syphonibus, Deę exhibita. Nec etiam dixerunt Symphoniacos appellatos à Symphonibus. Verba expositorum sunt hæc: *Hic communiter habetur, Symphoniacos: Sed Syphoniacos est æquè bona littera, sunt canentes tubis, vel alio modo sonitum magnum facientes. In festo autem Berecinthiæ fiebat spiritus magnus concutientium cymbala, & æs cum ære percutientium, vt patet per Ouidium lib. 4. de*

Fa-

Fastis, & etiam per Isidorum Ethymologiarum lib. 4. Strepitus erat tantus, quod erat horribilis ad audiendum: vnde Ouidius.

Quærere multa libet, sed me sonus æris acuti
Terret & horrendo Lethos adunca Sono.

Vocat ergo hic Beatus Augustinus Symphoniacos istos sic strepētes. Subiungit deinde scenæ interpretationem, & apparatum, qualem refert Petrus, sed non impugnat.

Obijcit tertio ex capite 6. & 8. Sacra Berenithiæ ab ipsis dicta Phrigalia, Fugalia; sicut & Poetas alios Comicos, Tragicos alios. Quidni? cum & Augustinus sic indigitet?

Quartò determinant ex medicorum doctrina quid Dea Mena iuxta ridendam infidelium æstimationem conferret fœtui iam concepto.

Quintò & vltimò videndū est quid per hæc Augustini verba, *animum germanè Romanum, & Flaminem Apice teste in Romanis sacris excelluisse*. Nostri expositores intellexerunt primum textum, non animum genuinè Romanum; sed altè, & immaniter Romanum, seu generosum, quod excelsa, & enormia sint Germanorum corpora. Sicut existimarunt To Apex esse nomen Historiographi Romani, dum Augustinus dixit, Flaminem Apice teste in Romanis Sacris excelluisse.

Fateor planè duo illa vocabula, germanè, & Apex æquiuoca esse, & ad varias significationes natiuo pondere, nullaque vi ingesta deflectunt, & vtrāque textus Augustini explicationem liberè excipiunt. Primum quidem vocabulum, vt siquis exemplicausa diceret, iste est Italicè Gallus, hoc dicto grauitatem cum agilitate connecteret: sicut connectit eminentiam cum generositate, indicatque animum eminenter generosum, qui dicit Germanè Romanum.

Apex autem videtur quidem supponere pro eminente aliquo capitis ornamento. Nihil tamen obstat, quin vetus Roma habuerit Authorem, qui diceretur Apex, & qui talia de Flaminibus scripserit. Nec huic interpretationi repugnat textus, aut sensus Augustini. Imò littera videtur hoc innuere, quæ dicit Flaminem fuisse sacerdotij genus in Romanis præcellens. Teste Apice. Lanea autem vitta capillos ligans, de qua hunc Apicem intelligit Ludouicus Viues, testis esse nequit; nec argumentum huius præcellentiæ, & singularitatis, cum tres forent Flamines: sed Authorem huius nominis videtur indicare. Ceterum in re dubia, & libera poteris eligere interpretationem, quam volueris.

Restat igitur firma horum duorum illustrium Commentatorum interpretatio. Thomas de Valois Anglus ille est Ecclesiastes clarissimus, qui Auenione, sic intrepidè prædicabat, vt etiam Ecclesiæ hostis, Ludouicus Bauarus, qui se Imperatorem dicebat, pronunciaret de illo, ac de tota nostra Religione: quamquam ei inuisa: *Iam video Ordinem istum esse reuera Ordinem veritatis.*

Lege Spondanum anno 1333. *num.* 1. Castillum 2. *p. cap.* 76. Michaelem Pium 1. *part. lib.* 2. *col* 355. Iacobum Tirinum Societatis Iesu in Catalogo Authorum, quos sequutus est in expositione Scripturæ Sacræ, & habetur ad calcem tertij tomi, is cum nullius Authoris laudes texat, hæc tamen subdit de Thoma. *Thomas Anglicus Gualensis, seu de Valois cognomento Iorgius, Angelico Doctori non absimilis, siue acumen spectes, siue stylum, siue doctrinam, siue professionem: fuit enim ex eodem Ordine Prædicatorum.* Huius sunt Commentarij, &c.

Anno 1363.

LVCAS MANNELLVS Florentinus. Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus Sacri fol.* 353. hæc refert: *Cum esset Theologus, iussu Clementis VI. Pont. Max. interpretatus Senecam, non potuit non admiscere pleraque, quæ ad pietatem pertinent.* Hæc Posseuinus.

Anno 1364.

DOMINICVS LEO, siue Leonus Venetus. Accuratissimum Posseuinum miror *in Apparatu Sacro tom.* 1. *fol.* 416. præteriuisse, quòd Leo

Fa-

Familiæ fuerit nostræ. Subdidit tamen præter à me recensita scripsisse Librũ, quem prænotauit.

Prima, & secunda Pars Solis Christianorum.

De Lumine supernaturalis maiestatis, libros duos.

De Sapientiali Theologia librum vnũ.

De Mysterio Dominicæ Incarnationis.

De Luce Sanctæ Crucis.

De Notitia viæ rectæ Dialogum.

De Gratia, & Nobilitate Naturæ humanæ Dialogum Moralem.

De Amore Dei.

De Philosophia Sacri Throni supernaturalis, volumen vnum. Consule Sansouinum, allegatos à nobis, & alios.

Anno 1372.

THOMAS BRADVADINVS, alijs Branduadinus, nonnullis Brauardinus Anglus. Liber contra Pelagianos est *de Causa Dei* (alias de Causis Dei) & de virtute Dei, causa causarum. Prænotatur autem hic Liber ab alijs *Summa Doctoris profundi, Thomæ Brauardini*, & extat in Bibliotheca Vaticana scriptus an. 1411. itaque obseruaui vnum dumtaxat esse librum contra Pelagianos, de Virtute Dei causa omnium causarum. Quare de Vnitate Dei corrige, & pone de Virtute Dei. Scripsit præterea

De Saluandorum præmio librum.

Præterea scripsit *De Sãctissima Trinitate.*

De Præsciẽtia, siue de Prædestinatione.

Librum de Placitis Theologiæ.

Librum Sermonum per Annum.

Librum, seu Commentarios Scientiarũ.

Librum de Principijs Geometricis.

Arithmeticam, quæ Parisijs prodijt anno 1502. apud Dionysium Rosæ.

Iuxta Volaterranum viuebat anno 1357. At Anglo Scriptori Catalogi Anglorum anno 1270.

De eo præter citatos, Antonius Posseuinus *in Appar. Sacro tom. 3. fol. 303.*

Anno 1373.

GVILELMVS SVDRE S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalis. Antonius Posseuinus *In Apparatu Sacro tom. 1. fol. 622.* eum facit Lemouicensem.

Anno 1375.

GERARDVS ELTEM, seu ELTEN. Scripsit etiam

Quæstionũ disputatarum librum vnũ.

Sermones, & Collationes libro vno.

Varia quoque Philosophica.

Insuper *Alia plura.*

Trithemius *de Scriptorib.* Antonius Posseuinus *in Appar. Sacro tom. 1. f. 543.*

Viuebat iuxta Trithemium anno 1475. At nobis hoc anno.

GOFFREDVS, vel GOCTIFRIDVS Inter Gallos reponendus est: Fuit enim Biterniensis. Ita notant Iepes *tom. 1. Chronici S. Benedicti ad ann. 541. fol. 146. col. 1. in Margine*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo Script. Ordinis m. s.*

Anno 1376.

DOMINICVS PANTALEONVS Florentinus. Scripsit *plures tractatus de Monte communi contra Magistrum Franciscum de Emporio.*

Item tractatum super Miserere, qui prænotatur: *Discipulus ad Morales.*

De Forma consecrationis sanguinis Christi.

Omnia hæc Florentiæ in Bibliotheca Cœnobij Sanctæ Mariæ Nouæ siue (vt vulgo vocant) Nouellæ, cuius erat alumnus, asseruantur m. s.

In Antonio Posseuino *tom. 1. Appar. sac. f. 416.* Delendus est *Franciscani Ordinis*: Fuit enim Dominicanus: & reuera idemmet accuratissimus Scriptor hoc fatetur: subdit enim: *Quæ omnia in Bibliotheca Cænobij Sanctæ Mariæ Nouellæ, cuius erat alumnus, Florentiæ extabant.* Hactenus Posseuinus. Ex quo elicitur *Franciscani* appositum esse, incuria Impressoris. Firmiter teneo in Autographo Posseuini extare Dominicani. Quis ambiget tam accuratum, & eruditissimum virum in vna periodo tam contraria retulisse *Franciscani*, & alumnum Conuentus Sanctæ Mariæ Nouellæ, quod est Ordinis Prædicatorum Cœnobium celeberrimum?

Obijt (vt dictum est) anno 1376. die 28. Augusti. Ita Michael PoccianCius, Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. fol. 416.*

Hoc tamen valdè miror eundem Antonium Possevinum *in Appendice ad 1: tom. Apparatus Sacri fol.* 726. post initium imprudenter sequutum nostros Antonium Senensem Lusitanum in Bibliotheca Ordinis fol. 68. Iacobum de Suzato, Fernandem referre obitum huius ad annum 1262. Parcendum igitur cunctis. Homines sumus, memoriæ labilissimæ.

Anno 1377.

IOANNES SCANDELANDVS. Alijs Schadlandt, Antonio Senensi *in Bibl. Ordinis pag.* 154. & Antonio Possevino *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 248. Scandellandus. Fuit Germanus, Coloniensis, vir doctissimus, Augustanensis, & Wormatiensis Ecclesiarum Episcopus. Concinnauit.

Volumen de Trinitate.

Sermones plures in honorem Sanctorum.

Viuebat hoc anno. At Eisingrenio, Antonio Possevino vbi supra, & alijs anno 1365. & in hoc conuenimus.

Mendum tamen delendum in Possevino: nam ibidem ante quatuor lineas error irrepsit Typographi: Delenda inquam erant ab illo, qui præerat typis verba: *Ioannes Scandellandus, Teutonicus, Ord. Prædicatorum,* cum nullum faciant sensum.

Anno 1379.

IACOBVS CINVS de Sancto Andrea. Antonio Possevino *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 72. viuebat anno 1262. Mutuatus est hunc errorem Possevinus è nostris. Ita etiam non rectè Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis fol.* 112. & alij. At hoc non congruit cum tempore Vrbani VI. à quo renunciatus fuit Episcopus Termulanus. Vrbanus VI. ad Cathedram Petri ascendit anno 1378. quam rexit vsque ad annum 1389. Præterea Cinus opus suum, scilicet Alphabetum super Opera S. Isidori nuncupauit Gregorio Papæ Vndecimo, qui sedit in Vaticano ab anno 1370. vsque ad annum 1378. vt videre est in mea Chronologia.

Anno 1380.

S. CATHARINA SENENSIS. Ioannes Pinus, Tolosanus, Gallus vitam S. Catharinæ Senensis 1505. in 4. Bononiæ publicauit eadem Sanctæ Vita (vt dictum est) extat in tomis Surij, & apud Iacobum Bergomensem libro de Claris mulieribus. Miræus *de Scriptoribus Sæculi 16. c. 13.*

Scripsit hæc Virgo tam sapidè, ac suauiter: quid mirum? fuerat enim lactata vberibus Matris Dei. Id memorat Ioannes Gauaston *Opere de Sanctis Tertiarijs Ord. Præd. lib. 2. cap. 3. in fine*. Franciscus Hyacinthus Choquetius *de viscer. mater. cap.* 5. Ab eisdem Virgineis vberibus Bernardus Claravallensis lacteus fuit. Chrisostomus aureus adhuc, & lacteus ab eisdem: Idem contigit nostro Sanctissimo Patriarchæ, Henrico nostro Susoni, Alano. De his consule Beatum Alanum *p. 2. cap.* 3. Laurentium Surium *in Vita Beati Henrici Susonis cap.* 20. Hyacinthum Choquetium *de viscer. mater. cap.* 5. & alios.

Petrus à Valle clausa impudentissimè in Diatriba quarta §. 59. ausus est calumniari Ioannem de Neapoli, & hanc Seraphicam Virginem circa visionem beatam. Dicit Ioannem de Neapoli ablegasse à Christo intellectionem creatam: nam censet (imponit Petrus) Dominum nostrum Res cognouisse per solam cognitionem diuinam, qui est error exploratus, & ijsdem refutandus argumentis, quibus ab Ecclesia excisus est error Monothelitarum. Videsis Valentiam *3. p. d.* 1. Suarem *tom. 1. 3. p. d. 14. sect.* 1. Lessium *lib.* 2. de Summo bono *cap.* 2.

Dolendum verò est Sanctam Catharinam Virginem Senensem ab aliquo malè solido dominicano hausisse eam reprobam Doctrinam, vt patet ex eius Orat. 7. Hæc Valleclausa.

Respondeo breuiter negando Ioannem de Neapoli tenuisse illum errorem. Intererat Petri citare librum, in quo Ioannes hoc dixit, vel recensere Scriptores hoc fatentes.

Adducit pro se Valentiam, Suarem,

&

& Lesium. At Suares, & Lessius nec verbum de Ioanne Neapolitano. Valentia quidem impingit errorem hunc illi: sed Valentiæ authoritas est etiam mendax. Oportebat hunc allegare librum, & locum. Lessius pro ea opinione citat solum Hugonem à Sancto Victore. Suares præter illum adijcit Ioannem de Ripa Parisiensē, nō Neapolitanum. Capreolus præter citatos Hugonem Victorinum, & Ioannem de Ripa, addidit Adamum quendam, huius opinionis sectatorem, quæ tempore Gregorij Ariminensis vigebat, cuius omnes assertores affert idem Ariminensis; nec tamen Ioannis de Neapoli meminit.

Negatur quoque Sanctam Catharinam à Deo scientia Sanctorum illuminatam, lapsam in hunc errorem.

Neque in Oratione, quam citat, legitur error iste. Octo tantùm capita reperiuntur in Methodo secunda in Oratione, & in nullo de præfato errore vel verbulum. In contextu autem Orationum, decima septima, quam allegat Petrus, hæc tantùm habet verba Seraphicæ Virginis ad Patrē æternum directa. *Illuminas eos in Sapientia Filij tui*; sicut & Diuus Paulus de Christo loquens dixit: *factus est nobis sapientia*. Illuminat nos Pater in sapientia Filij tamquam causa, non formali, sed exemplari, effectiuà, & meritoria illuminationis nostræ. Numquam igitur Ioannes de Neapoli, vel S. Catharina Senensis fuerunt hoc errore conspersi.

Franciscus Bonæ Spei Carmelita *tract. 1. de Deo vno disputat. 4. de Visione dubio tertio* adducit Petrum Hurtado *3. p. disput. 53. sect. 3.* Peres *3. p. disp. 21. sect. 2.* Arriaga *3. p. disput. 36. sect. 1. num. 2.* docentes Animam Christi per scientiam increatam potuisse reddi formaliter scientem. His Franciscus Bonæ Spei addit Theophilum Raynaudū *lib. de Christo sect. 1. c. 6. n. 122*

Ad pleniorem horum intelligentia recolendum in cognitione duo esse, actionem vitalem, & terminum eius, scilicet speciem expressam. Quando Thomistæ dicunt Sanctos contueri Deum in Beatitudine non creata, sed increata forma, aut speculo, aut imagine, aut specie, intelligunt non cognitionem increatam, sed speciem expressam. Nam cum nullus intellectus creatus (sicut est intellectus humanus Christi) in visione beata producat, vel possit producere terminum suæ cognitionis, seu speciem expressam, Deus ipse supplet per se ipsum vicem speciei expressæ, sicut & impressæ. Ceterum essentia cognitionis est creata, & nostra vitalis nostri intellectus suffultus lumine gloriæ. Aliquando hæc vocatur intellectio terminatiuè, non formaliter. Et quod philosophati sumus de intellectu creato absolutè, dicendum est de intellectu Christi humano.

Anno 1382.

THOMAS FILE. Antonio Posseuino *tom. 3. Apparatus Sacri fol. 305.* Fyle, Si eiusdem stirpis est cum nobilissima Altamurate scribenda est *Phili*, vel *Phile*. At hæc ex magna Græcia venit Altamuram cum Principibus Tarentinis, Altamuranis, qui præter alia plurima beneficia verusimū eius stemma sydere gentilitio adauxere. Dominicus Sanctorius in Altamurana Historia m. s.

Idem Antonius Posseuinus eodem Tomo folio 309. recenset Thomam Lyle Anglum eiusdem Ordinis nostri, qui scripsit.

Conciones per totum Annum.
Scholasticas item Conciones.

Subdit obijsse anno 1360. & Thomam Fyle floruisse 1380. Ego autem arbitror hos duos nō esse diuersos, sed vnum dumtaxat.

Anno 1385.

DOMINICVS PETRI de Nardis. Initium Quadragesimalis est; *Quoniam multorum Patrū mei Ordinis.* Volumen sermonum de Sanctis à Festo Sancti Andreæ sic incipit: *Proposito sibi gaudio sustinuit &c.*

Ex Antonio Posseuino *in Apparatu Sacro tom. 1 fol. 416. post medium.*

Anno 1387.

BERNARDVS, alijs BERTRANDVS, Antonio Posseuino *in Ap-*

paratu sacro tomo 1. fol. 229. & 230. & Trithemio *de Scriptoribus*, etiam Bertramus. Scripsit etiam:

In Libros quatuor Sententiarum. Ex eodem Posseuino.

Scripsit & alia plura.

Anno 1390.

GVILELMVS RAIOTTO Gallus. Antonio Posseuino *in Apparatu sacro tom. 1. fol. 614.* Kayothus, siue de Kayotho.

HENRICVS FERRARIENSIS. *De quatuor Instinctis*. Corrige: D*e quatuor Instinctibus*, seu *Tractatum de Quadruplici Instinctu*. Ita emendatè Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ordinis pag.* 107. Antonius Posseuinus *Tomo 2. Apparatus sacri fol. 15. post med.*

BASCALVS ERFORDIENSIS Germanus. Iuxta Primam partem Monumenta Ordinis, Antonium Posseuinum *In Appendice ad Tomum primum Apparatus sacri fol. 632. ante medium*, & alios viuebat anno 1420.

BARTHOLOMAEVS FERRARIENSIS. Eius concio de veritate Stigmatum Sanctæ Catharinæ Senensis asseruatur m. s. in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud Fr. Eucherium Bonettum Ord. Prædicat. Ita Antonius Posseuinus *Tom. 3. Apparatus sacri in Appendice ad Bibl. fol.* 141.

Non benè à Miræo *de Scriptoribus sæculi sextidecimi c. 68. ponitur an.* 1555.

Vt annui ibi, sex libri de Christi Iesu abscondito pro solemnitate Corporis eiusdem Domini nostri prohibiti sunt, donec expurgentur. Vide Indicem librorum prohibitorum sub Clemente VIII. Pontifice Maximo, & sub Clemente X. felicissimè nūc regnante.

Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ordinis fol.* 43. eum facit patria Mutinensem: sed Fidei Censorem dumtaxat Ferrariensem.

ROGERIVS DYMMOCH Anglus nostris se sociauit, vt erat ingenio acri, & vegeto, perbreui omnes exhausit feliciter disciplinas, his fretus, hæres secundum spiritum Patriarchæ nostri Dominici, acriter in Hæreticos insurrexit. Post plures aggressiones. Scripsit:

Contra Hæreses libros duodecim.

Item librum Ordinariarum Quæstionum.

Viuebat hoc anno 1390.

Recensetur ab Antonio Posseuino *Tomo 3. Apparatus Sacri fol.* 158.

Anno 1392.

NICOLAVS EYMERICVS. Auenione, vbi morabatur Gregorius XI. constituitur ab eodem Summo Pontifice Capellanus. Pro varietate negotiorum, atque caussarum multa à prædicto Pontifice Maximo sæpè obtinuit, Sanctæ Officio Inquisitionis administrando necessaria.

Aegidius Bellamera *in c. sacris de his, quæ vi, metuque causa fiunt*, testatur ab Eymerico nostro scriptum fuisse tractatum de schismate, quo docebat, quot schismata varijs temporibus S. R. Ecclesiam vexauerint, quæ ingenuè fatetur idem Bellamera ex Eymerici libro sumpsisse.

Antonius Posseuinus. *Tomo 2. Apparatus sacri folio 483. circa finem* migrasse refert Nicolaum ex hac vita anno 1393.

In hoc celeberrimo volumine, scilicet Directorio Inquisitorum regul*as* tradit, quibus Inquisitores ad pernoscendas, & euellendas hæreses, seclusa omni personarum acceptione optimè instituantur.

Hoc vtilissimum Opus, licet per Amanuenses (vt ea ferebant tempora) fuisset, superstite Auctore, euulgatum, ac demum anno 1503. Barcinone excusum, omnia tamen exemplaria, sic erant locis innumeris deprauata, vt cum Gregorio XIII. Pontifice Maximo liber hic Romæ esset recudendus, Franciscus Penna Theologus, & vtriusque Iurisconsultus amplius bis mille loca suæ restituit integritati, & scholijs perdoctis librum ipsum illustrauit.

Cum anno 1578. in Vrbe recusus esset, Gregorius Tertiusdecimus cauit diplomate, ne quid tanto labori adderetur, aut demeretur. Hac de causa factum est, vt perlectus à pluribus (ijs præcipuè, qui fidelium inuigilant gregi) occasionem præberet, vt declarationes nouas dubitationum (vt ferè fit in administrandis iudicijs) quærerent

rerent multi, alij item proponerent, quæ ad reddendum magis absolutum hunc laborem facerent, vtque Commentaria vnicuique quæstioni subnecterentur. Quod, resumpto in manibus opera, factum est ab eodem Penna: sed mutatis planè Scholijs in vberiores Commentarios, & res fuit ab eodem Gregorio Tertiodecimo Pontifice Maximo comprobata. Quamobrem demum anno 1587. prodijt Romæ ex Populi Romani officina.

Iam autem quod ad Eymerici opus attinet, sciendum est, Codicem membranum in Plateis interioribus Vaticanæ Bibliothecæ repertum, in qua plurima erant eorum temporum, quæ proximè præcesserant Eymericum, eodem penè ordine, & verborum serie concepta, quibus Eymericus in Directorio fuerat vsus, vt probabile sit visum olim fuisse ab Eymerico, eò magis, quòd coniectura non deest, eum librum, qui manet in Vaticano, Auenione Romam cum plerisque alijs fuisse allatum.

Vt autem constet huius libri vtilitas, legenda est omninò eiusdem Pennæ prefatio ad idem Directorium. Primùm in ea Penna paucis, ac prudenter aduersus eos, qui de eo minus commodè loquuti sunt, respondet. Deinde quid in toto opere continentur, manifestat. Mox tandem ostendit & aliquid ad communiorem vsum omnium eruditorum spectare posse.

Diuiditur autem hoc opus (vt ibi dictum est) in tres partes.

In prima de ijs agitur, quæ ex fide sunt credenda, vt hæreses innotescant: idque ex Summorum Pontificum, Conciliorum, & Canonum, atque Sanctorum Patrum Decretis; additis denique duodecim Quæstionibus, quibus pleraque explicat ad fidem pertinentia ex Angelico Præceptore.

In secunda verò de ijs, quibus fides violari queat, vbi proponit primò Decreta, & pœnas aduersus hæreticos, quæ in Iure Canonico sub titulo de Hæreticis continentur. Deinde ex varijs eiusdem Iuris titulis eodem consilio affert Decretales: Mox Extrauagantes nonnullas, & litteras Apostolicas, quibus de hæretica prauitate coercenda differitur. Adduntur tandem Iuris Interpretum Glossemata, quibus eadem de hęreticis decreta declarantur. Mox ex vetusto Concilio Tarraconensi fragmenta commemorantur; quibus agitur de multiplici hæreticorum genere, & vetustis pœnis, ac pœnitentijs eorundem. Inde adduntur Quæstiones quinquaginta, & octo, quibus quid hæresis, quid hæreticus, quid error sit, declaratur.

Rursus vsque ad Quæstionem trigesimam octauam multorum Philosophorum, & omnium ferè hæreticorum tam veterum, quam recentiorum sectæ, nomina, & errores recensentur. Tandem à Quæstione 38. vsque ad finem huius secundæ partis, singulari methodo de his omnibus sigillatim tractatur, qui Inquisitorum iurisdictioni subijciuntur. Itaque de hæreticis, de blasphemijs, de sortilegijs, de inuocationibus dæmonum, de Apostatis, & de ceteris huius generis oratio instituitur.

In tertia & vltima parte docetur quid ab Inquisitoribus in primis sit agendum; nimirum, quanam ratione processus initium sit instituendum. Cum enim tribus modis (potissimùm in causis fidei) procedi possit; hoc est per Accusationem, Denunciationem, & Inquisitionem; de singulis verba facit. Deinde quomodo idem processus sit continuandus. Huic tractationi tredecim modi singulares annectuntur, quibus omnis causa hæreseos in Sancto Inquisitionis Officio absolui possit. Postremò Quæstiones CXXXI. proponuntur, quibus dirimitur omnis ferè difficultas spectans vel ad Iudices violatæ Religionis, vel ad eorum potestatem, & iurisdictionem, ac priuilegia, seu prærogatiuas, vel ad ipsos Ministros Sancti Officij, vel ad Peritos, & Aduocatos, vel ad testes, vel ad reos, vel ad pœnas reorum.

Accessere Apostolicæ litteræ viginti septem Romanorum Pontificum pro Officio Sanctæ Inquisitionis ab Innocentio Pontifice Maximo vsque ad annum 1587. scriptæ, scilicet Pontificatus Sixti Quinti, quibus continetur quid-

quidquid ad res Fidei tractandas., & ad dubios articulos diluendos, & ad Inquisitorum iurisdictionem attinet. Quarum vsum, & vtilitatem Penna ob oculos posuit in Epistola, qua Partem hanc, sicut Directorium ipsum dicauit S. R. E. Cardinalibus Inquisitoribus. Hæc omnia ex Antonio Posseuino *loco nuper allegato fol.* 484.

Innumera (præter iam dicta) composuit doctissimus Eymericus, quæ vndecim Tomis seruantur in Cœnobio Gerundensi.

Defendendus est tandem Eymericus à Lullistis, vt à Luca Vvaddingo *in Annalibus*, *& in Bibliotheca Ordinis Minorum*, à Dermitio Thadæo *in Nitela Franciscanorum*, à Nicolao Causino Societatis Iesu *in Aula Sancta*, à Guillelmo Colleterio, & demum à Petro à Valle Clausa, qui eum falsò accusant fabricatæ Bullæ contra Lullum. De qua Quæstione Consule Abraham Bzouium *in Annalibus Ecclesiasticis*, Franciscum Pennam *in Notis ad Directorium Inquisitorum Eymerici*, Marianam *lib.* 15. *cap.* 4. Miræum *de Scriptoribus Ecclesiasticis cap.* 393. *ad annum* 1290. Ioannem Casalas, & alios.

Auctores circa hunc Raymundum Lullum rixantur: quidam enim suspectum de fide, multisque implicatum erroribus, atque histrionem, virumque perditæ memoriæ prædicant. De huius falsa doctrina legendus est Gerson grauissimus, & religiosissimus Doctor in Alphabeto 16. littera D dicens: *Sic nuper actum est Parisijs per Sacram Theologia facultatem aduersus illos, qui doctrinam quandam Raymundi Lullij conabantur inducere, qua licet sit in multis altissima, & verissima; quia tamen in alijs discrepat à modo loquendi Doctorum Sacrorum, & à regulis doctrinalis sua traditionis, & vsitata in scholis; ipsa edicto publico repudiata, prohibitaque est. Et Alphabeto* 19. *littera K. dicit editum fuisse suo tempore Librum contra doctrinam Raymundi Lullij*.

Ipsemet Vasquez *in* 1. *parte disputat.* 133. quamuis, vt alijs contradicat, ipsum defendat ab hæresi, nihilominus rigidissimè arguit illius stoliditates: nam cum omnes Sacri Doctores conueniant ante supernaturalem reuelationem, &c. Nullo pacto posse arcanum Mysterium Sanctissimæ Trinitatis demonstrari. Lullus tuetur oppositum, & ex sua naturali probatione non solũ illud sacratissimum, & abditissimum Sacramentum non euidenter demonstrat, sed ex sua friuola ratione, ipse Vasquez colligit ad minus quinque personas. Quod & planè dictu horrendum.

Multi concludunt Lullum errasse in fide. Ita Bernardus Luthemburgensis *libro aduersus hæreses sub littera R.* Gabriel Prateolus *in Elenco hæresum, verbo Raymundus Lullus*, Petrus Galisardus *in Tabula*. Possem huius hominis leuitatem probare ex sua stultissima Chrysopæia, & ex alijs: at faciamus hæc missa. Quingentos errores ex Raymundi Lulij libris dudum decerpserunt Gregorij XI. Pontificis authoritate, agente Aymerico Inquisitore, qui notati fuerunt hæreseos. Ex quibus centum in posteriori parte Directorij Inquisitorum Petrus Tarraconensis Episcopus euulgauit.

Respondet Vasquez 1. *par. disp.* 133. *c.* 4. Lucas Vvaddingus *in Annalibus*, *& in Bibliotheca Ordinis Minorum*, Dermitius Thaddæus *in Nitela Franciscanorum*, Nicolaus Causinus *in Aula Sancta*, Guillelmus Colletetius, & omnes Alchimistæ F. Nicolaum Eymericum 2. *p. Directorij q.* 26. confinxisse Diploma sub nomine Gregorij XI. contra Raymundum Lullum.

Probant hoc dupliciter: quia Eymericus solitus est mentiri: *Idem enim conuincitur finxisse Bullam Clementis V. circa Sanguinis Christi controuersiam (scilicet) in fauorem Ordinis Prædicatorum contra Minoritas. At hanc esse apertam Eymerici imposturam, inde liquet, quòd Pius II. in Diplomate Anconæ dato, biduo ante mortem, testetur neminem suorum Prædecessorum quicquam in ea causa definiuisse*. Hæc à Valle Clausa.

Secundò quia hæc Bulla Gregorij XI. non reperitur intra Extrauagantes eiusdem Pontificis.

His satisfecit Bzouius *Tomo* 14. *Annalium anno* 1372. cum suo Defensore Iustiniano ad calcem eiusdem Tomi, Apo-

Apologiæ pro Lulli scriptis, damnatis à Nicolao Eymerico Ord. Præd. & Inquisitore Generali totius Regni, iussu Gregorij XI. quod eiusdem Bulla confirmatum est.

Nec mirum quòd præfata Bulla non reperiatur in Registro Gregorij XI. cum perierint integra duo volumina, quibus continebantur litteræ Apostolicæ eius anni, puta Sexti Pontificatus eiusdem, spectantes ad statum communem Reipublicæ Christianæ. Audiamus Odoticum Raynaldum Orat. Presbyt. *tomo* 16. *Annal. Anno* 1372. *num.* 35. qui post relatos Lulli errores, & eiusdem condemnationem per Diploma illud Gregorij XI. ab Eymerico allatum sic dicit: *Sed hæc Lullistæ conficta ab Eymerico, vel subreptitium esse Diploma contendunt: at virum grauem egregiè de Religione Catholica meritum, nullius vtilitatis illecebra pellectum id facinus perfricta fronte ausum, vix credi potest, cum facillimè coargui mendacij potuisset.* Hæc Odoricus. An autem casu, aut malitia perierint illa duo volumina Gregoriana, quæ complectebantur Expeditiones communes, & præcipuas anni sexti, postquam Sedes Apostolica Auenione, vbi degebat Gregorius, Romam translata est, ignoratur. Consentiunt tamen Aduersarij, illa perijsse: & Franciscus Diagus *lib.* 1. *Prouinciæ Aragoniæ exp.* 102. *Archiuorum Regiorum Ciuitatis Barcinonensis,* refert Epistolas Regis ad Pontificem, & Pontificis ad Regem de hac materia, vbi expressa, inquit, fit mentio præfati rescripti, seu Bullæ contra Lullum.

Illius autem Diplomatis eodem anno 6. emissi, certissima sunt inditia, quod idem Gregorius alia duo Diplomata dedit anno 1. & 4. sui Pontificatus, quæ de verbo, ad verbum refert ibi Bzouius, quibus claret Libros Raymundi Lulli fuisse erroneos, quos ad se mitti voluerit Pontifex, & diligentissimè examinari. Perlecti fuerunt à viginti Magistris in Sacra Theologia, cumque erroribus oppleti deprehenderentur, quid restabat aliud, quàm censura? illam tulit Gregorius anno 6. teste Eymerico.

Post obitum Eymerici Bernardus Episcopus Inauditis Dominicanis protulit decretum contrarium.

Nihilominus sub Paulo IV. qui rexit Ecclesiam ab anno 1555. vsque ad annum 1559. non obstante sententia dicti Bernardi Episcopi, accidit, vt in Indicem librorum prohibitorum conijcerentur vniuersa Lulli opera, & pro notatis haberentur, vt adnotauit Casalas. Ex quo apparet, quàm temerariè, ac procaciter insimuletur Eymericus Bullam istam finxisse. Audiatur de Eymetico Sebastianus Salellus Societatis Iesu *in primo volumine Prologom.* 4. *de Origine, & progressu Tribunalium Fidei num.*7. vbi post aliquot Inquisitores laudatos, ait: *In primis autem summis laudibus afficiendus* D. F. P. *Magister Nicolaus Eymericus Ordinis Prædicatorum, qui circa annum* Domini 1358 *ad Officium Generalis Fidei Inquisitoris in Regnis Aragoniæ euectus est: ipsamque per quadraginta quatuor annos continuos, pro eximia eius doctrina Theologiæ simul, & Iurisperitiæ, valdè laudabiliter, & fortiter contra Fidei hostes exercuit. Opus item edidit de hac materia, cui admodum congruè DIRECTORIVM INQVISITORVM nomen indidit; quo, non solùm vti face valdè accensa; sed etiam vti lucidissimo Sole dirigantur Ministri, atque Officiales S. Officij &c.*

Dicunt Franciscani Raymundum Lullum obijsse in ora Mauritaniæ lapidibus appetitum anno ætatis 80. die 26. Martij anno 1315. vnde postea delatus in Balearium primariam Insulam Maioricam, vt Sanctus, & pro fide Martyr colitur ab incolis. Vitam eius, atque Apologiam scripserunt Lucas Vuadinghus, ad annum 1315. à numero 10. Dermitius Thadæus in Spongia Bzouiana ad annum 1375. num. 15. & alij citati.

Vt purgem impactam Ordini meo calumniam, & liberem Eymericum & Bzouium ab infamia, inuitus referam dicta exstraniorum, & nihil apponam ex proprio. Balthasar Vuerlinus ad Trithemium in Raymundo Lullo, asserit fuisse Eremitam. Consentit Ma-

riana

riana lib. 15. de rebus Hispan. cap. 4. Iodocus Coccius in Indice. Posseuinus in Apparatu Sacro, Tomo 3. folio 65. Verbo Petrus Remundus (alijs Remundus pius) Eremita, qui viuebat anno 1311. At notandum est initio libri, qui Phantasticus dictus, se vocari Remundum Lullum. Quamobrem lege, quæ in verbo Raymundus Lullus, de illo scripsimus. Hæc Posseuinus.

Camillus Bouillus Samarobrius indicat fuisse Eremitam vagum, & erroneum: Nicolaus Eymericus appellat mercatorem: Franciscus Pegna, Laicum. Nulli vnquam Cœnobio, vel domui reperitur addictus; eum iuxta Bouium in Gallias; iuxta Huingerum, in Angliam. Iuxta illud, quod de seipso Lullus scribit *in Præfatione Libri de Secretis naturæ, seu quinta essentia*: Romam se contulerit. Faterurque à se absolutum esse Artem paruam anno 1307. Mense Ianuarij Pisis in Monasterio S. Dominici; nec propterea vmquam Dominicanus, sed vagus Eremita, docens Artem conficiendi verum aurum pauper semper Alchimista, vt probat latè Apologogista Bzouij in Appendice ad tomum 15. asseritque reiectum à Summo Pontifice, & à Rege Galliæ Philippo, conquestum in Prologo Libri, cui titulus, ARBOR SCIENTIARVM, his verbis. *Desolatus sum, quoniam id, pro quo annis triginti laboraui, ad finem deducere non potui. Item, quia libri mei modicum appretiantur. Et dico vobis quod plures me tenens pro fatuo, quod de huiusmodi negotio me intromitto.*

Volumina eius talia erant, (inquit Mariana) *qua vix, ac ne vix quidem expoliti doctrina homines assequantur legendo: vt præstigia oculorum, & ludibria potius artium, quàm vera artes quibusdam videantur.*

Inter Hæreticos verò (vt tetigimus) ponunt illum Bernardus Lucemburgensis, Prateolus, Iodocus Coccius, & Iacobus Gualterius nuperrimus Societatis Scriptor Eruditus. *Anno* (inquit) *circiter 1260. in medium prodijt hic Histrio, Raymundus Lullus, multos spargens libellos, ac dictitans Iesum Christum sibi in forma Crucifixi apparuisse, seque ex eius ore doctrinam suam accepisse.* Eadem pene Genebrardus.

Huius errores zelo fidei ductus notauit, & confixit multos (sua hoc intereat) Nicolaus Eymericus Generalis Inquisitor in Aragoniæ Regnis, ipseque Gregorius Vndecimus Diplomate suo (vt diximus) condemnauit.

Egerunt postea amici, sequaces, & affines Lulli apud Pontifices, vt infirmaretur iudicium Eymerici, declarareturque fictitia, vel saltem surreptitia Decretalis illa Gregorij; qua se præfatus Inquisitor tuebatur. Sed casso conatu, perseueratque in primo vigore Decretum, & processus Eymerici. Ceciderunt itaque causa sua litigatores, qui latam iampridem sententiam infirmare aggressi, nihil effecerunt, deseruerunteque Lullistæ causam Raymundi sæpiùs, & inutiliter in Curia Romana tentatam, quod & confirmat post Eminentissimum S. R. E. Cardinalem Robertum Bellarminum Spondanus Anno 1372. num. 12. Licet enim dicat litem indecisam: cecidisse tamen causa sua probat Lullistas, qui impactam Lullo condemnationem ab Eymerico infringere, nec conuellere potuerunt.

Ad illud, quod ex Lullistis refert Philippus Labbe in dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesiasticis Tomo 2. verbo *Raymundus Lullus* folio 278. Lullum, & Martyrem, Doctoremque illuminatum deprædicari. *Obijsse dicitur* (ait Labbe) *in ora Mauritania lapidibus appetitus anno ætatis 80. die 26. Martij anni 1315. vnde postea delatus in Balearium primariam Insulam Maioricam, vt Sanctus, & pro fide Martyr colitur ab incolis.* Et Lullista ille: *Raymundus Lullus, cuius memoria in benedictione est apud Baleares, Domino cooperante, & famam eius, vt referunt, confirmante frequentibus signis.*

Breuiter respondetur: Potuit melioris vitæ compendio, à vana mundi conuersatione, & illicitis amoribus

resi-

resiliens, iam quadragenarius (vt notat idem Spondanus Anno 1269. num. 10.) vel cum alijs octogenarius antiquos lapsus purgasse, & occisus in Africa à Sarracenis, haberi pro Sancto, ac Martyre in Insula Baleari Maiori, patria sua. Verùm cum non inueniatur reuocasse errores, quos docuerat, quosque Pontifex Maximus, & sub eo Inquisitor damnauerat, nutat de hoc iudicium; donec Sancta Romana Ecclesia Orthodoxa probarit popularе votum.

Afferuntur ab Apologista Bzouiano plura exempla eorum, qui veluti Sancti, cæca populorum veneratione, nullo ue Ecclesiæ Matris assensu habiti, fuere postea Decreto censorio exhumati, & ambusti, tamquam impij.

Ceterum circa sanctitatem Lulli nihil pronuncio: Expecto iudicium Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & Pontificis Maximi votum, contentus euicisse inculpatam hac in re Eymerici, & mei Ordinis Patrum tutelam. Ait tamen Alexander Petauius *libro nono Rationarij Temporum RAIMVNDVS LVLLVS Maioricensis circa annum* 1290. *in ea Insula floruit ambigua fama*. Et per hæc patet ad omnia Vasquez.

Circa illud, quod additur à Petto à Valle clausa, & à Vuadingo Minorita in hac causa, parte, ac teste Eymericum finxisse Bullam Clementis V. noto primùm Clementem V. fuisse Sedem Apostolicam moderatum ab anno 1305. vsque ad annum 1314. nam fuit electus Summus Pontifex annò 1305. die quinta Iunij, & obijt die vigesima Aprilis anni 1314. Spondanus, & omnes cum illo Scriptores, tam Chronologi, quàm Scriptores Theologi conueniunt Diploma illud editum, siue verè, siue fictè anno 1352. Quomodo ergo potuit Eymericus fingere hanc Bullam emanasse (vt dicunt) à Clemente Quinto. qui (vt dictum est) obierat anno 1314. hoc est 48. annis ante editum præfatum Diploma?

Præterea Valle Clausa pro Nicolao Rosellio substituit Nicolaum Eymericum. Ambo hi fuerunt Inquisitores: sed Rosellius antiquior, cui anno 1356. creato S. R. E. Cardinali successit in Inquisitione Eymericus. Omnes enim, Spondanus, Cipulus, Suares, Vasquez, & alij asserunt directam fuisse Bullam eiusmodi à Clemente VI. ad Nicolaum Rosellium Inquisitorem, postea Cardinalem, non ad Nicolaum Eymericum, qui creatus est Generalis Inquisitor anno 1356. Rexit Ecclesiam Clemens Sextus ab anno 1342. vsque ad annum 1352. nam electus fuit Summus Pontifex die septima Maij anno 1342. & obijt die sexta Decembris 1352.

In his igitur peccat primò Chronologus iste pessimus; quare impegit in falsitatem, iniustè Eymericum arguens imposturæ. Argumentum suum laborat Anachronismo.

Vt diluam obiectionem, excludamus in primis partes, Prædicatores, & Minoritas. Constituamus Iudices Patres Societatis, & Supremum litis dirimendæ iudicium Suari, ac Vasquesio relaxemus. Audiamus quid de præsenti quæstione protulerint grauiores Societatis Theologi. Vasquez *Tertia parte disput. 36. q. 5. art. 2.* vbi Titulum hunc capitl 4. præfixit. *Sanguinem Christi vnitum fuisse hypostaticè Verbo, non solum dum viueret, sed etiam in triduo, à Sede Apostolica definitum est.*

Probat primùm ex verbis Clementis Sexti in Extrauagante, VNIGENITVS, de pænitentijs, & remissionibus.

Confirmat ex alia eiusdem Pontificis Constitutione, de qua sic ait: Prædictum sensum mihi maximè probabilem efficit definitio altera eiusdem Clementis VI. missa ad Inquisitorem F. Nicolaum Rosselli Ordinis Prædicatorum, in Regno Catalauniæ, & est in 2. p. Directorij Inquisitorum quæst. 10. num. 1. qua deinde hæc sententia maximè confirmatur:

Cum quidam Theologus Barcinone in publica concione ad Populum dixisset Sanguinem Christi effusum in Passione fuisse à diuinitate separatum; cum tamen corpus, & anima vnita mansissent Verbo; prædictus Inquisitor eam doctrinam, vt hæreticam condemnauit; & de mandato

eiusdem Clementis VI. per litteras Apostolicas libellum contra Theologum illum formauit, quem vidisse testatur Syluester Tractatu illo 5. quaest. 31.

Eiusdem damnationis meminit Ioannes Dominicus *in suis Quaestionibus Euangelicis, in die Paschatis, atque de mandato eiusdem* Pontificis*, idem Inquisitor fecit, vt praedicta Propositio retractaretur in Ecclesia Cathedrali Barcinonensi.*

Neque obstat quod Dominicus de Dominicis, qui paulò post tempore vixit, in libro de Sanguine Christi cap. 3. in fine ad vltimum argumentum dicat, Decretum hoc Clementis VI. authenticum non esse, neque ex probatis testimonijs constare. Habemus enim testimonium Syluestri, & Directorij Inquisitorum, quod maioris momenti in hac re esse debet.

Sunt praeterea alij, qui dicunt Pium II. sub excommunicationis poena praecepisse, ne quis alteram partem damnaret, aut notaret; donec ipse Auctoritate Apostolica Controuersiam definiret: Ex quo colligere contendunt, nullam praecessisse damnationem praedictae Propositionis factam à Clemente VI.

Hoc autem falsum esse testatur Syluester quaest. illa 31. vbi etiam affirmat sine dubio ante damnatam fuisse illam Propositionem per Clementem VI. atque praedictam condemnationem, & retractationem factam Barcinone per Inquisitorem praedictum, approbatam fuisse ab eodem Pio II. Huc vsque Vasquez *3. p. tom. 1. disput. 15. quaest. 5. art. 4. sect. 6.*

Huic assentitur Suarez, additque non esse tutum nunc in Fide sententiam Barcinone reuocatam.

Spondanus qui ad annum 1372. factum Inquisitoris Rossellini, & Decretum Clementis leuiter attigerat, remisit Lectorem ad annum 1462. vbi restaurata eadem Quaestione apud Brixiam à Iacobo Marchiano Ordinis Minorum, qui idem praedicauerat; quod Barcinone fuerat expunctum. Inquisitor Fidei Dominicanus illicò Iacobo praecepit reuocare quae dixerat, & interim (verba sunt Spondani) contrarium per vnum ex suis praedicari fecit. Crescente contentione res ad Apostolicam Sedem remissa est. Pius doctissimos vtriusque Ordinis ad se euocat, & coram se, ac tota Curia Romana res per multos dies acri, sed religioso certamine agitata, dum media hyeme rigerent omnia gelu, in sudorem resoluebantur Antagonistarum corpora, tantus erat vincendi ardor. Denique post triduum (inquit idem Spondanus) cum partes quaecumque voluissent, in medium produxissent, dissoluto Auditorio, Pium cum Cardinalibus plerisque diebus rem tractasse: maiorem partem sententiam Praedicatorum approbasse, paucos cum *Minoribus* sensisse: Pium quoque in maiori parte fuisse; sed non esse visum eo tempore Decretum fieri declarationis, ne multitudo Minorum, cuius erat contra Turcas praedicatio necessaria, offenderetur; ac propterea in aliud tempus decisionem referri placuisse. Quam tamen nunquam placuit plenè decidere: sed biennio post, Anconae, dum esset nauigaturus in Turcas, Calendis Augusti an. 1464. die ante obitum decima quinta, Constitutionem edidit, qua ad pacem inter illos Ordines, & in vniuersa Ecclesia super hac Quaestione conseruandam statuit, nulli Fratrum Praedicatorum, aut aliorum quorumcumque Ordinum, deinceps licere de supradicta dubietate disputare, praedicare vel publicè, aut priuatè verbum facere, seu alijs suadere, quod haereticum, vel peccatum esset tenere, vel credere Sacratissimum Christi sanguinem triduo *illo* ab ipsa Diuinitate quomodolibet fuisse, vel non fuisse, diuisum, vel separatum, donec super dubietate huiusmodi, quid tenendum esset per ipsum, & Sedem Apostolicam definitum. Sic Spondanus, cui subscribit Odoricus tom. 19. An. ad an. 1463. n. 103.

Ex hac relatione Spondani duo, quantum ad veritatem agitatam colligimus, primùm maiorem longè partem Cardinalium, & cum illis ipsum Pontificem, amplexos sententiam Praedicatorum, secundò, quid decernendum foret, fuisse inter ipsos clarè agnitum, & declaratum; non fuisse autem expediens decretum declarationis

tionis conceptæ eo tempore promulgare, ne multitudo Minorum, quæ contra Turcas prædicabat, dum se causa cecidisse attenderet, desponderet animo, aut non ita fortiter in exercitu Christi militaret. Dilata itaque in aliud tempus promulgatio, & incalescentibus bellis impedita, dum Pius Pontifex Anconæ nauigaturus in Turcas, seque repentino morbo correptum sentiens (quem post quindecim dies mors est subsecuta) vt pacem seruaret inter hos Ordines silentium imposuit Bulla sua, donec ipse sanitati restitutus, aut successor eius, conceptum mente decretum, ore, & scripto promeret. Nullatenus autem derogat hoc Diploma ijs, quæ Clemente Sexto, aut alijs Decessoribus suis de hac re fuerant constituta.

Ex hoc patet Petri mendacium, qui, vt Eymericum conuinceret confictæ Bullæ Clementis, asserit falsò Pium II. in præfato Diplomate Anconæ dato, non biduo, vt mentitur, sed quindecim diebus ante obitum (vt notat Spondanus) testatum esse neminem suorum Prædecessorum quicquam in ea causa definiuisse: cum nec verbulum vllum de hoc in toto illo Diplomate, quod habetur in Bullario, & est Vndecima, & Vltima Constitutio Pij Secundi: sicque Petrus à Valle clausa crimen falsatæ Bullæ Pontificiæ, quod Eymerico viro integerrimo, & grauissimo voluit impingere, ipse admisit.

ROBERTVS IORIVS, alijs Iuorius, Anglus, vir doctissimus, vt constat ex eius scriptis: edidit enim:

In Ecclesiasticum.

Item Lecturam Scripturarum libro vno.

Conciones ad Clerum.

Sermones ad Populum.

Commentarios in Iobum.

In Danielem.

In Matthæum.

In Lucam.

In Ioannem.

Hi vltimi quinque libri, scilicet, Commentariorum in Iobum, in Danielem, in Matthæum, in Lucam, & in Ioannem Bononiæ in nostra Bibliotheca Prædicatorum asseruantur.

Floruit anno labente 1392. vt habet Index Iacobi Ordinis Seruorum. At Eisingrenio anno 1306. At Antonius Posseuinus Tomo tertio Apparatus Sacri folio 150. putat mendum irrepsisse, si non ab Auctore, certè vel à Typographo, vel ab Amanuensi.

Sixtus Senensis, & alij nostrates hunc vocant Rupertum, & recognoscunt Dominicanum. Alioquin quo pacto plurima eius opera autographa extarent apud nostros in Bibliotheca Bononiensi, caracteribus peruetustis exarata cum hac inscriptione Fratris Ruperti Iorij Ordinis Prædicatorum Commentaria in Librum Iob. Fratris Ruperti Iorij Angli Ordinis Prædic. Commentaria in Danielem &c.

Petrus Lucius Carmelita apud Posseuinum, qui suorum Catalogum texuit, hæc habet. *Hunc Robertum, Sixtus Senensis vocat Rupertum, quem & facit Ordinis Prædicatorum, sed errat, ait, ni ipse errem.* At ex dictis patet causam stare pro nobis.

Anno 1394.

IOANNES VINCENTIVS de Monte Sono. Insimulantur à Petro à Valle clausa quædam Montis Soni propositiones multiplicis erroris *in Diatriba prima* §. 8. *& in Diatriba Sexta* §. 112. cui satis, superque habuit dictum in earum Reflexionibus Casalas.

Anno 1395.

BERNARDVS N. N. Hispanus ex Operibus, quæ scripsit, videtur conuenire cum illo recensito anno 1263. col. 2. qui etiam scripsit tria quodlibeta. Quæstiones de Spiritualibus Creaturis. Quæstiones de Potentia Dei. Librum de Anima coniuncta, & separata. Vel si duo sunt, Opera vnius attributa sunt etiam alteri.

APPENDIX
AD CENTVRIAM TERTIAM.

Anno 1400.

IOANNES HERLOT Germanus, alijs Herold. Non ille Acropolita, qui in Romano Indice prohibitus est: sed qui alio nomine Discipulus appellatur. Sermones eius de Tempore, de Sanctis, & Quadragesimales editi fuerunt à Ioanne Koburger Norimbergæ anno 1514. Deinde Venetijs anno 1598. apud Hæredes Melchioris Sessæ, vnà cum Promptuario Exemplorum.

Antonio Posseuino *Tomo* 2. *Apparatus Sacri folio* 122. & Antonio Senensis *in Bibliotheca Ordinis fol.* 144. Ioannes Berolis. Non rectè dicunt vixisse anno 1470.

Magnus hic vir, demissione animi vix seipsum voluit prodere. Discipulum se appellauit. At totius Germaniæ, ac Ordinis clarissimus fuit Præceptor. Plures voce, ac scriptis è discipulis eloquentes fecit Magistros, & idoneos Verbi Dei Concionatores. Ita Antonius Senensis, & Posseuinus *locis supra citatis*.

PETRVS MAZZA Oscensis de Aragoniæ Prouincia, vir fuit eruditione præclarus. Scripsit *doctissimum Opus contra Arnaldum de Villa Noua*.

Hic Medicus celebris erat; cumque plura Opera euulgasset, incidit in multos errores, qui deinde Tarraconæ per nostrum Ioannem de Lorgerio Inquisitorem damnati fuerunt, Diagus *libro* 2. Fontana *in Monumentis Dominicanis anno* 1400.

Anno 1402.

ANTONIVS PARVVS Bononiensis. Hi Sermones prodierunt Venetijs anno 1505. sine nomine. Miræus *de Scriptoribus Sæculi* 16. *cap.* 10.

IOANNES TOMEVS Marauitius, vel Tomcus Marnanitius. Edidit Vitas Principum Illyricorum, & Romæ 1632. edendas curauit. Idem euulgauit Regulam Sancti Columbani Abbatis ex M. S. Codice Bobiensi fideliter depromptam. Ita testatur Aubertus Miræus *de Scriptoribus Sæculi* 17. *cap.* 214. Quare non rectè appositus est hoc anno 1402. cum iuxta Miræum pertineat ad Sæculum decimum septimum.

Anno 1406.

HERMANVS ZITHARVS. Antonio Posseuino *in Apparatu Sacro Tomo* 2. *folio* 26. *in calce*. Zitardus.

Anno 1410.

NICOLAVS BAIARDVS. Huius etiam meminerunt Marraccius *in Bibliotheca Mariana parte* 2. *folio* 159. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.*

REINARDVS de FRONTHONEN, Germanus. Dicti Sermones sunt de Tempore, & de Sanctis. Viuebat dicto anno 1410. apud Confluentiam Rheni, & Mosellæ. Ita Antonius Posseuinus *Tomo* 3. *Apparatus Sacri folio* 124.

THOMAS PALMER, siue Palmerius, Anglus pietate summa floruit, & doctrina: Scripsit Fidei pugil, & Ecclesiæ Orthodoxæ defensor.

De Vnione facienda librum.

Alterum de Veneratione Sanctorum.

Alium de honorandis sacris Imaginibus.

Alium de Originali peccato.

Alium de Peregrinatione.

Alium de Indulgentijs.

Viuebat hoc anno 1410.

Eius meminit Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus Sacri fol.* 310.

Anno

Anno 1411.

IOANNES de GENVA Ligur. Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 184. *in principio* asserit Catholicon confectum fuisse à Ioanne anno 1280. Deinde Venetijs ab Octauiano Scoto emissum fuit anno 1495. tandem à Petro Aegidio auctum, anno 1506. iterum excusum fuit Lugduni. Cum anno 1673. in Quadragesima Latertiæ sub Materana Conciones haberem ad Populum, obtulit mihi hoc magnum Volumen in folio impressum caractere perantiquo, Reuerendus Dominus D. Ioannes Baptista Taccarelli Latertianus humanarum litterarum Professor in patria, illudq; maxima mei animi voluptate perlegi, & admiratus sum eruditionem, & copiam tanti viri.

Anno 1414.

BARTHOLOMEVS de BOLSENECH Germanus. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. fol.* 182. sequutus Lusitanum, & alios in eundem errorem impegit pedem ponensBolsenech floruisse anno 1312.

THOMAS FIRMANVS. De Origine pænitentiæ S.P. Nostri Dominici. Error est Typographi: hinc corrige: De Origine Ordinis Pœnitentiæ, seu de Pœnitentia &c. Ostenduntur in hoc libro initium dicti Ordinis, quem dicunt de Pœnitentia &c. Summorum Pontificum Diplomata, necnon Approbationes. Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus Sacri fol.* 305.

TANCREDVS TANCREDI. Ne fallaris cum Hyacintho de Parra, & alijs. Narrat enim Tancredum Tancredi Senensem scripsisse gesta S. Catharinæ Senensis, quæ obijt an. 1380. & inde subdit Tancredum obijsse anno 1241. die 8. Septembris. Concludit tandem scripsisse Sermones de Beatiss. Virg. Matre Dei, ac citat Fernandem *in Catalogo*, & Marraccium *in Bibliot. Mariana*. Ne fallaris: duo fuere Tancredi, & ambo Senenses: Senior, qui edidit Sermones de Sacratissima Virgine, denatus est anno 1241. Iunior, qui gesta recensuit Sanctæ Catharinæ Senensis, functus est vita hoc an. 1414. annis triginta quatuor ab obitu S. Catharinæ Seraphicæ.

CONCILIVM CONSTANSIENSE Generale. In hoc Concilio rebus ad electionẽ Põtificis legitimi constitutis, cum esset procedendũ ad eam, superaddiderunt Cardinalibus, ex nobilioribus totius Orbis Christiani nationibus, triginta viros dignitate, aut eruditione præcellentes: tres è nostra Dominicana Familia Electores constituerunt, Fratrem Ioannem Dominici Cardinalem, de quo anno 1420. Dominicum Archiepiscopum Tolosanum & Leonardum Statium Generalem Ordinis nostri Præfectum, viros doctos prudentissimos, & pariter integerrimos. Ita Leander Albertus *lib. 3. fol.* 79. *pag.* 2. Castillus 1. *part. lib. 3. cap.* 67. Fernandes, Ioannes Casalas.

In eadem Sacra Synodo dantur Iudices Ioanni Hus Hæresiarchæ quatuor Cardinales, quorum primus Ioannes Dominici Cardinalis ex Ordine nostro assumptus, & duo Generales Magistri, Prædicatorum, ac Minorum. Ex Spondano anno 1418. *num.* 18.

Concilio absoluto, cum mittendi essent Legati, ad instantiam Sigismundi Imperatoris, in Bohemiam, Poloniam, & Hungariam, vt ad fidem Hussitas reducerent, mittitur Legatus Frater Ioannes Dominici Cardinalis Ragusinus. Ex S. Antonino 3. *p. tit.* 22. *cap.* 7.

Anno 1415.

FRANCISCVS de RETHSA. Antiphonam, *Salue Regina*, canticum planè diuinum, cælesti calamo dudum conscripsit Hermannus Contractus Benedicti Ordinis lectissimus flos, quo Beatissimam Matrem Dei, ac benignissimam nostram Patronam ad se attraxit è Cælis. Floruit Hermannus sub Henrico Pio, eodem tempore cum Petro Damiano. Ortus est ex Varingensium in Sueuia Comitum stirpe Vuolferadi, & Hiltrudis Comitum filius. Ab ineunte ætate sic omnibus membris est captus, vt cognomen Cõtractus acceperit, Monasticæ vitæ in Monasterio diuitis Augiæ, in quod olim

olim, nonnisi Principum Comitum, atque aliorum nobilium liberi admittebantur, Ord. D. Benedicti, Congregationis Culmacensis,traditus,cum hebeti esset ingenio, multis precibus, meritisque B. Virginis à Deo optionē impetrauit, siue vt corpore sanaretur, siue vt membris omnibus præter linguam inualidus, ingenij tamen sapientia, & eruditione excoleretur. Quod posterius cumdelegisset, ab eo tempore tantos progressus in omni litterarū genere, ac linguis Latina, Græca, Hebraica, & Arabica facere cæpit, vt in ijs natus putaretur. Artibus igitur, & disciplinis ita plurimis antecelluit. Scripsit carmine, & soluta Oratione de sex Mundi ætatibus Chronicon à Christo nato vsque ad annum millesimum quinquagesimum quartum, quo obijt.

Scripsit *de Musica lib.* 2.
De Quadratura Circuli lib. 1.
De Monochordo lib. 1.
De Eclypsibus lib. 1.
De Computo lib. 1.
De Physionomia lib. vnum.
De Conflictu Rithmomachiæ lib. 1.
De Vitis plurimorum Sanctorum.

Præter *Salue Regina* scripsit*Hymnos, & prosas varias*, inter quas *Aue preclara* de Beatissima Virgine, quæ cantabatur olim in eiusdē Assumptione, & *Rex Omnipotens*, quæ dicebatur in Ascensione Domini, & Antiphona, *O gloriosum lumen* Historiam quoque, siue Officia AnnunciationisBeatissimę Mariæ Virginis, & S. Mariæ Magdalenæ, ac Responsorium *Simon Barion.*

Transtulit ex Arabica in Latinam linguam Rhetoricam, & Poeticam Aristotelis.

Durandus *de Diuinis Officijs lib.* 4. *cap.* 22. & Antonius de Mochares *de Sacrificio Missa tom.* 4. *cap.* 15. fuisse Auctorem ipsius Astrolabij existimarunt.

Item Demochares putat eodem loco composuisse Sequentiam de Spiritu Sancto: *Veni Sancte Spiritus, & emitte cælitus lucis tuæ radium*; *Veni Pater pauperum.*

Scripserunt de eo Honorius Augustodunensis *de Scriptoribus Ecclesiasticis lib* 4. *cap.* 12. Aubertus Miræus *in Scholijs*, Marianus Scotus, Trithemius, qui non benè MonachumCœnobij S.Galli appellat, Auentinus, Balæus, Vossius, Marraccius *in Bibl. Mariana*, Bellarminus *pag.* 279. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 2. *fol.* 25. & 26. Philippus Labbe *in Dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesiasticis*, Hyacinthus Coquetius *de viscer. mater. cap.* 24.

Hermannus Contractus igitur composuit Antiphonam *Salue Regina*. At celebrem eam fecit suauissimus Mariæ Cliens Bernardus Claraullensis, quē cum aliquando Spira Imperij Senatu clara, Thaumaturgum coram cerneret, Clerique primores ad maioris Virginis Aedem eum inuitarent, quo ipse vltrò, lubensque ibat, concurrente maxima populi frequentia, in ipso ingressu à toto Clero exceptus est: & cū haud nescirent iucundissimam illi voluptatem afferre, hanc Hermanni Antiphonam *Salue Regina*, illam altis vocibus decantarunt. Cui Bernardus flexis ter genibus, manantibus lacrymis succinuit; *O clemens, ò pia, ò Dulcis Virgo Maria* In cuius rei monumentū hæc ipsa verba tribus ijsdem, quibus vir sanctus genua fixerat locis, reposuerunt Eysingrenius *in Chronico de Vrbe Spirensi lib* 12. Coquetius *de viscer. Matern. cap.* 24. & alij.

Ex hoc in Cistercienses Ordinem manauit florens huius orationis cultus, & frequentia, vti sumere est ex Cæsario *lib.* 7. *cap.* 30. Cantipratano *lib.* 2. *de Apibus cap.* 29. §. 18.

Progressu tēporis toto passim Christiano Orbe floruit hæc in Deiparam pietas, & deuotio.

Sanctissimus parens (sunt verba Coquetij *de viscer. Mater. cap.* 24.) *& ad omnem pietatem* Dux Dominicus, *cum incredibilis esset eius in beatissimam Dei Genitricem amor, vt illam magis exquisitis modis coleret, diuinioribus encomijs efferret, acceptioribus studijs obsequeretur, nouo semper cœli fauore, ingeniosus, solers, dexterque fuit. Quocirca non sat illi erat Psalterium Angelicarum Salutationum ter quotidie, adiectis acerrimis ad cruoris vsque profluuium sui corporis*

toti-

totidem carnificinis, contentissima mente pariter, & voce percurrere. Verùm voluit insuper, perscripsitque suis Romana in Vrbe, vt sub vesperum, matrem suam, matrem misericordiæ, Orbis Reginam, Mariam Sanctissimam, vtpotè diuinitati proximum numen, per hymnum SALVE REGINA, *demissè, fixis humi genibus, consalutarent. Ita quippe in Sanctæ Sabinæ virorum, & Sancti Sixti Virginum Cænobijs, ipse constituit: quod refert Theodoricus Apoldianus libro de eius vita 2. cap. 13. in hunc modum.* Per id Tempus Antiphona Salue Regina, in Cœnobio Fratrum, & Sororum Romæ flexis genibus sine cantu dicebatur. Hæc Coquetius, & paulo post; *Porrò adeo creuit deinceps illius Orationis in Prædicatorum Ordine religio, frequentia, & amor ex multiplici præsertim applaudentis, & fauentis Mariæ Deiparæ argumento; vt mox optima sanè lege in ritum, arctissimamque obseruantiam abierit, quotidiè occidente Sole, Dei, nostramque Matrem mellisflua illa oratione salutandi, sacrosancta religio. Hanc in Ordinem totum primus inuexit Beatus Iordanus proximus à Beato Dominico Ordinis Moderator. Cuius iussu omninò firmatum est, & per Orbem diffusum, quod Romana in Vrbe à Beato Dominico anteà constitutum diximus. Mox verò initio fuit, vt nostri statim à Completorio ad Beatissimæ Deiparentis aram conuenirent ibi ingeniculari Antiphonam illam, vel recitarent, vel concinerent. At haud multò posteà sanxere Patres, vti nostri inchoata à Præcentore Antiphona, eam religiosè concinentes à Choro prodeant, atque in medium sacræ ædis alueum, seu corpus, praeuntibus ceroferarijs procedāt, vt nimirum vna, eademque toto Orbe eiusce parthenij cultus ratio sit, & modus; præsertim cum pro temporum varietate, non eodem vbi loco sita sit Virginis Matris ara; & maiorem, quam initio Fratrum copiam angustiora interdum Deiparæ Sacella, vbi externorum quoque hominum concursus est, non benè admodum ferant.* Hactenus Coquetius.

Frater Hyacinthus à Laborante, Altamuras S.Th. Magister doct.ssimus & pijssimus, Exprouincialis Prouinciæ nostræ S. Thomæ, de quo *in tom. 2. anno* 1638. in Conuentu nostro Originali S. Rocci propè Mænia Altamuræ, vt erat addictissimus deuotioni Mariæ, introduxit, vt hæc Antiphona solemniùs cantaretur, & cantantibus fratribus, singulis anni diebus (Hebdomada Sancta excepta) organum pulsaretur. Quæ deuotio vsq: ad hunc diem cum Populi magno concursu, ac pietate laudabiliter perseuerat.

De causa eiusce cultus, de gratijs à Deipara nostræ Religioni ob Antiphonam istam collatis, & reliquis legendi sunt Theodoricus de Apoldia *in libro 2. de vita S. Dominici cap. 13.* Geraldus Lemouicensis *par. 1. cap. 7.* Beatus Iordanus *in lib. de initijs Ord.* Plodius *de Progenie S. Dominici lib. 2. c. 45. & lib. 4. de viris illust. 2. edit. num.* 105. Michael Llot *lib. 2. cap.* 8. Ioannes Saragoza *lib. 3. cap.* 5. Leodienses Annales *Anno* 1240. Malueda, & alij.

Franciscus Retza, qui Viennæ Austriæ, præ omnibus, quas Danubius sustinet, vrbibus, & ædificiorum splendore, & agri vbertate præstantior est, natus pro incredibili, quo ardebat Sanctissimam Virginem Dei Matrem amore, studio, pietate, inter plurima eam colendi officia, In Salue Regina (vt dictum est) tria ingentia volumina edidit.

De eo videndi sunt præter citatos Leander Albertus *lib. 4. fol.* 150. Marraccius *de Religiosis Marianis cap. 6. & 1. par. Bibliotheca Mariana folio* 434. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

Anno 1416.

FRANCISCVS ROTA vir doctissimus, atque pius, in Academia Viennensi Austriæ Prouerbia Salomonis publicè duodecim annorum curriculo interpretatus est fæliciſſimè. Scripsit:

In eadem Commentaria.

Edidit quoque: *Volumen sat grande de vitijs, & virtutibus*, quod typos passum est Norimbergæ anno Domini 1478.

In Prouerbiorum item sextum caput Digressionem ad Beatissimam Virginem.

Ma-

Matrem Dei, quam summoperè venerabatur.

Exposuit postremò Antiphonam Salue Regina, glossamque partitus est in tres libros.

Florebat Anno nati Verbi 1416.

De eo Prima pars Monumentorum Ordinis, Leander Albertus *lib.* 4. Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tomo* 1. *fol.* 506.

At hic non est alter à supradicto Francisco Retza, vt patet ab Operibus editis.

FEDERICVS FREZZIVS. Cum Leandro Alberto *lib.*4. Plodio, Antonio Senensi Lusitano *in Bibliotheca Ordinis folio* 78. & alijs errauit oculatissimus Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tom.* 1. *folio* 481. *circa medium.* Omnes hi corrigendi sunt asserentes Federicum Episcopum Fulginatensem vixisse anno millesimo quingentesimo quinto decimo. Nam Concilio Pisano anno 1409. Deinde Constantiensi anno 1414. interfuit.

Anno 1417.

MATTHAEVS GRABO, natione Saxo, vir doctissimus multa scripsit eruditissimè. Verùm cùm quandam propositionem falsam teneret, resipiscens illam in Sacro Concilio Romanæ Ecclesiæ obedientissimus filius coram Sacris Patribus, Martino V. Pontifice humiliter retractauit. Quare impiè, & hostiliter satis a Petro à Valle Clausa hæreticus dicitur. Nullus enim sine pertinacia datur hæreticus. *Errare possum* (dicebat Augustinus) *non tamen ero hæreticus*. Ac si diceret: Non ero pertinax, sed docilis, & obediens. Paucissimi sunt ex Antiquis Scriptoribus, qui innata humanæ fragilitatis mobilitate, ac natiua caligine, in aliquem errorem non impegerint; vt latè ostendit Sixtus Senensis *Bibliotheca Sancta multis in locis*. Nec tamen propterea notantur hæresi: quia & se, & scripta sua Ecclesiæ iudicio corrigenda subijcere, parati reuocare, & eluere, quod illa reuocandum, aut eluendum indixerit. Posse errare, humanum est, corrigere errata, dum imperatur, Catholicum; Hæreticum autem errores obfirmatè tueri.

Anno 1418.

IOANNES CAPREOLVS. Non est inter Proletarios in nostra Religione, sed tenet gradum Senatorium. Est reuera Anima Sancti Thomæ, & Princeps Thomistarum. Hic in 4. dist. 49. quæst. 4. ad primum Scoti contra 2. conclusionem de visione beatifica ita scribit: *Ad primum Scoti, contra secundam conclusionem dicitur quod lumen gloriæ necessarium est ad hoc, quod intellectus creatus videat Deum per essentiam; & tale lumen distinctum ab actu visionis, requiritur propter duo. Primò ad recipiendum non quidem ipsam visionem, quæ est actus secundus; sed ad recipiendum Diuinam essentiam per modum formæ intellectualis in intellectu possibili, quasi dispositio præuia ad actum primum. Secundò tale lumen requiritur ad eliciendum actum visionis:*

Dicit præterea ibidem ad tertium Aureoli contra eandem: *Ad tertium dicitur quod visio beatifica, in quantum beatifica, à solo Deo est, & non ab intellectu agente, vel possibili: sed nihil prohibet, quia alio modo sit ab intellectu possibili, vt superius dictum est.*

Petrus à Valle Clausa *in Diatriba quarta* §. 60. non vt Theologus, vel Philosophus; sed vt Grammaticus purus, & Satyrista Capreolum arguit dicens ipsum de visione beatifica admodum præposterè philosophari distinguentem in actu visionis substantiam, actus prodeuntem ab intellectu, & formam addititiam, (ratione cuius solius est beatitudo) à Deo solo efficienter causatam. Quo absurdo philosophandi modo, visio prout beans formaliter hominem, non esset quid vitale: & substantia intellectionis Deum attingentis, non esset quid supernaturale. Messem ergo in his paucis Capreoli dictis colligere liceret, si vacaret. Videsis Suarem *tract.* 2. *l.* 2. & Vasquez 1. *part. disput.*47.

Alios Capreoli huius transsultus, circa Prædestinationem, & Gratiam, exhibebit Index vniuersalis ad libros Domi-

Dominicanorum. Hæc objicit à Valle Clausa.

Duplicis lapsus reum facit Capreolum *ad primam Scoti, & ad 3. Aureoli*. In primo loco distinguentem in actu visionis beatæ, substantiam actus prodeuntem ab intellectu, & formam additiam (ratione cuius solius est Beatitudo) à Deo solo efficienter causatam. Ex hoc primo deducit consequutiuè, & statuit illum visionis actum, quo formaliter beatur homo, non esse quid vitale; substantiamque intellectionis Deum attingentis, non ingredi sphæram supernaturalis Ordinis.

Respondetur, formam illam additiam ad visionem esse ipsum lumen gloriæ disponens intellectum ad suscipiendum Deum, prout exercet vicem speciei impressæ; &, vt loquuntur, est principium quo, elicitiuum visionis. Quid in hac Capreoli doctrina præposterum, aut absonum? Hæc est doctrina communis Theologorum.

Nec est aliquis, qui de hoc dubitarit, præter Begardos obsoletos, qui dixerunt posse intellectum nostrum proprijs viribus in patria Deum cõspicere.

Veniamus nunc ad alterum locum, scilicet ad 3. Aureoli. Ibi Capreolus habet: *Ad 3. dicendum, quòd visio in quantum beatifica à solo Deo est, & non ab intellectu agente, vel possibili: sed nihil prohibet quin alio modo sit ab intellectu possibili, vt superius dictum est.*

Ex quibus verbis Petrus hanc subinfert consequentiam: ergo secundum Capreolum, Visio, vt formaliter beans hominem non est quid vitale. Et substantia intellectionis Deum attingentis non est quid supernaturale.

Respondeo primò sensum Capreoli esse, quod visio beatifica est à solo lumine gloriæ, tamquam à principio eleuante intellectum ad eliciendam visionem, quatenus supernaturalis est: Intellectus enim ex se non habet ad visionem (sicut neque ad aliquem alium actum supernaturalem) nisi potentiam radicalem, & (vt dicimus scholasticè) obedientialem. Numquam autem Capreolus suspicatus est illam visionem, prout beatifica est, ita esse à lumine, vt non sit ab intellectu eleuato per lumen.

Alter autem modus, quo visio est ab intellectu, est vitalitas ipsius, & hoc modo est etiam à lumine: quia sicut lumen intellectui confert supernaturalizari, sic vicissim ipsum lumen ab intellectu nanciscitur posse prodire in actum vitalem. Ideo acutissimè, Capreolus protulit visionem (inquantum beatifica est) à solo Deo eleuante, gloriæ lumine intellectum, prouenire & (inquantum vitalis est) à solo intellectu operante per lumen gloriæ, tamquam per principium quo proximum, participans modum vitaliter concurrendi, procedere.

Demus tamen Petro, & sit secunda responsio, Capreolum distinxisse in actu visionis substantiam actus, scilicet vitalem rationem egreßionis ab intellectu, & modum actus, scilicet supernaturalitatem, quæ conuenit ei, quatenus est circa obiectum excedens vires naturæ, & dixisset, visionem (vt vitalis) esse à solo intellectu, & nullo pacto à lumine gloriæ, cum hoc sit habitus ab extrinseco intellectui infusus, & non ab eius intrinseco profluens, & vice versa (quatenus supernaturalis) prouenire à solo lumine gloriæ, quod est supernaturalis participatio diuini luminis, non autem ab intellectu, qui est potentia ordinis naturalis, & inferioris: Dixisset fortasse Capreolus id quod nullus alius antea cogitasset? Nonne hæc est Sententia Scoti? Nonne hãc tuentur Scotistæ, & plures Soc. contra nostros? Consequentias Petri non deriderent Scotistæ? Dicerent enim: visionem quatenus attingit Deũ esse vitalem, & addunt: substantiam visionis esse supernaturalem: sed tamen quatenus vitalis, esse à solo intellectu; & quatenus beatifica, & supernaturalis, à solo lumine esse.

Meritò igitur nostrum Augustißimum Principem, doctissimum Professorem, & egregium doctrinæ S. Thomæ defensorem appellat Spondanus *anno 1143. num....*

Anno 1419.

SANCTVS VINCENTIVS FERRERIVS. Anno 1412. pręcipuam

 Hebræo-

Hebræorum Synagogam Salmantinam ingressus, dum ad preces conuenissent, Crucifixum manu gestãs, magno animi zelo in eorum peruicaciam inuectus est; eoque loquente, dum miraculosæ cruces albæ super pallia virorum, & linteamina fœminarum apparuerunt, Miraculo attoniti, Deoque interiùs operante, emolliti vniuersi, qui aderant, omnis sexus Iudæi baptismo ablui petiere à Beato viro. Ita mutata est ex tunc Synagoga in Templum, quod dicitur *Vera Crucis*, vbi nunc est Collegium Religiosorum Ordinis nostræ Dominæ de Mercede. Ita testantur Diana *lib.* 19. *cap.* 8. Diagus *libro* 2. *cap.* 64. *de Episcopis Carthagin.* Spond. *anno* 1412. *nu.* 8. & plures alij.

Cum Petrus de Luna dictus Benedictus XII. natura ceruicosus prætento Pontificatui nollet renunciare, Sanctus Vincentius Ferrerius, cui Deus ostenderat necessariam trium abdicationem, vt Quarti electio pacifica, antiquum restitueret Ecclesiæ decus, cum non posset Benedictum inflectere ad ea, quæ pacis, & religionis erant, Regem Aragonum Ferdinandum admonet, vt se subtraheret ab illius obedientia. Ipse verò publicè docuit & Apostolico spiritu prædicauit illi à nemine obediendũ. Præterea Conuentu Episcoporum, & Theologorum cum Rege apud Morellam habito (in quo Didacus Zamorensis pariter nostri Ordinis Regius Confessarius affuit) strenuam operam dedit in Regnis Castellano, Aragonensi, & Legionensi, vt Benedicto recusanti cedere iuri suo, negarent obedientiam. Et ita conclusum fuit. Consule Gersonem, Antonium Lusitanum *in Chronico anno* 1415. plures apud Fernandũ, & alios.

In eodem Constantiensi Concilio Patres non conuenientes circa quasdam difficultates, ad eundem Sanctum, qui tunc in Burgundia prædicabat Legatum miserunt Cardinalem tit. S. Angeli Petrum Annibaldum, vt quid ipse circa eas sentiret, patefacere dignaretur. Extant etiam Epistolæ Cardinalis Petri de Alliaco, necnon Ioannis Gersonis Cancellarij Parisiensis ad Sanctum, quibus Beatissimo Viro summas referunt gratias pro tot laboribus in bonum Ecclesiæ exantlatis, ac pro denegata Benedicto Antipapæ obedientia. Vidi eundem Ioannem Gersonem *Par.* 2. *Tract.* 22. Diagum *lib.* 2. *cap.* 67.

Eius Tractatus de vita spirituali Hispanicè semel à Francisco Ximenes Cardinali emissus fuit; deinceps autem Valentiæ editus, qui & Venetijs prodierat anno 1500.

Primum caput est de Paupertate. Secundum de Taciturnitate. Tertium de Obedientia.

Tractatus consolatorius in fidei nutationibus seruabatur antiquis caracteribus, partim in membrana, partim in papyro conscriptus apud Carthusianos Scalæ Dei Tarraconensis Diæcesos.

Epistola ad Benedictum XII. Papam, siue potius Antipapam, inuenta fuit in domo Carthusiensium Vallis Christi, Episcopatus Segobricensis, quam Andræas Martini Carthusianus, olim Beati Vincentij discipulus exscripsit. Et ex ea quidem contra refractarios huius sæculi hæreticos conijcere possumus; quanta veneratione indubitatos Petri Apostoli successores reuereri debeamus, cum hic Sanctus, & perdoctus Pater, dubio alioqui Pontifici Benedicto, ita se morigerum exhibuerit, & tam apertè omnia sua facta, dicta, & scripta subiecerit.

Epistola ad Ioannem de Podio Nucis nostri Ordinis Generalem, manu propria ipsius B. Vincentij scripta, maxima veneratione retinetur Catanæ in sacrario Cœnobij S. Mariæ Magnæ. Quare illud authenticum reperiatur Catanæ, ea ratio fuit. Nam Constantiæ Ioannes à Podio Nucis, relicta Generali Ordinis præfectura, quam annis multis sub Benedicti XII. obedientia sanctè gesserat, à Martino Papa V. in Confessarium fuit assumptus, & Episcopus Catanensis creatus, & vltimam Orationem in Synodo habuit, vt diximus an. 1414. & videre est in postrema eius sessione. Hic igitur huius epistolæ, tamquam pretiosæ gemmæ hæredem reliquit domum Catanæ non absque singulari Dei prouidentia. Nam ex varijs antiquitatis monu-

monumentis constabat, B. Vincentium, quinque, & viginti Iudæorum millia, & octo millia Agarenorum ad fidem Catholicam pertraxisse: Ignorabamus eum tamen, etiam in hæreticis conuertendis Ecclesiam Dei iuuisse, donec Epistola ista comparuit.

Fragmentum Epistolæ ad Ioannem Gersonem habetur in prima parte Operum ipsius Gersonis, Tractatu trigesimo secundo, littera E.

Epistolæ duæ ad Infantem Martinum Petri Quarti Aragonum Regis filium, tunc Ducem Segobricensem, deinde verò Regem, habebantur autographæ apud Vincentium Iustinianum Antistitem, scriptæ idiomate Lemouicensi. Lingua siquidem Lemouicensis à tempore Regis Iacobi primi (qui in Aquitania, vbi olim hoc vtebantur idiomate, educatus fuit) vsque ad nostram ferè ætatem in Regno Valentino in vsu fuit: sed iam obsoleuit, & vix etiam à ciuibus Aragonensibus intelligitur; ac ideò placuit (inquit idem Iustinianus Antistius) eas in Latinam linguam transferre, seruata quoad fieri potuit Auctoris styli proprietate, ac simplicitate. Quamobrem interdũ cogimur phrasibus Hispanicis vti, & quidem, quamuis familiares sint, & parum eruditionis contineant; nolui eas omittere, ne, quidquam in hoc etiam genere prætermissum à nobis fuisse, aliquis conqueratur; maximè cum antiquam Principum, Regumque simplicitatem referant; & ex eis duo, quæ ad mores spectant documenta eliciantur, vnum scilicet ad votum paupertatis, alterum ad ius regium, quod Amortizationem vocant pertinens, vt suo loco adnotabimus.

Epistolam ad Ferdinandum primum Aragoniæ Regem, olim Castellæ Infantem misit ad nos Catholici Regis nostri Philippi Secundi Concionator Ferdinandus Castillo, qui primam Dominicanæ Centuriam annis proximis euulgauit. Hæc Vincentius Iustinianus Antistius, cuius verba posteà exscripserunt Anton. Posseuin. *tom.3. Appar. f.351.& 353.* & alij, quos consule.

Anno salutis 1418. è regno Valentiæ in Castellam proficiscenti plurimi pro more comites erant, promiscui sexus homines. Hos cum aliquando aduerteret in montis cliuo fame, itinerisque labore fatiscere, animos addidit, transmisso monte illo reperturos tabernam meritoriam, ibique omnes commodè reficiendos promisit. Transcurso monte tabernam offendunt, adeunt, optimè, lautissimeque epulantur, & viribus resumptis, iter perhilariter prosequuntur. Illa ex multitudine vnus erat, cui prodigiorum, quæ à viro Dei patrari audiebat, exigua inerat fides; hunc S. Vincentius (vt in Deo fiduciam haberet in posterum) vt ad prænominatum hospitium redeat, suumque pileum, quem eo loci oblitus neglexerat, ad se referat, deprecatur. Pergit ille, & tabernæ nec vestigium quidem inuenit: pileum dũtaxat viri Dei ex arbore pendentem reperit: quo deprehendit tabernam reuera inibi non fuisse vllam: sed magno prodigio cælitus excitatam fuisse, eosque Angelorum ministerio, & Vincentij merito per miraculum exceptos, cœlestibus dapibus, potuque famem, sitimque extinxisse. Ioannes Lopez Episcopus Monopolitanus *3. p. Historiarum Ordinis lib.2.cap.21.* Coquetius *de viscer. matern. cap.8.*

Cerberiæ Cataloniæ Oppido Sanctissimus Patriarcha Dominicus, Ferrerio dormienti nocte quadam è cœlo delapsus adstitit: Eidem pauperi strato incumbens cum illo, à somno Vincentium excitat, & multa cum eo habuit colloquia de diuinis. Coquetius *de Viscer. Matern. cap.9.*

Innumera tanti viri elogia faciã missa, vno absoluam, videlicet in eius concionibus duo nunquam non fuisse prodigia: Vnum quòd Valentino (ipsi vernaculo) sermone vbiuis vtebatur, & nihilominus ab omnibus Gallis, Italis, Britonibus, Anglis, Mauris, Belgis probè percipiebatur. Alterum: quod eorum, qui eius concionibus aderant, remotiores æquè, ac propinquiores perorantis verba non absque ingente eorum stupore, audierint, comprehenderintque. Reliqua vide apud Petrũ Ranzanum *in eius vita*, Surium, Plodium, Ioannem Lopez Episcopum

Monopolitanum 3. *par. lib.* 2. *cap.* 17. Coquetium *de Viscer. Matern.* & alios.

LAVRENTIVS de VBALDINIS. Et hic etiam confecit Capistrum Iudæorum, sicut Raymundus Martini, de quo anno 1283. Laurus Quirinus, nobilis Venetus etiam librum compegit, cui titulus: *Castigationes Iudæorum.* Lege Franciscum Sansouinum, Antonium Posseuinum *Tomo* 2. *Apparatus Sacri folio* 334. & alios.

Anno 1420.

BEATVS IOANNES DOMINICI Florentinus. Ita viuido fuit ingenio, vt Diuus Antoninus Archiepiscopus Florentinus, qui fuit discipulus ipsius, testatus sit *in Part. histor.* 3. *tit.* 23. *cap.* 1: eum in nulla scientia, velut alterum Augustinum Doctorem adhibuisse. Lege Antonium Posseuinum *tomo* 2. *Apparatus sacri fol.* 167. & 168.

IOANNES ZINIDOLVS Placentinus. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis fol.* 127. & ex eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro to.* 2. *fol.* 89. *post init.* & alij hunc appellant (& puto quod meliùs) Iacobum.

Sermones, quos scripsit sunt: *Principij, & Principia.*

Anno 1421.

IOANNES FONTANA. Sermones Discipuli non sunt huius Ioannis, (vt visum est Antonio Posseuino *tom.* 2. *Appar. sacri fol.* 178.) sed Ioannis Herolt Germani, de quo nos an. 1400.

Anno 1422.

IOANNES LOPEZ. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ordinis pag.* 153. nuncupat Lupium. Fuit patria Salmanticensis, vir grauis, & eruditus, Sacræ Theologiæ Magister. Præter vitam S. Vincentij Ferrerij, cuius fuit contemporaneus, Edidit:

Compendium Sanctissimi Rosarij.

Antonius Senensis vbi supra, Plodius, Antonius Posseuinus *tomo* 2. *Apparatus sacri fol.* 212. *prope fin.*

Anno 1423.

THOMAS THOMASINVS Venetus. Antonius Posseuinus *tomo* 3. *Apparatus sacri fol.* 312. diminutè enumerat Infulas Thomasini dicens, *Episcopus primò Feltri, deinde Vrbini.* Nam fuit (vt diximus) etiam Episcopus alibi. Errat quoque cum subdit, vixisse anno 1523. nisi sit Tyoographi mendum, vel Francisci Sansouini. Cum enim ordinatus fuerit Episcopus à Greg. XII. anno 1410. deinde à Martino V. translatus ad alias infulas fuerit, incredibile est floruisse anno 1523.

Anno 1424.

NICOLAVS IAQVERIVS Flander. Edidit alterum librum titulo prænotatum: *Flagellum Hæreticorum Fascinariorum.* Typis datus est Francofurti anno 1581. per Ioannem Mintzembergij Carmelitam. Ex præfato libro constat Iaquerium Inquisitorem fuisse.

Eius etiam meminit Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Script. Ord. m. s.*

Anno 1425.

LEONARDVS STATIVS de DATIS Florentinus. Sermones huius asseruantur m. s. in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud Fr. Eucherium Bonettum Dominicanum. Ita Antonius Posseuinus *Tom.* 3. *Appar. sacri in Appendice ad Bibliot. folio* 141.

Anno 1429.

SANCIVS A PORTA, Hispanus Cæsaraugustanus. Pio affectui dicti Sancij à Porta erga Deiparam mimicè illudit Petrus à Valle Clausa *in Diatriba quinta* §. 85. dicens: *Sancius à Porta Cyriacus, cum vbique altè, & latè ineptit, tum nominatim orationem Latinam linguis vernaculis, vt capum sectilis lardi turundulis confingens, tum magnificè sermone totius operis vltimo, qui est de Annunciatione habito coram Summo Pontifice, propter quem sermonem, gloriatur se factum Magistrum Sacri Palatij. Est autem sermo, ineptissimis ab initio ad finem conceptibus fartum. Nam vt monstraret in verbo AVE contineri tres Personas Augustissimæ Trinitatis, ait secundam litteram verbi illius hoc est V denotare secundam Personam, cuius nomen Verbum similiter inchoatur ab V.*

Qua

Quæ littera est etiam nota numeralis, signans quinariam. Quo ipse insinuat quinque Christi plagas.

E autem, quia est vltima litera verbi AVE, signat Spiritum Sanctum, qui est postrema Trinitatis Persona.

Pari subtilitate, ac lepore, paulo post in voce DOMINVS, quam protulit Gabriel, dicens Beata Virgini, DOMINVS TECVM, profundè scrutatus hic feminiuerbius, inuenit septem Ecclesiæ Christianæ Sacramenta, consequenter ad titulum illum GRATIA PLENA immediatè præmissum. Ad quod allegat suum Sodalem Holcothum. Ait ergo illa pars DOMINVS TECVM, sequitur ex parte immediatè præcedenti; GRATIA PLENA: ergo DOMINVS TECVM, & è conuerso. Probo consequentiam. Dicit ipse (Gabriel) Nam tota plenitudo fontis gratiarum, per septem Sacramentorum flumina, in septem litteris, quæ continentur in hoc termino, DOMINVS, clarissimè adaptantur. Prima littera D: in quo dimissio peccatorum; ecce Pœnitentia. Secunda O. in quo Ordo Clericorum: Ecce Sacramentum Ordinis. Tertia M. in quo Matrimonium coniugatorum: Ecce Matrimonium. Quarta I. in quo Initium Christianorum; Ecce Baptismus. Quinta A. nexus Confirmatorum; Ecce Sacramentum Confirmationis, in quo ligantur. Sexta V. Vnctio extremorum: Ecce Sacramentum Vnctionis. Septima S. Sanctum Sanctorum; Ecce Eucharistia.) Si quis meditatò vellet ineptum agere, non posset aptiùs, quàm iste fecit, ineptire, præsertim collato studio cum Sodali Cyriaco, & abortiones cerebri vtriusque ipsorum attribuendo Gabrieli Archangelo. Et propter has gerras, ait factum fuisse Magistrum Sacri Palatij. Hæc à Valle clausa.

℟. Vtinam his abstinuisset Sanctius, quem in hac parre nec tueor, nec damno. Immiscere aliquod verbum vernaculum Latino idiomati absonum est, sed aliquando, vt aliquod clarius explicetur, multum addit venustatis orationi, si parcè fiat etiam in stylo ducto, & eleuato. At Sanctius phrasi Apostolica loquebatur, & scholasticè, non oratoriè, ita sæculum illud ferebat. Quod in Sancto Vincentio Ferrerio obseruamus, in D. Bernardino Senensi, & ceteris eius æui. Obseruaui apud Clarissimos huius sæculi Oratores Orationi Etruscæ quandoque verba Hispanica immiscere, & Gallica.

Deinde pia meditatione raptus in laudes Deiparæ Sanctius, latentia sub eiusmodi Salutatione Mysteria reserauit, ostenditque relatas esse omnes primæ dictionis *Aue* litteras ad tres Personas Diuinas; & subsequenti Verbo *Dominus* Mystica indagatione venatus est septem Sacramenta Ecclesiæ. Quod crimen est hoc? Reuera grauitatem suggestus sacri hæ prolusiones non redolent: possunt tamen aliquo modo ex incalescente pietatis affectu excusari; qui non rarò limites, dum incalescit, excedit. Cum animus noster in excessum mentis prorumpit, nunc non tam verba pensanda sunt, quàm affectus, qui sub cortice latet verborum. Hæc, quæ Summus Pontifex coram se de suggestu sacro pronunciata probauit viua voce, & insigni dono Magisterij Sacri Palatij cohonestauit, Petrus subsannat, ac ineptiarum adscribit futilitati.

Trirum est apud omnes, vel mediocris litteraturæ viros Græcas litteras, Latinas, Hispanas &c. de se vacuas esse, sed omnem significandi vim ab institutione humana desumpsisse. Lege Aristotelis Glossatores de Interpretatione. Significant enim ad placitum. Secus est de Lingua Hebraica, cuius priuilegium est, veluti Matricis omnium, ex innara Maiestate, aut veriùs, ex impressione, seu institutione diuina, proprios, & latentes circumferre sensus, qui eminent, & agnoscuntur à S. Hieronymo *in Comment. ad Threnos Ieremiæ*, *in Epistola ad Paulam Vrbicam*, *& in principio Institutionum Linguæ Hebraicæ Card. Bellar.*

Deinde sciendum Nomen Deiparæ *Maria* Hebraicum esse, & è cælo delatum, sicut nomen Filij, *Iesu*. Ita putarunt Idiota *libro de Contemplatione Virginis cap. 6.* Bernardus *homil. . . . . , super Missus est*, Anselmus *de Conceptu Virginis*.

Hinc oritur multa in singulis eius nominis apicibus latere mysteria. Ita

agnouerunt Pelbartus *in Stellario*, Bernardus de Busto *in Mariali*, Sanctus Antoninus 4. *part. tit.* 15. *cap.* 21. §.9. Rutilius Benzonus *Comment. super Magnificat. l.*2. *cap.* 22. *dubio* 9. *& alij.*

Hoc pariter cum proportione dicendum de ijsdem vocabulis, si in quamlibet linguam tranferantur. Licet enim ab Hebræo in Latinum idioma transierint. Idem dicimus de alijs Sacris Textibus, veluti sunt Verba Salutationis Angelicæ, Orationis Dominicæ, & similium. Quamuis enim in translatis in linguam Latinam, vel Italicam &c. non insit tanta energia, quæ inerat Hebræis apicibus, relinquitur tamen pietati fidelium, in æquiualentibus terminis, æquiualentes, si non eosdem, aut certè nouos sensus scrutari, religioso conatu; & maximè in Verbis Salutationis Angelicæ, vt fecit Sanctius, qui hac via suum erga Deiparam, & Salutationem Angelicam testatus est cultum, & affectum. Quidni cum & in laudes Magnatum, & amicorum, dum promunt Oratores, amplam soleant decerpere Elogiorum materiam ex litteris Capitalibus, Numeralibus, Chronicis, Anagrammaticis, & ex vario earum contextu? Quam religiosi affectus fæcundam prolem, *Mysteria Encomica* vocat Marsilius Ficinus post Platonicos; Scriptores Catholici ijs sæpè vsi sunt ante nostrum sæculum. Augustinus ipse *Tract.* 17. *in Ioannem* inclusa agnoscit in Quadragenario numero multa miranda.

Hæc mysteria post Bercorium Benedictinum in Reductorio, & Bernardum de Busto Minoritam, sedulius indagauit Blasius Viegas Societatis Scriptor *in Comment. Apocalypsis cap.* 12. *com.* 12. *sect.* 1. & ait hoc nomen Sacratissimæ Virginis, *Maria*, esse tetagrammaton, idest quadriliterum, simile Sanctissimo nomini Diuino Iesouah. Sic enim inquit: *Illud ex quattuor* litteris constat, nimirum Iod, Hè, Vau, He. Ita ex quatuor litteris hoc componitur, scilicet, Mem, Res, Iod, Mem. Hebraicè enim nomen Virginis est *Mariam*: Sic enim expressum legimus nomen Mariæ sororis Moysis Exodi 15. vbi septuaginta transtulerunt *Mariam*. Hinc factum, vt Sacratissimi huius nominis, & Salutationis Angelicæ omnes litteras, & apices, multi excusserint cum Sancio à Porta; fuerintque conati reconditos sensus pia meditatione extrahere; sicuti teste Cornelio à Lapide, in illa mutatione nominis Abram in Abraham, he interiectum, & additititium, mysteria multa obuoluit, doctis, & deuotis meditationibus reseranda.

Indicauit præterea Sanctius per primas litreras huius vocabuli *Dominus* signari septem Sacramenta. Pererius S. Iesu notauit per litteram *He* additum nomini *Abram*, vt fieret Abraham signari quintum millenarium annorum mundi, ex quo Messias natus est de Abraham, & de Sahra. Pariter Hebræi Lipomanus, D. Hieronymus, & alij à Cornelio à Lapide relati dicunt litteram He, quæ addita fuerat Abram, vt fieret Abraham, additam etiam Sarai, vt fieret Sarah, sua geminatione, quæ est præcipua in nomine diuino *Iehouah*, ostendere Deum ab ipsis duobus Abrahamo, & Sara fore nasciturum Bernardus: Aue, Eua.

Postremò reuerenter suscipiamus, & millies repetentes pronunciemus hoc pulcherrimo Entimemate. Maria, es gratia plena: ergo Dominus tecum. Et vice versa: Maria, Dominus tecum: ergo es gratia plena.

Anno 1434.

BEATVS PETRVS IEREMIAE Siculus. Vocatus ab Eugenio IV. Summo Pontifice interfuit summa cum laude Sacro Concilio Florentino. Obijt anno 1452. die 2. Martij, alijs verò die 3. eiusdem Mensis. Ita in Martyrologijs Ferrari, Aloysij Nouarini, P. Octauij Caietani Siculi, Plodij de Viris Illustr. & Fr. Dominici Mariæ Marchesij in Diario dicta die. Malè Posseuinus ait ex Fazello obijsse anno 1444.

Vitam eius lege apud Bzouium, Ioannem Lopez Episcopum Monopolitanum, Ioannem Baptistam de Franchis, & Spinulam, ac Marchel. *in Diar.*

Beatus Thomas Caffarinus, siue Anto-

Antonij. Liber de Veritate Stigmatum Sanctæ Catharinæ Senensis, Tertij Ord. Præd. M. S. conseruatur in Bibliotheca Rhegiensi in Lombardia apud Fr. Encherium Bonettum Ordinis nostri. Antonius Possevinus *Tomo 3. Apparatus Sacri in Appendice ad Bibliothecas folio 141.*

Obijt Venetijs hoc anno 1434. die 12. Februarij. At Seraphinus Razzius, Antonius Posseuinus *Tomo 3. Apparatus Sacri folio 295.* & alij ponunt anno 1430. die 20. Decembris. At standum est relationi Fastorum Senensium.

Eius Vitam collegit Marchesius, & appinxit diei 12. Februarij, qua reliquit mortalitatem.

Anno 1437.

LEONARDVS VTINENSIS. Ibi de Voine: corrige de Vdine; Ciuitate sub Veneta ditione.

Alter Leonardus Micensis, qui ponitur anno 1444. alijs Bellunensis, non est diuersus à Leonardo Vtinensi. Errauerunt illi ponentes Micensem pro Vtinense. Nec opera integrè recensuerunt. Et non solum ego; sed etiam accuratissimus Auctor Antonius Posseuinus impegit in errorem replicans in sequenti folio, quod est numero 342. ac dicens: *Leonardus Vtinensis, Ordinis Prædicatorum scripsit Tractatum ad locos communes, qui Vlmæ in Suevia prodijt è Typographia Ioannis Zeiner anno 1478. Librum item de Legibus per Quadragesimam: Alios duos Sermonum de Tempore, ac de Sanctis, qui Lugduni fuerunt excusi anno 1495. apud Ioannem Trechselium.* Hæc ille.

De hoc loquuntur Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca pagina 165.* & 166. Antonius Posseuinus *Tomo 2. Apparatus Sacri folio 341.*

Anno 1438.

IOANNES RHAGVSAEVS Dalmata. Non solum scriptis Hussitarum hæresim oppugnauit: sed simul vitam eorum varijs contaminatam spurcitijs descripsit. Antonius Posseuinus *Tomo 2. Apparatus Sacri folio 243.*

Legat Lector huius Orationem in Basileensi Concilio habitam, in qua per octo dies in eadem Synodo respondit ad articulū Bohemorum de Communione sub vtraque specie propositum à Ioanne Rochyzana Hussita; quæ Oratio publicata fuit deinde ab Henrico Canisio *in Tertio Tomo Antiquæ Lectionis.*

Legat præterea Carlerij Decani Cameracensis Orationem, qua in eadem Synodo Oecumenica respondit per quatuor dies ad Articulum Secundum Bohemorum de corrigendis peccatis publicis, quos proposuit Nicolaus Taborita.

Item Disputationem Capituli Ecclesiæ Pragensis cum Rockzana, & Hussiticis controuersijs habitam per dies quinque anno 1465. coram Gytzicone Rege Bohemiæ.

Consulat tandem Orationem Ioannis Palomar, apud Henricum Canisium *Tomo quarto Antiquæ lectionis.* Ex lectione prædictorum intelliget, quàm firmis fundamentis causa Catholicæ fidei etiam in primis sessionibus, quæ sub obedientia Summi Pontificis emanarunt, fuit defensa.

Anno 1440.

BERNARDVS de LVXEMBVRGO. Ridet hunc Petrus à Valle clausa *in Diatriba quinta §. 86.* quòd duxisset Vulpem à Volando, sic inquit, *F. Bernardus de Luxemburgo Ord. Prædicat. confecit Catalogum Hæreticorum: sed adeo ineptè, & cum tot hallucinationibus crassis, vt sæpissimè ludibrium debeat Alphonso de Castro: qui frequentissimè in eius supinitates concitatur, & Misellum stimulat ad piè recitandam Orationem pro ignorantijs, quæ apud Abacuchum legitur. Est verò præter cætera insignis Ethimologicus; vt cum in Prologo Libri, ait VVLPES, dicitur à VOLANDO. Est peritissimus Chronologiæ, vt cum ait; Antropomorphitas cæpisse anno Domini 549. sub Berengario Imperatore. Et tandem subdit Theophilum Alexandrinum, & Cassianum scripsisse contra eos. Arnaldistas quoque fatetur se nescire quinam fuerint, & tamen de Arnaldo multa subiecit. Nam, quod Gaiani-*

ianitas putat esse Gabaonitas, stultum est & nimis pingue.

Præter hæc, obijcit etiam ex eodem Alphonso de Castro quod Catalogo Hæreticorum inscripserit Præpositum, Porrectanum Catholicos, & ex Mahometanis Auicennam, & Auerroem.

Vtrique satis, superque fecerunt, quamplurimi ex nostris Theologis multa eruditione ornati nos autem dicimus breuiter, & ad primam illa vulpis Ethymologia à volante pede habetur apud Calepinum satis accuratum Authorem, & desumpta est à Varrone omnium Latinorum doctissimo: qui est inter Latinos (teste Augustino *lib. de Ciuitate*) vt apud Græcos Homerus. *Vulpes* dicitur quasi Volipes, seu pes volans. Licet enim velociora illa reperiantur animalia, vti lepusculi, cerui; vulpi tamen continuò libratus, continuò pendulus, numquam in solo quiescit, numquam figit gressum. In quo, inquit Lucemburgensis doctissimè, figura est Hæreticorum, quorum pedes irrequieti, & veloces sunt instar nubium volantium ad effundendam insaniam suã in alios, & sic dicuntur sydera errantia secundum Sanctum Thadæum. Itaque vulpes à volando, seu ab auis agilitate pendula.

Secunda obiectio contra errorem Chronologiæ est hæc. Anthropomorphitæ cæperunt anno 549. quo pacto igitur scripserunt contra eos Theophilus Alexandrinus, qui vixit anno 385. & Cassianus, qui vixit anno 406.

Secundo obijciunt Anthropomorphitas cæpisse anno 549. & tamen constat ex Nicephoro, Baronio, & Prateolo infra referendis eos cæpisse anno 395.

Tertio ortos asserit sub Berengario Imperatore, cum tamen nullus extiterit huius nominis Imperator.

Vt respondeam obiectionibus suppono hic errorem Typographi, qui inuertit numeros: nam numeri stabant è contrario 945. & sic eorum argumẽtum magis vrgeret.

His stantibus dico Alphonsum è Castro, & eius asseclam imperitissimos esse Chronologiæ. S. Augustinus excusat Tertullianum primum tunc parentem Authropomorphitarum, quicquid reclamet Alphonsus à Castro. Nicephorus *lib. 11. Histor. cap. 14.* & Baronius faciunt huius hæresis Authorẽ Audæum, cuius tamen hæresis inquit Nicephorus, incæpit sub Siricio Papa, & Theodosio seniore anno 395.

Primus igitur huius hæresis status assignatur in Syria eodem Audæo Authore sub Siricio Pontifice, & Theodosio seniore imperante, quando impugnata fuit à Theophilo Alexandrino. Theophilum impugnasse hanc hæresim præter alios narrat Gennadius *de Scriptoribus Ecclesiast. c. 33.*

Secundus eius status fuit paulò post nempe anno 402. Ita Nicephorus *lib. 13. cap. 10:* Mortuo Theodosio, & Imperantibus Filijs Honorio, & Arcadio, Anastasio Summo Pontifice, quæ in Syria ante nata erat quæstio, & hæresis, in Aegypto rursus mota est, & recruduit. Cui blasphemiæ inter multos Cassianus præcipuè obstitit, & tandem sopita est, & sepulta.

Tertius status. Anno 954. recruduit postremò in Paduana Prouincia sub Berengario Imperatore, aut potius Tyranno, quem Otho legitimus Cæsar superauit. Et hæc hæresis statim fuit extincta zelo Bracherij Episcopi Veronensis, & Comprouincialium Antistitum. Ita Prateolus.

Duplicem itaque ortum error iste agnouit vnum in Syria, & in Aegypto conterminũ anno 395. alterum in Italia, & prouincia Paduana anno 954. De hoc tantùm loquitur Scriptor doctissimus, & subindicans alterum inducit Theophilum, & Cassianum scribentes in eam Hæresim exortam in Oriente ab Audæo. Iniustè igitur Alphonsus de Castro Bernardum eruditissimum damnat ignorantiæ, & eum non scriptorem vocat, sed indigestum ex multis Centonibus malè consutis Collectorem.

Reuixit hæc hæresis in Occidente sub Agapeto II. qui Pontificatum tenebat anno 954. Ascendit enim ad cathedram anno 946. & obijt 955. die 27. Decembris. Berengario Rege Italiæ, Imperijque tyranno.

Antro-

Antropomorphitæ Deum humana figura fingebant, illique attribuebant membra. Ita refert Gennadus *vbi sup.*

Damnandus est Alphonsus de Castro fædo anachronismo, cum dicat hanc hæresim incepisse sub Damaso Papa. Damasus enim obijt die 11. Decembris 384. ita in mea Chronologia ex Authoribus probatissimis, vel iuxtà Baronium anno 385. At hæresis habuit ortum anno 395. ergo sub Siricio Papa. Et ita referunt Baronius, & Parteolus ex Nicephoro. Ergo decem, vel vndecim annis ab obitu Damasi Papæ. Repetam tibi eadem verba tua. *Hæc coactus sum digito ostendere partim amore veritatis allectus, partim calore iracundiæ, cum videam quosdam adeò futiles, & profusos in pronunciando, & in scribendo, vt quidquid legerint apud quẽcumque, nulla facta rerum indagine, statim transcribant, & coram tota multitudine magna cum fiducia pronuncient, satis sibi esse putantes, quod apud alium quempiam legerint.* Hæc verba Alphõsi aduersus eundem Alphonsum.

Ad aliam. Dicit se nescire Arnaldistas, & tamen Arnaldum agnoscit dicens suspensum, & combustum fuisse, at cum post se discipulos reliquerit nullos, iure subiungit ignorare Arnaldistas.

Nec Alphonsus à Castro, nec Petrus à Valle clausa perceperunt sensũ Bernardi. Non loquitur de Gabaonitis, qui ad partes Iosuè deflexerunt: sed de Gabaonitis, vel Gaianitis sic appellatis à Gaio, qui temporibus Iustiniani Imperatoris principis fuit. Corruptum vocabulum à plebe referens: Aliis Gabaonitæ, alijs Gaianitæ, sicut Manichei corruptè à popularibus dicebantur Manechini.

Vltima obiectio est quòd Catalogo hæreticorum inscripserit Præpositum, & Porrectanum Catholicos. Et ex Mahometanis Auicennam, & Auerroem.

Quo ad Præpositum, & Porrectanum attinet, certum est hos malè de Trinitate sensisse, & in Concilio Rhemensi, agente Diuo Bernardo, eorum damnatum errorem, ipsosque resipuisse.

Quod Auerroem, & Auicennam etiam reposuerit, quid mirum? Licuit S. Hieronymo Scriptoribus Ecclesiasticis accensere Philonem *cap.* 11. *de Scriptoribus Eccles.* & Iosephum, Iudæos *ibidem cap.* 13. quod de Christo hic honorificè, ille de Christianorum Alexandriæ in Aegypto sancta conuersatione scripserit. Quid mirum à Bernardo annumeratos Auicennam, & Auerroem inter hæreticos, qui impiè de Trinitate senserunt, aliaque fidei mysteria impugnarunt. Vide 1. *p. Melchisedech pag.* 14.

Anno 1441.

GVIDO GALLVS. Scripsit etiam Sermones de Tempore. Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 1. *fol.* 603.

Sermones eius de Tempore, & de Sanctis seruantur M. S. in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud Eucherium Bonettum Ord. Prædicat. Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus Sacri in Appendice ad Bibliothecas fol.* 141.

IOANNES FRANCOPORDIENSIS, seu è FRANCOFVRTO. Hæc Scholastica explanatio in Iobum extabat Lugduni in nostra Bibliotheca, antequam Caluiniani, qui eam ciuitatem per fraudem cæperunt, omnes Bibliothecas Familiarũ Religiosarũ, aut cõbuserũt, aut cũ pretiosis quibusq; suarũ ædium ornamentis sunt depopulati. Refert Posseuinus vixisse anno 1500. At standum est authoritati Antonii Senensis Lusitani *in Bibl. Ord. pag.* 141. & Primæ Partis Monùm. Ordinis, ac aliorum ponentium floruisse hoc anno.

Anno 1444.

LEONARDVS MICENSIS. Corrige Vtinensis. Hic idem est cũ Leonardo Bellunensi, & Vtinensi, de quo anno 1437. quarè delendum totum hoc paragraphum. Lege Antonii Senensem *in Bibl. fol.* 165. *&* 166.

THOMAS ex Familia Trentaquatrinorum, ex Conuentu Bononiensi, vir tùm à multis alijs animi dotibus, tùm etiam à facundia, & gratia in proponendo Dei verbo maximè ab Historicis commendatur. Cum per totam Italiam clarus esset, & celeberrimus

Bononia Neapolim ab **Alphonso** Seniore Aragoniæ Rege, vt Quadragesimali tempore conciones ibi haberet, accersitus est. Suo munere maxima cum laude perfunctus, ab eodem Rege quingentos aureos in subsidium Bibliothecæ, Bononiæ nouiter construendæ recepit.

Obijt hoc anno 1444.

Eius meminit Antonius Senensis in *Chronico Ord. fol.* 237. *&* 238.

Posteris reliquit plures conciones.

Anno 1448.

BARTHOLOMAEVS MVTINENSIS. Error irrepsit: nam modo vocatur Mutinensis, modo Ferrariensis. Fuit patria Mutinensis; sed Inquisitor Ferrariensis: vnus est igitur cum illo posito anno 1390. vt colligitur ex operibus editis. Deceptus fuit ab Antonio Senensi, qui in sua Bibl. fol. 42. ponit Bartholomæum Ferrariensem anno 1390. deinde folio sequenti 43. ponit Bartholomæum de Mutina anno 1448.

Anno 1456.

IACOBVS BRVXELLENSIS. Alijs de Anglia. Cum D.Thomas inSumma tantùm citet sua loca dicendo, vt supra dictum est, vel vt dicetur; Iacobus expressit Articulos, & quæstiones, & margini addidit. Quas citationes deinde integriores Antonius Senensis emisit.

Ita Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus Sacri fol.* 73.

IAIMVS, siue IACOBVS de Sancto Ioanne Hispanus, Cœnobij Cæsaraugustani peregrinatus est perItaliam. Reliquit *sermonum volumina*. Texuit Historiam Nauigationis S. Raymuudi. Barcinone circà hunc annum 1456.

Edidit alia plura.

Vincentius Blascus Lanuza *tom.* 2. *Historia Aragonia lib.* 5. *cap.* 39.

De eo Diagus *lib.* 2. *Historia Aragonia cap.* 17. *fol.* 125. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.* Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 470. *colum.* 1. *in calce.*

Anno 1459.

S. ANTONINVS CIVIS, & Archiepiscopus Florentinus. Huius opera annotationibus illustrauit Petrus Maturus Aruernus Gallus Soc. Iesu, quæ Philippus Tingius Typographus recudit. Quæ deinde Veneti etiã typis suis dederunt.

Chronicon in tres distribuitur partes, quarum prima continet res gestas ab ipso mundi exordio vsque ad Sylnestrum Pont. Max. secunda à S. Syluestro vsque ad Innocentium IV. hoc est ad annum Domini 1313. Tertia ab Innocentio IV. vsque ad Pium II. hoc est ad annum 1459.

Scopus operis est, vt ex ijs, quæ narrantur in historijs, homines discant in Mundo rectè versari, ac proinde sperantes à Domino beatitudinem, hanc denique consequantur. Ita Auctor ipse in prooemio.

Collectum est opus(vt ipsemet Antoninus fatetur) è Moysi, & reliquis veteris, & noui Testamenti Auctoribus.

E gestis, & dictis summorum Pontificum, quæ Gratianus exceperat.

Ex alijs Patribus.

Ex Eusebij Cæsariensis *Historia* Ecclesiastica, quam Ruffinus è Græco in Latinum conuertit, & ex duobus Ruffini libris eidem adiectis:

Ex Eusebij Chronico à Hieronymo conuersō in Latinum, & è supplemento eiusdem Hieronymi vsque ad tempus suum.

E Paulo Orosio.

Ex Augustino de Ciuitate Dei, cum declamatione Thomæ Anglici.

E Iosephi libris Antiquitatum Iudaicarum.

E Gregorij Magni dialogis.

E Suetonio, & alijs veteribus Historicis.

Ex Helinando in compilatione historiarum.

Ex Petro Comestore in historia scholastica.

Ex nostro Vincentio in Speculo Historiali.

Ex Ioanne Columna etiam dominicano, & ex alijs, qui exactam Chrono-

nographiam; & veriores historias ita accuratè non delibauerant. Hinc si aliquando impegit, excusandus est. Non enim habuit Chronographos, vel scriptores Ecclesiasticos absolutos, quos modò nos habemus, vt sunt Genebrardus, Onuphrius, Baronius, & huiusmodi.

CIRCA SVMMAM.

Hæc diuiditur in quatuor partes, & agitur.

IN PRIMA PARTE.

De Animæ genere, ac nobilitate.

De eius infusione in corpus.

De eius potentijs, quæ extrinsecùs operantur.

De Intellectu, & voluntate.

De Passionibus Animæ.

De Causis peccati.

De Peccato, & nocumento eius.

De Septemplici genere legum.

Initium est.

Quam magnificata sunt opera tua, Domine.

IN SECVNDA.

De Septem vitijs in specie, deque ramis eorum, ac inprimis de superbia.

De Simonia.

De Restitutionibus.

De Iuramento, & periurio:

De Voto, & transgressione voti.

De Infidelitate, atque eius generibus.

Incipit.

Confregisti capita Draconis.

IN TERTIA.

De Officio cuiuscumque hominis, cuiuscunque extiterit conditionis.

De Omni arte, atque vsu viuendi, quod opus prænotauit,

De Statibus hominum.

De Censuris, & excommunicatione.

De Septem Ecclesiæ Sacramentis.

Incipit:

Astitit Regina.

IN QVARTA.

De Septem virtutibus Cardinalibus & Theologicis.

De Gratia Spiritus Sancti in genere.

De Septem eius amplissimis donis.

His adiecit quadraginta sex sermones in laudem Beatissimæ Virginis.

Incipit;

Benedictionem dabit legislator.

In primũ caput Lucæ conflauit de Annunciatione, de Salutatione Angelica, de Cantico Mariæ vastæ prolixitatis volumen scholastica methodo, & stylo dispositum, quod posteà vltimæ parti suæ Summæ adtexuit.

Hæc ex Antonio Posseuino *in Apparatu Sacro*, ex Sixto Senensi, ex Michaele Pocciancio, & alijs loco proprio recensitis.

Anno 1460.

IACOBVS de THESSALONIA. In Libro de moribus hominum, deque Officijs nobilium, ac popularium ingeniosè argumentum è Scachorum, siue latrunculorum ludo desumpsit. Quo autem anno floruerit nec Antonius Senẽsis Lusitanus *in Bibl. fol.* 127. nec Antonius Posseuinus *tom.* 2. *fol.* 86. nec alij retulere.

Anno 1461.

B. IOANNES Neapolitanus. Hunc eundem esse cum illo, quem anno 1406. recensui puto. Ducor his argumentis: quia eadem nacti sunt cuncta, nomen, patriam, beatitudinis titulum, librum, & oratoriam de Sancta Catharina Senensi.

Anno 1465.

HENRICVS KALTYSEN Germanus. Alijs Kaltycen. Scripsit etiam Librum Sermonũ per Quadragesimam. Antonius Posseuinus. *in Apparatu Sacro tom.* 2. *fol.* 18.

IACOBVS AEGIDII Hispanus, Aragonensis, Magister in Theologia eruditissimus, ingenij, eloquentiæ, doctrinæque splendore illustris. Fuit Prouincialis Aragonensis. Ab Alphonso Aragoniæ Rege, cognomento Magnanimo, cui erat in paucis charus, Florentiam instante Concilio mittitur. Ibi doctrinæ suæ Eugenio IV. Summo Pontifici, Patribusque affluentem copiam fecit. Postea à Nicolao V. Põtifice Maximo Sacri Palatij Apostolici Magister anno 1452. fuit renunciatus. Ex mandato Calisti III. Pontificis Summi ann. 1456. *Officiũ de Transfiguratione Domini, quo nunc Ecclesia vtitur, concinnauit.*

Item librum de Sanguine Christi.

Præterea mandante eodem Summo Pontifice *Librum scripsit de veritate Conceptionis Beatissimæ Virginis*.

Vitam cum morte commutauit circa annum Domini 1465. sub Paulo II.

De eo Prima Pars Monumentorum Ordinis, Antonius Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 127. Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus Sacri fol.* 69. Alphonsus Fernandes *in Concertatione Præd:* Mea Chronologia ad annum 1456. Seraphinus Raztius, Ambrosius Gozzeus, Fontana *in Theatro part.* 2. *cap.* 5. *num.* 33. Olmeda *in Vita Martialis Auribelli Magistri Ordinis*, Lucarinus M. S. Plodius *part.* 2. *lib.* 3. Marraccius *in Bibl. Mariana p.* 1.

Calixtus III. Pontifex Maximus ob insignem victoriam, quam Christiani reportauerunt de Turcis in Hungaria die 6. Augusti anno 1456. Festum Transfigurationis instituit. In prælio illo interfecti fuere à nostris sub Duce Ioanne Hunniade XL. millia Turcarũ, Mahumetes eorum Imperator vulnus accepit in oculo, ex magnatibus dictæ gentis inter ceteros ceciderunt Basseus Asiaticus, & kurkutoam. Lege Iouium, Bonfinium decade 3. *lib.* 8. Dubrauium *lib.* 29.

RAPHAEL de PRONASIO. Antonio Posseuino *in Apparatu Sacro tom.* 3. Prouasius, siue è Prouasio. Extare autem alios tractatus (præter illum de Conceptione, & de proprio non habendo) in Conuentu Genuensi nostri Ordinis fatentur Antonius Senensis, & Posseuinus.

THOMAS HIBERNVS. Nescio an hic, vel quidam alius Thomas Hibernus scripserit doctissima Commentaria super Sacram Scripturam, quæ habebantur Romæ in Bibliotheca propè S. Marcum, charactere satis antiquo impressa in folio. Cum post diem iuissem ea empturus, inueni cum maximo meo mærore illa vendita fuisse ante paucas horas.

Anno 1466.

BARTHOLOMAEVS GAPVTVS Florentinus. Eius scripta recenset S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus 3. *p. historia tit.* 22. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro* hunc appellat Dominicum: Subdit Psalmum quinquagesimum magna cũ laude exposuisse coram Rege Bohemiæ. Refert quoque humanis cessisse Florentiæ die 20. Iulij anno Domini 1446. Quod falsum est: nam an. 1449. à Nicolao V. translatus est ad Ecceslã Coronensem in Græcia, cui per aliquos præfuit annos. Deinde Florentiam se recepit, vbi etiam dies plurimos superuixit. Fortasse fuit error Typographi, qui pro 1466. excudit 1446.

IOANNES BREHALLVS. Ioannes Brichallus Ordinis Prædicatorum, & Conuentus Ebroicensis recensetur ab Antonio Posseuino *tom.* 2. *Apparatus Sacri fol.* 124. quem dicit scripsisse *Tractatum de Auctoritate Confessiones audiendi concessa Religiosis*.

CONSTANTINVS Fabrianensis. Non Constantius, vt ibi mendosè. Fabrianensis, vel Fabriensis. Vitas illas delineauit, quod Chronicon Ordinis vocant. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 1. *fol.* 353. *post medium*.

Anno 1468.

IOANNES de TVRRE CREMATA. Scripsit etiam

Florem Theologiæ Ordine Alphabetico, qui habetur Altisiodori in Gallia in folio.

Commentarium ad Decretum Florentini Concilij de Sacramentis, & de vnione Græcorum. Expositionem Regulæ Diuæ Birgittæ, atque opus magnũ conscriptũ contrà statuta nõ nullarum Ecclesiarum, quæ eos arcebant, qui ex Hebræis nati Christo nomina dederant. Extant M. S. Vallisoleti in Cœnobio Ordinis nostri. Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus Sacri folio* 262.

Opusculum de Nuptijs spiritualibus animæ, & tractatus de Aqua benedicta M.S. conseruantur in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud Fr. Eucherium Bonettum Ord. Præd. Ita Antonius Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus Sacri in Appendice ad Bibl. fol.* 141.

Philippus Labbè *in Dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesiasticis to.* 1. *verbo*

verbo Ioannes de Turrecremata fol. 616. In nostra Bibliotheca (inquit) *duo exemplaria habemus longè vetustiora absque loco, & anno editionis in ipsis Artis Typographicæ incunabulis excusa.* Hæc Labbè.

Anno 1438. missus fuit ab Eugenio IV. in Germaniam cum Albergo Cardinale, Ioanne Archiepiscopo Tarentino, & alijs, pro componenda pace inter Pontificem, & Basileenses. Eratque iam tunc Magister S. Palatij. Anno 1439. ex parte Eugenij IV. præfuit Conuentui Bituricensi, vt notat Spódanus.

Alphonsus Tostatus Abulensis Episcopus, stupor mundi, & cuiusuis scibilis scientissimus discussor, qui præ multitudine doctissimorum voluminũ, vt sol in orbe refulget, cum iunior esset, euulgauit aliquas propositiones suspectas. Rem Spondanus sic narrat anno 1443. *num.* 10. *Senis, dum esset Eugenius Pontifex, Alphonsus Tostatus Hispanus Madrigale in Macceis ortus, posteàque Episcopus Abulensis, scriptorum mole, cognitione antiquitatis, memoria prodigiosa, multiplici omnium scientiarum, & artium eruditione, ad miraculum clarus, sermonis tamen elegantia minor, quam vt cum quouis antiquorum conferri possit: de quo meritò scriptum sit* (*à Bellarmino de Scriptoribus Ecclesiasticis*) *Hic stupor est Mundi, qui scibile discutit omne.*

Et quod magis est mirandum, tanta scripsit breuissimo tempore, cum non vixerit, nisi an. 40. quem & interfuisse tradunt Concilio Basileensi, ibique cum Ioanne Capreolo Tolosano Ordinis S. Dominici doctissimo Professore, & doctrinæ Sancti Thomæ egregio defensore, disseruisse. Hic igitur tunc iunior, necdum Episcopus Senis existens quando Eugenius aderat, Theses vnam, & viginti ex intima Theologia depromptas, disputandas cum proposuisset, in ijs locis aliquot offendisse, Eugenius edito Diplomate notauit: impugnauitq; dicato Opere Ioannes de Turrecremata Doctissimus ille Cardinalis Hispanus ex Ordine Dominicanorum, de quo sæpè superiùs facta est mentio. Contra quæ respondens Tostatus, Commentario, cui Defensorio nomen fecit, in Pontificum etiam authoritatem inuectus, iniuriusque præ studio tuendi sua, apparuit. Quæ verò accusabantur, hæ Prepositiones fuere. Primò: quòd assereret, etsi nullum peccatum cuiuscumque conditionis, & pro quocumque statu irremissibile sit; à pœna tamen, aut à culpa Deum non absoluere; nec aliquem Sacerdotem absoluere posse. Deinde quod diceret Christum non esse mortuum die 25. Martij, vt communis est sententia, sed die 3. Aprilis anno ætatis suæ 33. inchoato. De quibus *obtulit ipse schedulam, vt vocat, ipsi Summo Pontifici, quæ extat in fine primæ partis sui defensorij: qua quidem subijcit se determinationi Ecclesiæ & Pontificis, sed cum non obtinuit, quod petijt (ea est fragilitas etiam præstantiorum ingeniorum, vt cum eorum placitis resistitur, animi offensionem facilè concipiant) non potuit adeò genio imperare, vt non acerbiùs rem in Contradictores egerit.* Huc vsque Spondanus.

Placuit hæc ex historico graui exscribere, vt obmutescat Petrus à Valle clausa, qui falsò criminatur Dominicanos dicens nos ex liuore, vel odio insimulauisse variorum errorum Tostatum, qui tunc temporis causa visus est cadere. At de hoc non solum nostri Authores, sed etiam exteri plurimi luculenter.

Fuit Abulensis cum Dominicanis amicitia coniunctus. Refert Andreas Schotus Soc. Iesu *in Bibl. Hispanica*, & Aubertus Miræus *in Bibl. Ecclesiastica* Tostatum in Concilio Basileensi fuisse maximè delectatum familiaritate Ioannis Capreoli Monachi (vt Scriptoris illius verbis vtar) doctissimi. Veritas est conclusiones Tostati à Summo Pontifice damnatas fuisse ante impugnationes Cardinalis Turrecrematæ. Nec contrarium apud Tostatum in suo Defensorio legitur.

Huic à Concilio Basileẽsi adhuc Oecumenico, commissum est Reuelationum S. Birgittæ examen. Librauit eas doctissimus, & sapientissimus tunc Concilij Theologus, post Cardinalis, non populari, aut adulante trutina, sed æquo, seueriorique examine, nec minori erga Sanctam affectu. Tulit tandem suum de ijs iudicium, cui adeò de-

detulit sacra Synodus, vt eo referente, approbarit eas, vt claret ex præfixa eiusdem Cardinalis præfatis Reuelationibus Relatione.

Arsenius Belga Leodiensis, Monacus S. Pauli Romæ, Abbas Sanctæ Mariæ (vt dicunt) de Florentia scripsit Epistolam ad Ioannem de Turrecremata Cardinalem anno 1442. pro commendatione Regulæ Sancti Benedicti, quæ excusa, & præfixa est commentarijs in Regulam ab eodem Turrecremata.

Anno 1470.

GABRIEL BARLÆTTA, Apulus. Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. fol. 521. Gabriel Barleta, Neapolitani Regni Apulus, Ordinis autem Dominicani, Theologus, & concionator vtilis, cum floreret anno 1270. sermones ad Quadragesimam tom. 1. Ad tempora verò Aduentus, Ascensionis, Pentecostes, & dies Sanctorum Festos, altero spectantibus reliquit. Qui cum sæpè in lucem prodijssent, recusi sunt Venetijs anno* 1471. Hæc ille.

Rectè Auctor iste grauissimus Gabrielem concionatorem vtilem appellauit. Vtilitati enim, & profectui auditorum semper adlaborabat.

Quare summoperè miror Petrum à Valle Clausa Barletam impudoratæ blasphemiæ arguere: Tractans enim Gabriel (inquit) quomodò Samaritanam potuerit cognoscere, quod Christus esset Iudæus (dixit enim, QVOMODO TV IVDAEVS CVM SIS? respondet, Samaritanam cognouisse Christum esse Iudæum, videndo eum esse circumcisum. Super hæc satis inuerecundè obloquitur à Valle Clausa; à quibus puto reuerentiæ, honestatisque causa à esse supersedendum. Vt meum Comprouincialem blasphema vindicem à calumnia, adduco verba modestissimi, & pijssimi Ecclesiastici. Sic ille de Samaritana Christum alloquente. *Dixit ei mulier: Quomodo tu Iudæus cum sis, bibere à me poscis, cum sim mulier Samaritana? Quomodo cognouit ipsum esse Samaritanum? Respondeo, quòd triplici de causa. Prima ad habitum, quem portabat. Num. 16. Loquere filijs Israel, vt faciant sibi fimbrias per quatuor angulos palliorum. Hunc habitum Christus habebat. Secunda ratio, quia Nazaræus, in cuius capite nouaculum non ascendit; quia Nazaræi non poterant esse de alio populo, nisi Iudaico, vnde agnouit. Tertia ratio ad Circumcisionem; nullus alius populus erat circumcisus.* Hæc Gabriel. Non dicit ergo Barleta, vt peruersè imponit ei à Valle Clausa: Samaritanam cognouisse Christum esse Iudæum, videndo eum esse circumcisum. Hoc modo blasphemia esset. Resecatis verbis Petri impudoratis, dico ex allata sincerè Barletæ sententia apertè constare iuxtà mentem huius modestissimi concionatoris, Samaritanam agnouisse Christum esse Iudæum, suffragante quantum ad duo indicia, scilicet vestis fimbriatæ, & capillitij, oculorum ministerio, ex his duobus, quæ innituntur testificatione oculorum, illatione mentis, non beneficio oculorum, collegit esse Iudæum. Vidit igitur oculis vestem fimbriatam, aspexit sine tonsura capillos, & ex his intulit esse circumcisum. Itaque non oculo, sed illatione mentis.

Etsi possem innumera huius mentalis illationis exempla ex Diuina Scriptura adducere, ne tamen in re tam aperta Lectorem frustrà fatigem, apertissimum vnum adduco *ex 1. Reg. 17. num. 26.* Dauid pugnaturus cum Goliath, vt vidit gigantem è castris Philistæorum egressum minaci vultu, ac audaci voce vltimam perniciem intentantem exercitui Israelitico, qui ex aduerso, & coram stabat paratus ad pugnam; dixit confisus in Domino, ad viros, qui stabant secum: *Quis enim est hic Philistæus incircumcisus, qui exprobauit acies Dei viuentis?* Quod & bis repetiuit. At in quo nouit Dauid Goliathem esse incircumcisum? An aspectu oculi? Nequaquam: Erat enim Gigas tectus vndequaque veste. & armis, vt etiam Scriptura notat, *Loricà squammata induebatur 1. Reg. 17.* Ne qua nuditas probrosa posset eminere, & videri. In quo ergo, & ex quo agnouit esse incircumcisum? Ex consequenti; & per consequentiam; non oculo, sed mente. Ex eo enim quod vidit

vidit eum c... Philistinorum prodeuntem, vt manum conferret cum Iudæis, veste, & armis Philistinorum indutum, intulit apud se, quod foris protulit. Optimum enthimema. Est Philistinus: ergo est incircumcisus. Stabat consequentia: Non enim circumcidebantur Philistini. Pari argumento Samaritana, quæ oculo dignoscebat, ex habitu, & capillis intonsis Christi, ipsum esse Iudæum iudicauit, & mente intulit esse circumcisum. quia soli Iudęi circumcidebantur. Quam ob rem tantùm dixit Barleta, *Tertia ratio ad circumcisionem*; vt ostenderet opus istud fuisse rationis, non visus corporei. Dum per viam incedimus, mulierem agnoscimus obuiam. Sed ex vestibus, crinibus, &c. Pessimè igitur à Valle Clausa falsauit calumniaturus Barlettæ sententiam exscribendo: Respondet Samaritanam cognouisse Christum esse Iudæum, videndo eum esse circumcisum. Vbi fraudolento silentio præteriuit duas priores illius rationes, vt ex tertia solitariè cōsiderata, faciliùs præstrueret viam calumniæ. Cum enim ex præcedentibus esset deducta consequutio, nullo impellente, ruit ipsa proprio pondere, subtractis sibi, quibus stabat fundamentis. Dupliciter itaque falsauit verba Barlettæ; primò eradens quæ ille dixit: secundò proferens, quæ non protulit. Dixit Barletta tantùm: Tertia ratio ad circumcisionem. Petrus tacet *Tertia ratio*, & addit de suo: videndo eum esse circumcisum.

Præterea cognouit ad circumcisionem, quæ erat populi Iudaici, quasi character; sicut ille, qui Christianorum animis signaculū Baptismi imprimitur: Et licet vterque diuersis causis sit occultus, circumcisionis pro honestate baptismi, ratione subiecti, scilicet animæ, cui inest, spiritualis, inaspectabilis, tamen vterque aliquo signo fit manifestus, apud Iudæos, & Christianos, sicut Turcarum circumcisio cydare alba. Hæc est genuina mens Barlettæ. At à Valle Clausa vt criminetur Barlettam, profert, quæ pudor præcipit nobis tacere. Ita ferè omnes nostri.

Tandem sic obijcit contrà eundem. *Cum tractat, quare Spiritus Sanctus Christo iam per decem dies in cœlum subuecto, distulit descendere, & exoluere promissum Christi: causam enim refert F. Barlette Cyriacus, in dissensionem ortam inter Patrem, & Spiritum Sanctum, eò quod iste procrastinaret, & differret descensum, veritus tractari, sicut Christū conspicabatur tractatum; tametsi tandem (vt ait F. Barlette) Spiritus Sanctus statuit descendere alia forma, quàm humana, ne malè haberetur, sicut Christo sub humana forma contigerat. Itaque assumpsit formam spiritus vehementis, & ignis, vt indemnis, ac tutus veniret.*

Hæc effutit Petrus à Valle Clausa in Gabrielem Barlettam, tanti nominis Concionatorem, tantoque cum fructu verbum Dei disseminantem, vt adhuc vigeat ad perpetuum tanti viri decus, commune in Italia proloquium: *Nescit prædicare, qui nescit Barlettare.*

Mirabili arte à Barletta in illa Mystica Concertatione inter Patrem, & Spiritum Sanctum, notari tantùm, & configi induratam, & beneficijs insolescentem hominum prauitatem, qui interfecto Dei Filio, nondùm plenè exsaturatis in Deum odijs, Spiritum eius essent insecuturi, si inpassibili forma, sicut Filius, appareret in terris. Quid ibi ridiculi? Quid ibi sannis prosequendum? Quid enim non erat passurus Dei Spiritus à Iudæis, occiso Filio, si in forma passibili aduenisset? Huc vsque de Gabriele Barletta, quem ille in eius Præfatione scribens ad Thomam de Vio S.R.E. meritissimum Cardinalem, virum diuino ingenio appellauit.

THOMAS TOLETANVS. Scripsit etiam:

Super Sermones Geminiani Indicem.

Alium Indicem in Librum de Ludo Scachorum cuiusdam Patris Ordinis nostri:

Præter Indicem super Nicolaum de Lyra scripsit alium super Tractatum eiusdem de Differentia Bibliorum Latinorum.

Alium, qui incipit: Vidi Scalam.

Tractatus Innocentij Papæ est in Septem Psalmos Pænitentiales. Quare de-

re dele : *Scripsit super septem Psalmos*, *& appone*, *correxit*, *& typis dedit tractatum* Innocentij *Papæ super septem Psalmos*. Edidit alium:

Indicem ad Summam Alberti Brixiensis de Officio Sacerdotis.

Alium ad Librum prænotatum, Exempla Sacræ Scripturæ ad omnem materiam prædicabilem.

Hæc omnia ipse refert se scripsisse in Tractatu, quem Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ord. pag.* 251. refert se vidisse Toleti in Bibliotheca Conuentus S. Petri Martyris coniunctum cum Summa Alberti Brixiensis.

Hæc eadem Antonius Posseuinus exscripsit *tomo* 3. *Apparatus sacri folio* 314. *circa med.* è Lusitano nuper laudato.

CONRADVS ASTENSIS. Adde, Conradus Mondonus Astensis, de cuius Operibus lege Fernandez, & Franciscum Augustinum *in Chronico Ecclesiastico Pedemontano folio* 334.

THADAEVS VRBEVETANVS. Commentarium hoc extabat M. S. in Cænobio D. Dominici Venetijs. Ita Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ordinis pag.* 232. & Antonius Posseuinus *Tomo* 3. *Apparatus sacri fol.* 269.

Anno 1472.

PETRVS NIGER Germanus. Edidit quoque Librum ad Episcopũ Ratisponensem contra Iudæos:

De Conditionibus veri Messiæ.

Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tomo* 3.

Anno 1474.

BEATVS ALANVS de RVPE. Post septennem cum grauissimis tentationum conflictationibus, cum Dæmonum spectris, & verberibus luctam, Regina cœli, Deipara cum sacratissimis suis vberibus aliquando admouit. Virginei lactis fontes pleno ore, affatimque ebibit suauiter. *Cum enim* (ita rem narrat Coquetius *de Viscer. Matern. cap.* 5.) *ab hoste nulla ei quies toto illo tempore esset, semper tamen illi in corde esset, semper in ore Maria Deipara, vnica in quibusuis animorum procellis Cynosura: illa eiusce certaminis, nec tamen absque secreta ope, diu spectatrix, affulsit tandem, & quietis portum non solum sereniore sui fauoris radio Alano ostendit; sed & manu in illum induxit. Visa illi conspicuè est amantissima mater, ac primùm quidem post tot, tantosque illius gemitus, sæpiusque profusas vbertim lacrymas, sua vbera cælesti lacte grauida ei sugenda præbuit Tum post durissimum conflictum, continuumque toto septennio agonem, victori geminas coronas dedit, Rosarij vnã, annuli ex suis crinibus propria manu contexti alteram: quibus sanè, quæ Orbis colit Regum diademata, longè sunt inferiora*. Hactenus Coquetus. Lege Plodium, & alios.

Plures Ordinis Nostri Patrona, & Mater, Deipara clementissima dignata est hoc fauore.

Imprimis cum Sanctissimus Patriarcha Dominicus aduersus Albigensium hæresim acerrimè depugnaret, aliquando in proximam Tolosatibus syluam se recepit, ibique Augustissimæ cœlorum Reginæ (cui singulare est maledicti serpentis caput proterere, omnemque hæresim interimere, atque extinguere) opem, præsidiumque ardentibus suspirijs, multo lacrymarum imbre, triduana inedia, dirisque corporis castigationibus, carne sentibus propèmodum lacerata, varièque excarnificata, impensiùs est deprecatus. Adfuit tandem conspicabilis benigna Mater, iacentem semianimemque erexit, atque in virgineos acceptum amplexus fixo osculo dissuauiauit, castissimis vberibus appressit, largoque materni sui lactis haustu refecit. Quod ex ipsiusmet Virginis reuelatione refert *Beatus* Alanus *p.*2. *cap.*3.

Henricum Susonem clarissimum nostri Ordinis, Germaniæque lumen pari munere à Beatissima Matre Deipara donatum olim fuisset scribit Laurentius Surius, *eius Vitæ cap.* 20.

Inter præclara cœli munera, quibus lectissima Virgo Catharina Senensis, eximia omnium virtutum gloria toto Orbe celeberrima enituit, pasta est ab Angelorum Regina proprio lacte. Ita Ioannes Gauaston *Opere de Sanctis*

ctis Tertiarys Ord. Prædic. lib. 2. cap. 3. in fine. Quidam eum vocant Albanum; nonnulli Alarium. Trithemius inquit obijsse in peruigilio Assumptionis B. Virginis. Antonius Posseuinus *Tomo 1. Apparatus Sacri* ponit defunctum in Cœnobio suo Zuollensi anno 1464. Lusitanus *in Bibliotheca folio 2.* ait claruisse anno 1472. Nos verò diximus obijsse hoc anno 1474. Sixto IV. Pontifice Maximo, & Federico III. Imperatore.

Anno 1476.

MICHAEL FRANCISCI Insulensis. Marraccius *2. parte fol. 142.* recenset Michaelem de Insulis Belgam: deinde folio 145. ponit alterum Michaelem de Insulis Germanum. Idem facit Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ordinis folio 176.* vbi primò ponit Michaelem de Insula Picardum, cui attribuit.

Postillam super Cantica Canticorum.

Item Postillam super Danielem.

Et habetur in Conuentu nostro DD. Ioannis, & Pauli. Venetijs, & statim reponit alterum Michaelem de Insulis, quem ait scripsisse:

De veritate Confraternitatis Rosarij Beatissimæ Virginis Mariæ, Librum per modum Quæstionum Quodlibetalium, qui Coloniæ fuit excusus anno 1476.

Et multa alia.

Astipulantur prædictis Fernandes in Concertatione Prædicatorum, Antonius Posseuinus *Tomo 2. Apparatus Sacri folio 443. paulò post initium* primò ponens Michaelem de Insula Morinum, seu Picardum, & illicò Michaelem de Insulis.

At pace horum mihi videtur esse vnus, & idem, qui scripsit omnia hæc: Arridet sententiæ meæ Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.*

Anno 1480.

GVILELMVS BETHVS Anglus. Alijs scribitur hoc nomen Guilelmus; quem rectiùs putant Germani nonnulli, Guilhelmus esse scribendum, Germanum sapit: quare Germani per digamma Aeolicum pronunciant Vuilhelmus; alij verò scribunt Hilermus; siue item Guilermus. Bellicum creditur à quibusdam esse nomen, quo Galeæ nomenclatura continetur: quemadmodum apud nostrates, Galeatius, & aliud vetus Germanicum nomen, *Brennus.* Nos propter communiorem consuetudinem Gulielmus scribemus. Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro Tomo primo folio 605.* At ego Guilelmus. Alij Wilelmus.

Viuebat hic Bethus iuxta Posseuinum, *vbi supra folio 608. anno 1498.*

FRANCISCVS NERITONENSIS. Rectè Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro Tomo primo folio 502. post medium* notat inclaruisse anno 1490. sic inquit: *Franciscus Neritonensis, quæ Ciuitas est in Tractu Hidruntino Apuliæ iuncto, Ordinis Prædicatorum Patauij Professor Metaphysices publicus, scripsit quidem Quæstiones in Metaphysicam, quæ complanant viam ad Theologiam.* Claruit anno MCDXC. Hæc Posseuinus.

Cum igitur inclaruerit, teste Antonio Posseuino cum alijs, anno 1490. minimè licebit ambigere Præceptorem fuisse Thomæ de Vio Caietani S.R.E. Celeberrimi Cardinalis.

Anno 1481.

STEPHANVS PRIMVS, Caietanus. In Antonio Posseuino *Tomo 3. Apparatus Sacri folio 250.* apponatur, *Dominicanus.*

IACOBVS SPRENGER. His tribus libris abundè continentur concurrentia ad maleficia maleficiorum effectus, remedia aduersus maleficia, & modus procedendi, ac puniendi maleficos. Hic liber illustratus fuit à P. F. Raphaele Maffæo, de quo anno 1579. & impressus Venetijs anno dicto 1579.

Anno 1483.

DOMINICVS IOANNIS Florentinus. Meminit huius cum laude maxima Posseuinus *in Apparatu Sacro*, dicens: *Edidit heroico, & quidem grandiloquo carmine Historiam Florentinam, ad multa millia versuum,*

quam Florentino Magistratui inscripsit. Vitam quoque Beatissimæ Virginis Carmine heroico, cuius initium est:

Inclyta diuinæ præconia promere matris &c.

IOANNES COMVS. Hyacinthus de Parra in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S. eum facit Nouimontanum; & subdit claruisse anno 1512. in nostro Cœnobio Basileense, fecisseque Latina Philosophiam S. Gregorij Nisseni, & multa Opuscula Chrysostomi; vt constat ex Proœmio, quod Operi Nisseni præfixit. Verùm cum inter Italos adnumerauit Fernandes. Ceterùm ex Proœmio eius ad Summam Exemplorum constat fuisse Teutonem.

FELIX FABRI Germanus, Conuentus Vlmensis æquè magnus Theologus, & Historicus. Scripsit:

Peregrinationis suæ Hierosolymitanæ Librum.

Prætereà *Historiam Sueuicam*.

Viuebat hoc anno 1483.

Vindicatus est à nostratibus de probris Spondani *Tomo Peregrinat. ad annum* 1273.

Anno 1484.

HIERONYMVS FOROLIVIENSIS. Eius scripta in Cœnobio Nostri Ordinis Foroliuij extant. Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro Tomo 2. folio* 30. *circa medium*.

BAPTISTA de IVDICIBVS. Scripsit Dialogum de Religione: Ex Miræo. At puto eundem esse cum illo super Euangelia de duobus Discipulis. Non rectè idem Miræus Baptistam collocat *inter Scriptores Sæculi* 16. *cap.* 105.

Anno 1485.

MICHAEL à FVRNO. Primus. Collationes de Sanctis habentur M.S. in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud Eucherium Bonettum Ord. Prædicatorum. Ex Posseuino *Tomo 3. Appar. Sacri in Append. Bibliothecarum fol.* 141.

THOMAS MATTHAEI de SARDIS Florentinus. Perperàm Antonius Posseuinus *Tomo 3. Apparatus Sacri folio* 309. *circa medium* nunc Seruitam fuisse credit: At conuincitur verbis suis: subdit enim: carmine scripsit sub nomine Animæ Peregrinæ ad Magistratus, & Consiliarios Reipublicæ Florentinæ, opus in tres libros distinctum. Extat Archetypus in Biblioth. S. Mariæ Nouellæ Florentiæ, vbi & ipse obijt anno 1517. die 27. Octobris, & in Aede illa humatus. Conuentus S.M. Nouellæ est Ord. Præd.

Anno 1486.

NICOLAVS à BRIACHO. Antonio Posseuino *Tom. 2. Apparatus Sacri folio* 480. à Briatho.

BARTHOLOMAEVS SIBILLA. Impressum est Venetijs, anno 1575. ibidem 1582. apud Ioannem Bertranum, varijs cum additionibus Raphaelis Maffæi Veneti Ordinis Seruorum.

Iuxta relationem Antonij Posseuini *in Apparatu Sacro* viuebat anno Domini 1534. Prodijt idem opus Lugduni anno 1521. apud Iacobum Myt. Citat eum Martinus Delrius aduersus imagines Magorum fictitias *lib. 1. cap. 3. quæst.* 1. *Disquisitionem Magicarum*, & laudat.

Duo opponit Petrus à Valle clausa *Diatriba* 3. §. 50. nostris, & quòd exagitauerint reuelationes S. Birgittæ, & quòd Bartholomæus Sybilla non modò S. Birgittæ, sed etiam S. Catharinæ Senensis reuelationes ad purè humanas cogitationes reuocarit. Ijs ex suo Henrico Hasso argumentis adhibitis, *Decade 7. Peregr. quæst. cap. 3. ad* 6. quibus omnium planè Sanctarum Mulierum Reuelationes, depreciandas esse, apertè habeatur. Inanitatem earum ratiunculariun exsufflant Corduba *lib. 1. quæst.* 44. Vasquez 3. *Parad.* 17. *cap.* 6. & Martinus Delrio *lib. 4. Magic. Disquis. cap. 1. quæst. 3. sect.* 4. *Ego non hareo* (subiungit) *contentus intendisse digitum in hanc Cyriacorum de Sanctis mulieribus oblocutionem*.

Ad primam vt respondeam, referam oportet Ioanni à Turrecrematæ, qui fuit S. R. E. Cardinalis à Concilio Basiliensi adhuc Oecumenico,

co, commissum fuisse Reuelationum S. Birgittæ examen. Librauit eas do. ctissimus, ac sapientissimus tunc Concilij Theologus, post Cardinalis, & approbauit. Plurimi (vt ipsemet Turrecremata refert) in easdem conclamarunt, ipseque Cardinalis Baronius anno 604. num. 60. sic inueniatur de ijsdem effatus, eo quod dicta Diua lib. 4. cap. 15. afferat precibus D. Gregorij Papæ animam Traiani Imperatoris infidelis ab inferis liberatam, & in sublimem statum sublatam: *Veneror quidem (vt par est) Sanctas ipsas (Birgittam, & Matildem) ac colo: sed de Reuelationibus ipsis factis, vel potius ipsis adscriptis, ea dumtaxat recipio, quæ Ecclesia recipit, quam scimus non potuisse ista probare, quæ sunt adeò inter se pugnantia.*

Tradidit altissimam regulam magnus ille Theologus, atque Sanctus Archiepiscopus Florentinus 1. *parte Summæ tit.* 8. *cap.* 2. sic inquiens: *si dicis aliquos Sanctos habuisse reuelationem de huiusmodi, vt Sancta Birgitta, sciendum quòd aliæ Sanctæ, quæ claruerunt miraculis, vt B. Catharina de Senis, habuerunt reuelationem de contrario. Et cum etiam veri Prophetæ aliquando putent se ex reuelatione Spiritus Sancti aliqua habere, quæ ex se dicunt, non est inconueniens dicere, quod tales reuelationes non fuerunt à Deo, sed somnia humana. Exemplum in Nathan Propheta loquente ad Dauid 2. Reg. qui credebat sibi Spiritu Prophetiæ respondisse Dauid, & tamen non sic erat, vt postea patuit.* Ita Diuus Antoninus.

Larrea 2. *parte suarum decisionum* obseruat apud Sanctam Birgittam, & Maltidem quædam nondum dubia, sed etiam falsa, Samsonis salutem incertam, quam Apostolus ad Hebræos II. compertam testatur, & Traiani animam precibus Sancti Gregorij pœnis æternis exemptam, quod vix vlli Catholicorum credunt probabile, & quasi fabulam refutant Cano, & Soto.

Si citaueris Damasceni auctoritatem, & Angelici Præceptoris, dico à S. Doctore rem non probari, sed in gratiam Damasceni, cui erat addictissimus, se abstinuisse ab aperta censura illius asserti; eoque gratis concesso, docuisse, qua ratione, salua pœnarum Inferni æternitate, explicari possit.

D. Thomas 2. 2. *quæst.* 171. *art.* 5. regulam tradit, ad quam exigenda sit interpretatio eorum, quæ circumferuntur reuelationibus Sanctorum tradita: Bifariam enim diuina ait excipi: Primò allocutione Dei expressa, qua dignatus est Prophetas; eosque docuit fide diuina credenda; & huiusmodi sunt Prophetiæ Isaiæ, Ieremiæ &c. Vel occulto quodam sensu, & instinctu vix ipsis, qui diuina patiuntur, comperto. Et huius postremi Ordinis reuelationes magis incertæ sunt, nec illis adhærendum, nisi quatenus alijs fide certis conueniunt, & confirmantur. Atque hoc secundo loco reponimus Diuæ Catharinæ, Birgittæ, & huiusmodi reuelationes, quæ interdum ex præiudicatis opinionibus proficiscuntur. Quare liberum cuique est illis assentiri.

Franciscano cuidam, nomine Laurertio, hærenti, & anxio de quibusdam difficultatibus Theologicis, aspectabilem se præbuit Diuus Franciscus, & monuit, vt Sanctum Thomam consuleret, & sequeretur. Ita Basilius Augustinianus *in Apologia Academiæ Salmaticensis* refert ex Ioanne à Iesu Maria Carmelita excalceato libro de arte vitæ spiritualis. Hoc nihil habet alienum à vero; nec mirum à Sancto commendatum Sanctum Doctorem fuisse filijs suis, quem Christus, & Summi Pontifices summopere laudauerunt. Et nihilominus Alua, & alij ex Vvadhingo in hanc reuelationem acriter inuexerunt.

Reclamauit Bartholomæus Sybilla cum Baronio *Anno allegato* 604. *num.* 62. *Abeant igitur: nam commenta. Sileant prorsus inanes fabulæ, sepelianturque æterno silentio.* Sed viri pijssimi loquuntur de reuelationibus improbatis, vel non approbatis ab Ecclesia; & non de illo primo, vel secundo reuelationum genere. Ecclesia lapis est lydius, ad quem quæcumque huiusmodi non fuerint exagitata, primo flatu despuantur. Sunt mulieres vt

plurimum, corde deuotæ, sed natura debiles: Verùm putant, quodcumque illis pium videtur. Et vt imaginatione multùm pollent, non ita iudicio: quamobrem illusionibus, & deceptui eas peruias probat experientia. Nulla vmquam extitit hæresis, quæ mulierem non habuerit matrem, aut administram. A prima muliere insufflata à serpente processit verbum exstructorium nostræ mortis.

Pro tyrunculis ergo distingue triplex genus Reuelationis. Primi generis est reuelatio Prophetis, semper, & vndique vera; cuiusmodi diximus cum Diuo Thoma 2. 2. *loco nuper laudato* esse in Prophetis, in Debora, & Anna Prophetissa, de quibus dictum est: *Filij, & filia mea prophetabunt*. Secundi generis est reuelatio pia, & nulla superstitionis labe respersa; sed non infallibilis; vt in Birgitta, Matilde, Catharina Senensi, SS. Clara, Teresia, Monacha. Tertia denique est reuelatio falsa, & spuria, ex omni parte reprobanda, qualis in Prisca, Maximilla, & Philumene, quæ fabellis suis magnum illum Tertullianum erroribus inuoluit Montani. Et de his loquutus est Sybillanus.

IOANNES E TVRRE Venetus cōmendatur à morum vrbanitate, a litteris, à rectitudine vitæ. Cumque animi tot dotibus in sua præfulgeret Prouincia, nihil eo erat humilius. Scripsit:

In octo libros Physicorum.

Ita Sansouinus *lib. 3. Venetiarum circa annum* 1486. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.*

Anno 1488.

PETRVS KYRSLACKEN, ob indolis excellentiam in Ordinem à nostris fuit adscitus. In Religione doctior, & magis pius euasit. Deuotione, & ardore, quibus ferebatur in Dominum Cruci affixum, affectuosissimè scripsit:

De Domini Passione.

Viuebat hoc anno 1488. Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tomo 3. fol. 58. post med.*

Anno 1489.

FRANCISCVS COLVMNA Venetus. De eo sic Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tomo* 1. *folio* 494. *Scripsisse quidem materno sermone volumen eruditum, litterarium, & varium dicitur*. Consule Leandrum *l.* 4.

Anno 1490.

GVILIELMVS HAMERVS Nonesij ad Rhenum in Diœcesi Coloniensi natus est. Vixit in Cœnobio nostro Cramandensi, quod situm est in Sueuia. Eius Commentaria in Genesim excusa fuerunt Dilingæ apud Sebaldum Mayer anno 1564. Ab Antonio Posseuino *in prima Appendice ad Tomum* 1. *Apparatus Sacri* Humerius dicitur. Etsi Commentaria eius in Genesim prodierint dicto anno, nihilominus ipse attinet ad hunc annum. De quo Miræus *de Scriptoribus Saculi* 16. *cap.* 82. *non rectè*.

MARCVS PETRI SVCCHIELLVS. Hæc duo volumina asseruantur M.S. Florentiæ in Bibliotheca S. Marci. Alterum incipit: *Ductus est Iesus in desertum*. Alterum: *Paradisus terrestris*.

Viuebat hoc anno 1490.

Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus Sacri fol.* 386. *circa medium*.

PHILIPPVS BROMIERDVS, clarus Theologus, & orator scripsit.

Sermones per annum.

De Prædicabilibus item.

Viuebat anno labente 1490. Ita Antonius Posseuinus *in tom.* 3. *Apparatus Sacri fol.* 77. *sub initium*.

Thomas de Torquemada, latinè de Turrecremata, patria *Abulensis*, ex domo Salmantina, titulo Præsentatus, Lector casuum conscientiæ in Conuentu S. Thomæ Matritensi, tandem in Hispania Hæreticæ prauitatis Inquisitor Generalis, & Catholicorum Regum confessarius, vir fuit multæ eruditionis, & apud catholicos Reges tantæ authoritatis, vt (Historijs attestantibus) causa fuerit præcipua expulsionis Iudæorum à Regnis Hispaniæ.

Directorium quoddam pro Inquisitoribus, qui Sancti Officij munus exeque-

querentur vtilissimum. Lusitanus *in Bibl.* & Posseuinus *tom. 3. Apparatus Sacri fol. 312. & 313.*

Emanuel quoque Rex Lusitanus in gratiam Regum catholicorum Hispaniæ Ferdinandi Aragonensis,& Isabellæ, necnon ob exhortationes, & suasum P. Fratris Georgij Bagati sui confessarij nouum promulgauit edictum in Mauros, & Iudæos,vt è suo abscederent Regno. Spondanus *anno 1496. num.* 4. Lefeburè, Fernandes, & alij.

Cum doctissimus, atque pauperrimus esset, Magisterium in Sacra Theologia, & Archiepiscopatum Hispalensem pectore recusauit infracto.

Supra sex millia hæreticorum cremauit igne. Circa centum millia per salutares pœnitentias reconciliauit Ecclesiæ Orthodoxæ.

Iam longæuus composuit lingua Hispana.

Camino de la vida eterna repartido en dos jornadas. Salmanticæ apud Didacum à Cussio 1650. in folio.

Obijt anno 1498. Abulæ 18. Kalendas Octobris.

Post longum tempus, aperto eius sepulchro, odor quidam admirabilis emanauit.

Eius meminerunt Lusitanus *in Bibl. Ord. fol.* 251. *&* 232. Antonius Posseuinus *vbi supra*, Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 2. fol.* 254. *colum.* 2. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. m. s.* Spondanus *loco citato*. Lefeburè, Fernandes *inter Scriptores Ordinis*.

Anno 1491.

SIMON de BERTIS Florentinus. Diuersorium incipit: *Hic liber est ante me, donec intrem in Sanctuarium Dei*. Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus Sacri fol.* 221.

Anno 1492.

PETRVS RANZANVS, Siculus Panormitanus. Ipse etiam Ioannes Sambucus asserit orationes ipsius Ranzani haud editas asseruari apud se in sua Bibliotheca. Ita Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 3. *fol.* 64. *sub finem*.

Anno 1494.

AQVINAS SVEVVS. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 1. hæc habet: Aquinas, Ord. Præd. quoniam præter quædam Mathematica nescitur, an quidquam de rebus sacris scripserit, hic vix habere potest locum. At pace Posseuini præter librum de Proprietate numerorum, & alia mathematica, scripsit Sermones de Tempore, ac de Sanctis, variasque Epistolas, &c.

IOANNES PICVS, Mirandulæ, & Concordiæ Princeps, ob corporis,& animi venustatem Phænix appellatus obijt Florentiæ,& Bibliothecam suam Ordini nostro legauit. Ita Molanus in *m.s. Bibliotheca Sacra*, & Miræus *in Auctario cap.* 491. Vir ingenio, & doctrina (pro ætate) maximus: Vixit enim annos solum triginta tres. Quid, si hoc ingenium alijs triginta annis excoli potuisset? Omninò enim nihil ei defuit, nisi maturitas. Sic Bellarminus in Catalogo, & Miræus, vbi supra.

Varia scripsit, quæ edita fuerunt Argentorati, & Basileæ in folio annis 1573. & 1601. in officina Henricpetriana, hoc ordine:

Heptaplus, id est, de Dei Creatoris sex dierum opere libri septem, ad caput primum Geneseos.

Conclusiones nongenta, Romæ publicè ad disputandum propositæ, cum annos dumtaxat 24. natus esset, pręcipuos Theologiæ locos, & pleraque, in quibus Philosophorũ omnis labor, & studium cernitur, continentes.

Apologia aduersus eos, qui aliquot eius propositiones Theologicas carpebant.

De ente & vno opus, in quo plurimi loci in Moyse, Platone, & Aristotele explicantur.

De Hominis dignitate.

Regulæ XII. siue præcepta ad Christianæ vitæ institutionem, & spiritualis pugnæ arma XII. quibus adiutus homo possit vincere mundum,& tentationes.

Commentarius in Psalmum XV. Conserua me Domine, &c.

De *Christi regno*, *& vanitate huius mundi*.

In

In Ordinationem Dominicalem Expositio.

Epistolarum aurearum & familiarum liber vnus, in quibus eminent, quæ primo loco ponuntur ad Franciscum nepotem scriptæ.

In Apologiam disputationum libri XII.

In Platonis Conuiuium libri tres.

Elegia ad Florentiam, in laudem Hieronymi Beniuenij, &c.

Ioannes Franciscus ex Fratre Galeotro nepos in eius vita refert Patruũ ante obitum togam induisse Dominicanam. Quare à nostro Hyacintho de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis m. s.* refertur in Scriptores nostræ Religionis.

Anno 1495.

GASPAR FAGOL, Ilerdensis, doctrina, pietate, ac eruditione conspicuus, vt audaciam Iudæorũ, ac Mahumetanorum compesceret, Librum euulgauit,

Contra Iudæos, & sectam Mahumetanam.

Præterea *Librum alterum de Articulis Catholicæ Fidei, & Sacramentis Ecclesiæ.*

Diagus, Plodius, & alij.

Anno 1496.

HENRICVS INSTITORIS Germanus. Malleus Maleficarum prodijt Norimbergæ 1496.

Edidit etiam *Librum aduersus quosdam dicentes Eucharistiam adorandam esse sub conditione.*

Alterum *Tractatum aduersus dicentes ad quamlibet mutationem specierum sacramentalium cessare nouitatem Sacramenti.*

Viuebat hoc anno 1496.

Huius præter allegaros meminerunt Antonius Senensis Lusitanus *in Bibl. Ordinis pag.* 106. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 2. fol.* 18.

De Sauonarola videantur Petrus Malpæus Belga in Palma Fidei Ordinis Prædicatorum, & alij. Donec corrigãtur sunt etiã prohibiti hi sermones.

Sermo XII. in illud Exodi: Respondens Moyses, ait &c.

Concio Tertia in Octaua Epiphaniæ incipiens: *Ecce gladius Domini &c.*

Liber inscriptus *Dialogo della Verità.*

Exhortatio habita ad Populum incipiens: Hauendosi à fare.

Item in concionibus per totum annum Concio septima super Ruth, cuius initium est. Il lume naturale della ragione &c.

AP-

APPENDIX
AD CENTVRIAM QVARTAM.

Anno 1500.

ALBERTVS CASTELLANVS Venetus, Scripsit etiam. De *Virtutibus Moralibus*.

Ita Franciscus Ians. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. folio 30. circa medium*, qui ponit floruisse anno 1501.

BENEDICVS PAVLI. Liber Carminum de sua Conuersione ad Deum, est Italicus.

Item Italicus est de laudibus Hieronymi Sauonarolæ, cui nomen fecit *Cedrus Libani*, & incipit:

V dite, ò cieli il mio parlare &c.

Libri tres prænotati Fons vitæ incipiunt: *Fons vitæ apud te Domine*.

Chronicon incipit: *Sicut ex diuersis Chronicis*.

Plura etiam cecinit Carmina *de Virtutibus. De Donis*.

De Beatitudinibus. Quæ collecta in vnum inscripsit *Fasciculus myrrhæ*.

Horum omnium Opusculorum Archetypus *in Bibliotheca Gaddiana Florentiæ asseruatur*. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 1. fol. 220. in medio*.

AMBROSIVS TAEGIVS Mediolanensis. Accuratè etiam scripsit Vitam Beatæ Columbæ purissimis moribus Virginis nostri Ordinis Monialis, quæ miraculorum gloria Perusij floruit. De qua Consule Martyrologium Antiquũ Dominicanum, Lopez 4. *part. historia pag. 86.* Gauaston *cap. 59. pag. 282.* Plodium, Razium, Coquetium *de Viscer. matern.* pluribus in locis, & Elogia nostra in Religione Liliata.

MAGDALIVS IACOBI. Linea 12. Adamum Bopardum, alijs Bagardum.

Anno 1501.

NICOLAVS GERMANVS. Hunc Teutonicum vixisse (dicit Antonius Posseninus *tom. 2. Apparatus Sacri fol. 496.*) coniunctissimè cum Nicolao Arcilech etiam Teutonico, Patria Friburgensi anno 1355. Cui lubentissimè assentior; maximè cum Antonius Senensis Lusitanus tempus, quo vixerit, non recenseat.

Anno 1502.

N. N. GERMANVS, fortasse Coloniensis hoc an. contraxit ex Summa Magna, & diffusa Sancti Raymundi de Pennaforti Breuem sũmulam, quæ incipit hoc versu hexametro.

Summula de Summa Raymundi prodijt ista.

Et Coloniæ curauit excudi eodem an. 1502. Ita Philippus Labbe *in Dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesiasticis, verbo Raymundus*.

Ioannes Nannius, siue Annius. Hunc fuisse deceptum affirmant Volateranus *lib 14. Antropol.* Canus *11. de locis Theol. cap. 6.* Posseuinus *Bibliotheca Selecta lib. 16. sect. 4. cap. 1.* Antonius Augustinus *dialogo vndecimo Antiq.* Pineda *l. 7. de Salom. cap. 15. num. 4.* Miræus *de Scriptoribus Saculi 16. cap. 90.* Ioannes Goropius Becanus *in Originibus Antuerpianis*, Benedictus Pererius *ad Danielem*, Ioannes Mariana *lib. 1. cap. 7. Annalium Hispaniæ*, Ludouicus Viues, & luculentissimè *in Orbis Historia M.S.* Fr. Dominicus Marzucchi Vigiliensis Apulus S. Theol. Magister, & Prouinciæ nostræ S. Thomæ Ordinis Prædicatorum bis Exprouincialis dignissimus. Item Gaspar Varresius Lusitanus, cuius censuram Lusitanicam Andreas Schottus Latina ciuitate donauit, & Bibliothecæ Hispaniensi Francofurti 1608. editæ inseruit. Latinam verò Censuram, quæ diuersa est à Lusitanica, ipsemet Varrerius primùm Romæ publicauit, eamque suis typis Cimmeliani in Germania expresserunt

Ce-

Ceterum nullus, quod sciam, ante Petrum à Valle Clausa religiosissimum Virum falsarij nomine suspectum habuit:

Sixtus Senensis acerrimi iudicij cẽsor Annium vocat Theologum eximiũ, historiarum omnium, quotquot sint, vel fuerint, exactissima congnitione celeberrimum, antiquarium præstantissimum, & vetustissimum omnium rerum indagatorem, & inuentorem, admirabilem, cuius in Berosum Babylonium, Metasthenem Persam, Mathenonem Aegyptium, aliosque multos antiquissimæ vetustatis historicos, accurata commendant Commentaria, & in plures Scripturæ libros, vnde agnoscas Annium perfectam scientiarum Encyclopædiam habuisse. Hæc è Sixto Senensi.

Fateor Annium virum eruditissimũ Posteriores se decepisse, nam Ioannes Driedo, Nauclerus, Valerius, Anselmus, Ioannes Lucidus, Michael Medina, Sixtus Senensis, & alij ignorantes Annium fuisse deceptum, & ipsi decepti sunt. Supposititijs enim Auctoribus plerosque decepit Originum Italicæ, Galliæ, & Hispaniæ Scriptores, vt (præter iam recensitos) Ioannem Tarapham, Florianum Ocampiũ, Antonium Beuterum, Antonium Nebrissensem, Hieronymum Romanum, Augustinum Eugubinum, & alios.

Verùm ipse Annius deceptus ab Anterioribus fuit. *Nec mirum* (dicunt docti) *quod Berosum Metasthenem, ac Philonem Biblicum commentitios emiserit, putans veras, Malæ fidei laruatos Authores, bona fide, sed inaccurato examine, prælo commisit, noua Editione cudendos; vnde non falsationis, sed incuriæ arguendus. Quanta autem immineat difficultas, tutum se præstandi à simili prolapsione, probant exempla eorum, quos adduximus esse deceptos.* Quam sit difficile Scriptores legitimos à spurijs secernere, comprobat decretum Gelasij Papæ, qui sui Pontificatus anno tertio, Domini verò 494. Romanum Concilium septuaginta Episcoporum Romæ coegit ad fidem illibatè custodiendam, vbi & libros Canonicos, & legitimos discreuit ab apocryphis. Lucubrationes enim ferè innumeras, partim supposititias, partim apocryphas multi ex antiquis Patribus pro genuinis, habuerant.

Anno 1503.

IOANNES CAROLVS, *seu* CAROLI Florentinus. Scripsit (vt dixi ibi) vitas &c. Beati Ionnis Salernitani, qui fuit socius S. P.N. Dominici, Beati Aldobrandini Caualcantis, Episcopi Vrbeuetani anno 1272. creati, qui cum esset Vicarius Papæ anno 1272. Moniales Monasterij in Campo Martio concesserunt Ordini nostro Ecclesiam S. Mariæ super Mineruam, & ipse Aldobrandinus concessionem auctoritate Apostolica confirmauit. Obijt anno 1279. Pridie Kalendas Sept. Simonis Saltarelli, Archiepiscopi *Pisani* de quo anno 1342. col. 1. & sequent. Anno 1332. prædicat bellum contra Hostes Ecclesiæ anno 1335. Ludouicus Bauarus eum persequitur. Vghellus. Angeli Acciaioli Archiepiscopi Florentini, qui an. 1238. Episcopus Aquilanus creatur. Anno 1342. Florentinus anno 1348. Orator Reg. Neapolitani. Anno 1355. Abbas, & Episcopus Cassinensis.

Volumen Orationum, seu Concionum incipit: *Proposueram quædam.*

Tractatus super Psalmos pænitentiales ad Bernardum Godium.

Tractatus de senectute incipit: *Marcum Tullium Ciceronem.*

Videsis Antonium Posseuinum *tom.* 2. *Apparatus Sacri fol.* 130. in calce, qui dicit obijsse anno 1505. & puto in Fontana irrepsisse mendum ex incuria Impressoris, qui posuit 1550. pro 1505.

Ex Relatione Cœnobij Florentini S. Mariæ Nouellæ nuper mihi transmissa.

Opera ferè omnia eruditissima eius M. S. reperiuntur in illa Bibliotheca.

BEATVS ALDOBRANDINVS Caualcante Episcopus.

Ex eadem Relatione in eadem Bibliotheca reperiuntur M. S. dicti.

Sermones Beati Aldrobandini Caualcantis Episcopi Vrbeuetani.

Alijs de Caualcantibus.

THEOPHILVS PATAVINVS, vir

vir doctus, insignis præcipuè pietate edidit.

Compendium omnium Operum Hieronymi Sanonarolæ Ordinis Prædicatorum. Asseruatur M. S. in Bibliotheca Rhegiensi in Gallia Cisalpina apud Eucherium Bonettum Dominicanum.

Ita Antonius Posseuinus *tom. 3. Apparatus Sacri in Appendice ad Bibliothecas fol.* 141.

Anno 1504.

VINCENTIVS GIACCANVS Glugiensis. Item multo labore Tabulam Bergomensis ornauit, & accreuit. Ita testatur ipse in Frontispicio, & in Proæmio editionis Lugdunensis 1539.

Consule de eo Fernandem, Hyacinthum de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.* qui eum confundit cum Vincentio Giachari etiam Glugiensi, de quo anno 1537.

Anno 1506.

VINCENTIVS BANDELLVS de Castro Nouo. *Exposuit etiam Constitutiones Sanctimonialium Nostri Ordinis.*

Præter hæc Regulam, & Priuilegia Fratrum, & Sororum.

De Pœnitentia Ordinis S. Dominici.

Adiecit Instructionem Officialiũ Fratrum Ordinis nostri.

Item Formularium Electionum, & Cõfirmationum Priorum.

Modum denique celebrandi Generalia, & Prouincialia Capitula, quæ Lugduni edita sunt apud Ludouicum Martinum anno 1515. Antonius Posseuinus *tom. 3. Appar. Sacri f. 349. in fine.*

ANTONIVS GENEBRADA, Barcinonensis, Sacra Theologia, & politiori litteratura peritus, è Latino transtulit in Castellæ sermonem El Boetio de Consolacion, ò Vergel de Consolacion. Hispali apud Ioannem Varela 1511.

Huius meminerunt Bibliotheca Hispana Nicolai *parte prima folio* 95. *colum.* 2. circa medium, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptor. Ord. M. S.*

Eundem laborem subijt noster Albertus de Aguajo, de quo anno 1530.

Anno 1511.

FOlio 230. *col.* 1. *linea* 45. *Esse in faciem.* Corrige. *Ecce in faciem.*

Ibidem col. 2. *linea* 31. *Nemius.* Corrige; *Nerius.*

Anno 1513.

MATTHAEVS BANDELLVS. Cum varias Orationes varijs de argumentis scripsisset, eam præcipuè laudant, quam pro gratiarum actione ad Senatum, Populumque Firmanum habuit. Extabat in eius Ciuitatis Archiuo. Ita Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 417.

MICHAEL SARAVETIVS. Petra Santa Oppidum est in Etruria. Romæ in Gymnasio Sapientiæ publicè quoque professus est Metaphysicen.

Quæstio de Analogia Entis.

De Vniuersalibus,

De Primis, & Secundis Intentionibus prodierunt Romæ anno 1515. & Perusiæ anno 1516.

Tractatus de Insolubilibus;

De Causalitate Primi Principij;

De Principio Indiuiduationis;

De Subiecto Philosophiæ viderunt lucem Romæ 1517. Viuebat anno 1512.

Ita Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 446. *circa medium.*

CYPRIANVS BENEDICTVS. Quatuor Tractatus citat Bellarminus, quos Iulio II. & Leoni X. Romanis Pontificibus dicauit an. 1512. & 1513. & Romæ fuerunt impressi. Simlerus in Epitome Bibliothecæ Gesneri apud Philippum Labbe *in Dissertatione Historica de Scriptoribus Ecclesiasticis addit Tractatum de non mutando Paschate*, & vocat eum Cyprianũ Venetum cum V. more Hispanico confundente V. cũ B.

Anno 1514.

FELIX FABRI Vlmensis Germanus. Hic iam positus erat in hoc loco, quare superfluè reponitur in Appendice 1483. ob id expungendus ex altera sedium.

GVILELMVS GALLICVS. An, hic sit alter ab illo recensito an. 1248. *col.* 1. anceps est, maximè cum Posseuinus non exprimat quo hic claruerit an.

Ioannes Maria Cangianus, Tuscus, Congregationis Sancti Marci Florentinæ, Sauonarolæ discipulus, Leoni Decimo in paucis charus fuit. Litteris, & candore floruit vitæ. Ob quæ merita ab eodem Summo Pontifice Congregationis Vallis Vmbrosæ Generalis Abbas, vt Monachos illos in pristinum regularis obseruantiæ nitorem reuocaret, institutus est.

Gesta prædicti Pontificis Maximi carminibus elegantissimè panxit, quæ & eidem Leoni circa hunc annū 1514. qui Pontificatus sui erat secundus, dicauit.

Anno 1515.

IOANNES REYNARDVS, Gallus, Conuentus Diensis (quæ Ciuitas est in Delphinatu in Gallia. Emicuit litteris, & morum integritate. Destinauit Bibliothecæ.

Sermones Quadragesimales.

Præterea *de Peregrinatione humani Generis librum*, qui passus est prelum Lugduni apud Simonem Vincentium anno 1515.

Ex Antonio Posseuino *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 244.

Anno 1516.

IOANNES PALIZ, natione Germanus, magna eloquentia fretus, & litteris, in procuranda animarum salute maximè insudauit.

Libros duos Sermonum, quos dixerat è suggestu, impressit. Alterum Latinum Hermanno Coloniensi Archiepiscopo: Alterum Germanicum Ioanni, & Friderico Saxoniæ Electoribus cōsecrauit. Hos anno 1516. Lipsiæ Martinus Lansberg excudit. Eos autem prænotauit.

Cœli Fodinam. Cum enim aliquando demoratus esset in Oppido Sneberge, quod Montem niuis appellant, vbi sunt fodinæ, inde eius Scriptionis, & Inscriptionis accepit occasionem.

Ita Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 234. & 235.

IACOBVS MARTIANVS Italus. Vir prius, prudentia, & religione illustris. Scripsit:

Vitam Beatæ nostræ Luciæ Narniensis. Ferrariæ 1516.

De eo Ferrerius *in notis* 17. *Kalend. Decembris*, & Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Script. Ord. m. s.*

Hæc Virgo Ferrariæ à S. Patriarcha Dominico, cælis delapso habitum nostrum accepit. Coquetius *de Vis. er. Matern. cap.* 7. Ferrariæ eius corpus editiore loco conditum est, habuisse impressa Christi stigmata; tradunt ThomasBozius *de signis Ecclesiæ lib.* 15. *signo* 59. Coquetius *vbi supra cap.* 18. Profluente ex eis sanguine exanimis à puero Iesu, & D. Virg. refouetur ibidem, & alia plura lege apud nostros.

Anno 1517.

DIDACVS DE ASTVDILLO Hispanus. Fortè ex Oppido, quod est Diœcesis Palentinæ. In Ordinem nostrum in Diui Pauli Pinciæ Vrbis Conuentu. Scripsit etiam:

Super duos libros de Generatione.

Huius Opera sunt edita, quædam verò vsque ad hunc diem inedita in Bibliotheca Gregoriani Collegij eiusdem Vrbis, cuius studijs præfuit, asseruantur.

Videmat typis *Liber de modo intelligendi Sacram Scripturam.*

Super Euangelium Diui Matthæi.

Et Super Diui Pauli Epistolas ad Romanos, & ad Hebræos Commentaria.

Præter citatos loquuntur de eo Bibliotheca Hispana Nicolai *tomo* 1. *fol.* 206. Antonius Senensis Lusitanus *in Bibliotheca Ord. fol.* 128. *verbo Iacobus de Astudillo* Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro tomo* 2. *folio* 52. *sub initium eodem verbo Iacobus de Astudillo.*

Alter Didacus de Astudillo ponitur à Bibliotheca Hispana vbi supra, & dubitat an sit diuersus à primo. Hic vel idem, vel alter composuit:

Introduccion de la Sabiduria; ex Ludouici Viuis latino libello, necnon ex Plutarcho.

Tratado de como se a de refrenar la ira.

Tratado como se an de auer los Casados.

THOMAS SARDIS. Hic non est diuersus à Thoma Matthæi de Sardis Florentino, de quo anno 1485.

An-

Anno 1518.

CONRADVS KOELINVS. Confutatio, seu Euersio Epithalamij 1527. differt ab Opere contra Lutheri nuptias libris quatuor 1530. Tubingę.

Obijt anno 1536. Ita Miræus *de Scriptoribus Saculi XVI. cap.* 45.

ANTONIVS A PENNA, Librum Epistolarum Sanctæ Catharinæ prænotauit:

Las Epistolas, y oraciones de la Bien auenturada Virgen Santa Catalina de Sena del Orden de Predicadores. Compluti apud Arnaldum Guilielmum Brocar 1512. in folio.

La vita de la misma Santa Bienauenturada, y de otras Santas Virgines de la Orden de Santo Domingo. Salmanticæ apud Petrum Lasso anno 1588. in 8.

Dedit præthereà primus foras Ricoldi eiusdem Ordinis nostri Theologi:

Librum contra Legem Saracenorum, quem (verba ipsius Antonij sunt) *de sub modio eduxit*, arteque impressoria communicauit.

Loquuti sumus de Ricoldo an. 1306.

Edidit etiam: *Vida de Soror Iuana de Orbieto, y de Soror Margarita del Castello.* Medinæ Campi apud Franciscum del Canto 1569. in folio. Comprehenditur iam in superius commemorata Catharinæ, & aliarum vita. Bibliotheca Hispana Nicolai *tomo* 1. *fol.* 117. *col.* 1. *&* 2.

Beata Margarita de Castello, cuius festum celebratur ex diplomate Clementis Decimi Pontificis Maximi regnantis in tota nostra Sacra Religione, cæca à natiuitate reijcitur à parentibus. Theologiæ, sacramque litterarum tantam peritiam diuinitus est adepta, vt præstantes Theologos redegerit in stuporem. De hac plurima lege apud Ioannem Gauaston, Castillum, Coquetium *de Viscer. Matern.* Breuiarium Dominicanum, & alios nostros.

Anno 1519.

SANCTVS MARMOCHIVS. Corrige *Sanctus Marmochinus.*

Dialogus de Tempore incipit: *Quid est mensura?*

Tractans de Festis Mobilibus, quidque sint ipsa Mobilia patefacit. Posseuinus *tom.* 3. *Apparatus sacri in Appendice folio* 387.

LVDOVICVS de VIVALDIS. Alijs Ioannes Ludouicus Viualdus. In libro, quem Reale Opus inscripsit, extant etiam *Epistola de repellendis tristitia causis.*

Epistola ad Vladislaum Bohemia, atque Hungaria Regem.

Liber de laudibus trium Liliorum, quę sunt Gallorum Regum insignia.

De *Magnificentia Regis Salomonis.* Tractat hic num Salomon *saluus sit, vel damnatus?*

Liber de Causa Contritionis, prodijt Lugduni apud Stephanum Gueynardum 1512. & alibi pluries.

Eius etiam meminerunt Antonius Posseuinus *tomo* 2. *Apparatus sacri folio* 213. *circa med.* Fontana *in Monument. Dominicanis anno* 1519. & alij.

Anno 1520.

MARCVS VVEIDAS, de quo anno 1570. Ioannes Licheuez, & Ioannes à Numburg in tota Saxonia Magistri clarissimi, necnon Concionatores famosi in Lutherum, & Lutheranas suas hæreses diffundentes, infracto pectore cùm verbo insurrexerunt, tum scripto.

IOANNES DIETEMBERGIVS. Iuxta Miræum *de Scriptoribus sæculi* 16. à natali diœcesis Moguntinæ Vico sic dictus, diu tamen Francofurti nostris sacras litteras tradidit, vbi iampridem nuncupauerat sacra vota. Scripsit præter allata:

De Diuortio.

Contra eundem Lutherum de Votorum Monasticorum emissione.

E viuis excessit Moguntiæ 1534. in nostri Ordinis Aedis medio choro humatus. Miræus *de Script. sæculi* 16. *c.* 41.

Hæreticæ prauitatis fuit Inquisitor apud Rheni, & Mosellę Confluentiam.

Postilla, quam super Euangelia totius anni scripsit vberem, & Germanicam, anno Domini 1583. Coloniæ prodijt. Edidit etiam:

Librum de Præceptorum, & Consiliorum discrimine.

Ex vulgata editione vtrumque Testamentum in Germanicam linguam convertit, ne quis in laqueos versionum hæreticarum impingeret.

Sacrificium sacratissimum propugnando contra Lutheranos edidit librum, quem inscripsit *Phimostomon*, siue *Confutatorium Scripturariorum* (ita enim appellabat Lutheranos) *& frænum Lutheranorum*, Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom. 2. fol. 167.*

ZANOBIVS ACCIAIOLVS Florentinus. *Contra Heroclem*. Corrige; *Hieroclem*.

FELIX ETRVSCVS Pratensis. Prodijt Psalterium Venetijs, deinde in Germania. Franciscus Titelmanus in Expositione Psalmorum frequenter hanc versionem citat.

Trastulit quoque *librum Iobi*.

Obijt Centenarius die quinto Nouembris anno 1559.

Fallitur Posseuinus *tom. 1. Apparatus Sacri* referens hunc Augustinianum fuisse.

Anno 1521.

ISIDORVS de ISOLANIS, vel Isolanus. *Libros quatuor dictos de Mundi* æternitate contra Auerroistas edidit Papiæ anno 1513.

Summam quadripartitam de Donis S. Iosephi; Adriano Sexto Pont. Maximo inscriptam edidit Papiæ an. 1522. apud Iacobum Paucidrarium.

Anno 1523.

SYLVESTER MAZVLENSIS, Prierias. Insimulatur figmenti circa liberationem Comitis Prouinciæ à captiuitate, qua apud Aragonios detinebatur, factam interuentu Beatæ Mariæ Magdalenæ. Narrat Prierius in Rosa Aurea *tract.* 2. Sermone in Feriam V. Octauæ Paschatis. Hæc est, historia breuiter. Carolus nauali pugna cum Rege Aragonum congressus sub annum 1279. vincente Aragonio, captiuus Barcinonem ductus est, & duro carceri mancipatus, cumque indubitatam mortem opperiretur, monitus est à F. Guillelmo de Tonais Ordinis nostri, qui ei erat à sacris confessionbus, vt Beatam Magdalenam, quæ in Prouincia Salyum ipsi Carolo subdita prædicauerat, & in specu ad S. Maximinum trigenariæ pœnitentiæ solitaria perfuncta labore obierat, in Patronam assumeret, eique causam suam, & libertatem commendaret. Dictum factum. Et ecce pridie festi B. Magdalenæ, apparens Carolo per noctem, Beata, vt se sequeretur admonuit; cumque aliquantulum progressus Carolus sibi videretur, audiuit de eo sciscitantem ductricem suam, vbi eum se esse crederet: Illo respondente, intra muros Barcinonenses. Falleris (inquit) nam non nisi vna Leuca abes Narbone; & supra triginta leucas iam emensus, calcas Terram tibi subiectam. Respondente Carolo, & quid pro tanto beneficio posset referre; respondit Sancta. Latent in S. Maximini ora, reliquiæ meæ. Tu eas honorificè colloca, & Fratribus meis Ordinis Prædicatorum Religiosis aceruandas committe, assignato censu annuo pro centum Fratribus, vt semper ibi vigeat studiū Generale. Sic fata Magdalena disparuit, Et Carolus eo ipso loco Crucem figi iussit, cui hodieque nomen est CRVX DE LEVCA: moxque super Gabellas Niciensis Ciuitatis, & alias, præscriptum annuū censum Fratribus Sanmaximitanis constituit, & duodecim Cœnobia nostri Ordinis in Neapolitano Regno erexit.

Multi de Carolo per Magdalenam liberato narrationem, & translationem Caroli adeo subitam, & commendationem Fratrum, ac pinguis redditus præscriptam à Magdalena assignationem negant. Carolum autem ad suos inita pace cum Aragonio, liberum remeasse absque miraculo, vt exploratum habent.

Nihilominus Syluester anno 1497. dum deuotionis causa sacras D. Magdalenæ reliquias veneraturus ad S. Maximinum accessisset, sibi hoc narratum refert, & fatetur Chronicam se huius Historiæ reperisse. *Carolus Rex Siciliæ secundus, & Comes Prouinciæ &c.* Totumque miraculum, vt vulgò narratur, describit ex illa Chronica (verbum est Syluestri) quæ adhuc asseruatur in Archiuis S. Maximini manu-

nuscripta, & incipit; *Mirabilis Deus*.

Hæc retulit Syluester, & eius Relatio est verissima. Quod nondum confirmat Chronicon allegatum, sed præter rationes, & Authores pro miraculo militantes, præualet populorum pius, communisque consensus. Quid dicam de duodecim Conuentibus ædificatis, qui præualent mille Historicis? Primum Cœnobium constructum fuit Brundusij iuxta plateam principem sub titulo Sanctæ Mariæ Magdalenæ in cuius porta maiori *Carolo II. Andegauensi extat: hoc Cenobium &c.* Ad similem formam elaboratum est templum Sipontinum sub eodem titulo S. Mariæ Magdalenæ, & cum eadem inscriptione, Item Barolitanum, at hoc deinde sub eodem titulo eiusdem Sanctæ bellorum causa foris translatum fuit in Vrbem iuxta plateam cum eisdem gratijs, redditibus, ac priuilegijs Hæc de Prouincia mea, in qua asseruantur præfatæ Relationes, in reliquo ambitu Regni erecta fuerunt nouem alij Conuentus eandem ob causam. In singulis ferè allegatas conseruamus Relationes, quibus præstanda est maior fides, quàm mille, & amplius Historicis, qui sæpius primum sequentes hallucinati decipiuntur ab vno. Epitaphia, lapides, instrumenta quis inficiabitur præualere Scriptoribus, exceptis tamen diuinis? Remitto Petrum à Valle Clausa ad P. Ribadeneiram Societatis Iesu scriptorem satis cordatum, qui vitam Sanctissimæ Pænitentis attexens, vbi hanc Historiam de liberatione miraculosa attingit, ijsdem planè circumstantijs inuolutum, veluti veram, ac certam amplectitur. Hæc veritas in eandem mentem attraxit numerum Caussinum sodalem Societatis scriptorem elegantissimum, & maturum. Restat igitur illibata historica fides Syluestri, qui fuit grauissimus vir Magister Sacri Palatij, Author Summæ Syluestrinæ, Conflati &c. & primus, qui ex Italia pro Sancta Romana Ecclesia scripsit aduersus Lutherum.

Primus scripsisse aduersus Lutherum dicitur ab Onuphrio Panuinio in Chronico Ecclesiastico, ab Antonio Posseuino *tom.* 3. *Apparatus Sacri fol.* 219. & ab alijs. Liber autem ipsius prænotatur,

Errata, & Argumenta Lutheri detecta, & repulsa. Eum dicauit Leoni X. Pontifici Max. editusque fuit in Vrbe anno 1520.

Præter Commentaria super 4. libros Sententiarum, redegit etiam quatuor Capreoli libros, in Compendium, idque emisit in lucem. Item scripsit ad quatuor eiusdem Capreoli libros, Additiones, quibus præcipuè docet quid de vnaquaque conclusione alij senserint. Ita refert Posseuinus.

Dictus Libellus Exorcismorum prodijt Bononiæ an. 1573. apud Simonem Rubeum, siue Rossium.

Summa de peccatis &c. recognita iterum prodijt Antuerpiæ anno 1580. & 1583. Venetijs apud Alexandrum Gryphium an. 1584.

Liber de immolatione Agni Paschalis excusus fuit Mediolani anno 1509.

Aurea Rosa est volumen sermonum è rosis, & floribus Patrum, atque Doctorum concinnatum, primùm excussum est Venetijs 1524. apud Melchiorem Sessam. Deinde ibidem an. 1569. apud Iacobum Sansouinum &(vt diximus) alibi pluries.

Præter hos sermones, scripsit (vt tactum est ibi tres alios libros sermonũ, scilicet,

Librum quæstionum sexaginta nouem ad Euangelia Dominicalia totius anni.

Alterum quæstionum, siue casuum impertinentium num. 65.

Sermones de Sanctis, & dicti quatuor libri simul prolati sunt Bononiæ anno 1503.

Opus de Strigibus, & de Dœmonum mirandis, Romæ primùm apud Antonium Blandum anno 1521.

Conflatum, in quo octennium (vt ipse testatur) insumpsit in duo volumina partitum vidi: Antonius Posseuinus in quatuor.

La Somma per li Confessori. Muta: *Il Sommario per confessarsi*.

IOANNES Cagnatius, Ligur, Tabiensis. Hæc familia illinc deuenit sub Octauio Farnesio Duce Parmensi, Placentiæ, &c. ac Principe Altamurano, Margaritaque Austriaca Coniuge Altamu-

tamuram, vbi nunc elatent D. Marcus Aurelius, & Canonicus Lucas Cagnatij vtriusque iuris periti. Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol. 151. Quam Summam item nonnulli non leuiter docti SVMMAM SVMMARVM nominant*. Hæc ille.

Anno 1525.

NICOLAVS è FINALI. Oppido propè Mutinam. Eius, & Monilij meminit Antonius Posseuinus *tom. 2 Apparatus Sacri fol.* 485. Sed Ordinem Prædicatorum haud expressit.

IOANNES HVRTADO de Mendoza, Salmanticæ professus, vir Apostolicus, & doctissimus, insignibus prærogatiuis ornatus, reuerentia, & obsequio in doctrinam nostri Angelici Præceptoris illectus scripsit;

Commentaria Marginalia in Primam Secundæ illius.

Item *Hispanicè Historia de la Santissima Imagen de N. S. de Atheca.* Matriti 1604. in 8.

De eo Scripserunt Fernandus del Castillo *tom. 2. Histor. Ord. lib. 2. à cap. 22.* Zepeda *in Historia S. Mariæ de Atheca cap. 23. & 24.* Bibliotheca Hispana Nicolai *part. 1. fol. 544. col. 1.* Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Dominicanis M. S.*

Anno 1527.

IACOBVS HOCHSTRATVS. Optimè Antonius Posseuinus *tom. 2. Apparatus Sacri fol.* 77. post medium habet. *Iacobus Hochstratus (Antonio Senensi Hochstratanus) Coloniensis, Ord. Prædicatorum, & olim Conuentus Coloniensis Prior, scripsit contra octo Lutheranorum blasphemias.*

De Fide, atque Operibus,

De Purgatorio.

Librum de libertate Christiana contra Lutherum.

Margaritam Philosophiæ moralis,

Apologiam ad Cabalæ destructionem contra Ioannem Reuclinum.

Librum contra sacerdotes concubinarios.

Alia multa contra Hæreticos. Quorum pleraque Coloniæ prodierunt anno 1525. quo tempore ex hac vita decessit. Hæc Posseuinus. At memoria (vt hominum est) excidit folio 206. sub initium, vbi eum Ioannem appellat, ac subdit: *eum vixisse ann. 1515. & Apologiā pro Sacerdotibus, & ad Cabalæ destructionem edidisse*, vt scribitur in Catalogis. nihilominus profitetur ei, & Patriæ illius, & loci, atque Typographi, ac librorum eius qualitatem ignotam esse.

VINCENTIVS MAYNARDVS. Vita S Antonini prodijt Lutetiæ anno 1526. & à Surio edita fuit.

Miræus *de Scriptoribus Sæculi 16. cap. 45.* ponit eum Clementis Septimi iussu scripsisse hanc vitam, quam (vt diximus) Surius edidit. Addit præterea eum viuere desijsse Romæ anno 1537. At error est præli.

Anno 1528.

FRANCISCVS de SYLVESTRIS Ferrariensis. Impetitur Auctor hic gloriosus circa species Sacramentales: Hic inter Theologos acutissimus ad 4. contra gentes *cap. 66.* hæc habet: *Dicendum quòd sicut in ipsa consecratione substantia Panis in corpus Christi miraculosè conuertitur, ita miraculosè accidentibus confertur quòd subsistant, quod est proprium substantiæ, & consequenter quod omnia possint facere, & pati, quæ substantia posset, si adesset, & hoc sine nouo miraculo.*

Sic Aduersarij contra eum. Ferrariensis tenet, quando ex speciebus sacramentalibus putrefactis generantur vermes, manere quantitatem specierum cum sola substantiali forma vermis adueniente, nullam autem ibi materiam primam reperiri; atque adeo existimat, vermes illos differre specie à ceteris vermibus. Quod se habere putat ex D. Thoma ibi, *& ex 3. part. quæst. 77. art. 5. & in 4. dist. 12. quæst. 1. art. 2.*

Verùm doctrina Ferrariensis hæc est: sicut forma vermis poterat educi de materia, poterit & ibi educi de quantitate, quæ ex vi primi miraculi subit vicem materiæ.

Maxima gaudet probabilitate hæc Ferrariensis opinio, habetque nō leue fun-

fundamentum in verbis ipsius Diui Thomæ.

Anno 1530.

BERNARDVS LVCEMBVRGENSIS. Miræo *de Scriptoribus Sæculi 16. cap.* 43. Luxemburgius, nostrorum studijs Louanij diu præfuit. Demum Prior, ac Professor Coloniæ 1535. Obijt.

Anno 1534.

THOMAS de VIO Caietanus S. R. E. Cardinalis. Temeratiè insurrexerunt in catholicum, & longè pium Doctorem Alphonsus de Castro, & hunc sequutus Gabriel Prateolus locum ei dando inter Hæreticos. Hanc dumtaxat purgationem allatrantium mordacitati opponam, videlicet testimonium doctissimi, & religiosissimi Posseuini, quod ibi adduximus, & Roberti Bellarmini S. R. E. Cardinalis memoria venerabilissimi *in libro de Scriptoribus Ecclesiasticis* ad annũ 1500. sic scribentis: *Thomas de Vio, Patria Caietanus, vir fuit summo ingenio, nec minoris pietatis.*

Anno 1537.

NICOLAVS SCHOMBERG. S. R. E. Cardinalis. E Misnia, quare corrige ex Sueuis Misnensibus, &c.

VINCENTIVS GIACHARI. linea 42. vbi habetur anno 1564. corrige anno 1504.

Anno 1540.

IACOBVS HONGRE, seu cognomento Hungarus, Gallus natione, qua lingua edidit primum prænominatum Volumen, quo continentur *quatuor Homiliæ de Sacris Imaginibus*. Parisijs apud Nicolaum Chesneau, anno 1564.

Præterea in eadem Ciuitate anno 1563. emiserat è prælo Aegidij Corrozeti Orationem habitam ibidem in celeberrimo funere Francisci Guisij Ducis, qui lethali vulnere ab hæreticis vulneratus non ita multò post sanctè obijt. Antonius Posseuinus *tom.* 2. *Apparatus Sacri fol.* 77.

Anno 1541.

LEONARDVS RAGVSAEVS. Fuit Prouinciæ Dalmatiæ. Antonius Senensis *in Bibliotheca fol.* 165. Antonius Posseuinus *in Apparatu Sacro tom.* 2. *fol.* 341. *& alij.*

Anno 1542.

ANTONIVS à FONSECA Lusitanus. Patria Olissiponensis. Cũ esset celeberrimus Cathedraticus, & in Conimbricensi gymnasio, plausu maximo regeret cathedram, vt erat æquè clarus in Oratoria, in Curiam à Ioanne Rege III. Lusitaniæ accersitus, ab eo constitutus fuit Regius Prædicator.

Annotationes in Thomæ de Vio Caietani Cardinalis Commentaria super Pentateuchum cum eiusdem Cardinalis Vita editæ fuere Parisijs apud Ioannem Paruum 1539.

Scripsit præterea in Iosue Commentaria fusiora.

In Quatuor libros Regum.

In Paralipomenon.

Præter ibi recensitos, eius meminerunt Sousa *in Historia Ordinis Prædic. Regni Portugalliæ part.* 1. *lib.* 3. *cap.* 38. Lopez *in Historia Ordinis Hispan. part.* 3. *lib.* 1. *cap.* 9. *& part.* 4. *lib.* 3. *cap.* 3. Bibliotheca Hispana Nicolai *part.* 1. *fol.* 93. *colum.* 2. *circa finem*, Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ordinis M. S.* Miræus *de Scriptoribus Sæculi* 16. *cap.* 49.

Anno 1544.

CONCILIVM Tridentinum Generale, ac Oecumenicum hoc anno (vt dictum est) indicitur Theologis ibi existentibus ex Ordine Prædicatorum addendi sunt infrascripti.

Ioannes de Vtino Forojuliensis. Ita Abbas Michael Iustinianus in Sacrosancti Concilij Indice primo fol. 350. in principio.

Dominicus de Sancta Cruce.

Petrus de Castro Segouiensis Theologus interfuit huic Sacro Concilio cũ Dominico Soto. Deinde fuit Episcopus in Patria sua. Ita refert Ioannes Parochus *in Historia Segouiensi*, & Abbas

bas Iustinianus *in Concilio Tridentino Indice 1. fol.* 349. De hoc tamen Fontana *in Theatro Dominicano verbum nullum*.

Georgius à S. Iacobo Portugallensis missus fuit à Ioanne III. Rege Portugalliæ anno 1545. ad Synodum Tridentinam (vt diximus) cum Hieronymo Oleastro eiusdem nationis, & cum Gaspare Regio. Habuit orationem, siue concionem anno 1547. ad Patres Tridentinos, & Actis eiusdem Concilij fuit inserta. Miræus *de Scriptoribus Sæculi 16. cap. 59. sic dicens: Oleastro si non æqualis, certè non multò inferior. Fuit Georgius à S. Iacobo, itidem Dominicanus Olissiponensis, quod testatur Oratio, seu Concio ab ipso 1547. ad Patres Tridentinos habita, & Actis eiusdem Concilij inserta*. Hæc Miræus.

Reinerius Ceulus Pisanus, Maiorensis Episcopus.

Angelus Paschalis, Dalmata, Episcopus Motulensis creatus à Paulo Tertio 3. Martij 1537. cuius pluries meminit Pallauicinus. Fuit Theologus insignis, charus Carolo V. Imperatori. Ita referunt Fontana, & Abbas Iustinianus *in Concilij Indice 2. fol. 358. circa medium*. Obijt Neapoli sepultusque fuit in Ecclesia S. Catharinæ de Formello.

Thomas de Caieta, Inquisitor postea Melitensis 1563. Ita Fontana, & Abbas Michael Iustinianus *in Concilij Indice Secundo fol. 363. sub finem*.

Ludouicus Mediolanensis. De quo Abbas Iustinianus.

Reinaldus Mediolanensis. Ex eodem.

Thomas Beccarellus, Bononiensis, qui apud alios dicitur Thomas Maria, ibidemque Fidei Censor 1543. ac bis Regens. Fontana, & Abbas Iustinianus *in Sacri Concilij Indice 2. fol. 363. in fine*.

Aurelius de Prielio. Abbas Iustinianus *ibidem fol. 364. in principio*.

Hieronymus Oleaster, de quo ibi & anno 1563. Recessit à Ciuitate Bononiesi 1549. Laudatur cumulatissimè à Pallauicino, à Fernandez, à Iustiniano in Concilio vbi supra pag. 364.

Gaspar à Regibus, Portugalensis, missus à suo Rege Ioanne III. ad Concilium. Deinde renunciatus fuit Episcopus Calamaecensis, & suffraganeus Henrici Cardinalis Infantis Portugalliæ Archiepiscopi Elborensis 17. Nouembris 1555. Ita Fontana *in Theatro* & Iustinianus *in Concilij Indice 2. fol.* 364. Efflauit animam anno 1577.

Iacobus Naclantus Florentinus, de quo ibi anno 1544. inter Episcopos *num.* 2. & 1569. quo die 24. Aprilis excessit è viuis.

Iustinianus ibidem:

Ioannes Valerius Flander missus fuit ad Concilium à Maria Regina Vngariæ ex Gymnasio Louaniensi.

Ambrosius Pelargius, eximius concionator, de quo ibi anno 1544. inter Theologos *num.* 15. & anno 1548. Obijt Treueris 1557. sepultus est apud nostros. Laudatur ab Alphonso Fernandes *in Concer. Præd.* ab Abbate Iustiniano *in Concilij Indice 3. fol.* 380. & ab alijs, quos recensuimus eo loci.

Reginaldus Genuensis. Prior Sancti Laurentij ibi.

Aloysius Suppa de Catania, de quo ibi inter Theologos *num.* 34. Fuit Thomista acerrimus. Obijt 3. Kalendas Octobris (vt dictum est) 1569. Laudatur à Pallauicino, à Iustiniano vbi supra pag. 381. & 382.

Bernardinus de Colloredo Foroiuliensis, familiaris Episcopi Cenerensis, de cuius nobili familia scribit Galeatius Gualdus Prioratus. Vide Iustinianum in Concilij Indice tertio pag. 382.

Didacus de Chiaues, Hispanus, Socius Melchioris Cani. Iustinianus *in Sacri Concilij Indice Tertio fol.* 382.

Desiderius Veronensis, Concionator Conuentus S. Laurentij Tridentini. Idem ibidem.

Petrus Paulus Ianarinus Aretinus, familiaris Episcopi Cataniensis. Fuit Prior Prouincialis Romanus, deinde Magister Sacri Palatij Apostolici à Iulio III. anno 1553. electus, de quo ibi anno 1564. commendant eum Iustinianus ibidem, & alij ibi laudati.

Iulius Pauesius, de quo ibi. Olim fuit Commissarius S. Officij an. 1559. die Sancti Matthiæ 24. Februarij in exequijs Caroli V. Imperatoris cum in-

interuentu Proregis, Officialium, & Baronum Regni celebrauit in Metropolitana Neapoli, vt Vicarius Generalis Missam solemnem. Iustinianus ibidem *Indice* 4. *fol.* 395.

Thomas Casellius, de quo ibi anno 1544. inter Episcopos *n.* 1. A Capacio, & Iustiniano *in Concilij Indice* 4. *pag.* 403. Summus Theologus dictus est.

Bartholomæus de Martyribus. De hoc diximus ibi inter Archiepiscopos an. 1544. *num.* 3. & anno 1590. Huius doctrina summa, & vitæ maxima claritas celebrantur à Ludouico Mugnoz Matritensi, à nostris Ludouico Granatensi, Ludouico Sousa, Dominico Marchesio *in Diario*, & ab exteris, præsertim à Pallauicino, Iustiniano *in Concilij Indice* 4. *fol.* 395. *circa medium*.

Leonardus de Marinis, de quo dictum est ibi anno 1544. inter Archiepiscopos *num.* 5. & anno 1573. Adde: Anno 1509. natus est Chij. Fuit Visitator Apostolicus per Italiam: Maximam cum Sancto Francisco Borgia inijt amicitiam. Ita testantur litteræ ad eum datæ, quæ fuere in Societatis Historia registratæ, illarumque meminit Iustinianus *in Concilij Indice* 4. *fol.* 397. *in fine*.

Antonius Iustinianus, de quo ibidem anno 1544. inter Archiepiscopos *num.* 6. Cuius cum laude meminerunt Plodius, Fernandes, Grauina, Fontana *in Theatro*, Vghellus *in Italia Sacra*, Iustinianus ibidem pag. 398.

Thomas Stella, Venetus, de quo ibi anno 1544. inter Episcopos *num.* 3. & anno 1566. Creatus fuit Episcopus Salpensis die 9. Martij anni 1544. Deinde anno 1547. die 15. Martij translatus fuit ad Ecclesiam Lauellensem. Iustinianus dicit die 28. Aprilis anno 1550. die 5. Martij promotus fuit ad Ecclesiam Iustinopolitanam. Laudatur à Pallauicino, à Massarello, à Michaele Iustiniano ibidem p. 403. & 404

Albertus Diuimius de Gliricis de Catharo, Episcopus Veglen. 1550. 19. Martij *Th.* *p.* *ac prefs.* olim Modrusien. 26. Iulij 1549. testibus Fontana, & Iustiniano. At Fontana Ecclesiæ Veglen. haud meminit in Theatro, & in Monumentis ad ann. 1548.

Hic Græcos circa calicis vsum tutatus est in Concilio, vt testatur Pallauicinus, & Iustinianus Indice 4. Concilij folio 409.

TIMOTHEVS IVSTINIANVS. Adde: In suæ Cathedralis occupatione per Turcas, pro seruanda sacratissima Hostia ab eorum probris immuni, humiliter supplex se in victimam obtulit eis. Ita referunt Thuanus, Spondanus; Abbas Iustinianus, & alij.

MARCVS LAVRVS. Adde. In locum Massarelli infirmi à secretis fuit Concilio. Iustinianus *in Concilij Indice* 4. *fol.* 418.

Angelus Massarellus, Septempedanus, Episcopus Thelesinus vnus ex tribus secretarijs Iulij III. & secret. Concilij Tridentini à principio vsque in finem, acta stylo facundo, ac nobili scripsit, quæ seruantur in Archiuo Pontificio, & in Bibliotheca Barberina Romæ.

HIERONYMVS Michael Nichisola. Adde: Benefactor Xenodochij Incurabilium Neapoli, & S. Catharinæ à Formello. Etenim Hospitalem hæredem instituit, & Cœnobio S. Catharinæ prædictæ suam Bibliothecam legauit. Elegit sepulturam (vt legitur in suo testamento, quod in dicto Xenodochio asseruatur) in atrio suæ Ecclesiæ Theanensis ante portam cum ista inscriptione.

PECCATOR CVM SIT,
NON SEPELIATVR
IN LOCO, VBI CORPVS
D. N. IESV CHRISTI
CONFICITVR, ET ADORATVR.

Ex Abb. Iustiniano *in Concilij Indice* 4. *fol.* 420.

ANTONIVS HAVETTVS. Adde: Fuit Mariæ Hungariæ Reginæ, Belgij administratricis à sacris confessionibus. Iustinianus *in Indice* 4. *Concilij fol.* 425.

HIERONYMVS TRIVISANVS. Vt dictum est, Theologus fuit insignis, declamatorque ætatis suæ celebris, & eloquentiæ pressioris, eximiè laudatur

à Cardinali Augustino Valerio, ab Historicis Venetis, à Scriptoribus Ord. nostri, & à Iustiniano *in 4. Indice Concilij Tridentini fol. 429. circa finem*.

IOANNES COLOSVARIVS. Præter ibi dicta, fuit etiam Abbas monasterij Collosmonestre Ord. S. Benedicti Strigoniensis diœcesis, venit Orator Prælatorum, & Cleri Hungariæ ad Concilium, de quo tractant Pallauicinus, Iustinianus *in 4. Indice Concilij fol.* 433. & alij.

EVGENIVS OHAIRT, alijs Chairt Hibernus. Adde: vir doctus, insignis Ecclesiastes, laudatur ab ibi dictis, à Fernadez, à Iustiniano vbi supra folio 434, sed absque expressione loci, & temporis sui obitus.

HIERONYMVS VIELMVS. Adde: Laudatur à multis; sed præcipuè ab Vghello, à Cæsare Alexio in Elogijs Perusinorum, inter quos illum adnumerat, à Iustiniano vbi supra folio 436.

Pro Tyronibus adnotandum in hoc Sacro Concilio quatuor factas fuisse apertiones. Quidam affuerunt primæ, quidam secundæ, nonnulli harum vtrique; aliqui tertiæ, vel quartæ; multi etiam omnibus.

PETRVS de SOTO. Præter ibi dicta, & anno 1563. Adde: A Summo Pontifice ad Concilium missus fuit. Ibi obijt mense Aprili 1563. laudatur à multis, & maximè à Cardinali Othone de Truchses Augustæ, ab Hosio, Grauina, Nicolao Antonio *in Bibliot. Hispana tom.* 2. à Pallauicino, à Iustiniano vbi supra fol. 445.

CAMILLVS CAMPEGIVS Papiensis. Adde: Propter vitæ integritatem, & doctrinam valdè charus Beato Pio Quinto Summo Pontifici extitit. Refert Cardinalis Antonius Carafa in actis Consistorialibus hanc necessitudinem his verbis: Præter viri eruditionem, & integritatem ob loci vicinitatem huic Ecclesiæ eum præfecisse declarauit, cum & illi, & Ecclesiæ (Nepesinæ, ac Sutrinæ) commodè inseruire posset.

Oratio, quam habuit in Concilio fuit de mundi fallacijs, atque ruina. Dominica prima Aduentus 1562. Iustinianus vbi supra pag. 443.

IOANNES GALLO Hispanus Burgensis, de quo anno 1577. Adde: Habuit orationem de S. Thomæ Aquinatis 7. Martij 1563. quam doctissimā, atque elegantissimam, ingentemque salutaris doctrinæ, & vtilioris pietatis thesaurum vocat Bozola, illamque Martino Mendoza Cordubensi, Episcopo Dertusensi dicauit. Iustinianus vbi supra pag. 445.

BARTHOLOMAEVS SPINA. Adde: Fuit Theologus Sacri Concilij. Dudum Prouincialis Calabriæ. Obijt Romæ anno 1546. de quo nos eodem anno Abbas Iustinianus in 19. Indice Concilij, & alij ibi citati.

ALBERTVS de CATHARO Theologus fuit Sacri Concilij. Erat de domo Diuena de Gliricis Episc. Veglen. 4. 1. Mirificè laudatur à Pallauicino, & à Iustiniano *in Concilij Indice* 19. de quo nuper.

Dominicus Romanus, Lector Sacræ Theologiæ etiam vnus ex quinque Theologis fuit Sacri Concilij. Hi enim fuerunt: Franciscus Romæus Aretinus Magistri nostri Ordinis Generalis. Bartholomæus Spina Pisanus, Magister Sacri Palatij, Albertus de Catharo, Ioannes Iacobus Barba Neapolitanus, Papæ Sacrista Ordinis Eremitarum S. Augustini, deinde Episcopus Aprutinus, & hic Dominicus Romanus. Omnes Dominicani, præter quartum, Ioannem Iacobum. Pallauicinus autem asserit Dominicum fuisse Eremitanum S. Augustini. At refragantur Fernandez, Fontana, & alij.

Fuit Dominicus eruditissimus vir, & Theologus celeberrimus, ac lector in Gymnasio Sapientiæ Romæ. De his Theologis Sacræ Synodi consule Pallauicinum, & Iustinianum *Indice 19. Concilij*.

Defuncto Sacri Palatij Apostolici Magistro, sufficitur ei Petrus Martyr Brixiensis vir calamo, cathedra, & concione clarissimus.

PETRVS FERNANDEZ, Hispanus in socium P. Magistri Fratris Ioannis Gallo. Deinde (teste Alphonso Fernandez) Prouinciæ Hispaniæ mode-

de-

deratus est Præfecturam. Iustinianus loco citato.

TOBIAS etiam pro Satisburgensi Archiep. sicut & Felicianus Ninguarda venit ad Sacrum Concilium Procurator. Ita Pallauicinus, & Iustinianus loco laudato pag.447.

SERAPHINVS de CABALLIS, Brixiensis, Prouincialis Terræ Sanctæ cum nostro Generali F. Vincentio Iustiniano. Deinde 1571. obijt in Hispania 1578. die 21. Nouembris. Pietate, doctrina, & rerum gestarum vtilitate conspicuus. Habuit Orationem in Synodo Dominica prima Aduentus 1562. de Christo Iudice lætis animis expectando. Vide anno 1578. *col.* 2.

Reliqua in sequentibus prosequemur.

Anno 1545.

HOC anno, Dominica Tertia Aduentus, quæ Idibus Decembris emersit, inchoatum fuit Concilium Tridentinum. Dominica Prima Aduentus orauerat Dominicus Soto, illuc à Carolo V. missus. Erat ei celeberrimus hic Theologus à confessionibus sacris. Spondanus *num.* 17. Fernandez Fontana, & alij.

Hoc Concilium anno *1536*. erat Mantuæ celebrandum. Ob legitima impedita deinde anno 1538. ineundũ erat Vicentiæ. Impedimentis superuenientibus nouis, & inde fuit translatum. Post multa anno 1544. translatum fuit Tridentum. Cupiebat Paulus III. vt Sacrosancta Synodus inchoaretur sequentis anni 1545. idibus Martij, quo die Dominica quarta Quadragesimæ incidit, quæ nuncupatur *Lætare*, ac si indictus Sacer Conuentus maximæ Orbi Christiano futurus esset lætitiæ. At propter impedimenta nonnulla non fuit, nisi sub finem anni labentis sacra Synodus (vt dictum est) inchoata, videlicet Dominica tertia Aduentus, quam appellamus *Gaudete*, Spondanus anno 1544. *num.* *16*.

Anno 1546.

CYPRIANVS ROMANVS, in Romana Sapientia primarius Theologiæ Professor cum alijs anno 1543. constituitur à Paulo III. Summo Pontifice, vt examinaret propositiones Lutheri hæreticas. Inter hos fuerunt alij Theologi præstantissimi, videlicet noster Bartholomæus Spina Magister Sacri Palatij, Apostolicus Sacrista Ordinis Eremitani Sancti Augustini, & alij duo ex nostris. Pallauicinus *in HistoriaConcilij*, Fõtana *in Monumentis Dominicanis ad annum* 1543.

Insudabant pro tuenda catholica fide cõtra Lutheranas incursiones verbo, & scripto in Polonia Dominicus Malacouius, & Paulus Sarbinius Posnanien. Generalis Inquisitor, de quibus Lopez Episc. Monopolitanus *part.* 5. Bzouius *cap.* 8. Fontana, & alij.

Hoc anno 1546: Fontana *in Monumentis Dominicanis* die 18. Februarij Impij Lutheri obitum ponit. Nos illum posuimus anno præcedenti. Cum enim in cœna mero incaluisset, atque cum Catharina de Borne Apostata Moniali sua solita concubina recumberet, sequenti mane inuentus est infelicissimè mortuus repentinò. Ex concubina prædicta tres habuit spurios.

De Scriptoribus Ordinis nostri, qui calamum in eum strinxerunt, alibi.

Anno 1547.

CAROLVS LAINE CARNVTENSIS, eximius Parisiensis S. Theologiæ Magister, atque inuictissimus hæreticorum ore, & calamo impugnator in Cœnobio Possiacensi feliciter in Domino mortalitatem expleuit. Plurima post se litterarum reliquit posteris Monumenta, quæ vsque modo lucem non aspexerunt.

Eius cum laude meminerunt Lefeburè, Fontana *in Monum. Dominicanis ad hunc annum*, & alij.

Sacrum Tridentinum Concilium ob grassantem luem Bononiam translatum est, vbi Sessio nona habita est in Ecclesia Sancti Petronij die Iouis 21 Aprilis. Sebastianus Lecauella Archiepiscopus Naxiensis missã cantauit, & promulgauit Decretum. Ambrosius Catharinus Episcopus Minorensis orationem habuit coram Patribus. Spondanus *num.* 4. *&* 5. & Fontana *in Monumentis Ord. ad hunc annũ.*

Anno 1552.

FRANCISCVS Romæus Castilionensis. Enulgatus Liber, qui dictus est Interim, Caroli V. Imperatoris, tamquam præiudicialis catholicæ Fidei, fuit à Pontifice Maximo improbatus. Noster Magister Generalis F. Franciscus Romæus acuens stylum peregregiè scripsit in eum. Sacro Concilio, dum celebrabatur Bononiæ, interfuit; atque in eo viri sibi nomen doctissimi comparauit. Spondanus *ad annum* 1548. *num.* 7. Fontana *in Monumentis Dominicanis eodem anno*, Pallauicinus *tom.* 1. Iustinianus *in* 19. *Indice Concily*. Quem Hæretici *Interim* vocant, est Liber, qui etiam nuncupatur Confessio Augustana, & iste Liber complectitur sex Capitula. Maximoperè quoque confessio Augustana displicuit Petro à Soto. Lege Fernandez, & Fontanam *in Monumentis Dominicanis anno* 1548.

Fuit Romæus seuerus in delinquētes, quos iuxta Constitutionū tenorem puniebat. Religiosæ paupertatis sectator vigilantissimus, quam vt promoueret, grauiter castigabat transgressores. Ea propter timebatur valdè in Ordine: at à Fratribus vitæ regularis asseclis vnicè amabatur. Plodius, Fontana, & alij.

Conspiciens Romæus tot Archiepiscopos, Præsules, & Ordinis nostri Theologos in Concilio Tridentino pro dulcedine spiritus exultando cum iusto Simeone dicebat: *Nunc dimittis Domine, seruum tuum in pace.*

Anno 1555.

BARTHOLOMAEVS CASAVS. Factus Episcopus, vt Populis illis consuleret, venit ex Indijs in Hispaniam, ex qua deinde secum tulit ad gentem illam Domino lucrandam hos Missionarios Apostolicos ex nostra Religione, FF. Thomam Casillas, Thomam de Turre, Iacobum de Magdalena, Dominicum de Ara, Dominicum de Vico, Dominicum de Azona, Georgium Legionensem, Thomam de Sancto Ioanne, Hieronymum de Sancto Vincentio Nunguez, Iordanum de Piamonte, Petrum Caluum, Iacobum Heynandez, Hieronymum de Cita, Rodriquum Gallum, Martinum de Fonte, Dominicum de Sancto Petro, Augustinum de la Hinoiosa, Albertum de Vilalba, Albertum de Villa Sancta, Albertum Truenum, Ambrosium de Villareo, Andream Aluarez, Christophorum de Pardaue, Dionysium Vertabillo, Iacobum de Magda, Franciscum Quesade, Franciscum de Pigua, Philippum de Castillo, Ioannem Cabrera, Ioannem Guerrero, Ludouicum de Quenca, Michaelem de Ferias, Michaelem Duarte, Petrū de Regibus Petrū de la Vega Placentinum, Vincentiū Ferreriū Valentinum, Albertū de Portillo, Balthasarem de Regibus, Dominicum de Goiola, Iacobū Calderonem. Ioannem Cauion, Petrum de Cruce, Albertum de Cruce, Ioannem Diaz, & Petrum Mertin. Cum eo hi numero quadraginta sex Pridie Idus Februarij summa cum animi exultatione nauigium conscenderunt. Lefeburè, Fontana *in Monumentis Dominicanis anno* 1544.

Anno 1557.

STEPHANVS VSVSMARIS Genuensis, ex Prouincia Lombardiæ, in patria Inquisitor, deinde Procurator Generalis, vir integritate, prudentia, atque doctrina illustris anno 1553. eligitur Magister Ordinis Generalis, numero quadragesimus sextus. Religionem rexit cum laude. Fato cessit hoc anno 1557. Quinto Nonas Maij. Edidit:

Bullarium Religionis cum Indicibus, & marginalibus notis.

Item Chronicon Breue Generalium, virorumque illustrium Ordinis.

De eo Chronicon Ordinis Constitutionibus nostris appensum in editione Barcinonensi *à fol.* 80. Fontana *in Theatro* 2. *part. cap.* 5. *de Procuratoribus Ordinis num.* 36. *&* 3. *part. cap.* 3. *tit.* 47. Hyacinthus de Parra *in Catalogo de Scriptoribus Ord. M. S.*

Anno 1560.

THOMAS FAZELLVS Siculus. Scripsit etiam conciones.

DO-

DOMINICVS SOTO. Edidit quoque Epistolam de Officij Pastoralis periculosa cura. Hæc Epistola laudatur à Ioanne Henrico Hottingero *in Bibliothecario lib. 3. cap. 6 pag. 454.*

Magnus ille Couarruuias *lib. 3. Variarum cap.* 13. Sotum appellat vnicum ingenuarum artium columen; totius Hispaniæ consensu ceteris doctrina, & studio præstantem.

Commentaria tamen eius in Epistolam ad Romanos quibusdam non satis arrident. Consule Couarruuiam *vbi supra*, Alphonsum Garsiam Matamorum *in Apologetico de Academijs, & doctis Hispaniæ viris* Bibliothecam Hispanam Nicolai *tom. 2. fol.* 290. *colum. 1. in principio.*

Anno 1561.

PETRVS SPECCHIO, Gallus, Sacræ Theologiæ Magister facundia, & doctrina ornatus, & in primis Fidei zelo, scripsit.

Plures libellos contra Caluini deliramenta.

Cum hic doctissimus, atque pijssimus doctor in publicis prædicationibus proferret quotidie varia in Caluinum; inter Caluinistas, & nostros magna orta est disceptatio. In Gallia apud Villam de Hamur inter hæreticos, & nostrates solemnis indicta est disputatio. Conuenerunt partes in locum. Stabat à catholicis Petrus: tutabatur hæreticos Lirciera, illucque ex vtraque parte promiscui sexus, atque Religionis valdè copiosa concurrerat multitudo. Punctus discutiendus hic erat: de Virginitate purissima Matris Dei, ac Domini Redemptoris. Has negabant Hæretici. Antequam Specchius descenderet in arenam committens Virgini causam suam alta voce hac Antiphona illam interpellauit: *Sub tuum præsidium confugimus Sancta Dei Genitrix, nostras deprecationes &c. Dignare me Laudare te, Virgo sacrata*, & adstantes Ecclesiastici, & Catholici responderunt: *Da mihi virtutem contra hostes tuos.* Tanto spiritus ardore ista pronunciarunt, vt confusione perfusus hæreticus, & pauore corruerit statim in terram, & amittens vitam repente, fætorem spirauerit intollerabilem ex cadauere. Hæc est illa pulcherrima, quæ progreditur *terribilis, vt castrorum acies ordinata.* Hæc est illa Virago, quæ cunctas hæreses interimit. Iure Virginitatem suam, quam vertebat in dubium impius, repentino interitu à blasphemia, inuiolata, intacta, purissima vindicauit. Hoc facto perterriti quidam ex caluinistis aufugerunt, multi verò ad Ecclesiam Catholicam renunciantes hæresibus rediere. Ioannes Lopez Episcopus Monopolitanus *part.* 5. Fontana *in Monumentis Dominicanis anno* 1557.

Anno 1562.

IOANNES BVNDERIVS, Gandauensis. Liber hic est compendium concertationis huius sæculi sapientum, at Theologorum super erroribus moderni temporis, quo omnes errores Lutheri, & sequacium ventilantur, discutiuntur, & optimè impugnantur, ex inconuulsa Sacrorum Conciliorum authoritate, Sacræ Scripturæ fonte; nec non ex vetustissimis scientia, & sanctitate clarissimis Ecclesiæ Doctoribus, videlicet Dionysio Areopagita, Ignatio, Policarpo, Irenæo, Cypriano, Chrysostomo, Basilio, Hilario, Hieronymo, Ambrosio, Augustino, Gregorio, alijsque, quos in progressu Operis adducit. Opus quidem inter cetera contra Lutherum, & Caluinum euulgata neruosum.

Anno 1563.

PETRVS à SOTO. Otho de Truxes S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Episcopus August. cum Academiam Dilingę, labentem catholicam fidem stabiliturus, instituere decreuisset, primariam Theologiæ cathedram nostro Petro de Soto, vt hæresim illic grassantem extirparet, obtulit. Ita Cardinalis Hosius de hac re: *Frater Petrus de Soto scholæ nostræ Dilingæ primarius Moderator vitæ sanctitate celebris fuit, &c.*

Clemens Bigot Gallus, vir animi inuicti, catholicæ Fidei vindex acerrimus, pius, doctus, facundiaque illo æuo clarissimus scriptis, & prædicatione

ne insurrexit in Lutheranos, Caluinistas, & Hugonottos, quorum hæresibus Gallia labefactata, miserè elanguebat. Scripsit plura pro Fide.

De eo scripserunt Lefebure, Fontana *in Mom. Dom. anno* 1264.

Ioannes Guiencourt Gallus, Gentianus Picard, Petrus Rogis, & P. Morales Viennensis, Theologia, candore vitæ, ac obseruantia celebres, tamquam Machabæi inuicti in hæreticos insurgentes, manus conseruerunt quotidie cum Lutheranis, acriter dimicabant in Caluinistas, & inibant diutina certamina cum Hugonottis, & alijs.

Summis laudibus efferuntur à Lefeburè, à Fontana *in Mon. Dom. anno* 1564.

Anno 1564.

AEGIDIVS FVSCARARIVS. Anno 1559. in lucem prodijt primum volumen Indicis librorum prohibitorum maximo cum catholicæ fidei incremento. Huius Auctor præcipuus fuit Aegidius Fuscararius Sac. Palatij Magister. Fontana *in Monumentis Dominicanis an.* 1559. Lucarinus in Indice Expurgatorio, & Spondanus ad annum 1557. *num.* 5. in Concilio Tridentino recognoscebat sermones in Sacra Synodo habendos. Spondanus an. 1562. *num.* 2.

PETRVS CANV, Gallus, vir inclytus, & doctissimus, de mandato Magistri Ordinis Generalis Vincentij Iustiniani inter alios præstantissimos nostros Fratres Fidei assumpsit negotium, & contra Lutheranos, Caluinistas, Hugonottos, aliosque hæreticos calamo, disputationibus assiduis, sacrisque prædicationibus quotidie insurgebat. Hac via Catholici in Orthodoxæ Fidei puritate continebantur. Varias protulit Apologias pro Fide.

Lefeburè, Fontana *in Monumentis Domin. anno* 1564.

Anno 1565.

IOANNES OCHOA. Idem est cũ Ioanne Ocham, de quo nuperrimè hoc anno.

Anno 1566.

RENATVS l'Esculreir, Gallus, in humanis, & diuinis litteris versatissimus, & longè clarior moribus, his fretus.

Ardentissimè insurrexit in Lutheranos, Caluinistas, Hugonottos. Varios libellos contra hæreses euulgauit.

Commemorationem eius laudabiliter leges apud Lefeburè.

Anno 1567.

MARTINVS NACON Gallus, litteris: & vita probatus, Fidei amplexus negotium, contraque Lutheranos, necnon alios similis farinæ insurgens eis assiduè obstitit.

Plura in eos Opuscula dedit foras. meminit huius Lefeburè.

Anno 1569.

PETRVS GODEBILLE, Gallus, vir vndequaque illustris. maximè tamen Fidei ardore succensus. Vt leo impauidus in hæreses, quibus Gallia premebatur, insurrexit. Disputabat & prædicabat quotidie aduersus eorum errores.

Plura in eorum hæreses euulgauit.

Eius meminerunt cum laude Lefeburè, & Fontana *in Monumen. Domin.*

Anno 1570.

ROCLEVS MAMEROT Gallus. Hic, quem recensuerunt sub hoc nomine Lefeburè, ac Fontana *in Monumentis Dominicanis anno* 1564. valdè dubito, ne sit *Rochus Mimerolinus*, de quo cum Posseuino an. 1575. Fuit Hæresum acerrimus expugnator, & in eas varia scripsit.

FELIX PLACIVS Colornensis. Edidit.

Instructionem Christianam.

HVMBERTVS Locatus, Episcopus, Balneoregiensis, Commissarius Sancti Officij, edidit Librum, cui titulus.

Iudiciale Hæreticorum, Romæ 1570. in 4. Secunda editione apud Bladium.

Anno 1571.

CYPRIANVS CRACOVIENSIS Polonus: Adde: Ochini, Lu-

Lutheri, Melanthonis, Roretoadami, Caluini, & Bezæ serpentibus erroribus per Poloniam; in eos lingua, & calamo præ alijs nostris Cyprianus Cracouiensis, Leonardus Baccalaureus, Gregorius, & Melchior Fidei censor, & in Fide catholicos obfirmantes insurrexerunt. Ita referunt Stanislaus Hosius Cardinalis, Archiepiscopus Gnesnensis, Nicolaus Dzierzonius Archiepiscopus Gnesnensis prædicti Cardinalis Antecessor, Philippus Padnieuius, Franciscus Crasinius, Petrus Moscouius Episcopi Cracouiensis. Bzouius de Prouincia Polona *cap.* 8. Fontana *in Monumentis Dominicanis an.* 1558.

Anno 1573.

THOMAS MANRIQVEZ. Adnotauit errores in Alexandro Tartagino, dicto de Imola, inquinato annotationibus Caroli Molinæi damnatæ memoriæ; quas pro vtilitate iure peritorum hic censuimus apponendas: in editione Lugdunensi an. 1556.

Ex Libro Primo.

Tollantur Epistolę Caroli Molinæi quatuor folijs contentæ. Ibi, *Liber Primus Consiliorum* &c. tolle hæc. *Opera Caroli Molinæi Iureconsulti Parisiensis, cum eiusdem C. M. annotationibus analyticis*;

Conf. 4. *fol.* 9. *col.* 2. *ver. iuramenti*, ad medium, tollantur duo verba, *veritas vt*.

Conf. 8. *fol.* 11. *col.* 2. *ver. fuerunt*, tollatur integra additio, à dicto verbo, *fuerunt*, vsque ad litteras C. M.

Conf. eodem, fol. eodem, col. 3. *ver. correcta*, tollatur tota additio, ab eodem verb. vsque ad illud, *exemptos fuisse* C. M.

Conf. 27. *fol.* 28. *col.* 3. *ver. producto*, tolle quattuor lineas, *à ver. & malè*, vsque ad illud, *seruamus*.

Concil. eodem fol. 29. *col.* 2. *ver. salutis*, tolle duodecim lineas, *à ver. vbi iustè*, vsque ad illas literas C. M. Ibidem *in ver. tertio ratione à ver. sed omnes*, vsque ad litteras C. M. tolle vndecim lineas. Ibidem paulo inferius *ver. actus*, tolle quinque lineas:

Ibid. col. 3. *quatuor lineas, à ver. valebit*, vsque ad illud *num.* 3.

Conf. 42. *fol.* 40. *col.* 2. *ver. iuramentum*, tolle quinque lineas ab eodem ver. vsque ad illud, *num.* 4.

Conf. eod. fol. 41. *col.* 2. *ver. aliàs*, tolle septem lineas ab eodem ver. vsque ad illud, §. LXXVI.

Conf. 59. *fol.* 54. *col.* 2. *ver. instrumento*, tolle 25. lineas, ab eod. ver. vsque ad illud, consi. C. M.

Conf. & fol. eisdem col. 3. *ver. non valet*, tolle omnes additiones sequentes ab eodem ver. *non valet*, vsque ad illud, *quæ ad eum spectant*. C. M. scilicet lineas 32.

Conf. 79. *fol.* 68. *col.* 3. *ver. forum*, tolle lineas 24. ab eodem verbo, vsque ad illud, LXXV. C. M.

Conf. 85. *fol.* 33. *col.* 2. *ver. ipso iure*, tolle septem lineas, *à ver. sed est falsum*, vsque ad illud, C. M.

Conf. 97. *fol.* 82. *ver. nec etiam*, dele quatuor lineas, *à ver. sed errant*, vsque ad illud, C. M.

Conf. 125. *fol.* 104. *col.* 2. *ver. seruandum*, tolle septem lineas ab eodem ver. vsque ad illud, *consi.* C. M.

Ex Libro Secundo.

Tollatur Epistola Molinæi, & ibi, *Liber Secundus* &c. tollantur decem lineæ, *à ver. Opera Caroli* vsque ad illud, *accommodatis*:

Conf. 1. *fol.* 2. *col.* 3. *ver. dispensari*, tolle sex lineas à ver. *sed tunc*, vsque ad illud, *mendacis*. C. M.

Ibidem ver. spectat, tolle tres lineas. *Ibidem ver. non peccat*, in fine, tolle illa verba, *secus in Diuinis, & quoad Deum*.

Conf. 3. *fol.* 4. *col.* 2. *ver. tollit*, aufer quinque lineas *à ver. sed sunt ineptiæ*, vsque ad illud, C. M.

Conf. 11. *fol.* 12. *col.* 3. *ver. iuramento*, tolle illa verba in fine, *verum est vt etiam*.

Conf. 12. *fol.* 3. *ver. factum*, tolle septem lineas.

Conf. 37. *fol.* 28. *col.* 2. *ver. Paulus*, tolle quinque lineas, vsque ad illud, C. M.

Conf.

Conf. 38. *fol. eod. col.* 4. tollatur tota Epitome incipiens, *Si mulier*, vsque ad illud, C. M.

Conf. 65. *fol.* 46. *col.* 3. *ver. laicum*, tolle illud, *sed hoc friuolum est*.

Conf. 91. *fol.* 63. *col.* 3. *ver. saperet*, tolle quatuor lineas.

Conf. 119. *fol.* 83. *col.* 2. *ver. vsurarum*, tolle 13. lineas ab eodem verbo vsque ad illud, C. M.

Conf. 121. *fol.* 84. *col.* 3. *ver. contrariam*, tolle 24. lineas, *à vers. quod mihi videtur*, vsque ad illud, *superstitio*. C. M.

Conf. eod. in fi. fol. 85. *col.* 2. *ver. religione*, tolle 18. lineas ab eod. ver. vsque ad C. M. *Ibidem ver. capacem*, dele tres lineas.

Conf. 139 *fol.* 97. *col.* 2. *ver. vsufructus*, tollantur quinque lineæ. *Ibidem col.* 3. *ver. valere*, tolle sex lineas.

Conf. 157. *fol.* 110. *col.* 2. *ver. validatur*, tolle tres lineas *Ibid. col.* 3. *ver. Iuramenti*, item tres lineas, & paulò infra *ver. Iuramentum*, septem lineas, *à ver. sed dicendum*, vsque ad C. M.

Conf. 163. *fol.* 113. *col.* 3. *ver. pium*, tolle tres lineas ab eod. ver. vsque ad illud, *vbi dixi*.

Conf. 178. *fol.* 123. *col.* 3. *ver. valet*, tolle vndecim lineas ab eod. ver. vsque ad C. M.

Conf. 205. *fol.* 144. *col.* 3. *ver. iuratum* tolle 19. lin. ab eodem ver. vsque ad C. M.

Conf. 209. *fol.* 147. *col.* 2. *ver. per ea* tolle 15. lin. ab eodem ver. vsque ad illud, *gl. fin.* *Ibid. col.* 3. ver. Episcopi 13. lin. ab eodem verbo, vsque ad illud, Sempronius. C. M.

Conf. 221. *fol.* 156. *col.* 2. deleantur omnes additiones à verbo *excludit*, vsque ad illud, vt sæpè dixi, scilicet 15. lineæ. *Ibid. col.* 3. ver. habilitatio, deleantur vndecim lineæ vltimæ, *à ver. quam limitationem*, vsque ad illud, pub. C. M.

Ex Libro Tertio.

Tollitur Præfatio, & ibi, *Liber Tertius*, tollantur octo lineæ *à ver. Opera Caroli*, vsque ad illud, *Margini accomodatis*.

Conf. 1. *fol.* 3. *col.* 2. *ver. non valet*, tollantur tres lineæ.

Conf. 4. *fol.* 6. *col.* 2. *ver. probet*, tres lineæ.

Conf. 6. *fol.* 7. *col.* 3. *ver. profanis*, in medio, auferantur hæc omnia, *Hodie non curamus de his formis*.

Conf. 9. *fol.* 11. *col.* 2. *ver. prælatura*, auferantur quinque lineæ *à ver. sed hoc non obseruatur*. vsque ad illud, *solemnitatem*.

Conf. 13. *fol.* 14. *col.* 2. *ver. concludo*, in medio, corrigatur, *ver. Sectam* & mutetur *in Religionem*, vt constet sensus.

Conf. 17. *fol.* 18. *col.* 3. *ver. medio*, in prima linea auferuntur *hæc*, *quæ habuit ortum ab errore Canonistarum*.

Conf. 20. *fol.* 20. *col.* 2. *ver. obstet*, tollantur tres lineæ.

Conf. 21. *fol.* 21. *col.* 3. *ver. alio*, quinque lineæ à ver. *ad ineptias*, vsque ad illud, C. M.

Conf. 29. *fol.* 27. *col.* 2. *ver. reliquisse*, in fine, tollantur duæ lineæ *à ver. quod faciunt*, vsque ad illud, *exultauit*.

Conf. 38. *fol.* 34. *col.* 3. *à ver. Deum*, omnia, quæ sequuntur vsque ad illud, dixi. C. M.

Conf. 63. *fol.* 46. *col.* 3. *à ver. competentem*, vsque ad illud, *Præfa. glo.*

Conf. 80. *fol.* 58. *col.* 2. *ver. tempus*, tollantur decem lineæ, ab eodem ver. vsque ad illud, IIII. C. M.

Conf. 81. *fol.* 60. *col.* 2. *ver. iuramento*, tollantur sex lineæ, vsque ad illud, *num.* 13.

Ex Libro Quarto.

Tollatur Præfatio Molinæi, & ibi, *Liber Quartus*, tollantur octo lineæ à ver. *Opera Caroli*, vsque ad illud, *accommodatis*.

Conf. 6. *fol.* 6. *col.* 2. *duplex*, tollantur lineæ 20. à verb. *Sed postea*, vsque ad illud, *auxilium* C. M.

Conf. 17. *fol.* 13. *col.* 3. *verb. Ecclesiæ*, decem lineæ ab eo verbo vsque ad illud, gl. VII.

Conf. 55. *fol.* 38. *col.* 2. *verb. non possunt*, tollantur decem lineæ *à ver. quod notat*, vsque ad illud, *fundamentum inclusiuè*, & relinquatur additio sic, *ver.*

non possunt, *c. si sacerdos*, & reliqua, quæ ibi sequuntur.

Conf. 56. *fol.* 39. *col.* 2. *ver. veritas*, deleantur lineæ 28. *à ver. videat otiosus*, vsque ad finem additionis, scilicet Ioan. XIV.

Conf. eodem fol. 39. *col.* 3. dele hæc verba, quia contra ius Diuinum.

Conf. 60. *fol.* 42. *col.* 2. deleantur omnes additiones à principio vsque ad finem per totam col. scilicet lineæ 55.

Conf. 74. *fol.* 49. *col.* 3. *ver. habitu*, dele hæc, *prolixè, & superstitiosè distinguat*. C. M.

Conf. eod. fol. 50. *col.* 3. *ver.* potuit, dele quatuor lineas *à ver. sed veritas*, vsque ad illud, *teneat*.

In Themate conf. 81. *fol.* 56. *col.* 2. *ver. peiora*, deleantur quatuor lineæ ab eodem ver. vsque ad illud, *recentem*.

Conf. 96. *fol.* 63. *col.* 2. *ver. commodatarius*, decem lineæ *à ver. sed posteaquam*, vsque ad illud, *titulo haberi*.

Conf. 100. *fol.* 65. *col.* 2. *ver. his tamen*, in medio, tolle hæc, *quoniam tales secundum Apostolicum* 1. *Timoth.* 6. *viatico contenti esse debent*.

Conf. 105. *fol.* 66. *col.* 3. *ver. per ea*, tollantur omnes additiones à principio, vsque ad finem, per totam col. scilicet lin. 22.

Conf. 112. *fol.* 70. *col.* 3. *ver. Ferraria*, tolle 14. lineas à ver. *sed falsum est*, vsque ad C. M.

Conf. 119. *fol.* 75. *col.* 2. *ver. iuris*, dele lineas 28. à ver. *sed more* vsque ad illud, C. M. *Ibid. col.* 3. *à ver. triũ* dele à principio vsque ad illud, C.M.

Conf. 121. *fol.* 76. *col.* 2. *ver. dominium*, tolle quatuor lineas.

Conf. 125. *fol.* 81. *col.* 3. *ver. sicut*, tolle octo lineas, ab eod. ver. vsque ad C. M.

Conf. 126. *fol.* 82. *col.* 3. *ver. non peccat*, tolle 14. lineas ab eod. ver. vsque ad C. M.

Ex Libro Quinto.

Tollatur Præfatio Molinæi, & ibi, *Liber Quintus*, sex lineæ *à vers. Opera Caroli*, vsque ad illud, *accomodatis*.

Conf. 1. *fol.* 3. *col.* 2. *à ver. constantia*, auferantur lineæ 24. vsque ad illud, *subscribere*. C. M.

Conf. 3. *fol.* 6. *col.* 2. *ver. integrum*, lin. 15. ab eodem ver. vsque ad illud, §. LXVIII.

Conf. 5. *fol.* 7. *col.* 2. *ver. Canonico*, quatuor lineæ ab eodem vers. vsque ad illud, *num.* 72.

Conf. 24. *fol.* 24. *col.* 3. *ver. Syluestro*, tollantur lineæ 42. à principio vsque ad illud, *negat* C. M.

Conf. 52. *fol.* 44. *col.* 3. *ver. Italica*, tolle sex lineas.

Conf. 69. *fol.* 50. *col.* 3. *ver. præsumuntur*, aufer duas lineas vltimas.

Conf. 72. *fol.* 56. *col.* 3. *ver. respondit*, tolle lineas octo à ver. *licet Alex.* vsque ad C. M.

Conf. 80. *fol.* 62. *col.* 2. *ver. arbitrator*, dele sex vltimas lineas à ver. *quod non abs re*.

Conf. eodem fol. 63. *col.* 2. *ver. iuramentum*, dele tres lineas, vsque ad illud, *conf.* 28.

Conf. 92. *fol.* 73. *col.* 2. *ver. præsentata*, tollatur tota additio, quæ occupat integram columnam, & videtur facta in odium prouisionum Rom. Pontificis. Scilicet ab eodem ver. vsque ad illud, *texere videatur* C. M.

Conf. 102. *fol.* 77. *col.* 3. *ver. incisum*, in fine, tollantur octo lineæ à verbo, *& etiam limitatio*, vsque ad C. M.

Conf. 121. *fol.* 88. *col.* 3. *vee. concludit*, tolle nouem lineas à ver. *Lauren.* vsque ad C. M.

Conf. 131. *fol.* 93. *col.* 3. *ver. commune*, tolle sex lineas à ver. *Phil. Melancht.* vsque ad illud, *& benè*.

Conf. 133. *fol.* 96. *col.* 2. *ver. renunciare*, tolle quinque lineas à ver. *sed est falsum*, vsque ad illud, *contractus*.

Conf. 180. *fol.* 128. *col.* 2. *var. iurauerit*, aufer lin. 49. ab eodem ver. vsque ad illud, §. CXXII. C. M. & ibidem, sequente additione, ver. *tempore*, tolle septem lineas à ver. vsque ad illud, *hominibus*, &c. C. M.

Conf. 187. *fol.* 132. *col.* 3. *ver. leges*, aufer lineas 15. ab eodem ver. vsque ad illud, *hominibus* &c. C. M.

Ex Libro Sexto.

Tollatur Præfatio Molinæi, & ibi, *Liber Sextus*, septem lineæ à ver. *Opera Caroli*, vsque ad illud, *accommodatis*.

Conf. 6. fol. 4. col. 3. ver. Senenses, tollatur tota additio, vsque ad illud, *inuexisse*, C. M. & ibidem ver. *infideles*, tollantur hæc, *exceptis paucis Theologastris adulatoribus Papæ*.

Conf. 8. fol. 6. col. 2. ver. vsurarum, tollantur vltimæ vndecim lineæ à ver. videtur Alex.

Conf. 13. fol. 10: col. 2: ver. Iuramentum, quinque lineæ.

Conf. 54. fol. 23. col. 3. ver. venditoris, auferatur tota additio, ferè per integram columnam, vsque ad illud, C. *de vsuris* C. M. quia hic in materia vsurarum specialiter fuit hæreticus.

Conf. 78. fol. 31. col... ver. Italica, tollantur octo lineæ vltimæ, à ver. *vnicum remedium*, vsque ad C. M.

Conf. 83. fol. 34. col. 2. ver. iuramento, tres Lineæ.

Conf. 87. fol. 36. col. 2. ver. ludo, auferantur 72. lineæ, ab eodem ver. vsque ad illud, *prout deficit* C.M.

Conf. 93. fol. 42. col. 3. verbo differentia, in medio tollantur quinque lineæ à verbo *præfata differentia*, vsque, ad illud, *vt tenet*. Ibidem verb. *Ecclesia*, tollatur tota additio ab eodem verbo vsque ad illud, *atheos esse*. C. M.

Consilio 152. fol. 73. col. 3. verbo Iuramento, tollantur tres lineæ.

Conf. 160. fol. 78. col. 3. ver. synodalis, septem lineæ.

Conf. 185. fol. 94. col. 3. verb. Iuramentum, tolle hæc, *sed non est verum. nec practicatur*. Car. Mol.

Conf. 206. fol. 111. col. 3. verb. distributio, tolle lineas 34. à verbo *& ad hoc possunt*, vsque ad illud, *potest* Carol. Mol.

Conf. 209. fol. 114. col. 2. verb. pœnam, tolle hæc, *vbi contrarium tenuit* C. M.

Conf. 219. fol. 122: col. 2. verbo longo in fine, tolle sex lineas, à verbis *sed in locis*, vsque ad illud, consilia C. M.

Consilio 233. fol. 131. col. 3: verb. blasphemare, tolle lineas 24. à verbo, *verbi gratia*, vsque ad illud, nostris. Carol. Mol.

Consil. 239. fol. 136. col. 2. verb. Episcopum, deleatur tota additio, vsque ad illud, *col.* 4. Carol. Mol.

Ex Libro Septimo.

Tollatur Præfatio Molinæi, & ibi *Liber Septimus*, sex lineæ, à ver. *Opera Caroli*, vsque ad illud, *accommodatis*.

Consilio 13. fol. 10. col. 3. verb. pecuniaria, tollatur tota additio magna, vsque ad illud, Carol. Mol.

Conf. 29. fol. 21. col. 3. verbo in rem, tollantur septem lineæ.

Conf. 51. fol. 34. col. 3. verb. Sigismundus, dele hæc, *cui Pontifices inhibant*.

Conf. 63. fol. 43. col. 2. verbo imo, tollantur tres lineæ.

Conf. 89. fol. 56. col. 3. verb. iuramentum, 15. lineæ ab eodem verbo, vsque ad illud sustineri. Car. Mol.

Conf. 100. fol. 62. col. 3. verb. fructibus, quinque lineæ vltimæ à verb. *Philip. Melancht.*

Conf. 101. fol. 63. col. 2. verb. Dei, quindecim lineæ, à verb. *atqui non est hominis*, vsque ad illud, *super omnes Ecclesias*, quod est in verb. *liberam*, in fine decem lineæ à verb. *quæ sunt falsa*, vsque ad illud, *iusta causa*, Caroli Mol.

Conf. 116. fol. 73. col. 2. verbo suffraganeus, tolle lineas 41. ab eodem verbo vsque ad illud, *beneficium*, Carol. Mol.

Conf. 119. fol. 74. col. 3. verb. iuramentum quatuor lineas, vsque ad Carol. Mol. Ibidem verb. *Iuramentum*, nouem lineas à verb. *sed ego dico* vsque ad Carol. Mol.

Conf. 130. fol. 83. col. 2. verbo promisit, dele omnes additiones, quæ sequuntur per totam eandem columnam & sequentem, vsque ad illud, *manifestari incipit* Carol. Mol.

Conf. 145. fol. 91. col. 2. à verbo corporali, tollatur tota additio, quæ occupat integram columnam vsque ad illud

illud, *immunitas*. Carolus Molinæus.

Conf. 146. *fol.* 92. *col.* 2. *verb.* *luisse*, tolle 14. lineas à verbo *securitas*, vsque ad illud, *practicam*. Carol. Mol.

Conf. 149. *fol.* 94. *col.* 3. *verb.* *etiam*, tolle 16. lineas, ab eodem verbo vsque ad illud, *num.* 1. Carolus Molinæus.

Conf. 150. *fol.* 95. *col.* 3. *verb.* *valet*, octo lineas à verbo *Alex.* vsque adCarol. Mol.

Conf. 180. *fol.* 114. *col.* 2. *verb.* *nostrum*, 4. lineas ab eodem verb. vsque ad illud, *depositum*. Carol. Molinæi.

Conf. 210. *fol.* 130. *col.* 2. *verb.* *licita*, tolle sex lineas ab eodem verbo vsque ad illud, *vsur*. Carol. Mol.

Conf. 213. *fol.* 131. *col.* 2. *verb.* *absolutio*, & verbo *validitas*, tolle 28. lineas, vsque ad illud, *ius dicere* Carol. Molinæus.

Anno 1575.

MANTIVS de CORPORE Christi. Hoc anno 1575. feliciter diem clausit extremum idibus Iulij. In quodam oppido propè Villam nouam Sancti Mantij Diœcesis Palentinæ natus est. Amplexatus est Dominicanam Religionem Salmanticæ. Triginta, & amplius annos Compluti, & Salmanticæ functus est Regentis officio peregregiè. Inter tot scholastica exercitia leges nostras ad præscriptum setuans, reddebat vota, quæ labia sua distinxerant. In eo desideria sancta prorumpebant statim in opera. Felicior fuit in docendis ijs, qui deinceps scriptis suis posteros erudirent, quàm in euulgandis operibus suis. Dictauit (vt diximus ibi) sed non euulgauit.

In Summam Theologiæ Diui Thomæ doctissima Scholia.

Item *Obscuram explanationem Card. Thomæ Caietani, cuius scholam acerrimè defensabat, reddidit suis interpretationibus peruiam, & apertam.*

De eo (præter ibi citatos) Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 2. *fol.* 66. *colum.* 1.

Anno 1576.

BARTHOLOMAEVS CARRANZA. Petulanter Petrus de Vile clausa hæresis expostulauit Carranzam. Fateor quidem denunciatum fuisse; at sola delatio non est conuictio criminis. Erat hic magnus Fidei propugnator, & pro tuendâ Ecclesia, & eius iuribus, sẽper strenuè insudauerat. Regnantibus in Anglia Philippo Austriaco, & Maria eius coniuge, summa, qua apud ipsos auctoritate pollebat, simultates circa receptionem Legati sedis Apostolicæ ortas, pacauit; laborauitque indefessè, vt Regnum Anglicanum in Sanctæ Romanæ Ecclesiæ obedientia permaneret. Hæreticorum fuit flagellum; Thomam Crammetum Archiepiscopum Canthuariensem, Oxoniæ iussit effodi, atque comburi; sicut & ossa vxoris Petri Martyris Hæresiarchæ. Lopez *p.* 5. & Fontana *in Monumentis Dominicanis anno* 1553. *vsque ad* 1556. Archiepiscopus Toletanus deinde creatus fuit. Tandem citatus à Romano Pontifice, Romæ obedire paratus comparuit, & semper præ se tulit Ecclesiæ filium humilem, & fidelem. Consulantur Fernandes, Episcopus Monopolitanus Centuria 4. & alij.

Audiamus de eo Cardinalem Pallauicinum è Societate Iesu assumptum, qui 2. Parte Historiæ Concilij Tridentini Italicè scriptæ *lib.* 14. *cap.* 11. sic ait: *Quantum ad Carranzam, de quo tacere voluit Suauius, dicendum, quod per plures annos, causa eius fuit ventilata apud Inquisitionem Hispanicam: deinde apud Romã sub Pio V. & Gregorio* XIII. *non est inuentum fundamentum eum absolutè condemnandi, sed solùm adigendi, vt fateretur grauem dedisse ansam malè de eo suspicandi. Post quæ, liber à carcere, non solum intaminatæ fidei, sed etiam singularis deuotionis signa dedit.* Hucusque Pallauicinus. Carranza igitur purgatus est à calumnia.

Anno 1577.

IOANNES GALLO, Burgensis. Vt dictum est, orauit in Con-

cilio Oecumenico Tridentino de Angelico nostro Doctore. Sicut enim de Sancto Hieronymo, ita & de Sancto Thoma in illa sacrosancta Synodo habita fuit oratio, quæ extat in Libro de Orationibus habitis in illo sacro Cætu, impresso Louanij 1567. *Vix quisquam enarrare sufficeret* (inquit Cardinalis Baronius in notis ad Martyrologium Romanum die 6. Martij) *quot vir sanctissimus, atque doctissimus Theologorum præconijs celebretur: quantumque illius illibatæ doctrinæ à SS. PP. in sacrosancto Concilio Tridentino fuerit acclamatum.*

Ex ijs obmutescet mordacitas Petri a Valle Clausa contra Hieronymum Vielmũ Episcopum Argoliensem tract. pro scriptis S. Thomæ:

Anno 1578.

IACOBVS FOVRRE. Eius meminerunt Lefeburè, Fontana *in Monumentis Dominicanis an.* 1564. *& alij.*

Anno 1582.

HIERONYMVS VIELMVS Episcopus Argoliensis. Iuremeritò summis laudibus extulit Diuum Thomam, cuius doctrinam maximi fecit Concilium Florentinum, in quo ex quatuor à summo Pontifice, & Patribus electis ad disputandum contra Græcos de Processione Spiritus Sancti duo fuerunt Dominicani, discipuli Sãcti Thomæ, scilicet Episcopus Corosensis, seu Corensis, & Ioannes de Monte Nigro Prouincialis Lombardiæ; de quibus Spondanus an. 1439. *num.* 2. 3. & 4. Thomas Clericus Regularis Congregationis Patrum Theatinorum in Libro, cui titulus, *Vinea Christi*, seu *Politica Ecclesiastica pag.* 78. *editione Lugdunensi* 1647. sic loquitur *Angelicus Doctor D. Thomas Theologicam disciplinam, mirabili ordine, nobiliorique methodo, saniori Doctrina felicissimè illustrauit, & quam Exegeticam à Patribus accepit, miro ingenio, ac fælicitate, Scholasticam posteris tradidit. Obstupuere ad hanc Angelicam Doctrinam in Concilio Florentino Græci Præsules, admirati Latinos tanta eruditione excultos, tanta sacrarum litterarum præstantia, & argumentorum subtilitate præpollere: sciscitati à quonam fonte tam puræ doctrinæ latices hausissent? vbi compertum habuere, ab Aquino sacras defluxisse sapientiæ vndas, ad se deriuare tentant sapientiæ fontem. Itaque Patres Græci, vt Latinam disciplinam in Græciam traducerent*, D. *Thomæ Summam Latino idiomate compositam in Græcum traduxere.*

Possevinus, qui à Geznero in sua Bibliotheca accepit, ait in Apparatu Sacro *tom.* 1. *fol.* 387. verbo Demetrius Cydonius: *Demetrius Cydonius, seu Cydonas, Thessalonicensis, vir doctus æquè, ac Sanctus, Græca, Latinaque facundia præditus, ex patria decedens Mediolanum venit, vbi litteris Latinis, & Theologiæ operam dedit. Sancti Aquinatis libros in Græcum sermonem vertit, quæ versio hodieque in Bibliotheca Vaticana cernitur &c. Obijt annis abhinc ferè ducentis.* Quod & confirmat Verbo *Thomas Aquinas.*

Anno 1584.

ANTONIVS VIMANARENSIS. Vndecim, aut circiter annos Louanij docuit apud Belgas. Anno 1575. venit in Vrbem. Eruditus ille alius noster Pater, à quo adiutum se fuisse fatetur ingenuè, in labore illo ingenti marginalium adnotationum in Summam Theologiæ Angelici Præceptoris, fuit Bruxullensis.

Scripsit *etiam de Euictione Religiosorum vniuersa, quæ ad absolutam Religionis formam spectant, exactissimè comprehendens.* Louanij 1571. in 12.

Opusculum Beati Humberti de Eruditione Religiosorum, seu de tribus votis correxit ad exemplarium M. S. fidei, & Patrum testimonijs, quæ in illo citantur ad marginem illustrauit, ediditque Louanij apud Rutgerum Velpium 1576. in 16.

Librum alium Theologicum, Anonymũ; nam de eius inscriptione adhuc deliberabat anceps.

Edidit duas conciones, quas adnexuit Homilijs Henrici Lusitaniæ Serenissimi Infantis, & Opusculo Beati Humberti, vt iustum esset volumen, & publicauit Louanij 1575.

Anno 1590.

STEPHANVS LVCINIANVS. Alterum Stephanum Lucinianum etiam Regum Cypriorum sanguine prognatum ponunt Abrahamus Bzouius *in Annalibus Ecclesiasticis anno* 1283. *num.* 15. Fontana *in Monumentis Dominicanis part.* 1. *cap.* 2. *fol.* 18. & alij. Hic Insulam Cypriam doctrina, & sanctitate illustrauit. Cum alijs socijs suis Catholicam fidem scriptis, & prædicatione summoperè in regionibus illis mirificè propagauit. Obijt Nonagenarius anno 1283. Opera dicti Stephani, & sociorum eius in Insula Cypri Conuentus ad numerum Quadraginta sex peruenerunt. Bzouius *in Annalibus an.* 1223. *num.* 25.

Anno 1591.

MELCHIOR MOSTICENSIS Polonus. Anno 1559. sub Paulo IV. cum Brentius, & alij Germaniæ Hæretici obtulissent Sigismundo Primo Regi Poloniç blasphemas Schedulas ad subscribendum, & sordidante hæresi infectas, velletque Rex deceptus subscribere, ipsisque dissemi- nandi, ac prædicandi in Regno doctrinam suam, licentiam concedere; Melchior Generalis in Polonia Inquisitor subingressus, dum hæc fierent, intrepida, & Apostolica libertate, porrectum iam Regi calamum de manu excussit, schedas hæreticorum discerpsit, eosque coram Rege, viua voce, ac tonante spiritu confudit, atque hæresi, ne per Poloniam serperet, Fidei Athleta inuictus, viam præclusit, & constanter eiusdem hæresis seminatores repulit in Germaniam. Ita testantur Michouius *Discursu* 311. *num.* 30. Fernandez *in Concertatione Præd.*

Quidam ponunt hunc fato functum 6. Kalendas Sepetembris 1590. Ita Bzouius *cap.* 10. At aliter constat ex Epitaphio.

Epistola ad Ochinum sic incipit: *Ad Patrem Bernardinum Ochinum Senensem Ecclesiæ Matris, & Religionis Desertorem Pater Melchior Mosticensis, Sacræ Theologiæ Magister Ordinis Prædicatorum.*

Quid tibi in mentem venit (ò Bernardine?) Quis te Dæmonij malus, velut olim reprobum Israeliticum Regem arripuit Spiritus? Pater mi, Pater, currus Israel, & auriga eius. Quem in spiritu, & virtute Eliæ ascendentem paulò ante mirabamur in cælum. Quomodo cum curribus, & equitibus Pharaonis descendentem dolemus in Infernum? Quomodo cecidisti Lucifer, qui mane oriebaris? Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus? Argentum tuum versum est in scoriam; vinum tuum mixtum est aqua? O insensate senex, qui te fascinauit, vt ad aliud te conuertens Euangelium, quod non ab vberibus matris tuæ suxisti, vt alium tibi configeres Christum, quem à Catholica Ecclesia non didicisti? &c. Bzouius *cap.* 10. Plodius.

Anno 1594.

FLORENTINVS PVTEANVS, Cœnobij Antuerpiensis, vir doctissimus perindè ac pius, toto vitæ suæ decursu post scientiarum cursum emensum verbo, & calamo in hæreticos decertauit. Erat eorum hostis acerrimus: Eã propter ab eis sustulit plura. Hoc anno feliciter abiuit ad meliores.

Pro fide catholica scripsit plurima in Hæreticos.

Eius meminerunt Lopez *p.* 5. & alii.

Ioannes Maliacensis 1277. iterum ponitur 1290. Igitur hic §. *est delendus.*

Anno 1599.

BARTHOLOMAEVS RIMBERTINVS. Hic iam positus fuerat anno 1514. quare hinc abigatur.

Explicit Appendix Primi Tomi Bibliothecæ.

ADRIANVS SZAHAOVVSTKI Polonus, fuit Philosophus præstantissimus, & Theologus. Erat Sigismũdo I. à sacris cõfessionibus an. 1531. die 17. Aprilis à Clemente VII. creatus est Præsul Ennensis, & Posnaniensis suffraganeus. Plura doctissimè scripsit.

Obijt anno 1539. eius meminerunt Bzouius *de Rebus gestis in Polonia Ord. Præd. c.* 1. *Regest. Cancellar. Apost.* Fontana, & alij.

D.O.M.

O. M.

Perenni bonorum omnium Fonti.
Mariæ Dulcissimæ, Misericordiæ Matri,
Intactæ, inuiolatæ, castissimæ,
Verbi hominis humili Genitrici,
Augustissimæ Orbis Reginæ,
Pertuto Peccatorum Refugio,
Prædicatorum lectissimæ Protectrici,
DOMINICO GVSMANO,
Deiparæ à secretis,
Orbis Prædicatori, Athlanti
Prædicatorum Patri, ac Duci
Cælitibus omnibus,
Quorum nomina his tabulis nos adscripsimus
Nostræ Voluminis Primi Bibliothecæ
Ad Maiorem Gloriam.

F I N I S.

IN-

INDEX.

NOMINVM SCRIPTORVM,

Qui in hoc primo Bibliothecæ Volumine, recenſentur.

Ambro-

Anto-

Bor-

Flo-

IACO-

I A C O B V S.

I O A N N E S.

Lau-

Oli-

Petrus

Tha-

VINCENTIVS.

ZENOBIVS.

ADDITIO.

GREGORIVS de AGVAYO, Bæticus, Conuentus Malacitani Sodalis cum pietate litteris floruit. Apud Iudices Sancti Officij, cum Hispalenses, tum Murcienses Theologicam assumptus est ad censuram. Præterea concionandi claruit munere, scripsitque Neapoli.

Conciones de tempore, ac de sanctis. Ita Ambrosius Gozzeus, Michael Plodius, Alphonsus Fernandez *de scriptoribus Ordinis nostri*, & Bibliotheca Hispana Nicolai *tom.* 1. *fol.* 414. *col.* 2.

GVIDO FLAMMOCETTVS, Narbonensis Gallus, vir doctus, & prudentissimus, assumptus fuit in socium à Bartholomæo Texerio Magistro Generali Ordinis nostri anno..., deinde delectus fuit eiusdem nostræ Religionis Generalis Procurator in Curia. Anno 1450. qui erat Iubilæi ad supremam euectus fuit Ordinis Præfecturam. Obijt anno 1451.

Scripsit *Chronicon*.

De eo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro*.

RAPHAEL MAFFAEVS de Castro Veterano Siculus, vir summæ integritatis, ac præstantissimi ingenij erat anno 1385. Caroli Siciliæ Regis Capellanus. Sub hoc tempore scripsit Opusculum, quod *de verâ Vrbani VI. Pontificis electione* inscripsit, & eidem Regi legendum, vt Clemente Pseudopapa relicto, ad venerationem veri Pontificis redderet, obtulit. Ceterùm cum Carolus Vrbani Sexti acerrimus esset hostis, & persecutor, Raphaelem detrudi iussit in carcerem, in quo illum tantùm pane, & aqua refici imperauit. At Carolo Rege proditoria nece post paucos menses sublato, Raphael restitutus fuit illicò libertati. Baiocen. *in Chronico*, Fontana *in Monumentis Dominicanis part.* 2. *cap.* 10. *anno* 1385. & alij. Alter Raphael Maffeus fuit an. 1579. cuius nos meminimus in Appendice 1481. Fuit præterea, & Raphael Masseus Ordinis Seruorum, de quo Antonius Posseuinus *in Apparatu sacro t.* 3. *f.* 118

HIERONYMVS de CHERIO Magister studentium, cuius meminimus anno 1290. *fol.* 62. *col.* 2. diligentissimè emendauit sermones nostri Beati Iacobi de Voragine Archiepiscopi Genuensis de Sanctis per totius Orbitam Anni.

IN-

INDEX,

COGNOMINVM SCRIPTORVM,

Qui in hoc primo Bibliothecæ Volumine recenſentur.

Bel-

Ba-

Cre-

Fa-

Gu-

Gutierez Ioannes Hispanus Baeticus. 1598. col. 1.

H. H A.

Hachemburgensis Henricus Germanus 1430. col. 1.

Halberstatensis Conradus Germanus. 1290. col. 1. & 2. & in Appendice.

Halberstadius Conradus. Vide Halberstatensis. 1290. col. 1. & 2. & in Append.

Hamerus Guilelmus Nouesianus Germanus. 1490. col. 2.

Hanapus Nicolaus. Lege Anapus. 1288. col. 1. & seq.

De Hancinis, siue de Ancinnis Gerardus. 1301. col. 1. & in Append.

Hancinis Nicolaus Patriarcha Hierosolymitanus. 1290. col. 2.

Hannibaldensis Hannibaldus Romanus S. R. E. Cardinalis. 1272. col. 1. & seq.

Harchilech Nicolaus Germanus Triburgensis. 1356. col. 1.

Harlei Ioannes Anglus. 1514. col. 1.

Hazer Henricus. . . . . . . 1352. col. 2.

H E.

Henricus Gosuinus Belga. 1514. col. 2.

Herculanus Vincentius Perusinus Episcopus. 1581. col. 2.

Ab Herduch Ioannes Germanus. 1263. columna 2.

De Hersordia, seu Hernordia Henricus Germanus. 1355. col. 1. & 2.

Hernandez Petrus Hispanus. 1259. col. 1. Vide Fernandez.

Herolt Ioannes Germanus, aliàs Discipulus. 1400. col. 2. & in Append.

De Herrera Alphonsus Legionensis. 1550. col. 2.

H I.

Hibernensis Bouer. 1316. col. 2.

Hibernus Thomas. 1465. col. 1. & in Append.

De Hippolyto Hieronymus Monopolitanus Archiepisc. Tarentinus. 1528. col. 2. & seq.

Hispanus Bartholomaeus. 1265. col. 1.

Hispanus Bernardus. 1263. col. 2.

Hispanus Petrus Logicus. 1249. col. 2. & in Appendice.

Hizusquius Petrus Hispanus Nauarra. 1297. col. 1. & 2.

H O.

Holcoth Robertus Anglus. 1349. col. 1. & 2. & seq. & in Append.

Hollandus Iacobus. 1499. col. 1. & 2.

De Hongre Iacobus Gallus. 1540. col. 1. & in Appendice.

Hoocstratanus Iacobus Brabantinus. 1527. col. 1. & seq.

Horozquius Alphonsus, vel Didacus. 1570. col. 1. & 2.

H V.

Hudalricus Ioannes Basileensis Germanus. 1576. col. 1. Vide Vdalricus.

Hungarus Alexander Archiepiscopus Cretensis. 1399. columna 1.

Hungarus Beatus Paulus. 1224. col. 1. & in Appendice.

Hungarus Riboldus Praesul Bergomensis. 1199. col. 1.

Hunnorum, siue Hunnius Henricus Germanus. 1352. col. 2.

Hurtado Ioannes de Mendoza. 1525. in Appendice.

Hyssopus Iulius Caesenas. 1588. col. 1.

I. I A.

Iacobi Magdalius de Gandauo Batauus. 1500. col. 1.

Iacomellus Thomas Pinarolensis. 1559. col. 2. & seq.

Iaquerius Nicolaus Flander. 1424. col. 2. & in Appendice.

Iauellus Chrysostomus Canepitius Pedemontanus. 1530. col. 1. & 1.

Ibarreta Augustinus Hispalensis. 1584. col. 2. Lege Sbarroia.

Ieremia Beatus Petrus Siculus Panormitanus. 1434. col. 1. & 2. & in Append.

A Iesu Franciscus Lusitanus. 1558. col. 2.

Ignanninus Angelus Altamuranus. 1543. col. 1. & 2.

Institor Henricus Germanus. 1496. col. 2.

De Insulis Michael Franciscus Gallo-Flander Episcopus Salubriensis. 1476. col. 2. & in Appendice.

De Insula Michael Picardus. 1486. col. 2.

Ioannis Dominicus Florentinus. 1483. col. 2. & seq.

Ioannis Hieronymus Florentinus. 1454. col. 1. & 2.

Iordanus Guilelmus I. Anglus. 1330. col. 1. & in Appendice.

Iordanus Guilelmus II. Anglus, vel Scotus. 1370. col. 1. & 2.

Iorius, alys Iuorius Robertus Anglus in Appendice. 1392.

Iorsius Beatus Thomas Anglus Cardinalis. 1311. col. 2. & seq.

Iorsius Gualterius Anglus Archiepiscopus. 1316. col. 1. & 2.

Iorsius Thomas Anglus. 1393. col. 2. & seq.

I R.

Irosque Iacobus Aragonensis Hispanus. 1533. col. 1.

De Irurosqui Petrus Nauarrus. 1557. col. 1.

De Isolanis Isidorus Mediolanensis. 1521. col. 1. & 2. & in Appendice.

I V.

De Iudicibus Baptista à Finali Ligur Episcopus. 1484. col. 2.

Iunior Durandus Gallus. 1331. col. 1.

Iunior Ioannes. 1481. col. 1.

Iuonus Matthias Aquarius Ebulensis. 1591. col. 2. & seq.

Iustinianus Antonius Chiensis Archiepiscopus. 1571. col. 2. & seq.

Iustinianus Augustinus Genuensis Episcopus. 1536. col. 1. & seq.

Ma-

Pati-

Vara-

FINIS.